

༩ དེབ་ལྗང་།

བྱང་ཆུབ་ལ་མ་གྱི་དེ་མ་བའི་བྲིད་ཡིན།

བཞེད་བྲ།

སྒྲིལ་བྲ་གསུམ་གྱི་ལ་མ་གྱི་དེ་མ་བ།

སྒྲོན་འགྲོའི་རིམ་པ།	2
ཆོས་ཁུངས་བཙུན་པར་བསྟན་པའི་སྤྱིར་མཛད་པ་པོའི་ཆེ་བ། .	30
རིགས་ཕུན་སུམ་ཆོག་པར་སྐྱེ་བ་བཞེས་པའི་ཚུལ།	32
ཉེན་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་བརྟེན་པའི་ཚུལ་ནི།	32
བརྟེན་ནས་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་མཛད་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས།	48
གདམས་ངག་ལ་གྲུས་པ་བསྐྱེད་པའི་སྤྱིར་ཆོས་གྱི་ཆེ་བ།	77
བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཆེ་བ།	78
གསུང་རབ་མ་ལུས་གདམས་ངག་ཏུ་འཆར་བའི་ཆེ་བ་ནི།	82
རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་བདེ་ལྷག་ཏུ་རྟོན་པའི་ཆེ་བ་ནི།	87
ཉེས་སྦྱོད་ཆེན་པོ་རང་འགགས་སུ་འགྲོ་བའི་ཆེ་བ་ནི།	89
ཆེ་བ་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཆོས་ལ་ཉན་བཤད་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ནི།	96
ཆོས་ཉན་པའི་ཚུལ།	96
ཆོས་བཤད་པའི་ཚུལ་ལ་བཞི།	121
གོང་གི་ས་བཅད་གསུམ་པ་མཐུག་ཏུ་ཐུན་མོང་དུ་ ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ནི།	129

གདམས་པ་དངོས་ཀྱིས་སློབ་མ་ཇི་ལྟར་བཀྱི་བའི་	
འི་མ་པ་ལ་གཉིས།	131
ལམ་གྱི་རྩ་བ་བཞེས་གཉིན་བསྟེན་པའི་ཚུལ་དང་།	131
སློབ་བའི་ཆོས་འདི་ལ་དྲུག །	132
གནས་ཁང་གི་དོར་བྱས་ལ་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་	
ཉིན་དབུམ་བ།	132
མཆོད་པ་གཡོ་མེད་ཅིང་བཀོད་པ་མཛེས་པར་བཤམ་པ་ནི། ..	145
དག་སེམས་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་ངང་ནས་སྐྱབས་འགོ་	
སེམས་བསྐྱེད་རྒྱུད་དང་འདྲེས་ངེས་སུ་བྱ་བ་ལ།	153
ཆོགས་ཞིང་གསལ་འདེབས་པ་ལ།	192
བསགས་སྐྱུང་གི་གནད་བསྐྱུས་པ་ཡན་ལག་བདུན་པ་	
མརྒྱལ་དང་བཅས་པ་འབྲུལ་བ།	209
གསོལ་བ་འདེབས་པ་མན་ངག་བཞིན་རྒྱུད་དང་	
འདྲེས་ངེས་སུ་བྱ་བ་ནི།	244
ལམ་གྱི་རྩ་བ་བཞེས་གཉིན་བསྟེན་པའི་ཚུལ་དང་།	252

བསྟན་པའི་པན་ཡོན།	254
མ་བསྟན་པའི་ཉེས་དམིགས་ནི།	265
བསམ་པས་བསྟན་ཚུལ་ལ་གཉིས།	277
ཅ་བ་དད་པ་སྐྱང་བ་དང་།	277
བཀའ་བློན་རྗེས་སྐྱབས་ཏེ་གྲུ་ས་པ་བསྐྱེད་པ་ལ།	294
སྒྲོར་བས་བསྟན་ཚུལ་ནི།	306
བསྟན་ནས་སྒོ་རི་ལྟར་སྐྱང་བའི་ཚུལ་ལ་གཉིས།	315
དལ་བའི་ཉེན་ལ་སྒྲིང་པོ་སྒྲང་བའི་ཕྱིར་དུ་བསྐྱེད་པ་དང་།	315
དལ་འབྱོར་ངོས་བཟུང་བ།	316
དོན་ཆེ་བར་བསམ་པ་ལ་གསུམ།	322
ཉེད་དཀའ་བ་བསམ་པ་ལ་གསུམ་ལས།	326
སྐྱེས་བུ་ཆུང་དུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་	
རིམ་པ་ལ་སྒོ་སྐྱང་བ།	341
འཛིག་ཉེན་ཕྱི་མ་དོན་གཉིར་གྱི་སྒོ་བསྐྱེད་པ་དང་།	342
འཛིག་ཉེན་འདིར་རིང་དུ་མི་གནས་པར་འཆི་བ་	

རྗེས་སུ་བྲན་པ་དང་།	342
འཇིག་རྟེན་སྤྱི་མར་རི་ལྟར་འགྱུར་བ་འགྲོ་བ་	
གཉིས་ཀྱི་བདེ་སྤྱད་བསམ་པ་ལ།	375
དཔྱུལ་བའི་སྤྱད་བསམ་པ་ལ་བཞི་ལས།	378
ཡི་དྲགས་ཀྱི་སྤྱད་བསམ་པ་ལ།	395
དུད་འགྲོའི་སྤྱད་བསམ་པ་ལ་གཉིས།	403
འཇིག་རྟེན་སྤྱི་མར་བདེ་བའི་ཐབས་བསྟན་པ་ལ་གཉིས།	411
བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་དམ་པ་སྐྱབས་འགྲོ་བྱ་བ་དང་།	411
རྒྱ་གང་ལ་བཞེན་ནས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ནི།	412
ཡུལ་གང་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ལ་གཉིས།	413
རི་ཙམ་གྱིས་སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་ཆད་ལ་བཞི་ལས།	421
སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་ཕན་ཡོན་ལ།	440
སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཉིས།	447
བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ལས་འབྲས་ལ་	
ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་བསྐྱེད་པ་ལ།	455

ལས་འབྲས་སྒྱིར་བསམ་པ།	458
སྒྱིར་བསམ་ཚུལ་དངོས་དང་།	458
ལས་འབྲས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བསམ་པ་ནི།	490
བསམས་ནས་འཇུག་སྒྲོག་བྱ་ཚུལ་ལ་གཉིས།	495
སྒྲོབས་བཞིས་སྒྱོང་བའི་ཚུལ་ལ།	497
སྒྱེས་བྱ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་ རིམ་པར་སྒོ་སྤྱང་བ་ལ་གཉིས།	502
ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་སྒོ་བསྐྱེད་པ་གཉིས།	502
འཁོར་བ་སྒྱིའི་སྤྱག་བསྐྱེད་བསམ་པ།	502
སོ་སོའི་སྤྱག་བསྐྱེད་བསམ་པ་ལ་གཉིས།	518
ཀུན་འབྱུང་འཁོར་བའི་འཇུག་རིམ་བསམ་པ་དང་།	542
ཉོན་མོངས་པ་སྒྱེ་ཚུལ་ལ་བཞི།	542
དེས་ལས་གསོག་ཚུལ་ནི།	556
འཆི་འཕོ་བ་དང་ཉིང་མཆམས་སྒྱོར་བའི་ ཚུལ་ལ་གསུམ་ལས།	559

ཐར་པར་བཟོད་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་	
དབབ་པ་དངོས་བཤད་པ་ལ་གཉིས།	570
ཉེན་ངི་ལྟ་བུ་ཞིག་གིས་འཁོར་བ་ལས་སྡོག་པ་ནི།	570
ལམ་ངི་ལྟ་བུ་ཞིག་གིས་འཁོར་བ་ལས་སྡོག་པ་ནི།	571
སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པར་སློབ་སྦྱང་བ་ལ་གསུམ།	583
ཐེག་ཆེན་གྱི་འཇུག་སྒོ་སེམས་བསྐྱེད་ཁོ་ནར་བསྟན་པ།	583
བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས།	604
བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་སྦྱོང་བའི་རིམ་པ་དངོས་ལ།	604
རྒྱ་འབྲས་མན་ངག་བདུན་གྱི་སྒོ་ནས་སློབ་སྦྱང་བ་ལ།	605
རྒྱ་འབྲས་མན་ངག་བདུན་གྱི་སྒོ་ནས་སློབ་སྦྱང་བ་འདི་ལ།	608
དེ་ལ་བཏེན་ནས་གཏོང་ལེན་བསྒྲུབ་ཚུལ་ནི།	643
སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྦྱོང་བ་ལ་སློབ་ཚུལ་ལ།	673
རང་རྒྱུད་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་པར་ཕྱིན་བྱུག་ལ་	
སློབ་ཚུལ་ལ་གསུམ།	674
ཕྱིན་པ་ལ་སློབ་ཚུལ།	674

ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པར་བྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ནི།	679
བཟོད་པ་ལ་སློབ་ཚུལ་ལ།	682
བཙོན་འགྲུས་སློབ་ཚུལ་ནི།	689
ཁྱད་པར་དུ་པར་བྱིན་བ་མ་གཉིས་ལ་སློབ་ཚུལ་ལ་གཉིས།	694
བསམ་གཏན་གྱི་ངོ་བོ་ནི་གནས་ལ་སློབ་ཚུལ་ལ་དུག། 	694
ནི་གནས་ཀྱི་ཚོགས་བསྟན་པ་ལ་དུག། 	696
ནི་གནས་སྐྱབ་ཚུལ་དངོས་ནི།	700
དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་གནས་དགུ་སྐྱབ་ཚུལ་ནི།	717
དེ་སྟོབས་དུག་གིས་འགྲུབ་ལུགས་ནི།	722
དེ་ལ་ཡིད་བྱེད་བཞི་ཡོད་ཚུལ་ནི།	722
དེ་ལས་ནི་གནས་དངོས་འགྲུབ་ཚུལ་ནི།	723
ཤེས་རབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ལྷག་མཐོང་ལ་སློབ་ཚུལ་ལ་གསུམ།	727
གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པ་གཉིས།	727
མཉམ་གཞག་ནས་མཁའ་ལྷ་བུའི་སྐྱོང་ཚུལ་ལ།	727
རྗེས་ཐོབ་སྐྱུ་མ་ལྷ་བུར་སྐྱོང་ཚུལ་ནི།	748

ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་གཉིས།	751
དེ་ལས་ལྷག་མཐོང་སྐྱེ་ཚུལ་ནི།	757
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དོན་མེད་ཐེག་པ་ལ་སློབ་ཚུལ་ཞུ་ན།	759
གཞན་རྒྱུད་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་བསྐྱུ་བཞི་ལ་སློབ་ཚུལ་ནི།	760
སེམས་བསྐྱེད་ཆོ་གས་བཟུང་བའི་ཚུལ་ལ་གཉིས།	761
མཐུག་ཏུ་དག་སྡོམ་ཞེས་སྒྲིན།	774
ལམ་རིམ་སྒྲིན་ལམ།	780
སློབ་ཐང་རྒྱལ་བསྟན་མ།	781
རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་བསྟན་པ་དང་མཇུག་བའི་སྒྲིན་ལམ།	783
ཐུབ་བསྟན་རིས་མེད་རྒྱས་པའི་སྒྲིན་ལམ།	784
བདེན་ཆོག་སྒྲིན་ལམ།	788
བསྟན་འབར་མ།	790
དཔར་བྱང་སྒྲིན་ཆོག་ལམ།	794

[illegible]

མེར་སྐྱོད་དམར་འཇམ་དབྱངས་བསོད་ནམས་གྱིས།

དེ་ལ་བཟོས་ཟིན་པ་རྣམས་སུ་ལ་དགོས་ན་བླ་ཆུང་ནས་རིན་མེད་དུ་བྱུང་ཆོག
བླ་ཆུ་ཁ་བྱང་། marjamson618@gmail.com

༢༡། །རྣམ་གྲོལ་ལག་བཅངས་སུ་གཏོད་པའི་མན་ངག་ཟབ་མོ་ཆང་ལ་
མ་ནོར་བ་མཚུངས་མེད་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་ཐུགས་བརྩུང་བྱང་ཆུབ་
ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ཉམས་ཁྲིད་ཀྱི་བེན་བྲིས་གསུང་རབ་ཀྱི་གྱི་
བརྩུང་བསྐྱུས་གདམས་ངག་བདུད་ཅིའི་སྒྲིང་པོ་
ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

བརྗོད་བྲ། རྒྱེས་བྱ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ།

ལྷ་སྐབས་ཇེ་ཕ་བོང་ཁ་པས་གསུངས།

ལྷ་སྐབས་ཇེ་བྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེས་ཕྱོགས་བསྐྱེགས་མཛད།

སྟོན་འགྲོའི་རིམ་པ།

བྱམས་སྟོང་ཐེག་པ་མཆོག་གིས་ཞི་མཐའ་བཅོམ། །
སྟོང་བདེར་མ་ཆགས་བསྐྱབ་གསུམ་རྒྱལ་བསྟན་འཛིན། །
བཟང་པོའི་འཕྲིན་ལས་ཆོས་བརྒྱད་དྲི་མས་དབེན། །
བདེ་ལེགས་རྒྱ་མཚོའི་འབྲུང་གནས་མགོན་དེར་འདུད། །

གང་དེའི་ཞལ་ལུང་ནད་བརྒྱ་བྱུང་འབྲིན་སྟོན། །
ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་འབྲུང་གནས་གསུང་གི་མཚོ། །
བྱིས་སྟོའི་སྟོན་དུ་ཚུད་མིན་འོན་ཀྱང་འདིར། །
བརྗེད་པར་ཕངས་སྟོས་ཆ་ཅམ་འགོད་ལ་བཅོན། །

དེ་ལ་འདིར་སྟོན་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་གངས་མེད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་
ནམས་དང་། བསྐྱལ་བཟང་འདིའི་འདྲན་མཆོག་སྟོང་གི་དབུས་ན་པད་དཀར་
ལྷར་མཐོ་བའི་མགོན་པོ་དེས་ཀྱང་སྐུ་དངོས་ཀྱིས་འདུལ་བར་མི་འོས་པའི་
བདག་སོགས་སྐལ་དམན་གྱི་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་ལ་དང་པོར་ནམ་པར་དཀར་
བའི་སྟོ་སྐད་ཅིག་ཅམ་ཚུན་ཆད་སྟེ་རུ་བཅུག་པ་ནས་བཟུང་། རྟེན་བཟང་ལ་
བཞག་སྟེ་ཆང་ལ་མ་ནོར་བའི་ལམ་བསྟན་པས་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་

པའི་སར་བཞོད་པ་ལ་རང་དབང་དུ་བྱེད་པའི་བར། མདོར་ན་ཉེས་རིགས་
 མཐའ་ཡས་པ་ལས་ནི་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བྱངས། ཡུན་སྐུམ་ཆོགས་པའི་
 དངོས་པོ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་ནི་ཉེ་བར་འགོད་པར་མཛད་པའི་བཀའ་ཤིན་ཅན་
 མཚུངས་མེད་དཔལ་ལྷན་སྒྲུ་མ་དམ་པ་དོན་གྱི་སྦྱང་དུ་མཆོན་ནས་སྒྲིམ་ཏེ་རྗེ་
 བཙུན་བྱམས་པ་བསྟན་འཛིན་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཆོ་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་
 རས་བྱུང་པའི་གནས་མཆོག་དཔེན་གནས་རྒྱ་བཟང་རི་བོད་དུ། དཔྱ་གྲོད་
 གདུལ་དཀའི་སྒྲེ་བོ་མི་བསྐྱུན་པ་བདག་ལྟ་བུས་ཀྱང་ཐེག་མཆོག་གི་གཏམ་
 གྱི་དགའ་སྟོན་སྒྲིབ་པའི་དུས་བཟང་པོ་ལྷགས་བྱ་སྟོན་སྒྲུ་ར་བའི་གནས་གང་
 རས་དབུ་བཙུམས་ཏེ་ཉིན་ཉེར་བཞིའི་རིང་། གདན་ས་ཆེན་པོ་གསུམ་དང་།
 དབུས་གཙང་། མདོ་ཁམས་བཅས་ནས་སྒྲིམ་པས་རྒྱ་དོན་དུ་གཉེར་བ་བཞིན་
 གསུང་གི་བདུད་རྩི་སྒྲིབ་པ་ཁོ་ནའི་ཆེད་དུ་དཀའ་སྦྱང་ཆེན་པོས་ལྷགས་པའི་
 སྒྲུ་ལྷུ་བཙུ་ཐུག་གསུམ་དང་། སྒྲེ་སྒྲོད་འཛིན་པ་དུ་མ་དང་བཅས་ཆོགས་པ་
 བརྒྱ་ཐུག་བདུན་བཀྲལ་བ་ལ། བྱང་རྒྱུ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་དམར་བྲིད་འཇམ་
 དཔལ་ཞལ་ལྷུང་གི་བྲིད་རྒྱན་རྒྱས་པ་དབུས་བརྒྱད་ལྷགས་དང་། བསྐྱུས་པ་
 སྟོ་བརྒྱད་ལྷགས། སྐྱར་ལམ་དམར་བྲིད། སྒྲེས་བྱ་ཆེན་པོའི་བདག་གཞན་
 མཉམ་བཞེའི་སྐབས་སྒྲོ་སྒྲོང་དོན་བདུན་མ་བཅས་སྐྱགས་པའི་ཉམས་བྲིད་
 ལྷུ་ལ་བ་ལས། དེ་དག་གི་སྐབས་དོན་གྱི་ཆ་ཤས་རེ་རེ་ནས་ཀྱང་མཆོན་བྱེད་
 གྱི་དཔེ་དང་། སྐྱབ་བྱེད་གྱི་རིགས་ལ། རོ་མཆར་བའི་གཏམ་རྒྱུད། ཡིད་ཆེས་
 པའི་ལྷུང་དང་བཅས་ཏེ་སྟན་བརྒྱུད་གྱི་མན་ངག་གིས་བརྒྱན་ནས་གསུངས་

པས། ལས་དང་པོ་པ་རྣམས་ལ་གོ་བདེ་ཞིང་རབ་འབྱིང་ཐ་གསུམ་གྱི་སྒོར་
འཆོམས་པ། ཉམས་སྟོང་རྒྱུད་ཐོག་ཏུ་ཁེལ་བས་ཡིད་འཁུལ་སྒྲ་ཞིང་སེམས་
ལ་པན་པ། སྐབས་རེ་ཕྱོད་སྟོ་བས་གཉིད་སྒྲུགས་བྱིང་འཐིབས་སངས་ཤིང་།
རེས་འགར་དུ་སྟོ་བས་མཆི་མ་དབང་མེད་དུ་འབྱིན་དགོས་པ་དང་། གཞན་
དག་ཏུ་འཇིགས་ཤིང་ཡིད་འབྱུང་བས་ད་ལྟ་རང་ནས་ཆེ་སྒྲོས་བཏང་གིས་
ཉམས་ལེན་ཁོ་ན་བྱས་ནས་ཅིའི་བྱིར་མི་འདུག་སྟུང་དུ་བཟོད་སྒྲུགས་མེད་
པའི་སྒོ་ངེས་པར་འགྱུར་བ་ལྟ་བུས་མཆོན་འཆད་ཚུལ་བྱད་པར་དུ་འཕགས་
པའི་གསུང་བཤད་མཐའ་དག་པ་ནི་བྱི་བར་ག་ལ་རུས། འོན་ཀྱང་ཉམས་སྟོང་
རྒྱུད་ཐོག་ཏུ་འགོལ་བའི་མན་ངག་གི་གནད་འགག་རྣམས་བརྗེད་ན་ཤིན་ཏུ་
ཕངས་པས་རང་སྒོས་གང་སྟོབས་ཤིག་ཟིན་གྱིས་སྟུ་བགྱིད་པར། རྗེས་སུ་རྗེ་
སྒྲ་མ་མཆོག་ནས་ཀྱང་། ཆོས་གལ་དུ་མ་ངེས་པ་རྣམས་ལ་ངོས་ནས་བྱར་དུ་
འཆད་པར་དགའ་ཞིང་། ཟིན་གྱིས་འདེབས་མི་མང་ཡང་ཆ་ཆང་བ་དང་། ཡིད་
བརྟན་རུང་བ་དགའ་བས་སྟོང་གྱིས་གང་ངེས་པ་རྣམས་ཟིན་གྱིས་ཐོབས་ཤིག་
ཅེས་བཀའི་གནང་བ་ཐེབས་པ་དང་། སྐྱབ་པ་ལྟར་ལེན་འདོད་པའི་གྲོགས་
གཞན་ལའང་སྒྲ་མའི་གསུང་གི་ཆ་བ་མ་ལྟ་བུར་པན་དུ་རེ་བའི་སྒོས་བཅོས་
ལྟ་མེད་པར་དགོད་པར་བྱའོ།

༥ དེ་ལ་ཉིན་དང་པོར། མཚུངས་མེད་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་ཞལ་སྟུ་ནས་
ཁྲིད་ཀྱི་སྟོན་འགྲོ་ཀུན་སྟོང་འཆོས་པ་ནས་བརྩམས་ཏེ་འདི་ལྟར་གསུངས་
ཏེ། ༥ འོ་ལགས་སོ། །ཁམས་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙཱ་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་

གསུང་ལས། དལ་བའི་རྟོན་འདི་ཡིད་བཞིན་ནོར་ལས་ལྷག་། འདི་འདྲ་རྟོན་པ་
 ད་རེས་ཅམ་ཞིག་ཡིན། རྟོན་དགའ་འཇིག་སྒྲ་རྣམ་མཁའི་སྒྲིབ་དང་འབྲ། །
 ཚུལ་འདི་བསམས་ནས་འཇིག་རྟོན་བྱ་བ་ཀྱིས། །སྒྲིབ་པ་འཕྱར་བ་བཞིན་དུ་
 རྟོགས་སྒྱུར་ནས། རྟོན་མཆོན་ཀྱི་ཉུང་པོ་ལོན་པ་དགོས། རྣལ་འབྱོར་
 ངས་ཀྱང་ཉམས་ལེན་དེ་ལྟར་བྱས། །ཐར་འདོད་བྲེད་ཀྱང་དེ་བཞིན་བསྐྱེད་ས་
 འཆལ་ལོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་ཅག་ཆེ་རབས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་
 ད་ལྟའི་བར་དུ་འཁོར་བ་ན་སྒྲིབ་བསྐྱེད་འདི་མ་སྒྲིབ་བྱ་བ་དང་། བདེ་སྐྱིད་ཀྱང་
 འདི་མ་སྐྱེད་བྱ་བ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པར་ལུས་རི་སྐྱེད་ཅིག་སྒྲུངས་ཀྱང་སྐྱེད་པོ་
 ལོན་པ་གཅིག་ཀྱང་མ་བྱུང་ལ། ད་རེས་ཀྱི་སྐབས་འདིར་དལ་འབྱོར་གྱི་རྟོན་
 རྣམ་པར་དག་པ་ཐོབ་པ་འདི་ལ་སྐྱེད་པོ་ལོན་པ་ཞིག་བྱ་དགོས་ཏེ། རང་ཅག་
 རྣམས་ཀྱིས་མ་བརྟགས་མ་དབྱེད་པའི་ཆེ་འདི་ལྟ་བུའི་རྟོན་བཟང་པོ་རྟོན་པ་ལ་
 དགའ་ཆོར་ཅི་ཡང་མེད་ཅིང་། དེ་ལས་དངུལ་སྤང་གང་དོ་རྟོན་པ་ལ་དགའ་
 ཆོར་ཆེ་བ་ཅམ་དུ་བརྟེན་བ་དང་། དལ་འབྱོར་སྒྲིབ་ཟད་དུ་སོང་བ་ལ་ཕངས་
 སེམས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར། དེ་ལས་དངུལ་སྤང་གང་དོ་བོར་བ་ཕངས་
 སེམས་ཆེ་བར་བྱེད་འདུག་མོད། རང་རེས་ཐོབ་པའི་རྟོན་འདི་ནི་ཡིད་བཞིན་
 གྱི་ནོར་བུ་འབྱུང་འབྱུང་ལས་ཀྱང་ལྷག་པ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་དེ་
 བཟུ་བ་གསུམ་དང་། བྱི་བ་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་རྣམ་དག་པར་བྱས་ཏེ་རྒྱལ་མཆོན་
 གྱི་རྟེན་མཆོད་ན་ཟས་གོས་སོགས་ཆེ་འདིའི་བདེ་སྐྱིད་འབད་མེད་དུ་འབྱུང་
 ཞིང་། དེ་ལྟ་བུའི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་བརྒྱ་སྒྲིབ་ཞི་འབྱུང་རྟོན་ཀྱང་། དེས་རྟོན་

འདིའི་སྟེང་ནས་བསྐྱབ་རྒྱའི་དོན་ཚུང་ཤོས་ཕྱི་མ་ངན་སོང་དུ་མི་འགྲོ་བའི་
ཐབས་ཅམ་ཡང་བྱེད་ཀྱས་པ་མིན་ལ། རྟོན་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱི་མ་ངན་སོང་
དུ་མི་འགྲོ་བ་ཞིག་བྱེད་ནའང་འདིས་བྱེད་ཀྱས། དེ་བཞིན་དུ། ཆངས་པ་དང་།
བརྒྱ་བྱིན་ལ་སོགས་པའི་རྟོན་ཞིག་བསྐྱབ་འདོད་ནའང་འདིས་སྐྱབ་པར་ཀྱས་
པ་དང་། མངོན་དགའ་དང་། བདེ་བ་ཅན་དང་། དགའ་ལྡན་སོགས་དག་པའི་
ཞིང་ཁམས་སུ་འགྲོ་བར་འདོད་ནའང་རྟོན་འདིའི་སྟོན་སྐྱབ་ཀྱས་པ་དང་།
དེར་མ་ཟད་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་གོ་འཕང་ཡང་རང་གིས་མ་
བསྐྱབ་པ་མ་གཏོགས་རྟོན་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབ་ཀྱས་པ་དང་། བྱེད་པར་
དུ་ཡང་གཞན་དུ་བསྐྱལ་ཆེན་གངས་མེད་གསུམ་དུ་བསྐྱབ་དགོས་པའི་བྱང་
འབྱུག་དོ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་མཆོག་དེ་ཡང་རྟོན་འདི་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་
སྟོགས་དུས་ཀྱི་ཆེ་ཐུང་གཅིག་ལ་སྐྱབ་ཀྱས་ཤིང་། རོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་བྱེ་བ་
འབྱམ་ཕྱག་ལས་ཀྱང་ལྷག་པ་ཡིན་པས། དེ་ལྟ་བུའི་རྟོན་འདི་ཐོབ་ནས་དོན་
མེད་ཚུད་ཐོས་སུ་བཏང་ན། རོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་བྱེ་བ་འབྱམ་ཕྱག་ཚུད་ཐོས་
སུ་བཏང་བ་ལས་ཀྱང་ཆེས་པངས་པས། དེ་ལས་གྲོང་ཆེ་བ་དང་། དེ་ལས་
མྱོངས་པ་དང་། དེ་ལས་རང་གིས་རང་བསྐྱུས་ཆབས་ཆེ་བ་མེད་དེ། མགོན་
པོ་ཞི་བ་ལྷས། འདི་འབྲའི་དལ་བ་རྟེན་གྱུར་ནས། །བདག་གིས་དགོ་གོམས་མ་
བྱས་ན། །འདི་ལས་བསྐྱུས་པ་གཞན་མེད་དེ། །འདི་ལས་མྱོངས་པའང་གཞན་
མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

སྟེང་པོ་ལེན་པ་ལ་ཡང་ད་ལྟ་ཉིད་ནས་བཙོན་དགོས་ཏེ། དེ་ལ་མ་བཙོན་

ན་འཆི་བར་ངེས་ཤིང་ནམ་འཆི་ཆ་མེད་པ་ཡིན། དེ་ཡང་ད་ལྟ་རང་རེ་ཆོས་
 གྲལ་དུ་ཡོད་པ་འདི་དག་གྲང་ལོ་བརྒྱ་སོང་བ་ན་གཅིག་གྲང་ལུས་པར་མི་
 འགྱུར་ལ། སྟོན་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་བསྐྱལ་པ་མང་པོར་ཆོག་པ་གཉིས་
 གྱིས་བསྐྱུན་པའི་དོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་སྐྱབ་བཞེས་པའང་ཐུང་ན་ལས་འདས་པའི་
 ཚུལ་བསྟན། དེའི་རྗེས་སུ་བྱོན་པའི་འཕགས་བོད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་ལོ་བཅ
 རྒྱུ་མས་གྲང་དེ་དང་དེ་བྱུང་ངོ་ཞེས་པའི་མིང་ཅམ་ལས་མ་ལུས་པར་ཞི་བར་
 ག་ཤེགས་པའི་ཚུལ་བསྟན་བྱེད་ལ། མདོར་ན་འདི་ཉིད་མ་ཤི་བར་ལུས་པའོ་
 ཞེས་པའི་མཆོན་གཞི་ད་ལྟ་གང་ནའང་སྟོན་རྒྱ་མེད་ཅིང་། དེ་ལྟ་བུའི་རེ་བའང་
 བྱར་མེད་པས་རང་གཅིག་ཕུ་ག་ལ་སྟོད། འཆི་བར་ངེས་པ་དེ་ལྟར་མ་བཟད་
 ནམ་འཆི་ལ་ངེས་པ་མེད་དེ། སང་པོད་ད་ཆོད་ཅམ་ན་རང་མི་ཡུལ་འདིར་
 ལུས་ལ་ཆོས་གོས་རྒྱུ་མ་གསུམ་བྱོན་ནས་བསྐྱད་ཡོད་དམ། ཡང་ན་སང་པོད་
 ད་ཆོད་རང་དུད་འགོར་སྐྱེས་ནས་ལུས་ལ་སྐྱེ་ཞོལ་ལེ་བའམ། མགོ་ལ་རྩ་
 ཅོ་བེང་ངེར་གནས་ཡོད་དམ། ཡང་ན་ཡི་དྲགས་ལྟ་བུར་སྐྱེས་ནས་བས་ཚུ་
 ཐེགས་ཅམ་ཡང་མ་རྟེན་པར་བསྐྱད་ཡོད་དམ། ཡང་ན་དཔྱལ་བར་སྐྱེས་ནས་
 ཆ་གང་བཅོ་སྟེག་གི་སྐུ་ག་བསྐྱལ་སྟོང་གིན་ཡོད་ངེས་པ་མེད་ལ། འཆི་བའི་
 རྗེས་སུ་རིག་པ་རྒྱུན་ཆད་དེ་མི་འགོ་བས་སྐྱེ་བ་ཞིག་ལེན་དགོས། སྐྱེ་ས་དེ་
 ཡང་བདེ་འགོ་དང་ངན་འགོ་གཉིས་ལས་མེད། གལ་ཏེ་མནར་མེད་ཀྱི་དཔྱལ་
 བར་སྐྱེས་ན་མེ་དང་ལུས་དབྱེར་མེད་དུ་གནས་དགོས་པ་དང་། དེ་ལས་དྲག་
 ཞོས་ཡང་སོས་ལྟ་བུར་ཉིན་རེ་ལ་ཤི་བེངས་བརྒྱ་དང་གསོན་བེངས་བརྒྱ་ལ་

སོགས་པས་མནར་བར་འགྱུར་ན། ད་ལྟ་རང་རེ་ལག་པ་མེར་བཅུག་པ་ཅམ་
ཡང་མི་བཟོད་ན་དེར་རི་ལྟར་བཟོད། དེ་དག་ཏུ་སྒྱུག་བསྐྱེད་པ་ཡང་ད་
ལྟའི་ལུས་འདིའི་སྟེང་ཏུ་སྟོང་བ་ལྟར་ཡིན་གྱི། འདི་འདྲ་མིན་པའི་སྟོང་ལུགས་
ལས་སྤྲོ་མོ་ཞིག་ཨེ་ཡོད་སྟུམ་ན་ནི་དེ་འདྲ་མེད།

དེ་བཞིན་ཏུ་ཡི་དྲགས་སུ་སྐྱེས་ན་ལོ་མང་པོར་ཚུ་ཐེགས་གཅིག་ཅམ་
ཡང་མི་རྟེན་པ་ཡོད། ད་ལྟ་སྐྱུང་གནས་སྐྱུང་བ་སོགས་ཀྱང་དཀའ་ལས་སུ་
བྱེད་ན་དེར་སྐྱེས་ཆེ་རི་ལྟར་བཟོད། ཏུད་འགྲོ་ལ་ཡང་བྱི་ལྟ་བུར་མཆོན་ན།
སྟོད་གནས་དང་། ཟས་ཆོལ་ལུགས། རི་ལྟར་རྟེན་པ་སོགས་ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་
དང་དེར་གྱུར་ཆེ་རི་ལྟར་བྱེད་བཟོད་ཐབས་ཨེ་འདུག །དེ་ཡང་ངན་སོང་ཞེས་
པ་དེ་ཐག་རིང་པོ་ཞིག་ཡིན་སྟུམ་སྟེ། ངན་སོང་དང་རང་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ཆོད་
པ་དབུགས་གྲ་གྲུ་འདི་ཅམ་ཡིན། མ་བརྟགས་མ་དབྱེད་པའི་ཆེན་རང་རེ་ངན་
སོང་ཏུ་རང་འགྲོ་དོགས་མེད། སྟོམ་པ་འདྲ་ནི་བསྐྱུངས། ཁ་ཉོན་འདྲ་ཡང་བྱས།
སྤྲིག་ཟེར་བ་མི་བསད་ཏུ་བསྐྱེད་ལ་ལྟ་བུའི་སྟོབས་ཆེན་ནི་ཅི་ཡང་མ་བྱས་སྟུམ་
པ་ཡོང་མོད་ཀྱང་། ལེགས་པར་མ་བརྟགས་པའི་སྟོན་ཡིན། བསམ་སྟོ་ཞིབ་
ཏུ་བཏང་ན་ངན་འགྲོར་འགྲོ་མི་འགྲོ་རང་ལ་རང་དབང་མེད། ལས་ལ་རག་
ལས་ཤིང་། རང་རེའི་རྒྱུད་ལ་དགེ་མི་དགའི་ལས་འདྲེས་མར་ཡོད་ཀྱང་ལས་
གང་སྟོབས་ཆེ་བ་ཞིག་ལ་འཆི་ཁར་སྟེད་ལེན་གྱིས་གསོས་འདེབས་པ་ཡིན་
ལ། དེ་ཉིད་རང་རྒྱུད་ལ་གང་སྟོབས་ཆེ་བ་བརྟག་ན་མི་དགེ་བ་རང་སྟོབས་ཆེ་
ཞིང་། སྟོབས་ཆེ་ཚུང་ནི་ཀུན་སྟོང་དང་སྟོར་བ་མཐུག་ནམས་ཤུགས་དྲག་

ཞན་ཡིན་པས། རང་རེས་མི་དགོ་བ་ཚུང་དུ་ཞིག་ལས་མ་བྱས་སྐྱམ་པ་ཆོ་
 ཡང་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོར་འབྱུང་ཏེ། དཔེར་མཆོན་ན། དགོ་སྤྱད་ལྟ་བུར་གཏམ་
 བཤད་ཆོག་གཅིག་གཏོང་ནའང་། ཞེ་སྤང་དག་པོས་ཀྱིན་ནས་སྒྲོང་། སྒྲོར་
 བ་ཡང་ཆོག་ངན་གནད་ལ་གང་པོ་གཤིན་ཏུ་རྩ་བ་མོ་སྤྲས། མཐུག་ཏུ་ཡང་
 ང་རྒྱལ་དང་ཁེངས་སེམས་ཆེན་པོ་བྱས་པས་སྒྲོར་དངོས་རྗེས་གསུམ་ནས་
 སྤྲས་དག་པོ་ཞིག་ཡོད། གཞན་ཡང་ཤིག་བསད་པ་ལྟ་བུར་ཡང་ཀྱིན་སྒྲོང་ཞེ་
 སྤང་ཤིན་ཏུ་དག་པོ་བྱས། སྒྲོར་བ་མཐུ་བ་མོས་མཉེད་པ་སོགས་སྤྱད་ལས་
 དུན་རིང་བཏང་ནས་མཐར་གསོད་པ་སོགས་བྱེད། མཐུག་ཏུ་ཡང་ད་པན་
 པོ་བྱང་སྐྱམ་པ་སོགས་སྒྲོམས་སེམས་ཆེན་པོ་བྱས་པས་མི་དགོ་བ་ཤིན་ཏུ་
 སྒྲོབས་དང་ལྡན་པར་སོང་། དགོ་བ་ནི་སྒྲོབས་ཆེན་ཞིག་བྱས་ཡོད་སྐྱམ་པ་
 རྣམས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་མཐུ་ཚུང་སྟེ། དགོ་བ་སྒྲོབས་ཆེན་དུ་འགྲོ་བ་ལ། སྒྲོར་བ།
 ཀྱིན་སྒྲོང་། དངོས་གཞི། མཐུག་བསྐྱོ་བ་སོགས་རྣམ་དག་ཅིག་དགོས་རྒྱུ་ལ།
 རང་རེས་བྱས་པའི་དགོ་བ་ལ་ནི་དང་པོ་ཀྱིན་སྒྲོང་རབ་བྱང་རྩ་བ་ཀྱི་སེམས་
 དང་། འབྲིང་རེས་འབྱུང་གི་སྒྲོ་ལྟེ། ཐ་མ་སྤྱོ་བ་ཕྱི་མ་དོན་གཉེར་གྱི་བསམ་
 པ་ཅམ་ཡང་དགོན་པར་སྤང་སྟེ། དང་པོ་ནས་པལ་ཆེར་གྱིས་ཆེ་འདི་སྤང་གི་
 བསམ་དོན་འབྱུང་བ་སོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་སྒྲོན་ལ། དེ་དག་གང་འབྱུང་བྱིར་སྒྲོན་
 པའི་དོན་ནི་སྤྲིག་ལས་ཁོ་ན་ཡིན། དངོས་གཞི་ཡང་གཙང་རེས་པའི་སྒྲོ་སེང་
 རེ་བ་མེད་དེ། མ་ཁི་བྲེང་སྒྲོར་གཅིག་འདོན་པའི་རིང་ཅམ་ལ་ཡང་སེམས་
 རྣལ་དུ་མི་གནས། གཉེད་དང་རྣམ་གཡེང་ཤ་སྤྱད་ཡིན། དགའ་ལྡན་ལྟ་བུར་

མ་ཆར་གཅིག་འདོན་པའི་རིང་ལ་ཡང་ཡག་པོ་བྱེད་དགལ། མཐུག་ཏུ་ཡང་
 བསྐྱོ་སྟོན་ཆེ་འདི་པར་ཞོར་བས། དེས་ན་དགོ་བ་ནི་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱས་ཡོད་
 སྟེ་མ་པ་ཆོ་ཡང་སྟོབས་ཚུང་དུ་ལས་མེད། འགའ་ཞིག་ནི་སྒྲུབ་བས་མ་དག་
 ལ། འགའ་ཞིག་ནི་ཀུན་སྒྲོང་དང་མཐུག་གིས་མ་དག་པ། འགའ་ཞིག་ཆང་མ་
 མ་དག་པ་ལ་སྟག་ཡིན་པས་རང་རེའི་རྒྱད་ལ་མི་དགོ་བའི་ལས་རང་སྟོབས་
 ཆེ་བས་འཆི་ཁར་མི་དགོ་བའི་ལས་ལ་གསོས་འདེབས་པ་ལས་འོས་མེད།
 མི་དགོ་བའི་ལས་ལ་གསོས་བཏབ་ན་འགྲོ་ས་ངན་སོང་ལས་མེད། དེའི་ཕྱིར་
 ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བར་ཐག་ཆོད་པ་རེད། ད་ལྟ་རང་རེས་སྒྲུབ་མ་མཛོན་ཤེས་ཡོད་
 ཟེར་བ་སོགས་ལ་མོ་ལུང་ཚུན་ཆད་བྱས་ནས་ཕྱི་མ་གང་དུ་སྐྱེ་ཞེས་འདྲི།
 དེས་སྐྱེ་བ་བཟང་ཞེས་པ་ཟེར་ན་སྒྲོ་བདེ་བྱེད། ངན་ཞེས་ཟེར་ན་འདྲིགས་སྒྲུང་
 བྱེད་ཀྱང་གདེང་ཁེལ་བའི་ཡིད་ཉོན་ག་ལ་རུང་། དེ་བས་ཕྱི་མ་གང་དུ་འགྲོ་བ་
 ལ་མོ་ལུང་རྩིས་གསུམ་བྱེད་མི་དགོས།

སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱིས་མདོ་སྡེ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། འཕགས་བོད་གྱི་
 བཅུ་གྲུབ་དུ་མས་སྒྲུབ་ནས་ལུང་བསྟན་གནང་བེན་ཡོད་པ་རེད། དཔེར་ན་
 འཕགས་པ་སྐུ་སྐུབ་གྱིས་རིན་ཆེན་སྤེང་བ་ལས་ཀྱང་། མི་དགོ་བ་ལས་སྐུག་
 བསྐྱེལ་ཀྱན། །དེ་བཞིན་ངན་འགྲོ་ཐམས་ཅད་དོ། །དགོ་ལས་བདེ་འགྲོ་ཐམས་
 ཅད་དང་། །སྐྱེ་བ་ཀུན་ཏུ་བདེ་བ་དག །ཅེས་གསུངས་པ་རེད། དེས་ན་ད་ལྟ་
 རང་རེས་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་གང་དུ་འགྲོ་བ་སོགས་མཛོན་སུམ་ཆད་མས་ངེས་མི་
 རུས་ཀྱང་། གཞལ་བྱ་ཞིན་ཏུ་སྒྲོག་གྱུར་ཇི་བཞིན་དུ་གཟིགས་ནས་མ་ནོར་

བར་སྟོན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལུང་ཆད་མ་ལས་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གིས་
 དེས་པར་བྱར་ཡོད་པ་དེ་ཡིན། དེ་ལྟར་རང་རེ་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བར་ཐག་ཆོད་
 འདུག་ན། ད་ངན་སོང་དེར་མི་སྐྱེ་བའི་ཐབས་ཤིག་ད་ལྟ་ནས་ཆོལ་དགོས།
 དེ་ཡང་ངན་སོང་དེ་ལས་ཐར་བར་འདོད་ན་དེ་ལས་སྐྱོབ་པའི་སྐབས་ཆོལ་
 དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་མི་ནག་ཅན་གསོད་པ་ལ་ཐུག་པ་དག་གིས་དབང་ཆེ་
 ལ་ཁ་བྱག་པའི་དཔོན་ལ་སྐབས་ཁྱེད་ལྟར། སྒྲིག་ལས་མི་བཟད་པས་གོས་
 པའི་ཉེས་ཅན་ངན་འགྲོའི་བྲིམས་ཀྱིས་མནར་བར་ཉེ་བ་ལ་དེ་ལས་སྐྱོབ་ཀྱིས་
 པ་ནི་དགོན་མཆོག་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་ལ་སྐབས་བཅོལ། བཅོལ་བ་ཅུ་མ་
 ཟད་དེས་བསྟན་པའི་སྤང་དོར་གྱི་གནས་ལ་འཇུག་སྟོག་བྱ་དགོས། གཞན་
 དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཐུག་གིས་འདྲེན་པའམ། སྒྲིག་སྐྱོབ་ཚུས་བཟུ་བ་ལྟར་བྱ་
 རྒྱ་ཡོད་ན་སྒར་ནས་བྲངས་ཟིན་པས་ད་ལྟ་རང་ཅག་སྐྱུག་བསྐྱེད་པ་མི་འབྱུང་
 ཡང་། དེ་ལྟར་མཛད་དུ་མེད། ཐུབ་པས་ཆོས་སྟོན་ཞིང་ལས་འབྲས་ཀྱི་འཇུག་
 སྟོག་ལ་མ་ཞོར་བར་སྐྱོར་བ་ཁོ་ནས་ཏེ། མདོ་ལས། ཐུབ་རྣམས་སྒྲིག་པ་ཚུ་
 ཡིས་མི་འཇུག་ཞིང་། །འགྲོ་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཐུག་གིས་མི་སེལ་ལ། །ཉིད་ཀྱི་
 རྟོགས་པ་གཞན་ལ་སྟོ་མིན་ཏེ། །ཆོས་ཉིད་བདེན་པ་བསྟན་པས་གོལ་བར་
 མཛད། །ཅེས་གསུངས་པས། དེས་ན་བདག་གིས་ངན་སོང་དེ་ལས་ཐར་བའི་
 སྤྱིར་དགོན་མཆོག་ལ་སྐབས་བཅོལ་ནས་ངན་སོང་དེ་ལས་ཐར་བའི་ཐབས་
 ལས་འབྲས་ཀྱི་སྤང་སྤང་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་འཇུག་སྟོག་བྱའོ་སྟུང་དུ་བསམ་
 པ་ནི་སྐྱེས་བྱ་ཚུང་དུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་སྟོན་ཀྱིས་སྒྲིབ་

འཆོས་པ་ཡིན།

འོན་ངན་སོང་ལས་ཐར་བ་དེས་ཆོག་གམ་ཞེ་ན། དེས་མི་ཆོག་སྟེ། དེ་
ལས་ཐར་ཅམ་གྱིས་བདེ་འགྲོའི་རྟེན་ལན་རེ་ལན་གཉིས་ཤིག་ཐོབ་ཏུ་ཆུག་
ཀྱང་། སྐར་ལས་ངན་པ་ཞིག་དང་འཕྲད་ན་ངན་སོང་དུ་ལྷུང་བར་འགྱུར་བས་
མཐའ་མི་བཅོན་ཞིང་ཡིད་བརྟན་མེད། སྟོན་ཡང་རང་རེས་བདེ་འགྲོའི་རྟེན་
མང་པོ་ཐོབ་ཀྱང་སྐར་ངན་སོང་དུ་ལྷུང་ཞིང་། ད་ལྟ་ཡང་ལྷུང་ངེས་པ་འདི་འདྲ་
རེད། དེ་ཡང་རང་རེས་སྐྱེ་བ་སྟོན་མ་རྣམས་སུ་ལྟའི་དབང་པོ་ཆོངས་པ་དང་།
བརྒྱ་བྱིན་གྱི་ལུས་སྦངས་ནས་ལྟའི་གཞལ་མེད་ཁང་ན་སྟོད་པ་ཡང་མང་དུ་
བྱས་ཏེ། ཡང་དེ་ནས་ཆེ་འཕོས་ཏེ་དཔྱལ་བའི་ལྷགས་སྟེག་གི་ས་གཞིར་འགྲེ་
སྟོག་བྱེད་དགོས་པ་མང་དུ་བྱུང་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལྟ་ལུས་དུ་ལྟའི་བདུད་
ཅི་ལ་ལོངས་སྐྱུད་སྐྱུད་ནས་ཡང་དེ་ནས་ཆེ་འཕོས་ཏེ་དཔྱལ་བའི་ཁོ་ཆུ་ཁོལ་
མ་ཁར་འཕྱང་དགོས་པ་དང་། ལྟའི་བྱ་དང་བྱ་མོ་མང་པོ་དང་མཉམ་དུ་ཅི་ཞིང་
སྐྱུད་ནས་ཡང་དཔྱལ་བའི་ལས་མཁན་འཛིགས་སུ་རུང་བས་མཐའ་བསྐྱོར་
ནས་སྟོད་དགོས་པ་དང་། སྐབས་རེ་འཁོར་ལོས་སྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོར་སྐྱེས་ཏེ་
འབངས་མི་བྲིམ་འབུམ་ཕྲག་གི་བདག་པོ་བྱས་ནས་ཡང་འཛིག་རྟེན་གྱི་བྱན་
དང་གཡོག་པོའི་ཐ་མ་བོང་རྩི་དང་། ལྷགས་རྩི་ལྟ་བུར་སྐྱེ་བ་དང་། སྐབས་རེ་
ཉི་མ་དང་ཆེ་བར་སྐྱེས་ཏེ་རང་གི་འོད་གྱིས་སྤིང་བཞི་གསལ་བར་བྱས་ནས་
ཡང་སྤིང་བར་གྱི་ཐུན་ནག་ཏུ་སྐྱེས་ཏེ་རང་གི་ལག་པ་བརྒྱང་བསྐྱམ་ཅམ་ཡང་
མི་མཐོང་བ་སོགས་འཁོར་བའི་བདེ་སྐྱིད་འདི་རྩི་ཅམ་ཐོབ་ཀྱང་ཡིད་བརྟན་

མེད། སྒྲིབ་པོ་མེད། སྒྲིན་ཆད་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཅེ་ཅེ་ཞིག་སྒྲིབ་། ད་དུང་འཁོར་
 བ་ལས་མ་ཐར་ཕྱིན་དེ་ལས་ཀྱང་མང་མང་བ་སྒྲིབ་དགོས། སྒྲིན་ཆད་རང་
 རེས་དུད་འགོ་ཁྲི་པག་ཏུ་སྒྲིས་ཏེ་མི་གཙང་བ་ས་ལུད་ཐོས་པ་རྣམས་སྒྲིགས་
 གཅིག་ཏུ་མ་གོད་པར་བཞག་ན་རིའི་རྒྱལ་པོ་རི་རབ་ལས་སྐྱུག་པར་འགྱུར་
 ལ། ད་དུང་འཁོར་བ་ལས་མ་ཐར་ཕྱིན་དེ་ལས་ཀྱང་མང་ཅེ་ཅེ་ཞིག་བ་དགོས་
 པ་རེད། སྒྲིན་ཆད་དབྱས་རང་གི་སྒྲིབ་བཅད་ཞོར་བའི་མགོ་རྣམས་སྒྲིགས་
 གཅིག་ཏུ་སྐྱེད་ས་ན་ཆངས་པའི་འཛིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་བཀྲལ་བ་ཅེ་ཅེ་ཡོད་
 མོད་ད་དུང་འཁོར་བའི་ཕྱི་མཐའ་གཙོད་ཐུབ་པ་ཞིག་མ་བྱུང་ན་དེ་ལས་ཀྱང་
 མང་ཅེ་ཅེ་ཞིག་ཞོར་དགོས། སྒྲིན་ཆད་དཔྱལ་བར་སྒྲིས་ནས་ཁོ་རྒྱུ་ཁོལ་མ་
 ཁར་སྐྱུགས་པ་རྣམས་སྒྲིགས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིལ་ན་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་རྒྱུ་ལས་
 ཀྱང་མང་ཅེ་ཅེ་ཞིག་བཏུང་ཞིང་ད་དུང་འཁོར་བ་ལས་མ་ཐར་ཕྱིན་དེ་ལས་
 ཀྱང་མང་ཅེ་ཅེ་ཞིག་འཐུང་དགོས་པ་རེད།

དེས་ན་རང་རེ་ཕྱིན་ཆད་འཁོར་བ་མཐའ་མེད་དུ་འབྱུངས་པའི་རྒྱུ་ལ་
 བསམས་ན་སྒྲིབ་རྒྱུ་ལྡང་བའི་ཆོད་དུ་འདུག །སྒྲིབ་མིའི་རྟེན་ཁོར་ལ་
 ཡང་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཁོ་ན་ལས་མ་འདས་ཏེ། མིར་སྒྲིས་ཀྱང་སྒྲིབ་
 ན་འཆིའི་སྐྱུག་བསྐྱེད། སྐྱུག་པ་དང་བྲལ་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེད། མི་སྐྱུག་པ་དང་ཐུང་
 པའི་སྐྱུག་བསྐྱེད། འདོད་པའི་དངོས་པོ་བཙལ་ཀྱང་མི་རྟོག་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་
 སོགས་ཡོད། ལྷ་མ་ཡིན་དུ་སྒྲིས་ཀྱང་འཐབ་ཅོད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ལུས་བཅད་
 པ་དང་བྲལ་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེད། དུས་གཏན་དུ་ཐུག་དོག་གིས་ཡིད་གདུངས་

པའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་དང་། འདོད་ལྟར་སྐྱེས་ཀྱང་འཆི་ལྟས་ཐོག་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ལ།
ཁམས་གོང་མའི་ལྟ་ལ་སྐྱུག་བསྐྱེད་མདོན་གྱུར་བ་མེད་ཀྱང་བྱུང་བ་འདྲ་
བྱེད་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་གནས་པ་ལ་རང་དབང་མ་ཐོབ་པས་
མཐར་ཕྱུང་བ་སོགས་སྐྱུག་བསྐྱེད་ལས་མ་འདས། མདོར་ན་འཁོར་བ་འདི་
ལས་གཏན་ནས་ཐར་བ་ཞིག་མ་བྱས་ཕྱིན་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཁོ་ན་
ལས་མ་འདས་པས་དེ་ལས་ཐར་བ་ཞིག་ངེས་པར་བྱ་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་
ཏེན་འདིའི་ཐོག་ནས་བྱེད་དགོས། རང་ཅག་པལ་ཆེར་ཆེ་འདི་ལ་ཅི་ཡང་མི་
རྒྱས་ཐེར་ནས་ཕྱི་མ་ལ་སྟོན་པར་བྱེད་མོད། ད་རེས་ཀྱི་ཏེན་འདིས་རྒྱས་ཏེ།
ཆོས་སྐྱབ་པའི་ལུས་ཏེན་བྱེད་པར་ཅན་དལ་འབྱོར་གྱི་མི་ལུས་ཐོབ། སངས་
རྒྱལ་གྱི་བསྟན་པ་དང་མཇལ་བ་སོགས་འགལ་རྒྱུན་ཀྱན་དང་བྲལ། མཐུན་
རྒྱུན་མ་ལུས་པ་ཆང་བས་ད་རེས་མི་རྒྱས་ན་གང་དུས་རྒྱས། དེས་ན་ད་རེས་
བདག་གིས་འཁོར་བ་ལས་ཐར་བ་ཞིག་ངེས་པར་བྱེད་དགོས། དེ་ཡང་ཐར་བ་
ཐོབ་པའི་ཐབས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་ནི་སྐྱུག་པའི་བསྐྱེད་པ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་
པ་གསུམ་ཡིན་པས་དེས་ན་ད་རེས་བདག་གིས་སྐྱུག་པའི་བསྐྱེད་པ་རིན་པོ་
ཆེ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་བསྐྱེད་ནས་འཁོར་བ་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་
འདི་ལས་ཐར་བ་ཞིག་ཅི་ནས་ཀྱང་བྱའོ་སྟུམ་དུ་བསམ་པ་ནི་སྐྱེས་བྱ་འབྱིང་
དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་སྟོན་ནས་ཀྱན་སྟོང་འཆོས་པ་ཡིན།
འོ་ན་དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་གམ་ཞེ་ན། དེ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་སྟེ། རང་གཅིག་
ལུའི་དོན་དུ་ཉན་རང་དབང་བཅོམ་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་ནའང་དེ་ཙམ་གྱིས་རང་

དོན་ཡང་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས། གཞན་དོན་ཡང་ཉི་ཆེ་བ་ལས་མེད་དེ། སྤང་
བྱ་ཤེས་སྐྱིབ་དང་མི་ཤེས་པའི་རྒྱ་བཞི་སོགས་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་
རབ་བཀལ་གཅིག་ལ་བརྗེ་བཅང་གཉིས་བྱེད་དགོས་པ་ལྟར། ཐེག་དམན་
གྱི་ལམ་ལས་དབྱ་བཅོམ་པའི་བར་ཐོབ་ཀྱང་། སྤང་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
བསྐྱེད་དེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོགས་ལམ་ནས་བཟུང་སྟེ་རྒྱལ་སྤྱི་ཀྱི་སྒྲོང་པ་
ལ་གཞི་ནས་བསྐྱབ་དགོས་པས་དེ་ནི་དཔེར་ན་དགོན་པ་གཅིག་ལ་གསར་
ཞུགས་བྱས། ལག་བདེ་ནས་མཁན་པོའི་བར་བྱས་ཐེན་ནས་སྤང་ཡང་དགོན་
པ་གཞན་ཞིག་དུ་གསར་ཞུགས་ལག་བདེ་ནས་བཟུང་གཞི་ནས་བྱེད་དགོས་
པ་ལྟར་འགྱུར་བས། དེས་ན་དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་ལ་འཇུག་པ་གལ་ཆེ།
དེ་ཡང་སྒྲོབ་སྒྲིངས་ལས། ཉེ་དུ་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཆོའི་ཁོངས་སུ་ཆུད་གྱུར་བ།
ཁྲོང་གི་ནང་དུ་ལྷུང་བ་ལྟ་བུར་སྤང་བཞིན་དུ། ཁྲིའི་འཕོས་པས་ངོ་མ་ཤེས་
པ་དེ་བོར་ནས། གལ་ཏེ་གཅིག་ཐར་བྱེད་ན་དེ་ལས་ཁྲིལ་བོར་མེད། ཁེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རང་རེ་པན་ཚུན་ངོ་མ་ཤེས་པ་ཅམ་ལས་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ཀྱིས་བདག་གི་མ་མ་བྱས་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད་དེ། བདག་གི་སྐྱེ་བ་ལ་
གངས་མེད་པ་བཞིན་དུ་མ་ཡང་གངས་མེད། དེའི་ཕྱིར་བདག་གི་མ་མ་བྱས་
པའི་སེམས་ཅན་གཅིག་ཀྱང་མེད། མ་ནམ་བྱས་རེས་ཀྱིས་ད་ལྟའི་ཆེ་འདིའི་
མ་དང་བྱེད་པར་མེད་པར་རིན་གྱིས་བསྐྱངས་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པས་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་དང་ཆེ་འདིའི་མ་གཉིས་མ་བྱས་པ་དང་རིན་གྱིས་བསྐྱངས་པ་
ལ་བྱེད་པར་ཆུང་བྱང་ཀྱང་མེད་ཅིང་།

ཡང་འགའ་ཞིག་གིས་འདི་ལྟར་སེམས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 བདག་གི་མ་མིན་ཏེ་མ་ཡིན་ན་མ་ཡིན་པར་ངོ་མཉམ་དགོས་པ་ལས་དེ་ལྟར་ངོ་
 མི་མཉམ་པས་སོ་སྟམ་ན། ཆེ་འདིའི་མ་ཡང་ངོ་མི་མཉམ་པ་མང་དུ་སྤྲིད་པས་ངོ་
 མི་མཉམ་པ་ཅམ་གྱིས་མ་མིན་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་མི་འགྱུར། དེ་བཞིན་དུ་ཆེ་སྒྲ་
 མའི་མ་རྣམས་དུས་འདས་ཟིན་པས་མ་དྲིན་ཅན་ཡིན་པར་མི་འཐད་དོ་སྟམ་
 ན། ཆེ་སྒྲ་མར་མ་བྱས་ཏེ་དྲིན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་དང་ཆེ་འདིར་མ་བྱས་ཏེ་དྲིན་
 གྱིས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་ལ་མ་བྱས་པ་དང་དྲིན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ལ་ཁྱད་
 པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། དཔེར་ན་ན་ནིང་པན་བཏགས་ཏེ་ཟས་ཞོར་གྱིན་
 པ་དང་། ད་ལོ་དེ་ལྟར་གྱིན་པ་གཉིས་དྲིན་མཉམ་པ་བཞིན་དུས་སྒྲ་ཕྱི་ཅམ་
 གྱིས་དེ་ལྟར་མི་འགྱུར་བས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མ་དྲིན་ཅན་ལ་སྟག་ཡིན།
 དེ་ལྟ་བུའི་མ་དྲིན་ཅན་རྣམས་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོའི་སྟོང་དུ་སྤྱང་བ་ཅི་དགར་
 བོར་ནས་བདག་གཅིག་ལ་ཕྱི་ཅི་ཐར་བྱེད་པ་ནི། དཔེར་ན་མ་སོགས་ཤིན་ཏུ་
 གཅིས་པའི་ཉི་དུ་འགའ་ཞིག་རྒྱ་མཚོའི་སྟོང་གི་ནང་དུ་ཅུད་དེ་སྤྱང་ལ་ཁད་དུ་
 འཛིགས་པས་དུ་འབོད་བྱེད་པ་ལ་བྱས་ཅི་ཡང་མི་སེམས་པར་ཚུ་སྤྱང་འགམ་
 དུ་སྤྱ་གར་གྱིས་ཅེ་བ་བཞིན་དུ་དེ་ལས་མ་རབས་དང་ཁྲིལ་མེད་པ་སུ་ཞིག་
 ཡོད། རྒྱ་མཚོའི་སྟོང་ནི་ཚུ་འཁྲིལ་བའི་འཁོར་ལ་ཟེར་ཞིང་། དེར་གྱུ་གཟིངས་
 དང་གོ་བ་སོགས་ཚུད་ན་ངེས་པར་རྒྱབ་པར་འགྱུར་བས་འཛིགས་སྟག་ཆེན་
 བོ་ཡོད། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་
 བོའི་སྟོང་དུ་ཅུད་པ་འདི་དག་ད་ལྟ་བདག་དང་འབྲེལ་གང་ཡང་མེད་པ་འདྲ་

ཞིག་སྒྲིབ་མོད། དེ་ལྟར་མིན་པར་བདག་གི་མ་ཟིན་ཅན་ལ་སྟག་ཡིན།

དེས་ན་ཟིན་ཅན་དེ་དག་ལ་བདག་གིས་ཟིན་གཙོ་བར་བྱེད་དགོས་
ལ། དེ་ཡང་བགྲམས་པ་ལ་བས་དང་། སྒྲིམ་པ་ལ་བརྟུང་བ། དབྱལ་བ་ལ་ཞོར་
སོགས་སྒྱིན་ཏེ་ཆོས་པར་བྱེད་པ་ཡང་ཟིན་གཙོ་བ་ཅམ་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་
དེ་ཅམ་གྱིས་པན་པ་ཆེར་མི་འགྱུར། ཟིན་གཙོ་བ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་བདེ་བ་
ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པར་བྱས། སྟག་བསྐྱལ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་བྱས་
ན་དེ་ལས་སྟག་པའི་ཟིན་གཙོ་བ་མེད་པས་དེས་ན་མ་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་
བདེ་བ་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་ན་སྟམ་པའི་བྱམས་པ་དང་། སྟག་བསྐྱལ་ཐམས་
ཅད་དང་བྲལ་ན་སྟམ་པའི་སྦྱིང་རྩེ་བསྐྱེད། དེ་ཡང་མ་དེ་དག་བདེ་བ་ཐམས་
ཅད་དང་ལྡན་པ་དང་། སྟག་བསྐྱལ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་བྱ་བའི་ཁྱར་བྱ་
བདག་ལ་བབས་པས། དེ་ལྟ་བུ་བདག་གཅིག་བྱས་བྱའོ་སྟམ་པའི་ཁྱར་བྱ་
ཁྱེར་བའི་སྟག་བསམ་བསྐྱེད། འོན་ཁྱོད་ལ་ད་ལྟ་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱས་པ་ཡོད་དམ་
ཞེ་ན། ད་ལྟ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལྟ་ཞོག །སེམས་ཅན་གཅིག་གི་ཡང་
དོན་བྱ་བའི་རྒྱས་པ་མེད་མོད། འོན་སྟེ་ལ་ཡོད་ན། དེ་ཞིག་ཉན་རང་དང་དག་
ས་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་
དོན་རྒྱས་མོད། དེ་ཡང་ཉི་ཆེ་བ་ལས་སངས་རྒྱས་ལྟར་རྒྱས་པ་མིན་ལ། དེས་
ན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་ལ་འགྲན་ལྷ་དང་བྲལ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཉག་
གཅིག་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྐྱའི་འོད་ཟེར་དེ་དེས་ཀྱང་སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་
སྒྲིན་གྲོལ་ལ་འགོད་རྒྱས་ཤིང་། སེམས་ཅན་དེ་དེའི་མདུན་དུ་ཡང་རང་རང་

གི་ཁམས་དང་། དབང་པོ་དང་། བསམ་པ་དང་། བག་ལ་ཉལ་དང་མཐུན་པའི་
སྐྱར་སྒྲུལ། རང་རང་གི་སྐད་དུ་ཆོས་བསྟན་པ་སོགས་མཛད་ཀྱས་པའི་སྤྱིར་
རོ།

འོན་དེ་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་དེ་རང་གི་ས་ཐོབ་ཀྱས་པར་
འདུག་གམ་མི་འདུག་ཅེ་ན། དེ་ཀྱས་ཏེ། དེ་སྐྱབ་པའི་ཏེན་གྱི་ནང་ནས་མཆོག་
ཏུ་གྱུར་པ་ནི་དལ་འབྱོར་གྱི་ཏེན་ཡིན་ལ། དེ་ནི་རང་གི་ས་མ་བྱས་པ་མ་
གཏོགས་ཆེ་གཅིག་ལ་བྱང་འཇུག་དོ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་སྐྱབ་པར་ཀྱས་
པའི་ལུས་ཏེན་བྱང་པར་ཅན་འཇམ་བུ་སྤྱིར་པའི་མི་མངལ་སྐྱེས་ཁམས་དུག་
ལྡན་གྱི་ཏེན་འདི་ལྟ་བུ་ནི་ཐོབ། སངས་རྒྱས་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་
པོའི་ཆོས་ཡིན་ལ། དེ་ནི་རང་རེས་ཆང་ལ་མ་ལོར་བའི་བསྟན་པའི་སྤྱིར་པོ་རྗེ་
རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་མདོ་སྒྲགས་བྱང་འབྲེལ་གྱི་བསྟན་པ་དྲི་མ་མེད་པ་འདི་
ལྟ་བུ་དང་ནི་མཛལ། མདོར་ན་རང་གི་ས་མ་བཙོན་པ་ཁོ་ནས་བསྐྱས་པ་མ་
གཏོགས་འགལ་རྒྱུན་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ། མཐུན་རྒྱུན་ཐམས་ཅད་ཆང་བ་
འདི་ལྟ་བུའི་ཏེན་བཟང་པོ་ཐོབ་དུས་མི་ཀྱས་ན། སྤྱི་ནས་འདི་ལས་བཟང་བའི་
ཏེན་དང་ཆོས་མི་འབྱོར་རེས་པ་ཡིན། རང་ཅག་འགའ་ཞིག་གིས་དེང་སང་
སྟོགས་མའི་དུས། དུས་ཆོད་ངན་པ་རེད་ཟེར་མོད། འོ་ཅག་ལ་དུས་ཆོད་འདི་
ལས་བཟང་བ་ཞིག་སྟོན་ཆད་འཁོར་བ་ཐོག་མེད་ནས་དེང་པན་ལ་བྱང་མ་
སྤྱིར་བ་རེད། ད་རེས་ལན་གཅིག་འདི་ལྟ་བུའི་སྐབས་ཉིད་པའི་དུས་འདིར་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་དེ་ཅི་ནས་ཀྱང་སྐྱབ་དགོས། དེས་ན་ཆེད་དུ་བྱ་བ་

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ཐོབ་བྱ་སྒྲན་མེད་པ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་
 དེ་བདག་གིས་ཅི་ནས་ཀྱང་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྙམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་
 དམིགས་རྣམ་གསལ་འདེབས། དེ་ནི་སྒྲེས་བྱ་ཆེན་པོའི་ལམ་ཀྱི་རིམ་པའི་སྒྲོ་
 རས་ཀྱི་སྒྲོང་འཆོས་པ་ཡིན། དེ་ལ་རྩོལ་མེད་ཀྱི་སྒྲོང་བ་ནམ་ཐོན་པ་ན་བྱང་
 ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲེས་པ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་དེ་ཐོབ་པ་
 ལ་དེ་སྐབས་དགོས། དེ་སྐབས་པ་ལ་སྐབས་ཚུལ་ཤེས་དགོས། དེ་མི་ཤེས་ན་ཆོས་
 བྱེད་འདོད་ཀྱིས་དབེན་པའི་གནས་སུ་སོང་ཡང་སྒྲགས་འདྲ་བ་བྱང་། སྒྲོན་
 ལམ་འདྲ་འདེབས། ཡང་ན་སེམས་གནས་ཐངས་པོ་རེ་ཅམ་སྒྲོམ་པ་ལས་ཅི་
 ཡང་བྱེད་མི་ཤེས་པ་དེ་བྱང་བ་ཡིན། ཆོས་སྐབས་ཚུལ་ཤེས་པ་ལ་ཆང་ལ་མ་
 རོར་བའི་གདམས་ངག་ཞིག་ལ་བསྐབས་དགོས་པས། དེ་ལྟ་བུའི་གདམས་ངག་
 གི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་ནི་བྱང་ཆུབ་ལམ་ཀྱི་རིམ་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་པར་འདུག་པས་
 དེའི་ཕྱིར་བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་ལམ་ཀྱི་རིམ་པ་འདི་ལེགས་པར་ཉན་ནས་
 ཉམས་སུ་ལེན་སྙམ་པའི་ཀྱི་སྒྲོང་བསྐྱེད་དགོས།

དེས་ན་སྒྲིབ་ཀྱི་སྒྲོང་འཆོས་པ་འདི་གང་གི་འང་འགོར་གནད་ཆེ་ཞིང་།
 ལྟག་པར་བྱང་ཆུབ་ལམ་ཀྱི་རིམ་པའི་ཁྲིད་ཉན་པ་ན་ཀྱི་སྒྲོང་ཡང་གང་བྱང་
 གིས་མི་ཆོག་པར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མ་མཐའ་བཅོས་མ་ཚུན་ཆད་ཀྱིས་
 ཟེན་པ་ཞིག་དགོས་པས། དེ་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཉམས་སྒྲོང་ཡོད་པ་
 རྣམས་ལ་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ཞེས་སོགས་ཆོག་ཉུང་དུས་
 གསལ་བཏབ་ཀྱང་ཆོག་མོད། ལས་དང་པོ་པ་ལ་དེ་ཅམ་གྱིས་ཡིད་འགྱུར་

མི་ཐོན་པས། དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་ཆེད་དཀའ་ནས་བཅུམས་ཏེ་རིམ་བཞིན་གསལ་བཏབ་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་ལ་ཡིད་འབྱུར་ཐོན་འོང་། དེ་ཡང་ལམ་རིམ་ཙམ་མ་བཟད་རང་རེ་རི་ཐོ་དགེ་ལྟན་པ་རྣམས་ཀྱིས་དབང་ལུང་བྲིད་སོགས་གང་འཆད་ནའང་སྟོན་འགྲོ་ཀྱན་སྟོང་བཙུམས་སྐབས་སྟེས་བྱ་གསུམ་ཀྱི་ལམ་ཀྱི་རིམ་པ་ཆ་ཆང་བ་རེ་འབྱུང་བ་དང་། ཐ་ན་སྟོན་ལམ་ལྟ་བུ་ཙམ་ལའང་སྟེས་བྱ་གསུམ་ཀྱི་ལམ་ཀྱི་རིམ་པ་མདོར་བསྐྱུས་པ་རེ་མ་ཆང་བ་མེད་པ་འབྱུང་བ་འདི་རང་ཅག་བཀའ་གདམས་གསར་རྟོང་གི་བསྟན་པའི་བྱུང་ཆོས་སྟོན་མེད་པ་ཡིན་ཞེས་བདག་གི་ཡ་སྟོང་མ་རིན་པོ་ཆེས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་གདམས་པར་མཛད་པས་བྲིད་བསྟན་པའི་ཐུགས་ཁུར་ཐེག་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་སྟོན་པར་མཛད་དགོས། འོན་ཀྱང་ཆེ་དབང་ལྟ་བུ་བྲིད་སྐབས་དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་ཆེད་དཀའ་སྟོར་ཙམ་ལས་མི་རྟག་པའི་སྟོར་སོགས་ཏེན་འབྲེལ་ཀྱི་གནད་འབྱུགས་དོགས་མི་གསུང་བ་ཕྱག་ལེན་ཡིན།

འདིར་བཀའ་ཆོས་པ་དག་ལས། ལ་ལས་ནི་ཐོས་ན་སྐལ་བ་བཟང་བཟང་ལྟ་བུ་ཡིན་ཉམས་ལེན་ནི་མི་རྒྱས་སྐྱམ་ནས་འོངས་པ་ཡང་ཡོད། ལ་ལས་ནི་བྲིད་ཅག་འགྲོ་ན་ང་ཡང་འགྲོ་ཞེས་གཡམ་རྒྱུག་ལྟ་བུས་འོངས་པ་ཡང་ཡོད། འོན་ཀྱང་དབང་ཆེན་སོགས་གཞན་དང་མི་འདྲ་བར་འདི་ཞུས་ནས་གྲོང་ཆོག་བྲིད་སྐྱམ་པ་སོགས་ནི་མི་འབྱུང་། དེ་མིན་དབང་ཆེན་སོགས་ལ་ཡིན་ན་འདི་ཞུས་ནས་སྐྱགས་འདྲེན་པ་སོགས་ཀྱིས་འདྲེ་གདོན་འདུལ་བའི་རྒྱས་པ་ཐོན་པ་དང་། བད་གདོན་ཞི་བ་དང་། རོར་སྐྱབ་དབང་སྐྱད་སོགས་བྲིད་བསམས་

བ་དང་། འགའ་ཞིག་གིས་ནི་ཐོས་རྒྱ་གང་ཆེ་ཞིག་བྱས་ཏེ་ཆོས་ལ་ཆོང་བོང་གི་མ་ཅ་ལྟ་བུར་བྱས་ནས་སོག་ཡུལ་སོགས་སུ་ཆོང་བྱེད་སར་འགྲོ་བར་སྒྲུང་མོད། དེ་དག་ནི་ཆོས་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲིག་པ་ཆབས་པོ་ཆེ་གསོག་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་སྐྱབ་པའི་ཐབས་སུ་གསུངས་པ་རྣམས་ཆེ་འདིའི་དོན་དུ་བྱེད་བ་རྒྱལ་པོ་ཁྱི་སྟང་ནས་པལ་སྟེ་ཕྱག་བདར་གྱི་ལས་བཅོལ་བ་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྒྲུང་བ་ཤད་པའི་ཀུན་སྒྲོང་ངན་པ་རྣམས་ཡོད་པར་སྒྲུང་ན་པར་དོར་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བཅོས་མ་ཚུན་ཆད་ཀྱིས་གསལ་ལེགས་པར་བཏབ་ནས་གསན་པར་བྱ།

དེས་ཀུན་སྒྲོང་འཆོས་པའི་སྒྲོར་སོང་ནས་དངོས་གཞི་གསན་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ནི། དེ་ལ་དང་པོ་ཉམས་སུ་སྒྲུང་བའི་ཆོས་ཀྱང་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས། པརྟེན་རྣམས་ཀྱིས་བཤམ་པས་གཏན་ལ་པག། བྱལ་པའི་དབང་ཕྱག་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱོམས་ནས་ཉམས་ཏྲོགས་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་འཁྱུངས་པ་ཞིག་ལ་ཉམས་ལེན་བྱེད་དགོས་ཀྱི། གཞན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མ་གསུངས་པ་མཁས་བྱལ་གཞན་ཀྱིས་མ་ཤེས་པའི་མན་ངག་ཟབ་ཟེར་བ་ཅི་ཅམ་བསྐྱོམས་ཀྱང་འབྲས་བུ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་མ་རྟོག་པ། གཞན་ལ་མ་བྱལ་པ་ཞིག་འོང་ཉན་ཡོད། དེས་ན་དང་པོར་ཉམས་སུ་ལེན་བའི་ཆོས་ལ་བརྟག་ཅིང་དབྱེད་དགོས་ཏེ། རྗེ་ས་སྐྱ་པརྟེན་ལ། ཏྲ་དང་ནོར་བུ་ལ་སོགས་པའི། །ཅུང་ཟད་ཅམ་གྱི་ཉོ་ཆོང་ལ། །ཀུན་ལ་འདྲི་ཞིང་བརྟག་ནས་དཔྱོད། །ཆོ་

འདིའི་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ལ། །དེ་ལྟའི་འབད་བ་བྱེད་བ་མཐོང་། །སྐྱེ་བ་གཏན་གྱི་
ལེགས་ཉེས་ནི། །དམ་པའི་ཆོས་ལ་རག་ལས་ཀྱང་། །ཆོས་འདི་བྲི་ཡི་ཁ་ཟས་
བཞིན། །བཟང་ངན་གང་དུའང་མི་དཔྱོད་པར། །གང་འབྲུད་དེ་ལ་གྲུས་པར་
འདྲིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། །རང་ཅག་རྣམས་ཏྲ་ལྟ་བུ་ཉོ་ཆོང་བྱེད་ནའང་
བརྟག་དབྱུད་རྣམ་གངས་མང་པོ་བྱེད། །ཐུགས་དམ་བརྟག་པ་ལྟ། །གཞན་མང་
པོ་ལའང་འདྲི། །གྲ་རྒྱུད་ལྟ་བུར་མཆོན་ན་ང་ཞིག་ཉོ་ནའང་མདོག་དང་སྡིད་
དང་། དབྱིབས་ལ་ལན་དུ་མར་བརྟག། །ཆུ་ཤོར་བ་སོགས་སྐྱོན་ཨི་འདུག་ནན་
ཏན་དུ་བཟླ། །གཞན་དག་ལ་འདྲི་སྟེ། །དེ་ལྟར་ཉེས་ནའང་ང་པོར་ཁ་ཤས་
ཉེས་པ་ཡིན། །དེ་ལྟ་བུའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དོན་ཅུང་ཟད་ལ་དེ་འདྲ་བའི་བརྟག་
དབྱུད་བྱེད་ཀྱང་། །ཆེ་རབས་གཏན་གྱི་འདུན་མའི་གཞི་རྩ་ཉམས་སྲ་སྦྲང་བུའི་
ཆོས་ལ་ནི་བརྟག་དབྱུད་གང་ཡང་མི་བྱེད་པར་བྲིའི་ཁ་ཟས་བཞིན་དུ་གང་
འབྲུད་ཞིག་གིས་ཆོག་པར་བྱེད་པ་སྤང་མོད། །དེ་ལྟར་གཏན་ནས་མི་རུང་སྟེ།
དེ་འདུགས་ན་ཆེ་རབས་གཏན་གྱི་མདུན་མ་འདུག་འགྲོ། །དེས་ན་གང་ཉམས་
སྲ་སྦྲང་བུའི་ཆོས་དེ་ཡང་ལེགས་པར་བརྟག་ཅིང་དབྱུད་ནས་དེ་ལ་འདུག་
དགོས།

དེ་ལྟར་དབྱུད་པ་ན་ཆོས་ནི་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་འདི་ལས་མཆོག་
ཏུ་གྱུར་པ་མེད་དེ།
གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་ཟབ་བྲུད་ཀྱང་ལམ་རིམ་ལ་རག་ལས་ཤིང་ལམ་གཙོ་
གསུམ་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་པར་སྤྲུགས་ལམ་གྱིས་ཆེ་གཅིག་ལ་འཆང་རྒྱ་མི་

ལུས། ཁོ་བོས་སྒྲན་ནས་དག་སྦྱང་དང་གཏེར་ཆོས་སོགས་ཟབ་ཟབ་མང་པོ་
 ཐོས་པོད། ལས་ཆོགས་སོགས་ངོ་མཆར་བ་མང་དུ་སྦྱང་ཡང་ལམ་གྱི་གཙོ་
 བོ་རྣམ་གསུམ་ལ་སྒྲིབ་བ་འདོན་ལུགས་སམ། ངོ་བོ་ལ་བྱུང་ཞུགས་པའི་
 གདམས་ངག་ཅི་ཡང་མི་སྦྱང་། བྱང་ཚུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཞེས་པ་འདི་ཡང་
 རྩེ་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པའམ། རྩོ་བོ་རྩེས་མཛད་པ་སོགས་མིན་པར་ཡང་
 དག་པར་རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ལས་བརྒྱད་འོངས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་
 ཁ་བྱང་ལ་ལམ་རིམ་ཞེས་པའི་མིང་ཡོད་མེད་ཅེས་ལས་གོ་བ་ཆགས་ན་
 གསུང་རབ་ཀྱི་ལམ་རིམ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་གྱི་ནང་ནས་
 རབ་དང་མཆོག་དང་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ནི་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་སྟེ་རིན་པོ་ཆེ་ཡིན།
 དེར་ཆོས་ཕུང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་གནད་འགག་ཟབ་མོའི་ལམ་གྱི་རིམ་
 པ་དངོས་བསྟན་དང་། རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་སྤྲས་དོན་དུ་མཛད་ནས་
 བསྟན་ཅིང་བརྒྱད་པའི་བཀའ་བབས་ཀྱང་། རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་སྟོན་
 པའི་སྤྲས་གྱི་ཐུ་བོ་བྱམས་པ་ནས་ཐོགས་མེད་དང་། ཟབ་མོའི་ལམ་གྱི་རིམ་
 པ་འཇམ་དབྱངས་ནས་སྤྲ་སྤྲུབ་ལ་བརྒྱད་པའི་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་
 རིམ་གྱི་བརྒྱད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་སུ་བྱུང་། དེ་ཡང་བྱམས་ཆོས་སྟེ་སྤྲ་
 དང་། ཐོགས་མེད་གྱིས་ས་སྟེ་སྤྲ་སོགས་དང་། སྤྲ་སྤྲུབ་གྱིས་རིགས་ཆོགས་
 དུག་སོགས་མཛད་ནས་ལམ་གྱི་རིམ་པ་གསལ་བར་མཛད་ཅིང་། དེ་ལྟར་
 ཟབ་རྒྱས་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་བརྒྱད་པ་སོ་སོར་བྱོན་པ་དཔལ་མཉམ་མེད་
 རྩོ་བོ་ཆེན་པོས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་སྤྲ་མ་གསེར་གླིང་པ་དང་། ཟབ་

མའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རིག་པའི་ཁུ་བྱག་ལས་གསན་ཏེ་གདམས་པའི་ཚུ་བོ་
གཅིག་འདྲེས་སུ་གྱུར། དེར་མ་བཟང་འཇམ་དབྱངས་ནས་ཞི་བ་ལྟ་ལ་བརྒྱད་
པའི་རྒྱབས་ཆེན་སྟོད་བརྒྱད་དང་། གསང་སྒྲགས་ཀྱི་བརྒྱད་པ་སོགས་མདོ་
སྒྲགས་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་བརྒྱད་པའི་བཀའ་བབས། རྫོ་བོས་བོད་དུ་བསྟན་
པ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་གནད་བསྐྱུས་པ་བྱང་ཚུབ་ལམ་གྱི་སྟོན་མ་མཛད་ནས་
ད་ལྟའི་བར་ལམ་རིམ་ཞེས་པའི་མིང་འདོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དེ་ནས་བྱང་། དེ་
ཕྱིན་ཆད་ལྟ་སྟོད་བརྒྱད་པའི་ཚུ་བོ་གཅིག་འདྲེས་ཡིན་མོད། དེ་ཡང་རྒྱས་
བསྐྱུས་ཀྱི་དབང་གིས་བཀའ་གདམས་གཞུང་པ་བ་དང་། ལམ་རིམ་པ་དང་།
གདམས་ངག་པ་གསུམ་དུ་གྲེས་ཤིང་། སྤར་ཡང་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་སྟོ་
བྲག་བྱབ་ཆེན་དང་། ག་འོར་མཁན་ཆེན་ཆོས་སྐྱབས་བཟང་པོ་གཉིས་ལས་
དེ་གསུམ་གསན་ཞིང་། དེ་མན་ཆད་དེ་གསུམ་ག་ཡང་བརྒྱད་པ་གཅིག་ཏུ་
གྱུར།

རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་བྱང་དུ་སྐྱེང་གི་བྲག་སེང་གེ་འབྲ་བའི་ཞོལ་དུ་གསོལ་
འདེབས་ལམ་མཆོག་སྟོ་འབྲེད་སྒྲགས་རྩོམ་མཛད་དེ་རྫོ་བོའི་འབྲ་སྐྱུ་དབྱ་
ཡོན་མ་གདན་དྲངས་ཏེ་གསོལ་འདེབས་མཛད་པ་དེའི་ཆེ། ལམ་རིམ་བརྒྱད་
པའི་སྒྲ་མ་ཀྱན་གྱི་ཞལ་གཟིགས། ཆོས་ཀྱི་གསུང་སྐྱེང་མཛད། བྱང་པར་
རྫོ་འབྲོམ་གཉིས། པོ་ཏོ་བ། འཁ་ར་བ་བཞིས་སྒྲ་བ་གཅིག་གི་བར་དུ་ཞལ་
གཟིགས། མཐར་གཞན་གསུམ་རྫོ་བོ་ལ་ཐིམ། ཨ་ཏི་འས་ཕྱག་སྟེ་བོར་བཞག་
སྟེ་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་གྲེས་ཤིག་དང་། དེའི་གྲོགས་བདག་གིས་བྱའོ་གསུངས་

བ་དོན་གྱིས་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ཚུམ་པར་བསྐྱལ་བ་བཞིན་ལམ་རིམ་ཆེན་
 མོའི་ཞི་གནས་ཡན་མཛད། བྱིས་ཇེ་བཅུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་གྱིས་ཚུམ་
 པར་བསྐྱལ་ནས་ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོ་མཛད་པས། གཞན་ལྟ་ཅི་བསྐྱལ་བ་པོ་
 ལ་བསྟོས་ནས་ཀྱང་བྱིན་རྒྱལ་གྱི་གཏེར་དུ་ཡོད་པར་ཤེས་སོ། །དེ་ཡང་
 ཚུམ་བྱང་དུ་སྤྲས་བཅས་རྒྱལ་བའི་ཞེས་སོགས་གྱིས་སྤྲས་ནས་བསྟན་པ་
 ཡིན། བྱིས་སྤུ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་སྟོས་བཤད་སོགས་དོར་ནས་སྟོང་པོ་
 བསྐྱལ་བའི་ལམ་རིམ་རྒྱང་དུ་མཛད། འདི་སྟན་བརྒྱད་དང་། སྤུ་མ་བཤད་
 བརྒྱད་གཙོ་བོར་མཛད་པས་མན་ངག་གི་གནད་མི་འདྲ་བ་པན་ཚུན་བསྟན་
 དུ་ཡོད་པར་གསུངས། དེ་ནས་དེ་དག་ཀྱང་ཉམས་ལེན་དུ་བྱིས་བ་མི་ཤེས་པ་
 ན་ཇེ་རང་ཉིད་གྱིས། བཤད་པ་ཐམས་ཅད་ཉམས་ལེན་དུ་བྱིས་ཤེས་པ་སྤྲིད་
 མཐའ་རུ་སྤང་བས་སྟོང་རྒྱ་ཉི་བར་བསྐྱལ་བ་དེ་ཡང་གུད་དུ་བྱའོ། །ཞེས་ཞལ་
 འཕངས་མཛད་པ་བཞིན་པ་རྒྱལ་དབང་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཆོས་ལམ་རིམ་
 གསེར་བྱུན་མ་དང་། དེའི་འགྲེལ་བ་ལྟ་བུར་སྤུ་བ་ཆེན་པོས་ལམ་རིམ་འཇམ་
 དཔལ་ཞལ་ལྷང་མཛད། བཅ་ཆེན་སྟོ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱིས་བདེ་ལམ། དེའི་
 འགྲེལ་བ་ལྟ་བུར་ཇེ་བཅུན་སྟོ་བཟང་ཡེ་ཤེས་གྱིས་སྤྱར་ལམ་མཛད། དེ་ལྟར་
 ཇེའི་ལམ་རིམ་ཆེ་འབྲིང་རྒྱང་བ་ཉམས་མགུར་བཅས་གསུམ་དང་། དམར་
 བྱིད་དེ་བཞིའི་སྟོང་དྲགས་པོ་ངག་དབང་གྲགས་པའི་ལེགས་གསུང་ཉིང་ཁུ་
 བསྟན་པས་དེ་བརྒྱད་ལ་ལམ་རིམ་བྱིད་ཆེན་བརྒྱད་དུ་གྲགས། དེ་དག་ཙ་
 འགྲེལ་གཅིག་འབྲུས་མིན་པས་བྱིད་རྒྱན་སོ་སོར་ཐོབ་དགོས་ཤིང་། བྱང་

པར་འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་བྲིད་རྒྱན་རྒྱས་བསྐྱུས་གཉིས་ལས། བརྒྱད་
འཛིན་དབུས་པ་དང་སྟོ་པའི་བྲད་པར་གྲིས་དབུས་བརྒྱད་དང་། སྟོ་བརྒྱད་
གཉིས་སུ་སྤྱེ་བ་གཉིས་ཀྱང་བྲིད་རྒྱན་སོ་སོ་ནས་ཐོབ་དགོས། ལྷུང་པ་ཏྲ་ཕུག་
པ་ཡལ་སྐས་གྲིས་རྗེས་སུ་འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་མཇལ་བ་ན། འདི་སྤྱ་ཙམ་
ནས་མཇལ་ན་དམིགས་སྒྲོར་དེ་དག་ལ་དཀའ་ལས་དེ་ཙམ་མི་དགོས་པར་
འདུག་པ་ལ་གསུངས་པ་ལྟར། ལྷུང་ལམ་དམར་བྲིད་དང་། འཇམ་དཔལ་ཞལ་
ལུང་གཉིས་གཅིག་ལ་མེད་པའི་ཟབ་བྲད་གཅིག་ལ་ཡོད། སྟོན་པ་སངས་
རྒྱས་གྲིས་གསུངས་པ་ན་ལུང་རྒྱན་ལས་བྲིད་རྒྱན་ལོགས་སུ་མེད་ཀྱང་གྲིས་
སུ་དེས་མི་གོ་བ་ན་བྲིད་རྒྱན་ཟུར་དུ་བྱུང་།

བྲིད་ལ་བཤད་བྲིད་ཅེས་པ་ཆིག་གི་འབྲུ་གཉེར་ཏེ་སྟོས་བཤད་རྒྱས་
པར་བྱེད་པ་ལ་ཟེར། དམར་བྲིད་ཅེས་པ་སྒྲན་པ་མཁས་པས་རང་གི་སྟོབ་བྱར་
རོ་དམར་པོ་ཁ་སྤྱེ་ནས་དོན་ལྡན་སྟོད་དུག་སོགས་ཆགས་ཚུལ་དམར་རྗེན་དུ་
རོ་སྟོད་པ་ལྟར་ཆིག་གི་སྟོས་བཤད་མི་བྱེད་པར་མན་ངག་གི་སྟོང་པོ་དམར་
བཅངས་སུ་འདོམས་པ་ལ་ཟེར། ཉམས་བྲིད་ཅེས་པ་སྒྲ་མས་ཉམས་སྟོང་
གི་ཐོག་ནས་སྟོབ་མའི་རྒྱད་ཐོག་གང་ཁེལ་དུ་འཆད་པ་ལ་ཟེར། སྟོང་བྲིད་
ཅེས་པ་སྟོབ་མ་སྐྱབ་ཁང་གི་ཉེ་སྒྲོར་པན་ཚུན་དུ་བཞག་ནས་དམིགས་སྒྲོར་
རེ་རེ་བསྟན་ཅིང་དེའི་སྟོང་བ་མ་སྐྱེས་བར་དམིགས་སྒྲོར་བྱི་མ་མི་སྟོན་པར་
སྟོམ་དུ་འཇུག། །དེ་སྐྱེས་པ་ན་དམིགས་སྒྲོར་བྱི་མ་སྟོན་པ་ལ་ཟེར། བྲིད་འདི་
དག་ལ་ཉམས་སྟོང་གི་བྱིན་རྒྱལས་ཀྱི་རྒྱན་ཡང་འཇུག་རྒྱ་ཡོད་ཅིང་རྒྱད་

འདུལ་བ་ལ་དེ་པན་ཆེ། ད་ལམ་འདིར་ཡང་ཉམས་བྲིད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་འབྲུལ་བ་
 ཡིན། དེས་ན་སྐལ་བ་ཚུང་བ་འགའ་ཞིག་ཐེངས་གཅིག་གཉིས་ལས་ཞུ་ལོང་
 མེད་པར་སྟོགས་པན་ཚུན་དུ་ཐོན་འགྲོ་བའི་དོན་གཉེར་ཅན་དག་ལ་པན་པའི་
 ཕྱིར་སྐྱར་ལམ་དང་། འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་རྒྱས་བསྐྱས་གཉིས། རྗེས་སུ་
 བདག་གཞན་མཉམ་བཞེད་མཆོམས་སུ་སྒྲོ་སྒྲོང་དོན་བདུན་མ་རྣམས་སྒྲགས་
 རས་ཞུ་བ་ཡིན། དེ་ཡང་ད་ལན་སྦྱིན་པའི་བདག་པོ་སྐྱོད་གྲུང་འདས་པོ་རྣམ་
 གཉིས་ཀྱི་དགོ་ཅ་དང་། རང་ཡང་ལམ་རིམ་འཆད་ན་གཞན་དབང་བཀའ་ལྟ་
 བུད་སྒྲོ་སྒྲོབ་གཉིས་ཀར་ཁེ་ཉེན་མགོ་སྒྲེལ་མེད་པའི་དོན་ཆེ་འབྱུང་ངེས་སྟམ་
 འཆད་པ་ལ་མི་མཆོར་བས། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ལག་ལེན་ལ་ཅི་ཐེབ་ཐེབ་དང་།
 སྦྱིན་བདག་འདས་གསོན་ལའང་སྐྱབས་འདུག་དགོས་གསུངས་ནས་ལམ་
 རིམ་གསུམ་ཀྱི་དབུ་ནས་ལུང་ཅུང་ཟད་རེ་གནང་ནས་གྲོལ།

༥ ཉེན་གཉིས་པར། སྒྲ་མ་རིན་པོ་ཆེད་ཞལ་ནས། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙཱ་
 ཁ་བ་ཆེན་པོའི་གསུང་ལས། རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀྱི་སྒྲོང་པོའི་དོན།
 །རྒྱལ་སྤུས་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱབས་པའི་ལམ། །སྐལ་ལྷན་ཐར་འདོད་
 རྣམས་ཀྱི་འདུག་འགས་དེ། །རི་ལྷར་རྒྱས་བཞིན་བདག་གིས་བཤད་པར་བྲ།
 །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲོང་པོའི་བཅུད་
 བསྐྱས་པ་ལྟ་བུ། སྦྱེས་བུ་ཚུང་དུའི་སྐབས་ངན་སོང་ལས་ཡིད་འབྱུང་བའི་
 རེས་འབྱུང་དང་། འབྲིང་གི་སྐབས་འཁོར་བ་མཐའ་དག་ལས་ཡིད་འབྱུང་བའི་
 རེས་འབྱུང་སོགས་ཀྱང་ལམ་ཀྱི་རིམ་པ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་མ་བརྟེན་ན་མི་འབྱུང་

ཞིང་། རྒྱལ་སྐུལ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱབས་པའི་ལམ་བུར་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་
རིན་པོ་ཆེ་དང་། ཐར་འདོད་སྐྱེ་བོའི་འཇུག་དོགས་མཐའ་བྲལ་གྱི་ལྷ་བ་ལམ་
ཀྱི་རིམ་པའི་འབྲིད་ཚུལ་འདི་ལྷ་བྱ་ལ་མ་བརྟེན་ན་མི་འབྱུང་བས་སངས་རྒྱས་
ཐོབ་པ་ལ་ལམ་གྱི་གཙུག་པོ་དེ་གསུམ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་དགོས། དེ་གསུམ་རྒྱུད་ལ་
སྐྱེ་བ་ལམ་རིམ་ལ་བརྟེན་དགོས་པས། དེས་ན་ཐོག་མར་ཀུན་སྒྲོང་ལ་བདག་
གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་
བྱ། དེའི་ཕྱིར་དུ་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ཉམས་ཁྲིད་ཞུས་ནས་
ཉམས་སུ་ལེན་སྟུང་པ་སོགས་ཀུན་སྒྲོང་དང་ཀུན་སྒྲིང་ཐམས་ཅད་ལེགས་
པར་གསལ་བཟབ་ནས་གསུང་བར་ཞུ། དེ་ཡང་གང་གསུང་པར་བྱ་བའི་ཆོས་
ནི། སྐལ་ལྷན་གྱི་སྐྱེས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བཀོད་པའི་ཐེག་པ་མཆོག་གི་
ཆོས་ལུགས། ཞིང་རྟ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་བུ་དང་ཐོགས་མེད་གཉིས་ཀྱི་ལམ་སྟོལ།
དཔལ་མཉམ་མེད་རྫོ་པོ་ཆེན་པོ་དང་ཁམས་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙཱ་ཁ་
པ་ཆེན་པོའི་ཐུགས་ཀྱི་བཅུད་ལྷུང་བ་ལྷ་བྱའི་གདམས་པ་ཟབ་མོ། ཆོས་ཀྱི་
ལྷུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་སྟོང་པོའི་གནད་ཐམས་ཅད་མ་ཆང་བ་མེད་
པར་གང་ཟག་གཅིག་འཆང་རྒྱ་བའི་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པར་བསྐྱེགས་པ།
བྱང་ཚུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ཉམས་ཁྲིད་མདོར་བསྐྱུས་སུ་འཆད་པ་ལ།
དེ་ལ་ས་བཅད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། དངོས་གཞི་ས་བཅད་གཅིག་གཞིར་
བཞག། །དེའི་སྟོང་ནས་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་རོ་བོ་ངེས་པ། བྱངས་ངེས་པ། གོ་
རིམ་ངེས་པར་བྱས་ནས། ས་བཅད་འདིའི་ནང་དམིགས་སྒྲོར་འདི། གསུང་

བཤད་འདི་ལྟར། ལུང་རིགས་འདི་དང་། གཏམ་རྒྱུད་འདི། མན་ངག་འདི་
 ཡོད་ཅེས་ངེས་པར་བྱས་ནས་བསྐྱོམ་དགོས་ཀྱི། ས་བཅད་མེད་པར་གང་
 བྱུང་བྱུང་དུ་བསྐྱེས་ནས་ཉན་ཅིང་སྒྲིམ་ན་རྒྱུད་ལ་པན་ཐོགས་པར་དཀའ་བ་
 དཔེར་ན། ར་མར་དང་ཚུ་བྱལ་སོགས་སྒྲིང་སོ་སོར་མེད་པར་བསྐྱེས་ནས་
 འཛོག་ཅིང་ལོངས་སྒྲིང་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་གི་ས་བཅད་
 སོགས་མང་ཡང་། རང་གང་གི་སྒྲིང་ནས་ཐོབ་པའི་ས་བཅད་གཞིར་བྱས་
 ནས་སྒྲིང་དགོས། ད་ལམ་བདག་གི་ཡ་སྐབས་ཐེ་སྒྲ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱག་
 བཞེས་སྐྱར་ལམ་གཙོར་བཟུང་ཐོག། མན་ངག་དུ་མས་བརྒྱན་པའི་ས་བཅད་
 འདི་སྒྲོན་ཡི་གེར་འཁོད་པ་མེད་ཀྱང་ཁོ་བོས་ཉན་ཏན་གྱིས་ཆོགས་སུ་ཞུས་
 པ་དང་། སྒྲིང་དུ་བཅར་ནས་ཞུ་བ་སོགས་ཀྱིས་བཙོན་པ་ཆེན་པོས་སྤྱོད་སྤྱོད་
 གཅིག་དུ་བསྐྱོགས་ནས་ཡི་གེར་འཁོད་པ་འདི་བཞིན་རྒྱས་བསྐྱུས་འཆོམས་
 ཞིང་སྒྲིང་བ་འདོན་ལུགས་ཀྱི་བྱང་ཆོས་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་གནད་མང་
 དུ་ཡོད་པས་འདིའི་སྒྲིང་ནས་ཞུ་ན། དེ་ལ་དཔལ་རྒྱ་ལེ་རྒྱའི་མཁས་པ་རྣམས་
 བློ་སྒྲིབ་དཔོན་གྱི་དག་དག་པ་དང་། སྒྲོབ་མའི་རྒྱུད་དག་པ་དང་། བཤད་བྱའི་
 ཆོས་དག་པ་སྟེ། དག་པ་གསུམ་གྱི་སྒྲོན་ས་འཆད་ལ། བློ་གཙམ་ལ་ལྷོ་ལའི་
 མཁས་པ་རྣམས་ནི་ཆོས་རྩམ་པ་པོའི་ཆེ་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཆེ་བ་དང་། དེ་རི་
 ལྟར་བཤད་ཅིང་ཉན་པའི་ཚུལ་གསུམ་སྒྲོན་དུ་གཤམ་ཆེ་བར་བཞེད་པའི་ཚུལ་
 གཉིས་ལས་འདིར་སྤྱི་མ་ལྟར་འཆད་པར་བྱ་བ་ལ།

བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ཁྲིད་ལ་བཞི།

ཆོས་ཁུངས་བཙུན་པར་བསྟན་པའི་བྱིར་མཛད་པ་པོའི་ཆེ་བ།

གདམས་པ་ལ་གྲུས་པ་བསྐྱེད་པའི་བྱིར་ཆོས་ཀྱི་ཆེ་བ། ཆེ་བ་གཉིས་
ལྡན་གྱི་ཆོས་ལ་ཉན་བཤད་ཅི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ། གདམས་པ་དངོས་ཀྱིས་
སྟོབ་མ་ཅི་ལྟར་བྱི་བའི་རིམ་པ་དང་བཞིའོ། །ས་བཅད་བཞི་པོ་འདི་ལམ་
རིམ་ཆེན་མོའི་ས་བཅད་ཡིན་ཞིང་། བདེ་སྦྱར་སོགས་ལམ་རིམ་རྒྱས་བསྟན་
ཅི་འདྲ་ཞིག་འཆད་ཀྱང་འདི་མེད་ན་དེས་པ་མི་བསྐྱེད་པས་ཐོག་མར་སྦྱར་
དགོས་པ་གསུང་རྒྱན་དུ་ཡོད། དེས་ན་ཐོག་མར། ཆོས་ཁུངས་བཙུན་པར་
བསྟན་པའི་བྱིར་མཛད་པ་པོའི་ཆེ་བ་ནི། དེ་ཡང་ཁ་སང་ཞུས་པ་ལྟར་ཉམས་
སྦྱང་བྱའི་ཆོས་ནི་རྒྱ་གར་མཁས་པའི་ལུགས་བཞིན་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་
ཀྱིས་གསུངས། དེ་ཉམས་གཏན་ལ་ཕབ། སྒྲུབ་པའི་དབང་སྒྲུབ་རྣམས་ཀྱིས་
བསྟོམས་ནས་ཉམས་ཏྲོགས་སྒྲུབ་ལ་འཁུངས་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི། རང་
གོ་ངོས་ནས་ཀྱང་དད་པ་དང་ཤེས་བཅོམ་གྱིས་མི་ཡོང་བའི་ཁར། ཆོས་ཀྱང་
ལྟར་སྦྱང་ཞིག་ཉམས་སྦྱང་ན་འབྲས་སུ་གང་ཡང་མི་འབྱུང་ཞིང་། ཤེས་རབ་
དང་བཅོམ་འབྲས་ཅན་མང་པོ་ཆུད་ཐོས་སུ་སོང་བ་མཐོང་ཆོས་ལྟར་ཡིན།
གཞན་དུ་ཟབ་ཟབ་ལྟར་སྦྱང་བའི་དག་སྦྱང་སོགས་ཅི་ལྟར་ཡང་སྦྱར་ཞུས་
པ་ལྟར་སྦྱང་སྦྱོབ་ཐབས་འདྲ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་ཆོགས་འདྲ་སྦྱོབ་
པའི་ཐབས་ཅམ་ལས་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་གསུམ་ལ་སྟོང་བ་འདོན་ལུགས་
ལྟ་ཅི། སྦྱོབས་གསུམ་གྱི་ངོས་འཛིན་བྱད་པར་བ་ཞིག་ཀྱང་མི་འབྱུང་། དེས་

ན་འདིར་ཚུ་འགོ་གངས་ལ་ཐུག་དགོས་པ་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་འགོ་ཡང་སྟོན་པ་
སངས་རྒྱས་ལ་ཐུག་པ་ཞིག་དགོས་པས། འདི་ལ་མོང་ཡོད་ཅིང་རྒྱས་པར་
འཆད་ཤེས་ན་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ནས་བཟུང་། བརྒྱད་པའི་སྒྲ་མ་ཀུན་གྱིས་
ལམ་འདི་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་གོ་འཕང་བརྟེན་པའི་ཚུ་ལ་གྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་
འཆད་དགོས་ཀྱང་ཏ་ཅང་མང་བས་ཞུ་མ་ཁོམ་ཞིང་། མདོར་བསྟུས་ཅམ་ཞུ་
ན། ཞེས་སྟོན་པ་ནས་རྫོ་བོའི་བར་གྱི་བརྒྱད་པའི་བཀའ་བབས་མི་འདྲ་བ་
གཉིས་སུ་བྱུང་ལུགས་དང་། རྫོ་བོ་ནས་བརྒྱད་པའི་ཚུ་བོ་གཅིག་འདྲེས་སུ་
གྱུར་ཚུ་ལ་རྣམས་མདོར་བསྟུས་ཏེ་གསུངས།

དེ་ལྟར་རྫོ་བོ་ནས་བརྒྱད་པའི་ཚུ་བོ་གཅིག་འདྲེས་སུ་གྱུར་ཏེ་རྫོ་བོས་
བོད་དུ་བྱང་ཆུབ་ལམ་སྟོན་མཛད། ལམ་རིམ་ལམ་རིམ་ཞེས་པའི་མིང་གི་
ཐ་སྙད་ཀྱང་དེ་ནས་བྱུང་། དེ་ཕྱིན་ཆད་ལམ་རིམ། ལམ་མཆོག་བསྟན་རིམ་
སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཤའ་བྱ་རྩ་བའི་གཞུང་དེ་ལམ་སྟོན་ཡིན་པས་རྫོ་བོ་
ཡང་དེ་རྣམས་དོན་གྱིས་མཛད་པ་པོར་སོང་བས། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་
ཀྱང་དེ་མཛད་པ་པོ་ཉིད་འདིའི་ཡང་མཛད་པ་པོའོ་ཞེས་གསུངས་པ་རེད།
དེས་ན་འདིར་རྫོ་བོའི་རྣམ་ཐར་རྒྱས་པར་འཆད་དགོས་མོད། དེ་ཅམ་མི་
སྟོགས་ཀྱང་མདོར་བསྟུས་ཅམ་ཞུ་ན།

དེ་ལ་གསུམ།

རིགས་སྤྱན་སྤུམ་ཆོགས་པར་སྐྱེ་བ་བཞེས་པའི་ཚུལ།

ཏེན་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་བརྟེས་པའི་ཚུལ། བརྟེས་ནས་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་
མཛད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་རིགས་སྤྱན་སྤུམ་ཆོགས་པར་སྐྱེ་བ་བཞེས་
པའི་ཚུལ་ལ། རོ་བོ་ཆེན་པོ་འབྲུངས་པའི་ཡུལ་ནི། རྒྱ་གར་ཤར་བྱོགས་བ་
ཏོར་གྱི་ཡུལ་རྟོ་ག་ལ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲོང་ཁྱེར་ཆེན་པོ་ཉི་སྟོར་གྱི་འབངས་མི་
བྱིས་འབྲུམ་སྤྱག་གཅིག་། །འབངས་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་སྟོང་སྤྱག་སོ་ལྔ་ཡོད་པ། པོ་བྲང་
གསེར་གྱི་རྒྱལ་མཆོན་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་གསེར་གྱི་རྒྱ་མིབས་བརྒྱ་གསུམ་
དང་། གསེར་གྱི་རྒྱལ་མཆོན་སྟོང་སྤྱག་ཉིར་ལྔ་ཡོད་པ། ལོངས་སྟོང་མངའ་
ཐང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན། དེར་ཡབ་རྒྱལ་པོ་དགེ་བའི་དཔལ་དང་། ཡུམ་
དཔལ་མོ་འོད་ཟེར་ཅན་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སྤྱེད་མཆོར་བའི་ལྷས་དུ་མ་དང་
བཅས་སྐྱབས་ལུས་སོ།།

གཉིས་པ།

ཏེན་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་བརྟེས་པའི་ཚུལ་ནི།

དེ་ནས་རྒྱལ་སྲས་གཞོན་ནུ་དེ་འབྲུངས་ནས་ལྷ་བ་བཙོ་བརྒྱད་ལོན་པ་
ན། ཉི་འགྲམ་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཀླ་མ་ལ་སྤུ་རིར་ཡབ་ཡུམ་གྱིས་གདན་
བྲངས་པ་ན། ལམ་དུ་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་སྲས་གཞོན་ནུ་དེ་
མཛལ་བའི་སྤྱིར་སྤྱགས་པའི་མི་སྟོན་ཆེན་པོ་གཟིགས་པ་ན། འདི་དག་སྤྱེད་

ཡིན་ཞེས་ཡབ་ཡུམ་ལ་ངེས་པས། ཡབ་ཡུམ་གྱིས་འདི་དག་ཁྱོད་ཉིད་གྱི་
 འབངས་འཁོར་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཞུས་པ་ན། སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོས་གཟིགས་ཏེ། འདི་
 དག་བདག་བཞིན་པ་མ་ཕུན་ཆོག་གསལ་ཤིང་། །རྒྱལ་སྤྱིད་མངའ་ཐང་བསོད་
 རྒྱལ་འབར་བ་ཡི། །མི་དབང་སྤྲས་གྱི་ཕུ་བོར་རབ་བསྐྱུན་ཏེ། །ཐམས་
 ཅད་དམ་པའི་ཆོས་གྱིས་འཆོ་བར་ཤོག། །ཅེས་གསུང་སྟན་པོས་བརྗོད་པ་ན་
 ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཆར་བར་གྱུར། དེ་ནས་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཕེབས་པ་
 ན་ཡབ་ཡུམ་སོགས་གཞན་ཐམས་ཅད་གྱིས་ནི་ཆེ་རིང་ཞིང་ནད་མེད་པ་དང་།
 ཡོངས་སྤྱོད་ཕུན་སུམ་ཆོག་གསལ། བྱི་མ་ངན་སོང་དུ་མི་ལྟུང་བ། བདེ་འབྱོར་
 སྐྱེ་བ་སོགས་སྟོན་ལམ་བཟབ། རྒྱལ་སྤྲས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིས་ནི།
 བདག་ནི་དལ་འབྱོར་མི་དབང་ལུས་ཐོབ་ཅིང་། །སྟོན་མེད་དབང་པོས་དགོན་
 མཆོག་གསུམ་མཐོང་ཞིང་། །ཏྲག་ཏུ་གྲུས་པས་དགོན་མཆོག་སྐྱེ་བོར་ལྷང་།
 །དེ་རིང་ཉིད་ནས་སྐྱབས་གནས་མཛད་དུ་གསོལ། །ནམ་ཡང་བྱིས་པའི་ཆོས་
 གྱིས་མ་བཅིངས་པར། །དགེ་འདུན་དབུས་སུ་ཆོས་འབྱོར་ཐོབ་པ་དང་། །ང་
 རྒྱལ་མེད་པར་དགོན་མཆོག་མཆོད་བྱེད་ཅིང་། །སྐྱེ་བོ་ཡོངས་ལ་སྙིང་རྩེས་
 བཏུ་བར་ཤོག། ཅེས་སྟོན་ལམ་མཛད། རྒྱལ་སྤྲས་འབྲུངས་ནས་ལྷ་བ་བཙོ་
 བརྒྱད་ལས་མ་སོང་བའི་སྐྱ་ཚུང་དུ་དེས་སྐྱབས་འབྱོར་དང་། སེམས་བསྐྱེད་
 ལས་བརྒྱམས་ཏེ་གསུང་འདི་ལྟ་བུ་གསུངས་པའི་རྣམ་ཐར་འདི་ཙམ་ཡང་ཤིན་
 ཏུ་དད་པའི་གནས་ཡིན།

དེ་ནས་རིམ་གྱིས་སྐྱ་ནར་སོན་ཏེ་བཀའ་གདམས་སྟེགས་བམ་ལས།

དེ་ནས་རྒྱལ་བྱས་ལོ་གསུམ་ལོན་པ་ན། །ཅིས་དང་ཡི་གེ་སྐྱ་ལ་མཁས་པར་
གྱུར། །དེ་ནས་རྒྱལ་བྱས་ལོ་བྱུག་ལོན་པ་ན། །སྤྱི་ནང་གཉིས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་སྤེད་
པར་གྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མཁས་པར་གྱུར། །སྤྱི་ནང་གི་བྱེ་བྲག་འབྱེད་
ཤེས་པ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བ་ཞིག་ཡིན་ཆོད་གདའ་སྟེ། རྩོ་བོས་རྒྱ་གར་ན་སྤྱི་ནང་
གི་བྱེ་བྲག་འབྱེད་ཤེས་པ་ང་དང་། རྒྱ་རོ་པ། །ལྷོ་རྟེ་པ་གསུམ་ལས་མེད། རྒྱ་རོ་
པ་འདས། ང་བོད་དུ་འོང་། ད་ཅ་ན་རྒྱ་གར་ན་ཡང་ངན་ཏེ་མཆི་ཞེས་གསུངས་
པས། རྩོ་བོས་དགྲུང་ལོ་བྱུག་ལོན་པ་ན་སྤྱི་ནང་གི་བྱེ་བྲག་སྤེད་པ་ནི་དེ་དུས་
ནས་ཤིན་ཏུ་མཁས་པའི་རྟགས་ཡིན་པར་སྤྲོད། དེ་ནས་རྒྱལ་སྐྱས་དགྲུང་
ལོ་བཅུ་གཅིག་ལོན་པ་ན། རྒྱལ་པོའི་བུ་མོ་བཅུ་མོར་འོས་པ་མང་པོས་སྐྱ་
གར་སོགས་རྒྱལ་བུ་ཆགས་པའི་སྐྱོར་བ་སྤྲོ་ཆོགས་བསྐྱབས་ཀྱང་ཐུགས་
ཡིད་འབྱུང་སྐྱོ་ཤས་ཀྱི་བསྐྱལ་མར་གྱུར། ལྷག་པར་སྐྱོལ་མའི་སྐྱལ་པ་བུ་མོ་
སྐྱོ་སངས་མ་ཞིག་གིས། ལྷ་ཅིག་མ་ཆགས་མ་ཆགས་སྐྱལ་བ་ཅན། །འདམ་
བུའི་ཆལ་དུ་སྤྱང་པོ་བྱིང་བ་ལྟར། །འདོད་པའི་འདམ་འདིར་དཔའ་བོ་ཁྱོད་
བྱིང་ན། །ཚུལ་ཁྲིམས་གོས་ཅན་བསྐྱབས་པར་མི་འགྱུར་རམ། །ཞེས་བསྐྱལ་
བ། མ་ཆགས་དང་པོ་ཆེ་འདི་དང་། གཉིས་པ་འཁོར་བ་ལ་བྱ། དེ་ཡང་སྤྱང་པོ་
བྱིང་བ་དཔེར་གསུངས་པ་ནི་ལྷས་ཆེ་བས་སྐོག་ཆགས་གཞན་འདམ་དུ་བྱིང་
བ་ལས་ཐོན་དགའ། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་དཔའ་བོ་ཁྱོད་བྱིང་ན་ཞེས་པའང་། མི་
པལ་པ་ཞིག་སྐྱོད་པ་ངན་པར་ཁོར་ཡང་རང་ཅམ་ལས་བསྟན་འགྲོ་ལ་ཆེར་
གཞོད་མི་ཅུས། ལྷ་སྐྱལ་ཆེན་པོ་དག་གི་མཇེད་སྐྱོད་ཉེས་ན་ཡུལ་ཆོ་རའི་

བསྟན་པ་ཉམས་སྦྱང་པར་བྱེད། རེ་རེའི་མཛད་སྒྲིལ་ཚུལ་བཞིན་གྱུར་ན་ཡུལ་
དེའི་བསྟན་པ་རྒྱས་པར་བྱེད་པས། དེས་ན་བྱིང་ཅག་སྐྱེས་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་
མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་དང་། དགོ་ལྡན་ལྟ་བུ་གཙང་མར་སྦྱོང་བ་ཞིན་
ཏུ་གཤམ་ཆེ་ཞེས་འཕྲོས་བཤད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཞུས་པ་ཡིན།

དེ་ལྟར་བསྐྱེད་པ་ལ་རྒྱལ་སྐུ་གཞོན་ནུ་དེ་ཡང་ཞིན་ཏུ་དགྱེས་པའི་
ལན་མཛད། དེ་ནས་མ་འགྲངས་པར་རྒྱལ་བུ་རྟ་པ་བརྒྱ་དང་སུམ་ཅུ་བཅས་
དམག་གི་ཆས་སུ་ཞུགས་ཏེ་ཐབས་མཁས་ཀྱི་མཛད་པས་རི་བྲག་བསྐོར་
བ་ལྟར་མཛད་ནས་དོན་དུ་སླ་མ་འཛོལ་དུ་བྱོན་པས་རི་བྲག་གཅིག་ན་བཅ་
ཟེ་རྩེ་རྒྱུ་རི་བཞུགས་པ་དང་མཛུ། དེས་སྐབས་སེམས་གནང་ནས་རྒྱ་
ལེན་དར་ཐོག་མེད་ནས་འབྲེལ་བའི་སླ་མ་བྱང་ཆུབ་བཟང་པོ་ཡོད་དེར་སོང་
གསུངས། དེ་ནས་སླ་མ་བྱང་ཆུབ་བཟང་པོ་དང་མཛུ། རིན་པོ་ཆེའི་མཆོད་
པས་མཉེས་པར་མཛད། སླ་མས་མཉམ་གཞག་མཛད་ནས་སྒོ་གསུམ་བྱིན་
ཀྱིས་བརྒྱབས། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་གདམས་པ་མང་དུ་གནང་། དེས་སླ་མ་
རིག་པའི་ཁྱ་བྱུག་གི་བྱང་དུ་བཏང་། དེས་གྲང་སེམས་བསྐྱེད་དང་གདམས་
པ་གནང་ནས་སྒོན་ཀྱི་སླ་མ་ཨ་ཤ་རྩུ་རྩེ་པ་མཛུ་དུ་བཏང་། དེ་དང་མཛུ་བ་
ན། སླ་མས་དེ་རིང་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་དུ་སོང་། བྱིས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་ལྟོས་ལ་
ཞོག་གསུངས། དེ་ལྟར་ཐེབས་པ་ན་ཡབ་ཡུམ་དགྱེས་ནས། སླ་བའི་སྤྱིང་པོ་
ཁྱོད་ནི་གང་དུ་ཕྱིན། དུབ་པར་མ་གྱུར་ཏམ། ཞེས་པ་མ་སྦྱོང་མ། སྐབས་པ་
ལེགས། ཞེས་ཞུས་པ་དང་ལན་དུ། ཐུབ་པའི་སྐབས་གནས་སླ་མ་འཛོལ་དུ་

ཕྱིན། །རི་བྲག་དག་ཏུ་དབེན་གནས་འཆོལ་དུ་ཕྱིན། །གང་དུ་ཕྱིན་ཀྱང་འཁོར་
བའི་ཉེས་དམིགས་མཐོང་། །སྤྱད་པ་འགྲོགས་ཀྱང་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་
བཤམ། །རི་ལྷོ་བྱས་ཀྱང་ཤེས་པ་མ་ཐེབས་པས། །གོ་སྐབས་ཕྱེ་ཞིག་བདག་
ནི་ཆོས་ལ་འགྲོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཡབ་ཡུམ་གྱིས། འཁོར་བས་སྟོན་
ཀྱིས་སྲིད་བཟུང་ལ་དགོན་མཆོག་ལ་མཆོད་པ། དབུལ་ཕོངས་ལ་སྟོན་པ།
གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་ལ། དག་འདུན་སྤྱན་འདེན་པ་སོགས་བྱས་ན་ཀུན་
ཏུ་བདེ་བར་འགྱུར་ཚུལ་ཞུས་པ་ན། དེད་གྱིས་འཁོར་བ་འདི་ལ་ཆེར་བལྟས་
པས། ཀྱིས་སྲིད་ལ་ཆགས་པའི་སྤང་བ་ནི་རྩལ་ཙམ་ཡང་མི་གདའོ། །གསེར་
གྱི་ཕོ་བྲང་དང་བཙོན་རྩ་ལ་བྱད་མེད། བཙོན་མོ་དང་བདུད་གྱི་བྱ་མོ་ལ་བྱད་
མེད། ཁ་བས་མངར་གསུམ་དང་བྲི་ཤ་རྒྱག་ཁག་ལ་བྱད་མེད། དར་བབ་གོས་
རྒྱན་གྱིས་མཛེས་པ་དང་མི་གཙང་ཁྲིད་དུ་ལྷ་བ་གྲོན་པ་ལ་བྱད་པར་ཅུང་བད་
ཀྱང་མི་གདའ་བས་ད་ནགས་སུ་བསམ་གཏན་སྒྲོམ་དུ་འགྲོ། ཉི་མ་དེ་རིང་ང་
ལ་ཤ་དང་འོ་མ་སྤང་ཅི་བྱ་རམ་ཅུང་ཞིག་སྤྱགས་ལ་ཐོགས། རྗེ་བཙོན་ཨ་ཤ་རྩ་
རྩེ་པའི་བྱང་དུ་འགྲོ་གསུངས་ནས་སྤྱར་སྤངས་པ་དང་། ཡབ་ཡུམ་གཉིས་གྱིས་
གང་འདོད་བྱེད་དུ་གནང་།

དེ་ནས་རྩ་བ་སྟོང་དང་བཅས་ནགས་སུ་ཐེབས། ཨ་ཤ་རྩ་རྩེ་པའི་ཞབས་
ལ་གཏུགས། དེས་སེམས་བསྐྱེད་ཐེག་ཆེན་དབང་བསྐྱར་ཡང་མཛད། རི་ནག་
ཕོའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་དཔལ་ལྷན་རྩ་རྩེ་པའི་བྱང་དུ་སོང་། དེ་ཡང་སྟོན་གྱི་
སྤྲ་མ་ཡིན་གསུངས། དེ་ནས་སྤྲ་མ་རྩ་རྩེ་པའི་བྱང་དུ་གྲོན་པ་ན། སྤྲ་མས་རྒྱད་

གསུང་གིན་ཡོད་པས་ཚུར་གཟིགས། ཆོས་འདོད་ནས་འོངས་པ་མཁྱེན་ཡང་
 བསྟེན་པས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྒྱལ་བུའི་སྟེང་དུ་ཐོག་ཅིག་པལ་པ་ན། ཐོག་དེ་
 ལུ་སྟེན་པས་ནག་པོའི་མཆོད་རྟེན་རི་ལ་སོང་། འཁོར་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་
 གྱིས་སླ་མ་ལ་སུ་ཡིན་ཞུས་པས། འདི་སྟེ་བ་ལྟ་བུ་བཅུ་ཙུ་གཉིས་སུ་
 མཁས་པ་པཎ་ཆེན་གྱི་ལུས་ཤུག་ཏུ་ལེགས་པར་བརྒྱུད་པ། དེར་སངས་ཉི་ག་
 ལར་ཆོས་རྒྱལ་དགེ་བ་དཔལ་གྱི་སྤྲས་སུ་གྱུར་ཡང་། རྒྱལ་སྤིད་ལ་མ་ཆགས་
 པར། དཀའ་བ་སྦྱོད་པར་འདོད་པ་ཡིན་འདུག་གསུངས་པས་ཀུན་ངོ་མཆར་
 སྟེས་ནས་བཞེངས་ཏེ་བསུ་བ་བྱས། མཇལ་མ་ཐག །སླ་མ་དམ་པ་གསན་དུ་
 གསོལ། །ཁྱིམ་ནས་བྱང་སྟེ་ཐར་པ་སྐྱབ་འདོད་ཡང་། །འདི་ལྟར་གྲགས་པའི་
 རིགས་བརྒྱུད་ཐོབ་པ་ཡིས། །ཉི་ག་ལ་རུ་ཁོ་བོ་འཆིང་ཉེན་གདལ། །རྩི་རྩི་
 དང་བྱང་ཚུབ་བཟང་པོ་དང་། །རིག་པའི་བྱ་བྱག་ཨ་ཕ་རྩི་རྩི་པ། །དངོས་བྱལ་
 བརྟེས་པའི་སླ་མ་བསྟེན་གྱུར་ཡང་། །ད་དུང་རྒྱལ་སྤིད་གནས་ལས་གྲོལ་མ་
 གྱུར། །དེ་ཉི་སླ་མ་བྲིད་གྱི་དུང་དུ་བཏང་། །བདག་ལ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་
 དབང་བསྐྱར་གྱིས། །དེས་པར་འཆིང་བ་འདི་ལས་བསྐྱལ་དུ་གསོལ། །ཞེས་
 ཞུས་པས་ཉེན་ཞག་བཅུ་གསུམ་པར་དུ་དགྲེས་བཞེན་དུ་རྒྱལ་བུ་གཅིག་ལུ་
 ལ་ཡི་དམ་དགྲེས་པ་རྣོ་རྣེ་དབང་བསྐྱར་གདམས་ངག་ཆང་བར་གནང་།
 གསང་མཆོན་ཡེ་ཤེས་གསང་བའི་རྣོ་རྣེར་བཏགས།

དེ་ནས་སླ་མ་རྩ་ལས། འཇིགས་པའི་བྱལ་ཐོབ་པོ་མོ་གཅེར་བུ་
 བརྒྱད་ལ་རྒྱལ་བུ་འདིའི་ཕྱི་འབྲང་བྱས་ལ་ཉི་ག་ལར་སོང་། ཡབ་རྒྱལ་པོའི་

བསམ་པ་བསྐྱུར། རྒྱལ་བྱ་འདི་རྒྱལ་སྤྱིད་སྟོལ་ལ་སྒྲ་མ་ཨ་ཕ་རྩ་ཉིདེ་བྱང་
དུ་སྒྲར་སྟོལ་གསུངས། རྒྱལ་བྱས་གྲང་དེའི་ཆེ་ཉེ་རུ་ཀའི་ཆས་མཛད་ནས་
ཐེབས་པས་ཕོ་བྲང་གི་ཉེ་འཁོར་དུ་སྟེབས་པའི་ཆོ། ཀུན་གྱིས་བལྟས་པས་ངོ་
ཡང་ཤེས། འཇིགས་པ་ཡང་སྟེས། ཟླ་བ་གསུམ་དུ་སྟོ་སྟོད་བསྐྱུངས་ཉེ་རྣལ་
འབྱོར་ཕོ་མོ་རྣམས་མཆོང་ཞིང་བརྒྱགས། ཀུན་གྱིས་རྒྱལ་སྤྱིད་སྟོང་བར་
ཁོ་ཐག་བཅད། ཐམས་ཅད་འཕྲེང་ཞིང་རང་སར་མཆི་མ་འབྱིན། ལྷག་པར་
དུ་ཡབ་ཀྱི་ཞལ་ནས། ཨེ་མ་བྱ་བྱོད་ལེགས་པར་བཅས་པའི་ཆོ། །ཡ་མཆོན་
ལྟས་མཐོང་རྒྱལ་སྤྱིད་སྟོང་སྟུམ་ནས། །དགའ་བའི་སེམས་ཀྱིས་ཡིད་དབང་
སོས་པར་གྱུར། །དེ་ནི་ནགས་ཁྲོད་བསྟེན་སྟོ་ཇི་ལྟར་ལགས། །ཞེས་གསུངས་
པ་དང་། རྒྱལ་བྱས་དེའི་ལན་དུ། ཅི་གསུང་བདག་གིས་རྒྱལ་སྤྱིད་བཟུང་
གྱུར་ན། །ཆེ་འདིར་ཡུད་ཅུ་ཡབ་དང་འགྲོགས་མོད་གྲང་། །སྟེ་བ་གཏན་དུ་
པ་བྱར་མི་ཤེས་ཤིང་། །ཕན་གཞོད་མེད་ན་ཤིན་ཏུ་མཆོང་བ་ཡིན། །བདག་
གིས་རྒྱལ་སྤྱིད་ཆེན་པོ་རབ་སྤངས་ནས། །ངེས་པར་རྣམ་གྲོལ་བྱང་ཆུབ་ལམ་
བསྐྱབས་ན། །སྟེ་བ་གཏན་དུ་དགའ་བའི་འགྲོགས་སུ་འོང་། །དེ་ཕྱིར་བདག་
ལ་གོ་སྐབས་སྟུལ་དུ་གསོལ། །ཞེས་ཞུས་པ་དང་། །ཡུམ་གྱི་ཞལ་ནས། ཅི་
ཕན་བྱ་འདི་ཤིན་ཏུ་འཕྲེང་ན་ཡང་། །སྟེ་དགུ་ཀུན་ལ་ལས་ཀྱི་འཕེན་པ་གཙོ།
སྟེས་མཆོག་གང་དུ་བདེ་བར་ཆོས་ལ་ཐོང་། །ཕྱིས་ནས་གཏན་དུ་འགྲོགས་
པའི་སྟོན་ལམ་འཛུལ། །ཞེས་གསུངས་ནས་གནང་བ་བྱིན། །དེ་ནས་རྒྱལ་
བྱས་ནང་པར་ཐོ་རངས་རྣལ་འབྱོར་ཕོ་མོ་རྣམས་དང་ལྟན་ཅིག་ནགས་ཁྲོད་དུ་

སྒྲ་མ་ཨ་ཕ་རྩུ་ཏྲི་སར་བྱོན་དབུ་མའི་ཆོས་རྣམས་བསྐྱབ། ལས་འབྲས་སྤྲ་ཞིབ་
ཀྱང་བསྟན། དགྲུང་ལོ་ཉིར་གཅིག་ནས་ཉིར་དགྲུའི་བར་ཨ་ཕ་རྩུ་ཏྲིའི་སྦྱོད་པ་
བསྐྱུངས། མདོར་ན་སྒྲ་མའི་བྱང་དུ་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་སྟན་ཐོག་གཅིག་
ཏུ་སྐྱབ་པར་མཛད་དེ། བེ་བུམ་སྟོན་པོ་ལས། ལོ་བདུན་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ཨ་
རྩ། །ཞེས་གསུངས།

རྒྱལ་པོའི་པོ་བྲང་རྒྱལ་མཆོན་ཅན་ན་མི་བྲིམ་འབུམ་སྤྲག་གཅིག་དང་།
ཁུས་ཀྱི་རྗེང་བུ་སྟོང་སྤྲག་ཉི་ཤུ་ཙུལ། སྦྱིད་མོས་ཆལ་བདུན་བརྒྱ་ཉི་ཤུ། ཏུ་
ལའི་སྟོན་ཤིང་སྟོང་སྤྲག་ད་བྲག་། འབངས་ཀྱི་སྦྱེ་བོ་སྟོང་སྤྲག་སོ་ལྔ་དང་། རུ་བ་
རིམ་པ་བདུན་གྱིས་བསྐྱོར་བ། བར་གྱི་བམ་པ་སུམ་བརྒྱ་རེ་གསུམ། གསེར་
གྱི་རྒྱལ་མཆོན་སྟོང་སྤྲག་ཉིར་ལ། དབུས་ཀྱི་པོ་བྲང་རྒྱ་ཕེབས་བཙུ་གསུམ་
པ། ལོངས་སྦྱོད་སྦྱིར་རྒྱ་ནག་སྟོང་ཁུན་རྒྱལ་པོ་དང་མཉམ་པ་ཡོད་འདུག །རྫོ་
བོ་ཆེན་པོ་དེས་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱལ་སྦིད་སྟོབས་འབྱོར་མངའ་ཐང་འབྲུན་ཟླ་མེད་
པ་དེ་མཆིལ་མའི་ཐལ་བ་བཞིན་དོར་ནས་ཆོས་ལ་གཤེགས་ཤིང་། བདག་
ཅག་གི་སྟོན་པས་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་སྦིད་སྤྲག་མཐེལ་ན་ཡོད་པ་
མཆིལ་མའི་ཐལ་བ་བཞིན་དོར་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་མཛད་འདུག་ན། དེ་
དག་གི་རྣམ་ཐར་ལ་མིག་ཡར་བལྟས་ཀྱིས་སྟོབ་དགོས། ད་ལྟ་རང་ཅག་
རྣམས་ཁྱོད་ཆངས་སྦྱོད་ཐོངས་དང་རྫོང་དཔོན་ཞིག་ཏུ་བསྐྱོ་བེར་ན་ཐེ་ཆོམ་
མེད་པར་རུས་ཆོད་དུ་འདུག །རྒྱལ་སྦིད་ལྟར་བཞག །ཤག་སྒྲ་ཁུང་ཅམ་གྱི་
ཀ་ཆ་ཡང་སྟོས་ཐོང་དགལ། དེ་ལྟར་རྫོ་བོ་ཆེན་པོས་རྒྱལ་སྦིད་མཆིལ་མའི་

ཐལ་བ་བཞིན་དོར་ནས་ལོ་བདུན་རིང་སླ་མ་ཨ་ཁ་ཐུ་ཁྱི་བ་གཙོ་བོར་བསྟེན་
ཅིང་། གཞན་ཡང་དངོས་གྲུབ་བརྟེན་པའི་སླ་མ་དུ་མའི་སྟུན་སྒར་དོ་རྩེ་ཐེག་
པ་ལ་སྦྱངས་པས་གཞུང་དང་གདམས་ངག་མ་ལུས་པ་ལ་མཁས་པར་བྱུང་
ཏེ་གསང་སྒྲགས་ལ་ང་ཉིད་མཁས་སོ་སྟུམ་དུ་དགོངས་པ་བྱུང་བ་ན། རྩ་གི་
མ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲགས་ཀྱི་སྟེགས་བམ་སྒར་མཐོང་མ་སྟོང་བ་མང་པོ་མནལ་
ལམ་དུ་བསྟེན་ནས་ཐུགས་རྒྱལ་བཅག་གོ།

ད་ནི་ཆེ་འདི་ལ་སྒྲགས་ཀྱི་བརྒྱལ་ཞུགས་ཀྱི་སྟོན་པ་སྦྱང་དེ་ཐུག་རྒྱ་
ཆེན་པོ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པ་ཞིག་བྱ་སྟུམ་དུ་དགོངས་པ་ན། སླ་མ་
རྩ་རྒྱལ་གྲུ་རྩ་འབྲུལ་ཀྱིས་ཅིག་པ་ལ་ཡང་མ་ཐོགས་པར་ཐལ་བྱུང་དུ་བྱོན་
ནས། བྱོད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་བཞག་ནས་གར་ཆ། རབ་རྩ་བྱུང་ཞིག་དང་
བསྟེན་པ་དང་འགྲོ་བ་མང་པོ་ལ་ཐན་པར་འདུག་གསུངས། དཔལ་ཉེ་རུ་ཀ་
མདུན་ཀྱི་ནམ་མཁར་དངོས་སུ་བྱོན་ནས་ཀྱང་བསྐྱལ། བདག་ཅག་གི་སྟོན་
པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་དང་། མགོན་པོ་བྱམས་པས་ཀྱང་མནལ་ལམ་དུ་རབ་
རྩ་བྱུང་བར་བསྐྱལ་ཏེ། བལ་ཆེན་སྡེ་པའི་མཁན་པོ་སྟོར་ལམ་བཟོད་པ་བ་
ཚུ་ལ་ཁྲིམས་སྦྱང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་རབ་རྩ་བྱུང་ཞིང་བསྟེན་པར་རྩོགས་
པར་མཛད། དེ་ལྟར་དགྲུང་ལོ་ཉི་ཤུ་ཅེས་པར་རབ་རྩ་བྱུང་། སླ་མ་བརྒྱ་དང་
ལྔ་བརྒྱ་ཅེས་བདུན་བསྟེན་ནས་རིག་གནས་མཐའ་དག་དང་། མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་
གསུང་རབ་གདམས་པ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་སྦྱངས། བྱོད་པར་སླ་མ་
ཉིས་རྩེ་ཉི་ཤེས་སྟུན་སྒར་འདུལ་བ་ལུང་སྡེ་བཞིའི་གནད་ཀྱན་བསྐྱས་ཞིང་།

མངོན་པ་སྡེ་བདུན་ཀྱན་བསྟུས་པའི་བསྟན་བཅོས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཞད་པ་ཆེན་
པོ་ཞེས་བྱ་བ་བམ་པོ་བརྒྱད་བརྒྱ་ཙམ་ཡོད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་དེ་ལོ་
བཙུ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་གསན་ནས་མཐའ་ཆོད་པར་སྦྱངས། སྡེ་པ་བཅོ་བརྒྱད་
པོ་སོ་སོའི་བྱིན་ལེན་རུང་ཚུ་སོགས་ཐུག་ལེན་ཕྱ་མོ་མཐའ་དག་མ་འདྲེས་
པར་མཁྱེན་ནས་འཕགས་ཡུལ་གྱི་སྡེ་པ་བཅོ་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙུག་
གི་ནོར་བུར་གྱུར་ཏོ།།

དེ་ལྟར་མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་ཆོས་འཕགས་ཡུལ་ན་དེ་དུས་བཞུགས་པ་
མཐའ་དག་གསན་ཅིང་ཐུགས་ཉམས་སུ་བཞེས་ནས་སྦྱར་དུ་འཆང་བྱ་བ་ལ་
ལམ་གང་ཞིག་སྦྱར་སྟམ་པ་ནར་མར་ཡོད་པ་ན་རི་ནག་པོའི་ཁོང་གསེང་ན་
བཞུགས་པའི་སླ་མ་རྩ་ཏུ་ལ་གུལ་མངོན་པར་ཞེས་པས་མཁྱེན་ཏེ། དེར་
བྱོན་ནས་ངོ་བོ་ལ་གསུངས་པ། ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་ཞལ་མཐོང་བ་དང་། དཀྱིལ་
འཁོར་གྱི་ལྷ་ཆོགས་མང་པོ་མངོན་དུ་གྱུར་བ་དང་། ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་
མང་པོ་ཐོབ་པ་དང་། ཉིང་རེ་འཛིན་རི་རྒྱད་ཙམ་ཡོད་པས་གར་ཡང་མི་བྱིན།
བྱམས་པ་དང་སྦྱིང་རྩེ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་སློ་སྦྱོངས། ཐུགས་རྩེ་ཆེན་
པོ་སྦྱིང་རྩེའི་ལྷ་ཡིན་པས་ཡི་དམ་དུ་བྱུངས། འཁོར་བ་མ་སྦྱོངས་ཀྱི་བར་དུ་
སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པར་དམ་འཆོས་ཞིག་གསུངས། ཡང་དོ་རྩེ་གདན་
གྱི་ཁོར་ས་ན་པར་སྒྲོར་བ་མཛད་པའི་ཆེ་ལྡན་བཟོ་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་
དྲི་བ་དང་ལན་འདེབས་པའི་ཚུལ་དང་། རོ་རྩེ་གདན་གྱི་སྦྱོ་སྦྱོགས་ཀྱི་ནམ་
མཁའ་ལ་མིའི་ལྷས་ལས་འདས་པའི་བྱ་མོ་གཉིས་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་

དེ་བའི་ཚུལ་དུ། ལྷ་རྒྱུ་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་འཛང་རྒྱ་བར་འདོད་པས་
 ཆོས་གང་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་ཞེས་ཟེར་བ་ལ། ཅིག་ཞེས་ན་རེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 སེམས་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ནས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱོང་
 ཐབས་བཟང་བ་ཅིག་གསུང་གི་འདུག་པ་ལ། སྐྱོར་བ་འཕྲོ་བཅད་ནས་གསལ་
 པས་སྦོད་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བྱོལ་བ་བཞིན་ཐུགས་སུ་ཆུད། སྦོལ་དཔོན་སྐྱེ་
 སྐྱབ་ཀྱིས་བཞེངས་པའི་དོ་རྩ་ན་བཞུགས་ཅ་ན། བྱང་མེད་ཀྱན་གཞོན་གཉིས་
 འདུག་པས། གཞོན་པ་དེ་ལ་ཀྱན་པ་དེས་ལྷ་རྒྱུ་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་
 འཛང་རྒྱ་བར་འདོད་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱོངས་གསུངས་པ་དང་། ཡང་
 དོ་རྩེ་གདན་གྱི་གཞོལ་ར་སྐྱོར་བ་མཛད་པའི་ཆེ། བྱ་འདབ་འོག་ན་དེ་བཞིན་
 ག་ཞེགས་པའི་སྐྱེ་གཅིག་བཞུགས་པའི་ཞལ་ནས། ཉེ་ལྷ་དན་ལྷ་རྒྱུ་མཛོན་
 པར་རྫོགས་པར་འཛང་རྒྱ་བར་འདོད་པས། བྱམས་སྦྱོང་རྩེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 སེམས་སྦྱོངས་ཞིག་གསུངས། ཡང་དོ་རྩེ་ཁང་བྱ་ལ་སྐྱོར་བ་མཛད་པའི་ཆེ།
 བ་སོའི་རྒྱལ་བ་ཤུག་ཐུབ་པ་གཅིག་འདུག་པ་དེའི་ཞལ་ནས། རྩོ་གི། ལྷ་རྒྱུ་
 མཛོན་པར་རྫོགས་པར་འཛང་རྒྱ་བར་འདོད་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
 སྦྱོངས་གསུངས།

དེ་ནས་རྩོ་བོ་རྩེས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་མ་སྦྱེས་པ་བསྦྱེད་པ་
 དང་། སྦྱེས་ཟིན་གོང་འཕེལ་དུ་བྱས་ཉེ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཕྱིར་དེའི་མན་ངག་
 ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མངའ་བ་ཞིག་སུ་ཡོད་སྟེ་ཅད་བཅད་པ་ན། དུས་དེའི་
 ཆེ་སྐྱེ་མ་གསེར་སྦྱིང་བ་ཆེན་པོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་བདག་པོར་གྲགས་

པས་སྒྲ་མ་གསེར་སྒྲིང་བ་ཆེན་པོའི་ཞབས་བྱར་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་
གདམས་ངག་རྫོགས་པར་གསན་པའི་སྤྱིར་གསེར་སྒྲིང་དུ་འབྱོན་པར་བཞེད་
ནས་འཛམ་བྱ་སྒྲིང་ནས་གསེར་སྒྲིང་དུ་ཆོང་ལ་འགྲོ་བའི་ཆོང་པ་ལམ་རྒྱས་
ཅན་དང་བཅས་རྒྱ་མཚོ་ལ་བྱ་གཞིངས་བཅས་ནས་སྒྲ་བ་བཙུག་སྟུང་གི་རིང་
མཚོའི་སྒྲིང་ལ་བྱོན་ཏེ་དེའི་ཆེ་བདུད་དགའ་རབ་དབང་ལྷག་གིས་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དར་བར་མ་བཟོད་ནས་རྫོ་བོའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་
བར་ཆད་བྱ་བའི་སྤྱིར་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུང་བཏང་སྟེ་བྱ་གཞིངས་ལམ་ལོག་
པར་བསྐྱར་བ་དང་། རྩ་སྟོན་ཉ་མིང་ཆེན་པོ་རི་ལྷ་བྱས་བྱ་གཞིངས་ཀྱི་མདུན་
བཀག་པ་དང་། རྣམ་མཁའ་ལས་ཐོག་བབས་པ་སོགས་གཞོད་པ་ཆབས་
ཆེན་པོ་བྱས་པ་ན། བརྟེན་ཏེ་སའི་སྒྲིང་པོས་རྫོ་བོ་རྩེ་ལ་ཐུགས་དམ་བསྐྱུལ་
བའི་གསོལ་འདེབས་ལྷགས་དག་ཏུ་བྱས་པས། རྫོ་བོ་རྩེས་གཤེན་རྩེ་གཤེད་
དམར་པོའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བདུད་སྟེ་དབྱང་དང་བཅས་པ་བརྟུལ་
ཏེ་རིམ་གྱིས་གསེར་སྒྲིང་དུ་ཕེབས། རྫོ་བོ་ཆེན་པོ་ལྷ་བྱ་མཁས་བྱུང་དེ་ལྷ་
བྱར་བྱུར། འཁྱུངས་སྒྲ་བཙུན་ལོན་ཅམ་ནས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཐུགས་
འབྱོངས་པའི་གསུང་རང་ཆས་སུ་བྱོན་པ་དེས་ཀྱང་། ད་དུང་དགའ་སྦྱད་འདི་
ཅམ་གྱིས་ནན་ཏན་མཛད་པ་འདི་ལ་བརྟག་ནའང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་
པོ་ཆེ་འདི་ལས་ལྷག་པའི་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་མེད་པར་ངེས་པ་
ཉིད་དགོས་སོ།།

དེ་ལྷར་རྫོ་བོ་ཆེན་པོ་ལམ་དུ་སྒྲ་བ་བཙུག་སྟུང་གི་བར་ཕེབས་པར་

ཡང་རབ་བྱུང་གི་རྟགས་ཆ་ལུགས་མ་ཉམས་པར་བྱོན་འདུག་པ་ལས། རང་
 རེ་ལྟར་དགོན་པའི་སྒྲིང་ཐོན་པ་དང་ཆས་བསྐྱར་ནས་ཕེབས་པ་མ་རེད། བྱི་
 རས་མིག་སྟོས་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་བསྟན་པ་ལ་ཕན་པའི་ཆེད་སྟོགས་སུ་འགྲོ་
 བ་ལའང་རབ་བྱུང་གི་རྟགས་ཆ་ལུགས་མ་དོར་བར་བྱ་དགོས། དེར་སང་
 གྲུ་པ་གནས་སྒྲོར་སོགས་སྟོགས་ལ་འགྲོ་བ་དག་དགོན་པའི་ལུགས་རི་ཐོན་
 མ་ཐོན་ནས་སྐྱེ་ཆས་སྐྱས། མདུང་རིང་ཁྱེར་ནས་རྒྱས་མེད་གྱིས་མཐོང་
 ར་འདིས་གསོད་འབྲོག་བྱེད་མི་ཡོང་ངམ་སྟམ་འདྲིགས་ཁྱུ་ཁྱུ་པ་བྱེད་
 དགོས་པ་སྒྲུང་། མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ཀྱང་། དུར་སྒྲིག་ཆོས་
 གོས་བྱུང་དག་གིས། །རབ་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་ལུས་མཛེས་ཀྱི། །རབ་བྱུང་བྱིས་
 པའི་རྟགས་འཆང་བ། །བསྟན་པ་འདྲིག་པའི་བརྟུལ་ཁྱུགས་ལགས། །ཞེས་
 གསུངས། འགའ་ཞིག་གིས་ནང་ནས་སྒྲིན་དགོས་ཟེར་ནས་བྱི་རོལ་གང་བྱུང་
 བྱེད་མཁན་འདུག་ཀྱང་། བསྟན་པ་སྐྱེའི་མིག་སྟོས་ལ་གཞོད་པས་དགོ་འདུན་
 རྣམས་ཀྱིས་བྱིའི་ཀྱན་སྦྱོད་ཞི་ཞིང་དུ་ལ་བ་མཛད་དགོས། འཕགས་པ་རྟ་བླུ་ལ་
 ཀྱིས་སྦྱོད་ལམ་ཁོ་ནས་ལྷ་རིའི་བྱ་བདེན་པ་ལ་བཀོད་པ་རེད།

ད་ནི་དཀྱུས་ནས་ཁྱུ་ན། དེ་ལྟར་ཇོ་བོ་གསེར་སྒྲིང་དུ་ཕེབས་ནས། སྒྲིང་
 དེའི་སྒྲེ་ཟེན་པ་ན་གསེར་སྒྲིང་པ་ཆེན་པོའི་སྟོབ་མ་བསམ་གཏན་པ་འགའ་
 ཞིག་བཞུགས་པ་དང་མཛུམ། དེར་ཞག་བཅུ་བཞིའི་རིང་དཔོན་སྟོབ་ཆང་མ་
 ངལ་བསོ་ཞིང་། བསམ་གཏན་པ་དེ་དག་ལ་སྒྲུ་མ་གསེར་སྒྲིང་པའི་རྣམ་ཐར་
 ཅད་གཙོད་ཅིང་བཞུགས། རང་རེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་ལམ་སང་སྐྱེ་མདུན་དུ་འགྲོ་

འོས་པ་ལ། དེ་ལྟར་མ་མཛད་པར་རྣམ་ཐར་ཅད་གཅོད་མཛད་པ་ནི། ལྷ་མ་
 ལེགས་པར་བརྟག་དགོས་པའི་མཆོན་གྱིད་དུ་མཛད། བསམ་གཏན་པ་དེ་
 དག་འགའ་ཤས་ལྷ་མ་གསེར་སྒྲིང་པའི་བྱང་དུ་སྦྱར་བར་ཕྱིན་ཏེ། དེར་སང་རྒྱ་
 གར་ཤར་རྒྱབ་གཉིས་ན་འགྲན་ལྷ་མེད་པའི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་དྲེ་པི་ཀླ་ར་གྲེ་
 རྩོ་ན་བྱ་བ་དེ་སློབ་མ་བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུ་ཙམ་འདི་ཆོག་པ་དང་ལྟན་ཅིག་རྒྱ་མཆོ་
 ཆེན་པོ་ལ་ལྷ་བ་བཙུག་སུམ་གྱི་བར་དུ་དཀའ་བ་སྦྱང་ནས། ལྷ་མ་ཁྲིད་གྱི་བྱང་
 དུ་དུས་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་སྦྱིད་པར་གྱེད་པའི་ཡུམ་གཙོ་བོར་ཉན་
 པ་དང་། སློན་འདུག་གི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སློ་སྦྱོང་བའི་ཆེད་
 དུ་ཐེབས་འདུག་ཅེས་གསོལ། གསེར་སྒྲིང་པས་ཀྱང་མཁས་པ་ཆེན་པོ་དེ་
 ལྟ་བུ་རང་རེའི་ཡུལ་འདིར་ཐེབས་པ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་ཀྱིས་བསུ་བ་ཞུ་དགོས་
 གསུངས། དེ་ནས་རྩོ་བོ་རྗེ་དཔོན་སློབ་རྣམས་ལྷ་མ་གསེར་སྒྲིང་པ་ཆེན་པོའི་
 པོ་བྱང་དང་ཉི་བར་ཐེབས་པ་ན། ལྷ་མ་གསེར་སྒྲིང་པས་དགོ་སློང་ཆོས་གོས་
 རྣམ་གསུམ་ཁ་དོག་མཐུན་པར་གསོལ་བ། ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་རིལ་བ་
 སྦྱི་སྒྲུགས་འཛིན་པ། འཁར་གསེལ་མཛེས་པར་བསྐྱམས་པ་ཤིན་ཏུ་དང་བ་
 འབྲེན་པ་དག་བཙོམ་པ་ལྟ་བུ་ལྟ་བརྒྱ་དང་སུམ་ཙུ་ཙམ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་
 སྒྲིང་པས་བྱངས་ནས་དགོ་ཚུལ་བྱག་ཙུ་ཙམ་གཉིས་ཀྱིས་བརྟེན་ཏེ། མདོར་ན་
 རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལྟ་བརྒྱ་དང་དགྲ་བཙུ་ཙུ་ཙམ་གྱིས་རྒྱང་རིང་པོ་ནས་བསུ་
 བའི་ཕྱིར་ནར་གྱིས་བྱུང་བ་གཟིགས་སོ། །དེ་མ་ཐག་ཏུ་བཙོམ་ལྟན་འདས་
 ཞལ་བ་ཞུགས་པའི་དུས་ན་དག་བཙོམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་

དང་བ་འབྲེན་ཞིང་ཕྱགས་ཉམས་དགའ་བའི་མཐར་ཕྱག་པར་གྱུར་ཏོ།

དེ་ནས་རྫོ་བོ་རྗེས་པ་རྗེ་ཏ་སའི་སྟོང་པོ་ལ་སོགས་རིག་པའི་གནས་ལྷ་
ལ་མཁས་པའི་པ་རྗེ་ཏ་དང་། སྟེ་སྟོང་གསུམ་ལ་མཁས་པའི་དགོ་སྟོང་རྣམས་
ཕྱགས་ལྷམ་འབྲིང་མིག་མ་གསོལ་བ། ཁ་ཆེ་གྱུར་གྱུམ་གྱིས་ལེགས་པར་ཁ་
བསྐྱར་བའི་ཆོས་གོས་རྣམ་གསུམ་པལ་ཆེན་སྟེ་པས་ལེགས་པར་བསྐྱགས་
པ་མཛེས་པར་གསོལ་བ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཏེན་འབྲེལ་གྱི་ཆེ་བས་ལྷགས་
གྱི་ལྷུང་བཟེད་རབ་ཆད་བྱག་རྟོལ་མེད་པ་བསྐྱམས་པ། ཟངས་གྱི་རིལ་བ་
སྟེ་ལྷགས་མ་ག་རྟའི་བྲེ་གང་ཞོང་བ་དང་། བསྟན་པའི་བདག་པོས་རབ་
ཏུ་བསྐྱགས་པའི་འཁར་གསེལ་ལ་སོགས་པའི་ཏྲགས་མཆན་ཐམས་ཅད་
ལེགས་པར་ཆང་བ་ཡོད་པ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་པ་རྗེ་ཏའི་ཞྭ་ང་རྒྱལ་མེད་པ་
གསོལ་བ། ར་ཡབ་དཀར་པོ་རེ་ཕྱག་ན་བསྐྱམས་པ་བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུ་ཅུ་ལྷས་
རྫོ་བོའི་རྗེས་ལ་བར་དུ་མི་རེ་ཞོང་ཅམ་དུ་མ་འབྱར་བ། རྒྱང་ཆེས་མ་དྲགས་
པ། བར་མ་ཆད་པར་འཇའ་ཆོན་སྣ་ལྷའི་གྱུར་བཞིན་དུ་མགོན་པོ་གསེར་སྦྱིང་
པ་གང་ན་བཞུགས་པ་དེར་བྱོན་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཤ་
སྟག་ཏུ་གྱུར་པས་དཀར་སྟོགས་གྱི་ལྷ་རྣམས་དགའ་ཞིང་མགྱ་ནས་མེ་ཏོག་
གི་ཆར་པ་པབ། གསེར་སྦྱིང་ན་གནས་པའི་སྟེ་བོ་ཐམས་ཅད་སྤྲ་མ་གཉིས་གྱི་
མཛེད་པ་ལ་ངོ་མཆར་མཛད་དུ་བྱུང་བའི་དད་པ་ཐོབ་པོ། །དེ་ནས་རྫོ་བོ་རྗེས་
རིན་པོ་ཆའི་བུམ་པ་ནང་ན་དངོས་པོ་ཅི་ཡོད་སྟེ་ནས་གསལ་བ་ཞིག་རིན་པོ་
ཆེ་གསེར་དང་། དདུལ་དང་། ལྷ་ཏིག་དང་། ལྷ་རུ་དང་། བཱེུརུས་བཀའ་

སྟེ་སླ་མ་གསེར་སྒྲིང་པ་ཆེན་པོའི་ཕྱག་ཏུ་ཕུལ། བྱང་ཚུབ་སེམས་སྦྱོང་གི་
གདམས་ངག་བྱམ་པ་གང་བྱོའི་ཚུལ་དུ་གསུན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་ནས་འགྲིག་
པ་ཡིན་འདུག།

དེ་ནས་སླ་མའི་གཟིམ་ཁང་ལོ་བྱང་དཔུལ་གདུགས་ཅན་གྱི་ནང་དུ་
བྱོན། དེར་སླ་མ་གསེར་སྒྲིང་པས་ཀྱང་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆེ་བས་ཆོས་ཀྱི་ཐོག་
མར་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་མན་ངག་དང་བཅས་པ་ཆོས་ཐུན་བཙུ་ལྷ་
ཙམ་གྱིས་ལེགས་པར་བཀྲལ་ནས་བཞག་པར་མཛད། དཔོན་སྟོབ་ཤིན་ཏུ་
ཐུགས་དག་པར་གྱུར་ནས་དབུ་སྒྲུལ་སྟེ་ལོ་བཙུ་གཉིས་ཙམ་གྱི་རིང་ལ་
མན་ངག་ཁོལ་དུ་བྱུང་བ་ཙམ་མིན་པའི་བྱམས་པ་ནས་ཐོགས་མེད་ལ་བརྒྱད་
པའི་ཡུམ་ཤེར་བྱིན་གྱི་སྒྲས་དོན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། འཇམ་དབྱངས་
ནས་ཞི་བ་ལྷ་ལ་བརྒྱད་པའི་བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་སྦྱོང་གི་
གདམས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལ་གསུན་བསམ་སྒྲོམ་པ་མཐར་བྱིན་པར་
མཛད་དེ། སླ་མའི་ཞབས་བྱང་དུ་བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་
བཙུམ་མ་མ་ཡིན་པ་ཐུགས་ལ་འཁྲུངས། སླ་མས་ཀྱང་བསྟན་པའི་བདག་པོར་
མངའ་གསོལ། ལྷ་ཙམ་འདི་རུ་མ་བཞུགས་བྱང་དུ་བྱོན། །བྱང་ཕྱོགས་ཁ་བ་
ཅན་གྱི་ཡུལ་དུ་བྱོན། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བོད་དུ་བྱོན་ནས་གདུལ་བྱ་སྦྱོང་
བར་ལུང་བསྟན་ཏོ།།

གསུམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན།

བརྟེན་ནས་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་མཛད་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས།

ཐུག་པར་དུ་མཛད་ཚུལ་དང་། བོད་དུ་མཛད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ཐུག་པར་
དུ་མཛད་ཚུལ་ནི། དེ་ནས་རྫོང་བོ་དབུས་སུ་ཕེབས། རྫོང་གཞན་དུ་བཞུགས་
ནས། ལྷ་སྟེགས་ཀྱི་སྤྲོ་བ་ངན་པ་ལན་གསུམ་དུ་ཆོས་ཀྱིས་པམ་པ་མཛད་
ནས་ནང་པའི་བསྟན་པ་ལ་བཅུད་པ་སོགས་བསྟན་པའི་སྟོན་བཟུང་། རྒྱལ་པོ་
མཆོ་བ་ལས་བྲི་ཀ་མ་ལ་ཤྲི་ལའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་གདན་དངས། རྫོང་བོ་རང་
ཉིད་པལ་ཆེན་སྡེ་པའི་ལུགས་གཙོ་བོར་མཛད་ཀྱང་སྡེ་པ་གཞན་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་ལུགས་ལ་མཁས་པ་དང་། ཀུན་ལ་ཉེ་རིང་མི་མངའ་བའི་དབང་གིས་ཐུག་
པར་ཤར་བྱུང་ལྷུ་ལ་དབུས་དང་བཅས་པའི་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙུག་
གི་ཁོར་བུ་ལྟར་གྱུར་ཏེ། རྒྱལ་བའི་བསྟན་ལ་རྒྱལ་བ་རང་ཉིད་སྤྲོ་བ་
ལྟར་སྡེ་སྡོད་གསུམ་དང་རྒྱད་སྡེ་བཞིས་བསྐྱུས་པའི་མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་བསྟན་པ་
ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་བདག་པོར་བཞུགས་སོ།།

གཉིས་པ་བོད་དུ་མཛད་ཚུལ་ནི། དེ་སྐབས་བོད་དུ་བསྟན་པ་སྤྲད་
བྱུང། ཕྱི་དར་རིམ་བཞིན་འཕེལ་གྱང་། འགའ་ཞིག་འདུལ་བ་ལ་མོས་སྒོས་
སྒྲགས་བྱུང་དུ་གསོད། འགའ་ཞིག་སྒྲགས་ལ་མོས་སྒོས་འདུལ་བ་བྱུང་དུ་
གསོད། མདོ་སྒྲགས་ཆ་གང་ལྟར་ཡ་འགལ་དུ་སོང་། ཐུག་པར་ནས་པ་རྗེ་ཏར་
གྲགས་པ་གསེར་ཆོལ་བ་མང་པོ་བོད་དུ་སྒྲགས་ནས་ཆགས་ལམ་དང་། དན་
སྒྲགས་མང་པོས་བོད་ཀྱི་སྤྱི་བོ་ནམས་བསྐྱུས་ཏེ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ནམ་པར་

དག་པ་ཤིན་ཏུ་དར་དཀར་བ་བྱུང་ནས། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྟོང་མ་ཡེ་ཤེས་འོད་
 ཐུགས་མ་བདེ་བར་བོད་དུ་བསྟན་པ་རྣམ་དག་ཅིག་དར་བྱིར། བོད་ལ་པན་
 ཐོགས་པའི་པརྟེ་ཏ་སྟུན་འདྲེན་པར་བོད་ཐུག་རིག་པ་རྣེ་བའི་ཤུ་ཅ་གཅིག་རྒྱ་
 གར་དུ་བཏང་བས་གཞན་རྣམས་ཆད་པས་ཤི། ལོ་ཆེན་རིན་བཟང་དང་། ལོ་
 རྒྱུད་ལེགས་ཤེ་གཉིས་ཀྱིས་ཆོས་མཁས་པར་མཁྱེན། རོ་བོ་སྟུན་འདྲེན་ནི་ཁྱེ་
 མ་རུས། སྦྲར་བོད་དུ་བྱོན་ནས་རྒྱ་གར་གྱི་མཁས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཛད་
 སྟོན་དང་བཞེད་པ་མདོ་སྟགས་ལ་ནང་འགལ་མེད་ཚུལ་རྒྱལ་པོའི་སྟན་དུ་
 གསོལ། བོད་ལ་པན་ཐོགས་པའི་པརྟེ་ཏ་གཞན་ནི་མི་འདུག །བྱི་ཀ་མ་ལ་ཤྱི་
 ལར་རྒྱལ་རིགས་ལས་ཐར་པར་ག་ཤེགས་པ་དཔལ་མར་མེ་མཛད་ཡེ་ཤེས་
 བྱ་བ་བཞུགས། དེ་སྟུན་འདྲོངས་ན་བོད་ལ་ངེས་པར་པན་ཐོགས་ཞེས་པརྟེ་ཏ་
 ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་སློང་ཁུས་པས་རྒྱལ་པོའི་ཐེ་ཆོམ་ཡང་ཆོད། བྱུང་པར་
 རོ་བོའི་མཆན་ཐོས་པ་ཅམ་གྱིས་མི་ཚུགས་པའི་དད་པ་ཤུགས་དྲག་སྦྱེས་
 རས་རྒྱ་བཙོན་སེང་འཁོར་བརྒྱད་དང་བཅས་གསེར་མང་དུ་བསྐྱར་ནས་རོ་
 བོ་སྟུན་འདྲེན་པ་ལ་བཏང་བས་སྟུན་མ་འདྲོངས།

དེ་ནས་ཆོས་རྒྱལ་རང་པརྟེ་ཏ་སྟུན་འདྲེན་པའི་ཆ་རྒྱུན་གསེར་འཆོལ་
 དུ་བྱོན་པས། གར་ལོག་གི་རྒྱལ་པོས་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཆོས་རྒྱལ་
 དུ་ཤེས་ནས་ཆོས་མི་གཏོང་ན་སྟོག་མི་གཏོང་བར་བྱས་ཏེ་སྦྱ་ལུས་དར་གྱིས་
 གཙུན་ནས་བསྐྱམས། བཙོན་དུ་བཟུང་བ་ན། ལྷ་བཙུན་བྱང་ཆུབ་འོད་གྱིས་
 ཁུ་བོ་བཙོན་ནས་འདོན་ཐབས་སུ་ཕེབས་པ་དང་གར་ལོག་གི་རྒྱལ་པོས་བྱེད་

རང་པ་རྩེ་ཏ་གདན་འདྲན་པའི་འཕྲོ་བ་ཤོལ་ལ་བྲིད་རང་ངའི་འོག་ཏུ་ཞུགས།
ཡང་ན་གསེར་རྒྱལ་པོ་དང་མཉམ་པ་བྲིར་ལ་ཤོག། །རྒྱལ་པོ་བཏང་གི་ཟེར་
བ་ལ། གསེར་གཏོད་པ་འདམ་ནས་གསེར་སྤང་བརྒྱ་ཐམ་པ་བྲིར་ཏེ་རྒྱལ་
པོ་བསྐྱས་པས་ཀྱང་ཁོ་མ་ཉན། ལུས་དང་མཉམ་པ་ཅམ་བྲིར་ནས་བསྐྱས་
པས་ཀྱང་མགོ་པོ་ཆང་བ་དགོས་ཟེར་ནས་ཁོ་མ་ཉན། དེ་ནས་ཐབས་གཞན་
མ་བྱུང་བར་རྒྱལ་པོ་གང་དུ་བཅུག་པའི་བཙོན་གྱི་སྒྲི་བྱང་དུ་བྱོན། ཁུ་བོ་ལ་
བོས་ཏེ། བཀའ་ངེན་ཆེན་པོ། སྟོན་གྱི་ལས་ཐོག་ཏུ་བབ་པ་ཡིན་པས། ངས་
ཁོ་ལ་དམག་བརྒྱབ་ནས་བསྐྱོག་ན་ནི་སྟེ་པོ་ཆེན་པོ་ཆེ་ལུང་ལ་བཏང་ནས་
ངན་སོང་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་སྤང་། པ་རྩེ་ཏ་གདན་མི་འདྲན་པར་བྲིད་རང་ངེད་
གྱི་འོག་ཏུ་ཞུགས་ཟེར་བ་ལ་ནི། ཆོས་སྒྲོས་བཏང་ནས་སྒྲིག་རྒྱལ་གྱི་འོག་ཏུ་
ཞུགས་པ་ལས། བྲིད་ཆོས་ལྡན་དུ་གཤེགས་པ་དྲག་སྒྱམ་དུ་བསམ། དེ་ནས་
གསེར་བྲིད་རང་ཅམ་པ་ཞིག་དགོས་ཟེར་བ་ལ་གསེར་བཙལ་བས། བྲིད་
གྱི་སྐུ་ལུས་དང་མཉམ་པའི་ཆོད་ཅམ་ཞིག་རྟེན། དེ་ལ་ཡང་ཁོ་མ་ཉན་པས་
ད་ངས་དབྱུ་ཅམ་ཞིག་རྟེན་པ་དང་སྤྱར་འོང་གིས། དེ་བར་དུ་སྟོན་གྱི་ལས་ལ་
སེམས་པ་དང་། དགོན་མཆོག་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དང་། སྙིང་པོ་ཆེ་
བྲང་འོག་ཏུ་བཅུག་པའི་བསོད་ནམས་མཛད་དགོས་པ་ཡིན། ཞེས་ཞུས་པ་
དང་། ཁུ་བོ་ཡེ་ཤེས་འོད་གྱིས་བཞད་ཅིག་མཛད་ནས། བྲིད་ལའང་གཅེས་
སྤྱག་སྒྱམ་ཐན་མའི་བག་ཅིག་ཡོད། དཀའ་སྤྱད་དང་སྙིང་རུས་མི་རུས་སྒྱམ་
པ་ཡིན་ཏེ། ང་ཤི་ཡང་བྲིད་གྱིས་པ་མེས་གྱི་སྟོལ་སྟོང་བར་སྤང་། བྲིད་གྱི་དེ་

གོ་བ་ཆེ། ང་ལ་དེས་ཆོག། །ངའི་བསམ་པ་ལ་བོད་འདིར་ཆོས་ཁྲིམས་སྒྲིན་
 མེད་ཅིག་མ་ཚུགས་པར་ང་ཞི་ན་མི་རུང་བ་འདུག་སྟེ། ང་ན་སོ་
 ཡང་ཀླས། འདིར་ད་ལན་མ་ཞི་ཡང་ཆེ་ལོ་བཙུ་ལས་མེད། དེ་ཙམ་གྱི་ཕྱིར་
 གསེར་མང་པོ་བཏང་ཡང་དགོན་མཆོག་ཐུགས་སྤྲུལ། སྒར་ཆེ་འཁོར་བ་ཐོག་
 མ་མེད་པ་ནས་ཆོས་ཀྱི་ཕྱིར་གཅིག་གྲུང་ཞི་བ་མེད། ང་ལན་ཆོས་ཀྱི་ཕྱིར་
 ཞི་ན་ལེགས་པ་ཡིན་པས་རྒྱལ་པོ་འདི་ལ་གསེར་སེ་བ་ར་ཏི་གཅིག་གྲུང་མ་
 སྟེ། གསེར་ང་རང་ཙམ་རྟེན་པ་ཞིན་ཏུ་རྩམས་ཆེ་ན། ང་མགོ་བོ་ཙམ་པ་ག་
 ན་རྟེན། གསེར་ཐམས་ཅད་རྒྱ་གར་དུ་བྱིར་ལ་ད་དུང་རྩོ་བོ་པརྟེ་ཏ་དེ་གདན་
 ཅི་འདྲོངས་གྱིས། པརྟེ་ཏ་དེའི་སྟན་དུ་ཡང་། ང་ན་རེ། ངས་བྱིད་དང་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ལུས་སྒོག་གར་ལོག་གི་རྒྱལ་པོ་ལ་བྱིན་ཡོད་པས་
 ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་བདག་ལ་ཐུགས་རྗེས་འདྲིན་པ་དང་། ངའི་བསམ་
 པའི་གཙོ་བོ་བྱིད་བོད་དུ་བྱོན་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དར་བར་བྱིད་པ་
 ཡིན་པས་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་མཛད་པ་དང་། སྐྱེ་བ་འདིའི་འོག་རོལ་ཏུ་བྱིད་དང་
 དེས་པར་མཇུག་བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ་ཞེས་ངའི་འཕྲིན་འདི་སྐྱེལ་
 མཛོད་ཅིག། །དེ་ལྟར་ལགས་པས་ང་སྒོས་ཐོངས་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་
 ལ་སོམས་ཞིག་གསུངས། དེ་ལྟར་ཁུ་བོ་དེ་ལུས་ཀྱི་སྟོབས་ཞོར། གསུང་གི་
 གདངས་ཆག། །ཞིན་ཏུ་ཉམ་ཐག་པར་གྱུར་ནའང་། ང་དུང་བོད་ཀྱི་སེམས་ཅན་
 དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་། རྩོ་བོ་འབའ་ཞིག་ཐུགས་ལ་སེམས་
 པའི་སྦྱང་སྟོབས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཏེ་འབྲལ་མི་པོད་བཞིན་དུ་བྱིར་བྱོན།

དེ་ནས་ལྷ་བཙུན་བྱང་ཆུབ་འོད་གྱིས་སྒྲིང་རུས་བསྐྱེད་དེ་ཁུ་བོའི་
ཐུགས་དགོངས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བ་དང་། བོད་འདིར་ཡང་ཨྲ་ཅ་ཅ་
དམར་པོ་དང་། བརྟེ་ཏར་གྲགས་པ་ཤམ་ཐབས་སྟོན་པོ་ཅན་དང་། ཨར་ཆོ་
བརྟེ་བཙོ་བརྟེད་སོགས་གྱིས་གསང་སྟགས་ལ་བསྟུང་བའི་ཕྱིང་ཆོས་མང་དུ་
བྱང་བ་རྣམས་ཐབས་གྱིས་བསྟུབ་པའི་བྱིར་དུ་རྩོ་བོ་སྟུན་འདྲན་པའི་བང་མི་
སུ་འོས་དགོན་མཆོག་ལ་གསོལ་བཏབ་དང་མོ་ཕྱིས་ཅི་མཛད་ཀྱང་ནག་ཆོ་
ལོ་རྩོ་བ་ལ་བབས། དེ་དུས་ལོ་རྩོ་བ་གྲུང་ཐང་གསེར་གྱི་ལྷ་ཁང་ན་སྟན་ལ་
སྟོ་པབ་སྟེ་བཞུགས་ཐུས་ནས་རྒྱལ་པོས་མངའ་རིས་སུ་འབོད་པར་མཛད།
རྒྱ་གར་དུ་འགྲོ་རྒྱུ་ཁས་མ་སྒྲངས་གྱིས་དོགས་ནས། རྒྱལ་པོ་ལྷ་བཙུན་རང་
གི་བཞུགས་གདན་གྱི་གྲུང་ལ་ལོ་རྩོ་བ་བཞག་ནས་བསྟེན་བཀྱར། མཁས་
བཙུན་བཟང་གསུམ་གྱི་ཆེ་བསྟོད་མཛད་ནས། པ་མེས་རྒྱལ་སྟོན་གོང་མ་
རྣམས་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་དབུ་བརྟེས། སྟོལ་གཏོད། དར་
ཞིང་རྒྱས་པར་མཛད་པ་ཡིན་པ་ལ། དུས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་
པ་ཉམས་སྟངས། བདུད་རིགས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཁ་རྒྱལ། མཁས་པ་ཐམས་
ཅད་གཤེགས་ནས་ཤེས་པ་སྟོ་བར་བྱང་བས། དེད་ཁུ་དབོན་གཉིས་གྱིས་
མི་དང་གསེར་མང་པོ་རྒྱ་གར་དུ་བཏང་ཡང་། མི་ཤི་ལོར་གྲོན་ཆེ་བ་ལས་རྩོ་
བོ་གདན་མ་འཁྲོངས། དེ་ལ་ཡང་སྟོས་མ་བཟོད་པར་ལྷ་ཆེན་པོ་དེས་གསེར་
འཆོལ་དུ་བྱོན་པས་རྒྱལ་པོ་དན་པས་བཙོན་དུ་བཟུང་སྟེ་སྟོག་ཀྱང་སྟོས་
བཏང་། དེ་ལྟར་དེད་བོད་མཐའ་འཁོབ་ཀྱི་སེམས་ཅན་མ་རིག་པ་རྣམས་གྱི་

སྒྲིབ་སྒྲོབས་ཀྱང་དེ་འདྲ་ན། བྱིད་འགྲོ་བའི་སྒྲོབས་གནས་ཐུགས་མེ་ཅན་ཅི་
 ཅུག་སོང་ཞེས་ཏུ་ཐུག་གིས་ཞུས་ཤིག། །ད་འདི་ན་གསེར་སྤང་བདུན་བརྒྱ་
 ཡོད་དེ། འདི་པར་བྱིར་ལ་སྒྲ་མའི་ཐུག་ཏུ་ཐུལ། དེད་བོད་ཐོ་ཏ་ཐུ་རིའི་གྲོང་
 བྱིར་ལྟ་བུ་ན། གསེར་ཐུག་ཤིག་ཅམ་པ་རེ་ལའང་དཀའ་ལས་ཆེན་པོ་ཡོད་
 པ་ཡིན་པ་ལ། ད་འདིས་བོད་ཀྱི་མི་ཞོར་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ནས་
 འདུག་ལགས་ཀྱི། ད་རེས་འདི་ལ་མགོན་པོ་བོད་དུ་མ་བྱོན་ན་བྱིད་དམ་པ་
 རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་མེ་ཡང་དེ་ལྟར་བཟང་པས། དེད་ཀྱང་བྱ་བ་ཅི་བདེར་སྤྱད་པར་
 བགྱེད། །ཞེས་བྱིད་འདུལ་བ་འཇོན་པས་ལོ་རྒྱུས་འདི་རྣམས་རྫོ་བོ་ལ་དངོས་
 སུ་ཞུས་པའི་མཛུགས་ཐ་མ་ལ་འབྱོན་པར་མ་བཞེད་ནའང་སྟན་དུ་ཐེབས་པ་
 ཞིག་ངེས་པར་མཛོད་གསུངས་ནས། སྟན་ཆབ་ཀྱིས་པང་ཁེབས་དང་ལྷོག་
 ཅེ་བང་ཅམ་དུ་བཤུམས་པ་ན། རྟག་ཆོ་ལོ་རྩེ་བ་ཚུལ་བྲིམས་རྒྱལ་བ་རང་
 ཡང་སྤར་ས་མཐའ་མང་པོ་བགྲོད་མ་སྤྱོད་བ་དང་བཅས་ཐེབས་སྟམ་པ་ཆེར་
 མེད་ཀྱང་ཡིན་མིན་གྱི་ཆིག་ཟུར་ཅམ་ཡང་ཞུ་མ་རུས། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁ་ངག་
 ལ་ཡང་། དུ་བའི་ཁ་ལ་བཏུས་ན་དུ་བྲོ་བེར་བ་ལྟར། ལྟ་བཙུན་པའི་གསུང་
 དེ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་བདེན་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་འོད་དེ་མ་མཛལ་ཡང་རྣམ་པ་དྲན་
 པ་དང་། ཁོང་ཁྱད་བོན་གྱི་མི་ཞོར་མང་པོ་བཟང་པ་དེ་རྒྱུས་ཡོད་པ་དང་། བོད་
 ཀྱི་དོན་དུ་ཁྱད་བོན་གཉིས་སྤྱག་ཆེས་པ་དང་། རང་རེ་སྤྱིད་ཆེས་པ་དང་། ལྟ་
 བཙུན་མི་ཆེན་གཅིག་གིས་བཤུམས་ཤིང་གསུང་བྱོན་པའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་
 ལུས་འདར། གདོང་མཆི་མས་གང་སྟེ་ལྟ་བཙུན་པའི་ཞལ་ལ་ཡང་བཏུ་མ་

རྒྱས་པར་ལུས་སྟོག་གི་དཀར་ཆེགས་དང་། ཆེ་འདིའི་བདེ་སྦྱིད་གང་ལའང་
མ་ཆགས་པར། ལན་དུ་འོ་ལགས་ཀྱི་བྱས་ནས། དཔོན་གཡོག་བདུན་གྱིས་
གསེར་སྤང་བདུན་བརྒྱ་ཁྲར་ཏེ་རྒྱ་གར་གྱི་ལམ་ལ་ཞུགས། ལྷ་བཙུན་པས་
ཀྱང་ཐག་རིང་པོར་སྦྱེལ་ཐུང་མཛད་དེ་དགེ་སྦྱོང་བྱོང་གི་ངའི་སྟོགས་ཀྱི་
བྱ་བ་བྱས་ད་རེས་དཀར་བ་ཆེ་ནའང་པར་བྱོན་ལ་འབད་བཙོན་ཆེན་པོས་
ལུས་དང་སྟོག་ལ་བསྟོས། འཁོར་ནས་བྱས་ཤེས་ཅིན་དུ་གཞོ་བར་བྱ། ཞེས་
གསུངས་ནས། རྒྱང་ཅམ་སྟེན་པ་ན་སྤར་ཡང་སྤྲད་བཏང་ནས། རྫོ་པོ་ཐུགས་
རྩེ་ཆེན་པོ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་ཤིང་གཤེགས་པར་ཞུ་གསུངས།

དེ་ནས་ནག་ཆོ་ལོ་རྩ་བ་འཁོར་བཅས་རྣམས་བལ་པོ་རྫོང་ལ་ཕེབས་
ཅ་ན་མི་རིང་གཅིག་དང་ཐད་པས། བྱོང་ཡུལ་ས་ཐག་རིང་པོར་དོན་ཆེན་
པོར་འགྲོ་བར་སྤང་བས། འདི་སྤྲད་ཟེར་ཞིང་སོང་དང་དོན་འབྱུང་ནས་འོང་
གི། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ལོ། །ཁ་བ་ཅན་གྱི་རྒྱལ་ཁམས་སུ་
དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་དམ་པའི་ཆོས་འཕེལ་བར་གྱུར་
ཅིག། །ཅེས་ཟེར་ཞིང་སོང་དང་། ལམ་དུ་ཉེ་ཞོ་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་གྱི་ཟེར་བ་
ལ། བྱོང་སུ་ལགས་བྱས་པས། རིམ་གྱིས་ཤེས་པར་འབྱུར་ཟེར། དེ་ལྟར་ནག་
ཆོ་དཔོན་གཡོག་རྣམས་ལ་ལམ་བར་གྱི་འཛིགས་པ་མང་དུ་བྱུང་བ་རྣམས་
འགྲོམ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུལ་པའི་རྣམ་པ་མང་པོས་བསལ་ཏེ་རིམ་གྱིས་བྲི་ཀ་མ་
ལ་ལྷོ་ལའི་སྒོ་སྟེའི་འོག་ཏུ་བྱོན།

དེར་རྒྱ་བཙོན་སང་གིས་བོད་ཀྱི་སྤྲད་ཀྱིས་སྒོ་སྟེའི་རྫོག་ཁུང་གཅིག་ན་

མར་བོད་ཀྱི་ཆེ་དང་ལྡན་པ་ཀུན་གང་ནས་བྱོན་ཟེར། རེད་མངའ་རིས་སྟོད་
 རྣམ་འོངས་པ་ཡིན་བྱས་པས། དེ་ན་སློ་སྤང་བྱིས་པ་གཅིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་
 ཁྱོད་རང་ཆོ་འཕྲང་ཆས་ཀུན་བཅོལ་ལ་སྐྱེ་བས་ཤིག་ཏུ་འབོལ་ལེ་གཟིམ་ལ་
 བཞུགས་སྐྱེ་རངས་གཉིས་པའི་མཐུག་ཅུམ་ལ་སློ་འབྱེད་པ་ཡོང་གསུངས།
 དེ་ན་སློ་སྤང་བྱིས་པ་དེ་ལ་གསེར་རྣམས་བཅོལ་བས། དེས་གསེར་རྣམས་
 ཕུག་ཅིག་ཏུ་བཞག་ནས། སློ་གཏང་ཐུབ་པ་གྲོགས་ཀྱི་མཆོག་བྱ་བ་ཡིན།
 ཁྱོད་རང་རྣམས་སློ་ཕེབས་པར་གཟིམ་ཟེར་བ་ལ། རྩུང་རྩུང་འདིའི་ཁ་ནས་
 འདི་འབྲེ་ཡོང་བ་གང་ཟག་ཐ་མལ་པ་རང་མིན་ནམ་སྙམ་ནས་སེམས་བག་
 ཕེབས་པ་བྱུང་། རངས་པར་སློ་བྱེ་མ་ཐག་ཏུ་བྱིས་པ་གཞོན་ཏུ་ཞུ་སྐྱེ་རིང་དང་
 འབྲོག་སྙམ་གྱི་གོས་ཉིས་བཅེགས་བྱོན་པ། ཕོར་རྩུང་ཁྱེར་བ་ཅིག་བྱུང་ནས།
 ཁྱོད་བོད་རྣམས་གང་ནས་བྱོན། ལམ་དུ་འཛིགས་པའི་སྐྱོན་མི་སྤང་ངམ་ཟེར་
 རྣམ་བོད་ཀྱི་འབྲོག་པའི་སྐྱོད་དུ་ལྷང་ལྷང་བྱུང་བས་སྐྱོ་བ་སངས་པ་སྙམ་བྱེད་
 པ་བྱུང་། རེད་མངའ་རིས་སྟོད་ནས་འོངས། ལམ་འཇམ་པར་བྱུང་། ཁྱོད་ག་
 ཅུག་ཡིན། གར་འགྲོ་བྱས་པས། དེས་ང་ཡང་བོད་པ་ཡིན། བོད་དུ་འགྲོ་ཁོ་
 ཅག་བོད་འདི་ཁ་མང་ལ་གཏིང་སྟོད། གཏམ་མཆང་ཅན་སྟེད་མི་ཤེས། བྱ་བ་
 གལ་ཅན་གསང་ནས་སྐྱབ་དགོས་པ་ཡིན། རྒྱ་བཙོན་སེང་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཁང་ན་
 བཞུགས་ཡོད་པས་དེར་རྩད་བཅད་ན་ཡོང་ཟེར་ནས་ཡུད་གྱིས་སོང་། དེ་ནས་
 སྤང་ནང་རིང་པོ་ཞིག་ཏུ་ཞུགས་ནས་ཕེབས་པས། དང་སྟོང་གད་པོ་ཆུ་ཤིང་
 གི་འཁར་བ་ཐོགས་པ་ཞིག་དང་ཐུད་དེ། ཁྱོད་གང་ནས་བྱོན། གལ་ཅི་བྱེད་

དུ་འགྲོ་སོགས་འདི་བ་ལ། དེད་བོད་མངའ་རིས་སྟོད་ནས་རྩོ་བོ་ཨ་ཏི་ཤ་སྐྱུན་
འདྲེན་དུ་འོངས། རྒྱ་བཙོན་སེང་གི་ཁང་པ་གང་ན་ཡོད་བྱས་པས། ཁོ་འཁར་
བ་ལ་བཏྲན་ནས་མིག་གཟུ་བ་ཞིག་བྱས་ཏེ། ད་ནང་གི་གྲིས་པ་དེ་བདེན། བོད་
ཀྱི་མི་ལ་ཨོལ་མདུད་མེད་པ་སྤང་ནང་གི་འབྲམས་པོ་ཚུན་ཆད་ལའང་སྟོང་
གཏམ་འཆད་པ་བྲོད་གྲིས་དོན་འབྲུབ་ཏུ་རེ་བ་ཨང་། ད་རེས་ངའི་རྩར་བྱས་པ་
བྲག། །ད་རྩོ་བོ་མིན་པ་གཞན་གྱི་རྩར་མ་འདོན། སྒོ་ངས་བསྟན་ཟེར་ནས་ཁོའི་
རྩེས་ལ་བྲོན་པས། ཁོ་ག་ལེར་སོང་བའི་རྩེས་ལ་ནག་ཚོས་མགྲོགས་པོས་
མ་སྟེབས། ཁོ་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཁང་གི་སྒོ་ཕྱག་ན་སྐྱགས་ནས་བསྐྱད་དེ་བྱ་བ་ཆེན་
པོ་སྐྱབ་པ་ལ་ག་ལེར་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན། རིངས་ན་སོས་གདལ་དགོས་པ་
ཡིན། འདོད་ཐག་མ་ཉེ་བར་རི་བོར་བགས་གྲིས་འདྲེགས། ཁང་པ་འདི་ཡིན་
ཟེར། དེ་ནས་ནང་དུ་བྲོན། ལོ་རྩེ་བ་རྒྱ་བཙོན་སེང་ལ་གསེར་གྱི་ཕྱག་ཏྲན་
ཕུལ་ཏེ་མཇལ་བས། ཁོང་གིས་བྲོད་རྣམས་ཕྱོགས་གང་ནས་བྲོན་གསུངས་
པ་ལ་ལོ་རྒྱས་རྣམས་ཞིབ་པར་ཞུས་པས། བྲོད་ངའི་སྟོབ་མར་སྤང་སྟེ་ངོ་མི་
ཤེས་པར་འདུག། །ད་ཨ་ཏི་ཤ་གདན་འདྲེན་པ་སྐྱད་ཡེ་མ་ཟེར་བར་སྟོབ་གཉེར་
ལ་འོངས་པ་ཡིན་ཟེར་བ་ཀྱན་ལ་སྟོས། འདི་ན་གནས་བཏྲན་རྒྱ་ཨ་ཀར་བྱ་
བ་ཡོད། དེ་འདི་ན་དབང་ཆེ་ཞིང་ཨ་ཏི་ཤའི་ཡང་བདག་པོ་ཡིན། དེས་ཚོར་དུ་
ཡེ་མི་བརྟུབ་པས། ད་ལྟ་ཁོ་རང་ལ་གསེར་སྤང་བྱེད་ཕུལ་ལ། དེད་བོད་ནས་
འོངས་པ་ཡིན། པརྟེ་ཏ་སྐྱུན་མ་འདོངས། ད་བྲོད་གྲིས་པརྟེ་ཏ་དང་བྲུད་མེད་
པའི་སྟོབ་གཉེར་ཞིག་བདག་ལ་ཕྱགས་ལ་འདོགས་པར་ཞུ་ཟེར་བའི་ཞུ་བ་

ཕུལ། དེ་ནས་ཀྱང་རིངས་རིངས་སློ་མ་ཐེབས་པ་ཡེ་མ་བྱེད་པར་སོས་དལ་
 གྱིས། དེ་ནས་འོ་ཅག་ཐབས་མཁས་པོས་རྩོ་བོ་འདིར་ཐེབས་པའི་དུས་སུ་
 ཞུ་བ་བྱེད་པ་ཡིན་གསུང་། དེ་ནས་ནག་ཆོ་དང་རྒྱ་བཙོན་སེང་གཉིས་གྱིས་
 གནས་བཏྱན་རྒྱ་ཨ་ཀ་རའི་བྱང་དུ་གསེར་སྤང་བྱེད་ཕུལ་ཏེ་ནག་ཆོས་རྒྱས་
 བསྐྱབ་པ་ལྟར་གྱི་ཞུ་བ་བྱས་པས། གནས་བཏྱན་གྱིས་དེ་ཤིན་ཏུ་ལེགས། དེད་
 འདིར་མི་ལ་རྩེག་པ་མིན་ཏེ། པརྩེ་ཏ་གཞན་གྱིས་སེམས་ཅན་མི་ཕུལ། འདི་ན་
 ཨ་ཏི་ཤ་མེད་ན་རྒྱ་གར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་འབྱུང་གནས་ཡིན་པ་ལ།
 འདི་བཏང་ན་སེམས་ཅན་སྤྱིའི་བསོད་ནམས་ཉམས་འགོ་བ་ཡིན་མོད། ཅེས་
 སོགས་གསུང་སྟན་པོ་མང་པོ་བྱོན། དེ་ཞིག་རྩོ་བོའི་ཞལ་མཛལ་བ་ཤིན་ཏུ་
 དཀའ་བ་བྱུང་།

དེ་ནས་ཕུགས་རྩེ་ཆེན་པོའི་སྤྱལ་པས་རྩོ་བོ་བོད་དུ་འབྱོན་པའི་རྟེན་
 འབྲེལ་སློ་དུ་མ་ནས་བསྐྱེད་པ་ཏེ། ཉིན་གཅིག་རྒྱ་གར་གྱི་པརྩེ་ཏ་དང་རྒྱལ་པོ་
 གཞན་གྱིས་མ་ཆོར་བར་དབེན་པ་ཞིག་གི་དུས་རྒྱ་བཙོན་སེང་གིས་ནག་ཆོ་
 ལོ་རྩེ་བ་ལ་ཤོག་གསུངས་ནས་རྩོ་བོའི་གཞིམ་ཁང་དུ་ཁྲིད། མཐུལ་ཁྱ་གང་
 པ་ཅིག་ཡོད་པའི་སྟེང་དུ་གསེར་ལིང་བ་དེ་བཞག །སིལ་མ་རྣམས་ཆོམ་བྱར་
 བཀོད་ནས་རྩོ་བོ་ལ་ཕུལ་ཏེ། ལོ་རྩེ་བ་རྒྱ་བཙོན་འབྱུས་སེང་གིས་གཏམ་
 གཏང་བ། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་ལུགས། ཆོས་རྒྱལ་
 མེས་དཔོན་གསུམ་གྱི་རིང་ལ་ཆོས་རི་ལྟར་དར་ལུགས། སྤང་དར་མས་
 བསྟན་པ་བསྐྱབས་ལུགས། སྤྲ་ཆེན་པོའི་བྱིན་ལས་དགེ་འདུན་རི་ལྟར་འཕེལ་

ཕྱགས། ལྷ་སྒྲ་མ་ཁུ་དཔོན་གྱིས་རྫོ་བོ་སྦྱན་འཛེན་པའི་ཕྱིར་དཀའ་སྦྱད་བྱས་
ཕྱགས། ཡེ་ཤེས་འོད་གྱིས་ཁྱེ་འཕྲིན་བསྐྱར་ཕྱགས། ད་ལྟ་བོད་ན་ཆོས་ལོག་
རི་ལྟར་དར་ཕྱགས་ཞིབ་རྒྱས་དང་བཅས་པ་ཁྱེས་ནས། ད་ཡང་བོད་གྱི་
རྒྱལ་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས་ཆེ་དང་ལྷན་པ་འདི་མགོན་པོ་བྲིད་སྦྱན་
འཛེན་དུ་བཏང་ནས་གདའ་བས། ན་ནིང་སྐད་མི་གསུང་བར་བོད་ལ་ཐུགས་
རྫེས་གཟིགས་པར་ཁྱེ་ཁྱེས་པས། རྫོ་བོའི་ཞལ་ནས། བོད་གྱི་རྒྱལ་པོ་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་པར་འདུག །ཆོས་རྒྱལ་མེས་དཔོན་རྣམ་གསུམ་ཡང་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣམ་འབྱུང་ཡིན་ཏེ། དེ་བས་སྒྲ་ཆེན་པོ་ཡང་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་རྣམ་འབྱུང་ཡིན། དེ་མིན་ན་བསྟན་པའི་མེ་རོ་བསྐྱར་བར་མི་
རུས། ལྷ་སྒྲ་མ་དེ་ཀྱན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་པར་འདུག །བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་བཀའ་བཅག་དུ་ཡང་མི་རུང་བ་ཡིན། རྒྱལ་པོ་དེ་ལ་ངོ་ཡང་
གཞོང་བར་ཡོད། ཁོང་གི་མི་ཞོར་མང་པོ་ཆུད་ཟོས་ལ་སོང་། བྲིད་བོད་རྣམས་
སྦྱིང་རྗེ་བར་ཡང་འདུག་སྟེ། ང་ཡང་ན་སོ་རྒྱས། ལྷེ་མིག་མང་པོ་འང་འཛིན། བྱ་
བ་མང་པོའི་འཕྲོ་ཡང་ཡོད་པས་བོད་དུ་ཐོན་རེ་མི་འོང་ངམ། འོན་ཀྱང་ངས་
བརྟག་པ་ཞིག་བྱ་ཡི། དེ་ཞིག་བྲིད་རང་གི་གསེར་ཆགས་གྱིས་གསུངས་
ནས་ཕྱིར་ལ་གཏོད་པར་མཛད། དེ་ནས་རྫོ་བོ་རྗེས་བོད་ཁམས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་
རྣམས་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བས་བོད་དུ་བྱོན་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་ཕན་
མི་ཕན་དང་། རང་གི་སྦྱ་ཆེའི་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་མི་འགྱུར་བརྟག་པ་མཛད་
པས། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་རྗེ་བཙུན་སྟོལ་མ་སོགས་ཀྱིས་བོད་དུ་བྱོན་ན་

བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་ཤིན་ཏུ་ཕན་ཐོགས་པ་འོང་། བྱུང་པར་དུ་ལྷ་པ་
སི་ཀ་གཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་ཕན་ཐོགས་ཏེ་འོང་། ཆེ་ནི་བོད་དུ་བྱོན་ན་ཐུང་
བར་འདུག་གསུངས། རི་ཙམ་གྱིས་ཐུང་ཞུས་པས། བོད་དུ་མ་བྱོན་ན་དགུ་
བཅུ་གོ་གཉིས་ཐུག། བྱོན་ན་བདུན་ཅུ་ཙམ་གསུམ་ལས་མི་ཐུབ་གསུངས། རོན་
ལ་ཉི་ཤུ་ཐམ་པས་ཐུང་དུ་སོང་བ་ཡིན་སྟེ། དེའི་ཆེ་འོ་བོའི་ཐུགས་དགོངས་
ལ་བོད་ལ་ཕན་ཐོགས་ན་ཆེ་ཐུང་ནའང་ཐུང་། ཆེ་ལ་མི་ལྟ་སྟམ་པའི་ཐུགས་
སྟོབས་ཆེན་པོ་སྐྱེས་སོ།།

དེ་ནས་རྫོ་བོ་རྗེ་རྒྱ་གར་གྱི་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་རྣམས་དང་སྤྱིན་བདག་
རྣམས་གྱིས་བོད་དུ་བྱོན་ན་རྒྱ་གར་བསྟན་པའི་འབྲུང་གནས་ཉམས་པར་
འབྱུང་ཞེས་ཐམས་ཅད་གྱིས་མ་ཐུན་པར་བཀག་ནས་བོད་དུ་འབྱོན་མི་
འདུག་པ་ལ། རྫོ་བོ་རྗེས་ཐབས་མཁས་གྱིས་བོད་དུ་འབྱོན་པའི་འཕྲོས་མེད་
པར་རྫོ་རྗེ་གདན་སོགས་གནས་ཆེན་རྣམས་སུ་མཆོད་པ་རྒྱ་གར་ཆེ་བ་རེ་
བབྱིད་པ་ཡིན་གསུངས་ནས་གནས་རྣམས་སུ་པར་ཕེབས་ཚུར་ཕེབས་
མཛད། རྫོ་བོ་འཇམ་དཔལ་རྫོ་རྗེ་སོགས་སྐྱེ་ཏེན་བྱིན་རྒྱལ་ཅན་མང་པོ་
དང་། གསུང་ཏེན་སྒྲེགས་བམ་མང་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་འབྲོམ་ཆོས་གྱི་རྒྱལ་
པོའི་ཐབས་མཁས་གྱི་སྐུལ་པ་ཆོང་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཞིག་གིས་སུས་གྲང་མ་
ཆོར་བར་གདན་དངས། དེ་ནས་རྫོ་བོས་བལ་ཡུལ་དང་བོད་དུ་ཡང་གནས་
ཏེན་བྱུང་པར་ཅན་མང་དུ་ཡོད་འདུག་པར་མཇལ་བ་དང་སྐྱགས་ཡུད་ཙམ་
ཞིག་ཕེབས་ཆོག་པར་གནས་བརྟན་ལ་གསོལ་བས། གནས་བརྟན་གྱིས་རྫོ་

བོ་ཡང་བོད་ལ་ཕེབས་པར་དབྱེས། བོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གདན་འདྲེན་ཟུ་
ཚུགས་ཆེ་བས་ད་བོད་དུ་ཕྱིན་ཅེས་ཞིག་ཕེབས་ཆོག། །འོན་ཀྱང་ལོ་གསུམ་
ཀྱི་གོང་ལ་རྒྱ་གར་དུ་ཚུར་གདན་ཐུབ་པ་བྱེད་རྒྱ་ནག་ཆོ་ལོ་རྩ་བ་ལ་མནའ་
བསྐྱགས། དེ་ནས་ངོ་བོ་དཔོན་སྟོན་རྣམས་རྒྱ་གར་ནས་བལ་པོ་རྫོང་དུ་
ཕེབས་པ་ན། ལྷ་བཙུན་པས་རྟ་པ་སུམ་བརྒྱ་ཅེས་ཀྱིས་ཕེབས་བསུ་རྒྱ་ཆེར་
མང་ད། སྐྱེ་བའི་ཆོགས་རྣམས་ཀྱིས་མངལ་བ་ཅེས་ཀྱིས་དད་པ་སྟོན་བྱར་དུ་
སྐྱེ་ཞིང་རྒྱད་དུ་ལ་ཉེ་འགྲོ་ཚུལ། ལོ་ཆེན་རིན་བཟང་དང་མངལ་ཚུལ་སོགས་
ཞིབ་པར་བཀའ་སྩལ།

དེ་ནས་ལྷ་སྤྲུལ་མ་བྱང་ཚུབ་འོད་ཀྱིས་ངོ་བོ་རྩེ་ལ་གསོལ་བ་འདི་ལྟར་
བཏབ་སྟེ། བྱང་ཕྱོགས་ཁ་བ་ཅན་གྱི་སྟོངས་འདིར་སྟོན་དུས་ཆོས་རྒྱལ་མེས་
དཔོན་རྣམ་གསུམ་ཀྱིས་དཀའ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་དུ་མའི་སྟོན་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
བསྟན་པ་བཙུག་ལུགས། དེ་ནས་སྤང་དར་མས་བསྟན་པ་བསྐྱབས་ལུགས།
དེ་ནས་རང་གི་ཡབ་མེས་མངའ་རིས་ཆོས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་ལུས་སྟོན་བྱང་
དུ་བསད་ནས་བོད་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་བཙུགས་ཀྱང་། ད་ལྟ་འགའ་
ཞིག་སྤྲགས་ལ་བརྟེན་ནས་འདུལ་བ་ཅ་འབྱིད། ཁ་ཅིག་འདུལ་བ་ལ་བརྟེན་
ནས་སྤྲགས་ཅ་འབྱིད་དེ། མདོ་སྤྲགས་གཉིས་ཆ་གང་ལྟར་འགའ་བར་བཟུང་།
རང་རང་གང་དགར་སྟོན་ཅིང་། བྱང་པར་ལྷ་ཅ་ཅུ་ཤམ་ཐབས་དམར་པོ་ཅན་
དང་། སྟོན་པོ་ཅན་བྱ་བ་གཉིས་ཀྱིས་སྤྲགས་ཀྱན་རལ་པ་ཅན་རྣམས་ལ་སྟོར་
བ་དང་སྟོལ་བ་བྱ་བའི་ཆོས་བསྟན་ནས། བསྟན་པ་ཉམས་ཤིན་ཏུ་དམར་བ་

ཆལ་ཆེལ་འདི་བཞིན་དུ་སོང་ཚུལ་སོགས་སྟུན་མཆི་མ་འབྲུགས་བཞིན་དུ་
ཞིབ་དུ་ཞུས་ནས། ད་རྡོ་བོ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་ཁྱོད་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་གདུལ་བྱ་དཔྱ་
ཁོད་ཅན་འདི་རྣམས་ལ་ཆོས་ཟབ་ཟབ་མོ་དང་། མཚར་མཚར་པོ་མི་འཆལ་
གྱི། ལས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱིས་བསྐྱར་བར་ཞུ། ལྷག་པར་མགོན་པོ་ཉིད་
ཀྱིས་ཐུགས་ཉམས་སུ་བཞེས་པའི་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་མདོ་རྒྱད་དགོངས་
འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་རྩིལ་གྱིས་རྩིལ་ལ་ལམ་ཆང་ལ་མ་ཞོར་བ་
ཉམས་སུ་སྤང་བདེ་བ་བོད་སྤྱི་ལ་པན་པའི་ཆོས་ཤིག་ཐུགས་རྗེས་འཇིན་པར་
ཞུ་ཞུས།

ཡང་འབྲུག་སྒོམ་གྱི་རྟེན་ལ་སོ་ཐར་གྱི་སྒོམ་ལྟན་དགོས་སམ་མི་
དགོས། ཐབས་ཤེས་ཡ་བྲལ་གྱིས་སངས་རྒྱུའམ་མི་རྒྱ། དབང་མ་ཐོབ་པ་ལ་
རྒྱད་བཤད་ཆོག་གམ་མི་ཆོག །ཆངས་སྟོད་ལ་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་
དངོས་དབང་དུ་བསྐྱར་ཆོག་གམ་མི་ཆོག །རྡོ་རྗེ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དབང་མ་ཐོབ་
པར་གསང་སྟགས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་བྱ་བ་རྣམས་བྱས་ཆོག་གམ་མི་ཆོག །ཅེས་
སོགས་ཀྱི་རྩི་བ་བཅས་ཞུས་པས། ཞུ་བ་དེ་ལ་རྡོ་བོ་རྗེ་ཤིན་ཏུ་དགྲེས་ནས།
དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་དག་དང་དེ་ཡི་ཆོས། །དགེ་འདུན་རྣམས་
ལ་གྲུས་པ་ཆེན་པོས་ཐུག་བྱས་ཏེ། །སྟོབ་མ་བཟང་པོ་བྱང་ཆུབ་འོད་ཀྱིས་
བསྐྱལ་གྱུར་པས། །བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་སྟོན་མ་རབ་དུ་གསལ་བར་བྱ། །ཞེས་
སོགས་མདོ་རྒྱད་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པའི་དགོངས་དོན་ཤིག་བྱ་
གསུམ་གྱི་ནང་དུ་རྩིལ་གྱིས་རྩིལ་བ་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་སྟོན་མ་མཛད། བྱང་

ཆུབ་འོད་ལ་སྟོབ་མ་བཟང་པོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་འབྲུལ་བ་མང་པོ་སྤུལ་བ་
དེ་ལ་གསུངས་པ་མིན། ཆོས་ཁྱུ་ལུགས་དེས་མཉེས་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་
ཡིན། དེ་དུས་བྱང་ཆུབ་འོད་ཀྱིས་དབང་ཞིག་གནང་རོགས། རྗེས་གནང་ཞིག་
གནང་རོགས་ཞེས་ཁྱས་ན་རྫོ་བོ་མི་མཉེས་པ་ཡིན་ཞེས་བདག་གི་ཡ་སྤྱོད་མ་
རིན་པོ་ཆེས་གསུངས། དེ་ལྟར་བྲིས་ལན་དང་སྒྲགས་ནས་ལམ་སྟོན་མཛད་
པ་ན། དེ་འབྲུལ་བོད་ཀྱི་ཆོས་ལོག་རྣམས་དང་། ཅིང་ཆོས་རྣམས་རང་ཡལ་
དུ་སོང་བ་ཡིན།

དེ་ལྟར་རྫོ་བོས་མངའ་རིས་སྟོད་དུ་བསྟན་པའི་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེར་མཛད་
ནས་ལོ་གསུམ་རྫོགས་པར་ཉེ་བ་ན། ལོ་རྩ་བ་ལ་གནས་བརྟན་གྱི་དམ་ཆོག་
ལ་བཀར་བའི་མནའ་ཡོད་པས་ལོ་རྩ་བས་ད་རྒྱ་གར་དུ་འབྱོན་དགོས་ཞེས་
བསྐྱུལ། རྫོ་བོས་གྲང་འབྱོན་པ་ལྟར་བྱས་ཏེ་བྱ་ཤིང་དུ་ཕེབས། རྫོ་བོ་ལ་སྤར་
ནས་རྗེ་བཙུན་སྟོལ་མས་བོད་དུ་དགོ་བསྟེན་ཆེན་པོ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་
བསྟན་པ་ལ་ཕན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འོང་ཞེས་ཡང་དང་ཡང་དུ་གསུངས་ཤིང་། དེ་
སྐབས་གྲང་དགོ་བསྟེན་སྤར་དུ་འོང་ཞེས་ཡང་ཡང་གསུངས་པས་རྫོ་བོ་
རྗེས་ཉིན་ལྟར་བྱ་ར་མཛད་ཅིང་། ངའི་ཁྱུ་བ་སི་ཀ་མ་བྱུང་ཏུ་རེ་རྩུན་ནི་ཅང་
གསུང་ངམ་ཞེས་གསུངས་པར་མཛད། ཉིན་གཅིག་སྦྱིན་བདག་ཅིག་གིས་རྫོ་
བོ་གདན་བྲངས་པའི་ཤུལ་དུ་འབྲོམ་རིན་པོ་ཆེ་ཕེབས། རྫོ་བོའི་གཟིམ་ཁང་
དུ་ཕེབས་པ་ན། རྫོ་བོ་སྦྱིན་བདག་ཞིག་གིས་གདན་བྲངས་སོང་བས་ད་ལྟ་
ཕེབས་ཡོང་ཞེས་བརྗོད་པ་ན། འབྲོམ་རིན་པོ་ཆེས་ང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དགོ་

བའི་བཤེས་གཉེན་དང་མཛུལ་བ་སྐྱད་ཅིག་མ་སྤྱི་ལའང་སྤྱི་མ་འདམ་བས་
 སྤྱི་མི་ཐུག། གར་བཞུགས་ཀྱི་སར་འགྲོ་ཞེས་ཐེབས་པས་སྤང་བར་ཞིག་
 ཏུ་མཛུལ། འབྲོམ་རིན་པོ་ཆེས་བརྒྱུད་སྤྱི་མཛད་དེ་རྫོ་བོའི་སྤྱི་མཛུན་དུ་
 ཐེབས་པ་ན་རྫོ་བོ་རྗེས་འབྲོམ་གྱི་དབུ་ཐོག་ཏུ་ཐུག་བཞག་ནས་སྤྱི་ཏའི་སྐྱད་
 ཏུ་ཞེས་བརྗོད་མང་དུ་མཛད། དེ་ཉིན་སྤྱི་ན་བདག་དེ་ལའང་ཟུ་བ་སི་ཀའི་སྤྱི་ལ་
 བ་དགོས་ཞེས་བསྐྱམས་ནས་ཡོད་པ་དེ་གནང། རྫོ་བོ་རྗེ་ནི་སྤྱི་ཆེ་ཅི་ལ་པོར་
 ཞེ་མི་བཞེས་པས་དེ་ཉིན་གྱི་སྤྱི་སྤྱི་སྤྱི་ལ་དེ་ལ་ཟན་དང་མར་སྤྱི་གས་ནས་ཡོད་
 པ་འབྲོམ་གྱིས་ཟན་དེ་བཞེས། མར་དེ་མ་བཞེས་པར་མར་མེ་གོང་བུ་མཆོན་
 ཐུབ་ཅིག་བཞེས་ནས་རྫོ་བོའི་དབུ་སྤྱི་སྤྱི་ལ་དེ་ནས་བཟུང་སྤྱི་སྤྱི་ཆེ་ཅི་ལ་
 པོར་རྫོ་བོའི་དབུ་སྤྱི་སྤྱི་མར་མེ་མཆོན་ཐུབ་སྤྱི་མ་ཆད་པར་ཐུག་བཞེས་
 གསུངས། རྫོ་བོས་རུབ་མོ་དེ་རང་ལ་འབྲོམ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་དབང་བསྐྱར་ཏེ་
 སྤྱི་མ་གྱི་ཐུ་བོར་བཟུང། དེ་ནས་ཐུ་མེད་ནས་རིམ་གྱིས་ཐེབས་ཏེ་མང་ཡུལ་
 སྤྱི་དྲོང་དུ་ཐེབས། དེ་ནས་བལ་ཡུལ་བརྒྱད་དེ་རྒྱ་གར་དུ་གདན་འདྲེན་
 ཅིས་བྱས་ཀྱང་ལམ་དུ་དམག་ཐེངས་ཆེན་པོ་ལངས་པས་ལམ་འགགས་ནས་
 ཐེབས་མ་ཐུག། དེའི་ཆེ་འབྲོམ་གྱིས་བོད་དུ་མར་གདན་འདྲེན་ཐབས་གཙོ་
 བོར་མཛད། རྒྱ་ཆོས་ནི་རྒྱ་གར་དུ་གདན་འདྲེན་ཐབས་གཙོ་བོར་མཛད།
 ལམ་གྱི་དམག་འབྲུགས་ཀྱིས་གདན་འདྲེན་མ་ཐུབ་པས་ལོ་རྒྱུ་བ་ཅི་དག་ལ་
 ཐུག་སྤྱི་ཡིད་སྤྱི་དྲོང་པོར་གྱུར་པ་ན་རྫོ་བོས་ལོ་རྒྱུ་བ་ལ་དེ་ཅམ་སེམས་
 ལས་མི་དགོས་སྤྱི་མ་རུས་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་གསུངས་པས། ལོ་རྒྱུ་བ་ཞིན་

ཏུ་དགའ་ནས་འོན་པོད་དུ་མར་འབྱོན་པར་ཁྱེས་ཁྱེས་པས། དེ་ནས་རྫོག་
པོད་དུ་མར་འབྱོན་པ་ཐུགས་ཐག་བཅད། དེ་དུས་ལམ་དུ་འཁྲུགས་པ་བྱུང་སྟེ་
རྫོག་པོ་ཕེབས་མ་ཐུབ་པ་ནི་པོད་སྦྱིའི་བསོད་ནམས་ཡིན་པ་རེད།

དེ་ལྟར་རྫོག་པོ་ཕེབས་མ་ཐུབ་པས་རྒྱ་གར་དུ་བར་ཆེན་བརྗངས་ནས།
གནས་བརྟན་གྱི་བཀའ་བཞིན་རྫོག་པོ་བལ་པོ་བར་གདན་བྲངས་ཀྱང་ལམ་
དུ་དམག་འཁྲུག་གིས་གདན་འདྲེན་མ་ཐུབ་པར་རེ་ཞིག་ཕྱིར་ལོག་ཕེབས་
དགོས་བྱུང་། སྤར་དུས་བྱིངས་འཇག་མཆམས་གདན་འདྲེན་ཁྱེས་ཆོག་པ་
དང་། རྫོག་པོ་པོད་དུ་ཕེབས་ནས་བསྟན་བཅོས་ཀྱང་འདི་འདྲ་བ་མཛད།

འགྲོ་དོན་ཡང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་རབ་ཏུ་པོད་དུ་བཞུགས་ཆོག་པ་འདྲ་མི་
ཡོང་ངམ་ཞེས་ཁྱེས་ཁྱེས་ཡིག་དང་། ལམ་སྟོན་རྫོག་པོའི་ཐུག་བྱིས་ངོ་མ་ཞིག་དང་།
གསེར་མང་པོ་བཅས་རྒྱ་གར་དུ་བརྗངས། དེའི་ཆེ་རྒྱ་གར་དུ་རང་རེ་པོད་
དང་མི་འདྲ་བར་ལོ་གཅིག་གི་ནང་དུ་བསྟན་བཅོས་གསར་པ་གད་བྱུང་བ་
ནམས་པརྟེ་ཏ་ནམས་ཆོགས་ནས་གལ་གཤམ་ནས་ཤོག་བྱ་རེ་རེ་བཞིན་གལ་
ལ་བཏང་ནས་ཆང་མས་རེ་རེ་བཞིན་གཟིགས་ནས་ཆོག་དོན་ལ་སྟོན་མེད་
པ་ནམས་རྒྱལ་པོ་ལ་ཁྱེས་ཏེ་ཚྭ་པ་པོ་ལ་བྱ་དགའ་གནང་། བསྟན་བཅོས་
དེ་ཁྱབ་གདལ་དུ་བྱེད་ཆོག་པའི་དེལ་བསྐྱུག། །ཆོག་སྦྱོར་ལེགས་ཀྱང་དོན་
ལ་སྟོན་ཡོད་རིགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་དེ་བྱིའི་མཁུག་མར་བཏགས་ཏེ་གྲོང་
སྡེར་གྱི་སྤང་བར་བྱིད་དེ་ཚྭ་པ་པོ་དང་བཅས་པ་དམའ་པལ། རྒྱལ་པོ་ལ་
ཁྱེས་ནས་ཕྱིན་ཆད་བསྟན་བཅོས་དེ་བསྐྱུག་མི་ཆོག་པའི་དེལ་བསྐྱུག་བྱེད་

སྒོལ་ཡོད་པས་རྩོམ་ཆེན་པོའི་གསུང་ལ་དེ་འདྲའི་བརྟག་དབྱུང་མི་དགོས་
 གྲང་ཡུལ་གྱི་ལུགས་སྒོལ་བཞིན་པརྩེ་ཏའི་གྲལ་དུ་བཏང་བས། ལམ་སྒྲོན་
 ཞོག་བྱ་གསུམ་པོ་དེའི་ནང་དུ་བཀའ་མདོ་རྒྱད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བརྩོན་བྱ་མ་
 ཆང་བ་མེད་པར་བསྐྱུས་ནས་བསྟན་ཅིང་། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་གསུང་རབ་
 ཐམས་ཅད་གདམས་ངག་ཏུ་ཤར་བས་པརྩེ་ཏ་རྣམས་ལ་ཐུགས་ངེས་ཆེན་པོ་
 འཁུངས་པས། ཐམས་ཅད་ཏ་ལས་ནས་མགྱིན་གཅིག་ཏུ་རྩོམ་བོད་དུ་ཕེབས་
 པས་བོད་པ་རྣམས་ལ་ལེགས་པ་མ་ཟད། དེད་རྒྱ་གར་བ་རྣམས་ལ་འང་ཤིན་
 ཏུ་ལེགས་པ་བྱུང་། རྩོམ་རྒྱ་གར་དུ་བཞུགས་ན་རྒྱ་གར་བ་རྣམས་ཤེས་
 རབ་དང་བརྩོན་པ་ཆེ་བས་བསྟན་བཅོས་འདི་ལྟ་བུ་མི་གསུང་། བོད་སྒྲིན་
 ཞིང་བརྩོན་འགྲུས་རྒྱུང་བ་ལ་དགོངས་ནས་ཆིག་ཉུང་ལ་དོན་ཆེ་བའི་བསྟན་
 བཅོས་འདི་ལྟ་བུ་མཛད། ཅེས་རྩོམ་བོད་དུ་བཞུགས་པ་ལ་བསྐྱུགས་བརྩོན་
 མང་དུ་གསུངས་པས། གནས་བརྟན་རྒྱ་ཨ་ཀ་རས། ད་ལོ་ན་པརྩེ་ཏ་རྣམས་
 གྱིས་གྲང་བསྐྱུགས་བརྩོན་དེ་ལྟར་མཛད། རྩོམ་ཡང་བོད་དུ་བཞུགས་པ་ལ་
 དགྲེས། འགྲོ་དོན་ཡང་ཆེ་བ་དེ་འདྲ་ཡོད་ན་ད་རྩོམ་བོད་དུ་བཞུགས་ཆོག་
 པ་གྱིས། སྐྱེ་ཆབ་ཏུ་ལམ་སྒྲོན་འདི་ལ་རང་འགྲེལ་ཞིག་མཛད་ནས་བསྐྱུར་
 ཞོག་ཅེས་པའི་ཡི་གེ་ཚུར་འབྱོར་བ་ན། རྟག་ཆོ་ཤིན་ཏུ་དགའ་ནས་གནས་
 བརྟན་གྱིས་ཁུར་རི་ཙམ་ཞིག་བསྐྱུར་བ་ཉི་མ་དེ་རིང་ནས་སངས་སོང་ཞེས་
 གསུངས་པ་རེད། དེང་སང་བསྟན་འགྱུར་ཁོད་དུ་བཞུགས་པའི་རང་འགྲེལ་དུ་
 གྲགས་པ་འདི་རྩོམ་པོའི་གསུང་ལ་སྟོན་ཞུགས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་རེད་གསུངས།

དེ་ལྟར་རྩོམ་པོ་དབྱུས་སུ་འབྱོན་པར་ཉེ་བ་ན། འབྲོམ་རིན་པོ་ཆེས་སྟོན་
 རས་དབྱུས་ཀྱི་མི་ཆེན་རྣམས་ལ། དེད་ཀྱི་རྩོམ་པོ་དབྱུས་སུ་གདན་ཅི་འདྲོང་
 གྱེད། ཡི་གེ་བྱུང་ན་བྱིད་རྣམས་འཕྲལ་དུ་ཕེབས་བསུ་ལ་འོང་དགོས་ཞེས་
 གསུངས་ཡོད་པ་ལྟར་ཀ་བ་ལྟ་དབང་ཕྱག་ལ་སོགས་པའི་དབྱུས་སྟོན་
 རྣམས་འཕྲལ་དུ་རྩོམ་པོའི་ཕེབས་བསུ་ལ་ཞོག་ཅེས་པའི་ཕྱག་གིས་གནང་
 བས། ཀ་བས་དབུ་མཛད་པའི་བོད་སྟོན་རྣམས་ཕེབས་བསུ་ལ་ཆས་པ་ན།
 ཁུ་སྟོན་གྱིས་ངའི་མིང་མི་འདུག་གསུངས་པར། སོགས་ཁོངས་ན་འདུག་
 བས་པས། སོགས་ཁོངས་སུ་འདྲིའོས་པའི་མི་དེ་ང་མིན་ཞེས་སྟོན་ལ་
 བྱོན་པས་ཐམས་ཅད་ཁྱུང་ལང་བ་ལྟར་ཕེབས་བསུར་བྱོན། དེའི་ཆེ་བོད་
 སྟོན་རྣམས་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་སླ་ཆེན་གྱི་ཆ་བྱད་ཐང་ཞུ་དང་། ཏྲ་ཕྱིང་སོགས་
 བྱོན་ནས་ཕེབས་པ་རྩོམ་པོས་རྒྱུང་ནས་གཟིགས་མ་ཐག །བོད་ཀྱི་འདྲེ་མང་པོ་
 སླེབས་བྱུང་ཞེས་དབུ་གཏུམས་ནས་བཞུགས་པར། དེ་ནས་སླ་ཆེན་རྣམས་
 ཏྲ་ལས་བབས་ཏེ་ཆོས་གོས་རྣམ་གསུམ་བཞེས་ནས་ཕེབས་པས་རྩོམ་པོས་
 གྲང་མཉེས་ནས་ཕྱག་ལན་མཛད། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་དབྱུས་སུ་ཕེབས་ནས་
 ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྒྲོལ། བསྟན་འགྲོའི་དོན་རྒྱབས་པོ་ཆེ་མཛད།
 དེ་ཡང་མངའ་རིས་སྟོད་དུ་ལོ་གསུམ། སྟེ་ཐང་དུ་ལོ་དགུ །དབྱུས་གཙང་
 གཞན་དུ་ལོ་ལྔ་བཅས་ཁྱོན་ལོ་བཅུ་བདུན་གྱི་བར་དུ་བོད་དུ་བཞུགས་པ་རེད།
 བཀའ་གདམས་ཆོས་འབྱུང་སོགས་སུ་ལོ་བཅུ་གསུམ་ལས་མ་བཞུགས་
 པར་གསུངས་པ་སོགས་ཡོད་ཀྱང་། རང་ལུགས་རྗེ་བཙུན་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་

པོས་བཞེད་པ་འདི་རང་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ཆོས་རྒྱ་གར་དུ་ལོ་གཉིས། བོད་དུ་ལོ་
བཅུ་བདུན་བསྟེན་པས། ལོ་ནི་བཅུ་དགུ་བསྟེན་ཅིང་འགྲོགས་ན་ཡང་། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན།

དེ་ལྟར་ངོ་བོ་ཆེན་པོ་བོད་དུ་འབད་པ་ཆེན་པོས་གདན་དྲངས་པའི་
དགོས་དོན་གྱི་སྙིང་པོ་ངོ་བོས་གསུངས་པའི་ཆོས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ནི་བྱང་ཆུབ་
ལམ་གྱི་སྟོན་མ་འདི་ཉིད་ཡིན། དེ་ཡང་ངོ་བོ་བོད་དུ་ཕེབས་ཁར་ཇེ་བཙུན་
སྟོལ་མ་དང་། ཇོ་བོའི་སྒྲ་མ་པ་རྩེ་ཏ་ཏ་ལ་ནག་པོ་ཞེས་པས་ངོ་བོ་བོད་དུ་
ཕེབས་ན་པ་ལས་བྱ་རྒྱུ་ཡིན། །བྱ་ལས་ཆ་བོ་རྒྱུ་ཡིན། །ཆ་བོ་ལས་ཡང་ཆ་རྒྱུ་ཡིན། །ཡང་
ཆ་ལས་སུ་མ་ཆ་རྒྱུ་པ་ཡོང་། དེ་ནས་འཆལ་ཏེ་འགྲོ་ཞེས་ལུང་བསྟན་པའི་
པ་ནི་ངོ་བོ་རང་ཉིད། བྱ་ནི་འགྲོ་མ་སྟོན་དང་ལེགས་པའི་ཤེས་རབ་སོགས། ཆ་
བོ་ནི་སྐྱ་མཆེད་གསུམ་དང་། ཡང་ཆ་ནི་སྒྲ་ཤར་གཉིས་སོགས། སུ་མ་ཆ་
ནི་སངས་རྒྱས་དབོན་སྟོན་དང་། སངས་རྒྱས་སྟོལ་པ་སོགས་ཀྱི་དུས་ཡིན།
རྒྱུ་པའི་དོན་ནི་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་ལས་བྱི་མ་བྱི་མའི་དུས་སུ་བསྟན་པ་བྱུང་གདལ་
རེ་ཆེར་སོང་བའི་དོན་ཡིན། དེ་ནས་ལམ་གྱི་རིམ་པ་འདིས་གོ་མི་ཆོད་པར་
སྒྲགས་རེ་དང་རྒྱུ་པ་གནད་རེ་སྟོན་པ་བརྒྱབ་པས་ཅུང་ཟད་འཆལ་ཏེ་སོང་
བ་ཡིན། དེ་ལྟར་ངོ་བོ་ཆེན་པོས་བསྟན་པའི་སྟོལ་བྱུང་པ་རྣམས་གསར་དུ་
བཙུགས། སྟོལ་ཅུང་ཟད་ཡོད་པ་རྣམས་འཕེལ་བར་མཛད། ལོག་པར་རྟོག་
པའི་བྱི་མས་སྒྲགས་པ་རྣམས་ལེགས་པར་བསལ་ཏེ་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་བྱི་
མ་དང་བྲལ་བར་མཛད།

དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་འདི་ཉིད་རྫོང་པོས་འབྲོམ་ལ་གནང་
སྟེ། འབྲོམ་གྱིས་ཁོང་གཞན་ལ་སྒྲགས་གྱི་གདམས་པ་གནང་ནས། རོས་ལ་
ལམ་རིམ་འདི་གནང་བ་གང་ཡིན་ཞུས་པས། ངས་ཁྱོད་མིན་པ་གཞན་ལ་
གཏད་ས་མ་རྟེན་ཅེས་གསུངས་ནས་འབྲོམ་ལ་སྒྲོག་ཆོས་སུ་གནང་། འབྲོམ་
ནས་ཆོགས་བཤའ་དུ་མཛད་ཅིང་། དེ་ཡང་བརྒྱད་པ་གསུམ་དུ་བྱང་སྟེ།
བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་གཞུང་ཆེན་མོའི་སྟེང་ནས་འཆད་པ་པོ་ཏྲོ་བ་ནས་ཤར་
བ་ལ་བརྒྱད་པའི་བཀའ་གདམས་གཞུང་པ་དང་། དེ་ལས་ཅུང་བསྐྱས་པའི་
ལམ་རིམ་བསྟན་རིམ་དང་སྒྱུར་ནས་འཆད་པ་དགོན་པ་བ་ནས་སྟེ་ལུ་ལུར་
པར་བརྒྱད་པ་བཀའ་གདམས་ལམ་རིམ་པ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་སྟེང་པོའི་བྲིད་
སོགས་སྒྲ་མའི་མན་ངག་དང་སྒྱུར་ནས་འཆད་པ་སྒྱུན་སྒྲ་བ་ནས་བྱ་ཡུལ་བ་
ལ་བརྒྱད་པའི་བཀའ་གདམས་མན་ངག་པ་དང་བརྒྱད་པ་གསུམ་བྱང་། དེ་
ཡང་མིང་དངོས་སུ་མ་བཏགས་ཀྱང་དེང་སང་མེད་པ་མིན་ཏེ། གཞུང་བཀའ་
པོད་ལྔ་ལ་སྒྲོག་གཉེར་གྱིས་དེ་རྣམས་ལམ་རིམ་དུ་བྲིལ་ཏེ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་
ནི་བཀའ་གདམས་གཞུང་པ་བ་དང་། དེ་ཙམ་མ་རྟུས་ཀྱང་སྒྲོ་གྲོས་དང་བཙོན་
པ་ཆེ་བས་ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་ལྟ་བུར་ཐོས་བསམ་བྱས་ཏེ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ནི་
བཀའ་གདམས་ལམ་རིམ་པ་དང་། དེ་ཡང་མི་རྟུས་པས་བདེ་ལམ་དང་སྒྱུར་
ལམ་ལྟ་བུའི་མན་ངག་ཅུང་བསྐྱས་གྱི་སྟེང་ནས་ལམ་གྱི་རྒྱུང་གངས་ཆང་བར་
བྱས་ཏེ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ནི་བཀའ་གདམས་མན་ངག་པ་ཡིན་ཞེས་བྲི་ཆེན་
ངག་དབང་འོར་བུའི་གསུང་རྒྱན་ཡིན་ཚུལ་བདག་གི་སྐབས་མཆོག་སྒྲ་མ་

རིན་པོ་ཆེས་གསུངས་ཞེས་གསུངས།

དེ་ལྟར་བཀའ་གདམས་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་གསུམ་པོ་ཡང་སྒར་ཁུས་པ་ལྟར་
 རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོ་ནས་ཚུ་བོ་གཅིག་འདྲེས་སུ་གྱུར། རྗེ་བཙུན་ཙོང་
 ཁ་བ་ཆེན་པོས་ལམ་རིམ་ཆེ་འབྲིང་ཚུང་གསུམ་མཛད་ཚུལ་སྒར་ཁུས་པ་
 ལྟར་ལ། དེ་ཡང་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་དུས་ཏྲག་ཏུ་ལྷ་མ་
 དང་སློབ་མའི་ཚུལ་དུ་མཇལ་ནས་མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་བབ་ཆོས་མཐའ་ཡས་པ་
 ཞིག་སྟུལ་ཚུལ་རྣམ་ཐར་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཡིན། དེས་ན་ལམ་རིམ་འདི་རྗེ་
 རིན་པོ་ཆེས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལས་གསན་པ་ཡིན་བྱས་ཀྱང་
 ཆོག་མོད། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་ཆོས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་
 ལ་ཐུག་པའི་རིང་བརྒྱུད་ལ་གཙོ་བོར་མཛད་པ་མ་གཏོགས་དག་སྒྲུང་དང་།
 ཉེ་བརྒྱུད་བྱུང་བྱུང་སོགས་གཏན་ནས་མི་གསུང་བ་དེ་རྣམ་ཐར་ངོ་མཆར་
 ཆེ། ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་ལྷག་མཐོང་ཡན་མཛད་ནས་རྗེ་བཙུན་ལ་ཁུས་པས།
 རེད་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ལམ་གཙོ་གསུམ་ཀྱི་ནང་དུ་མ་འདུས་པ་འདུག་གམ་
 ཞེས་རྗེ་བཙུན་ནས་ཀྱ་རེ་གསུང་ཚུལ་མཛད་པར། རྗེ་བཙུན་གྱིས་གསུངས་
 པའི་ལམ་གཙོ་གསུམ་སློག་ཏུ་བྱས། ལམ་སློན་བཤད་བྱ་ཆ་བའི་གཞུང་དུ་
 བྱས། དེའི་སྤྱིང་དུ་བཀའ་གདམས་ཀྱི་མན་ངག་གཞན་དུ་མས་ཁ་བསྐྱངས་
 ནས་བསྐྱེགས་པ་ཡིན་ཚུལ་ཁུས། ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོ་ནི་མཛད་ཀྱང་འགྲོ་
 རོན་ཆེར་མི་ཡོང་དགོངས་ནས་མ་མཛད་པ་ན། ལྷག་མཐོང་གི་སྐྱོར་ཡང་
 ཚུམས་ཞིག་དང་འགྲོ་རོན་འབྲིང་ཞིག་ཡོང་ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་གསང་

བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་རྣམ་ཐར་མང་དུ་མཆིས་པ་སོགས་མཚམས་
འདིར་ཇེ་འེ་རྣམ་ཐར་རྒྱས་པར་བྱུང་གོས་ཀྱང་། ད་ལམ་ཁྱེ་ཁོམ་མ་བྱུང་བས་
རྣམ་ཐར་གྱི་ཕྱག་དཔེར་ཞིབ་དུ་གཟིགས་པར་མཛོད།

དེ་ལྟར་ཇེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་བསྟན་པ་འདི་ནི་རྩོ་བོའི་བསྟན་པ་
ཐམས་ཅད་མ་ཆང་བ་མེད་པར་ཡོད་པའི་ཐོག་དུ། སྟོགས་དུས་ཀྱི་ཆེ་བྱུང་
གཅིག་ལ་མི་སྟོབ་པའི་བྱུང་འཇུག་སྐྱབ་པའི་མན་ངག་ཟབ་བྱུང་སྒྲ་ན་མེད་པ་
དང་ལྡན་པ་ཡིན། ཇེ་འེ་གསུང་གི་ལམ་རིམ་རྣམས་ལ་ཡང་བཀའ་གདམས་
གོང་མའི་ལམ་རིམ་ལ་མེད་པའི་ཟབ་བྱུང་མང་དུ་མཆིས་པ་ཞིབ་དུ་བལྟས་ན་
ཤེས། དེ་ལྟར་ཇེ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ལམ་རིམ་བརྒྱད་ཚུལ་མང་དུ་མཆིས་ཀྱང་།
ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་བརྒྱད་པའི་གཙོ་བོ་བྲིད་ཆེན་བརྒྱད་དུ་གསུང་ཚུལ་ཁ་
སང་བྱས་པ་ལྟར་ཡིན། དེ་ཡང་གསེར་བྱུན་མ་དང་། འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལྷང་
གཉིས་མདོ་རྒྱུད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས། བདེ་ལམ་དང་། ལྷུང་
ལམ་གཉིས་སྒྲགས་དང་འབྲེལ་བར་གསུངས།

དེ་ཡང་ཞལ་ལྷང་གི་བྲིད་རྒྱན་བསྐྱུས་པ་སྟོ་བརྒྱད་ཀྱི་བརྒྱད་ཚུལ་
ནི། ཡགོང་ས་རྒྱལ་དབང་ལྷ་པ་མཆོག་ནས་འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལྷང་རྒྱས་
པ་ལ་མཚལ་རྟགས་པབ་སྟེ་ལམ་རིམ་བསྐྱུས་པ་ཞིག་བཏོན་ནས། སྐྱབས་
ཡུལ། ཆོགས་ཞིང་། རྒྱས་ཁང་སོགས་ཞལ་ལྷང་དབྱས་བརྒྱད་དང་མི་འདྲ་
བའི་མན་ངག་དང་བཅས་ཨེ་བ་སྒྲ་མ་བྱམས་པ་རིན་ཆེན་ལ་གནང་། དེས་
གཟིམ་ཤག་མཁན་ཆེན་སྟོ་བཟང་མཁས་བཙུན་ལ་གནང་། འདི་མཁྱེན་རབ་

གྱི་རྩ་ལ་ཆེ་བས་མཆོལ་རྟགས་པབ་ལུགས་ལ་རྒྱས་བསྐྱུས་སྒྲ་ཆོགས་ཤིག་
 ཐུགས་ལ་ཤར་བས་ཐུགས་དོགས་མ་ཆོད་པར་ཆོས་འདིའི་བདག་པོ་ལ་ལྟ་
 པ་ཆེན་པོ་རང་ལ་ཁུ་དགོངས་ནས་སྐྱ་མདུན་རང་དུ་དངོས་མཛལ་གྱིས་ང་
 སྒྲོར་གཅིག་གི་ཡུན་ལ་ཆ་ཆོད་གསན་པའི་རྣམ་ཐར་མཛད་དུ་བྱུང་། འདིས་ཅེ་
 ཆོགས་པའི་མཁན་པོ་མཛད། སྐྱ་ཆེའི་སྤང་ལ་དབེན་གནས་ལམ་རིམ་ཆོས་
 སྤངས་སུ་སྐྱབ་པ་ལ་གཞོལ་བས་བྱབ་པའི་གོ་འཕང་མཐོན་པོར་གཤེགས།
 དེས་ཡེར་པའི་བྱབ་ཆེན་ཕུན་ཆོགས་རྒྱ་མཚོ་ལ་གནང་། དེ་ཡང་སྤྱོད་ཁྲིད་ལྷ་
 བ་གསུམ་ལ་རྫོགས་པར་མཛད། ཞི་ལྷག་གི་རྟོགས་པ་བྱུང་པར་ཅན་ཐུགས་
 རྒྱད་ལ་འབྱུངས་ནས་ཡེར་པར་སློབ་མ་མང་པོ་སྤྱོད་ཁྲིད་གྱིས་བསྐྱུངས།
 བདེ་མཆོག་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་སྒོ་ནས་བྱབ་པ་ཐོབ་སྟེ་སྟོ་བརྒྱད་གྱི་སྒྲ་མ་པལ་
 ཆེ་བ་དེ་ལྟར་ཡིན་གསུངས། དེས་ཨེ་སྒྲ་མ་མཁའ་སྤྱོད་བསྟན་དར་ལ་གནང་།
 དེས་མཁན་ཆེན་དགེ་འདུན་འཇམ་དབྱངས་ལ་གནང་། འདིས་སྟོ་བརྒྱད་
 ཞལ་ལུང་རྒྱས་པར་རྟགས་པབ་རྒྱ་མ་དག་རྒྱན་འབྲམས་བྱུང་དོགས་ལེ་
 ཆོན་ལོགས་སུ་ཡོད་པ་འདི་བཀོད་པར་མཛད། འདི་སྤར་གྲིས་མ་ལས་མེད་
 གྲང་སྐྱབས་རྗེ་སྐྱབ་ཁང་རིན་པོ་ཆེ་ནས་པར་དུ་བསྐྱུན་གནང་མཛད། མཁན་
 ཆེན་དགེ་འདུན་འཇམ་དབྱངས་གྱིས་རྗེ་དག་དབང་མཐུ་སྟོབས་ལ་གནང་།
 དེས་དུགས་གྲ་མཁན་ཆེན་བསྟན་པ་རྒྱ་མཚོ་ལ་གནང་། དེས་དུགས་གྲར་
 སློབ་གཉེར་སྐབས་གཞོན་ཁྲལ་གྱིས་ཤིང་གཤག་དུས་དབུ་མའི་ལྟ་བ་རྟེན་
 པར་གསུངས། དེས་སེ་མཐོ་སྒྲ་མ་སྐལ་ལྡན་ལ་གནང་། འདི་ལ་དདུལ་དར་

སྒྲུལ་བྱ་སོགས་འབྱུང་མཁན་གང་བྱུང་འཛིན་ཆགས་ཀྱང་མི་མཛད། གཏོང་
བར་ཡང་མི་མཛད་པར་ཉེ་འབྲམ་གྱི་བྲག་གསེབ་ཅིག་ཏུ་བསྐྱར་བར་མཛད།
རྗེས་སུ་མི་རབས་ཁ་ཤས་སོང་ན་ཡང་དེར་བཅའ་ན་སྒྲུལ་བྱ་དང་ཉི་ཀ་
སོགས་ཉིད་རྒྱ་ཡོད་པའི་རྣམ་ཐར་ཡ་མཚན། མཆོད་སྦྱིན་མི་མཛད་པ་ཡང་
རྗེས་སུ་སྒྲོམ་སེམས་སྦྱེ་བའི་ཉེས་དམིགས་ལ་དགོངས་པ་རེད། དེས་རྗེ་སྟོ་
བཟང་ཆོས་འཕེལ་ལ་གནང་། དེས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཐུབ་བསྟན་རབ་
རྒྱས་ལ་གནང་། འདིས་ཐུགས་དམ་སྐྱབས་ལམ་རིམ་གསོལ་འདེབས་ལ་
གདངས་བཏང་ནས་གསུངས་རྗེས་འཇམ་ཆག་གེར་བཞུགས། གཞན་གྱིས་
མནལ་ཁུག་པ་འདྲ་སྒྲུལ་ནས་བསྟན་པས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་སྒྲོམ་ལ་བཞུགས་པར་
མཐོང་། དེས་དགེ་སྟོང་བྱང་ཆུབ་ཐོགས་མེད་ཅེས་པར་གནང་། འདི་དགེ་
བཤེས་དང་སྒྲུལ་མ་སོགས་གང་ཡང་མིན་པར་བམ་ཆོས་ཀྱི་བྲ་རྒྱུང་རང་ག་
བ་ཞིག་ཡིན། འབྲང་རི་རི་ཁོད་ཏུ་བཞུགས་ནས་ཉིན་རེ་བཞིན་ནི་འུ་གསེང་
ཆུང་ཏུ་ཞིག་ཡོད་པར་གསུང་གཏོར་གནང་རྗེས་ལམ་རིམ་ལ་ཐུགས་དམ་
ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཛད། བྲམས་སྟོང་རྗེ་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་འབྱུངས་པས་བཤུམས་
པ་ཁོ་ན་མཛད་པ་ལུག་རྗེ་གྱིས་པས་མཐོང་ནས་ཀླན་པོ་གཅིག་ཤུར་ཏུ་བ་ཡ་
མཚན་སྒྲུང་གིས་ཉིན་ལྟར་པག་ཏུ་ལྟོད་མོ་བསྟན་བར་འོངས། དེ་དུས་ཞལ་ལྱང་
སྟོ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཁིད་རྒྱུན་དགེ་སྟོང་འདི་གཅིག་ཤུ་ལ་མ་གཏོགས་མི་བཞུགས་
པས་ཆད་པར་ཉེ་བ་ན། དུགས་བྲ་མཁན་བྱུང་སྟོ་བཟང་སྦྱིན་པ་ཞེས་བདག་
གི་སྐྱབས་མཆོག་སྒྲུལ་མ་རིན་པོ་ཆེས་རབ་བྱུང་གི་སྟོམ་པ་བཞེས་ས་དེས། སྟོ་

བརྒྱད་ཀྱི་ཁྱིམ་རྒྱུན་གཞན་དུ་ཞིབ་དུ་བཅུ་ཡ་ཀྱང་ཁྱིམ་རྒྱུན་ཐོབ་པ་དག་སྒྲོང་
 འདི་ལས་མེད་པས། དག་སྒྲོང་གིས་ཉམས་ཁྱིམ་མ་བུའ་ཀྱང་ཁྱིམ་རྒྱུན་ཅམ་
 མ་ཞུས་ན་ཆད་པར་དོགས་ནས་ཉིན་གཅིག་དག་སྒྲོང་དང་མཛུལ་འཇོམས་
 སྐབས། ད་ཆ་ཞལ་ལུང་སྟོ་བརྒྱད་ཀྱི་ཁྱིམ་རྒྱུན་བཞུགས་པ་ཉིད་ལས་མེད་
 པས། འདིའི་རྒྱུན་ཆད་ན་ཞིན་དུ་པངས་པས་ཉིད་ནས་རྒྱུན་ཅམ་ཞིག་ངོས་
 ལ་གནང་ན། སྒྲར་ངོས་ནས་ལུང་རིགས་ཀྱིས་བརྒྱན་ཏེ་རྒྱས་པར་པར་ལུལ་
 ཆོག་ཞུས་པར། དག་སྒྲོང་གིས་བདག་ལྟ་བུས་གལ་འབྱུལ་བྱས་ཞེས་གནང་
 མི་བྱས་བྱས་ཀྱི་ཁུལ་མཛད་ཀྱང་རྗེས་སུ་གནང་བའི་སྐབས་མན་ངག་ཟབ་
 ལ་འདྲིལ་བ་སྒྲོང་ཐོག་འབའ་ཞིག་ནས་གནང་བས། རྗེ་སྟོ་བཟང་སྦྱིན་པ་ཏ་
 ལས་པའི་ཚུལ་མཛད་དེ། ངས་ཁོང་ལ་པར་འབྱུལ་རྒྱ་ཡིན་ཞུས་པ་ངོ་ཆ་བར་
 འབྱུག། ཁོང་བཀའ་གདམས་མན་ངག་པའི་དག་བཞུགས་ཆེན་པོ་རེད་ཅེས་
 བསྟུགས་བཅོལ་མཛད། རྗེ་སྟོ་བཟང་སྦྱིན་པ་ཡང་ཞི་ལྷག་གི་ཉིང་རེ་འཇིན་
 བྱུང་པར་ཅན་རྟེན་ཅིང་། ལུས་དཀྱིལ་གྱི་སྒྲོན་སྒྲུབ་པ་བརྟེས་པ་ཞིག་རེད།
 འདི་དྲགས་སྒྲོང་བང་རིམ་ཆོས་སྒྲེར་གཏན་བཞུགས་མཛད་ཅིང་། རྗེ་བསྐྱལ་
 བཟང་བསྟན་འཇིན་འདིའི་སྐུ་མཆེད་ཚུང་བ་ཡིན་པས་དྲགས་སྒྲོང་ལྟ་སྒྲིངས་
 རི་ཁྲོད་དུ་བཞུགས་པར། རྗེ་སྟོ་བཟང་སྦྱིན་པ་ལྟ་སྒྲིངས་རི་ཁྲོད་དུ་ཕེབས་
 དགོས་ཡང་ཡང་ཞུས་ཀྱང་ཕེབས་མ་ཐུབ་པར་རྗེས་སུ་མཉམ་གཞག་གི་ངང་
 ནས་གཞིགས་པས་རི་ཁྲོད་ཀྱི་སྤྱི་ནང་ཀུན་གསལ་བར་གཞིགས། ཐེངས་
 གཅིག་བསྐྱལ་བཟང་བསྟན་འཇིན་སྐུ་མདུན་དུ་ཕེབས་པར་ངས་ཁྲོད་ཀྱི་རི་

ཁྱོད་ལ་བལྟས་པས་ཆང་མ་མཐོང་བྱུང་ཞེས་ཁང་པའི་གཡས་གཡོན་གིང་
འབྲུག་པ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་ཡོད་ལུགས་ཞིབ་ཏུ་གསུངས། ཁྱོད་ཀྱི་ཀ་ཕིབས་ནང་
དུ་དཀར་པོ་ཆེན་པོ་ཞིག་འབྲུལ་ཅམ་འབྲུལ་ཅམ་བྱེད་པ་ཞིག་འདུག་པ་དེ་
ཅི་ཡིན་གསུངས། དེ་ནི་རས་ཡོལ་རྒྱུད་གིས་བསྐྱོད་པས་འབྲུལ་ཅམ་བྱེད་
པ་མཉམ་གཞག་གི་ངང་ནས་གཟིགས་པར་འདུག། དེས་གཙུང་བསྐྱལ་བཟང་
བསྟན་འཛིན་ལ་གནང་། དེ་ཡང་མདོ་སྒྲགས་ཀྱིས་བྱུང་པའི་གོ་འཕང་མཐོན་
པོར་གཤེགས། བཀའ་ཆོས་གནང་སྐབས་སྟུན་གཡས་གཡོན་ནས་འོད་ཟེར་
དཀར་པོ་རེ་སྟོས་ཏེ་སྟོབ་མའི་ཆོགས་ལ་གཡས་སྟོར་གཡོན་སྟོར་དུ་བྱས་
ཏེ་གྲོལ་རན་པ་ན་སྦྲར་ཐིམ་པ་སོགས་ཡང་ཡང་མཇལ་བ་བྱུང་། བཀའ་ཆོས་
གནང་བ་དང་སྦྱིང་སྟོར་དུ་ཕེབས་པ་སོགས་དུས་མཉམ་དུ་བྱུང་བས་མཇལ་
མི་རྣམས་ངོ་མཆར་དུ་བྱུང་། ལྷ་མཆོད་ཆོགས་ཞིང་ཡོངས་ཇོགས་ཀྱི་ཞལ་
གཟིགས། གཤེགས་དུས་དབུ་ཐོད་ལ་ཡང་རྗེ་ལྷ་མ་མཆོད་པའི་རང་བྱུན་
བྱུང་བ་ད་ལྟ་ཡང་ལྟ་སྤྲིངས་རི་ཁྱོད་དུ་བཞུགས། དེས་བྱུང་དབང་སྐྱལ་བཟང་
མཁས་བྱུང་ལ་གནང་། འདི་ཡང་འཁོར་ལོ་སྟོམ་པའི་སྟོན་སྒྲུབ་པ་བརྟེས་
པ་ཞིག་ཡིན། དེའི་མདུན་ནས་བདག་གི་ཡ་སྐབས་མགོན་ལྷ་མ་རིན་པོ་ཆེས་
གསན། དེ་དག་ནི་ཞལ་ལུང་སྟོ་བརྒྱུད་ཀྱི་བརྒྱུད་ཚུལ་མདོར་བསྐྱུས་ཅམ་
ཞུས་པ་ཡིན། རྒྱས་པར་རྣམ་ཐར་ཀྱི་ཡིག་ཆ་བྱུང་དུ་ཡོད་པ་ལས་མཁྱེན་
པར་མཛད་དགོས།

ཞལ་ལུང་དབུས་བརྒྱུད་ནི། ཀུན་གཟིགས་ལྷ་པ་ཆེན་པོས་ཁྱི་ཆེན་སྟེན་

པ་རྒྱ་མཆོ་ལ་སྦྱུང་། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་བརྒྱུད་དེ་ཁྲི་ཆེན་སློ་བཟང་ལྟན་གྲུབ་
ཀྱི་བྱང་ནས་རྗེ་སློ་བཟང་སྦྱིན་པས་གསན།

སྦྱར་ལམ་དམར་བྲིད་ནི། ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་སློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་
ནས་བཀའ་ཚུལ་གྲུབ་ནས་བྲིད་རྒྱུ་ལའན་མ་བྱུང་བར་སྦྱ་བཞེས་ནས་
སྦྱན་གྱིས་མི་གཟིགས་པར་ལུང་ཤོག་ལྡེབ་རེ་གཉིས་གཤམ་ཆེ་གནང་དགོས་
ཀྱང་ཡི་གེ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཆེད་གྲིས་གྱིས་འབྲུལ་དགོས་པ་ལ། གྲུབ་མཆོག་
སློ་བཟང་རྣམ་རྒྱལ་བྱ་བལ་རི་ཁྲོད་འགྲིམ་ནས་བཞུགས་སྐབས་སྦྱར་ལམ་
གཟིགས་ནས་འདིའི་བྲིད་རྒྱུ་ལ་སྦྱར་ན་རྗེས་འཇུག་ཁས་ཞན་དགོངས་
ནས་བདོག་བྲིས་བྲིར་ནས་བཀྲས་སྦྱན་དུ་ཕེབས། མགོན་གཉེར་བརྒྱུད་ནས་
སྦྱ་རབ་གསུང་འབྲུམ་སྦྱི་དང་། བྲད་པར་སྦྱར་ལམ་འདིའི་བྲིད་ཅིག་གནང་
དགོས་ཞུས་པར། ཁོང་པ་གྲ་རྒྱུད་ཡིན་པ་དང་། ཞུ་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། སྦྱན་མི་
གསལ་བ་བཅས་མགོན་གཉེར་ཏེ་ལས་ཏེ་བསྦྱར་བ་ཤད་མང་པོ་བཏང་། སྦྱར་
ལོག་ནས་ཕེབས། ཡང་སྦྱགས་གྱིས་མ་བཟོད་པར་སྦྱར་བཞིན་ཞུ་བ་ལན་
གསུམ་གྱི་བར་དུ་བྲས་ཀྱང་མགོན་གཉེར་གྱིས་བདག་བཟུང་མ་བྲས་པར་ལུ་
སྦྱག་སྟེ། ངས་བྲིད་རང་ལ་ཆོས་གནང་བར་ཞུ་བ་མ་གསོལ་གྱི་སྦྱན་གསན་
འདི་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་སྦྱན་དུ་འཁྲོལ་བ་ཞིག་མཛོད་དང་བྲས་པས། ཁོང་
ཁྲིས་བཞིན་དུ་སྦྱ་མདུན་དུ་ཞུས་པར་དགྲེས་བཞིན་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཏེ་སྦྱན་
གྱིས་མི་གཟིགས་པའི་ཚུལ་སོགས་མེད་པར་རྫོགས་པར་གནང་བ་རེད་ཅེས་
བདག་གི་སྒྲ་མ་རིན་པོ་ཆེས་ཡང་ཡང་གསུངས། འོན་ཀྱང་རང་རེའི་བརྒྱུད་

པར་སྟོ་བཟང་ནམ་རྒྱལ་ཡོངས་གྲགས་སུ་མ་བཞུགས། རང་རེའི་བརྒྱུད་པ་
རྗེ་དག་དབང་བྱམས་པ་ནས་རིམ་བཞིན་བརྒྱུད་ཚུལ་སྦྱར་ཆོས་སྐལ་བཟང་
མགྲིན་རྒྱ་དུ་གསལ་བ་ལྟར་ཡིན།

དེ་དག་ནི་མཛད་པ་པོའི་ཆེ་བ་རགས་བསྐྱས་ཅམ་ཞུས་པ་ཡིན་ཞིང་།
སྟོ་སྟོ་བ་ཆང་མ་བྲེལ་བ་མེད་པ་རྒྱས་པར་བྱེད་ན་སྟོ་མ་ཡོངས་འཛིན་རིན་
པོ་ཆེའི་གསུང་གི་སྟོ་བརྒྱུད་ནམ་ཐར་པོད་གཉིས་བཞུགས་པ་ལྟར་འཆད་
དགོས་ཞེས་བདག་གི་སྟོ་མ་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས་ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་
ད་ལམ་འཆད་མ་བྱུང་གྲང་བྱག་དཔེ་སྟོས་ནས་རྒྱ་དུ་བསྐྱབས་སྟེ་ནམ་ཐར་
རེ་རེའི་མཐུག་ཏུ་འང་དཔལ་ལྷན་སྟོ་མ་བྱེད་སྐྱ་ཅི་འདྲ་དང་སོགས་སྟོན་ལམ་
འདེབས་ཤིང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བསྟོམ་དགོས་ཞེས་གསུངས། ॥ ॥

༥ ཉིན་གསུམ་པར། རི་སྐད་དུ། མགོན་པོ་ཞི་བ་ལྷས། དལ་འབྱོར་འདི་
ནི་ཤིན་ཏུ་རྩེད་པར་དགལ། སྟོས་བྱའི་དོན་སྐྱབ་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་ལ། །གལ་
ཏེ་འདི་ལ་ཕན་པ་མ་བསྐྱབ་ན། སྟོས་འདི་ཡང་དག་འབྱོར་པར་ག་ལ་འབྱུར།
།ཞེས་གསུངས་པར་ལྟར། རང་ཅག་ནམས་ཀྱིས་དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་རྩོན་
འདི་ལྟ་བུ་རྩེད་པའི་སྐབས་འདིར་ཆེ་འདིའི་བདེ་སྦྱིད་ཅམ་ལ་ཆགས་ནས་
དག་འདུལ་གཉིན་སྦྱོང་སོགས་དུད་འགོས་གྲང་རྒྱས་པ་དེ་འདྲ་ལ་མགོ་མི་
འཁོར་བར་དུད་འགོ་ལས་བྱེད་ཞུགས་པའི་འཛིག་རྩོན་སྟེ་མ་ཕན་ཆད་ལ་ཕན་
ངེས་ཀྱི་ཆོས་ཤིག་མ་བྱས་ན། སྟོས་ནས་འདི་ལྟ་བུའི་ལུས་རྩོན་ཐོབ་དགལ་
བས། ད་རེས་ལན་གཅིག་རྩེད་པའི་སྐབས་འདིར་ནན་ཏན་དུ་བྱེད་དགོས།

དེ་ཡང་ཆོས་བྱང་ཚུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཉམས་སྲུ་ལེན་པ་ལ་རག་
ལས་བས། དེས་ན་བདག་གིས་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་ཕྱིར་དུ་བྱང་ཚུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་
གདམས་པ་བཟུང་མོ་ཉན་ནས་ལེགས་པར་ཉམས་སྲུ་ལེན་སྟམ་པའི་བྱང་ཚུབ་
ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཀྱན་སྒྲོང་ལེགས་པར་གསལ་བཟབ་ནས་གསན་པར་བྱ། དེ་
ཡང་གང་གསན་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ནི། སྐལ་ལྷན་གྱི་སྐྱེས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
སར་བཞོད་པའི་ཐེག་པ་མཆོག་གི་ཆོས་ལུགས་ཞེས་སོགས་སྒྲུབ་ཉན་ལྟར་
གསུངས། དེ་ལ་ས་བཅད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། བྱང་ཚུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་
ཁྲིད་ལ་བཞི་སོགས་དངོས་གཞིའི་ས་བཅད་སྒྲུབ་བཞིན་གསུངས་ནས། ས་
བཅད་དང་པོ་ནི་ཁ་སང་པན་ལ་བྱས་པ་བཞིན་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ནས་རིམ་
པར་བརྒྱུད་དེ་བྱང་ཚུལ། ཕྱིས་ནས་ལམ་རིམ་དང་བསྟན་རིམ་སོགས་མང་
དུ་བྱང་ཡང་རྩ་བ་ལམ་སྟོན་ཉིད་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཚུལ་སོགས་སྒྲུབ་བཤད་
མདོར་བསྟུས་གསུངས་ནས། རྒྱས་པར་ནི་ལམ་རིམ་སྒྲུབ་བརྒྱུད་པའི་རྣམ་
ཐར་ལྟར་ཡིན། དེས་ཁ་སང་གི་བཤད་པ་རྣམས་ལ་སྒྲུབ་བཤད་མདོར་བསྟུས་
སོང་ནས། དེ་རིང་ས་བཅད་གཉིས་པ།

གདམས་ངག་ལ་གྲུས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་ཆེ་བ།

འདི་ལྟ་བུ་ལ། བྱང་ཚུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་འདི་ཆེ་བ་བཞི་དང་། ཁྲད་ཆོས་

གསུམ་གྱི་སྟོན་ས་གཞུང་གཞན་ལས་ཁྱད་དུ་འཕགས་ཏེ། དེ་ཡང་ཆེ་བ་བཞི་
ནི། བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཆེ་བ། གསུང་རབ་མ་
ལུས་གདམས་ངག་ཏུ་འཆར་བའི་ཆེ་བ། རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་བདེ་ལྷག་ཏུ་
རྟེན་པའི་ཆེ་བ། ཉེས་སྦྱོད་ཆེན་པོ་རང་འགགས་སུ་འགྲོ་བའི་ཆེ་བ་སྟེ་བཞི་
རྣམས་ཡིན།

དེ་ལ་དང་པོ།

བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཆེ་བ།

དང་ལྟན་ཏེ། བསྟན་པ་ནི་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་རྣམས་ཡིན། དེ་ཡང་
ཤེས་རབ་སྟོན་མའི་འགྲེལ་པ་ལས། བསྟན་པ་ཞེས་བྲ་བ་ནི། ལྟ་དང་མི་བདུད་
རྩིའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྲ་བ་དང་སྤང་
བར་བྲ་བ་དང་མངོན་སུམ་དུ་བྲ་བ་དང་བསྐྱོམ་པར་བྲ་བ་དག་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་
ལོག་པར་སྟོན་པ་སྟེ་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱི་གསུང་རབ་ཅེས་བྲ་བ་ཡིན་ནོ།
།ཞེས་པ་ལྟར་དང་། དེ་ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་དུ་རྟོགས་པ་ནི་གང་ཟག་གཅིག་
འཆང་རྒྱ་བའི་ཉམས་ལེན་དུ་གོ་བ་སྟེ། འགལ་བ་མེད་པ་ནི་གཞི་མ་ཐུན་ཡོད་
པ་ལ་ཟེར་བས། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་དང་། འདུལ་བ་དང་། སྒྲགས་སོགས་ལ་སྤྱི་
ཟེན་ལ་འགལ་བ་ལྟར་སྤང་ཡང་དོན་དུ་གང་ཟག་གཅིག་འཆང་རྒྱ་བའི་གཙོ་
བོ་དང་དེ་སྤྱི་བའི་ཡན་ལག་འབའ་ཞིག་ཡིན་པས། མི་འགལ་བ་དཔེར་ན་ཆ་
བའི་ནད་དྲག་པོས་ཐེབས་པ་ཞིག་ལ་སྤྱི་བས་དང་པོ་ཤ་དང་། ཆང་སོགས་

སྤང་དགོས། མ་སྤངས་ན་སློག་ལ་བསྐྱོལ་བ་སྟོན། རྗེས་སུ་ཆ་བ་རི་བྱང་
 མཆམས་སུ་སླེབས་ནས། རྒྱུ་ཤུགས་ཆེ་བར་བྱུང་དུས་ཤུགས་ཆེ་བ་སློག་
 དགོས་པར་སྤྲོ་བས་ན། སྤྲོ་ཡུལ་ནད་པ་གཅིག་ལ་སྤྲོ་བ་པོ་སྤྲོན་པ་གཅིག་
 གིས་ཤུགས་ཆེ་བ་མི་བློས་པའི་སྤྲོ་ཆ་སྤྲོ་ཉིང་གཉིས་པོ་དེ་འགལ་བ་ལྟར་སྤང་
 མོད་ཀྱང་། དོན་དུ་ནད་པ་གཅིག་གསོ་བ་ལ་གཉིས་ཀ་དགོས་པ་མི་འགལ་བ་
 བཞིན་དུ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་དང་། མདོ་སྤྲལས་སོགས་གདུལ་བྱ་སོ་སོའི་ཆེད་
 ལས་གང་ཟག་གཅིག་འཆང་རྒྱ་བའི་ཉམས་ལེན་དུ་ཆང་མ་མི་དགོས་སྟུང་
 པ་ཡོང་ནའང་། དེ་ལྟར་མིན་པར་གསུང་བ་པོ་གཅིག་གིས་གང་ཟག་གཅིག་
 འཆང་རྒྱ་བའི་ཉམས་ལེན་དུ་གསུངས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སྐྱེས་བུ་ཆུང་འབྲིང་
 གི་སྐབས་ལ་ཐོག་མར་ཐེག་དམན་གྱི་སྤྱོད་ནས་བཤུད་པའི་མི་ཉག་སྤྲལ་
 བསྤུལ་སོགས་བསྐྱོམ་པ་དང་། དེ་ལས་ཆུང་བླ་མ་ཉུ་སྟོང་ནས་སྐྱེས་བུ་
 ཆེན་པོའི་སྐབས་སེམས་བསྐྱེད་དང་། ཕྱིན་བྲལ་སོགས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤྱོད་
 ནས་བཤུད་པ་རྣམས་དང་། སྤྲལས་གྱི་སྤྱོད་དུ་གྱུར་ནས་དོ་རྗེ་ཐེག་པ་ནས་
 བཤུད་པའི་རིམ་གཉིས་སྤྱོད་པ་དང་བཅས་པ་སོགས་རིམ་བཞིན་རང་ཉིད་ལྟ་
 བྱ་གང་ཟག་གཅིག་འཆང་རྒྱ་བའི་ཉམས་ལེན་དུ་གཞི་མཐུན་པ་ཡིན། དེ་ནི་
 རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་དང་ཡན་ལག་ཅི་རིགས་
 པར་གང་ཟག་གཅིག་འཆང་རྒྱ་བའི་ཉམས་ལེན་དུ་མི་མཁོ་བ་གཅིག་ཀྱང་
 མེད། དེར་མ་ཟད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ནི་
 སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་གདུལ་བྱ་རིགས་ཅན་གསུམ་ལ་

རང་རང་གི་ཐར་པར་བགྱོད་པའི་ལམ་སྟོན་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་རང་གིས་མ་
ཤེས་པར་གཞན་ལ་བསྟན་པར་མི་རུས་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཐབས་བྱུང་དེ་
རྒྱ་སྒོག་གྱུར་པ། །དེ་འཆད་པ་ནི་དཀའ་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས།

དེས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་
ཤེས་རྒྱུ་ལ་སྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་སྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ངེས་པར་དགོས་
པ་མདོ་ལས་ཀྱང་། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཉན་
ཐོས་གྱི་ལམ་གང་ཡིན་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་གང་ཡིན་པ་དང་།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་གང་ཡིན་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞིང་ལམ་
ཐམས་ཅད་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། རྒྱན་ལས་ཀྱང་། འགྲོ་ལ་པན་པར་
བྱེད་རྣམས་ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་དོན་སྐྱབ་མཛད་པ་གང་། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་དང་། གཞན་ཡང་ཐོབ་བྱ་སངས་རྒྱས་ནི་སྟོན་ཀུན་ཟད་
ཡོན་ཏན་ཀུན་ལྡན་ཡིན་པས། དེ་སྐྱབ་པའི་ལམ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡང་སྟོན་གྱི་
རིགས་མཐའ་དག་འགོག་ཅིང་ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་མཐའ་དག་སྐྱབ་པར་བྱེད་
པ་ཞིག་དགོས་ལ། སྟོན་སྣ་རེ་སེལ་བ་དང་ཡོན་ཏན་སྣ་རེ་བསྐྱེད་པར་མི་བྱེད་
པའི་གསུང་རབ་གང་ཡང་མེད་པས་དེ་ཐམས་ཅད་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཡན་
ལག་ཏུ་ངེས་པར་འདུ་བ་དེ་ལྟར་རེད།

དེ་ཡང་ཞིབ་ཏུ་བྱས་ན་རྫོང་བྱེད་ལྷང་གི་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་འགལ་
མེད་དུ་རྟོགས་ཚུལ་དང་། བརྫོང་བྱ་རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་འགལ་
མེད་དུ་རྟོགས་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། སྟོན་དུ་ཞུས་པ་ལྟར་སྟོན་གསུམ་

དང་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་སོགས་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་གང་
 ཟག་གཅིག་འཆང་རྒྱ་བའི་ཉམས་ལེན་དུ་གཞི་མ་ཐུན་པ་ལས་འགལ་རྒྱུན་
 དུ་འགྲོ་བ་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཡང་མེད་པར་གོ་བ་དེ་ལུང་གི་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་
 འགལ་མེད་དུ་རྟོགས་ཚུལ་ཡིན། དེ་དག་གི་བརྗོད་བྱ་མངོན་མཐོ་ལྟ་མིའི་
 གོ་འཕང་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མི་དག་བཅུ་སྟོང་གི་ཚུལ་བྲིམས་སོགས་སྐྱེས་བུ་
 ཚུང་དུ་དང་། བདེན་བཞིའི་འཇུག་ལྡོག་དང་བསྐྱབ་པ་གསུམ་སོགས་ངེས་
 ལེགས་ཐར་པ་ཐོབ་བྱེད་ནམས་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་དང་། སེམས་བསྐྱེད་ཕྱིན་
 དུག་སོགས་ངེས་ལེགས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་བྱེད་ནམས་སྐྱེས་བུ་ཆེན་
 པོའི་ལམ་དུ་བསྐྱུས་ནས་བརྗོད་བྱ་དེ་ཐམས་ཅད་གང་ཟག་གཅིག་འཆང་རྒྱ་
 བའི་ཉམས་ལེན་དུ་གཞི་མ་ཐུན་པ་ལས་འགལ་རྒྱུན་དུ་འགྲོ་བ་ཅུང་ཟད་ཅམ་
 ཡང་མེད་པར་གོ་བ་དེ་རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་དུ་རྟོགས་
 ཚུལ་ཡིན། དེ་ཡང་འགྲོམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས། བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་བྱ་བཞི་
 ལམ་གྱིས་བྱེད་ཤེས་པ་ང་ཡི་སྒྲ་མ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རེད། དེ་འདྲིའི་རྩ་
 ཆོག་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་བྱ་བཞི་སྐྱེས་བུ་གསུམ་དང་། སྒྲགས་བཅས་བཞི་
 ལ་གསུང་བ་དང་། འོ་དེ་ལྟ་ཅི་ལྟར་འཕངས་ཀྱང་བྱ་བཞི་ལམ་ལམ་འབྱུང་བ་
 ལྟར་དམིགས་སྒྲོར་རེ་རེའི་ནང་དུ་ཡང་ལམ་ཆ་ཆང་བ་རེ་བསྐྱུས་པའི་དོན་
 ཡིན་ཚུལ་སོགས་མང་དུ་གསུངས་པ་དེ་ལྟར་དུ་བཤད་དུ་ཡོད་མོད། བདག་
 གི་ཡ་སྐྱབས་མགོན་ལྷ་མ་རིན་པོ་ཆེས། གདན་ཁ་གང་མ་བྱ་བཞི་ལྟ་བུ་ཞིག་
 ཡིང་གིས་བྱེད་བ་ལྟར་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པའི་བརྗོད་བྱ་

གང་ཟག་གཅིག་འཆང་རྒྱ་བའི་ཉམས་ལེན་དུ་བསྐྱས་ནས་མིང་གིས་སྤྱོད་བ་
ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་གནད་ཆེ་བ་ཡིན།

གཉིས་པ།

གསུང་རབ་མ་ལུས་གདམས་ངག་ཏུ་འཆར་བའི་ཆེ་བ་ནི།

བྱང་ཚུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་འདི་ལྟ་བུ་དང་མ་མཇུག་གསུང་རབ་ཐམས་
ཅད་གདམས་ངག་ཏུ་མི་འཆར་ཏེ། དེ་ཡང་གདམས་ངག་གི་མཆོག་ནི་རྒྱལ་
བའི་གསུང་རབ་དང་། དེའི་དགོངས་འགྲེལ་གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་ཏེ། དེ་ཡང་
འཛིག་ཏེན་འདི་ན་གདམས་ངག་སྟོན་པའི་སྒྲ་མ་ཞིག་ལ་ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་
བཙུན་ལྟ་བུ་འདས་ལས་ལྷག་པ་མེད་ཅིང་། གདམས་ངག་གྲུང་དེའི་གསུང་
རབ་རྣམས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། གང་ཕྱིར་རྒྱལ་ལས་
ཆེས་མཁས་འགའ་ཡང་འཛིག་ཏེན་འདི་ན་ཡོད་མིན་ཏེ། །མ་ལུས་དེ་ཉིད་
མཆོག་ནི་ཚུལ་བཞིན་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་མཁྱེན་གཞན་མིན་པ། །དེ་ཕྱིར་བྱང་
སྟོང་རང་ཉིད་གྱིས་བཞག་མདོ་སྤེ་གང་ཡིན་དེ་མི་དགྲུག། །ཐུབ་ཚུལ་བཞིག་
ཕྱིར་དེ་ཡང་དམ་ཆོས་ལ་ནི་གཞོད་པ་བྱེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་
རེད། དེས་ན་དེང་སང་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་བཀའ་འགྱུར་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་
བུ་ལ་རིམ་གྱོ་བྱེད་པའི་དུས་མཁོ་བ་ཙམ་ལས་དེ་ལ་ཉམས་ལེན་བྱེད་རྒྱུའི་
འདུ་ཤེས་ཙམ་ཡང་མི་འཁོར་བ་དང་། དེའི་དགོངས་འགྲེལ་ཤིང་ཏྟ་ཆེན་

པོའི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་ལའང་ཐོས་པ་དང་། ཅོད་པའི་ཆེ་མཁོ་བ་ཅམ་མ་
 གཏོགས། སློབ་གཉེར་མཐར་ཕྱིན་པ་ཆོས་ཀྱང་ད་གཟོད་ཉམས་ལེན་བྱེད་
 རན་པ་ན་རང་གིས་མི་ཆེ་ཉིལ་པོར་ཐོས་བསམ་གྱིས་གང་གཏན་ལ་པབ་པ་
 དེ་ཉམས་ལེན་དུ་བྱིལ་མི་ཤེས་པར་གང་ཡང་མི་ཤེས་པའི་སྒྲིམ་ཆེན་དུ་འབོད་
 པ་སོགས་ཀྱི་བྱང་དུ་ཕྱིན་ནས་ལྟའི་སྐྱབ་ཐབས་དང་སེམས་ངོ་སོགས་བསྐྱབ་
 རས་ཉམས་སུ་ལེན་ཁུལ་བྱེད་པ་དེ་ནི། རྗེ་ཅོང་ཁ་བ་ཆེན་པོས། མང་དུ་ཐོས་
 ཀྱང་ཆོས་ཀྱིས་པོངས་པ་ནི། །གསུང་རབ་གདམས་པར་ཤར་བ་མེད་པས་
 འོངས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གསུང་རབ་གདམས་ངག་རྩ་མ་ཤར་བའི་
 སྒྲིན་དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་བ་རེད། རང་རེ་གྲ་སའི་དགོ་བ་ཤེས་ཤིག་གིས་ཁམས་སུ་
 བ་ཡུལ་དུ་ཕྱིན་ནས་རྗེ་མའི་སྒྲ་མ་ཞིག་གི་བྱང་ནས་ཉམས་ལེན་བྱེད་རྒྱའི་
 གདམས་ངག་ཞུས་ནས་མན་ངག་ཚུང་ཚུང་འདྲ་བསྒྲིམས་པས། ཡུལ་དེའི་མི་
 རྣམས་ནས་དགོ་ལུགས་པ་ལ་བཤད་ཆོས་ཅམ་ལས་ཉམས་ལེན་བྱེད་རྒྱའི་
 ཆོས་མེད་ཐག་ཆོད་ཡིན་པ་རེད་ཅེས་ཆང་མ་ཡིད་ལོག་པ་བྱུང་འདུག་པ་དེ་
 ནི་བསྟན་པའི་རྟེན་པོ་བྱུང་འདུག་སྟུམ་ཁོ་བོ་ཡང་ཤིན་ཏུ་ཡིད་ཟུག་པ་
 བྱུང་། གང་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་པབ་པ་དེ་ཉིད་ཉམས་ལེན་དུ་འབྱེད་
 དགོས། གང་ཉམས་སུ་ལེན་རྒྱུ་དེ་ཉིད་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་དབབ་
 དགོས། ཐོས་བསམ་གྱིས་གཞན་ཞིག་གཏན་ལ་པབ། ཉམས་ལེན་གཞན་
 ཞིག་བྱས་ན། ཏྲ་རྒྱུག་བྱེད་པའི་ཆེ་དཀྱིས་ས་གཞན་དུ་བསྟན་ནས། རྒྱུག་ས་
 གཞན་དུ་བྱེད་པ་དང་འདྲ་བར་ལམ་རིམ་ཆེན་མོར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ནི་ཏྲ་

རྒྱལ་བྱེད་པའི་ཆེ་སང་ཉིན་ཏྲ་རྒྱལ་ས་འདི་ན་ཡིན་ཞེས་ས་ཤུར་བསྟན་ནས།
སང་ཉིན་ངོ་མ་རྒྱལ་དུས་དེ་མིན་པ་ཞིག་ཏུ་རྒྱལ་པ་དང་འདྲ་བར་གསུངས་
པ་རེད། དེ་ལྟར་གསུང་རབ་རྣམས་གདམས་ངག་ཏུ་འཆར་མི་བྱུང་པ་ནི་བྱང་
ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་གོ་བ་མ་ཆགས་པའི་སྟོན་ཡིན། འདི་ལ་གོ་བ་ཆགས་
ན་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་སོགས་གཞུང་ཆེན་མོ་ཐམས་ཅད་ལམ་རིམ་དུ་
འདུས་ནས་ཉམས་ལེན་དུ་ཕྱི་ལ་གྱིས་སྤྱིར་ཤེས་པ་ཞིག་འོང།

སྤྱིར་སྤྱི་ཆེན་ངག་དབང་མཆོག་ལྟར་གྱིས་གྲུ་སར་སློབ་གཉེར་གྲུབ་
ནས་རྗེ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་བྱང་དུ་ལམ་གཙོ་རྣམ་གསུམ་གྱི་བཤའ་
པ་སོགས་གདམས་པ་མང་དུ་གསན་ནས་བཀའ་མདོ་རྒྱད་མ་ལུས་པའི་
དགོངས་པ་སྟན་ཐོག་གཅིག་ཏུ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ངོ་འཕྲོད་པས་སྤྱིར་
གཞུང་ལུགས་རབ་འབྱམས་ལ་སློབ་གཉེར་རྒྱུ་བ་པ་མཐའ་དག་བྱང་ཆུབ་
ལམ་རིམ་ལ་སློབ་གཉེར་བརྒྱུ་བ་པ་ཡིན་འདུག་སྟེ་དུག་སྟེ་དུག་གོ་བ་ཞིག་བྱང་
གསུངས་ཏེ། དེ་གསུང་རབ་གདམས་ངག་ཏུ་འཆར་བའི་རྟགས་ཡིན། དེ་
བཞིན་དུ་གྲུབ་མཆོག་སློབ་ཐབས་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་བརྒྱད་སྟོང་པའི་ལུང་ཞིག་
གནང་བ་ན་སྐབས་སྐབས་སུ་ཨ་རྒྱུ་ལྡི་ལོ་ན་རྒྱས་པས་མ་གཏོགས་ཉམས་ལེན་
བྱེད་རྒྱུ་ཞིག་རང་འདི་ན་འདུག་ཅེས་དབྱེ་ཞབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་ཡང་
གསུངས་པ་རེད། ལམ་རིམ་ལ་གོ་བ་ཆགས་ན་ཆོས་གྲུ་ཚོད་པ་བྱུང་འགོ་
གཅིག་ཙམ་བྱས་ན་འང་ཐམས་ཅད་ལམ་རིམ་དུ་འདུས་ཏེ་གདམས་ངག་ཏུ་
འཆར་འོང། དཔེར་ན་སེམས་བསྐྱེད་ཚོད་པའི་ཆེ་སྤྱིས་བྱུ་ཆེན་པོའི་བྱང་

ཆུབ་སེམས་སྐྱོང་གི་སྐབས་དང་སྐྱུར། ཉེན་འབྲེལ་ཚོད་པ་དེ་འབྲིང་གི་སྐབས་
 དང་སྐྱུར། བསམ་གཟུགས་ཚོད་པ་ཞི་གནས་ཀྱི་སྐབས་དང་སྐྱུར་ཆོག་ཆོག་
 འོང། ཆོས་འདོན་ཙམ་ལ་འགྲོ་བའི་ཆེ་གསུང་རབ་གང་ཞལ་ཕྱེ་ནའང་ཉམས་
 ལེན་དུ་འདྲིལ་ཐུབ་པ་ཞིག་འོང། ཐ་ན་རྩ་ཁང་ནང་གི་ཞོག་འབྲུར་གཅིག་ཉིད་
 པ་ཚུན་ཆད་ཀྱང་རང་གི་ཉམས་ལེན་གྱི་དམིགས་སྒྲོར་དུ་བསྒྲོན་ཆོག་ཆོག་
 འོང། ཁོ་བོས་སྤར་ཆུང་དུའི་སྐབས་དགོན་པའི་སྤྱིང་སྒྲོར་གྱི་རྩ་ཁང་ནང་གི་
 ཞོག་འབྲུར་ཞིག་ལ་བལྟས་པས་རྒྱལ་མཆོག་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོའི་གསུང་
 མགུར། ལྷག་ཆུང་གི་བྱང་བ་གཞོན་ནུ་དེས། །མདངས་ལྡན་གྱི་མེ་ཉོག་
 གཅིག་ནས་གཅིག་ །ཡུད་ཙམ་ལ་འདོར་ལེན་བྱེད་པ་མཐོང། །དཔེ་འདི་དང་
 མཚུངས་པའི་དོན་གྱི་སྒྲུ། །སྤྲིགས་དུས་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ཞིག་ །སེམས་མ་
 དག་རང་གི་སྤར་ཚུལ་གྱིས། །སྤྱད་ཅིག་ལ་དབྱ་གཉེན་འབྱུར་བ་མཐོང། །སྒྲོ་
 བརྟན་པའི་གྲོགས་པོ་ངས་མ་ཉིད། །ཅེས་འདུག་པ་སྐྱེས་བྱ་འབྲིང་གི་ངེས་པ་
 མེད་པའི་ཉེས་པ་ལ་སྐྱར་ཆོག་ཆོག་རེད།

དེ་ལྟར་བཀའ་དང་དགོངས་འབྲེལ་ཐམས་ཅད་ལས་ཡི་གེ་ན་གཅིག་
 ཀྱང་འདོར་དུ་མེད་པར་གདམས་ངག་ཏུ་འཆར་ཐུབ་པ་ལ་བཀའ་གདམས་
 ཞེས་བྱ་སྟེ། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་དཀའ་བཅུ་རིན་ཆེན་འཕེལ་ལ་བཀའ་
 གདམས་ཞེས་པའི་དོན་གང་ཡིན་བཀའ་འདྲི་གནང་བར། རྒྱལ་བའི་བཀའ་
 ལས་ཡི་གེ་ན་གཅིག་ཀྱང་འདོར་དུ་མེད་པར་གདམས་ངག་ཏུ་འཆར་བ་ལ་
 ཟེར་བ་ཡིན་ཞུས་པས། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ཞིག་ཏུ་མཉེས་ནས་བཀའ་ཆོས་ཀྱི་

ཆོགས་སུ་ཡང་། དེ་རིང་དཀའ་བཅུས་སྟོ་སྟེད་ཆེན་པོ་བྱིན་བྱང་། འདི་ལྟར་
ཟེར་ཞེས་གསུངས་ནས་བསྐྱགས་བརྗོད་མཛད། དེ་ལྟར་བྱང་ན་རྩོ་ཁང་ནང་
གི་ཤོག་འབྲུར་གཅིག་ཚུན་ཆད་ཀྱི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་གང་ཟག་གཅིག་
འཆང་རྒྱ་བའི་མན་ངག་ཏུ་ཉིལ་གྱིས་འདྲིལ། དེ་ཡང་རང་གཅིག་ཕྱ་འཆང་
རྒྱ་བའི་མན་ངག་ཏུ་ཉིལ་གྱིས་འདྲིལ། དེ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་
པས་རང་ཁོ་ནའི་ཆེད་དུ་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་གོ་ནས་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་
གྲས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་སྟེ་ཡོང་། རྣལ་འབྱོར་པ་བྱང་ཚུབ་རིན་ཆེན་གྱིས།
གདམས་ངག་ལ་ནང་བུན་ཚུད་པ་ནི། བེའུ་བུམ་ལག་མཐིལ་ཅ་མ་ཞིག་ལ་
ངས་པ་རྟེན་པ་ལ་མི་ཟེར་གྱི། གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་གདམས་ངག་ཏུ་གོ་བ་
ལ་ཟེར་བ་ཡིན། གསུངས་པ་ཡང་འདི་ལྟར་གོ་དགོས། ཆོག་དེ་འདིའི་རྩ་བ་ལྟ་
བུའང་ཡིན།

དེ་ཡང་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་གདམས་ངག་ཏུ་འཆར་བའི་གནད་
རིམ་འདྲ་ཞིག་དགོས། ལམ་རིམ་ཐོས་པ་ཅ་མ་གྱིས་ཆོག་གམ་སྙམ་ན། དེ་ནི་
གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པའི་དོན་བཤེས་གཉིན་བསྟེན་ཚུལ་
ནས་ཞི་ལྷག་གི་བར་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་བར་བསྐྱས། དེ་ས་བཅད་རྒྱས་བསྐྱས་
རིམ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་རྒྱང་ས་ཆ་ཆང་བ་ཞིག་སྟོ་ཡུལ་དུ་ངས་བར་བྱས་ནས་
དབྱད་སྟོམ་དགོས་པ་ལ་དབྱད་སྟོམ། འཛོག་སྟོམ་དགོས་པ་ལ་འཛོག་སྟོམ་
གྱིས་ཉམས་ལེན་དུ་འབྱེད་ཤེས་པ་ཞིག་བྱང་ན་གསུང་རབ་གང་མཛུལ་ཡང་
རང་གི་ཉམས་ལེན་གྱི་དམིགས་སྟོར་དེ་དང་དེའི་ཐད་སོ་སོར་སྐྱར་ཆོག་

ཆོག་ཡོང་བ་གསུང་རབ་གདམས་ངག་ཏུ་འཆར་བའི་ཆད་དེ་ཡིན། དེ་ཡང་
གོ་བདེ་ཕྱིར་བདག་གི་སྒྲ་མ་རིན་པོ་ཆའི་གསུང་བཞིན་དཔེར་བ་འདྲ་ན། མི་
ཞིག་ལ་འབྲས་དང་། གྲོ་དང་། སྒྲ་མ་སོགས་གང་ཡང་མེད་ན། འབྲས་ལྟ་བུ་
སྒར་བ་གང་ཉིད་ཀྱང་གང་ཡང་བྱེད་རིན་མེད་པས་འདོར་བ་ལས་འོས་མེད།
དེ་བཞིན་དུ་ལམ་གྱི་རྒྱུ་གངས་མ་ཆང་ན་གསུང་རབ་མཇུག་ཡང་གང་གི་
ཐད་དུ་སྒྱུར་དགོས་མི་ཤེས་པས་ཉམས་སྲུ་ལེན་མི་ཤེས། འབྲས་དང་། གྲོ་
དང་། སྒྲ་མ་སོགས་དེ་དག་སོ་སོ་ནས་བྲེ་གང་རེ་ཅམ་ཡོད་ན་དེ་ལ་འབྲས་
སྒར་བ་གང་ཉིད་ནའང་རང་གི་དེའི་སྤྱིང་དུ་བསྒྲོན་ཆོག །དེ་བཞིན་དུ་དམིགས་
སྒྲོར་གྱི་རྒྱུ་གངས་ཆང་ན་གསུང་རབ་ནས་གང་མཇུག་དེའི་ཐད་དུ་སྒྱུར་
ཆོག་ཆོག་ཡོང་བ་ལྟར་ཡིན། རྒྱུ་གངས་ཆང་ན་རྒྱས་བསྐྱུས་གང་གིས་ཀྱང་
ལམ་བཟོད་རྒྱས་པར་སྡེ་དཔོན་དང་། བྲ་རྒྱུ་གི་འག་ཆས་ཀྱི་དཔེ་དང་སྒྱུར་
ནས་རྒྱས་པར་གསུངས། བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་དུ་རྟོགས་པ་དང་།
གསུང་རབ་མ་ལུས་གདམས་ངག་ཏུ་འཆར་བའི་བྱད་པར་ཡང་དེ་ཡིན། སྒྲ་
མ་དེ་ཡིན་ན་ཕྱི་མ་དེ་ཡིན་པས་མ་བྲལ་ཅིང་། ཕྱི་མ་དེ་ཡིན་ན་སྒྲ་མ་དེ་ཡིན་
པས་བྲལ་བོ། །གསུམ་པ།

རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་བདེ་སྒྲག་ཏུ་ཉིད་པའི་ཆེ་བ་ནི།

རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་དེའི་དགོངས་འགྲེལ་རྣམས་སྒྲར་རྒྱས་པ་བཞིན་

གདམས་པ་དག་གི་མཆོག་ཡིན་པས་དེ་དག་གི་བཟོད་བྱར་རྒྱལ་བའི་དགོངས་
 པ་མཐར་ཐུག་བཞུགས་ཀྱང་སྤྲོ་མའི་མན་དག་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་
 འདི་ལྟ་བུ་ལ་མ་བརྟེན་པར་གཞུང་ཆེན་པོ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱལ་བའི་
 དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་རྟེན་པར་མི་བྱས་ལ། གལ་ཏེ་རྟེན་དུ་ཆུག་ཀྱང་དུས་
 ཡུན་རིང་པོ་དང་དཀའ་ཆོག་ས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ལ་སྟོས་དགོས། ལམ་རིམ་འདི་
 ལ་བརྟེན་ནས་གཞུང་ཆེན་པོ་དེ་དག་ལས་གསུངས་པའི་རྒྱལ་བའི་དགོངས་
 པ་དཀའ་ཆོག་ས་མེད་པར་བདེ་ལྷག་ཏུ་རྟེན་པར་འགྱུར་རོ། །འོ་ན་དེ་ལྟ་བུའི་
 རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་དེ་གང་ཡིན་སྟེ་ན། བདག་གི་སྐྱབས་མཆོག་སྤྲོ་མ་
 རིན་པོ་ཆེས། སྤྲོས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་སྤྲི་དང་། བྱང་པར་ལམ་གྱི་གཙུག་པོ་
 རྣམ་གསུམ་ལ་བྱེད་དགོས་གསུངས། དེ་ངེས་པར་ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་པའི་
 ལྟ་བུ་ལ་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་ཏུ་རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོས་གསལ་
 བར་གསུངས་ཏེ། ལམ་གཙུག་ལས། སྤང་བ་རྟེན་འབྲེལ་བསྐྱེད་པ་མེད་པ་དང་།
 །སྟོང་བ་ཁས་ལེན་བྲལ་བའི་གོ་བ་གཉིས། །རི་སྤྱོད་སོ་སོར་སྤང་བ་དེ་སྤྱོད་
 དུ། །ད་དུང་ཐུབ་པའི་དགོངས་པ་རྟོགས་པ་མེད། །ཅེས་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་
 མ་རྟོགས་ན་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་མི་རྟོགས་པར་དངོས་སུ་གསུངས་པས།
 རྟོགས་ལ་དེ་རྟོགས་ན་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་རྟེན་པར་གསུངས་པ་དང་།
 རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀུན་གྱི་སྤྱིང་པོའི་དོན། །ཞེས་ངེས་འབྱུང་དང་། རྒྱལ་
 སྤྲོས་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ལམ། །ཞེས་སེམས་བསྐྱེད་དང་།
 སྐལ་ལྷན་ཐར་འདོད་རྣམས་ཀྱི་འཇུག་དོགས་དེ། །ཞེས་ཡང་དག་པའི་ལྟ་

བར་གསུངས་པས། དེས་འབྱུང་བྱང་སེམས་ཀྱང་ཞར་ལ་འཕངས་པ་ཡིན་ནོ།
 །དེས་ན་ལམ་རིམ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་གཞུང་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ལམ་
 ཀྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་གསུམ་རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་ཚུལ་གྱི་གནད་རྣམས་བདེ་སྒྲག་ཏུ་རྟོན་
 ཅིང་། རྟོན་པ་ལྟར་དཀའ་ཆོགས་ལ་མ་ལྟོས་པར་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པ་ན་རྒྱལ་བའི་
 དགོངས་པ་བདེ་སྒྲག་ཏུ་རྟོན་པ་ཡིན། དེ་ཡང་དཔེར་ན་གཞུང་ཆེན་པོ་ནི་རྒྱ་
 མཚོ་ལྟ་བུ། ལམ་གཙོ་གསུམ་སོགས་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་ནི་དེའི་ནང་གི་
 རྗོར་བུ་ལྟ་བུ། བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ནི་བྱ་གཟིངས་ལྟ་བུ། དེ་སྟོན་པའི་སྒྲ་
 མ་ནི་དེད་དཔོན་ལྟ་བུ་རེད། རྒྱ་མཚོའི་ནང་དུ་རྗོར་བུ་ཡོད་ཀྱང་བྱ་གཟིངས་
 ལ་མ་བརྟེན་པར་ཞུགས་ན་རྗོར་བུ་མི་ལོན་པའི་ཁར་སྟོག་ཤོར་བ་ལས་འོས་
 མེད། དེ་བཞིན་དུ་ལམ་རིམ་ལ་མ་བརྟེན་པར་གཞུང་ཆེན་པོར་ཞུགས་ཀྱང་
 རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་རྟོན་དཀའ་ཞིང་། དེད་དཔོན་མཁས་པ་ལྟ་བུའི་སྒྲ་མ་
 ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་གྱི་བྱ་གཟིངས་སུ་ཞུགས་ན་གཞུང་ལུགས་
 རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་ནང་ནས་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་གི་རྗོར་བུ་བདེ་
 སྒྲག་ཏུ་རྟོན་པ་འོང་གསུངས། བཞི་པ།

ཉེས་སྦྱོད་ཆེན་པོ་རང་འགགས་སུ་འགྲོ་བའི་ཆེ་བ་ནི།

དེ་ཡང་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་སོགས་སུ་དངོས་བསྟན་ལ་ཆོས་སྟོང་གི་
 ལས་སྐྱིབ་འགོགས་པ་ལ་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་ཆེ་བ་དང་པོ་གསུམ་ག་ལ་

ངེས་པ་མ་རྟེན་རྒྱལ་བའི་བཀའ་ལ་ཐེག་པ་མཐོ་དམན་དང་། བཤད་ཆོས་
དང་སྐྱབ་པའི་ཆོས་སོགས་གྲུས་པ་ཆེ་ཆུང་གི་བྱད་པར་དུ་མ་ཞིག་འབྱེད་
པས་ཆོས་སྟོང་གི་ལས་ཆབས་པོ་ཆེ་ཞིག་རྒྱན་མི་འཆད་པར་འབྱུང་ཞིང་། དེ་
ལྟར་ཆོས་སྟོང་གི་ལས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྡི་སྡེ། རྣམ་པར་འཐག་པ་ཐམས་
ཅད་བསྐྱས་པའི་མདོ་ལས། འཇམ་དཔལ། དམ་པའི་ཆོས་སྟོང་བའི་ལས་ཀྱི་
སྐྱབ་པ་ནི་སྤོ། །འཇམ་དཔལ། གང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་
བཀའ་ལ་ལ་ནི་བཟང་བར་འདུ་ཤེས། ལ་ལ་ནི་ངན་པར་འདུ་ཤེས་པ་ནི་ཆོས་
སྟོང་བའོ། །གང་ཆོས་སྟོང་བ་དེས་ཆོས་སྤངས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་ཡིན། དག་འདུན་ལ་ངན་དུ་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་
རིགས་པའོ་འདི་ནི་མི་རིགས་པའོ་ཞེས་ཟེར་ན་ཆོས་སྟོང་བའོ། །འདི་ནི་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་གསུངས་པའོ་འདི་ནི་ཉན་ཐོས་རྣམས་
ཀྱི་ཆེད་དུ་གསུངས་པའོ་ཞེས་ཟེར་ན་ཆོས་སྟོང་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་རང་
སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་གསུངས་པའོ་ཞེས་ཟེར་ན་ཆོས་སྟོང་བ་ཡིན་
ནོ། །འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་
ན་ཆོས་སྟོང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། ཆོས་སྤང་ན་དེའི་ཉེས་པ་ཤིན་ཏུ་
སྡི་བ་ནི། ཉིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། གང་གིས་འཇམ་བུའི་སྤྱིང་འདིར་ནི། །
མཆོད་རྟེན་ཐམས་ཅད་འཛིག་བྱེད་པས། །གང་གིས་མདོ་སྡེ་སྟོང་བྱེད་པའི། །
སྡིག་པ་དེ་ནི་ཆེས་བྱད་འཕགས། །གང་གིས་གརྒྱའི་བྱེ་སྡེད་ཀྱི། །དབྱ་བཙམ་
བསད་པར་གྱུར་པ་བས། །གང་གིས་མདོ་སྡེ་སྟོང་བྱེད་པའི། །སྡིག་པ་དེ་ནི་

ཆེས་ཁྱད་འཕགས། །ཞེས་གསུངས། ཆེ་བ་དང་པོ་གསུམ་ལ་ངེས་པ་རྟེན་
 ན་རྒྱལ་བའི་བཀའ་ལས་འདོར་རྒྱ་ན་གཅིག་ཀྱང་མེད་པར་ཉམས་སུ་སྒྲང་
 བྱར་གྲུ་པ་པ་མཚུངས་པར་སྐྱེ་བས་བཟང་ངན་དུ་དབྱེ་བའི་ཆོས་སྒྲོང་གི་སྒོ་
 ཆེ་ཤོས་འདི་རང་འགགས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན། གཞན་ཡང་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་
 ཚུ་ལ་ཚུ་ལ་བཞིན་བསམ་ན་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བརྟེན་པའི་ལས་སྐྱེ་བ་
 རྣམས་ངང་གིས་སྒྲོང་ཞིང་། དལ་འབྱོར་དང་། མི་རྟག་པའི་སྒྲོར་ལྟ་བུ་ངེས་ན་
 ཆེ་འདིར་ཞེན་པའི་ཉེས་སྒྲོང་རང་འགགས་སུ་འགྲོ་བ་ནས། སེམས་བསྐྱེད་
 ཀྱི་དམིགས་སྒྲོར་བསྐྱེད་ན་རང་གཅེས་འཛིན་ལ་བརྟེན་པའི་ཉེས་སྒྲོང་དང་།
 བདག་མེད་ཀྱི་དམིགས་སྒྲོར་ལ་སྐྱེད་ན་བདག་འཛིན་ཀྱི་བར་དམིགས་སྒྲོར་
 རེ་རེ་བཞིན་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ན་དེ་དང་དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཉེས་སྒྲོང་ཆེན་
 པོ་རང་འགགས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་ཆེ་བ་དེ་དག་སྐྱེ་རིམ་དཔེའི་སྒོ་
 རས་བཤད་ན། དཔེར་ན་ལྟ་བུའི་པ་ཞིག་གིས་ཐང་ག་བྲི་བ་ལ་དེ་ལ་དགོས་
 ངེས་ཀྱི་རས་གཞི་དང་། ཆོན་དང་། སིར་ལ་སོགས་པ་ཆང་ཆང་རུག་རུག་
 བྱེད་དགོས། དེ་འདྲའི་ལག་ཆ་དང་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་ཐང་ག་དེ་འབྲི་བའི་ཆ་
 རྒྱུན་དུ་གྱུར་པ་ཤིང་ལྟ་བུའི་པ་གཏོགས་འགལ་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་
 པར་ཤེས་པ་དེ་བསྟེན་པ་ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་དཔེ་ཡིན། དེ་
 ལྟར་ཤེས་ནས་ལག་ཆ་དང་ཡོ་བྱད་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཐང་ག་འབྲི་ཤེས་པ་
 ལྟ་བུ་དེ་གསུང་རབ་གདམས་ངག་ཏུ་ཤར་བའི་དཔེ་ཡིན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
 ཐང་ག་ལེགས་པར་གྲུབ་པ་དེ་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་བདེ་སྐྱབས་ཏུ་རྟེན་པའི་

དཔེ་ཡིན་ནོ།

དེ་ལྟར་ཆེ་བ་བཞི་པོ་དེ་ལ་རྫོང་བྱེད་ཆིག་གི་ཆེ་བ་བཞི་དང་། བརྫོང་
བྱེད་ནི་ཆེ་བ་བཞིའི་ཐ་སྟེན་ཐོབ་ཅིང་། རྫོང་བྱེད་ཆིག་གི་ཆེ་བ་བཞི་པོ་
བསྟན་བཅོས་ཁོ་རང་ལ་ལྟན་མོད། བརྫོང་བྱེད་ནི་ཆེ་བ་བཞི་གང་ཟག་རང་
ཉིད་ལ་ལྟན་པ་གལ་ཆེ་གསུངས། དེས་ཆེ་བ་བཞི་སོང་ནས་བྱང་ཆུབ་ལམ་
ཀྱི་རིམ་པ་འདི་ནི་ཆེ་བ་བཞི་པོ་དེ་དག་ལྟན་པར་མ་ཟད། བྱང་ཆོས་ཆེན་པོ་
གསུམ་དང་ཡང་ལྟན་ཏེ། བྱང་ཆོས་གསུམ་ནི། མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་གསུང་རབ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་བརྫོང་བྱེད་བསྐྱུས་ནས་བསྟན་པས་བརྫོང་བྱེད་མ་ཆང་བ་མེད་པ།
སེམས་འདུལ་བའི་རིམ་པ་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པས་ལག་ཏུ་སྤང་བ་དེ་
ལ། ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀྱི་ལྷགས་ལ་མཁས་པའི་སྤྲོ་མ་གཉིས་ཀྱི་གདམས་
པས་བརྒྱན་པས་ལྷགས་གཞན་ལས་བྱང་པར་འཕགས་པ་གསུམ་ཡིན།

དེའི་དང་པོ་ནི། གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པའི་ཆིག་བསྐྱུ་
མི་རྒྱས་ཀྱང་དོན་ཀྱི་གནད་མཐའ་དག་མ་ཆང་བ་མེད་པར་འདིར་བསྐྱུས་
ནས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པའི་དོན་
མཐའ་དག་སྦྱེས་བྱ་གསུམ་ཀྱི་ལམ་ཀྱི་རིམ་པར་བསྐྱུས། དེ་འདིར་ལམ་
རིམ་ཉིང་དུ་ཞིག་གི་ནང་དུ་བསྐྱུས་ནས་བསྟན་པས་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་བརྫོང་བྱེད་འདིར་བསྐྱུས་ནས་བསྟན་པ་ཡིན། དེ་ཡང་རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་བ་
ཆེན་པོས་སྤྲོ་མ་དབྱུ་མ་པར་སྤུལ་བའི་ཆབ་ཤོག་ཏུ། དཔལ་མར་མེ་མཛད་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གདམས་པ་བྱང་ཆུབ་ལམ་ཀྱི་རིམ་པའི་མན་ངག་འདི་གསུང་

རབ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་མན་ངག་མཐའ་དག་ལམ་གྱི་རིམ་
 པ་གཅིག་ཏུ་བྲིལ་ནས་སྟོན་པར་སྤང་བས། འཆད་ཤེས་པ་དང་ཉན་ཤེས་པ་
 གཉིས་ཀྱིས་བཤད་ཅིང་ཉམས་སུ་སྒྲངས་ན་མན་ངག་ཚུང་ཚུང་དུ་མ་བད།
 གསུང་རབ་མཐའ་དག་གི་གྲུང་འགྲིག་ནས་འོང་བར་སྤང་བས་བྲིད་གྱི་རྣམ་
 གངས་མང་པོ་སྟོན་པར་མ་བྱས། ཞེས་གསུངས། དེས་ན་བྱུང་མཐའ་གཞན་
 དུ་སྐྱབས་འགོ་སོགས་སྟོན་འགོའི་བྲིད་ཆེན་བཞི་དང་། དངོས་གཞི་སོགས་
 བྲིད་གྱི་རྣམ་གངས་ཀྱི་ཐ་སྙད་སོ་སོ་ནས་ཡོད་ཀྱང་རང་རེ་བཀའ་གདམས་
 གསར་རྟེན་གི་ལུགས་འདིར་བྲིད་གྱི་རྣམ་གངས་མང་པོ་མི་དགོས་པར་
 ཐམས་ཅད་ལམ་རིམ་གྱི་ནང་དུ་བསྐྱས་ནས་བསྟན་པ་ཡིན། ལམ་སྟོན་ཤོག་
 བུ་གསུམ་གྱི་ནང་དུ་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བརྗོད་བྲ་བྲིལ་གྱིས་བྲིལ་
 ནས་བསྟན་ཅིང་། འདི་ཉིད་བཤད་བྲ་ཙུ་བའི་གཞུང་དུ་བྱས་པས་ལམ་རིམ་
 གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བསྐྱས་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །
 དེའི་ཕྱིར་རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོས། གསུང་རབ་ཀྱན་གྱི་སྟོང་པོ་བསྐྱ་
 བསྐྱ་བ། །ཚུ་ལ་འདི་ཐུན་རེ་སྟོན་དང་ཉན་པས་ཀྱང་། །དམ་ཆོས་འཆད་དང་
 རོས་པའི་པན་ཡོན་ཆོགས། །རྒྱབས་ཆེན་སྤྱད་པར་ངེས་པས་དེ་དོན་བསམ། །
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བྱང་ཚུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་རོས་བསམ་འཆད་
 ཉན་བྱས་ན་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པའི་དོན་མཐའ་དག་ལ་
 རོས་བསམ་སྟོབ་གཉིར་བྱེད་པར་འགོ་ཞིང་། ཤར་སྒྲོམ་ཆར་གཅིག་བྱས་
 ཀྱང་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པའི་དོན་ཉམས་སུ་སྒྲངས་པར་

འགྲོ་ལོ། །དེ་ཡང་བཀའ་གདམས་པའི་དགེ་བཤེས་སྟོན་ལུང་པ་ཆེན་པོས།
 ངས་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་འདི་བཤད་པའི་དུས་ན་འཇམ་བུ་སྤྱིང་འདི་ན་
 ཡོད་པའི་པོ་ཏི་དང་སྒྲེགས་བམ་ཐམས་ཅད་གྱི་ཉིག་པ་ལ། བན་ཀན་སེ་པོ་
 འདིས་ང་ཆོ་འུ་སྤྱིང་ཐམས་ཅད་བཏོན་གྱི་འདུག་སྟམ་ནས་འདར་སྐྱར་རེ་ཡོད་
 པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་རེད། དོན་ལའང་དེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ལམ་
 རིམ་འདིའི་བཤད་ཉན་ལེགས་པར་སོང་ན་འཇམ་བུ་སྤྱིང་གི་པོ་ཏི་ཐམས་ཅད་
 གྱི་སྤྱིང་པོ་ཐམས་ཅད་བཤད་ཆར་བ་ཡིན།

དེས་ན་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ནི་ཚུར་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་གྱི་
 དོན་འདུས་ཤིང་། བར་གསུང་རབ་སྒྲོ་བརྒྱ་འབྱེད་པའི་ལྷོ་མིག་ལྟ་བུ་ཡིན་
 པས་ཆོས་གྱི་འགག་སྒྲོམ་འདི་ལས་ཆེ་བ་མེད། དེའི་ཕྱིར་ཡང་ཁོང་གིས་
 ལམ་རིམ་གསུངས་པ་ན། ངས་ཆོས་གྱི་གཡག་པོ་ཆེ་བཤེས་པ་ཡིན་ཞེས་
 གསུངས་པ་ཡང་འདི་ལྟ་བུ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས། སྒྲོ་དམན་པ་ཆོས་
 ལམ་རིམ་གྱི་གཞུང་རྒྱས་པར་མི་ཤེས་ཀྱང་དམིགས་སྒྲོར་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པས་
 ཆང་ན་དམར་བྲིད་ལྟ་བུ་ཅུང་དུ་ཞིག་ལ་བཏེན་ནས་ཀྱང་ལམ་བཟོད་རྒྱས་
 ཤིང་། དམིགས་སྒྲོར་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་མ་ཆང་ན་བཟོད་མི་རྒྱས་པ་ནི།
 དཔེར་ན་ཆ་བའི་སྒྲན་ག་བྱར་ཉར་ལྷའི་སྒྲན་རེ་རེ་ནས་ཁྱར་པོ་ལོངས་པ་ཡོད་
 ཀྱང་དེ་ཀྱན་བཟུང་དགོས་པར་སྒྲན་སྒྲ་ཉི་ཤུ་ཙུ་ཆང་མ་འཇོམས་ན་སྒྲན་
 ཐུན་ཆུང་དུ་ཞིག་གིས་ཆ་བའི་ནད་སེལ་བ་དང་། སྒྲན་སྒྲ་གཅིག་མ་འཇོམས་
 ན་གཞན་རྣམས་མང་པོ་བློས་ཀྱང་ནད་སེལ་མི་རྒྱས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་

གདམས་ངག་གི་རྒྱལ་པོ་འདི་ལྟ་བུ་དང་མངལ་བའི་སྐལ་བཟང་རྟེན་པའི་དུས་
འདིར་ཆིག་རྩེལ་བྱེད་དགོས།

བྱད་ཆོས་གཉིས་པ་ནི། རང་རེ་རྣམས་འཁོར་བ་འདིར་སྦྱག་བསྐྱེད་སྒྲ་
ཆོག་ས་ཤིག་མྱོང་བ་དང་། ཡར་ཐར་པའི་བདེ་བ་ཐོབ་པ་སོགས་ཀྱི་བྱེད་
པོ་སེམས་འདི་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་འདྲུལ་བ་ལ་ལམ་རིམ་འདི་ལས་སྦྱག་པ་མེད་
ཅིང་། སེམས་འདྲུལ་ཐབས་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་གསུངས་པས་ཉམས་ལེན་
དུ་བྱེད་བདེ་བས་ལག་དྲུ་སྒྲུང་བདེ་བ་ཡིན།

བྱད་ཆོས་གསུམ་པ་ནི། ལྷ་སྦྱབ་ཀྱི་ལྷགས་ལ་མཁས་པའི་སྒྲ་མ་རིག་
པའི་ཁུ་བྱག་དང་། ཐོགས་མེད་ཀྱི་ལྷགས་ལ་མཁས་པའི་སྒྲ་མ་གསེར་སྦྱིང་
པ་གཉིས་ཀྱི་མན་ངག་གིས་བརྒྱན་ནས་བསྐྱོད་པས་ལྷགས་གཞན་ལས་བྱད་
པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཡང་རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོས། འཇམ་
སྦྱིང་མཁས་པ་ཡོངས་ཀྱི་གཙུག་གི་རྒྱན། །སྙན་པའི་བ་དན་འགོ་ན་ལྟང་དེ་བ།
ལྷ་སྦྱབ་ཐོགས་མེད་གཉིས་ལས་རིམ་བཞིན་དུ། །ལེགས་བརྒྱད་བྱང་ཆུབ་
ལམ་ཀྱི་རིམ་པ་ནི། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དོ། །དེ་ལྟར་བྱད་ཆོས་གསུམ་
པོ་འདི་ལྟ་བུ་ནི་བསྐྱོད་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ལའང་མེད་ཅིང་།
རྒྱད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདྲུས་པ་ལའང་མེད་དེ། དེ་གཉིས་ལ་མདོ་
སྒྲགས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཆ་ཆང་འདྲུས་པ་ཡང་མེད་ལ། སེམས་འདྲུལ་བའི་རིམ་
པ་གཙོ་བོར་བྱས་པའང་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཆེ་བ་བཞི་དང་བྱད་ཆོས་ཆེན་པོ་
གསུམ་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལམ་ཀྱི་རིམ་པ་འདི་

ལྟ་བུ་ལ་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་བྱེད་དུ་ཡོད་པའི་སྐལ་བཟང་འདི་ལྟ་བུའི་
སྐབས་གདམས་ངག་ལྟར་སྒྲུང་རེ་དང་། བྱོགས་རེ་བ་ཅུ་མ་རེས་ཆོས་ནས་མི་
སྟོད་པར་ལམ་འདིར་བཙོན་པ་ཆེན་པོས་འཇུག་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བ་འདུག་
གོ།

དེས་ས་བཅད་གཉིས་པ་ཆོས་ཀྱི་ཆེ་བ་སོང་ནས། ས་བཅད་གསུམ་པ།

ཆེ་བ་གཉིས་ལྟན་གྱི་ཆོས་ལ་ཉན་བཤད་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ནི།

དེ་ཡང་ས་བཅད་འདི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་སྟེ། དྲགས་པོ་སྒྲོམ་ཆེན་ངག་དབང་
བྲགས་པས། བཤད་ཉན་ལམ་དུ་གཏོང་བའི་གནད་འདི་ནི། །སྟོན་འགྲོའི་
གདམས་པ་མཆོག་ཡིན་གཅེས་པར་བྱུངས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འོག་
གི་འཆད་ཉན་མཐའ་དག་རྒྱུད་ཐོག་ཏུ་འགོལ་བའི་ལམ་དུ་འགྲོ་མི་འགྲོ་འདི་ལ་
རག་ལས་ཤིང་དེ་ཡང་ཆོས་གཅིག་ནས་འབྱུགས་ན་བཙོ་ལྡེའི་བར་འབྱུག་པ་
བཞིན། འདི་ནས་འབྱུགས་ན་འཆད་ཉན་བསམ་སྒྲོམ་ཆང་མ་གནད་དུ་འགྲོ་
བར་དགའ་བ་ཡིན། དེས་ན་འདི་ལ་གསུམ།

ཆོས་ཉན་པའི་ཚུལ།

བཤད་པའི་ཚུལ། མཇུག་ཏུ་བྱན་མོང་དུ་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ། ཆོས་ཐོས་པའི་པན་ཡོན་བསམ་བ། ཆོས་དང་ཆོས་
སྒྲ་བ་ལ་རིམ་གྱོ་བསྐྱེད་བ། ཉན་ཚུལ་དངོས་སོ། །དེའི་དང་པོ་ཐོས་པའི་པན་
ཡོན་ནི། དེ་ཡང་ཐོག་མར་ཐོས་པ་བྱེད་འདོད་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བ་ལ་ཐོས་པའི་
པན་ཡོན་བསམ་བ་ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆེ། པན་ཡོན་ལེགས་པར་བསམ་ན་ཐོས་
པ་ལ་ཤིན་ཏུ་སྒྲོ་བྱུགས་སྐྱེ་བས་པན་ཡོན་བསམ་དགོས། དེ་ཡང་ཐོས་པའི་
ཆོས་ལས། ཐོས་པས་ཆོས་རྣམས་ཤེས་པར་འགྱུར། །ཐོས་པས་སྒྲིག་ལས་
སྒྲིག་པར་བྱེད། །ཐོས་པས་དོན་མ་ཡིན་པ་སྟོང་། །ཐོས་པས་བྱ་ངན་འདས་
པ་འཐོབ། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཐོས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟང་དོར་གྱི་གནད་
ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་དང་། འདུལ་བའི་སྡེ་སྟོང་གྱི་དོན་ཤེས་ནས་ལྷག་པ་ཚུལ་
ཁྲིམས་གྱི་བསྐྱབ་པས་སྒྲིག་པ་ལས་སྒྲིག་པར་བྱེད། མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྟོང་གྱི་དོན་
ཤེས་ནས་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་བསྐྱབ་པས་རྣམ་གཤམ་སོགས་དོན་མ་ཡིན་པ་
རྣམས་སྟོང་། མདོན་པའི་སྡེ་སྟོང་གྱི་དོན་ཤེས་ནས་ཤེས་རབ་གྱི་བསྐྱབ་པས་
ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་ཏེ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན། གཞན་
ཡང་སྐྱེས་རབས་ལས། ཐོས་པ་གཏི་ཐུག་ཐུན་སེལ་སྒྲོན་མེ་ཡིན། །རྒྱན་
པོ་ལ་སོགས་མི་འབྲེར་ནོར་གྱི་མཆོག་ །ཀུན་ཏུ་མོངས་པའི་དགྲ་འཛོམས་
མཆོན་ཆ་ཡིན། །ཐབས་ཚུལ་མན་ངག་སྟོན་པས་གྲོགས་གྱི་མཆོག་ །ཕོངས་
པར་གྱུར་གྱང་མི་འགྱུར་མཛུ་ལོ་ཡིན། །གཞོན་པ་མེད་པ་བྱ་ངན་ནད་གྱི་
སྒྲན། །ཉེས་པ་ཆེན་པོའི་དབྱང་འཛོམས་དབྱང་གི་མཆོག་ །བྲགས་དང་
དཔལ་དང་གཏེར་གྱི་མཆོག་གྱང་ཡིན། །ཡ་རབས་རྣམས་དང་སྤང་ན་སྐྱེས་

ཀྱི་མཆོག་། །ཆོག་པ་ཀྱི་ནང་ན་མཁས་པ་མགྱ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར། རྩོས་པ་ནི་གཏི་ཐུག་གི་ཐུན་པ་སེལ་བའི་སྟོན་མེ་དང་འབྲ་བ་ཡིན་
ཏེ། བདག་གི་སྒྲ་མ་རིན་པོ་ཆེས། ཡི་གེ་ཀ་ལྟ་བུ་གཅིག་ཙམ་ཤེས་པས་གྲང་
ཀ་མི་ཤེས་པའི་ཐུན་པ་སངས་ནས་དེ་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྲང་བ་གཅིག་
སྐྱེས་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་ཀ་མད་སུམ་ཅུ་ཤེས་དུས་ཐུན་པ་སུམ་ཅུ་སངས་
ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྲང་བ་སུམ་ཅུ་སྐྱེས་པ་ཡིན་པར་གསུངས་ཀྱིན་ཡོད། རང་
རེས་རྩོས་པ་མ་བྱས་ན་གཞན་པར་བཞག་ཀ་བོང་བུའི་མགོ་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་ངོ་
མི་ཤེས་པར་མགོ་རིལ་རིལ་བྱས་ནས་ལུས་རྒྱ་དེ་རེད། རང་གི་སྐྱོན་བྲིམ་ན་
ཡོད་པ་གང་ཡང་མི་ཤེས་པ་དེ་ལ་སོམས་དང་ཤེས་ཡོང་། དེ་བཞིན་དུ་རྩོས་
པ་རི་ཙམ་བྱས་པ་ཙམ་གྱི་མ་རིག་པའི་ཐུན་པ་རི་སངས་དང་། ཤེས་རབ་
ཀྱི་སྒྲང་བ་རྒྱ་རི་ཆེར་འགྲོ། དེ་ཡང་ཆོམས་ལས། རི་ལྟར་བྲིམ་ནི་ལེགས་
གཡོགས་པ། །ཐུན་པས་ཁེབས་པའི་ནང་ཞུགས་ན། །གཟུགས་རྣམས་ཡོད་
པར་གྱུར་གྱང་ནི། །མིག་ལྡན་བཞིན་དུ་མི་མཐོང་བ། །དེ་བཞིན་འདི་ན་རིགས་
སྐྱེས་པའི། །མི་ནི་སྟོ་གྲོས་ལྡན་གྱུར་གྱང་། །སྒྲིག་པ་དང་ནི་དགོ་བའི་ཆོས།
།མ་རྩོས་བར་དུ་ཤེས་མི་འགྱུར། །མིག་ལྡན་མར་མེ་ཡོད་པ་ཡིས། །གཟུགས་
རྣམས་མཐོང་བ་རི་ལྟ་བར། །དེ་བཞིན་དགོ་དང་སྒྲིག་པའི་ཆོས། །རྩོས་པས་
རྣམ་པར་ཤེས་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། །ཁང་པ་ཐུན་ནག་ཅིག་
གི་ནང་དུ་ཉེར་མཁོའི་ཅ་ལག་མང་པོ་ཡོད་པར་མིག་བགྱད་ནས་བལྟས་གྱང་
ཅི་ཡང་མི་མཐོང་བ་བཞིན། ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་དང་ལྡན་ཡང་རྩོས་པའི་སྟོན་

མེ་མེད་ན་སྤང་དོར་གྱི་གནད་གང་ཡང་མི་ཤེས་ལ། ལུན་པ་དེའི་ནང་དུ་མར་
 མེ་སྤར་ན་རང་གི་མིག་ཡོད་པ་དེས་ཅ་ལག་གང་ཡོད་གསལ་ཉིང་དེ་མཐོང་
 བ་ལྟར་ཐོས་པའི་སྒྲོན་མེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་གིས་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་དེ་ཡིན། བྱང་ས་ལས། འབྲལ་འབྲལ་དུ་ཤེས་རབ་
 རི་ཆེར་སྐྱེད་པས་མིག་གི་འདུ་ཤེས་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་གིས་པ་དེས་རི་
 ལྟ་བ་དང་རི་སྐྱེད་པ་རྣམས་མཐོང་བར་འགྱུར་བས་སྤང་བའི་འདུ་ཤེས་དང་།
 འཇིག་རྟེན་ན་འབྱུང་བ་དགོན་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་འདུ་ཤེས་དང་། མཐར་བྱང་
 རྒྱུ་ཆེན་པོའི་འབྲས་བུ་སྟར་བས་པན་ཡོན་ཆེ་བའི་འདུ་ཤེས་དང་། ད་ལྟ་
 རྣམ་ཞི་གནས་དང་ལྟག་མཐོང་གི་བདེ་བ་ཐོབ་པར་བྱེད་པས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་
 མེད་པའི་འདུ་ཤེས་དང་ལྟས་མཉན་དགོས་ཚུ་ལ་དང་པན་ཡོན་སོགས་རྒྱས་
 པར་གསུངས།

ཐོས་པ་ནི་རྒྱན་པོ་ལ་སོགས་པས་བྲེར་མི་རྒྱས་པས་ནོར་གྱི་མཆོག་
 གྱུང་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ནོར་རྣམས་ལ་ནི་རྒྱན་མས་བྲེར་བ་དང་། དབྲས་
 འཕྲོག་པ་སོགས་ཡོད་ཀྱང་ཐོས་པ་སོགས་འཕགས་པའི་ནོར་བདུན་དང་།
 མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ནི་རྒྱ་ལ་ཤོར་བ་སོགས་མི་སྲིད། ཀྱ་
 རེའི་ཚུ་ལ་དུ་ས་ཡུལ་ལྟ་བུར་འགོ་ན་ཡང་ནོར་གཞན་ཁྱོག་མི་ཁྱོག་གི་དཀའ་
 ངལ་ཆེ་ཡང་འདི་དག་ལ་དེ་འདྲ་མི་དགོས། ཞི་ནའང་བྲེར་རྒྱ་ཡོད་པ་འདི་
 རྣམས་རེད། དེས་ན་བྲིད་ཅག་གྲ་རྒྱུང་རྣམས་ནས་མདོང་མོ་རག་ཤིང་མ་དང་།
 ཟངས་ལྡིག་སོགས་ལ་དྲང་འདོད་མི་བྲིད་པར་འཕགས་པའི་ནོར་བདུན་འདི་

དག་ལ་དྲང་འདོད་བྱེད་པ་གལ་ཆེ་གསུངས། མྱོངས་པའི་དག་པོ་འཛོམས་
པའི་མཆོན་ཆ་དང་ཡང་འབྲ་ཞིང་། ཐོས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་
དག་ཐམས་ཅད་ཅད་ནས་འབྱེན་རྒྱ་ཡོད། རང་ལ་བསྐྱབ་བྱ་མ་ནོར་བ་བྱེད་
མཁན་གྱི་གྲོགས་གྱི་མཆོག་ཀྱང་ཐོས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱ་བ་ཞིག་ལ་འཇུག་རན་
པ་ན་བྱ་རུང་མི་རུང་དང་། རུང་བ་བྱེད་ལུགས། མི་རུང་བ་འགོག་ལུགས།
ཕན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་སོགས་སྒར་ཐོས་པ་བྱས་པ་དེས་རང་ལ་བསྐྱབ་
འོང་། ལྷ་སྒྲ་མ་ཡེ་ཤེས་འོད་བཙོན་ཁང་དུ་བཞུགས་དུས་སྟོ་སྟོབས་ཆེ་བ་དེ་
འབྲ་ཡོང་བ་ཡང་ཐོས་པའི་གྲོགས་གྱི་གྲོས་བཏབ་པ་ཡིན་ཞེས་བདག་གི་སྒྲ་
མ་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས་ཞེས་གསུངས། ཐོངས་ཀྱང་འགྱུར་བ་མེད་པའི་
མཛའ་བཤེས་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་འདིའི་མཛའ་བཤེས་རྣམས་ནི་རང་ཕུན་
སུམ་ཆོགས་པའི་ཆེ་མཐུན་མདོག་བྱེད་ལ། རང་ཉམ་ཐག་པའི་སྐབས་ངོ་ཡང་
མི་ཤེས་མདོག་བྱེད་ཀྱང་། ཐོས་པས་ནི་སྒྲ་བསྐྱལ་གྱིས་མནར་བ་དང་། ན་
བ་དང་། འཆི་བ་སོགས་ཉམ་ཐག་པའི་སྐབས་སྒྲ་བར་ཕན་འདོགས་པའི་
མཛའ་བཤེས་གྱི་མཆོག་ཡིན།

སྒར་ཆེ་སྤྱིང་ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེ་བྱ་བལ་འཁོས་མེད་གྱི་རྣམ་པས་
ཕེབས་སྐབས་ལམ་ཞིག་ཏུ། ཞང་པོ་ཞིག་ཆོང་ལ་འགྲོ་བ་དང་ཕྱད་པར་ཕར་
གསུང་མོལ་མཛད་ཀྱང་ངོ་མི་ཤེས་པའི་ཚུལ་བཤད། རྗེས་སུ་རྒྱལ་བའི་
ཡོངས་འཛིན་མཛད་སྒྲ་བསོད་རྒྱས་དུས་སྒྲ་མདུན་དུ་འོངས་ནས་ཞང་པོ་
ཡིན་སྐད་ཁྱེས་པ་རེད། དེ་བཞིན་དུ་སྟོན་མི་ཞིག་དང་པོ་དབུལ་པོའི་སྐབས་

ཉེ་འབྲེལ་ཡིན་ཟེར་མཁན་སོགས་མེད་པ་ལ། ཁོས་ཆོང་བྱས་ནས་དདུལ་
 ལྷན་བྱ་བ་སོགས་པ་ན། འགའ་ཞིག་གིས་ཨ་ཞང་ཡིན་ཟེར་བ་སོགས་ཉེ་
 འབྲེལ་མང་དུ་བྱུང་བས། དེ་རྣམས་གྲུང་ཆོགས་ལ་བོས། དདུལ་རྣམས་གྲུལ་
 འགོར་བཞག་སྟེ་དེ་ལ་ཕྱག་འཆོལ་བཞིན་དུ། ཨ་ཞང་མེད་པའི་ཨ་ཞང་བྱུང་།
 ཁྲིག་རྡོག་བྲོད་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ལོ། །ཞེས་སོགས་བརྗོད་པ་ལྟར་འདྲི་གཏེན་
 འདྲིའི་མཛའ་བཤེས་ལ་སྟོན་གཏད་མི་བྱུང་བ་དེ་ལྟ་བུ་རེད། རང་རེས་མཛའ་
 བཤེས་ཤིག་འཆོལ་ན་ཐོས་བསམ་སྟོམ་གསུམ་ལ་བཅོལ་བ་ལེགས། སྐད་
 ཆོང་ལམ་རིམ་དུ་རྩ་བུ་བྲོད་ལ་སོགས་གསུངས་ཀྱང་། བདག་གི་སྒྲ་མ་རིན་
 པོ་ཆེས་གོང་ལྟར་གསུང་གིན་ཡོད་པས་སྒྲ་མའི་གསུང་ལ་བཅོས་སྦྲད་མེད་
 པར་ཁྱས་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་ཐོས་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་ནད་ཀྱི་སྦྱོན་དང་།
 མི་དགོ་བའི་དདུང་འཛོམས་པའི་དདུང་གོགས། ལྷན་གྲགས་དང་། དཔལ་
 དང་། གཏེར་གྱི་མཆོག་ཀྱང་འདི་ཡིན། དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱུང་དུ་ལེགས་སྦྱེས་
 དང་། ཆོགས་ཀྱི་ནང་དུ་མཁས་པ་མགྱ་བར་བསྐྱེད་པའི་མཆོག་ཀྱང་འདི་
 ཡིན། གཞན་ཡང་སྦྱེས་རབས་ལས། གང་ཞིག་ཐོས་པས་ཡིད་ནི་དད་ཀྱང་
 རས། །ལེགས་པར་དགའ་ལ་བརྟན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཤེས་རབ་སྦྱེ་ཞིང་
 གཏི་ལྷག་མེད་པར་འགྱུར། །རང་གི་ཤས་ཀྱང་དེ་ནི་ཉོ་བའི་རིགས། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་དེ་ལྟ་བུ་ཐོས་པས། དགོན་མཆོག་གི་ཡོན་ཏན་ལ་ཡིད་དད་
 པས་སངས་རྒྱས་མཆོད་པ་སོགས་ལ་བརྩོན་ཅིང་། ལས་རེས་པ་སོགས་
 ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱིས་སྤང་དོར་བྱེད་པ་ལ་དགའ་ཞིང་། བདེན་བཞིའི་སྦྱོན་ཡོན་

རིག་ནས་མངོན་འདོད་བསྐྱབ་པ་ལ་བརྟན་པར་འགྱུར་བ་སོགས་པན་ཡོན་
མཐའ་ཡས་པས། རྩོས་པ་འདི་ནི་རང་གི་ཤུན་པ་ཅད་དེ་ཉི་དགོས་ནའང་ཉི་
བར་རིགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ན་ཤུན་པ་ཅད་མི་དགོས་པར་སྟོད་བདེར་
རྩོས་པ་བྱེད་ཆོག་པའི་སྐབས་འདིར་རྟུར་ཐག་བྱེད་དགོས། ཆོགས་བཅད་
འདི་ནི་རྒྱལ་སྐས་ལྷ་བས་ཆོག་རྒྱུ་རེ་ལ་གསེར་སྤང་སྟོང་ཐག་རེ་ཕུལ་ནས་
ཁུས་པ་དེ་རེད།

དེ་ཡང་རྩོས་པ་གང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཅམ་གྱིས་བསམ་པའི་རྣམ་གྲངས་མང་།
བསམ་པའི་རྣམ་གྲངས་རི་ཅམ་མང་བ་ཅམ་གྱིས་སྟོམ་པའི་ཉམས་སྲོང་སྟེ་
སྟུར་བས། ཤེས་རབ་ཆེ་བ་དང་། ལོན་གཞོན་པ་དག་གིས་བྲ་ས་ཆེན་པོར་
བཞུགས་ནས་གཞུང་པོ་ཉི་ལྔ་ལ་སྟོབ་གཉེར་བྱེད་དགོས། སྟོབ་གཉེར་བྲས་
པ་དང་མ་བྲས་པ་གཉིས་དགོན་མཆོག་གསུམ་ངོ་ཤེས་ལུགས་ཅམ་ལ་ཡང་
བྱེད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡོད། དག་ཀྱན་དཔེ་ཆ་མི་བཟླ་མཁན་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་
དག་ཕྱག་རང་དང་ཆ་བསྐྱེགས་མི་དགོས་པར་སྟོབ་གཉེར་བྱེད་བཟུག་ན་རང་
ལ་སྟེ་བ་བྱི་མར་དེའི་ཆོད་ཀྱི་ཤེས་རབ་སྟེ་བ་འོང་། ཡང་ལོ་ཀྱན་པ་དང་དབང་
པོ་རྟུལ་པོ་སོགས་ཀྱིས་གཞུང་ཆེན་མོ་ལ་སྟོབ་གཉེར་བྲ་དགོས་བྲས་ཀྱང་སྟོ་
འདོགས་མ་ཆོད་པའི་ངང་ནས་འཆི་བ་ལ་ཐུག་པས། དེ་འདྲའི་རིགས་ཀྱིས་
རྩོས་པ་རྒྱ་ཆེ་བར་མ་རྟུས་ན་ཡང་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལྟ་བུ་ལ་རྩོས་
བསམ་བྲས་ནས་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་ལ་གོ་བ་ཆགས་པ་བྱེད། བཤ་ཆེན་
ཆོས་རྒྱན་གྱི་མཆོན་ལམ་དུ་རྩི་ཅོང་ཁ་པས། རང་དང་གཞན་ལ་པན་པའི་

ཕྱིར། །ཐོས་པས་ངོམས་པར་མི་བྱ་སྟེ། །ས་གསུམ་བརྟེན་པའི་སེམས་དཔའ་
ཡང་། །ཐོས་པས་ངོམས་པ་མེད་ལ་སྟོས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་དགོས་
པ་ཡིན། གློ་ཅི་ལྟར་དམན་ཀྱང་ལམ་རིམ་དམར་བྲིད་ལྟ་བུ་ལ་ཐོས་པ་བྱེད་
མི་ཤེས་པ་དང་། བྱེད་ཡོང་མེད་པ་ག་ལ་ཡོང་། དེད་ཆོ་དཔེ་ཆ་བ་མིན་ཞེས་
ཆོས་ཀྱི་སྐལ་བ་བཅད་ནས་སྟོད་ག་ལ་དགོས། ཏྲ་སྒྲུང་། ལུག་སོགས་ལ་རང་
རང་གི་སྟོབས་དང་བསྐྱུན་པའི་ཁལ་འགོལ་རྒྱ་ཡོད་པ་ལྟར་ཐོས་པ་ཡང་རང་
གི་སྟོ་དང་བསྐྱུན་ནས་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་རྒྱས་བསྐྱུས་ཅི་ལྟར་
ཡང་འགོ་བཤེས་གཉིན་བསྟེན་ཚུལ་ནས་མཐུག་མི་སྟོབ་པའི་བྱང་འཐུག་གི་
བར་གྱི་དམིགས་སྐྱོར་གྱི་རྟེན་གྲངས་ཆ་ཆང་བ་ཞིག་ངེས་པར་དགོས། དེ་
མ་ཆང་ན་དམིགས་སྐྱོར་འགའ་ཞིག་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཤེས་ཀྱང་། དམིགས་
སྐྱོར་མ་ཆང་བའི་རྟེན་གྲངས་སྟོངས་ན་དཔེར་ན་ཤག་ཆས་ལྟ་བུར། གདན་
བརྒྱ་ཅམ་ཡོད་ཀྱང་གོས་གཅིག་ཀྱང་མེད་པ་ལྟ་བུ། གོས་བརྒྱ་ཅམ་ཡོད་ཀྱང་
གདན་གཅིག་ཀྱང་མེད་པ་ལྟ་བུར་འགྱུར། ཆ་ཆང་ན་ཐོས་པ་རྒྱ་ཆེ་ཚུང་ཅི་
ལྟར་ཡང་ལམ་བཟོད་རུས་པ་ནི། དཔེར་ན་སྟེ་དཔོན་ཆེ་ཁག་གི་ཤག་ཆས་
དང་། བྲ་རྒྱུད་གི་ཤག་ཆས་ལྟར་རང་ལ་ཐབས་མི་ཆག་པ་བཞིན་ནོ།

གཉིས་པ་ཆོས་དང་ཆོས་སྐྱབ་ལ་རིམ་གྲོ་ཅི་ལྟར་བསྐྱེད་པ་ནི། སའི་
སྟོང་པོའི་མདོ་ལས། གཅིག་ཏུ་དད་ཅིང་གུས་པས་ཆོས་མཉན་གྱི། །དེ་ལ་
འབྲུ་ཞིང་སྐྱར་བར་མི་བྱ་འོ། །ཆོས་སྐྱབ་ལ་མཆོད་པ་བྱ་བ་ནི། །སངས་རྒྱས་
འདྲ་བར་དེ་ལ་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་

ལ་གྲུས་པ་དང་རིམ་གྱི་རི་ལྟར་བསྐྱེད་པ་དང་འདྲ་བར་ཆོས་སྒྲ་བ་ལ་བཀྱར་
 རྟེན་དང་གྲུས་པ་བྱེད་དགོས། བྱང་ས་ལས། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་
 དང་གནས་ལྡན་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་ཉོན་དགོས་པར་གསུངས་པས། དེ་ལ་
 ཁེངས་པ་དང་བྲལ་བ་ནི། ༡དུས་སྟེ་ཉོན་པ་དང་། ༢བཀྱར་རྟེན་བྱེད་པ་དང་།
 ༣སྤྱི་ཁྱེད་བྱེད་པ་དང་། ༤མི་ཁྱོ་བ་དང་། ༥རྗེས་སྟེ་སྒྲུབ་པ་དང་། ༦སྒྲུབ་ཀ་མི་
 ཆོལ་བ་དང་དུག་གིས་ཉོན་པར་གསུངས། དེའི་དང་པོ་དུས་སྟེ་ཉོན་པ་ནི། ལྷ་
 མ་ཐུགས་བདེ་ཞིང་ཐུགས་བྲེལ་མེད་པ་སོགས་དང་བསྐྱེད་ནས་ཁྱེད་དགོས་
 པ་ལས་རང་ལ་སྐྱབས་གང་འགྲིགས་ཀྱིས་ཉམ་པ་དང་རང་ཤེད་བྱེད་མི་ཉོན།
 སྟོན་དགོ་བ་ཤེས་པོ་ཉོ་བ་དབུས་སྟོན་ཀ་ཁང་དགོན་དུ་གསུངས་རབ་མང་
 པོ་བསྐྱེགས་པས་དབུ་ཉོགས་ནས་བཞུགས་པའི་སྐྱབས་མི་ཞིག་གིས་ཆོས་
 ཁུས་པས། དགོ་བ་ཤེས་པ་ཐུགས་རྒྱལ་བ་ཞེངས་ཚུལ་གྱིས་ཡར་བཞེངས་
 ནས་དེད་པས་བྱོས་འགྲོ་དགོས་བྱུང་བ་ཡིན་པས་དུས་ལ་མཁས་པ་དགོས།
 བཀྱར་རྟེན་བྱེད་པ་ནི་ཐུག་དང་། ལྡང་བ་སོགས་དང་། སྤྱི་ཁྱེད་ཐུག་དང་
 ཞབས་བསིལ་བ་སོགས་དང་། མི་ཁྱོ་བ་ནི་ལྷ་མའི་བྱ་བ་སྒྲུབ་པ་ལ་མི་ཁྱོ་བ།
 རྗེས་སྟེ་སྒྲུབ་པ་ནི་ལྷ་མའི་བཀའ་བཞིན་སྒྲུབ་པ། སྒྲུབ་ཀ་མི་ཆོལ་བ་ནི་ཡུས་
 མི་བྱེད་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་དང་ཆོས་སྒྲ་བ་ལ་བྱེད་གསོད་མི་བྱེད་
 པས་བྱེད་གསོད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་དང་བྲལ་བ་ཡིན། གནས་ལྡན་ཡིད་ལ་མི་
 བྱེད་པ་ནི། ཚུལ་བྱིམས་ཉམས་པ་དང་། རིགས་དམའ་བ་དང་། ཆ་བྱད་ངན་
 པ་དང་། ཆོག་འབྲུ་ངན་པ་སྟེ་ཆོག་གསུང་ཐུགས་ངན་པ་དང་། ཆོག་མི་སྟོན་

པར་སྤྲོ་བ་སྟེ་ལྟ་ལ་སྒྲིན་དུ་བསྟུས་ཏེ་འདོར་བར་མི་བྱེད་པ་དགོས།

གསུམ་པ་ཉན་ཚུལ་དངོས་ལ་གཉིས། འགལ་རྒྱུན་སྟོང་གི་སྒྲིན་གསུམ་
 སྟོང་བ་དང་། མཐུན་རྒྱུན་འདུ་ཤེས་དུག་བསྟུན་པའོ། །དང་པོ་སྟོང་གི་སྒྲིན་
 གསུམ་ནི། སྟོང་ཁ་སྤྲོ་བ་ལྟ་བུའི་སྒྲིན། སྟོང་དེ་མ་ཅན་ལྟ་བུའི་སྒྲིན། སྟོང་
 ཞབས་དོལ་བ་ལྟ་བུའི་སྒྲིན་གསུམ་ཡིན། དང་པོ་ནི། སྟོང་ཁ་སྤྲོ་བ་ན་བཅུད་
 བཟང་པོ་དེ་ཅུ་སྟུགས་ཀྱང་དེའི་ནང་དུ་མི་འགོ་བ་ལྟར་ལུས་ཆོས་གྲལ་
 དུ་བསྐྱད་ཀྱང་ན་བ་ལེགས་པར་མི་གཏོད་པར་སེམས་ཡེངས་ནས་བསྐྱད་
 ན་གང་གསུངས་པ་ཡང་མི་ཤེས་པར་ཆོས་གྲལ་དུ་མ་བསྐྱད་པ་དང་འབྲེལ་
 ཡོད། དེས་ན་དེ་དྲགས་སྤྲོ་ལ་ཆགས་པ་བཞིན་དུ་བསམ་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་
 ཉན་དགོས། བསམ་པ་ཐམས་ཅད་ཅེས་པ་ནི་བསམ་པ་བྱེད་གིས་ཆོས་ཉན།
 བྱེད་གཞན་དུ་ཡེངས་པ་ལྟ་བུ་མི་བྱ་བར་ཐམས་ཅད་ཉིལ་གྱིས་སྦྱིམ་དགོས་
 པའི་དོན་ཡིན། དེ་དྲགས་སྤྲོ་ལ་ཆགས་ནས་ཉན་སྐབས་ཟུར་ནས་རྩོན་པས་
 མདའ་འཕངས་ཀྱང་མི་ཤེས་པ་ལྟར་དགོས་པ་ཡིན། གཉིས་པ་ནི། སྟོང་ཁ་
 སྤྲོ་བ་མ་ཡིན་ཀྱང་དེའི་ནང་དུ་མི་གཙང་བ་དང་དུག་སོགས་ཡོད་ན་བཅུད་
 བཟང་པོ་སྟུགས་ཀྱང་ཡོངས་སྟོང་མི་རུང་བ་ལྟར་ན་བ་ལེགས་པར་གཏད་
 ཀྱང་ཀུན་སྟོང་འགའ་ཞིག་གིས་ཐོས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱེད་སྟུང་བ་དང་། འགའ་
 ཞིག་གིས་གཞན་ལ་བཤད་སྟུང་བ་སོགས་གྱིས་ཉན་པ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་རྣམས་
 བར་བཞག་ནས་རང་ཉིད་གཅིག་ལུ་ཞི་བདེ་དོན་གཉེར་གྱི་ཀུན་སྟོང་ལྟ་བུས་
 ཉན་ཀྱང་འདིར་སྟོང་དེ་མ་ཅན་གྱི་སྒྲིན་དུ་གསུངས་པས། དེས་ན་བྱང་ཆུབ་

ཀྱི་སེམས་མ་མཐའ་བཅས་མ་ཚུན་ཆད་ཀྱིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱང་སྟེ་ཉན་དགོས།
གསུམ་པ་ནི། སྟོད་ཁ་སྐྱབ་པ་དང་ངི་མ་ཅན་སོགས་མ་ཡིན་ཀྱང་མཐིལ་རྟོལ་
ན་བཅུད་ངི་ཅམ་སྒྲགས་ཀྱང་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་སྟོད་པ་ལྟར། ན་བ་ལེགས་པར་
གཏད་ཅིང་། ཀྱན་སྟོང་ལ་སྟོན་ཆགས་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་དྲན་པས་མ་བཟུང་བར་
དེ་མ་ཐག་བརྗེད་དུ་བཅུག་པ་ཡིན། རང་རེས་མི་བརྗེད་པར་བྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་
དཀའ་ཡང་ས་བཅད་དང་དཔེ་ཆ་ལྟ་བུ་ཞིག་རྩ་བ་བྱས་ནས་འདིའི་ཐད་དུ་འདི་
འདྲ་གསུངས་སྟུང་དུ་ཡང་ཡང་ཡིད་བཞུགས་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན། ལྟག་པར་
ཆོས་ཐུན་གྲོལ་ནས་ཆོས་གྲོགས་པན་ཚུན་གྲོས་བསྐྱར་ཀྱིས་ཆོག་བཞུགས་
བྱེད་པ་གནད་ཆེ། དེ་ལྟར་སྟོད་ཀྱི་སྟོན་གསུམ་སྟོང་པ་ནི།

བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་མདོ་ལས་ཀྱང་ལེགས་པར་རབ་ཏུ་ཉོན་ལ་ཡིད་
ལ་བུངས་ཤིག་ཅེས་ནན་ཏན་དུ་གསུངས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་ལེགས་པར་ཉན་
པ་ནི་སྟོད་ངི་མ་ཅན་གྱི་སྟོན་སྟོང་པ་དང་། རབ་ཏུ་ཉོན་པས་ནི་སྟོད་ཁ་སྐྱབ་
པའི་སྟོན་སྟོང་པ་དང་། ཡིད་ལ་བུངས་ཤིག་ཅེས་པས་སྟོད་ཞབས་རྟོལ་བ་ལྟ་
བུའི་སྟོན་སྐྱངས་ཏེ་ཉན་དགོས་གསུངས།

གཉིས་པ་མཐུན་སྟེན་འདུ་ཤེས་དུག་བསྟེན་པ་ནི། རང་ལ་ནད་པ་ལྟ་
བུའི་འདུ་ཤེས། དམ་པའི་ཆོས་ལ་སྦྲན་གྱི་འདུ་ཤེས། དག་བའི་བཤེས་གཉན་
ལ་སྦྲན་པ་མཁས་པ་ལྟ་བུའི་འདུ་ཤེས། ནན་ཏན་ཉམས་སུ་སྐྱང་བ་ལ་ནད་འཆོ་
བའི་འདུ་ཤེས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྦྱེས་བུ་དམ་པའི་འདུ་ཤེས། ཆོས་
ཀྱི་ཚུལ་ལ་རིང་དུ་གནས་པའི་འདུ་ཤེས་དང་དུག་གོ་།དེའི་དང་པོ་རང་ལ་ནད་

བ་ལྟ་བུའི་འདུ་ཤེས་འདི་ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆེ་སྟེ། འདི་ཡོད་ན་འདུ་ཤེས་གཞན་
 རྣམས་ཤུགས་གྱིས་ཡོང་། དེ་ཡང་རང་ནད་པ་མིན་པ་ལ་ནད་པ་ཡིན་པར་
 སྒྲོམ་ན་སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འགྲོ་སྟེ་རང་ཉོན་མོངས་པའི་ནད་ཆབས་ཆེན་གྱིས་
 བཏབ་པའི་ནད་པ་ཡིན། ཀ་མ་བས། འོན་ལ་མིན་ན་དེ་ལྟར་བསྒྲོམ་པ་སྤྱིན་ཅི་
 ལོག་ཏུ་འགྲོ་སྟེ་དུག་གསུམ་གྱི་གཙོ་བོ་ནད་ཆེན་པོས་ཐེབས་ནས་ནད་ཆབས་
 ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ལ་འོ་སྒྲོལ་གྱིས་ན་བར་ཡེ་མ་ཤེས་གསུངས། འོ་ན་ནད་པ་ཡིན་
 ན་རང་གིས་ན་བར་ཤེས་དགོས་པ་ལ་དེ་ལྟར་མི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་སྟུང་ན།
 ཆེ་བའི་ནད་ཤིན་ཏུ་བྱ་བའི་ཆེ་འཁྱུལ་ནས་རང་ནད་པ་ཡིན་སྟུང་པ་མེད་པར་
 ལྷུ་ལེན་པ་སོགས་བྱེད་པ་ལྟར་འོ་སྒྲོལ་ཉོན་མོངས་པའི་ནད་ཏུ་ཅང་ཆབས་
 ཆེ་ཞིང་ཡུན་རིང་བས་ན་བར་མ་ཤེས་པ་ཡིན། འོ་ན་ནད་ཅིག་ཡོད་ན་གཟེར་
 དང་ཟུག་རྩ་ལྟ་བུ་དགོས་པ་ལ་དེ་མི་འདུག་པ་སྟུང་ན་ཡོད་དེ་དུག་གསུམ་
 གྱི་གཟེར་ཟུག་དུག་པོ་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཡོང་བ་དེ་ཡིན། དེ་རི་ལྟར་ཡིན་སྟུང་
 ན། དཔེར་ན་ཁྱིམ་ལྟ་བུར་སྤྱིན་ནས་དངོས་ཆས་ཡིད་དུ་འོང་བ་མཐོང་ནས་
 ཉོ་ཡང་མ་རྒྱས་ཤིང་ཤག་ཏུ་སྤྲོབས་པའི་ཆེ་དེ་བྱུང་ན་སྟུང་དུ་ཡིད་མི་བདེ་
 ཀམ་ཀམ་ཡོང་བ་དེ་འདྲོད་ཆགས་གྱི་གཟེར་བརྒྱབ་པ་ཡིན། ཆིག་ངན་ཐོས་
 བ་ལྟ་བུ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་མཐོང་ཐོས་དན་པ་སོགས་གྱི་ཆེ་ཡིད་མི་བདེ་ཀམ་
 ཀམ་སྤྲོད་མི་བཟོད་པ་ལྟ་བུ་འབྱུང་བ་དེ་ཞེ་སྤང་གི་གཟེར་བརྒྱབ་པ་རེད། དེ་
 བཞིན་དུ་ང་རྒྱལ་དང་ཐུག་དོག་སོགས་ལ་ཞིབ་ཏུ་དཔྱེད་དང་གཟེར་ནད་
 དུག་པོ་བཟོད་དཀའ་བ་ཡང་ཡང་འོང་བ་དེ་ཡིན། དེས་ན་འདྲོད་ཆགས་གྱི་

ནད། ཞེ་སྒང་གི་ནད། སྒྲ་དོག་གི་ནད་སོགས་ནད་སྒྲ་མང་པོས་བཏབ་པ་
 ཡིན། ཐ་མལ་གྱི་ནད་སྒྲ་གཅིག་ཙམ་ལའང་འཇིགས་པར་བྱེད་དགོས་ན།
 ཉོན་མོངས་པའི་ནད་སྒྲ་མང་པོ་དེ་ཙམ་གྱིས་བཏབ་པ་ལ་ཅི་སྟེ་འཇིགས་པར་
 བྱེད་མི་དགོས་ཏེ། སྟོང་འཇུག་ལས། ཐ་མལ་ནད་གྱིས་བཏབ་པ་ཡང་། །སྒྲ་
 པའི་ངག་བཞིན་བྱ་དགོས་ན། །འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་ཉེས་བརྒྱ་ཡི། །ནད་
 གྱི་ཏྲགས་བཏབ་སྟོས་ཅི་དགོས། །ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་རང་རེ་ནད་གྱིས་
 མནར་ཏེ་ལྷ་བ་རེ་གཉིས་ལྟ་བུ་ཡུན་རིང་ཙམ་སོང་ན་ཡང་ཤིན་ཏུ་འཇིགས་
 དགོས་ན། ཉོན་མོངས་པའི་ནད་གྱིས་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ད་ལྟའི་
 བར་མནར་ཞིང་ད་དུང་ཡང་འཁོར་བ་ལས་མ་ཐར་བར་དྲག་དཀའ་བས་དེས་
 ན་དགོ་བཤེས་པོ་ཏྲོ་བས། སོས་དུས་མེད་པའི་ནད་པ། སྟེ་དུས་མེད་པའི་
 མགོན་པོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ངོ་མ་རང་ཡིན། གཉིས་པ་དམ་པའི་ཆོས་ལ་
 སྒྲ་གྱི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ནི། ནད་པ་ནད་གྱིས་མནར་བཤེས་ན་སྒྲ་ཞིག་
 ཆོལ་དགོས་པ་ལྟར་དེ་ལྟ་བུའི་ཉོན་མོངས་པའི་ནད་དེ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་སྒྲ་
 བྱི་དམ་པའི་ཆོས་ཁོ་ན་ཡིན་པས་དེ་ཆོལ་དགོས་གསུངས།

གསུམ་པ་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་སྒྲ་པ་མཁས་པ་ལྟ་བུའི་འདུ་
 ཤེས་བསྐྱེད་པ་ནི། དེ་ཡང་ནད་པས་སྒྲ་པ་མེད་པར་སྒྲ་ཐོས་ན་ཆ་གང་
 དང་སྒྲ་རྗེས་སོགས་ཞོར་ནས་མི་པན་པའི་སྟེང་དུ་སྟོག་ལ་རྟོལ་བས་ན་སྒྲ་
 པ་མཁས་པ་ཞིག་ངས་པར་དུ་བསྟེན་དགོས་པ་ལྟར། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་
 ལ་མ་བསྟེན་པར་དཔེ་ཆ་གཅིག་ལྟའི་སྟེང་ནས་ཆོས་བྱས་ཆོག་སྟུང་ནས་ཁ་

ཏྲོ་དང་བསྐྱོམ་སོགས་བྱས་ན་ཏྲོགས་པའི་ཉམས་སྤྱོད་གང་ཡང་མི་སྐྱེ་བར་
 ཞེས་རྒྱད་རེངས་སྟུ་རེངས་སྟུ་འགོ་བས་དེས་ན་ཆོས་ཞེག་བྱེད་སྒྲུམ་ན་སྒྲུམ་
 པ་མཁས་པ་དང་འདྲ་བའི་དགོ་བའི་བཞེས་གཉེན་ནན་ཏན་དུ་བསྐྱེན་དགོས།
 ནད་པས་སྒྲུམ་པ་རྟེན་ན་དགའ་བ་ཆེན་པོ་སྐྱེ། ཅི་ཟེར་ཉན། གྲུས་པས་བསྐྱེན་
 བ་ཀྱང་བ་ལྟར་དགོ་བའི་བཞེས་གཉེན་རྟེན་ནས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བྱེད་དགོས་
 ཏེ། ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྟུང་པ་ལས། དེ་ལྟ་བུས་ན་བྱང་ཆུབ་དམ་པ་ཆོལ་
 བ་ཡི། །བསམ་པ་དྲག་ལྡན་མཁས་པས་ང་རྒྱལ་ངེས་བཅོམ་སྟེ། །ནད་པའི་
 ཆོགས་ཀྱིས་གསོ་བྱེད་སྒྲུམ་པ་བསྐྱེན་པ་ལྟར། །གཡེལ་བ་མེད་པར་དགོ་བའི་
 བཞེས་གཉེན་བསྐྱེན་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས།

བཞི་པ་ནན་ཏན་ཉམས་སུ་སྒྲངས་པ་ལ་ནད་འཆོ་བའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་
 པ་ནི། ནད་པའི་ནད་ལ་ཕན་བྱེད་སྒྲན་ཉིད་ཡིན་ཡང་། ནད་པས་སྒྲན་པ་ལས་
 སྒྲན་བཟང་ལ་མང་བ་སྒྲངས་ནས་མ་ཐོས་པར་སྒྲས་འགོར་བཞག །སྒྲན་
 པས་གྲིས་ཟེར་བ་ནམས་མི་བྱེད། མ་བྱེད་ཟེར་བ་ཐམས་ཅད་བྱས་ན་ནད་
 ལ་གཏན་ནས་མ་ཕན་པ་ནི་སྒྲན་པས་མ་ལན། སྒྲན་གྲིས་མ་ལན་པར་ནད་
 པ་རང་ཉིད་གྲིས་མ་བྱུང་བ་ལྟར། སྒྲན་པ་མཁས་པ་དང་འདྲ་བའི་དགེ་བའི་
 བཤེས་གཉེན་ལས་ཉོན་མོངས་པའི་ནད་ནི་བར་བྱེད་པའི་སྒྲན་དང་འདྲ་བའི་
 གདམས་ངག་མང་དུ་ཐོས་ཡང་ཉམས་སུ་མི་ལེན་ན། གདམས་པ་ཟབ་ལ་
 རྒྱས་པ་ཇི་ཅུ་ཐོབ་ཡང་རྒྱད་ཐོག་མི་ཕན་པ་ནི་སྒྲ་མས་མ་ལན། ཆོས་གྲིས་
 མ་ལན་པར་སློབ་མ་རང་ཉིད་གྲིས་ཉེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཉིང་ངེ་འཇིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་

ལས། ཡང་དང་ཡང་དུ་དེ་ཡིས་བཅ་ལ་བ་ཡིས། །སྟོན་པ་མཁས་ཤིང་རིག་
 པ་དེ་ཉིད་དེ། །དེས་ཀྱང་སྟོང་རྗེ་ཉི་བར་བཞག་ནས་ནི། །སྟོན་འདི་གཏང་བར་
 གྱིས་ཞེས་བྱིན་པ་དང་། །སྟོན་མང་བཟང་ཞིང་ཕངས་པ་དེ་སྦངས་ནས། །ན་
 བ་འཆོ་བར་འགྱུར་བའི་སྟོན་མི་འབྱུང་། །སྟོན་པས་མ་ལན་སྟོན་གྱིས་མ་ཉེས་
 ཏེ། །ནད་པ་དེ་ཉིད་གྱིས་ནི་ཉེས་པ་ཡིན། །དེ་བཞིན་བསྟན་པ་འདི་ལ་རབ་
 བྱུང་སྟེ། །སྟོབས་དང་བསམ་གཏན་དབང་པོ་ཀུན་རིག་ནས། །སྟོམ་པ་ལ་ནི་
 མངོན་པར་བཅོན་མི་བྱེད། །རིགས་པར་མི་བཅོན་ག་ལ་སྤྱང་ན་འདལ། །ཞེས་
 དང་། དས་ནི་རབ་ཏུ་བཟང་པོའི་ཆོས་བཤམ་ཀྱང་། །ཁྱོད་གྱིས་ཐོས་ནས་ཡང་
 དག་མ་སྦྱད་ན། །ནད་པ་སྟོན་གྱི་རྒྱལ་པ་ཐོགས་པ་དག །བདག་གི་ནད་ནི་
 གསོ་བར་མི་རུས་བཞིན། །ཞེས་དང་། སྟོད་འཇུག་ལས་ཀྱང་། ལུས་གྱིས་
 འདི་དག་སྦྱད་པར་བྱ། །ཆོག་ཙམ་བརྗོད་པས་ཅི་ཞིག་འབྱུག། །སྟོན་དབྱེད་
 བསྐྱུགས་པ་ཙམ་གྱིས་ནི། །ནད་པ་དག་ལ་ཕན་འགྱུར་རམ། །ཞེས་གསུངས་
 པ་སྟར་རོ། །དེས་ན་ནད་གསོ་བ་ལ་སྟོན་སྦངས་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་
 ལེགས་པར་བྱ་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་སྟོན་པའི་དག་བཞིན་བྱེད་དགོས་པ་སྟར།
 ཉོན་མོངས་པའི་ནད་ཞི་བ་ལ་གདམས་དག་གི་དོན་རྒྱུད་ཐོག་ཏུ་སྦྱར་ནས་
 ཉམས་སྦྱང་དགོས་པ་ཡིན། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས་ཀྱང་། ཐོས་ནས་ཤེས་
 པར་བྱས་པའི་དགོས་པ་ཡང་བྱེད་པ་ཡིན་པས་ཐོས་པའི་དོན་ལ་རུས་པ་དང་
 བསྟན་པའི་ལག་ལེན་རེ་གནད་དུ་ཆེད། །ཞེས་གསུངས། ཉམས་ལེན་མེད་
 པའི་ཐོས་རྒྱ་དང་། ཐོབ་རྒྱ་རྣམ་གྲངས་མང་པོ་བསགས་པའི་ཆོག་ཙམ་སྟར་

ལེན་པ་ནི། ལྷག་བསམ་བསྐྱལ་བའི་མདོ་ལས། བྱ་རམ་ཤིང་ཤུན་སྒྲིང་པོ་ཅི་
 ཡང་མེད། །དགའ་བར་བྱ་བའི་རོ་ནི་ནང་ན་འདུག། །ཤུན་པ་ཐོས་པས་མིས་ནི་
 བྱ་རམ་རོ། །ཞིམ་པོ་རྙིང་པར་རུས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཤུན་པ་དེ་བཞིན་
 སྒྲ་བ་སྟེ། །རོ་ལྷ་བྱ་ནི་འདི་ལ་དོན་སེམས་ཡིན། །ཞེས་བྱ་རམ་དོན་དུ་གཉེར་
 བས་བྱར་ཤིང་གི་ཤུན་པ་ཅ་མ་གྱི་རོ་ལ་ཆགས་ནས་བ་བ་དང་འབྲ་བ་དང་།
 གར་ལ་ལྷ་བའི་ཁྲིང་ན་འདུག་པ་ཞིག། །དཔའ་བོ་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་
 བཞིན། །བདག་ཉིད་ནན་ཏན་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། །སྒྲ་ལ་དགའ་བའི་ཉེས་
 པ་འདི་དག་གོ། །ཞེས་སྒྲེས་གར་མཁན་གཞན་གྱི་ལད་མོ་བྱེད་པ་དང་འབྲ་བར་
 གསུངས་པས་ཐོས་པ་ཅ་མ་ལྟར་མི་ལེན་པར་ཉམས་ལེན་ལ་འབད་དགོས།
 དེ་ལྟར་མིན་ན་ཆོས་བློ་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཡང་འདི་ལས་བྱ་བ་མེད་དེ། ཐོས་
 གངས་མང་ལ་སྒྲོམ་གངས་ཉུང་བ་ཆོས་བློ་དུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྟར། དང་པོ་ཐོས་པའི་ཆེ་ན་སེམས་ལ་ཅུང་བད་པན་པ་ལྟར་སྒྲུང་ཡང་། དེའི་
 མཐུག་བསྐྱེད་སྟེ་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། བསྒྲོམ་པར་མ་བྱས་
 བ། དེའི་རྗེས་སུ་ཐོས་པའི་སྐབས་སྒྲར་ལས་ཞན་ཅ་མ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་དེ་
 ལས་ཞན་ཅ་མ་གྱིས་མཐར་གདམས་བབ་ཅི་ཅ་མ་ཐོས་ཀྱང་རྒྱས་ཡོད་སྟམ་
 པ་ལྷ་བྱར་སོང་ནས་རྒྱད་ལ་ཅིར་ཡང་མི་པན་པ་ཞིག་ཡོང་། དེའི་ཆེ་ན་ཆོས་
 བློ་དུ་བྱེད་པ་ཡིན། དེ་བྱེད་ན། སྒྲོ་བ་དཔོན་མཆོག་སྟེད་གྱིས་ཆིགས་བཅད་
 བརྒྱ་པར། རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་སྒྲར་ལོག་དང་། །བྱད་མེད་ཁྱོ་གསུམ་མཐོང་བ་
 དང་། །ཅེ་སྒྲུང་རྙིང་ལས་ཤོར་བ་སྟེ། །འདི་གསུམ་གཡོན་ཅན་ཤེས་པར་བྱ།

ཁེས་གསུངས་པ་དང་། བཀའ་གདམས་གོང་མའི་གསུང་ལས། སྡིག་ཅན་
ཆོས་ཀྱིས་བྱུང་གྲང་། ཆོས་བློན་ཆོས་ཀྱིས་མི་བྱུང་། བྱོང་པོ་སྦྱུམ་གྱིས་
བྱུང་གྲང་། མར་སྒྲོགས་སྦྱུམ་གྱིས་མི་བྱུང་། ཁེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཞེན་
ཏུ་ཐ་ཆད་པ་ཡིན། ཆོས་གཞན་གྱིས་ཆོས་བློན་ཞེས་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་ལམ་
རིམ་འདི་བསྟན་ན་འདུལ་བྱས་གྲང་། ལམ་རིམ་ལ་སྟོན་ན་གང་གིས་གྲང་
འདུལ་ཐབས་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་གནད་འདི་ལ་གཟབ་དགོས། དེས་ན་
གང་ཉམས་སུ་ལེན་བྱར་ཐོས་པ་ལེགས་པར་བྱེད། གང་ཐོས་པའི་དོན་རྒྱད་
ལ་སྦྱར་ཏེ་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་ཡ་མ་བྲལ་བ་དགོས་པ་ནི། འབྲོམ་ཆོས་
ཀྱི་རྒྱལ་པོས་གྲང་། ང་ཐོས་དུས་ཆེ་ན་བསམ་སྒྲོམ་བདོ། ང་བསམ་དུས་
ཆེ་ན་ཐོས་སྒྲོམ་བདོ། ང་སྒྲོམ་དུས་ཆེ་ན་ཐོས་བསམ་བདོ། གཞི་གཅིག་
ཏུ་མ་ལུས་བསྒྲུམས་བྱས་ནས། ཆོས་ལམ་དུ་བྱེད་ནས་འབྲོ་ཞེས་པ། ང་
བཀའ་གདམས་སྟོགས་ཆར་མ་ལྟར་བས། དོན་རྒྱ་འབག་མིག་བཞིན་འཇུག་
ཞེས་པའི། ལེགས་ཀྱན་ཏུ་ཏྲོགས་དེ་བཀའ་གདམས་ཡིན། ཁེས་གསུངས་
པ་ལྟར་རོ། དེ་ཡང་མཛེ་ཅན་རྒྱུད་པ་ལག་པ་ཆད་པ་ལ་སྦྱོར་བྱ་རེ་གཉིས་
བསྟེན་པས་ཅིར་ཡང་མི་འགྱུར་བར་སྦྱོར་ཡུན་རིང་ལ་སྟོབས་ཆེ་བ་མང་དུ་
བྱ་དགོས་པ་ལྟར། རང་ཅག་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ནད་གཞི་
ཆ་བས་ཅན་གྱིས་ཐེབས་པ་ལ། གདམས་ངག་གི་དོན་ལན་རེ་གཉིས་ཉམས་
སུ་སྒྲངས་པས་མི་ཆོག་པར་ཆུ་བོའི་རྒྱན་བཞིན་ནན་ཏན་དུ་འབད་དགོས་
ཏེ། སྟོབ་དཔོན་ཅན་གྱི་མིས། དེར་ཡང་རྒྱན་དུ་སེམས་ནི་རྣམ་མྱོངས་ལ།

། དུས་རིང་དུས་སྐབས་གཞི་སྟོན་གྱི་ཅིང་། ། མཛེ་ཅན་རྒྱུ་ལ་ལག་པ་ཆད་
 བ་ལ། ། ཐང་འགའ་སྟོན་བསྟོན་པ་ཡིས་ཅི་བགྱིར་མཆི། ། ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྟར་རོ། ། འབྲུལ་འབྲུལ་ལག་ལེན་ལ་འདེབས་པ་དག་བཞེས་སྟོན་སྒྲ་བ་ལྟ་བུ་
 དགོས་ཏེ། ། ཁོང་གིས་འདུལ་བ་གཟིགས་པས་ཀོ་ལྷགས་ཀྱི་གཞིའི་སྐབས་སྟེ་
 རབ་བྱུང་གིས་ཀོ་ལྷགས་འཆང་མི་ཆོག་པར་གསུངས་པ་གཟིགས་པ་ཅུམ་
 གྱིས་བཞུགས་གདན་འོག་ཏུ་ཀོམ་གདན་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་མ་ཐག་སྤྱིར་འཕང་
 བར་མཛད། ། ཡང་མར་གཟིགས་པས་ཡུལ་མཐའ་འཁོབ་ཏུ་ཀོ་ལྷགས་འཆང་
 ཆོག་པའི་དམིགས་བསལ་གནང་བ་གཟིགས་པས་སྒྲ་ཀོམ་གདན་ཡར་
 སྐྱངས་ནས་བཞུགས་གདན་དུ་བཏིང་བ་ལྟ་བུ་དགོས་ཞེས་གསུངས།

སྒྲ་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྦྱེས་བྱ་དམ་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ནི།
 ཆོས་འདི་དང་པོར་གསུང་བ་པོ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ནི་ལམ་འབྲས་བྱ་དང་
 བཅས་པ་རང་གིས་མཛོན་དུ་བྱས། ། གཞན་ལ་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་
 པས། ། སྐྱང་དོར་གྱི་གནད་སྟོན་པ་ལ་འབྲུལ་པ་ཅུང་ཟད་ཅུམ་ཡང་མི་མངའ་
 བའི་ཆད་མའི་སྦྱེས་བྱ་ཡིན། ། དེས་བསྟན་པའི་ཆོས་འདི་ལ་འབྲུལ་པ་ག་ལ་
 ཡོད་སྟུང་དུ་སངས་རྒྱས་རྗེས་སྟེན་དགོས། ། གསུང་ཚུལ་གཅིག་ལ། སྦྱེས་
 བྱ་དམ་པ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འདུ་ཤེས་ཞེས་སྒྲ་ཏེ། སྦྱེས་བྱ་དམ་
 པ་སྟེ་རང་གི་སྒྲ་མ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྟ་བུ་ཐུབ་པའི་སྦྱུལ་པ་ཡིན་
 སྟུང་དུ་བསམ་དགོས།

དུག་པ་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་རིང་དུ་གནས་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ནི།

ཆོས་འདི་ལྟ་བུ་ཉན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་འཇིག་རྟེན་དུ་ཡུན་
རིང་དུ་གནས་ན་ཅི་མ་རུང་སྟུང་དུ་བསམ་པ་ཡིན། གང་ལྟར་ཡང་འདུ་ཤེས་
ལྟ་བུ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བཀའ་ངོན་རྗེས་སུ་བྱ་བ་དང་། རྟག་པ་ནི་
སངས་རྒྱས་ལ་ངོན་གཞོ་བསྟོམ་པ་ཡིན། ལྟག་པར་ཆོས་ཉན་པའི་ཆེ་ཤིན་ཏུ་
གལ་ཆེ་བ་ནི། རང་གི་རྒྱུད་ཐོག་ཏུ་འགོལ་བཞིན་ཉན་དགོས། དེ་མིན་རང་
གི་རྒྱུད་ལོགས་ཤིག་ཏུ་བཞག། །ཆོས་ཉན་པ་དེ་ལོགས་ཤིག་ཏུ་བཞག་ན།
གདམས་ངག་ཟབ་ལ་རྣོ་བ་ཅི་ཅེས་ཐོས་ཀྱང་རང་རྒྱུད་ལ་གང་ཡང་མི་ཕན་
པས། དཔེར་ན་བྱད་བཞིན་ལ་ནག་ལོག་ཡོད་མེད་མེ་ལོང་གི་ནང་དུ་བལྟས་
ཏེ། འདུག་ན་བསལ་དགོས་པ་ལྟར། ཆོས་ཀྱི་མེ་ལོང་གི་ནང་དུ་རང་གི་ཤེས་
རྒྱུད་དང་སྟོང་པ་ལ་སྟོན་ཆགས་མ་ཆགས་ཞུས་དག་བཏང་ནས་ཉན་ཅིང་།
སྟོན་ཆགས་པ་ཞིག་མཐོང་ན་བདག་གི་རྒྱུད་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་སོང་ངོ་སྟུང་
དུ་ཡོད་ལ་གདུང་བ་བསྐྱེད་དེ་སྟོན་དེ་རྣམས་སེལ་བའི་ཐབས་ལ་འབད་ཅི་
ཐུབ་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་སྐྱེས་རབས་ལས། བདག་གི་སྟོང་པ་ངན་
པའི་གཟུགས། །ཆོས་ཀྱི་མེ་ལོང་གསལ་མཐོང་ན། །ཡོད་ལ་གདུང་བ་རབ་
སྐྱེས་ཏེ། །བདག་ནི་ཆོས་ལ་སྟོགས་པར་འགྱུར། །ཞེས་སུ་དྲ་སའི་བུ་རྒྱལ་བུ་
རྒྱུ་ཞེས་རྒྱལ་བུ་སྐྱེས་ལྟེན་ལ་ཞུས་པ་ལྟར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན།

དེ་ནི་སྟོན་བཅོམ་ལྡན་འདས་སྟོབ་པ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་རྒྱལ་
བུ་རྒྱལ་བུ་ཞེས་པར་འཁྱུངས་པའི་ཆེ། སུ་དྲ་སའི་བུ་ཞེས་བྱ་བ་མི་གསོན་པོ་
བསད་ནས་ཟ་བ་ཞིག་ཡོད་དེ། ལན་ཅིག་རྒྱལ་བུ་སྐྱེད་མོས་ཆལ་དུ་ཕེབས་

བ་ན། བྲམ་ཟེ་ལེགས་པར་སྤྲོ་བ་ཞིག་འོངས་ཏེ་དེ་ལ་རྒྱལ་བྱས་ཆོས་ཉན་
 པའི་ཆོ། སྒོ་བྱར་དུ་ཅ་ཅ་ཆེན་པོ་བྱང་བ་ཅི་ཡིན་བཟླ་བ་ཅུག་པས་སུ་དྲ་
 སའི་བྱ་འོངས་པ་ཤེས་ནས། ཆབ་སྒོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སུ་དྲ་སའི་བྱ་རྒྱུ་ཁ་
 མི་ཟན་དེ་འདྲིར་འཛིགས་བཞིན་དུ་མཆིས་ཏེ། ཏྲ་དང་སྒྲུང་པོ་ཆེ་དང་ཤིང་ཏྲ་
 དང་དམག་མི་མང་པོའི་དབྱང་ཡང་བྱེར་བར་འབྱུར་ཞིང་མཆིས་ན། དེ་ལས་
 ཅི་ལེགས་པར་མཛད་ཅིང་བཀའ་བསྐྱོས་མཛད་པའི་དུས་ལ་བབས་སོ་ཞུས་
 བ་ན་དེ་དགྱེས་བཞིན་དུ་བཅུན་མོ་སོགས་ཀྱིས་བཀག་གྱུར་མ་གསན་པར་
 ཅ་ཅ་ཆེན་པོ་གང་ན་ཡོད་པ་དེར་བྱོན་པས། ཁོ་ཁྱོས་ཏེ་རལ་གྱི་དང་ཕུབ་
 འབྱུར་ཞིང་རྒྱལ་པོའི་དབྱང་གི་རྗེས་སུ་བསྐྱེགས་པ་གཟིགས་ནས་འཛིགས་
 བ་དང་ཐེ་ཆོམ་མེད་པར་བྱ་ཆེ་བ་ང་ཡིན་ཏེ་ང་འདྲིར་ཡོད་པས་ཚུར་ཤོག་
 ཅིག་གསུངས་པ་ན། ཁོ་ཡང་ཚུར་ཤོག་སྟེ། ང་ལ་ཡང་ཁྱོད་ཉིད་དགོས་སོ་
 ཟེར་ནས་བརྒྱགས་ཏེ་འོངས་ནས་རྒྱལ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་བ་ཕྱག་པ་ལ་བསྐྱོན་ཏེ་བྱོས་
 ནས། ཁོ་རང་གི་གནས་མིའི་ཀོང་རུས་མང་པོས་གང་བ། ས་གཞི་དམར་བ།
 ཅེ་སྤྱང་ལ་སོགས་པའི་གཅན་གཟན་གདུག་པ་ཅན་དང་བྱ་གློད་དང་ཁྲ་ཏྲ་ལ་
 སོགས་པའི་སྤྲ་མི་སྟན་པ། རོ་བསྐྱེགས་པའི་དུད་པས་མདོག་ནག་པོར་བྱུར་
 བ་སོགས་འཛིགས་སུ་རུང་བ་དེའི་ནང་དུ་རྒྱལ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་བ་བཞག་སྟེ། དེའི་
 བྱད་གཟུགས་བཟང་པོ་ལ་ཆགས་ནས་མིག་བབྱད་དེ་བཟླ་ཞིང་ངལ་བསོ་
 བར་བྱེད་དོ། །དེའི་ཆེ་རྒྱལ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་སྤྱེད་མོས་ཆལ་དུ་བྲམ་ཟེ་ལེགས་
 པར་སྤྲོ་བ་དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་ཡོན་འབྱུལ་རྒྱ་མ་བྱུང་སྟམ་དུ་དགོངས་ནས་སྤྱན་

ཆབ་ཞོར་བར། དེ་ནས་སྲ་དྲ་སའི་བྱས་ཁྱོད་ཅུང་ཞིག་སྟོད་ཅིག་ཁྱོད་རྒྱལ་
བྱ་ལྷ་བ་ཞེས་སྟོ་བརྟན་པའི་ཆད་དུ་གྲགས་པ་ལ། ངས་བཟུང་བའི་ཆེ་ན་མཆི་
མ་འཆོར་བ་ཡ་རེ་མཆོན། ཉམས་ཉེས་བྱུང་ན་སྟོ་བརྟན་པོ་དོན་མེད་འགྱུར།
སྲ་ངན་བྱུང་ན་ཐོས་པས་མི་པན། བདེག་ན་གཡོ་བར་མི་འགྱུར་བ་གང་ཡང་
མེད་ཟེར་བ་དེ་བདེན་པར་སྤང། དེ་བས་ན་ཁྱོད་བྱང་པོར་སྟོས་ཤིག །ངས་
བསད་དོགས་པའམ་གཉེན་བཤེས་དང་བཅུན་མོ་དང་བྱ་དང་པ་མ་དང་བྲལ་
དོགས་ནས་ཁྱོད་མཆི་མ་བྱུང་ངམ་གང་ཡིན་བྱང་པོར་སྟོས་ཤིག་ཟེར་བ་ལ།
རྒྱལ་སྲས་དེས་དེའི་ལན་དུ། ངས་བྲམ་ཟེ་ཞིག་ལ་ཆོས་ཁྱེས་པར་ཡོན་འབྱལ་
རྒྱ་མ་བྱུང་བས་ང་ཐོངས་དང་ཡོན་ཕྱལ་ནས་སྤར་ངེས་པར་སྟེབས་འོངས་
ཞེས་གསུངས་པ་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་ངེ་ཙམ་སྤྲས་ཀྱང་མི་བདེན་ཏེ་འཆི་བདག་
གི་ཁ་ནས་ལན་ཅིག་ཐར་བར་སྤར་བསམ་བཞིན་དུ་འཆི་བདག་གི་བྱང་དུ་སྲ་
ཞིག་འོངས་ཞེས་སོགས་ཟེར་བ་ལ། ངའི་ཆོག་གིས་སྤར་འོང་ངོ་ཞེས་ཁས་
མ་སྤངས་སམ་ང་ནི་བྱ་ལྷ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ་བདེན་པ་སྟོག་དང་འབྲ་བར་
མི་འདོར་ངོ་ཞེས་གསུངས་པ་ན། ཁོ་ཡིད་མ་ཆེས་བཞིན་དུ་ཉམས་སད་པའི་
ཕྱིར་འོན་སོངས་ཤིག་ཁྱོད་བདེན་པ་ཁས་འཆེས་པར་བལྟའོ། །སོང་ལ་བྲམ་
ཟེ་དེ་ལ་ཅི་འདོད་པ་བྱོས་ལ་སྤར་སྤར་དུ་ཤོག་ཅིག །ང་ཡང་ཁྱོད་སྟེག་པའི་མེ་
སྟ་གོན་བྱེད་ཅིང་སྟོད་དོ་ཞེས་ཟེར་ངོ། །དེ་ནས་རང་གི་བྲིམ་དུ་བྱོན་ཏེ་བྲམ་ཟེ་
དེ་ལ་ཆོགས་བཅད་བཞིའི་ཡོན་དུ་གསེར་སྤང་བཞི་སྟོང་བྱིན། དེ་ནས་ཡབ་
ཀྱིས་ཐབས་སྟོ་ཆོགས་ཀྱིས་བཀག་ཀྱང་མ་གསན་པར་སྲ་དྲ་སའི་བྱའི་སར་

ཕེབས་པ་ན། ཁོས་རྒྱུ་རིང་པོ་ནས་མཐོང་སྟེ་ཡ་མཚན་པར་གྱུར། དེ་ནས་
 ད་ཐོ་ཞིག་གསུངས་པ་ན། ཟ་བའི་དུས་ང་རང་གིས་ཤེས། ད་ལྟ་མེ་ལ་དུད་
 པ་མང་དུ་འདུག་པས་དུད་པ་ཅན་གྱི་མེ་ལ་ཤ་བསྐྱེག་ན་ཤ་ཡང་དུད་ནི་དང་
 བཅས་ཤིང་མི་ཞིམ་པར་འགྱུར་བས་རེ་ཞིག་སྤྱོད་གྱིས་བྲམ་ཟེ་དེ་ལས་གཤ་
 ཆེ་མདོག་གིས་ཉན་པ་དེ་ང་ལ་སྟོན་ཅིག་ཅེས་ཟེར་བ་ན། བྲམ་ཟེའི་ལེགས་
 བཤད་དེ་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་དབྱེ་བ་འབྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས།
 སྟོན་པོ་ལས་ཀྱང་སྤྱོད་ཚུལ་ངན་པ་སྤྱོད་ལ་ཐོས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་ཅི་ཞིག་
 བྱ་ཞེས་གསུངས་པས་ཁོས་དེ་མ་བཟོད་ནས་སྤར་ཡང་། སྤྱོད་ཅུང་ཞིག་སྤྱོད་
 ཅིག །སྤྱོད་རང་རྒྱལ་པོ་རྣམས་མཚོན་ཆ་ཐོགས་ཏེ་རི་དྲགས་གསོད་པ་དེ་
 ཆོས་དང་འགཤ་བ་ཡིན་ཟེར། རྒྱལ་སྤྱི་སྤྱོད་བས་ལན་དུ། རི་དྲགས་གསོད་
 པའི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ཀྱང་ཆོས་དང་འགཤ་བ་ཡིན་མོད། མི་ཤ་ཟ་བ་དེ་བས་
 ཀྱང་སྤྱད་དེ་མི་རི་དྲགས་ལས་རིགས་མཐོ་བས་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཤི་བའི་
 ཤ་ཡང་ཟར་མི་རུང་ན། ཟས་གྱི་ཕྱིར་དུ་གསོད་པ་གཤ་རུང་ཞེས་གསུངས།
 དེ་ནས་སྤྱ་དུ་སའི་བྱས། སྤྱོད་ངའི་དུང་དུ་འོངས་པ་འདི་སྤྱོད་གཞུང་ལྷགས་
 གྱི་ཚུལ་ལ་མི་མཁས་སོ་ཟེར་བ་ལ། ངས་བདེན་པའི་ཆོག་བསྐྱུང་བའི་ཕྱིར་
 འདིར་འོངས་པས་ང་ཉིད་གཞུང་ལྷགས་ལ་མཁས་ཞེས་གསུངས། དེ་ནས་
 ཁོས་མི་གཞན་རྣམས་ངའི་དབང་དུ་གྱུར་ན་སྐྱབ། སྤྱོད་ནི་དཔའ་བཟོན་དལ་
 གྱིས་མ་བཏང་བས། སྤྱོད་འཆི་བའི་འཇིགས་པ་མེད་པ་འདྲ་ཟེར་བ་ལ། རྒྱལ་
 སྤྱི་སྤྱོད་པས། མི་རྣམས་སྤྱིག་པ་བྱས་པར་འགྱོད་པར་འགྱུར། ངས་ནི་སྤྱིག་

པའི་ལས་བྱས་པ་མི་བླ་པས་དེའི་སྤྱིར་འཇིགས་པ་མེད་དོ། །དེ་བས་ན་ད་
མཆོད་སྦྱོན་བྱེད་དོ་བོ་ཞིག་ཅེས་གསུངས་པས། ཁོ་དད་པ་སྦྱེས་ནས་མིག་
མཆི་མས་གང་། ལུས་ཀྱི་བ་སྦྱ་ལྡང་། སྒྲིག་པའི་རང་བཞིན་བརྗོད་ནས་གྲུས་
པར་བལྟས་ཏེ། བྱེད་ལྟ་བུ་ལ་ཤེས་བཞིན་དུ་སྒྲིག་པ་བྱེད་པ་ནི་མི་བཟད་པའི་
དུག་འཕྱང་བ་ཡིན་པས། དེ་བས་བྱོད་ཀྱིས་བྲམ་བེས་ལེགས་པར་སྦྱས་པ་
དེ་བདག་ལ་བསྟན་དུ་གསོལ་ཞེས་སོགས་དང་། བདག་གི་སྦྱོད་པ་ངན་པའི་
གཟུགས། །ཞེས་སོགས་གོང་གི་ཆོགས་བཅད་འདི་ཡང་སྦྱས་པ་ན། རྒྱལ་
སྐུ་སྦྱོང་བས་ཁོ་སྦྱོད་དུ་གྱུར་པར་གཟེགས་ནས། རབ་ཏུ་དམའ་བའི་སྟན་ལ་
འདུག །དུལ་བའི་དཔལ་ནི་རྣམ་པར་བསྐྱེད། །དགའ་དང་ལྡན་པའི་མིག་གིས་
བལྟ། །ཆོག་གི་བདུད་རྩི་འཕྱང་བ་བཞིན། །གྲུས་པ་བསྐྱེད་ཅིང་རྩི་གཅིག་
བཏུད། །རབ་ཏུ་དང་ལ་དྲི་མེད་ཡིད། །ནད་པས་སྦྱོན་པའི་ཆོག་མཉན་བཞིན། །
རིམ་གྱོ་བསྐྱེད་དེ་ཆོས་ཉོན་ཅིག །ཅེས་གསུངས། དེ་ནས་སུ་དྲ་སའི་བྱས་རྩོ་
ལེབ་མཐོན་པོ་ཞིག་གི་སྟངས་དུ་ཁོ་རང་གི་སྦྱོད་གཡོགས་བཏིང་། དེ་ལ་རྒྱལ་
སྐུ་སྦྱོང་བ་བཞུགས་སུ་བཅུག །ཁོ་རང་དེའི་མདུན་དུ་བསྐྱེད་ནས་ཞལ་རས་
ལ་བལྟས་ཏེ་འཕགས་པ་ད་གསུངས་ཤིག་བེར་རོ། །རྒྱལ་སྐུ་སྦྱོང་བས། དམ་
པ་དག་དང་ལན་གཅིག་ཅུམ། །རྩི་ལྟར་འདོད་པ་འཕྲད་གུང་བུང་། །འདིས་
པར་བྱ་བ་མི་དགོས་པར། །རབ་ཏུ་བཟོན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་
ཆོས་གསུངས་པས་ཁོའི་རྒྱུད་དུལ་ནས་བཀའ་དྲིན་བསབ་སྤྱིར་བའི་དོན་
དུ་རྒྱལ་པོའི་བྱ་དགུ་བཅུ་གོ་དགུ་བཅོན་དུ་བཅུག་ཡོད་པ་རྣམས་ཕུལ་ནས་

ཕྱིན་ཆད་བདེན་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་འཛིན་པ། སེམས་ཅན་གསོད་པ་སྤོང་བ།
མི་ཤ་བ་བ་རྣམས་སྤོང་བའི་དམ་བཅའ་ལུལ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན།

དེས་ན་ཆོས་ཉན་པའི་ཆེ་རང་གི་ཤེས་རྒྱུད་དང་ར་སྤོང་བྱེད་བཞིན་དུ་
ཉན་ན་སྤྱད་སའི་བྱ་ལྟར་ཤེས་རྒྱུད་ཤིན་ཏུ་རྩ་བ་པ་ཡང་རྒྱུད་དུལ་བར་འགྱུར་
ཞིང་། ཆོས་དང་སེམས་གཉིས་ལོགས་སུ་བྱས་ནས་ཉན་ན་སྤྱོད་མ་དེ་ཅམ་
བཟང་ཡང་། གདམས་ངག་དེ་ཅམ་རྣེ་ཡང་རྒྱུད་ལ་ཅུང་བད་ཅམ་ཡང་མི་པན།
འགའ་ཞིག་གིས་ཆོས་ཉན་པའི་ཆེ་རང་གི་སྤྱོད་མ་ཤེས་པ་དང་། མ་ཐོས་པ་
དེ་འདྲ་གསུངས་སྟམ་ནས་ཉན་པ་དེ་འདྲས་ཤེས་རྒྱུད་ལ་མི་པན། འགའ་ཞིག་
གིས་གདམས་ངག་གི་བཅ་གནད་རྣམས་ལ་ནན་ཏན་དུ་མི་བྱེད་པར་གཏམ་
རྒྱུད་སྟན་པོ་སོགས་ལ་ཡིད་གཏོད་པར་བྱེད་པ་དཔེར་ན་སྤོང་རྒྱལ་མཆོག་
བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་ལམ་རིམ་གསུངས་པའི་སྐབས་མི་ཞིག་གིས་དེ་
རིང་སྤོང་སྤོང་ཆེན་པོ་བྱང་འཕན་ཡུལ་མ་ཡི་ཐུ་མཁར་བེར་བ་ལྟན་བྱུང་རྫོང་
རེད་གསུངས་བྱང་བེར་བ་ལྟ་བུར་མ་སོང་བ་དགོས། འགའ་ཞིག་སྤྱོད་མས་
གང་གསུངས་གཞུང་དང་མཐུན་མི་མཐུན་བརྟགས་ནས་སྤྱོད་མ་ལ་ཞུས་དག་
བྱེད་པ་ལྟར་ཉན། སྤྱོད་མ་ཆེ་སྤོང་ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེས་དེང་སང་གི་
སྤོབ་མ་རྣམས་སྤྱོད་མ་ལ་ཞུས་དག་བྱེད་མཁན་དང་འདྲ་ཞེས་གསུངས། དེ་
འདྲའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་གཏན་ནས་མི་པན་པས་རང་གི་རྒྱུད་ཐོག་ཏུ་འགོལ་
བཞིན་ཉན་པ་གལ་ཆེ། དེས་ན་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འདི་སྤྱོད་མས་འཆད་པའི་
ཆེ་ནའང་ཆོག་སྤོང་གཙོད་པ་གཙོ་བོར་མི་བྱེད་པར་སྤོབ་མའི་རྒྱུད་འདུལ་

ཐབས་གཙོ་ཐོར་བྱས་ནས་བཤད། ཉན་མཁན་སྟོབ་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཉན་
ལུགས་གོང་གི་དེ་འདྲ་མི་བྱེད་པར་གང་གསུངས་ཐམས་ཅད་རང་གི་རྒྱད་
ཐོག་ཏུ་བཀལ། རང་རྒྱད་འདུལ་བ་གཙོ་ཐོར་བྱས་ནས་ཉན་དགོས། དེ་ལྟར་
བྱས་ན་རྟོགས་པའི་སྟེ་དང་པོ་ཆོས་གལ་འདིར་སྐྱེ་བ་ཡིན། ལྷ་མས་ཀྱང་ཆོས་
ཁྲིའི་སྟེང་ནས་བཤད་པ་ལྟ་བུ་ཤིག་ཏུ་གདན་དངས་ང་ལུལ་ནས་ཁྱས་ཀྱང་མི་
ཡོང་། སྟོབ་མས་ཀྱང་ཆོས་གལ་དུ་ཡིད་འཁུལ་བ་ལྟ་བུ་སྟོག་ཏུ་སྟོ་སྟོང་བ་
ལ་ཡང་མི་འབྱུང་བ་ཡིན། སྟོན་དགེ་བཤེས་པོ་རྟོ་བས་ཆོས་གང་གསུང་དང་
ཐ་ན་བྱ་སྐྱུང་གསུངས་པ་ཚུན་ཀྱང་སེམས་ལ་ཤིན་ཏུ་པན་པ་ཞིག་ཡོད་ཅིང་།
དེའི་ཆེ་དགེ་བཤེས་ཆོས་ཀྱི་འོད་ཟེར་ཞེས་པ་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་
པས་གདམས་ངག་ཟབ་ལ་རྒྱས་པ་ཇི་ཅུ་མ་གསུངས་ཀྱང་སེམས་ལ་མི་པན་
པར་ཚུལ་དེ་འགའ་ཞིག་གིས་པོ་རྟོ་བ་ལ་ཁྱས་པར། པོ་རྟོ་བས་ཁོང་གིས་
ལེགས་པར་བཤད་པ་འབའ་ཞིག་གསུངས་པ་ཡིན་ཀྱང་ངོས་གཉིས་ཀྱིས་
འཆད་ལུགས་ཀྱི་བྱད་པར་ཡིན་གསུངས། དེ་ཇི་འདྲ་ཡིན་ཁྱས་པར། ཁོང་
གིས་ཤེས་བྱ་གཏན་ལ་འབེབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས། རེད་ཀྱིས་
ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མདེལ་ཅེ་ནང་དུ་བསྟན་ནས་བཤད་པའི་བྱད་པར་ཡིན་
གསུངས། ཇེས་སུ་གསུང་དེ་དགེ་བཤེས་ཆོས་ཀྱི་འོད་ཟེར་ཀྱིས་གསན་ནས་
པོ་རྟོ་བའི་བྱད་དུ་ཆོས་གསན་པར་ཐེབས་པར་བྱགས་རྒྱད་ལ་ཤིན་ཏུ་པན་
པ་བྱུང་སྟེ་སྤར་མ་ཤེས་པ་ཞིག་ཤེས་རྒྱ་མ་བྱུང་ཡང་། སྤར་མ་གོ་བ་ཞིག་གོ་
རྒྱ་བྱུང་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དགོས་པ་རེད། དེས་ན་དགེ་བཤེས་སྟོན་པའི་

ཞལ་ནས། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤྲུལ་སྤྱོད་པ་ན་འབྱམས་སྤྲུལ་པར་གོ་བ་སྐྱེད་
ལ་ལག་ཏུ་ལེན་པ་ན་བསྟན་པའི་ཐ་མ་ལ་གང་པན་དང་ཐད་ཀར་དོན་དུ་གང་
འགྱུར་སྟོན་པ་ཞིག་དགོས་ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་འདི་ལྟ་བུ་ལ་བྱ་དགོས། དེ་
ཡང་བསྟན་པའི་ཐ་མ་ཞེས་པ་ལ་གསུངས་ལུགས་སྣ་ཆོག་སྟེ་ཡོད་ཀྱང་བདག་
གི་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་རྒྱུན་ལ་ཆོས་མང་དུ་བཤད་ཀྱང་ཆོས་བསྟན་
པའི་མཛུགས་གི་འགག་སྒྲོམ་སྒྲོབ་མའི་རྒྱུད་ལ་གང་པན་ཞིག་དགོས་པ་ལ་
བྱེད་གསུངས། ས་བཅད་འདི་འཆད་ཉན་ལམ་དུ་གཏོང་བའི་མན་ངག་སྟེ་སྤར་
ཞུས་པ་ལྟར་འདི་ནས་འབྱུགས་ན་ཆོས་གཅིག་ནས་འབྱུགས་ན་བཙོ་ལྷའི་
བར་ཞེས་བེར་བ་ལྟར་ཆོས་ཟབ་ལ་རྒྱས་པ་ནི་ཅ་མ་ཐོས་ཀྱང་ལྟ་བུ་དུ་
བབས་པ་ལྟར་གྱུར་ནས་ཆོས་དེ་ཉིད་ཉོན་མོངས་པའི་གྲོགས་སུ་འགོ་བ་ཆེས་
མང་བར་སྤང་བས་འདི་ལ་ནན་ཏན་བྱེད་པ་གལ་ཆེ་གསུངས།

གཉིས་པ།

ཆོས་བཤད་པའི་ཚུལ་ལ་བཞི།

ཆོས་བཤད་པའི་པན་ཡོན་བསམ་པ། སྟོན་པ་དང་ཆོས་ལ་རིམ་གྱི་
བསྐྱེད་པ། བསམ་པ་དང་སྒྱུར་བ་ནི་ལྟ་བུས་བཤད་པ། དུལ་གང་ལ་བཤད་
པ་དང་མི་བཤད་པའི་བྱེད་པར་རོ། །དེའི་དང་པོ་ཆོས་བཤད་པའི་པན་ཡོན་
བསམ་པ་ནི། ཆོས་འཆད་པ་པོས་ཀྱང་མཛོད་ལས། ཆོས་སྐྱིན་ཉོན་མོངས་
ཅན་མིན་པས། །མདོ་སོགས་ཡང་དག་ནི་བཞིན་སྟོན། །ཞེས་གསུངས་པ་

ལྟར་ཆོས་སྦྱིན་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་མི་འགྱུར་བ་གལ་ཆེ། དེ་ནི་འབྲུལ་བ་
 སོགས་ཨེ་ཡོང་སྟམ་པ་རྟེན་པ་ལ་རེ་བ་དང་། སྟོབ་མ་མང་པོས་བཀྱར་སྟེ་
 སོགས་ཨེ་ཡོང་སྟམ་པ་དང་། མཁས་གྲགས་དང་སྟོན་གྲགས་སོཾ་ཨེ་ཡོང་
 སྟམ་པས་འཆད་ན་པན་ཡོན་ལས་ཉེས་དམིགས་ཆེ་ཞིང་བསོད་ནམས་ཆེན་
 པོ་ཉམས་ནས་འགྲོ་བ་ཡིན། ཐ་ན་རྣམ་སྟོན་ཅམ་ལ་ཡང་མི་བལྟ་བར་སྟོང་རྗེ་
 ཆེན་པོས་སྟོབ་མ་ལ་ཨེ་པན་རེ་བས་འཆད་པ་ཞིག་དགོས། ལུ་བཟང་རྗེ་ཡེ་
 ཤེས་རྒྱ་མཚོས། ཆོས་བཤད་དབང་བསྐྱར་བྱེད་དུས་རྣམ་དཔྱོད་འབྲེལ་ཞིག་
 འདུག་སྟེ། །འབྲུལ་བ་ཨ་ཉན་བྱེད་དུས་བསམ་པ་གཏིང་ནས་སྦྱོ་འདུག །ཅེས་
 གསུངས་པ་ལྟ་བུར་མ་སོང་བ་དགོས། དེ་ལྟར་བཟང་བཟང་ལ་མི་བལྟ་བར་ཆོས་
 འཆད་པ་ནི་པན་ཡོན་ཆེ་སྟེ། ལྟག་བསམ་བསྐྱུལ་བའི་མདོ་ལས། བྱམས་པ།
 ཉི་ཤུ་པོ་འདི་ནི་བཟང་བཟང་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་རྟེན་པ་དང་བཀྱར་སྟེ་མི་
 འདོད་པར་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་པན་ཡོན་ཡིན་ཏེ། ཉི་
 ཤུ་གང་ཞེན་འདི་ལྟ་སྟེ། དན་པ་དང་ལྟན་པར་འགྱུར་བ་དང་། སྟོ་གྲོས་དང་
 ལྟན་པར་འགྱུར་བ་དང་། སྟོ་དང་ལྟན་པར་འགྱུར་བ་དང་། བརྟན་པ་དང་ལྟན་
 པར་འགྱུར་བ་དང་། ཤེས་རབ་དང་ལྟན་པར་འགྱུར་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་
 འདས་པའི་ཤེས་རབ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་དང་། འདོད་ཆགས་རྒྱུ་
 བར་འགྱུར་བ་དང་། ཞེ་སྤང་རྒྱུ་བར་འགྱུར་བ་དང་། གཏི་ལྷག་རྒྱུ་བར་
 འགྱུར་བ་དང་། བདུད་ཀྱིས་དེ་ལ་སྒྲགས་མི་རྟེན་པར་འགྱུར་བ་དང་། སངས་
 རྒྱུས་བཙུམ་ལྟན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་དགོངས་པར་འགྱུར་བ་དང་། མི་མ་ཡིན་

པ་རྣམས་དེ་ལ་སྤང་བར་འགྱུར་བ་དང་། ལྟ་རྣམས་དེ་ལ་གཟི་བྱིན་སྦྱེད་པར་
 འགྱུར་བ་དང་། མི་མང་འབྲེལ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལ་སྤྲུགས་སྦྱོར་པར་མི་འགྱུར་བ་
 དང་། དེའི་མང་འབྲེལ་རྣམས་མི་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཆོག་བཙུན་
 པར་འགྱུར་བ་དང་། དེས་མི་འཛིགས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཡིད་བདེ་
 བ་མང་བར་འགྱུར་བ་དང་། མཁས་པས་བསྐྲུགས་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེའི་
 ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་དེ་ཡང་རྗེས་སུ་བྱ་བ་འོས་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་པན་ཡོན་ཉི་ཤུ་འབྱུང་། དེའི་དང་པོ་བྱ་བ་དང་ལྡན་པ་ནི།
 ཆོས་མི་བརྗེད་པ་དང་། སློ་བྱོས་དང་ལྡན་པ་ནི་དོན་དམ་སྒྲིམ་བྱུང་གིས་ངེས་
 པ་དང་། སློ་དང་ལྡན་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་བསམ་བྱུང་གིས་ངེས་པ་དང་། བཏྱན་པ་
 དང་ལྡན་པ་ནི་མི་འཕྲོག་པ་དང་། ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ་ནི་ཆོགས་སྦྱོར་གྱི་
 སྐབས་ཀྱི་འཛིག་ཏེན་པའི་ཤེས་རབ་དང་། འཛིག་ཏེན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་
 རབ་ནི་མཐོང་སྒྲིམ་གྱི་སྐབས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཡིན་ཚུལ་དང་། ཉི་ཤུ་པོ་འདི་ལ་
 རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་དྲུག །བྲལ་འབྲས་བཞི། བདག་འབྲས་དགུ། རྣམ་སྦྱིན་
 གྱི་འབྲས་བུ་གཅིག་བཅས་ཡོད་ཚུལ་སོགས་རྒྱས་པར་གསུངས། པན་ཡོན་
 གཞན་ཡང་དག་ཤུལ་ཅན་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། བྱིས་པས་བཟང་བཟང་
 དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱིན་པ་བས། རབ་ཏུ་བྱུང་བས་ཆོས་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་
 གཅིག་ཙམ་བྱིན་པ་བསོད་ནམས་ལྷག་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་པན་ཡོན་
 དེ་རྣམས་བྱ་བ་ནས་དེ་རྣམས་བདག་གི་བདེ་བའི་ཡོ་བྱད་དོ་སྙམ་ནས་འཆད་
 དགོས། པན་ཡོན་འདི་རྣམས་ཆོས་ཁྲིའི་སྟངས་ཆོས་བཤད་པ་ཁོ་ན་ཙམ་

མིན་པར་དགོ་ཀན་ལྟ་བུས་དགོ་ཕྱག་ལ་དཔེ་ཆ་ཚུལ་བཞིན་བེད་པ་ཚུན་ལ་
ཡང་འབྱུང་། ཆོས་འདོན་ལྟ་བུའི་ཆེ་ཡང་མཐའ་སྐྱོར་དུ་ལྟ་སྟུང་། མི་མ་ཡིན་
སོགས་མང་དུ་འདུས་པ་ལ་འཆད་པར་མོས་པས་བཏོན་ན་པན་ཡོན་དེ་ལྟར་
འབྱུང་། དཔེ་ཆ་འཛིན་སྐྱོར་བྱེད་པའི་ཆེ་ཡང་དེ་དང་འདྲ། གཞན་ལ་སྐྱད་ཆ་
བཤད་པ་ཚུན་ཆད་དུ་ཡང་སྤང་དོར་གྱི་གནད་བསྟན་ན་པན་ཡོན་བྱད་པར་
ཅན་འབྱུང་། འོན་ཀྱང་སྤང་མར་འགོ་མི་འགོའི་བྱད་པར་ནི་ཡོད་གསུངས།

གཉིས་པ་སྟོན་པ་དང་ཆོས་ལ་རིམ་གྱོ་བསྐྱེད་པ་ནི། དྲགས་པོ་དག་
དབང་གྲགས་པས། རྒྱལ་ཡུམ་གསུང་ཆེ་སྟོན་པས་ཉིད་གདན་བཤམས།
། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་སྡེ་
གསུངས་པའི་ཆེ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱག་མཆན་བཟང་དཔེ་བྱད་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་
གསེར་གྱི་ཡལ་འདབ་བརྒྱང་བ་ལྟ་བུས་ཆོས་འཆད་པའི་གདན་བཤམས་
པར་མཛད་པ་སོགས་ཆོས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་བཀྱར་བའི་ཞིང་ཡིན་
པས་གྲུས་པ་ཆེན་པོས་འཆད་དགོས། དེ་བཞིན་དུ་བཀའ་བསྟུང་དང་པོའི་ཆེ་
ཡང་དག་བཅོམ་པ་ལྟ་བུའི་སྐུ་སྐྱར་བཅེགས་པའི་སྟེང་དུ་ཀྱན་དགའ་བོ་
སོགས་བཞུགས་ནས་གསུངས་པས་ཆོས་ཀྱི་ཆེ་བ་དེ་ལྟ་བུ་མཛད་པ་རེད།
གཞན་དུ་ཆོས་གོས་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ན་བཟའ་ཡིན་པས་གཟན་གྱིས་
འཕྲི་བརྟེན་གཏོང་བ་དང་། གདན་དུ་བཏོང་བ་སོགས་བྱེད་མཁན་མང་ཡང་
ཤིན་ཏུ་ནས་མི་རུང་། ཆོས་ཀྱི་ཆེ་བའི་ཆེད་ནི་དེ་ལྟར་དགོས། སྟོན་པའི་ཡོན་
ཏན་དང་བཀའ་བློན་བློན་ནས་ཀྱང་གྲུས་པ་བསྐྱེད་དགོས།

གསུམ་པ་བསམ་པ་དང་སྒྲིབ་བ་དེ་ལྟར་བྱས་བཤད་པ་ལ། བསམ་པ་ནི།
 དྲགས་པོ་དག་དབང་གྲགས་པས། དཔེ་མཚུང་བདག་ཉིད་སྒྲིག་དང་འཆད་
 པས་ངལ། །གཞན་སྒྲིབ་སྒྲིབ་དང་ཕྱི་བཞེས་ཕྱག་དོག་སྤང་། །འཁོར་ལ་བྱམས་
 བསྐྱེམ་འདུ་ཤེས་ལྡན་ཟེན་པས། །ཚུལ་བཞིན་བསྟན་དགོ་བདེ་བའི་ཡོ་བྱད་
 བསམ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གདམས་ངག་གི་གནད་གལ་ཆེ་བ་རྣམས་
 སེར་སྒྲུབ་བྱས་ཏེ་མི་སྒྲིབ་པའི་དཔེ་མཚུང་དང་། ཆོས་འཆད་པའི་ཞོར་ལ་ངས་
 གྲང་སྒྲར་འདི་དང་འདི་བྱས་ཞེས་བདག་ཉིད་སྒྲིག་པ་དང་། འཆད་པས་ངལ་
 བ་དང་། ཆགས་སྤང་གིས་ཀྱན་ནས་བསྤང་སྟེ་གཞན་གྱི་སྒྲིབ་བརྗོད་པ་དང་།
 འཆད་མི་འདོད་པར་ཕྱི་བཞེས་གྱིས་ལེ་ལོ་བྱེད་པ་དང་། གཞན་མཐོ་བར་
 དོགས་པའི་ཕྱག་དོག་སོགས་སྤངས་ཏེ་ཉན་པ་པོ་རྣམས་ལ་བྱམས་པ་དང་
 སྒྲིབ་རྗེ་ཤྱགས་དྲག་པོས་འདུ་ཤེས་ལྡན་བཞག་སྟེ་བཤད་དགོས། འདུ་ཤེས་
 ལྡན་ནི་རང་ལ་སྟན་པ། ཆོས་ལ་སྟན། ཉན་པ་པོ་ལ་ནད་པ་སོགས་སྤང་གྱི་འདུ་
 ཤེས་དྲག་ནས་ནན་ཏན་ཉམས་སུ་སྤངས་པ་ལ་ནད་འཆོ་བའི་འདུ་ཤེས་མ་
 གཏོགས་པའི་འདུ་ཤེས་གྱིས་ཟེན་ཅིང་ཚུལ་བཞིན་བསྟན་པའི་དགོ་བ་དེ་དག་
 བདག་གི་བདེ་བའི་ཡོ་བྱད་དོ་སྟོམ་དུ་བསམ། འདུ་ཤེས་གཅིག་ཕྱེད་དེ་ནི་སྒྲིབ་
 མ་རྣམས་གྱིས་ནན་ཏན་དུ་བྱ་དགོས་པ་ཡིན།

སྒྲིབ་བ་དེ་ལྟར་བྱས་བཤད་པ་ནི། ལྷན་སོགས་གཙང་སྤྲོད་ལྡན་པས་
 གོས་གསར་པ་གྱོན། ཁྱི་སྟན་མཐོན་པོ་ལ་འདུག །བཞིན་གྱི་མདངས་གསལ།
 དོན་ངེས་པའི་ཕྱིར་དུ་དཔེ་དང་། ལྷང་དང་། གཏན་ཆིགས་དང་ལྡན་པར་

འཆད་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་བདག་ལྟ་བུ་ཁྱིམ་ཐོན་པོ་འདི་འདྲིའི་སྟེང་དུ་
 འདུག། །མཆོག་སྐུ་ལ་རྣམ་པ་འོག་ཏུ་དམའ་བར་བཞུགས་པ་རང་ཡང་ཤིན་
 ཏུ་མཆོར་ཞིང་དགའ་རྒྱ་མི་འདུག་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་ཆེ་བར་བསམས་ནས་སྟོང་
 ཁུལ་བྱས། དེང་སང་དབུས་གཙང་དུ་བྱག་བཞེས་མ་ཉམས་པར་ཡོད་པ་ཤིན་
 ཏུ་ལེགས་པོ་ཡིན། དེ་མིན་སྤྲ་ཆེན་འགའ་ཞིག་ནས་ཆོས་རྒྱན་སྤང་བ་ཡིན་
 ཞེས་སྤྲ་མ་ཁྱིམ་དམའ་བར་བཞག་ནས་ཆོས་ཕྱལ་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཡ་མཆོན་ཅན་
 ཡང་གསུངས། བཞིན་གྱི་མདངས་གསལ་ཞེས་པའང་སྟོབ་མ་ལ་འཇུག་དང་
 བཅས་ཏེ་འཆད་དགོས། འོན་ཀྱང་སྟོང་དོལ་སྤྲ་མ་རིན་པོ་ཆེས་བེད་བྱུག་བྱག་
 ཏུ་བསྐྱམས་ནས་བཀའ་བཀྱོན་མཛད་ཚུལ་ཀྱང་ཡོད། ས་བཅད་འཁྲུགས་
 ནས་འཆད་པ་སོགས་བྱིང་བྱིང་པོ་བྱ་རོག་གི་ཆོང་བཅའ་བ་ལྟ་བུ་དང་། དཀའ་
 གནད་རྣམས་བཞག་སྟེ་ལས་སྤྲ་བ་རྣམས་སྟོན་པ་མི་ཀླན་གྱིས་བས་བ་བ་
 ལྟ་བུ་དང་། དོན་གྱི་ངོ་བོ་ལེགས་པར་མི་ཤེས་པར་འོལ་ཆོད་གྱིས་སྟོན་པ་
 ཡོང་བ་འཁར་བ་ལ་བཏེན་ཏེ་འགྲོ་བ་ལྟ་བུ་མི་རུང་། དེ་ཡང་བདག་གི་སྐྱབས་
 མཆོག་སྤྲ་མ་རིན་པོ་ཆེས་འདི་ལྟར་གསུངས་ཏེ་ཆོས་འཆད་པ་པོ་ཤིག་ནས་
 ཚུར་ཡོང་དུས་ཀྱན་སྟོང་ལེགས་པར་བཅོས། རང་གི་ཆོས་ཁྱིམ་སྟེང་དུ་ཆོས་
 གང་འཆད་པ་དེའི་རྩ་བ་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྲ་མ་རྣམས་མཐོ་བཅེགས་སུ་བཞུགས་པར་
 བསམས་ལ་ཁྱིམ་ལན་གསུམ་འཆལ། དེ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ལ་གཅིག་
 ཐིམ་གྱིས་རང་གི་རྩ་བའི་སྤྲ་མར་ཐིམ། རང་ཆོས་ཁྱིམ་སྟེང་དུ་འཛེགས་པ་ན་
 སྤྲ་མ་རང་ལ་བསྟེམ། ཁྱིམ་འདུག་ཁར་སྐར་མ་རབ་རིབ་མར་མེ་དང་། །ཞེས་

སོགས་མི་རྟག་པའི་ཆོག་བཏོན་ཅིང་སེ་གོལ་གཏོག་སྟེ་འདི་ལྟ་བུ་མི་རྟག་པ་
 སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་སྟུང་དུ་ཁེངས་སེམས་བེལ་གྱིས་གཞོན་དགོས། དེ་མིན་ཁྱི་
 མཐོན་པོའི་སྟེང་དུ་འདུག་སྐབས་ད་རེས་རང་ཨ་པོ་ད་ཡིན་སྟུང་དུ་རྒྱལ་སྟེ་
 ཡོང་གསུངས། དེ་ནས་བདུད་ཆར་གཙོད་པའི་སྒྲགས་འདོན་པར་གསུངས་
 གྲང་བྱག་བཞེས་སུ་དེའི་དོད་དུ་ཤེས་རབ་སྟེང་པོ་སྟོག་པ་བཅས་མཛད། དེ་
 ནས་སྟོར་བའི་ཆོས་རྒྱལ་རྟ་འདུར་དབྱངས་དང་བཅས་ཏེ་རྒྱས་པར་གསུངས་
 པ་འདི་རྗེ་སྐབ་ཁང་པ་དགོ་ལེགས་རྒྱ་མཆོའི་བྱག་བཞེས་ཡིན། དེ་ཡང་
 རྗེ་སྐབ་ཁང་པ་ཆེན་པོས་ལམ་རིམ་གསུངས་སྐབས་སྟོར་ཆོས་གདངས་
 དབྱངས་རིང་པོར་གསུངས་པས་ཡུན་རིང་འགོར་བར། འགའ་ཞིག་གིས་
 གསུང་བཤད་གྱི་ཡུན་ལ་གཞོད་པས་སྟོར་ཆོས་འདི་ལས་བསྐྱས་ཅམ་མཛད་
 ན་ཞུས་པར། བྱིད་ཅག་ཅི་བེར་དངོས་གཞིའི་བཤད་པ་གནད་དུ་འགྲོ་མི་འགྲོ་
 འདི་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་གསུངས་ནས་བསྐྱ་བར་མ་གནང་། སྒར་ཞུས་པ་
 ལྟར་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་རྟོགས་པའི་སྟེ་དང་པོ་ཆོས་གྲལ་འདི་ནས་
 ཞེ་སྟེ་རེ་བ་བྱེད་དགོས་པ་ལ། དེ་ལྟར་སྟེ་བ་ཆོགས་བསགས་སྟེ་སྟོང་དང་།
 གསོལ་འདེབས་སོགས་ལ་རག་ལུས་པའི་ཆེད་དུ་དགོངས་པ་ཡིན་པས་
 སྟོར་ཆོས་གྱི་སྐབས་ཁ་ཡོངས་མིག་ཡོངས་ཡུན་བསྐྱག་མི་བཟོད་པ་སོགས་
 མི་བྱེད་པར་ཆོས་ལུན་འདིའི་རིང་གི་དམིགས་སྟོར་གྱི་ཉམས་སྟོང་ཆོས་
 གྲལ་འདི་རང་ལ་སྟེ་བའི་ཆེད་དུ་བསགས་སྟེ་དང་གསོལ་འདེབས་ནན་ཏན་
 དུ་བྱེད་པ་གལ་ཆེ། དེ་ནས་མཆོལ་བྱུང་ནས་བྱག་དཔེ་དབྱུ་ལ་གཏུགས་ནས་

ཀུན་སྟོང་འཆོས་པ་དང་། རྒྱུད་ལ་པན་པའི་ཐུགས་སྟོན་མཛད་པ་འདི་ཡང་
 རྗེ་སྐུ་ཁང་པ་ཆེན་པོས་ཐུག་དཔེའམ་དབུ་ཞུ་ཞལ་རས་ལ་བཀའ་སྟེ་ཐུགས་
 སྟོན་མཛད་པའི་ཐུག་བཞེས་ལྟར་ཡིན། དེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཆོགས་
 མའི་སྐུ་ཁང་སྐྱ་མས་བདག་གིས་ཆོས་སྦྱིན་ཞེས་པ་དང་། སྟོབ་མས་བདག་
 གིས་ཆོས་ཉན་བགྲིས་པ་ཞེས་ཁ་བསྐྱར་དགོས་པ་ཡོངས་གྲགས་ལྟར་ཡིན།
 དེ་ནས་ལམ་རིམ་གང་གནང་གི་བཙེ་བཞག་རབ་ཏུ་ཉིན་ཐམས་ཅད་དང་། དེ་
 མིན་ཉིན་གཅིག་གཉིས་གསུམ་སོགས་གང་རུས་གཏོང་ཞིང་སྟོབ་མའི་གཙོ་
 བོ་ཞིག་གིས་ཡར་སྐྱོར། བཙེ་བཞག་གནང་བ་སྐུ་ཁང་མ་འགྲིགས་ཀྱང་། ཐུག་
 བཞེས་འདི་ལྟར་ཡིན་ཞེས་ངེས་པར་གསུང་དགོས། དེ་ནས་ཆོས་འཆད་
 གྱི་ཐུག་རྒྱ་དང་བཅས། ལྟ་དང་ལྟ་མིན་སོགས་གསུངས་པའི་ཆེ་བརྒྱ་བྱིན་
 སོགས་ལྟ་སྐྱ་མི་མ་ཡིན་ཆོས་ཉན་པར་འདུ་བའི་མོས་པ་བྱེད། ལྟ་རྣམས་ས་
 ལ་འདུག་མི་བཟོད་པས་བར་སྒྲུང་ལ་བསྐྱད་ནས་ཉན་ཆོག་པའི་སྐྱ་མས་གནང་
 བ་སྦྱིན་པའི་མོས་པ་ཡང་བྱེད་དགོས་པར་གསུངས་པས་འདི་རྣམས་བསྟན་
 པའི་ཐུགས་ཁུར་ཐེག་པའི་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐུགས་ལ་འཇོག་པར་མཛོད།

བཞི་པ་ཡུལ་གང་ལ་བཤད་པ་དང་མི་བཤད་པའི་བྱེད་པར་ནི། སྦྱིར་
 འདུལ་བ་ལས། མ་གསོལ་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གསོལ་བ་
 མ་བཏབ་པར་འཆད་དུ་མི་རུང་ཞིང་གསོལ་བ་བཏབ་ནའང་དེ་མ་ཐག་མི་བྱེད་
 པར་བདག་གིས་ལེགས་པར་མི་ཤེས་པས་འཆད་མི་རུས་ཞེས་པ་དང་། བྱེད་
 ལྟ་བུའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་མདུན་དུ་བདག་གིས་རྗེ་ལྟར་བཤད་རུས་ཞེས་

ཁེངས་སྐྱུང་བ་དང་། གཞན་གྱི་མོས་པ་བརྟགས་ནས་གཞིན་སྟོན་དུ་རུང་བར་
 དེས་ན་འཆད་པར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཉིང་དེ་འཇིན་གྱི་རྒྱལ་པོའི་མདོ་
 ལས། རབ་རྒྱས་བདག་གིས་མ་བསྐྱབས་ཞེས། །ཐོག་མར་ཆིག་དེ་བརྗོད་
 པར་བྱ། །ཁྱོད་ནི་ཤེས་ཤིང་མཁས་ཡིན་ན། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་མདུན་དུ་
 བོ། །བདག་གིས་དེ་ལྟར་བཤད་རུས་ཞེས། །ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་སྐད་བརྗོད་པར་བྱ།
 ཞེས་གསུངས། འོན་ཀྱང་དགོས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་འགའ་ཞིག་ལ་མ་གསོལ་
 བར་འཆད་དགོས་པའང་ཡོད་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། གལ་ཏེ་སྟོན་ནི་ཤེས་ལྟར་
 ན། །གསོལ་མ་བཏབ་ཀྱང་བཤད་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཀྱན་
 སྟོན་གྱི་ཁྱད་པར་འདུག་པ་ལ་འབྲེང་སྟེ་མི་བཤད་པ་དང་། ཉལ་བ་ལ་འདུག་
 སྟེ་མི་བཤད་པ་དང་། སྟན་མཐོན་པོ་ལ་དམའ་བ་ནས་མི་བཤད་པ་སོགས་ཉི་
 ་ཤུ་ཙམ་འདུལ་བ་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་མཛད་དགོས་གསུངས།

གོང་གི་ས་བཅད་གསུམ་པ་མཇུག་ཏུ་ཐུན་མོང་དུ་དེ་ལྟར་བྱ་བ་ནི།

གཏང་རག་གི་མཆུལ་གྱི་མཇུག་ཏུ་ཆོས་ཉན་བཤད་བྱས་པའི་དགེ་ཙམ་
 རྣམས་རིང་འབད་མ་སོགས་ཀྱི་སྟོན་སྐྱེད་པ་རྒྱས་པའི་རྒྱ་དང་། རྫོགས་
 བྱང་གི་རྒྱར་བསྟོ་བར་མཛད་ཅིང་། གྲོལ་བའི་ཆེ་སྤེབས་ལུང་མི་བྱེད་པར་སྒྲ་
 མ་དང་ཆོས་ལ་འབྲེང་བཞིན་དུ་རིམ་གྱིས་རིམ་གྱིས་གྲོལ་བ་ཕྱག་ལེན་ཡིན་
 གསུངས་སོ། །

༥ ཉིན་བཞི་པར། དཔལ་ལྷན་ལྷ་བ་གྲགས་པས། གང་ཆེ་རང་དབང་
འཇུག་ཅིང་མ་ཐུན་གནས་པ། །གལ་ཏེ་འདིར་བདག་འཇིན་པར་མི་བྱེད་ན། །
གཡང་སར་ལྷང་བས་གཞན་དབང་འཇུག་འགྱུར་བ། །དེ་ལས་སྤྱི་ནས་གང་
གིས་སྟོང་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་ཅག་རྣམས་མི་ཁོམ་པའི་
གནས་ལས་ཐར་ཏེ་དལ་འབྱོར་གྱི་ཉེན་ཐོབ་ནས་ཆོས་བྱེད་པའི་རང་དབང་
ཡོད་པའི་སྐབས་འདིར་གཏན་གྱི་མདུན་མ་ཞིག་མ་བསྐྱབས་ན་སྤྱི་ནས་
ངན་སོང་གི་གཡང་སར་ལྷང་། སྤྱག་བསྐྱེད་གྱི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར། ཆོས་
ཀྱི་སྤྱི་ཙམ་ཡང་ཐོས་པའི་སྐལ་བ་མེད་པའི་གནས་སུ་ལྷང་ན། ངན་སོང་དེ་
ལས་སྟོང་བའི་ཐབས་ཙམ་ཡང་སྤྱི་བྱེད། དེ་བས་རང་དབང་ཡོད་པའི་
སྐབས་འདིར་ཅི་ནས་ཀྱང་གཏན་གྱི་མདུན་མ་ཞིག་བསྐྱབ་པར་བྱ། དེ་ཡང་
ལམ་གྱི་རིམ་པ་འདི་ལྟ་བུ་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་པས། བདག་གིས་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་ཕྱིར་
དུ་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ཁྲིད་ཉན་ཏེ་ཉམས་སུ་ལེན་སྟམ་པའི་ཀྱན་སྟོང་
གསལ་བཏབ་སྟེ་གསན་པར་བྱ། གང་གསན་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ནི། སྐལ་ལྷན་
ཀྱི་སྤྱི་ས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བཀོད་པའི་ཐེག་པ་མཆོག་གི་ཆོས་ལུགས་
ཞེས་སོགས་ནས་ས་བཅད་བཀྲམ་པའི་བར་སྐར་ལྟར་ལ། ཁ་སང་གི་བཤའ་
པ་རྣམས་ལ་སྐར་བཤའ་མདོར་བསྐྱས་གསུངས་ནས། དེ་རིང་གི་བཤའ་པ་
ལ། བཞི་པ།

གདམས་པ་དངོས་ཀྱིས་སློབ་མ་ཇི་ལྟར་བཀྱི་བའི་རིམ་པ་ལ་གཉིས།

ལམ་གྱི་རྩ་བ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ཚུལ་དང་།

བསྟེན་ནས་སློབ་ཅི་ལྟར་སྦྱང་བའི་རིམ་པའོ། །དེ་ཡང་རྗེ་བཙུན་ཚོང་ཁ་པ་
ཆེན་པོའི་གསུང་གི་ས་བཅད་འདྲེན་ཚུལ་ཙམ་ལ་ཡང་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་
ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་སྟོན་ཏེ། ལམ་གྱི་རྩ་བ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། དཔེར་ན་ཤིང་གི་ལོ་
འབྲས་སོགས་ཐམས་ཅད་རྩ་བ་ལ་རག་ལས་པ་ལྟར། དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀར་
ནས་མི་སློབ་པའི་བྱང་འདུག་གི་བར་གྱི་ཉོགས་པའི་ཉམས་སྦྱོང་ཐམས་ཅད་
བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ཁོ་ན་ལ་རག་ལུས་པར་བསྟན། བསྟེན་ནས་སློབ་ཅི་
ལྟར་སྦྱང་བ་ཞེས་པའི་ནས་ནི་འབྲུང་ཁུངས་ཀྱི་སྐྱ་ཡིན་པས་བཤེས་གཉེན་
ཚུལ་བཞིན་བསྟེན་པ་ལས་དལ་འབྱོར་ནས་བྱང་འདུག་གི་བར་འབྲུང་བར་
བསྟན་ཅིང་། དེས་ན་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ནི་ཐོག་མར་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ།
ས་བཅད་དང་པོ་གསུམ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། འདི་མན་གྱི་ས་
བཅད་ནམས་དམར་བྲིད་ལྟར་ཡིན་པས་ཆེན་མོའི་ས་བཅད་དང་མི་འདྲ།

དེས་ན་དང་པོ་ལམ་གྱི་རྩ་བ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས།
ཐུན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་དང་། ཐུན་མཚམས་སུ་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་
ལོ། །ས་བཅད་ཐུན་དང་ཐུན་མཚམས་སུ་སྦྱེ་བ་འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་གནད་ཆེ་
སྟེ། མི་ཆེ་ཁྱིལ་པོའི་བྱ་བ་ཉིན་ཞག་སྤྱགས་རེའི་ནང་དུ་འདུས་ཤིང་། ཉིན་

ཞག་ཐུགས་གཅིག་པོ་དེ་ཐུན་དང་ཐུན་མཚམས་གཉིས་སུ་འདུ་བས་སྒྲོ་
གསུམ་གྱི་བྱ་བ་ཐུན་དང་ཐུན་མཚམས་གཉིས་སུ་བསྐྱུས་ནས་ཐུན་དང་ཐུན་
མཚམས་གཉིས་པོ་དོན་ལྡན་དུ་བྱས་ན་ཉིན་ཞག་ཐུགས་རེ་དོན་ལྡན་དུ་འགྲོ།
དེ་འདས་ལྷ་བ་དང་ལོ་སོགས་མི་ཆེ་རྩིས་པོ་དོན་ལྡན་དུ་འགྲོ་བ་ལ་གནད་ཆེ།
དེ་ལྟར་དང་པོ་ཐུན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་ལའང་། སྒྲོར་བའི་ཆོས།
དངོས་གཞི་ཇི་ལྟར་བསྐྱུང་བ་དང་། མཐུག་ཏུ་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་རིམ་པ་དང་
གསུམ། དེ་ཡང་སྒྲོར་བ་ལ་གལ་ཚུང་དུ་བྱེད་མི་ཉན་ཏེ། དཔེར་ན་རྩ་ཞིམ་པོ་
ཞིག་བཟོ་བ་ལ་ཐོག་མར་ཉི་དུས་ནས་ནན་ཏན་བྱེད་དགོས་པ་བཞིན་དངོས་
གཞིའི་ཉམས་སྒྲོང་རྒྱད་ལ་སྒྲེ་བའི་རྒྱ་ཆོགས་སྒྲོར་བའི་ཆོས་ལ་ནན་ཏན་
བྱེད་དགོས།

དེས་ན་དང་པོ།

སྒྲོར་བའི་ཆོས་འདི་ལ་དུག །

སྒྲོར་བའི་ཆོས་དང་པོ།

གནས་ཁང་གྱི་དོར་བྱས་ལ་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཉེན་དབྱམ་པ།

གཉིས་པ་མཆོད་པ་གཡོ་མེད་ཅིང་བཀོད་པ་མཛེས་པར་བཤམ་པ།
གསུམ་པ་སྟན་བདེ་བ་ལ་ལུས་རྣམ་སྤང་གི་ཆོས་བདུན་ལྡན་དུ་འཁོད་དེ་

དགོ་སེམས་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་ངང་ནས་སྐྱབས་སེམས་སོགས་བྱ་བ། བཞི་
པ་ཆོགས་ཞིང་གསལ་འདེབས་པ། ལྷ་པ་བསགས་སྐྱུང་གི་གནད་བསྐྱུས་
པ་ཡན་ལག་བདུན་པ་མཐུན་དང་བཅས་པ་འབྱུང་བ། དྲུག་པ་གསོལ་བ་
འདེབས་པ་མན་ངག་བཞིན་རྒྱུད་དང་འདྲེས་ངེས་སུ་བྱ་བའོ།།

དང་པོ་གནས་ཁང་གི་དོར་བྱ་བ་འདི་སྒྲ་མ་གསེར་སྒྲིང་པའི་རྣམ་ཐར་
ཡིན་ལ། འདིའི་ཁུངས་ནི་མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་སྤྱོད་གས་
གཙང་མར་སྐྱེལ་མོ་ཀྱང་བཅས་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ཡིན། གྱི་དོར་བྱ་
དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། དཔེར་ན་སྒྲ་མའམ་དཔོན་པོ་ཆེན་པོ་ཞིག་རང་གི་
བྱིས་དུ་གདན་དྲངས་པ་ན་ཐོག་མར་གད་བདར་སོགས་ལེགས་པར་བྱེད་
དགོས་པ་ལྟར། རང་གི་གནས་ཁང་དེར་ཡང་སྒྲ་མ་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་
གདན་འདྲེན་པ་ལ་གྲུས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན། ཀྱན་སྦྲིང་རང་སྐྱིད་འདོད་
དང་མཛེས་ཆོས་སོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྲས་ན་པོ་ཏེ་ལ་དང་། སེ་འབྲས་ཀྱི་གད་
པ་ལྟར་པན་ཡོན་གང་ཡང་མི་འབྱུང་། དེ་ལྟར་མིན་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་ཕྱིར་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་བྲིད་
དམིགས་སྦྲིང་བའི་སྒྲོན་འགོ་ཆོགས་ཞིང་ལ་སྤྱི་ཞུ་དང་བཀྱར་སྒྲིའི་བསམ་པ་
དང་ལྡན་པར་བྲས་ན་པན་ཡོན་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་འབྱུང་། མདོ་ལས་པན་ཡོན་
ལྷ་གསུངས་ཏེ། རང་གི་སེམས་དང་བར་འགྱུར་བ་དང་། གཞན་གྱི་སེམས་
དང་བར་འགྱུར་བ་དང་། ལྷ་རྣམས་དགའ་བར་འགྱུར་བ་དང་། མཛེས་པའི་
ལས་གསོག་པ་དང་། ལུས་ཞིག་ནས་ལྷ་ཡུལ་དུ་སྐྱེ་བ་དང་ལྷ་ཡིན། དེ་ཡང་

བདག་གི་སྒྲ་མ་རིན་པོ་ཆེས། དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་ལྟ་རྒྱུ་མས་མི་ཡུལ་དུ་ཡང་དང་
ཡང་དུ་འོངས་ནས་ཆོས་ཚུལ་བཞིན་སྐྱབ་པ་རྒྱུ་མས་ལ་སྤྱད་སྐྱོབ་བྱེད་པ་ཡིན་
པས་རང་གི་གནས་གཅོང་མ་མ་བྱས་པར་བསྐྱད་ན་ལྟ་རྒྱུ་མས་མི་གཅོང་བ་ལ་
འཛེམས་པས་འཁོར་མི་རྒྱས་ཤིང་སྤྱད་སྐྱོབ་བྱེད་མི་རྒྱས། དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་
ལྟ་རྒྱུ་མས་དགའ་བ་ཅེས་དུ་མ་བཟད་སྒྲ་མ་དང་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་རྒྱུ་མས་
ཀྱང་མཉེས་པ་ལ་བྱ་གསུངས། མཛེས་པའི་ལས་གསོག་པ་ཡང་ལུས་མཛེས་
པ་ཅེས་མ་བཟད་ཚུལ་བྲིམས་དག་པ་ལའང་བྱ་སྟེ་ཚུལ་བྲིམས་དག་ན་ལུས་མི་
མཛེས་ཀྱང་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཀྱི་གཟིགས་ངོར་ཤིན་ཏུ་མཛེས་པ་ཡིན། རྩེ་
བཅུན་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས། སློ་དང་ལྡན་པ་རྒྱུ་མས་ཀྱི་ངོ་ཆའི་གོས། །ཚུལ་
བྲིམས་ཡིན་ཀྱི་དུ་ཀླུ་ལ་ཡིས་མིན། །མགྱིན་རྒྱན་ལེགས་བཤད་ཡིན་ཀྱི་དོ་
ཤལ་མིན། །གཙུག་རྒྱན་སྒྲ་མ་ཡིན་ཀྱི་ནོར་བུས་མིན། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་
འབྲ། ལྟ་ཡུལ་དུ་སྐྱེ་བ་ཡང་གཙོ་བོ་དག་ཞིང་དུ་སྐྱེ་བ་ལ་བྱ་དགོས་གསུངས།
འཕགས་པ་ལམ་རྒྱུང་ཞེས་པ་ཡང་གནས་ཁང་གི་དོར་བུས་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་དབྱ་བཅོམ་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་རེད། དེའི་ལོ་རྒྱས་མདོར་བསྐྱས་ཅེས་
ཞུ་ན། མཉན་ཡོད་དུ་བྲམ་ཟེ་ཞིག་གི་བྱ་བྱང་ཆོད་ཤི་བ་ན་དེའི་ཉེ་སྐོར་དུ་ཀན་
མོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེས་ད་བྱ་བྱང་ན་ཁོ་མོ་སློན་ཅིག་བྱས་པ་ལྟར་ཡང་སྤྱི་བྱ་
ཞིག་བྱང་བར་ཀན་མོ་བོས་པ་དང་། དེས་སྤྱི་བྱ་དེ་ཞུས་བྱས་རས་དཀར་གྱི་
དགྱིས། ཁ་མར་གྱི་བཀང་སྟེ་བྱ་མོ་ཞིག་གི་ལག་ཏུ་བྱིན་ནས། འདི་ལམ་པོ་
ཆའི་བཞི་མདོར་བྱངས་ལ་དགོ་སློང་དང་བྲམ་ཟེ་བྱང་བ་ལ་གྲུས་པ་བྱས་ཏེ་

བྱེད་འདི་འཕགས་པ་དག་གི་ཞབས་ལ་བྱག་འཆའ་ལོ། །ཞེས་གྱིས་ཞིག་
 ཉི་མ་རྒྱབ་པ་ན་གསོན་ན་བྱེད་ཞོག །ཞི་ན་དོར་ཅིག་བྱས་པར། བྱ་མོ་དེ་
 གྱིམས་པ་ཞིག་ཡིན་པས་ལམ་པོ་ཆེའི་བཞི་མདོར་བསྐྱད་པར། དང་པོ་ཟུ་
 སྟེགས་པ་དག་བྱང་བ་དེ་དག་ལ་ཀན་མོའི་དག་བཞིན་བྱས་པར། དེ་ནས་
 གྱིས་ཡུན་རིང་དུ་འཆོ་བར་གྱུར་ཅིག །ཆེ་རིང་དུ་སྐྱོང་བར་གྱུར་ཅིག །པ་མ་
 གཉིས་ཀྱི་ཡིད་ལ་བསམ་པ་རྫོགས་པར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་བརྗོད་དོ། །དེ་ནས་
 དགོ་སྐྱོང་དག་བྱང་བས་སྤར་བཞིན་བརྗོད་དོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཆའ་ཀྱི་
 ལམ་དུ་བྱེད་བ་དང་བཅོམ་ལྡན་འདས་བསོད་སྟོམས་སུ་གཤེགས་པ་མཇུག་
 བས་གྱང་གཞན་སྤར་ལྟར་ལ། པ་མ་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་དང་ལྡན་པའི་ཡིད་ལ་
 བསམས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་བརྗོད་པར་མཇུག་དོ། །
 ཉི་མ་རྒྱབ་པ་དང་གསོན་པར་མཐོང་ནས་བྱིམ་དུ་བྱེད་འོངས་པ་དང་། འདི་
 ལམ་པོ་ཆེར་བབྱང་བས་ལམ་ཆེན་པ་ཞེས་མིང་བཏགས་སོ། །དེ་ཆེན་པོར་
 གྱུར་ཏེ་བྲམ་ཟེའི་རིག་བྱེད་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་ལ་མཁས་པར་གྱུར་ཏེ་
 བྲམ་ཟེའི་བྱེད་བརྒྱ་ཅམ་ལ་གསང་ཆོག་སྟོབ་པོ། །ཡང་བྱེད་ཞིག་བྱང་བར་
 ཀན་མོ་དེ་པོས་ནས་སྤར་བཞིན་བྱས་པར། བྱ་མོ་དེ་ལེ་ལོ་ཅན་ཡིན་པས་
 བྱེད་དེ་ལམ་སྤན་ཞིག་ཏུ་བབྱང་ནས་བསྐྱད་པར། དེར་དགོ་སྐྱོང་དང་བྲམ་ཟེ་
 སོགས་གང་ཡང་མ་འོངས་པ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ནི་ཉིན་མཆན་དུས་དྲུག་
 ཏུ་འགྲོ་བ་ལ་གཟིགས་པ་འཇུག་པས་དེར་སུ་ཡང་འགྲོ་བ་མེད་པར་གཟིགས་
 ནས་ལམ་དེར་ཆེད་དུ་ཕེབས་པ་ན་བྱ་མོ་དེས་སྟོན་ལམ་ཁྱེས་པ་སྤེལ་བཞིན་

དུ་གསུངས། དེས་ཀྱང་གསོན་པར་མཐོང་ནས་ནང་དུ་ཁྱིམ་ཡོངས་པ་ན་མིང་
ལམ་སྟན་པ་ཞེས་བཏགས་སོ། །དེ་ཆེན་པོར་གྱུར་ནས་ཡི་གེ་བསྐྱབས་པས།
ཐོག་མར་སི་རྒྱ་ཞེས་སོགས་སློབ་དགོས་པ་ལ་སིད་བརྗོད་ན་རྩྭ་བརྗོད། རྩྭ་
བརྗོད་ན་སིད་བརྗོད་པས། སློབ་དཔོན་དེས་བྲམ་ཟེ་ལ། ཁོ་ལོ་བྲམ་ཟེ་འི་ཁྱེའུ་
མང་པོ་ལ་སློབ་ཀྱི་གཞུག་དགོས་པས་འདི་ལ་སློབ་མི་རུས་སོ་བེར་རོ། །ཡང་
རིག་བྱེད་སློབ་མཁན་ལ་གཏད་དེ་རིག་བྱེད་སློབ་ཀྱི་བཅུག་པས། ཐོག་མར་
ཨོ་བྱ་ཞེས་སོགས་སློབ་དགོས་པ་ལ། ཨོ་བཟུང་བས་བྱ་བརྗོད། བྱ་བཟུང་
བས་ཨོ་བརྗོད་པས། སློབ་དཔོན་དེ་སློབ་ཀྱི་ཁྱེའུ་ཁྱེའུ་ཡམ་ཆེན་པ་ལ་ཅུང་
ཟད་བསྟན་པས་ཤེས་ལ། ཁོ་ལོས་གཞན་ལ་ཡང་སློབ་དགོས་པས་འདི་ལ་
སློབ་མི་རུས་སོ་ཞེས་སྐྱེས་སོ། །དེ་བུལ་བ། མཆོག་ཀྱི་བུལ་བ། ཅུང་བ།
མཆོག་ཀྱི་ཅུང་བ་ཡིན་པས་དེའི་མིང་ལམ་ཅུང་པ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་རོ། །ནམ་
ཞེག་དེ་གཉིས་ཀྱི་པ་མ་ཤེ་ནས། ལམ་ཆེན་པ་བྱུང་བའི་བསྟན་པར་ཞུགས་ཏེ།
སྤེ་སྤོད་གསུམ་ལ་མཁས་ཤེས་དག་བཅོམ་པར་གྱུར་རོ། །ལམ་ཅུང་པ་ཡང་
ཁྱིམ་གྱི་འགྱོར་པ་ཟད་དེ་ཕུ་བོའི་གན་དུ་སོང་བར། དེས་དེ་ལ་ཆོས་སྐལ་ཡོད་
མེད་བཏགས་པ་ན་ཡོད་པ་དང་། དེ་ཡང་རང་ལ་རག་ལས་པར་མཐོང་ནས་རབ་
ཀྱི་བྱུང་བསྟན་པར་རྗོགས་ནས། ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱིས་སྤྲིག་པ་མི་བྱ་ཞིང་། །
འདིག་ཏེན་ཀྱན་ལས་ཡོངས་འདིན་འདོད་བུལ་བ། །བན་དང་ལྟན་ཞིང་ཤེས་
བཞིན་ཅན་གྱིས་ནི། །གཞོད་ལྟན་སྤྱད་བསྐྱེད་པ་ཡིན་བསྟན་མི་བྱ། །ཞེས་
བསྐྱབས་པ་སྐྱེ་བ་གསུམ་དུ་ཡང་མ་ལོ་བ་ཅིང་། དེར་གནས་པའི་བ་ལང་རྗེ་དང་

ཕྱགས་ཇི་ས་ཐོས་ནས་ལོ་བས་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་སྒྲོབ་པར་བྱེད་དོ། །དུས་
གཞན་ཞིག་ན་འཕགས་པ་ལམ་ཆེན་པས་འདི་བསྟོད་སྦྱད་གང་གིས་འདུལ་
སྒྲུབ་དུ་བསམ་ན་སྦྱད་པས་འདུལ་བ་མཐོང་ནས་དེས་དེའི་གཉའ་བ་ནས་
བཟུང་སྟེ་རྒྱལ་བྱེད་ཆེལ་གྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་བསྐྱད་ནས་ཁྱོད་ནི་བྱལ་བ་མཆོག་ཏུ་
བྱལ་བ་ཡིན་ན་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་ཅི་བྲ། འདི་ཉིད་ན་འདུག་ཅིག་བྱས་པར། ད་ནི་
བདག་དགོ་སྦྱོང་ཡང་མ་ཡིན། བཅ་ཟེའང་མ་ཡིན་ནོ་སྒྲུབ་དུ་དུས་པ་དང་། དེ་
ནས་སྟོན་པ་ཕྱགས་ཇི་ཆེན་པོས་བསྐྱལ་ཏེ་དེར་བྱོན་ནས། ལམ་པ་ཁྱོད་ཅིའི་
ཕྱིར་དུ། བདག་མཁན་པོས་སྦྱད་དོ་བྱས་པར། དེའི་ཆེ་སྟོན་པས། བྱིས་པས་
བསྟོད་པ་གང་ཡིན་དང་། །མཁས་པས་སྦྱད་པ་གང་ཡིན་པ། །འདི་ནི་མཁས་
སྟོད་མཆོག་ཡིན་གྱི། །བྱིས་པས་བསྟོད་པ་དེ་ལྟར་མིན། །བྱ་ཁྱོད་ཀྱི་མཁན་
པོས་ནི་བསྐྱལ་པ་གངས་མེད་གསུམ་དུ་དཀའ་བ་དུ་མས་པར་བྱིན་བྱག་
རྫོགས་ཏེ་གསུང་རབ་འདི་བསྐྱབ་པ་མ་ཡིན་གྱི། ངས་ནི་དེ་ལྟར་དུ་བསྐྱབས་
པ་ཡིན་ན། ཁྱོད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལས་སྟོག་བྱས་སམ་གསུངས་པ་ལ།
བཙུན་པ་བདག་ནི་བྱལ་བ་ཤིན་ཏུ་བྱལ་བ། རྒྱུང་བ་ཤིན་ཏུ་རྒྱུང་བ་ལགས་ན་
ཇི་ལྟར་སྟོག་ཅེས་བྱས་པས། སྟོན་པས་གསུངས་པ། གང་གིས་བྱིས་པ་བྱིས་
ཉིད་རིག། །དེ་ལ་དེས་ན་དེ་མཁས་ཡིན། །བྱིས་པ་མཁས་པར་རྫོམ་བྱེད་པ།
དེ་འདིར་ཤིན་ཏུ་བྱིས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ནས། ལམ་པ་ལ་རྟུལ་སྤང་
དོ། །དྲི་མ་སྤང་དོ། །ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་གཉིས་སྒྲུལ་བ་དེ་ཡང་མ་ཟིན་པ་ལ།
བཙུན་ལྟར་འདས་གྱིས་འདིའི་ལས་སྤང་བར་བྱའོ་སྒྲུབ་དུ་དགོངས་ཏེ། ལམ་

པ་ཁྱོད་ཀྱིས་དག་སློང་རྣམས་ཀྱི་མཆིལ་ལྷམ་དག་དབྱི་བྱས་སམ། བཙུན་
པ་དེ་བྱས་སོ་བྱས་པར། འོ་ན་སོང་ལ་དག་སློང་རྣམས་ཀྱི་མཆིལ་ལྷམ་དང་།
ལྷམ་སློ་གྲུ་ཅན་དག་ཕྱིས་ཤིག། །དག་སློང་རྣམས་ནས་ཀྱང་འདིའི་ལས་སྦྱང་
བའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་བྱེད་དུ་ཆུགས་ལ། ཆོག་གཉིས་ཀྱི་ཁ་ཏོན་དག་ཀྱང་རྗེས་སུ་
སློབས་ཤིག་ཅེས་བཀའ་སྩལ་པ་ལྟར་བྱས་པས། རྣམ་ཞིག་ན་ཁ་ཏོན་གཉིས་
པོ་ལོབས་པ་ན། ལྟོན་པས་ད་མཆིལ་ལྷམ་འབྱི་མི་དགོས་པས་ཁ་ཏོན་གཉིས་
པོ་འདོན་ཅིང་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཕྱག་བཏར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་ཕྱག་བཏར་
བྱེད་དུ་བཙུག་པ་ན་ཁོས་ཀྱང་བཙུན་འབྱུས་བསྐྱེད་ནས་གད་བཏར་བྱས་
པར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་གཡས་སྟོགས་གད་བཏར་
ཆར་རེས་གཡོན་སྟོགས་རྩལ་གྱིས་ཁེངས། གཡོན་ཆར་རེས་གཡས་རྩལ་
གྱིས་ཁེངས་པ་སོགས་བྱང་ཡང་འབད་པས་ལམ་བའི་ལས་སློབ་བྱང་ནས་
འདི་སྟམ་དུ་སེམས་ཏེ། ལྟོན་པས་རྩལ་སྤང་ངོ་། །དེ་མ་སྤང་ངོ་ཞེས་པ་དེ་ནང་
གི་རྩལ་ལ་དགོངས་སམ། ཕྱིའི་རྩལ་ལ་དགོངས་སྟམ་པ་ན། ལྟོན་མ་ཐོས་
པའི་ཆོགས་བཅད་གསུམ་པོ་འདི་སློ་ལ་སྤང་སྟེ། རྩལ་འདིར་འདོད་ཆགས་
དེ་ནི་ས་རྩལ་མིན། །རྩལ་ནི་འདོད་ཆགས་མིང་སྟེ་རྩལ་གྱི་མིན། །མཁས་པ་
དག་གིས་རྩལ་དེ་རྣམ་སྤངས་པ། །དེ་དག་བདེ་གཤེགས་བསྟན་ལ་བག་ཡོད་
འབྱུང། །རྩལ་འདིར་ཞེ་སྤང་སོགས་དང་། རྩལ་འདིར་གཏི་ཐུག་སོགས་
རིགས་འགྲོའོ། །དེས་དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་འབད་དེ་བསྟོམས་པས་དག་བཙུན་
པ་ཐོབ་པོ། །ཆོགས་བཅད་འདི་མདོ་རང་དུ་འདི་ལྟར་སྤང་ཡང་། སྦྱོར་ཆོས་

མཛད་པར་སྒྲུབ་པ་ལྟར་བྱས་ན་ལེགས་སོ།།
 མཛད་པར་སྒྲུབ་པ་ལྟར་བྱས་ན་ལེགས་སོ།།
 མཛད་པར་སྒྲུབ་པ་ལྟར་བྱས་ན་ལེགས་སོ།།

དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ལམ་པའི་ཡོན་ཏན་བསྐྱབས་པར་
 བཞེད་ནས། གུན་དགའ་བོ་སོང་ལ་ལམ་པ་ལ་བྱོད་ཀྱིས་དགོ་སྒྲོལ་མ་ལ་
 ཆོས་སྟོན་ཅིག་ཅེས་དང་། དགོ་སྒྲོལ་མ་རྣམས་ལ་ཡང་། བྱོད་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་
 པ་ལམ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཀྱིས་ཞིག་ཅེས་བཀའ་སྤྲུལ་པ་ལྟར་བྱས་པས། ལམ་
 པས་ནི་བདག་གི་ཡོན་ཏན་བསྐྱབས་པར་ཞེས་ནས་བཀའ་བཞེད་འཆལ་ལོ་
 ཞེས་ཁས་སྐྱེས་སོ།། དགོ་སྒྲོལ་མ་རྣམས་ཀྱིས་རི་ལྷོ་བྱང་མེད་ཀྱི་ཡུལ་
 ལ་བརྟེན་པ་ལ་སྟོན། དེས་ཟླ་བ་གསུམ་དུ་ཆིགས་བཅད་གཅིག་གྱུར་མ་
 ལོ་བ་ན་བདག་ཅག་སྒྲོལ་གསུམ་པ་དག་ལ་རི་ལྷོ་སྟོན་པར་འགྱུར། ཞེས་
 ཏ་ལས་པ་ལྟར་གྱུར་ཏེ་ཕྱིན་ཆད་ཐོས་པ་ཅུང་དུ་དག་འདིར་འོངས་མི་རྣམས་
 པའི་ཐབས་ཞིག་བྱའོ་ཟེར་ནས་དགོ་སྒྲོལ་མ་བཅུ་གཉིས་སྟེས་ལ་ལས་ཆོས་
 སྟོན་པའི་ཁྱིམ་ཁྱིམ་ཏུ་མཐོ་བ་འཛེག་སྐྱས་ཅམ་ཡང་མེད་པ་བཤམས། ལ་ལས་
 མཉན་ཡོད་ཀྱི་གོང་བྱེད་ཆེན་པོའི་སྐྱེ་བོ་པལ་མོ་ཆེ་ལ། སང་དེད་ཀྱི་སྟོན་པ་
 ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ་བྱུང་འཕགས་ཞིག་འོངས་པ་དེ་ལས་ཆོས་ཐོས་ནས་བདེན་
 པ་མ་མཐོང་བ་ནི་ཡུན་རིང་འཁོར་བར་འབྱུང་དགོས་པས་ཆོས་ཉན་པར་
 ཡོང་དགོས་སོ།། ཞེས་རིལ་བསྐྱབས་པས་སྟོན་ཆགས་འབྱུང་ཕྱག་དུ་མ་ཁ་
 ཅིག་ནི་ལྟ་མོ་དང་། ཁ་ཅིག་དགོ་བའི་རྩ་བས་བསྐྱེད་ནས་འདུས་སོ།། དེ་

ནས་སང་ལམ་པས་བསོད་སྟོམས་བྱས། ནང་དུ་ཡང་དག་འཛིག་ལས་ལངས་
ཏེ་ཕྱི་བཞིན་འབྲང་བའི་དགོ་སྟོང་དང་ལྷན་ཅིག་དགོ་སྟོང་མའི་དབྱར་ཁང་དུ་
ཆོས་སྟོན་པའི་ཕྱིར་ཁྲིའི་ལོགས་སུ་སོང་བས་ཁྲི་ཤིན་ཏུ་མཐོ་བར་མཐོང་ནས་
འདི་དད་པས་སམ་མཐོ་འཆམ་པས་ཡིན་སྟམ་ཅུང་ཟད་མཉམ་པར་བཞག་པ་
ན་མཐོ་འཆམ་པར་ཤེས་ནས་བྱག་སྒྲང་པོ་ཆེའི་སྒྲ་ལྟ་བུ་བརྒྱུང་སྟེ་ཁྲི་དེ་མནན་
ནས་ལ་ལས་མཐོང་། ལ་ལས་མ་མཐོང་བར་ཁྲི་ལ་འདུག་སྟེ། སེམས་མཉམ་
པར་བཞག་བཞིན་དུ་སྟན་ལས་མི་སྒྲང་བར་ནམ་མཁར་འཕགས་ཏེ་ཕྱོགས་
བཞིར་རྩ་འབྲུལ་གྱི་ཆོ་འབྲུལ་རྣམ་པ་བཞི་བཞི་བསྟན་པ་ཕྱིར་བསྐྱུས་ཏེ་
སེའྲེའི་ཁྲིར་འདུག་སྟེ། སྤང་མོ་དག་ཁོ་བོས་ལྷ་བ་གསུམ་དུ་ཆིགས་བཅད་
གཅིག་བརྒྱུང་བ་དེའི་དོན་ཉིན་མཆོན་བདུན་གྱི་བར་དུ་འཆད་པར་སྒྲོའོ། །དེ་
ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱིས་སྒྲིག་པ་མི་བྱ་ཞིང་། །ཞེས་
པས་མི་དགོ་བ་བཅུ་སྟོང་བ་བསྟན་ཏོ། །འཛིག་ཏེན་ཀུན་ལས་ཞེས་པས་
ཕྱང་པོ་ལྷ་དང་། ཡོངས་འཛིན་ཞེས་པས་ནི་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྒྲང་གཏི་ཟུག་
གསུམ་གྱི་ཡོངས་འཛིན་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་སོགས་ཆིགས་བཅད་བྱེད་ཅམ་
གྱི་དོན་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་པས་སོག་ཆགས་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་གིས་བདེན་པ་མཐོང་
ནས་ཁ་ཅིག་གིས་འབྲས་བུ་བཞི་པོ་ཅི་རིགས་མངོན་དུ་བྱས། ཁ་ཅིག་གིས་
ནི་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྟེ། སོ་སོའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་
སེམས་བསྐྱེད། དལ་ཆེར་ནི་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་དད་པར་བྱས་སོ། །དེ་
ནས་ལམ་པ་རྒྱལ་བྱེད་ཆལ་དུ་འོངས་པ་དང་། སྟོན་པས། ལམ་པ་འདི་ངའི་

ཉན་ཐོས་སེམས་སྒྱུར་བ་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་ནི་ཞེས་ལུང་
བསྟན་པ་རེད།

དེས་ན་སྒྲོལ་ཐོན་གཤམ་ཆེ་བ་ལས་གད་བདར་སོགས་གཤམ་མི་ཆེ་སྟེ་
པ་བྱེད་མི་ཉན། བྱིས་བདག་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱིས་ཀྱང་རྒྱལ་བྱེད་ཆའ་
གྱི་ཀྱན་དགའ་ར་བར་བྱག་བདར་བྱེད་པར་ཉིན་རེ་བཞིན་འོངས་པ་ལ། ཉིན་
གཅིག་བྱིས་བདག་མ་ཁོམ་ཞིང་བྱག་བདར་བྱེད་མཁན་གཞན་མེད་པ་ལ།
སངས་རྒྱས་རང་ཉིད་ཀྱི་བྱག་གསེར་གྱི་ཡལ་འདབ་ལྟ་བུས་བྱག་བདར་
མཛད་པ་མདོ་ན་གསུངས་ཡོད། བདག་གི་སྒྲོལ་ཐོན་པོ་ཆེས། ཀྱན་གཟིགས་
རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་སྒྲོལ་ཐོན་གྱིས་སྒྲོལ་ཆོས་ཉམས་བཞེས་མཛད་པས་གྱི་
དོར་གྱི་བྱག་མའི་ཕོན་པོ་ཅེ་མོ་ཟད་ནས་བོང་བུའི་མཁུག་མ་ལྟར་སོང་བ་ལྟ་
བར་བཟང་གོས་སེར་པོས་དཀྱིས་པ་མང་པོ་ནང་ཉིན་དུ་མཛལ་རྒྱ་ཡོད་པ་
ཞིན་ཏུ་གནད་ཆེ་བའི་རྣམ་ཐར་ཡིན་པར་གསུངས།

དེས་ན་རང་རེ་ལས་དང་པོ་པས་ནན་ཏན་བྱེད་དགོས། གད་སྒྲིགས་
ཡོད་མེད་ལ་མ་སྟོས་པར་རབ་བྱུན་རེ། ཐ་མ་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་གྱི་དོར་བྲ། ཇི་
ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་ཡང་ཀྱན་སྦྲོང་གོང་ལྟར་གསལ་བཏབ་ནས་རང་གཞན་གྱི་
རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིབ་པའི་ཉལ་ཉལ་རྣམས་འབྲུག་པའི་མོས་པ་དང་། ཇོགས་སྒྲིབ་སྒྱུར་
གསུམ་གྱི་ཡ་གྲལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྦྲོང་བའི་རྒྱར་དམིགས་ཏེ་ལམ་
ཚུང་གི་རྣམ་ཐར་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་ངག་ནས་རྒྱལ་སྤང་དོ། །དྲི་མ་སྤང་དོ། །
ཞེས་པའམ་ཡང་ན། རྒྱལ་ནི་ས་རྒྱལ་མ་ཡིན་འདོད་ཆགས་རྒྱལ། །རྒྱལ་ནི་

འདོད་ཆགས་མིང་སྟེ་རྩལ་གྱི་མིན། །མཁས་པ་དག་གིས་རྩལ་དེ་རྣམ་སྤངས་
པ། །དེ་ནི་སངས་རྒྱས་བསྟན་ལ་བག་ཡོད་ཡིན། །ཞེས་སོགས་ཞེ་སྤང་དང་
གཉི་ལྷག་ལ་སྦྱར་ཏེ་འདོན་བཞིན་དུ་གད་བདར་གྱེད། དེ་ཡང་འདོད་ཆགས་
རྩལ་སོགས་བཤེས་གཉེན་བསྟན་ཚུ་ལ་ལ་གཙོ་ཐོར་གྱེད་སྐབས། རྩལ་ནི་
ས་རྩལ་མ་ཡིན་མ་དད་རྩལ། །ཞེས་སོགས་ནས་མཆོན་འཛིན་རྩལ་གྱི་བར་
དག་ནས་སྦྱོར་ཚུ་ལ་དང་། ཡིད་ཀྱིས་དམིགས་ཚུ་ལ་རང་གང་ལ་ཉམས་ལེན་
གྱེད་པའི་སྐབས་དང་བསྟུན་པར་ཁ་བསྐྱར་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། ན་བ་དང་ཀས་
པ་སོགས་ཀྱིས་ཕྱག་བདར་རང་གིས་གྱེད་མ་ཐུབ་ཆེ་དགོ་ཕྱག་སོགས་ཀྱིས་
གྱེད་སྐབས་རང་གིས་ཆོག་སྦྱོར་ཞིང་ཡིད་ཀྱིས་དམིགས་པ་བྱ། དེ་ལྟར་ཀྱན་
སློང་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་གི་བྱང་པར་ཀྱིས་ཕྱགས་མ་རེ་རེ་བརྒྱབ་པ་ལའང་པན་ཡོན་
གྱི་བྱང་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ། སྟོ་བྱང་དུ་ཐོ་བཞི་བཅིགས་ཏེ་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་སྟེ་
བཞིར་མོས་པའམ། ཐོ་གཅིག་ལ་དེ་ལྟར་མོས་པ་དང་། ཡང་ན་ཐོ་གཅིག་ལ་
རྣམ་ཐོས་སྒྲས་སུ་མོས་པ་བྱས་ན་བར་ཆད་མི་འབྱུང་བ་དང་། ཚུ་ལ་ཁྲིམས་
དག་པ་སོགས་ཀྱི་གནད་ཆེ་གསུངས། གྲ་ས་ཆེན་པོ་སོགས་སུ་ཐོ་བཅིག་པ་
མི་བདེ་བས་ཁང་པའི་ཕྱི་འོགས་བཞི་རྒྱལ་ཆེན་སྟེ་བཞིར་བསམ་ཆོག་པ་
ཇི་བྱམས་མགོན་རིན་པོ་ཆེ་འོག་གསུང་རྒྱན་དུ་ཡོད།

དེ་ནས་སྐྱ་གསུང་ཕྱགས་ཀྱི་རྟེན་བཟུང་པ་ནི། སྒྲ་མ་ཡི་དམ་སོགས་
ཆོགས་ཞིང་གི་གྲལ་བཞོད་ལྟར་བྱ་དགོས། འོན་ཀྱང་ཆེ་ཆུང་བཞུགས་
སྐབས་མ་འགྲིགས་ན་ཆུང་ཟད་ཅམ་ཅི་བདེར་བྱ། འགའ་ཞིག་གིས་ཆོས་སྦྱོང་

རྒྱལ་བཅན་སོགས་ཁ་ཆ་བར་བསམས་ནས་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྒྲིལ་གྱི་ལ་གོང་
 ཏུ་འཛོལ་བ་མང་ཏུ་མཐོང་། དེ་ནི་སྒྲིལ་བས་འགོ་ནས་དག་རྒྱུད་ལ་མེད་པའི་
 ཏྲགས་བསྟན་པ་རེད། འགའ་ཞིག་གིས་གསེར་སྒྲིལ་དུ་ལ་སྒྲིལ་གྱི་ལ་སོགས་
 གྱལ་གོང་ཏུ་བྱེད། འདིམ་སྒྲིལ་ནས་གྱལ་མཐུག་ཏུ་འཛོལ་བ་ནི་སྒྲིལ་བསྟན་ལ་
 རོར་གྱི་འདུ་ཤེས་ལས་མེད་པའི་ཏྲགས་རེད། ཐང་ཀ་ཡང་ཁ་གསར་རྟོང་གི་
 གོ་རིམ་བྱས་ནས་བཀའ་མི་རུང་། ལ་ལས་ཐང་ཀས་ཡོལ་བའི་གོ་བཅད་
 རས་སྒྲོར་མོར་བཀའ་པ། དེ་འདྲའི་འདུ་ཤེས་ག་ལ་རུང་། སངས་རྒྱལ་བྱང་
 སེམས་ཀྱི་སྒྲིལ་བསྟན་ལ་རྒྱང་བ་གཏད་དེ་ཉལ་བ་ལ་བག་ཆབ་ཅི་ཡང་མེད་པ་
 འདི་ཡང་སྒྲིལ་བས་འགོ་མེད་པའི་ཏྲགས་ཡང་དག་བསྟན་པ་རེད། འགའ་ཞིག་
 གིས་ཐང་ཀ་དང་སྒྲིལ་སོགས་རྟོང་རྒྱལ་ནས་ཤུག་ཏུ་ཉར་བ་གད་སྒྲིགས་ཀྱི་
 འདུ་ཤེས་ཀྱིས་རྩ་ཁང་ཏུ་བསྒྲེལ་བ་དེ་རང་གི་བསོད་ནམས་ཕྱིར་བསྒྲེལ་
 བར་གསུངས། དེས་ན་སྒྲིལ་སོགས་ལ་སངས་རྒྱལ་བྱང་སེམས་དེ་དང་
 དེ་དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་འཛོལ་དགོས། སྒྲིལ་བྱུང་ཐུགས་རྟོན་སོགས་མང་པོ་
 མེད་ན། སྒྲིལ་ཏུ་སངས་རྒྱལ་རྗེས་སུ་བྱེད་ཕྱིར་སྒྲིལ་བའི་སྒྲིལ་དང་། ལྷ་མ་
 རྗེས་སུ་བྱེད་ཕྱིར་རྗེ་རིན་པོ་ཆའི་སྒྲིལ་དེ་དེས་པར་ཏུ་དགོས། གསུང་རྟོན་ཡང་
 མདོ་སྒྲུབ་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཉུ་བྱ་དང་། ཐུགས་རྟོན་མ་མཐའ་སྒྲུ་
 རྩལ་འཛོལ། རྩོ་རྗེ་བྲིལ་བྱ་སོགས་ཡོད་ནའང་ཐུགས་རྟོན་ཏུ་འཛོལ་དགོས།
 འགའ་ཞིག་གིས་རྩོ་རྗེ་བྲིལ་བྱ་ལ་ཐུག་མཆན་གྱི་འདུ་ཤེས་མ་གཏོགས་མི་
 འཛོལ་པར་སྒྲིལ་སྟེ། འདི་ནི་ཐུགས་ཀྱི་མཆན་མ་ཡིན་པས་མནངས་ཆུང་བྱས་

ན་ཉེས་པ་ཤིན་ཏུ་སྒྲི། གྲལ་བཀོད་འབྲེམ་པ་ཉིན་དང་པོ་ལས་ཉིན་ལྟར་བྱ་
མི་དགོས་ཀྱང་། ས་བཅད་འདིའི་མཆོམས་དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཞག་ནས་
མཇལ་བར་བྱེད་དགོས། རང་གི་ཤག་གི་སྐྱ་བརྟན་རྒྱས་ཡོད་ཡིན་པས་བཟླ་
རྒྱ་གང་ཡོད་སྟམ་པ་བྱ་མི་རུང་། ཉིན་ལྟར་མཇལ་ན་མཇལ་ཐེངས་རེ་ལའང་
བག་ཆགས་བྱུང་བར་ཅན་འདྲིལ་སྐྱ་དངོས་ལས་སྐྱ་གཟུགས་མཇལ་བ་པན་
ཡོན་བཅུ་དྲུག་འབྱུར་གྱིས་ལྟག་པར་གསུངས། མདོ་བརྒྱ་དཀར་པོ་ལས་
ཀྱང་། བདེ་གཤེགས་སྐྱ་གཟུགས་ཅིག་ངོས་གྲིས་པ་ལ། །འབྲུགས་བཞིན་
པ་ཡི་སེམས་ཀྱིས་བཟླས་ན་ཡང་། །དེ་དག་རིམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་
མཐོང་། །ཞེས་གསུངས། མདོ་ངོ་མར་མཆོད་ན་ཡང་། ཞེས་སྤང་ཡང་གསུང་
རྒྱན་དུ་འདི་ལྟར་འབྱུང་། དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱ་ལ་ཁོ་བཞིན་བཟླས་
ནའང་པན་ཡོན་དེ་ལྟར་གསུངས་ན་ད་ལྟ་རང་རེས་དད་པས་མཇལ་ན་པན་
ཡོན་དེ་ལྟ་བུ་ལོས་འབྱུང་། འཕགས་པ་ཤུ་རིའི་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཆོག་
བྱུང་དུ་གྱུར་ནས་སྐྱ་དངོས་དང་འབྲལ་བ་མེད་པ་བྱུང་བ་ཡང་། སྒྲོན་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་སྐྱ་གཟུགས་རི་མོ་གྲིས་པ་ལ་ངོ་མཆོར་ཉམས་ཀྱིས་བཟླས་པའི་
འབྲས་བུར་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་འཕགས་པ་ཤུ་རིའི་བུ་སྒྲོན་བང་མི་ཞིག་གི་
སྐྱེ་བ་བཞེས་པར། རུབ་གཅིག་ལྟ་ཁང་སྟོང་པ་ཞིག་གི་ནང་དུ་བསྐྱད། མར་
མེ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བྱས་ནས་ལྟམ་ལ་རྟོག་པ་བརྒྱག་བཞིན་དུ་ངལ་བསོ་
བའི་སྐབས་ཀྱང་ལོགས་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱ་གཟུགས་ཀྱི་ལྗེབས་
རིས་མཐོང་བས་འདི་ལྟ་བུའི་སྐྱེས་བུ་ངོ་མཆོར་ཅན་ཡོད་པ་དངོས་སུ་མཇལ་

ན་ཅི་མ་རུང་སྒྲུབ་དུ་ཡིད་ལ་སྒྲོན་པ་ཡང་ཡང་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་
གསུངས། སྐྱེ་ཉིན་ནམས་རང་རེས་འདམ་དང་། ཟངས་སོགས་སུ་མཐོང་བ་
འདི་ཆོས་རྒྱུན་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐོབ་ན་མཆོག་གི་སྒྲུལ་སྒྲུར་མཇུག་ཞིང་། ས་
དང་པོ་ཐོབ་ན་ལོངས་སྒྲུར་དངོས་སུ་མཇུག་པ་ཡིན། དེས་ན་སྐྱེ་དངོས་ཀྱི་འདུ་
ཤེས་འཛོག་པ་གལ་ཆེ་གསུངས།

གཉིས་པ།

མཆོད་པ་གཡོ་མེད་ཅིང་བཀོད་པ་མཛེས་པར་བཤམ་པ་ནི།

དེ་ཡང་གཡོ་མེད་ཅིང་ཞེས་པའི་གཡོ་ལ་རྒྱུའི་གཡོ་དང་ཀུན་སྒྲོང་གི་
གཡོ་གཉིས། རྒྱུའི་གཡོ་ནི་མཆོད་པའི་རྒྱ་དེ་བསྐྱབ་པའི་སྐབས་སུ་སྒྲོན་
ཞུགས་པ་སྟེ། རབ་བྱུང་ནམས་ཀྱིས་ལོག་འཆོ་ལྷའི་སྒྲོན་ས་བསྐྱབས་པ་དང་།
བྱིས་པས་ཀྱང་དམར་ཁེ་དང་། བྲེ་ལོག་སྤང་ལོག་འཇུག་པ་སྟ་བུ་ཤིན་ཏུ་བྱ་
བ་ངན་པས་བསྐྱབས་པའི་རྒྱ་སྟ་བུ་ལ་ཟེར། དེ་སྟ་བུའི་མཆོད་པ་ཕྱལ་བ་ལས་
མ་ཕྱལ་བ་ལེགས། མཆོད་པའི་སྐད་དོད་སྟུང་ཞེས་པ་མཉེས་པ་ལ་འཇུག་
པས་དགོས་པ་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་དབྱེས་པ་ལ་བྱ་དགོས། དེ་སྟ་བུ་ཕྱལ་ན་
དབྱེས་པར་ག་ལ་འགྱུར། འོན་ཀྱང་དེ་འདྲའི་རྒྱ་བསྐྱབས་ཟིན་པ་ཡོད་ན་རང་
གཞན་གྱི་སྤྲིག་པ་འདག་པའི་ཕྱིར་དུ་ཕྱལ་བ་ལེགས། དེ་ཡང་ལོག་འཆོ་ལྷ་
ནི། ཁ་གསལ། གཞོགས་སྒྲོང་། ཉིད་པས་ཉིད་པ་ཆོལ་བ། ཐོབ་ཀྱིས་འཇུག་

བ། ཚུལ་འཆོས་ལྟས་སྒྲུབ་པ་སྟེ། ཁ་གསལ་གྱི། སྦྱིན་བདག་སོགས་ཀྱིས་
ཕན་བྱ་སྦྱིན་དུ་རེ་བས་ཁ་ཐེར་ཐེར་བྱས་པས་དེས་ནོར་སོགས་བྱིན་ན་ལོག་
འཆོ་ཡིན། ཡང་དེ་འདྲའི་ཀུན་སྒྲོང་མེད་པར་རང་བཞིན་དང་པོས་ཁ་མཁས་
བྱས་ནས་བྱིན་ཀྱང་ལོག་འཆོར་མི་འགྱུར། གཞོགས་སྒྲོང་ནི། རྟེན་བཀྱར་
འདོད་ནས་སྦྱིན་བདག་སོགས་ལ་ང་ལ་དེང་སྐབས་ང་མར་ཡོད་དེ་འབྱུ་ཅུང་
དགོན་པར་འདུག་ཟེར་བ་ལྟ་བུ། སྟར་ལོ་བྱེད་ཀྱིས་བྱིན་པའི་རྩམ་པ་དེ་ཞིན་
ཏུ་ཕན་པོ་བྱུང་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་འབྱུ་དང་རྩམ་པ་ཤུགས་ཀྱིས་སྒྲོང་བ་ལ་ཟེར།
ཡང་རྟེན་འདོད་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་མེད་པར་རང་བཞིན་དང་པོར་དེ་འདྲ་བརྗོད་ན་
གཞོགས་སྒྲོང་དུ་མི་འགྱུར། རྟེན་པས་རྟེན་པ་ཆོལ་བ་ནི། བར་ཆུང་དུ་ཞིག་
སྦྱིན་ནས་ཆུར་དེ་ལས་ལྷག་ཞིག་ཡོང་ཐབས་བྱེད་པ་ཡིན། སྦྱིན་བདག་ལྟ་
བུར་ཁ་བཏགས་དང་། ང་སྟེར་སོགས་བྱིན་ནས་སྟེ་ལེན་བྱས་ཏེ་སྒོ་ཕྱག་ཏུ་
གཏོང་སྒོ་ལག་ཏུགས་སོགས་ཆེན་པོ་ཡོང་རྒྱུའི་རེ་བ་བྱེད་པ་ལ་ཟེར། དེང་
སང་རང་རེས་དེ་འདྲ་བྱས་ནས་ལྷགས་ཀྱི་ཨམ་ཞིག་བཏང་བ་ཡིན་ཟེར་ནས་
ལོག་འཆོ་ལ་ནན་ཏན་བྱེད་པ་ཡོད། ཡང་དེ་འདྲའི་ཀུན་སྒྲོང་མེད་པར་རང་
བཞིན་དང་པོས་སྦྱིན་བདག་ལ་སྟེ་ལེན་བཟང་པོ་བྱས་ཀྱང་ལོག་འཆོར་མི་
འགྱུར། ཐོབ་ཀྱིས་འཇལ་བ་ནི། མི་འདོད་བཞིན་དུ་ནན་ཀྱིས་སྒྲོང་བ་དང་།
གཞན་ལ་འབྱལ་རྒྱུ་རང་ལ་བསྒྱུར་བ་དང་། སྦྱིན་བདག་ཆེ་གོ་མོས་ངོས་ལ་
ང་མར་བྱིན་པ་ཞིན་ཏུ་ཕན་པོ་བྱུང་ཞེས་ཤུགས་ཀྱིས་སྒྲོང་བ་ལྟ་བུ་ལ་ཟེར།
ཡང་རྟེན་འདོད་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་མེད་པར་རང་བཞིན་དང་པོས་དེ་འདྲ་བརྗོད་

པ་ནི་ཐོབ་འཇུག་དུ་མི་འགྱུར། ཚུལ་འཆོས་ནི། འགག་ཏུ་གང་བྱུང་བྱས་ནས་
 སྦྱོར་བདག་སོགས་ཀྱི་མདུན་དུ་བཅས་མཆོམས་བཅུན་མདོག་དུལ་མདོག་
 བྱས་ནས་ཐོན་བྱ་སྦྱོར་ཨེ་ཡོང་གི་རེ་བ་བྱས་པ་ལ་ཟེར། ཡང་དེ་འདྲའི་ཀུན་
 སློང་མེད་པར་བྱིམ་པ་སྦྱོར་འབྱོར་བྱས་ན་མི་རུང་སྦྱོར་པས་འགག་ཏུ་སྒྲོང་
 དུས་ལས་བཅུན་མདོག་ཁ་བ་བྱས་ཀྱང་ཚུལ་འཆོས་སྦྱོར་མི་འགྲོ་ཞེས་བདག་
 གི་སྦྱོར་པས་མཆོག་སྒྲུ་མ་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས། དེ་བཞིན་དུ་རང་རེ་རབ་བྱུང་
 རྣམས་ཀྱིས་སྒྲོལ་བ་གསུམ་ཀྱི་བཅས་མཆོམས་ཁ་རལ་སྒྲུ་རལ་དུ་བཏང་
 རྣམས་ཆོང་སོགས་ཀྱིས་རྒྱ་བསྐྱབ་ནས་མཆོད་པ་ཕུལ་ཀྱང་པན་ཡོན་ལས་
 ཉེས་དམིགས་ལྟེ་བ་འབྱུང་། ཀུན་སློང་གི་གཡོ་ནི། མཆོད་པ་འབུལ་དུས་
 གཏམ་འདོད་དང་། མཛེས་ཆོས་ལྟ་བུའི་ཀུན་སློང་ངན་པས་བསྐྱད་པ་ལ་ཟེར་
 ཏེ། འགྲོ་མགོན་རིན་པོ་ཆེས། ཐ་ན་དགོན་མཆོག་མཆོད་པ་རེ། །བྱས་ཀྱང་མི་
 ཡིས་མཐོང་དུ་རེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་རེས་མཆོད་པ་རེ་ཕུལ་ཡང་
 ཁེ་འདོད་གྲགས་འདོད་སོགས་ཆོས་བརྒྱད་ཁོ་ནར་ཤོར། ཅུང་ཟད་བླ་མ་པ་
 ཆོས་ཀྱང་ཆེ་རིང་བ། རྒྱུ་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་ཀུན་སློང་ལས་མི་འབྱུང་། དགེ་
 འདུན་ལ་བསྐྱོར་བ་ཀྱང་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱེད་ནའང་བསོད་ནམས་ལ་མི་རེ་བར་
 བཏང་སོང་ཟེར་བའི་སྦྱོར་གྲགས་ལ་གཙོ་བོར་རེ། དེ་རིང་འབྲུལ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་
 འགག་ཏུ་འོང་རྒྱུ་ཡིན་ཆེ་གད་བདར་དང་མཆོད་པ་ནམ་རྒྱུན་ལས་ལྷག་ཅིམ་
 བྱེད། མཆོད་མེ་ཞིག་ཀྱང་ཕུལ། སྒྲོལ་གྱི་བྱི་མ་མངར་སེང་རེ་བྱས་ནས་སྦྱོར་
 སྒྲོང་པ་འདི་ཀུན་སློང་གང་གི་ཆེད་ཡིན་ཞིབ་ཏུ་སོམས་དང་། དེ་འདྲའི་མཆོད་

པས་པན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་གང་ཆེ་ཆ་རྟོགས་དགའ།

དགོ་བཤེས་འབན་གྱིས་ཉིན་གཅིག་ཡོན་བདག་ཞིག་མངལ་དུ་ཡོང་
ཟེར་བས། དགོན་མཆོག་གི་མཆོད་པ་ཅི་བཟང་བཤམས། སྟན་ལ་བཞུགས་
ནས་ཀྱན་སློང་ལ་བཏྲགས་པས། ཡོན་བདག་གི་ངོར་མཛེས་ཆོས་སུ་སོང་
བར་གཟེགས་ནས། ཉར་ཏེ་བཞེངས། ཐལ་བ་སྤར་གང་གཏོར་ནས། དགོ་
སློང་རང་ཟོག་མ་བྱེད་པར་བཞུགས་ཤིག་གསུངས་ནས་ཐལ་བ་སྤང་ངེར་
བཅོས་ནས་བཞག། །དེ་ལ་སྟོད་དིང་རི་སྤང་འཁོར་དུ་པ་དམ་པ་སངས་རྒྱས་
ཀྱིས་གསན་པས། བོད་ཀྱི་མཆོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་འབན་གྱང་
རྒྱལ་གྱི་མཆོད་པ་དེ་བཟང་བ་བྱང་། དེ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། ཁོང་གིས་འཛིག་ཏེན་
ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་ཁ་ལ་ཐལ་བ་འདེབས་སྟབས་བ་བྱང་གསུངས་ཤིན་ཏུ་མཉེས་
མཉེས་མཛད་དེ། དེ་ཡང་མཆོད་པ་སྤལ་བ་དེ་ལ་བསྐྲགས་བརྗོད་མཛད་པ་
མིན། ཐལ་བ་བཏབ་པ་དེ་ལ་བསྐྲགས་བརྗོད་གནང་བ་རེད། དེས་ན་ཀྱན་སློང་
ཆེ་འདིའི་ཆོས་བརྒྱད་ལྟ་ཞོག། །རང་ཉིད་གཅིག་ཤུ་མངོན་མཐོངས་ལེགས་
སོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་འང་མི་བྱ་བར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཟིན་གང་སྟབས་བྱ་
བ་གནད་ཆེ། བཀོད་པས་མཛེས་པར་བཤམས་ཞེས་པའང་འགའ་ཞིག་གི་
མཛེས་ཆོས་མི་དགོས་ཞེས་དབྱིབས་དང་བསྐྱིག་ལྷགས་སོགས་གང་བྱང་
བྱང་དུ་བྱེད་པར་སྤང་ཡང་མཆོད་པ་ལ་དེ་སྟར་མི་བྱ་བར་བཟོ་དབྱིབས་དང་
བསྐྱིག་ལྷགས་སོགས་གང་མཛེས་བྱ་དགོས། མཆོད་པ་བཀོད་པས་མཛེས་
པར་བཤམས་ན་རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་པའི་སྐབས་ཀྱི་མཆོན་དཔེའི་རྒྱར་

འབྱུར་བར་གསུངས། འབྲུལ་སྐྱབས་ཀྱང་རང་གིས་ལག་བསྟར་ནས་འབྲུལ་
 དགོས་ཀྱི། དགོ་ཕྱག་དང་། གཡོག་པོ་སོགས་ལ་འབྲུལ་དུ་བཅུག་ན་བསོད་
 རྣམས་རང་ལ་མི་ཐོབ། རྩོམ་ཆེན་པོ་སྐུ་ན་ཤིན་ཏུ་མཐོ་བའི་སྐྱབས་ཀྱང་སྦྱིད་
 པ་འདར་ཕྱི་མི་མི་ཡོན་ཆབ་འབྲུལ་བར་མཛད་པས། གཞན་གྱིས་རྩོམ་པོ་
 བརྒྱལ་བར་འདུག་པས་བདག་ཅག་གིས་འབྲུལ་ཞེས་ཞུས་པ་ན། རྩོམ་ཆེན་
 པོས། འོ་ན་ངས་ཟས་ཟ་བའི་ཆེ་ནའང་རྩོམ་པོ་བརྒྱལ་བར་འདུག་ཅེས་ངོས་
 ཀྱི་ཟས་སྐལ་ཁྱོད་ཆོས་ཟའམ་ཞེས་གསུངས་པ་རེད། རྒྱ་གར་ན་སྒོན་གྱི་
 ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་སྦྱིན་པ་ཆེན་པོ་མཛད་པའི་ཆེ་ནའང་སྒོན་པོ་
 སོགས་ལ་སྦྱིན་དུ་མི་བཅུག་པར་སྦྱིན་པའི་ཁང་པ་བཅེགས། དེའི་ནང་དུ་
 རྒྱལ་པོ་བཞུགས་ནས། སྦྱིན་བྱའི་ཞོར་རྣམས་སྤངས་ཏེ། རྒྱལ་པོ་རང་གིས་
 ཕྱག་བསྟར་ནས་གནང་བ་རེད། དེས་ན་སྦྱིན་པ་ལག་ལེན་གྱི་བྱུང་པར་ཞེས་
 རང་གིས་ལག་བསྟར་ནས་འབྲུལ་བ་གནད་ཆེ། མཆོད་པའི་རྣམས་ཀྱང་རང་
 ལ་འབྱོར་བ་ཡོད་ན་ཐུང་གྱི་སྒོ་ས་དང་། འོ་མའི་སེར་ས་ནས་མ་སོང་བར་
 ཟས་ཀྱི་ཐུང་གང་བཟང་བཟང་ནས་འབྲུལ་དགོས། རང་རེས་མར་དང་རྩམ་
 པ་ལེགས་པ་དེ་རང་གིས་ཐོས། མཆོད་རྩམ་དང་མཆོད་མར་ཡིན་ཞེས་ངན་
 པ་ཞིག་ཆེད་མངགས་བསྐྱབས་པ་འདི་རང་གི་བསོད་རྣམས་ལ་ཕྱགས་མ་
 བརྒྱབ་པ་ཨེ་ཡིན་སྟུམ། འོན་ཀྱང་མར་མའི་འོད་ཕྱལ་བ་ཡིན་གྱི་མར་ཁུ་
 ཕྱལ་བ་མིན་པས་ཐུང་ཟད་ཁ་ཆ་ཅ་མ་ཡོད་ཀྱང་ཆོག་པར་གསུངས། བྱ་བྲལ་
 དབྲུལ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་ལ་ཞོར་མེད་པས་མཆོད་པ་འབྲུལ་བྱེད་གྱི་ཞོར་

མེད་ཅེས་བག་འཁུམས་ནས་སྡོད་མི་དགོས་ཏེ། རང་གི་དད་པས་སྟོགས་
ན་མཆོད་པའི་རྗེས་ལག་མ་འཐོག་པ་ཡོད། རྩོམ་ཆེན་པོས། བོད་ཀྱི་ཚུ་
འདི་ཐམས་ཅད་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྡན་ཡིན་པས་བོད་ན་མཆོད་པ་ཡོན་ཆབ་
གཅིག་ཕུས་ཆོག་པར་འདུག །མེ་ཏོག་ཤང་ཤང་འདི་རྒྱ་གར་དུ་ཡོད་ན་དེད་
ཀྱིས་གསེར་སྤྲད་ནས་ཉོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མཆོད་པ་གཞན་མ་ཉིད་ཀྱང་
ཡོན་ཆབ་གཅིག་ཕུ་ཕུལ་ཀྱང་བསོད་ནམས་རྒྱབས་པོ་ཆེ་གསོག།

དེ་ཡང་ཡན་ལག་བརྒྱད་པོ་རེ་རེ་ལའང་པན་ཡོན་མི་འདྲ་བ་རེ་འབྱུང་
བ་བདག་གི་སྒྲ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་བཤད་ལྟར་ཁྱུ་ན། ཡན་ལག་བརྒྱད་ནི་
མཆིམས་མཛོད་ལས། བསིལ་དང་ཞིམ་དང་ཡང་བ་དང་། །འཇམ་དང་དྲངས་
དང་བྱི་ང་མེད། །འབྱུངས་ན་མགྱིན་དང་སྟོ་བ་ལ། །མི་གཞོད་ཡན་ལག་བརྒྱད་
ལྡན་ཟུ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཚུ་བསིལ་བ་ཕུལ་བས་ཚུ་ལ་བྲིམས་དག་པ་
དང་། ཚུ་ཞིམ་བ་ཕུལ་བས་བས་ཀྱི་རོ་མཆོག་ཉིད་པ་དང་། ཚུ་ཡང་བ་ཕུལ་
བས་ལུས་སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་དང་། ཚུ་འཇམ་བ་ཕུལ་བས་ཤེས་རྒྱུད་
འཇམ་པ་དང་། ཚུ་དྲངས་བ་ཕུལ་བས་རིག་པ་དྲངས་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཚུ་
བྱི་མི་ང་བ་ཕུལ་བས་སྐྱེ་བ་པ་སྐྱོང་བ་དང་། ཚུ་སྟོ་ལ་མི་གཞོད་པ་ཕུལ་བས་
ལུས་ལ་ནད་མི་འབྱུང་བ་དང་། ཚུ་མགྱིན་པ་ལ་མི་གཞོད་པ་ཕུལ་བས་དག་
སྟན་པ་བཅས་ཀྱི་པན་ཡོན་བརྒྱད་འབྱུང་བར་གསུངས། རྩོམ་ཁང་པ་དག་
ལེགས་རྒྱ་མཆོ་དེ་ཉིད་ཐོག་མར་སེ་ར་རྩེ་རྩེ་སྐྱབ་ཁང་དུ་ཕེབས་འབྲལ་
སྐབས་སྐྱ་ཆས་དང་ཡོ་བྱད་བཀའ་པས། ཡོན་ཆབ་འབྲལ་བའི་ཉིང་ཅམ་ཡང་

མེད་པར། ཡོན་ཆབ་འབྲུལ་སྐབས་ཁོང་རང་གི་བཞེས་སྤྱད་ཚུས་ཡག་པོ་
 བཀུས་ནས་དེ་ལ་ཡོན་ཆབ་འབྲུལ་བ་གནང་། གསོལ་ཆས་བཞེས་སྐབས་
 དགོན་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་ལ་གཡར་པོ་ཞུས་ཏེ་ཡོངས་སྤྱད། ཡང་བཀུས་
 ནས་ཡོན་ཆབ་འབྲུལ་བ་སོགས་གནང་བ་ཡིན་འདུག །གཞན་ཡང་དབྱར་
 གྱི་སྐབས་མེ་ཏོག་ལྗོན་ཤིང་ལེགས་པ་དང་། འབྲས་བུ་དང་། ཚུ་དྲངས་ཤིང་
 བསིལ་བ་སོགས་མཆོད་པའི་དངོས་པོ་གང་ན་འདུག་པ་སྒྲོལ་སྒྲངས་ཏེ་ཕུལ་
 ཆོག །

དེ་ཡང་མཆོད་པའི་སྤྱོན་གཟུངས་བཏོན་ནས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཤིང་
 ཕུལ་ནས་མཐར་དགོ་བ་བསྒྲོ་བ་སོགས་བྱ་བ་བྲི་དྲགས་པོ་ཆེ་འཕེལ་གྱི་རྣམ་
 ཐར་ཡིན་ཞེས་བདག་གི་སྒྲ་མ་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས། དེས་ན་རང་གི་དད་
 པས་ལག་འཁོག་པ་ཡིན་གྱི་མཆོད་པའི་རྣམས་ཀྱིས་ལག་འཁོག་པ་མེད། དེ་
 ལྟར་བྱས་ན་འགའ་ཞིག་གིས་མཆོད་པ་ནི་ཚུ་དང་། མེ་ཏོག་སོགས་ཕུལ་བས་
 ཆོག་གོ་སྟམ་ནས་དམར་དམར་ཏིག་ཏིག་རྣམས་གསོག་འཛོག་བྱེད་གང་
 ཐུབ་བྱས་པས་ཆོག་མོད་སྟམ་ན། དེ་ནི་བྱི་མ་ཡི་དྲགས་སོགས་སུ་སྒྲེ་བས་
 རང་ལ་ཡོད་ན་གང་བཟང་བཟང་ནས་འབྲུལ། ཡང་བྱ་བཏང་བྲ་རྒྱང་སོགས་
 གྱིས་བདག་ལ་ཟང་ཟིང་གི་མཆོད་པ་འབྲུལ་རྒྱ་མེད་རུང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་
 ལ་སྐྱབ་པའི་མཆོད་པ་གཙོ་བོར་གསུངས་པས་དེ་ཁོ་ན་ཕུལ་བས་ཆོག་མོད་
 སྟམ་དུ་ཟང་ཟིང་གི་མཆོད་པ་སྤྲོ་མོ་ཡང་མ་ཕུལ་བར་བསྐྱད་ན་ཆེ་རབས་
 ནས་ཆེ་རབས་སུ་འབྲུལ་རྒྱ་མེད་པ་དེ་ག་རང་ལས་མི་ཡོང་ཞིང་། ཞལ་ཟས་

མཐུ་བ་མོ་ཅམ་དང་། སྟོས་རྒྱུད་དེ་ཅམ་ལས་མ་བྱུང་ནའང་མནངས་ཆུང་
མི་བྱེད་པར་ཕྱལ་ན་བསོད་ནམས་ངེ་འཕེལ་གྱིས་རྗེས་སུ་མཆོད་པ་ཞིན་ཏུ་
སྟོབས་ཆེ་འབྱུལ་རྒྱ་ཡོང་བ་དགོ་བ་ཞེས་ཕུ་ཆུང་བའི་རྣམ་ཐར་ལྟར་རེད། དེ་
ཡང་དགོ་བ་ཞེས་ཕུ་ཆུང་བའི་ཞལ་ནས། ངས་དང་པོ་སྤང་སྟོས་སྒྲ་ཆ་ཉིང་དེ་
བ་ཕྱལ། དེ་ནས་རེད་བུ་བཞི་སྟོར་མངར་སིང་དེ་བ་དབྱལ་རྒྱ་བྱུང་། ད་ལྟ་ཨ་
ཀ་རུ་དང་དུ་རུ་ཀ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱུང་ཆིང་དེ་འབྱུལ་གསུངས། ཁོང་གིས་
རེས་གཅིག་ལ་གསེར་སྤང་ཉི་ཤུ་ཅ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོས་སྐྱར་ནས་ཕྱལ་བ་རེད།
ཡང་འགའ་ཞིག་གིས་ཁོ་པོ་རྟོགས་པ་དང་ལྡན་པས་སྟོམ་དོན་ལས། ཕྱིའི་བྱ་
བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་བྱང་ཆུབ་མི་རེ་ཞེས་སྒྲ་བ་ནི་ཆོས་རྒྱས་ཞིན་ཏུ་ཆུང་བ་སྟེ། ས་
ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ལུས་འབྱུལ་སྤྲལ་དུ་མ། ལག་
པ་བརྒྱ་སྟོང་ལ་སོགས་པ་སྐྱུལ་ནས་རྒྱལ་བ་རྣམས་ལ་མཆོད་པ་བསྐྱལ་བར་
མཛད་པའི་ཚུལ་ལ་བསམས་ནས་རང་ལུས་གཅིག་ལས་མེད་པ་འདིས་གང་
རུས་ཏུར་ཐག་བྱེད་དགོས། མཆོད་པ་འབྱུལ་ལུགས་ནི། ཡོན་ཆབ་ལྟ་བུར་
མཆོན་ན་ཉིང་རྣམས་ལེགས་པར་བྱིས། བར་ཐག་རིང་ན་སྤྲ་མ་དང་འབྲལ་བ་
དང་། གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་ཐུག་ན་དབང་པོ་རྒྱལ་བ་དང་། སྤྱི་འབྲེན་ན་སྟོ་
བ་སོགས་འབྱུང་བས་དེ་ལྟར་མིན་ཅིང་ཡོ་རྟོག་མེད་པར་བསྐྱིག་དགོས། དེ་
ཡང་སྟོད་སྟོང་པ་ཡུན་དུ་བསྐྱིགས་ན་བསོད་ནམས་ཉམས་པས་ཉིང་རྣམས་
བརྟེགས་པའི་སྟོང་མར་ཆུ་རུང་བཟང་སྤྲལ་ཉེ་འབྱུ་གསུམ་གྱིས་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབ། ཆུ་དེ་འོག་མ་འོག་མར་བགོ་བཞིན་དུ་སྟོང་པ་མིན་པར་རིམ་བཞིན་

བཟུམ། དེ་ནས་འབྲུལ་བའི་ཆེ་ལག་པ་ཡ་གཅིག་གིས་འབྲུལ་བར་བྱེད་པ་
 སོགས་མ་གྲུས་པ་མི་བྱ་བར་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཞིག་ལ་གསོལ་ཇ་ཞུ་བ་ལྟར་
 བྱེད་དགོས། དེ་ཡང་ནས་འབྲུལ་མ་ཞེས་ཐོག་མཐའ་སྤྱི་ཞིང་དཀྱིལ་སྒྲོལ་བ་བྲས་
 ནས་འབྲུལ། ཕྱིར་ལུང་ན་ཆུང་ལ་བྲིམས་འཆལ་ཞིང་། མ་ཁེངས་ན་ལོངས་སྒྲོད་
 ཉམས་པས་ནས་འབྲུལ་འཁོར་ཆོད་ཅམ་སྒྲོང་བར་འཛོག། མར་མེ་ནི་སྒྲོང་གསལ་
 ཡིན་པས་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཞིང་། ཆེ་རིང་བའི་ཉེན་འབྲེལ་དུ་རྒྱན་གང་རིང་
 གནས་པ་ཞིག་བྱ་དགོས་གསུངས། མེ་ཉོག་སོགས་མཆོད་པ་གཞན་ཡང་
 འབྲུལ་ལུགས་དེས་རིགས་འབྲེ། མཆོད་པ་རེ་རེར་པན་ཡོན་བཅུ་བཅུ་ཡོད་
 པ་མདོ་སྒྲེ་ལས་གསུངས།

སྒྲོལ་བའི་ཆོས་གསུམ་པ་སྟན་བདེ་བ་ལ་ལུས་འདུག་ལུགས་བརྒྱད་
 དམ་སྒྲོད་ལམ་གང་བདེར་འཁོད་དེ།

དགེ་སེམས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ངང་ནས་སྐྱབས་འགོ་སེམས་བསྐྱེད་རྒྱུ་དང་འདྲེས་དེས་སུ་བྱ་བ་ལ།

སྟན་ནི་རྒྱལ་མཐོ་ཞིང་མདུན་དམའ་བ་ཞིག་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་སྒྲགས་གྱི་ཟབ་
 གནད་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་ཡོད་ཅིང་ཐུན་རིང་པོར་བསྐྱད་ཀྱང་འཕོངས་མི་ན་
 བ་སོགས་གྱི་གནད་ཀྱང་ཡོད། སྟན་གྱི་འོག་ས་དཀར་གྱི་གཡུང་རྩུང་ཆོས་
 སྒྲོར་དུ་བྲིས། གཡུང་རྩུང་ནི་དོ་རྩེ་རྒྱ་གམ་གྱི་དོད་ཡིན་པས་སྟན་པ་དོ་རྩེ་
 གདན་དུ་མདོན་པར་སངས་རྒྱས་པའི་རྣམ་ཐར་རྩེས་སུ་བྲན་པ་དང་། རང་གི་

སྐྱབ་པ་བརྟན་པའི་དགོས་པ་ཡོད། རྒྱ་གམ་དངོས་ནི་ལྷའི་མཆན་མ་ཡིན་པས་
འགོམ་མི་རུང་། དེ་ནས་རྩ་རྒྱུར་བ་དང་། ཀྱུ་ཤ་མ་འབྱུགས་པར་ཅེ་མོ་མདུན་
དུ་བསྟན་ནས་བཏིང་། དེ་ཡང་སྟོན་པས་རྩའི་སྟེང་དུ་མངོན་པར་སངས་རྒྱས་
པའི་རྣམ་ཐར་དང་། དུར་བས་ཆེ་ནི་སྟེལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། །ཞེས་དུར་བ་སྟན་
དུ་བྱས་ན་ཆེ་འཕེལ་བ་དང་། ཀྱུ་ཤ་འདི་ནི་གཙང་ཞིང་དགེ། །ཞེས་གྲིབ་དང་
མི་གཙང་བ་སེལ་བའི་རྣམ་ཏེ། རྒྱ་གར་དུ་ལྷ་ཙུ་རྣམས་ལ་གྲིབ་བྱུང་ན་ཀྱུ་
ཤའི་ཆལ་དུ་ཞག་རེ་ཉལ་དུ་འགོ་བ་ལྟར་གྲིབ་དང་མི་གཙང་བ་སེལ་བའི་ཆེད་
དུ་འདིང་།

ལུས་འདུག་ལུགས་བརྒྱད་དམ་ཞེས་པའི་འདུག་ལུགས་བརྒྱད་ནི། རྣམ་
སྒྲུང་ཆོས་བདུན་གྱི་སྟེང་དུ་དབྱུགས་བབྲང་བ་བསྟན་པས་བརྒྱད་ཡིན། དེ་ནི་
རྒྱལ་བ་དབེན་ས་པས། ཀླང་པ་ལག་པ་རྟེན་པ་གསུམ། །སོ་མཆུ་ལྷེ་རྣམས་
བསྟོམས་པས་བཞི། །མགོ་མིག་ཕྱག་པ་དབྱུགས་དང་བཞི། །རྣམ་པར་སྒྲུང་
མངོན་ཆོས་བརྒྱད་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྟེན་པ་གཉིས་དོ་རྩེའི་སྦྱིལ་
ཀྱང་། འདི་ལ་སྤྲུགས་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་བསྟོམ་པའི་སྐབས་ལྟ་བུ་མ་གཏོགས་
སེམས་སྦྱིལ་དང་། བྱེད་སྦྱིལ་ལྟ་བུས་ཆོག །ལག་པ་གཉིས་མཉམ་གཞག་གི་
ཕྱག་རྒྱ་གཡས་པ་སྟེང་དང་གཡོན་པ་འོག་ཏུ་བྱས། མཐེ་བོང་གཉིས་ཅེ་སྦྱར་
ནས་ལྷེ་བའི་ཐད་དུ་བཅར། རྟེན་པ་བྲང་པོར་བསྐང་བ་སྤྲུལ་ཆོག་རྣམས་དོང་
ཅེ་བཅེགས་པ་ལྟར་ཐད་ཀར་འོང་བ་བྱ། ལུས་བྲང་ན་རྩ་འཛོང་ཞིང་། དེ་ལ་རྒྱ་
བའི་རྒྱང་འཛོང་། དེས་སེམས་ལས་སུ་རུང་བར་གསུངས། སོ་མཆུ་ཆེད་དུ་

བཙུམ་པ་དང་གདངས་པ་མིན་པར་རང་བབས་སུ་བཞག། །ལྷེ་ཅེ་ཡ་རྒྱལ་ལ་
 སྐྱར་ན་ཁ་མི་སྒྲིམ་པ་དང་། མཉམ་གཞག་འབྲུག་པོའི་སྐབས་ཁ་ཚུ་མི་འཛག་
 པ་སོགས་ཀྱི་གནད་ཡོད། མགོ་བོ་མགྱིན་པའི་ཨོལ་མདུད་ནོན་ཅམ་ཅུང་བད་
 དགུག། །མིག་སྒྲ་ཅེ་ལ་པབ་ཅེས་པ་སྒྲ་གཤོག་པན་ཚུན་མཐོང་ཅམ་གྱི་ཆོད་
 དུ་བྱ་དགོས། དེ་ལ་བྱིང་ཆོད་གཅོད་སྒྲ་བའི་གནད་ཡོད། འགའ་ཞིག་གིས་
 དམིགས་པ་ནམ་བྱས་ལ་མིག་བཙུམ་ནས་སྒྲོད་པ་དེ་ལྟར་མི་རུང་ཞིང་། བྱབ་
 མཐའ་གཞན་ལ་དབང་པོ་རབ་ཆོས་སྐྱའི་ལྟ་སྟངས་མིག་ནམ་མཁའ་ལ་བལྟ་
 བ་སོགས་གསུངས་པ་ཡོད་ཀྱང་རང་ལུགས་ལ་དེ་ལྟར་མི་བྱ། ཐུག་པ་གཉིས་
 མཐོ་དམའ་མེད་པར་བད་ཀར་འཛོག་པ་སྟེ་རྣམ་སྒྲུང་གི་ཆོས་བདུན་ཡིན།
 འདི་དག་ལ་རྫོགས་རིམ་གྱི་བབ་གནད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡོད་ཀྱང་འདིར་བཤད་
 དུ་མི་རུང་། ལུས་གནད་འདི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བ་ནི། ལྟོ་བྲག་མར་པས། བོད་
 ཀྱི་སྒྲིམ་ཐམས་ཅད་བསྒྲུམས་ཀྱང་ང་མར་པ་ལོ་རྩ་འའི་འདུག་ལུགས་གཅིག་
 ལུ་ལ་མི་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རེད། རྣམ་སྒྲུང་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་སངས་
 རྒྱལ་རྣམ་པར་སྒྲུང་མཛད་དེ་གཟུགས་ལུང་རྣམ་པར་དག་པའི་དག་ཆ་ལྟར་
 འཁར་བ་ཡིན་པས་དེའི་ཆ་ནས་གསུངས་པ་ཡིན།

ཆོས་བརྒྱད་པ་དབུགས་བབྱང་བ་ནི། གཙོ་སེམས་མི་དགེ་བ་དང་
 མཚུངས་ལྡན་དུ་སོང་འདུག་ན་དགེ་སེམས་བྱུང་པར་ཅན་གསལ་བྱེད་ས་
 དཀའ་བ་དཔེར་ན། ཁོང་ཁྱོད་ལ་པོ་ལངས་བཞིན་པའི་སྐབས་མ་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་གསལ་འདེབས་ཁུལ་བྱས་ཀྱང་ཕྱོགས་ཅམ་

ཡང་གསལ་འདེབས་མི་རུས་པ་ལྟར་རེད། དེས་ན་སེམས་མི་དགོ་བ་དང་
མཚུངས་ལྡན་དུ་སོང་འདུག་ན་རེ་ཞིག་དགོ་སེམས་གསལ་འདེབས་མི་བྱ་
བར་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་སུ་འགྱུར་བར་བྱས་ཏེ། དེ་ནས་དགོ་སེམས་
སུ་བསྐྱར་བདེ་བ་དཔེར་ན་སྒྲུལ་བྱ་དཀར་པོ་ཡིན་ཀྱང་ངེ་མས་ནག་པོར་བྱས་
པ་ལ་ཚོས་ལེན་དཀར་ཞིང་། དེ་ཆུ་ལ་ལེགས་པར་བཀྱས་པས་སྒྲུལ་བྱ་དཀར་
པོ་ངེ་མ་མེད་པ་ཚོས་དམར་སེར་སོགས་གང་བསྐྱར་ཀྱང་སྒྲུལ་བ་ལྟར་ཡིན།
དེ་ཡང་སེམས་ལུང་མ་བསྟན་ཞེས་པ་དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བ་གང་དུ་ཡང་མ་
སོང་བ་སྒྲུལ་བྱ་དཀར་པོ་ངེ་མ་མེད་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན། དེས་ན་དབྱུགས་
བགྱངས་ནས་སེམས་ལུང་མ་བསྟན་དུ་བསྐྱར་ལུགས་ངེ་ལྟར་ཡིན་སྟུང་ན།
སྒྲོ་ཁ་ནང་དུ་ཕྱོགས་ནས་ཀྱན་སྒྲོང་ལ་བརྟགས་པས་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་
སྤང་སོགས་ཀྱི་དབང་དུ་སོང་འདུག་ན། དབྱུགས་སྒྲ་བྱག་ནས་སྒྲ་ཅན་དང་།
འུགས་ཅན་དང་། རྟོག་བག་ཅན་སོགས་མ་ཡིན་པར་དལ་བྱས་ཕྱིར་གཏོང་
ཞིང་པར་སོང་ངོ་སྟུང་པ་བྱེད། དེ་བཞིན་དུ་ནང་དུ་རྟུབས་ཤིང་ཚུར་འོངས་
སོ་སྟུང་པ་བྱེད། དེས་ལན་གཅིག་སོང་སྟུང་པ་བྱེད། དེ་བཞིན་དུ་གཉིས་ནས་
བདུན། དགུ། བརྒྱ་གཅིག །བཙུ་ལྔ། ཉེར་གཅིག་སོགས་བགྱང་སྤང་ལ་མི་
བགྱང་བར་འགྲོ་འོང་སོགས་སེམས་མ་ཡིངས་པར་བགྱངས་པས། སོ་སྒྲུའི་
སྒྲོ་གཅིག་གིས་འཇིན་སྟངས་གཉིས་ལ་འཇུག་མི་རུས་པས་ཆགས་སོགས་
ཞེ་ནས་སེམས་ལུང་མ་བསྟན་དུ་འགྱུར་འོང་། དབྱུགས་གཏོང་བའི་ཆེ་རང་
རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་རྣམས་འོད་ནག་པོའི་རྣམ་པ་དང་། རྟུབས་པའི་ཆེ་རྒྱལ་

བ་སྤྲུལ་བཅས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལ་ས་འོད་དཀར་པོའི་རྣམ་པར་ནང་དུ་ཞུགས་པའི་
 མོས་པ་བྱ་བར་གསུངས་པ་ནི་ཐོགས་འདོན་ཅམ་ལས་ངེས་པར་དགོས་པ་
 མིན། དེ་ལྟར་ལུང་མ་བསྟན་དུ་གྱུར་ནས་དགེ་སེམས་གསལ་འདེབས་སྤྲོ་བ་
 བདག་གི་སྒྲ་མ་རིན་པོ་ཆེས་དཔེ་འདི་ལྟར་གསུངས་ཏེ། དགུན་དུས་གནམ་
 གང་སྒྲང་ཞིག་ལ་རང་གི་གདན་གཅིག་ལས་མེད་པའི་སྟེང་དུ་མི་ཞིག་བསྐྱད་
 འདུག་ན། འོངས་ཞེས་བཅན་ཐབས་སུ་རྒྱུ་ཅམ་སྒྲོང་ཡང་མི་ལང་ན། འོངས་
 ཞེས་མི་བརྗོད་པར་པར་ཅམ་ན་ལྟར་མོ་ཆེན་པོ་ཞིག་འདུག་ཅེས་བརྗོད་ནས་
 རང་བལྟ་བར་འགོ་ཁུལ་བྱས་ན་ཁོ་ཡང་ལངས་ནས་འོང་བས། དེ་མ་ཐག་
 ལྟན་གྱི་སྟེང་དུ་རང་བསྐྱད་ན་སྟོད་རྒྱས་པ་བཞིན་སེམས་ལ་ཆགས་སོགས་
 མི་དགེ་བ་དང་བཅས་པའི་སྐྱབས་ལྷུ་ཚུ་གས་བྱས་ཀྱང་འགོག་དཀའ་ཞིང་།
 དེ་བས་དབྱུགས་འགོ་འོང་ལ་སེམས་གཏད་ན་དེ་ལ་མགོ་འཁོར་ནས་ཉོན་
 མོངས་ཁོ་ཞི་ནས་དགེ་སེམས་གསལ་འདེབས་བདེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཡང་སེམས་
 མི་དགེ་བ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་མ་སོང་བར་དགེ་སེམས་གསལ་འདེབས་
 སྤྲོ་ན་དབྱུགས་བཟངས་པ་ངེས་པར་མི་དགོས་པས་ཆོས་བདུན་ནམ་བརྒྱད་
 ཅེས་གསུངས་པའི་གནད་ཀྱང་དེ་ཡིན།

དེ་ནས་དབྱུགས་བཟང་དགོས་མིན་རྒྱུ་ཡང་ཐུན་གྱི་འགོར་དགེ་
 སེམས་བྱད་པར་ཅན་གསལ་འདེབས་དགོས་པ་ཡིན་པས། དེ་ཡང་དགེ་
 སྒྲོལ་རྒྱུ་འདྲ་ཞིག་བྱེད་ཀྱང་ཐོག་མར་ཀུན་སྒྲོང་འཆོས་པ་གལ་ཆེ་སྟེ། རྒྱུ་
 བཅུན་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་བོད་ཀྱི་སྒྲོལ་ཆེན་རྣམས་ལ་སྒྲོལ་གྱི་གནད་ལས་

བརྩམས་པའི་དྲི་བ་ལྟག་བསམ་རབ་དཀར་དུ། སྒྲིམ་གྱི་འགོ་རྒྱ་གར་གྱི་སྐད་
དང་འདྲ་བ་དེ་གང་ཡིན་ཞེས་དྲི་བ་མཛད་པར། རྗེ་བཙུན་སློབ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་
ཀྱིས་དྲིས་ལན་སློབ་བཟང་བཞད་པའི་སྐྱོད་བྱངས་ལས། སྒྲིམ་རྣམས་ཀྱན་གྱི་
དང་པོའི་འགོ། །རྒྱ་གར་སྐད་མཚུངས་རང་རྒྱུད་ལ། །ཤེགས་པར་བརྟག་པ་
ཡིན་ནོ་ཞེས། །ཟླ་མེད་ཟླ་མ་མཆོག་བྲིད་བཞེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྒྲིམ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐོག་མར་ཀྱན་སློང་བཙུངས་པ་འདི་ཞིན་ཏུ་གལ་ཆེ་སྟེ། མདོ་
ལས། ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་རྒྱན་ཡིན་ཏེ། །འདུན་པའི་རྩ་ལ་རབ་ཏུ་
གནས། །ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་གྱུ་སྐྱབ་ཀྱིས་ཀྱང་། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་
གཏི་ཟུག་གསུམ། །དེས་བསྐྱེད་ལས་ནི་མི་དགེ་བ། །མ་ཆགས་མི་སྤང་གཏི་
ཟུག་མེད། །དེས་བསྐྱེད་ལས་ནི་དགེ་བའོ། །ཞེས་དང་། རྗེ་བོ་ཆེན་པོས། རྩ་
བ་དུག་ཡིན་ན་ཡལ་ག་དང་ལོ་མའང་དུག །རྩ་བ་སྤྲོན་ཡིན་ན་ཡལ་ག་དང་ལོ་
མའང་སྤྲོན་དུ་ཡོང་བ་བཞིན་དུ། རྩ་བ་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་གཏི་ཟུག་ལ་ཅི་
བྱས་མི་དགེ་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཀྱན་སློང་ཉོན་མོངས་སོགས་
ཀྱིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱང་སྟེ་ཐོས་བསམ་སྒྲིམ་གསུམ་བྱས་ཀྱང་འབྲས་བུ་རྣམ་
སྒྲིན་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ཆེན་པོ་འབྱེན་ཅིང་། དགེ་སེམས་བཟང་པོས་ཀྱན་
ནས་བསྐྱང་ན་སྒོག་གཙོད་སོགས་མི་དགེ་བ་བྱས་ཀྱང་ཆོགས་རྒྱབས་པོ་
ཆེ་རྗོགས་པ་ཡོད་དེ། སྒྲོན་སྒྲོན་པས་སློབ་པ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་དེད་
དཔོན་སྒྲོང་སྒྲོབས་ཆེན་པོར་སྐྱེ་བ་བཞེས་པའི་ཆེ་ཆོང་པ་ལྟ་བུ་དང་མཉམ་
དུ་རྒྱ་མཆོར་བྱགས་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལོན་ནས་ཚུར་ཕེབས་པའི་ཆེ་མི་ནག་

མདུང་མུང་ཅན་ཞེས་པའི་གཡོན་ཅན་ཞིག་གིས་ཆོང་པ་ལྟ་བུ་གསོད་པར་
 བཅུ་པ་ན། དེད་དཔོན་གྱིས་གནས་སྐབས་ཆོང་པ་ལྟ་བུའི་སྒྲོག་བསྐྱབ་
 པ་དང་། དུགས་མི་ནག་མདུང་མུང་ཅན་སོང་ལས་སྒྲོག་པའི་ཕྱིར་སྒྲིང་རྗེ་
 ཆེན་པོས་བསྐྱལ་བར་མཛད་པས་བསྐྱལ་ཆེན་བཞི་ཁྲིའི་ཆོག་གས་འདུམ་པར་
 གསུངས། དེ་ཡང་སྒྲོག་གཙོད་ཀྱི་ལས་ཁོ་རང་གི་འབྲས་བུར་ཆོག་གས་རྗོགས་
 པ་མི་སྤྱིད་ཀྱང་། ཀུན་སྒྲོང་སྒྲིང་རྗེ་སྒྲོབས་ཆེན་དེའི་འབྲས་བུས་ཆོག་གས་
 རྒྱབས་ཆེན་རྗོགས་པ་རེད། དགེ་མི་དགེ་དང་རྣམ་སྤྲོད་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་
 སྒྲོབས་ཆེ་ཆུང་སོགས་ཆང་མ་ཀུན་སྒྲོང་གིས་བྱེད་དེ། སྒོན་རྒྱ་གར་དུ་སྤྲང་
 པོ་རྒྱལ་རིགས་དང་། བྲམ་བེའི་ཁྲིའུ་གཉིས་ཡོད་པས། བྲམ་བེའི་ཁྲིའུ་དུས་
 མ་ཤེས་པར་ཕྱིན་པས་དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱིས་ཞལ་བས་མ་གསོལ་གོང་ཕྱད་
 མི་སྤྲོད་པས་ཅི་ཡང་མ་བྱེན། རྒྱལ་རིགས་ཀྱིས་དུས་ལ་མཁས་པས་ཞལ་
 བས་གསོལ་བེན་ནས་ལྷག་མ་འཕོ་རན་པའི་དུས་སུ་སྒྲོང་བས་ཤིན་ཏུ་མང་
 པོ་ཐོབ་པ་དང་། དེས་བྲམ་བེའི་ཁྲིའུ་ལ། ཁྲོད་ཀྱིས་ཅུང་བད་རྟེན་དམ་བུས་
 པས། དེ་ཁྲོས་ནས་ཁོ་བོ་ལ་དབང་ཡོད་ན་ལྷ་ཀྱའི་དགེ་སྒྲོང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 མགོ་བུང་ནས་བཅད་དེ་ས་ལ་འདོར་བ་ཞིག་འདོད་ཟེད། རྒྱལ་རིགས་དེས་
 ལྷག་མ་མང་དུ་རྟེན་པས་དད་པ་ཐོབ་པ་དེས་སྤྲོས་པ། ཁོ་བོ་ལ་འབྱོར་པ་ཡོད་
 ན་ཉིན་རེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པ་ལ་ཞལ་བས་རོ་བརྒྱ་
 དང་ལྡན་པ་བསྐྱབ་པ་ཞིག་འདོད་ཟེད། དེ་གཉིས་གཅིག་ལ་གཅིག་སྤྲོ་ཞིང་
 མཉན་ཡོད་ནས་བྱུང་སྟེ་ཤིང་བུང་ཞིག་ཏུ་ཉལ་བ་དང་། ཤིང་ཏུ་འབྱུངས་པ་

ཞིག་གི་འཁོར་ལོས་བྲམ་ཟེའི་སྤྱུ་དེའི་མགོ་བཅད་དོ། །དེའི་ཆེ་མཉན་ཡོད་
ན་ཆོང་དཔོན་ཞིག་བྱ་མེད་པར་ཞི་བ་དང་། བྱིས་པ་ཐམས་ཅད་འདུས་ནས་
སྤྱ་བསོད་ནམས་ཆེ་བ་དེ་དཔོན་དུ་བཞག་གོ་ཞེས་དེ་ནམས་ཀྱིས་བརྟག་
པར་བརྩམས་པ་ལས་རྒྱལ་རིགས་ཀྱི་སྤྱུ་དེ་ཤིང་གི་གྲིབ་མ་ལ་ཉལ་བ་ན་
ཤིང་གཞན་ནམས་ཀྱི་གྲིབ་མ་ཡོལ་གྱང་ཤིང་དེའི་གྲིབ་མ་མ་ཡོལ་བར་མཐོང་
ནས་དེ་ཆོང་དཔོན་གྱི་རྒྱལ་པོར་དབང་བསྐྱུར། དེས་ཁོ་རང་གིས་སྤྲས་པ་
ལྟར་སངས་རྒྱས་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པར་བསྟེན་བཀྱར། ཆོས་ཉན་པས་
བདེན་པ་མཐོང་སྟེ། དེའི་ཚུལ་མདོ་ལས་གྱང་། ཆོས་ནམས་སྟོན་དུ་ཡིད་འགྲོ་
སྟེ། །ཡིད་མགྲོགས་ཡིད་ནི་གཙོ་བོ་ཡིན། །ངེ་ལྟར་ཡིད་རབ་གདུག་པ་ཡིས།
།སྤྲས་སམ་ཡང་ན་བྱས་གྱང་རུང་། །དེ་ཡིས་དེ་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཐོབ། །འཁོར་
ལོས་མགོ་བོ་བཅད་པ་བཞིན། །ངེ་ལྟར་ཡིད་རབ་དང་བ་ཡིས། །སྤྲས་སམ་
ཡང་ན་བྱས་གྱང་རུང་། །དེ་ཡིས་དེ་ནི་བདེ་བ་ཐོབ། །གྲིབ་མ་རྗེས་སུ་འབྱང་
བ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཀུན་སྒྲོང་བཟང་ངན་གྱི་འབྲས་བུ་མཐོང་
ཆོས་སུ་དེ་འདྲ་བྱུང་བ་རེད།

དེས་ན་དགེ་སྦྱོར་གྱི་འགོའི་ཀུན་སྒྲོང་ཙམ་མིན་པར་དུས་རྒྱུན་དུ་འང་
ཀུན་སྒྲོང་བཟང་པོ་བྱེད་པ་གལ་ཆེ། དེར་དུས་རང་རེའི་ལུས་བདེ་ལམ་ཞེས་
ཁམས་འདྲི་བྱེད་པའི་ཆོད་དུ་ངོ་བོ་ཆེན་པོས། སེམས་བཟང་པོ་བྱུང་ངམ་
ཞེས་གསུངས་ཀྱིན་ཡོད་པ་རེད། རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་གྱང་། དཀར་
ནག་ལས་ནམས་བསམ་པ་བཟང་ངན་ལགས། །བསམ་པ་བཟང་ན་ས་དང་

ལམ་ཡང་བཟང་། །བསམ་པ་དམན་ན་ས་དང་ལམ་ཡང་དམན། །ཐམས་ཅད་
 བསམ་པ་དག་ལ་རག་ལས་པས། །ཞེས་གསུངས། དེས་ན་ཀུན་སྒྲོང་གི་བྱང་
 པར་གྱིས་དགོ་འབྲས་ཐོབ་ཚུལ་སྟོབས་ཆེ་ཆུང་གི་བྱང་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ།
 དཔེར་ན་མི་བཞིས་སྒྲོལ་མ་ཆར་གཅིག་མཉམ་དུ་བཏོན་ན། གཅིག་གིས་ཀུན་
 སྒྲོང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། གཅིག་གིས་ངེས་འབྱུང་དང་། གཅིག་གིས་
 འདྲིལ་ཉེན་སྤྱི་མ་དོན་གཉེར་ཅམ་དང་། གཅིག་གིས་ཆེ་འདིར་ཆེ་རིང་བ་དང་
 རྒྱུ་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་དུ་སྟོན་ཅིང་བཏོན་ན་ཆོག་འདོན་པ་མང་ཉུང་འབྲ་
 ཡང་། འབྲས་བུ་ཐོབ་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་མི་འབྲ་སྟེ། དང་པོ་དེ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་
 ཟེན་པས་རྫོགས་བྱང་གི་རྒྱ་དང་། རྒྱལ་སྤྱི་ཀྱི་སྒྲོང་པར་འབྱུང་ཞིང་ཐེག་པ་
 ཆེན་པོའི་ཆོས་སྤྱོད་སོང་། གཞན་གསུམ་དེ་ལྟར་མི་འབྱུང་། འོན་ཀྱང་གཉིས་
 པ་དེ་ངེས་འབྱུང་གིས་ཟེན་པས་ཐར་པའི་རྒྱ་དང་འཁོར་བའི་གཉེན་པོ་སྤྱེས་
 བུ་འབྲིང་གི་ཆོས་སྤྱོད་སོང་། གཞན་གཉིས་པོ་དེ་ཐར་པའི་རྒྱ་ཅམ་དུ་ཡང་མ་
 སོང་ཞིང་ཀུན་འབྱུང་རང་ག་བར་སོང་། གསུམ་པ་དེ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་
 མཐེན་པའི་རྒྱར་མ་སོང་ཡང་ངན་འགྲོ་ལས་སྒྲོག་པའི་ཐབས་དང་སྤྱེས་བུ་
 ཆུང་དུའི་ཆོས་སྤྱོད་སོང་། བཞི་པ་དེ་ནི་ཆེ་འདི་པ་ཅམ་དུ་སོང་བས་ཆོས་སྤྱོད་
 ཡང་མ་སོང་། འབྲས་བུ་ཡང་ཆེ་འདིར་རེ་བ་དེ་ཅམ་ལས་འབྱུང་དགའ་སྟེ།
 དེ་ཡང་རྫོགས་ལ། ཆེ་འདིའི་བདེ་སྐྱིད་དང་རྟེན་བཀྱར་འདོད་ནས་ལས་བྱས་
 པ་རྣམས་ལ་འབྲས་བུ་ཅི་མཆིས་ཞུས་པས། འབྲས་བུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཆི་
 གསུངས། ཆེ་སྤྱི་མ་ལ་ཅི་མཆིས་ཞུས་པས། དཔྱུལ་བ་མཆི། ཡི་དྲགས་

མཆི། དུད་འགྲོ་མཆི་གསུངས་པ་ལྟར་རེད། དེས་ན་རང་རེ་གྲ་ས་བ་ཆོས་
ཀྱང་ཆོག་ས་དང་ཆོས་རྩ་འགྲིམས་པའི་ཆེ་ཀྱན་སློང་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་
ཀྱིས་ཟིན་ན་གོམ་པ་གང་འདྲོར་བ་ཚུན་ཆད་ཀྱང་གསེར་སྤང་འབྱམ་ཀྱིས་མི་
དོ་བའི་རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་སློང་པར་འགྲོ། འབྱེད་དང་ཇ་ཐུག་སོགས་དང་། ལས་
སྒྲེའི་དོ་སྤང་ཅམ་ལ་བསམས་ནས་ཕྱིན་ན་གོང་དུ་ངོ་བོས་གསུངས་པ་ལྟར་
དུ་འགྲོ། སྒོམ་མཁན་ཀྱི་སྒོམ་གནད་དུ་འགྲོ་མི་འགྲོ་ཡང་འདི་ལ་རག་ལས་ཏེ།
ངོ་བོའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། ཁོ་བོའི་སྒོམ་པ་རིན་ཆེན་སྤྲ་མ་བསྒོམ་སྐད། བསྒོམ་
ཅ་ན་བསྒོམས་པས་དར་ཡུག་དང་ཇ་སིག་སོགས་མང་པོ་ཡོང་སེམས་ན་ངེ་
ཅམ་བསྒོམས་པ་སྤྲིག་པ་ཡིན། བསྒོམ་ཅ་ན་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མཆོ་མཐར་དབྱུང་།
བྱང་ཚུབ་མཆོག་གི་ས་བོན་གདབ་སེམས་ན་སེམས་པ་ཅམ་ཞིག་བྱས་པའི་
བསོད་ནམས་ཀྱང་ནམ་མཁའ་མི་ཤོང་གསུངས། དེས་ན་ཐོས་བསམ་བསྒོམ་
བསྐྱབ་བསྐྱེན་བཀྱར་མཆོད་སྤྱིན་སོགས་དགོ་བ་ཆེ་ཚུང་གང་ལ་ཡང་ཀྱན་
སློང་མ་བཅོས་ན་འདིས་ཐམས་ཅད་མེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན།

འདིར་ཡང་ཐོག་མར་ཀྱན་སློང་ནན་ཏན་དུ་བཅོས་དགོས་ཤིང་། དེ་
ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཡིན་པས་དགོ་སེམས་ཅམ་ཀྱིས་མི་ཆོག་པར་
དགོ་སེམས་བྱེད་པར་ཅན་བྱང་ཚུབ་སེམས་ཀྱིས་ཟིན་དགོས། བྱང་ཚུབ་
ཀྱི་སེམས་བཅོས་མིན་རང་ཤུགས་ཀྱིས་ཡོད་ན་འདི་ལྟར་མི་དགོས་ཀྱང་།
བཅོས་མ་གསལ་འདེབས་བྱ་དགོས་ཆོ། མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་
དུ་ཞེས་ལམ་སང་བརྗོད་ཀྱང་ཡིད་འགྱུར་མི་ཐོན་པས། ག་རེ་བདག་གིས་

དལ་འབྱོར་ནས་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་རྫོགས་པའི་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་ཕྱིར་དུ་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་བྲིད་
 བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་ཁར་སེང་ཞུས་པ་ལྟར་དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་
 རྟེན་དཀའ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བར་རིམ་བཞིན་གསལ་འདེབས་བྱས་ན་
 ཡིད་འགྱུར་ཐོན་པ་ཡོང་། སྒྲོན་གྱི་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་སྒྲོང་བཙུག་ཆུང་ལ་
 རྒྱས་བསྐྱུས་སྤྱོད་ཆོགས་གསུངས་པ། འགའ་ཞིག་གིས་སྒྲོ་ལ་བརྒྱུད་ནས་ཡིད་
 འགྱུར་ཅི་ཡང་མ་ཐོན་པར་འདོན་པ་ཁོ་ནས་ཆོག་པར་བྱེད་ཀྱང་། ཀུན་སྒྲོང་
 སེམས་ལ་འཆོས་དགོས་ཀྱི་ཁ་ལ་འཆོས་པ་མིན་པས། དག་ནས་བརྗོད་པ་
 ལྟར་གྱི་སེམས་དང་འདྲེས་པའི་ཡིད་འགྱུར་གང་ཐོན་བྱེད་དགོས།

དེ་ལྟར་ཀུན་སྒྲོང་དགེ་སེམས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ངང་ནས་སྐྱབས་འགྲོ་
 སེམས་བསྐྱེད་བྱ་བ་རྟེ། ད་ལན་ལམ་རིམ་གསུམ་སྒྲགས་པ་ཡིན་པས་སྒྲོར་
 ཆོས་ལ་ཡང་། སྐྱབས་ལུལ་ཆོགས་ཞིང་སོགས་མི་འདྲ་བར་སོ་སོར་ཡོད་
 པས་མ་འཁྲུགས་པ་བྱ་དགོས། ད་ལྟ་ཆོགས་སུ་བྱག་ལེན་ལྟར་སྒྲོ་བརྒྱུད་ཀྱི་
 སྒྲོར་ཆོས་འཁྲུག་པ་བདེ་ཕྱིར་འདོན་པ་ཡིན་ཀྱང་རྒྱན་གྱི་ཞལ་འདོན་སྐྱར་
 ལམ་གྱི་སྒྲོར་ཆོས་སྟངས་མཛད་དགོས། སྐྱབས་འགྲོ་བྱ་བ་ལ་ཐོག་མར་
 སྐྱབས་ལུལ་གསལ་འདེབས་དགོས་པས་སྐྱར་ལམ་ལྷགས་ཀྱི་སྐྱབས་ལུལ་
 བློ་མཐོན་གྱི་ནམ་མཁའ་ཏ་ཅང་མཐོན་གློད་པ་དང་། ཏ་ཅང་དམའ་ན་བྱིང་བ་
 སྐྱེ་བས། རན་པའི་མཆམས་སྒྲིན་མཆམས་ཀྱི་ཐད་དུ་སེང་གོ་ཆེན་པོ་བརྒྱུད་
 ཀྱིས་བཏྲུག་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྲི་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཞིག་གསལ་གདབ། དེའི་སྟངས་

དུ་དབུས་དང་། རྟོགས་བཞིར་བྲི་ཆུང་ལྔ་ཡོད་པའི་དབུས་མ་ཆུང་ཟད་མཐོ་
བའི་ཁར་ངོ་བོ་རང་ལ་ཆོས་འདི་སྟོན་པའི་བྲིན་ཅན་ཅ་བའི་སླ་མ་ཡིན་པ་ལ་
ནམ་པ་སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་འདོན་ཆ་ལྟར་བསྐྱེད། དེ་ཡང་ལམ་འབྲས་
ཀྱི་རྟོགས་པ་ཐམས་ཅད་སླ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་དགོས་པས་ངོ་བོ་སླ་མར་
བྱ་དགོས། ནམ་པ་ཐུབ་དབང་དུ་བྱེད་པ་ནི་བསྟན་པའི་བདག་པོ་ཡིན་པས་
ཆོས་ཀྱི་ཁུངས་སྟོན་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན། ཐུག་གཡས་ས་གཞོན་གྱིས་ལྟའི་
བྱའི་བདུད་བཅོམ་པ་དང་། ལྷུང་བཟེད་ནང་གི་བདུད་ཅི་དེ་ཡང་ན་བ་མེད་པ་
སྟན་གྱི་བདུད་ཅིས་ལྷུང་པོའི་བདུད། འཆི་བ་མེད་པའི་ཆེའི་བདུད་ཅིས་འཆི་
བདག་གི་བདུད་དང་། ཟག་པ་མེད་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་ཅིས་ཉོན་མོངས་པའི་
བདུད་འཛོམས་པ་མཆོན། དེ་ཡང་སྟོན་པ་རང་གི་ངོས་སྐལ་གྱི་བདུད་བཞི་
བཅོམ་བྲིན་པ་དང་། རང་ཅག་གི་བདུད་བཞི་ལྷུང་དུ་འཛོམས་པར་འགྱུར་
བའི་དོན་དུ་བསམ་དགོས། སྟོན་པའི་ཐུགས་ཀར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་རྩོ་
རྩེ་འཆང་དང་། དེའི་ཐུགས་ཀར་ཉིང་དེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་རྩྱུ་ཡིག་སྟོན་
པོ་སྟེ་འདིར་སྐྲགས་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་པས་སེམས་དཔའ་སྐྱམ་བཅེགས་
གསལ་གདབ་དགོས།

འོ་ན་ལམ་རིམ་སྟོན་པའི་སླ་མ་མང་པོ་ཡོད་ན་གང་གསལ་འདེབས་
སྟམ་ན་རང་རྒྱུད་ལ་ཕན་ཆེ་བའི་སླ་མ་དེ་གཙོ་བོར་བྱེད་དགོས། གཡས་ཀྱི་
བྲི་ལ་རྩེ་བཙུན་བྲམས་པ། བྲི་ཆུང་གི་མཐའ་སྒོར་དུ་བྱ་ཆེན་སྟོད་བརྒྱུད་ཀྱི་
སླ་མ་ནམས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བ། གཡོན་གྱི་བྲི་ཆུང་ལ་རྩེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་

མ་དུ་ཡོད་ངེས་ན་སྤེང་བ་བཟུང་ནས་གཞི་ནས་གྲངས་བཟུང་དགོས་པ་ཡོད།
དངུལ་ཁྱག་ནང་དུ་དངུལ་དེ་འདྲ་ཡོད་བྱས་ན་སློ་ཐོག་ནས་བཞུགས་ཆོག་ཆོག་
ཡོད་པ་དེ་ནི་ལམ་གྱི་རྩ་བ་ལ་དོ་ནན་མི་བྱེད་པའི་རྟགས་ཡིན། བཞུགས་

གདན་སྒྲ་མ་ཞལ་བཞུགས་པ་རྣམས་ལ་འཁོལ་གདན་དང་། མ་བཞུགས་པ་
རྣམས་ལ་བད་སྒྲ་བྱ་དགོས། དེ་ལྟར་སྒྲ་མ་ཁག་ལྔ་པོ་དེ་ལ་སྒྲ་མ་སྟེ་ལྔ་ཟེར།

དེའི་མཐར་སྒྲར་གྱི་ཁྱི་ཆེན་པོ་དེའི་སྟེང་ཡི་དམ་ནས་སྤྱང་མའི་བར་གྱི་
ཆོག་ས་ཞིང་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བ་སྟེ། དེ་ཡང་སྒྲ་མ་སྟེ་ལྔའི་མཐར་ཡི་དམ་
འགོད་ལུགས་བདག་གི་སྒྲ་མ་རིན་པོ་ཆའི་གསུང་རྒྱན་ཆེ་སྤྱིང་ཡོངས་འཛིན་
གྱི་ཕྱག་བཞེས་ནང་སྐྱོར་དུ་སྒྲ་མེད། དེའི་ཕྱིར་རྣལ་འབྱོར་རྒྱད། དེའི་ཕྱིར་
སྤྱོད་རྒྱད། དེའི་ཕྱིར་བྱ་རྒྱད་བཅས་སྤེང་བཞི་མཛད། ཅུ་བཟང་རྗེ་ཡེ་ཤེས་
རྒྱ་མཚོའི་ཕྱག་བཞེས་རྒྱད་སྟེ་བཞི་ཕྱོགས་བཞིར་བགོས་ནས་མདུན་དུ་སྒྲ་
མེད། གཡས་སུ་རྣལ་འབྱོར་རྒྱད་སོགས་སྐྱོར་གཅིག་མཛད། ཅུ་བཟང་པར་
མའི་ཆོག་ས་ཞིང་དུ་སྒྲ་མེད་ལས་མི་གསལ་བ་ཡང་དེའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན།
གང་ལྟར་ཡི་དམ་གྱི་མཐར་སངས་རྒྱས་མཆོག་གི་སྦྱལ་སྦྱུའི་རྣམ་པ་ཅན། དེ་
ཡང་བསྐྱལ་བཟང་གི་སངས་རྒྱས་སྟོང་དང་། བདེ་གཤེགས་བརྒྱད། ལྷུང་
བཞུགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་སོ་ལྔ་སོགས་གཙོ་བོར་བྱེད་དགོས། དེ་ནི་སྤྱིར་
སངས་རྒྱས་ལ་མཐའ་ཡས་ཀྱང་བསྐྱལ་བཟང་འདིའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་རང་
ལ་འབྲེལ་ཆེ་བ་དང་། བདེ་གཤེགས་བདུན་གྱི་སྟོན་ལམ་ལྟ་བུའི་བསྟན་པའི་
མཐའ་འདིར་འབྲུབ་པར་གསུངས་པ་དང་། ལྷུང་བཞུགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་སོ་

ལྷ་སྒྲིག་ལྷ་སྒྲོལ་བ་ལ་སྒྲོལ་ས་ཆེ་བའི་གནད་གྱིས་ཡིན། དེའི་མཐར་ཉེ་སྐབས་
 བརྒྱད་སོགས་བྱང་སེམས་རྣམས་ལྷའི་བྱའི་རྣམ་པ། དེའི་མཐར་རང་རྒྱལ་
 བཅུ་གཉིས་སོགས་རང་རྒྱལ། དེའི་མཐར་འཕགས་པའི་གནས་བརྟན་བཅུ་
 བླ་སོགས་ཉན་ཐོས་རྣམས་དགེ་སྦྱོང་གི་རྣམ་པ་ཅན་སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་
 ལ་གནས་པ། རྒྱལ་ན་ལྷ་སྒྲོལ་བཟེད། འཁར་གསེལ། རྒྱ་ཉི་སོགས་བསྐྱམས་པ།
 མི་འདྲ་བའི་བྱང་པར་རང་རྒྱལ་རྣམས་དབྱེ་ལ་གཙུག་ཏྲུང་ཅད་ཡོད་པ་
 སོགས་མཆོན་དཔེ་རྗེས་མཐུན་པ་དང་ལྟན་པ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐར་ཁྲུ་ག་
 ལྷ་ལ་དང་། རབ་གཏུམ་མ་སོགས་དཔའ་ཐོ་དང་དཔའ་མོ་རྣམས་བདེ་མཆོག་
 ལས་གསུངས་པ་ལྷར་གྱིས་བསྐྱོར་བ། དེའི་མཐར་སྐྱེས་བྱ་གསུམ་གྱི་ཆོས་
 བདག་གིས་གཙོ་བོ་བྱས་པའི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་སྦྱོང་རྣམས་
 གྱིས་བསྐྱོར་བ། དེའི་ཕྱོགས་གཞིར་རྒྱལ་ཆེན་བཞི་སྟེ། དེ་ཡང་ཁྱི་སྟེང་དུ་
 འགོད་པ་དང་། ཁྱི་སྟེང་དུ་མི་འགོད་པར་འོག་ཏུ་སྒྲིན་འབྱར་པོ་རེའི་སྟེང་དུ་
 འགོད་པ་གསུང་རྒྱུན་གཉིས་ཡོད་པ་སྤྲུལ་མ་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དང་།
 ཕྱི་མ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན། རྒྱལ་བཙན་སོགས་འཇིག་
 རྟེན་དེགས་པའི་ཚུལ་བཟུང་བ་རྣམས་འགོད་དུ་མི་རུང་། སྤར་ཆེ་ཆོག་སྤྱིང་
 ལྷ་མ་ཡོངས་འཇིན་རིན་པོ་ཆེར་ཆོགས་ཞིང་ཞིག་གཟིགས་སུ་ཕྱལ་བར།
 སྤང་མའི་ནང་བཙན་ཞིག་གིས་ཡོད་པ་ལ་ཕྱག་མཇུ་བ་གཏད་ནས་འདིའི་ཆབ་
 རོར་བུ་ཞིག་གིས་ན་ཨང་། ཞེས་གསུངས་པ་རེད། སྐབས་ལྷལ་རྣམས་རང་
 རང་གི་མདུན་ན་ངོ་བོ་རྟོགས་པའི་ཆོས་དགོན་མཆོག་ཡིན་པ་ལ་རྣམ་པ་ལྷང་

གི་ཆོས་ལུ་ཉི་འུ་རྣམ་པར་ཤར་བ་གདོང་དར་ཁ་ཆེམ་མེ་མདུན་རང་ལ་བསྟན་
པ་གསལ་འདེབས།

སྐྱབས་ལུ་ལ་ཀུན་འདུས་ནོར་བུའི་ལུགས་དང་མཐོ་བཅེགས་སོགས་
མང་དུ་གསུངས་ཀྱང་རང་ལུགས་འདི་ལྟར་མཛད་པ་སྐྱབས་ལུ་ལ་དགོན་
མཆོག་གསུམ་ག་ཆང་བའི་དོན་དུ་ཡིན། དེ་དག་ཀྱང་སྐྱབས་ལྟར་ལེབ་བཅར་
མ་ཡིན་པ། ལྟེན་སྐྱབས་གདོས་བཅས་མ་ཡིན་པ་དང་ས་གསལ་འོད་ཀྱི་རང་
བཞིན་ཅན་གྱི་འཇའ་ལུས། སྐྱབས་འོན་སུམ་པ་ཤིན་ཏུ་འོད་འབར་བ། འདུལ་བ་
ལུང་ལས། མེ་ལུས་ཀྱི་དབྱེབས་སུ་འདུག་པ་ལྟ་བུ། མེ་ལྷེ་མར་གྱིས་གཏམས་
པ་ལྟ་བུ། མར་མེ་གསེར་གྱི་སྒོད་དུ་བཞག་པ་ལྟ་བུ་ཞེས་དཔེ་གསུམ་གྱིས་
བསྟགས་པའི་སྐྱུ། བན་ཚུན་ཆོས་ཀྱི་བྱི་བ་བྱིས་ལན་མཛད་བཞིན་པ། རྒྱལ་
པོའི་པོ་བྱང་གི་སྒོ་རྩེ་རྒྱལ་སྤིད་ཀྱི་བྱ་བ་བསྐྱབས་བེན་ནས་ཚུར་འོངས་པ་
དང་། སྐྱབ་དགོས་པར་འགོ་བ་མང་པོ་དུ་འཛིངས་ཡོད་པ་ལྟར། འདིར་ཡང་
སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སྐྱབ་དབང་ནས་རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་བར་སྐྱུལ་པའི་རོལ་
གར་སྐྱོ་ཆོགས་པར་སྒྲོ་བ་དང་། ཚུར་བསྐྱབ་པ་སོགས་མཛད་བཞིན་པ། སྐྱའི་
བ་སྐྱའི་ཁུང་བུར་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གིས་གཏམས་པ་སོགས་རང་གི་
སྒོས་གང་ལྟོགས་བསམ་དགོས། དེ་ལྟར་ཆོགས་ཞིང་རྣམས་ཀྱང་རང་ལ་
ཐུགས་ཤིན་ཏུ་དབྱེས་བཞིན་བཞུགས་པར་བསམ། འདི་ལ་རྗེ་སྐྱབ་ཁང་པ་
དགེ་ལེགས་རྒྱ་མཆོས་འདི་ལྟར་གསུངས་ཏེ། སྐྱེར་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་
ཀྱིས་བྱ་དགོས་གསུངས་པ་རང་གིས་མི་བྱེད། མི་བྱ་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་

བྱས་པས་རང་ལ་དགེས་པའི་སྐབས་མེད་ཀྱང་། ད་ལམ་དགེས་རྒྱ་ཅུང་ཟད་
ཡོད་དེ། དཔེར་ན་མ་ཞིག་ལ་བྱ་གཤེས་ངན་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཤིས་སྟག་གེད་
མཁན་ཞིག་ཡོད་ན། དེས་སྐབས་ཤིག་བྱ་བ་ལེགས་པ་ལན་གཅིག་བྱས་ན་
མ་དེ་གཞན་ལས་དགའ་བ་སྟར། རང་རེས་ཀྱང་རྒྱན་དུ་བྱ་བ་མ་རུངས་པ་ཤིས་
སྟག་གེད་པ་ལ་ད་ལན་ལམ་རིམ་སྒོམ་ཁུལ་ལན་གཅིག་གེད་པ་འདི་ལ་རྒྱལ་
བ་སྤྲས་བཅས་གཞན་ལས་ཐུགས་དགེས་པར་འགྱུར་གསུངས།

འདོན་ཆར། དེས་ན་བདག་དང་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཐོག་མ་མེད་
པ་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་སྒྲིར་འཁོར་བ་དང་། ཞེས་པ་ནས་སྐབས་འགྲོའི་རྒྱ་
གསལ་གདབ་པ་སྟེ། སྐབས་འགྲོ་རྣམ་པར་དག་མི་དག་འདི་ལ་རག་ལས། དེ་
འདྲའི་རྒྱ་ནི་འཇིགས་པ་དང་དད་པ་གཉིས་ཏེ། སྤྲ་མ་ནི་འཁོར་བ་སྒྲི་དང་གེ་
བྲག་གི་སྒྲུག་བསྐལ་བྱེད་ནས་འཇིགས་པ་དང་། སྤྲི་མ་ནི་དེ་ལས་སྒྲོབ་པའི་
རྒྱས་པ་དཀོན་མཆོག་ལ་ཡོད་པར་ཡིད་ཆེས་པ་གཉིས་ཡིན། ཐེག་ཆེན་ཐུན་
མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐབས་འགྲོ་ལ། དེའི་སྙེང་གཞན་སྒྲུག་བསྐལ་གྱིས་མནར་
བ་ལ་སྙེང་བཅེ་བ་སྟེ་རྒྱ་གསུམ་ཡིན། འོན་ཀྱང་དེ་དག་རྒྱས་པར་འོག་གི་
སྐབས་འགྲོ་དངོས་གཞིའི་སྐབས་སུ་སྟོན་པར་གྱེད་དོ། །རང་གི་མཐའ་སྒྲོར་
དུ་པ་མས་མཆོན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་འགྲོ་བ་རང་རང་གི་སྒྲུག་
བསྐལ་སྟོང་བཞིན་པ་ལ་རྣམ་པ་སྤྲུལ་ཤེས་དོན་གོ་མིའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྒྲུག་
ཤིག་གི་འཁོད་པ་གསལ་གདབ། སྐབས་འགྲོ་འདོན་པའི་ཆེ་རང་གིས་བྱང་
འདོན་བྱས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་སྐབས་འགྲོ་གྱེད་པར་

བསམ་དགོས། དེའང་ཆོག་པ་འདོན་ལྟ་བུར་སྐྱབས་འགོ་བཞི་སྐོར་སྒྲེལ་ནས་
གསུངས་ཀྱང་། ལམ་རིམ་བྲིད་དམིགས་སྐྱོང་སྐྱབས་དམིགས་པ་འཆར་བདེ་
ཁྱད་རེ་རེ་ནས་གྲངས་གསོག།

དེ་ཡང་སྒྲ་མ་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཞེས་པའི་ཆེ་སྒྲ་མ་སྒྲེ་ལྟ་ལ་
དམིགས་ནས་སྐྱབས་སུ་འགོ་ཞིང་བདུད་ཅི་འབེབས་སྐྱང་བྱེད། དེ་ཡང་
སྒྲེང་སྐོར་གཅིག་ལྟ་བུ་འདོན་ན་ལྟ་བུ་ཅམ་ལ་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་སྐྱོང་
བའི་དམིགས་པ་དང་། ལྟ་བུ་ཅམ་ལ་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པའི་
དམིགས་པ་བྱེད་དགོས། དེའི་དང་པོ་ནི། །བདུད་ཅི་དཀར་པོ་ཤས་ཆེ་བའི་
སྒྲ་ལྟ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པ་བབས་ནས་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལྷས་
སེམས་ལ་ཞུགས་པས་ཐོག་མེད་ནས་བསགས་པའི་སྒྲིག་སྒྲིབ་སྒྲི་དང་། ཁྱད་
པར་དུ་སྒྲ་མའི་སྐྱ་ལ་བསྒྲོས་པ། གསུང་བཅག་པ། ཐུགས་དགྲུགས་པ། མ་
དད་བརྟན་སྒྲོད་བཀྲིས་པ་ལ་སོགས་པ་མདོར་ན་སྒྲ་མ་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲིག་
སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་དུད་ཁུ་དང་སོལ་ཁུའི་རྣམ་པར་ཕྱིར་ཐོན་པས་སངས་ཉེ་དག་
པའི་མོས་པ་བྱེད། དེ་ནས་གཉིས་པ་མ་ཐུན་ཕྱོགས་རྒྱས་པ་ནི། །རྫོ་བོ་སྒྲ་མའི་
སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་རྣམ་པ་བདུད་ཅི་སེར་པོ་ཤས་ཆེ་བའི་
སྒྲ་ལྟ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པ་བབས་ནས་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་ཆེ་དང་བསོད་ནམས་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྒྲི་དང་ཁྱད་པར་སྒྲ་མའི་སྐྱ་
གསུང་ཐུགས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱབས་ཐོབ་པར་བསམ།

དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཞེས་པའི་སྐྱབས་

སྒྲུག་ལུགས་ཀྱི་རྒྱུད་སྒྲེ་བཞི་འཛིན་ཡི་དམ་དང་། མདོ་ལུགས་ཀྱི་མཆོག་གི་
 སྒྲུལ་སྒྲུའི་རྣམ་པ་ཅན་རྣམས་ལས་བདུད་ཅི་འབེབས་སྒྱུར་བྱེད། སངས་རྒྱུས་
 ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲིག་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲུ་ལ་ངན་སེམས་ཀྱི་ཁྲག་
 འབྲིན་པ། སྒྲུ་ལ་ལེགས་ཉེས་ཀྱི་དབྱུས་གདགས་པ། གཏུམ་མར་འཛོག་
 པ། རོང་གི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་ཉོ་ཆོང་བྱས་པ། ཐུགས་རྟེན་ངན་སེམས་ཀྱིས་
 བཤེགས་པ་སོགས་ཡིན། དེའི་དང་པོ་ནི་ལྷས་བྱིན་གྱིས་དོ་སྒྲོགས་འཕངས་
 ཏེ་སྒྲུ་ལས་ཁྲག་སྒྱུར་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་རང་རེར་མི་འབྱུང་ཡང་གཞན་རྣམས་
 འབྱུང་སྟེ། ལེགས་ཉེས་ཀྱི་དབྱུས་གདགས་པ་ནི་སྒྲུ་འདྲའི་བཟོ་དབྱིབས་ལ་
 སྒྲིན་གདགས་པ་སྟེ། སྒྲུ་རྣམས་འབྱོར་བ་ཆེན་པོས་ངོ་བོ་ལ་འཇམ་དབྱངས་
 ཀྱི་སྒྲུ་ཞིག་གཟུགས་སུ་སྤྲུལ་ནས་འདི་ལེགས་ཉེས་རིམ་འདྲ། །ལེགས་ན་རོང་
 པ་མགར་དག་བས་བྱིན་པའི་གསེར་ཞོ་བཞི་སྒྲིན་ནས་ལེན་པ་ལགས་ཞུས་
 པས། རོ་བོའི་ཞལ་ནས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་སྒྲུ་ལ་མི་ལེགས་པ་
 མེད། ལྷ་བཟོ་ནི་འབྲིང་གསུངས་པ་ལྟར་ལྷ་བཟོ་ལེགས་ཉེས་བརྗོད་པ་ལས་
 སྒྲུ་ལ་སྒྲིན་འདོགས་མི་རུང་། གཏུམ་མར་འཛོག་པ་དང་། ཉོ་ཆོང་བྱེད་པ་ཤིན་
 ཏུ་མང་བ་མཐོང་ཆོས་ལྟར་རེད། དེ་འདྲར་ཤིན་ཏུ་འཇེམ་དགོས། རྒྱས་པའི་
 སྐབས་སྟོབས་བཅུ། མི་འཛིགས་པ་བཞི། མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་སོགས་
 བདུད་ཅི་འཛིན་རྣམ་པར་བབས་པའི་མོས་པ་བྱེད་པ་ལས་གཞན་རྣམས་སྒྲུ་དང་
 འདྲ།

ཆོས་ལ་སྒྲུབས་སུ་མཆོའོ། །ཞེས་པའི་སྐབས་ངོ་བོ་རྟོགས་པའི་ཆོས་

ལ་རྣམ་པ་ཕྱ་ཉི་རྣམས་ལས་བདུད་ཅི་འབེབས་སྐྱུང་བྱེད་ཅིང་། ཆོས་ལ་
བརྟེན་པའི་སྒྲིག་པ་ནི། དམ་པའི་ཆོས་སྤངས་པ། གསུང་རབ་ཐོང་དུ་བྱས་པ།
གསུང་རབ་ལ་མ་གྱུས་པ། གསུང་རབ་ཀྱི་སྐྱུས་ཐོས་པ་སོགས་ཡིན། འདི་
དག་ནི་རང་རེ་ལ་ཞིན་ཏུ་འབྱུང་ཉི་ཞིང་ཉེས་པའང་ཞིན་ཏུ་སྟེ། དང་པོ་ཆོས་
སློང་བ་ནི། ཐེག་ཆེན་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་ཐེག་དམན་ལ་སློང་བ་དང་།
ཐེག་དམན་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་ཐེག་ཆེན་ལ་སློང་བ། དེ་བཞིན་དུ་མདོ་
དང་སྒྲགས། རྒྱུད་སྡེ་བཞི། ས་དགོ་ཀར་རྩིང་སོགས་རང་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་
རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་གཞན་ལ་སློང་བ་མཐའ་དག་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་དཔེ་
ཆ་དང་ཡི་གེ་ལ་འགོ་མ་ཡུག་སོགས་གང་བྱུང་བྱེད་པ་མཐའ་དག་ཆོས་སློང་
གི་ལས་ཡིན། འགའ་ཞིག་གིས་ཡི་གེ་གདན་འོག་ཏུ་འཇུག་པ་སོགས་ལས་
ངན་ཆེད་དུ་གསོག་པ་ཡོད། ཆོས་སློང་གི་ལས་ནི་ཉེས་པ་ཞིན་ཏུ་སྟེ་བ་ཉིང་
རེ་འཇོན་གྱི་རྒྱལ་པོ་སོགས་སུ་གསུངས་པ་སྟོན་དུ་རྒྱས་པར་བྱས་པ་ལྷ་ར་
ཡིན། གསུང་རབ་ཐོང་དུ་བྱས་པ་ནི། རོར་གྱི་འདུ་ཤེས་བཞག་ནས་ཉོ་ཆོང་
བྱེད་པ་དང་། མ་གྱུས་པ་ནི། ས་སྡེ་བོར་བཞག་པ་སྟེ་ས་རྗེན་ལ་བཞག་པ། སོ་
རྟེན་བྱགས་པ། མཆིལ་མ་བསྐྱས་ཏེ་ལྡེབ་བསྐྱར་བྱེད་པ། ཆོས་ཀྱི་གསེབ་
དང་ཕྱ་ཉིའི་སྟེང་དུ་དངོས་པོ་འཇོག་པ་སོགས་ཀྱང་ཉེས་པ་ཞིན་ཏུ་སྟེ། རྫོ་
བོ་མངའ་རིས་སུ་བྱོན་པ་ན་སྒྲགས་པ་ཞིག་ཁོང་ལ་ཆོས་མི་ཉན་པ་ལ་ཡིག་
མཁན་ཞིག་སོ་རྟེན་གིས་ཆོས་ལ་བསྐྱས་པ་གཟིགས་པས་རྫོ་བོས་མ་བཟོད་
ནས་ཨ་ཅ་མ་མི་རུང་མི་རུང་གསུངས་པས་སྒྲགས་པ་དེ་དད་ནས་ཆོས་ཉན་

པར་གསུངས། རང་རེ་རྒྱན་པར་དཔེ་ཆ་དང་མཉམ་འགྲོགས་བྱེད་པ་རྣམས་
 ཉེས་པ་འདི་དག་གིས་སྐུམ་ནས་ཡོང་ཉན་ཆེ་བས་གཟབ་དགོས། ལྷན་ཟེས་
 པ་ནི་གསུང་རབ་ཆོང་བའི་རིན་ལོངས་སྤྱད་པ་སྟེ། འདི་ཡང་ཤིན་ཏུ་སྦྱི་བ་
 བོ། སྤར་དཔོན་སྟོན་སྦྱར་སྤང་པ་ཞེས་པ་ཤངས་པ་རིན་ཆེན་རྣམ་བདུན་གྱི་
 ལྷ་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་བྱུང་ཐོབ་ཆེན་པོ་དེས་སྤྱན་བདག་ཁྱིམ་པ་ཞིག་
 གུང་ནས་འབྱུང་ཞིག་ཡོད་པ་བཙོངས། དེའི་སྒྲིག་བཤུགས་སུ་སྦྱར་སྤང་པ་
 སོགས་བཞི་བྲ་ཞིག་གཤན་ངངས། དེ་ཉན་ཁོང་རྣམས་ཀྱི་གསོལ་ཆས་འབྱུང་
 གྱི་རིན་ཐོག་ནས་སྤུལ་བས། དེ་རྒྱབ་སྦྱར་སྤང་པ་ལ་སྤྱན་གཞི་ཤིན་ཏུ་བྲག་
 པོ་བྱུང་། ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་ངང་ནས་གཟིགས་པས་ཨ་དཀར་པོ་ཞིག་སྦྱ་ལུས་
 ཀྱི་ནང་དུ་པར་ཐལ་ཚུར་ཐལ་དུ་རྒྱག་པས་གཟེར་བྲག་པོ་ལངས་པ་གཟིགས།
 ཡི་དམ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པས་སྤྱན་རས་གཟིགས་བྱོན་ནས། ཁྱོད་རྣམས་
 ཀྱིས་གསུང་རབ་ཀྱི་ལྷན་ཟེས་པ་དེ་ཤིན་ཏུ་ནས་མ་ལེགས། ཁྱོད་སྒྲིག་སྒྲིབ་
 སྤུང་པས་ཆེ་འདི་ལ་སྦྱོན་པ་ཡིན། ཁོང་གཞན་རྣམས་འགྲོ་ས་དཔྱལ་བ་མིན་
 པ་མེད། ད་ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲིག་བཤུགས་སུ་གསེར་གྲིས་ཀྱི་འབྱུང་ཞིག་བཞེངས།
 བྱལ་གཏོར་གསུངས་ནས་འདི་མང་དུ་གཏོང་དགོས་གསུངས། སྦྱར་སྤང་
 པས་དེ་བཞིན་དུ་མཛད་པས་སྤྱན་ལས་གྲོལ་བ་རེད། རྒྱས་པའི་དམིགས་
 པའི་སྐབས་ཆོས་འགོག་ལམ་ལ་སོགས་པ་བདུད་ཅིའི་རྣམ་པར་བབས་པའི་
 མོས་པ་བྱེད་དགོས།

དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཞེས་པའི་ཆེ་མདོ་ལུགས་ཀྱི་དགེ་

འདུན་ཉན་རང་བྱང་སེམས་གསུམ་དང་། སྒྲགས་ཀྱི་དགོ་འདུན་མཁའ་འགྲོ་
 ཆོས་སྐྱོང་རྣམས་ལས་བདུད་ཅི་འབེབས་སྦྱང་བྱེད། དགོ་འདུན་ལ་བརྟེན་
 པའི་སྒྲིག་སྒྲིབ་ནི། དགོ་འདུན་ཀྱི་དབྱེན་བྱེད་པ། དགོར་འཕྲོག་པ། སྦྱར་བ་
 བཏབ་པ། སྦྱང་མ་རྣམས་ཀྱི་དུས་གཏོར་ཆག་པ་སོགས་ཡིན། དགོ་འདུན་ལ་
 བརྟེན་པའི་སྒྲིག་སྒྲིབ་འདི་དག་ནི་སྟོབས་བཞིས་བཤུགས་ཀྱང་རྣམ་སྟོན་ཅུང་
 ཟད་མ་སྐྱོང་བར་མི་འདག་པར་ཆོས་སྦྱར་བ་མེ་ཏོག་ལྷ་མཛེས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་
 ཡིན་པས། ཆོས་དང་སངས་རྒྱུས་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲིག་པ་ལས་ཀྱང་ཐུ་ཆ་བས་
 ཆེ་བ་ཡོད། ཡུལ་དུ་དགོ་འདུན་མང་ཞིང་རང་རེ་དགོ་འདུན་དང་མཉམ་
 འགྲོགས་བྱ་དགོས་པས་འབྱུང་ཡང་ཤིན་ཏུ་ཉེ་བས་གཟབ་དགོས། དེ་ཡང་
 དགོ་འདུན་འཁོར་ལོའི་དབྱེན་ནི་སངས་རྒྱུས་ཞལ་བཞུགས་དུས་ལས་དེང་
 སྐབས་མི་འབྱུང་ཡང་། དེ་དང་ཆ་འདྲ་བའི་དགོ་འདུན་སྡེ་དགྲུགས་བྱེད་པ་
 ཤིན་ཏུ་མང་། འཕགས་པའི་དགོ་འདུན་ནི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་
 གང་ཟག་ཡིན་པས་སེར་སྦྱ་གང་རུང་རེ་རེས་ཆོག་ལ། སོ་སྦྱེ་ཡིན་ན་དགོ་
 འདུན་རྣམ་དག་བཞི་སྡེ་གཅིག་ལ་དགོ་འདུན་དུ་འཛོག་། །དེས་ན་སོ་སྦྱེ་ཡིན་
 ཀྱང་དགོ་འདུན་བཞི་བཞིར་ཆོན་པ་གཉིས་སུ་བཅད་ནས་ཐུགས་མི་མཐུན་
 པ་སྟེ་དབྱེ་བའི་སྤ་མ་བྱས་ན་སྡེ་དགྲུགས་སུ་འགྱུར། སྡེ་དགྲུགས་བྱས་ན་
 རང་ཉིད་ལྟ་ཅི་དེའི་སྟོགས་པན་ཚུན་དུ་གཏོགས་ཆད་ངན་སོང་དུ་ལག་སྟེལ་
 བས་འགྲོ། སྦྱར་བཀའ་གདམས་པའི་དགོ་བཤེས་གསལ་ཤེས་ཟེར་བ་ཞིག་
 སྡེ་འཕྲུགས་བྱས་ནས་ཤི་བས་དགོ་བཤེས་སྟོན་པའི་ཞལ་ནས། དའི་གསལ་

ཞེས་ལོ་གསུམ་གྱི་གོང་དུ་ཞི་ན་སྡེ་སྡོད་གསུམ་པ་ཞིག་ཞི་བ་ཡིན་པ་ལ།
 ལོ་གསུམ་གྱིས་ཞི་བ་འཕྲིས་གསུངས། ཁོའི་རྟོད་ལུང་དགོན་པ་དེས་བྱས་
 ཞེས་གསུངས་ཞིང་གསལ་ཞེས་ད་ལྟ་ཡང་དཔྱུལ་བ་ན་ཡོད་པར་ལམ་རིམ་
 འཆད་པའི་སླ་མ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་རྒྱན་ཅིས་སྡོད་ལྟ་བུ་མཛད། ས་ཕྱོགས་དེ་
 ཡང་སྡིག་པའི་མེས་ཆོག་ནས་གཞན་ཞིག་དེར་སྐྱབ་པ་ལོ་བཅུ་གཉིས་བྱས་
 གྱུར་རྟོགས་པ་མི་སྡེ་བར་གསུངས། རང་ཅག་གཞན་དང་ལར་རྒྱ་ཨང་ཞིག་
 ཡིན་ཟེར་ནས་ང་ཆོ་དང་ཁྱོད་ཆོ་ཞེས་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་རིས་སུ་བཅད་ནས་
 ཆགས་སྒྲུང་བྲེད་པ་འདི་སྡེ་དགྲགས་ཀྱི་རྩ་བ་འཇུག་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ། དགེ་
 འདུན་ཐུགས་མ་མཐུན་ན་སྡོག་པ་ཐོས་བསམ་དང་། སྡོང་བ་བསམ་གཏན་
 མི་འཕེལ་བས་བསྟན་པ་ཉམས་པའི་སྡོན་ཆེ་ཤོས་ཡིན། དེས་ན་མདོ་ལས།
 དགེ་འདུན་མཐུན་པ་བདེ་བ་སྟེ། །མཐུན་པ་རྣམས་ཀྱི་དཀའ་ཐུབ་བདེ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་དགེ་འདུན་རྣམས་ཐུགས་མཐུན་པ་གཙོ་བོར་མཛད་དགོས་
 གསུངས།

དགེ་འདུན་གྱི་དགོར་འཕྲོག་པ་ནི། གཏོང་སྒོ་བཅག་པ་དང་། དགེ་འདུན་
 ལ་འབབ་དེས་ཀྱི་ཁལ་མི་འབྱུལ་བ་དང་། སྤྱི་རྗེས་དགེ་འདུན་གྱིས་མ་གནང་
 བར་ལོངས་སྤྱད་པ་སོགས་ཡིན། འདི་དག་སྤྱི་གཉེར་སོགས་ལ་འབྱུང་ཉེ་
 ཞིང་། སྤྱིན་བདག་གི་སྡེ་ཤར་གྲ་པ་འགའ་ཞིག་གིས་གྱུར་སྤྱིན་བདག་ལ་ཤ་ཆ་
 ཡིན་ཁུལ་གྱིས་འདི་ཙམ་མི་དགོས་ཞེས་འཕྲི་བ་ཡོད་དེ། མར་གྱི་གཞོགས་
 གཅིག་ཙམ་འཕྲིས་གྱུར་ཞལ་དུ་འདུ་བའི་སྒོ་འཕྲོག་པ་རེད། ཞལ་དུ་འདུ་བའི་

སྒྲོ་འཕྲོག་པ་ནི་དཔྱལ་བ་མནར་མེད་ཀྱི་རྒྱ་དང་། གཞན་དག་ནི་ཉི་ཆེ་བའི་
རྒྱར་འབྱུང་། དེ་ནི་འཕགས་པ་དག་འདུན་འཆོའི་གཏམ་རྒྱུད་ལས་འབྱུང་
བ་ལྟ་བུ་སྟེ། འཕགས་པ་དག་འདུན་འཆོ་སྤྱད་ལུལ་ནས་ཚུར་ཕེབས་པས་རྒྱ་
མཆོའི་འབྲམ་ན་ཐག་པ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་དང་། ལྷ་བ་ལྟ་བུའི་
སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ། ཕྱགས་མ་ལྟ་བུ་དང་། གཏུན་ལྟ་བུ་
དང་། ཀ་བ་ལྟ་བུ་དང་། ཅིག་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཚུ་རྒྱས་སྒྲེལ་བ་ལྟ་བུའི་སེམས་
ཅན་དཔྱལ་བ་སོགས་དབྱིབས་དེ་དང་དེ་ལྟ་བུ་ལ་ཉམ་ཐག་པའི་སྒྲེ་སྒྲགས་
འདོན་པའི་ཉི་ཆེ་བའི་དཔྱལ་བ་དག་གཟིགས་ནས། དེ་དག་ལས་གང་གི་
རྣམ་སྒྲིན་ཡིན་ཞེས་སངས་རྒྱས་ལ་དེ་བ་ཞུས་པར། ཐག་པ་དང་། ཕྱགས་མ་
ལྟ་བུའི་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་ནི་སྒྲོན་སངས་རྒྱས་འོད་སྤང་གི་བསྟན་པའི་
དུས་དག་འདུན་ཀྱི་སྒྲི་རྩལ་ཐག་པ་དང་། ཕྱགས་མ་གང་ཟག་གིས་མ་གནང་
བཞིན་དུ་ལོངས་སྤྱད་པའི་རྣམ་སྒྲིན་དང་། ལྷ་བ་ལྟ་བུ་ནི། འབངས་ཤིག་སྟན་
བསྐྱོལ་བ་ན་དག་སྒྲོང་རྣམས་ཀྱིས་མི་སྟན་པར་སྤྲས་པས་དེ་ཁྲོས་ནས་ལྷ་
བ་བཅག་པའི་འབྲས་བུ་དང་། གཏུན་ལྟ་བུ་ནི། དག་ཚུལ་དམ་བཞག་པར་
བསྐྱོས་པ་ལ་དག་སྒྲོང་ཞིག་གིས་འབྲུ་མར་ཀྱི་ཆིག་མ་རྒྱངས་ཤིག་བྱས་པ་
ལ། དེ་བྲེལ་བས་རྒྱང་ཟད་ནས་འབྲལ་ལོ་སྤྲས་པས། དག་སྒྲོང་ཁྲོས་ནས། ཁོ་
ཐོས་གཏུན་ལ་རེག་ཏུ་རྒྱང་ན་ཁྲོད་ཉིད་གཏུན་དུ་བཅུག་ནས་བརྒྱང་བྱས་ན་
འབྲུ་མར་ཀྱི་ཆིག་མ་ལྟ་ཅི་ཞེས་ངན་སྤྲས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་། ཀ་བ་དང་ཅིག་
པ་ལྟ་བུ་ནི། དག་འདུན་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་མཆིལ་སྒྲབས་ཀྱིས་མ་རྒྱངས་

པར་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་དང་། ཅུ་རྒྱུ་ཀྱིས་སྒྲེལ་བ་ལྟ་བུ་སྟེ་སྟེད་པ་འེན་ཏུ་
 བྲ་བ་ནི། ཞལ་ཏུ་བ་ཞིག་གིས་དགོ་འདུན་གྱི་གཏོང་སྟོང་བྱུང་བུས་གྱི་ཐོག་
 རས་སྟོན་བུས་གྱི་གཏོང་སྟོར་འཕྲི་བ་ལྟ་བུ་གཏོང་སྟོང་ཉག་པ་བར་བྱས་པའི་
 རྣམ་སྟོན་བུ་གསུངས་པ་ལྟར། དེས་ན་དགོ་འདུན་གྱི་ཆོག་པ་འེན་ཏུ་རྣམ་
 མ་གནང་བར་ཡོག་འེན་ཅམ་ལོངས་སྤྱད་ཀྱང་ཉི་ཆེ་བའི་དཔྱལ་བར་དེས་
 པར་བྱ་སྟེ། དགོ་འདུན་ལ་སྤྱར་བ་འདེབས་པ་ནི། དངོས་དང་སྟོག་ཅི་རིགས་
 པར་མིང་ངན་རྣམ་བཟོད་པ་སོགས་ཆོག་རྩ་བ་མོས་སྤྱར་བ་འདེབས་པ་ཡིན།
 བམ་ཟེ་འེད་བུ་སེར་སྤྱ་ཞེས་བྲ་བས་སངས་རྒྱུས་འོད་སྤྱང་གི་དགོ་འདུན་
 རྣམས་ལ་ཆོག་རྩ་བ་གྱིས་སྤྱར་བ་བཏབ་པས། ཅུ་སྟོན་ཉའི་རིགས་ཅན་བུ་
 སྟེས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་རེད།

དེ་མདོར་བསྐྱས་ཏུ་ན། སྟོན་འཕགས་ཡུལ་གྱི་ཅུ་སྤྱང་ཡིད་འོང་ལྟ་
 ལ་ཉ་བ་ལྟ་བུ་རྒྱུས་ཉ་རྒྱ་བཏུག་རྣམ་ཉ་དང་བུས་སྤལ་སོགས་འཛིན་པར།
 ལན་ཅིག་ཉ་རྒྱར་ཅུ་སྟོན་ཉའི་རིགས་བོངས་ཆོད་ཆེན་པོ་ཞིག་ཅུད་དེ་རྒྱན་
 སྟོགས་སུ་སོང་བ་ན་ཉ་བ་ལྟ་བུ་རྒྱུས་བཟུང་མ་བུ་བར་བྱུགས་རྗེ་དང་། ཅུ་
 འེད་འབྲུ་བ་དང་། ལམ་བུ་འཁོད་པ་སོགས་མི་བརྒྱ་སྟོང་བུ་མ་རོགས་སུ་
 སྤྱན་རྣམ་འཐེན་ཏེ་སྐམ་ལ་སྤྱང་བ་ན། དེ་ལ་མགོ་བཙོ་བརྒྱད་དང་། མིག་སུམ་
 ཅུ་ཅུ་བྲུག་ཡོད་པ་མཐོང་བས། དེར་སྟོག་ཆགས་བརྒྱ་སྟོང་བུ་མ་དང་། ལུ་
 ཉེགས་སྟོན་པ་བྲུག་སོགས་ལྟར་མོ་ལ་འདུས་སོ། །སངས་རྒྱུས་ནི་གཟིགས་
 པ་བུས་ལས་མི་ཡོལ་བས་ལས་ཀྱི་རྒྱ་བ་ལུང་བསྟན་ཕྱིར་དགོ་སྟོང་གི་དགོ་

འདུན་མང་པོས་བསྐྱོར་ནས་གཤེགས་པ་ན། མ་དད་པ་དག་ནི། དགེ་སྦྱོང་
གོ་བྱ་ཏ་མ་ལྟར་མོ་དང་བྲལ་ལོ་ཞེས་ཟེར་ན་འདིར་འོངས་སོ་ཟེར་དོ། །དད་
པ་དག་ནི། སངས་རྒྱས་ལྟར་མོ་དང་བྲལ་ཡང་འདི་ལས་བརྩམས་ཏེ་སྦྱེ་བའི་
ཆོགས་ལ་ངོ་མཆར་སྟེན་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་སྟོན་པར་བཞེད་དོ། །ཞེས་ཟེར།
དེ་ནས་སྟོན་པ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་གདན་བཞགས་པ་ལ་བཞུགས་ནས། ཅུ་
སྟོན་ཉིད་རིགས་ཅན་གྱིས་སྟོན་གྱི་སྦྱེ་བ་བྱན་ཅིང་སྦྱ་ཤེས་པར་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབས་ནས་དེ་ལ་ཁྱོད་ཤེད་བྱ་སེར་སྦྱ་ཡིན་ནམ་གསུངས་པ། དེས་བདག་
སེར་སྦྱ་ལགས་སོ། །ཁྱོད་ལུས་ངག་ཡིད་གྱི་ཉེས་པར་སྦྱད་པའི་རྣམ་སྟོན་
སྟོང་ངམ། སྟོང་ངོ། །ཁྱོད་གྱི་མི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སུ་ཡིན། བདག་གི་
མ་ལགས་སོ། །དེ་གར་སྦྱེས། དཔྱལ་བར་སྦྱེས་སོ། །ཁྱོད་གང་དུ་སྦྱེས། དུད་
འགྲོར་སྦྱེས་སོ། །འདི་ནས་ཤེ་ནས་གང་དུ་སྦྱེ། དཔྱལ་བར་སྦྱེ་འོ། །ཞེས་ཟེར་
ནས་དུས་སོ། །དེ་ནས་འཁོར་དེ་དག་མཆོག་ཏུ་ངོ་མཆར་སྦྱེས་ནས་སྟོན་གྱི་
སྦྱེ་བ་བྱན་ཅིང་མིའི་སྐད་དུ་སྦྱ་བ་འདི་སུ་ཡིན་ཀྱན་དགའ་བོ་བསྐྱལ་ནས་ཁྱར་
བཞུགས་པས། སྟོན་པས་འདི་ནི་སྟོན་སངས་རྒྱས་འོད་སྤང་གི་དུས། རྒྱལ་པོ་
གི་གིས་རྒྱལ་སྤིང་བྱེད་པ་ན། ཡུལ་གཞན་ནས་བྲམ་ཟེ་རྒྱལ་བ་དག་བྱུང་བ་
ན། བྲམ་ཟེ་སེར་སྦྱ་ཞི་བ་ཞེས་བྱ་བས་གཞན་གྱི་སྦྱ་བ་ཆར་བཅད་པས། རྒྱལ་
པོས་རི་བྲགས་ཤིག་དེ་ལ་རྒྱལ་བའི་འོངས་སྦྱོད་དུ་བྱིན་ནོ། །དེ་ལ་བྱ་རལ་
པ་སེར་སྦྱ་ཡོད་པ་ཞིག་བཅས་པས་མིང་ཤེད་བྱ་སེར་སྦྱ་ཞེས་བཏགས་སོ། །
དེས་ཡི་གེ་སོགས་ལ་སྦྱངས་པས་མཁས་པར་གྱུར་ཏེ་གཞན་གྱི་སྦྱ་བ་ཆར་

གཙུག་ལྷན་པར་གྱུར་ཏོ། །དེའི་པ་ཤི་བས་མས་ཆོལ་བའི་ལོངས་སྤྱོད་གཞན་
 གྱིས་འཕྲོག་ཏུ་དོགས་ནས་བྱ་ལ་སྦྲས་པ། བྱིས་སྦྲ་བ་ཐམས་ཅད་ཆར་
 གཙུག་ལྷན་སམ། འོད་སྤང་གི་དགོ་སྤྱོད་རྣམས་མ་གཏོགས་ཀྱས་སོ། །དེ་
 དག་གྲང་ཆར་ཆོད་ཅིག །དེ་མ་ལ་གྲས་པས་སོང་བ་དང་། དགོ་སྤྱོད་ཞིག་དང་
 སྤང་ནས་དེས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གི་དོན་བྲིས་པ་ན། ལན་གྱི་སྤྱོད་པས་བ་
 དང་བྲལ་ནས་དད་དེ་བྱིས་ཏུ་སོང་བ་དང་། མས་སྦྲས་པ། དགོ་སྤྱོད་དེ་རྣམས་
 ཆར་བཅད་དམ་ཡུམ་གཟུ་བོ་ཡོད་ན་བདག་དེང་ཉིད་ཏུ་ཆར་བཅད་དོ། །བྱ་དེ་
 ལྟ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་སྤྱོད་གསལ་ཤིག །བྱིས་པ་ལ་མི་སྟོན་ནོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་
 ལ་མཁས་པར་གྱུར་ནས་ཕྱིར་བོ་བས་ཤིག་ཅེས་མས་ནན་གྱིས་བསྐྱེད་བས་
 དེ་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་སྤེ་སྤྱོད་གསུམ་ལ་མཁས་པར་གྱུར་ཏོ། །ཡང་མས་དགོ་
 སྤྱོད་དག་ཆར་བཅད་དམ། ཡུམ་བདག་ནི་ལུང་ཅམ་དང་ལྡན་ལ། དེ་དག་ནི་
 ལུང་དང་ཏྲོགས་པ་ལྡན་པས་ཆར་གཙུག་མི་རྒྱས་སོ། །བྱ་བྱིས་ཀྱིས་ཆོས་རི་
 ཅམ་པ་བསྟན་ནས་ཆོལ་བ་ན་ཆོག་གིས་མཆོན་ཐོབ་ཅིག །དེ་དག་ནི་ཉེས་
 པས་འཇིགས་ནས་ཅང་མི་སྦྲ་བར་འདུག་པས་སྤྱོད་བོ་རྣམས་ཀྱིས་ཆར་བཅད་
 དོ་སྦྱུང་ཏུ་སེམས་པར་འགྱུར་དོ། །ཞེས་སྦྲས་པས། སེར་སྦྲས་དེ་བཞིན་ཏུ་
 བྱས་པས་དགོ་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱིས་ཆོལ་བ་ན། དེ་མི་བཟོད་པ་ཆར་སྦྲས་ཏེ་སྤང་
 བོ་ཆེའི་མགོ་ཅན་བྱིས་ཆོས་སམ་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ཅི་ཤེས་ཞེས་དང་། དེ་
 བཞིན་ཏུ་རྟེན་མགོ་ཅན་དང་། ར་མོ་དང་། བོང་བྱ་དང་། བ་ལང་། སྤེའུ་དང་།
 སེང་གོ་དང་། ལྷག་གི་མགོ་ཅན་སོགས་བཅོ་བརྒྱད་སྦྲས་པས་དེའི་ཉེས་པས་

འདིར་ཆུ་སྤོང་ཉའི་རིགས་མགོ་བཅོ་བརྒྱད་པར་སྐྱེས་སོ། །ཞེས་ལུང་བསྟན་
པའི་ལོ་རྒྱུས་གསུངས།

སོ་སྐྱེའི་དགེ་འདུན་ལ་འང་བརྟན་པ་མི་རུང་སྟེ། དཔེར་ན་གྲ་པ་འབར་
གོག་འདི་ཆོས་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་བརྗོད་ན་སོ་སྐྱེ་དགེ་འདུན་བཞི་གྲ་འཕགས་
པའི་དགེ་འདུན་དང་ཁྱད་མེད་པ་གོང་དུ་ཞུས་པ་ལྟར་ཡིན་ན་བྱམས་འཇམ་
དབྱངས་ལ་དེ་ལྟར་ལབ་པ་དང་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད། ད་ལྟ་རང་དང་ཁ་མཉམ་
ལག་མཉམ་དུ་ཡོད་པའི་དགེ་འདུན་འདི་རྣམས་ལ་མནངས་ཆུང་བྱས་ནས།
ངག་ནས་དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཞེས་བརྗོད་ཀྱང་རྒྱབ་འགལ་དུ་
འགྱུར། བདག་གི་སླ་མ་རིན་པོ་ཆེས་གྲ་པ་རྣམས་གཡས་གཡས་གཡོན་གཡས་
དུ་བཞུགས་པའི་ཆེ་པན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་སྐྱབས་ལུལ་དུ་འདྲིན་
དགོས་ཀྱི། དེ་ལྟར་མིན་པར་ཡར་བལྟས་ནས་གཡས་ཀྱི་དབྱའི་སླ་ཁྱན་འདི་ནི་
ཆེ་གོ་མོ་ཞེས་བྱ་བ་སེར་སྒྲ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཡིན། དེའི་འོག་མ་
འདི་དེ་ལས་ཀྱང་གདུག་པ་ཁོང་ཁོ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཆེ་གོ་མོ་བྱ་བ་ཡིན་སོགས་
དགེ་འདུན་ཆང་མར་འདི་དེ་དང་དེ་ཡིན་སྟུང་དུ་རྒྱད་ཆོད་ལོན་མདོག་བྱས་
ནས་འདིའི་ནང་ན་ཨ་པོ་ང་རང་ལས་དྲག་པ་མི་འདུག་སྟུང་བ་བྱས་ན་དགེ་
འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ་ཞེས་པ་སྟོགས་བཅུའི་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་ལ་
ཡིན་གྱི་སྟོགས་རེ་བ་ལ་མིན་ཀྱང་། འདི་ལྟར་ན་འདི་དང་འདི་མ་གཉོགས་
པའི་དགེ་འདུན་ཞེས་སྐྱབས་འགྲོའི་ཆིག་གསར་རྩོམ་དགོས་པར་འགྱུར་རོ།
།དེས་ན་རྗེ་དཀོན་མཆོག་ཡན་ལག་གིས། སྟོགས་བཟང་འཕགས་པའི་དགེ་

འདུན་མཐོང་བའི་ཆོ། །ལམ་གྲོགས་བཟང་པོའི་སྐྱེལ་མ་དྲན་པ་བྱང་། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་སྐྱེ་འཕགས་ཀྱི་དགོ་འདུན་གང་མཇུག་ཡང་འཛིགས་སར་
སྐྱེལ་མ་འབྲུག་པ་ལྟར་བྱའི་སྐྱབས་རྟེན་བའི་འདུ་ཤེས་བྱེད་དགོས་གསུངས།

མཐུན་ཕྱོགས་རྒྱས་པའི་སྐྱབས། བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་སྐྱོད་པ་བྱིན་བླ་མ་དང་བཅས་པ་དང་། ཉན་རང་གི་སྐྱངས་པའི་ཡོན་
ཏན་བཅུ་གཉིས། ལྷག་པའི་བསྐྱབ་པ་གསུམ། དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོའི་བདེ་
སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས། སྐྱང་མ་རྣམས་ཀྱི་ལས་བཞིའི་འབྲིན་ལས་སོགས་བདུད་
ཅིའི་རྣམ་པར་བབས་པར་མོས། སྐྱབས་འགྲོ་བྱངས་གསོག་རྒྱས་པར་བྱེད་
སྐྱབས་མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤུད། དོན་བསྐྱེད་ཚུལ་དུ་བདུད་ཅི་འབེབས་
སྐྱང་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་དང་པོ་སྒྲ་མ་སྟེ་ལྷ་ཆར་ལས་མཉམ་དུ་བྱེད་པ་མདོར་
བསྟན་དང་། དེ་ནས་སྟེ་ལྷ་སོ་སོར་དམིགས་ཏེ་བདུད་ཅི་འབེབས་སྐྱང་སོ་
སོར་བྱེད་པ་རྒྱས་བཤུད་དང་། ཡང་ཐུན་མོང་དུ་བྱེད་པ་དོན་བསྐྱེད་ཏེ་རེ་
རེ་ལ་བྲེང་སྒྲོར་རེ་ལྟར་བྱེད་ན་བྲེང་སྒྲོར་བདུན་དུ་འགྱུར། འོག་མ་རྣམས་ལ་
ཡང་དེའི་རིགས་འགྲེ་ཞིང་སངས་རྒྱས་ལ་རྒྱུད་སྟེ་བཞི་དང་། མདོ་ལྷགས་
བཅས་ལ། ཆོས་ལ་ཉན་ཐོས། རང་རྒྱལ། ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་བ། རྒྱུད་སྟེ་འོག་
མ་གྱི་སྐྱོད་རྣལ་འབྱོར། གོང་མ་སྒྲ་མེད་བཅས་ལ། དགོ་འདུན་ལ་བྱང་སེམས།
ཉན་རང་། དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོ། ཆོས་སྐྱང་བཅས་ལ་ལོང་བཞིན་སྐྱོར།
དཔེར་མི་གསལ་ཡང་མཆོམས་འདིར། སྒྲ་མ་ཡི་དམ་དགོན་མཆོག་གསུམ་
ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཞེས་སོགས་བདུད་ཅི་འབེབས་སྐྱང་དང་བཅས་

གསུང་བའི་ཕྱག་ལེན་ཡོད། བདུད་ཅི་འབེབས་སྤྱང་བྱེད་པ་སྤྲལ་ས་ཕྱག་ས་
དང་། འོད་ཟེར་འབེབས་སྤྱང་བྱེད་པ་མདོ་ཕྱག་ས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་གསུངས།
བདུད་ཅི་འབེབས་སྤྱང་འོད་ཀྱི་སྤྱུ་གུའི་ནང་ནས་བྱེད་པ་དང་། འོད་ཟེར་ལ་
འབྲིལ་ནས་འབེབས་པ། དྲག་ཆར་ལྟར་འབེབས་པ་དང་གསུམ་ཡོད། དེ་ནས་
སངས་རྒྱས་ཆོས་ཆོག་མའི་སྐབས་སྐབས་འགྲོ་གོང་ལྟར་ལ། བདག་གིས་
སྦྱིན་སོགས་སོགས་སེམས་བསྐྱེད་དེ་བདག་གི་སྦྱིན་པ་སོགས་གཏོང་བ་
ལས་བྱུང་བ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་བསྐྱུང་བ་ལས་བྱུང་བ་དང་། བཟོད་
པ་སོགས་བསྐྱོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་དགོ་ཅ་འདི་དག་གི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས།
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་སེམས་
བསྐྱེད་པ་ཡིན། འདི་དག་གི་དམིགས་རྣམས་རྒྱས་པར་རྗེས་སུ་འབྱུང་བས་
འདིར་ཁྱེ་མ་དགོས། སྐབས་འགྲོ་ནི་རྒྱལ་པོའི་མངའ་འོག་ཏུ་འཇུག་པ་ལྟ་བུ་
དང་། སེམས་བསྐྱེད་ནི་རྒྱལ་པོ་ལ་དབྱུང་བའི་འབྲུལ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན།

མཆམས་འདིར་སེམས་བསྐྱེད་འབྲས་བུ་ལམ་བྱེད་ཀྱི་དམིགས་པ་བྱེད་
དགོས་པས་དེའི་ཚུལ་ནི། ལྷ་མ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ལས་རང་འབྲས་གཉིས་
པ་ཆད་ནས་རང་ལ་ཐེམ་པས་རང་ཉིད་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་ངོ་བོར་སངས་
རྒྱས། རང་ལས་ཐུབ་དབང་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྤྱོད་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་
ཐེམ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་ངོ་བོར་སངས་རྒྱས།
བདག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་འགོད་པར་བྱའོ་
སྙམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་དོན་དེ་འབྲུག་སོང་སྙམ་པའི་དགའ་བ་བསྐྱོམ།

དེ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་འབྲས་བྱ་ལམ་བྱེད་དེ་སྤྲུགས་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་
མཆོག་དང་རྣམ་པ་མཐུན་ཞིང་པན་ཡོན་འདྲ། གཞན་དུ་འཁོར་བ་དོང་སྤྲུགས་
དང་། རིགས་ཀྱི་གནས་སྤྱོད་སོགས་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་འདི་ལ་ཆང་
བའི་ཟབ་གནད་བྱུང་པར་ཅན་ཡིན།

དེ་ནས་ཆང་མེད་བཞི་བསྐྱོམ་པ་ལ། བདག་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་དེ་
ལྟར་བཀོད་པའི་མོས་པ་བྱས་པ་ཅམ་མ་གཏོགས་དངོས་སུ་དེ་ལྟར་གྱུར་མ་
བྱུང་པ་འདི་གང་གིས་ལན་ན། རང་སྤྱོད་ལ་ཆགས་པ་དང་། གཞན་སྤྱོད་ལ་
སྤང་བ་འདིས་ལན་པས། དེས་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཉི་རིང་ཆགས་
སྤང་དང་བྲལ་བའི་བཏང་སྦྱོམས་ལ་གནས་ན་ཅི་མ་རུང་སྦྱུང་པ་སོགས་ཆང་
མེད་ལ་འདྲུག། ཆང་མེད་བཞིའི་དམིགས་རྣམ་ནི་རྗེས་སུ་འབྱུང་ཞིང་། ཆོ་
གའི་ཆོག་ཟེན་ཆང་མེད་བཞི་རེ་རེ་ལའང་ཆང་མེད་བཞི་ལྟར་བྱེད་པ་སྟེ།
དེ་ཡང་ཅི་མ་རུང་སྦྱུང་པ་ནི་སོ་སོའི་འདུན་པ་ཆང་མེད། གྱུར་ཅིག་སྦྱུང་པ་
སོ་སོའི་སྦྱོན་པ་ཆང་མེད། བདག་གིས་བྱའོ་སྦྱུང་པ་སོ་སོའི་སྤྲུག་བསམ་
ཆང་མེད། དེ་ལྟར་བྱེད་ཀྱིས་པར་སྦྲུམ་སྤྲུག་གིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ་སྦྱུང་
པ་ནི་སོ་སོའི་གསོལ་འདེབས་ཆང་མེད་ཡིན་ཞེས་གསུང་རྒྱུ་དུ་ཡོད། དེ་
ནས་བྱུང་པར་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སོགས་བྱུང་པར་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་
དེ། འདི་དང་གོང་གི་ཆང་མེད་བཞི་སོགས་སེམས་གསར་དུ་བསྐྱེད་པ་མ་
ཡིན་ཀྱང་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཀྱིས་པ་གོང་འཕེལ་དུ་གཏོང་བའི་མན་ངག་ཡིན།
དེ་ཡང་བཏང་སྦྱོམས་ནི། པ་མ་འཐབས་པའི་བྱ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་

ཆགས་སྒྲང་དང་བྲལ་བའི་བཏང་སྟོམས་ཆེན་པོ་ལ་འགོད་ཕྱིར་བདག་གིས་
སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྟམ་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཆ་དཔྱལ་བ་ནམས་
བསིལ་བའི་བདེ་བ་ལ་འགོད་པ་ནས་ཐམས་ཅད་རྫོགས་བྱང་གི་བདེ་བ་ལ་
འགོད་པའི་བར་གྱི་ཕྱིར་བདག་གིས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྟམ་པ་དང་།
དཔྱལ་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་ནས་ཤེས་སློབ་ཕྱ་མོའི་བར་བྲལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
བདག་གིས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྟམ་པ་སྟེ་སེམས་བསྐྱེད་རིམ་རྒྱས་སུ་
བཏང་བ་ཡིན། འདི་དག་རེ་རེའི་ནང་དུ་ཡང་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་ཆ་ཆང་
ཚུལ་ཡོད།

འོན་འདྲིར་སྐྱེས་བུ་ཚུང་དུའི་ལམ་ལ་སློབ་སྦྱངས་པའི་སྡོན་དུ་སེམས་
བསྐྱེད་སོགས་འབྱུང་བ་ཅི་ཡིན་སྟམ་ན། འདྲིར་སྐྱེས་བུ་ཚུང་འབྱིང་གི་ལམ་
ལ་སློབ་སྦྱོང་བ་ཡང་རང་མཆོན་པ་མིན་པར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་
ཀྱི་ཉེན་དུ་སྦྱོང་བ་ཡིན་པས། དང་པོ་ནས་སེམས་དཔྱིལ་ཅིས་ཟེན་དགོས་པ་
དཔེར་ན་ལ་ཅེར་འགྲོ་འདོད་ཀྱི་བསམ་པས་ལ་གཤམ་ནས་གོམ་པ་འདོར་
བ་དང་། བྱིས་སྐྱབས་འཁོར་དུས་ཐོག་མར་ཆངས་ཐེག་སོགས་བཏབ་སྟེ་ཆ་ཆང་
ངེས་པར་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །

སྦྱར་བ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི་པར་ཕྱིན་ཐེག་པ་ལས་ཆེས་སྦྱར་བ་ཆེ་
གཅིག་ལ་འཆང་རྒྱ་བ་དང་། སྦྱར་བ་གཉིས་པ་ནི་དེ་ལས་ཀྱང་ཆེས་སྦྱར་
བ་སྟེགས་དུས་ཀྱི་ཆེ་མུང་གཅིག་ལ་འཆང་རྒྱ་བ་སྟེ། སྤྲ་མ་ནི་རྒྱད་སྟེ་འོག་
མ་གསུམ་དང་། ཕྱི་མ་ནི་སྟེ་མེད་ཀྱི་སྦྱར་བྱེད་ཡིན། ཡང་སྦྱར་བ་དང་པོ་ནི་

སྒྲགས་སྒྲ་མེད་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲིགས་དུས་ཀྱི་ཆེ་མུང་གཅིག་ལ་འཁོར་རྒྱ་བ་
 རྟེ། ས་དགོ་རྟིང་གསུམ་སོགས་བྱུང་མཐའ་སྤྱི་ལྷོ་སྒྲ་མེད་ཀྱི་བྱང་ཆོས་དང་།
 ལྷུང་བ་ཕྱི་མ་ནི། དེ་ལས་ཀྱང་ལྷུང་བ་དགའ་ལྡན་སྟན་བརྒྱད་ཀྱི་མན་ངག་
 ལྷུང་སྒྲ་མའི་རྣམ་འབྱོར་ལམ་ཀྱི་སྟོག་ཏུ་བྱས། ཡི་དམ་གསང་བ་དེ་འཛིགས་
 གསུམ་ཡ་མ་བུལ་བར་ཉམས་སུ་སྒྲངས་ན་མི་ལོ་བཅུ་གཉིས་ཅམ་ལ་འཁོར་
 རྒྱ་བ་ལ་བྱེད། ཉམས་ལེན་བྱེད་མཁན་ཁོ་ནས་ཕྱང་བ་མ་གཏོགས། རྒྱལ་
 བ་ཅོང་ཁ་བའི་བཀའ་སྟོལ་སྟན་བརྒྱད་འདི་ལ་སྟོན་ཀྱི་རྗེ་བཅུན་མིད་ལ་
 དང་། རྒྱལ་བ་ཁོད་ཆང་བ་ལྟ་བུའི་དཀའ་སྤྱད་རྣམས་ན་འཁོར་རྒྱ་བ་ལ་ལོ་
 གསུམ་ལས་མི་འགོར་ཞེས་བྱང་བ་ཏྲ་ཕུག་བའི་གསུང་རྒྱན་དུ་ཡོད། དེའི་
 ཞེས་བྱེད་ཀྱང་། དཔེན་ས་ཡབ་སྐུས་སོགས་དགོ་ལྡན་བཀའ་བརྒྱད་གོང་
 མ་རྣམས་དཀའ་སྤྱད་སྟོང་རུས་མི་དགོས་པར་ཆེ་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 སར་གཤེགས་པ་མང་དུ་བྱང་བ་ལྷུང་རེད། དེ་རྣམས་ནི་ལྷུང་ལམ་ལུགས་
 ཀྱི་སྐྱབས་སེམས་བྱ་ཚུ་ལ་ཡིན་ལ། ལ་ཞལ་ལུང་དབུས་བརྒྱད་ཀྱི་ལུགས་
 འདིར་ཆོགས་ཞིང་ལས་སྐྱབས་ལུལ་ལོགས་སུ་གསལ་འདེབས་ལུགས་
 མ་གསུངས་ཤིང་། ལྟོ་བརྒྱད་ཀྱི་ལུགས་འདིར་ཆོགས་ཞིང་ལས་ལོགས་
 སུ་སྐྱབས་ལུལ་སྒྲ་མ་དང་མི་འབྲ་བ་ཞིག་གསུངས་ཏེ་སྟན་བརྒྱད་ཀྱི་གསུང་
 རྒྱན་མི་འབྲ་བ་ཞིག་ཡིན་པར་ངས།

དེ་རྗེ་ལྷུང་གསལ་འདེབས་ཚུ་ལ་ནི། རང་གི་མདུན་དུ་ས་ནས་ཡར་སྐྱེས་
 བ་ལྟ་བུའི་འཇའ་སྟོན་ཡིད་དུ་འོང་བའི་གསེབ་ཏུ་བརྒྱའི་མགོ་སྟོག་མང་པོ་

གསལ་བཟུང་བའི་དབུས་ཀྱི་ཆེ་བའི་སྟེང་དུ་བྱུང་བའི་དབང་པོ། དེའི་གཡས་
 གཡོན་སྐྱེད་པུང་གི་ཐད་དུ་བསྐྱེད་མགོ་ལྷོག་རེའི་སྟེང་དུ་བྱམས་འཇམ་
 དབུངས། དེ་གཉིས་སོ་སོའི་སྐྱེད་ཀྱི་ཐད་ན་ཐབ་ཀྱིས་བརྒྱུད་པའི་སྐྱ་མ་རྣམས་
 གཅིག་ཀྱི་ཐད་དུ་གཅིག་ཨ་ལོང་བསྐྱོར་བ་སྟར་བྱུང་དབང་ལ་བསྐྱོར་བའི་ཚུལ་
 དུ་བཞུགས་པའི་བརྒྱུད་པ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱ་མ་རྗེས་མ་གཉིས་གྲལ་མཆེས་སུ་
 འགྲོ། དེ་དག་ཀྱང་རེ་རེ་བཞིན་བསྐྱེད་མགོ་ལྷོག་གི་སྟེང་དུ་བཞུགས་པར་
 མོས་དགོས། བྱུང་དབང་གི་མདུན་ཅུང་ཟད་དམའ་བར་ཆོས་འབྲེལ་དངོས་
 ཐོབ་ཀྱི་སྐྱ་མ། ཉམས་ལེན་གྱི་རྒྱུ་ལས་བརྒྱུད་གསལ་འདེབས་མི་དགོས།
 སྟེང་གི་རྣམ་མཁར་འཇའ་སྐྱོན་གྱི་གསེབ་དང་། སྐྱ་མ་རྣམས་ཀྱི་གཡས་
 གཡོན་ནས་སངས་རྒྱས་རྣམས། དེ་འོག་བྱང་སེམས། ཉན་རང་། དེ་འོག་
 ཆོས་སྐྱོང་དང་། ཆོས་འབྲེལ་དངོས་ཐོབ་ཀྱི་སྐྱ་མའི་འོག་བསྐྱེད་མགོ་ལྷོག་
 སྐྱ་ཆོགས་བསྐྱེད་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་དབུས་མར་ཉི་གདན་གྱི་སྟེང་དུ་
 སྐྱེས་བྱ་ཆེན་པོའི་ཆོས་བདག་སྐུར་མཛད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མགོན་པོ། གཡས་
 མར་པད་ལྗེའི་སྟེང་སྐྱེས་བྱ་འབྲིང་གི་ཆོས་བདག་རྣམ་སྤྲུལ། གཡོན་མར་ཉི་
 གདན་གྱི་སྟེང་སྐྱེས་བྱ་ཅུང་དུའི་ཆོས་བདག་ལས་གཤེན་བཅས། དེ་གསུམ་
 ལ་སྐྱེས་བྱ་གསུམ་གྱི་ཆོས་བདག་དུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། སྐུར་མཛད་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མགོན་པོ་རྒྱལ་ཀུན་སྟེང་རྗེའི་རང་གཟུགས་སྐུན་རས་གཟིགས་
 དངོས་ཡིན་པས་འདི་ཉིད་ཆོས་སྐྱོང་དུ་བསྟེན་ན་སྐྱེས་བྱ་ཆེན་པོའི་སྐྱབས་
 བྱམས་སྟེང་རྗེ་སྐུ་སྐུར་བ་ལ་གནད་ཆེ། འབྲིང་གི་སྐྱབས་བསྐྱབ་པ་གསུམ་

དང་། ལྷག་པར་ཆུ་ལ་བྱིས་སྤྱོད་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་གཙོ་བོར་ཉམས་སྦྱོར་ལོན་དགོས་
 ཞིང་། རྒྱལ་ཆེན་རྣམས་ཐོས་སྤྱོད་ཀྱིས་སྤྱོད་གསུམ་ལས་འདུལ་བ་དང་།
 བསྐྱེད་པ་གསུམ་ལས་ཆུ་ལ་བྱིས་སྤྱོད་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་
 ཞལ་གྱིས་བཞེས་པས་འདི་ཉིད་ཆོས་སྤྱོད་དུ་བསྐྱེད་ན་དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་རྒྱུད་
 ལ་སྤྱོད་བལ་གནད་ཆེ། ཆོས་རྒྱལ་གཤེན་རྩིས་སྤྱོད་ཀྱི་ལ་མི་རྟག་པ་སྤྱོད་
 ཅིང་དགོ་སྤྱོད་གི་སྤྱོད་འདྲིན་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་སྤྱོད་པ་པོ་ཡིན་པས་
 འདི་ཉིད་ཆོས་སྤྱོད་དུ་བསྐྱེད་ན་མི་རྟག་ལས་འབྲས་སོགས་སྤྱོད་བྱ་ཆུང་དུའི་
 རྟོགས་པ་རང་རྒྱུད་ལ་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་དགོས་པ་ཡོད། ཆོས་སྤྱོད་ལམ་གྱི་འགོས་
 དང་མཐུན་པ་སྤྱོད་ཆུ་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཅིང་། ཤེན་དུ་སྤྱོད་པར་སངས་རྒྱ་བ་
 ལ་སྤྱོད་པ་ཡི་དམ་སོགས་ཀྱང་ལམ་གྱི་འགོས་དང་མཐུན་པ་བྱ་ཆུ་ལ་རྩིས་བཅུན་
 འཇམ་དབྱངས་ཀྱིས་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་ལ་གསུངས་པའི་ཟབ་གསང་མཐའ་
 ཡས་པ་ཡོད་ཀྱང་འདིར་བརྗོད་དུ་མི་རུང་། གོང་གི་གཡས་གཡོན་གྱི་ཆོས་
 སྤྱོད་རྣམས་དང་། སྤྱོད་བྱ་གསུམ་གྱི་ཆོས་བདག་འདི་རྣམས་གོང་འོག་ཐད་
 ཀར་ཁེལ་བ་བྱ་དགོས། སྤྱོད་པའི་འགོས་དམིགས་རྣམས་སྤྱོད་པ་དང་།
 འོག་ནས་ཀྱང་འབྱུང་ཞིང་། སྤྱོད་པ་དགོན་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་པ་ནས།
 མཛད་དུ་གསོལ་ཞེས་པའི་བར་ནི་སྤྱོད་པའི་གསོལ་ཞེས་དཔལ་ལྷན་ས་སྤྱོད་
 པའི་མན་ངག་འདིར་སྤྱོད་པར་མཛད་པར་གསུངས་སོ།།

༥ ཉིན་ལྔ་པར། དཔལ་ལྷན་འཕགས་པ་སྤྱོད་ཀྱི་གསུང་ལས། གང་
 ཞེས་གསེར་སྤྱོད་རིན་ཆེན་སྤྱོད་པ་ཡིས། །རན་སྤྱོད་འབྲག་པར་བཞུགས་པ་དེ་

བས་ཀྱང་། །གང་ཞིག་མི་རུ་སྐྱེས་ནས་སྒྲིག་པའི་ལས། །བཀྲིད་པ་དེ་ནི་ཆེས་
རབ་སྒྱུན་པ་ལགས། །ཞེས་ལུང་དངས་ཏེ་ཀུན་སྒྲོང་འཆོས་པ་མདོར་བསྐྱུས་
ཞིག་གསུངས་ནས། ཀུན་སྒྲོང་དང་ཀུན་སྒྲོང་ལེགས་པར་གསལ་བཏབ་ནས་
གསན་པར་ཞུ། གསན་བྱའི་ཆོས་ནི། སྐལ་ལྷན་གྱི་སྐྱེས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
སར་བཀོད་པའི། ཞེས་སོགས་ས་བཅད་འདྲན་པའི་བར་སྒར་ལྟར་ལ།

བཞི་པ་གདམས་པ་དངོས་ཀྱིས་སློབ་མ་རྗེ་ལྟར་བཀྲི་བའི་རིམ་པ་ལ་
གཉིས་ཡོད་པས། དང་པོ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་གྱི་སྒྲོར་བ་ལ་སྒྲོར་
བའི་ཆོས་དྲུག་ལས། སྒྲོར་ལམ་དམར་བྲིད་སྐབས་སྒྲོར་ཆོས་དྲུག་ཀ་སྟོན་
དུ་འབྱུང་བ་ལྟར་ཞུ་ན། གསུམ་ཁ་སང་ཞུས་ཟིན་ཅིང་། སྒྲོར་བའི་ཆོས་བཞི་
པ་ཆོགས་ཞིང་གསལ་གདབ་པ་ལ། རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོས། མཉན་ན་ཆོག་
མི་ཟེན། བསམས་ན་དོན་མི་གོ། །བསྐྱོམས་ན་རྒྱད་ལ་མི་སྐྱེ་བའི་སྒྲོའི་མཐུ་
ཞིན་དུ་ཆུང་བའི་དུས་སུ་ཞིང་གི་མཐུ་ལ་བཏྲན་པ་མན་ངག་ཡིན་གསུངས་པ་
ལྟར། རང་རེ་རྣམས་ལས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་འབྲུག་པོས་ནོན་པས་ཐོས་པ་བྱས་ཀྱང་
ཆོག་མི་ཟེན། བསམས་ཀྱང་དོན་རྗེ་བཞིན་མི་གོ། །བསྐྱོམས་ཀྱང་རྟོགས་པ་
རྒྱད་ལ་མི་སྐྱེ་བར་བྱ་བུ་པའི་སྐབས་འདིར་ཞིང་བྱད་པར་ཅན་ལ་གསོལ་
བ་འདེབས་ཤིང་ཆོགས་བསགས་སྐྱབ་སྒྱུང་བྱས་ན་སྒྲུར་དུ་གནད་དུ་འགོ་
བ་ཡིན། དེ་ཡང་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོས།
རྟོགས་པ་སྒྲུར་དུ་རྒྱད་ལ་སྐྱེ་བའི་ཐབས་གང་ལ་འབད་དགོས་ཞུས་པར། ལྷ་
མ་ཡི་དམ་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དང་། ཆོགས་

བསགས་སྐྱེ་བ་སྐྱུང་ལ་འབད་བ་དང་། ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་དམིགས་རྣམ་སྐྱོང་བ་
 གསུམ་སྐྱེ་ལ་ལ་འབད་དགོས་པར་གསུངས་པ་ལྟར། ཆོགས་གསོག་སྐྱེ་བ་
 སྐྱུང་གིས་རྒྱུད་སྐྱེན་བ་དང་། གསོལ་བ་བཏབ་པས་བྱིན་རྒྱབས་ཞུགས་པ་
 མེད་པར་དམིགས་རྣམ་སྐྱོང་བ་ལ་བཙོན་ཁུལ་བྱས་ཀྱང་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བ་ལ་
 ཞིན་ཏུ་བྱུང་ཞིང་། རྒྱུད་སྐྱེན་ན་དགའ་ཆོགས་ལ་མི་ལྟོས་པར་རྟོགས་པ་
 སྐྱེ་ལྟར་བ་སྐྱོན་སྐྱེན་པ་རྣམས་སྐྱེན་ན་དོལ་སྤྲོ་བ་ལྟ་བུ་དང་། ཡོན་ཏན་སྐྱེན་པ་
 ཞིང་ཐོག་སྐྱེན་ན་རང་ཤྱགས་གྱིས་ས་ལ་སྐྱུང་ཞིང་མོངས་སྐྱོད་དུ་རུང་བ་ལྟ་
 བུ་ཡིན། རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོས་ཀྱང་རང་ཅག་ལ་གདམས་པའི་བྱིར་འོལ་
 དགའ་ཆོས་ལྟར་དུ་བྱུག་དང་མཆུལ་སོགས་བསགས་སྐྱུང་རྒྱབས་པོ་ཆེ་
 མཛད་པ་ན་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ལྟ་ཞལ་གཟིགས་ཏེ། དེའི་ནང་གི་སངས་
 རྒྱས་བསྐྱུངས་གྱིས་འགྲེལ་བ་བུརྟ་སྤྲི་ལི་ཏའི་རྒྱ་དཔེས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་
 པའི་གཟིགས་སྐྱུང་བྱུང་བར། དེ་ཉིན་འགྲེལ་བ་བུརྟ་སྤྲི་ལི་ཏ་གཟིགས་འདོད་
 བྱུང་བ་བཞིན་གཟིགས་པས་རབ་བྱེད་བཙོ་བརྒྱད་པའི་ཐད་དུ་དབུ་མ་ཐལ་
 འགྱུར་བའི་ལྟ་བ་དྲི་མ་མེད་པ་རྟོགས་པའི་ཚུལ་བསྟན། འགྲེལ་བ་འདི་སྤར་
 རྣམ་གཟིགས་གཟིགས་པ་ཡིན་ཀྱང་འདི་རེས་ཐུགས་རྒྱུད་སྐྱེན་པས་དེ་ལྟར་
 རྟོགས་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་དམ་པ་གོང་མའི་རྣམ་ཐར་མང་
 ཞིང་། རང་རེའི་ཆོས་རྒྱུད་འདིའི་རྗེ་སྐལ་བཟང་བསྟན་འཛིན་གྱིས་ཀྱང་ཉིན་
 གཅིག་དྲུགས་པོ་བྱུམ་པར་གྲོང་ཆོག་ལ་ཕེབས་པར་རྗེ་སྐལ་བཟང་མཁས་
 གྲུབ་ལ་དཔེ་སྟོན་རྒྱ་ཞིག་བྱིར་ཞོག་གསུངས་པར། བཀའ་གདམས་གཅིས་

བརྟམ་ཞིག་ཕྱལ་བས། དེའི་ནང་གི་སྒོ་སྦྱང་གྱུར་སྒོམ་དོ་རྗེའི་སྤྱད་བྱངས་
གཟིགས་མ་ཐག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བཅོས་མིན་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་འབྱུངས།
ཕྱི་ཉིན་སྦྱར་ཆོས་གསོལ་འདེབས་སྐབས། འགྲོ་ཀུན་བཅེ་བས་རྗེས་འཇིན་
དགོ་བ་ཅན། །ཞེས་འདི་མཛད་པ་པོའི་མཆོན་བརྗོད་པ་ནའང་དཔྱལ་གོག་ཆ་
ཡིང་ཡིང་བྱས་གསུངས། དེས་ན་རྒྱུད་སྒྲིན་པ་ན་རྒྱུན་ཕྱ་མོ་ལ་བརྟེན་ནས་
རྟོགས་པ་སྒོ་བྱར་དུ་སྦྱེ་སྦྱོར་བ་དེ་ལྟ་བུ་རེད། དོལ་པའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། ཞར་
ལ་ཆོགས་གསོག་པ་དང་སྒྲིབ་པ་སྦྱོང་། ལྟ་དང་སྒྲུ་མ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་
ཞིང་རུས་ཞིང་དང་བཅས་ནས་ནན་ཏན་གྱིས་བསམས་ན་ལོ་བརྒྱར་ཡང་
མི་སྦྱེ་སྦྱོར་པ་ཅིག་ཀྱང་འདུས་བྱས་སོ་ན་མི་སྦྱོད་པས་ཅི་ཞིག་ལྟར་ལ་སྦྱེ་བ་
ཡིན། ཞེས་དང་། དམ་པ་གོང་མའི་མན་ངག་གི་གསུང་རྒྱུན་དུའང་། ཆོགས་
གསོག་མེད་ན་རྒྱན་མེད་ས་བོན་འདྲ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བསགས་སྦྱང་
དང་གསོལ་འདེབས་འདི་ཞིན་ཏུ་གལ་ཆེ། གྲུ་ས་ཆེན་པོར་རྩོད་པ་ཁོ་ན་བྱེད་
པ་མིན་པར་ཆོགས་དང་། ཆོས་གྲུ་སོགས་སུ་ཞལ་འདོན་མང་དུ་གསུངས་
པ་ཡང་དེའི་གནད་ཡིན་པས་དེ་དག་ལ་ནན་ཏན་མཛད་དགོས། དེ་ལྟ་བུའི་
བསགས་སྦྱང་གསོལ་འདེབས་གང་ལ་བྱེད་ཡུལ་ཆོགས་ཞིང་ཉིད་ཡིན་པས་
ཆོགས་ཞིང་བསྒྲོམ་པ་ཞིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བས་འདིར་ས་བཅད་གཅིག་ལོགས་
སུ་མཛད་པ་ཡིན།

ཆོགས་ཞིང་ཞེས་པ་ཡང་ཆོགས་གསོག་པའི་ཞིང་ཡིན་པས་ཆོགས་
ཞིང་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་ན་ཞིང་སྟོན་ཐོག་ལེགས་པོ་སྦྱེ་བ་

ཞིག་ཡོད་ན་དེ་ལ་གཅེས་སྤྲུལ་ཕྱིན་པ་ལྟར། འདིར་ཡང་བསགས་སྤྱང་
གསོལ་འདེབས་རྒྱབས་པོ་ཆེའི་ཞིང་འདི་ལྟ་བུ་ནན་ཏན་དུ་གསལ་འདེབས་
དགོས། འདིག་ཏེན་གྱི་ཞིང་ལ་ཐོན་སྐྱོད་གེ་ཁལ་ཕུལ་ཁལ་ལས་ལྷག་མི་
འབྱུང་ཡང་། འདིར་ནི་ས་བོན་ཕྱ་མོ་བསྐྱུན་པ་ལའང་འབྲས་བུ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་
དཔག་ཏུ་མེད་པ་འབྱུང་། འདིག་ཏེན་པའི་ཞིང་ལ་སོན་མ་དུས་རེ་ལས་མི་
འབྱུང་། འདིར་ནི་བདེ་ལེགས་གྱི་ས་བོན་དུས་བཞི་རྒྱན་ཆད་མེད་པར་བཏབ་
ཆོག་པ་འདི་ལྟ་བུའི་ཞིང་ས་ལ་བསོད་ནམས་གྱི་ས་བོན་བསྐྱུན་རྒྱ་མ་བྱུང་
བར་ལུས་ན་ཞིན་ཏུ་པངས་པ་ཡིན་ཏེ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས། འདི་ཕྱིའི་བདེ་
ལེགས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་ཞིང་ས་དམ་པ་དུས་བཞི་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱན་
ཆད་མེད་པར་བདེ་ལེགས་གྱི་ས་བོན་བཏབ་པས་ཆོག་པ་འདི་ལ་ཡང་དད་
པའི་གཞོལ་གྱིས་བསོད་ནམས་གྱི་ཞིང་མེད་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་མདོ་ལས་
གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་རྒྱུ་མ་བྱུང་ན་ཆེས་ཞིན་ཏུ་པངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་།
ཞིང་གི་མཆོག་ལ་ཐ་མལ་པའི་ཞིང་གི་མཐོང་ཅམ་ཡང་མེད་པ་འདི་འོ་སྒྲོལ་
སྤངས་བཟང་བར་མི་འདུག་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རེད།

འོ་ན་ཆོགས་ཞིང་གསལ་འདེབས་པ་ཞིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བ་དེ་ལྟར་ཡིན་
ན་དེ་གསལ་འདེབས་ཚུལ་རི་ལྟར་བྱ་དགོས་སྟུམ་ན། སྒྲོལ་ཆོས་སོ་སོ་
ལ་ཆོགས་ཞིང་མི་འདྲ་བ་རེ་གསུངས་པས་ཐོག་མར་སྐྱུར་ལམ་ལྟར་ཁྱེ་ན།
ཆོགས་ཞིང་མ་བསྐྱོད་གོང་སྤར་གྱི་སྤྲུལ་ལུལ་བསྐྱུ་ལུགས་ཡིག་ཆར་
གསལ་ཁ་མ་གསུངས་པ་རི་ལྟར་ཡིན་སྟུམ་ན། བསྐྱུ་ལུགས་མན་ངག་མི་འདྲ་

བ་གསུམ་ཡོད་པས་འདམ་ང་བདེ་བས་གསལ་ཁ་མ་གསུངས་པ་ཡིན། དེ་
གསུམ་ནི། སྐབས་ཡུལ་རྣམས་འོད་སེར་པོར་གྱུར་ཏེ་རང་གི་སློན་མཆོམས་
སུ་བསྟེན་པ་གཅིག །མི་དམིགས་པའི་རྒྱས་འདེབས་པ་གཅིག །

ཡང་འདྲིར་སྐབས་ཡུལ་རྣམས་ནམ་མཁར་བཏེག་ནས་འོག་གི་ཆོགས་
ཞིང་གསལ་བཏབ་ཟིན་ནས་ཡེ་ཤེས་པ་བཅུག་པའི་སྐབས་བསྟེན་པ་གཅིག་
སྟེ་གསུམ་མན་ངག་ཞལ་ལ་སྟོས་ཕྱིར་གབ་པ་ཡིན།

ཆོགས་ཞིང་གསལ་འདེབས་པ་ལ།

དང་པོར་ས་གཞི་བྱིན་རྒྱབས་ནི། ཐམས་ཅད་དུ་ནི་སོགས་ཀྱིས་རང་གི་
ཤག་གུ་དོག་པོ་དེ་འདྲར་མི་བསམ་པར་ས་གཞི་ཤིན་ཏུ་ཡངས་པ་ཐང་ཡངས་
པོའི་དཀྱིལ་ལྟ་བུ་ཁོད་སྟོམས་པ། གསེར་གྱི་ས་གཞི་ལ་བེཏུ་རྒྱས་མིག་མང་
རིས་སུ་བྲིས་པའམ་བེཏུ་རྒྱུ་འེ་ས་གཞི་ལ་གསེར་གྱིས་མིག་མང་རིས་སུ་
བྲིས་པ། མནན་ན་ནེམས་ཤིང་། བཏེག་ན་སྤར་བྱེད་པ། དེག་ན་བདེ་བ་སྦྱེད་
པ། བར་བར་དུ་རིན་པོ་ཆེའི་སྟོན་ཤིང་ལ་སྦྱལ་པའི་བྲ་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱིས་ཆོས་
ཀྱི་སྒྲ་དབྱངས་སྒྲོག་པ། ལྷས་ཀྱི་རྗེང་བྱར་གསེར་གྱི་བྲེ་མ་གདལ་བ། མཐའ་
སྒྲོར་དུ་རིན་པོ་ཆེའི་རི་བོས་བསྒྲོར་བ་སོགས་དག་ཞིང་གི་བཀོད་པ་མདོ་
ལས་གསུངས་པ་ལྟར་གསལ་འདེབས། གསེག་མ་ནི་གམ་གསེག་དང་། རྩོ་
ཚོ་བ། ཀྱོ་མོ་ནི་རྩ་སྟོད་ཆག་དུམ་སྟེ། རྩ་གར་དུ་སྟོད་སྟེད་རྩིང་བ་ཕྱིར་དོར་བ་

དེ་ལྟ་བུའི་གྲོ་དུམ་མང་པོས་གང་བ། ངམ་གྲོག་ནི་གང་གཡང་སྟེ་སྒོད་སྒོན་དེ་
ལྟ་བུས་མ་གོས་པའོ།

དེ་ནས་མཆོད་པ་གྲིན་གྲིས་བརྒྱབ་དགོས་པས་དངོས་སུ་བཤམས་
པ་ཡོན་ཆབ་བདུན་ཆར་དང་། སྒྲོས་ཀྱང་རེ་ལྟ་བུ་ལས་མེད་ཀྱང་། སྒྲོམ་
དོན་ལ་བར་སྒྲུང་ནམ་མཁའ་ས་གཞི་ཐམས་ཅད་མཆོད་པའི་སྒྲིན་ཆེན་པོས་
ཡོངས་སུ་གང་བ་འཕགས་པ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་མཆོད་སྒྲིན་ལྟར་བསམ་ན་
དེའི་ཆོད་གྲིས་ཆོགས་གསོག། །དེ་ཡང་མདོ་སྟེ་པལ་པོ་ཆེ་ལས་གསུངས་
པ། མཆོད་ཡོན་པལ་ཆར་མཆོད་ཡོན་སྟེ་བྲེ་དང་། །ཞེས་སོགས་ལྟར་མཆོད་
ཡོན་གྱི་གདུགས་དང་། སྟེ་བྲེ་དང་། རྒྱལ་མཆོན་སོགས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་
མེ་ཉོག་ །བདུག་སྒྲོས། མར་མེ། དྲི་ཆབ། ཞལ་ཟས་སོགས་ལ་སྒྱུར་དགོས་
ཚུལ་གསུངས། ཞལ་ཟས་ལྟ་བུ་བྱ་མི་བདེ་བའི་རིགས་ལ་འོད་ཟེར་གྱི་བྱ་བའི་
གསེབ་ནས་ཐོན་པ་བྱ་དགོས། མཆོད་པའི་སྒྲིན་གཟུངས་འདིས་མཆོད་པ་
གྲིན་རྒྱབས་དང་། འབྲུལ་སྒྲགས་གཉིས་ཀའི་གོ་ཆོད་ཅིང་། འདི་བརྗོད་པས་
དངོས་སུ་མཆོད་པ་ཉུང་ཟད་ལས་མེད་ཀྱང་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་གྱི་སྒྱུན་
སྒྲུར་མཆོད་པའི་ཆར་ཆེན་པོ་འབབ་པར་གསུངས། བདེན་སྟོབས་བརྗོད་དེ་
དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་པའི་སྐབས་རང་གི་སྟོ་ཡུལ་དུ་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་རི་
ལྟར་དམིགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་འགྱུར།

ཆོགས་ཞིང་དངོས་གཞི་གསལ་འདེབས་ཚུལ་ལ། སྒྱུར་ལམ་ལས།
དམར་ཁྲིད་འདི་གའི་ལྷགས་གྱི་ཆོགས་ཞིང་གསལ་འདེབས་ཚུལ་དང་། སྟེ་

མ་མཆོད་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཚོགས་ཞིང་གསལ་འདེབས་ཚུལ་གཉིས་གསུངས་
པ་ལས། འདིར་སྤྲོ་མཆོད་ཚོགས་ཞིང་ལྟར་བྱ་བར་གསུངས་པ་འདི་གནད་
ཆེ་སྟེ། རྒྱལ་བ་དབེན་ས་པ་དང་གྲུབ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་དོན་རྗེ་རྣམས་སྤྲོ་མའི་རྣལ་
འབྱོར་སེམས་དཔའ་སུམ་བཙུགས་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཆེ་གཅིག་ལ་བྱང་
འབྲུག་གི་གོ་འཕང་བརྟེན་པའི་དགའ་ལྡན་སྤྱལ་པའི་སྤྲེགས་བམ་ལས་སྤྱང་
བའི་མན་ངག་བྱང་པར་ཅན་ཡིན། དེ་ཡང་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཅེས་སོགས་
ནི། རང་སེམས་བདེ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་ལྟ་ལམ་
སྟེ་རྣམ་མཁའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་ནས་དེའི་ངོས་སུ་ཚོགས་ཞིང་རྣམས་
བསྐྱེད་པ་སྟེ། དགོས་པ་ནི་དེ་ཐམས་ཅད་བདེ་སྟོང་གི་རྣམ་རྟེན་དུ་བསྟོར་བའི་
ཆེད་ཡིན། འདི་ལ། ཨེ་ཨྱི་ཀྱི་དོན་དང་སྦྱར་ནས་བདེ་སྟོང་ལ་ངེས་པ་བྱངས་
ཏི་གཟུང་རྣམ་ལྟར་འཆར་ཚུལ་ཀྱི་ཟབ་བཤད་མང་དུ་བྱ་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་འདིར་
ཉན་པ་པོ་དབང་མ་ཐོབ་པ་མང་ཞིང་སྤྲེགས་ཀྱི་བཤད་པའི་སྐབས་མིན་པས་
རེ་ཞིག་དེ་ཅུ་ཀྱིས་ཚོག་པར་བྱས་ནས། གང་ལྟར་ཡང་རང་གི་མདུན་ཀྱི་
རྣམ་མཁར་ཀྱན་བཟང་མཆོད་སྤྲིན་འབྲིགས་པའི་ངོགས་སུ་གསལ་འདེབས་
དགོས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་རིན་པོ་ཆེའི་ས་གཞིའི་དབྱས་སུ་འོ་མའི་རྒྱ་མཆོ་
ཆེན་པོའི་ནང་ནས་དཔག་བསམ་ཀྱི་ཤིང་། ཅ་བ་གསེར། སྤྲོང་པོ་དངུལ། ཡལ་
ག་བེཏུཌ། ལོ་མ་ཤེལ། འདབ་མ་སྤྲུག། མེ་ཏོག་ལུ་ཏིག་དམར་པོ། འབྲས་བུ་
དོའི་སྤྲོང་པོ་སྟེ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྲོ་བདུན་ལས་གྲུབ་པ། ཅ་བ་སོགས་ཆང་མ་བདུན་
ཆོན་བདུན་ཆོན་དུ་ཡོད་པ། ཡིད་བཞིན་ཀྱི་ཁོར་བུ་ལྟར་དགོས་འདོད་ཐམས་

ཅད་དཔག་པ་དང་བསམ་པ་ཙམ་གྱིས་འབྱུང་བ། ཡལ་ག་སོགས་བསྐྱོད་
 པའི་སྐྱེལ་ས་མི་རྟག། །བདག་མེད་སོགས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོམ་བཞིའི་སྐྱེལ་འབྱེན་
 བ། དབྱས་སྤྱུ་ཤིང་དེའི་མེ་ཉོག་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཞིག་གི་སྟེང་དུ་སེང་གེ་ཆེན་པོ་
 བརྒྱད་གྱིས་བཏེག་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་བྲི། དེ་ཡང་སེང་གེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བཀྱར་སྟེ་སོགས་ཀྱི་ཆེད་སེང་གེའི་ཚུལ་དུ་བྱས་
 རས་བཏེག་པ་དང་། སེང་གེས་རི་དྲགས་ཀྱི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་བེལ་གྱིས་
 གཞོན་པ་ལྟར། བདུད་དང་འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷ་ཆེན་པོ་དག་དང་། ལྷ་སྟེགས་
 པའི་ཆོགས་བེལ་གྱིས་གཞོན་པ་མཆོན། གངས་བརྒྱད་དུ་བྱས་ན་དབང་ལྷག་
 བརྒྱད་དང་བཞིར་བྱས་ན་མི་འཇིགས་པ་བཞི་མཆོན་པ་ཡིན། དེའི་སྟེང་དུ་
 པརྒྱའི་གདན་རིམ་པ་བཅུ་གཅིག་སྟེ་རྒྱ་རྩེ་ཆུང་དང་། དཔངས་རྩེ་མཐོར་སོང་
 བ་བང་རིམ་ལྟར་ཡོད་པ། བད་འདབ་དང་པོ་འདབ་མ་བཞི་པ། དེའི་དབྱས་
 པརྒྱའི་བེའུ་འབྱུའི་སྟེང་རྒྱ་ལོར་བྱ་མེ་ཤེལ་ལས་བྱུབ་པའི་ཉི་མའི་གདན། དེའི་
 སྟེང་དུ་རྒྱ་ལོར་བྱ་ཆུ་ཤེལ་ལས་བྱུབ་པའི་ལྷ་བའི་གདན། དེ་གཉིས་དབྱེབས་
 ར་ཡུ་བ་མེད་པ་བཅུ་གས་པ་ལྟ་བུ། དེ་ཡང་པརྒྱ་ནི་འདམ་ལས་སྐྱེས་ཀྱང་
 འདམ་གྱི་སྐྱོན་གྱིས་མ་གོས་པ་ལྟར་འཁོར་བའི་སྐྱོན་གྱིས་མ་གོས་པའི་རེས་
 འབྱུང་མཆོན་བྱེད་དང་། ཉི་མ་ནི་མ་སྟེན་པ་སྟེན་པར་བྱེད་པ་ལྟར་དོན་དམ་
 བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་རྒྱུད་སྟེན་པར་བྱེད་པ་དེ་མཆོན། ལྷ་བ་ནི་ཆ་གདུང་
 སེལ་ཤིང་འོད་དཀར་བ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ཞེ་སྤང་གི་ཆ་
 གདུང་སེལ་ཞིང་ངོ་བོ་དཀར་བ་དེ་མཆོན། དེ་རྣམས་གདན་དུ་བྱེད་པ་ནི་དེ་

ལྟ་བུའི་ལམ་གཙོ་གསུམ་ལ་དབང་སྐྱུར་བར་མཛད་པའི་མཆོན་བྱེད་ཡིན།
དེས་ན་པརྒྱས་སྐྱེས་བུ་ཚུང་འབྲིང་དང་། ཉི་ལྔས་ཆེན་པོའི་ལམ་ཡང་མཆོན།
དེའི་སྟེང་དུ་གཙོ་བོ་གསལ་འདེབས་དགོས་ཤིང་།

དེ་ཡང་སླ་མ་མཆོད་པའི་ཚོགས་ཞིང་གི་གཙོ་བོ་གང་ཡིན་བྱས་ན།
འགའ་ཞིག་གིས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ཡིན་ཟེར། འགའ་ཞིག་གིས་རང་གི་རྩ་བའི་སླ་
མ་ཡིན་ཟེར། འགའ་ཞིག་གིས་རྗེ་སླ་མ་མཆོད་པ་བྱ་བ་ཡིན་ཟེར་བ་སོགས་
སྣ་ཚོགས་སྒྲ་ཡང་། འདི་ནི་སླ་མ་སློ་བཟང་ཐུབ་དབང་དོན་རྗེ་འཆང་ཞེས་པ་དེ་
ཡིན། དེ་ཡང་སླ་མ་ཞེས་པ་རང་གི་སླ་མ་དང་། སློ་བཟང་ཞེས་པ་རྒྱལ་བ་ཙོང་
ཁ་པ་དང་། ཐུབ་དབང་ཞེས་པ་སྟོན་པ་ཤུག་ཐུབ་པ་དང་། རྗེ་རྗེ་འཆང་ཞེས་
པ་རྒྱལ་བ་དོན་རྗེ་འཆང་བཞི་སྟེ། དེ་བཞི་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་པ་དེ་འདིར་
ཚོགས་ཞིང་གི་གཙོ་བོར་གསལ་འདེབས་པ་ཡིན། དེ་འདྲ་རྒྱུད་ཐ་དད་པ་
བཞི་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པར་བསམ་དགོས་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན།

དེ་འདྲ་གཏན་ནས་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་ཐ་དད་པ་བཞི་རང་གིས་གཅིག་ཏུ་བྱེད་
ག་ལ་རུས། དེས་ན་དང་པོ་ནས་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ཡིན་པ་ལ་རང་གིས་རྒྱུད་
ཐ་དད་དུ་བཟུང་བ་དེ་འདིར་ལྷང་དང་རིགས་པས་རང་གི་སློ་ངོར་གཅིག་
ཏུ་བསྐྱབ་པའི་ངེས་ཤེས་འདྲན་པ་ཡིན། དེ་བཞི་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ཏེ། རང་
ཅག་གིས་རྗེ་རྗེ་འཆང་ཞེས་པ་སྐྱེ་མདོག་སྟོན་པོ་དོར་བྲིལ་བཟུང་བ་ལོངས་
སྤྱིའི་ཆ་བྱད་ཅན་གཅིག་དང་། ཤུག་ཐུབ་པ་ཞེས་དབུ་རིག་ཞབས་རྗེན་སྐྱེལ་
སྤྱིའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བཟུང་ནས་དེ་གཉིས་པན་ཚུན་གཏན་ནས་མ་འདྲེས་པ་

ལྟ་བུ་བསམ་ཡང་། དེ་འདྲ་མིན་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འདུལ་བ་དང་མདོ་
 སྡེ་གསུངས་པ་ན་མཆོག་གི་སྤྱལ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་བསྟན། སྤྲུགས་ཀྱི་རྒྱུད་
 གསུངས་པ་ན་དོ་རྗེ་འཆང་གི་རྣམ་པར་བསྟན། དེ་བཞིན་དུ་གསང་འདུས་
 ཀྱི་རྒྱུད་གསུངས་པ་ན་དོ་རྗེ་འཆང་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་གི་སྤྱིའི་རྣམ་པར་
 བསྟན། བདེ་མཆོག་གི་རྒྱུད་གསུངས་པ་ན་ཉེ་རུ་ཀ་ཞལ་བཞི་ཕྱག་བཅུ་
 གཉིས་པའི་རྣམ་པར་བསྟན་པ་སོགས་མདོ་རྒྱུད་རང་རང་དང་མཐུན་པའི་
 སྤྱིའི་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་བསྟན་ཀྱང་དོན་དུ་ཤུག་ཐུབ་པ་
 རང་ཡིན་པས་དོ་རྗེ་འཆང་དང་ཤུག་ཐུབ་པ་ཞེས་ངོ་བོ་གཅིག་ཉིད་ལས་རྒྱུད་
 ཐ་དད་མེད་པ་དེ་ལྟར་ཡིན།

ཤུག་ཐུབ་པ་རང་ཉིད་སྤྱི་དངོས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྫོགས་ནས་སྤྱང་ན་ལས་
 འདས་ཟེན་ནས་ཀྱང་འཕགས་ཡུལ་དུ་བཅ་བྱུང་མང་པོའི་སྤྱར་བསྟན་ནས་
 ཆོས་གསུངས། བོད་དུ་བསྟན་པ་སྤྱད་པ་ལ་མཁན་སློབ་སོགས་ཀྱི་སྤྱར་
 བསྟན་ནས་ཆོས་གསུངས། ཕྱི་དར་ལ་རྫོ་བོ་ཆེན་པོ་དང་། རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་ལ་
 སོགས་པའི་མཁས་བྱུང་དུ་མའི་སྤྱར་བསྟན་ནས་ཆོས་གསུངས་པ་ཡིན་པས་
 རྗེ་བཙུན་སློ་བཟང་གྲགས་པ་ཉིད་ཀྱང་ངོ་བོ་ཤུག་ཐུབ་པ་རང་ཡིན། སངས་
 རྒྱས་ཀྱིས་མ་འོངས་པ་སྟོགས་མ་སྤྱོད་བའི་དུས་ཐུབ་དབང་དོ་རྗེ་འཆང་
 རང་ཉིད་སྤྱོ་མའི་རྣམ་པར་བསྟན་ནས་འབྱོན་པར་གསུངས་པས། དེང་དུས་
 རང་གི་དོན་མཛད་པའི་ཐུབ་དབང་དོ་རྗེ་འཆང་གི་སྤྱལ་པ་དེ་གང་ཡིན་སྟུང་
 བ། སྤྱོ་མ་ལས་སོགས་སུ་མི་རྟོན། རྣམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་རྒྱུད་ལས། འགྲོ་

བ་འདི་ཀྱན་སངས་རྒྱས་ལྟ་བུ་བདག་ཉིད། །གར་མཁན་དག་དང་རི་མོ་བཟང་
ལྟར་སྦང་། །གང་དུ་བདེ་ཆེན་ཞེས་བྱ་གཅིག་ཕུ་ཉིད། །གཅིག་ཕུ་ཉམས་ནི་
དུ་མའི་གར་མཛད་དོ། །ཞེས་བ་འདི་ལུས་དཔེན་ལ་སྦྱར་ཚུལ་དང་། བཤེས་
གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ལ་སྦྱར་ཚུལ་སོགས་མང་དུ་ཡོད་པ་ལས། འདིར་བཤེས་
གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ལ་སྦྱར་ཏེ་ཞུ་ན། དཔེར་ན་འཆམས་དཔོན་གཅིག་ཞུ་ནག་
གི་ཆས་གྲོན་ནས་ཕྱིར་ཐོན་པ་ན་ཞུ་ནག་བྱུང་བེར་ཡང་འཆམས་དཔོན་ཁོ་
རང་ཡིན། ཡར་ལོག་ནས་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་འབག་ཆས་ལྟ་བུ་སྤྲད་ནས་ཕྱིར་
ཐོན་པ་ན་ཆོས་རྒྱལ་རེད་བེར་ཡང་དོན་དུ་འཆམས་དཔོན་ཁོ་རང་ཡིན། དེ་
བཞིན་དུ་ཆས་མི་འདྲ་བ་རེ་གྲོན་པ་ན་མིང་མི་འདྲ་བ་རེ་འདོགས་ཀྱང་དོན་དུ་
འཆམས་དཔོན་གཅིག་ཕུ་ཁོ་རང་ཡིན་པ་ལྟར། རྒྱལ་བ་དོ་ཇེ་འཆང་གཅིག་
ཉིད་ཤུག་ཐུབ་པ་དང་། ཇེ་བཙུན་སློབ་བཟང་གྲགས་པ་དང་། རང་གི་སླ་མའི་
རྣམ་པར་བསྟན་པ་ཡིན་པས་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་ཙམ་ལས་ངོ་བོ་གཅིག་རང་
ཡིན། དེ་འདྲའི་ངས་པ་རྟེན་ནས་དེ་ཉིད་ཆོགས་ཞིང་གི་གཙོ་བོར་གསལ་
བཟུང་བ་དེ་ལ་སླ་མ་སློབ་བཟང་ཐུབ་དབང་དོ་ཇེ་འཆང་ཞེས་མཆོན་ཆགས་པ་
ཡིན། དེར་མ་ཟད། སངས་རྒྱས་ཀྱན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད། །ཅེས་སླ་མ་ནི་སངས་
རྒྱས་ཀྱན་གྱི་ཡེ་ཤེས་གྱི་རང་གཟུགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་
པར་ངས་པ་རྟེན་དགོས་པས་ཞིབ་པར་འོག་ཏུ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་གྱི་
སྐབས་སུ་འཆད་པར་འགྱུར་ཞིང་། འདི་ལ་གོ་བ་ལེགས་པར་མ་ཆགས་ན་སླ་
མའི་རྣལ་འབྱོར་ཐབ་ཐབ་ཇི་འདྲ་བསྒྲོམས་ཀྱང་གཟུགས་བརྟན་ཙམ་ཡིན་ཏེ།

ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། དེ་ལྟར་ན་སྤྲོ་མའི་རྣམ་འབྱོར་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་
པའི་གདམས་པ་འང་སྤར་བ་འདད་པ་ལྟར་གོ་དགོས་ཀྱི། དམིགས་པ་ཐུན་རེ་
ཅམ་ལ་སྤྱངས་པས་ནི་གར་ཡང་མི་ཕྱིན་ལ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

བཀའ་ངེན་གསུམ་ནི། མདོ་ལུགས་ལ་བསྐྱབ་པ་ལུང་བྲིད་གསུམ་སྟེ་ལ་
བ་དང་། སྤྲུགས་ལུགས་ལ་དབང་བསྐྱར། རྒྱུད་བའདད། མན་ངག་གནང་བ་
སྟེ། དེ་གསུམ་སྤྲོ་མ་གཅིག་ལས་ཐོབ་པ་ལ་བཀའ་ངེན་གསུམ་ལྟན་ཟེར། སྤྱི་
རྣམ་པ་ཕྱི་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོ་དགོ་སྟོང་དུར་སྤྱིག་འཛིན་པའི་རྣམ་པ།
དུར་སྤྱིག་ནི་བྱ་དུར་པའི་ཁ་དོག་ལྟ་བུའི་ན་བཟའ་འཆང་བ་ལ་ཟེར། དེ་ཡང་
ཕྱག་གཡས་ཆོས་འཆད་དང་གཡོན་མཉམ་གཞག་ལ་ལྷུང་བཟེད་བདུད་ཅིས་
གང་བ་བསྐྱམས་པའི་མཐེབ་མཛུ་བ་ཀྱིས་ལྷུང་ལའི་ཡུ་བ་འཛིན་པའི་འདབ་
མ་སྟན་གྱི་ཐད་དུ་ཁ་བྱེ་བའི་གཡས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རལ་གྱི་ཅེ་མོ་
མེ་ཅུང་ཟད་འབར་བ་དང་། གཡོན་གྱི་སྟེང་དུ་བརྒྱུད་སྟོང་པའི་སྤྱིགས་བམ་
རང་སྤྱོད་པ། དམིགས་བསལ་རང་གང་ལ་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱིས་
འཇུག་པའི་གསུང་རབ་དེའི་སྤྱིགས་བམ་དུ་མོས། གྲུར་གྲུམ་གྱི་མདངས་
དང་ལྟན་པའི་ཆོས་གོས་རྣམ་གསུམ་གསོལ་བ། དེ་ཡང་གྲུར་གྲུམ་ལ་ཆོས་
སེར་པོ་དང་། དམར་སེར་དང་། དམར་པོ་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་མདངས་ཅན་
གྱིས་རིམ་བཞིན་སྒྲུལ་སྤྱར། སྤྲོ་གོས། མཐང་གོས་བཅས་གསོལ་བ། བཏ་
ཞུགས་པའི་མདོག་ཅན་ཅེ་མོ་རྣེ་ཞིང་མཐོ་བ་དབྱུ་ལ་གསོལ་བ། འདི་དག་
གི་མཆོན་དོན་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་ད་ལམ་ཞུ་མ་ཁོམ་པས་དགའ་ལྟོད་དང་། སྤྲོ་

མཆོད་ཀྱི་ཁྲིད་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཡིན། དེའི་ཐུགས་ཀར་ཐུབ་པའི་དབང་པོ།
དེའི་ཐུགས་ཀར་རྒྱལ་བ་དོ་རྗེ་འཆང་། དེའི་ཐུགས་ཀར་ཉིང་དེ་འཛིན་སེམས་
དཔའ་རྩྱུ་ཡིག་སྟོན་པོ་བཅས་གསལ་གདབ།

དེ་དག་ཀྱང་རང་རེའི་སྟོད་སྦྱང་ལྟར་གཅིག་ནང་དུ་གཅིག་བཅུག་པ་ལྟ་
བུ་མ་ཡིན་པར། ལྷ་མ་སྤྱི་ལྟར་དག་སྟོང་གི་རྣམ་པ་ཅན་འདི་ལྟར་སྦྱང་ཡང་
ནང་ལྟར་ན་རྒྱལ་བ་ཤུ་ཀྱུ་ཐུབ་པ་ཡིན་ཞེས་སྟོན་པའི་སྤྱིར་ཐུགས་ཀར་ཐུབ་
དབང་བཀོད་ཅིང་། གསང་བ་ལྟར་ན་རྒྱལ་བ་དོ་རྗེ་འཆང་ཉིད་ཡིན་ཞེས་སྟོན་
སྤྱིར་དེའི་ཐུགས་ཀར་དོ་རྗེ་འཆང་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །ལྷ་མ་སེམས་དཔའ་
སུམ་བཅེགས་ཞེས་པ་འདི་གསུམ་ཡིན་འགྲོ་བསམ་ཤས་ཁ་ཡང་། དང་པོ་
གཉིས་དམ་ཆོག་སེམས་དཔའ་དང་། རྒྱལ་བ་དོ་རྗེ་འཆང་ཡེ་ཤེས་སེམས་
དཔའ་དང་། ཐུགས་ཀའི་རྩྱུ་ཡིག་ལ་ཉིང་དེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་བྱ་དགོས།
སེམས་དཔའ་སུམ་བཅེགས་བསྐྱེམས་པ་འདི་ལ་ཐུགས་ཀྱི་ཟབ་གནད་བྱང་
པར་ཅན་ཡོད་ཀྱང་འདིར་བྱ་མི་སློབས། དེ་ལྟ་བུའི་ལྷ་མ་ཞབས་དོ་རྗེ་སྤྱིལ་
ཀྱང་གིས་བཞུགས་པའི་ཕྱང་སོགས་བདེ་བ་ཤེགས་ལྷ་སོགས་སུ་བསྐྱེམས་
པ་འདི་གསང་བ་འདུས་པའི་ལུས་དཀྱིལ་ཙ་རྒྱུད་དུ་མདོ་ཙམ་གསུངས་པ།
བཤད་རྒྱུད་དོ་རྗེ་སྤོང་བར་རྒྱས་པར་བཀྱལ་བའི་མན་ངག་ཡིན།

དེ་བསྐྱེད་ཚུལ་རྒྱས་པར་ན་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དུག་པ་གསང་འདུས་
ལུས་དཀྱིལ་ལྟར་དང་། དེ་ཙམ་སྟོས་མ་སྟོགས་ན་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་ལས་
གསུངས་པ་ལྟར་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་སུ་གསལ་འདེབས། དེ་ཡང་སྤྱི་

གཙུག་ནས་སྐྱེ་མཆོམས་བར་སྒྲ་མའི་གཟུགས་ཕྱང་གི་ངོ་བོ་རྣམ་སྤྲང་། དེ་
 རྣམ་མགིན་པའི་བར་འདུ་ཞེས་ཀྱི་ཕྱང་པོའི་ངོ་བོ་འོད་དཔག་མེད་སོགས་
 ཕྱང་པོ་ལྷ་བདེ་ག་ཞེགས་ལྷ་གོང་མ་གོང་མའི་བད་གདན་ལ་འོག་མ་འོག་
 མའི་གཙུག་ཏྱིར་རེག་ཅམ་གྱིས་སྐྱེ་ལུས་ཀྱི་དབུས་གཞུང་ཞིང་གི་ཚུལ་དུ་
 བསྐྱེད། ཁམས་བཞི་ཡུམ་བཞི་དེ་དག་དང་ཞལ་སྤོད་ཀྱི་ཚུལ། མིག་སོགས་
 སྐྱེ་མཆོད་བླ་གི་སྤྲང་། ཅ་རྒྱས་ཆོགས་རྣམས་བཅས་བསྒྲན་པའི་བརྒྱད་
 ས་སྤྲང་སོགས་སེམས་དཔའ་བརྒྱད། ཅ་རྒྱས་ཀྱི་ངོ་བོ་བྱམས་པ་སྤྱི་གཙུག་
 དང་། ཀུན་བཟང་ཆོགས་ཆེན་བརྒྱད་ལ་འགོད། གཟུགས་སོགས་ལྷ་དོ་རྩེ་
 མ་ལྷར་བསྐྱེད་པ་ཆོག་ཟེན་ལ་མི་གསལ་ཡང་གསལ་འདུས་ལུས་དཀྱིལ་
 ལྟར་རང་རང་གི་ཡབ་སེམས་དཔའ་སོ་སོ་དང་པན་ཚུན་འབྱུང་པའི་ཚུལ་དུ་
 བསྐྱེད། བ་སྤྱད་ག་བཅོམ་ཞེས་པ་ནི་ཉན་རང་དག་བཅོམ་མིན་པར་ཐེག་ཆེན་
 དག་བཅོམ་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཉིད་དེ། དེ་ཡང་བ་སྤྱིའི་ཁྱད་བྱ་རེར་ཡང་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་རེ། ལ་ལར་བདུད་བརྟལ་བ་དང་། ལ་ལར་ཆོས་
 འཁོར་བསྐྱོར་བ་སོགས་མཛད་པ་བཙུ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་རོལ་པ་མཐའ་
 ཡས་པར་བསམ་པ་ཞིང་ཁམས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་ལ་སྤྲང་བའི་དོན་ཡིན། སྤྱན་
 རས་གཟེགས་ཀྱི་རྒྱད་ཅིག་ཏུ་བ་སྤྱིའི་ཁྱད་བྱ་རེ་རེར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་
 འདི་དང་འདི་ཞེས་བྱ་བར་དེ་བཞིན་ག་ཞེགས་པ་འདི་དང་འདི་ཞེས་བྱ་བ་
 སོགས་གསུངས་པ་དེ་འདྲ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱར་དགོས། ཉི་ཁྱི་
 ཆོག་སྤོང་ཞེས་པ་མང་ཆོག་སྤོས་པ་ལས་གངས་རེས་ཅན་དུ་མཛད་པ་མིན།

ལག་པ་གཡས་ལ་དེའི་ངོ་བོ་གཤེན་རྗེ་གཤེད་སོགས་ཡན་ལག་བཅུར་ཁྱོ་བོ་
བཅུ་བརྒྱེད། ཐུགས་ཀར་ལྟ་ལྟ་ཡོད་པ་འགོད་ལུགས་ནི་ཆེ་བ་མི་བརྒྱུད་པ།
དེའི་ཐུགས་ཀར་བྱ་བ་དབང་། དེའི་ཐུགས་ཀར་དོ་རྗེ་འཆང་། མི་བརྒྱུད་པའི་
མདུན་དུ་ཞལ་སློད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་སྒྲ་མ་གྱི་མི་བརྒྱུད་པའི་སྐྱ་རྒྱ་བ་ཞལ་གཏད་
ནས་འཇམ་དཔལ་བཅས་འགོད། སྐྱ་ལས་སློས་པའི་འོད་ཟེར་གྱི་སྒྲེར་ཕྱོགས་
སློང་སོགས་སྐྱ་ལ་བ་སྒྲ་ཆོགས་སློ་ཞིང་། གཞོད་སྦྱིན་དང་། གསང་བ་བ་
སོགས་ལྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཞབས་འོག་ཏུ་གདན་གྱི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པར་བསམ།
འདི་དག་དམིགས་པ་གསལ་ཐེབས་མིན་དེ་ལྟར་ཡང་ངེས་ངོར་སྒྲ་མའི་ཕྱང་
ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་སོགས་བདེ་གཤེགས་རིགས་ལྟ་ཡང་ཡུམ་ནི་ཁྱོ་སོགས་
དངོས་ཡིན་སྒྲུལ་པའི་ངེས་ཤེས་འདྲེན་པ་གནད་ཆེ། དེ་རྣམས་གཙོ་བོ་གསལ་
འདེབས་ཚུལ་ཡིན།

འཁོར་གསལ་འདེབས་ཚུལ་ལ་གཙོ་བོའི་ཐུགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་
གཡས་ཕྱོགས་སུ་སློས་པ་ཅེ་མོ་རྒྱ་རྗེ་ཆེར་སོང་བའི་སྒྲེང་དུ་རྒྱ་ཆེན་སློད་
བརྒྱུད། གཡོན་དུ་དེ་བཞིན་དུ་ཐབ་མོ་ལྟ་བརྒྱུད། མདུན་དུ་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་
འབྲེལ་དངོས་ཐོབ་ཀྱི་སྒྲ་མ། རྒྱ་བ་ཏུ་ཅུང་ཐད་མཐོ་བར་ཉམས་ལེན་བྱིན་
རྒྱལས་བརྒྱུད་བཅས་འགོད། འདིའི་ཉམས་ལེན་བྱིན་རྒྱལས་བརྒྱུད་འགོད་
ལུགས་ལ་མན་ངག་གི་ཐབ་གནད་མང་དུ་ཡོད། དེ་ཡང་ཡོངས་གྲགས་དོ་རྗེ་
འཆང་། ཉི་ལོ། ལྷ་རོ། རྒྱ་ལྟོ་པ། རོ་བོ་སོགས་དང་། རྗེ་སྐྱབ་ཁང་པས་ཐབ་
རྒྱས་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་ཉིད་ལ། སྒྲ་མ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བྱིན་རྒྱལས་ཀྱི་རྒྱན་

མ་ཉམས་པར་ཡོད་པས། དེ་ལས་ལོགས་སུ་མི་དགོས་པར་བཞེད། མཁར་
 རྫོ་སྒོ་བཟང་སྒོམ་ཚུང་གིས་གསང་བདེ་འཛིགས་གསུམ་གྱི་བརྒྱུད་པ་ལ་
 བཞེད། རྗེ་དག་དབང་བྱམས་པ་དང་སྒྲ་མ་ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེ་གཉིས་
 གྱིས་བཀའ་གདམས་ཐིག་ལེ་བཙུ་བྱུག་གི་བརྒྱུད་པ་དང་། དགའ་ལྡན་སྙན་
 བརྒྱུད་གྱི་བརྒྱུད་པ་གཉིས་གཙོ་བོར་བཞེད། དེ་དག་དགྲུས་གཅིག་ཏུ་འགོད་
 ཚུ་ལ་གྱི་མན་དག་ཟབ་གནད་བདག་གི་སྒྲ་མའི་ཞལ་ཤེས་སྙན་བརྒྱུད་གྱི་
 མན་དག་བྱུང་པར་ཅན་དཔེ་མཁུང་མེད་པར་བྱ་ན། དེ་ཡང་དབྱས་སུ་རྫོ་རྗེ་
 འཆང་མ་གཏོགས་པ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ནས་རང་གི་སྒྲ་མ་ལ་ཐུག་
 གི་བར་འཇམ་དབྱངས་གྱི་རྣམ་པ་མཐོ་བཅེགས་དང་། དེའི་གཡས་སུ་པ་
 རྒྱུད་གསང་འདུས་དང་། འཛིགས་བྱེད་གྱི་སྒྲ་བརྒྱུད་གཉིས་སོ་སོ་ནས་མཐོ་
 བཅེགས། གཡོན་དུ་མ་རྒྱུད་བདེ་མཆོག་གི་སྒྲ་བརྒྱུད་དང་། ཐིག་ལེ་བཙུ་
 བྱུག་གི་སྒྲ་བརྒྱུད་སོ་སོ་ནས་མཐོ་བཅེགས་རེ་བཅས་མཐོ་བཅེགས་ལྡར་
 གསལ་འདེབས་པ་ཡིན། འདི་དང་ཕྱོགས་འབྲེ་རྗེ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཆོའི་གསུང་
 ཟིན་དུ་འང་ཡོད། ད་དུང་མན་དག་གཞན་ཡང་ཡོད་པའི་ཤེས་བྱེད་བཀའ་
 གདམས་སྒྲེགས་བམ་དང་། དགའ་ཆེན་ནམ་མཁའ་རྫོ་རྗེའི་གསུང་སྒྲ་མཆོད།
 ཆེ་སྒྲིང་ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་སྒྲ་མཆོད་ཁྲིད་དང་། སྒྲ་བརྒྱུད་རྣམ་
 ཐར། ལྡར་བྱས་པའི་རྗེ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཆོའི་གསུང་ཟིན་སོགས་ན་ཡོད་པས་
 དེ་དག་གཟིགས་དགོས། བཀའ་གདམས་གསར་རྟོང་གི་སྒྲ་མ་འགོད་ལུགས་
 ལའང་མན་དག་གི་བྱུང་པར་ཆེ་བ་ཞིག་ཡོད། དེ་ལྟར་སྒྲ་མ་རྣམས་གསལ་

བཏབ།

དེ་ནས་པད་རིམ་དང་པོའི་འདབ་མ་བཞིར་མདུན་དུ་གསང་བ་འདུས་པ་
འཕགས་ལུགས་མི་བསྐྱོད་པ་ལྟ་སོ་གཉིས། གཡས་སུ་དོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་
ལྟ་བུ་གསུམ། གཡོན་དུ་འཁོར་ལོ་སྒྲིམ་པ་ལྟ་མི་བ་ལྟ་རེ་གཉིས། རྒྱབ་དུ་
ཀྱི་དོར་ཐོད་པ་ཅན་ལྟ་དགུ་འགོད་པའམ། ཡང་ན་མན་ངག་ལྟར་གཡས་སུ་
པ་རྒྱད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གསང་བ་འདུས་པ། གཡོན་ན་མ་རྒྱད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་འཁོར་
ལོ་བདེ་མཆོག། །མདུན་དུ་པ་རྒྱད་མ་རྒྱད་གཉིས་ཀའི་གནད་ཆང་བ་དོ་རྗེ་
འཇིགས་བྱེད་རྣམས་གསལ་འདེབས་པའི་ལུགས་ཀྱང་ཡོད། གང་ལྟར་ཡང་
སློས་སྟོགས་ན་རྟོན་དང་བརྟོན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་རྫོགས། དེ་ཙམ་མ་
རྩས་ཀྱང་བརྟོན་པ་ལྟ་གཙོ་འཁོར་ཡོངས་རྫོགས། དེ་ཡང་མ་རྩས་ན་གཙོ་
རྒྱུད་གསལ་བཏབ་ཀྱང་ཆོག། །དེ་ནས་པད་རིམ་གཉིས་པར་དུས་འཁོར་
གཙོ་བོར་བྱས་པའི་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ཡི་དམ། གསུམ་པར་རྣལ་འབྱོར་རྒྱད། བཞི་
པར་སྐྱོད་རྒྱད། ལྟ་པར་བྱ་རྒྱད་བཅས་ཀྱི་ལྟ་ཆོགས་དང་། རྩག་པར་སངས་
རྒྱས་མཆོག་གི་སྤྱལ་སྤྱིའི་རྣམ་པ་ཅན། བདུན་པར་བྱང་སེམས། བརྒྱད་
པར་རང་རྒྱལ། དགུ་པར་ཉན་ཐོས། བཅུ་པར་དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོ། བཅུ་
གཅིག་པར་ཆོས་སྤང་རྣམས་གསལ་འདེབས། ཆོགས་ཞིང་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
གནས་གསུམ་དུ་སྤྱི་བོར་སྤྱོད་རྗེ་རྣམ་སྤང་གི་ངོ་བོ་ཚི་དཀར་པོ་སོགས་རྫོ་
རྗེ་གསུམ་ཀྱི་རང་བཞིན་ཀྱི་ཡི་གེ་འབྲུ་གསུམ་འགོད། འདོན་ཆར་མི་གསལ་
ཡང་། ལྟེ་བར་རིན་འབྲུང་གི་ངོ་བོ་སྤྱ་སེར་པོ་དང་། གསང་གནས་སུ་དོན་

གྲུབ་ཀྱི་ངོ་བོ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་འགོད་པར་གསུངས། རྟོ་རྟེ་གསུམ་ནི་སངས་
 རྒྱལ་ཁོ་ན་ནི་བྱད་ཆོས་ཡིན་པས་ཆོག་པ་ཞིང་གི་ཉན་རང་སོགས་ཀྱང་རྣམ་
 བ་དེར་བསྟན་པ་ཅམ་མ་གཏོགས་ངོ་བོ་སངས་རྒྱལ་ཁོ་ན་དང་། དེ་ཡང་སྒྲ་མ་
 ཁོ་ན་ནི་རྣམ་སྤྱུལ་དུ་ཤེས་དགོས། ཐམས་ཅད་སེམས་དཔའ་སུམ་བཅེགས་
 སུ་བྱ་བའི་མན་ངག་ཀྱང་ཡོད།

དེ་ལྟར་ཆོག་པ་ཞིང་རྣམས་སྤང་ངོར་གསལ་ལེགས་པར་ཐེབས་པ་
 དང་། མོས་ངོར་དེ་དང་དེ་དངོས་ཡིན་སྟམ་པ་དང་། དད་ངོར་ཡོན་གནས་
 སྤྱུལ་དུ་བྱང་བའི་འདུ་ཤེས་གསུམ་བསྐྱེད་དགོས་གསུངས། དེ་ལྟར་གསལ་
 འདེབས་ཟེན་ནས་ཡེ་ཤེས་པ་སྤྱན་འཛེན་པ་ཡིན་ཅིང་། དེའང་སྤྱན་འཛེན་
 དེས་པར་དགོས་པ་མིན་ཏེ། རང་གིས་མོས་པ་བྱས་པ་ཅམ་གྱིས་མཐུན་ན་
 བཞུགས་ཏེ། མདོ་ལས། གང་གིས་མོས་པ་གཙོར་བྱས་ན། །དེ་ཡི་མཐུན་
 ན་ཐུབ་པ་བཞུགས། །ཞེས་གསུངས། རང་རེས་ཚོད་པ་བྱེད་པའི་ཆེ་སངས་
 རྒྱལ་ཆད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་མེད་ཅེས་སྒྲ་བ་དེ་འདིར་མན་
 ཐོགས་དགོས་པ་ཡིན། སྤྱགས་ཀྱི་གནད་དང་སྤྱར་ནའང་འཆར་བདེ་བ་བྱང་
 འདུག་པ་རྣམས་སྤྱི་ཐུགས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་སོང་བས་མཐེན་པས་གར་བྱབ་
 ཏུ་སྤྱི་ཐུགས་བྱེད་དགོས་པ་ནི། མཐེན་པའི་སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་ཀྱང་། །ཤེས་
 བྱའི་དགྱིལ་འཁོར་ཀྱན་བྱེད་ཅན། །ཞེས་དང་། ཡེ་ཤེས་རི་སྟེང་བྱེད་བྱུར་
 བ། །སྤྱི་ཡིས་ཀྱང་ནི་དེ་སྟེང་བྱེད་ཀྱི། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་གི་མཐུན་གྱི་
 གཞིར་ཡང་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐེན་པས་བྱེད་པས་སྤྱི་ཡིས་ཀྱང་བྱེད་

བ་ཡིན། དེས་ན་རང་གི་ལས་སྒྲིབ་ཀྱིས་མ་མཐོང་བ་མ་གཏོགས་ཆོགས་ཞིང་
གི་ལྟ་མོས་པས་གསལ་བཟུང་བ་ཅེས་ཀྱིས་མདུན་ན་བཞུགས་པ་ཐོགས་
མེད་ཀྱིས་བྱམས་པ་དང་། ཅན་གོ་མིས་སྒྱུན་རས་གཟིགས་སྒྱུབ་བའི་ལོ་
རྒྱུས་ལྟར་རེད་གསུངས། དེ་ལྟར་བྱུང་བ་ལ་འབྱོན་བཞུགས་ཀྱི་ཚུལ་བ་མི་
མངའ་བ་ནམ་མཁའི་ཁླ་བའི་གཟུགས་བརྟན་ཅུ་སྟོད་དུ་འཆར་བ་ལྟར་ཡིན་
པས་ཆོགས་ཞིང་བསྐྱེད་མ་ཐག་ཏུ་མདུན་དུ་ཡོད་ཀྱང་། རང་ཅག་གིས་མི་
མཐོང་བ། དཔེར་ན་ཅུ་མིག་དང་སྒྱུ་མཁར་ལ་སྒྱུ་བཅན་སོགས་གནས་ཀྱང་
མི་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །དངོས་སུ་ཡོད་པའི་འདུ་ཤེས་ཡོད་མེད་ཀྱིས་བྱིན་
རྒྱབས་དང་། བསོད་ནམས་ཀྱང་དེའི་རྗེས་སུ་འབྱང་བ་ཡིན། དེས་ན་སྒྱུབས་
ཡུལ་མདུན་དུ་བཞུགས་བཞིན་པ་ལ་དེ་ལྟར་མེད་སྟུང་བའི་དོགས་པ་སེལ་
བའི་ཕྱིར་རམ། མོས་པ་བརྟན་པའི་ཕྱིར་སྒྱུན་འདྲེན་པ་ཡིན། ངག་ཏུ་མ་ལུས་
སེམས་ཅན་སོགས་བརྗོད་དེ་ཆོགས་ཞིང་ནམས་མཁྱེན་བཅེ་རྒྱས་གསུམ་
ཀྱི་ཡོན་ཏན་མངའ་བའི་སྟོན་སྒྲུབ། མ་ག་རྟ་བཟང་མོའི་གཏམ་རྒྱུད་ལྟར་རེ་རེས་
ཀྱང་རྩ་འབྲུལ་ཀྱི་བཀོད་པ་མཐའ་ཡས་པས་བྱོན་བྱུང་སྟུང་བ་བྱེད། དེའི་ཆེ་
ཆོགས་ཞིང་ནམས་ཀྱི་བྱུགས་ཀའི་ས་བོན་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་ཕྱོགས་
བཅུའི་སངས་རྒྱས་རེ་རེའི་བྱུགས་ཀ་ནས་ཆོགས་ཞིང་ཆ་ཆང་རེ་སྒྱུན་
བྱངས་ཏེ་ཆོགས་ཞིང་ཆ་ཆང་གཅིག་ཏུ་གྱུར། སྒྲུབ་ཡང་དེ་ལས་མང་པོ་སྟོས་
ནས་ཆོགས་ཞིང་གི་ལྟ་རེ་རེར་ཆ་ཆང་རེ་ཐེམ་པས་རེ་རེ་ཡང་སྒྱུབས་གནས་
ཀྱན་འདུས་ཀྱི་ངོ་བོར་མོས། འདི་ལྟར་བྱེད་པ་རང་རེར་ཆོགས་ཞིང་ལ་བཟང་

ངན་གྱི་ནུམ་ཉོག་མི་འབྱུང་བ་དང་མ་འོངས་པ་ན་ལམ་དང་འབྲས་དུས་ཀྱི་ཉོན་
འབྲེལ་ཞིག་ཡོད། དགྲུག་གཞུག་བཅིང་མཉེས་བྱེད་པ་སྒྲགས་ལྷགས་ཡིན།

དེ་ལྟར་ཟིན་པ་ན་ཁྱུས་གསོལ་བ་ནི། ཆོགས་ཞིང་ལ་སྒྲིག་སྒྲིབ་དང་
ནག་ཉོག་སོགས་དག་བྱ་མེད་ཀྱང་རི་སྐད་དུ། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེལ་དྲི་མ་མི་མངའ་
ཡང་། །སླི་ཁུ་བཀྱར་སྟེ་རིམ་གྱོའི་ཚུལ་ཙམ་དུ། །ཞེས་སོགས་ལྟར་རང་གི་
ལས་སྒྲིབ་སོགས་སྦྱོང་སྒྲུབ་བྱེད། ཁྱུས་ཁང་བསྐྱེད་ལྷགས་སྒྲ་ཆོགས་ཡོད་
ཀྱང་། འདིར་སྒྲ་མེད་དང་འབྲེལ་བས་བྱ་བཞི་སྟོ་བཞི་རྟ་བབས་དང་བཅས་
པ། ཐོག་གཞན་མེད་པ། རང་དུ་རིན་པོ་ཆེའི་ཀ་བ་བཞིའི་སྟེང་དུ་རྒྱ་ཐིབས་
དང་དེའི་འོག་དུ་ཕྱ་ཉིག་གི་སྒྲ་བྲེས་བརྒྱན་པ། དཀྱིལ་དུ་ཁྱུས་ཀྱི་རྩིང་བྱ་ཤེལ་
གྱི་ས་གཞི་ལ་གསེར་གྱི་བྲེ་མ་བརྒྱལ་བ་དབྱས་ཅུང་མཐོ་ཞིང་མཐའ་དམའ་
བ་དུས་སྒྲལ་གྱི་རྒྱབ་འདྲ་བ་ལ་སྒྲ་མེད་སྟེ་འགྲོ་ལྟར་ཤིང་སྟན་ནུམ་སེང་ཁྱི་
ཆོགས་ཞིང་གི་གྲངས་མཉམ་བཞོད། ཕྱོགས་གསུམ་ན་འབའ་སྟེགས་གསུམ་
རེ་རེར་ཡང་ཐེམ་སྐྱས་བཞི་རེ་ཡོད་པ། མཐའ་སྟོར་དུ་རིན་པོ་ཆེའི་སྟེགས་
བྱ། ར་བཟའ་འགོལ་གཞི་རིན་པོ་ཆེའི་གདང་། ར་བཟའ་གསར་པ་འབྱལ་རྒྱ་
དང་། བུམ་པ་སོགས་བསྐྱེད། ཁྱུས་ཆས་ཡོད་ན་ཁྱུས་གཞོང་དུ་ཁྱུས་རྩིང་
མཆོན་བྱེད་བུམ་ཚུ་ཅུང་ཟད་སྒྲགས། མེ་ལོང་ལ་བུམ་ཚུས་འབྲེད་དུ་རི་མོ་
གཉིས་དང་། བྱེན་དུ་རི་མོ་གཉིས་ཉེ་རེ་འུ་མིག་དགྲུ་འབྱུང་བ་བྲིས་པའི་
དབྱས་དང་ཕྱོགས་བཞིར་བུམ་ཚུས་ཐེག་ལེ་རེ་བྱ། དེ་ཡང་རེ་འུ་མིག་དགྲུ་
ཁྱུས་ཁང་དང་། ཐེག་ལེ་ལྷས་རྒྱལ་བ་རིགས་ལྷ་མཆོན། བྲེས་པ་དེར། ཞེས་

པའི་ཆོག་མཆམས་ནས་ཆོགས་ཞིང་རྣམས་ཁུར་དེར་གྱིས་འཕྱར་བའམ།
སྐས་གདངས་བཙུགས་པ་ནས་གཤེགས་པའི་མོས་པ་གང་རིགས་བྱེད། དེ་
དག་ཕྱོན་ཟིན་ནས་རེ་རེའི་སྐྱེ་མདུན་དུ་འདི་སྟགས་དང་འབྲེལ་བས་སྐྱེས་
དང་། བྱུག་པ་དང་། ར་བཟའ་འབྲེལ་མཁན་གྱི་མཆོད་ལྟ་གསུམ་གསུམ་སློལ།
སྐྱེས་ཀྱི་ཆེ་རྒྱུ་ནས་བཙུས་ཏེ་ཕྱལ་བས་བྱུགས་རྒྱུ་ལ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་
འཁུངས་པའི་མོས་པ་བྱེད།

སྐྱེས་ཟིན་ནས་ཕྱི་བའི་ཆོ། རབ་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྐྱེས་དར་གྱི་སྟགས་
འགོད་ལྟགས་སྟར་བྱས་ཏེ་དབྱལ་མཁྱིན་བྱུགས་ཀ་དབྱང་མགོ་གཉིས་
བཅས་གནས་ལྟ་ལ་རེག་པས་རྒྱན་ཐམས་ཅད་སྐྱེའི་གནས་སྟར་འདུས་ཏེ་དེ་
དག་ཕྱི་བ་ཡིན་གྱི། རང་རེས་སྐྱེས་བྱེད་པ་སྟར་མགོ་མཁུག་ཐམས་ཅད་དུ་ཕྱི་
བ་དེ་འདྲ་མི་དགོས།

བྱུག་པའི་ཆེ་མདོག་གསེར་སྟ་བྱ་དང་། འི་ཤིན་ཏུ་བཟང་པོ། རྒྱ་ནི་མར་
མིན་པའི་བྱུག་པ་འབྲེལ། དེ་ཟིན་ནས་ཞི་ཁོ་རབ་འབྲེལས་སོ་སོའི་ཆ་ལྟགས་
ཀྱི་ར་བཟའ་གསར་པ་རེ་ཕྱལ་བའི་མོས་པ་བྱེད། འབྲོམ་ལ་ནི་གཡི་སྟགས་ཀྱི་
སློག་པ་ཕྱི་རས་སློན་པོ་ཅན་ལ་སྐྱེས་བྱ་གསུམ་གྱི་ལམ་ཕྱིན་བྱུག་ཏུ་བསྐྱེས་
ནས་སློན་པའི་མཆོན་བྱེད་དུ་སྐྱེ་རགས་སྐྱེ་སྐྱེད་ལ་ལན་བྱུག་འཁོར་བ་ཞིག་
འབྲེལ་བའི་མོས་པ་བྱས་ན་ཏེན་འབྲེལ་གྱི་གནད་ཤིན་ཏུ་ཆེ། དེ་རྗེས་སོ་སོའི་
རྒྱན་དང་བྱུག་མཆོན་ཡང་འབྲེལ། བདག་དང་འགྲོ་ལ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆེ་
སྟར་ཡང་ད་གིན་འབྱོན་པའི་གནས་སོ་སོར་ཡར་གཤེགས་ཏེ་སྟར་བཞིན་

བཞུགས་པའི་མོས་པ་བྱེད། ན་བཟའ་རྩིང་པ་རྣམས་འདྲ་སེར་པོའི་རྣམ་པར་
 རང་གི་སྒྲིན་མཆོམས་སུ་བསྟེན་པའམ། རིགས་དྲུག་སོ་སོའི་གཙུག་པོ་རེ་རེ་
 འོང་སྟེ་རྟེན་སྐལ་དུ་བྱེད་བར་བསམས་ནའང་ཆོག ། བྱུང་ཆུ་རྣམས་བྱུང་རྩིང་
 ལ་ཡུར་རྟ་དྲུག་ཡོད་པ་ནས་རིགས་དྲུག་སོ་སོའི་གནས་སུ་སོང་སྟེ། གཞན་
 རྣམས་ལ་སོ་སོའི་སྒྲུག་བསྐྱེད་མེད་ཀྱི་ལྷ་ལྷུང་སོང་སྟེ་མ་པ་བྱེད། མི་
 རྣམས་འདྲོད་པ་ཆེ་བས་མཁོ་སྒྲིའི་ཡོ་བྱད་དུ་གྱུར་པར་མོས་ཤིང་། བྱུང་ཆུ་ཁང་
 སོགས་མི་དམིགས་པར་བསམ།

བསགས་སྐྱེད་གི་གནད་བསྐྱེད་པ་ཡན་ལག་བདུན་པ་མཚན་དང་བཅས་པ་འདུལ་བ།

སྒྲོལ་ཆོས་ལྷ་པ་ནི། དགོ་བཤེས་དོལ་བས། ཞར་ལ་ཆོགས་གསོག་
 པ་དང་སྐྱེབ་པ་སྒྲོང་། ལྷ་དང་སྒྲུ་མ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་ཤིང་རུས་ཤིང་
 དང་བཅས་ཏེ་ནན་ཏན་གྱིས་བསམས་ན་ལོ་བརྒྱར་མི་སྐྱེ་སྐྱེ་མ་པ་ཞིག་
 གྱང་འདུས་བྱས་སོན་མི་སྟོད་པས་ཅི་ཞིག་ལྟར་ལ་སྐྱེ་བ་ཡིན། ཞེས་པ་
 ལྟར་བསགས་སྐྱེད་གལ་ཆེ་ཞིང་། དེའི་གནད་བསྐྱེད་པ་ཡན་ལག་བདུན་
 པ་མཚན་དང་བཅས་པ་འདི་ཐོག་མཐའ་ཀུན་ཏུ་གལ་ཆེ། ཁ་ཅིག་གིས་འདི་
 དགོ་སྒྲོལ་རྒྱ་ཆེན་པོ་མི་རྣམས་པས་བྱ་རྒྱའམ། དགོ་སྒྲོལ་གྱི་སྟོན་འགྲོ་ལྷ་བྱ་
 ལས་དངོས་གཞི་ལ་མི་མཁོ་སྐྱེ་དུ་མནངས་ཆུང་བྱེད་པ་འོང་སྟེ་གྱང་། དེ་
 འདྲ་མིན། ཡན་ལག་བདུན་པོ་འདིའི་སྟོན་པ་ཆོགས་ཀྱི་ཞིང་མཆོག་སྒྲུ་མ་

རྒྱལ་བ་སྤྲུལ་དང་བཅས་པ་ལ་ཚོགས་གསོག་པ་དང་སྐྱིབ་པ་སྦྱོང་ཚུལ་འདི་
ལས་ལྷག་པ་མདོ་དང་རྒྱུད་སྡེ་གང་ནའང་མེད། སྤྲུལ་པ་གྱི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་
ཡན་ལག་བདུན་པ་འདི་གལ་ཆེ་སྟེ། རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ཀ་ནས་བདུན་རྒྱུ་དག་
བྱ་བར་གསུངས་ཤིང་། ལྷ་མེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་རྒྱུ་ཡང་ཚོགས་ཞིང་
ལ་བྱག་མཚོད་སོགས་ཡན་ལག་བདུན་གྱི་སྒོ་ནས་ཚོགས་བསགས་སྐྱིབ་
སྦྱང་བྱ་དགོས་པར་གསུངས། འཇམ་མགོན་ཙཱ་བ་ཆེན་པོས་གྲུང་འོལ་
དགར་བསགས་སྦྱང་མཛད་པས་ཉམས་ཏྲོགས་བྱུང་པར་ཅན་འབྱུངས་པ་
ལྟར་རྒྱུད་སྡེ་ན་ཏྲོགས་པ་སྦྱར་དུ་སྦྱོ་བ་སོགས་དང་། ས་ཆེན་པོ་ལ་གནས་
པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྒྱུ་ཡང་གྲུང་བསགས་སྦྱང་ལ་གཙོ་བོར་འབད་
པ་ཡིན་ཏེ། ས་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྦྱོ་བྱས་བརྒྱུ་སྦྱུལ་
ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བརྒྱུ་ལ་བྱིན་ཏེ་མཚོད་པ་འབྲུལ་ཞིང་། དེ་བཞིན་
ས་གཉིས་པ་སོགས་ནས་སངས་མ་རྒྱས་བར་དུ་བྱས་རིམ་བཞིན་མང་པོར་
སྦྱུལ་ཏེ་མཚོད་པ་ཇི་རྒྱས་ཇི་མང་ལ་བཏང་བར་མཛད་ན། རང་རེས་སློབ་སྦྱོ་
མེད་ཚུལ་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས། དེས་ན་ཚོས་སྦྱོད་ཡན་ལག་བདུན་པ་
འདི་ནི་མདོ་སྤྲུལ་གཉིས་ཀར་བསགས་སྦྱང་གི་འགག་སྒྲུལ་ཆེན་པོ་ཞིག་
སྟེ། དཔེར་ན། སྦྱོན་སྦྱོན་པ་རྒྱག་བརྟེན་རུང་དང་། ཡོན་ཏན་སྦྱོན་པ་ཤིང་ཏྲོག་
ལོངས་སྦྱོད་རུང་ལྟར་ཡིན། དམ་པ་གོང་མའི་མན་ངག་ལས། ཚོགས་གསོག་
མེད་ན་རྒྱན་མེད་ས་བོན་འབྲ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཡན་ལག་བདུན་པའི་སྒོ་ནས་
བསགས་སྦྱང་ལ་རེས་པར་འབད་ནས་ལམ་གྱི་དམིགས་རྒྱུ་སྦྱོང་དགོས་ཀྱི།

ལམ་ལྟར་སྒྲོལ་བའི་ཆོས་ཀྱི་འཕྲིན་ལྷན་པུན་པོ་ ཡན་ལག་བདུན་
ཞེས་པ་དཔེར་ན། འབྲུལ་གྱི་ཡན་ལག་བདུན་དང་ལྟན་པའི་ཤིང་རྟ་དེ་ཡན་
ལག་གཅིག་མ་ཆང་བ་ན་མི་འགྲོ་བ་བཞིན། འདིར་ཡང་ཡན་ལག་གཅིག་མ་
ཆང་ན་བསགས་སྒྲུང་གནད་དུ་མི་འགྲོ་བ་ཡིན།

དེ་ལྟར་ཡན་ལག་བདུན་ལས། དང་པོ་ཕྱག་ལ་ལུས་ངག་ཡིད་གྱི་ཕྱག་
གསུམ་ཡོད་པ། ཇི་སྟེང་སྒྲུང་གཅིག་སོགས་གྱིས་རིམ་བཞིན་བསྟན། བྱིད་
ཡིག་རྣམས་ནས་གསུངས་པའི་ལུས་རེ་རེ་ལ་མགོ་དཔག་མེད་སོགས་
འཆར་མ་བདེ་ན། ཐོག་མེད་ནས་སྒྲུངས་པའི་ལུས་དཔག་མེད་ཡོད་པ་རྣམས་
མིའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྒྲོལ་སྒྲུངས་པས་ཆོག །རྟུལ་གཅིག་སྟེང་ན་རྟུལ་སྟེང་
སངས་རྒྱས་རྣམས། །ཞེས་པ་རྟུལ་ཕྱ་མོ་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་སངས་རྒྱས་ཇི་
སྟེང་ཡོད་པ་བཞུགས་ཀྱས་པའི་དོན་ཏེ། དཔེར་ན། རྣམ་རྟོག་གཅིག་གི་སྟེང་
དུ་མི་བརྒྱ་ཐམས་པའི་མིག་ཤེས་གྱིས་དུས་གཅིག་དུ་བཞུགས་ན་མི་བརྒྱའི་མིག་
ཤེས་བརྒྱ། རྣམ་རྟོག་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་འཇུག་ཀྱས་པ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་
ཐམས་ཅད་གྱི་ཡེ་ཤེས་རྟུལ་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་འཇུག་ཀྱས། རྟུལ་གཅིག་གི་
སྟེང་དུ་ཡེ་ཤེས་ཇི་ཅམ་ཞུགས་པ་དེ་ཅམ་གྱི་གཟུགས་སྐྱ་ཡང་འཇུག་པ་བྱུང་
འཇུག་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་རྒྱུད་སེམས་འཇུག་པ་གཅིག་པའི་
གནད་གྱིས་ཡིན། ཆོགས་ཞིང་ལ་གྲུས་པས་མཇུ་བ་མོ་བསྐྱེད་བ་ཚུན་ཡང་
ལུས་གྱི་ཕྱག་ཡིན། དེ་ལ་རྣམ་གྲངས་འགའ་ཤས་ཡོད་པ་ལས། བསྐྱེད་ཕྱག་
ནི། ཡན་ལག་ལྔ་ས་ལ་རེག་པ་དང་། བརྒྱུད་ཕྱག་ནི་ལུས་ཐམས་ཅད་ས་ལ་

ཕབ་པ་ལ་ཟེར། བརྒྱུད་ཕྱག་གི་ཁུངས་སྒྲོང་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས། གཞོན་
རུ་ནོར་བཟང་གིས་ཤིང་སྒྲོང་པོ་ས་ལ་འབྱེལ་བ་བཞིན་དུ་ལུས་ཐམས་ཅད་
ས་ལ་ཕབ་སྟེ་ཕྱག་འཆའ་བ་ལ་སྟོས། ཞེས་པ་དེ་ཡིན། ཕྱག་འཆའ་བའི་ཕན་
ཡོན་ཡང་། ལས་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་མདོ་ལས། གཟུགས་བཟང་ཞིང་གསེར་གྱི་ཁ་
དོག་ལྟ་བུར་འབྱུར་བ་སོགས་ཕན་ཡོན་བཅུ་གསུངས་པ་དང་། གཞན་ཡང་
མདོ་སྟེ་ལས། ལུས་ཀྱིས་ངེ་ཅམ་ནོན་པའི་སའི་རྩལ་གངས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་
བསྐྱར་བ་སྟོང་འབྱུར་རེའི་བསོད་ནམས་འཐོབ་པར་གསུངས། བརྒྱུད་ཕྱག་
འདི་རྒྱུད་ནས་ཀྱང་བཤད་ཅིང་། བཤ་ཆེན་རྒྱ་རོ་པས་ཀྱང་ཕྱག་བཞེས་སུ་
མཛད། ཕན་ཡོན་ལ་ཡིད་ཆེས་ན་གཟུགས་དང་རྐང་ལག་ཀྱང་འདི་ལས་རིང་
ཅམ་ཡོད་ན་སྟམ་པ་འབྱུང་ཞེས་ཕྱར་སྟོག་ངག་དབང་བྱམས་པས་གསུངས་
ཚུལ། ཐལ་མོ་བཅར་ལེབ་ནི་ལུ་སྟེགས་པའི་ལུགས་ཡིན་པས་རང་རེས་དེ་
མི་བྱ་བར་ཐལ་མོ་ཁོང་སྟོང་མཐེ་བོང་ནང་དུ་བཅུག་པའི་ནོར་བུའི་དབྱིབས་
ལྟ་བུ་བྱེད། དེ་སྤྱི་བོར་བཞག་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཙུག་ཏྲོར་དང་། སྤྲིན་
མཆམས་སུ་བཞག་པས་མཛོད་སྟུ། མགྱིན་པར་བཞག་པས་གསུང་དབྱངས་
ཡན་ལག་དྲག་ཟུ། སྟིང་གར་བཞག་པས་ཐུགས་འབྱུབ་པའི་རྒྱས་པ་འཛོག་
ཅིང་། འདིས་བསགས་སྤྱང་གཉིས་ཀ་འབྱུང་བས་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་
སྤྱིག་སྤྱིབ་འདག ། ལུས་ས་ལ་ཕབ་པ་དང་ལྡང་བའི་སྐབས་མཇུ་བ་མོ་བསྐྱམ་
ན་དུད་འགོ་མིག་ལྷུ་དུ་སྤྱི་བའི་རྒྱ་བྱེད་པར་གསུངས་པས་སོར་མོ་རྣམས་
གཤེབ་སྟེ་ས་ལ་བཀྱམ་པ་ལས་ཁུ་ཚུར་མི་བྱ། དེས་ཕྱག་ཞབས་ཀྱི་སོར་མོ་

བ་བས་འབྲེལ་བ་འབྲུག། ལག་པ་དང་དབྱེལ་བ་ས་ལ་གཏུག། །ཡར་ལྡང་བའི་
 སྐབས་འཁོར་བ་ལས་སྐྱར་དུ་ལྡང་བའི་རྟོན་འབྲེལ་གྱི་གནད་ཡོད་པས་ཡར་
 སྐྱར་དུ་ལྡང་བ་མ་འབྲུག་པ་ལྟར་དགོས། ཡར་སྐྱར་དུ་མ་ལྡང་བར་ཉལ་བ་
 ལྟར་བྱས་ན། ལྟོ་འབྲེལ་སོགས་བྱང་འགྲོའི་རིགས་སུ་སྐྱེ་བས་ངལ་བསོ་དང་
 སྒྲགས་ནས་མགོ་གཏུགས་ཏེ་འདུག་པ་མི་བྱ། ཕྱག་སྒྲ་ཕྱིའི་བར་དུ་ལུས་
 ལེགས་པར་མ་བསྐྱངས་པར་སྐྱར་ཙམ་སྐྱར་ཙམ་བྱས་ན་དུད་འགྲོ་ལྟ་བུ་སྐྱར་
 བོར་སྐྱེ་བས་ལུས་ལེགས་པར་བསྐྱང་། ཆོགས་གསོག་པའི་ཕྱིར་ཕྱག་རེ་རེ་
 རྣམ་ཚུལ་མ་ཐུན་འཆའ་བ་ལས། བྱངས་གང་མང་ཆེད་དུ་མགྲོགས་ཆོས་
 མི་བྱེད། རྗེའི་བཀའ་སློལ་ལ་སློན་འགྲོ་འབྲུམ་སོགས་བྱངས་ལ་གཙོ་བོར་མི་
 མཛད་པས་བྱངས་མང་པོ་མ་བྱུང་ཡང་སྐྱས་ལེགས་པ་ཞིག་བྱ། འགའ་ཞིག་
 སློན་འགྲོ་བཏང་བ་ཡིན་ཟེར་ནས། ཕྱག་འབྲུམ་བཏང་བའི་ཆེ་ལས་སྐྱ་ཆོས་
 ཆེན་པོ་བྱེད་པ་དེ་འདྲ་མི་རུང་། སངས་མ་རྒྱས་ཀྱི་བར་ཆོགས་བསགས་
 སྐྱེ་བ་སྐྱར་དགོས་པས་རང་རེ་ལས་དང་པོ་བས་མི་ཆེ་རྗེལ་པོར་བསགས་
 སྐྱར་ལ་འབད་དགོས། སྐྱོམ་དང་བསགས་སྐྱར་རྣམས་ལས་བསགས་སྐྱར་
 གཙོ་ཆེ། སློན་འགྲོ་བཏང་ཟེན་ཞེས་ཟེར་ནས་སློབ་དེ་འབོལ་གྱིས་སོས་དལ་
 དུ་བསྐྱད་པས་གར་ཡང་མི་སྐྱེ་བ། ཆོགས་བསགས་སྐྱེ་བ་བྱུང་ན་འབྲུམ་
 མི་ཡོང་བའི་ངལ་བ་དང་སེམས་ཁུལ་བྱ་མི་དགོས་པ་སྐྱར་མཆམས་པ་བཞི་
 ལས་གཅིག་གིས་བྱངས་མ་ཡོངས་པ་ན། གཞན་གསུམ་གྱི་དེ་ལ་བྱངས་རྗེ་
 ཙམ་སོང་རྗེས་པས། ཁོང་གིས་བྱེད་ཅག་བྱངས་གཙོ་བོར་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་

དམ་ཟེར་བའི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་ཡིན། དེ་ཡང་རབ་ན་འཆལ་ཚུལ་བཟང་ལ་གྲངས་
མང་བ་ཞིག་དགོས། གྲངས་བཅི་བ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་གི་དགོ་བ་འོང་ཆེད་ཡིན།
སྒྱིར་ན་ཕྱག་ཅེས་པ་ཞར་དང་ཞོར་ལ་བྱེད་དུ་ཡོད་དེ། ལམ་དུ་འགོ་བའི་ཆེ་སྒྱི
གསུང་ཕྱག་སྟེན་སོགས་མཐོང་ན། གྲུས་ཚུལ་གྱིས་ཐལ་མོ་སྒྱར་བ་ཚུན་
ཆད་ཕྱག་བྱས་པར་འགོ། ཉམས་ལེན་བྱེད་ཤེས་པ་ཞིག་ཡིན་ན། ལུས་གྱིས་
གཡོ་འགྲུལ་བྱས་སོ་ཅོག་ཆོས་སུ་འགོ་བ་ཞིག་བྱ་རྒྱུ་ཡོད་གསུངས།

གཉིས་པ་མཆོད་པའི་ཡན་ལག་ནི། མེ་ཏྲོག་དམ་པ་ཞེས་སོགས་ཏེ།
དཔེར་ན། དེད་ཆོའི་ལོ་ཏྲོག་བཟང་པོ་སྒྱེ་བའི་ཞིང་དེ་ལ་ས་བོན་མ་བཏབ་
པར་ལོ་གཅིག་ལུས་ན་ཤིན་ཏུ་སངས་པར་བཅི་ཡང་དེ་ལ་དེ་ཅམ་སངས་རྒྱ་
མེད། ཆོགས་ཀྱི་ཞིང་ལ་བསོད་ནམས་བསགས་རྒྱ་མ་བྱུང་ན་སྒྲ་མ་དེ་བས་
བརྒྱ་འགྲུར་སྟོང་འགྲུར་གྱིས་སངས་པ་ཡིན། དམའ་མཐར་སྤྱི་མ་དོན་གཉིར་
གྱི་བསམ་པ་ཅམ་གྱིས་མ་བེན་ན་དགོ་ཅ་གང་བསགས་ཐམས་ཅད་ཆོས་སུ་
མི་འགོ་ཡང་། དེ་ལྟར་འགོ་བ་གཅིག་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ལ་ཕྱག་
མཆོད་སོགས་གྱིས་བསོད་ནམས་བསགས་ན་སྒྱེ་བ་སྤྱི་མ་བསམ་པའི་ཀྱན་
སྟོང་ཅམ་མེད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་འཐོབ་པའི་རྒྱར་ངེས་པར་འགོ། དེ་ལྟར་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ལ་མཆོད་པ་ཕྱལ་བ་སོགས་ལ་བསམ་པ་ཀྱན་སྟོང་ངན་
བས་བེན་ཀྱང་སངས་རྒྱས་འཐོབ་པའི་རྒྱར་འགོ་བའི་རྒྱ་མཆོན་ནི། འདི་ལ་
ཞིང་གི་མཐུས་དམིགས་བསལ་གྱི་འབྲས་བྱ་ཐོབ་པ་ཡིན། དཔེར་ན་ཞིང་
བཟང་པོར་ས་བོན་བཏབ་ཚུལ་མ་ལེགས་ཀྱང་འབྲས་བྱ་ངེས་པར་འབྱུང་

བ་བཞིན་ནོ། །སྒྲོལ་ཞེས་པའི་ཕྱེ་གྲུ་ནི་སྒྲོལ་ལ་སོགས་པ་དེ་ཞེས་པོ་རྣམས་
བཀོལ་བའི་ཁྱ་བ་རྣམས་བྱུགས་པའོ། །མེ་ཏྲོག་དམ་པ་སོགས་སྒྲ་ན་ཡོད་པའི་
མཆོད་པ་སྟེ། བཀོད་པ་བྱུང་པར་འཕགས་པ་སོགས་མཆོད་པ་སྒྲ་མ་ཀྱན་
ལ་སྒྲོལ་དགོས། བདུག་སྒྲོལ་སྒྲ་གཅིག་པ་ནི་ཅན་གྱི་དེ་ལྟ་བུའོ། །ཕྱེ་མ་ནི་
ཅན་ལ་སོགས་པའི་དེ་བཟང་གི་ཕྱེ་མ་དང་། སྒྲ་མ་ནི་བདུག་སྒྲོལ་གྱི་ཕྱེ་
མ་སྒྲུངས་པའོ། །ལྷགས་གཅིག་ལ། ཕྱེ་མ་ནི་དེ་བཟང་གི་ཕྱེ་མ་དང་། སྒྲ་
མ་ནི་རས་གྱི་ལྷག་མ་ལྟ་བུར་དེ་བཟང་པོ་འབྲུལ་བའི་ཕྱེ་མ་སྒྲུགས་པ་སྒྲ་རེར་
བཏགས་ཏེ་རྒྱུད་གིས་བསྐྱོད་ཆེ་བསྒྲུང་ཞེས་པོ་འབྲུལ་བའོ། །བཟང་སྐྱོད་
ལས་གསྒྲུངས་པའི་མཆོད་པ་རྣམས་པ་བདུན་ནི། མེ་ཏྲོག་དམ་པ་སོགས་བདུན་
ནོ།

སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་བྱུགས་བསྐྱེད་དང་སྒྲོན་
ལམ་གྱིས་བཟང་དགྲུར་སྒྲུལ་པ་ནི་སྒྲ་ན་མེད་པའི་མཆོད་པ་སྟེ། འདི་རང་
ཅག་གིས་འབྲུལ་མི་རྒྱས་མོད། འོན་ཀྱང་རང་རེས་འབྲུལ་རྒྱ་ཞིག་མཆིས་
ཏེ། སྒྲོ་གྲོས་རྒྱ་མཆོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་གསྒྲུངས་པ་དམ་པའི་ཆོས་འཛིན་
པ་དང་། བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཉིས། སྒྲིང་རྩེ་བད་དཀར་
ལས་གསྒྲུངས་པའི་ཐོས་དོན་སྒྲུབ་པ་ལ་གཞིལ་བ་དང་གསུམ། སྒྲ་མའི་མན་
ངག་གིས་ཁ་བསྐྱངས་པ་དགེ་ཅ་མཆོད་རྩས་སུ་བསྒྱུར་ནས་སྒྲུལ་བ་སྟེ། སྒྲ་
ན་མེད་པའི་མཆོད་པ་བཞི་གསྒྲུངས་པ་ལས། བྱང་ཏྲོགས་ཀྱི་ཆོས་འཛིན་པ་
ནས། ཐ་ན་གསྒྲུངས་ཆིག་གཅིག་འཛིན་པ་ཚུན་ཆད་དམ་ཆོས་འཛིན་པ་འཕམ་

སློབ་མེད་པའི་མཆོད་པ་ཡིན། ཐོས་དོན་སྐྱབ་པ་ལ་གཞོལ་བ་ནི། གང་ཐོས་
ཞིང་བཟུང་བའི་དོན་ལག་ལེན་དུ་འགོལ་བ་སྐྱུན་སྡེ་བས་འདུལ་བའི་དཔེ་
གཟིགས་པས་ཀོ་ལྷགས་དོར་བའི་དཔེ་ལྟར་དགོས། ཉམས་ལེན་གྱི་འགོ་
འཇུགས་གཟུང་ཆེས་བཟང་པོ་སོགས་བསྐྱིག་འདོད་ན་མ་ཞི་བར་དུ་མི་
འགྲིག་གསུངས། ཐ་ན་གྱི་དོར་བྱེད་ལུགས་ཤེས་ནས་ལག་ལེན་བྱེད་པ་ཚུན་
སྐྱབ་པའི་མཆོད་པ་ཡིན་པས། གཞུང་ཆེན་མོར་སློབ་གཉེར་གནང་བ་ཆོས་
ཀྱང་ཐོས་དོན་ལག་ཏུ་སྒྲངས་ཏེ་སྐྱབ་པ་ཉམས་ལེན་ལ་གཞོལ་བ་མ་གཏོགས།
བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས། རང་ཉིད་རྒྱལ་འདོད་གཞན་དག་དམའ་དབབ་འདོད།
།གཡོ་སྐྱུའི་སྦྱོད་པ་ཆོག་རྩལ་རྒྱ་སེམས་ཅན། །ངག་འབྲུལ་སྒྲ་ཆོགས་སྒྲ་
ཞིང་གཞན་རྒྱུད་བསྐྱེག་། །དེ་འདྲའི་ཚུད་པ་དེ་ཡང་དཔྱུལ་བའི་རྒྱ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་མ་སོང་བ་དགོས།

དགེ་ཅ་མཆོད་རྫས་སུ་བསྐྱར་བ་ནི། རྣམ་དག་ཁྲིམས་ཀྱི་ཚུ་གཉེར་ཆེན་
པོའི་དབུས། །ཞེས་སོགས་དང་། ཐོས་པ་རྒྱ་མཆོའི་མཆོད་ཡོན་ཀྱན་ནས་
འབྲེལ། །ཞེས་སོགས་ལྟར་ཐོས་སོགས་ཀྱི་དགེ་བ་མཆོད་རྫས་ཀྱི་གཟུགས་
སུ་བཀོད་པ་སྟེ། སློབ་མཆོད་སྐྱབས། དངོས་བཤམས་ཡིད་སྦྱུལ་ཡིད་བཞིན་
རྒྱ་མཆོའི་དོགས། །སོགས་ཀྱང་དགེ་ཅ་རྣམས་དགའ་ཚལ་གྱི་གཟུགས་སུ་
བཀོད་དེ་འབྲུལ་བ་ཡིན། བྱང་ཚུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི། སེམས་
བསྐྱེད་ནས་དེ་ཉིད་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ལ་མཉེས་ཕྱིར་འབྲུལ་བ་སྟེ། དེ་བཞི་
ཀ་ཡང་སློབ་མེད་པའི་མཆོད་པ་ཡིན་པས་འདི་འབྲུལ་དུ་ཡོད། འདི་ལས་

སྒྲུབ་པའི་མཆོད་པ་ཞིག་མེད་པས་རང་ཅག་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་མེད་
བཞིན་ལོག་འཆོ་མི་སྐྱབ་པར། ཡོད་བཞིན་པ་འདི་ཁོ་ན་ལ་བཙོན་ཏེ་སྐྱབ་པའི་
མཆོད་པ་གཙོ་བོར་འབྱུང་དགོས། གཞན་ཡང་གོ་ལུང་པའི་བསྟན་རིམ་ལས།
སྐྱེ་དང་མཆོད་ཏེན་མངོན་སུམ་མངོན་སུམ་མིན། །བྱས་དང་བྱེད་འཇུག་ཉིད་
བཀྱར་རྒྱ་ཆེན་དང་། །ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་སྐྱབ་པའི་མཆོད་པ་བཟུ། །ཞེས་
པ་རྣམས་ཀྱང་འབྱུང་དགོས་གསུངས།

འདི་མཆོམས་མཆུལ་འབྱུང་བ་འདི་བདེ་སྒྱུར་དང་། འཇམ་དཔལ་ཞལ་
ལུང་མི་འབྲ་ཞིང་། བདེ་སྒྱུར་ལ་སྒྲོན་དུ་མཆོད་པ་སྤུལ་ནས་དེ་རྗེས་མཆུལ་
འབྱུང་། ཞལ་ལུང་སྐབས་སྒྲ་མ་སོགས་ལ་འབྱུང་བ་འབྱུང་བའི་ཕྱག་ལེན་
བཞིན་སྒྲོན་ལ་མཆུལ་སྤུལ་ནས་རྗེས་སུ་མཆོད་པ་འབྱུང་བ་ཡིན་གསུངས།
མཆུལ་ཞེས་པ་བོད་སྐད་དུ་དགྱིལ་འཁོར་ཞེས་བྲ། དེ་ཡང་དགྱིལ་སྙིང་པོ་
དང་། འཁོར་ལེན་པ་ལ་འཇུག་པས་སྙིང་པོ་ལེན་པ་ལ་ཟེར་ཏེ། གོ་རྒྱ་ཆེན་པོ་
ཞིག་ཡོད། མཆུལ་གྱི་དབྱིབས་ལ་ལས་མཐུན་བྲ་བཞི་སོགས་བྱེད་དུ་བྱང་།
ཁ་ཤས་ཀྱིས་ནང་གི་མཉམ་གཞག་ལས་ཕྱི་འཆོད་པ་གཙོ་མི་ཆེ་ཟེར་
ཡང་། སྒྲགས་གྱི་སྐབས་ལྷ་བཟུ་པ་ལས། དགྱིལ་འཁོར་མེ་ཏོག་བཅས་ཐལ་
མོས། །སྒྲོན་པ་སྒྲ་མ་བསྟེན་བཀྱར་ཞིང་། །ཞེས་དང་། རྣལ་འབྱོར་དབང་ཕྱག་
དཔལ་ལྡན་དགོན་པ་བ་ཉིན་གཅིག་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་འབྱམས་ནས་མཆུལ་
འབྱུང་རྒྱ་ལུས་ཏེ་རྒྱལ་སྤང་ངེར་ཡོད་པའི་སྐབས་འབྲོམ་རིན་པོ་ཆེ་ཐེབས་
ཏེ། ཁྱོད་མཆུལ་མི་འབྱུང་བ་ཅི་ཡིན་གསུང་། ནང་དུ་ཨན་ཅིག་བསམས་པས་

གཡེངས་འཆལ་ཁུས་པས། འབྲོམ་གྱི་ཞལ་ནས། ཁྱོད་ཅི་ཟེད། ཁྱོད་ལས་ཨ་
ཏི་ཤ་སློམ་བཟང་སྟེ་མཁུལ་ཉིན་རེར་དུས་གསུམ་དུ་འབྱལ་བར་མཛད་ཅེས་
བཀའ་བཀྱོན། རྣལ་འབྱོར་པས་དེ་ནས་བཟུང་མཁུལ་འབྱལ་བ་ལ་ལྟག་པར་
དུ་བཅོམ་པས་ཉོགས་པ་འབྱུངས་ཚུལ། མཁུལ་གྱི་རྒྱ་ནི་འབྱོར་ན་གསེར་
དབྱལ་བཅངས་སོགས་དང་། མ་བྱུང་ན་དོ་གཡམ་གྱི་མོ་ཤིང་གིས་ཀྱང་རུང་།
འོལ་དགའ་ལ་ཡོད་པའི་རྗེའི་མཁུལ་ཡང་དོ་ཡིན། ཆོམ་བྱུང་རབ་རིན་པོ་
ཆེ་དང་། འབྲུ་སྟན། དེ་མིན་དེུ་དང་། གྲེ་མ་སོགས་ཀྱིས་རུང་ཡང་། འབྱོར་
ན་གང་བཟང་བ་ལུལ་བས་ཆོགས་རྫོགས་ཆབས་ཆེ། ཆེ་ཆུང་ནི་གང་ཆེ་ཆེ་
ཞིག་སྟེ། མ་མཐའ་རང་གི་ཁ་པོར་ལས་མ་ཆུང་བ་དགོས། མཁུལ་ལ་མ་མཐའ་
པོ་རེ་དང་། ལྷ་བ་རེ་རེ་ནས་ངེས་པར་བ་བྱུང་དང་། ཇི་བཟང་གི་ཆུ་མུ་བ་
མོའི་རྩེས་ཐིགས་པ་གཅིག་སྤངས་ཏེ་མཐེ་བོང་དབྱུས་སུ་བཞག་སྟེ་མུ་བ་
མོས་མཐའ་ནས་བསྐྱོར། ཡང་མཐེ་བོང་གིས་སྤངས་ཏེ་མུ་བ་མོ་མཁུལ་གྱི་
དབྱུས་སུ་བཞག་སྟེ་མཐེ་བོང་གིས་མཐའ་ནས་བསྐྱོར་དགོས། འབྱལ་ཚུལ་
ལག་གཡོན་པས་འབྲུ་བཅས་མཁུལ་བཟུང་སྟེ། གཡམ་པའི་ལག་རར་གྱིས་
ཕྱིར་ལན་མང་དུ་ཕྱི་སྐབས་སྒྲིག་སྒྲིབ་ཕྱི་བའི་མོས་པ་དང་། ཆུར་ལན་གསུམ་
ཕྱི་བའི་ཆེ་སྐྱ་གསུང་བྲགས་ཀྱི་ཕྱིན་རྒྱབས་ཐོབ་པའི་མོས་པ་བྱེད།

ཆོམ་བྱུ་འགོད་ཚུལ་ཕྱག་ལེན་ལྟར་ལ། ཤར་འབྱལ་ཡུལ་ལ་བསྟན་
པ་དང་། རང་གི་མདུན་དུ་ཤར་བྱེད་པ་གཉིས་ཡོད་པས་མཆོད་པའི་མཁུལ་
སྐབས་ཤར་ཆོགས་ཞིང་ངོས་དང་། གསོལ་འདེབས་མཁུལ་སྐབས་ཤར་རང་

ངོས་ལ་བྱེད་པ་བྱིན་རྒྱལ་ས་ཚུར་ཞུ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བྱི་མ་དེ་བཟང་།
 རི་རབ། སྒྲིང་། སྒྲིང་ཕན། རིན་པོ་ཆེའི་རི་སོགས་དང་། སྒྲ་བདུན། གཏེར་བུམ།
 སྒྲིག་སོགས་བརྒྱད། ཉི་ཟླ། གདུགས་རྒྱལ་མཆོན་བཅས་ཀྱི་མཆུལ་སོ་བདུན་
 མ་འདི་འགྲོ་མགོན་ཆོས་འཕགས་ཀྱི་ཕྱག་སློལ་བཞིན་དང་། རྗེའི་རང་ལྷགས་
 བྱི་ཉེར་གསུམ་མ་ཡིན། མཆུལ་ཆོམ་བྱ་ཉེར་གསུམ་དང་ཉེར་ལྗེའི་བྱེད་པར་
 དབང་ཆེན་གསེར་གྱི་ས་གཞི་དང་། བྱིའི་ལྷགས་རིའི་ཆོམ་བྱ་གཉིས་གངས་
 སུ་བགང་མིན་གྱི་བྱེད་ཡིན། མཆུལ་སྐབས་སྒྲིང་བཞི་རི་རབ་དང་བཅས་པ་
 མཛོད་ཀྱི་ལྷགས་ལྟར་བྱེད་དགོས་པས་དེ་དག་གི་ཆགས་ཚུལ་ཡང་རྒྱས་
 པར་མཛོད་ལྟར་དང་། མ་མཐའ་རགས་རིམ་ཤེས་དགོས་ཞེས་མདོར་བསྡུས་
 སྟུལ། མཆོ་དང་རི་རི་རིས་རི་རབ་ལ་ལྷགས་རི་བསྐྱོར་བ་བཞིན་ལ། དབུས་
 སུ་རིན་ཆེན་སྒྲ་བཞི་ལས་བྱུང་བའི་རི་རབ། ལྟར་སྒྲིང་དཀར། དེ་བཞིན་
 དུ་སྒྲོ་སྒྲོ། ལྷག་དམར། བྱང་སེར། སྒྲིང་དེ་དང་དེ་དག་ཏུ་རིན་པོ་ཆེའི་རི་པོ་
 སོགས་མང་པོ་བྱུར་བྱུར་སྤངས་པར་བསམ། རིན་པོ་ཆེའི་རི་པོ་སོགས་བཞི་
 པོ་ནི་སྒྲིང་སོ་སོའི་བྱེད་ལྟར་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་སྒྲིང་གི་ཆོམ་བྱའི་སྒྲིང་དུ་འགོད།
 འདོད་འཛོའི་བ་ནི་རིན་པོ་ཆེའི་རང་བཞིན་ཅན། གཅིན་དང་སྒྲིབ་བ་ཐམས་ཅད་
 གསེར་དུ་འབབ་པ་ཞིག་ཡིན། མ་ཚོས་པའི་ལོ་རྟོག་ནི། རངས་བརྒྱས་ན་ལྷག་
 སྒྲི། ལྷག་བརྒྱས་ན་རངས་པར་སྒྲིལ་ལྟར་པ་སོགས་མེད་པའི་འབྲས་ཞིག་གོ།
 ཆོམ་བྱ་ཉེར་ལྗེ་མར་སྒྲིང་ཕྱལ་བས་དེ་དག་དོན་གྱིས་འབྲུལ་བ་ལ་དགོངས་
 རས་ཆོམ་བྱ་ལོགས་སུ་མ་མཛོད་པ་ཡིན། རིན་ཆེན་བདུན་ནི། འཛམ་བྱ་ཚུ་

བོའི་གསེར་ལས་ལེགས་བྱས་ཤིང་། །སོགས་ལྟར་ཏེ། དེ་དག་གིས་བཞིའི་རི་
རབ་ལ་ཉི་བའི་བར་སྒྲུང་ལ་སྟོགས་མཆོམས་སུ་འགོད། སྟོག་སོགས་བརྒྱད་
ནི་རི་རབ་ཀྱི་བང་རིམ་ལ་ཡོད་ཅིང་སྒྲུང་གི་དེ་དག་གི་ནང་དུ་སྟེང་ལ་འགོད།
ཉི་ལྔ་མར་རི་རབ་ལྷལ་བས་དེ་དག་ལོགས་སུ་མི་དགོས་པར་མཛད། ཉི་ཟླ་
ནི་གཡས་གཡོན་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་གདུགས་རྒྱབ་དང་། རྒྱལ་མཆོན་རང་
མདུན་ཏེན་འབྲེལ་གནད་ཀྱིས་འགོད། ཡང་ན་ཉི་མ་རྒྱལ་ཟླ་བ་ཤར། གདུགས་
བྱང་། རྒྱལ་མཆོན་སྟོར་འགོད་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་འང་ཏེན་འབྲེལ་ཡོད། ལྷ་མིའི་
གཅེས་ནོར་ཡོད་དགུ་ཐམས་ཅད་རི་རབ་ཀྱི་དབྱུང་སུ་སྒྲུངས་ནས་འབྲུལ།
ཆེ་སྒྲིང་ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེས་བཀྱས་སྟུན་ནས་ཇའི་ལྷ་བ་ཆུང་དུར་མིའི་
གདོང་ཡོངས་རྫོགས་ཆུང་པ་གཟིགས་པའི་དཔེ་ལྟར་རམ། ཤེལ་སྟོའི་ནང་དུ་
གདོང་ཆུང་པ་དང་། །ཁབ་མིག་ནས་རི་མཐོང་བ་བཞིན་མཐུལ་ཆེ་དུ་མ་སོང་
བའི་ནང་དུ་སྒྲིང་བཞི་ལྷ་གནས་དང་བཅས་པ་ཆུང་དུ་མ་སོང་བར་གསལ་
གདའ། སྟོང་གསུམ། རབ་འབྲུམས། རྒྱ་མཚོ། རྒྱ་མཚོའི་རྒྱད་གསུམ་གོ་
རིམ་བཞིན་སྟོང་འགྱུར་དུ་བསྐྱེས་ནས་བཙུང་དགོས།

ས་གཞི་སྟོས་ཀྱིས་སོགས་ཏྲག་དུ་དུས་ཆོས་འཕགས་ལ་ལྷལ་བའི་
སྐབས་ཀྱི་ཆོག་ཡིན་སྟུམ་པ་བཏྲག། །འདིའི་སྐབས་སངས་རྒྱས་ཞིང་ལ་
དམིགས་ཏེ་ཞེས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཞིང་དུ་དམིགས་ཏེ་ཞེས་འདོན་ཚུལ་
གཉིས་ཡོད་པའི་སངས་རྒྱས་ཞིང་ལ་ཞེས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཆོགས་ཀྱི་
ཞིང་ལ་ཞེས་ལྷལ་ལ་བསྒྱུར་དུ་རུང་ཡང་། རི་རབ་སྒྲིང་བཞི་དང་བཅས་པ་

མ་དག་པའི་ཞིང་རྣམས་འབྲུལ་དུ་མི་རུང་བའི་སྒྲོན་ཡོད་པས། སྐད་ཅིག་དང་
 བོ་མ་དག་པའི་ཞིང་སྤྱིང་བཞི་རི་རབ་དང་བཅས་པ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་
 དག་ཞིང་དུ་བསྐྱར་ནས་ཕྱལ་བ་སངས་རྒྱས་ཞིང་དུ་དམིགས་ཏེ་ཕྱལ་བ་
 ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟར་མོས་ཏེ་ཕྱལ་ན་པན་ཡོན་དེ་བཞིན་འཐོབ།
 དྲགས་པོའི་མཁུལ་ཆོགས་བཅད་མར་འབྲུལ་གྲོགས་ཆངས་དབང་སྒྲོམ་
 ལྡན་ཞེས་རང་སྒྲོམ་ལྡན་ཡིན་ན་རོགས་ལ་ཆངས་པ་དང་། སྒྲོམ་ལྡན་མིན་ན་
 རོགས་ལ་དགོ་སྒྲོང་དང་ཆངས་པ་དགོས་པར་གསུངས་ཀྱང་། རི་རབ་སྤྱིང་
 བཞི་དང་བཅས་པ་སེམས་ཅན་སྤྱི་མཐུན་གྱི་ལས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པས།
 དེས་ན་རང་གི་ལས་གྱི་ཆ་ཤས་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་བདག་འབྲས་
 རི་རབ་སྤྱིང་བཞི་ཆ་ཆང་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཕྱལ་བ་ཡིན་པས་འབྲུལ་གྲོགས་
 ཆངས་དབང་མི་དགོས་སོ།།

དམིགས་པ་འཆར་ཐུབ་ན་སྤྱིང་བཞི་སོགས་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་དང་། མ་
 ཐུབ་ན་ཆ་ཆང་གཅིག་དབྲུལ་ཀྱང་རུང་། མཁུལ་འདི་ལེགས་པར་ཕྱལ་ན།
 སྤྱིང་བཞི་རི་རབ་སོགས་དེ་དང་དེ་ཕྱལ་བའི་པན་ཡོན་འཐོབ་སྟེ། དཔེར་ན་
 ཆོས་རྒྱལ་མུ་ངན་མེད་སྐྱེ་སྐྱེ་སྐྱ་མ་ཞིག་ལ་བྱིས་པའི་སྐྱབས་སངས་རྒྱས་
 རྣམ་གཟིགས་གྱི་ལྷུང་བཟེད་དུ་ཐལ་བ་གསེར་དུ་མོས་ནས་ཕྱལ་བའི་ཆེ་
 གསེར་ཕྱལ་བའི་པན་ཡོན་ཐོབ་ཅིང་། རྗེས་སུ་རུབ་གཅིག་ལ་མཆོད་ཏེན་
 བྱེ་བ་གཅིག་བཞེངས་རྒྱ་རྒྱུང་བའི་རབས་ལྟར་ཡིན། དེའི་ཕྱིར་མཁུལ་འདི་
 བློ་ཆོགས་རྫོགས་པ། ཆོགས་རྒྱུང་བ། གཡོ་མེད་པ་སོགས་བསོད་ནམས་

གསོག་པ་ཞིག་ལ་འདི་ལས་ལྷག་པ་མེད་པས། ཟངས་སྒྲོར་མོ་འདི་ལ་དེ་འདྲ་
བའི་གནད་ཆེན་པོ་ཡོད། མཐུག་ཏུ་མཆུལ་ཆོམ་བྱ་པར་ཚུར་གཤེགས་པ་
བྱིན་ཆུབས་ཚུར་ཁྱ་བ་དང་བར་ཆད་པར་བསལ་བ་སྐབས་བསྐྱུན་སོ་སོར་
སྐྱར། དེ་ཡང་གངས་ལ་གཙོ་བོར་མི་བྱེད་པར་དམིགས་པ་ལ་གཙོ་བོར་
བྱེད། གལ་ཏེ་གངས་གསོག་བྱེད་འདོད་ན་མཆོད་པའི་སྐབས་འདིར་བསག་
ཆོག །དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཆོགས་མ་དང་ས་གཞི་སྒྲོས་བྱུགས་སྒྲགས་
ཏེ་རི་རབ་དང་སྤྱིང་བཞི། ཉི་ཟླ་གཉིས་བཅས་བདུན་འབྲུལ་དགོས། དག་སྒྲོང་
མ་དཔལ་མོས་མཆུལ་ཕྱལ་ནས་འཕགས་པའི་ཞལ་གཟིགས་པ། རྗེ་ཙོང་ཁ་
བས་འོལ་དགའ་ཆོས་ལྷུང་དུ་མཆུལ་ཕྱལ་བ་སོགས་ལ་བྱུགས་བཅོན་ཆེར་
མཛད་དེ་ལྟ་བ་འབྲུངས་པ་ཡིན་པས་འདི་ལ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཅོན་པར་
བྱེད་གསུངས།

༥ ཉིན་དྲུག་པར། སློབ་དཔོན་ཅ་རྒྱ་གོ་མིས། ཇི་ལྟར་སྤང་བྱ་ཁོན་ཟབ་ཁ་
ནས་འབྲུངས་པ་ཡི། །
རྩ་ལོ་ཁམ་འགའ་ལ་ནི་ཡིད་ནི་ཆགས་གྱུར་ནས། །རྟེན་པ་བྱུབ་པ་མེད་པར་
གཡང་དུ་སྐྱུང་བ་ལྟར། །འཆོ་བའི་འཇིག་རྟེན་བདེ་ལྡན་འདོད་པའང་དེ་དང་
འདྲ། །གསུངས་པ་ལྟར་སྤང་པོ་ཆེ་ཞིག་གཡང་ས་འཇིགས་སུ་རུང་བའི་
ཁར་རྩ་སྐྱེས་པ་ལ་ཆགས་ནས་དེར་སོང་བ་ན་གཡང་དུ་སྐྱུང་བ་ལྟར། རང་
རེ་རྣམས་ཀྱང་ཆེ་འདིའི་བདེ་སྐྱིད་ཅུམ་ལ་ཆགས་ནས་མི་དག་བའི་ལས་སྒྲ་
ཆོགས་ལ་སྐྱུད་དེ། རྣམ་ཞིག་ངན་སོང་གི་གཡང་ས་ཆེན་པོར་སྐྱུང་ན་བྱིས་

ནས་ཐར་དཀའ་བས་ན་གཏན་གྱི་འདུན་མ་ཞིག་སྐྱབ་དགོས། དེ་སྐྱབ་པའི་
 ཐབས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ཚུལ་ལ་འདུག་པ་
 ལས་གཞན་མེད་པས། དེས་ན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བདག་གིས་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་ཆེད་དུ་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་བྲིད་
 ཁུས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་སྟམ་པའི་ཀུན་སྒྲོང་དགོས་ཚུལ། དེ་ཡང་ས་བཅད་
 སྒོན་དུ་རི་ལྟར་སོང་བ་རྣམས་གསུངས་ནས། ཐུན་ལ་སྒྲོར་དངོས་མཁུག་
 གསུམ་ལས། སྒྲོར་བའི་ཆོས་དྲུག་གི་ལྗེ་པ་ཡན་ལག་བདུན་པ་མཆུལ་དང་
 བཅས་པ་འབྲུལ་བའི་ཡན་ལག་གཞན་གཉིས་བཤའ་བེན་ནས།

གསུམ་པ་སྒྲིག་པ་བཤའ་ས་པའི་ཡན་ལག་ནི། རང་ཅག་རྣམས་ཀྱི་
 རྒྱུད་ལ་རྟོགས་པ་སྒྲུར་མ་སྒྲེས་པ་གསར་དུ་མི་སྒྲེ་ཞིང་། སྒྲེས་བེན་ཉམས་
 པ་ནི་སྒྲིག་སྒྲིབ་འདིས་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེར་མ་བཟད་ཆེ་འདི་ཕྱི་འདི་མི་ལེགས་
 པ་ཐམས་ཅད་སྒྲིག་པས་བྱས་པ་ཡིན། དེ་དག་མི་འདོད་ན་སྒྲིག་པ་བཤའ་ས་
 དགོས། བཤའ་ས་པ་བྱས་ན་ནི་མཆོམས་མེད་ཀྱི་ལས་དང་། སྒྲོང་ངེས་ཀྱི་
 སྒྲིག་ཆེན་པོ་འང་འདག་ཐུབ། གྲེ་སྒྲུའི་ལུགས་ལ་མི་འདག་པར་གསུངས་
 གྱང་། དེ་ལྟར་འདག་ཐུབ་པ་འདི་ཐལ་འགྱུར་བའི་བཞེད་པ་ཡིན། བཤེས་
 སྒྲིངས་ལས་གྱང་། གང་ཞིག་སྒྲོན་ཆད་བག་མེད་གྱུར་པ་ལ། །སྒྲིས་ནས་བག་
 དང་ལྡན་པར་གྱུར་དེ་ཡང་། །ཟླ་བ་སྒྲིན་བལ་ལྟ་བུར་རྣམ་མཛེས་ཏེ། །དགའ་
 བོ་སོར་སྒྲེང་མཐོང་ལྡན་བདེ་བྱེད་བཞིན། །ཞེས་གསུངས། མཁས་པའི་སྒྲིག་
 པ་སྒྲེ་ཡང་ཡང་། །ལྷན་པོའི་སྒྲིག་པ་ཡང་ཡང་སྒྲེ། །ཞེས་པའང་བཤའ་ས་པ་བྱ་

ཚུལ་མཁས་མི་མཁས་ལ་བྱེད། བྲམ་ཟེ་བདེ་བྱེད་ཀྱིས་རང་གི་མ་བསད་པ་
དང་། སོར་སྤེང་ཅན་ཀྱིས་མི་ཆིག་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་གོ་དགུ་བསད་པ་དང་། མ་
སྐྱེས་དགུས་པ་བསད་པའི་མཆམས་མེད་ཀྱི་ལས་བྱས་ནས་སྤྱིས་བདེན་པ་
མཐོང་བའང་བཤགས་པ་ཤུགས་དྲག་བྱས་པ་ལས་བྱུང་། དེས་ན་བཤགས་
པ་སྟོབས་ཆེན་ཀྱིས་སྒྲིག་པ་རྩ་བ་ནས་འདག །འབྲིང་གིས་ཡང་དུ་འགྲོ། ཐ་
མས་འཕེལ་ཁ་འཆད་པ་ཡིན། བཤགས་པ་མ་བྱས་ན་ཉིན་བཞིན་སྒྲིག་པ་
ལྷན་འགྱུར་དུ་འགྲོ་བས་སྒྲིག་པ་ཚུང་དུ་འང་ཆེན་པོར་འགྱུར་བ། དཔེར་ན་
ཤིག་གཅིག་བསད་པའི་སྒྲིག་པ་ཡང་མ་བཤགས་ན་ཉིན་བཅོ་ལྔ་ལ་སྒྲིག་
གཅོད་ཆིག་ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་ཆིག་བརྒྱ་བརྒྱད་ཅུ་བྱ་བཞིར་འགྱུར་འགྲོ་བས།
མི་བསད་པའི་སྒྲིག་ཅམ་དུ་གྱུར་པ་ཡིན། རང་ཅག་སྒྲིག་པ་བཤགས་འདོད་
མེད་ཅིང་། སྒྲིག་ལ་འཛིགས་པ་མི་སྐྱེ་བ་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་མ་སྐྱེས་
པས་ལན། དེ་སྐྱེས་ན་སྒྲིག་པ་སྤྲོ་མོ་ལའང་འཛེམ་པ། དཔེར་ན། རོ་བོས་
ཕེབས་ལམ་དུ་ཉེས་བྱས་སྤྱུ་ཞིག་བྱུང་བར་ཡང་འབྲལ་བའི་སྒྲིག་པ་སྐྱེས་
བཤགས་པ་ཤུགས་དྲག་མཛད་འདུག་པ་དེ་ལྟར་འོང་བ་ཡིན།

རང་རེ་པལ་ཆེ་བས་སྒྲིག་བཤགས་བྱ་རྒྱ་ཡོད་བསམ་པ་ཆེར་མེད་
མོད། དེ་ནི་སྒྲིག་པ་བྱས་ཚུལ་ལ་མ་བསམས་པས་ལན་ཏེ། ཞིབ་ཏུ་བསམ་ན་
ད་ནངས་ནམ་ལངས་ནས་བཟུང་ཡིད་དང་ངག་སོགས་ཀྱིས་གཞོད་སེམས་
དང་། ངག་འབྲལ་ཆིག་རྒྱབ་སོགས་ངེ་ཅམ་བྱས་འདུག །

རང་ཅག་རབ་བྱུང་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་པམ་པ་ཡར་བཅད། ལྷག་མ་མན་ཁུ་དག་ཅིག་

བྱས་ན་ཉེས་ལྟར་ཆར་འབབ་པ་བཞིན་བྱང་ཡོད། དེར་མ་ཟད་འདི་ཙམ་ལ་
གནད་འགག་ཅི་ཡོད་ཅེས་ཤམ་ཐབས་སྒྲུམ་པོར་མ་བགོས་པ་ལྟ་བུར་གསང་
སྒྲགས་ཀྱི་ཙུང་ལྟར་ཆང་འགོ་བ་ཡང་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཙུང་
ཡང་ཆར་བཞིན་འབབ། སོ་ཐར་གྱི་ཕམ་པ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཉེས་བྱས།
བྱང་སེམས་ཀྱི་ཙུང་། གསང་སྒྲགས་ཀྱི་སྒྲོལ་པོ། གསང་སྒྲགས་ཀྱི་ཙུང་
རྣམས་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་འབྱམ་འབྱར་གྱིས་སྒྲི། ད་ནངས་ནམ་
ལངས་ནས་ད་ལྟའི་བར་བསྒྲོ་བབྱང་ཞིག་བྱས་ན་རང་ཅག་གིས་ངན་སོང་གི་
རྒྱ་ཆ་ཆང་མང་པོ་བསྒྲུབས་ཟིན་ཡོད་པས་ཉན་རེར་ཡང་མི་དགོ་བཅུ་དང་།
སྒྲོལ་གསུམ་བཅས་འགལ་གྱི་ཉེས་པ་སོགས་མང་པོ་འབྱུང་ཞིང་། དེ་དག་
ཆེན་པོས་དཔྱུལ་བ། འབྲིང་གིས་ཡི་དྲགས། རྒྱུང་དུས་དུད་འགོར་སྒྲི་བར་
གསུངས། ཆེན་པོ་ཞེས་པ་དེ་ཡང་མི་བསང་ཏེ་བསྒྲུལ་ཞིག་མི་དགོས་ཀྱི།
བསམ་པ་ཁོང་ཁྱོད་ཀྱི་ཏུ་དྲག་པོས། དགོ་སྒྲག་ལ་ཁྱི་གན་ཞེས་ལབ་པ་ཚུན་
མི་དགོ་བ་ཆེན་པོ་ཡིན། ཞིང་བྱུང་པར་ཅན་ལ་སྒྲུར་བ་གདབ་པ་སོགས་ཞིང་
གི་སྒྲོ་ནས་ཆར་སོང་བ་ཡིན་པས། དེ་རིང་གཅིག་བྱར་ཡང་ངན་སོང་གསུམ་
གའི་རྒྱ་ཆ་ཆང་རེ་བསགས་ཟིན་ཡོད་པ་རེད།

འོ་ན་དེ་འདྲ་ཡིན་ན་ད་རི་ལྟར་བྱ་སྒྲུལ་ན། དེ་ཡང་སྒྲག་ནས་བསྒྲད་པ་
གཅིག་བྱས་མི་པན་པར་ཆེ་འདིར་མ་ཉི་ཚུན་སྒྲག་དང་ཡིག་བརྒྱ་འབྱམ་
སོགས་ཀྱིས་འཁོར་བ་ཐོག་མེད་ཀྱི་སྒྲིག་པ་འདག་པའི་རྟགས་མ་བྱང་བར་
བཤགས་སྒྲོལ་ལ་འབད། རྟགས་ཀྱང་སྒྲུལ་བྱེད་ཀྱི་གཟུངས་ལས་བཤད་པ་

ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་སོགས་ལས་ཤེས་དགོས། དེ་ནས་དགོང་མོ་ཉལ་ཁར་རྫོང་
སེམས་སློམ་བཞུས་དང་འབྲེལ་བའི་ཡིག་བརྒྱ་ཉེར་གཅིག་རེ་བཞུ་བ་དང་།
ལྷུང་བ་ཤགས་ཀྱི་སློ་ནས་བརྒྱུད་ཕྱག་སོགས་ལ་འབད་དེ་སྡིག་ལྷུང་ནངས་
བྱུང་བ་རྒྱབ་བཤགས། རྒྱབ་བྱུང་བ་ནངས་བཤགས་ཏེ། ལྷུང་བ་དང་ཞག་ཏུ་
མི་འགྲོགས་པ་ཞིག་བྱ། ཉམས་ལེན་གཞན་མང་པོ་མ་བྱུང་ཡང་། འདི་གཅིག་
ཡུར་འབད་ནའང་དེས་འཆོངས། དེས་ན་ཆེ་འདི་དང་སྤྱི་མའི་སྤྱག་བསྐྱལ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་སྡིག་པ་འདི་བཤགས་ཐུབ་ན་སྤྱག་བསྐྱལ་སེལ་
ཞིང་ཉམས་རྟོགས་ངང་གིས་འབྱུང་། ཆེ་འདིར་ན་ཆ་བྱུང་བ་སོགས་ཀྱི་ཆོ།
ན་ཆ་སྤྱིང་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མི་དགེ་བ་བསགས་ཟིན་པ་ཡིན་པས། རིམ་གྲོ་བྱེད་
པ་སོགས་ཀྱིས་བཅོན་ཐབས་སྤྱ་པན་པ་བྱར་མེད་ཅིང་། རིམ་གྲོ་བྱས་པའི་
འབྲས་བུ་སྤྱིས་ནས་ལོགས་སྤྱ་སྤྱིན་པ་འོང་། དེས་ན་དེས་མི་པན་པ་སོགས་
ལ་ལོག་ལྟ་ཡང་མི་བྱེད། དཔེར་ན་ཞིང་ལ་སྤྱན་མའི་འབྲས་བུ་བྱུབ་ཟིན་ནས།
དེ་བཞེད་ཐབས་སྤྱ་ནས་གཏོར་བ་དང་འབྲ། དེའི་བར་འབྲས་བུ་བྱུབ་ཟིན་
པ་ན་ཅི་བྱར་མེད་པས་དེ་མ་སྤྱིང་གོང་ནས་ས་བོན་བཅོམ་པ་ལྟར་སྡིག་པ་
བཤགས་པར་བྱ། བཤགས་པ་བྱས་ན་སྡིག་ཆུང་བ་རྣམས་རྩ་བ་ནས་འདག་
ཁེ་བ་རྣམས་ཀྱང་བསྐྱབ་ཏུ་འགྲོ། ངན་སོང་སྤྱིང་ངེས་རྣམས་ཆེ་འདིའི་ན་ཆ་
བྱག་པོས་གོ་ཆོད་པ་སོགས་འབྱུང་། སྤྱིར་སྡིག་པ་ལ་ཡོན་ཏན་མེད་ཀྱང་།
བཤགས་ནས་དག་རྒྱ་ཡོད་པ་དེ་སྡིག་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པས་བཤགས་
པས་མི་འདག་པའི་སྡིག་པ་མེད། སྡིག་པ་དག་ཆེ་ཆུང་ནི་བཤགས་པའི་

བསམ་སྒྲོལ་བྱ་བ་ཞེས་གྲིས་ཡིན་པས། འགྲོད་སྒྲོལ་སོགས་ཤུགས་བྱ་བ་པོ་བྱ་
 དགོས། འདི་ནི་ཆོས་བྱེད་པ་འགའ་རེ་ཆེ་འདིར་མི་འདོད་པ་དུ་མས་མནར་བ་
 ཡོད་པོད། དེ་དག་སྒྲེ་བ་ཕྱི་མར་སྒྲོང་འགྱུར་གྱི་ལས་ངན་པ་རྣམས་ཆེ་འདིར་
 སྒྲིན་པ་ཡིན་པས་ཤིན་ཏུ་ལེགས། མོངས་སྒྲོད་ཤོར་གོད་མང་པོ་བྱུང་བའང་།
 ཡི་དྲགས་སུ་སྒྲོང་འགྱུར་རྣམས་འདིར་སྒྲིན་པ་ཡིན། སྒྲིག་པ་བྱེད་པ་ཁ་ཅིག་
 ཆེ་རིང་བ་སོགས་རེ་ཞིག་ལམ་འགྲོ་ཆེ་བ་ལྟར་སྤང་བ་ནི། ཆེ་སྒྲོན་མའི་དགོ་
 བའི་འབྲས་བུ་ལྟག་མར་ལུས་པ་རྣམས་ཆེ་འདིར་སྤྲ་བསྤྱར་དུ་སྒྲིན་ནས་སྤང་
 སྒྲིག་བསྤེལ་འབའ་ཞིག་གིས་མནར་བའི་གནས་སུ་སྤྱང་བ་ཡིན། འབྲོམ་ཆོས་
 གྱི་རྒྱལ་པོ་ཡང་སྤྱོད་ཆེ་འདི་སྤང་དུ་མཛེ་ནད་བྱུང་ཚུལ་བསྟན་པས། དེས་ན་
 ལོག་ལྟ་མི་བྱེད་པར་ན་ཆ་སོགས་ལའང་དགའ་བ་བསྒྲོམ། དགོ་བ་ཁོང་ཁྲོས་
 བཅོམ་པ་དང་། སྒྲིག་པ་བཤུགས་པས་འདག་པ་གཉིས་གྲོང་དང་ཁེ་ཤིན་ཏུ་
 ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན།

དེ་ཡང་བཤུགས་པ་ལ་གཉིན་པོ་སྟོབས་བཞི་ཆང་དགོས། རྟེན་གྱི་
 སྟོབས་བཤུགས་ལུལ་ལ་ངོས་འཛིན་པ་ཡོད་ཀྱང་། རང་ལུགས་ས་ལ་འགྲེལ་
 བ་ས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་སྤང་དགོས་པ་ལྟར། གང་ལ་བརྟེན་ནས་བསགས་
 པའི་སྒྲིག་སྒྲིབ་དེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲོང་བའི་རྟེན་ལ་བྱ་དགོས་ཏེ། སྒྲིག་པ་
 བྱི་སངས་རྒྱས་དང་སེམས་ཅན་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱས་པས་དེ་ལ་སྤྱོབས་
 སེམས་བྱེད་པ་རྟེན་གྱི་སྟོབས་ཡིན། འདི་གཉིས་གོང་དུ་བཤུད་བེན། རྣམ་
 པར་སུན་འབྲིན་པའི་སྟོབས་ནི་འགྲོད་སེམས་ཏེ། འདི་ཡོད་ན་སྒྲོལ་སེམས་

ཀྱང་འབྱུང་། དེ་སྟོབས་ཆེན་འོང་བ་ལ་ལས་འབྲས་ཤེས་དགོས། དཔེར་ན་མི་
གསུམ་གྱིས་དུག་དང་འབྲས་པའི་བས་མཉམ་དུ་བོས་ཏེ་གཅིག་ཤི། གཅིག་ན་
བར་གྱུར་ན། གཅིག་མ་ན་བ་དེ་ཤིན་ཏུ་ནས་འགྲོད་ཅིང་། དུག་དེ་ཕྱིར་འདོན་
ཐབས་གང་དག་ཅི་དག་བྱེད། ཕྱིན་ཆད་མི་བ་བར་ཐག་ཆོད་པ་ལྟར། སེམས་
ཅན་རྣམས་སྟོན་ཆད་དུག་དང་འབྲས་པའི་སྒྲིག་པ་མཉམ་དུ་བསགས་ནས། ཁ་
ཅིག་ཤི་ནས་ངན་འགྲོར་སྐྱེས་ཟིན། ཁ་ཅིག་ན་བ་དང་འབྲས་བར་དུག་གསུམ་
གྱི་གཙོང་ནད་ཆ་བས་པོ་ཆེས་རྒྱན་དུ་མནར་ཏེ་ངན་སོང་དུ་སྐྱུང་ལ་ཁད་དུ་
ཡོད་ན། རང་ཅག་རྣམས་ཀྱང་ལས་དེ་བྱས་ཟིན་པ་ལ་ཁྱད་མེད་པས། དེ་ལ་
འགྲོད་པ་དང་། སྟོམ་སེམས་བྱེད། ཉེས་པ་ལས་སྦྲར་སྒྲིག་པའི་སྟོབས་སྟོམ་
སེམས་འདི་ལེགས་པར་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པར་བྱ་དགོས་ཀྱི། བཤགས་པའི་
པན་ཡོན་ཐོས་ནས་ངེ་མི་སྦྱུང་པར་མི་འཇོག། །སྟོམ་སེམས་བྱེད་ལུགས་ཀྱང་
ཆོག་རྩ་བ་སོགས་ཏ་ཅང་འོང་ཉེ་བ་རྣམས་སྦྲན་ཆད་གཏན་ནས་མི་བྱེད་ཅེས་
པའི་ཆོག་ཙམ་བརྗོད་པས་རྩན་དུ་འགྲོར་ཉེ་ཞིང་། སྟོམ་སེམས་ཤིག་མེད་ན་
སྟོབས་བཞི་མི་ཆང་བས། ར་བ་ནས་སྟོང་རྒྱས་པ་དག་ར་བ་ནས་དང་། ལོ་
དང་། ལྷ་བ་དང་། དེ་རིང་གི་ཉེ་མ་འདི་ལ་མི་བྱེད་སྦྱུང་པ་སོགས་ཉིན་རེ་ཞིང་
ཡང་སྟོས་གང་ཐག་ཆོད་པ་དེ་གང་ཐུབ་སྤང་ན། ཉིན་གཅིག་བཞིན་སྟོང་ཐུབ་
པའི་གནད་ཡོད། དེ་ལྟར་སྤངས་པས་རྒྱན་གཙོང་རྒྱས་པ་བདག་གི་ལྷ་མ་
རིན་པོ་ཆེའི་མན་ངག་ཐབས་མཁས་ཀྱི་འབྲུལ་ཆེན་པོ་ཡིན་གསུངས།

གཉིན་པོ་ཀུན་སྟོང་གྱི་སྟོབས་ལ་གཙོ་བོར་དུག་གསུངས་པས་སྤར་

བྱས་པ་ལ་འགྱོད་པའི་སྒྲོན་ས་དངོས་སུ་འདག་པར་བྱེད་པའི་ཐབས། དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པའི་མཆོན་དང་། གཟུངས་སྒྲགས་དང་། མདོ་དང་། སྟོང་
 ཉིད་དང་། མཆོད་པ་དང་། སྐྱ་གཟུགས་ལ་བརྟེན་པ་རྣམས་གང་འབྲུབ་ཅིག་
 གྱ། དེ་ཙམ་མ་བཟད་མཐོལ་ལོ། །བཤུགས་སོ། །ཞེས་པའི་ཆོག་དངོས་སུ་མ་
 བཟོད་ཀྱང་སྒྲིག་པ་འདག་པའི་ཕྱིར་དུ་མ་ཉི་བཟང་བ་ཚུན་དགེ་བ་ཅི་བྱས་
 ཀྱང་གཉེན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྒྲོད་པའི་སྟོབས་སུ་འགྲོ་བས་རང་ཅག་གྲ་རྒྱུད་ལྟ་བུས་
 ཆོས་གྲ་ལ་འགྲོ་བའི་ཆོ། ཆ་གང་དཀའ་སྒྲུད་བྱས་པ་ཀུན་ཀྱང་སྒྲིག་པ་འདག་
 པའི་ཆེད་དུ་བསམ་ན་དེའི་རྒྱུར་འགྲོ། དེ་ཡང་སྟོབས་བཞི་ཆང་བར་བྱེད་
 དགོས། གོང་གི་རྒྱལ་པོའི་ནང་ནས་མཆོན་ལ་བརྟེན་པའི་གས་འཇུག་པ་བདེ་
 ཞིང་། དམ་པ་གོང་མའི་ཕྱག་སྟོལ་བཞིན་ལྷུང་བཤུགས་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱག་
 འཆལ་བ་རང་བྱེད། ལྷུང་བཤུགས་འདིའི་ཆོག་བེན་ལ་སྟོབས་བཞི་ཀ་ཆང་
 ཡོད། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འཕྲིན་ལས་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་ཡང་ཕྱང་
 པོ་གསུམ་པའི་མདོའི་སྒྲོན་ས་བསགས་སྒྱུར་མཛད་པ་སོགས་ཀྱི་པན་ཡོན་
 རེད། དེའི་ཕྱིར་ལྷུང་བཤུགས་དང་ཕྱག་སྒྲགས་ཏེ་བཤུགས་པ་བྱེད་པ་རྗེ་ཙཱ་
 ཁ་པ་ཆེན་པོའི་བཀའ་སྟོལ་ཡིན། ལྟོ་བྲག་གྲུབ་ཆེན་གྱིས་ཀྱང་འདིའི་སྒྲོན་ས་
 སྒྲིབ་སྒྱུར་མཛད། དེ་བཞིན་ཕྱིས་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་ཀུན་ཀྱང་འདི་ག་མཛད།
 གྲུབ་མཆོག་སྟོ་བཟང་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་ཀྱང་འདི་རང་བཟང་བར་གསུངས།

དེས་ན་བྱ་ལོན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་སྐྱེད་བཀག་བྱེད་པ་བཞིན་སྒྲིག་སྒྱུར་
 སྟོ་བདེ་བ་ཞིག་འདིའི་སྒྲོན་ས་བྱེད། ཕྱག་གསོག་མཁན་དག་གིས་ཀྱང་ཕྱག་

འཆའ་བའི་ཡན་ལག་སྐབས་བསམ་སྟོ་ལེགས་པར་བཏང་སྟེ། ལུས་ཀྱིས་
ཐལ་མོ་སྐྱར་བ་ཅམ་བྱས་ནས། ཕྱག་གུངས་གསོག་ངོ་མ་བཤགས་པའི་
སྐབས་དང་སྐྱགས་ན་བཟང་། དེའི་ཚུལ་ནི། དང་པོ་འབྱུར་སྐྱགས་དང་སྐྱགས་
ནས་ལན་གསུམ་འཆའ། དེ་རྗེས་ལྷུང་བ་བཤགས་པ་དང་སྐྱགས་ནས་བྲ།
ལྷུང་བཤགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཆོགས་ཞིང་དུ་ཡོད་མོད། འདིར་ནན་ཏན་གྱི་ཚུལ་
ཀྱིས་སྒྲ་མའི་ཐུགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་སོ་བཞི་སྟོས། སྟང་འོག་དུ་བཅུ་བཅུ།
གཡས་གཡོན་དུ་བདུན་བདུན་ཏེ་སྒྲང་ཆེན་གྱིས་བཏེག་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྲི་
ལུ་ཏེག་གིས་བརྒྱན་པ་སོ་བཞི་རེ་བསྟོས། སྒྲང་ཆེན་དུད་འགྲོ་གཞན་ལས་
སྟོབས་ཆེ་བའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་དེས་བཞུགས་ཁྲི་འདེགས་པ་སྐབས་འདིར་
སྟེག་པ་འདག་པ་ལ་སྟོབས་ཆེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གནད་ཡོད། ལྷ་སོ་ལྔའི་རྒྱ་
མདོག་ཕྱག་མཆན་ནི་མི་འདྲ་བ་མང་མོད། འོན་ཀྱང་འཆར་བདེ་བར་བྱེད་ན་
བདུན་ཆེན་རེ་རེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྔའི་རྒྱ་མདོག་ཕྱག་མཆན་ཅན་དུ་
བྱེད་དེ། དང་པོ་མི་བསྟོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་བདུན། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་རྣམ་
སྒྲང་། རིན་འབྱུང་། འོད་དཔག་མེད། རོན་གྲུབ་རྣམ་ཅན་བདུན་རེ་བྲ། དང་
པོ་བདུན་ལས་ཤུག་ཐུབ་ནི་སྒྲ་མའི་ཐུགས་ཀའི་དེས་ཆོག །སྐྱ་དབང་རྒྱལ་
པོ་མགྲིན་པ་ཡན་དཀར་ལ་གཞན་སྟོན་པོ། སྐྱ་འདུལ་བའི་ཕྱག་རྒྱ་ཞེས་ཕྱག་
གཉིས་ཁུ་ཚུར་སྐྱར་བའི་དཀྱིལ་མཇུ་བ་གཉིས་བྱེན་དུ་སྒྲང་བ་སྟེ་འདི་གཉིས་
དམིགས་བསལ་ཡིན། དེ་དག་ཆོགས་ཞིང་ལས་མདུན་དུ་ཚུར་ཐོན་ཅམ་བྲ།
ལྷུང་བ་བཤགས་པ་འདོན་ལུགས་ལ་ཞལ་ཤེས་གསུམ་ལས། ལུགས་གཅིག་

ལ་དབུ་ནས་མཐུག་རྫོགས་པར་ཆར་རེ་བཏོན་ནས་གསོག་པ་དང་། ཡང་
 ན་སྟོན་པ་ནས་རི་དབང་རྒྱལ་པོའི་བར་ལ་ཆར་རེ་བཅིས་ཏེ་མཆོན་རྣམས་
 འབའ་ཞིག་ལྟ་བུ་བསྐྱོར་དུ་འདོན། ཡང་ན་ལྷུང་བཤམས་ཉེར་ལྔ་ཙམ་ཐུན་
 གཅིག་ལ་འདོན་པ་ལྟ་བུར་ཆ་བཞག་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རེ་རེ་བཞིན་
 མཆོན་ཉེར་ལྔ་རེ་འདོན། ཕྱི་མ་འདི་དམིགས་པ་གསལ་བདེ་བ་དང་། སོ་སོའི་
 བན་ཡོན་འཆར་བདེ་བ་མན་ངག་ཡིན། འདོན་ལུགས་གཉིས་ཀ་ལ་མཐུག་ཏུ་
 མཆོན་རྣམས་ཟེན་ནས་དེ་དག་ལ་སོགས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་མཐུག་བསྐྱུ་བ་
 ཆར་གཅིག་གིས་ཆོག་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་དག་གི་མཆོན་རེ་རེར་ཡང་
 བརྫོད་པའི་བན་ཡོན་མང་པོ་ཡོད་པས། དེ་དག་ཀྱིས་སོགས་སུ་བསྐྱུས་ནས་
 དེས་པར་བྱེད། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སོ་ལྔའི་མཆོན་གྱི་སྟེང་དུ་བདེ་བར་
 གཤེགས་པ་མཆེད་བདུན་གྱི་མཆོན་བསྐྱུན་ན། བསྐྱུན་པ་འདིའི་དུས་སྟོན་གས་
 མར་སྟོན་ལམ་རྣམས་འབྲུག་པར་གསུངས། རང་ཅག་པན་ཡོན་དང་བྱིན་
 རྒྱལ་ས་སྐྱར་བ་དོན་དུ་གཉེར་བས་བདེ་གཤེགས་མཆེད་བདུན་གྱི་མཆོན་
 ཡང་དེར་བཅུག་སྟེ་བྱ་བ་བྱ། ལྷུང་བཤམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་པ་
 མང་བ་མདོ་ལས་དངོས་སུ་མི་འབྱུང་ཡང་། བསྟོད་པ་མེད་པར་མཆོན་རྫོག་
 པར་འདོན་པ་མི་རུང་བས་རྗེའི་བྱ་བ་སྟོལ་ལྟར་ཆར་མའི་དབུར་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་ཞེས་པའི་ཆེ་བསྟོད་འདི་སྐྱར་དགོས། དེའི་རྗེས་སྟོན་བཤམས་
 ལྟ་བུ་བཏོན་ནས། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་ཞེས་སོགས་གཞུང་ལྟར་འཐུག་
 ཅིང་། དེ་ཡང་རྒྱ་དུག་གསུམ་དང་། སྒོ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ། རོ་བོ་མི་དགོ་

བ། སོ་སོར་བཤགས་ཞེས་པ་སྒྲོམ་གསུམ་སོ་སོའི་ལྷགས་ལྟར་བཤགས་
པའི་དོན་ཡིན། རྒྱན་དུ་སྒྲིག་པ་བྱས་པ་རྣམས་དེ་སྐབས་ཡིད་ཡུལ་དུ་བྱས་ཏེ་
བཤགས་པ་ནན་ཏན་བྱེད།

བཞི་པ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའི་ཡན་ལག་ནི། ཡི་རང་འདི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་ཉམས་ལེན་ཡིན་པས་རང་རེའི་སྒྲོ་ལ་ཅུང་ཟད་འབབ་དགའ་ཡང་། འདི་
ལེགས་པོ་བྱང་ན་ཆོགས་གསོག་པ་ཞིག་ལ་འདི་ལས་ལྷག་མེད། སྒར་དབུལ་
པོ་དེས་པས་ཡི་རང་བྱས་པས་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཉན་
ཐོས་དང་བཅས་པ་ལ་བསྟེན་བཀུར་དངོས་བྱས་པ་བས་ལྷག་པའི་པན་ཡོན་
ཐོབ་ཚུལ་དང་། རྗེ་ཙོང་ཁ་བས། འབད་པ་ཆུང་དུས་རྒྱབས་ཆེན་ཆོགས་སྤྱད་
ལ། །དགོ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་མཆོག་ཏུ་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
ལུས་ངག་གི་བསྐྱལ་བསྐྱོད་མི་དགོས་པར་དལ་བར་སྤོད་བཞིན་དུ་ཆོགས་
དཔག་མེད་སྤྱད་པ་ཞིག་ཡིན། སྒྲོན་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་གྱིས་སངས་རྒྱས་
ལ་ཁྱས་ཏེ་རྒྱལ་སྤིད་སྤྱོད་བཞིན་ཆོས་བྱེད་ཆོག་པའི་ཆོས་ལ། རྗེས་སུ་ཡི་
རང་དང་། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ། བསྐྱོ་བ་སྟེ་གསུམ་གནང་བ་ལྟར་
ཕྱག་དོག་དང་འགྲན་སེམས་མེད་པའི་ཡི་རང་བྱེད་དགོས། རང་ལ་མི་དགའ་
བ་ཞིག་གིས་དགོ་བ་བྱས་ན། རང་ཆོས་ཁོས་བྱེད་ཁུལ་བྱས་པ་རེད། གང་
ཡང་པན་འདོགས་མེད་ཅེས་ཕྱག་དོག་བྱེད་མོད། དེ་ལྟར་མི་བྱ་བར་རང་ཆོ་
གྲ་རྒྱང་ལྟ་བུས་རང་གི་ཤག་འགྲམ་དུ་གནས་པ་དེས་བརྒྱ་མཆོད་ཅིག་ལུལ་
སོང་ནའང་དེ་ལ་ཡི་རང་ལེགས་པ་ཞིག་བྱས་ན། རང་ལས་ཁོང་ཡུལ་ཉན་

དམའ་ན་བལྟ་བ་འགྱུར་དང་། མཉམ་ན་དེ་མཚུངས། ཡུལ་དེ་རྟེན་མཐོ་ཡང་
 བྱེད་ཅམ་ཡུལ་བའི་པན་ཡོན་ངེས་པར་འཐོབ་པས། དེ་ལས་ཁེ་ཆེ་བ་ཅི་
 ཞིག་བྱེད། དེས་ན་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་སོགས་སྒྲུ་མ་རྣམས་ཀྱི་མཛད་
 པ་ལ་ཡི་རང་བྱས་ན་རྒྱུད་ཆོད་མཐོ་དམའི་དབང་གིས་དེའི་པན་ཡོན་བཙུ་
 ཆ་ཅམ་འཐོབ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོ་ཅ་ལྟ་ཞོག །རང་ངེས་མི་ཆེ་རྩིས་པོར་
 དགོ་སྒྲོལ་ལ་འབད་ཀྱང་བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་བའི་རྟེན་གཅིག་གི་དགོ་ཅའི་
 ཆ་ཤས་ཅམ་ཡང་མི་འབྱུང་ཞིང་། ཡི་རང་བགྱིས་ན་དེའི་བྱེད་ཆ་ཅམ་འཐོབ་
 པས་འདི་ནི་སེམས་ཀྱི་བྱེད་ལྷགས་གཅིག་གིས་ཆོགས་རྒྱབས་པོ་ཆེ་སྒྱུད་
 པའི་ཐབས་མཁས་ཀྱི་འབྲུལ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན། དབུས་སྒྲོགས་འདིར་རྒྱལ་
 བསྟན་དར་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཕྱག་མཆོད། སྒྲོལ་བ། བསྟན་བཀྱར། སྒྲོམ་
 སྒྱུབ། སྒྲོབ་གཉིར་སོགས་བྱེད་པ་མང་བས་དེ་དག་ལ་ཡི་རང་བྱས་ན་དགོ་ཅ་
 རྒྱབས་ཆེན་འཐོབ་པ་འོང་། ལྷ་མའི་ཕྱག་བཞེས་ལ་འདིའི་མཆམས་སངས་
 རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་དང་པོ་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་སོགས་དང་། རྒྱ་བོད་མཁས་བྱུ་
 རྣམས་ཀྱི་མཛད་པ་དང་། འགག་མཆོས་པས་ཁ་རྟོན་བྱེད་པ་ཚུན་ཀྱི་དགོ་བ་
 བྱས་ཆད་ལ་རིམ་བཞིན་ཡི་རང་བྱེད།

གཞན་ཡང་འདི་ལ་བསྒྲོམ་ལྷགས་གཉིས་ཏེ། རང་གི་དགོ་བ་དང་།
 གཞན་ཀྱི་དགོ་བ་ལ་ཡི་རང་བསྒྲོམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཆེ་སྒྲུ་མའི་དགོ་
 བ་ལ་རྗེས་དཔག་ཆད་མས་གཞལ་བའི་སྒྲོ་ནས་ཡི་རང་བ་དང་། ཆེ་འདིའི་
 དགོ་བ་ལ་མངོན་སྲུང་ཆད་མས་གཞལ་ཏེ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བསྒྲོམ་པའོ། །དང་

པོ་ནི། ཆེ་འདིར་རྟེན་བཟང་པོ་ཐོབ་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་མ་ཐུན་རྒྱུན་འབྱོར་བ་
སོགས་ལ་དམིགས་ནས། བདག་གི་སྐྱེ་བ་སྤྱི་མཐའ་རྟེན་དེར་ཚུལ་ཁྲིམས་
བསྐྱུང་བ། སྐྱིན་པ་བཏང་བ། བཟོད་པ་བསྐྱོམ་པ་སོགས་ཤིན་ཏུ་ལེགས་
འདུག་སྟུང་དུ་ཡང་ཡང་བསམ། སྐྱིར་ན་ཆེ་སྤྱི་མཐའ་དེས་དོན་སྐྱབ་ལུགས་མ་
ནོར་བས་ད་དེས་དལ་འབྱོར་ཐུན་ཆོགས་འདི་འདྲ་བྱུང་བ་དེ། ད་སྐྱེ་བ་ཕྱི་
མ་ལ་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཏུ་སྐྱེ་བ་དགོ་སློང་ལགས་རང་གིས་ཤེས་ཏེ། དམ་བ་སྤྱི་
མ་འགའི་ཞལ་ནས། ཆེ་སྤྱི་སྐྱེ་བ་རིན་པོ་ཆེས། །ད་ལྟའི་མི་ལུས་རིན་ཆེན་
སྟུང་། །ད་ལྟའི་དགོ་སློང་རིན་པོ་ཆེས། །ཕྱི་མ་གཡང་དུ་མ་བསྐྱུར་ཨང་། །
ཞེས་གསུངས། དེས་ན་ད་ལྟ་རང་གི་སྤྱོད་ཚུལ་ལ་བརྟག་ན་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མར་
གར་སྐྱེ་ཤེས་ཀྱས་ཀྱི། མངོན་ཤེས་ཡོད་པ་སོགས་ལ་མོ་བརྟག་ཞུ་མི་དགོས་
གསུངས།

གཉིས་པ་ནི། རང་གིས་མངོན་སུམ་དུ་སྤྱོད་བའི་ཁ་ཏོན་གང་བྱས་པ་
དང་། སྐྱིན་གཏོང་དང་བསྐྱེན་བཀྱར་གང་བྱས་པ་དང་། ཐོས་བསམ་གང་བྱས་
པ་དང་། ཆོགས་ཆོས་རང་དགའ་སྤྱད་ཇི་ལྟར་བྱས་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཇི་
ལྟར་བསྐྱུང་བ་སོགས་དཔྱད་ཏེ་རྫོམ་སེམས་མེད་པར་དགའ་བ་བསྐྱོམ། རྫོམ་
སེམས་བྱས་ན་དགོ་ཅ་ཆུང་དུ་འགྲོ། ཅིས་བཤར་བྱེད་ན་དེ་དག་ལ་བྱེད་
དགོས། རང་དེས་དདུལ་སོགས་ལ་ཅིས་རྒྱག་མང་པོ་བྱེད་མོད་དེ། དེས་
ཡར་སྐྱེལ་ན་ཇི་ལྟར་ལྟག་གྱང་ཆེ་འདིའི་བདེ་སྐྱིད་ཐུན་བྱ་ཅམ་ལས་འོང་ས་
མེད། དགོ་བས་ཡར་སྐྱེལ་ན་ལྟ་མཐའ་རྟེན་བཟང་ནས་བཟུང་སྟེ་འཆང་རྒྱ་བའི་

བར་དུ་འགྲོ། སྒྲིག་པས་དཔག་ཆད་མང་པོའི་འོག་རྩོམ་ཆེའི་དཔྱལ་བ་སོགས་
 སུ་སྐྱེལ་བའི་ཕྱིར་ཅིས་རྒྱག་དེ་དག་ལ་གྱིས། སྒྲོན་དགོ་བཤེས་འབན་གྱིས་
 དགོ་སྒྲིག་ཅིས་རྒྱག་བྱས་པའི་རབས་གསུངས། ཅིས་རྒྱག་ད་ལྟ་ནས་རང་
 གིས་བྱེད་ན་བཟང་ཞིང་། ཕྱི་མར་གཤེན་རྩོམ་དུ་ཅིས་རྒྱག་ཆེན་མོ་
 ཚུགས་སྐབས་ཅི་བྱར་མེད་པ་འོང་།

གཉིས་པ་གཞན་གྱི་དགོ་བར་ཡི་རང་བ་ལ། དགྲའི་དགོ་བ། གཉིན་གྱི་
 དགོ་བ། བར་མའི་དགོ་བ། གང་ཟག་ལྗེའི་དགོ་བར་ཡི་རང་བ་དང་། སྐྱེས་བུ་
 དམ་པའི་རྣམ་ཐར་བསྐྱབས་ནས་དེ་དག་གི་མཛད་པ་ལ་ཡི་རང་བྱེད། འདིས་
 བསོད་ནམས་གསར་དུ་བསྐྱེད་ལ། རང་གི་དགོ་བར་ཡི་རང་བས་ནི། གོང་
 འཕེལ་དུ་འབྱུང་བ་ཡིན། རྩོམ་ཐང་པས། ཉལ་བཞིན་དགོ་ཆེན་ཞིག་བྱེད་
 བ། །རྩོམ་སུ་ཡི་རང་རང་སྒྲོམས་ཤིག །གསུངས་པ་བཞིན། རང་རེ་བོད་ཆོས་
 ལྡན་གྱི་ཞིང་དུ་སྒྲོད་པ་འདིས་འགྲོ་ཞོར་འདུག་ཞོར་དང་ཉལ་ཏེ་ཉན་ནས་ཡི་
 རང་བྱས་པས་ཆོག །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡི་རང་གི་རྒྱ་ལ་གཞན་དོན་
 དོན་གཉེར་གྱི་སྒོ་དགོས། དཔེར་ན། མི་ཆང་དེའི་མི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོ་གོས་
 པ་གཅིག་ཏུ་དེས་བསྐྱབ་དགོས་པ་ལ། དེའི་བྱ་ཆེ་བས་རང་གི་སྟོ་གོས་རང་
 གིས་སྐྱབ་བྱུང་བ་ཞིག་བྱུང་ན་པ་དེས་བྱ་དེ་ལ་གཞན་ལས་ལྷག་པའི་དགའ་
 བ་བྱེད་པ་བཞིན་ཡིན་པས། ཡི་རང་བྱ་ལུགས་སྤྱི་དང་རྣམ་པ་ཅུང་ཟད་མི་
 འདྲ།

ལྷ་པ་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བར་བསྐྱེད་པའི་ཡན་ལག་ནི། སྒྲོན་པ་སངས་

རྒྱལ་ནས་ཐོག་མར་ཞག་བདུན་ལྷག་བདུན་བར་ཆོས་འཁོར་མ་བསྐྱོར་བ་ན།
 སྐྱེ་བོ་འདི་དག་ཆངས་ལ་དད་པ་སྟེ། དེ་ཡིས་གསོལ་བ་བཏབ་ལ་འཁོར་ལོ་
 བསྐྱོར། །ཞེས་པ་ལྟར། ལྟ་ཆངས་པས་བསྐྱེལ་ནས་ཐོག་མར་འཁོར་ལྟ་སྟེ་ལ་
 བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་གསུངས། དེ་ཡང་ལྟ་སྟེ་ལ་བདེན་བཞི་ལན་གསུམ་
 རྣམ་གངས་བཅུ་གཉིས་སུ་བཞུགས་ཏེ་ཡུང་གི་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བས་དང་
 བོར་ཀུན་ཤེས་ཀོ་བྱ་དེ་རྒྱས་མཐོང་ལམ་ཐོབ། གཞན་བཞིས་རྒྱན་ཞུགས་
 ཐོབ་སྟེ་རྟོགས་པའི་ཆོས་འཁོར་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་བསྐྱོར་བའམ་ཐོབ་པ་
 ཡིན། དེ་ཐོབ་པ་ཡུང་གི་ཆོས་འཁོར་ལ་སྟོས། ཡུང་གི་ཆོས་འཁོར་དེ་གསོལ་
 བ་བཏབ་པ་ལ་སྟོས་དགོས་པས་དེས་ན་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བར་བསྐྱེལ་བའི་
 ཡན་ལག་འདི་བྱུང་། འདིའི་སྐབས། མཛོད་ལས། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མཐོང་
 བའི་ལམ། །ཞེས་སོགས་ལས་བརྒྱམས་པའི་འཕྲོས་བཤད་མཛད། ཆོས་
 འཁོར་བསྐྱོར་བར་བསྐྱེལ་ཆེ། མཐུལ་ཡོད་ན་ཆོམ་བྱ་དགུ་བཀོད་ནས་གསེར་
 ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྩིབས་སྟོང་དང་ལྷན་པ་ཡུལ་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་མོས་
 པ་དང་། དེ་ཡང་རང་ཉིད་ཆངས་པ་ཆེན་པོར་མོས། དེ་ལས་རང་འབྲུ་གངས་
 མེད་པར་སྒྲོས་ཏེ་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱལ་སམ། དེ་ཡང་མ་སྟོགས་ན་
 ཆོགས་ཞིང་གི་གངས་དང་། དེ་ཡང་མ་སྟོགས་ན་གཅིག་གིས་འཁོར་ལོ་ཡུལ་
 བའི་མོས་པ་བྱ།

དུག་པ་མྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་ཡན་ལག་ནི།
 མདོ་ལས། སངས་རྒྱལ་མྱ་ངན་ཡོངས་མི་འདའ། །ཞེས་སོགས་ལྟར། སྤྱིར་

སངས་རྒྱལ་མཁའ་ལས་འདུལ་བ་དང་། ཆོས་རྒྱལ་པ་མེད་ཀྱང་། མཆོག་གི་
སྒྲུལ་སྒྲུལ་མཁའ་ལས་འདུལ་བར་སྟོན་པ་ལ་མཁའ་ལས་མི་འདུལ་བར་གསོལ་
བ་འདེབས་དགོས། དེ་མ་བཟུབ་ན་སྟོན་ཆེ་སྟེ། སངས་རྒྱལ་མཁའ་ལས་
འདུལ་ཁར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་མི་འཇིགས་པ་བཞི་དང་། རྩ་འབྲུལ་
གྱི་རྒྱུ་པ་བཞི་ལ་བརྟེན་གོམས་མང་དུ་མཛད། རྡོ་རྗེ་ལྷ་བྱའི་སྒྲུབ་རྟེན་པས་
སངས་རྒྱལ་གྱིས་བཞུགས་པར་བཞེད་ན་བསྐྱལ་བའམ་བསྐྱལ་བ་བས་ལྷག་
པའང་བཞུགས་ཞེས་ཀྱན་དགའ་བོ་ལ་གསུངས་ཀྱང་ཀྱན་དགའ་བོ་བདུད་
གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས་དོན་མ་གོ་ནས་གསོལ་བ་མ་བཟུབ་པས་སྟོན་
པ་དགྲུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་པར་མཁའ་ལས་འདུལ་བ་ལྟར་ཡིན་པས་གསོལ་
འདེབས་དུས་ལས་མི་ཡོལ་བ་གཤམ་ཆེ། འདིའི་སྐབས་མཇུག་ལ་ཆོས་བྱ་ལྷ་
བཀོད་དེ་རྡོ་རྗེའི་བྱིར་མོས། དེ་ཡང་ཆོགས་ཞིང་གི་གྲངས་སམ། མ་རྒྱལ་
ན་བྱི་གཅིག་ལྷལ་བ་ཆོགས་ཞིང་གི་བྱིར་ཐེམ་པའི་མོས་པ་བྱ། ཆོས་འཁོར་
བསྐྱོར་བར་བསྐྱལ་བ་དང་འདི་གཉིས་ལ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་མོས་པ་
རེའང་བྱེད།

བདུན་པ་བསྐྱོ་བའི་ཡན་ལག་ནི། རྗེས་སུ་བསྐྱོ་བ་བྱེད་པ་འདི་གཤམ་ཆེ་
སྟེ། འདི་དང་ཀྱན་སྦྱོང་བཅས་པ་གཉིས་ལ་བཀའ་གདམས་སྒྲོ་སྦྱོང་ལས།
ཐོག་མཐའ་གཉིས་ལ་བྱ་བ་གཉིས། །ཞེས་གསུངས། བསྐྱོ་སྦྱོན་གཉིས་སྒྲ་
མས་ཕྱི་མར་བྱུག། བསྐྱོ་བ་ལ་བསྐྱོ་བྱའི་རྩ་ལོད་ནས་བསྐྱོ་བ་དགོས། དེ་
ཡང་བསྐྱོ་བའི་ས་བཅད་དྲུག་ལས། གང་བསྐྱོ་བ་ནི་དགེ་ཅ། གང་གི་ཆེད་དུ་

བསྐྱོ་བ་ནི་དགོ་ཅ་མི་ཟད་པའི་ཆེད་དང་། གང་དུ་བསྐྱོ་བ་ནི་སྤྲུལ་མེད་རྫོགས་
བྱུང་དུ་དང་། གང་གི་དོན་དུ་བསྐྱོ་བ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ།
ཚུལ་ངེ་ལྟར་བསྐྱོ་བ་ནི་རྒྱན་ལས། ཐབས་དང་མི་དམིགས་པ་དག་གིས།
། ཞེས་པ་ལྟར་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པ་སོགས་ཐབས་ཤེས་བྱུང་འབྲེལ་
ཀྱི་སློབ་བསྐྱོ་བྱའི་རྣམས་ལ་བདེན་ཞེན་བཀག་སྟེ་བསྐྱོ་བ། བསྐྱོ་བའི་ངོ་བོ་ནི་
དགོ་ཅ་མི་ཟད་པའི་འདུན་པས་ཟེན་པའི་དགོ་བ་རྫོགས་བྱུང་གི་རྒྱར་སྒྱུར་
བའི་སེམས་པ་ཞིག་ལ་བྱེད་པ་ཡིན། དེས་ན་སློན་ལམ་འདི་སྟོབས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་
བ་ནི། དཔེར་ན་སྟོན་པའི་སྟོན་ལམ་ཀྱི་མཐུ་ལས། ད་ལྟ་རང་ཅག་ཆོས་ཀྱིས་
མི་ཐོངས་པ་འདི་ལྟར་ཡིན། ། ལྷ་རིའི་བྱ་ཤེས་རབ་ཅན་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་
ཡང་བསྐྱོ་སྟོན་སོགས་ཀྱི་མཐུས་ཡིན། དགོ་བ་ཏྲ་དང་། སྟོན་ལམ་སྤྲུལ་དང་
འབྲེལ་དང་། དེར་མ་ཟད་དཔེར་ན་རྒྱ་གསེར་དངུལ་ལྟ་བུ་ལྟ་སྒྱུར་བཞེངས་
སམ། སྟོན་དུ་འཆོས་བཟོ་བོའི་བྱེད་ལས་ལ་རག་ལས་པ་ལྟར། དགོ་བར་ཡང་
འབྲས་བུ་མཆོག་དམན་གང་དུ་བསྒྱུར་བསྐྱོ་སྟོན་ལ་རག་ལས་ཏེ། བྲམ་བེ་
ལས་བྱུག་པར་སྒྲེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱ་དགོ་ཅ་སྟོབས་ཆེ་བ་ལྟར་པའི་མི་ཞིག་འཆི་
ཁར་སྤང་པོ་ཆེ་ལེགས་པ་ཞིག་མཐོང་ནས་དེ་ལ་སྟེད་དེ་བརྒྱ་བྱིན་ཀྱི་བཞོན་
པ་སྤང་ཆེན་ས་ལ་རབ་བཏན་དུ་སྒྲེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། ཁོ་བོས་ཀྱང་སྤྲུལ་བྱེས་
པ་རྒྱུད་དུ་འབྲས་བུ་ནས། བསྟན་པ་རིན་ཆེན་མཆོག་གིས་མ་བྱུང་བའོ། །
ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྟོན་ལམ་ཤ་སྟག་བཏབ་པས་ད་ལྟ་ཏྲ་ག་པར་འཆད་ཉན་ཟེན་
པ་མེད་པའི་བྲེལ་བ་ཅན་འདི་བྱུང་། དེའི་ཆེ་དཔེན་པའི་རི་སྤྲུལ་དུ་སྒྲུབ་པ་ཅེ་

གཅིག་གྱེད་རྒྱུ་འཕྲུལ་སྒྲིབ་ལམ་མ་བཟུང་བ་པངས། སྒྲིབ་ལམ་ཡང་། ཆེ་འདྲིའི་
 བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་ཆེད་དུ་མི་བསྟོ། བསྟོ་བ་མ་བྱས་ན་ཁོང་ཁྱོས་འཛོམས་འགྲོ་བ་
 ཡིན། སྒྲིབ་འཕྲུག་ལས། བསྐྱལ་བ་སྟོང་དུ་བསགས་པ་ཡི། །སྒྲིབ་དང་བདེ་
 ག་ཤེགས་མཆོད་ལ་སོགས། །ལེགས་སྐྱེད་གང་ཡིན་དེ་ཀུན་ཀྱང་། །ཁོང་ཁྱོ་
 གཅིག་གིས་འཛོམས་པར་གྱེད། །ཅེས་བསྐྱལ་བ་སྟོང་གི་དགོ་རྩ་འཛོམས་པ་
 དང་། འཕྲུག་པ་ལས། གང་ཕྱིར་རྒྱལ་སྤྱོད་སྤྱོད་ལ་ཁྱོས་པ་ཡིས། །སྒྲིབ་དང་
 ཁྱོས་སྐྱེད་དགོ་བ་བསྐྱལ་བ་བརྒྱུ། །བསགས་པ་སྐྱེད་ཅིག་གིས་འཛོམས་
 དེ་ཡི་ཕྱིར། །མི་བཟོད་ལས་གཞན་སྤྱི་བ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་བསྐྱལ་བ་
 བརྒྱུར་བསགས་པའི་དགོ་རྩ་འཛོམས་པར་གསུངས་པ་ཁོང་ཁྱོ་གྱེད་མཁན་
 དང་། བྱ་ཡུལ་གཉིས་ཉོགས་པ་མཐོང་མན་གྱི་བྱེད་པར་གྱིས་བསྐྱལ་བ་བརྒྱུ་
 དང་སྟོང་གི་དགོ་རྩ་འཛོམས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་བྱང་སེམས་མ་ཡིན་པས་བྱང་
 སེམས་ལ་ཁྱོས་ན་བསྐྱལ་བ་སྟོང་དུ་བསགས་པ་དང་། བྱང་སེམས་སྟོབས་ཆེ་
 བས་ཆུང་བ་ལ་ཁྱོས་ན་བསྐྱལ་བ་བརྒྱུར་བསགས་པའི་དགོ་རྩ་འཛོམས་པར་
 གསུངས་པ་ཡིན།

ཁོང་ཁྱོས་དགོ་རྩ་མི་འཛོམས་པའི་ཐབས་ནི། སྒྲོ་གྲོས་རྒྱ་མཆོས་ཞུས་
 པའི་མདོར། རི་ལྟར་རྒྱ་མཆོ་ཆེ་ནང་ཆུ་ཐིགས་ལྷུང་། །རྒྱ་མཆོ་མ་ཟད་བར་
 དུ་དེ་མི་འཛོད། །དེ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་ཡོངས་བསྟོའི་དགོ་བ་ཡང་། །བྱང་ཆུབ་
 མ་ཐོབ་བར་དུ་དེ་མི་འཛོད། །ཅེས་སོགས་གསུངས་པ་བཞིན། རང་གི་དགོ་
 རྩ་ཆུ་ཐིགས་ལྷུང་བྱ་དེ་རྒྱལ་བ་སྤྱོད་བཅས་ཀྱི་དགོ་རྩ་རྒྱ་མཆོ་དང་འབྲེལ་བར་

བསྐྱོ་བས་བསྐྱོ་བར་བྱས་ན་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་བར་དུ་མི་མཛད་པར་བང་ཆེན་
པ་གཉིས་ཀྱིས་རྩམ་པ་བསྐྱོས་པའི་དཔེ་བཅས་གསུངས། མདོ་ལུང་འདི་དང་
སང་གི་མདོ་ཡོངས་གྲགས་ན་མེད་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་གི་མདོ་
ཞིན་དུ་མང་བས་མདོ་ཞིག་དུ་སློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་ཁྱེས་པ་ཞིག་ཡིན་ངེས་
གསུངས། ཇི་ལྟར་བསྐྱོ་ན་མདོ་ལས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་
དུ་བྱས་ཏེ་ཞེས་པ་དང་། རྒྱན་ལས། ཡོངས་སུ་བསྐྱོ་བ་བྱུང་པར་ཅན། །ནས།
ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་མཆོན་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བདེན་ཞེན་བཀག་
པས་བྱུང་པར་ཅན་དུ་བྱེད་པའོ། །དགེ་བ་རྫོགས་བྱང་དུ་བསྐྱོ་བ་སྦྱིར་ཡོངས་
གྲགས་ལྟར་དགེ་བ་འདི་གཞན་དོན་དུ་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་པའི་རྒྱུར་རྒྱུར་ཅིག་
སྙམ་པ་དེ་ཡང་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་རང་རའི་དགེ་རྩ་དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་དང་ཐུན་མོང་དུ་བྱས་ཏེ་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་གཞན་དོན་རྒྱ་ཆེར་མཛད་
པའི་དགེ་རྩ་ཟད་མི་ཤེས་པ་དེའི་ནང་དུ་བསྐྱོས་པ་ལྟ་བུའམ། གཞན་དོན་
མཛད་པའི་ཆ་རྒྱུན་དུ་ཕྱལ་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འགོ་ཀྱན་བྱང་ཆུབ་ལ་འགོད་
པའི་རྒྱུར་སློན་པ་དེ་གནད་ཆེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། བརྟན་པ་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱོ་
བ་ནི། །སེམས་པ་འདུན་དང་བཅས་པ་འོ། །ཞེས་བསྐྱོ་བ་ནི་གོང་སློས་ལྟར་
དགེ་རྩ་མི་ཟད་པར་བྱེད་པའི་སེམས་བྱང་སེམས་པ་ཞིག་ལ་བྱེད། བསྐྱོ་བའི་
དཔང་པོ་ནི། ར་མདར་སྤྲན་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་སྒྲ་མ་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་བསྐྱོ་བའི་
དཔང་པོར་གསོལ་བ་ཡིན། གསང་འདུས་ཀྱི་ཉིར་བསྐྱུ་མ་བྱས་གོང་སློན་
ལས་འདོན་པ་ཡང་དཔང་པོར་བྱེད་པའི་དོན་ཡིན། དེས་ན་རང་ཅག་གི་དགེ་

བ་ཚུང་དུ་ཡང་རྫོགས་བྱུང་གི་རྒྱུར་བསྐྱོན་དེ་མ་ཐོབ་བར་མི་འདྲ།

དགེ་བ་བསྐྱོ་ཚུལ་ལ་གསུམ་སྟེ། རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་སངས་རྒྱལ་གྱི་བསྐྱོན་པ་རྒྱལ་པ་དང་། ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་རྗེས་སུ་བཟུང་བ་དང་། ལྷ་མེད་རྫོགས་བྱུང་འཕྲོ་བའི་རྒྱུར་བསྐྱོ་བ་བཅས་བསྐྱོ་བ་ཆེན་པོ་དེ་གསུམ་གང་རུང་ཞིག་བྱེད་དགོས། དེ་ཡང་། རྒྱལ་སྐུས་སྐྱོན་ལམ་གསུམ་ལྟུང་གི་རྒྱུར་ཆོས་ཀྱི། །སོགས་ལྟར་དམ་ཆོས་འདྲིན་པ་ནི་བསྐྱོན་པ་རྒྱལ་པའི་རྒྱུར་སོང་བ་ཡིན་ཞིང་། དམ་ཆོས་ནི་ལུང་རྟོགས་གྱི་བསྐྱོན་པ་གཉིས་ལ་བྱེད་པས་དེ་རྒྱལ་པའི་རྒྱུར་བསྐྱོ་བ་དང་། ཡང་ན། དུག་འཆལ་བ་དང་མཆོད་ཅིང་བཤུགས་པ་དང་། །སོགས་ལྟར་འབྲས་བུ་རྫོགས་བྱུང་ཐོབ་པའི་རྒྱུར་བསྐྱོ་བ་དང་། ཡང་ན་རྒྱུ་དམ་ཆོས་འདྲིན་པ་དང་འབྲས་བུ་རྫོགས་བྱུང་ཐོབ་པ་གཉིས་ཀ་བཤེས་གཉེན་དམ་པས་རྗེས་སུ་འདྲིན་པ་ལ་རག་ལས་པས། སྐྱོན་པ་ལྷ་མེད་པའི་བསྐྱོན་པ་དང་། །སོགས་ལྟར་ལྷ་མས་རྗེས་སུ་འདྲིན་པའི་རྒྱུར་བསྐྱོས་ཀྱང་ཆོག་པས་དེ་གསུམ་གང་རུང་དུ་བསྐྱོ་བར་བྱེད། དགེ་བ་ཅུང་ཟད་ཅིས་པ་ཁེངས་སྦྱངས་པ་སྟེ་རྒྱལ་མེད་པ། བདག་གིས་ཅི་བསགས་པ་ཞེས་པ་བྱས་བསགས་ཆང་བའི་ལས་དང་། ཐམས་ཅད་བདག་གིས་སོགས་དགེ་བ་དེ་རྫོགས་བྱུང་འཕྲོ་བའི་རྒྱུར་བསྐྱོས་པ་ཡིན། རྒྱུར་བསྐྱོ་བ་དང་འབྲས་བུར་བསྐྱོ་བ་ལ་བྱེད་པར་མེད་དེ། རྒྱུ་ནས་སྦྱོང་བ་དང་། འབྲས་བུ་རྩམ་པ་སྦྱོང་བ་ལ་བྱེད་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། འོན་ཀྱང་རང་ཅག་གིས་བསྐྱོ་བ་སོགས་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་མི་ཤེས་པས། འཇམ་

དཔལ་དཔལ་ཐོས་སོགས་བཏོན་ཏེ་བསྡེས་ན། དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱལ་
རྣམས་ཀྱིས་སློན་ལམ་གྱི་མཆོག་གང་ལ་གསུངས་ཤིང་། ཇི་ལྟར་སློན་པ་
མཛད་པ་དང་། འཇམ་དཔལ་དབྱངས་དང་། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་སོགས་ཀྱིས་
བསྡེ་བ་ཇི་ལྟར་གནང་བའི་རྒྱལ་སྤྱི་རྣམས་ཀྱི་སློན་ལམ་འབྲུམ་ཕྱག་གངས་
མེད་བཅུར་གསུངས་པ་རྣམས་སློབ་ཀྱི་གཉིས་པོ་འདིར་འདུས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་
གྲོགས་མི་དམིགས་པའི་ལྟ་བུ་བས་བློན་པ་དགོས།

དེ་ལྟར་ཡན་ལག་བདུན་པ་འདི་དུག་གསུམ་གྱི་གཉིན་པོར་འགྲོ་ཚུལ་
ཕྱག་འཆལ་བ་ད་རྒྱལ་གྱི། མཆོད་པ་སེར་སྒྲི། སྤྱི་བ་འགས་ནི་དུག་
གསུམ་གཤི། ཡི་རང་ཕྱག་དོག་གི། ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བར་བསྐྱལ་བ་ཆོས་
སྤོང་གི། ལྷ་པོ་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་ནི་སྒྲ་མ་ལ་བརྟེན་སྤོང་ཤོར་
བ་སོགས་ཀྱི། བསྡེ་བ་ནི་ཁོང་ཁྱོད་གཉིན་པོར་འགྲོ། གཞན་ཡང་ཡན་ལག་
བདུན་པ་འདི་བསགས་སྐྱེད་སྤྱི་བ་གསུམ་དུ་འདུ་སྟེ། ཡན་ལག་སྤྱི་བ་
ཆོགས་བསགས་དང་། བཞགས་པ་སྐྱེད་བ། ཡི་རང་གི་སྤྱི་གས་གཅིག་དང་
བསྡེ་བས་དག་ཅུ་གོང་དུ་སྤྱི་བ་བཤོ། ཡིག་ཆར་མི་གསལ་ཡང་། སྐྱབས་
མཆོག་དྲགས་པོ་སྒྲ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་རྒྱན་ལ། ཡན་ལག་བདུན་ལ་ལག་
རྩེས་མི་འདྲ་བ་ཡོད་དེ། ཕྱག་འཆལ་བས་གཙུག་ཏྲོར་འབྱུང་བའི་ལག་རྩེས་
འཛོག་པ་སྤར་བཞག་པ་བཞིན་དང་། མཆོད་པས་ནི་ལོངས་སྤྱོད་ནམ་མཁའ་
མཛོད་ལ་མངའ་བརྟེན་པ་དང་། བཞགས་པས་སྤྱི་བ་གཉིས་བཟང་པར་སྤང་བ་
དང་། ཡི་རང་གིས་མཐོང་ན་མི་མཐུན་པ་མེད་པའི་སྐྱེ་འབྱུང་བ་དང་། ཆོས་

འཁོར་བསྐྱོར་བར་བསྐྱེལ་བས་གསུང་ཆངས་པའི་དབྱངས་དང་། སྤྱང་ན་
 ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་འདེབས་པས་སྐྱེ་ཆའི་རིག་འཛིན་ནམ། རྫོང་རྫོང་
 སྐྱེ་བཞེས་པ་དང་། བསྐྱོར་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྐྱེ་ཐོབ་པའི་ལག་རྒྱུས་
 འཛིན། །གསོལ་འདེབས་ཀྱི་མཁུལ་འདི་ཡར་སྐྱར་བ་དང་། མར་བཅད་པའི་
 ལུགས་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་། ཡར་སྐྱར་བ་བྱལ་བཞེས་ཀྱི་རྒྱན་ཡིན། འདི་ནི་
 རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོའི་མདུན་དུ་དོན་གལ་ཆེན་ཞིག་ཞུ་ན། འབྲུལ་བ་གཏོས་ཆེ་བ་
 ཞིག་སྒྲོན་དུ་ཕུལ་ནས་ཞུ་དགོས་པ་ལྟར། རང་རེ་རྣམས་ཆོག་མཁན་ཞིང་ལ་དོན་
 གལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་གསུམ་ཞུ་དགོས་པས་དེའི་དོན་དུ་མཁུལ་འབྲུལ་བ་ཡིན།
 དོན་ཆེན་པོ་གསུམ་ནི། ཆེ་རིང་བ་དང་ནད་མེད་པ་ལྟ་བུའི་རང་དོན་ཞིག་ལ་
 མི་བཅེར་གྱི། བཤེས་གཉེན་ལ་མ་གྲུས་པ་སོགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒྲོ་སྒྲ་འགག་
 པ་དོན་གཅིག་། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་སྒྲོ་མཐའ་དག་སྐྱེ་བ་དོན་གཅིག་། ཕྱི་ནང་
 གི་བར་ཆད་ཞི་བ་དོན་གཅིག་སྟེ་གསུམ་ཡིན། སྤྱགས་དང་སྐྱར་ན། བཤེས་
 གཉེན་ལ་མ་གྲུས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་གྱི་གཉིས་སྤང་
 ལྷ་མོའི་བར་གྱི་ཞེས་སྐྱར། སྒྲོལ་ཆོས་འདིར་བཤེས་གཉེན་ལ་མ་གྲུས་པ་
 སོགས་ཞེས་གསུངས་ཀྱི། འདིའི་བར་ཞེས་མ་གསུངས་པ་སྤྱགས་ཀྱི་དེའང་
 འཇུག་ཆོག་པ་ལ་དགོངས། འདི་འབྲུའི་དོན་གསུམ་དུ་མ་འདུས་པའི་ཆོས་
 མཐུན་གྱི་དོན་མེད་གསུངས། བར་ཆད་ནི་ཆོས་སྐྱབ་པའི་ཕྱིའི་བར་ཆད་
 རྒྱལ་པོ་ཆོས་བཞིན་དུ་མི་བྱེད་པ་དང་དམག་འཇུགས་སོགས། ནང་གི་བར་
 ཆད་ན་ཆ་སོགས་དང་། གསང་བའི་བར་ཆད་སྒྲོ་ཆོས་ལ་བཀོལ་དུ་མི་བཟུབ་

ཅིང་ལས་སུ་མི་རུང་བ་ལ་བྱེད། རེ་རེ་ལའང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ།
ཞེས་སྐྱར་བ་ཕྱག་བཞེས་ཡིན།
སྐྱོར་ཆོས་དྲུག་པ།

གསོལ་བ་འདེབས་པ་མན་ངག་བཞིན་རྒྱུད་དང་འདྲེས་ངེས་སུ་བྱ་བ་ནི།

དེ་ལ་སྐྱར་ཞུས་པ་བཞིན་རྟོགས་པ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་ཐབས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་
བ་སླ་མ་ཡི་དམ་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་ཏེ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ཉིད་དེ། རང་
ཅག་གི་རྒྱུད་ལ་ཉམས་རྟོགས་སྐྱེ་བ་ནི་བྱིན་རྒྱབས་ཞུགས་པ་ལ་རག་ལས།
རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱབས་རང་རྒྱུད་ལ་ཞུགས་པ་གསོལ་འདེབས་
ལ་རག་ལས་བས་སོ། །གསོལ་འདེབས་ཀྱི་ཆོག་ཀྱང་མི་འདྲ་བ་མང་མོད།
འདྲན་པ་མཉམ་མེད་སོགས་འདི་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་ཆོན་ཁ་ཞིན་ཏུ་ཆེ་བས་འདི་
མི་འདོན་པར་འཛོག་པ་པངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེས་གསུངས། རྒྱ་ཆེན་སྦྱོར་
བརྒྱུད་དང་། ཐབ་མོ་ལྟ་བརྒྱུད་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་སྟོན་པའི་གསོལ་འདེབས་
ལ་རིམ་བཞིན་འདྲན་པ་མཉམ་མེད་དང་སྐྱ་བ་སླ་མེད་ཅེས་སོ་སོར་སྐྱར་བ་
དེ་ཐབ་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་དང་མཐུན་པར་བཅེ་བ་དང་། མཁྱེན་པ་ཕུན་ཆོགས་
ལ་སྐྱར་ཞིང་། སྐྱ་བ་སླ་མེད་ཀྱི་དོན་ཕུབ་པས་རྟོན་འབྱུང་གསུངས་པ་ལ་
བསྐྱགས་པ་ཡིན་ཚུལ་སོགས་གསུངས། དེ་ནས་དོན་ཆེན་པོ་དཔོན་ལ་ཞུ་
བར་ངོ་ཆེན་ཞུ་བ་པོ་དགོས་པ་བཞིན་དུ་མདུན་གྱི་ཅ་བའི་སླ་མ་ཞལ་མཇལ་

དུས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ལས་རང་འདྲ་གཉིས་པ་ཞིག་འཛོན་ཏེ། རང་གི་སྤྱི་བོར་
 བཞུགས་ནས་གསོལ་འདེབས་མཉམ་དུ་མཛད་དེ། རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ལ་
 དབུ་འཛེན་གྱི་ཚུལ་དུ་མཛད་པའི་མོས་པས། དཔལ་ལྷན་རྩ་བའི་སྤྲ་མ་ཞེས་
 སོགས་བྲ། སྤྱི་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དངོས་བྱུང་སྤྱུལ་དུ་གསོལ། །ལན་དང་པོའི་
 སྐབས་སྤྲ་མ་རང་འདྲ་ཞིག་རང་གི་སྤྱི་བོར་བྱོན། གཉིས་པའི་སྐབས་དེ་ལས་
 བདུད་རྩི་འབེབས་སྤྱང་དང་རང་འདྲ་བསྟེན། འཇམ་ཞལ་སྒྱོར་ཆོས་སྤྱི་ཆོག་
 ཀླང་བཞི་པ་ལན་གཉིས་འདོན་པ་ཕྱག་བཞེས་མི་མཛད་ཀྱང་། བདེ་སྤྱོད་སྤྱོད་
 ཆོས་སྐབས་ཀླང་པ་ཐ་མ་ལན་གཉིས་འདོན་པའི་དང་པོར། རྩ་སྤྱི་སྐབས་
 ཟབ་རྒྱས་གཉིས་དང་། གཞན་རྒྱ་ཆེན་སྤྱོད་བརྒྱད་ཀྱི་སྤྲ་མའི་སྐབས་རྒྱ་ཆེ་
 བའི་ལམ་དང་། ཟབ་མོ་ལྟ་བརྒྱད་ཀྱི་སྐབས་ཟབ་མོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྒྱད་ལ་
 སྤྱི་བའི་མི་མ་ཐུན་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་མོས་པ་དང་། གཉིས་པའི་སྐབས་སྤྲ་མ་དེ་
 རྣམས་ལས་རང་འདྲ་དེ་རང་ལ་བསྟེན་པས་ཟབ་རྒྱས་གང་ཡིན་གྱི་རྟོགས་པ་
 སྤྱི་བའི་མོས་པ་བྲ།

བརྒྱད་པ་ཡང་སྤྱི་ར་བཏང་བཀའ་གདམས་ལམ་རིམ་པའི་བརྒྱད་པ།
 རྣལ་འབྱོར་དབང་ཕྱག་དཔལ་ལྷན་དགོན་པ་བ། །ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེན་སྤྱོད་
 བརྒྱད་ཀྱི་སྤྲ་མའི་མཐུག་ཏུ་སྤྱོད་བས། དེ་དག་རྒྱ་ཆེན་སྤྱོད་བརྒྱད་ཡིན་ནམ་
 སྤྲ་པ་འབྱུང་ཡང་དེ་ལྟར་མིན་ལ། བྲ་གོར་མཁན་ཆེན་གྱི་གསོལ་འདེབས།
 ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེའི་ཆོས་ལ་མངའ་བརྟེན་པས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་རྗེས་སུ། བྲུབ་
 པའི་དབང་ཕྱག་ཆེན་པོ་ཚུལ་བྲིམས་འབར། །ཞེས་འབྱུང་བས་དེ་གཉིས་

འདྲེས་པ་ལྟ་བུར་སྒྲུང་མོད། དེ་ནི་དེ་ལྟར་མིན་ཏེ། འདོན་ལུགས་མན་ངག་
བཞིན་རྒྱ་ཆེན་སྒྲོད་བརྒྱུད་ཀྱི་ཇོ་པོའི་བར་སླེབས་ཟིན་ནས་བརྒྱུད་པའི་ཚུ་བོ་
འདྲེས་ཇེས་ཀྱི་བཀའ་གདམས་པ་མི་འཇུག་པར། ལྟ་བུར་ཀྱི་ཇོ་འབྲོམ་ཡབ་
སྐུ་ལ་ཐུག་གི་བར་འདོན། དེ་ནས་བཀྱིས་གཞིན་ཀྱི་དབང་གིས་དགོན་པ་
བ་དང་པོར་བྱས་པས་བཀའ་གདམས་ལམ་རིམ་པ་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཆོན་
ཀྱི་བར་དང་། དེ་མཆོམས་གཞུང་པ་བ་པོ་ཏོ་བ་ནས་ཆོས་སྐྱབས་བཟང་པོའི་
བར། དེ་ནས་མན་ངག་པ་སྐྱེན་སྒྲུབ་ཆུ་ལ་བྲིམས་འབར་ནས་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་
མཆོན་བར་འདོན། དེ་མཆོམས་བརྒྱུད་པའི་ཚུ་བོ་གསུམ་གཅིག་འདྲེས་སུ་
གྱུར་པ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་གསོལ་འདེབས་གཅིག་ལས་མི་འབྱུང་ལ། དེ་ཡང་
ཁྱིན་སྐབས་ཀྱི་བྱུང་དམིགས་བཅེ་མ་འདོན། དེས་ན་ཆོག་མཁན་ཞིང་དུ་ཡང་
བྱམས་འཇམ་དབྱངས་ལ་ལྟ་སྒྲོད་ཀྱི་བརྒྱུད་པའི་སླ་མ་ཇོ་འབྲོམ་ལ་ཐུག་
གི་བར་ཀྱིས་བསྐྱོར་བ་དང་། དགོན་པ་བ་ལ་སྒྲེལ་བྱུང་པ་སོགས་བདུན་
ཀྱིས་བསྐྱོར་བའི་ལམ་རིམ་པའི་སླ་མ་ལྟ་སྒྲོད་གཉིས་ཀའི་མདུན་དུ་འཛིན་
གྲ་འཆོག་པ་བཞིན་གསལ་བཏབ། ལམ་རིམ་པའི་གཡས་གཡོན་གང་
རུང་དུ་གཞུང་པ་བའི་སླ་མ་པོ་ཏོ་བ་ལ་གཞན་དགུས་བསྐྱོར་བ། ལམ་རིམ་
པའི་གཡས་གཡོན་གང་རུང་དུ་སྐྱེན་སྒྲུབ་བར་བདུན་ཀྱིས་བསྐྱོར་བ་གསལ་
འདེབས། དེ་འདྲ་བའི་བརྒྱུད་པ་གསུམ་གའི་མདུན་དུ་རྗེ་སླ་མ་དང་། དེའི་
གཡས་གཡོན་དུ་བཀའ་གདམས་གསར་མའི་སླ་མ་རྣམས་གྲལ་དུ་བསྒྲིགས།
དེས་ན་གསོལ་འདེབས་འདིར་ཆོག་ཉུང་ཡང་ཆོག་བཞི་དེའི་ནང་སླ་མ་

སོ་སོའི་རྣམ་ཐར་གྱི་འགག་སྒྲུབ་ལྟ་བུ་ཆང་ཡོད་པས་ཤེས་ན་དེ་དག་བླ་ཉེ་
ཡི་རང་དང་། སྒྲོབ་འདོད་བསྐྱེད་ཅིང་། གསོལ་འདེབས་ཀྱི་ཆོག་ཐ་མ་ལན་
གཉིས་བརྗོད་པའི་ཕྱི་མ་ལ་དེ་དང་དེའི་རྣམ་ཐར་བཞིན་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་
ཏན་ཐོབ་བྱུང་སྟུང་བ་བྱེད།

མཐུག་ཏུ་དཔལ་ལྷན་སྒྲུབ་པའི་རྣམ་ཐར་ཐར་པ་ལ། །སོགས་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་
སྒྱུར་བ་བྱག་ལེན་ཡིན། དེ་དག་ཟིན་ནས་ལམ་རིམ་ལ་བཞུགས་སྒྲོམ་ལོགས་སུ་
མི་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་ཆོ། ཡོན་ཏན་གཞི་གྱུར་མ་བཏོན་ནས་བཞུགས་སྒྲོམ་བྱེད།
བཞུགས་སྒྲོམ་ལོགས་སུ་བྱེད་པས་ནི་འདོན་མི་དགོས་པར་ཆོགས་ཞིང་བསྐྱེད་
བས་ཆོག །དེ་ནི་སྒྲུབ་པ་རྗེ་རྗེ་འཆང་གི་ཐུགས་ཀྱི་རྣམ་འདོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་
གཞན་རྣམས་གསལ་བར་བྱས་ཏེ་མེ་ལོང་ལ་ཏས་བཏབ་པ་བཞིན་འོག་གི་
རྒྱལ་ཆེན་སོགས་རིམ་བཞིན་འོག་མ་འོག་མ་གོང་མ་གོང་མ་ལ་བད་འདབ་
བཞིའི་སྟེང་དུ་བཞུགས་པའི་ཡི་དམ་གྱི་བར་དང་། དེ་བཞི་ཡང་ཐུབ་དབང་
རྗེ་རྗེ་འཆང་གི་ཐུགས་ཀྱི་བསྐྱེད་ དེ་ནས་ལྟ་བུ་བརྒྱུད་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་འཇམ་དབྱངས་
ལ་དང་། སྒྲོད་བརྒྱུད་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་བྱམས་པ་ལ། བྱིན་རྒྱལ་བས་བརྒྱུད་པའི་སྒྲུབ་པ་རྗེ་
རྗེ་འཆང་ལ། ཆོས་འབྲེལ་དངོས་ཐོབ་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་རྩ་བའི་སྒྲུབ་པ་ཞལ་མཇལ་དུས་
ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ལ་བསྐྱེད་ཞིང་དེ་ལྟ་ལ་དམིགས་ཏེ། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་
དངོས་སུ་མཇལ་བའི་སྐལ་བ་ཅན་དེ་དཔེ་སྟུང་དུ་གསལ་སྒྲུབ་བཏོན། དེ་ནས་
བྱམས་པ་འཇམ་དབྱངས་གཉིས་འོད་དུ་ཞུ་ནས་གཙོ་བོར་བསྟོམ། རྗེ་རྗེ་འཆང་
ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔེ་ཚུལ་དུ་བྲིམ། དབྱས་ཀྱི་རྩ་བའི་སྒྲུབ་པ་ཞལ་མཇལ་དུས་

ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དེ་འོད་ཀྱི་བྱས་ན་ཉེན་འབྱེལ་གྱི་གནད་ལ་གཞི་བཟུང་བས། ཙ
བའི་སྒྲ་མ་ཞལ་བཞུགས་མ་བཞུགས་གང་ལྟར་ཡང་འོད་ཀྱི་མི་བྱེད་པར་མར་
དོག་ལ་ནས་འབྱུང་བཅུག་པ་ལྟར་གཙོ་བོའི་ཐུགས་ཀའི་དོ་རྩེ་འཆང་ལ་བསྟེན།
སེང་ཁྱི་དང་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་བཅས་གཙོ་བོའི་པད་གདན་ལ་ཐིམ། གཙོ་
བོ་ཡང་འོད་དུ་ཀྱི་སྟེ་རང་གི་སྦྱི་བོའི་སྒྲ་མ་ལ་ཐིམ། གཙོ་བོའི་པད་གདན་ཡང་
སྦྱི་བོའི་སྒྲ་མའི་པད་གདན་ལ་ཐིམ། སྦྱི་བོའི་སྒྲ་མ་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་ཐུབ་པའི་རྣམ་
པར་གསལ་བ་ལ་སྦྱབས་གནས་ཀྱན་འདུས་སུ་བལྟས་ནས་ཡན་ལག་བདུན་
པ་མཆུལ་དང་བཅས་པ་མདོར་བསྡུས་ཕུལ་རྗེས། གཞི་གཅིག་ལ་ནན་ཏན་
ཀྱིས་འདེབས་པའི་ཕུར་པ་བཞིན། སྒྲ་མ་གཅིག་ཕུ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་
པའི་ཕུར་ཚུགས་གསོལ་འདེབས་བྱ་ཡི། འདི་ལས་འདི་ཨི་དག་སྟམ་ནས་
གསོལ་བ་འདེབས་ཡུལ་བརྗེ་བར་མི་བྱ། འདེབས་ཡུལ་མང་དགས་ན་དོན་
མི་འབྱུང། དེ་ཡང་མཆོག་གསུམ་དང་སྦྱབས་གནས་ཀྱན་འདུས་ཀྱི་སྟོན་ནས་
གསོལ་བ་འདེབས། སྦྱ་བཞིའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་གསོལ་འདེབས་འདི་དགའ་ལྡན་
སྦྱུལ་པའི་སྟེགས་བམ་ལས་བྱུང་བའི་ཆོག་ཡིན་པས་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་ཆོན་ཁ་
ཆེ། གསོལ་འདེབས་དེ་ཡང་ཆོག་རྒྱུད་རྣམས་མཉམ་པར་བྱ་ཡི། སྦྱིབ་བུལ་
ཆོས་སྦྱུང་བདག་ཉིད་སྒྲ་མ་ལྟག་པའི་ལྟ། །ཟེར་བ་ལྟ་བུ་རིང་ཐུང་སྦྱ་ཆོགས་མི་
བྱ། འདིའི་ཆེ་སྟོ་སྟོང་བདག་གཞན་མཉམ་བརྗེ་ལྟ་བུར་སྟོབ་སྦྱབས་སྟོང་རྗེའི་
ལྟ་མཆོག་འཕགས་པ་སྦྱན་རས་གཟིགས་ཡིན་པས། སྦྱ་བཞིའི་བདག་ཉིད་
སྒྲ་མ་ལྟག་པའི་ལྟ། །སྒྲ་མ་སྦྱན་རས་གཟིགས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་

བསྐྱུར། ལྟ་བའི་སྐབས་འཇམ་དབྱངས་ལ་བསྐྱུར་བ་རིགས་འགྲོ། འདི་ཡན་
 སྒྲོལ་བ་ཡིན་པས་འགོ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ནས་ཞི་ལྷག་བར་འདྲ། ལྷ་
 མ་དེ་ཉིད་མི་བསྐྱུ་བར་སྒྲི་བོར་བཞུགས་བཞིན་པའི་རང་ནས་དམིགས་སྒྲོར་
 རྣམས་སྦྱང་། མི་འཆར་ན་སྒྲར་མཐུལ་འབྱལ་ཞིང་གསོལ་བ་འདེབས། འདིའི་
 བར་ལ་དངོས་གཞི་འཇུག་དགོས་པ་ཡིན་པས། ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་བདེ་སྦྱར་
 སོགས་སྒོ་དང་བསྐྱེད་ནས། དེ་ཐོག་ནས་སྒོ་སྦྱང་། དེ་ཡང་སྐབས་སོ་སོའི་
 རྟོགས་པ་སྒྲི་བའི་གསོལ་འདེབས་བྱས་པས་སྒྲི་ལས་བདུད་ཅི་སྒྲི་ལྟའི་རྒྱན་
 བབས་ནས། དེ་དང་དེའི་སྐབས་ཀྱི་གོགས་བྱེད་སྦྱངས། དེ་དང་དེའི་ལམ་
 རྒྱུད་ལ་སྒྲིས་པར་བསམ། དེ་ལྟར། ཐུབ་དབང་དོ་རྩེ་འཆར་ལ་གསོལ་བ་
 འདེབས། །ཞེས་པ་ཡན་གྱི་སྒྲོལ་བ་རྣམས་འོག་གི་དམིགས་སྒྲོར་ཀྱན་ལ་འདྲ།
 དེ་ནས་བདག་དང་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བར་སྒྲིས་ནས་ཡུན་རིང་
 ལ་ལྷགས་བླ་མ་པའི་སྒྲིག་བསྐྱེད་སྒྲི་ཆོགས་པ་ཞིག་སྦྱང་བ་འདི་ཞེས་སོགས་
 བདེ་ལམ་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་དང་། སྒྲིས་བྱ་ཆེན་པོའི་སྐབས་འཁོར་བར་
 སྒྲིས་ནས་ཡུན་རིང་ལ་ཞེས་པ་དོར་ནས་གསོལ་འདེབས་བྱ། དེ་ནས་དངོས་
 གཞི་བསྐྱོམ་དགོས་པ་ཡིན་ལ། སྐོམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དམིགས་པ་ཞིག་ལ་སྦྱར་
 ཉི་འདྲིས་ཐབས་བྱེད་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པས་དེ་ཡང་བཤེས་གཉེན་ལ་མ་དད་
 པའི་སེམས་དེ་དད་པའི་སེམས་ལ་སྦྱར་ཉི་དེ་ལ་འདྲིས་ཐབས་བྱེད་པས་
 སེམས་དེ་རང་གི་དབང་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་བསྐྱོམ་པ་སྟེ། རང་སེམས་ཉོན་
 མོངས་པའི་དབང་དུ་སོང་བ་དེ་ལྷོག་ནས་དམིགས་པ་ལ་སྦྱར་བའི་ཆེད་ཡིན།

དེ་ལའང་དབྱུང་འཛོག་གི་སྒྲིམ་གཉིས་ཡོད། དབྱུང་སྒྲིམ་ནི་ལུང་རིགས་
དཔེ་དང་གཏན་ཆིགས་སོགས་མང་པོ་བསམས་ནས་བསྒྲིམ་པ་ལ་ཟེར། དེ་
ཡང་གོ་སླ་བར་བརྗོད་ན། རང་རེ་ཆོས་རྒྱན་དུ་དབྱུང་སྒྲིམ་ལ་སྟག་བྱས་ཀྱང་།
བྱེད་ས་ནོར་ཞིང་དུག་གསུམ་ལ་དབྱུང་སྒྲིམ་བྱས་པ་ཡིན། དཔེར་ན་ཁོང་ཁྱོ་
ལ་མཆོན་ན། དང་པོར་དབྱ་བོ་དེ་མི་བླ་བ་ན་ཁོང་ཁྱོ་མི་སྐྱེ་ལ། དེ་བླ་ནས་
དེས་ནི་ན་ནིང་ཆིག་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་སྤྲུལ། ལས་འདི་འབྲ་བྱས། དེ་ནས་ཡང་
འདི་འབྲ་བའི་བརྟན་བཅོས་བྱས། ཐ་ན་མི་འདིས་མིག་གིས་ཀྱང་འདི་བཞིན་
བལྟས་པ་སྟེ་ཞེས་སོགས་ཡང་ཡང་བླ་བ་ན། གཞོང་དམར་ཕྱར་ཕྱར་བ་
དང་། མཆན་ཁུང་ནས་རྩལ་ཡང་དོན་ཞིང་། དེའི་ཆེ་དབྱ་དེ་མིག་སྤར་ཡོད་
ན། མགོ་བོ་ལ་ད་ལྟ་རང་ཁུ་ཚུར་བརྟེན་པ་ཐེ་མི་ཆོམ་པ་ལྟ་བུའི་ཁོང་ཁྱོ་སྐྱེ་བ་
དེ། དེ་ལ་དབྱུང་སྒྲིམ་བྱས་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་འདོད་ཆགས་སོགས་ལའང་
འབྲ་ཞིང་། རང་རེས་རྟགས་གསལ་ལ་བསམ་མཐོ་བཏང་བ་ནའང་། གཞན་
ཆར་གཙོད་པའི་ཐབས་འབའ་ཞིག་ལྟར་སྤངས་པས་མ་བྱུང་བ་མ་གཏོགས་
རང་གི་སེམས་སྟངས་ལ་སྒྲོ་ཁ་ནང་དུ་བསྒྲོར་ཏེ་དབྱུང་ན། འདི་ནས་བཤུད་
པའི་དབྱུང་སྒྲིམ་རང་ཡིན། རང་རེ་ནི་སྒྲིམ་ཆེན་དང་སྒྲིམ་ཆེན་མི་འབྲ་ཞིང་
ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་ལ་དབྱུང་སྒྲིམ་འབའ་ཞིག་བྱས་པས་འབྲུག་ཐག་ཀྱང་
གཞན་ལས་ཉེ། ཞིང་ཁམས་ཀྱང་རི་ཁྱུང་ཐམས་ཅད་བརྒྱ་རྩ་ག་ལྟར་དམར་
བའི་གནས་ངན་ཞིག་ཏུ་སྒྲེབ་ཉོན་ཡོད་གསུངས། དེས་ན་རང་རེས་དོན་མ་
ཡིན་པའི་སྤྱོད་ལ་དབྱུང་སྒྲིམ་བྱས་པའི་ཆ་བ། ག་རེ་དལ་འབྱོར་ནི་ཅི། ཉེད་

དཀའ་ཚུལ་ནི་ཅི། རི་ལྷར་དོན་ཆེ། ཞེས་སོགས་དབྱུང་དགོས། དེ་ཡང་ས་
 བཅད་སོ་སོར་ངེས་པར་བྱས་ནས། དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་ཆེད་དཀའ་བསྐྱོམ་
 པའི་སྐབས་དེ་ཁོ་ནར་བྱེད་དགོས་ཀྱི། ཚུ་སྒྲོད་ཀྱི་ནང་དུ་བྱལ་བསྐྱོམ་བ་ལྷར་
 ཆོས་ཡིན་པས་སྒྲོན་མེད་སྒྲུལ་ནས་མགོ་མཐུག་གང་ཟིན་ཟིན་ནས་དམིགས་
 པ་བསྐྱུང་ན་ངན་ལང་དུ་སོང་ནས་གོགས་ཆེན་པོ་བྱས་ཏེ་སེམས་བྱིང་གོད་
 དུ་འགོ་བའི་སྐྱོམ་སྒྲོན་ཡིན་པས་དེས་མི་ཆེ་མི་ལ་པོར་དགོ་སྒྲོར་སྒྲོན་ཅན་དུ་
 འགོ། དེ་སོང་ན་རང་གིས་འདི་བསྐྱོམས་སོ་སྒྲུལ་པའི་ཆ་འཛོགས་ས་མི་ཆེད་
 པས། དེ་ལྷར་མིན་པར་འཆི་བ་མི་ཏྲག་པ་ལྷ་བྱར་མཆོན་ན། དེར་གཏོགས་
 པའི་ལུང་དང་རིགས་པ་དཔེ་དང་གཏན་ཆིགས། ཐ་ན་དེ་རིང་གོང་པའི་ནང་
 གི་མི་ཞི་བ་ཚུན་བསྐྱུར་ཏེ་བསྐྱོམ་ཆོག་ཤེས་པ་ལྷ་སྐྱུང་ས་པ་རྣམས་ཙུ་
 བར་བྱས་ཏེ། ཚུ་ཁང་ནང་གི་ཞོག་བྱ་གཅིག་ཆེད་ཀྱང་དེའི་དོན་ཚུན་དེ་སྒྲོང་
 དུ་བསྐྱུར་ནས་བསྐྱོམ། སྐྱོ་མང་པོ་ནས་བསམས་པས་སྐྱེ་སྐྱ་བ། སྐར་སྐྱོ་མང་
 པོ་ནས་བསམས་པས་ཞེ་སྐར་སྐྱེ་བ་བཞིན་ཡིན། དེས་ན་ཞེ་གནས་ལ་ཐུག་
 པའི་བར་ཀྱི་སྐྱོམ་རྣམས་དབྱུང་སྐྱོམ་དང་། ཞེ་གནས་བྱུ་བ་ནས་དམིགས་པ་
 གཅིག་ལ་སེམས་འཛིན་པ་ལྷ་བྱ་ནི་འཛོགས་སྐྱོམ་ཡིན། ཁ་ཅིག་གིས་འཛོགས་
 སྐྱོམ་ཀྱ་སྐྱ་ལའི་སྐྱོམ་དང་། དབྱུང་སྐྱོམ་མཁས་པའི་སྐྱོམ་དུ་བཤད་པ་དང་།
 ཡང་དབྱུང་སྐྱོམ་གྱིས་འཛོགས་སྐྱོམ་ལ་གཞོད་པར་བཤད་པ་སོགས་ནི་མི་
 འཐད་གསུངས།

༥ ཉིན་བདུན་པར། རི་སྐད་དུ། རྒྱལ་སྐས་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ལྷས། མི་ཡི་བྱ་

ལ་བརྟེན་ནས་ནི། །སྤྱག་བསྐྱེད་ཆུ་བོ་ཆེ་ལས་སློལ། །བྱ་འདི་ཕྱིས་ནས་ཉིད་
དཀའ་བས། །སྤྱོད་པ་དུས་སྤྱི་གཉིད་མ་ལོག། །ཅེས་པའི་ལུང་འདྲེན་མཛད་
ནས་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལས་སློལ་བར་བྱེད་པའི་བྱ་དང་འབྲ་བའི་
མིའི་ལུས་ཉིན་རྒྱུ་པར་དག་པ་འདི་ཉིད་ནས་མ་ཞི་ཚུན་ཆད་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་
ཆགས་པ་མ་ཡིན་པར། ཆེ་རབས་གཏན་གྱི་འདུན་མ་ཞིག་མ་བསྐྱབས་ན།
ཕྱི་ནས་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལས་སློལ་བའི་བྱ་ལྟ་བུའི་ཉིན་འདི་
ཉིད་པར་དཀའ་བས་ད་རེས་གཏན་གྱི་འདུན་མ་ཞིག་སྐྱབ་པར་བྱེད་དགོས།
དེ་སྐྱབ་པ་ལ་སྐྱབ་ཚུལ་ཤེས་དགོས་པས། དེས་ན་བདག་གིས་མ་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱ།
དེའི་ཆེད་དུ་སྦྱེས་བྱ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ཐབ་བྲིད་ཉན་ནས་ལེགས་
པར་ཉམས་སུ་ལེན་སྟམ་པའི་ཀུན་སློང་བཙུགས་ཚུལ་དང་། དེ་ལ་ས་བཅད་འདི་
ལྟར་ཡོད་པ་ལས། ཞེས་སོགས་སྤར་ས་བཅད་སོང་བེན་པ་རྒྱམས་གསུངས་
ནས།

བཞི་པ་གདམས་པ་དངོས་ཀྱིས་སློབ་མ་ཇི་ལྟར་བཀྱི་བའི་རིམ་པ་ལ།

ལམ་གྱི་རྩ་བ་བཤེས་གཉིན་བསྟེན་པའི་ཚུལ་དང་།

བསྟེན་ནས་སློ་ཇི་ལྟར་སྦྱང་བའི་རིམ་པ་གཉིས་ལས། འདིར་བཤེས་
གཉིན་བསྟེན་ཚུལ་ནས་འཆད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྦྱོར་ཆོས་ལ་བཤད་པ་

བཞི་བཤད་མ་ཐུབ་ཀྱང་། དངོས་གཞིའི་བྲིད་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ནས་
 བརྒྱད་བསྐྱར་བཤད་དང་བཅས་བྲིད་ཐེངས་བཞི་འབྲུལ་དགོས་པ་ཡིན་ལ།
 རྗེས་སུ་ཐུག་བཞེས་ཀྱང་དེ་ལྟར་དུ་དགོས། དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་ན་ཤིང་བཟོ་
 ལྟ་བཟོ་སོགས་མིག་གིས་བལྟས་ཏེ་བྲས་ཆོག་པའི་ལས་ལའང་། དང་པོར་
 སྟོབ་མཁན་ལ་བརྟེན་དགོས་ན། ཆེ་རབས་གཏན་གྱི་འདུན་མ་སྐྱབ་བྱེད་གྱི་
 སངས་རྒྱས་གྱི་སར་བཟོད་པའི་ལམ་གྱི་ཚུལ་ཤེས་པ་ལ། བཤེས་གཉེན་ལ་
 བརྟེན་དགོས་པ་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། ཁ་ཅིག་གིས་སྒྲ་མ་མེད་ཀྱང་དཔེ་
 ཆ་ལ་བལྟས་ན་ཤེས་སྟུང་ཡང་དེས་མི་ཆོག་པར་སྒྲ་མ་མཆན་ཉིད་དང་ལྡན་
 པ་ཞིག་བསྟེན་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་འདི་ནས་རྒྱ་གར་ལྟ་བུར་འགོ་བའི་ཆེ་ས་
 མཁན་ཞིག་ངས་པར་བཅའ་དགོས་ལ། དེ་ཡང་གང་བྱུང་གིས་མི་ཆོག་པར།
 སྒར་འགོ་ཁྱོད་བ་སོགས་རྒྱས་ཡོད་ཅིག་ལ་བརྟེན་དགོས་པ་བཞིན་དུ། ལམ་
 སྟོན་མཁན་གྱི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་སུ་བཟོད་པའི་
 ལམ་དེར་འབྲིད་ཐུབ་པ་ཞིག་དགོས། གཞན་སྒྲིག་གོགས་སོགས་གང་བྱུང་
 ལ་བརྟེན་ན། ལམ་རི་ལྟ་བུར་མི་བཞི་ཞིང་། ལོག་པར་གོལ་བར་འགྱུར་བ་
 ཡིན་པས། ཐོག་མར་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ་འདི་གལ་ཆེ། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་
 ཀྱང་ལམ་གྱི་རྩ་བ་ཞེས་གསུངས་པ་གནད་ཆེ།

དེ་ལ་ཐོག་མར་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ཚུལ་ལ་བཞི།

བསྟེན་པའི་ཕན་ཡོན།

མ་བསྟེན་པ་དང་བསྟེན་ཚུལ་ལོག་པའི་ཉེས་དམིགས། བསམ་པས་
བསྟེན་ཚུལ། སྒྲིབ་བས་བསྟེན་ཚུལ་ལོ། ་དེ་ཡང་སྟོན་དུ་བསྟེན་པའི་ཕན་
ཡོན་དང་། མ་བསྟེན་པའི་ཉེས་དམིགས་བསམ་དགོས་ཤིང་། དེ་བསམ་ན་དེ་
བསྟེན་པ་ལ་སྟོ་ཤུགས་ཆེ་བ་འབྱུང་། དང་པོ་བཤེས་གཉིན་བསྟེན་པའི་ཕན་
ཡོན་ལའང་སྒྱུར་ལམ་ལས་གསུངས་པ་སྒྲ་མའི་གསུང་རྒྱན་ལྟར་བཀོད་པ་
ས་བཅད་བརྒྱད་ཡོད། དེའི་དང་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་ཉེ་བ་ལའང་
སྒྲ་མས་གདམས་པ་བསྟེན་པ་རང་གིས་ཉམས་སུ་སྒྲངས་པས་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་ཉེ་བ་དང་། སྒྲ་མ་མཆོད་ཅིང་བསྟེན་བཀྱར་བས་ཀྱང་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་ཉེ་བ་ཞེས་ས་བཅད་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ནས་འབྲིད་པ་བདག་
གི་སྐྱབས་མགོན་དུགས་པོ་སྒྲ་མ་རིན་པོ་ཆའི་གསུང་རྒྱན་ཡིན། དེ་ལ་དང་
པོ་ནི། སྒྲིབ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་ཉེ་བ་ཡང་བཤེས་གཉིན་བསྟེན་པའི་
ཕན་ཡོན་ཡིན་ཏེ། ལམ་གཞན་ལ་བསྐྱལ་ཆེན་གྲངས་མེད་དུ་མར་བསྐྱབ་
དགོས་པའི་ས་ལམ་རྣམས། འགའ་ཞིག་གིས་ཆེ་གཅིག་ལ་བཀོད་ཐུབ་པའང་
བཤེས་གཉིན་བསྟེན་ཚུལ་ཚུལ་བཞིན་བྱས་པ་ལས་བྱུང་། སྐྱགས་སྒྲ་མེད་
ཀྱི་སྒྱུར་བྱང་ཀྱང་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ལམ་ཀྱི་སྟོག་དུ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བ་རྗེ་
མེད་ལ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ལྟར་ཡིན། གང་གི་དྲིན་གྱིས་བདེ་ཆེན་གནས།
།སོགས་དང་། གང་གི་ཐུགས་རྗེས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་དབྱིངས། །ཞེས་སོགས་

འདྲེན་པར་མཛད་ནས། སླ་མ་གང་གི་བཀའ་ངེན་དང་ཐུགས་རྗེ་ལས། བདེ་
 བ་ཆེན་པོའི་དབྱིངས་ཆོས་སྐྱའི་གོ་འཕང་ཡང་སླ་མ་བསྟེན་ཚུལ་ཚུལ་བཞིན་
 བྱས་ན་སྐད་ཅིག་སྟེ་སྟིགས་དུས་ཀྱི་ཆེ་མུང་གཅིག་ལ་སྟེར་བར་མཛད་པ་
 ཡིན། འདིའི་སྐད་ཅིག་མ་འདི་མར་དཔྱལ་བ་དང་། ཡར་ལྟའི་ཆེ་ཆད་ལ་སྟེས་
 ན་མིའི་ཆེ་འདི་སྐད་ཅིག་ཅམ་ཡིན་པ་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་དགའ་ལྡན་དུ་
 གྱོན་པའི་རབས་བཅས་གསུངས། དེར་མ་ཟད་རང་རེའི་འཁོར་བའི་སྤྱི་ཕྱིའི་
 མཐའ་ལ་སྟེས་ནའང་ཆེ་མུང་འདི་སྐད་ཅིག་ཅམ་ཡིན། སླ་མ་བསྟེན་ཚུལ་
 ཚུལ་བཞིན་མ་བྱུང་ན། སྒྲགས་སླ་མེད་སོགས་ཅི་འདྲ་ཞིག་ལ་བརྟེན་གྱང་ས་
 ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་ཅུང་ཟད་གྱང་མི་སྟེ། དེ་བསྟེན་ཚུལ་ལེགས་ན་ཟུང་འཇུག་
 གི་གོ་འཕང་བསྐྱལ་པ་མང་པོར་བསྐྱབ་དགོས་པ་དེ་ཡང་སྦྱར་དུ་འཐོབ་རུས་
 བར་ལམ་རིམ་བདུད་ཅིའི་སྟོང་པོ་ལས། གྱངས་མེད་བསྐྱལ་པ་རྒྱ་མཚོར་
 བཅོམ་པ་བརྒྱས། །བསྐྱབས་གྱང་ཤིན་ཏུ་རྟེན་དགའ་ཟུང་འཇུག་ཆེ། །སླ་མའི་
 མཐུ་ལ་བརྟེན་ན་སྟིགས་དུས་ཀྱི། །ཆེ་མུང་གཅིག་ལ་བདེ་སྒྲག་འགྲུབ་པར་
 གསུངས། །ཞེས་པ་ལྟར་དང་། མདོ་ལུགས་ལ་ཡང་སླ་མ་བསྟེན་ཚུལ་བྱུང་
 བར་དུ་འཕགས་པ་བྱུང་ན་ལམ་ཤིན་ཏུ་སྦྱར་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྟག་
 ཏུ་དུའི་རྣམ་ཐར་གསུངས་ནས། རང་རེས་སངས་རྒྱས་ལྟ་བུ་མཛུལ་ན། སླ་མ་
 ལས་སྟག་པའི་སངས་རྒྱས་མཛུལ་སྟམ་ནས་དེས་ཆོག་པར་བྱེད་ཆོད་ཡོད་
 གྱང་། རྟག་ཏུ་དུས་སངས་རྒྱས་དཔག་མེད་མཛུལ་ཡང་དེས་མ་ཆོམ་པར་སླ་
 མ་ཆོལ་བ་གནད་ཆེ་སྟེ། རང་དང་ཆེ་རབས་ལས་ཀྱིས་འབྲེལ་བའི་སླ་མ་དང་

མ་མཇལ་ན། གཞན་སྐྱུས་ཀྱང་རང་ལ་དོན་ཆེ་བ་ཞིག་མི་འབྱུང་བས་ཡིན།
 དེའི་ཆེ་མཆོད་པ་འབྱུལ་བའི་རྒྱ་ཙམ་ནི་བརྒྱ་གྱིན་གྱིས་རིན་པོ་ཆེ་ཞིག་
 གྱིན་ན་དེས་ཆོག་ཀྱང་། རང་གི་ཆོག་ས་རྫོགས་པ་ལ་སློབས་ཆེ་བས་ཆོས་
 འཕགས་ལ་བཀྱར་སྟེ་ཆེད་དུ་ཏྲག་ཏུ་དུ་རང་གི་སྐྱུ་ལུས་ཀྱི་ཤ་བཅད་ཅིང་།
 ཁྲག་གཏར་བ་སོགས་མཛད། དང་པོར་སངས་རྒྱས་མང་པོའི་ཞལ་གཟིགས་
 སྐབས་ཆོས་རྒྱན་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཐོབ་པ་ཐེག་ཆེན་ཆོག་ས་ལམ་ཆེན་པོ་བ་
 ཡིན་པ་ལ། ཆོས་འཕགས་མཇལ་ཏེ་ཆོས་བསྟན་པ་ན། ས་བརྒྱད་པ་ནོན་ཅིང་
 མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་དེ་བཞེས་གཉིན་བསྟེན་ཚུལ་འགྲན་ཟླ་
 མེད་པར་མཛད་པས་དེ་ལྟར་ལམ་སྐྱུར་དུ་སོང་བ་ཡིན་གྱི། གཞན་དུ་མ་དག་
 ས་བདུན་གྱི་གནས་སྐབས་ན་བསྐྱལ་ཆེན་གྲངས་མེད་ཀྱི་ཆོག་ས་རྫོགས་
 དགོས་པར་བཤད་པས་སོ།།

དེས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་བཟོད་པ་སྐྱུར་མི་སྐྱུར་ནི། ཟླ་མ་
 བསྟེན་ཚུལ་ཚུལ་བཞིན་བྱུང་མ་བྱུང་ལ་རག་ལས་ཤིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ན་ནི་
 གདམས་ངག་སྒྲ་རེ་བསྟན་ཅིང་ཉམས་སྲུ་སྒྲངས་ན་ཡང་། དེའི་ཆོད་གྱིས་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་ཉེ། དེ་ཡང་སྐྱེས་བུ་ཚུང་དུའི་ལམ་ཙམ་དུ་འབྲིང་
 རུས་པ་ཞིག་བསྟེན་པ་བས་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་སྟོན་རུས་པ་ཞིག་བསྟེན་
 ན་སྤྱི་མ་ཆེས་སྐྱུར་ཏེ། ལམ་ཡོངས་རྫོགས་སྟོན་རུས་པའི་ཟླ་མ་ཞིག་དང་།
 སློབ་མ་དཀའ་སྐྱུད་རུས་པའི་སྟོད་ལྗན་ཞིག་མཉམ་དུ་སྤྲད་ན། སངས་རྒྱས་
 ལག་པས་བཟོས་པ་ལྟར་དཀའ་ཆོག་ས་མེད་པར་འབྱུང་བར་གསུངས། ས་

དམ་བས་ཀྱང་། སླ་མས་བསྐྱལ་ན་གང་འདོད་གནས་སུ་སླེབས། །ཀྱང་སྐར་
མོས་གྲུས་ཕུལ་ཅིག་དེང་རི་བ། །ཞེས་གསུངས། སྐྱ་སྐྱབ་གྱིས། རི་དབང་ཅེ་
ནས་གང་ཞིག་ལྟར་གྱུར་ན། །ལྟར་བར་མི་བྱ་སྟམ་ཡང་ལྟར་བར་འགྱུར། །སླ་
མའི་དྲིན་གྱིས་པན་པའི་ལུང་ཐོབ་ན། །གྲོལ་བར་མི་འགྱུར་སྟམ་ཡང་གྲོལ་
བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རི་པོ་མཐོན་པོའི་ཅེ་ནས་མར་ལྟར་བ་
ན། སྐར་ལོག་སྟམ་ཡང་ལྟོག་པར་མི་རུས་པ་བཞིན། སླ་མ་བསྟེན་ཚུལ་རི་
བཞིན་གྱུར་ནས་དེས་བྲངས་པ་ན་འཁོར་བ་ལས་མི་གྲོལ་སྟམ་ཡང་གྲོལ་བར་
འགྱུར་ལ། དེ་ལ་མ་བརྟེན་ན་ས་ལམ་རྩུང་བྱང་ཅམ་ཡང་བགྲོད་པར་མི་རུས་
གསུངས།

གཉེས་པ་སླ་མ་ལ་མཆོད་ཅིང་བསྟེན་བཀྱར་བས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
གོ་འཕང་ལ་ཉེ་བ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་སུ་བགྲོད་པ་ལ་ཆོག་ས་དཔག་ཏུ་མེད་
པ་ཞིག་བསག་དགོས་ལ། དེ་འདྲ་བའི་ཆོག་ས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བདེ་སླག་ཏུ་འདུམ་
པ་ནི། སླ་མ་ལ་མཆོད་པ་ཉིད་ལས་ལྷག་པ་མེད། གང་ཕྱིར་སྟོགས་བཅུའི་
སངས་རྒྱས་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསོད་ནམས་པས། །སློབ་དཔོན་
བ་སྦྱེའི་ཁུང་གཅིག་མཆོག་ །དེ་ཕྱིར་སློབ་དཔོན་མཆོད་བྱེད་པ། །སངས་
རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་གཟིགས། །ཞེས་པ་ལྟར་རྒྱུད་དང་བསྟན་
བཅོས་མང་པོར་སྟོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཐམས་ཅད་ལ་མཆོད་པ་
ཕུལ་བ་ལས། སླ་མའི་སྦྱེའི་བ་སྦྱེའི་ཁུང་བྱ་གཅིག་མཆོད་པ་པན་ཡོན་ལྷག་
པར་གསུངས་ཤིང་། རྗེ་ས་པཎ་གྱིས་ཀྱང་། བསྐྱལ་བ་སྟོང་དུ་པ་རོལ་ཕྱིན་

པའི་ཚུལ། །མགོ་དང་རྒྱུ་ལག་བདོག་པ་གཏོང་བའི་ཆོག་ས། །སྒྲ་མའི་ལམ་
འདིས་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་སྒྱུད། །རིམ་གྱོ་གྱོས་ལ་དགའ་བ་སྒྲོམས་ཤིག་
ཨང་། །ཞེས་བསྐྱལ་བ་སྟོང་ཕྱག་ཏུ་མགོ་དང་རྒྱུ་ལག་སོགས་གཏོང་བའི་
ཆོག་ས་རྒྱ་ཆེན་པོ་འང་སྒྲ་མ་ལ་མཉེས་པ་སྒྱུ་བ་པའི་ཆོག་ས་རྒྱུ་དུ་གཅིག་
གིས་འདུམ་པར་གསུངས། ཆོག་ས་དེ་ཙམ་རྫོགས་པ་སྒྱུར་བ་དེ་ཙམ་གྱིས་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་ཉེ། དེ་ཡང་དུད་འགོ་དང་། མི་དང་། ཉན་ཐོས་
དང་། རང་རྒྱལ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་
དང་། སྒྲ་མ་རྣམས་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་ལས་བྱི་མ་བྱི་མ་མཆོད་པའི་ཡུལ་སྟོབས་ཆེ།
སྟོན་དགོ་བ་ཤེས་སྟོད་ལུང་པས། སྟོད་ལུང་གི་དགོ་འདུན་རྣམས་ལ་མཆོད་
སྟོན་བྲངས་པ་ལས། ལོ་པའི་བྱི་ལ་ཟན་བྱིན་པ་བསོད་ནམས་ཆེ་ཞེས་པོར་
པའི་ནང་གི་མར་ཁུ་ཚུན་ཆད་བསགས་ཏེ། ལོ་པའི་བྱི་ལ་བསྐྱར་སྐྱད། དེ་ཡང་
རྒྱུད་ལས། དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཀྱན་མཆོད་པས། །སྒྲ་མའི་བ་སྒྱུ་གཅིག་
མཆོད་ལྟག །ཅེས་པ་ལྟར་སྒྲ་མའི་བ་སྒྱུ་འཁྱུང་བྱ་མཆོད་པ་སྟེ། དེ་ནི་སྒྲ་མའི་
ཆེབས་ཏྲ་དང་། སྒྲོ་བྱི་དང་། འཁོར་གཡོག་སོགས་ལ་བྱེད་ཀྱི། སྒྱུ་རང་ག་བ་
ལ་མི་ཟེར་གསུངས།

གཉིས་པ་རྒྱལ་བ་རྣམས་དབྱེས་པར་འགྱུར་བ་ལའང་བསམ་ལུགས་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ལྷོགས་བཅུ་འི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་རང་ལ་ཆོས་
སྟོན་པར་བཞེད་ཀྱང་། ལོངས་སྐྱུ་ལྟ་ཞོག །སོ་སྐྱེ་ལས་དག་ཡན་ཆོད་ལ་སྒྱུར་
དུ་རུང་བའི་མཆོག་གི་སྒྱུ་ལ་སྐྱུ་དངོས་སུ་མཇུག་པའི་སྐྱལ་བ་ཙམ་ཡང་མེད་

པས། སྐྱེ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་ཆོས་སྟོན་པ་རང་ཅག་གི་སྐལ་བར་མ་གྱུར་
 ཅིང་། དེས་ན་རང་གི་སྐལ་བ་དང་འཆ་མས་པའི་སྐྱེ་ཞིག་བསྟན་ནས་ཆོས་
 སྟོན་དགོས། དེའི་ཕྱིར། དེང་སང་འདུས་སྡེ་རྣམས་ཀྱིས་འཐུས་མི་བཏང་བ་
 བཞིན་དུ། ཕྱོགས་བཅུ་འུ་ལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་རང་རེའི་ཆེད་དུ་སླ་མར་སྐྱལ་
 ལ། དེ་ལ་བསྟེན་ཚུལ་ཚུལ་བཞིན་བྱས་ན་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་
 མཐུན་ཅིང་དགེས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། དགེས་ཚུལ་ཡང་བདུད་ཅིའི་སྙིང་
 ཐོ་ལས། བཞེས་གཉེན་དམ་པ་ཚུལ་བཞིན་བསྟེན་བྱས་ཆོ། །འདི་ནི་སྦྱར་དུ་
 སྲིད་ལས་གྲོལ་འགྱུར་ཞེས། །བྱ་ལ་པན་པ་སྐྱབ་པ་མས་མཐོང་བཞིན། །རྒྱལ་
 བ་མ་ལུས་ཐུགས་ཡིད་གཏིང་ནས་དགེས། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་རྒྱལ་
 བ་རྣམས་ཀྱིས་མས་བྱ་གཅིག་པ་ལ་བརྩེ་བ་ལྟར། རང་ཅག་རྣམས་འཁོར་བ་
 དང་ངན་སོང་གི་སྐྱུག་བསྐྱལ་ལས་གྲོལ་བའི་ཐབས་ཁོ་ན་མཛད་པ་དེའི་ཕྱིར་
 ལེགས་ཆོག་མས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅུ་བ་སླ་མ་བསྟེན་ཚུལ་ཇི་བཞིན་བྱུང་བ་ན། དེ་
 མཐུན་ནས་བཞེད་དོན་འགྱུར་པས་མཉེས་པ་ཡིན།

གཉེས་པ་ནི་སླ་མ་ཚུལ་བཞིན་མ་བསྟེན་པར། སངས་རྒྱས་ལ་མཆོད་
 པ་ཇི་ལྟར་ལུལ་ཡང་མི་དགེས་ལ། དེ་བསྟེན་ཚུལ་ཇི་བཞིན་བྱུང་ན་འཇམ་
 དཔལ་ཞལ་ལུང་ལས། འདི་ཡི་དོན་ལྟན་འགའ་ཞིག་ལ། །ང་ནི་དེ་ཡི་ལུས་
 གནས་ཏེ། །སྐྱབ་པོ་གཞན་ལ་མཆོད་པ་ལེན། །དེ་ཡིས་དེ་མཉེས་རང་གི་
 རྒྱུད། །ལས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་དག་བྱེད་དོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རྒྱལ་བ་རྣམས་སྦྱར་མ་
 བྱངས་ཀྱང་སླ་མའི་སྐྱེ་ལ་བཞུགས་ནས། རང་གི་མཆོད་པ་དགེས་བཞིན་

བཞེས་པར་འགྱུར། དེས་ན་རྒྱལ་བ་སྤྲུལ་བཅས་ལ་མཆོད་པ་ཕྱལ་གྱང་ཕྱལ་བའི་པན་ཡོན་ལས་དགྱེས་བཞིན་བཞེས་པའི་པན་ཡོན་མི་འབྱུང་ལ། སྒྲ་མ་ལ་ཕྱལ་བས་ནི། ཕྱལ་བ་དང་བཞེས་པའི་པན་ཡོན་གཉིས་ཀ་འབྱུང་།

གསུམ་པ་བདུད་དང་སྒྲིག་གོགས་ཀྱིས་མི་ཚུགས་པ་ནི། མདོ་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་བཤེས་གཉེན་ཚུ་ལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་པས་ནི་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་འཕེལ་ལ། དེ་འཕེལ་བས་ནི། བདུད་དང་སྒྲིག་གོགས་ཀྱིས་ཚུགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་ཆེར་རོལ་བ་ལས། བསོད་ནམས་ལྡན་པའི་མི་ཡིས་བསམ་པ་རྣམས་ཀྱང་འགྱུར། །བདུད་བཅོམ་ནས་ནི་བྱང་ཆུབ་སྦྱར་དུ་རེག་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་། བསོད་ནམས་ལྡན་པའི་མི་དག་ལ། །ལྟ་ལམ་བདུད་ཀྱི་རིགས་དག་གིས། །བར་ཆད་བྱ་བར་མི་རྣམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་གསུངས།

བཞི་པ་ཉོན་མོངས་ཉེས་སྦྱོད་ཐམས་ཅད་རང་འབྱུགས་ཀྱིས་འགགས་པ་ནི། བཤེས་གཉེན་ལ་བརྟེན་པས་སྤང་སྤང་རྣམས་ཚུ་ལ་བཞིན་ཤེས་ནས་དེ་ལྟར་བྱེད་ལ། དེར་མ་ཟད། ད་ལྟར་བཤེས་གཉེན་ཀྱི་མདུན་དུ་སྡོད་པ་དང་། དགོ་ཁུན་ཀྱི་རྩལ་སྡོད་པ་རྣམས་ཉེས་སྦྱོད་རང་འབྱུགས་ཀྱིས་འགགས་པ་བཞིན་ཡིན་ཏེ། སྡོང་པོ་བཀོད་པ་ལས། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྦྱབ་པར་དཀའ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། བདུད་ཅི་འདྲི་སྟོང་པོ་ལས། དེ་ལ་རྟག་ཏུ་གྲུས་པས་བསྟེན་བྱས་ན། །ཉོན་མོངས་ཉེས་སྦྱོད་ཐམས་ཅད་

རང་ལྷགས་གྱིས། །འགག་ཅིང་། ཞེས་པ་སྟར་དོ།

ལྷ་པ་ས་ལམ་ཉམས་རྟོགས་ཐམས་ཅད་གོང་འཕེལ་དུ་འགྱུར་བ་ནི།
 སྟར་རྩི་བོའི་མདུན་དུ་ཕྱག་ཕྱིར་བརྩོན་པའི་འབྲོམ་དང་། ཨ་མེས་བྱང་ཆུབ་
 རིན་ཆེན་གཉིས་གྱིས། རྣལ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོ་སྟོམ་འབའ་ཞིག་ལ་གཞིལ་བ་
 དང་རྟོགས་པ་བསྐྱར་བས་སྟེ་མ་གཉིས་ཉམས་རྟོགས་ལྷག་པ་བྱང་བ་བཞིན་
 ས་ལམ་གྱི་སྐྱེད་ཀྱང་འདི་ཆེ། རྩི་བོས་མངོན་ཤེས་གྱིས་གཟིགས་ནས། འབྲོམ་
 ལ་བྱོད་གྱིས་སྒྲ་མ་སེ་བརྩུན་ལ་ཞབས་རྟོག་བྱས་པ་ཁོ་ན་ལམ་དུ་སོང་བར་
 གསུངས། འདི་དག་འགའ་ཞིག་གིས་བསྟོན་རྩི་གས་གྱི་མཁན་པོ་དང་། དབང་
 བསྐྱར་བའི་རྩི་རྩི་སྟོབ་དཔོན་ལྟ་བུ་ཆོས་ཁྲིའི་སྟངས་ཆོས་བཤད་པའི་སྒྲ་མ་
 ཁོ་ན་ལ་བསམ་པ་འོང་སྟེ། དེ་འབྲུ་མ་ཡིན་པར། རང་གི་ཤག་ཏུ་རང་དང་ཁ་
 མཉམ་ལག་མཉམ་མཉམ་གཤེས་བྱེད་པའི་དཔེ་ཆ་སྟོབ་མཁན་གྱི་དགོ་ཤོན་
 དེ་ལ་ཡང་བསྟོན་ཚུལ་ཚུལ་བཞིན་བྱེད་དགོས། འབྲོམ་གྱིས་རྩི་བོ་བསྐྱུན་
 སྐབས་ཤིག་ཏུ་ཆབ་ཆེན་ལ་མི་གཙང་བར་མ་བལྟས་པར་ལག་པས་བརྩུས་
 ཏེ་ཕྱིར་བསྐྱེད་པས་དེའི་མཐུས་བྱ་རྟོག་གྱིས་ཉིན་ལམ་བཙུང་བརྟེན་
 པའི་ས་ཆའི་སྟོག་ཆགས་གྲོག་སྐྱར་ཚུན་གྱི་སེམས་གྱི་རྒྱ་བ་སྤྲོ་མོ་ཤེས་པའི་
 གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་སྤལ་གྱིས་འབྱུངས་ཤིང་། ད་ལྟའི་སྐབས་
 སྤྱིང་བཀའ་གདམས་གྱི་བསྟོན་པའི་སྤྱི་མེས་ཆེན་པོ་ཞེས་མཆོན་སྟོན་
 ཕྱོགས་བརྩུར་གྲགས་པ་དང་། རྩི་བོ་ཆེན་པོ་འཕགས་བོད་གཉིས་ཀར་མཛད་
 འབྲིན་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་ཡང་སྒྲ་མ་བསྟོན་ཚུལ་རྩི་བཞིན་མཛད་པ་

ཁོ་ནའི་མཐུ་ཡིན། དེའི་ཕྱིར་སྐྱེས་བྱ་དམ་པ་སོགས་ཀྱི་མཛད་འཕྲིན་རྒྱས་
མི་རྒྱས་ཀྱང་འདི་ལ་རག་ལས། བྱ་ཡུལ་བ་གཞིན་ཀྱང་འོད་ཀྱིས་སྐྱུན་སྒྲ་བ་
ཚུལ་བཞིན་བསྟོན། ཞབས་ཁུ་ཚུལ་བཞིན་བསྐྱབས་པས་ཉིན་གཅིག་གད་
སྟོགས་འཕོ་སར་བྱོན་སྐབས་སྐས་གདང་གསུམ་པའི་ཁར་སྐྱེབས་པ་ན་ཆོས་
རྒྱན་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་འབྱུངས་ཚུལ། ས་བཤ་གྱིས་རྗེ་བཙུན་གྲགས་པ་རྒྱལ་
མཆོན་ལ། དང་པོར་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་རྩོམ་པར་ཁུས་པ་ན། བྱོད་གྱིས་ང་
ལ་ཁུ་བོའི་འདུ་ཤེས་ལས་སྒྲ་མའི་འདུ་ཤེས་མི་སྐྱེ་ཞེས་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་
མ་མཛད་ལ། ཕྱིས་གྲགས་རྒྱན་བསྐྱུན་སྐབས་ཤིག་ཏུ་ས་བཤ་གྱིས་བསྐྱུན་
གཡོག་ལེགས་པར་བྱས་པས་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གནང་ཞིང་། དེ་ཕྱིན་ཆད་
ཁུ་བོའི་འདུ་ཤེས་མེད་པར་སངས་རྒྱས་དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་སྐྱེས་པས་རིག་
པའི་གནས་སྒྲ་ལ་མཁས་པའི་པརྟེ་ཏར་གྱུར། བློ་ཆེན་བསྟན་པ་རབ་རྒྱས་ཀྱང་
རང་གི་ཡོངས་འཛིན་བསྐྱུང་བ་ན། དེ་ལ་ཐུགས་ངལ་གྱིས་རང་ཡང་འདས་
གྲབས་བྱས། བསྐྱུན་གཡོག་ལེགས་པར་བྱས་པས་དེའི་མཐུས་སྟེ་བརྟོགས།
ཕུར་སྟོག་ངག་དབང་བྱམས་པས་ཉིན་གཅིག་རྗེ་སྐྱབ་ཁང་པའི་རྩར་སྟེ་བ་
སྐྱེད་མོ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཞིག་བསྐྱུལ་ཏེ་དཀར་སྐྱད་ཆེར་མཛད་པའི་སྐབས་རྗེ་
སྐྱབ་ཁང་པས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་ནང་མཆོད་རྟེན་པ་ཀ་ལི་གང་སྟུལ་བ་
བཞེས་པས། དེས་ཐུགས་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ཏེ། དེ་ནས་བཟུང་ངས་
འབྱུང་སྐྱོ་ཤས་མནན་པས་མི་བཟོད་པ་སྐྱེས། དེའི་ཕྱིར་ས་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་
ཡང་འདི་ལ་བརྟེན་ན་འཕེལ་ཆེ་སྟེ། ལམ་རིམ་བདུད་རྩིའི་སྟོང་པོ་ལས། ས་

ལམ་ཉམས་རྟོགས་མོད་ལ་སྐྱེ་ཞིང་འཕེལ། །ཞེས་གསུངས།

དུག་པ་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་མི་
ཕོངས་པ་ནི། ཤོ་རྟོ་བས་བེའུ་བུམ་སྟོན་ཤོ་ལས། དེ་བས་ཆོས་འབྲེལ་མ་
བརྟགས་མང་མིན། །བརྟགས་ནས་བཟུང་ལ་སྒྲ་མར་གུས་བྲ། །མ་འོངས་སྒྲ་
མས་མི་ཕོངས་ཆོས་ཉིད། །ལས་རྣམས་ཚུད་མི་བྱ་བ་ཡིན་སྟེ། །

ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ཇི་བཞིན་བྲས་ན། དེའི་
བྱེད་པ་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུས་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་དགོ་བའི་བཤེས་
གཉེན་གྱིས་མི་ཕོངས་པ་འབྱུང་། ད་ལྟ་སོ་སྐྱེའི་བཤེས་གཉེན་རང་ག་བཞིག་
ལ་སངས་རྒྱས་དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་ནས་བསྟེན་ཚུལ་ཇི་བཞིན་བྲས་
ན། སྤྱི་མར་བྲམས་འཇམ་དབྱངས་ལྟ་བུའི་སྒྲ་མ་དང་མཇམ་ཞིང་ཆོས་ཐོས་
པ་འོང་། དེ་ལྟར་ཡང་བདུད་རྩིའི་སྦྱིང་ཤོ་ལས། ཆེ་འདྲིར་སྒྲ་མ་ཚུལ་བཞིན་
མཉེས་བྲས་པའི། །རྒྱ་མཐུན་འབྲས་བུས་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ། །དགོ་
བའི་བཤེས་གཉེན་མཆོག་དང་མཇམ་འབྱུར་ཞིང་། །ཆང་ལ་མ་ཞོར་དམ་
ཆོས་ཐོས་པར་འབྱུང་། །ཞེས་སོ།

བདུན་པ་ངན་སོང་དུ་མི་ལྟུང་བ་ནི། བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ཚུལ་
བཞིན་བྲས་ན། དེས་བཀའ་བརྟུན་པ་ཚུན་གྱིས་ངན་སོང་དུ་འཕེན་བྱེད་གྱི་
ལས་བྱེད་ནས། དེར་མི་སྐྱེ་བ་ཡིན། དགོ་བཤེས་ལྟ་བུ་བསྐྱོ་བས་དགོ་བཤེས་
སྟོད་ལུང་པ་ནམ་མཇམ་རེས་གྱིས། ལྟ་བུ་བསྐྱོ་བ་ལ་བཀའ་བརྟུན་འབའ་ཞིག་
མཇེད་པས། རང་གི་སྟོབ་མ་ཉག་མོ་བས་སྐྱར་པ་བཏབ་པ་ན། དེ་སྐད་མ་བཟེད།

ང་ལ་དེ་ལྷ་ར་མཛད་རེས་ཀྱིས་ཏེ་རུ་ཀས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་འབྲ་བ་རེ་
འོང་བ་ཡིན། ཞེས་དང་། འགྲོ་མགོན་གཙང་པ་རྒྱ་རས་ཀྱིས། བརྟུང་གཏག་
བྱུང་ན་དབང་བསྐྱར་ཡིན། །བྱིན་རྒྱབས་འཇུག་ན་དེ་ལ་འཇུག། བཀའ་བཀྱོན་
བྲག་པོ་བྲག་སྒྲགས་ཡིན། །བར་ཆད་ཐམས་ཅད་དེ་ཡིས་སེལ། །གསུངས་པ་
བཞིན་ངན་སོང་གི་ལས་ཟད་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། སའི་སྣང་པོའི་མདོ་ལས།
དེས་བྱིན་པ་ནི་བསྐྱལ་བ་བྱེ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པར་ངན་འགྲོར་འབྱམ་པར་
འགྱུར་བའི་ལས་རྣམས་ཆེ་འདིར་རིམས་ལ་སོགས་པའམ་ཐུ་གེ་ལ་སོགས་
པ་ལུས་དང་སེམས་ལ་གཞོན་པ་འབྱུང་བས་བྱང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཐ་ན་བརྒྱད་
བཀག་གམ་མི་ལམ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་བྱང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་སངས་རྒྱས་
བྱེ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པ་སྦྱིན་པའམ་བསྐྱབ་པ་
བསྐྱུང་བ་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་སྤྱོད་གཅིག་གིས་བྱིས་གཞོན་ཏོ། །ཞེས་
སོགས་ཀྱི་ལུང་ལྷ་ར་བསམ།

བརྒྱད་པ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་
དུ་འགྱུབ་པ་ནི། སྒོ་མས་ལྟ་བུ་སྟེ། མདོར་ན་སྒྲ་མ་བསྟེན་ཚུ་ལ་ཚུ་ལ་བཞིན་བྱེད་
པ་འདི་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
རྩ་བ་ཡིན་ཞིང་། ཐ་ན་ངན་སོང་དུ་མི་ལྷུང་བའི་ལེགས་ཆོགས་ནས་བཟུངས།
ཡ་གེའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་ལེགས་ཆོགས་ཀྱི་བར་ཐམས་ཅད་བཤེས་
གཉེན་ལ་བརྟེན་ནས་འབད་མེད་དུ་འགྱུབ་པ་ཡིན་ཏེ། རྗེ་སྒྲ་མས། ཡོན་ཏན་
ཀུན་གྱི་གཞིར་གྱུར་བྱིན་ཅན་རྗེ། །ཞེས་སོགས་དང་། བདུད་རྩིའི་སྣང་པོ་

ལས། མདོར་ན་བཤེས་གཉིན་བསྟེན་པས་གནས་སྐབས་སུ། །མི་ཁོམ་ལས་
 ཐར་ལྷ་མིའི་ཉིན་བཟང་རྟེན། །མཐར་ཐུག་འཁོར་བའི་སྐྱུག་བསྐྱལ་ཀུན་བད་དེ།
 །ངེས་ལེགས་གོ་འཕང་དམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། རོ་བོ་ཆེན་པོས་
 སྒྲ་མ་བརྒྱ་དང་ལྔ་བཅུ་ཅུ་གཉིས་བསྟེན་ཀྱང་གཅིག་གིས་ཀྱང་ཐུགས་ལ་མ་
 བརྟགས་པ་མེད་གསུངས་པ་ལྟར། བཤེས་གཉིན་བསྟེན་ཚུལ་ལེགས་པར་
 མཛད་པས་རྒྱ་བོད་གཉིས་ན་མཛད་འཕྲིན་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་བྱུང་བ་
 སོགས་ལྟར་ཡིན་ནོ།།

དེ་ནས་གཉིས་པ།

མ་བསྟེན་པའི་ཉེས་དམིགས་ནི།

གོང་གི་བསྟེན་པའི་ཕན་ཡོན་བརྒྱད་ལས་ཕྱོག་བ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 གོ་འཕང་ལ་མི་ཉེ་བ་སོགས་སོ། །བསྟེན་ཚུལ་ལོག་པའི་ཉེས་དམིགས་ལ་
 བརྒྱད་ཡོད། སྒྲ་མ་དང་པོར་བསྟེན་ནས་མཐུག་ཏུ་བསྟེན་ཚུལ་ལོག་ན་ཤིན་
 ཏུ་ཉེས་པ་ཆེ་བས་དང་པོར་བསྟེན་རུང་ངམ་མི་རུང་སོགས་ལེགས་པར་
 བརྟགས་ནས་ཆོས་ཁྱབ་དགོས། ཉེས་དམིགས་དང་པོ་སྒྲ་མ་ལ་བརྟན་སྟོང་
 ཞོར་ན་རྒྱལ་བ་ཀུན་ལ་བརྟན་པ་ནི། སྒྲ་མ་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱི་
 གཟུགས་རང་འདུལ་ཆེད་དུ་བྱོན་པ་འབྱས་མི་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་དེ་ལ་བརྟན་
 སྟོང་ཞོར་ན་ནི། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་བརྟན་སྟོང་བྱས་པ་སྟེ། དེ་ཞིག་

སངས་རྒྱལ་གཅིག་ལའང་ཡུལ་མཉན་པར་བལྟ་དགོས་ན། སངས་རྒྱལ་
ཀུན་ལ་སློང་པར་བྱེད་པས་ཇི་ལྟར་འགྱུར། དེ་འདྲིའི་སྒྲ་མ་ནི་འཆད་པ་པོས་
འཆད་འདོད་དང་། ཉན་པ་པོས་ཉན་འདོད་ཀྱིས་ཆོག་གཅིག་ཅུ་ཡན་ཆད་
ཉན་ཡུལ་ཞིག་ལ་ཟེར་བས། རེད་ཆོས་སྒྲ་མ་གང་སྟན་གྲགས་ཆེ་བ་ཞིག་ལ་
བསྟེན་ཚུལ་གཟབ་གཟབ་བྱེད། གཞན་ཀ་ཁ་སློབ་མཁན་སོགས་ལ་སྒྲ་ཆུང་
བྱེད་ཀྱང་དེ་ལྟར་མི་རུང་སྟེ། ཇི་སྒྲ་ཁང་པའང་ཀ་ཁ་སློབ་མཁན་གྱི་བཅུན་
ལོག་ལ་དག་སྒྲ་མ་སྒྲིམ་གྱི་བར་དུ་ཉོགས་པའི་ཡོན་ཏན་མ་སྒྲིམ་པ་དང་
འདྲ། བདུད་ཅིའི་སྒྲིང་པོར་ཡང་། དག་བའི་བཤེས་ནམས་རྒྱལ་ཀུན་འཕྲིན་
ལས་དེ། །རང་གི་སྒྲ་མར་ཤར་བ་ཉིད་ཡིན་ཕྱིར། །དེ་ལ་མ་གྲུས་རྒྱལ་ཀུན་མ་
གྲུས་པར། །གསུངས་ཕྱིར་དེ་ལས་ནམ་སྒྲིན་སྒྲིབ་གང་། །སོགས་དང་། དག་
ནག་གི་དཀར་འགེལ་དུ་བྲངས་པར། ཆོགས་བཅད་གཅིག་ཅུ་མཉན་པ་ལ།
།གང་གིས་སྒྲ་མར་མི་འཇོག་པ། །ཁྱི་ཡི་སྒྲིབ་གནས་བརྒྱུ་སྒྲིམ་ནས། །ཆེ་ཤ་
ཅན་དུ་སྒྲིབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། སྒྲ་མ་ལྟ་བུ་པ་ལས། དེ་འདྲིའི་མགོན་
ལ་བསམས་བྱས་ནས། །སློབ་མར་གྱུར་ནས་བརྟན་ན་ནི། །སངས་རྒྱལ་
ཐམས་ཅད་བརྟན་པས་ན། །དེས་ནི་ཉལ་ཏུ་སྒྱུག་བསྐྱེད་འཕྲོག་། །ཅེས་སོགས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

ཉེས་དམིགས་གཉིས་པ་སྒྲ་མ་ལ་ཁོ་སེམས་སྒྲིམ་ན་དེའི་སྐད་ཅིག་མའི་
གངས་དང་མཉམ་པའི་དག་ཅུ་བཅོམ་ནས་བསྐྱེད་པར་དཔྱུལ་བར་སྒྲིབ་ནི།
སྒྲ་མ་ལ་ཁོང་ཁོ་སྒྲིམ་ན། །ཁོང་ཁོ་ཇི་ཅུ་སྒྲིམ་པའི་ཡུན་གྱི་ཐུང་མཐའི་སྐད་

ཅིག་མའི་གྲངས་དང་མཉམ་པར་དགོ་རྩ་བཅོམ་ནས། དེའི་གྲངས་ཀྱི་མནར་
མེད་དུ་གནས་དགོས་པར་དུས་འཁོར་གྱི་རྒྱད་ལས། སྒྲ་མ་ལ་ཁྲིས་སྐད་
ཅིག་གྲངས། །བསྐྱལ་པར་བསགས་པའི་དགོ་བཅོམ་ནས། །དེ་སྟེང་བསྐྱལ་
པར་དཔྱལ་སོགས་ཀྱི། །སྤྱག་བསྐྱལ་ཆོར་བ་དྲག་པོ་སྟོང་། །ཞེས་གསུངས།
དཔེར་ན་སེ་གོལ་གཅིག་གི་ཡུན་ལ་ཁྲིས་ན། བསྐྱལ་ཆེན་དྲག་ཅུ་རེ་ལྟར་
བསགས་པའི་དགོ་རྩ་བཅོམ་ཞིང་། དེའི་ཆོད་ཀྱི་མནར་མེད་དུ་གནས་དགོས་
པ་བཞིན་ཡིན་པས་མ་གུས་བརྟམས་སྟོང་ཁོང་ཁྲོ་སོགས་བྱས་པ་དང་། མ་
མཉེས་པ་བྱང་བ་རྣམས་སྒྲ་མ་དེ་ཞལ་བཞུགས་ཡོད་ན་དེའི་བྱང་དང་། མེད་
ན་ན་བཟའ་ཚུན་གྱི་བྱང་དུ་བཞགས་པ་བྱེད་དགོས།

གསུམ་པ་སྤྱགས་ལ་བརྟེན་ཀྱང་མཆོག་མི་འགྲུབ་པ་ནི། འདུས་པའི་རྩ་
རྒྱད་ལས། སེམས་ཅན་མཆོམས་མེད་ལ་སོགས་པའི། །སྤྱིག་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་
པ་ཡང་། །དོ་རྩེ་ཐེག་པ་རྒྱ་མཆོ་ཆེ། །ཐེག་པ་མཆོག་ནི་འདི་ལ་འགྲུབ། །སྟོང་
ནས་སྟོབ་དཔོན་སྟོད་པས་ནི། །སྤྱབ་ཀྱང་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
མཆོམས་མེད་ལྟ་བུས་པ་སོགས་རིམ་འདྲའི་སྤྱིག་པ་ཆེན་པོ་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན་
ཡང་། གསང་བ་འདུས་པའི་ལམ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་ན་སྤྱར་དུ་མཆོག་འགྲུབ་
ལ། སྟོང་ནས་སྟོབ་དཔོན་སྟོད་པས་ནི་རིམ་བསྐྱབས་ཀྱང་མཆོག་མི་འགྲུབ་
པར་གསུངས་པ་ཡིན།

བཞི་པ་རྒྱད་དོན་བཅོན་པས་བསྐྱབས་ཀྱང་དཔྱལ་བ་སོགས་སྤྱབ་
པ་དང་འདྲ་བ་ནི། སྟོབ་དཔོན་ལ་དམ་ཆོག་ཉམས་པ་དེས་རྒྱད་ཀྱི་དོན་རིམ་

ལྟར་བསྐྱབས་ཀྱང་དཔྱལ་བ་སྐྱབ་པ་ཉིད་ཡིན་པར་དོ་རྗེ་སྤྱིང་པོ་རྒྱན་གྱི་
རྒྱུད་ལས། གང་གིས་སློབ་དཔོན་ཡང་དག་སྟེ། །དེས་ནི་རྒྱུད་ཀྱིས་སྐྱབ་
པའི་མཆོག། །གཉིད་དང་འདྲ་འདྲི་རྣམས་སྤངས་ཏེ། །བསྐྱལ་བ་སྤྱོད་དུ་ལེགས་
བསྐྱབས་ཀྱང་། །དཔྱལ་སོགས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
རོ།

ལྟར་པ་ཡོན་ཏན་སྤར་མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་གསར་དུ་མི་སྐྱེ་ཞིང་སྐྱེས་ཟིན་
ཉམས་པ་ནི། ལྷ་མ་ལ་བརྟན་སྤོང་ཤོར་ན། ཆེ་དེར་ཉོགས་པ་གསར་དུ་སྐྱེ་
བའི་གོགས་བྱེད་ཅིང་། སྤར་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཉམས་པར་འགྱུར་བ། སློབ་
དཔོན་ནག་པོ་སྤྱོད་པས་ལྷ་མ་ཇ་ལན་རྟ་ར་པའི་བཀའ་ཅུང་ཟད་བཅགས་
པས་སྐྱ་ཆེ་དེ་ལ་མཆོག་མ་འགྱུབ། རས་ཅུང་པས་ཀྱང་། མིད་ལའི་བཀའ་
ལན་གསུམ་བཅགས་པས་སྐྱ་ཆེ་དེ་ལ་མཆོག་མ་འགྱུབ་པར་སྐྱེ་བ་གསུམ་
ལེན་དགོས་པར་གསུངས་པ་དང་། སྤོན་སློབ་དཔོན་རིགས་ངན་ཞིག་ལ་སློབ་
མ་རིགས་བཟང་ཞིག་ཡོད་ཅིང་། སློབ་མ་དེས་ནམ་མཁར་འཕྱར་རྒྱས་པས།
ཉིན་གཅིག་ལྷ་མའི་ཐད་ཀྱི་ནམ་མཁར་འཕྱར་ཏེ། ཁོ་རང་གི་ལྷ་མ་ལའང་འདི་
འདྲ་མེད་བསམས་པས་དེ་མ་ཐག་རྒྱས་པ་ཉམས་ཏེ་སར་ལྷུང་བ་དང་། བཅ་
ཆེན་རྒྱ་རོ་པས་ལྷ་མའི་བཀའ་བརྗེད་ནས་ཐུ་སྟེགས་པ་དང་བཙོད་པས་སྐྱ་
ཆེ་དེར་མཆོག་མ་འགྱུབ་པར་བར་དོར་འཆང་རྒྱ་དགོས་བྱུང་བ་དང་། འཇམ་
དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་ཆེ་དེ་ལ་མཆོག་འགྱུབ་པར་ལུང་བསྟན་པའི་མི་ཡུལ་
ཀྱི་དགོ་ཚུལ་གཉིས་ཀྱིས་ཆོས་རྒྱལ་སྤོང་བཅན་ལ་ལོག་ལྟ་སྐྱེས། ཐེ་ཆོམ་

ཐོས་པས། མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་རྒྱུའི་ཚབ་དུ་རང་ཡུལ་ལ་སླེབ་པ་
 དང་གསེར་རྒྱལ་པ་གང་གི་དངོས་གྲུབ་ལས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པས། ལྷ་མ་ལ་
 ལོག་ལྷ་ཤོར་ན་ཉམས་ཏྲོགས་སྐྱེ་བ་འགྲངས་ཤིང་། དངོས་གྲུབ་ཆེན་པོ་འོང་
 རྒྱུ་དེ་ཆུང་དུར་འགྱུར་འགྲོ་བ་ཡིན། དེ་ཡང་སྒྲིག་གྲོགས་ལ་བརྟེན་ན་ཡང་
 ཉམས་ཏྲོགས་འགྲིབ་པར་བྱེད་པས་དེ་ལ་འཛེམ་དགོས། དེང་སང་གི་མི་
 བལ་ཆེར་ཆེ་འདི་པར་ཞེན་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པས། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཆེ་འདིའི་
 གྲོས་འདེབས་པར་བྱེད་ཅིང་། རང་གིས་ཀྱང་དེས་ཤ་ཆ་བྱེད་པ་དང་། བན་
 འདོགས་བྱེད་པ་ལྷ་བྱར་མཐོང་ཡང་དེ་འདྲ་བའི་མི་དེ་སྒྲིག་པའི་གྲོགས་པོ་
 ཡིན། སྒྲིག་གྲོགས་ཞེས་བྲ་བ་དེ་གོས་སུ་རེ་བ་བྱོན། མགོ་ལ་རྩ་བེད་རེ་བ་
 ཞེག་མི་འོང་། ཤ་ཆ་མདོག་གིས་མི་དགེ་བ་ལ་སྦྱོར་ཞིང་། དགེ་བ་ལས་
 ཉམས་སུ་འཇུག་མཁན་དེ་ལ་བེད། དེ་འདྲ་གང་གི་འང་ཁ་ལ་མི་ཉན་པར་སྒྲིག་
 གྲོགས་དེ་སྤང་ཆེན་སྦྱོན་པ་དང་། ལྷག་གཟིག་ལྷ་བྱར་འདིགས་སྒྲག་གི་ཡུལ་
 དུ་བལྟས་ནས་སྤོང་དགོས། ད་ལྷ་འགའ་ཞེག་གིས་འདོད་ཆུང་ཆོག་ཤེས་བྱེད་
 པ་དག་ལ། འདི་ཅུ་མ་སྒྲོས་མ་གཏོངས་ཤིག །སྒྲོས་བཏང་ཆེ་དགས་ན་མི་འོང་
 ཞེས་སོགས་སྟན་སྟན་ལྷར་སྦྱ་བ་ཡོད་མོད། དོན་དུ་སྒྲིག་གྲོགས་ཉིད་ཡིན་
 ཞིང་། དེ་ལ་དངོས་སུ་ཆོག་རྩལ་པོས་མི་བསྒྲོག་ཅིང་། རང་གིས་ལག་ལེན་
 ལ་དེ་བཞིན་མི་བྱེད་པ་དགོས་གསུངས།

དུག་པ་ཆེ་འདིར་ནད་སོགས་མི་འདོད་པས་གཅེས་པ་ནི། ལྷ་མ་ལྷ་
 བརྩ་བ་ལས། སློབ་དཔོན་ལ་ནི་སློབ་པ་དེ། །ཡམས་དང་འཆེ་བའི་ནད་རྣམས་

དང་། །གདོན་དང་རིམས་དང་དུག་ནམས་ཀྱིས། །མྱོངས་ཆེན་དེ་ནི་འཆི་
 བར་འབྱུང་། །རྒྱལ་པོ་མེ་དང་སྐྱལ་གདུག་དང་། །ཚུ་དང་མཁའ་འགོ་རྒྱན་པོ་
 དང་། །གདོན་དང་ལོག་འཛེན་ནམས་ཀྱིས་ཀྱང་། །བསད་ནས་སེམས་ཅན་
 དཔྱལ་བར་འགོ། །ནམ་ཡང་སློབ་དཔོན་དག་གི་ནི། །ཀུན་ཏུ་སེམས་དགུགས་
 མི་བྱ་སྟེ། །གལ་ཏེ་མྱོངས་པས་བྱས་བྱུར་ན། །དཔྱལ་བར་ངེས་པར་འཆོད་
 པར་འབྱུང་། །མནར་མེད་ལ་སོགས་འཇིགས་རུང་བའི། །དཔྱལ་བ་བསྟན་
 པ་གང་ཡིན་པ། །སློབ་དཔོན་ལ་ནི་སློད་པ་ནམས། །དེར་ནི་གནས་པར་ཡང་
 དག་བཤད། །ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་སློབ་དཔོན་ལ་བརྟམས་སློད་ཤོར་ན། །ཆེ་
 འདིར་ཡང་མི་འདོད་སྒྲ་དགུ་འབྱུང་སྟེ། །སྟོན་འཕགས་ཡུལ་ན་སློབ་དཔོན་
 སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཆོས་གསུངས་པའི་ཆོ། །ཁོང་རང་གི་སླ་མ་བྱུང་
 ཆེན་པག་ཆང་པ་དེར་བྱོན་པ་མ་མཐོང་བའི་ཚུལ་དུ་བརྟུས་ནས། །རྗེས་སུ་སླ་
 མར་ངས་མ་མཐོང་ཞེས་རྟུན་ཁྱེས་པས་མིག་འབྲས་དངོས་སུ་བྱིར་དོན་ནས་
 སར་ལྷུང་བའི་ལོ་རྒྱུས་དང་། །དྲགས་པོ་འཇམ་དཔལ་ལྷན་བྱུང་རིན་པོ་ཆེའི་
 ཉེ་གནས་ཚུལ་བྲིམས་ལགས་ཞེས་པ་དད་གྲུས་མེད་པ་ཞིག་རྗེས་སུ་གློད་
 དཀར་ལར་རྒྱན་མས་མགོ་བོ་བརྗོད་དོས་བཅོམ་ནས་ཤི་བ་དང་། །སྟེ་ཕུ་བྱར་
 པའི་སློབ་མ་དམ་ཆོག་ཉམས་པ་ཞིག་ཤི་ཁར་འཇིགས་སྤང་བྱུང་ཚུལ་སོགས་
 ལྟེ།

བདུན་པ་སྟེ་མར་ངན་སོང་ལྷ་མཐའ་མེད་པར་འབྲམས་པ་ནི། །ཉེས་
 དམིགས་ཆེ་ཤོས་ཏེ། །སླ་མ་ལ་བརྟམས་སློད་བྱེད་པ་དེ་ནི། །ལག་ན་དོ་རྗེ་དབང་

བསྐྱར་བའི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ཞིང་། གཞན་དཔྱུལ་བའི་རབས་
 མང་པོ་མདོ་ལས་གསུངས་ཀྱང་། ལྷ་མ་ལ་བརྟམས་སྟོང་བྱེད་པ་དེ་དཔྱུལ་བ་
 འདིར་སྐྱེ་ཞེས་མ་བསྟན་ལ། རྒྱུད་དེར་ལག་ན་དོ་རྗེས། བཙམ་ལྟན་འདས་
 གང་དག་སྟོབ་དཔོན་ལ་བརྟམས་པར་བབྱེད་པ་དེ་དག་གི་རྣམ་པར་སྟོན་པ་
 རི་ལྟ་བུ་ལགས། ཞེས་དེའི་རྣམ་སྟོན་གསུང་བར་བསྐྱུལ་བ་ན། བཙམ་ལྟན་
 འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ལག་ན་དོ་རྗེ། ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་
 སྐྱག་པར་འགྱུར་གྱིས་དེ་སྐད་མ་སྟོ་ཞེས། །གསང་བ་པའི་བདག་པོ་འོན་ཀྱང་
 ཅུང་ཞིག་བརྗོད་པར་བྱའི། དཔའ་བོ་བསྐྱེམས་ཏེ་དེ་ཉོན་ཅིག །མཆོམས་མེད་
 ལ་སོགས་མི་བཟད་པ། །དཔྱུལ་བ་གང་དག་ངས་བཤད་པ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་ནི་
 གནས་སུ་བརྗོད། །དེ་ནི་བསྐྱུལ་བ་མཐའ་ཡས་སོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་རྣམ་ཀྱན་
 ཏུ། །རྣམ་ཡང་སྟོབ་དཔོན་བརྟམས་མི་བྱ། །ཞེས་ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་
 སྐྱག་པར་འགྱུར་ཞིང་བྱང་སེམས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱང་བརྒྱལ་བར་
 དགོངས་ནས། ཞིབ་ཏུ་གསུངས་མ་པོད་པའི་ཚུལ་གྱིས། མནར་མེད་དུ་ལོ་
 གངས་མང་པོར་གནས་དགོས་པ་ཙམ་ཞིག་བསྟན། དེས་ན་ལྷ་མ་ལ་བརྟམས་
 སྟོང་རྣམ་ཡང་མི་རུང་བར་གསུངས་ལ། ལྷ་མར་བརྟམས་སྟོང་བྱེད་པ་ལྟ་ཞེས།
 །བརྟམས་སྟོང་བྱེད་པའི་མི་ཡང་མཐོང་དུ་མི་རུང་ཞིང་། གྲུབ་ཆེན་གླིང་རས་
 པས་ཆོས་གསུང་སྐབས། ཆག་ལོའི་སྟོབ་མ་དམ་ཉམས་ཤིག་དེར་སྟོབ་པས།
 དེ་མ་ཐག་ཞལ་འགྲིགས་ནས་ཆོས་གསུངས་མ་ཐུབ་པར་གཤེགས་པའི་ལོ་
 རྒྱས་ལྟར་ཡིན་གསུངས།

བརྒྱད་པ་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཐོངས་
པ་ནི། ལྟར་གྱི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་པན་ཡོན་བཤེས་པ་དེ་ལས་ལྟོག་
པ་སྟེ། དེ་མ་མཇུག་བས་ནི། ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་ཙམ་ཡང་མི་གོ་བའི་མི་ཁོམ་པའི་
གནས་ཁོ་ནར་སྦྱེ་ཞིང་། མདོར་ན་རྗེ་ཙོང་ཁ་པས། དེ་ནས་འདི་ཕྱིའི་ལེགས་
ཆོག་མ་རྒྱུ་སྟེ། ཁྱེད་ཀྱི་སྤྱི་ཙམ་ལྟར་འདི་གཉེན་ན་ལེགས་ཆོག་མ་རྒྱུ་
སྟེ། ཅིག་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ནི་བཤེས་གཉེན་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་པའི་
འབྲས་བུ་དང་། མི་མ་ཐུན་པའི་རྒྱུ་པ་རྗེ་སྟེ། ཅིག་མཆིས་པ་ཐམས་ཅད་
བཤེས་གཉེན་མ་བསྟེན་པ་དང་བསྟེན་ཚུལ་ལོག་པ་གང་རུང་གི་འབྲས་བུ་
ཡིན། ལྟར་ལ་བསྟེན་ཚུལ་ལོག་ན། ཆེ་འདིར་མ་ཟད། སྦྱེ་བ་གཞན་དུ་འང་
དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་མི་མཇུག་ཏེ། བདུད་རྩིའི་སྦྱིང་པོ་ལས། གལ་ཏེ་
བརྒྱ་ལ་བདེ་འགྲོའི་རྟེན་ཐོབ་ཀྱང་། ཁ་གྲུས་པ་ཡི་རྒྱ་མ་ཐུན་འབྲས་བུ་དེས།
ཁོམ་ཁོམ་གནས་སུ་སྦྱེས་ནས་དམ་ཆོས་དང་། དགོ་བའི་བཤེས་གྱི་སྤྱི་ཡང་
ཐོས་མི་འགྱུར། ཁྱེད་གསུངས། དེས་ན་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་འདི་ནི་
བསམ་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་ལྟ་བུ། མ་བརྟགས་མ་བསམས་པར་རང་གར་བྱས་
པའི་བྱ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་སྤྱོད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་བཟང་ངན་སྣ་ཆོག་མ་
འོང་བ་མིད་ལས་མར་པར་བཟངས་སྟོང་པ་སྤུལ་བས་རྟེན་འབྲེལ་འབྲུགས་པ་
དང་། ཐོག་མར་མར་པས་གནང་བའི་ཆང་ལྟག་མེད་གསོལ་བས་རྟེན་འབྲེལ་
འགྲིགས་པ་སོགས་དང་། མར་པས་ཡི་དམ་ལ་སྤྱག་འཆལ་བས་རྟེན་འབྲེལ་
འབྲུགས་པ་སོགས་དང་། འབྲོམ་གྱིས་སེ་བཙུན་དང་། རོ་བོ་བསྟེན་པ་དང་།

རྫོ་བོས་གསེར་གླིང་པ། མིད་ལས་མར་བ་བསྟོན་པ། རྫོ་ཙྰ་ཁ་བས་ཁྱུང་
 བོ་ལྷས་པའི་དབང་ཁང་གི་ལོགས་ལ་གསེར་ལེབ་བྱགས་མཛད་པ་སོགས་
 གྱིས་མཛད་འཕྲིན་རྒྱས་ཚུལ་སོགས་གསུངས་ནས་བཤེས་གཉིན་བསྟོན་
 ཚུལ་འདི་གནད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་རྟོན་འབྲེལ་འགྲིགས་ལེགས་ཉེས་ཅུང་བད་
 ཅམ་གྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བྱུང་བ་ཡོད། རྒྱལ་ཆབ་ཆོས་རྫོང་ཐོག་མར་རྫོང་
 མ་མཛལ་གོང་རྩོད་པའི་བསམ་བསམ། རྫོང་རིན་པོ་ཆའི་མདུན་ཕྱོད་སྐབས་
 གྱི་རབས་གསུངས་ནས། དེ་ལྟར་ཀྱན་སྦྲོང་ངན་ཡང་རྟོན་འབྲེལ་བཟང་པོ་
 འགྲིགས་པ་དང་། ཀྱན་སྦྲོང་བཟང་ཡང་རྟོན་འབྲེལ་འཕྲུག་པ་སྣ་ཆོགས་འོང་
 བས་གཟབ་དགོས་གསུངས། རང་ཅག་སླ་མའི་མཆོན་བརྗོད་པ་ན། སྐྱེ་ཞབས་
 སྐྱེ་ཞིག་མ་དང་སྐྱེ་ཞབས་ཅི་ཞིག་པ་ཞེས་བེར་མོད། དེ་ལྟར་མི་བྱ་བར་ཞལ་
 སྒྲ་ནས་ཞེས་སོགས་ཞེས་དང་བཅས་མཆོན་བརྗོད་དགོས། རྫོ་བོས་གསེར་
 གླིང་པའི་མཆོན་བརྗོད་པ་ན་ཕྱག་ཐལ་མོ་སྐྱར་ཞིང་ཆེ་བརྗོད་མཛད། གཞན་
 གྱིས་གསེར་གླིང་པའི་མཆོན་དངོས་བསྐྱབས་པ་བྱུང་ན་ཉར་གྱིས་བཞེངས་
 བར་མཛད། ཁོ་བོས་ཀྱང་བདག་ཉིད་སྒྲོགས་པ་མིན་ཡང་། སླ་མ་རིན་པོ་
 ཆའི་མཆོན་ཐོལ་བྱུང་དུ་སྒྲོགས་པ་མཐོང་བ་ན་ཡིད་མི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་འོང་བ་
 ཡིན། དེ་ཡང་ཞལ་བཞུགས་པའི་ཆེ་མཆོན་བརྗོད་པར་དཀའ་བ་ཞེས་མི་བྱ་
 གསུངས། དེ་ནས་སྐྱར་ཡང་གོང་གི་ས་བཅད་རྣམས་ལ་བསྐྱར་བཤལ་འབྲིང་
 བསྐྱས་གཉིས་མཛད་དོ།

༥ ཉིན་བརྒྱད་པར། རྫོང་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས། གང་དག་སྤིང་པའི་བདེ་

ལ་མ་ཆགས་ཤིང་། །དལ་འབྱོར་དོན་ཡོད་བྱ་བྱིར་བཙོན་པ་ཡིས། །རྒྱལ་བ་
དགྲེས་པའི་ལམ་ལ་ཡིད་རྟོན་པའི། །སྐལ་ལྷན་དེ་དག་དང་བའི་ཡིད་ཀྱིས་
ཉོན། །ཞེས་པའི་ལུང་འདྲན་དང་བཅས། ཀླང་པ་དང་པོ་སྐྱེས་བྱ་འབྲིང་གི་ཡང་
དག་པའི་ལྟ་བ་དང་། གཉིས་པ་སྐྱེས་བྱ་ཆུང་དུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་དང་།
ཀླང་པ་གསུམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་སྐྱར་བ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོན་ས་སྒྲོན་
འགྲོ་ཀུན་སྒྲོང་འཆོས་པ་སོང་རྗེས། སྒྲོན་དུ་རྩི་ལྟར་སོང་བའི་ས་བཅད་རྣམས་
འདྲན་ཅིང་དངོས་གཞི་བཤེས་གཉིན་བསྟེན་ཚུལ་གྱི་ས་བཅད་དང་པོ་དང་
གཉིས་པ་གཉིས་ལ་བསྐྱར་བཤད་གནང་སྟེ། དེ་ལ་ས་བཅད་འདིར་དམིགས་
པ་སྒྲོང་རྒྱ་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་པས་བཤེས་གཉིན་བརྟག་པའི་ཚུལ་གྱི་སྒྲོར་
བདེ་སྐྱར་གྱི་ས་བཅད་ལ་མི་གསལ་ཡང་། འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་ལས་
འབྱུང་བ་བཞིན་འདིའི་བར་ན་འཆད་དགོས། དེ་ཡང་འོན་སྐྱར་བཤད་པ་ལྟར་
བཤེས་གཉིན་བསྟེན་པ་ལ་ཕན་ཡོན་དང་། མ་བསྟེན་པ་ལ་ཉེས་དམིགས་དེ་
ལྟར་ཡོད་ན། རི་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་བརྟེན་པར་བྱ་ཞེ་ན། བཤེས་གཉིན་དེ་ཡང་གང་
བྱུང་གིས་མི་ཆོག་པར་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་ལ་འབྲིང་རུས་པ་ཞིག་བསྟེན་
དགོས་ཀྱི།

དཔེར་ན། ཐུགས་ཤིན་ཏུ་བཟང་བ་ཙམ་ལྟ་བུ་ཡོན་ཏན་སྤྱོད་པ་རེ་བ་
ཞིག་གིས་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་ལ་འབྲིང་མི་རུས། སློབ་མ་དད་པ་དང་ཤེས་
བཙོན་ལྟར་ཡང་། ལྷ་མ་དེ་མདོ་སྤྱོད་པ་ཡོངས་རྫོགས་ལ་ནང་བྱན་ཆུད་པ་
ཞིག་མ་བྱུང་ཆོ། དེས་དེ་སྐྱབས་འགྲོའི་བྲིད་དང་། ལྟའི་སྐྱབ་ཐབས་དང་། ཅ་

ཚུང་བསྟོམ་པ་སོགས་ཉམས་ལེན་ཕྱོགས་རེ་བ་སྣ་གཅིག་ཅམ་ལ་མི་ཆེ་ཉིལ་
 བོར་སྐྱོར་བས། དལ་བ་ཐོབ་པ་ལ་དོན་ཆེན་པོ་འབྱུང་བར་མི་འབྱུར་བས་
 བཞེས་གཉེན་མཆན་ཉིད་ཆང་བ་ཞིག་བསྟེན་དགོས། མཆན་ཉིད་ཀྱང་། སོ་
 ཐར་གྱི་སྟོམ་པ་འབོགས་པ་པོ་དང་། བྱང་སེམས་དང་། གསང་སྒྲགས་གྱི་
 སྟོམ་པ་འབོགས་པ་པོའི་མཆན་ཉིད་སོགས་སོ་སོར་མང་ཡང་། འདིར་ལམ་
 གྱི་རིམ་པ་ཡོངས་རྫོགས་སྟོན་རྒྱས་པའི་བཞེས་གཉེན་གྱི་མཆན་ཉིད་བསྟན་
 པར་བྱ་ལ། མཆན་ཉིད་དང་ལྡན་མི་ལྡན་ཡང་མ་བསྟེན་གོང་ནས་བརྟག་ །སླ་
 མའི་མཆན་ཉིད་བརྟག་པ་འདི་བཞེས་གཉེན་བསྟེན་པར་འདོད་པས་བྱ་བར་
 མ་ཟད། འདུལ་མདོ་སྒྲགས་གསུམ་གྱི་བཞེས་གཉེན་བྱེད་པར་འདོད་པས་
 ཀྱང་འདུལ་མདོ་སྒྲགས་གསུམ་གྱི་སླ་མའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་རང་ལ་ཆང་མ་
 ཆང་བརྟག་སྟེ་མ་ཆང་ན་ཆང་བར་བྱ་དགོས་ཀྱི། ཆེ་བུམ་དང་། བྱབས་བྱས་
 གྱི་ཡོ་བྱད་ཆང་བ་ཅམ་དང་། ཆོ་ག་སྟོ་ཐོག་ནས་གཏོང་ཞེས་པ་ཅམ་གྱིས་སླ་
 མའི་མཆན་ཉིད་ཆང་བ་མིན།

དེ་ཡང་སླ་མའི་མཆན་ཉིད་ལ། འདུལ་བ་ནས་བཞུགས་པའི་མཁན་སྟོབ་
 གྱི་མཆན་ཉིད། ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་བའི་དགེ་བའི་བཞེས་གཉེན་གྱི་མཆན་
 ཉིད། གསང་སྒྲགས་གྱི་དོ་རྩེ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་མཆན་ཉིད་སོ་སོར་ཡོད་པ་ལས།
 ད་ལམ་འདིར་ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་བའི་སླ་མའི་མཆན་ཉིད་གཙོ་བོར་སྟོས་
 བ། དེ་ཡང་མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས། བཞེས་གཉེན་དུལ་བ་ཞི་བ་ཉིར་ཞི་བ། །ཡོན་
 ཏན་ལྟག་པ་བཙོན་བཅས་ལུང་གིས་ལྟག་ །དེ་ཉིད་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་སྟོ་མཁས་

ལྷན། །བཅེ་བའི་བདག་ཉིད་སྐྱོ་བ་སྤངས་ལ་བརྟེན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཡོན་
ཏན་བཙུ་ཚང་བ་སྟེ། དེའི་ནང་གི་དུལ་བ་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་རྒྱད་བརྒྱལ་བ་
དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་ཀྱིས་རྣམ་གཡང་ཞི་བ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་བདག་ཏུ་འཛིན་
པ་ཉི་བར་ཞི་བ་དང་། སློས་ཀྱི་གསེབ་ཏུ་ཤིང་གཞན་བཙུག་ན་དེ་ལ་སློས་ངེ་
འགོ་བ་ལྟར། སླ་མའི་ཡོན་ཏན་དང་སྐྱོན་རྣམས་རང་ལ་འགོ་བར་འབྱུང་བ་
ཡིན་པས། རང་ལས་ཡོན་ཏན་ལྷག་པ་ཞིག་དང་། དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་ནི་ཐོས་
བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ལྟ་བ་རྟེན་པ་སྟེ། འདི་ཐལ་འབྱུང་བའི་ལྟ་བ་དང་། གོང་
གི་ཤེས་རབ་ནི་རང་རྒྱད་པ་མན་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བ་རྟེན་པའི་ཤེས་རབ་ལ་ཡང་
བྱེད་པས་མི་སློས་སོ། །གཞན་སྟེ། འདི་ཐམས་ཅད་མ་ཆང་ནའང་། བསྐྱབ་
གསུམ་ཀྱིས་རྒྱད་དུལ་བ་དང་། སྤྱིང་བཅེ་བ་དང་། དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་ལྟ་ངེས་
པར་ལྷན་དགོས། བོ་རྟོ་བས། རེད་ཀྱི་སློབ་དཔོན་ཡེར་པའི་ཞང་བཙུན་ཀྱན་ལ་
མང་དུ་ཐོས་པ་ཡང་མེད་སྐྱོ་བ་བཟོད་པ་ཡང་མེད་པས་སླ་བོ་ངེན་དུ་གཅགས་
པ་རེ་བྱེད་པ་ཡང་མེད་དེ་སྤྲ་མ་ལྟ་ཡོད་པས་བྱུང་ན་སྤྱི་ཡོད་པ་ལ་པན། གཉན་
སྟོན་ལ་སྤྲ་མཁས་པ་ཡེ་མེད་ཡོན་བཤའ་རེ་བྱེད་པ་ཡང་འདི་ཀྱན་ཀྱིས་ད་
རེས་མི་གོ་སྟུམ་པ་ལས་མི་ཤེས་ཏེ་སྤྲ་བོ་ཡོད་པས་སྤྱི་ཉི་བ་ལ་པན་གསུང་
ངོ། །སླ་བོ་ངེན་དུ་གཅགས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། འདིས་འགྲིགས་འདུག་
སྟུམ་པའམ། ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞེས་སྐད་ཆ་ལེགས་སོ་སྟེར་བ་ལ་བྱེད།

དུས་མཐར་དེ་ལྟ་བུ་ཡང་དགོན་ན། སྐྱོན་ཡོན་གཉིས་ལས་ཡོན་ཏན་
གཙོ་ཆེ་བ་ཞིག་དང་། ཆེ་འདི་ལས་བྱི་མ་གཙོ་ཆེ་བ་དང་། བདག་གཞན་

གཉེས་ལས་གཞན་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་ཞིག་ལ་བརྟེན་དགོས་པ་གནད་ཡིན།
དེ་ལྟ་མིན་པར་མི་དགོ་བའི་བཞེས་དང་འབྲུད་ན་སོར་མོའི་སྤང་བ་ཅན་ལ་
ལོག་པའི་བཞེས་གཉེན་གྱིས་ལམ་ལོག་པར་བསྟེན་ནས་སྒྲིག་ཆབས་པོ་ཆེ་
བསགས་དགོས་བྱུང་བ་ལྟར་འབྱུང་བས། དང་པོ་ནས་ལེགས་པར་བརྟགས་
ཏེ་འོས་པར་མཐོང་བ་ན་སྒྲ་མར་བརྟེན་པར་བྱའོ། །སློབ་མ་ཡང་། རང་སྟོགས་
ལ་ཆགས་པ་དང་གཞན་སྟོགས་ལ་སྤང་བའི་སྟོགས་ཞེན་མེད་ཅིང་གཟུ་བོར་
གནས་པ་དང་། ལེགས་ཉེས་འབྱེད་པའི་ཞེས་རབ་དང་། དོན་གཉེར་ཆེན་པོ་
ཅན། སྒྲ་མར་གྲུས་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ། ཡིད་ལེགས་པར་གཏད་དེ་ཉན་པ་
དང་ལྷ་ཆང་ན། ཆོས་མཐར་ཕྱིན་པ་འོང་། དེ་ལྟ་བུའི་སློབ་མས་སྒྲ་མ་བསྟེན་
ཚུལ་ཇི་ལྟར་བྱེད་ཅེ་ན། གསུམ་པ།

བསམ་པས་བསྟེན་ཚུལ་ལ་གཉེས།

རྩ་བ་དད་པ་སྦྱང་བ་དང་།

བཀའ་ངོན་རྗེས་སུ་བྲན་ནས་གྲུས་པ་བསྦྱེད་པའོ། །འདི་གཉེས་ལྷང་
རིགས་གྱིས་མཐའ་བསྐྱོར་རི་བསྐྱོར་བྲས་ཏེ་བསྐྱོམ་ན་བཞེས་གཉེན་བསྟེན་
ཚུལ་ཚུལ་བཞིན་བྱེད་སྟུམ་པའི་སྟོ་ཤུགས་ཆེན་པོ་འོང་། དེ་མིན་ཆོས་ཁྱེ་
སྟུམ་པ་ལས་མི་ཡོང་བས། དེས་ན་དང་པོ་རྩ་བ་དད་པ་སྦྱང་བ་ལ་གསུམ་

ཡོད། འདིའི་དད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་དད་པ་
སྟེ། འདི་དང་མར་ཤེས་གཉིས་དམིགས་སྒྲོར་གཞན་ལས་སྐྱེ་དཀའ་ཤོས་
ཞིག་ཡིན་ལ། དཀའ་ཡང་འབད་དེ་མ་བཙོན་ན་འདི་མན་ཆད་ཀྱི་ལམ་གཞན་
རྣམས་རྒྱད་ལ་མི་སྐྱེའོ། །དེ་ལ་སྦྱིར་དད་པ་ནི། དཀར་ཆོས་ཐམས་ཅད་
བསྐྱེད་པའི་གཞིའམ་རྩ་བ་ཡིན་ཏེ། དཀོན་མཆོག་སྒྲོན་མའི་མདོ་ལས། དད་
པ་སྒྲོན་འགྲོ་མ་ལྟར་བསྐྱེད་པ་སྟེ། །ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པའི་ལ་
བར་བྱེད། །ཅེས་སོགས་དང་། སྒྲོན་རྩོམ་ཆེན་པོ་ལ་མི་ཞིག་གིས། ཨ་ཏི་ཤ་
གདམས་ངག་ཁྱེའམ་ལན་གཉིས་ཁྱེས་ཀྱང་ཅང་མ་གསུངས་པ་ན། ཁོས་
སྐད་ཆེན་པོས་བོས་པའི་ཆོ། ཏེ་ཏེ། ཁོ་བོ་ལ་རྩ་བ་ཏ་བཟང་པོ་བཟང་པོ་
བདོག་སྟེ། མན་ངག་བྱ་བ་དད་པ་ཡིན། དད་པ་དད་པ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་།
རྒྱལ་བ་དབེན་ས་པ་ཆེན་པོས། མདོར་ན་ཉམས་ཏྟགས་ཆེ་ཆུང་གང་སྐྱེས་
ཀྱང་། །དད་པ་ཆེ་ཆུང་བསྒྲོམ་པའི་མཐུ་ཡིན་པས། །དངོས་གྲུབ་འབྱུང་གནས་
འིན་ཅན་སྒྲུ་མ་ལ། །ཡོན་ཏན་བསམ་ཞིང་སྒྲོན་ནས་མི་བལྟ་བའི། །གདམས་
པ་འདི་ཉིད་མཐེལ་དུ་འཛིན་པ་དང་། །དམ་བཅའ་འདི་འདྲ་གོགས་མེད་མཐར་
ཕྱིན་ཤོག །ཅེས་པ་ལྟར་རང་ལ་ཏྟགས་པ་སྐྱེ་མི་སྐྱེ་སོགས་སྒྲུ་མར་དད་པ་
ཡོད་མེད་དང་། དད་པ་ཆེ་ཆུང་ལ་རག་ལས། མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་འབྱུང་
པ་ལ་ནི་སྒྲུ་མ་ལ་སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་བལྟ་བའི་དད་པ་དང་། གདམས་ངག་
ཀྱང་མ་ནོར་བ་ངེས་པར་དགོས། གདམས་ངག་ནོར་ཀྱང་དད་པས་ཡིད་ཆེས་
ན་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཐུན་བྱ་འབྱུང་བྱས་ཏེ། རྒྱ་གར་ན་མི་ཞིག་གིས་སྒྲུ་

མར་གདམས་ངག་ཁྱུས་པ་ལ། ལྷ་མས་མ་རི་ལེ་ཇ་ཞེས། རོན་དུ་མར་སོང་
གསུང་བ་ཡིན་པ་ལ། ཁོས་དེ་མ་གོ་བར་གདམས་ངག་ཏུ་བརྩུང་ནས་ཆོག་
དེ་བགྱངས་པས་རང་གཞན་གྱི་ནད་སོས་པ་སོགས་བྱུང་། ཡང་གཅིག་གིས།
ཨོ་བ་ལེ་བུ་ལེ་བུ་རྩེ་སྤྲུ་ཞེས་ལྟ་མོ་ཅུ་རྩེ་སྤྲུ་གས་གྱི་ཅ་དང་། བ་ནོར་ནས་
བགྱངས་ཏེ་མུ་གཏེ་སྐབས་དོ་བཙོས་ནས་ཐོས་པའི་རབས་བཞིན་ཡིན། དད་
པ་མེད་ན་ཞེས་རབ་གྱིས་གང་ཡང་མི་འོང་།

དད་པ་ལ་གསུམ་ཡོད་པ་ལས་འདིའི་སྐབས་སྐྱུང་རྒྱུའི་དད་པ་ནི།
བཞེས་གཉེན་ལ་སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་མཐོང་བའི་དང་བའི་དད་པ་ཡིན། དེ་
བསྐྱེད་ཐབས་སྐྱེད་ཆང་ཡབ་སྲས་ནས་བརྒྱུད་པའི་མན་ངག་ལྟར་དང་པོ་རྩ་
བ་དད་པ་སྐྱུང་བ་ལ་ལྷ་མ་སངས་རྒྱས་སུ་བལྟ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་སོགས་
གསུམ་ལས། དང་པོ་ལྷ་མ་སངས་རྒྱས་སུ་བལྟ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་ནི།
སངས་རྒྱས་སུ་བལྟ་དགོས་ཏེ། རང་ཉིད་ཁེ་འདོད་ལ་གྱོང་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར།
རང་གིས་ཁེ་ཞིག་འདོད་ཕྱིན་ཆད། ལྷ་མ་སངས་རྒྱས་ཡིན་ནམ་མིན་ཡང་
རུང་སྟེ། སངས་རྒྱས་སུ་བལྟས་ན་ཆེ་འདི་དང་ཕྱི་མའི་འདོད་དོན་ཀྱན་འབད་
མེད་དུ་འབྱུབ་པ་སོགས་ཁེ་ཆེ་སྟེ། དཔེར་ན། མ་ཁྱན་མོས་བྱི་སོ་ལ་དད་པ་
བྱས་པས་རིང་བསྐལ་བབས་པ་བཞིན་ཡིན། བེའུ་བུམ་སྟོན་པོ་ལས། ལྷ་མ་
བྱིན་རྒྱབས་ཆེ་དང་རྒྱུང་བ། །དངོས་ལ་མ་ཡིན་རང་ལ་རག་ལས། །ཞེས་པ་
ལྟར་ལྷ་མ་བྱིན་རྒྱབས་ཆེ་རྒྱུང་གང་འདྲ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། རང་གི་དོས་ནས་
སངས་རྒྱས་དང་བྱུང་སེམས་སོགས་ཇི་ཅམ་གྱི་ཆོད་དུ་མཐོང་བ་དེ་ཅམ་གྱི་

བྱིན་སྐབས་འབྱུང་། དེས་ན་དངོས་གྲུབ་འབྱུང་མི་འབྱུང་སྐྱེ་མར་མོས་གྲུས་
ཆེ་ཆུང་ལ་རག་ལས་པར་རྗེ་པོ་ཆེན་པོས་ཀྱང་། བོད་ན་གྲུབ་ཐོབ་མི་འབྱུང་
བ་སྐྱེ་མ་ལ་ཐ་མལ་བའི་འདུ་ཤེས་ལས་མེད་པས་ལན་པར་གསུངས། སངས་
རྒྱུས་དངོས་ཡིན་ཡང་དད་པ་མ་སྦྱངས་ན་ཡོན་ཏན་མི་མཐོང་ཞིང་། གྱོང་
སྤྱག་བསྐྱེལ་སྤྲོ་ཆོགས་པ་བསྐྱེད་དེ། སངས་རྒྱུས་ལ་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པ་
ཡོད་མོད། ལྷས་བྱིན་དང་ལེགས་སྐྱར་གྱིས་འོད་འདོམ་གང་བ་གཅིག་ཕུ་མ་
གཏོགས་ཡོན་ཏན་གཞན་ཡོད་པ་མ་མཐོང་བས་གྱོང་བྱུང་བ་དང་འབྲེལ་བས་ན།
དགོ་བ་ཤེས་པོ་ཏྲོ་བས། སྐྱེ་མ་དག་ལ་གྲུས་པ་མེད་ན། །སངས་རྒྱུས་ཉིད་ལ་
བཏེན་ཡང་མི་པན། །དཔེར་ན་ལེགས་པའི་སྐྱར་མ་བཞིན་ཏེ། །ཞེས་སོགས་
གསུངས་པ་ལྷ་ར་ཡིན།

གཉིས་པ་བལྟ་བུས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། དེ་ལྷ་ར་བལྟ་དགོས་པ་ཅུ་མ་
ཟད། བལྟ་མི་བུས་པ་མིན་ཏེ། འདི་ལ་སློབ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཕྱོགས་བཟུང་ན་མ་
དད་པ་བསྐྱོག་བུས་ཤིང་། སྐྱོན་ཐུན་བྱ་མཐོང་ཡང་ཟེལ་གྱིས་མནན་ནས་དད་
པ་ལ་གོགས་མི་བྱེད་པ་དང་། སྐྱོན་མཐོང་བ་དད་པའི་ཕྱོགས་སུ་འབྱེལ་བའི་
རྒྱ་མཚན་གཉིས་བསམ། དེ་ཡང་ལག་ན་དོ་རྗེ་དབང་བསྐྱར་བའི་རྒྱད་ལས།
སློབ་དཔོན་གྱི་ནི་ཡོན་ཏན་བཟུང་། །སྐྱོན་ནི་ནམ་ཡང་བཟུང་མི་བྲ། །ཡོན་
ཏན་བཟུང་ན་དངོས་གྲུབ་འཐོབ། །སྐྱོན་ནམས་བཟུང་ན་དངོས་མི་འབྱུབ།
།ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་རང་རེས་བག་ཆགས་ངན་པའི་ཤྱགས་གྱིས་སྐྱེ་མ་
ལ་སྐྱོན་ཤས་ཆེར་བསམས་པས་མ་བྱུང་བ་ལས། གནམ་གང་ལ་སྐྱེ་བ་ཤར་

ཡོད་ཀྱང་ཉི་འོད་གྱིས་ཟེལ་གྱིས་ནོན་ཏེ་ཟླ་བ་མི་མངོན་པ་བཞིན་དུ་ཡོན་ཏན་
ཤས་ཆེར་བསམ་ན་སྟོན་མཐོང་བའི་སྟོང་དང་ཤུགས་གྱིས་འགག་པར་འགྱུར་
བ་ནི། དཔེར་ན་རང་གི་ཡོན་ཏན་གྱི་ངོས་ནས་བསམས་པས་རང་གིས་རང་
ལ་སྟོན་མི་མཐོང་བ་བཞིན་དང་། སྟོན་ཅུང་ཟད་མཐོང་ཡང་གདུལ་བྱ་འདུལ་
བའི་ཐབས་མཁས་སུ་བསམས་ནས་དད་པའི་གྲོགས་སུ་བསྐྱུར་ཆོག་པའི་
ཕྱིར་དང་། དེར་མ་ཟད་སླ་མ་རྣམས་རང་རེ་ད་ལྟ་ལས་དང་པོ་པའི་སྐབས་ཐ་
མལ་བ་དང་། ཆོས་རྒྱན་གྱི་ཉིང་འཛིན་ཐོབ་སྐབས་མཆོག་གི་སྤྱལ་སྤྱ། དེ་
ནས་ས་དང་པོ་སོགས་གྱི་སྐབས་ལོངས་སྤྱ་སོགས་སུ་རིམ་བཞིན་མངལ་
ཞིང་། རམ་ཞིག་སྟོད་བཅུད་རྣམས་ཀྱང་དག་པ་རབ་འབྱམས་སུ་ཤར་བ་ཡོད་
པས་སོ།།

གསུམ་པ་ཚུལ་རི་ལྟར་བལྟ་ཚུལ་ལ། འདིར་གཞན་གྱིས་མི་བྱེད་པའི་
ངེས་ཤེས་བརྟན་པའི་ཕྱིར་ལུང་རིགས་གྱིས་བསྐྱུབ་དགོས། དེ་ལ་བཞི་ལས།
དང་པོ་སླ་མ་སངས་རྒྱས་ཡིན་པར་དོན་རྒྱུ་འཆང་གིས་བཞེད་པ་ནི། ཁ་ཅིག་
གིས། བཞེས་གཉེན་རྣམས་སངས་རྒྱས་དངོས་ནི་མིན་མོད། བཞེས་གཉེན་
བསྟེན་ཚུལ་སྐབས་གསར་དུ་བཅོས་དགོས་ཀྱིན་ཡོད་སྟེ་པ་འོང་ཉིན་ཡོད་
ཀྱང་། དེ་འདྲའི་སྟོན་ཏྲིག་རྣམས་ཞེ་ཤུགས་སུ་མི་བཞག་པ་གནད་ཡིན། དེས་
ན་འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ། སླ་མ་སངས་རྒྱས་ཡིན་ཡང་རང་གིས་ངོས་མ་ཆོད་
པ་ཡིན། དེ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆན། དེང་སང་གི་སྐབས་འདིར་དོན་རྒྱུ་འཆང་གིས་
སླ་མའི་རྣམ་པར་བསྟན་ནས་བཞུགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་

ལས། བྱི་མའི་དུས་སུ་གྱུར་པ་ན། །ང་ཉིད་སློབ་དཔོན་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱ། །ཞེས་
 དང་། གཞན་ཡང་། ལྷ་བརྒྱ་ཐ་མར་གྱུར་པ་ན། །ང་ཉིད་སློབ་དཔོན་གཟུགས་
 སུ་འཛིན། །ང་ཡིན་སྟུང་དུ་ཤེས་བྱེས་ལ། །དེ་ཆེ་དེ་ལ་གྲུས་པ་བསྐྱེད། །ཅེས་
 དང་། མ་འོངས་སྟེགས་མའི་དུས་སུ་ནི། །ང་ནི་བྱིས་པའི་གཟུགས་དང་ནི།
 །སྒྲ་ཆོགས་ཐབས་ཀྱི་གཟུགས་སུ་སྟོན། །ཞེས་དང་། མདོ་ལས་ཀྱང་། ཀླ་ཡེ་
 མཐོང་བ་དོན་ཡོད་ཀྱི། །བྱི་མའི་དུས་སུ་གྱུར་པ་ན། །ང་ནི་མཁན་པོའི་ལུས་
 ཀྱིས་སྟོན། །ང་ནི་སློབ་དཔོན་གཟུགས་སུ་གནས། །ཞེས་སོགས་ལྟར་མདོ་
 རྒྱུད་དུ་མ་ནས་མ་འོངས་སྟེགས་མའི་དུས་སུ་དོ་རྗེ་འཆང་ང་ཉིད་ཐ་མལ་བའི་
 སློབ་དཔོན་ཀྱི་གཟུགས་སུ་འོང་བས། ང་དང་མ་མཇུག་ཞེས་ཡིད་མ་པམ་
 པར་དོ་ཤེས་པར་བྱིས་ཞེས་བརྗེ་བས་གདམས་པ་འདི་དག་ངེས་དོན་སྤྱི་རྗེ་
 བཞིན་པ་ཡིན་ཅིང་། དེའི་སྟེགས་མའི་དུས་ཞེས་པ་དེང་སང་གི་དུས་ལ་བྱེད་
 དགོས་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་འབྲའི་དོ་རྗེ་འཆང་གི་སྤྱལ་པའི་སློབ་དཔོན་དེ་ཡང་
 རང་གི་སྤྱི་མའི་གསེབ་ཏུ་ངེས་པར་ཡོད་དེ། རང་རེ་ལས་ཉོན་ཀྱིས་ཉམ་ཐག་
 པ་འདི་འབྲ་བར་གྱུར་པ་དོ་རྗེ་འཆང་གིས་བརྗེ་བས་གཟིགས་ཤིང་མཁྱེན་
 པའི་བྱིར་དང་། རང་རེ་དེང་སང་སྤང་དོར་བྱི་གནས་ཤེས་བྱས་ཤིང་གདམས་
 དོན་སྤྱི་བ་བྱས་པའི་རྟོན་སོགས་འབྱོར་བས་ངེས་པར་དོན་དུ་འགྱུར་བ་གཞན་
 ལས་སྟག་པའི་སྐབས་ཡིན་པ་མཁྱེན་པའི་བྱིར། དེ་ཡང་ད་ལྟའི་སྤྱི་མ་འདི་
 ཀྱན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་མིན་པར་རེ་རེ་ལ་རྒྱ་མཚན་རེ་བཀོད་ནས་མིན་ལུགས་
 བསམ་ན། རེ་རེ་བསལ་ཤུལ་དུ་དོ་རྗེ་འཆང་གི་སྤྱལ་པ་གཅིག་ཀྱང་མི་སྟག་

པ་ཞིག་རེད་འོང་། དེ་ལྟར་ན་སྤར་གྱི་ལུང་དང་འགལ་བའི་སྟོན་འབབ་པས་
 སངས་རྒྱལ་གྱི་སྤྱལ་པ་ཞིག་ཡོད་དགོས། དེས་ན་སངས་རྒྱལ་མིན་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ལ་སྟག་བཀོད་ནས་མ་རྟེན་པ་དེ་རང་གི་སྟོ་སྟོན་ཡིན་འདུག་པས་སྟོ་
 མ་འདི་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྤྱལ་པ་ལ་སྟག་ཡིན་སྟམ་དུ་བསམ། དེ་
 ལྟར་གང་ཟག་ཡིད་ཆེས་སྟོ་སྟོ་བ་དག་ལ་ནི་ལུང་གིས་ཆོག་མོད། ད་དུང་
 རིགས་པའི་སྟབ་བྱེད་བཀོད་པ་ན་ངེས་པ་སྟར་ཆེ་བས།

གཉིས་པ་སྟོ་མ་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་བྱེད་པ་པོར་
 སྟབ་པ་ནི། སྤར་ཆོགས་ཞིང་སྐབས་ཁྱེས་པ་བཞིན་ངེ་ལྟར་ན་མ་མཁའ་ན་
 གནས་པའི་སྟོ་བ་གཅིག་ཉིད་ཚུ་སྟོད་དུ་མར་གཟུགས་བརྟན་ཐ་དད་པ་འཆར་
 བ་ལྟར་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱགས་བདེ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་
 ཡེ་ཤེས་ནི། ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་རོ་གཅིག་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཉིད་
 གཏུལ་བྱའི་མདུན་དུ་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་འདུལ་བ་ལ་ཉན་ཐོས། རང་རྒྱལ་གྱིས་
 འདུལ་བ་ལ་རང་རྒྱལ། བྱང་སེམས་དང་སངས་རྒྱལ་གྱིས་འདུལ་བ་ལ་དེ་
 དང་དེའི་རྣམ་པར་སྟོན་ཅིང་། དེར་མ་ཟད། ཡབ་སྲས་མཇུག་བའི་མདོ་ལས།
 བརྒྱ་བྱིན་ཆངས་པའི་ཆ་བྱད་དང་། །ལ་ལར་བདུད་ཀྱི་ཆ་བྱད་གྱིས། །སེམས་
 ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་མཛད་དེ། །འཛིག་ཉེན་རྣམས་ཀྱིས་ཉོགས་མི་བྱས། །ཞེས་
 སོགས་གསུངས་པ་བཞིན་བདུད་དང་ཆངས་པས་འདུལ་བ་ལ་བདུད་དང་
 ཆངས་པ། ཐ་ན་བྱ་དང་རི་དྲགས་ཀྱིས་འདུལ་བ་ལ་བྱ་དང་རི་དྲགས་སོགས་
 དེ་དང་དེའི་རྣམ་པར་བསྟན་པ་ལས། རང་ཅག་ལ་སྐལ་བ་དང་འཆོམས་པར་

ཐ་མལ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ཚུལ་བསྟན་ཅིང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་འདྲན་
ཐབས་རང་ཅག་ལ་མཛད་རྒྱུ་མ་བྱུང་བ་ཁོ་ན་སྟེ། སླེ་མ་ཐ་མལ་བའི་རྣམ་པ་
ལས་ལྟག་པའི་ལོངས་སྤྱོ་སོགས་ཀྱི་སྤྱི་རྣམ་པ་བསྟན་ཀྱང་རང་ཅག་གིས་
མི་མཐོང་ཞིང་དོན་དུ་མི་འགྱུར་ལ། དེ་ལས་གཞན་མཆོག་གི་སྤྱི་སྤྱོ་དང་།
བྱང་སེམས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་བསྟན་ཀྱང་མཐོང་བའི་ལས་སྤྱི་མེད་ཅིང་།
ད་ལྟའི་འདི་ལས་དམན་པའི་བྱ་རི་དྲགས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་བསྟན་ན་ནི་
དེ་ལས་ཀྱང་ཡིད་མི་ཆེས་པས་པན་མི་ཐོགས། དེས་ན། བདེ་གཤེགས་སྤྱོ་
གསུམ་རྒྱན་གྱི་འཁོར་ལོ་ནི། །ཞེས་སོགས་ལྟར། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་སྤྱོ་གསུམ་སླེ་མའི་གསང་བ་གསུམ་དུ་བསྒྱུས་པས། སླེ་མ་ནི་སངས་རྒྱས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་འབྱུང་ལམ་འཕྲིན་ལས་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་འཆམ་དཔོན་
གཅིག་ཉིད་ཨ་ཅ་རའི་ཆས་སུ་ཞུགས་ནས་དེའི་འཆམ་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་
རྒྱལ་གྱི་ཆས་སུ་ཞུགས་ནས་དེའི་འཆམ་བྱེད་པ་ན་ཆས་བརྗེ་བ་ལས། དོན་
དུ་འཆམ་དཔོན་གཅིག་པོ་དེ་རང་ཡིན་པ་བཞིན་དང་། མཆོལ་ལྟ་བུ་གཅིག་
གིས་བཀོད་པའི་བྱེ་བྲག་འབྲ་མི་འབྲ་མང་པོ་བྲིས་ཀྱང་། དོན་དུ་མཆོལ་གྱི་
རང་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པ་ལྟར། རང་རེ་འདུལ་བའི་ཐབས་མཁས་སུ་དོ་རྗེ་འཆང་
གིས་སྤྱི་པ་ཁོ་ན་ཡིན་སྟུང་དུ་བསམ།

གཞན་ཡང་མེ་ཤེལ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱོ་བས་མེ་འདྲིན་པ་ལྟར་རམ། ཐས་
སྤྱོ་ཆོགས་རྟེན་ནའང་ཁ་ནས་མ་སོང་བར་སྟོར་མི་འཇུག་པ་བཞིན་དུ་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱབས་དང་རྣམ་དཀར་གྱི་འཕྲིན་ལས་སླེ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་

འབྱུང་བས་སམ། རྣམ་དཀར་གྱི་ལས་ཐམས་ཅད་བྱེད་དུ་འཇུག་པས་ན་སྒྲ་
མ་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གྱི་འཕྲིན་ལས་གྱི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན། དེ་ཡིན་ན་
སངས་རྒྱས་ཡིན་དགོས་དོགས་མེད་བསམ་ན། སངས་རྒྱས་གྱི་འཕྲིན་ལས་
ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་སྐབས་བྱིན་རྒྱབས་དེ་སྒྲ་མ་
ལ་བརྟེན་ནས་འཇུག་དགོས། དེ་དགོས་ན་སྒྲ་མ་སངས་རྒྱས་ཡིན་པ་ལས་ཐ་
མལ་བ་ཡིན་ཐབས་མེད། དེ་ཡིན་ན་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གྱི་འཕྲིན་ལས་
འཇུག་པའི་སྒོ་སེམས་ཅན་ལ་རེ་དགོས་པར་འགྱུར། དེ་དགོས་ན་སོ་སྐྱེ་ལ་
རེ་ནས་ཀྱང་དོན་བྱེད་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར། དེ་མི་དགོས་ཏེ། སངས་རྒྱས་
ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་སྐབས་ཉན་རང་དང་བྱང་སེམས་བདག་ཉིད་
ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་འང་མི་རེ་ན་སོ་སྐྱེ་ལ་རེ་བ་ལྟ་བུ་སྒྲིལ། དེས་ན་སེམས་ཅན་
གྱི་མཐོང་སྒྲུལ་ཅུ་ཉུ་ཐ་མལ་བར་སྒྲུལ་བ། གཞིངས་དང་ཟམ་པ་སོགས་
སྒྲུལ་ཀྱང་རང་ཅག་རྣམས་ལ་ནི་ཤིང་བཟོ་བས་བཟོས་པ་ལྟར་སྒྲུང་བ་ལས་
གཞན་མི་མཐོང་། ས་པཎ་གྱིས། ཉི་མའི་འོད་ཟེར་རབ་ཚ་ཡང་། །མེ་ཤེལ་
མེད་པར་མེ་མི་འབྱུང་། །དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱང་། །སྒྲ་མ་མེད་
པར་འཇུག་མི་ཅུས། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། བཀའ་བརྒྱད་པ་སྒྲ་འོད་རིན་
ཆེན་གྱིས་ཀྱང་། བར་གྱི་སྐྱིབ་བྱེད་དག་པ་ན། །ཁྱི་གདུགས་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་
དེ། །མེ་ཤེལ་དྲངས་མའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས། །བྱུང་ཤིང་སྟེང་དུ་ཐེབས་པ་ཡིན།
།ཞེས་སོགས་ལྟར་མེ་ཤེལ་གྱི་དཔེ་བཅས་དྲངས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གདུལ་
བྱར་འཕྲིན་ལས་འཇུག་པ་སྒྲ་མ་ལ་བརྟེན་དགོས་པས། སྒྲ་མ་སངས་རྒྱས་

མིན་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དེ་ལ་རེ་མི་དགོས་པ་ལྷག་པོ་དང་དབུལ་པོའི་དཔེ་
ལྟར་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྒྲ་མར་ལྟོས་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྒྲ་མ་
སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ལས་མི་འདའ་བར་བསམ་དགོས་ཚུལ་སོགས་གསུངས།

ས་བཅད་གསུམ་པ་དང་སང་གི་དུས་སུ་ཡང་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་
རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་ནི། རྡོ་རྗེ་འཆང་གིས་དང་སང་གི་
དུས་སུ་སྤྲུལ་པས་འགྲོ་དོན་ངེས་པར་མཛད་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་སྐབས་རྣམས་མ་འདྲེས་པར་མཐུན་ཅིང་། མས་
བྱ་གཅིག་པ་ལ་བརྟེན་པ་ལས་ཀྱང་ལྷག་པས་དུས་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་འཕྲིན་
ལས་ཅི་བྲག་མཛད་བཞིན་པ་ཡིན་པ་དང་སང་གི་དུས་སུ་འདྲ་བས་རང་
རེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་མི་མཛད། གཞན་ཡང་སངས་རྒྱས་རྣམས་
ཀྱིས་དང་པོར་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་ནས་བཟུང་རང་ཅག་གི་དོན་འབའ་ཞིག་གི་
ཕྱིར་ཞུགས་ཤིང་། ཆོགས་བསགས་པའང་རང་ཅག་ལ་དོན་བྱ་བ་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་པའང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་རྒྱས་
པ་ཡིན་པས། ད་ལྟ་འབྲས་བུ་བྱུ་བ་ནས་རང་རེའི་དོན་མི་མཛད་པ་ནི་གནས་
མེད་ཅིང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རང་རེའི་དོན་མི་མཛད་པར་དོར་ན་
དེ་བས་ཐབས་རྟགས་པ་མེད་པས། ངེས་པར་རང་རེའི་དོན་མཛད། དེས་ན་
སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རང་ཅག་གི་དོན་མཛད་ངེས་ན། དོན་མཛད་
ཚུལ་ཡང་། ཐུབ་རྣམས་སྒྲིག་པ་ཚུ་ཡིས་མི་འཁྱུ་ཞིང་། །འགྲོ་བའི་སྤྱད་བསྐྱེད་
ཐུག་གིས་མི་སེལ་ལ། །ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་གཞན་ལ་སློ་མིན་ཏེ། །ཆོས་ཉིད་

བདེན་པ་བསྟན་པས་གྲོལ་བར་མཛད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལས་གཞན་
མཛད་དུ་མེད་ལ། དེ་མཛད་པ་པོའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱལ་པ་ནི་དོན་གྱི་མཆོག་
མཛོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་ཐབས་སྟོན་པ་པོའི་སླ་མ་ཉིད་ལས་གཞན་
འགྲོ་ས་མེད་དོ། །དེས་ན། སྐད་ཆ་དང་འཇམ་དབྱངས་སྟོན་ལམ་གྱིས། སྟོན་
བྱོན་གྱི་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་རྣམས། །ད་དུས་ཀྱི་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་
པ། །ཁས་ལེན་ཅམ་མིན་པར་བསམས་ཤེས་ན། །མཆོན་ལྟན་གྱི་སླ་མའི་ཐོག་
ཏུ་འཛོམ། །ཞེས་དང་། བདག་གི་སླ་མའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། སེམས་ཅན་རེ་རེ་
མགོ་ཐོག་ན་སངས་རྒྱས་ཆ་ཆ་དང་བ་རེ་ཡོད་ཅེས་གསུངས།

བཞི་པ་རང་གི་སྤང་བ་ལ་ངེས་པ་མེད་པ་ནི། འོན་དེ་ལྟར་སླ་མ་ནི་
སངས་རྒྱས་དངོས་དང་། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་
བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་མོད། འོན་ཀྱང་སླ་མ་སངས་རྒྱས་སུ་
མི་མཐོང་ཞིང་། ཐ་མལ་བར་མཐོང་བ་ནི། སྟོན་གྱི་རྣམ་པ་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་
མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་རྟགས་སུ་བཀོད་ན། རང་གིས་མཐོང་བ་ལ་ཡིད་བརྟན་
མེད་ཅིང་ངེས་པ་མེད་དེ། འོ་ཅག་གི་མཐོང་ཆོད་ནི་ལས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱངས་
པ་ཡིན་པས། ལས་འདི་བསགས་པ་དང་འདི་མ་བསགས་བྱ་བ་མེད་པས།
ལས་ཀྱི་མཐོང་སྤང་ལ་ཡང་འདི་ཡོད་པ་དང་། འདི་མེད་པ་མེད་དེ། འཇུག་
པར། ལྟ་འབབ་སྤང་ལ་ཡི་དྲགས་རྟག་སྟོ་ཡང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་
ལྟར། ལྟ་ཞིང་ག་ཤེར་བ་ལྟ་པོར་བ་གང་ལ། ལས་ཅན་གྱི་ལྟ་མི་ཡི་དྲགས་
གསུམ་གྱིས་བསྟན་པའི་ཆོ། བདུད་ཅི་དང་། ལྟ་དང་། རྟག་ཁག་ཏུ་སྤང་བ་

དང་། ཡི་དྲགས་རྣམས་ལ་དབྱར་ལྷ་བའང་ཆ་ཞིང་། དགུན་ཉི་མའང་གང་བ་
དང་། དུས་འཁོར་དང་མངོན་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་གཉིས་ལ་རི་རབ་
ལྷམ་པོ་དང་བྱ་བཞིར་སྒྲུང་བ་སོགས་ཡོད་པ་ལྷ་ར་དང་། གཞན་ཡང་འཕགས་
པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་སྤྱི་མོ་སྦྱད་ཁོག་རུལ་ཞིང་འབྱས་
གཡང་བར་གཟིགས། སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སློབ་དཔོན་འཇམ་དཔལ་
བཤེས་གཉེན་སྤྱིམ་བཙུན་ཞིང་མོ་ཞིང་། འབྲུ་ཐུག་འཐུང་བ་ཞིག་ཏུ་གཟིགས།
ཉི་མོ་བའང་ལུང་པའི་མི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཉ་པ་ཞིག་ལས་བྱ་བ་ཆེན་དུ་དོགས་
པ་ཅམ་ཡང་མ་བྱུང་ཞིང་། རྒྱ་རོ་བས་ཀྱང་ཉ་གསོན་སྟེག་མཛད་པར་མཐོང་།
ནག་པོ་བས་ཀྱང་དོ་རྗེ་པག་མོ་མཛེ་མོར་གཟིགས་འདུག་ན། རང་ཅག་གིས་
བཤེས་གཉེན་མིར་མཐོང་སྟེ། ཏྲ་སྤྱི་བོང་བྱར་མི་སྒྲུང་བ་དགའ་རབ་ཡིན་ཏེ།
སྤྱན་སྤྱོ་གྲོས་རྒྱལ་མཆོན་ཀྱིས། རང་རེའི་ལས་ངན་སྦྱིབ་པའི་ཆེ་ཆོད་
ལ། །སྤྱི་མ་མི་རུ་མཐོང་བའང་དགའ་ཆད་ཡིན། །སྤྱི་དང་བོང་བྱར་མ་མཐོང་
བསོད་ནམས་ཆེ། །མོས་གུས་སྤྱིང་ནས་བསྐྱེད་ཅིག་ཤྱུ་ཀྱའི་སྤྱིས། །ཞེས་
གསུངས། དེར་མ་ཟད་སྒྲུང་བ་ཅམ་ལ་ཆ་འཛོག་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་
བྱ་བ་ཏུ་སྒྲུང་བས་བདེན་བྱ་བ་ཏུ་ཐལ་བའི་སྤྱིན་ཡོད། སྤྱིན་དགེ་སྤྱོད་ཞིག་སྤྱིམ་
པས་གདུངས་ནས་ཚུ་འཆོལ་དུ་སྤྱིན་པས་ཡི་དྲགས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་བྱུང་སྟེ་ཚུ་བོ་
གསྐྱུ་མ་མཐོང་ཞིང་རྐང་གིས་བསྐྱོད་པ་བྱུང་ཚུལ་དང་། །ཤ་བ་མ་མཐོང་བས་
མེད་པར་སྤྱིབ་མི་རུས་པ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་མི་སྒྲུང་བ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་
ཆིགས་ཀྱི་སྤྱིབས་སུ་བཞག་པ་རྣམས་ཀྱང་འདྲིར་མཁོ། དེ་ཡང་སྤྱི་མ་སངས་

རྒྱས་དངོས་སུ་མཐོང་བའི་བསྐྱལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ལ་སླ་མ་
 སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་མཐོང་བའི་སྐྱལ་པ་མེད་དེ། སླ་མ་སངས་རྒྱས་དངོས་
 སུ་མཐོང་བའི་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་མེད་པའི་བྱིར། ཞེས་ཏྲགས་བཀོད་
 པ་ལྟར་ཡིན།

སངས་རྒྱས་སུ་མ་སྤང་ཡང་སངས་རྒྱས་མིན་མི་དགོས། སངས་རྒྱས་
 དངོས་ལྟར་སྤང་ཡང་སངས་རྒྱས་ཡིན་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། སྟོན་གཏད་
 རབས་བཞི་པ་དབང་བཅོམ་པ་ཉེར་སྤྲས་ཀྱིས་ཆོས་གནང་སྐབས་བདུད་དགའ་
 རབ་དབང་ཕྱག་གིས་གཞོད་པ་བྱས་པས་ཉེར་སྤྲས་ཀྱིས་བདུད་བརྟལ་ནས་
 ང་ཡིས་སངས་རྒྱས་མངལ་མ་སྟོང་བའི་སྐབས་ཁྱོད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ངི་
 བཞིན་དུ་སྐྱལ་ཅིག་གསུངས་པས་བདུད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཆོན་བཟང་
 སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་ལྷག་ཆད་མེད་པར་སྐྱལ་བས་ཉེར་སྤྲས་ཀྱིས་
 སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་མཐོང་ནས་ཕྱག་འཆལ་བྲགས་བྱས་པས་བདུད་ཀྱིས་
 སྐྱལ་པ་སྤྱར་དུ་བཞེག་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། དེས་ན་སྟོན་གྱི་བྱབ་ཆེན་དཔལ་མགོན་
 ལྷ་སྐྱབ་སོགས་ཀྱང་མཐོང་ཚུལ་ལ་དགོ་སྟོང་ཐ་མལ་བར་སྤང་ཡང་། དོན་
 ལ་སངས་རྒྱས་དངོས་ཡིན་པ་ལྟར་དང་། འོན་ཀྱང་སྟོན་ཏྲིག་གི་སྟོང་ང་གིས་
 འཆར་ན། དེ་དེ་མ་ཐག་མི་དགག་པར། དཔེར་ན་གོས་ཀྱི་ངི་མ་འཁྱུད་པར་
 ཚུམ་པས་རེ་ཞིག་ངི་མ་དེ་སྟོང་དགོས་པ་བཞིན་སྟོན་ཏྲིག་གི་སྟོང་དེ་འཆར་དུ་
 བརྟལ་ནས། ག་རེ། སྟོན་འདི་སླ་མ་ལ་ཡོད་ནས་སྤང་བའམ། མེད་ནས་སྤང་
 བ་གང་ཡིན་མི་ཞེས་ཏེ། སྤང་བ་འད་པ་ལྟར་ལས་སྤང་གིས་འཁྱུལ་པའང་ཅིའི་

ཕྱིར་མིན་ཏེ། མཁྲིས་ནད་ཅན་ལ་དུང་སེར་པོར་སྒྲུང་བ་དང་། རྒྱུང་ནད་ཅན་
ཀྱིས་གངས་རི་སྒྲོན་པོར་མཐོང་བ་དང་། བྱུར་ཞུགས་པ་ལ་སྒྲོན་ཤིང་འགྲོ་
བར་སྒྲུང་བ་དང་། རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྐྱེ་ཤད་སྒྲུང་བ་སོགས་འབྲུལ་གྱི་འབྲུལ་
རྒྱ་ཅུང་ཟད་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་སྒྲིབ་ན། རང་རེ་ལུགས་ཀྱི་འབྲུལ་རྒྱ་ལས་
ཉོན་དཔག་ཏུ་མེད་པས་རིལ་གྱིས་འབྲུམས་ནས་ཡོད་པ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་
འབྲུལ། ང་རང་གིས་ཤེས་པའི་སྐྱུལ་སྐྱུ་ཞིག་གནས་སྒྲོར་སོང་སྐབས་མཁྲིས་
ནད་བསྐྱེན་པས་གནས་ཆང་དེར་དདུལ་ག་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་གསེར་ག་
གསུམ་དུ་སྒྲུང་ཞིང་། ཕྱིར་ནང་མཁྲིས་ནད་སེལ་བས་དདུལ་གྱི་གཏུ་གསུམ་
དུ་གྱུར་བ་དང་། རྒྱལ་བ་དབེན་ས་པ་རོང་བྱམས་ཆེན་ལ་ཕེབས་པས་ས་
སྒྲུའི་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་སྒྲུའི་དཀའ་གནད་ཅིག་མ་ཤེས་པར་རྩོད་པ་
བྱེད་སྐབས་དབེན་ས་པས་སྒྲུ་དོན་ཐམས་ཅད་བཀྲོལ་ནས་བརྒྱུད་སྟོང་པ་སྤི་
སྒྲི་ཏའི་སྐད་དུ་གསུངས་ཀྱང་ཁོང་ཆོ་ཡིད་མ་ཆེས་ཏེ་འདི་དགོ་ལུགས་པའི་
མི་མ་རེད་འདྲེ་རེད་བྱས་པ་ལྟར་ཕྱིའི་དབྱིབས་ལ་མི་བལྟ་བར་ནང་གི་སྤངས་
ཏོགས་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་བལྟ་དགོས།

ཆོས་སྐྱེ་ཞི་སངས་རྒྱས་ནང་པན་ཚུན་ལས་བྱང་འཕགས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་
མཇུག། འོངས་སྐྱུ་མཇུག་བ་ལ་བྱང་འཕགས་དང་། མཆོག་གི་སྐྱུལ་སྐྱུ་མཆོན་
དཔེས་སྐྱས་པ་མཇུག་བ་ལའང་མ་མཐའ་སོ་སྐྱེ་ལས་དག་ཅིག་ངེས་པར་
དགོས་པ་ལམ་རིམ་བདུད་རྩིའི་སྒྲིང་པོ་ལས། ལས་ངན་སྒྲིབ་གཞིགས་འདི་
དང་མ་བྲལ་རིང་། །སངས་རྒྱས་མ་ལུས་མངོན་སུམ་མདུན་བྱོན་ཡང་། །ད་

སྒྲིལ་སྒྲིལ་བ་འདི་ཉིད་མ་གཏོགས་པ། །མཆོན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་སྒྲིལ་མཆོག་
མཐོང་སྒྲིལ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་དང་། སངས་རྒྱུ་ལམ་བཞུགས་
དུས་ཀྱང་ཕྱ་སྟེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོན་བཟང་སོགས་མ་མཇུག་ཞིང་
སྒྲིལ་གྱི་གོང་བྱར་མཐོང་། ལྷས་བྱིན་གྱིས་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་མཇུག་པ་རྣམས་
གཡོ་ཐོལ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མཐོང་། རང་རེས་སྒྲིལ་མ་འདི་རང་རང་གི་ཆོད་ཅམ་
དུ་མཐོང་བ་མཐོང་ཚུལ་བཟང་པོ་ཡིན་ཏེ། མགོ་ལོག་ཨ་རིག་སྟོད་པའི་ཇག་
དཔོན་ཞིག་ལྟ་ལྟར་གྱི་ཇོ་བོ་མཇུག་བར་སོང་བས་ཇོ་བོ་ལྟ་ཞོག །མར་མེ་
སོགས་ཀྱང་མ་མཇུག་བས་འོན་རྒྱལ་སྤྱོད་གོང་མས་ལས་སྤྱོད་སྤྱོད་ས་
གསུངས་པས་ཁོས་བྲི་མཆོད་དང་ཕྱག་སྒྲོར་བྱས་ཀྱང་སྒྲིལ་མར་མེ་ཅམ་
ལས་ཇོ་བོ་མ་མཐོང་བ་དང་། སྒྲིལ་བཀའ་འགྲུར་སྒྲིལ་སྒྲིལ་བཟང་དོན་ལྟར་
རིན་པོ་ཆེས་བཀའ་འགྲུར་ལྟར་ཕྱགས་ལུང་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་ཁྱུ་མཁན་
བྲུ་པ་ཞིག་གིས་ལྟར་ཕྱགས་ལུང་མ་ཐོས་ཤིང་པོ་ཏི་མ་མཐོང་བར་ཤ་གཞོང་པ་
གང་མདུན་དུ་བཞག་པ་མཐོང་ནས་ལུང་གསུངས་པ་དེ་ཤ་དེ་སྒྲིལ་མས་ཞལ་
དུ་གསོལ་ཞིང་། དགོང་མོ་གྲོལ་ཁར་ཤ་དེ་བསྐྱུས་འགྲོ་བའི་སྒྲིལ་བ་བྱུང་བ་
སོགས་ལྟར། ལས་སྒྲིལ་གི་མཐོང་ཚུལ་ཅི་ཡང་མིད་པས། ལས་སྤྱོད་ཇི་ཅམ་
བྱུང་བ་དེ་ཅམ་གྱི་ཆོད་ཅིག་སྒྲིལ་འོང་།

རང་གིས་སྒྲིལ་ཚུལ་ལ་ཆ་མི་འཇོག་སྟེ། སྒྲིལ་མར་ཞོག །གལ་རོགས་
གྲོགས་མཆེད། སྒྲིལ་ཅི་བྲི་ཚུན་ལྟར་དང་བདུད་སོགས་གང་ཡིན་ཆོད་མི་
ཐེངས། ཆོད་ཐེངས་པ་ནི་རང་གཅིག་ཕྱ་སྟེ། དེ་ལས་གོམ་གང་ཕྱིར་སོང་ན་

ཐེ་ཆོམ་གྱི་ཡུལ་ཡིན། རྒྱལ་བ་དབེན་ས་པ་ཟུང་འཇུག་འབྲུག་ཁར་དབེན་
ས་སྟོན་པ་ཞེས་མིང་ངན་བཏགས་མཁན་ཡང་བྱུང་། རྗེའི་མདུན་དུ་དམ་ཅན་
ཆོས་རྒྱལ་གྱིས་སློབ་བྱུང་བརྟུན། སྐབས་ཤིག་གསང་སྒྲགས་ཀྱི་ཟབ་གནད་
བཀའ་དོག་པ་འགའ་སྟོད་མིན་ལ་གསུང་བར་ཉེ་བ་ན། བཀག་པར་བྱས་ཤིང་།
རྒྱལ་མཆོན་བཟང་པོས་འགྲོད་པར་མཁས་བྱུག་གྱིས་ཅ་བ་ཅུ་བ་མ་མང་
གསུངས་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་ཀྱང་ངའམ་ང་འདྲ་བས་གང་ཟག་
གི་ཆོད་ཟུངས་ཞེས་གསུངས་ཚུལ། རྒྱ་གར་ན་དགེ་ཚུལ་ཞིག་གིས། བ་ཅི་
གི་ར་སྒྲིང་གི་པོ་སྐྱེས་ཐམས་ཅད་དཔའ་བོ་དང་། མོ་སྐྱེས་ཐམས་ཅད་དཔའ་
མོ་ཡིན་པར་གོ་ནས་ཅད་གཅོད་དུ་བྱིན་པས། དངོས་སུ་མཐོང་སྐབས་མི་དེ་
རྣམས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོན་ཏན་ཡོད་པར་མ་མཐོང་བར་གཞན་ཟོག་པོ་ཞིག་
ལ་དད་པ་བྱས། རྗེ་མིད་ལ་ལའང་། རྒྱ་རོ་བོན་ཆུང་གིས། མིད་ལ་རས་པ་སྐྱད་
པ་དེ། །མ་མཐོང་གོང་ནས་སྐྱ་ཆེ་བ། །རྒྱ་གར་བྱུག་ཆེན་འདྲའོ་སྐྱད། །མཐོང་
ནས་བྱུང་དུ་སླེབ་ཅ་ན། །མི་རྒན་གཅེར་ཉལ་བྱེད་པ་ཅིག། །ཅེས་སོགས་ལྟར་
རང་ག་བར་མཐོང་སྟེ་འཕྲ་སྟོད་བྱས་ཚུལ། དེའི་བྱིར་ཁ་མཉམ་ལག་མཉམ་
གྱི་གོགས་མཆེད་དག་ཀྱང་ཅི་ཡིན་མི་ཤེས་པས། གང་ཡིན་ཡང་བྱུང་ཁེ་ཆེ་
ཉན་ཆུང་དག་སྒྲུང་སྒྲུང་། རྒྱལ་སྐས་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ལྷ་ཡང་མཁས་པ་མང་པོས་
འདུ་ཤེས་གསུམ་པ་ཅན་ཞིག་ལས་ཡོན་ཏན་མ་མཐོང་བ་བཞིན་མཐོང་ཚུལ་
ཅ་མ་ལ་ངེས་པ་མེད། ཡང་ན། སྟོན་དུ་མཐོང་བ་དེ་སྟོན་ཡིན་པའི་ངེས་པ་
མེད་པར། བལྟ་ལུགས་དང་མཐོང་ལུགས་གཅིག་གིས་འགྲོ་སྟེ། སངས་རྒྱས་

གྱིས་རི་བཞིན་གཟིགས་ནས་ལས་གྱི་རྒྱ་བ་བསྟེན་པ་རྣམས། རང་དོན་དུ་
གཡོ་བོལ་བྱེད་པར་མཐོང་ཞིང་། སྟོན་ཀྱན་ཟད་ལའང་མི་བདེན་ནོ་སྟུང་པའི་
བསམ་ཚུལ་དང་བསྟན་ལུགས་གྱིས་སྡེ་སྡོད་གསུམ་པ་དགེ་སྟོང་ལེགས་སྐར་
ལའང་འབྲུལ་པ་ཞུགས་ན། རང་རེར་སྟ་ཅི་སྟོས།

གཞན་ཡང་དགེ་སྤྱད་ཉལ་རྒྱ་ལ་དགའ་ཆེ་བ་དེས། དགེ་ཤོན་དགོང་མོ་
ཕྱི་མོའི་བར་དུ་མི་ཉལ་བར་ཁ་ཏྲོན་བྱེད་པར་སྟོང་ཐག་པ་ནས་སྟོན་དུ་མཐོང་
ཞིང་། དགེ་སྤྱད་ཆང་འཐུང་བ་དག་གིས་དགེ་ཤོན་གྱིས་ཀྱང་ཆང་གསོལ་
ན། སྟབས་ལེགས་སྟུང་ནས་ཡོན་ཏན་དུ་འཛིན་པ་བཞིན་རང་གིས་སྟོན་དུ་
མཐོང་བ་འདི་སྟོན་མིན་པར་མ་ཟད་ཡོན་ཏན་མིན་པའི་ངེས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད།
ཡང་ན། སྟོན་དེ་སྤྲ་མ་ལ་མེད་བཞིན་དུ་རང་ཅག་གི་དོན་དུ་ཆེད་དུ་བཅོས་
ནས་བསྟེན་པ་མིན་པའི་ངེས་པའང་མེད་དེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དོན་དུ་
འགྱུར་ན། ཞེ་སྤང་ཅན་དང་། སེར་སྤྲ་ཅན་དང་། ཞ་བ་དང་། སྟོ་བ་དང་། ཚུལ་
ཁྲིམས་འཆལ་བ་སོགས་སུ་སྟོན་པར་ཡབ་སྲས་མཇུག་པའི་མདོ་དང་མྱང་
འདས་ཆེན་མོ་སོགས་ལས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་ཚུལ། སྤྱིར་མདོ་རྒྱད་རྣམས་
ལས་བྱང་ངེས་དང་། སྤྱི་རི་བཞིན་པ་ཡིན་མིན་སྟོང་ཆོགས་གསུངས་ཀྱང་རྒྱལ་
བ་དོ་རྗེ་འཆང་གིས་དོ་རྗེ་འཆང་རང་ཉིད་མ་འོངས་པ་ན་སྤྲ་མའི་རྣམ་པར་
བྱོན་གསུངས་པ་ནི། ངེས་དོན་སྤྱི་རི་བཞིན་པར་ཁས་སྐྱོང་བྱ་ཉིད་ཡིན་ཏེ།
རང་ཅག་ལ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་སྟོན་མཁན་སྤྲ་མ་འདི་
ལས་གཞན་མི་འདུག་པ་འདིས་ཀྱང་ཤེས། དེས་ན། རང་རེས་དོ་རྗེ་འཆང་

གིས་སངས་རྒྱས་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་སླ་མ་ལ། སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་ཏེ།
སྟོན་འདི་དང་འདི་འདུག་སྟུང་པ་ནི། མ་ངེས་པ་དང་འགལ་ཏྱགས་སུ་སོང་བ་
ཡིན་པས། གོང་གི་སྐབ་བྱེད་དེ་དག་གིས་མཐའ་བསྐྱོར་རི་བསྐྱོར་བྱས་ཏེ།
སླ་མ་སངས་རྒྱས་སྤར་ནས་ཡིན་ཡིན་པ་དེ་ཡིན་པར་ངོ་ཤེས་པར་བྱེད། དེ་
ལྟར་ལུང་རིགས་ཀྱིས་བསྐྱབས་པས་སླ་མ་སངས་རྒྱས་ཡིན་པར་ངེས་ཤེས་
ཉིད་དེ། སླ་མ་དང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་འབྲེས་པ་ལྟ་བུའི་ཉམས་འཆར་
ན་བཤེས་གཉིན་བསྟེན་ཚུལ་གྱི་ཏྱགས་པ་སྟེས་པ་ཡིན། སླ་མ་དང་ཐུགས་
ཡིད་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་པ་ནི། རང་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་
ཆེ་ན་རང་གི་སེམས་དང་སླ་མའི་ཐུགས་བདེ་ཆེན་ཆོས་སྐྱ་གཉིས་རོ་གཅིག་
ཏུ་འབྲེས། དེའི་ཆེ་རང་སླ་མའི་ངོ་ཐོར་སངས་རྒྱས་པ་དང་། སླ་མའི་གོ་འཕང་
ཐོབ་པ། སླ་མའི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་དང་རང་གི་སྟོ་གསུམ་དབྱེར་མེད་ཏུ་འབྲེས་
པ་ལ་བྱེད། དེའི་ཉིན་འབྲེལ་གྱི་གནད་ལ་ད་ལྟ་ནས་སླ་མའི་ཐུགས་སེམས་
དང་ཉེ་བ་དང་མཐུན་པར་བྱེད་པ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན་གསུངས།

གཉིས་པ།

བཀའ་རིན་རྗེས་སུ་བྱོན་ཏེ་གྲུས་པ་བསྐྱེད་པ་ལ།

སྟེད་ཆང་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་གསུང་རྒྱན་ལྟར་ས་བཅད་བཞི་སྟེ། སླ་མ་སངས་

རྒྱས་ལས་ལྷག་པའི་བཀའ་ངེན། ཆོས་གསུངས་པའི་བཀའ་ངེན། ཞེས་རྒྱད་
 གྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་བཀའ་ངེན། ཟང་ཟེང་གིས་འཁོར་དུ་བསྐྱས་པའི་
 བཀའ་ངེན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྦྱིར་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་
 ལས་ལྷག་པའི་བཀའ་ངེན་ནི། དེ་ལྟར་ཡོན་ཏན་གྱི་ངོས་ནས་སངས་རྒྱས་
 དང་མཉམ་མོད། བཀའ་ངེན་ནི། སྦྱིར་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལས་ལྷག་
 གྱི། སྟོན་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་བསྐྱལ་བ་རྣམས་སུ་སངས་རྒྱས་མཐའ་ཡས་
 པས་གངས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་འདྲེན་པར་མཛད་ཀྱང་། རང་ཅག་ནི་དེ་
 དག་གིས་འདྲེན་པའི་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་ལ། སངས་རྒྱས་གངས་མེད་བྱོན་པས་
 མ་ཐུལ་བའི། །སོགས་ལྟར་སྟོན་པའི་ཆོགས་བསགས་ཡུལ་གཅིག་ཤུར་
 སངས་རྒྱས་བདུན་ཁྲི་ལྔ་སྟོང་། བདུན་ཁྲི་དྲུག་སྟོང་། བདུན་ཁྲི་བདུན་སྟོང་
 སོགས་དང་། དེར་མ་ཟད་བསྐྱལ་བ་འདིར་ཡང་། འཁོར་བ་འཇིག །གསེར་
 ཐུབ། འོད་སྤང་སོགས་གྱིས་གདུལ་བྱ་ལྷ་མེད་པ་བྲངས་ཀྱང་རང་ཅག་འདུལ་
 བར་མ་རུས། ད་ལྟ་ལྷ་མ་འདིས་སངས་རྒྱས་དངོས་བྱོན་ཀྱང་དེ་ལྷག་མཛད་
 དུ་མེད་པའི་ཆང་ལ་མ་ཞོར་བའི་ལམ་བསྟོན་པས་ན། ལྷ་མ་དེ་ཡོན་ཏན་གྱི་
 ངོས་ནས་སངས་རྒྱས་དང་མཉམ་ཡང་བཀའ་ངེན་གྱི་ངོས་ནས་སངས་རྒྱས་
 ཐམས་ཅད་ལས་བཀའ་ངེན་ཆེ་གྱི། དགོ་བཞེས་པོ་ཏོ་བས་ལྷ་མ་ནི་མི་ཞིག་
 ལྷ་གོས་ཤི་ལ་ཁད་པར་ཟན་སྦྱིན་མཁན་ལྟ་བུ་དང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་
 དེ་སྦྱིད་རྒྱགས་པའི་དུས་སུ་ཤ་རྒྱ་རི་སྟེར་མཁན་དང་འདྲ་བར་གསུངས་པ་
 ལྟར་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི། དཔེར་ན་རང་རེ་དབུལ་བ་ལས་ཐར་ཏེ་ཐུག་

པོར་གྱུར་སྐབས་ཟས་ནོར་སྦྱིན་པ་བཞིན་རང་གིས་ལམ་ཡ་ཆོད་ཐོབ་སྐབས་
སངས་རྒྱས་མང་པོས་ཞལ་བསྟན་དབུགས་དབྱུང་སོགས་མཛད་པ་ལས་
ད་ལྟ་ཉམ་ཐག་པའི་དུས་སུ་མི་པན། སྤྲ་མ་ནི་རང་རེ་དབུལ་པོའི་སྐབས་ཟས་
སྦྱིན་པ་བཞིན་ངན་སོང་གི་གཡང་ས་ཆེན་པོར་ལྷུང་བར་ཉེ་བའི་དུས་སུ་
ཞལ་བསྟན་ནས་འདྲན་ཐབས་མཛད་པས་ད་རེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་
འཐོབ་པའི་རེ་བ་བྱེད་རྒྱ་བྱུང་བ་འདི་སྤྲ་མའི་བཀའ་དྲིན་ཡིན། དེས་ན་མཁས་
གྲུབ་རྗེས་ཀྱང་། རྒྱལ་བ་ཀུན་ལས་ལྷག་པའི་བྱུགས་རྗེ་ཅན། །སྤྲ་མེད་སྤྲ་མ་
མཆོག་ ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་ཅག་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་གཞན་སུ་
དང་ཡང་མ་མཛལ་བར་ཆོས་ཀྱིས་ཐོངས་པའི་དུས་འདིར་སྤྲ་མ་འདིས་ཆོས་
དེ་འདྲ་གསུངས་པས་བྱུགས་རྗེ་ཆེས་ཆེ་བ་ཡིན།

གཉིས་པ་སྒོས་སངས་རྒྱས་ལྷག་བྱུག་ལས་ཀྱང་བཀའ་དྲིན་ལྷག་སྟེ།
སྟོན་འཁོར་བསྐྱར་ཅིབས་ཀྱི་ལུ་ཁྱུད་ཀྱི་སྤྲ་མ་སྟོང་པོ་རེ་རེས་གདུལ་ཞིང་
རེ་གཟུང་ནས་བྱུགས་བསྐྱེད་སྐབས་ཚོད་དུས་ཆེ་ལོ་བརྒྱ་པའི་དུས་འདིའི་
གདུལ་བྱ་འདུལ་དཀའ་བར་གཟིགས་ནས་བཏང་སྟོམས་སུ་ལུས་པའི་ཆོ།
སྟོན་པའི་སྐྱ་སྐྱེ་བམ་ཟེ་རྒྱ་མཆོའི་རྒྱལ་ཀྱིས་ཚོད་དུས་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་
འདུལ་བར་བྱུགས་བསྐྱེད་པས་ཆེ་ལོ་བརྒྱ་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་སྦྱིར་
སངས་རྒྱས་གཞན་ལས་སྟོན་པ་ལྷག་བྱུག་པ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་མོད། སྟོན་པ་
དེས་ཀྱང་མ་ལྟར་བའི་གདུལ་དཀའི་སྐྱེ་བོ་བདག་དང་བདག་འདྲ་བར་སྤྲ་མ་
འདི་ཉིད་ཁོ་ན་སྒོས་སུ་བཀའ་དྲིན་ལྷག་པར་ཆེ་ཚུལ་སོགས་དང་། དེའི་རྗེས་

ཀྱུ་གར་ན་བསྟན་པའི་གཏད་རབས་བདུན་དང་། གྲུབ་ཆེན་བརྒྱད་ཟླ། ཀྱུན་
 དུག་མཆོག་གཉིས་སོགས་པཎ་གྲུབ་མང་པོ་དང་། བོད་དུའང་བསྟན་པ་སྤྱི་
 དར་གྱི་སྐབས་སུ་མཁན་སྟོབ་ཆོས་གསུམ། རྗེ་འབངས་ཉིད་ལྟ་སོགས་
 དང་། བྱི་དར་གྱི་སྐབས་ས་སྐྱ་གོང་མ་རྣམས་ལྟ། མར་མི་སོགས་དང་། རྫོ་བོ་
 ཡབ་སྲས། རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་ཡབ་སྲས་སོགས་མཁས་གྲུབ་གྱི་སྐྱེས་བུ་ཇི་སྟེད་
 ཅིག་བྱོན་ཀྱང་། རང་ཉིད་ལ་སྤྱུག་བསྟེན་གྱི་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོ་ལས་འདྲེན་
 པའི་ཐབས་དམ་པ་ཆོས་གྱི་བདུད་རྩི་དངོས་སུ་མ་བསྟན་ཅིང་། མདོར་ན་
 སྟོད་འཇུག་ལས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་པན་མཛད་པའི། །སངས་རྒྱས་
 གངས་མེད་འདས་གྱུར་ཀྱང་། །བདག་ནི་རང་གི་ཉིས་པས་དེའི། །གསོ་བའི་
 སྟོད་ཡུལ་མ་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རང་རེ་སྐྱེ་སར་མ་སྐྱེས། སྟེབས་སར་
 མ་སྟེབས་པས་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་སྟོན་བྱོན་སུས་ཀྱང་འདྲེན་མ་རུས་ཤིང་དོར་
 བས། སྟེགས་མའི་ཡང་སྟེགས་སུ་བཞག་པ་ལ། ད་ལྟ་སྤྱི་མ་འདིས་བདག་
 འདྲེན་ཐབས་འདི་འདྲ་མཛད་པ་བྱགས་རྗེ་རེ་ཆེ་སྟུམ་དུ་བསམ་གསུངས།

གཉིས་པ་ཆོས་གསུངས་པའི་བཀའ་བློན་ནི། དེར་མ་ཟད། སྟོན་གྱང་
 ཚུབ་སེམས་དཔས་ཆོས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གི་བྱིར་སྲས་དང་སྲས་མོ་
 མཆིས་བྱང་རང་ཉིད་དང་བཅས་པ་གཞོན་སྦྱིན་གཏུམ་པོར་བཟར་བཅུག་པ་
 དང་། སྟོན་པ་བྱི་ལིང་ག་ལི་ཏར་འབྱུངས་དུས་སྐྱེ་ལུས་ལ་ལྷགས་གཟེར་སྟོང་
 བཏབ་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་ག་ན་ཤ་པར་འབྱུངས་ཆེ་མར་མེ་སྟོང་བཅུགས་པ་
 དང་། མེ་དོང་དུ་མཆོང་བ་དང་། རྒྱལ་པོ་ཁ་དོག་དམ་པས་བགས་པས་ཤོག་

བྱ་དང་། ཅི་བ་མས་སྟུག་གྲུ་བྱས་ཏེ་ཆོས་ཉན་པ་སོགས་དང་། རྫོ་བོ་ཆེན་
པོ་འང་ལམ་རིམ་འདི་གསལ་བའི་བྱིར་རྒྱུད་དང་ཚུ་སྤྱོད་སོགས་ཀྱི་འཇིགས་
པ་བྱུང་དུ་བསད་ནས་རྒྱ་མཚོར་ལྷ་བ་བཅུ་གསུམ་གྱི་བར་དཀའ་བ་སྦྱད།
མར་མི་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་ཆོས་བཅའ་བའི་བྱིར་དཀའ་བ་མང་པོ་སྦྱད། རྒྱ་
གར་དུ་ཡང་དེང་སང་ལྟར་བདེ་མོར་བཟོད་ས་མེད་ཀྱང་སྤྱོད་གྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་
རྣམས་ཀྱིས་སྟོག་དང་བསྟོས་ནས་ཆོས་བཅའ་བར་བྱོན་ནས། ལྷ་མ་རྣམས་
ལ་ཆོས་ཀྱི་ཡོན་དུ་གསེར་གྱི་མཐུལ་ཁོ་ན་ཕུལ་ཏེ་ཆོས་ཁྱུས། རྗེས་སུ་ལམ་
གྱི་དཀའ་སྦྱད་བྱ་བ་ན་སྦྱི་གཡའ་དགོས་པར་མཛད་འདུག་ན། རང་རེ་
དཀའ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་སྦྱད་མི་དགོས་པར། ལྷ་མ་འདིས་སངས་རྒྱས་དངོས་
བྱོན་ཀྱང་འདི་ལས་ལྷག་གསུང་དུ་མེད་པའི་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་ཚུལ་སྟོན་
པར་མཛད་པ་ནི་བཀའ་བྱིན་རྩི་ལྟར་མི་ཆེ། རྫོ་བོ་རྗེས་བྱོད་ཆོས་དཀའ་བ་མ་
སྦྱད་པར་ཆོས་ཟབ་མོ་ཐོས་པ་བསོད་ནམས་རེ་ཆེ། ལེགས་པར་ནན་ཏན་དུ་
གྱིས་ཤིག །ཅེས་གསུངས།

གཞན་ཡང་དཔེར་ན་མི་ཞིག་གིས་སྤྲོད་དང་། ཟས་དང་། དུག་གསུམ་
ག་ཐོས་ནས་འཆི་བར་ཉེ་བ་ལ། སྤྲོད་པ་ཞིག་གིས། དུག་ཐོས་པ་དེ་སྦྱགས་སུ་
བཅུག །ཟས་ཐོས་པ་དེ་སྤྲོད་དུ་བསྦྱར། སྤྲོད་ཐོས་པ་དེ་འཆི་མེད་ཆེའི་བདུད་
ཅིར་བསྦྱར་ན། དེ་ན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་བཞིན་རང་ཅག་གིས་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་བའི་
ལས་མི་དགེ་བ་དུག་ཐོས་པ་འདྲ་བ་མང་པོ་བྱས་པ་རྣམས། ལྷ་མས་བཤགས་
སུ་བཅུག །ཆེ་འདིའི་ཆེ་རིང་ནད་མེད་རྟེན་བཀྱར་སྤྲོད་གྲགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་དགེ་

བ་གསོག་པ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིང་བཟང་བ་དང་། བསྟོ་སྟོན་རྣམ་དག་གིས་ཁ་
བསྐྱར་དུ་བཅུག་སྟེ་ཕྱི་མ་ལ་པན་པའི་ཆོས་སུ་བསྐྱར། ཕྱི་མ་མངོན་མཐོ་དང་
ཐར་པ་ཐོབ་ཕྱིར་བསགས་པ་རྣམས་སླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་བསྐྱར་བཅུག་
པས་ན། དེ་ལས་ངེན་ཆེ་བ་སུ་ཞིག་ཡོད་དེ། བདུད་ཅིའི་སྙིང་པོར། ཆོགས་
བཅད་གཅིག་བསྟན་ཡི་གའི་གྲངས་སྟེད་ཀྱི། །བསྐྱལ་པར་མཆོད་ཀྱང་བཀའ་
ངེན་མི་འཁོར་བར། །གསུངས་ན་ཡོངས་རྫོགས་ལམ་བཟང་ཉེར་བསྟན་
པའི། །བཀའ་ངེན་འདི་ནི་གང་གིས་གཞལ་བར་བྱས། །ཞེས་དང་། ཇི་ལྟར་མི་
ཞིག་བཙོན་རར་སྐྱབ་བསྐྱལ་ཆོ། །གང་གིས་བཙོན་ཁང་དེ་ལས་སྐྱུས་ནས་
ནི། །ཡོངས་སྟོང་ཕུན་ཆོགས་གནས་ལ་སྐྱར་བྱས་ན། །དེ་ཡང་བཀའ་ངེན་ཆེ་
བར་བྱེད་དགོས་མོད། །དེས་ན་སླ་མ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་ཅག་ལ། །ངན་སོང་
གསུམ་ལས་ཐར་བའི་ཐབས་བསྟན་ཏེ། །རེ་ཞིག་སྟངས་མི་ཡི་དཔལ་འབྱོར་
ལ། །འདོད་དགྲར་སྟོང་པའི་བཀའ་ངེན་སྟོན་པར་མཛད། །དེ་ནས་འཁོར་
འདས་རྒྱད་པ་ཀྱི་ཞི་བའི། །ཐབས་ཚུལ་སླ་མེད་པ་ལེགས་བསྟན་ནས།
སྐྱབ་གསུམ་གོ་འཕང་དམ་པར་འབྲིད་མཛད་པའི། །བཀའ་ངེན་འདི་ནི་ཅི་ཡི་
ཕྱིར་མི་ཆེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

གསུམ་པ་ཞེས་རྒྱད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་བཀའ་ངེན་ནི། རྟོགས་
པ་རྒྱད་ལ་གང་སྟེས་ཐམས་ཅད་སླ་མ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་སོགས་
ཀྱིས་ཞེས་རྒྱད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཞིང་། སླ་མའི་རྣལ་
འབྱོར་ལམ་གྱི་སྟོག་ཏུ་བྱས་ན། ལམ་ལ་ས་ཆོད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའང་སླ་མས་

གྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་གནད་གྱིས་སོ། ། ཉི་ལོ་པས་རྒྱ་རོའི་ཞལ་རས་
 ལ་མཐུལ་གྱི་འཛིན་པ་བརྒྱབས་པས་དེ་མ་ཐག་ཉིང་འཛིན་ལ་ཞག་བདུན་
 འབྲམས་པ་དང་། རང་རེ་སྤར་ཆོས་མི་བློན་པར་ད་ལྟ་བུ་པ་སོགས་ཀྱང་
 སླེམས་ཤེས་རྒྱུ་གྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་རེད། འདི་ལོ་སློབ་བཞི་པའི་ཆོས་
 ཉིང་བཞི་ལ་སྤྱོད་པ་མགོན་སླེམ་རིན་པོ་ཆོས་བདག་ལ་གྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་
 པའི་མཆོན་མ་བཟང་པོ་ཞིག་བྱུང་བས་དེའི་གྱིན་རྒྱབས་ལས་ད་ལམ་ལམ་
 རིམ་སོགས་གྱི་འཆད་ཉན་བཟང་པོ་ཡོང་བ་འདི་བྱུང་། སྤར་སྤྱོད་པ་མགོན་སླེམ་
 མ་རིན་པོ་ཆོས་དྲགས་པོར་དགོ་བཤེས་ཉིང་ལྟ་ཅམ་དང་མཉམ་དུ་ཆོགས་
 འཁོར་གནད་སྤྱོད་པ་རང་ཡང་བཅར་བས་ང་རང་ལ་སླེམ་ཆོད་བདེ་སྟོང་
 དབྱེར་མེད་མའི་དབྱུ་འཇུགས་པ་ནས་རྒྱུན་རིང་ཅམ་བར་མིག་ནས་མཆི་མ་
 འཇུགས་པ་སོགས་ཡིད་འབྱུང་བསྐྱེད་མི་བཟོད་པ་བྱུང་བའང་སླེམས་གྱིན་
 གྱིས་བརྒྱབས་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས། འདི་ཕྱི་ལོ་ལེགས་ཆོགས་དང་འདོད་
 དོན་ཐམས་ཅད་སླེམ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་ན་འབྲུབ་སྟེ། བྱུང་ཆེན་ཉི་ལོ་པས།
 ཐོགས་འདོན་ཀྱང་གྱི་མཆོག་གྱུར་པ། །སླེམ་ཡིན་ནོ་རྒྱ་རོ་པ། །ཞེས་དང་།
 རྒྱལ་བ་ཁྱོད་ཆང་པས། བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོམ་པ་མང་ལགས་ཏེ། །སླེམ་བསྐྱོམ་
 པའི་གོང་ན་མེད། །བསྐྱེད་བཟོད་བྱེད་པ་མང་ལགས་ཏེ། །གསོལ་བ་འདེབས་
 པའི་གོང་ན་མེད། །རྒྱུན་དུ་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ན། །འབྲུལ་མེད་ཉམས་སྟོང་
 འོང་བར་ངས། །ཞེས་གསུངས། སྟོན་རྒྱ་སྐྱེད་ནས་མི་ཞིག་གིས་འབྲོམ་སྟོན་
 གྱི་སྤྱོད་མཆོད་མེ་ཕུལ་ཏེ་དོན་སྤྱོད་ཚུལ་དང་། རོ་བོ་ལ་ཁོ་མ་རྟེན་པས་གྱིན་

གྲིས་བརྒྱབས་པ་དང་། སྐྱབ་ཁང་བས་སྒྲ་མ་བྱམས་པ་རིན་པོ་ཆེ་གྲིན་གྲིས་
བརྒྱབས་ཚུལ་བཅས་གསུངས།

བཞི་པ་ཟང་ཟིང་གིས་འཁོར་དུ་བསྐྱས་པའི་བཀའ་ངེན་ནི། དེང་སང་གི་
མི་རྣམས་ནི་ཟང་ཟིང་ལ་བལྟ་བས་དང་པོར་ཟང་ཟིང་གིས་འཁོར་དུ་བསྐྱས་
ནས་ཆོས་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་པས། བདག་གི་སྐྱབས་མགོན་དྲགས་པོ་སྒྲ་མ་
རིན་པོ་ཆེ་རི་ཁྲོད་དུ་བཞུགས་སྐྱབས་གོང་སྟོད་དེ་མེད་སྟེང་ཁའི་གཡོག་པོ་
ཞིག་གསུང་བརྟག་ཞུ་རུ་བཏང་སྟེ་མར་ལྟང་གཅིག་འབྲལ་རྒྱ་བསྐྱར་བས་སྒྲ་
མ་བཞུགས་ས་མཐོ་བའི་དབང་གིས་ཁོ་ཐང་ཆད་པའི་སྐྱག་བསྐྱལ་གྲིས་སྒྲ་མ་
རི་དྲགས་འདྲ་བ་དེ་རི་མཐོ་མོ་འདི་འདྲ་ལ་སྟོད་དགོས་པ་ཟེར་ནས་ཁ་བཏང་
གིན་སྒྲ་མའི་སྐྱ་མདུན་དུ་སྟེབས། སྒྲ་མས་ང་དང་ཟས་བཟང་པོ། ཆོགས་ཟན་
བཅས་གནང་བས་ཁོ་རང་དད་པ་སྐྱེས་ཏེ་སྒྲ་མ་ཡང་གྲིན་རྒྱབས་ཆེ། ཆོགས་
ནི་ཆོགས་ཞིམ་ཟེར་དགོས་པ་བྱུང་བ་དེ་ཟང་ཟིང་གིས་འཁོར་དུ་བསྐྱས་ནས་
དད་པ་སྐྱེས་པ་ཡིན། བྲ་སར་དགོ་ཀན་གྲིས་དགོ་སྐྱག་སྟོང་བ་ལྟ་བུ་ཟང་ཟིང་
གིས་བསྐྱ་བའང་ཆད་མེད། རྫོ་བོས། ང་ལ་ཡོན་ཏན་གང་ཡོད་སྒྲ་མའི་ཡིན་
གསུངས་པ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སྒྲ་མའི་བཀའ་ངེན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་
ལ་དགོངས་པ་རེད། རང་ཅག་གིས་མ་བརྟགས་མ་དབྱེད་པ་ན། ད་ལྟའི་བདེ་
སྦྱིད་སྟོན་གསུམ་ཨ་པོ་ང་རང་གིས་བྱས་བསམ་མོད། དེ་ལྟ་མིན་པར་དཔེར་
ན། སྐྱན་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། གཅིག་ཆོས་སྒྲོར་ཞུགས་ནས་ཅིག་ཤོས་དེས་
སྐྱབས་སུ་འགོ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་དང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་གཞན་དག་དང་སྟན་ཅིག་

གཙུག་ལག་ཁང་དུ་འཆོག་ས་ཏེ། ཆོས་དང་བཅའ་བེད་གི་བགོ་སྐལ་ལ་སྦྱོང་།
 དོན་ཅུང་བ་བྱ་བ་ཅུང་བ་ལ་གནས་པའང་། སྟོན་པ་རང་བྱུང་གིས་བསྟེན་པར་
 རྒྱགས་པ་ལྟར་མིན་པར། མཁན་པོ་དང་། སློབ་དཔོན་གྱིས་སྟོམ་པ་སྟེར་བའི་
 བྱིན་ཡིན། ད་ལྟ་ཉིན་རེར་ཞོག་བྱ་བ་རྒྱ་སྐབས་མང་པོ་སྟོག་ཅིང་། དེའི་དོན་ལ་
 དཔྱེད་པ་ཡང་། ཀ་ཁ་སློབ་མཁན་དེའི་བྱིན་དང་། སྟོན་བྱེད་གྱི་དབང་སོགས་
 མ་ཐོབ་ན་དཔེ་བལྟ་བའང་མི་རུང་བའི་སངས་རྒྱས་ལས་ཀྱང་ཆེས་ཆེར་
 དགོན་པའི་གསང་སྔགས་གྱི་སྟོར་ཞུགས་ཏེ། དམ་ཆོག་མ་ཉམས་ན་སྟེ་བ་
 བཅུ་བྱུག་ཚུན་ལ་སྦྱ་བཞིའི་འབྲས་བུ་སྟོན་ངེས་པའི་ས་པོན་རྒྱུད་ལ་འཛོག་པ་
 ཡང་དོ་རྩེ་སློབ་དཔོན་གྱི་བྱིན་ཡིན། རང་གི་སློབ་མ་འདི་དང་འདིས་བཀའ་བྱིན་
 འདི་འདྲ་བ་རེ་སྦྱལ་སྟུང་དུ་བྱེད་པ་ལ་བཤའ་ནས་བྱན་དགོས། དེར་མ་བཟད་མི་
 ལུས་ཐོབ་པ་དང་། ཉན་འདིར་བདེ་སྦྱིད་དང་། འབྱོར་བ་བྱུང་བ་སོགས་ཐམས་
 ཅད་ཆེ་སྟོན་མར་ཚུ་ལ་བྲིམས་བསྟུང་། སྟོན་པ་བཏང་བའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ།
 དེ་དག་གྱང་སྦྱབ་ཏུ་བཅུག་པ་པོའི་སློབ་དཔོན་གྱི་བྱིན་ཡིན་པས། བདེ་སྦྱིད་
 ཡོད་དོ་ཅོག་སློབ་མའི་བྱིན་ཡིན།

འོན་ཀྱང་དེ་དག་ནི་སྒྲ་མ་གཅིག་གི་མིན་ཏེ། སྒྲ་ཕྱི་ན་དང་པ་མང་པོས་
 འིན་སྟོབས་རེ་བ་ལས་མ་བྱས་སོ་སྟུང་ན། སྒྲ་མ་དེ་དག་ཀྱང་གྱི་སྒྲུལ་གཞི་
 སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱུགས་བདེ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་
 ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་རོ་གཅིག་ཡིན་པས་ན། དེ་དག་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་བ་རྣོ་
 རྣེ་འཆང་གཅིག་ཉིད་སྐྱའི་ནུམ་རོལ་མི་འདྲ་བར་བསྟན་པ་སྟེ། དཔེར་ན་བོད་

འདིར། མི་སྤེལ་བ་པོ་དང་། བྱིས་མ་འཇུག་པ་པོ་དང་། ཆོས་བསྐྱར་བ་དང་།
 བསྟེན་པ་སྤེལ་ཞིང་འཛིན་པའི་རྒྱལ་སྟོན། ལོ་བཤ། ལྔ་རྒྱལ་བ་རིམ་བྱོན་
 སོགས་ཐམས་ཅད་འཕགས་མཆོག་ཕྱག་ན་བརྒྱ་འབའ་ཞིག་གི་རྣམ་རེལ་
 ཡིན་པ་ལྟར། རང་གི་སླ་མ་ཐམས་ཅད་དོ་ལོ་གཅིག་ཡིན། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་
 གྲང་། སླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་གདམས་པ་ཡང་སྤར་
 བཤད་པ་ལྟར་གོ་དགོས་ཀྱི། དམིགས་པ་ཐུན་རེ་ཅམ་ལ་སྤྱངས་པས་ནི་གར་
 ཡང་མི་བྱིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་གི་སླ་མ་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་རང་གཟུགས་དང་། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་སླ་མའི་རྣམ་རེལ་དུ་
 ཞེས་པར་བྱས་ནས་སླ་མ་མཆོད་པ་སོགས་ལ་འཇུག་དགོས་ཀྱི། དེ་ལྟར་མ་
 ཞེས་པར་ཆོག་ཅམ་འདོན་པས་ནི་གར་ཡང་མི་སྤེལ་ལ། དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་
 ཐམས་ཅད་ཕྱགས་བདེ་སྟོང་ཆོས་སྐུའི་དོ་ལོར་རོ་གཅིག་པ་དང་། དེ་ལས་སླ་
 མར་བཞེངས་པ་སོགས་ཞེས་ན། རིགས་བརྒྱ། རིགས་ལྔ། རིགས་གསུམ།
 རིགས་གཅིག་ཐམས་ཅད་སླ་མའི་རྣམ་རེལ་དུ་ཞེས་པར་འབྱུང་བ་ཡིན། འདི་
 མ་ཞེས་ན་ཆོས་ཁྲིའི་སྟེང་ནས་འཆད་པ་པོའི་སླ་མ་སྟན་གྲགས་ཆེ་རིགས་ལ་
 གྲུས་པ་ཆེ་མདོག་བྱས་ཀྱང་། ཉམ་ཚུང་གི་བྲ་སའི་དཔེ་ཆའི་དགོ་གན་ལྟ་བུ་
 ལ་མ་གྲུས་པར་བྱེད་ཉེན་ཆེ། སྤར་གྱི་ཚུལ་དེ་ཞེས་ན། སླ་མ་གཅིག་ལ་དག་
 སྤར་སྤྱངས་པས་ཀྱན་ལ་འབྱོངས་ཞིང་། མཉེས་པ་སྐྱབ་པའང་དེ་བཞིན་དུ་
 འབྱུང་། མི་མཉེས་པར་བྱས་པ་ལའང་གཅིག་ལ་མི་མཉེས་པར་བྱས་ན། ཀྱན་
 ལ་མི་མཉེས་པར་བགྱིས་པའི་ཚུལ་ཁོང་དུ་ཚུད་དེ་སླ་མ་ཐམས་ཅད་ལ་བཀའ་

འིན་ཁྱད་མེད་དུ་འཛིན་ཞིང་བསྟེན་ཚུལ་ཕྱོགས་རིས་མེད་པར་འགྱུར་རོ།།

དེ་ལྟར་འིན་ཆེ་ཚུལ་བསམས་ནས་བཀའ་འིན་བྱ་བའི་ཆོག་ངག་ནས་
བརྗོད་པ་ཚུན་གྱིས་སྤྱད་དགོས་པར་གསུངས་པས་གཞོན་ནུ་ནོར་བཟང་
གིས་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་སྐབས་བཀའ་འིན་བྱ་བའི་ཆོག་ས་བཅད། འདི་ནི་
བདག་གི་དགོ་བཤེས་ཆོས་སྤྲ་བ། །ཆོས་ཀྱན་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་སྟོན་བྱེད་
དེ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོང་ལམ་ཡོངས་སྟོན་པ། །ཡིན་ཞེས་སེམས་
གཅིག་བསམས་ནས་འདིར་འོངས་སོ། །འདི་དག་བསྐྱེད་པས་བདག་གི་མ་
ལྟ་བུ། །ཡོན་ཏན་འོ་མ་ལྟར་པས་མ་མ་འདྲ། །བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་ཡོངས་སུ་
སྟོང་བ་ཡིན། །དགོ་བཤེས་འདི་དག་གཞོད་པ་རྣམ་པར་བརློག་ །ཀ་ཤི་ཐར་
བྱེད་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། །བདུད་རྩི་ཆར་འབབས་ལྟ་དབང་བརྒྱ་བྱིན་འདྲ། །ཆེ་
ཉ་ལྟ་བུར་དཀར་པོའི་ཆོས་ཀྱིས་རྒྱས། །ཞི་བའི་ཕྱོགས་སྟོན་ཉི་མ་གསལ་བ་
འདྲ། །དག་དང་གྲོགས་ལ་རི་བོ་འདྲ་བ་སྟེ། །རྒྱ་མཚོ་བཞིན་དུ་མི་འཁྲུགས་
སེམས་དང་ལྟན། །ཡོངས་སུ་སྟོང་དང་མཉན་པ་འདྲ་བ་ཞེས། །དེ་འདྲའི་
སེམས་ཀྱིས་བདག་ནི་འདིར་འོངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བདག་གི་
སྟོ་བསྐྱེད་པ། །སངས་རྒྱས་སྤྲུལ་པོ་བྱང་ཆུབ་སྐྱེད་བྱེད་པ། །འདི་དག་བདག་
བཤེས་སངས་རྒྱས་བསྐྱུགས་པ་ཞེས། །དེ་ལྟར་དགོ་བའི་སེམས་ཀྱིས་འདིར་
འོངས་སོ། །འཛིན་ཉེན་སྟོབ་པས་དཔའ་བོ་ལྟ་བུ་སྟེ། །དེད་དཔོན་མགོན་དང་
སྐབས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན། །འདི་དག་བདག་ལ་བདེ་སྟོབ་མིག་ཡིན་ཞེས། །དེ་
འདྲའི་སེམས་ཀྱིས་དགོ་བཤེས་བསྟེན་བཀྱར་བྱེད། །ཅེས་དང་། ལམ་རིམ་

བདུད་ཅིའི་སྒྲིང་པོ་ལས་གསུངས་པའི། མེ་དོང་འབྲ་བའི་བྲིམ་ལས་རབ་
 བྱང་ནས། །དབེན་པར་བྲང་སྒྲོང་སྒྲོད་པས་གནས་བཅས་ཏེ། །དམ་ཆོས་
 བདུད་ཅིའི་རོ་མཆོག་སྒྲོང་བ་ཡང་། །རྗེ་བཙུན་སྒྲ་མ་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་བློན་ནོ།
 །བསྐྱལ་མང་སྒྲོང་དུ་བཅའ་ཡང་རྟེན་དཀའ་བ། །འཇམ་མགོན་སྒྲ་མའི་བསྟན་
 དང་མཇལ་བ་དང་། །བསྟན་པའི་ཚུལ་དེར་ཡིད་ཆེས་རྟེན་པ་ཡང་། །ཡོངས་
 འཛིན་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་བློན་ནོ། །དེ་ཕྱིར་བདག་གི་བཞེས་གཉེན་འདི་
 དག་ནི། །ངན་སོང་གནས་ལས་སྐྱོབ་པའི་སྐྱོབ་པ་འོ། །འཁོར་བའི་མཆོ་ལས་
 སྐྱོལ་བའི་དེད་དཔོན་ནོ། །མཐོ་རིས་ཐར་པར་འབྲིང་བའི་ས་མཁན་ནོ། །ཉོན་
 མོངས་གཙོང་ནད་གསོ་བའི་སྟན་པ་འོ། །སྤྱག་བསྐྱལ་མེ་ཆེན་ནི་བྱེད་ཚུ་རྒྱན་
 ནོ། །མ་རིག་ཐུན་པ་སེལ་བའི་སྐྱོན་མེ་འོ། །ཐར་ལམ་གསལ་བར་སྟོན་པའི་
 ཉི་མ་འོ། །འཁོར་བའི་བཙོན་རར་བཅིངས་པའི་འགྲོལ་བྱེད་དོ། །དམ་ཆོས་གྲུ་
 ཆར་འབེབས་པའི་ཆར་སྐྱོན་ནོ། །གཞོད་སེལ་པན་པ་སྐྱབ་པའི་གཉེན་བཞེས་
 སོ། །རྟག་ཏུ་བྱམས་པས་སྐྱོང་བའི་པ་མ་འོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་
 བཟོད་པ་ཡན་ལ་འབྲིས་ནས་སྒྲ་མའི་བཀའ་བློན་བྲན་དགོས་གསུངས། སྐྱོར་
 བས་བསྟེན་ཚུལ་ལ་འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལྷུང་དུ། འདི་སྐབས་སྐྱོར་ཆོས་བཞི་
 པ་མན་འབྱུང་བ་ཡིན་པས་མ་འདྲེས་པར་བྱེད་དགོས། འདི་སོགས་དམིགས་
 སྐྱོར་རེ་རེའི་དབྱར་ཡང་གསོལ་འདེབས་དང་། བདུད་ཅི་འབེབས་སྐྱུང་།
 མཐུག་ཏུ་ཐག་བཅད་པ་རེ་བྱ་བར་གསུངས།

༥ ཉོན་དགྲུ་པར། རི་སྐད་དུ། མཉམ་མེད་རྩོ་བོ་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས། ཆེ་

འདི་ཡུན་བྱང་ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་མང་། །ཆེ་ཡི་ཆད་ཀྱང་ཇི་ཙམ་མི་ཤེས་
པས། །རང་པས་ཚུ་ལས་འོ་མ་ལེན་པ་ལྟར། །རང་གི་འདོད་པ་དང་དུ་སྒྲང་བར་
བྱ། །ཞེས་འདེན་པར་མཛད་དེ། །ཀུན་སློང་འཆོས་པ་མདོར་བསྐྱུས་ཤིག་སྟུལ་
ནས། །སྟོན་དུ་ས་བཅད་གང་སོང་བ་རྣམས་གསུངས་ཇེས། །བཤེས་གཉེན་
བསམ་པས་བསྟེན་ཚུ་ལ་གྱི་བསྐྱར་བ་ཤད་མདོར་བསྐྱུས་མཛད།

བཞི་པ།

སྟོར་བས་བསྟེན་ཚུ་ལ་ནི།

མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། །བཀྱར་སྟེ་རྟེན་པ་དག་དང་རིམ་གྲོ་དང་། །སྐྱབ་
པའི་སྟོན་ས་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་སྟོར་
བས་བསྟེན་ཚུ་ལ་རབ་འབྱིང་ཐ་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། །དགོ་ཕྱག་གིས་དགོ་
ཀན་བསྟེན་པ་ལྟ་བུ་ལ་གསུམ་ག་ཆང་དུ་ཡོད་པས་དགོ་ཀན་ལ་སྒྲ་མ་བསྟེན་
ཚུ་ལ་ཚུ་ལ་བཞིན་བྱེད་པ་དེ་ག་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན། །སྒྲ་མ་དང་མཉམ་
དུ་འབྲོགས་ནས་བསྟེན་པས་ནི་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དམིགས་པ་ཟུར་དུ་
འཆོལ་མི་དགོས། །སྒྲ་མ་དངོས་སུ་མེད་ན། །ཆོགས་ཞིང་བསྐྱེད་ནས་ཁྱེས་
གསོལ་ཕྱག་མཆོད་སོགས་བྱེད། །དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཉེས་པར་བྱེད་
པའི་ཐབས་མཆོག་ནི། །བཀའ་བཞིན་སྐྱབ་པའི་མཆོད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། །ཇེ་
མིད་ལས། །ཁོར་ཟང་ཟིང་གི་འབྲུལ་བ་བདག་ལ་མེད། །པ་སྒྲ་མའི་བྲིན་ལན་
སྐྱབ་པས་འཇུག། །ཞེས་དང་། །སྟོང་རུས་སྐྱག་བསྐྱར་གྱི་སྐྱབ་པ་འདི། །པ་

སྒྲ་མ་མཉེས་པའི་ཞབས་ཏོག་ཡིན། །ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་འཇམ་དཔལ་
 ཞལ་ལུང་རྒྱས་བསྟུས་གཉེས་ཀྱི་ལུགས་ལ་སྟོར་ཆོས་བཞི་པའི་ཁོངས་
 ལུ་བཤེས་གཉེན་སྟོར་བས་བསྟེན་ཚུལ་རྣམས་བསྟུས་ནས་འཆད་པ་ཡིན་
 བས་སྟོར་ཆོས་གསུམ་པ་བེན་ནས་བཤེས་གཉེན་བསམ་པས་བསྟེན་ཚུལ་
 གསུངས་ཤིང་། སྟོར་བས་བསྟེན་ཚུལ་གྱི་དབྱར་སྒྲ་མ་ཆོགས་ཀྱི་ཞིང་དུ་
 གདན་དངས་ཏེ་མཆོད་པ་སོགས་སྟོར་ཆོས་སྤེམ་གསུམ་འབྱུང་བ་ནི་སྒྲ་
 མ་དང་མཉམ་དུ་མི་འགྲོགས་པ་སོགས་སྒྲ་མ་མེད་པའི་སར་བཅད་བེད་གིས་
 མཉེས་པ་སྟུབ་པའི་ལུགས་སོ།།

འདི་ལ་ས་གཞི་བྱིན་རྒྱབས་སོགས་སྟར་བཞིན་བྱས་ལ་བདེན་སྟོབས་
 བརྗོད། བེ་རྒྱུའི་ས་གཞིར་གསེར་གྱི་དོ་རྩི་རྒྱ་གམ་བྱིས་པ་བསྟུས་ན་འབྱུང་
 རོད་ལྟ་བུ་ལ། དེག་ན་འབྱུང་གོང་སོགས་མེད་པ། དེའི་དབྱས་སུ་རིན་པོ་
 ཆེའི་ཁང་བཅད་བྱ་བཞི་སྟོ་བཞི་ཏྲ་བབས་མེད་པ་སྟེན་སྒྲའི་པོ་བཅད་ལྟ་བུ། རྒྱ་
 ཞིན་ཏུ་ཆེ་བ། དེའི་དབྱས་སུ་སེང་བྲི་ཆེན་པོ་སྟེང་དུ་བང་རིམ་བཞི་ཡོད་པ་
 མཆོད་ཏེན་བྱམ་པ་མེད་པ་བཞིན་གྱི་བང་རིམ་དང་པོའི་སྟེང་གི་རྒྱ་བ་དོས་
 སེང་བྲི་གསུམ་ཆོམ་སྟེང་དབྱས་སུ་རྒྱལ་བ་ཤུག་བྱུ་བ། གཡས་གཡོན་དུ་
 བྱམས་འཇམ་དབྱངས། སོ་སོའི་སྐྱ་རྒྱ་བ་ཏུ་པར་ལ་ལྟ་སྟོད་བརྒྱད་པའི་སྒྲ་
 མ། མདུན་དོས་སེང་བྲི་གསུམ་ལ་རྩོ་རྩོག་འབྲོམ་གསུམ། བང་རིམ་གཉེས་
 པར་སེང་བྲི་གསུམ་ཆོམ་ལ་དབྱས་སུ་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་བ་དང་། གཡས་སུ་རྩི་
 ཞེར་སེང་། གཡོན་དུ་དགོ་འདུན་བྱུ་བ། བང་རིམ་གསུམ་པར་སེང་བྲི་གསུམ་

ཆོམ་གྱི་སྟེང་དབུས་སུ་རྒྱལ་དབང་ལྔ་པ་ཆེན་པོ་དང་། གཡས་སུ་བྲི་སྦྱོན་
པ་རྒྱ་མཚོ། གཡོན་དུ་དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མ་བྱམས་པ་ཆོས་ལྷན། བང་རིམ་བཞི་
པར་སེང་བྲི་གསུམ་ཆོམ་སྟེང་དབུས་སུ་རྩ་བའི་སྒྲ་མ། གཡས་གཡོན་དུ་
ཐུགས་སྒྲས་གཙོ་བོ་གསུངས་ཀྱང་མན་ངག་ལྟར་སྒྲ་མའི་སྒྲ་མ་དང་དེའི་སྒྲ་མ་
གསལ་བཏབ། སྒྲ་མ་གཞན་རྣམས་ལ་བཟོའོག་གི་རྒྱུང་གདན། གཡས་གཡོན་
སོགས་ཀྱི་བང་རིམ་སྟེང་སྟེ་སྟོད་གསུམ་གྱི་སྒྲ་མ་ཐམས་ཅད་དང་། རྒྱབ་ཀྱི་
བང་རིམ་སྟེང་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཉན་རང་ཆོས་སྤང་སོགས་བཀོད་པ་
ལུགས་གཅིག་དང་། ཡང་ལུགས་གཅིག་ལ་མདུན་དུ་སྒྲ་མ་གསུམ་གསུམ་
ཡོད་པའི་གཡས་གཡོན་དུ་ལྟ་སྟོད་ཀྱི་བརྒྱུད་པའི་སྒྲ་མ་རྣམས་མཐར་ཆགས་
སུ་བཀོད། འདུལ་མངོན་མདོ་སྟེའི་བརྒྱུད་པའི་སྒྲ་མ་གཞན་རྣམས་གཡས་
གཡོན་དང་རྒྱབ་ཀྱི་བང་རིམ་དུ་གསལ་བཏབ། ཡི་དམ་སོགས་གསལ་
འདེབས་མི་དགོས། གཡ་ཏེ་བསྒྲོམ་པར་འདོད་ན། དེ་རྣམས་དངོས་སུ་
བཞུགས་ཀྱང་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པར་བསམ་ཆོག །རྒྱབ་ཀྱི་ཀྱན་
ཀྱང་སེང་བྲིས་མི་བསྐྱེབ་པའི་ཞལ་ཚུར་གཟིགས་སུ་བྱེད། ལྷས་ཁང་དཀྱིལ་
དུ་ལྷས་རྫིང་མེད་ཅིང་ས་གཞི་དབུས་མཐོ་བ། སྟོ་བཞི་ཀར་ལྷས་ཁང་རེ།
ཆོགས་ཞིང་གི་གངས་མཉམ་བྲི་བཤམས་པ་སྟེ། ཡན་ལག་བདུན་པ་སོགས་
གཞན་འདྲ།

སྟོ་བརྒྱུད་ཀྱི་ལུགས་ལ་དེ་དང་མི་འདྲ་སྟེ། རང་གི་མདུན་དུ་སེང་གས་
བཏེག་པའི་བྲི་ཆེན་བང་རིམ་བདུན་པ་བཀའ་གདམས་མཆོད་བྲི་བཞིན་རིན་

ཆེན་བདུན་ལས་གྲུབ་པ་འདོན་ཆ་ལྟར་དང་། སེང་གེ་ས་གཞི་ལ་གནས་པ།
 སེང་ཁྱིའི་མདུན་ནས་ཡར་ལ་སྒྲོམ་སྐྱས་གསུམ་བཅུ་གས་པ། བང་རིམ་སྟེང་
 མ་ལ་གཟིམ་སྒྲོམ་གྱི་རྒྱབ་ཡོལ་ལྟ་བུའི་རྒྱབ་ཡོལ་དེའི་གཡས་གཡོན་གྱི་
 ཟུར་སྟེ་ལ་ལྷགས་མདའ་ཁྲག་ཅེས་པ་ལག་པ་འཆང་ས་ལྟ་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ལས་
 གྲུབ་པའི་རྩེ་རྟོག་ཡོད་པ། བང་རིམ་རེ་རེར་ཡང་གསེར་གྱི་ཐེམ་སྐྱས་ཆུང་
 ཅུ་རེ་ཡོད་པ་སྟེ། སྐས་འདི་ནི་གཡས་གཡོན་དང་། སྒར་གྱི་སྐས་གསུམ་སེང་
 ཁྱིའི་དགྱིལ་དུ་བསྒྲིག་སྟེ་བཅུ་གས། རྒྱབ་ཡོལ་གྱི་འབྲུར་དབྱས་མར་གསེར་
 གྱི་གཞིར། གཡས་གཡོན་དུ་རྒྱལ་མཆན། བང་རིམ་དང་པོའི་སྟེང་ཐུབ་
 དབང་བཞུགས་གཞིར་བྱི་རྒྱབ་ཡོལ་ཅན། ཕྱིན་བྲུག་མཆོན་པའི་སྒྲུ་དང་ཁྲུང་
 སོགས་བྲུག་འགྲོགས། བཟང་གོས་གྱི་འབོལ་ལྟ་བུ་བཅུ་གས། གཡས་གཡོན་
 དུ་བྱམས་འཇམ་དབྱངས་བཞུགས་གཞི་སེང་གེ་མེད་པའི་བྱི་འབོལ་གསུམ་
 བཅུ་གས། མདུན་དུ་ཅུ་བའི་སྒྲ་མ་ཞལ་མཇལ་དུས་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་བཞུགས་
 གདན་ལ་བྱི་མི་དགོས་པར་འབོལ་ཉིས་བཅུ་གས། གཡས་གཡོན་དུ་སྒྲ་མའི་
 སྒྲ་མ་དང་། དེའི་སྒྲ་མའི་བཞུགས་གདན་འབོལ་རེ། གཞན་རྣམས་ལ་རྒྱུང་
 གདན་དུ་བྱེད་པ་ཞལ་ཤེས་ཡིན། དབྱས་སུ་འགྲོ་ལམ་ལྟ་བུའི་སྟོང་པ། ཅུ་བའི་
 སྒྲ་མ་ཞལ་མཇལ་དུས་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཐུག་གཡས་ཆོས་འཆད་དང་། གཡོན་
 བླེགས་བམ་ཐུམ་དང་གདོང་དར་ལྟ་བུ་བཅུ་གས་ཅན་བསྐྱམས་པ། བྱམས་
 འཇམ་དབྱངས་གྱི་གཡས་གཡོན་དུ་ལྟ་སྟོན་བརྒྱུད་པའི་སྒྲ་མ་སྟེ། སྟོན་
 བརྒྱུད་གྱི་མཆོམས་ལམ་རིམ་པ་མཐུད། གལ་མཐར་ཉིན་འབྲེལ་གྱི་གནད་

ཆེ་བས་བཞུགས་གདན་སྟོང་པ་རེ་དང་། བང་རིམ་དང་པོར་མ་ཆུད་པའི་སྒྲ་
མ་གཞན་རྣམས་གཉིས་པ་གསུམ་པ་བར་ཆ་བསྟོ། བཞི་པར་སྦྱན་སྒྲ་བས་
གྲལ་དབྱར་བྱས་ཏེ་མན་ངག་ལ། ལྷ་པར་བྱང་སེམས། སངས་རྒྱས་རྣམས་
བང་རིམ་དང་པོ་བཞིའི་བྱར་གཡས་གཡོན་གྱི་ཐད། རྩལ་པར་ཉན་རང་།
བདུན་པར་ཆོས་སྤྱང་ངོ་། །ཉམས་ལེན་བྱིན་རྒྱལ་བས་བརྒྱད་པའི་སྒྲ་མ་གསལ་
འདེབས་པ་མདོ་ལྷགས་འདིར་མི་འབྱུང་མོད། བསྐྱེད་པར་འདོད་ན་མི་མདོན་
པའི་ཚུལ་གྱིས་གསལ་འདེབས།

འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་རྒྱས་བསྐྱུས་གཉིས་ཀ་མདོ་ལྷགས་ཡིན་པས་
དམ་ཆིག་པ་བསྐྱེད་པ་སོགས་མི་དགོས་པར་མགོན་ཐབས་སུ་སྦྱན་འདེན་པ་
ཡིན། དཔེར་ན་དེད་ཆོས་ད་ལྟ་མགོན་ཟས་བྱིར་གདན་འདེན་པ་ལྟར་སྟོན་དུ་
གདན་བཤམ། མཆོད་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱལ་བས་ནས་ཆོགས་ཞིང་ཡེ་ཤེས་པ་
སྦྱན་བངས་ཏེ་ཁྱི་སྟན་སོ་སོར་བཞུགས་པ་ཡིན། སྦྱན་འདེན་པ་ནའང་བྱོན་
པའི་ཚུལ་སོགས་མ་ག་རྟ་བཟང་མོས་སྟོན་པ་འཁོར་བཅས་སྦྱན་བངས་པ་
ལྟར་མོས་དགོས་ཞེས། དེའི་གཏམ་རྒྱུད་གསུངས་པའི་ཕྱག་བཞེས་བཞིན་
རྒྱས་པར་གསུངས། དེའི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པས་གསོལ་བ་ལ། ལྷས་ཁང་སྒྲ་མ་དང་
མི་འབྱུང་བར་ལྷས་ཁང་གྲུ་བཞི་ཕྱོགས་བཞིར་ཤེལ་གྱི་སྟོ་ཤ་སྟག་ཅན། ལྷས་
རྗེང་མེད་ཅིང་ལྷས་བྱམ་མང་པོ་བཞག་ལ། ལྷེད་དུ་བྱ་མིག་དང་རྒྱ་ཕིབས། དེ་
དག་ལ་དྲི་བཟང་གི་ལྷེ་གྲུའམ་འདམ་བྱམ་པོར་བྱས་པ་བཏགས་ལ། དེ་ལས་
ལྷས་ཆུ་བྱམ་པའི་བྱང་ཐད་དུ་བབས་པར་བསམ། ལྷས་གསོལ་བའི་ཆོ། དགོ་

སྒྲིང་གསུམ་གསུམ་སྒྲིས་ཏེ། བཞུགས་ཁྲི་སྒྲ་མའི་སྒྲིང་བཞུགས་བཞིན་པར་
ན་བཟའ་རྣམས་འོད་སེར་པོའི་རྣམ་པར་ཚུར་བསྐྱུས་ཏེ་ཁྲུས་གསོལ། གཞན་
སྒྲ་མ་དང་འདྲ། རྒྱན་དུ་བྱམ་པ་སོགས་མ་འབྱོར་ཆེ། སྒྲིང་ཆོས་སྐབས་ཁྲུས་
གསོལ་ངེས་པར་དགོས་པ་མིན་ཞིང་། སྐབས་སྐབས་སུ་བྱས་ན་ངེས་གི་བ་
དང་མི་གཙང་བ་སོགས་སེལ། ཁྲུས་གསོལ་བྱ་ཚུལ་གཞན་སྒྲར་སྒྲར་ལམ་
སྐབས་ཁྲུས་པ་ལྟར་ལ། ཞལ་ལུང་རྒྱང་པའི་ཁྲིད་ཀྱི་སྐབས་གོ་རིམ་འདི་ལྟར་
བྱ་ཞིང་ཆོགས་ཞིང་མི་བསྐྱུ་བར་སྒོ་སྒྲིང་། སྒྲིང་ཆོས་བྲངས་གསོག་ལྟ་བུར་
ཐུན་ཕྱི་མ་ལ་ཡོན་ཏན་གཞིར་བྱུར་མའི་བར་བཏང་། ཆོགས་ཞིང་མི་བསྐྱུ་
བར་མཆོད་པའི་སྒྲིན་གཟུངས་བཏོན་ནས་ངེ་མན་འདོན། བསྐྱུ་ན་ཡན་ལག་
བདུན་པ་ཉིད་བྲངས་གསོག། །ད་རེས་ཞལ་ལུང་དང་སྒྲགས་པས་ངེའི་སྒྲིང་
ཆོས་འཆད་པ་ལས། རྒྱན་གྱི་ཉམས་ལེན་སྒྲིང་ཆོས་སྐལ་བཟང་མགྱིན་རྒྱན་
གྱི་སྒྲིང་ནས་བགྱིས་ན་གྱིན་རྒྱབས་དང་མན་ངག་ཟབ་བྱད་གཞན་ལས་ལྟག་
པ་ཡོད་གསུངས།

གསུམ་པ་མཐུག་ཏུ་ངེ་ལྟར་བྱ་ཚུལ་ནི། ལམ་རིམ་དམིགས་སྒྲིང་རེ་རེ་
བཞིན་ཟེན་པའི་ཐུན་མཐར་ཤུ་གཉི་རྒྱལ་པོའི་མཆོན་དང་སྒྲགས་འདོན་ཞིང་
བསྒོ་སྒོན་བྱེད་པ་ཡིན།

གཉིས་པ་ཐུན་མཆོམས་སུ་ངེ་ལྟར་བྱ་བ་ནི། ཐུན་དང་ཐུན་མཆོམས་
གཉིས་སུ་མ་འདུས་པའི་དུས་ཤིག་མེད་པས། ཐུན་མཆོམས་སུ་ངེ་ལྟར་བྱ་
བ་འདི་གལ་ཆེ་སྟེ། ཐུན་གྱི་སྐབས་སྒོ་སྒྲིངས་ནས་ཐུན་མཆོམས་སུ་རིག་པ་

ཀྱུ་ཡན་དུ་བཏང་ན། ཟུན་དངོས་གཞིའི་ཉམས་ལེན་ལའང་གཞོད་ཆ་བས་ཆེ།
ཟུན་མཆམས་ལེགས་པོ་བྱུང་ན་དལ་འབྱོར་དོན་ལྡན་ཡང་འདི་ནས་ཡོང་།
དེའི་ཕྱིར་རྗེ་སྤྲོ་མའི་གསུང་བྲིད་ཡིག་ནམས་སུ་ཟུན་དང་ཟུན་མཆམས་སུ་
བཅད་པ་འདི་གནད་ཆེ། དམིགས་སྒྲོར་འདི་ལ་མཆོན་ན། རྒྱ་རོས་ཉི་ལོ་
དང་། མིད་ལས་མར་ལ། འབྲོམ་སྟོན་པས་སྤྲོ་མ་སེ་བཙུན་པ་དང་རྩོ་བོ་རྗེ་
བསྟེན་ཚུལ་སོགས་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་དགོངས་
འགྲེལ་ཆད་ལྡན་བཟུང་བ་ལས། གཞན་འདྲ་མིན་མང་པོ་བསྐྱབ་ན་ཤེས་རབ་
འཆལ་འགོ་བར་གསུངས། དཔེར་ན་སྤྱང་གི་དཔེ་ཆ་ལ་བཟུང་ན་ཞེ་སྤང་ཆེ་
དུ་འགོ་བས་དེ་འདྲའི་རིགས་མི་བཟུང་བར་ཤེས་རབ་འཕེལ་ཐབས་བྲ། ཟུན་
མཆམས་ལ་ཉོན་མོངས་མི་སྤྱོད་བའི་ཕྱིར་དུ་དབང་པོའི་སྒོ་བསྐྱམས་པ་ན་ཉོན་
མོངས་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་དབང་པོས་ཀྱང་མི་མཐོང་བར་བྱས་ཏེ་བསྒྲོམ་ཚུལ་ཡོད་
ཀྱང་། དེ་རང་རེ་ལ་མི་འབྱུང་བས་ན། དཔེར་ན་ཡིད་འོང་གི་གཟུགས་ལྟ་བུ་
མིག་གི་དབང་པོས་མཐོང་ཡང་ཡིད་དེའི་རྗེས་སུ་མི་འབྱུང་བར་བྲ། དན་ཤེས་
ཀྱིས་དུས་ཉལ་ཏུ་རང་གི་སྒོ་གསུམ་ལ་བྱ་ར་བྱེད། ཀྱུས་པར་ནི་ཞི་བ་ལྟས་
སྒྲོད་འཇུག་ཏུ་ཤེས་བཞིན་བསྐྱང་བའི་སྒྲོར་ལེ་ཏུ་གཅིག་ལོགས་སུ་མཛད།
དེའི་འགག་སྒྲོམས་སུ། ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ། །ཡང་དང་
ཡང་དུ་བརྟག་བྲ་བ། །དེ་ཉིད་ཁོ་ན་མདོར་ན་ནི། །ཤེས་བཞིན་བསྐྱང་བའི་
མཆོན་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་བཞིན་བསྐྱང་བ་འདི་ཤིན་ཏུ་
གནད་ཆེ། ལུས་ཀྱི་འགོ་འཇུག་དང་། དག་གི་སྤྱོད་བཟོད་དང་། ཡིད་ཀྱི་འཆར་

སྒོ་སོགས་སྒོ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་ལ་བསམ་བཞིན་དུ་སྒྲིང་། དཔེར་ན་སྒོ་གཉིས་
 ཡོད་པའི་ཁང་པའི་ནང་དུ་འགྲོ་ན། འོང་ས་དང་འགྲོ་ས་སྒོ་གཉིས་སུ་ངེས་
 པས། དེ་བསྐྱུང་ན་རྒྱན་པོ་ཁེགས་པ་ལྟར་སྒོ་གསུམ་གང་ཅན་དུ་མི་བཏང་བར་
 བསྐྱུང་ན་ཉེས་པ་འབྱུང་བའི་སྒོ་ཁེགས་པ་ཡིན། དེས་ན། དགོ་བཞེས་འབན་
 གྱིས་སེམས་བསྐྱུངས་ནས་ཞོ་མ་བཞེས་པའི་རབས་དང་། རྒྱན་མ་ཡིན་པར་
 སྒོ་གསུམ་པ་བཞིན་བསྐྱུང་དགོས་ཀྱི། མི་ཅན་དགྲ་ཅན་དུ་བརྟག་ནས་བསྐྱུང་
 བ། མི་ཞིག་གིས་བྱ་མ་སྒྲེས་གོང་ནས་མིང་ལྷ་བ་གྲགས་པ་བཏགས་ཏེ། གར་
 འབྲུག་པས་དེའི་རྒྱུན་གྱིས་དེ་མ་ཐག་ཤི་བ་བཞིན་འོང་ཉེན་ཡོད། རྩོ་བོ་རྩེས།
 མང་པོའི་ནང་དུ་ངག་ལ་བརྟག། །གཅིག་ཕྱར་འདུག་དུས་སེམས་ལ་བརྟག།
 །ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་དགོས། རང་ཅག་ནི་ཅན་པས་མི་ཟེན་པར་ཡེངས་
 བཞིན་དུ་སྒྲིག་པ་བྱེད་ལ། དེའི་ཆེ་སྒྲིག་པ་ཡིན་མིན་ཡང་མི་ཤེས། འགྲོ་ཞོར་
 འདུག་ཞོར་དང་། སྐད་ཆ་ལབ་བཞིན་པའི་ངང་ནས་ཤིག་སོགས་བསམ་པ་
 ལ་སྒྲུང་བ་མེད། དེའི་ཆེ་ཅན་པས་བཟུང་ནས་འདི་མི་བྱེད་སྒྲིག་པ་ཡོད་སྟེ་
 རྒྱས་ཅམ་སྟེ་འཛོག། །དེ་བཞིན་དུ་མི་མང་པོ་དང་འགྲོགས་ནས་གཏམ་སྟེ་
 ཆོགས་བཤའ་པའི་ཆེ་ཡང་སེམས་བྱར་གཅིག་གིས། བདག་གིས་ཅི་ཞིག་
 སྟེ་བར་ཚོམ་གྱིན་འདུག་སྟེ་ནས་བརྟག། །ཆོག་རྩལ་ངག་འབྲུལ་སོགས་སྟེ་
 གྲུབས་འདུག་ན་སྟེ་ནས་ཟེན། རང་གཅིག་ཕྱར་འདུག་པ་ན་སེམས་གྱིས་ཅི་
 ཞིག་ཅན་གྱིན་འདུག་སྟེ་ནས་བརྟག། །སེམས་བསྐྱུང་རྒྱ་བརྩེད་པ་ཉིད་ཀྱང་
 རང་གིས་འབྲུལ་དུ་མི་ཤེས་པས་མི་བརྩེད་པར་བྱེད་དགོས་སྟེ་པའི་ཅན་

ཤེས་ལ་བྱ་ར་བྱ་རེ་བྱེད། སྟོན་དགོ་བ་ཤེས་ཁ་རག་པས་སྟོགས་བཞིར་ཐོ་
ཡིག་གིས་པ་བཞིན། ཅིག་པ་ཚུན་ཆད་ལ་སེམས་མ་ཡོངས་ཞེས་གྱི། རང་
རེས་ནི་མི་འདི་འདྲ་ཞིག་ནས་དངུལ་སྤང་གང་འོང་དགོས་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་
ཅིས་བཤའ་དང་། བརྗེད་ཐོ་གཙོ་ཐོར་བྱེད་ཀྱིན་འདུག་པ་འདིས་མི་འོང་།
དེས་ན། ཟུན་མཆམས་འདི་གཙོ་ཤིན་ཏུ་ཆེ། མཆམས་འདུག་པ་ནའང་། སྟོ་
འགྲམ་དུ་མཆམས་ཐོ་གངས་རི་ལྟ་བུར་བཞག་སྟེ། ཡིད་ཀྱིས་འདི་མི་བློ་བྱ་
བ་མེད་པ་དེ་འདྲ་མི་བྱ། བདག་གི་སྒྲ་མས། ལུས་ཀྱི་མཆམས་ཁང་ན་སེམས་
ཀྱི་སྒྲུབ་པ་པོ་བློ་བྱེས་ཀྱི་མཆམས་ལ་འདུག་ཚུལ་གསུངས་པ་ལྟར་ཏྲག་ཏུ་
བློ་བྱེས་བཞིན་ཀྱིས་ཟེན་ཏེ་མ་ཡོངས་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པར་བྱེད། རྗེ་
མིད་ལས། སྤང་སྤིད་དཔེ་ཆར་ཤར་བར་གསུངས་པ་བཞིན། གང་མཐོང་ཡང་
བྱམས་སྒྲིང་རྗེ་དེས་འབྱུང་སོགས་ཀྱི་བསྐྱལ་འདེབས་སུ་འགྲོ་བ་བྱེད་དགོས།
སྟོན་རྗེ་སྒྲུབ་ཁང་པས་གྲོག་མས་སྤང་བུ་ལ་སོ་བཏབ་པ་གཟིགས་ནས་ལས་
འབྲས་ལ་ངེས་པ་རྟོག་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། དེས་ན་རང་རེས་ཁྲིམ་བསྐྱོར་ལྟ་བུར་
འགྲོ་ཆོ། ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་སྐྱེས་བཞིན་དུ་གོམ་པ་རེ་དང་སྒྲིག་པ་
རེ་སྒྲགས་ནས། ཚུར་ལོག་པ་ན་སྒྲིག་པའི་ཁུར་ཤིན་ཏུ་ལྷེ་བ་ཞིག་ཁྱེར་ནས་
འོང་མོད། ལེགས་པར་བཏགས་ནས་བློ་བྱེས་ཀྱིས་ཟེན་བཞིན་འགྲོ་ན་ངེས་
འབྱུང་དང་མི་ཏྲག་པའི་བསྐྱལ་འདེབས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡོད་པ་ཡིན། དེས་
མཆོན་ནས་གང་སྤང་ཆོས་ཀྱི་བསྐྱལ་མར་སོང་བ་དགོས། ཟས་ཀྱི་ཆོད་རིག་
པར་བྱ་ཚུལ། གཞན་ཡང་ཟག་པ་རྒྱན་གཏོར་ལ་ཡི་དྲགས་ལ་བསྟོ་བ་སོགས་

ཉིན་ཞག་སྤྲུགས་གཅིག་གི་དཔེ་གཞན་ལས་གསལ་བ་བཞིན་བྱས་ན། བྱ་སྤྱོད་
ལ་ཕན་ཡོན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཚུལ་སོགས་གསུངས།

གཉིས་པ།

བསྟེན་ནས་སློང་ཇི་ལྟར་སྤྱད་བའི་ཚུལ་ལ་གཉིས།

དལ་བའི་ཉིན་ལ་སྟོང་པོ་སྤྱད་བའི་ཕྱིར་དུ་བསྐྱལ་བ་དང་།

སྟོང་པོ་ཇི་ལྟར་ལེན་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དལ་འབྱོར་དོན་ཆེན་རྟེན་
དཀའ་འབྱོར་བསམ་པ་སྟེ། འདི་ལ་ངེས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཅུང་ཟད་སྤྱོད་ཏེ་
བཤད་པ་དང་། སྟོང་ཚུལ་མདོར་བསྐྱུས་ཏེ་བསྟན་པ་གཉིས། ཞེས་ས་བཅད་
བཟུམ་སྟེ་འོག་གི་དམིགས་སྟོར་ཐམས་ཅད་ལ་རིགས་འགྲེ་སྤྱད་དགོས་པ་
བཤད་བྱིད་དང་ཉམས་བྱིད་སྤྲུགས་ཆེ་མཛད་སྟོལ་ཡོད། འདིའི་མཆམས་ཀྱི་
ས་བཅད་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་དམིགས་སྟོར་དངོས་གཞི་ས་བཅད་བརྗེ་
བ་ལས་སྤྱོད་བ་དང་རྗེས་སོགས་ཀྱི་ས་བཅད་བཤེས་གཉིན་བསྟེན་ཚུལ་
སྐབས་བཤད་པ་བཞིན་སྤྱོད་དགོས། རང་རེ་ཉིན་ལྟར་ངག་འབྲལ་ཁ་བསྐྱེད་
ཀྱིས་དུས་འདས་ནའང་ཕངས་སེམས་མེད་པ་འདི་དལ་འབྱོར་དོན་ཆེན་རྟེན་
དཀའ་མ་བསམས་པའི་སྤྱོད་ཡིན། དེ་བསམ་ན་ཆོས་ལ་སྟོང་ནས་བསྐྱལ་མ་
འདེབས་འོང་། དེས་ན། དལ་འབྱོར་དོན་ཆེན་རྟེན་དཀའ་བསམས་ནས་དགའ་
ལྟོང་ལྟོང་བ་དང་། འཆི་བ་མི་རྟག་པ་བསམས་ནས་སྤྲུག་ལྟོང་ལྟོང་འོང་བ་ཞིག་

བྱེད།

དེ་ལ་གསུམ།

དལ་འབྱོར་ངོས་བཟུང་བ།

དེ་དོན་ཆེ་བར་བསམ་པ། རྟེན་དཀའ་བར་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་དལ་
བ་དང་འབྱོར་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ཡང་དང་པོར་དལ་བའི་རྟེན་ལ་
སྦྱང་པོ་ལེན་འདོད་འབྱུང་བ་ལ་དལ་འབྱོར་ངོས་བཟུང་བ་དགོས་ཀྱི། ཐམས་ཅད་
གསེར་ལས་བྱས་ཀྱང་ངོ་མི་ཤེས་ན། དབྱལ་པོ་སོ་ན་གནས་པ་བཞིན་ཡིན་
ཕྱིར་ཐོག་མར་ངོས་བཟུང་དགོས་པས་དལ་བ་ཞེས་པ་ཆོས་བྱེད་པ་ལ་མི་ཁོམ་
པ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བ་སྟེ། མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་ནི། བཤེས་སྦྱངས་ལས། ལོག་
པར་ལྷ་བ་འཇིན་དང་དུད་འབྲོ་ཉིད། །ཡི་དྲགས་ཉིད་དང་དཔྱལ་བར་སྦྱེ་བ་
དང་། །རྒྱལ་བའི་བཀའ་མེད་པ་དང་མཐའ་འཁོབ་ཏུ། །ལྷ་སྒྲོར་སྦྱེས་དང་སྦྱེན་
ཞིང་སྦྱགས་པ་ཉིད། །ཆེ་རིང་ལྷ་ཉིད་གང་ཡང་རུང་བར་ནི། །སྦྱེ་བ་ཞེས་བགྱི་
མི་ཁོམ་སྦྱོན་བརྒྱད་པོ། །དེ་དག་དང་བྲལ་ཁོམ་པ་རྟེན་ནས་ནི། །སྦྱེ་བ་སྒྲོག་
པའི་སྦྱང་དུ་འབད་པར་མཛོད། །གསུངས་པ་ལྷ་རྒྱུང་མི་མ་ཡིན་པའི་མི་ཁོམ་
པ་བཞི་དང་། མིའི་མི་ཁོམ་པ་བཞིའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་བཞི་ལས། དཔྱལ་བ་ནི་
ཆ་གང་གི་སྦྱག་བསྐྱལ་ཆེ་བས་ཆོས་བྱེད་དུ་མི་ཁོམ་སྟེ། མགོ་ལ་མེ་བཙའ་
བཞག་ནས་དེའི་རིང་ལ་བསྒྲོམ་བྱེད་དུ་བཅུག་ན། རྩ་ཆས་བསྒྲོམ་ལོང་མེད་པ་
བཞིན་ཡིན། རང་ཅག་ད་ལྟ་དཔྱལ་བར་སྦྱེས་ཡོད་ཆེ་ལྷགས་ཀྱི་སྦྱང་དམར་

རྟུར་རེ་བའི་ནང་དུ་བྱི་བ་བཅུག་སྟེ་བསྐྱོད་པ་ལས་ཀྱང་བརྒྱ་འགྱུར་སྟོང་
 འགྱུར་གྱིས་སྟག་པའི་སྟག་བསྐྱེད་སྟོང་བར་འགྱུར་བས་ཆོས་བྱེད་པ་ལྟ་ཞིག
 །ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་ཙམ་མི་གོ་བའི་སྟོང་། སྟག་བསྐྱེད་འབའ་ཞིག་ཡིད་ལ་བརྟགས་
 བས་སྟོང་རྒྱ་ལས་མི་འོང་བས་ཆོས་མི་འོང་། དེ་ལྟར་མ་སྐྱེས་པ་འདི་སྟབས་
 ལེགས་སྟམ་པ་བྱེད། ཡི་དྲགས་སུ་སྐྱེས་ན་ནི་བཀའ་སྐྱོམ་ཆེ་བས་ཆོས་བྱེད་
 དུ་མི་ཁོམ་སྟེ། རང་ཅག་ཤིན་ཏུ་བཀའ་སྐྱོམ་ཞིང་སྟོགས་པ་ཞིག་གི་སྐབས་སུ་ཟླ་
 མ་ལྟ་བུ་འགའ་ཞིག་གིས་ཆོས་ལ་བསྐྱེད་ཡང་། དང་པོར་བཟའ་བརྟུང་དོན་
 དུ་གཉེར་བ་ལས་ཆོས་བྱེད་དུ་མི་ཁོམ་པ་བཞིན་ཡིན། དེ་ལྟར་ན་ཡི་དྲགས་
 སུ་མ་སྐྱེས་པ་ཡང་སྟབས་ལེགས་པ་ཡིན། དུད་འགྱོར་སྐྱེས་ན་ནི་སྐྱོན་ཞིང་
 གཉི་མུག་པས་ཆོས་བྱེད་དུ་མི་ཁོམ་སྟེ། དཔེར་ན། བྱི་དང་བོང་བུ་སོགས་
 ལ། མ་ཁི་ཆར་གཅིག་བཟོངས་དང་བྱོད་ད་ལྟ་འཆང་རྒྱ་ཞེས་སྐྱས་ཀྱང་། གོ་
 ཆོར་ཅིའང་མེད་ཅིང་། ཐ་ན་མ་ཁི་ཆིག་གཅིག་བཟང་བའང་མི་ཤེས་ན། ཆོས་
 གཞན་ག་ནས་ཤེས། དེ་བཞིན་དུད་འགྱོར་རང་རང་གི་སྟག་བསྐྱེད་གྱིས་མནར་
 བས་ཆོས་བྱེད་དུ་མི་ཁོམ་པས་དེ་དག་ཏུ་མ་སྐྱེས་པ་ཡང་ཤིན་ཏུ་སྟབས་
 ལེགས། ད་ལྟ་རང་རེ་དདུལ་སྤང་གང་དོ་རྟེན་པ་ལ་སྟབས་ལེགས་ཟེར་ཀྱང་
 དེ་འདྲ་ལ་སྟབས་ལེགས་རྒྱ་དེ་ཙམ་མེད། དུད་འགྱོར་བྱི་བོང་སོགས་མཐོང་བ་
 བ། ལྟ་མོ་བལྟ་བ་བཞིན་མ་བྱེད་པར། བདག་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་མ་གྱུར་པ་
 སྟབས་ལེགས་སྟམ་པ་བྱེད།

སྟེ་ཆེ་རིང་པོ་ནི། གཟུགས་མེད་དང་གཟུགས་ཁམས་ན་འབྲས་བུ་ཆེ་

བའི་སྒྲིགས་གཅིག་ན་ཡོད་ཅིང་། དེ་ན་དང་པོར་སྐྱེ་བའི་ཆེ་ལྷན་སྐྱེས་སོང་།
སྐྱམ་པ་དང་། མཐར་འཁི་བའི་སྐྱབས་ལྷ་ལས་འཁི་འཕོ་བར་འདུག་སྐྱམ་པ་
ཅམ་ལས་གཉིད་ལོག་པ་བཞིན་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་གཡེངས་ཏེ་དོན་ཅུང་ཟད་
ཅམ་ཡང་མེད་པའི་ངང་ནས་ཆེ་འཕོས་ཏེ་འགོ། ལྷ་གནས་གཞན་རྣམས་ཀྱང་
ཉན་ས་ལས་གསུངས་པ་ལྷར་དགེ་བའི་བག་ཆགས་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཁ་ཤས་
ལས། གཞན་པལ་ཆེར་དུས་རྟག་ཏུ་འདོད་པས་གཡེངས་ནས་ཆོས་མི་འོང་
སྟེ། དཔེར་ན་མིའི་སྐྱབས་ལྷ་རིའི་བྱ་མཐོང་བ་ན་སྤང་ཆེན་གྱི་སྟེང་དུ་ཡོད་
ཀྱང་དལ་བྱར་ས་ལ་བབས་ལོང་མེད་པར་མཆོང་བར་བྱེད་པའི་སློབ་མ་སྟན་
པའི་རྒྱལ་པོ་འཆོ་བྱེད་གཞོན་ཅུ་དེ། སྤེས་ལྷ་ཡུལ་དུ་སྐྱེས་པ་ན། དེར་ལྷ་
རིའི་བྱས་ཆོས་གསུང་བར་བྱོན་ཀྱང་འཆོ་བྱེད་སྟེང་བདེ་སྐྱིད་ལ་གཡེངས་ཏེ་
མཛུ་བ་མོ་ཀེར་བ་ཅམ་རེ་བྱས་ནས་ཅིད་མོ་ཅེ་བར་སོང་བས་ལྷ་རིའི་བྱས་
ཆོས་གསུངས་ས་མ་རྟེན་པ་བཞིན་དུ་ཆོས་བྱེད་སློ་དང་རེས་འབྱུང་སོགས་
གཤམ་མ་མི་འབྱུང་ཞིང་། སྟེང་རྩ་དང་སྟུལ་པའི་བྱ་སོགས་གྱིས་ཆོས་སྐྱོ་སྟོག་
ཅམ་ལས་རང་རེ་ལྷར་སྟོ་མས་གདམས་ངག་ཞིབ་མོར་སྟོན་པ་མེད། མིའི་མི་
ཁོམ་པ་ནི། སྐྱོ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་མཐའ་འཁོབ་ཏུ་སྐྱེས་ན་ནི་ཆོས་གྱི་སྐྱ་
ཅམ་ཡང་མི་གོ་ཞིང་། སངས་རྒྱས་མ་བྱོན་པའི་ཡུལ་དུ་སྐྱེས་ན་རྒྱལ་བའི་
བཀའ་མེད་པས་ཆོས་བྱ་མི་ཤེས་ལ། ཆོས་བྱས་ཀྱང་ངེ་བཞིན་མི་འབྱུང་།
ད་ལྷར་རང་རེ་དེ་ལྷ་བྱ་ཞིག་ཡིན་ན་ངེ་ལྷར་བྱེད། དེ་ལྷར་མ་གྱུར་པ་ཡང་
སྐྱབས་ལེགས་སྐྱམ་པ་བྱེད། ཡུལ་དབྱས་སུ་སྐྱེས་ཀྱང་ཡིད་མི་གསལ་བའི་

སྒྲེན་པ་དང་། ངག་མི་གསལ་བའི་སྐྱགས་པར་སྒྲེས་ན་ནི་ཆོས་ཅི་འདྲ་ཞིག་
 བྱེད་དགོས་མི་ཤེས་ཤིང་བྱེད་ཁུལ་བྱས་ཀྱང་བྱེད་ཚུལ་ངེ་བཞིན་མི་འབྱུང་
 ལ། ལོག་ལྟ་ཅན་ནི། ཆོས་ལ་འདུག་པའི་གོགས་ཆེ་ཤོས་ཡིན་པས་བཤེས་
 སྒྲིངས་ལས་ཀྱང་ལོག་ལྟ་ཅན་དང་ཕོར་གསུངས། ད་ལྟའི་ཁ་ཆེ་ལྟ་བུ་ཡིན་
 ན་ཆེ་རིང་པོ་ཞིག་བསྐྱད་ཀྱང་མ་ཉི་ཆར་གཅིག་འདྲན་པའི་དགོ་རྩ་ཡང་མི་
 གསོག་པས་འདི་ཐབས་རྟགས་ཤོས་ཤིག་ཡིན། དེའི་ཕྱིར་རང་ཅག་ལ་དོན་
 གལ་ཆུང་བརྒྱད་སྐབ་ཏུ་ཡོད་ནའང་ངེ་བཞིན་ཆང་བ་འབྱུང་དཀའ་ན། སྐབས་
 ལེགས་ཞེས་ཟེར་དགོས་པའི་དོན་གལ་ཆེ་ལ། འཇོམས་དཀའ་བ་སྣ་བརྒྱད་
 འཇོམས་པ་འདི་ཆེས་ཤིན་ཏུ་སྐབས་ལེགས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་མིན།

གཉིས་པ་འབྱོར་པ་ལ་རང་འབྱོར་ལྟ་དང་གཞན་འབྱོར་ལྟ་སྟེ་བཅུ་ལས།
 རང་འབྱོར་ལྟ་ནི། ཉན་ས་ལས། མི་ཉིད་དབུས་སྒྲེས་དབང་པོ་ཆང་། །ལས་
 མཐའ་མ་ལོག་གནས་ལ་དད། །ཅེས་པ་སྟེ། དང་པོ་མི་ཉིད་ཡིན་པ་ནི། ཕྱི་
 མའི་དོན་སྐབ་པ་ལ་འགྲོ་བ་གཞན་ལས་མི་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ།
 རང་ཅག་ད་ལྟ་མི་ཉིད་ཡིན་པ་ནི། ཐེ་ཆོམ་མེད་མོད་དེ། མི་ཡི་གོ་མ་ཆོད་པ་
 ཡིན། ཡུལ་དབུས་ནི། ཆོས་ཆོགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཡུལ་དབུས་ཏེ་
 འཁོར་རྣམ་བཞི་ཡོད་སར་སྒྲེས་པ། དབང་པོ་ཆང་བ་ནི། དང་པོར་སྒྲེ་དུས་
 རས་དབང་པོ་ཆང་བ་དང་། ཟ་མ་མ་ནིང་སོགས་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་པའི་རྟེན་
 དུ་མི་རུང་བས་རང་དེ་ལྟར་མ་སྒྲེས་པས་དབང་པོ་ཆང་བ་ཡིན། ལས་མཐའ་
 མ་ལོག་པ་ནི། མཆམས་མེད་བྱས་ན་ཆེ་དེར་དགྲ་བཅོམ་མི་ཐོབ་ཀྱང་རང་

ཅག་གིས་དེ་ལྷ་རྒྱུང་པས་ལས་མཐའ་མ་ལོག་པ། གནས་ལ་དད་པ་ནི།
འདུལ་བར་དད་པ་ལ་གསུངས་ཀྱང་། འདིར་སྡེ་སྡོད་གསུམ་དང་། བྱང་ཆུབ་
ལས་གྱི་རིམ་པའི་ཚུལ་ལ་དད་པ་ལོ། །འདི་ནི་རང་ལ་ལྷན་དགོས་པའི་འབྱོར་
པ་ཡིན་པས་རང་འབྱོར་ཏེ། དེད་ཆོ་ལ་དེ་ལྷ་དངོས་སུ་ཆང་བ་ཡིན།

གཞན་འབྱོར་ལྷ་ནི། སངས་རྒྱས་བྱོན་དང་དེས་ཆོས་གསུངས། །བསྟན་
པ་གནས་དང་དེ་རྗེས་འབྱུག་། གཞན་སྤྱིར་སྤྱོད་ནི་བཅེ་བ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར། སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་མ་བྱོན་ན་དམ་པའི་ཆོས་མི་འབྱུང་ལ།
བྱོན་ཀྱང་ཆོས་མ་གསུངས་པའི་གོང་དུ་འཆི་བ་ལྟ་བུ་ནི། སངས་རྒྱས་བྱོན་
པའི་དོན་མ་བྱུང་བ་ལོ། །དེ་གཉིས་དངོས་སུ་མི་ཆང་མོད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཞལ་ཆབ་སྒྲ་མ་བཞུགས་ཤིང་ཆོས་བསྟན་པས་ན་དེ་གཉིས་དོན་གྱིས་ཆང་
བ་ཡིན། བསྟན་པ་མ་ཉམས་པར་གནས་པ་ནི། སྐབ་པའི་བསྟན་པ་སྟེ་འཕགས་
ལས་དངོས་སུ་ཐོབ་པ་ལ་བྱེད། དེ་ཡང་དེང་སང་ལྷ་བརྒྱ་ཐག་བཅུའི་ལུང་གི་
དུས་ཡིན་ཞིང་། འོན་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལུང་གི་དུས་ཡིན་ཡང་།
རང་རྒྱུད་ལ་རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་སྦྱེས་ན། རང་ལ་འབྲས་བུའི་བསྟན་པ་དར་
བ་ཡིན། དེ་ལྷ་མེད་པར་བཀའ་གདམས་གོང་མ་ཆོས། སྤྱིར་གྱི་བསྟན་པ་
འོ་ཅག་གི་རྒྱུད་ལ་མེད། འོ་ཅག་གི་བསྟན་པ་སྒྲིམ་བུ་ལ་སོང་བ་དགོས་
གསུངས་པ་ལྷ་རྒྱུང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་སྤྱིར་དར་ཡང་རང་རྒྱུད་ལ་བསྟན་
པ་བུ་བ་ན། སྒྲིམ་བུ་ལྟར་བ་ཡིན། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་གནས་
པ་ཅམ་དུ་མ་བྱེད། བསྟན་པ་དེ་ལ་ཞུགས་པ་ཡང་ཆང་སྟེ། འཕགས་བོད་ཀྱི་སྤྱི་

ཕྱི་ལོ་གྲུབ་མཐའ་ཀུན་ལས་གཅེས་བསྐྱུས་ལྟ་བུ་བསམ་གྱི་མདོ་སྒྲགས་ལྟ་སྟོང་
 རྣམ་དག་བྱུང་དུ་འབྲེལ་ཞིང་། དག་ཐོར་མགོན་པོ་འཇམ་དབྱངས་ཉིད་ཀྱིས་
 མཇེད་པའི་བསྟན་པ་གསེར་སྦྱངས་བཅོ་མ་གྱི་དོར་བྱས་པ་ལྟ་བུ་འདི་དང་
 མཇེད་པ་ནི་དགོན་པ་ལས་ཀྱང་དགོན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་སྐོར་ལ་
 སྟོན་མེད་པའི་ལེགས་བཤད་ཡོད་པར། སྟག་ཆང་ལོ་རྩ་བས་སྐྱ་ཆེའི་སྦྱང་
 དུ་རྗེའི་བསྟན་པའི་བྱང་ཆོས་གཟིགས་ནས་སྒྲགས་འཕྲོགས་ཏེ་གནད་ཕྱི་
 པར་གསུངས་པའི་བསྟོད་ཆོག་མང་དུ་ཡོད་པ་བཞིན་ལྷགས་གཞན་ལས་རི་
 ལྟར་བྱང་ལྷགས་ཚུལ་སོགས་མདོ་དང་སྒྲགས་ཀྱི་སྐོར་ལ་ཞིབ་པར་འཆད་
 བ། ཉིན་མང་པོར་མི་རྣམས་ཤིང་། སྟོན་པ་ཁ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེར། སོག་པོ་
 ཞིག་གིས་བྱུག་ཏེན་ཕུལ་ནས། ཕྱི་མ་མི་ལུས་འཐོབ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 བསྟན་པ་དང་མཇེད་པའི་སྟོན་ལམ་ཁྱེས་པས་དེ་ལྟར་འོང་བར་གསུངས་ལ།
 རྗེའི་བསྟན་པ་དང་མཇེད་པའི་སྟོན་ལམ་ཁྱེས་པ་ན་ཞལ་གྱིས་མ་བཞེས་པ་
 ཡིན། དེས་ན། དེ་ལྟ་བུའི་བསྟན་པ་དང་ཡང་མཇེད་པ། མཇེད་པ་ཅེས་དུ་མ་བྱུང་
 འགལ་རྒྱུ་གཞན་མེད་པར་བདེ་སྒྲག་ཏུ་བྱིས་ནས་བྱིས་མེད་པར་རབ་ཏུ་
 བྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་འདིས་གཞན་འབྱོར་བཞི་པ་དེ་རྗེས་འཇུག་པ་ཡང་ཆང་
 སྟེ། དེ་ནི་འབྲས་བུ་བཞི་པོ་གང་རུང་ཐོབ་པ་དངོས་སུ་མཐོང་ནས་དེའི་རྗེས་
 སུ་འཇུག་པ་ཡིན་པས། ཉན་ས་ནས་དངོས་སུ་གསུངས་པའི་གཞན་འབྱོར་
 བཞི་ནི་དགོ་སྟོང་འཆར་ཀ་ལྟ་བུ་ལ་ཆང་བ་ལས་མགོན་པོ་སྐྱ་སྐྱབ་ལ་ཡང་
 ཆང་བ་མེད་ཀྱང་། རྟོགས་པའི་བསྟན་པའི་སྐྱབས་འབྲས་བུ་བཞི་པོ་ཐོབ་པ་ལ་

ཁ་མིག་ཡར་བལྟ་བྱེད་པ་ལྟར། ད་སྐབས་ཀྱང་སྒྲིམ་བྱ་དམ་པའི་མཛད་སྒྲིལ་
ལ་ཁ་མིག་ཡར་བལྟ་བྱ་ས་ཡོད་པས་ད་ལྟ་དོད་ཟུབ་ཏུ་ཆང་བ་ཡིན། གཞན་
འབྱོར་ལྡ་པ་ནི། ཆོས་བྱེད་པ་ལ་སྒྲིན་བདག་སོགས་མཐུན་སྒྲིན་འཛོམས་
པས་གཞན་སྤྱིར་སྤྱིར་བཅེ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་ཆང་བའི་སྤྱིར། རང་ཅག་འཛིག་རྟེན་
འདིའི་དོན་ཆེན་པོ་བཅོ་བརྒྱད་བསྒྲུབ་སྒྲུ་ཡོད་ན། དེའི་ནང་ནས་འགའ་ཞིག་
ཅམ་ལས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་ཤིན་ཏུ་དགོན་ན། དེ་ལས་ལྷག་པ་ཆེ་སྒྲུ་མའི་
མི་དེས་འདི་ལྟར་འོང་བར་ཤོག་ཅེས་པ་བརྟུང་དང་། འདི་འདྲ་མི་འོང་བར་ཤོག་
ཅེས་པ་བརྒྱད་དེ། དོན་སྟེ་ཁག་ཆེན་པོ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲིན་ལམ་བཟུང་བ་
ཐམས་ཅད་འབྱུང་སྟེ་དལ་བརྒྱད་འབྱོར་བརྟུ་ཐམས་ཅད་ཆང་བ་ཡིན།

གཉིས་པ།

དོན་ཆེ་བར་བསམ་པ་ལ་གསུམ།

གནས་སྐབས་ལ་སྟོས་ཏེ་དོན་ཆེ་བ་དང་། མཐར་ཐུག་ལ་སྟོས་ཏེ་དོན་
ཆེ་བ། མདོར་ན་སྐད་ཅིག་མ་རེ་རེ་ལའང་དོན་ཆེ་བར་བསམ་པ་འོ། །དང་
པོ་ནི། བྱི་མ་ངན་སོང་དུ་མི་སྒྲིབ་བར་བདེ་འགོ་སྟོ་མིའི་གོ་འཕང་རི་འདྲ་ཞིག་
འདོད་ཀྱང་འདིས་སྒྲུབ་བྱས་ཏེ། མདོན་མཐོའི་རྟེན་འབྱུང་པ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་
དགོས་ལ། དེ་ཡང་རྟེན་འདིའི་ཐོག་ནས་བསྐྱུང་བྱས། མདོན་མཐོའི་འོངས་
སྒྲིལ་ཀྱི་སྒྲུ་སྒྲིན་པ་ཡིན་པས་དེའང་རྟེན་འདིས་སྒྲུབ་བྱས། འཁོར་ཐུན་སུམ་
ཆོགས་པ་འོང་བའི་སྒྲུར་བཟོད་པ་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་རྟེན་འདི་ལྟ་བུས་

བསྐྱོམ་དགོས་པས་ན། མངོན་མཐོ་ལྷ་མིའི་ལུས་རྟེན་དང་བདེ་འབྱོར་ཅི་འདྲ་
 ཞིག་སྐྱབ་སྐྱམ་ཡང་། མ་བསྐྱབས་པ་མ་གཏོགས་བསྐྱབ་ན་འབྲུག་པར་ཐེ་མི་
 ཆོམ་སྟེ། གྱི་མར་ཆངས་པ་བརྒྱ་གྱིན་དང་འཁོར་བསྐྱར་གྱི་ལུས་རྟེན་ཞིག་
 འདོད་ནའང་སྐྱབ་ཏུ་ཡོད། དེར་མ་ཟད་རྣམ་སྟོན་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ལྡན་དང་།
 མཐོ་རིས་ཡོན་ཏན་བདུན་ལྡན་གྱི་ལུས་རྟེན། ཐེག་མཆོག་འཁོར་ལོ་བཞིའི་
 རྟེན་བཟང་ཡང་སྐྱབ་རུས། བདེ་བ་ཅན་དང་འཇུག་ལ་སོགས་དག་ཞིང་དུ་སྐྱེ་
 བའི་རྒྱུའང་རྟེན་འདིས་སྐྱབ་རུས། སྟོན་སྟོང་དོལ་སྒྲ་མས་སྐྱེ་ཆེ་དེར་ཕོར་
 ཅམ་ཚུན་བདག་ཏུ་མ་སྤྱད་པར་རི་ཁྲོད་ན་དལ་འབྱོར་དོན་ལྡན་མཛད་ཅིང་།
 སྐྱེ་ཆེ་གྱི་མར་འཇུག་ལའི་རྒྱལ་ཕོར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཆོགས་བསྐྱབ་ཅིང་། སྟོན་ལམ་
 མཛད་ནས་རྗེས་སུ་དེ་ལ་དགོངས་པས་བཅ་ཆེན་དཔལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་ལ་
 སྐྱབས་རྟེན་འབྲུལ་རྒྱར་བསྐྱར་ཏེ་བསམ་དོན་ཨི་འབྲུག་བྱས་པར། བཅ་ཆེན་
 གྱིས་མཁྱེན་ཏེ་སྒྲ་གན་འདོད་པ་རང་ཆེ། དོན་འབྲུག་པར་འདུག་གསུངས་པ་
 ལྟར་འབྱུང་བ་ཡིན།

གཉིས་པ་ནི། ཐར་པ་སྐྱབ་པ་ལ་དེ་སྐྱབ་བྱེད་གྱི་ཆོས་ལམ་བསྐྱབ་པ་
 གསུམ་ལ་བརྟེན་དགོས་ལ། དེའི་དང་པོ་ཚུལ་བྲིམས་ལ་སོ་ཐར་གྱི་སྟོམ་པ་
 ལྟ་བུར་མཆོན་ན། དེ་ངེས་འབྱུང་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་དགོས་ཤིང་། ལྷ་སོགས་
 འགོ་བ་གཞན་གྱི་རྟེན་ལ་ངེས་འབྱུང་སོགས་སྐྱེ་བར་དཀའ། སྐྱ་མི་སྟན་པ་
 སྟོམ་པའི་རྟེན་དུ་མི་རུང་ཞིང་། སྤིང་གཞན་གསུམ་ལས་འཇམ་བྱ་སྤིང་པའི་
 མི་མཆོག་ཡིན། བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་ཡང་མིའི་རྟེན་ལ་བསྐྱེད་པ་ཉིད་སྟོབས་

ཆེ་སྟེ། སྟོབ་སྟོངས་ལས། སེམས་ཀྱི་སྟོབས་ཆེན་མི་ཡིས་རྟེན་པ་གང་ཡིན་
 བ། །ལམ་དེ་ལྟ་དང་སྟུ་ཡིས་རྟེན་མིན་སྟུ་མིན་དང་། །མཁའ་ལྡིང་རིག་འཛིན་
 མི་འམ་ཅི་དང་སྟོ་འབྲེས་མིན། །ཞེས་གསུངས། གསང་སྤྱགས་ཀྱི་སྟོམ་པའང་
 དེ་དང་འདྲ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་བཤོད་པའང་རྟེན་འདིའི་སྟངས་སྟོབས་
 ཆེ་ཞིང་བཟང་ལ། དེར་མ་ཟད་ལས་དང་པོ་པས་གསང་སྤྱགས་ཀྱི་ལམ་
 རས་ཆེ་གཅིག་ལུས་གཅིག་ལ་འཛང་རྒྱ་བའི་རྟེན་ལ། ལས་ཀྱི་ས་པ་འཛུམ་
 བྱ་སྒྲིང་བའི་མི་མངལ་སྦྱེས་ཁམས་དྲུག་ལྟན་དགོས་པས་དེའང་རང་རེས་
 རྟེན། རང་ཅག་གིས་སྟོན་ལམ་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་བདེ་བ་ཅན་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲིང་འདིར་སྦྱེ་བའི་སྟོན་ལམ་འདེབས། དེས་ན།
 རང་ཅག་རྣམས་ཨ་པོ་རང་གིས་མ་བྱུང་བ་ཁོ་ན་མ་གཏོགས། རྟེན་འདི་ལས་
 ལྟག་པ་ཞིག་རྟེན་དུ་མེད། འགའ་ཞིག་གིས་ནོར་བུ་དགོས་འདོད་ཀྱང་འབྱུང་
 རོ་བོའི་ཞབས་བྱས་ལ་འཁོར་ཞིང་། དེར་སྟོན་ལམ་བཏབ་ཆད་འབྱུབ་ཅེས་
 ཟེར་ནས་དེ་ཐད་སྟོན་ལམ་འདེབས་པར་བྱེད་མོད། ནོར་བུ་དགོས་འདོད་ཀྱང་
 འབྱུང་འབྱུང་སྤྱག་མང་པོ་ཞིག་རྟེན་ནས་འགའ་ཞིག་གིས་སྤྱས་དང་འགའ་
 ཞིག་གིས་འགྲམ་སྦྱོར་བྱས་ནས་བསྐྱད་ཀྱང་འཆི་ཆེ་ངན་སོང་དུ་མི་འགོ་བར་
 མི་པན་ལ། རྟེན་འདིས་ནི་གཏན་ཀྱི་དོན་ཆེན་པོ་དེ་ལྟར་སྦྱབ་དུ་ཡོད། ཉིན་
 གཅིག་ལ་པན་པའི་ནོར་བུ་དང་། མི་ལོ་བརྒྱ་ལ་པན་པའི་ནོར་བུ་གཉིས་ལས་
 སྤྱི་མ་ལྟག་པ་ལྟར་གཏན་བདེ་སྦྱབ་བྱས་པ་ད་རེས་ཀྱི་རྟེན་འདི་ཡིན། རང་
 ཅག་རྣམས་སོ་སོས་ཆོས་ཉམས་ལེན་མ་བྱུང་བ་མ་གཏོགས། རྗེ་མིད་ལས་

ཐོབ་པའང་མི་ལུས་འདི་འདྲ་ཞིག་རང་ཐོབ་པ་ཡིན། མིད་ལ་རས་པའི་རྟེན་
 དང་རེད་ཆོའི་ལུས་རྟེན་ལ་བཟང་ངན་གྱི་དབྱེ་བ་མེད། དཔེར་ན་རྗེ་བཙུན་
 མིད་ལ་དང་། ལྷའི་རྒྱལ་པོ་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་པར་ལ་བལྟས་ན་ཤེས་ཏེ། ལྷའི་
 རྒྱལ་པོའི་བང་མཛོད་དུ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུའི་ཕུང་པོ་སྤངས་ཤིང་། ལྷའི་
 གཙུག་སོགས་ནོར་བུའི་རྒྱན་ཆ་བྱས་ནས་བསྐྱད་ཡོད་ཀྱང་འཆང་རྒྱ་རྒྱ་པར་
 ཞོག། །ངན་སོང་གི་སྤྱོད་ཅམ་ཡང་བཀག་མི་ཐུབ། མིད་ལ་ནི་རྩམ་པ་ཡང་
 བཞེས་རྒྱ་མེད་པའི་སྤྱང་པོ་ཡིན་ཀྱང་དལ་རྟེན་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཐོབ་པས་ཆེ་
 དེ་ལ་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བསམ་སྟེ་དལ་འབྱོར་དོན་ལྡན་བྱེད་
 ལུགས་རྣལ་འབྱོར་བ་ཆེན་པོས་སྤྱན་སྤྲོ་བ་ལ་བག་རེ་ཆོགས་གསུངས་པ་ལ།
 དེ་ལྟར་འཆའ་བ་ལ་དལ་འབྱོར་འདི་རྟེན་པར་དཀའ་བས་གསུངས་པ་ལྟར་
 དགོས་གསུངས། དེས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་རྟེན་རྟེན་པ་དོན་མེད་དུ་སོང་ན་དབུལ་
 པོ་ཞིག་གིས་གསེར་རྒྱལ་པ་གང་རྟེན་དེ་ཁ་གང་ཅམ་ཡང་ལོངས་སྤྱོད་རྒྱ་མ་
 བུང་བར་བརྒྱག་པ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་ནས་པངས།

གསུམ་པ་ནི། དོན་ཆེ་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་དུ་དཔེ་ཆར་མི་གསལ་བའི་
 མན་ངག་ལ། ཉི་མ་རེ་རེ་དང་སྐད་ཅིག་མ་རེ་རེའི་དོན་ཆེ་བ་ཞེས་པ་བསྒྲན་ན་
 བན་ཆེ་བས། དེ་ཡང་སྟོས་རྒྱུ་གཅིག་འབར་ཡུན་ཅམ་ལའང་དོན་མེད་དུ་མི་
 བཏང་བར་ཆོགས་བསགས་སྤྱི་བ་སྤྱང་ལྟ་བུར་བཅོན་ན། ཐར་པ་དང་ཐམས་
 ཅད་མཁྱེན་པའི་རྒྱ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འགྲུབ་ཡོང་། རང་རེས་དལ་འབྱོར་སྟོང་
 ཟད་དུ་བཏང་བ་ལ་པངས་སེམས་མེད་པར་དབུལ་ཞི་ཀ་རེ་གཉིས་ཟུད་ཐོས་

སོགས་ལ་མི་བལྟ་བར། རང་གིས་སྤྲིས་ནས་རྟེན་དཀའ་མ་མི་དཀའ་རང་རྒྱུད་
 ལ་དལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱ་ཚང་མིན་རྗེས་དཔག་ཆད་མས་གཞལ་དགོས་ཏེ།
 དཔེར་ན་སྤྲི་རོལ་གྱི་ནས་དང་གྲོ་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་ཐོག་སྤྲར་བ་གང་སྤྲི་
 བའང་དཔྱིད་ས་བོན་བཏབ་པ་ལ་རག་ལས་ཤིང་། དེར་མ་ཟད་མེ་ཏོག་རྩ་མ་
 གང་སྤྲི་བ་ལའང་སྟོན་དུ་ས་བོན་མ་བཏབ་པར་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་དལ་
 འབྱོར་ཐོབ་པ་ལའང་རྒྱ་མང་པོ་ཞིག་འདྲོམས་དགོས་ཏེ། སྤྲིར་མངོན་མཐོའི་
 ལུས་རྟེན་ཅམ་པོ་བ་ལྟ་བུའི་བདེ་འགྲོ་ཅམ་འཐོབ་པ་ལའང་། ཚུལ་ཁྲིམས་
 ལྟ་རེ་བསྐྱུང་དགོས་ཤིང་། དལ་འབྱོར་གྱི་རྟེན་འདི་ལྟ་བུ་འཐོབ་པའི་རྒྱ་ནི། ལྟ་
 ལྟ་བུ་གྱིས། སྤྲིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་ཁྲིམས་གྱིས་བདེ། །ཞེས་དང་། ཤེར་སྤྲིན་
 མདོ་སྤྱད་པ་ལས་ཀྱང་། ཁྲིམས་གྱིས་དུད་འགྲོའི་འགྲོ་བ་དུ་མའི་ངོ་བོ་དང་།
 མི་ཁོམ་བརྒྱུད་སྤྱོད་དེ་ཡིས་དལ་བ་རྟག་ཏུ་རྟེན། །གསུངས་པ་ལྟར་ཚུལ་
 ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པས་གཞི་གཟུང་། སྤྲིན་སོགས་གྱིས་གྲོགས་བྲལ།
 སྟོན་ལམ་ངེ་མ་མེད་པ་མ་མཐའང་ཆེ་འདི་པར་ཞེན་པའི་ངེ་མས་མ་གོས་པ་
 ཞིག་གིས་མཆམས་སྤྲར་བ་བཅས་དགོས།

ཡང་སྤྲིན་པ་བཏང་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་མ་བསྐྱུངས་ན་སྤྲར་སྤྲི་བ་དང་།
 ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱུང་ཡང་སྤྲིན་པ་མ་བཏང་ན་དབུལ་པོར་སྤྲི་བ་སོགས་
 གསུངས་ཡོད། རང་ཅག་ད་ལྟ་མ་བརྟགས་མ་དབྱེད་པ་ན། ཚུལ་ཁྲིམས་
 གཙང་མདོག་ཁ་པོ་བྱེད་ཀྱང་། སྟོན་སོག་པོ་དགོ་བ་ཤེས་ཤིག་གིས། སྟོམ་
 པ་ཡོད་དུས་འདུལ་བ་མི་འདུག །འདུལ་བ་ཡོད་དུས་སྟོམ་པ་མི་འདུག་ཅེས་

སྒྲུབ་པ་ལྟར་ལེགས་པར་བརྟགས་ན་སྒྲོ་བདེ་སིང་དེ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སྒྲ་
གཅིག་ཀྱང་བསྐྱང་བ་དགོན་ཏེ། བསམ་རྒྱུ་ཉོན་མོངས་དང་། བྱེད་རྒྱ་སྒྲིག་པ་
ཁོ་ན་ལས་མེད་ཅིང་། གསང་སྒྲགས་དང་བྱང་སེམས་ལ་སོགས་པའི་ཙུང་
དང་། ཉེས་བྱས་སོགས་ཀྱི་གངས་ཀྱང་ལེགས་པར་མི་ཤེས་ན། བསྐྱང་བ་
ལྟ་ཅི་སྒྲོས། དེ་ལྟར་དལ་འགྱོར་འཐོབ་པའི་རྒྱ་མེད་པ་ལ་འབྲས་བུ་ཡོང་རྒྱུར་
རེ་བ་ནི། ད་བྱེད་ཀྱི་དུས་སུ་དུག་གི་ས་བོན་བཏབ་ནས་སྟོན་ཀར་ནས་ལེན་
རྒྱུ་འདི་རེ་བ་བྱས་པ་དང་འདྲ། དེར་མ་བཟད་སྟོང་འཇུག་ལས། སྐད་ཅིག་གཅིག་
བྱས་སྒྲིག་པས་ཀྱང་། །བསྐྱལ་པར་མནར་མེད་གནས་གསུངས་ན། །ཐོག་
མེད་འཁོར་བར་བསགས་སྒྲིག་གིས། །བདེ་འགྱོར་མི་འགྲོ་སྒྲོས་ཅི་དགོས། །
གསུངས་པ་ལྟར་སྒྲིག་པ་སྒྲ་རེས་ཀྱང་ངན་སོང་དེ་འདྲར་འཕེན་ན། རང་རྒྱུད་
ལ་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་བསགས་པའི་སྒྲིག་པའི་ཕྱང་པོ་རྒྱལ་པོའི་བང་
མཛོད་ལྟར་ཡོད་པས་འདི་ལྟའི་ཐུས་ནས་བདེ་འགྱོར་འཐོབ་རྒྱུ་འདི་རེ་བ་མེད།
ད་ལྟ་རང་རེའི་བསམ་པར་སྒྲ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་བཀའ་ཁྲིན་ལས། རྒྱེ་བ་བྱི་མ་
མི་སྟོན་ཙམ་ཞིག་ཨེ་ཡོང་སྟམ་པ་ཡོད་མོད། རང་གིས་ཆོས་མ་བྱས་ན། རྒྱ་
མ་རིན་པོ་ཆེས་ཅི་ཡང་མཛད་དུ་མེད་དེ། རྒྱ་མཆེད་ལྟས་བྱིན་དཔྱལ་བར་
ལྟང་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྐྱབ་མ་རུས་པ་བཞིན་ཡིན། ད་རེས་ལན་ཅིག་
ཐོབ་པའི་ཉོན་བཟང་འདི་ཚུད་ཐོས་སུ་བཏང་ནས། སྐར་དལ་འགྱོར་ཐོབ་ནས་
དོན་ལྡན་བྱེད་འདོད་པ་ནི། ད་བུལ་པོ་ཞིག་གིས་གསེར་ཁུར་པོ་གཅིག་ཉིད་
པ་རྒྱར་འཕངས་ནས། ཡང་གཅིག་ཉིད་པར་ཤོག །ཉིད་ནས་དེ་ཡོངས་སྟོང་

བར་ཤོག་སྒྲུལ་པ་བཞིན་ཡིན། ཆེ་འདི་བར་མི་རེ་བའི་སྒྲོན་ལམ་ནི་དཀའ་
 རྟེན། རང་ཅག་ལྟ་སའི་ངོ་བོ་ལྟ་བུ་མངལ་ཏེ། སྒྲོན་ལམ་འདེབས་སྐབས། ཆེ་
 རིང་བ། རྒྱུ་མེད་པ། ལམ་འགྲོ་འོང་བ་ཞེས་པ་ཞིག་དང་པོ་ཁོ་ན་ནས་འབྱུང་
 བ་ཡིན། དེས་ན་སྒྲོན་འཇུག་ལས། བདག་གི་སྒྲོན་པ་འདི་འདྲས་ནི། །མི་ཡི་
 ལུས་ཀྱང་འཐོབ་མི་འགྱུར། །མི་ལུས་ཐོབ་པར་མ་གྱུར་ན། །སྒྲིག་པ་འབའ་
 ཞིག་དགོ་བ་མེད། །གསུངས་པ་ལྟར་ངེད་ཆོས་རྟེན་འདི་ལ་ཆོས་རྣམ་དག་
 ཅིག་ནི་མི་ཡོང་བ་པལ་ཆར་ཐག་ཆོད་ལ། དེ་མ་བྱུང་ན་སྤྱི་མ་ངན་སོང་དུ་
 ལྷུང་བེན་ནས་རྟེན་དེར་སྦྲར་ཡང་ངན་སོང་གི་རྒྱ་བསྐྱབས་ནས་ངན་སོང་ལྷུ་
 མཐའ་མེད་པར་འབྱུངས་པར་འགྱུར་ཏེ། དད་པ་དང་ཤེས་རབ་དང་། དེས་
 འབྱུང་སོགས་དགོ་བའི་ཕྱོགས་ནི་ཅུང་ཟད་ཅ་མ་ཡང་མེད་ལ། འདོད་ཆགས།
 ཞེ་སྤང་། ང་རྒྱལ་སོགས་མི་དགོ་བའི་ལས་སྐྱབ་བྱེད་ནི་ཆ་ཆང་ག་མ་ཉམས་
 བར་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་བྱི་ལྟ་བུར་བལྟས་པས་ཀྱང་ཤེས་བྱས། ངན་སོང་དུ་
 སྤྱེས་བེན་ནས་མི་ལུས་སྐྱབ་པ་ནི། རྟེན་འདི་ནས་སངས་རྒྱས་སྐྱབ་པ་ལས་
 ཀྱང་དཀའ་ཆེགས་ཆེ་རྟེན། ད་ལྟ་མི་ལུས་ཐོབ་པ་འདི་ཟངས་ཀྱི་རྒྱ་ལྗོངས་སྤྱི་
 ལ་སྤྱེབས་པའི་ཆོད་ཅ་མ་ཡིན། ཟངས་རྒྱ་ལྗོངས་ལ་ཡར་སྤྱེབས་པ་དེ། དེ་
 རྣམས་ཡར་བྱངས་མ་སྐྱབ་ནའང་མར་མ་ཤོར་བ་བྱེད་དགོས་ཀྱི། ཤོར་ན་སྦྲར་
 རི་སྤྱོད་དུ་བསྐྱལ་བའང་དཀའ་བ་བཞིན། རྟེན་འདིར་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་
 མཐུན་པ་སོགས་ལམ་གོང་མའི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པ་ཞིག་མ་བྱུང་ནའང་ངན་
 སོང་དུ་མ་ལྷུང་ཅ་མ་ཞིག་དང་། དལ་འབྱོར་གྱི་ཨང་ཀ་མ་འབྱུགས་པ་ཞིག་མ་

བྱས་ན། དེར་གཅིག་ལྟར་ཆེ་ངན་སོང་ནས་ངན་སོང་དུ་འབྱུངས་པས་སྐར་
ཐར་བའི་སྐབས་བྲལ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན། ལམ་ཁ་སྤྲུག་ནས་འབྲུག་ན་རིམ་གྱིས་རྩེ་
ཆེར་འབྲུག་འགྲོ་བ་ལྟར་ཡིན་པས། ད་ལྟའི་ཉེན་འདིའི་སྟངས་མ་འཆོལ་བ་
བྱེད་དགོས། རང་གིས་མ་བྱུང་བས་ལན་པ་མ་གཏོགས། རང་གིས་བྱུང་ན་ན་
སོ་ཁྲིམས་ཀྱང་སྦྱིད་ལུག་མི་དགོས་པ། བྱིས་བདག་དཔལ་སྦྱེས་ལྟ་བུ་ཡིན།

གཉིས་པ་དཔེའི་སྟོན་སྟེད་དཀར་བ་ནི། ཤོ་ཏོ་བའི་དཔེ་ཆོས་ལས།
མཁར་ཐོག་རྩ་དང་རུས་སྤལ་མགྱིན། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་བཞིན། བདེ་
འགྲོའི་ཉེན་སྦྱིར་བཏང་ནི། རི་སྒྲུང་ལ་སྦྱེས་པའི་རྩ་ལྟར་མང་ལ། དལ་འབྱོར་
ཆང་བའི་ཉེན་ནི་ཁང་པའི་ཐོག་གི་རྩ་ཐོ་རེ་བ་བཞིན་ཤིན་ཏུ་ཉུང་བར་དཔེར་
མཛད། རུས་སྤལ་མགྱིན་ཞེས་པ། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་རྒྱུང་གིས་གཡེངས་
པའི་གསེར་གྱི་གཉེན་ཤིང་བུ་ག་གཅིག་པ་ཞིག་ཏུ་རུས་སྤལ་ལོང་བ་ལོ་
བརྒྱ་བརྒྱ་ནས་མཚོ་ཁར་མགོ་རྟོག་ཅུ་མ་རེ་བྱེད་པའི་མགྱིན་པ་མི་ཆུད་པ་
བཞིན་དུ་རང་རེ་རྣམས་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་ནང་དུ་ལས་དང་ཉོན་
མོངས་པའི་དབང་གིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་སྒྲོངས་ནས་ཤེས་ཆེར་ངན་སོང་གི་
གནས་ནས་ངན་སོང་གི་གནས་སུ་འབྱུངས་ཏེ་སྟོད་པ། བརྒྱ་ལ་གལ་ཏེ་ངན་
སོང་ལས་ཐར་ཏེ་མིའི་གནས་སུ་ཡུད་ཅུ་མ་ཞིག་སྦྱེ་བ་ལེན་པར་སྦྱིད་པའི་
དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བ་དག་གི་སྟོགས་
དང་སྟོགས་མཆོམས་ཁོལ་བུ་དག་ན་རེས་མེད་དུ་དར་ཞིང་རྒྱ་བའི་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་གསེར་གྱི་གཉེན་ཤིང་ལྟ་བུ་དང་འབྲུག་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་འང་

དགོན། རུས་སྤལ་དེ་ཏྲག་ཏུ་མཆོའི་སྟེང་དུ་འོངས་ན་སྐབས་ཞིག་ལ་གསེར་
 གྱི་གཉའ་ཤིང་དང་འབྲུད་པ་རུང་མོད། དེའང་ལོ་བརྒྱ་བརྒྱ་ན་ལན་རེ་ལས་
 མི་རྒྱ། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ། རང་ཅག་ཡང་དང་ཡང་དུ་མི་འདྲི་རྟེན་ཞིག་རྟེན་ན།
 རམ་ཞིག་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་འབྱུང་བ་དང་འབྲུད་པ་སྤིང་གྲང་། དེ་
 ལྟ་མིན་པར་མི་འདྲི་རྟེན་འདི་བརྒྱ་ལམ་ན་རེ་གཉིས་ཙམ་ལས་མི་ཐོབ། གསེར་
 གྱི་གཉའ་ཤིང་དེ་སྤྱོད་པ་གཅིག་ཏུ་སྤོང་བ་ཞིག་ཡིན་ན་རུས་སྤལ་མཆོའི་
 སྟེང་དུ་མི་ཐོན་པ་ཡུན་རིང་ཡང་ཐོན་པ་འགའ་ཞིག་གི་སྐབས་སུ་འབྲུད་སྤིང་
 མོད། དེ་ཡང་མིན་པར་གསེར་གྱི་གཉའ་ཤིང་དེ། རྒྱ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་མཆོའི་
 ཁར་ཕན་ཚུན་དུ་སྤྱོད་པ་གཅིག་ཏུ་མི་ངེས་པར་རྒྱ་བ་ཞིག་ཡིན། དཔེ་དེ་
 བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དེའང་འདྲི་གཉིས་ཀྱི་ཁམས་གཅིག་ཏུ་ཏྲག་
 ཏུ་གནས་པ་ཞིག་ཡིན་ན། རུས་རེ་ཞིག་ན་མི་ལུས་ཐོབ་ཆེ་བསྟན་པ་དེ་དང་
 མཇལ་བ་སྤིང་གྲང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་འདྲི་གཉིས་ཁམས་གཅིག་ཏུ་
 གནས་པའི་ངེས་པ་མེད་ཅིང་། གནས་པའང་ཡུན་ཤིན་ཏུ་ཐུང་བ་ཡིན། དེ་
 ལྟར་རུས་སྤལ་དང་གཉའ་ཤིང་འབྲུད་པ་ནི། མི་སྤིང་ཅེས་སྒྲུབ་མི་བརྟུབ་ཙམ་
 ཞིག་རེད་མོད་དེ། དལ་འབྱོར་གྱི་རྟེན་འདི་ཐོབ་པ་དེ་ལས་དགོན་ཞིང་སྤིང་
 མཐའ་མ་བཀག་ཙམ་ཡིན། འདིའི་དཔེ་དོན་སྒྲུབ་སའི་རྒྱ་མཆོ་ནི་འཁོར་བའི་
 གནས། རུས་སྤལ་ནི་རང་ཉིད། འོང་བ་ནི་མ་རིག་པ། གཉའ་ཤིང་ནི་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་སོགས་དང་སྒྲུབ་ཏེ་རྟེན་དཀར་བར་བསམ་པ་རྗེ་སྐབས་ཁང་
 པའི་གསུང་རྒྱན་ཡིན་གསུངས།

པོ་ཏྲ་བའི་དཔེ་ཆོས་སྟུ། ལོ་ལྷིང་བྱ་ཞེས་པ་འབྲོམ་ལོ་ལྷིང་བའི་བྱ་
གསེར་བརྟོ་ཤེས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་གཞན་གཤེད་དུ་ཆོང་ལ་བྱིན་པ་ན། ཡུལ་
དེའི་མིས་ལོ་ལྷིང་བྱའི་སྟན་པ་ཐོས་ནས་ལོ་ལྷིང་བྱ་དེ་ཡིན་ན་ཟླ། །གསེར་གྱི་
རི་ལ་བརྟོ་ན་ཟླ། །ཞེས་སྒྲུས་པ་ཐོས་ནས། ད་གཞོན་ཆོང་ལ་འགྲོ་རྒྱ་བཤོལ་
ཏེ། གསེར་བརྟོ་སེམས་བྱུང་བ་བཞིན་རང་ཅག་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་བཟང་པོ་བདེ་
བ་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་སྟོན་ཡུལ་དེ་ཐོབ་ནས་དོན་མེད་དུ་འདའ་བ་
པངས་ཆབས་ཆེ་ཚུལ། ཡང་གཙང་བའི་ཉ་དང་། ཞེས་པ། སྒྲུ་གཙང་བ་ཞིག་
དབྱས་སུ་འོངས་ནས་ཉའི་ཤ་ཐོས་སྐབས། ཏ་ཅང་ཐོས་ཆེས་པས་སྐྱུགས་
སུ་ཉེ་བ་ན། རྟེན་བསྐྱུམས་ནས་ཞིམ་པོ་ཐོས་པ་སྐྱུགས་པར་པངས་ཟེར་བ་
བཞིན། དེ་ཤིག་ཟས་ཞིམ་པ་སྐྱུགས་པ་ལ་པངས་ན། བསྐྱུལ་མང་རྙེད་དཀའི་
རྟེན་ལན་ཅིག་ཐོབ་པ་འདི་དོན་མེད་དུ་སོང་ན་ཅིའི་བྱིར་མི་པངས། སྟོན་བྱས་
ཕྱག་འཆའ་ཞེས་པ་མདུན་གྱི་ས་འོག་ནས་སྟོན་བྱ་དཔར་རྗེན་ཞིག་ཐོན་ནས་
སངས་རྒྱས་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ་ཞེས་ཟེར་བ་མི་སྟོན་པ་བཞིན་དུ་རང་ཅག་
ཀྱང་ངན་སོང་གི་ས་འོག་ནས་ཐོན་ཏེ་སྟོན་བྱ་མི་གཟུགས་ཀྱིས་ཆོས་ལ་ཐོས་
བསམ་གྱི་ལད་མོ་ཅམ་བྱེད་རྒྱ་བྱུང་བ་འདི་མི་སྟོན་པའི་ཆོད་ཅམ་ཡིན། དེ་
ལྟ་བུའི་དཔེ་སྟོ་ཆོགས་ཀྱི་སྟོན་ས་རང་རེས་ཐོབ་པའི་དལ་འབྱོར་གྱི་རྟེན་འདི་
ཤིན་ཏུ་དཀོན་ཞིང་རྙེད་དཀའ་བར་བསམ།

གསུམ་པ་ངོ་བོའི་སྟོན་ས་རྙེད་དཀའ་བ་ནི། དེ་ཡང་འགྲོ་བ་མི་དགེ་
བ་སྟོན་པ་མང་ཞིང་། དགེ་བ་བྱེད་པ་ཉུང་བས་བདེ་འགྲོ་དང་ངན་འགྲོ་ནས་

འཕོས་ཏེ་ངན་འབྱོར་འབྱོར་བ་ཆེས་ཆེར་མང་ལ། དེ་གཉིས་ནས་འཕོས་ཏེ་
 བདེ་འབྱོར་འབྱོར་བ་ཏ་ཅང་ཉུང་བས་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས། བདེ་འབྱོར་
 ནས་ངན་འབྱོར་དང་། ངན་འབྱོར་ནས་ངན་འབྱོར་འབྱོར་བ་ནི་ས་ཆེན་པོའི་རྩལ་
 ཅུམ་དང་། ངན་འབྱོར་ནས་བདེ་འབྱོར་དང་། བདེ་འབྱོར་ནས་བདེ་འབྱོར་འབྱོར་བ་
 ནི་ཕྱག་སེན་གྱི་ཅེ་མོས་བཞེས་པའི་རྩལ་དང་འདྲ་བར་འདུལ་བ་ལུང་གཞི་
 ལས་གསུངས་པ་དང་། སྦྱིར་རིགས་རྒྱལ་ལས་མིའི་འབྱོར་བ་ཉིད་ཤིན་ཏུ་ཉུང་
 གྱེ། དཔྱུལ་བ་ལས་ཡི་དྲགས་ཉུང་ཞིང་། དེ་ལས་དུད་འབྱོར་ཉུང་ལ། དེའི་ཡང་
 གྱིངས་ལས་ཁ་འཐོར་བ་ཉུང་མོད་ཀྱང་། མི་བརྒྱ་མི་ཞོང་བའི་སར་འབྲུ་སྤྲོ་
 དུང་ཕྱར་ཅུམ་ཡོད་པ་བཞིན་ཡིན། བར་སྤྲོད་པའང་ཤིན་ཏུ་མང་གྱེ། ཏ་གཅིག་
 ཤི་བའི་རོ་ལ་དེ་མ་ཐག་འབྲུ་སྤྲོ་བརྒྱ་སྟོང་མང་པོ་འབྲུང་ལ། ཏ་བརྒྱ་ཤི་བ་
 ནའང་འབྲུ་སྤྲོ་དེ་དང་འདྲ་བ་འབྲུང་ཆོག་ཆོག་གི་བར་སྤྲོད་པའང་དེ་འདྲ་
 བ་ཡོད། མིའི་ནང་དུ་སྦྱེ་བའང་། སངས་རྒྱས་བྱོན་པའི་སྟོན་བསྐལ་དུ་སྦྱེ་བ་
 ནི་ཤིན་ཏུ་ཉུང་གྱེ། ལུན་བསྐལ་ཁྲི་ཁྲག་མང་པོའི་བར་དུ་སྟོན་བསྐལ་རེ་རེ་
 ཅུམ་ཡིན་ལ། སྟོན་བསྐལ་རེ་རེའི་སྐབས་སུའང་། སྟོང་བསྐལ་དང་། ཆགས་
 བསྐལ། འཇིག་བསྐལ། གནས་བསྐལ་རྣམས་ཉི་ཤུ་རེ་སྟེ་བར་བསྐལ་བརྒྱད་
 ཅུ་ལས། སྤྲ་མ་གསུམ་གྱི་སྐབས་བར་བསྐལ་རྒྱལ་ཅུའི་རིང་ལ་སངས་རྒྱས་
 མི་འབྱོན་ཞིང་། གནས་བསྐལ་བར་བསྐལ་ཉི་ཤུའི་ཡང་ཡ་ཐོག་རིང་མོ་ཆེ་
 ལོ་དཔག་མེད་ཐུབ་པ་དང་། ཆེ་ལོ་ཡར་འཕེལ་གྱི་དུས་སུ་སངས་རྒྱས་མི་
 འབྱོན་པར། ཆེ་ལོ་མར་འབྱིབ་གྱི་དུས་ཤིང་སྟག་ལ་འབྱོན་པ་ཡིན། དེས་ན་

རང་ཅག་རྣམས་འཇམ་སྒྲིང་འདིར་སྐྱེས་ཆོ། བར་གྱི་ཁྱག་པ་སངས་རྒྱས་
བྱོན་པའི་སྐབས་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་སྤྲུལ་པ་ལྟ་བུ་ལས་འདས་ཚུལ་བསྟན་
ཅིང་། དེའི་བསྟན་པ་རྒྱབ་ནས། སངས་རྒྱས་ཕྱི་མ་མ་བྱོན་པའི་བར་དུ་སྐྱེས་
ན་ནི་ཐུན་བསྐལ་དང་ཁྱད་མེད་ཡིན་པས་དེར་ནི་མ་སྐྱེས། བསྟན་པ་འདི་རྒྱབ་
ནས་རྒྱལ་བ་བྱམས་པ་མ་བྱོན་གྱི་བར་ལ་མི་ལོ་དྲུང་ལྷུང་ཞེ་དགུ་ཡོད་པར་
གསུངས་པས་དེ་ལྟ་བུའི་ཐུན་པའི་བར་དུ་འང་མ་སྐྱེས། ད་ལྟ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
བསྟན་པ་ཡོད་པའང་སྒྲིང་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་པས་དེར་ནི་སྐྱེས། དེའི་ནང་ནས་
བསྟན་པ་དར་བའི་ཡུལ། བོད་དང་སོག་པོ་སོགས་ཡུལ་ཆུང་ཤོས་འགའ་
ལས་མེད་པ་ལ། རང་ཅག་ཆོས་དར་བའི་གཞི་མ་བོད་འདིར་སྐྱེས། དེའི་ནང་
ནས་དཔེར་ན་སྤར་གྱི་ཕྱི་བསྐལ་བཟང་ཞེས་པས། དེད་ཨ་མ་དོ་བཟུ་ཤེས་
འབྲིལ་ན་གྲ་ཆོགས་སྟོང་ཕྱག་འགའ་རེ་ཡོད་པ་ལ། དགེ་བ་ཤེས་ལྡན་བརྒྱ་ཅུ་མ་
ཡོད། ཆོང་པ་ལྡན་བརྒྱ་ཅུ་མ་ཡོད། དེ་གཉིས་གང་ཡང་མིན་པ་ལྡན་བརྒྱ་ཅུ་མ་
ཡོད་སོགས་ཟེར་བ་ལྟར་རང་རེའི་བྲིམ་གཅིག་ལ་བྱ་སྤྱན་བཅུ་ཡོད་ན། ཆོས་
སྟོར་ཁྱགས་པ་གཉིས་གསུམ་ལས་མེད། དེའི་ནང་ནས་ལམ་རིམ་ཉམས་སུ་
སྒྲངས་ཏེ་ཆོས་རྣམ་དག་བྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་དགོན་ཀྱང་རང་རེ་རྣམས་ནི་དེ་འདྲའི་
རང་དབང་མེད་སར་ཡང་མ་སྐྱེས། དེར་མ་ཟད་བདག་གི་སྒྲ་མའི་གསུང་རྒྱན་
མན་ངག་ལྟར་རྒྱ་བསྐྱབ་དཀའ་བས་ཀྱང་དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་བ། རོ་བོ་
འཇོམས་དཀའ་བས་ཀྱང་རྟེན་དཀའ། དཔེ་སྤྱིད་དཀའ་བས་ཀྱང་རྟེན་དཀའ་
བ་ཞེས་རྒྱ་མཚན་གསུམ་བསམ་ཚུལ་གསུངས་ནས། དེས་ན་ད་རེས་ཏེན་

རྟེན་རྟེན་པ་འདི་ལ་འདུན་མ་གཏན་ལེགས་དང་གཏན་ཉིས། ཡར་འགྲོ་མར་
 འགྲོའི་ས་མཆམས། དེ་ཡང་གཞན་ལ་རེ་བ་བྱེད་མི་དགོས་པར་འདམ་ག་
 རང་ལག་ན་ཡོད་པས་སྐྱིད་སྐྱུག་གི་འདམ་ག་མ་ནོར་བ་བྱེད་དགོས། འདི་
 ནས་འབྲུགས་ན་ནི་ཉིན་ཞག་རེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་འབྲུག་པ་ཅམ་མིན་གྱི། ཆེ་
 རབས་གཏན་གྱི་འདུན་མ་འབྲུག་འགྲོ་བ་ཡིན། དེའི་སྤྱིར་ད་ལྟ་པན་ཆད་མ་ཞི་
 བ་དེ་ཞིན་ཏུ་ལེགས་འདུག། །ད་ནི་ཆེའི་ལྟག་མ་ལོ་གཉིས་གསུམ་སོགས་ངི་
 ཅམ་ལུས་པ་དེའི་རིང་ལ། ཉིན་མཆོན་སྤེལ་བའི་དཀའ་བ་སྤྱད་དེ་དམ་པའི་
 ཆོས་ཞིག་བྱ་རྒྱུ་མ་བྱུང་ན། སྤྱར་ཡང་ངན་སོང་དུ་རང་ལོག་བྱེད་པ་ཕོད་དམ་
 སྟམ་དུ་བསམ་དགོས། རང་རེ་ད་རེས་ལན་ཅིག་ལ་རིན་པོ་ཆེ་རིན་ཐང་མེད་
 བ་སྟེ་བཙོ་བརྒྱད་འཛོམས་པ་དང་འབྲ་བའི་དལ་ཉེན་རྟེན་པ་འདི་སྟོང་ལོག་ཏུ་
 མ་སོང་བ་གལ་ཆེ་སྟེ། དཔེར་ན། མི་ཞིག་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱིང་དུ་སྟེབ་ནས། དེར་
 རིན་པོ་ཆེ་ལེན་པར་མི་བྱེད་པར་སྤྱ་གར་སོགས་ཀྱིས་དུས་འདས་ཏེ། ཆོང་
 བ་གཞན་ལས་བྱ་ལོན་ཡང་མང་པོ་ཞིག་སྤངས། མཐར་རིན་པོ་ཆེ་མ་སྤངས་
 པར་སྤྱར་ལོག་ན་མི་དེ་ནི་སྟོ་བ་ལས་གཞན་ཅི་ཞིག་ །དཔེ་དེ་བཞིན་དུ། ཐར་
 བ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རིན་པོ་ཆེ་རང་ལག་ཏུ་ལེན་ཆོག་འདི་ལྟ་བུའི་
 སྐབས་སུ་དེ་མི་ལེན་པར་སྤྱར་ངན་སོང་གི་རྒྱ་སྤྱབ་ན། དེ་ལས་བསྐྱུས་པའམ།
 སྤྱགས་ཏྱགས་ཆེ་བ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཞི་བ་ལྟས། འདི་འབྲའི་དལ་བ་རྟེན་གྱར་
 ནས། །བདག་གིས་དགོ་གོམས་མ་བྱས་ན། །འདི་ལས་བསྐྱུས་པ་གཞན་མེད་
 དེ། །འདི་ལས་སྟོངས་པའང་གཞན་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ།

དེས་ན་མ་མཐར་ཇ་པོར་བ་གང་འཐུང་བའི་ཡུན་ལའང་བསགས་སྐྱུང་
 སོགས་ཀྱིས་སྟོང་པོ་ལེན་ཆོག་པའི་རྟེན་བཟང་ལན་ཅིག་རྟེན་པ་འདི་ལ། རབ་
 ན་ཆོ་གཅིག་ལུས་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་པ་ཞིག་དང་། དེ་མ་བྱུང་ནའང་
 ཐར་པ་ཐོབ་ཅུམ་ཞིག །དེ་མ་བྱུང་ནའང་མ་མཐའ་ཕྱི་མ་ངན་སོང་དུ་མི་འགྲོ་
 བ་ཞིག་ལ་ངེས་པར་འབད་དགོས་ཏེ། མདོ་ཏིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། སྤྲན་
 མང་བཟང་ཞིང་པངས་པ་དེ་སྤངས་ནས། །ན་བ་འཆོ་བར་འགྱུར་བའི་སྤྲན་མི་
 འཐུང་། །སྤྲན་པས་མ་ལན་སྤྲན་གྱིས་མ་ཉེས་ཏེ། །ནད་པ་དེ་ཉིད་གྱིས་ནི་ཉེས་
 པ་ཡིན། །དེ་བཞིན་བསྟན་པ་འདི་ལ་རབ་བྱུང་སྟེ། །སྟོབས་དང་བསམ་གཏན་
 དབང་པོ་ཀུན་རིག་ནས། །སྟོམ་པ་ལ་ནི་མདོན་པར་བཙོན་མི་བྱེད། །རིགས་
 པར་མི་བཙོན་ག་ལ་བྱ་ངན་འདལ། །ཞེས་དང་། ངས་ནི་རབ་ཏུ་བཟང་པོའི་
 ཆོས་བཞད་ཀྱང་། །ཁྱོད་གྱིས་ཐོས་ནས་ཡང་དག་མ་སྐྱུང་ན། །ནད་པ་སྤྲན་
 གྱི་རྒྱལ་པ་ཐོགས་པ་དག །བདག་གི་ནད་ནི་གསོ་བར་མི་རུས་བཞིན། །ཞེས་
 དང་། སྟོད་འཇུག་ལས། ལུས་ཀྱིས་འདི་དག་སྐྱུང་པར་བྱ། །ཆོག་ཅུམ་བརྗོད་
 པས་ཅི་ཞིག་འགྲུབ། །སྤྲན་དབྱུང་བསྐྱགས་པ་ཅུམ་གྱིས་ནི། །ནད་པ་དག་ལ་
 བན་འགྱུར་རམ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྤྲན་མ་དགེ་བའི་བཞེས་གཉེན་གྱིས་
 ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་བཟོད་པའི་ལམ་ཇི་ལྷ་བ་བཞིན་བསྟན་
 ཀྱང་། རང་གིས་ཉམས་སུ་མ་སྤངས་ན། སྤྲན་པ་མཁས་པས་སྤྲན་མང་དུ་སྟེར་
 ཡང་ནད་པས་མ་ཐོས་ན་ནད་གསོ་མི་རུས་པ་དང་འབྲ་བས། སྤྲན་མའི་གདམས་
 དག་བསྟན་པ་ནམས་དེ་བཞིན་སྐྱབ་མི་སྐྱབ་ནི། རང་གཅིག་ཕུ་ལ་རག་ལས་

བས་ན། ཆེ་མཐུག་ཆོས་ལ་བསྐྱེལ་ནས་དལ་འབྱོར་དོན་ལྡན་བྱ་བ་ལ་འབད་
གསུངས། དེ་ནས་བསྐྱར་བ་ཤད་དང་། སྒྲིང་ཚུལ་མདོར་བསྟན་ལ། སྤྱི་པོའི་སྒྲ་
མར་གསོལ་འདེབས་དང་། ས་བཅད་བཟུམ་ནས་གོང་བཞིན་བསྒྲུམས་བས་
རྟོགས་པ་སྐྱེས་པའི་ཆད་ནི། དགོ་བཤེས་པོ་རྟོ་བས། དལ་འབྱོར་རྟེན་པར་
དཀའ་བ་གོ་བྱུར་ན། །འཆལ་བ་སྒྲོ་བདེར་སྟོད་པ་ག་ལ་སྤིད། །ཅེས་དང་། རྩེ་
ཙོང་ཁ་བས། རྟེན་དཀའ་རིག་ན་གྱི་ནར་སྟོད་ཐབས་མེད། །དོན་ཆེན་མཐོང་
ན་དོན་མེད་འདའ་བ་ཕངས། །འཆི་བ་བསམས་ན་སྤྱི་མར་འགྲོ་བྱབས་བྱེད།
།ལས་འབྲས་བསམས་ན་བག་མེད་གནས་ལས་ལྡོག་། ཅེས་དང་། དཔལ་ལྡན་
དགོན་པ་བས་བརྒྱ་ཤ་ལ་སྤེན་མ་ཡོག་ཤིང་ཅམ་བྱག་པའང་འདོན་ལོང་མ་
བྱུང་བར་སྒྲོམ་མཛད་པ་སོགས་ལྟར་བྱུང་ན་དལ་འབྱོར་དོན་ཆེན་རྟེན་དཀའི་
རྟོགས་པ་སྐྱེས་པ་ཡིན་གསུངས།

༥ ཉིན་བཅུ་པར། རི་སྐད་དུ་མཁས་བྱུང་ཆེན་པོ་དགོ་འདུན་བསྟན་
འཛིན་གྱི་མཆོའི་གསུང་ལས། བཀའ་བསྟན་ཆད་མའི་ཉིང་ཁུ་ཡིན་གྱི་རང་
བཟོའི་བརྟུན་ཆོས་དེ་མ་ཡིན། །ཤིང་རྩ་ཆེ་རྣམས་བཞེད་གཞུང་ཡིན་གྱི་སྒྲན་
པོའི་ངག་སྒྲོས་དེ་མ་ཡིན། །མཁས་བྱུང་དམ་པའི་ཉམས་སྟོང་ཡིན་གྱི་བ་
ཟེའི་འཁྲལ་སྒྲུང་དེ་མ་ཡིན། །སྒྲ་མེད་བྱང་ཚུབ་གཞུང་ལམ་ཡིན་གྱི་ཉམ་ངའི་
གཡང་ས་དེ་མ་ཡིན། །ཞེས་འདེན་པར་མཛད་ནས། འཆད་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ཆེ་
བརྗོད་དང་འབྲེལ་བའི་ཀུན་སྒྲིང་འཆོས་ཚུལ་མདོར་བསྟུས་ཤིག་སྟུལ་ཏེ།
སྟོན་དུ་ས་བཅད་རི་ལྟར་སོང་བ་རྣམས་གསུངས་ཤིངས། ལམ་གྱི་རྩ་བ་བཤེས་

གཉིན་བསྟེན་ཚུལ་གྱི་སྒྲོར་བས་བསྟེན་ཚུལ་ཡན་ལ་བསྐྱར་བཤད་མཛད།
 ཐུན་མཚམས་སྤྱད་ལ་འབྱོར་གྱི་ཆོས་སྒྲོར་སྟོན་པའི་དཔེ་ཆ་གཙོ་བོར་བསྟུ།
 དེ་ལྟར་དལ་འབྱོར་དོན་ཆེན་རྟེན་དཀའ་བསམས་ནས་རྟེན་དེ་ལ་སྟོང་པོ་ལེན་
 འདོད་སྟེས་པ་ན། སྟེས་བྱ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པས་སྟོ་སྒྲོང་བ་སྟེ། དེ་
 གསུམ་ལ་རི་ཅམ་སྟོ་སྒྲོངས་པ་བེན་ན། རིམ་བཞིན་སྟོང་པོ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་
 པོ་དེ་ཅམ་དུ་ལོན་པ་ཡིན། རང་ཅག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཞིག་ཐོབ་
 འདོད་ན་ལམ་སྤྲ་མ་སྤྲ་མ་སྟོན་དུ་སྟེ་བ་དགོས་ཀྱི། དེ་མ་སྟེས་པར་བྱི་མ་བྱི་
 མ་མི་སྟེ་སྟེ་དཔེར་ན། ཁམས་པ་རྩོམ་མཛལ་ཡོང་བ་ཆོ་དང་པོ་བྲིམ་ནས་འོང་
 བ་ནས་བཟུང་རྩོ་བོ་ལ་དམིགས་ཏེ་ལམ་རིམ་པར་བགྲོད་ནས་འོང་བ་ལས།
 རྩོ་བོ་མཛལ་སར་མཆོང་བརྒྱག་གིས་ཡོང་བས་མེད་པ་དང་འདྲ། དེ་བཞིན་
 དུ་ལམ་གོང་མ་སྟོང་རྩེ་སོགས་སྟེ་བ་ལ་འོག་མའི་ངེས་འབྱུང་སོགས་མ་སྟེས་
 པར་མི་འོང་བ་སྟོན་འདུག་ལས་ཀྱང་། སེམས་ཅན་དེ་དག་ནམས་ལ་སྟོན།
 །རང་གི་དོན་དུ་འདི་འདྲི་སེམས། །མི་ལམ་དུ་ཡང་མ་མིས་ན། །གཞན་གྱི་
 དོན་དུ་ག་ལ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས། སྟེས་བྱ་ཆུང་འབྲིང་ཞེས་པའང་སྟེས་བྱ་
 ཆུང་འབྲིང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སྟོ་སྒྲོང་བ་ཡིན་གྱི་ཆུང་འབྲིང་
 གི་ལམ་དངོས་ལ་སྟོ་སྒྲོང་བ་མིན་ལ། དེ་ཡང་དཔེར་ན་བཟུ་ཤེས་ལྷན་པོ་
 དང་། རྩོང་དང་། ཆུ་ཤུར་དུ་འགྲོ་མི་གསུམ་ལ་སྒྱར་ན། དང་པོ་དེ་བཟུས་ལྷན་
 དུ་འགྲོ་དགོས་པ་ལ། དེར་བགྲོད་པའང་གཞན་གཉིས་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་
 ནས་བགྲོད་དགོས། མི་དེ་གསུམ་གྱི་བསམ་པ་མི་འདྲ་སྟེ། ཆུ་ཤུར་དང་རྩོང་།

ལ་སྒྲོད་འདོད་ནས་འགྲོ་བ་དང་། དེར་མི་སྒྲོད་པར་བཀའ་སྩུན་དུ་འགྲོ་བའི་
བསམ་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་ལམ་རིམ་འདིར་སྐྱེས་བུ་ཆུང་འབྲིང་སྐྱབས་
ཀྱང་དམིགས་ཡུལ་སེམས་ཅན་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་དམིགས་
དགོས་པས། སེམས་བསྐྱེད་ཉིད་དངོས་གཞི་ཡིན་ཞིང་། ཆུང་འབྲིང་དང་ཐུན་
མོང་བའི་ལམ་རྒྱམས་སེམས་དེ་སྐྱེ་བའི་སྒྲོན་འགྲོ་ཡིན།

འོན་དང་པོ་ནས་ཆེན་པོ་བཤད་པས་ཆོག་གི། །ཆུང་འབྲིང་ཞེས་
འདོགས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་སྟུང་ན། དེ་ལྟར་བཤད་པ་ལ་དགོས་པ་གཉིས་
ཡོད་དེ། དང་པོ་ནས་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་ལ་སློ་སྦྱོང་མི་རུས་པ་རྒྱམས་སློ་རིམ་
པར་སྦྱང་བའི་ཆེད་དུ་ཆུང་འབྲིང་ནས་སྦྱངས་པས་གང་ཟག་སློ་རབ་འབྲིང་
ཐ་གསུམ་ལ་ཕན་ཆེ་བ་དང་། ཡང་ལམ་སྒྲོན་མ་རྒྱམས་ལ་མ་འདྲིས་པས་
ངེས་འབྱུང་ཅུང་ཡང་རྒྱད་ལ་མ་སྐྱེས་པར། བདག་ཐེག་ཆེན་པ་དང་། གསང་
སྒྲགས་པར་ཁས་འཆེ་བའི་ང་རྒྱལ་གཞིམ་པའི་དགོས་པ་ཡོད། དེས་ན།
དངོས་གཞི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེ་བ་ལ་གཞན་སྒྲུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་མནར་
བ་ལ་མི་བཟོད་པའི་སྦྱང་རྩེ་སྐྱེ་དགོས་ཤིང་། དེ་སྐྱེ་བ་ལ་དང་པོ་རང་ཉིད་རི་
ལྟར་སྒྲུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་མནར་བ་ཤེས་དགོས། དེ་ཡང་འཁོར་བ་མཐའ་དག་
སྒྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་ལ། དེ་ཞིག་དང་པོར་ངན་སོང་ལ་
འདྲིགས་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། ངན་སོང་ལ་མི་འདྲིགས་པར་ལྷ་མིའི་བདེ་བ་ལ་
ཡིད་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་བས། དང་པོར་ཆུང་དུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་ལ་
སློ་སྦྱོང་དགོས་པ་ནི། ཁང་པའི་ཕྱང་གཞིའམ་འོག་གི་ཅིག་པ་ལྟར་ཡིན་གྱི།

སྒྱུངས་པ་སྟོན་སོང་ལྷ་རྒྱུ་འབྲས་བུ་ཐོད་གྲུ་པ་བ་རང་ཅག་ལ་མི་འབྱུང་། རྗེ་
མིད་ལས་ཀྱང་མར་བའི་བྱང་ནས་ཐུན་མོང་ལམ་སྒྱུངས་མཛད་དེ་རྟོགས་པ་
སྐྱེས་པའི་མགྱུར་མང་པོ་ཡོད། དེར་མ་བཟད་གསང་སྒྲགས་ཀྱི་སྒྱུར་བྱུང་ལམ་
རིམ་གྱིས་འདོན་དགོས། བདེ་ལམ་དང་སྒྱུར་ལམ་ཞེས་པའི་མཆོན་སྒྲུ་ཡང་
དེ་ལྟར་ཡིན། མིད་ལ་སྒྲུ་ཆེ་དེར་བྱང་འཇུག་གྲུབ་པ་སྒྲགས་གཅིག་བྱས་མིན་
པར་ཆེ་སྟོན་མར་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་ལ་སྒྱུངས་བེན་པས་ཡིན་ཏེ། ཁོང་
གི་སྒྲུ་སྐྱེ་སྒྲུ་སྒྲུ་མ་བཀའ་གདམས་པ་བྲག་ཁྲི་མཆོག་ཡིན་པར་ཐོག་མའི་སློ་སྦྱོང་
སོགས་ལས་གསུངས་ཡོད། དེ་ལྟར་ཐུན་མོང་ལམ་སྒྱུངས་སྟོན་སོང་གིས་
གསང་སྒྲགས་ལ་འཇུག་དགོས་ཀྱང་། རང་རེས་དེ་ལྟར་མི་བྱེད་པར་དང་པོ་
ནས་སྒྲགས་ལ་ཞུགས། དམ་ཆོག་མི་བསྐྱུང་བར་རིམ་གཉིས་བསྐྱོམ་ལོ་བྱས་
ཀྱང་། རྗེ་རྗེའི་དཔྱུལ་བར་ཆེད་དུ་འཇུག་མཁན་མང་གསུངས།

དེས་ན་དང་པོ་ནས་བཙུམ་ལ་སློ་རྒྱ་བསྐྱེད་ནས་དམིགས་སྒྲོར་གཅིག་
ལའང་མི་ཆེ་སྐྱེལ་སྐྱེལ་པའི་སློ་རྒྱ་བསྐྱེད་དགོས་ཀྱི། རང་ཅག་འཇིག་རྟེན་ལ་
སློ་རྒྱ་བསྐྱེད་པ་འདི་གོ་ལོག་ཏུ་སོང་། སློ་སྒྲུ་བྱང་བའང་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་
ལ་བསྐྱུང་བ་ལས། ཆོས་ལ་སློ་སྒྲུ་བྱང་བ་དེ་འདྲ་མི་བྱེད། ཆོས་རྗེ་འདྲ་ཞིག་
ཀྱང་མི་འབྱུང་བ་མི་སྤིད་སྐྱེལ་དུ་སྤིང་རུས་ཀྱིས་བསྐྱུབ་ན། དམིགས་སྒྲོར་
གཅིག་ལ་ལོ་ལྷ་བསྐྱེལ་དགོས་པ་མི་འོང་། དགོ་བཤེས་ཀ་མ་བས། རང་ཅག་
བསམས་པས་མ་བྱུང་བེར་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ནམ་བསམ། ཉིན་མོ་ནི་ཡོང་ཡོང་
བྱེད། མཆོན་མོ་ནི་གཉིད་ལོག་ཀྱིན་འདུག་པས་རྩུན་མ་བེད། ཞེས་གསུངས་

པ་བཞིན་རང་ཅག་གིས་དེ་ལྟར་ལྟ་ཞོག །སྤྱི་ཐུན་གཅིག་ལ་འང་དམིགས་སྒྲོར་
 གཅིག་ཙམ་ཆ་ཆང་ཞིག་མི་བསྒྲོམ་པར། ད་དུང་ཉོགས་པ་མི་སྐྱེ་བ་འདུག་
 ལྟམ་པ་ནི། ལྟར་བ་འབྲུལ་ཐག་ཆོད་པ་རེད། ཉམས་ལེན་དོ་རུས་ཐུག་པ་
 ཞིག་གི་རྒྱུ་བཅུ་ག་ནས་མི་བྱེད་པར། ཡོན་ཏན་གཞིར་གྱུར་མ་ལྟ་བུ་ཆར་
 རེ་ཙམ་འདོན་སྐབས་མིག་ཚུམ་ཙམ་ཚུམ་ཙམ་བྱེད་པ་དེ་ཁོ་ནས་བྱང་ཆུབ་
 ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ཉམས་ཉོགས་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་ནི། འདོད་ཐག་ཏ་ཅང་ཉེ་
 བའི་སྒྲོན་ཡིན། དེས་ན། བཀའ་གདམས་པ་སྒྲོམ་པ་རིན་ཆེན་སྒྲུ་མས། མིག་
 རྒྱུང་བསྐྱེད་སྤྱོད་སྒྲོ་བྱེད་སྒྲོ་བྱེད་ཁོང་གསལ་སྒྲོ་བྱེད་ཅེས་གསུངས་པ་འདི་གསུམ་
 གནད་ཆེ་བས་རྒྱུང་རིང་པོར་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ས་ལ་བལྟས། སྐྱེས་བུ་ཆུང་
 འབྲིང་ལ་སྒྲོ་བྱེད་ཆེན་པོ་བསྐྱེད། གྲིམས་སྒྲོ་བྱེད་རན་པོར་བྱས་ཏེ་ཁོང་གསལ་
 སྒྲོ་བྱེད་དེ་བསྒྲོམ་དགོས་པའི་དོན་ཡིན། ཉམས་ལེན་གྱུང་ཐང་སྒྲོ་བྱེད་རན་པར་བྱ་
 ཡི། སྒྲུ་མའི་ཞལ་ནས་ཆོས་ཐོས་པ་ལྟ་བུའི་ཆེ། དེས་འབྲུང་སྤྱི་ཐུན་སྤྱི་ཐུན་
 གྱིས་ཉེན་ཁ་ཤས་ཤིག་ལ་མི་བྱེད་དགྲ་བྱེད་པ་ནི་མཐར་མི་ཕྱིན་པའི་རྟགས་
 ཡིན།

དེས་ན་གཉིས་པ་སྒྲོང་པོ་རི་ལྟར་ལེན་པའི་ཚུལ་ལ་གསུམ།

སྐྱེས་བུ་ཆུང་དུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སྒྲོ་བྱེད་བ།

སྐྱེས་བུ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སྒྲོ་བྱེད་བ། སྐྱེས་

བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སློབ་སྦྱང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།

འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མ་དོན་གཉིར་གྱི་སློབ་བསྐྱེད་པ་དང་།

འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མར་བདེ་བའི་ཐབས་བསྟེན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།

འཇིག་རྟེན་འདིར་རིང་དུ་མི་གནས་པར་འཆི་བ་རྗེས་སུ་བྲན་པ་དང་།

འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མར་རི་ལྟར་འབྱུར་བ་འགོ་བ་གཉིས་ཀྱི་བདེ་སྤྱད་བསམ་
པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། འཆི་བ་མ་བྲན་པའི་ཉེས་དམིགས། བྲན་པའི་ཕན་
ཡོན། འཆི་བ་བྲན་ཚུལ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ལ་དྲུག་ལས། དང་པོ་ཆོས་མི་
བྲན་པའི་ཉེས་དམིགས་ནི། འདི་མ་བྲན་ན་ཆེ་འདི་ཁོ་ན་བསམས་ནས། དེའི་
རིང་ཟས་གོས་སོགས་དགོས་དགོས་མང་པོ་ཞིག་ལ་མགོ་འཁོར་ནས་ཆོས་
མི་འབྱུང་ཞིང་། འདི་ལེགས་པར་བྲན་པ་ཞིག་བྱུང་ན། ཁམས་པའི་འབྱུལ་པ་
འགོ་རན་པ་དེས་འགོ་ཆས་ཁོ་ན་བསྐྱིགས་པ་བཞིན་ཕྱི་མའི་གྲབས་འབའ་
ཞིག་བྱེད་པ་འབྱུང་བ་ཡིན། ཆེ་འདིའི་སྟོ་གོས་གཏམ་གསུམ་སོགས་ལ་ཆེས་
ཆེར་ཞེན་པ་ཡང་མི་རྟག་པ་མ་བྲན་པས་ལན། མི་རྟག་པ་བྲན་པས་མ་བྲིན་ན།
ཉིན་གཅིག་སོགས་རི་ཅམ་མ་བྲིན་པ་དེ་ཅམ་ཆེ་འདི་པར་ཤོར་འགོ།

གཉིས་པ་བྲན་ཀྱང་མི་བསྐྱབ་པའི་ཉེས་དམིགས་ནི། འདི་མ་བྲན་ན། རྗེ་

ཙོང་ཁ་བས་ཀྱང་། མཐར་འཆི་བ་ཞིག་འོང་སྟམ་པ་ཀུན་ལ་ཡོད་ཀྱང་དེ་རིང་
ཡང་མི་འཆི་དེ་རིང་ཡང་མི་འཆི་སྟམ་པའི་སློང་ན་འདི་འཆི་ཁ་མ་ཚུན་ལ་
འབྱུང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སློས་མི་འཆི་བའི་ཕྱོགས་བཟུང་སྟེ་ཆོས་
སང་པོད་བྱས་ཆོག་གནངས་པོད་བྱས་ཆོག་སྟམ་པའི་ཕྱི་བཞོལ་ཤ་སྟག་གི་
དབང་དུ་སོང་ནས། ཆོས་བློན་གྱང་མི་བསྐྱབ་ཅིང་། རོར་ཞིག་དགོས་འདུག་
སྟམ་པ་སོགས་གཡེང་བ་ཁོ་ནས་ཆོས་བསྐྱབ་རྒྱ་མ་བྱུང་བའི་ངང་ནས་མི་ཆེ་
ཟད་པ་ཞིག་འོང་།

གསུམ་པ་བསྐྱབས་ཀྱང་ནམ་དག་མི་བསྐྱབ་པ་ནི། ད་ལྟ་རང་རེས་ཆོས་
སྐྱབ་པ་ཡིན་པོད། ནམ་དག་ཅིག་མ་བྱུང་བ་ནི། ཆེ་འདིའི་སྤང་ཤས་མ་ལོག་
པས་སློན་དུ་གྱུར་བ་སྟེ། ཐོས་བསམ་བྱས་པའང་མཁས་འདོད་གྲགས་འདོད་
དུ་ཞོར། བསྐྱོམ་བསྐྱས་སོགས་ཀྱང་ཆེ་འདིའི་རྒྱུན་སེལ་སོགས་སུ་བསམ།
མི་དང་མི་འབྲུད་པའི་སློམ་ཆེན་ཡང་གྲགས་འདོད་དུ་ཞོར་བ་སོགས་ཉེས་
སྦྱོད་དང་མ་འདྲེས་པ་མི་འབྱུང་། རོ་བོ་ཆེན་པོར། ཆེ་འདི་ཁོ་ན་བསམ་པ་ལ་
འབྲས་བུ་ཅི་མཆི་བྱས་པར། འབྲས་བུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཆི་གསུངས། ཕྱི་མར་
ཅི་མཆི་བྱས་པས། དཔྱུལ་བ་མཆི། ཡི་དྲགས་མཆི། དུད་འགོ་མཆི་གསུངས་
པ་ལྟར་དེའི་འབྲས་བུ་ཆེ་འདིའི་དོན་རྩུང་ཟད་འབྱུང་ཅིང་། ཕྱི་མ་འབྲས་བུ་
ངན་སོང་དུ་འགོ་བར་གསུངས། དེ་སོང་ན་བྱིམ་པ་དང་བྱུང་མ་ཐོན་པ་ཡིན།
ཆོས་བྱེད་པ་ལ་ཐོག་མར་ཆེ་འདི་སློས་ཐོངས་པ་དགོས། དེ་སྤྱང་པོ་བྱེད་པ་
ལ་མི་ཟེར་རྟེ། དེས་ཀྱང་སློས་མ་ཐོངས་པར་འབྲམས་པས་སློས་གཏོང་རྒྱ་

འཛིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་ཡིན། འདི་དང་འདྲེས་ན་ཆོས་མིན་པས་ནལ་འབྱོར་
པ་ཆག་ཁྲི་མཆོག་གིས་རྫོ་བོ་ལ་ངས་སྒྲོམ་མཁ། བཤད་དམ། དེས་སྒྲོམ་དེས་
བཤད་དམ་ཞེས་རེ་རེ་ནས་ཁྱུས་པར་དེ་དག་ལ་པན་མེད་གསུང་། འོ་ན་རི་
ལྟར་བགྱི་ཁྱུས་པས་འཛིག་རྟེན་སྒྲོམ་ཐོངས་གསུང་བ་དང་། རྒྱ་མ་བས། ཆོས་
གྱི་ཉམས་ལེན་སྒྲ་གཅིག་མ་འབྱུང་གྲང་། །ཁྲིད་ཉིད་ཆོས་པར་སྒྲོམ་པ་གྱེ་མ་
སྒྲུན། །ཆོས་གྱི་དང་པོ་ཆེ་འདི་སྒྲོམ་ཐོངས་པ། །རང་གི་རྒྱུད་ལ་འདུག་གམ་
མི་འདུག་སྟེས། །ཞེས་དང་། སྟོད་ལུང་པས་གཞན་ཞིག་ལ། རྫོ་བོ་སྦྱིན་པ་
གཏོང་བ་ཡང་བཟང་སྟེ། དེ་བས་ཀྱང་ཆོས་རང་གྱིས་གསུངས་པ་ལྟར་ཆོས་
དང་འཛིག་རྟེན་རྒྱབ་འགལ་ཡིན་བྱ་བ་ཡང་འདི་ལ་ཟེར་བ་ཡིན། པོ་རྟོ་བས་
ཀྱང་། །ཁབ་ཅེ་གཉིས་གྱིས་ཆེ་བྱ་མི་ཡོང་སོགས་གསུངས། འཆི་བ་མ་དྲན་
ན་ཆེ་སྒྲོམ་བཏང་བ་མི་འབྱུང་ཞིང་། ཆེ་འདི་སྒྲོམ་བཏང་བ་མ་བྱུང་ན། རྟེན་པ་
བྱུང་ན་དགའ་བ། མ་བྱུང་ན་མི་དགའ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བདེ་མི་བདེ། སྙན་
མི་སྙན། བསྟོད་སྦྱད་དེ། ཆོས་བརྒྱད་གྱི་དབང་དུ་འགྲོ། དེ་བརྒྱད་ནི། ལྷ་སྦྱབ་
གྱིས། འཛིག་རྟེན་མཁྱེན་པ་རྟེན་དང་མ་རྟེན་དང་། །བདེ་དང་མི་བདེ་སྙན་དང་
མི་སྙན་དང་། །བསྟོད་སྦྱད་ཅེས་བགྱི་འཛིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་པོ། །བདག་གི་
ཡིད་ཡུལ་མིན་པར་མགོ་སྟོམས་མཛོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་དང་། པོ་
རྟོ་བར་གཡུ་ཕུལ་བའི་ལོ་རྒྱུས་སྦྱར། སྤིང་རས་པས་ཀྱང་། འཁོར་བ་རྣམ་
རྟོག་གི་གྲོང་ཁྲེར་ན། །འཛིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་གྱི་རོ་ལངས་རྒྱ། །དུར་ཁྲོད་
འཛིགས་སུ་རུང་བ་ཞིག་དེ་ན་གདལ། །སྒྲ་མ་རོ་སྟོམས་ཞིག་མཛོད་ན་དེ་རུ་

མཛོད། །ཅེས་གསུངས། དེས་ན་ཆོ་འདི་སྒོས་བཏང་ནས་སྒོ་ཕྱགས་ཆོས་ལ་
གཏད། དེའི་རྗེས་སུ་འཆོ་བ་སོགས་འབྱོར་མི་འབྱོར་གྱི་བསམ་བ་བྱུང་ན་དེ་
འདྲ་བ་མ་བྱུང་ན་འདྲ་བྱུང་སྟུང་པའི་ཆོས་ཕྱགས་སྤྱང་ལ་གཏོད་དགོས།

བདག་ཅག་གི་སྟོན་པས་ཀྱང་བྱིས་ནས་བྱིས་མེད་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་
ཞིང་། རྒྱལ་སྤིང་གི་དཔལ་འབྱོར་ཀུན་དོར་ནས། གད་སྟོགས་གྱི་ཁྲིད་ནས་
སྟོང་པའི་ན་བཟའ་བཞེས་པ་སོགས་སྒོ་ཕྱགས་ཆོས་ལ་གཏད། ཆོས་ཕྱགས་
སྤྱང་ལ་གཏད་པ་ཡིན། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་དེ་བཞིན་མཛད། ཆོས་ཕྱགས་
སྤྱང་ལ་གཏད་པའི་རྗེས་སུ་ཟས་མ་སྟོང་ནས་ཤི་བར་མི་འབྱུར་རམ་སྟུང་པ་
བྱུང་ན། ཆོས་ཕྱིར་དཀའ་སྤྱད་བྱས་ནས་ཤི་ནའང་ཤི་ཞེས་སྤྱང་ཕྱགས་ཤི་
ལ་གཏད། དེ་ལྟར་སྒོས་བཏང་ཡང་། ཆོས་པ་འཆོ་བ་ཆད་ནས་སྟོགས་གིར་
ཤི་བའི་གཏམ་མེད། སྟོན་པ་བཀའ་ངེན་ཅན་གྱིས་འཁོར་བ་སྐྱུར་བྱུག་ཁྲིའི་
བསོད་ནམས་རང་ཅག་ལ་བསྐྱོ་བར་མཛད་པས། འདིག་རྟེན་ན་མུ་གེས་ཕྱེ་
དང་མུ་ཏིག་བརྗེ་བའི་སྐབས་བྱུང་ཡང་། རྗེས་འཇུག་སུའང་སྟོགས་གིར་ཤི་
བ་མི་འབྱུང་སྟེ། སྒྲོམ་ཆེན་ཐུར་དུ་མ་འདྲིལ་ན། །ཟན་གོང་གེན་ལ་འདྲིལ་
ཉེན་ཡོད། །ཅེས་པ་ལྟར་ཡིན། དགོ་བཤེས་འབན་གྱིས་ཀྱང་། ང་མི་སྐྱའི་
དུས་འཁོར་གསུམ་ཆེར་མ་འདྲ་བ་བཏགས་ཀྱང་དབྱ་མང་ཟན་ཉུང་། ང་སྟོན་
པོ་རྩེང་མི་གཅིག་ལ་འབྲུ་ཁལ་བཞི་བཅུ་འགོ་བའི་ཞིང་ཡོད་པས། མི་ཆོས་
ངའི་མིང་བཞི་བཅུ་སྟོགས་སུ་བཏགས། ཉེན་མོ་ལ་ཁའི་རྒྱལ་པ་བྱས། མཆོན་
མོ་གོང་གི་རྒྱན་མ་བྱས་ཀྱང་། ད་དུང་ཟས་གོས་དགོན་ནི་བ་ལས་མ་བྱུང་

ཞིང་། ད་ལྟ་ནི་ཆོས་བྱས་པས་ཟས་གོས་ཐོངས་པ་མེད་ཅིང་། དག་རང་ཞིར་
སོང་གསུངས་པ་དང་། ཞེན་པ་མི་རོ་བཞིན་དུ་ལོག་གྱུར་ན། །འདོད་ཡོན་བྱ་
གོད་བཞིན་དུ་འཐིབས་ནས་འོང་། །ཟེར་བ་ལྟར་ཡིན་གསུངས། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་
སོགས་འཕྲིན་ལས་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་ཡང་ཆེ་སྒོས་བཏང་ནས་ཆོས་
བཞིན་དུ་མཛད་པ་ལས་བྱུང་། ས་སྐྱ་པ་ཞིག་གིས་རྗེ་སྒྲ་མས་དབང་སྤྱད་
བསྐྱབས་པ་འདྲ་བསམས་ནས་དབང་སྤྱད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་གང་ཟབ་
ཅེས་ཞུས་ཚུལ།

ཞི་བའི་ཆེ་རོ་དོར་བྱེད་ཚུན་ལ་ཀ་ཅ་ཅུང་ཟད་དགོས་ཤིང་། ཞི་བའི་ཆེ་
ཡང་རྗེ་ལྟར་བྱས་ནས་ཞི་ནའང་ཞི་ཞེས་ཞི་ཕྱགས་གྲོག་པོ་སྟོང་པ་ལ་གཏད་
པ་སོགས་བཀའ་གདམས་ཕྱགས་ནོར་བུ་དགོས་ཚུལ་རྒྱས་པར་གསུངས།
མིད་ལས་གྱུང་། ཞི་ན་དུ་མི་མེད་ཅིང་། རོ་ལ་འཁོར་མི་མེད་ན་བསམ་པ་
རྫོགས་པར་གསུངས་ཚུལ། རང་གི་རོ་དོར་བའི་དངོས་ཆས་དགོས་སྟམ་
ཡང་། མི་ཆོ་སྐྱབས་གྲོ་སྟེ་སྤྱད་དུ་འབྱུང་ཐབས་བྱེད་པ་ལས། རོ་མལ་སར་ལུས་
འགྲོ་བའི་དོགས་པ་གཏན་ནས་མི་དགོས། དེ་ལྟར་ཆོས་བརྒྱད་སྒོས་བཏང་སྟེ་
སྒོ་ཐག་བཅད་ཐུབ་པ་བྱུང་ན་འདྲི་ག་རྟེན་འདིའི་བདེ་སྦྱིད་སྟན་གསུམ་སྤྲངས་
པ་བཞིན་དུ་འོང་། དེས་ན་འདྲི་ག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་དོན་དུ་གཉེར་བ་ནི། འདྲི་ག་
རྟེན་པ་ཡིན་ལ། ཆེ་འདི་སྒོས་ཐོངས་པ་ཆོས་པ་ཡིན་ཏེ། དགོ་བཤེས་པོ་རྟོ་
བས་འབྲོམ་སྟོན་ལ། ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་གནམ་ཐིག་གང་ལགས་
ཞེས་ཞུས་པར། ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོར་འགྲོ་ན་ཆོས་ཡིན། མི་འགྲོ་ན་

ཆོས་མིན། འཇིག་རྟེན་པ་ཀུན་དང་མི་མ་སྤུན་ན་ཆོས་ཡིན་མ་སྤུན་ན་ཆོས་
 མིན་གསུངས། ཆོས་དང་འཇིག་རྟེན་རྒྱུ་པ་འགལ་བའི་གནད་དེ་ཡིན་གྱི། ཁ་
 ཏོན་བྱེད་རྒྱ་དང་གཞིས་ཁང་སྐྱོང་རྒྱ་གཉིས་ཀ་སྤུས་ཀྱང་སྟོབས། རང་རེ་
 ཆོས་བརྒྱད་ལ་སྤྱད་པ་དམ་གྱི་མཐེལ་དུ་བྱས་པས་ལུས་ཆོས་པའི་གཟུགས་
 བརྟན་ཅམ་ལས་སེམས་འཇིག་རྟེན་བྲིམ་པ་དང་བྱད་མེད་པ་འདི་བྱུང་། ཆེ་
 སྟོས་བཏང་ནས་ཆོས་རྣམ་དག་ཡོང་ཐབས་ཀྱི་གཙུག་པོ་འཆི་བ་མི་རྟག་པ་
 བསྟོམ་པ་དེ་ཡིན། ཆེ་འདི་སྟོས་མ་བཏང་ན། ཆོས་གང་བྱས་ཆེ་འདི་པར་
 ཞེས་འགྲོ་བས། རང་གི་ངོས་ནས་འཇིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་མགོ་སྟོམས། ལྟ་
 གོས་གཏམ་གསུམ་གྱི་ཞེན་པ་སྟོས་བཏང་དགོས། དེ་ཐོངས་པའི་ཆོད་ཀྱང་
 རྒྱལ་དབང་བསྐྱལ་བཟང་དང་། བཤ་ཆེན་སྟོ་བཟང་ཡེ་ཤེས་ལྟར་དགོས་ཏེ།
 རྒྱལ་དབང་བསྐྱལ་བཟང་གིས་རྟོག་རྒྱལ་དང་། ཆོས་གོས་རྣམ་གསུམ་ལས་
 རང་གི་ཡིན་སྟུང་པ་གཞན་མེད་གསུངས། བཤ་ཆེན་སྟོ་བཟང་ཡེ་ཤེས་ལ་
 དདུལ་རྟོག་མིག་མ་བརྒྱ་ཕུལ་བ་ལའང་མ་མཉེས་ཚུལ། རང་རེ་སྟོ་གོས་གཏམ་
 གསུམ་གྱི་ཞེན་པ་ལས། འགའ་ཞིག་གཅིག་ཀྱི་འགའ་ཞིག་གཉིས། འགའ་ཞིག་
 བྱི་གསུམ་གསུམ་འཆིང་བ་ཡིན། དེ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཀྱང་སྤང་དཀའ་ཤོས་
 གཏམ་འདོད་འདི་ཡིན་ཏེ། མཁས་བཙུན་སྟོན་སྟོམ་སུ་ཡིན་ཡང་གཏམ་སྟན་
 གསུམ་འདོད་པ་མང་། དགྲེན་འགྲོ་བའི་མགོན་པོས། ཆེ་འདི་འཇིག་མཁས་བཙུན་
 སྟོམ་ཆེན་ཡང་། ཆེ་འདི་འཇིག་མཁས་ལོ་བཙུན་ལོ་འདོད། མཆོམས་བཅད་
 ཡ་ཐེམ་ཡི་གེ་བྲིས། མི་དང་མི་འཕྲད་སྟོམ་ཆེན་ཡང་། ཆེ་འདི་འཇིག་སྟོམ་ཆེན་

བཟང་ལོ་འདོད། །ཅེས་དང་། ཐ་ན་དགོན་མཆོག་མཆོད་པ་རེ། །བྱས་ཀྱང་མི་
ཡིས་མཐོང་དུ་རེ། །ཞེས་སོགས་སྐྱེ་ཆེར་སྦྱལ་ཏེ། །ཁ་ཅིག་སྒྲིལ་ཆེན་དང་གྲུབ་
ཐོབ་ཏུ་སྒྲིལ་ཞིང་ལྟོ་གོས་ལ་གྱུང་བསྐྱར་ཏེ། མེ་ཏོག་དང་དེ་ལྟ་བུ་ལེན་
སོགས་དཀའ་སྤྲད་ལ་བཙོན་ཡང་། གཏིང་ནས་གཏམ་འདོད་ཅུང་ཟད་རེ་
མེད་པ་དགོན། དེས་ན་དཔེ་ཆོས་ལས། གོང་མོ་ཐེམ་རྩ་ལ་དང་སྒྲེ། །སོགས་
གསུངས་པ་ལྟར། ཐེམ་བའི་འགྲམ་ན་ཡོད་པའི་མེ་དོང་ལ་མ་བརྟགས་པར་
ཐག་རིང་པོའི་ས་ལམ་ལ་རྩད་བཅད་པ་བཞིན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་དང་།
སྤྲགས་སོགས་ལམ་མཐོན་པོའི་རྩད་གཅོད་བྱེད་བྱེད་ནས། འདི་སྤང་གི་ཞེན་
པ་མ་ཐོངས་ཤིང་། དེའི་འཆིང་བ་མ་གྲོལ་བ་ནི་དེ་དང་འདྲ། དེ་ལྟ་བུའི་ཉེས་
དམིགས་དེ་ཡང་འཆི་བ་མ་དྲན་པའི་ཉེས་དམིགས་སོ།།

བཞི་པ་སྐྱབ་པ་ལ་ནན་ཏན་དང་བྲལ་བའི་ཉེས་དམིགས་ནི། འཆི་བ་མ་
དྲན་ན་ཆོས་ལ་ནན་ཏན་བྱེད་པ་མི་འོང་བས་ཉམས་ལེན་རྒྱན་མ་ཆད་པར་བྱ་
མི་རུས། ད་ལྟ་རང་རེ་དགེ་སྦྱོར་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་ཆེ་ཐང་ཆད་ཆོག་ཆོག་
ཅིག་ལས་བཙོན་འགྲམ་ཆེན་པོ་མི་འབྱུང་བ་ནི་འཆི་བ་མི་རྟག་པ་མ་དྲན་པའི་
སྦྱོན་ཏེ། དགེ་བ་ཤེས་ཁ་རག་པས་མི་རྟག་པ་དྲན་ཏེ་སྐྱབ་ཁང་སྒོ་འགྲམ་གྱི་
ཆེར་མའང་གཅོད་འོང་མ་བྱུང་བ་དང་། མེད་ལས་རས་གོས་དང་། རྩམ་སྦྱེ་
སོགས་མན་བས་ནས་རྗེས་སུ་ཆོལ་བར་གྱུར་ཀྱང་ཆེམ་འོང་མ་བྱུང་བར་
དགེ་སྦྱོར་མཛད་པ་བཞིན་དུ་རང་རེས་ཀྱང་མི་རྟག་པ་དྲན་ན། ལས་ཀ་གཞན་
ལ་མི་བཙོན་པར་དགེ་སྦྱོར་ལ་རྟག་ཏུ་བཙོན་ཞིང་འཇུག་རེས་བཞིན་ཁྱུ་པ་

མེད་པའི་སྒྲོ་སིང་སིང་བ་འབྱུང་།

ལྷ་པ་རང་ཉིད་མ་རུངས་པར་བྱེད་པའི་ཉེས་དམིགས་ནི། འཆི་བ་མ་
བློན་ན་ཆེ་འདི་ལ་ཤས་ཆེར་ཞེན་ནས། དེའི་དོན་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་པན་གཞོན་
སོགས་བྱེད་པ་ལ་ཆགས་སྒྲུང་མེད་ས་གསུམ་སྟེ། དེའི་རྒྱུ་གྱིས་གཞན་
ལ་འཐབ་པ་དང་། ཚུད་པ་དང་། གཞན་གྱིས་མ་རུངས་པར་སྦྱ་བའི་གཞིར་
གྱུར་པ་སོགས། ཐ་ན་མགོའི་མ་ཚུན་གྱིས་བདག་ཉིད་མ་རུངས་པར་བྱེད་པ་
སོགས་འདི་ཕྱི་ཀུན་ཏུ་ཕུང་བར་བྱེད།

དུག་པ་འཆི་ཁར་འགྱོད་བཞིན་དུ་འཆི་དགོས་པའི་ཉེས་དམིགས་
ནི། འཆི་བ་མ་བློན་ན་ཆོས་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་ཅམ་བྱས་པའང་ཆེ་འདིའི་
དོན་གཉེར་དང་འབྲེས་ནས་ཆོས་མ་བྱུང་པར་འཆི་བ་ཞེས་པའི་དབང་དེ་ཉིན་
གཅིག་སྟོ་བྱར་དུ་བྱུང་བ་ན། སྒར་དོན་དུ་གཉེར་གཉེར་བའི་སྟོབས་གོ་ས། རྒྱ་
ཁོར་སོགས་གང་གིས་ཀྱང་མི་པན་པར་མཐོང་ཞིང་། པན་ངེས་པའི་ལྷ་ཆོས་
ནི་མ་བྱུང་བར་ཤེས་ནས་འགྱོད་པ་ཤིན་ཏུ་མི་བཟོད་པ་སྟེ་ཡང་དེ་དུས་རང་
སྦྱག་ཉིད་ལས་ཕྱིས་ཟེན་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། སྟོན་འགྲོ་ཆོས་གྲགས་ཞེས་
བྱ་བ་ཆ་བའི་ནད་ཀྱིས་ཐེབས་ཏེ། འཆི་བར་ཤེས་ནས་འགྱོད་ཆིག་སྒྲས་པ་
དང་འབྲ། ཀ་མ་བས། ད་ལྟ་འཆི་བས་འཇིགས་པ་ཞིག་དགོས། འཆི་ཁར་མི་
འཆེར་བ་ཞིག་དགོས་པ་ལ་འོ་སྟོལ་དེ་ལས་བསྐྱོད་ནས་ད་ལྟ་མི་འཇིགས་
འཆི་ཁར་བྱང་ལ་སེན་མོ་འདེབས་གསུངས་པ་ལྟར། འཆི་བ་མི་རྟག་པ་འདི་
ལ་དང་པོར་འཇིགས། འཆི་ཁར་མི་འཇིགས་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱང་། རང་རེ་

དེ་ལས་གོ་ལྟོག་སྟེ་ད་ལྟ་འཆི་བ་ཞིག་འོང་སྟམ་པ་ཅམ་ཡང་མེད་པར་སྒོ་བདེ་
མོར་བསྐྱད་ནས། འཆི་ཁར་ཅི་དག་གང་དག་ལ་ཐུག། །འཆི་ཁར་ནི་ཐུག་པོ་
གསེར་བང་བ་བརྒྱ་ཡོད་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་ཡུལ་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་
པོའང་དེའི་དུས་སྟེ་པན་པའི་དོན་པོ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཁོ་ན་
ཡིན། རང་རེ་ཡང་འཆི་ཁར་པན་ངེས་པའི་སྒོ་གདེང་འཆའ་ས་གཅིག་ཀྱང་མ་
གྲུབ་པའི་ངང་ནས་སྒོ་བྱར་དུ་འཆི་ནད་དག་པོས་ཟེན་པ་དེའི་ཆེ་ད་ལན་མ་ཉི་
ཅམ་ཞིག་བྱུང་ན། ད་ནི་ཆོས་ངེས་པར་བྱེད་སྟམ་མོད་ཀྱང་དེའི་ཆེ་སྒྲིམ་ཆར་
བ་ཡིན་ཏེ། ཟས་རང་ལག་ཏུ་ཡོད་པའི་ཆེ་བ་རྒྱ་མ་བྱུང་ན། བྲིས་བྲིར་བའི་
ཆེ་བས་དེ་བ་བར་སེམས་ཀྱང་དེས་མི་པན་པ་དང་འབྲས་སྟེ། དེ་དག་ནི་ཉེས་
དམིགས་དུག་གོ།

གཉིས་པ་འཆི་བ་དན་པའི་པན་ཡོན་ལ་དུག་ལས། དོན་ཆེ་བའི་པན་
ཡོན་ནི། འཆི་བ་དན་པ་ནི་དོན་ཆེ་སྟེ། སྟོན་པས་མདོ་ཐུང་འདས་ཆེན་མོར།
རྗེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་བ་ལང་གི་རྗེས་དང་། འདུ་ཤེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
ནང་ན་མི་རྟག་པ་དང་འཆི་བའི་འདུ་ཤེས་མཆོག་ཏུ་གསུངས་པ་ལྟར་འཆི་བ་
དན་པས་ཆོས་གཤམ་མ་བྱེད་པ་འོང་སྟེ། བྲི་མར་རྟེན་བཟང་པོ་འཐོབ་པར་
འདོད་ནས་སྦྱིན་པ་བཏང་བ། ཚུལ་བྲིམས་བསྐྱང་བ་སོགས་དང་། མདོར་
ན། སྒྲིམ་བྱ་གསུམ་ནས་བྱུང་འཇུག་གི་བར་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཐམས་
ཅད་འདིས་འབྲེན། རྗེ་མིད་ལ་ཡང་གཡུང་སྟོན་གྱི་སྦྱིན་བདག་ཉི་བས་རྒྱན་
བྲས་ཏེ་ཆོས་ལ་བསྐྱེད། གྲུབ་ཆེན་མང་པོས་རྐང་གྲིང་དང་ཐོད་པོར་སོགས་

བསྐྱམས་པ་འཆི་བ་མི་རྟག་པའི་བློ་གསལ་ཆེད་ཡིན། འདུལ་བ་ནས་ཆབ་
ཁང་དུ་ཀེང་རུས་གྲི་བ་སོགས་གསུངས་པའང་དེས་ཡིན། སྤྱན་སྒྲ་རིན་པོ་
ཆེས། ད་ནངས་མི་རྟག་པ་ཐུན་རེ་མ་བསྐྱམས་ན་དེའི་ཉིན་མོ་ཆེ་འདི་པར་
འགྲོ་བར་སྒྲང་། ཞེས་དང་། ཞང་བཙུན་ཡེར་པས་ཀྱང་། སྒྲ་འོ་མི་རྟག་པ་མ་
བློན་ན། ཉི་མ་བྱེད་པར་ཆེ་འདི་པར་ཆ། ཉིན་བྱེད་ལ་མ་སྐྱེས་ན་དགོང་མོ་བར་
ཆེ་འདི་པར་ཆ། ཆེ་འདི་པར་སོང་ན་ཅི་བྱས་ཆོས་སུ་མི་འགྲོ་གསུངས།

སྟོབས་ཆེ་བའི་པན་ཡོན་ནི། འཆི་བ་མི་རྟག་པ་བློན་ན་མི་མ་ཐུན་སྤྱོད་གས་
འདོད་ཆགས་ཁོང་ཁྲོ་སོགས་འཛོམས་པ་དང་། ཆོགས་རྩོགས་པ་ལ་སྟོབས་
ཆེ་བ་དང་། ཉིན་མོངས་དང་ཉེས་སྦྱོད་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་འཛོམས་པའི་ཐོ་
བ་དང་འབྲ་བར་གསུངས། དང་པོར་གལ་ཆེ་བ་ནི། འཆི་བ་བློན་པས་དང་པོར་
ཆོས་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱ་བྱེད། བར་དུ་གལ་ཆེ་བ་ནི། བར་དུ་ཆོས་ལ་བརྩོན་
པར་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་བྱེད། ཐ་མར་གལ་ཆེ་བ་ནི། མཐར་འབྲས་བྱ་རྩོགས་
ཉི་ཆོས་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད། འཆི་ཁར་དགའ་བཞིན་སྟོབ་ཞིན་དུ་འཆི་བའི་
པན་ཡོན་ནི། འཆི་ཁར་ཡང་སྒྲར་ཆོས་གཤམ་མ་བྱས་པའི་སྒྲིའི་གདེང་ཡོད་
པས་བྱ་བ་བྱིས་དུ་འགྲོ་བ་ལྟར་འབྱུང་སྟེ། སྒྲོང་རྩོལ་སྒྲ་མ་རིན་པོ་ཆེས། ང་ལ་
མི་རྟག་པ་བྱུང་ན་མི་འདིགས། སྒྲ་འོ་དགེ་སྒྲོང་གན་པོ། ཕྱི་རོ་ལྟའི་ལུས་སུ་
བྱེད་རྒྱ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཡིན། དེས་ན་ཆོས་པ་རབ་འཆི་བ་ལ་
བྱོད། འབྲིང་མི་མཆོད། ཐ་མའང་ད་ནི་འགྲོད་པ་མེད། ཆོས་ལེགས་པོ་བྱེད་
རྒྱ་བྱུང་། ད་ནི་ཡང་སྒྲ་སྒྲུལ་དུ་མི་འགྲོད་པ་ཞིག་འོང་སྟེ། རྗེ་མིད་ལས། ང་

འཆི་བས་འཇིགས་ནས་རི་ལ་བྲོས། །སེམས་གཉུག་མའི་གནས་ལུགས་སྟོང་
པར་ཉོགས། །ད་འཆི་བ་བྱུང་ཡང་ཉམ་ང་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

གསུམ་པ་འཆི་བ་དྲན་ཚུལ་དངོས་ལ་གཉིས། འཆི་བ་དགུ་ལྷགས་སུ་
བསྐྱོམ་པ་དང་། འཆི་བའི་རྣམ་པ་བསྐྱོམ་པའོ། །འདིའི་ཞིབ་ཆ་ཡང་བཀའ་
གདམས་གོང་མ་ལ་མེད་པ་རྗེ་ཙོང་ཁ་བའི་གསུང་ལས་བྱུང་བའི་མན་ངག་
ཡིན། རྗེའི་གསུང་འདི་ལ་རྒྱད་རྒྱ་གཞུང་གི་དགོངས་པ། སྟོང་བ་གནད་དུ་
བཀར་ལུགས། ས་བཅད་མ་འབྲུགས་པ་སོགས་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་བབ་
རྒྱས་ཀྱི་གདམས་པ་མང་། དེས་ན་འཆི་བ་དགུ་ལྷགས་སུ་བསམ་པ་ལ། དེས་
པར་འཆི་བར་བསམ་པ། རྣམ་འཆི་དེས་མེད་བསམ་པ། འཆི་བའི་ཆེ་ཆོས་
མ་གཏོགས་གང་གིས་ཀྱང་མི་པན་པར་བསམ་པ་སྟེ་རྩ་བ་གསུམ། རྩ་བ་རེ་
རེ་ལ་རྒྱ་མཚན་གསུམ་གསུམ་སྟེ་དགུ་ལས། རྩ་བ་དང་པོ་དེས་པར་འཆི་
བར་བསམ་པ་ལ་གསུམ་གྱི་རྒྱ་མཚན་དང་པོ་འཆི་བདག་དེས་པར་འོང་ལ་
རྩེན་གང་གིས་ཀྱང་བསྐྱོག་ཏུ་མེད་པར་བསམ་པ་ནི། དེས་པར་འཆི་སྟེ། ལུས་
རི་ལྟ་བུ་དང་། གནས་གང་དུ་ཕྱིན་པ་དང་། ཐབས་རི་ལྟ་བུས་ཀྱང་འཆི་བདག་
བསྐྱོག་ཏུ་མེད། དེ་ཡང་ལུས་བབང་བས་མི་བསྐྱོག་སྟེ། མི་ཉག་པའི་ཆོམས་
ལས། གང་ཡང་སངས་རྒྱས་རང་སངས་རྒྱས། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཉན་
ཐོས་ཀྱང་། །སྐུ་ལུས་འདི་ནི་སྟོང་མཛད་ན། །སྐུ་བོ་པལ་པ་སྒྲོས་ཅི་དགོས།
།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ནི་རྗེའི་སྐུ་བརྟེན་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྟན་འདས་དང་།
བྱུང་འབྱུག་བརྟེན་པའི་འཕགས་བོད་ཀྱི་བྱབ་ཐོབ་མང་པོ་འང་ད་ལྟ་གཏམ་

བཤད་པ་ན་ཡོད་ཡོད་སྟར་སྟངས་ཡང་། རོན་དུ་སྤྱངན་ལས་འདས་ཟིན། སྟོན་
པ་ལ་སོགས་པའང་རྟོ་རྗེའི་སྐུ་བཞེགས་ནས་འདས་ཚུལ་བསྟན་ན། བདག་ཅག་
སྟ་བུ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འཆི།

སྟོན་པའང་སྤྱངན་ལས་འདས་བར་ཉེ་བ་ན། སྟོན་ལ་ལྷ་རིའི་བུ་སོགས་
འཁོར་བྱི་ཕྱག་མང་པོ་དང་བཅས་འདས། དེའི་རྗེས་སུ་སྟོན་པས་རྩ་མཆོག་
དྲུང་ན་ཤིང་སྤྲེལ་བྱུང་གི་བར་དུ་གཟེམ་བྲིའི་ཐ་མ་ཤོམས་ཤིག་གསུངས་
ནས་གདུལ་བྱའི་ཐ་མ་དྲི་བྱུལ་པོ་རབ་དགའ་དང་། ཕྱི་རོལ་པའི་ཀུན་ཏུ་
རྒྱ་རབ་བཟང་གཉིས་བདུལ། སྤྱངན་ལས་འདས་བར་བསྟར་མ་བཟོད་ནས་
རབ་བཟང་ཡང་དེ་མ་ཐག་འདས། སྟོན་པ་འདས་པར་ཉེ་བ་ན། སྐྱོ་སྟོད་ཀྱི་ན་
བཟའ་བསལ་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་མཐོང་བར་དགའ་བས་སྟོས་
ཤིག་པར་བསྐྱེལ་ནས་གསུང་གི་ཐ་མ་མི་རྟག་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་ཕྱག་ནས།
དེ་ཉིད་བསྐྱོམ་པ་གཙོ་ཆེ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་
རྟག་པའོ། །འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་གི་ཐ་མའོ། །ཞེས་གསུངས་
ནས་སྤྱངན་ལས་འདས། དེ་གོ་བ་ན་སྟོགས་དང་སྟོགས་སུ་ཡོད་པའི་རང་
དབང་ཐོབ་པའི་དབྱ་བཅོམ་པ་པལ་ཆེར་གཤེགས་ནས། ལྷ་བརྒྱུ་ལ་གཅིག་
གིས་མ་ཆང་བར་གྱུར་པ་ཡིན། དེར་མ་བཟད་བསྟན་པའི་གཏད་རབས་བདུན་
སོགས་དང་། བྱབ་ཆེན་བརྒྱད་ཅུ། རྒྱན་དུག་མཆོག་གཉིས་སོགས་རྒྱ་གར་
ཀྱི་པཎ་བྱབ་རྣམས་དང་། བོད་ཀྱི་འང་མཁན་སྟོབ་ཆོས་གསུམ། རྫོ་བོ་ཡབ་
སྲས། འཇམ་མགོན་ཙོང་ཁ་བ་ཡབ་སྲས་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདས་

ཟིན་ནས་ད་ལྟ་གཏམ་ཙམ་ལས་མེད་ན། རང་ཅག་མི་འཆི་བར་ག་ནས་སྡོད།
སྡོན་ཆེ་མཆོག་སྤྱིང་སྒྲ་མ་ཡོངས་འཇིན་རིན་པོ་ཆེས་ལམ་རིམ་བཀའ་ཆོས་
གསུངས་པ་ན། ཆོག་པ་པ་སྟོང་ཕྱག་མང་པོ་ཡོད་སྐད་ཀྱང་ད་ལྟ་སྒྲ་སྒྲོབ་ཆང་
མ་གཅིག་ཀྱང་མ་བཞུགས་པ་དང་། ས་ཆ་འདིར་ཡང་ཆུ་བཟང་སྒྲ་མ་རིན་
པོ་ཆེ་སོགས་གྱིས་ད་ལྟ་བཞིན་འཆད་ཉན་མཛད་སྐད་ཀྱང་ད་ལྟ་གཏམ་ཙམ་
ལས་མ་ལུས། ད་ལྟའི་ཆོས་གལ་འདིར་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱང་ལོ་བརྒྱ་ཚུན་ལ་
ཐམས་ཅད་འཆི་འགྲོ་ཞིང་ས་འདིར་དེ་འདྲ་བྱུང་ཞེས་པའི་གཏམ་ཙམ་ཞིག་
ལུས་པ་འོང་། དེར་མ་ཟད་རྒྱ་བོད་ཏྲེ་སོགས་འཇམ་སྤྱིང་ན་ད་ལྟ་ཡོད་པའི་
དེ་རིང་སྒྲིལ་པའི་གྱིས་པ་ཚུན་ཆད་གྱི་མི་ཡོངས་རྫོགས་ལོ་བརྒྱ་ཙམ་སོང་
བ་ན་གཅིག་ཀྱང་མི་སྡོད་པར་འཆི་ངེས་ན། རང་ཅག་མི་ལྷག་པ་མཐོང་ཆོས་
ཡིན།

དེ་བཞིན་དུ་དུས་ལ་བབས་ན་འཆི་བས་མི་ཚུགས་པའི་ས་སྤྱོགས་
གང་ནའང་མེད་དེ། མི་རྟག་པའི་ཆོམས་ལས། གང་དུ་གནས་ན་འཆི་བས་
མི་ཚུགས་པའི། །ས་སྤྱོགས་དེ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །བར་སྤང་ལ་མེད་རྒྱ་
མཆོའི་ནང་ན་མེད། །རི་བོ་རྣམས་གྱི་གསེབ་ཏུ་ཞུགས་ནའང་མིན། །ཞེས་
གསུངས་པ་དང་། སྡོན་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་གྱི་བུ་འཕགས་སྒྲིལ་པོས་ཤུག་
རྣམས་གསོད་པར་བརྩམས་པའི་སྐབས། རྡོ་རྒྱལ་བུས་འཕགས་སྒྲིལ་པོ་
དམག་དང་བཅས་པ་རྩུ་འཕྱལ་གྱིས་ཕྱི་འཕྱུགས་རིའི་ཕྱི་རོལ་དུ་སྒྲིལ་བར་
བསམས་ཀྱང་བསྐྱོག་ཐབས་མེད་པར་སངས་རྒྱས་གྱིས་གསུངས་ཤིང་།

ཤུག་ཏུ་བྱ་བུ་མོ་འགའ་ཞིག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལྷུང་བཟེད་གྱི་ནང་དུ་
སྤྲུལ་པ་དང་། ཉི་མའི་ཁང་བཟང་དུ་བཞག་པའང་ཤུག་རྣམས་བསད་པ་དེའི་
ཉིན་ཤི་ཟིན་པ་ལྟར་ཡིན། འཆི་བ་འོང་བ་ན་མཚོགས་པས་བྲོས་པ་དང་།
འབྱོར་པས་སྒྲུབ་དང་། ལྷོ་བས་གྱིས་གཡུལ་འབྱེད་པ་སོགས་གང་གིས་ཀྱང་
མི་པན། ཆོ་མས་ལས་ཀྱང་། དང་སྤོང་ཆེན་པོ་ལྷ་མདོན་ཤེས། །མཁའ་ལ་
རྒྱང་རིང་འགྲོ་བ་ཡང་། །གང་ན་སྤྱོད་ཡུལ་འཆི་མེད་པའི། །གནས་དེར་སྤྱོད་
པར་རུས་མ་ཡིན། །གསུངས་པ་ལྟར་བྲོས་པས་ཐར་ན་དང་སྤོང་མདོན་ཤེས་
ལྷ་ཐོབ་ཅིང་རྩ་འབྲུལ་ཡོད་པ་དེ་འཆི་བདག་ལ་བྲོས་པས་ཆོག་ཀྱང་། དེ་ཡང་
བྲོས་ཏེ་མི་ཐར་བར་འཆི་བར་འགྱུར་ལ།

ལྷོ་བས་གྱིས་ཀྱང་བསྐྱོག་མི་རུས་ཏེ། ལྷོ་བས་ཆེན་མོར་གཤེགས་པོ་
ཆེའི་མགོ་པོ་སྤར་མོས་བཅོམ་རུས་པའི་ལྷོ་བས་ཡོད་ཀྱང་། འཆི་བ་བྱུང་ཅ་
ན་སྤར་མོ་འཁུམས་ནས་འཆི་འགྲོ། ལྷོ་བས་ལྡན་འཁོར་ལོས་སྤྱར་བའི་རྒྱལ་
པོ་ཡང་ལྷོ་བས་གྱིས་མི་པན་པར་འཆི་དགོས། རང་རེ་རྒྱ་ཁོར་རྩ་ལ་དགའ་
བ་འདིར་དཔགས་ན་འཆི་བ་དེ་ཁོར་གྱིས་སྤར་ཡོད་པའི་ཆོད་ཅམ་བྱེད་ཀྱང་།
འཁོར་སྤྱར་གྱི་རྒྱལ་པོའི་ཁོར་བྱ་རིན་ཆེན་གྱིས་ཀྱང་སྤྱ་ཐབས་མེད་པར་
གསུངས་ན། གཞན་གྱིས་སྤྱ་བར་མི་རུས་པ་སྤོས་མི་དགོས་ཏེ། རྒྱལ་པོ་ལ་
གདམས་པའི་མདོ་ལས། དཔེར་ན་སྤྱོགས་བཞི་ནས་རི་ཆེན་པོ་སྤྱ་བ་བརྟན་
པ་སྤྱིང་པོ་དང་ལྡན་པ་མ་ཞིག་པ་མ་གས་པ་འཕན་མེད་པ་ཤིན་ཏུ་མཐེགས་
པ་གཅིག་ཏུ་སྤྱག་པོ་བཞི་གནས་ལ་རེག་ཅིང་ས་བསྐྱོག་སྟེ། རྩ་དང་ཤིང་དང་

ཤིང་གེལ་པ་དང་ཡལ་ག་དང་ལོ་མ་ཐམས་ཅད་དང་སེམས་ཅན་སྟོག་ཆགས་
འབྱུང་པོ་ཐམས་ཅད་བྱེ་མར་འཐག་ཅིང་འོང་བ་ལ་ནི་མགྲོགས་པས་བྲོས་
པའམ་སྟོབས་ཀྱིས་བསྐྱོག་པའམ་ནོར་གྱིས་བསྐྱོག་པའམ་རྩས་དང་སྤྲགས་
དང་སྒྲན་ནམས་ཀྱིས་བསྐྱོག་པར་སྒྲ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་
བཞིན་དུ་འཇིགས་པ་ཆེན་པོ་བཞི་འདི་དག་འོང་སྟེ་དེ་དག་ལས་མགྲོགས་
པས་བྲོས་པའམ་སྟོབས་ཀྱིས་བསྐྱོག་པའམ་ནོར་གྱིས་བསྐྱོག་པའམ་རྩས་
དང་སྤྲགས་དང་སྒྲན་གྱིས་བསྐྱོག་པར་སྒྲ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །བཞི་གང་ཞེ་ན། ཁྱ་
བ་དང་ན་བ་དང་འཆི་བ་དང་རྒྱད་པའོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ། ཁྱ་བ་ནི་དར་ལ་
བབ་པ་འཇོམས་ཤིང་འོང་། ན་བ་ནི་ནད་མེད་པ་འཇོམས་ཤིང་འོང་། རྒྱད་
པ་ནི་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་འཇོམས་ཤིང་འོང་། འཆི་བ་ནི་སྟོག་
འཇོམས་ཤིང་འོང་སྟེ། དེ་དག་ལས་ནི་མགྲོགས་པས་བྲོས་པའམ་སྟོབས་
ཀྱིས་བསྐྱོག་པའམ་ནོར་གྱིས་བསྐྱོག་པའམ་རྩས་དང་སྤྲགས་དང་སྒྲན་ནམས་
ཀྱིས་ཞི་བར་སྒྲ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཕྱོགས་བཞི་ནས་རི་
ཆེན་པོ་སྒྲ་བ་མགྲོགས་པ་བཞི་ཚུར་རུབ་སྟེ། རྩ་དང་ཤིང་སོགས་ཐལ་བར་
བྱེད་བཞིན་འོང་ན། ཐབས་གང་གིས་ཀྱང་བསྐྱོག་དཀའ་བ་བཞིན། ཁྱ་བ་དང་།
རྒྱད་པ་དང་། ན་བ་དང་། འཆི་བའི་རི་བཞི་ནི་བསྐྱོག་དཀའ་བར་གསུངས་པ་
བཞིན་ཡིན།

རྒྱ་མཆན་གཉིས་པ་ཆེ་ལ་བསྟོན་པ་མེད་ཅིང་འབྲིད་བྱེད་བར་མ་ཆད་
དུ་ཡོད་པར་བསམ་པ་ནི། འཆི་བར་ངེས་ཏེ། སྤྱི་མཐི་ལས་ཀྱིས་གང་འཕངས་

བ་དེ་ལས་ལྷག་པ་བསྟོན་པ་ནི་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཡང་རྒྱག་དུ་མེད་ལ། སྐད་ཅིག་
 རེ་རེ་བཞིན་འཆི་བདག་ལ་རྗེ་ཉིད་རྗེ་ཉིད་བཅར་ཏེ་འགོ་བར། སྟོང་འཇུག་
 ལས། ཉིན་མཆོན་སྟོང་པ་ཡོང་མེད་པ། །ཆེ་འདི་རྟག་དུ་གོད་འགྱུར་ཞིང་།
 །སྟོན་པ་གུད་ནས་ཡོང་མེད་ན། །བདག་ལྟ་འཆི་བར་ཅིས་མི་འགྱུར། །ཞེས་
 དང་། ཆོམས་ལས། དཔེར་ན་ཐག་ནི་བརྒྱུད་ས་པ་ལ། །སྤྱན་ནི་གང་དང་གང་
 བཅུག་པའི། །སྤྱན་གྱིས་གཏིང་ལ་གཏུགས་པ་ལྟར། །མི་རྣམས་སྟོག་ཀྱང་དེ་
 བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང་། རྒྱལ་མཆོག་བསྐལ་བཟང་གིས། སྤྱེས་ནས་སྐད་ཅིག་
 ཅམ་ཞིག་སྟོང་དབང་ཡང་མེད་པར། །འཆི་བདག་ག་ཞིན་རྗེའི་བྱང་དུ་བང་
 རྒྱལ་གྱིས་བརྒྱག་པས། །གསོན་པོ་བེར་ཡང་འཆི་བའི་ལམ་ཆེན་ལ་ཆས་
 འདུག །ཉིས་ཅན་གསོད་སར་བྲིད་པའི་སྤང་ཚུལ་འདི་སྟོབ་པ། །ཞེས་གསུངས་
 བ་བཞིན་སྤྱེས་ནས་བཟུང་འཆི་བའི་སར་དབུགས་རེ་རེའི་ཡུན་ཅམ་ཡང་
 སྟོང་པའི་སྐབས་མེད་པར་རྟ་བང་རྒྱལ་གྱིས་བརྒྱག་པ་ལས་ཀྱང་མགྲོགས་
 པར་བརྒྱགས་ནས་འགོ་ཞིང་། རྟ་བརྒྱག་པའང་ངལ་བསོ་བ་སོགས་ཅུང་ཟད་
 ཅམ་སྟོང་སྟིད་ཀྱང་། འཆི་བ་ནི་སྐད་ཅིག་གཅིག་ཀྱང་མི་སྟོང་པར་བརྒྱགས་
 ནས་འོང་བས་སྐད་ཅིག་མ་རེ་རེས་ཀྱང་འཆི་བ་ལ་ཉེ་དུ་འགོ། ཆོམས་ལས།
 དཔེར་ན་ངེས་པར་གསལ་པ་དག །གོམ་པ་གང་དང་གང་བོར་བས། །གསལ་
 པའི་བྱང་དུ་བསྟེན་པ་ལྟར། །མི་རྣམས་སྟོག་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
 པ་ལྟར། ལྷག་གཅིག་གསོད་སར་བྲིད་ན་གོམ་པ་རེ་རེ་བཞིན་ཡང་འཆི་བར་
 ཉེ་བ་བཞིན་རང་ཅག་ཀྱང་སྤྱེས་ནས་བཟུང་འཆི་བ་ལ་ཁ་སྟོགས་ཏེ་ཤར་

བརྒྱུག་མི་འགྲོ་བའི་དུས་མེད་ལ། སྒར་ཆེ་ཇི་ཙམ་སོང་བའི་ཕྱག་པོ་ནི་
ཤིན་ཏུ་ནས་ཉུང་ཞིང་། དེ་ཡང་དབྱུགས་དང་ཆུ་ཆོད་ཞག་ལྷ་བ་ལོ་སོང་བས་
འཇོན་ཅིང་། ཉིན་གཅིག་དེ་ནི་ཤི་རན་སོང་། འགྲོ་རན་འདུག་ཟེར་བ་ཞིག་སྒོ་
བྱར་དུ་འོང་བས་འཆི་མི་འོང་སྐྱམ་དུ་སྒོ་བདེ་མོར་སྒྲོད་པའི་གནས་མེད། ཐ་
ན་གཉིད་ཉལ་སྐྱབས་རང་རེ་སྒྲོད་བདེར་སྒྲིད་ཉལ་བྱེད་ཀྱང་ཆེ་འཆི་བདག་ལ་
ཁ་བལྟས་ནས་བརྒྱུགས་ཏེ་འགྲོ་གསུངས།

རྒྱ་མཆན་གསུམ་པ་གསོན་པའི་ཆེ་ཡང་ཆོས་བྱ་ལོང་མེད་པར་ངེས་
པར་འཆི་བར་བསམ་པ་ནི། ཆེ་ཤིན་ཏུ་བྱང་བ་དེའི་རིང་ལའང་ཆོས་བྱ་ལོང་
མེད་པར་འཆི་བ་ལ་བྱུག་འགྲོ་སྟེ། ལོ་དྲུག་ཙམ་སྒྲོད་པའི་དབང་དུ་བཏང་
ན་མཆན་མོའི་ཆ་ཀྱན་ཏུ་ཉལ་བས་ཆེ་བྱེད་ཀ་ནི་ཉལ་བས་བདེ་ལ། སུམ་ཙུ་
པོ་དེའང་། ཟས་བ་བའི་ཡུན་སོགས་པར་བཅད་ན། མཆོམས་བསྐྱད་ནས་ཐུན་
བཞིའི་རྣལ་འབྱོར་ལྟ་བུ་བྱེད་ནའང་ཆོས་བྱ་ལོང་ལོ་ལྷ་ལས་མེད། རང་ཅག་
ལོ་སར་ཆོས་པ་ན། ཏེན་འབྲེལ་ཨམ་ཞིག་ཡིན་ཟེར་ནས་དགའ་སྟོན་བྱེད། དེ་
ནས་སྒྲོན་ལམ་ཆེན་མོའི་དུས་ཆེན་སོགས་ལྷ་བ་རེ་ལའང་མིང་རེ་བཏགས་
ནས་བ་ཟེར་ལ་ཡོངས་ཏེ་ལོ་འགྲོ་ཆེ་ཕྱི་བ་ཙམ་ཡིན། གྲུང་ཐང་རིན་པོ་ཆེས།
ཉམས་ལེན་བྱེད་རྒྱ་མ་བྲན་ཉི་ཤུ་ཐལ། །བྱེད་དོ་བྱེད་དོའི་ངང་ལ་ཉི་ཤུ་ཐལ།།
མ་བྱུང་མ་བྱུང་ཟེར་ཞིང་བཙུ་ལྷག་ཐལ། །མི་ཆེ་སྟོང་པར་བདེ་པའི་རྣམ་ཐར་
ཡིན། །གསུངས་པ་ལྟར་དང་པོར་བྱིས་པའི་ཆེ་ཆོས་མི་བྲན། དེའི་རྗེས་སུ་
ཆོས་བྱེད་འདོད་བྱུང་བ་ནའང་། བྱེད་དགོས་བྱེད་དགོས་སྐྱམ་ནས་ལག་ལེན་

ལ་མ་ཁེལ་བས་ཆོས་མི་ཡོང་། སྐས་བེན་ནས་བྱི་མར་སློན་ལམ་འདྲ་འདེབས་
 པ་ལས་ད་བྱུང་མ་སོང་ཞེས་ཅི་བྱར་མེད་པ་འབྱུང་། དེས་ན། ད་ལྟ་འགའ་
 ཞིག་ནི་ཆོས་བྱེད་དོ་བྱེད་དོ་སྟུང་པའི་ངང་ནས་གཡེང་བ་དང་། འགའ་ཞིག་
 ནི་ཆོས་མ་བྱུང་བེར་ནས་འགྲོད་པ་བྱེད་པའི་དུས་ལ་སླེབས་ཆར་བ་མང་པོ་
 ཡོད་པ། རང་རེས་དེ་དག་མཐོང་བ་ན། དེ་དག་ལ་སློན་དུ་བལྟ་ཞིང་ཉི་མ་རེ་
 རེ་ནས་ཆོས་བྱེད་ཡོང་མེད་པའི་དོན་མེད་གྱི་བྱ་བ་གཤམ་ཆེན་རེ་བཟོས་ནས་
 མི་སྡོད་པར་སྟོང་ལ་རུས་པ་བཅུག་སྟེ་འཆི་བདག་གཤེན་རྗེ་རང་གི་ཐོག་ལ་
 མ་བབས་པའི་གོང་དུ་ཆོས་བྱེད་གང་ཐུབ་དགོས་ཏེ། རྗེ་དག་དབང་བྱམས་
 པས་ཀྱང་། དཔེར་ན་ཐང་ཆེན་པོའི་སྟོང་དུ་ནས་ཕྱང་ཆེན་པོ་ཞིག་སྤངས་ཡོད་
 ན། ཕྱང་པའི་ཕུ་ནས་ཚུ་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱུང་བས་ནས་ཕྱང་ཚུས་འབྲུག་གྲབས་
 བྱེད་པ་དེ་ལ་རང་གིས་བལྟས་ནས་རང་གར་བསྐྱད་ན། ནས་འབྲུག་ཅིག་ཀྱང་
 མི་ལོན་པར་ཚུས་བྱིར་འགྲོ་ལ། དེ་བས་རང་གིས་ཏུར་ཐག་གི་བཙོན་པས་
 མ་ཡོངས་པར་ཅི་རུས་སུ་ཚུར་བསྐྱལ་ན་མ་མཐའང་ནས་ཕྱང་དེ་ལས་རུ་
 གཅིག་དང་། རུ་གཉིས་ཙམ་ལོན་པ་འོང་། སྟབས་ལེགས་ན་ཡོངས་རྫོགས་
 ལོན་ནས་དགོས་པ་ཆེན་པོ་འབྲུབ་པ་ལྟར། རང་རེས་ཀྱང་འཆི་བ་མ་འོངས་
 གོང་སྐྱེས་བྱ་གསུམ་གྱི་ལམ་ལ་ཉམས་ལེན་གང་ཐུབ་བྱེད་དགོས་གསུངས།
 དེ་ལྟར་རྒྱ་མཚན་གསུམ་བསམས་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་ངེས་པར་འཆི་བར་
 འདུག་སྟུང་ནས་ཆོས་བྱེད་དགོས་པར་ཐག་བཅད།

གཉིས་པ་ནས་འཆི་ངེས་མེད་བསམ་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་གསུམ་ལས། དང་

པོ་སྒྲིམ་འཇམ་བྱ་སྒྲིང་པ་དང་སྒྲིམ་སྒྲིགས་དུས་ཀྱི་ཆེ་ལ་ངེས་པ་མེད་པ་ནི།
དེ་ཡང་ནམ་འཆི་ལ་ངེས་པ་ཞིག་ཡོད་ན། དང་པོར་དག་འདུལ་གཉེན་སྒྲིང་
སོགས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ལས་ཀ་རྣམས་བྱས། སྒྲིང་པོར་བསྐྱད་ནས་འཆི་བའི་
སྒྲོ་རོལ་ཙམ་དུ་ཆོས་བྱེད་ཆོག་མོད། དེ་ལྟར་ངེས་པ་མེད་པས་ནམ་འཆི་ཆ་
མེད་བསམ་པ་འདི་གལ་ཆེ། དེ་ཡང་མཛོད་ལས། སྐྱ་མི་སྒྲན་པ་ལོ་སྒྲིང་སྟེ།
།གཉིས་ན་བྱེད་བྱེད་སྤངས་པའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་སྒྲིང་ག་ཞན་པ་ལ་ཆེར་ཞིག་
ཆེ་ལ་ངེས་པ་ཅན་མང་ཡང་། འདི་ན་མ་ངེས་ཐ་མ་ནི། །ལོ་བརྒྱ་དང་པོ་དཔག་
ཏུ་མེད། །ཅེས་འཇམ་བྱའི་སྒྲིང་པར་དང་པོར་ཆེ་ལོ་དཔག་མེད་བྱ་བ་པའང་
བྱུང་མོད། མཐར་ལོ་བརྒྱ་ལ་རིང་མཐའ་བྱེད་དགོས་པར་གསུངས་པས་སྒྲིམ་
འཇམ་བྱའི་སྒྲིང་པའི་ཆེ་ལ་ངེས་པ་མེད་ཅིང་། སྒྲིམ་སྒྲིགས་དུས་ཀྱི་ཆེ་ལ་
ངེས་པ་མེད་པ་ནི། སྒྲིམ་རང་ཅག་ལ་གཏན་ནས་མི་འཆི་སྐྱམ་པའི་བསམ་པ་
མེད་ཀྱང་། འཆི་རང་འཆི་མོད། ད་ལོ་ཙམ་མི་འཆི་སྐྱམ་པའི་སྒོ་ཞིག་མ་ཤིའི་
བར་དུ་འོང་ལ། དེའི་རྒྱ་མཆན་ཡང་། འགའ་ཞིག་གིས། རེ་ཞིག་མི་འཆི་སྟེ།
ལོ་གཞོན་པའི་སྒྲིམ་སྐྱམ་ན། དེས་ཀྱང་མི་པན་ཏེ། འཆི་བ་ནི་ལོ་རྒྱན་གཞོན་
གོ་རིམ་མེད་པར་བྱ་བྲག་སྒྲོན་དུ་ཤི་ནས་པ་མས་དུར་འདེབས་དགོས་བྱུང་
བའང་མང་དུ་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་རང་ལས་ཆུང་བ་མང་པོ་སྤྲུལ་ཤི་བེན་ལ། ཁ་
ཅིག་ནི་སྒྲིམ་མ་ཐག་ཏུ་ཤི་བ་ཡོད། འགའ་ཞིག་ན་ཆ་མེད་པས་མི་འཆི་སྐྱམ་
ཡང་། དེའང་ངེས་པ་མེད་དེ། རྟ་པ་མལ་སར་ཉལ་ནས་སྒྲོད་པ་མི་འཆི་བར།
ནད་མེད་ཀྱི་མི་མང་པོ་སྒོ་བྱར་དུ་འཆི་འགྲོ་བའང་ཡོད་ཅིང་། ཁ་ཅིག་བས་བ་

འཕྲོ་ལ་ལུས་ཏེ་ཞི་བ་ཡོད་དེ། དེ་འདྲ་དེས་ཀྱང་དང་པོར་བས་དེ་མ་རྫོགས་པ་
ནས་འཆི་འོང་སྐྱམ་པ་སེམས་ཀྱི་བྱར་ལའང་མེད། ཆོགས་པ་མང་པོར་འགའ་
ཞིག་འདྲུ་ཁང་དུ་ཡར་རང་གི་རྒྱུ་པས་སྤྱོད་ནས། མར་ལམ་རོ་དེ་གཞན་
ཀྱིས་འདོ་མི་ལ་བཏེགས་ནས་འོང་བ་དང་། དཔོན་ཆེན་པོ་དག་ཀྱང་སྤྱི་དུ་ཀྱི་
ལས་ཀ་མང་པོའི་ས་བཅད་བཀྱམ་ནས་མཐུག་བསྐྱེལ་འོང་མེད་པར་ལས་
ཀ་བྱེད་འཕྲོ་ལ་འཆི་བ་དང་། སྤྱིས་བྱུ་དམ་པ་འགའ་ཞིག་གི་གསུང་འབུམ་
དུའང་ཚུམ་འཕྲོ་ཞེས་ཡོད་པ་རྣམས། མིང་སྟོན་མདོག་ཁ་བ་ལས་དོན་དུ་དེ་
ཉིད་ཀྱི་ཚུམ་མཐུག་བསྐྱེལ་མ་བྱུ་བར་མཛད་འཕྲོ་ལ་ལུས་ཏེ་སྤྱི་གཤེགས་པ་
རང་ཡིན། རང་གི་གཡས་གཡོན་ལུང་པའི་ཕུ་མདའ་སོགས་ནས་ཆེ་གོ་མོ་ཞི་
སོང་བེར་ཡང་། རང་ཅག་རྣམས་རང་ལ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་འོང་སྐྱམ་དུ་མི་སེམས་
པར་དེ་དག་ལ་ལྟ་མོ་བལྟ་བ་བཞིན་བྱེད་ཅིང་། ད་དུང་ཁོའི་ཆོས་གོས་དེ་
ལེགས་པོ་ཞིག་ཡོད། དེ་བྱུང་ན་བསམས་ནས་ཨང་ཉན་བྱེད་མོད། དེ་འདྲའི་
འཆི་བ་དེ་ནམ་ཞིག་རང་སྤྱི་དུ་འོང་བར་ངེས་ཤིང་། དེ་ཡང་ནམ་འོང་ངེས་
པ་མེད་དེ། སང་དང་འཇིག་རྟེན་སྤྱི་མ་གཉིས། །སྤྱོད་དུ་གང་འོང་གཏོལ་མེད་
པས། །སང་གི་ཆོས་ལ་མི་འབད་པར། །སྤྱི་མའི་དོན་ལ་འབད་པར་རིགས།
།ཞེས་དང་། ཆོམས་ལས། སྤྱོད་སྤྱོད་པོ་མང་མཐོང་བ། །སྤྱོད་ཁ་ཅིག་མཐོང་
མི་འགྱུར། །སྤྱོད་སྤྱོད་པོ་མང་མཐོང་བ། །སྤྱོད་ཁ་ཅིག་མཐོང་མི་འགྱུར། །ཞེས་
སོགས་ལྟར་རོ།

དེ་འདྲའི་འཆི་བ་དེ་སང་ཉིན་རང་མི་འོང་བའི་ངེས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། རང་

ཅག་གིས་འོང་བར་ངེས་ཤིང་ནམ་འོང་ཆ་མེད་པའི་འཆི་བ་ལ་གྲུབས་གཤེས་
མི་བྱེད་པར། ལོ་ཁྲི་ཁྲི་སྐུ་སྐུ་བར་དུ་སྒྲོན་པའི་ངེས་པ་མེད་ཀྱང་། ཁྲི་ཁྲི་སྐུ་
སྐུ་སྐུ་སྐུ་འདོད་ཀྱི་ཤོམ་ར་མང་པོ་བསྐྱེད་པ་འདི་འབྲུལ་ངེས་པ་ཡིན་སྟེ།
དུ་བསམ། དེའང་དེ་རིང་སང་ཉིན་སོགས་བསམ་མ་རུས་ནའང་སང་མོད་
ད་ཆོད་ཅམ་ན་འཆི་ངེས་སུ་ལ་འབབ་མ་ངེས་ཚུ་ལ་བསམ་དགོས་ཏེ། ད་
ལྟའི་ཆོས་གྲུལ་འདིར་ཡོད་པའི་མི་རྣམས་ཀྱང་གྲུལ་མགོ་འཕྲུལ། གྲུལ་རྒྱུ་
དམ། གྲུལ་མཐར་སྒྲོན་མཁན་ཆོ་ནས། སྒྲོན་དུ་འཆི་བའི་འགྲོ་ངེས་དང་པོ་
སུ་ལ་འཁོར་ཡོང་ངེས་པ་མེད། འཆི་བའི་སྒྲོན་དུ་ད་འགྲོ་རན་སོང་བའི་
སྒྲོན་འགྲོ་ཆ་འཕྲིན་བཏང་བ་སོགས་མི་འོང་བར། ཉིན་གཅིག་སྒྲོ་བྱར་དུ་ཐོག་
བབས་པ་ལྟར་ལས་འགྲོ་ཅ་རེ་ལུས། གྲུ་རྒྱུ་ཚུན་ཆད་ལ་ང་མར་དང་རྩམ་
པ་ཡན་དང་ཐ་ན་ཐུག་པ་འབྲུང་འགྲོ་ཚུན་ཆད་ལུས་ནས་ཆེ་པ་རོལ་དུ་འགྲོ་
བ་འདི་ནམ་འཆི་ངེས་པ་མེད་པའི་རྟགས་རེད། ལོ་མང་པོར་སྒྲོན་རྒྱུ་རྟག་
འདྲིན་གྱིས་འཆི་ཁ་བར་བསྐྱེད་ཏེ། ཉིན་གཅིག་ད་འཆི་རན་སོང་ཞེས་པ་
ཞིག་འོང་། དེ་རིང་འཆི་མཁན་གྱི་ནད་པས་ཀྱང་དེ་རིང་མི་འཆི་སྟེ་པ་ཞིག་
ལས་མི་འཆར། འགའ་ཞིག་གིས་སྐྱེ་གཤེས་སྐྱེ་བས་པ་ན། ད་ལོ་འཆི་མི་འོང་
ངམ་སྟེ་པ་ཞིག་བྱུང་མོད། སྐྱེ་གཤེས་མིན་ཡང་ལོ་གཅིག་ནས་བརྒྱའི་བར་
ལ་འདི་ལོ་མི་འཆི་བའི་ལོ་མེད་དེ། དཔེར་ན། ལོ་ཉི་ཤེས་བརྒྱད་ལོན་པ་ལྟ་
བུས། འདི་ལོ་འཆི་ལས་ཆེ། ལོ་འདི་ལ་འདི་དང་འདི་འདྲ་བ་འཆི་འདུག་པས་
སོ་ཞེས་བསམ་དགོས། རང་རེར་འདི་ལོ་ངེས་པར་མི་འཆི་བའི་མནའ་ཞིག་

སྐྱོལ་ཟེར་ན། དེ་མི་རྒྱས་པས་ཐེ་ཆོམ་ལོག་གོ་བ་ཞིག་ལས་མེད། དེས་ན།
 རང་ཅག་གིས་མ་བསམས་པ་མ་གཏོགས་འདུས་སྡེ་ཆེན་པོ་དང་། མི་ཆོག་ས་
 ཆེན་པོ་འི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་བསྐྱད་ནས་ཡིད་ལ་བསྐྱོར་ན། འཆི་བ་མི་རྟག་པ་འདི་
 བདག་མེད་པའི་དོན་ལྟ་བུ་གོ་དགའ་བ་ཞིག་མིན་པར་མིག་གིས་མཐོང་ཞིང་།
 ལག་པས་རེག་དུ་ཡོད་པ་བཞིན་ཡིན། དེས་ན་བདག་གི་སྐྱབས་མགོན་ལྷ་མ་
 རིན་པོ་ཆེས། ལྷ་གཅིག་ལྷ་གཉིས་མ་ཤི་ན། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མའི་དོན་འབྲུག་པ་དང་།
 ལོ་གཅིག་ལོ་གཉིས་མ་ཤི་ན་སྐྱེ་བ་གཏན་གྱི་འདུན་མ་འབྲུག་པ་ཞིག་སྟོན་
 ལམ་ལྷ། ཞེས་ལུང་འདྲེན་དང་སྒྲགས་ནས་གསུངས་པ་བཞིན་བསམ་དགོས།
 རྒྱ་མཚན་གཉིས་པ་འཆི་རྒྱུན་མང་ཞིང་གསོན་རྒྱུན་ཅུང་བས་ཀྱང་
 རྣམ་འཆི་ལ་ངེས་པ་མེད་པ་ནི། ད་ལྟ་རང་རེ་རྣམས་སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་དང་།
 བསོད་ནམས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེས་བསྐྱབས་པ་ལས། འཆི་རྒྱུན་ཤིན་
 ཏུ་མང་སྟེ། རང་ལ་ཤ་རུལ་ལ་སྤང་མ་འཁོར་བ་བཞིན་འཆི་རྒྱུན་བགོགས་
 རིགས་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱད་ཅུས་འདི་ནམ་ཞིག་ཟ་རྒྱས་པ་དང་། དབྱགས་ལེན་
 རྒྱས་ན་སྒྱུ་སྟེ་གཟེར་ནས་བསྐྱད་ཡོད་ལ། རྟ་རིགས་བཞི་བརྒྱ་ཅུ་བཞི་
 བེ་ན་བུན་འཐེབས་པ་བཞིན་དང་། གདོན་རིགས་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ། གྲིས་
 པའི་གདོན་ཆེན་བཙོ་ལྷ། ཡེ་འབྲོག་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་སོགས་ཀྱིས་རང་གི་
 ཆེ་སྟོག་ལ་རྩམས་ནས་བསྐྱད་ཡོད། ཕྱི་འཆི་རྒྱུན་དེ་ལྟར་མ་ཟད། སྐྱལ་བཞི་
 སྟོད་གཅིག་ཏུ་མཉམ་དུ་བཅུག་ན་གང་སྟོབས་ཆེ་བ་དེས་གཞན་རྣམས་ཟ་བ་
 ལྟར། རྒྱང་མཁྲིས་བད་ཀན་སོགས་དང་འབྲུང་བ་བཞི་ཅུང་ཟད་ཆ་མ་སྟོམས་

ནའང་དེས་སྒོག་འཕྲོག་ནས་འཆི་རྒྱུ་བྱེད་དེ། འཆི་བའི་རྒྱུ་ནི་མང་བ་སྟེ།
།གསོན་པ་ཡི་ནི་ཉུང་བ་དེ་ཅིག་། དེ་དག་ཐམས་ཅད་འཆི་བའི་ཡང་། དེ་བས་
རྟག་ཏུ་ཆོས་མཛོད་ཅིག་། ཅེས་གསུངས། བྱི་ནང་གི་འཆི་རྒྱུ་མང་བར་མ་
བད། གསོན་རྒྱུ་ཡང་འཆི་རྒྱུ་དུ་འགྲོ་བ་མང་སྟེ། ཁང་པ་དེ་བ་པ་དང་། བྱ་
ཞིག་ཅིང་བྱ་བ་པ། རྟས་བསྐྱར་ཞིང་བརྟུག་པ། གཉེན་གྲོགས་ཀྱིས་བསྐྱས་པ།
བས་མ་འཕྲོད་པ་སོགས་དུ་མས་འཆི་རྒྱུ་བྱེད། དེས་ན་རང་རེའི་ཆེ་སྒོག་ནི་
རྒྱུ་དམར་ནང་གི་མར་མེ་དང་མཚུངས་ཏེ། ལྷ་སྐྱབ་ཀྱིས། འཆི་བདག་རྒྱུ་
བྱི་ནང་གནས་པ། རྒྱུ་དམར་ནང་འདུག་མར་མེ་བཞིན། ཞེས་གསུངས།

རྒྱ་མཚན་གསུམ་པ་ལུས་ཤིན་ཏུ་ཉམ་ཆུང་བས་ཀྱང་ནམ་འཆི་ལ་དེས་
པ་མེད་པ་ནི། དེ་ལྟར་འཆི་རྒྱུ་མང་ཞིང་གསོན་རྒྱུ་ཉུང་ནའང་། རང་ཅག་
གི་ལུས་འདི་སྤྱི་ཞིང་མཐེགས་པ་ཞིག་ཡོད་ན། འཆི་རྒྱུ་མང་ཡང་མི་སྒྲིན་
མོད། འདི་ནི་ཆུའི་ལྷ་བ་ལྟར་ཆེར་མ་བྱུག་པ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་འཆི་བ་སོགས་
རྒྱུ་ཆེན་པོ་མི་དགོས་པར་འཆི། སྤྱི་མཐེགས་ཤིག་ཡིན་ཀྱང་མི་ཕན་ཏེ།
བཤེས་སྤྲིངས་ལས། ས་དང་ལྷན་པོ་རྒྱ་མཚོ་ནི་མ་བདུན། འབར་བས་
བསྐྱེད་པ་པའི་ལུས་ཅན་འདི་དག་ཀྱང་། རྒྱལ་བ་ཡང་ནི་ལུས་པར་མི་འབྱུར་
ན། ཤིན་ཏུ་ཉམ་ཆུང་མི་ལྟ་སྒོས་ཅི་འཆལ། ཞེས་དང་། ཆེ་འདི་གཞོད་མང་
རྒྱུ་གིས་བཏབ་པ་ཡི། རྒྱ་ཡི་རྒྱ་བྱར་བས་ཀྱང་མི་རྟག་ན། དབྱུགས་རྒྱབ་
དབྱུགས་འབྱུང་གཉིད་ཀྱིས་ལོག་པ་ལས། སེད་ཁོམ་གང་ལགས་དེ་ནི་ངོ་
མཚར་ཆེ། ཞེས་རང་གཉིད་ལོག་པའི་སྐབས་དབྱུགས་རགས་པ་འབྱུང་རྒྱབ་

ནམས་བསྐྱུས་ཏེ་འབྱུང་བ་ཕྱ་མོའི་རྒྱུ་ལྷ་བྱུག་གི་རྒྱ་བ་མ་ཆད་པར། འབྱུང་
 བ་རགས་པའི་རྒྱུ་གི་དབྱུགས་འབྱུང་རྒྱུ་བསྐྱུས་པ་སངས་མ་ཞི་བ་དེ་
 རོ་མཆར་ཆེ་བར་གསུངས། དེས་ན་ནམ་འཆི་ངེས་མེད་འདི་བསམས་ནས།
 གསོད་བྱེད་ཀྱི་དགྲ་འོང་བར་ངེས་ནས་ནམ་འོང་ཆ་མེད་ན། དེ་རིང་ནས་དེ་
 བསྐྱུས་པ་སོགས་ལ་བཙུན་པ་ལྟར་ད་ལྟར་རང་ཆོས་བྱེད་སྒྲུལ་བ་བྱ་ཡི། ཆོས་
 བྱེད་དགོས་མོད། ད་ལོ་སངས་མོད་ཅེས་དུ་ལས་ཀའི་མཁུག་ཅིག་བསྐྱུ་བྱ་ཡོད་
 པས་དེ་ཟིན་ནས་ཆོས་བྱེད་སྒྲུལ་བ་ནི་རང་གིས་རང་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ཏེ། རྗེ་གྲུང་
 ཐང་པས། ལོ་ལྔ་བ་འདི་ལ་འདི་སྒྲུང་གི། །ལས་བྱེད་ཆགས་སུ་ཚུད་བྱས་
 ནས། །སྒྲུང་གཙང་མའི་ཆོས་ཞིག་བྱེད་སྒྲུལ་བ། །འདི་ཐམས་ཅད་བསྐྱུ་བའི་
 རྒྱུ་འདྲེ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས། ང་ཆོས་ལས་ཀ་འདི་དང་འདིའི་མཁུག་ཟིན་
 ནས་ཆོས་བྱེད་སྒྲུལ་བ་འོང་ཡང་། ལས་འཕྲོ་མི་གཞན་ཁ་སྐྱུ་བཞིན། །བཅད་ཀིན་
 བཅད་ཀིན་རྗེ་མང་ཡིན། །གསུངས་པ་ལྟར་ལས་ཀ་གཅིག་ཟིན་ལོང་མེད་པར་
 དེ་ནས་ཡང་ལས་ཀ་གཞན་ཞིག་བྱུང་ནས་དེ་མཁུག་བསྐྱུ། ཡང་གཞན་ཞིག་
 བྱུང་སྟེ་དེ་མཁུག་བསྐྱུ་སྒྲུལ་བ་ལས་འདིག་རྟེན་གྱི་ལས་ཀ་རྒྱ་གཉེར་བཞིན་
 ཆར་རྒྱ་ཅུང་ཟད་གྲུང་མོད། གྲུང་ཐང་པས། ཆོས་བྱེད་ཀྱི་སངས་ཉིན་འཆར་གྱི་
 བར། །འཆི་དུས་ཀྱི་དེ་རིང་སླེབས་ཉིན་ཆེ། །ད་རང་མགོ་རང་གིས་མ་བསྐྱོར་
 བར། །ཆོས་བྱེད་ན་དེ་རིང་ཉིད་ནས་གྱིས། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན། འདི་
 ཆར་ནས་ཆོས་བྱེད་ཅེས་པའམ། སངས་ཉིན་ཆོས་བྱེད་ཅེས་སོགས་དུས་སྟོ་
 བསྐྱུགས་ནས་ལས་ཀ་མ་ཆར་བར། ད་དེ་རིང་འཆི་རན་སོང་ཞེས་པ་དེ་ཐོག་

བབ་པ་ལྟར་འབྱུང་ངེས། དེ་ལྟར་རྒྱ་མཚན་གསུམ་གྱིས་ནམ་འཆི་ལ་ངེས་པ་
མེད་པར་བསམས་ནས་ད་ལྟ་ནས་འདྲིལ་ཏེན་གྱི་ལས་ཀ་ཅམ་གྱིས་བཞག་
སྟེ། སང་བྱ་གནངས་བྱར་མ་སོང་བར་ཆོས་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་བྱེད་པར་ཐག་བཅད།
དེ་ཡང་སྒོ་བ་གཉིད་བས་ཆོགས་ཆོས་རྩ་འགྲིམ་འཕྲོ་བཞག་ནས་རི་ཕྱག་ཏུ་
འགྲོ་མི་དགོས་ཀྱི། ད་ལྟ་བྱེད་བཞིན་པའི་ཆོས་དེ་ཆོས་སུ་བསྐྱར་དགོས་པ་
ཡིན། དཔེར་ན། སྒོན་ཆད་ཆོག་ཅམ་བཏོན་པ་ལ་བྱས་ན། སངས་རྒྱས་ཆོས་
ཆོགས་མ་ཡང་སྒོང་ཆར་ཅམ་བཏོན་ཆར་མོད། བསམ་མཐོ་ལེགས་པར་
བཏང་ནས་ཆར་གཅིག་ཀྱང་བཏོན་འདུག་གམ་བལྟས་ན་དེ་ལྟར་ཆོས་དགོན་
པ་ཡོད། དེས་ན། ཆོང་དང་ཞིང་གི་སོ་ནམ་ལ་བཙོན་པ་སོགས་ནི་ཆོས་སུ་
བསྐྱར་དུ་མེད་ཀྱང་། རང་རེ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་བྱེད་བཞིན་པ་འདི་
ག་རང་ཆོས་སུ་བསྐྱར་དགོས་ཏེ། རང་རེ་ཕལ་ཆེར་གྱིས་ཆོས་མ་བསྐྱབས་
པས་ཕོངས་པ་མ་གཏོགས། མ་ཤེས་པ་གཅིག་ཕུས་ཕོངས་པ་མིན་གསུངས།
ཅུ་བ་གསུམ་པ་འཆི་བའི་ཆེ་ཆོས་མ་གཏོགས་གང་གིས་ཀྱང་མི་ཕན་
པར་བསམ་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནོར་གྱིས་མི་ཕན་པ་ནི།
ཆངས་པ་བརྒྱ་བྱིན་དང་འཁོར་སྐྱར་ལྟ་བུ་ཡིན་ཡང་འཆི་བའི་ཆེ་གཡོག་པོ་
གཅིག་ཀྱང་འབྲིད་ས་མེད། རྒྱ་ནོར་རྩལ་སྟེ་གཅིག་ཀྱང་འབྲིད་དབང་མེད་
པས་དེ་དུས་མི་ཕན། དུལ་ཁམས་ཀྱན་ནས་དབང་ཆེ་བའི་རྒྱལ་པོ་ཡང་འཆི་
རན་པ་ན། རྣམ་འབྲུ་ཅམ་ཡང་འབྲིད་དུ་མེད་ལ། སྤང་པོས་འབྲལ་མེད་དུ་
སྤྲོད་བའི་བེར་ཀ་ཡང་བཞག་ནས་འགྲོ་སྟེ། རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་གཞིས་བཞག་ནས་

འགྲོ། །སྤང་པོ་བེར་ཀ་བཞག་ནས་འགྲོ། །ཞེས་དང་། མདོ་སྡོན་ཤིང་ལས།
ལོ་བརྒྱར་འདང་བའི་བས་ཡོད་ཀྱང་། །འཆི་བའི་ནང་པར་སྟོགས་པར་འགྲོ།
ལོ་བརྒྱར་འདང་བའི་གོས་ཡོད་ཀྱང་། །འཆི་བའི་ནང་པར་གཅིར་བྱར་འགྲོ།
ཞེས་དང་། སྟོད་འཇུག་ལས། ཐམས་ཅད་ཐོར་ཏེ་ཆ་དགོས་པར། །བདག་
གིས་དེ་ལྟར་མ་ཤེས་ནས། །མཛའ་དང་མི་མཛའ་དོན་གྱི་ཕྱིར། །སྤྲིག་པ་རྣམ་
པ་སྣ་ཆོགས་བྱས། །ཞེས་དང་། སྟེ་ན་གཅིག་ཤུར་སྟེ་འགྱུར་ཞིང་། །འཆི་
ནའང་དེ་ཉིད་གཅིག་འཆི་སྟེ། །སྤྱག་བསྐྱེད་སྤྱེད་གཞན་མི་ལེན་ན། །གོགས་
བྱེད་མཛའ་བོས་ཅི་ཞིག་བྱ། །ཞེས་གསུངས། སྤར་མི་གཅིག་གིས་རྩོམ་
པོ་གཅིག་བྱ་བཞིར་བརྟར་བ་ལ། །གཞན་ཞིག་གིས་འདིས་ཅི་བྱེད་བྲིས་པས།
བསྐྱུར་འཛོག་པ་ལས་གཞན་གང་ཡང་མི་བྱེད་བེར་བ་བཞིན། །འདིག་ཏེན་
འདིར་བཟོས་བཟོས་པའི་ཞོར་ལོངས་སྟོད་ཐམས་ཅད་བཞག་ནས་འགྲོ།

གཉིས་པ་གཉིན་བཤེས་ཀྱིས་མི་པན་པ་ནི། །འཁོར་གཡོག་ །སྟོབ་མ།
གཉིན་འབྲེལ་སྟོང་དང་འབྲ་བ་མང་པོས་མཐའ་བསྐྱོར་ཏེ་རྟེན་འཇུ་ལག་འཇུ་
བྱས་ཀྱང་མི་འཆི་བ་ལ་མི་པན་ཞིང་། །དེ་དག་གཅིག་ཀྱང་འབྲིད་ས་མེད་པར་
རང་གཅིག་ཤུ་བར་དོའི་འབྲང་འགྲིམས་ནས་འགྲོ་སྟེ། །བྱབ་ཆེན་མི་ཏུ་རྩོ་གིས།
སྟོ་གཅིག་རི་ལྟར་བྱོད་འབྱོར་ཀྱང་། །གཤེགས་ནས་འདིག་ཏེན་གཞན་བཞུད་
ཆོ། །ཟླ་ངམ་ཐང་ལ་དགས་བཅོམ་ལྟར། །གཅིག་ཤུ་སྤྲས་མེད་བཙུན་མོ་མིན། །
ཞེས་སོགས་དང་། སྟོད་འཇུག་ལས། གཤེན་རྗེའི་པོ་ཉས་ཟེན་པ་ལ། །གཉིན་
གྱིས་ཅི་པན་བཤེས་ཅི་པན། །ཞེས་དང་། བཤ་ཆེན་ཆོས་རྒྱན་གྱིས། བཙེ་

ཞིང་ག་དུང་བའི་གཉེན་དང་གཏན་བྲལ་བྱས། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་
རོ། །ད་ལྟ་འགའ་ཞིག་ད་ལོའི་དགུན་ཐོག་ཏུ་འཆི་ངེས་པ་ཡོད་ན། དེས་སང་
མོད་ཀྱི་ལས་དོན་ཚུལ་ནས་ཅི་བྱེད། ད་ལྟ་རང་རེ་རྒྱ་གར་རྒྱ་ནག་སོགས་
སྤུ་འགྲོ་བ་ལ་ཏ་ལས་ནས་དོ་གལ་ཆེན་པོ་བྱས་ཏེ་འགྲོ་ཆས་ལ་བཙོན་མོད།
དེར་ཏྲ་བེལ་འཁོར་གཡོག་དང་བཅས་ཏེ་འགྲོ་རྒྱ་ཡོད་ལ། འཛིག་ཏེན་པ་རོལ་
ཏུ་བསྐྱས་ཆེན་པོ་འདེགས་པ་ན། གྲོགས་མེད་ཅིང་རང་གཅིག་ཕྱར་ལོངས་
སྤྱོད་སྤྱ་ཅམ་ཡང་འབྲེར་དུ་མེད་པར་འགྲོ།

གསུམ་པ་ལུས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་པན་པ་ནི། །ཞི་བའི་ཆེ་རི་ཐམས་ཅད་
གསེར་དུ་སྤྱོད། །མི་ཐམས་ཅད་གཉེན་དུ་གྱུར་ཀྱང་པན་པ་མེད་ཅིང་ནོར་
ལོངས་སྤྱོད། །ཉེ་འབྲེལ་སོགས་ལྟ་ཞིག །མངལ་ནས་རང་དང་མཉམ་དུ་སྐྱེས་
ཞིང་། དའི་ལུས་ཞེས་འབྲག་དོགས་ལྟོགས་དོགས་དང་། ཆེར་མ་ཟུག་པ་ཅམ་
ཡང་མི་མོད་པར། །ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ལྟར་གཅེས་པར་བསྐྱངས་བསྐྱངས་
པའི་ལུས་འདི་ཡང་ཤུལ་དུ་བཞག་སྟེ་འགྲོ་བ་ཡིན། དེས་ན་རྗེ་ཆོས་རྒྱན་
ཀྱིས། གཅེས་པར་བསྐྱངས་པའི་ལུས་ཀྱིས་དགོས་དུས་བསྐྱས། །གསུངས་
པ་ལྟར་ཐ་ན་གཅེས་པར་བསྐྱངས་པའི་ལུས་འདི་དང་ཡང་འབྲལ་དགོས་ཚུལ་
སོགས་བསམ། དེ་ལྟར་རྒྱ་མཚན་གསུམ་བསམས་པའི་མཁུག་ཏུ། དེ་ལྟར་
བསམས་ནས་འཛིགས་ཞུས་མེར་བསྐྱད་པས་མི་པན་པས། ཀྱང་ཐང་བསྟན་
པའི་སྤྱོན་མེས། །ལམ་རྒྱས་མེད་ཀྱི་ས་མཁན་ཆོས་ཡིན་ཞིང་། །ལམ་ཤུལ་
རིང་གི་ལམ་རྒྱགས་ཆོས་ཡིན་ལ། །ལམ་བཟོད་དགའི་དེད་དཔོན་ཆོས་ཡིན་

པས། །དུས་ད་ནས་སྒོ་གསུམ་ཆོས་ལ་སྒྱུར། །ཞེས་དང་། ཇེ་མིད་ལས། །ཨང་
གོ་ཉ་མ་དཔལ་དར་འབྱུམ། །གསོན་དང་ཕྱག་མོ་དད་པ་ཅན། །ཆེ་འདི་བས་
ཕྱི་མ་བཤུལ་ཐག་རིང་། །རྒྱགས་ཕྱེ་གྲབས་སུ་ཚུད་ལགས་སམ། །རྒྱགས་
ཕྱེ་གྲབས་སུ་མ་ཚུད་ན། །སྦྱིན་པ་ཡིན་པས་བཏང་ཡང་འཆོལ། །ཞེས་དང་།
ཨང་གོ་ཉ་མ་དཔལ་དར་འབྱུམ། །ཆེ་འདི་བས་ཕྱི་མ་འདིགས་པ་ཆེ། །སྦྱེལ་
མ་གྲབས་སུ་ཚུད་ལགས་སམ། །སྦྱེལ་མ་གྲབས་སུ་མ་ཚུད་ན། །ལྟ་ཆོས་
ཡིན་པས་བྱེད་ཀྱང་འཆོལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་འཆི་བའི་དུས་སུ་
ལམ་བཟོད་པའི་ས་མཁན་དང་། དེད་དཔོན་ལམ་རྒྱགས་ཀྱང་ཆོས་ཡིན།
ཆོས་བྱེད་རྒྱ་མ་བྱུང་བར་སྤང་བར་གྱི་བྱི་ཀན་རྒྱ་བོ་ཤི་བ་དང་བྱེད་མེད་དུ་
འཆི་ན་ཅི་བྲག་བསམ་སྟེ། འབྲུལ་པ་པ་ཡུལ་དུ་འགོ་མཁན་ཆོས་སྟོད་རྒྱའི་
གྲབས་གཤོམ་མི་བྱེད་པར་འགོ་ཆས་འབའ་ཞིག་ཆགས་སུ་ཚུད་ཐབས་བྱེད་
པ་བཞིན། ཆེ་འདིའི་འབྲི་བས་མ་གོས་པའི་ཆོས་ཁོ་ན་བྱེད་པར་ཐག་གཅད་
དགོས་སོ།།

གཉིས་པ་འཆི་བའི་རྣམ་པ་བསྒྲོམ་པ་ནི། བདག་གི་སྤྲོ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་
མན་ངག་ཡིན། འདི་གཙུག་པོ་སྤྱོད་བྱིད་སྤྱོད་ཚུལ་ཡིན་པས་སྤྱོད་སྐབས་ཀྱང་
འདི་ལྟར་བསམ་ན་ལེགས་པར་གསུངས། དེ་ཡང་། སྐབས་ཕྱགས་ཇེ་མ་
དང་། བཤེན་ཆོས་རྒྱན་གྱིས་བར་དོ་འཕྲང་སྒྲོལ་གྱི་གསོལ་འདེབས་ལས་
གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་བྲན་པར་བྱས་ནས། བདག་ཉིད་འཆི་ནི་འཆི་ལ། དེའི་
ཆེ་ཇི་ལྟར་བྱེད་པར་འདུག་བརྟག་པ་ན། འཆི་བ་ལ་ཉེ་བའི་ཆེ། བར་དོ་གསོལ་

འདེབས་ལས། སྒྲན་པས་བོར་ཞིང་རིམ་གྲོས་བསྒྲེག་ཏུ་མེད། །གཉེན་རྣམས་
གསོན་དུ་རེ་བའི་རེ་ཐག་ཆད། །རང་ཉིད་ཅི་བྱ་གཏོལ་མེད་གྱུར་པའི་ཆོ། །སྒྲ་
མའི་གདམས་ངག་དན་པར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། །ཞེས་པ་ལྟར་སྒྲན་དབྱེད་རིམ་
གྲོ་ཇི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་ནད་རྩི་ཐུར་སོང་། སྒྲན་པས་ཀྱང་གཏམ་ཉིས་འགྲོ་ཞིག་
བཤད། །གཉེན་བཤེས་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་དངོས་སུ་སྐྱད་ཆ་སྒྲན་པོ་རེ་བཤད་
ཀྱང་། རྒྱོག་ཏུ་བསྐྱུ་གསོག་འདྲ་བརྒྱག་ཅིང་ཤི་རྒྱུར་ཐག་གཅོད། །རང་ལུས་
ཀྱི་ཚོད་སྤྱད། དབྱགས་བཅེགས། ལྷ་ཞོམ། མཆུ་བརྒྱུས། མདངས་ཤོར་བ་
སོགས་ཀྱི་ནད་གི་རྣམ་འགྱུར་མི་སྤྱག་པ་སྒྲ་ཆོགས་སྟོན། སྤར་བྱས་ཀྱི་སྤྲིག་
པ་ལ་ནི་འགྲོད། །བཤགས་སྒྲོམ་དང་དགོ་བ་རྣམ་དག་བསྐྱབས་པའི་གདེང་
ནི་མེད། །གནད་གཅོད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱུལ་དང་། འབྱུང་བ་ཐིམ་རིམ་གྱི་རྟགས་
རྣམས་ཤར་ཞིང་། འབྱུལ་སྤང་འཇིགས་སྤྱག་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱི་ངང་ནས་ཆེ་འདིའི་
སྤང་བ་བཀྲ་ལམ་པ་དེ་འགག་འགྲོ། །ཕུང་པོ་ནི་ཁང་པའི་ཟུར་ཁུག་ཅིག་ལ་
ཉལ་གཟན་གྱིས་བསྐྱེལ་ཏེ་བཞག། །ཡོལ་བས་བྲེས་ཏེ་མར་མེ་ནག་ཁོག་གི་
བ་ཞིག་སྤར། །སྒྲ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་དབང་རྣམས་སོགས་བཀོན་ཏེ་འདྲ་ཆགས་པོ་
ཞིག་བཅོས། །ད་ལྟ་ཁང་བཟང་དང་གོས་སྒྲན་འཇམ་ཞིང་ཐོ་བ་ལ་བཙོན་ཀྱང་
འཆི་བའི་དུས་རང་ལུས་སུམ་བལྟ་བྱས་ནས་འབྲེང་ཐག་ལྟ་བུས་བསྐྱུལ་བ་
དང་། ས་རྩོ་རྩེན་པའི་སྤྲོད་དུ་བསྐྱུར་བ་སོགས་བྱེད། །ད་ལྟ་ཟས་གང་ཞིམ་ལ་
ལོངས་སྤྱོད་ཀྱང་ནམ་ཞིག་གསུར་གྱི་དྲི་ཅམ་ལ་རེ་ནས་སྤྱོད་དགོས་པ་དང་།
ད་ལྟ་སྒྲན་པའི་མིང་དགོ་བཤེས་དང་སྐྱུ་ཞབས་དང་དགོ་སྤྱོད་ལགས་སོགས་

ཟེར་ཡང་། རྣམ་ཞིག་ལུས་འདི་ལ་རོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། མིང་དེའི་ཐོག་མཐར་
 ཆེ་འདས་དང་དེ་ཉིད་ཟེར་བའི་དུས་ཤིག་འོང་། ལྷ་མ་ཆོས་དབང་རྣམས་མཐོང་
 བ། གཤེགས་ཆེ་གདུང་ལ་དབང་རྣམས་བཀོན་ལུགས་དང་། རང་རེ་ཉལ་
 གཟན་མཐོང་ཆེ་འང་རོ་ཉལ་གཟན་གྱིས་བསྐྱེལ་བ་དེ་བློ་དགོས་པའི་ཆོད་
 ཡིན། རྗེ་མིང་ལས། རོ་ཞེས་འདིགས་སུ་རུང་བ་དེ། །རྣལ་འབྱོར་ལུས་ཀྱི་ཅ་
 བ་གདལ། །གསུངས་པའང་ལུས་འདི་ཉིད་ཡིན།

ཤི་ནས་བར་དོར་འབྱོ་ཞིང་དེའི་ཆེ་ས་རྒྱང་ལོག་པ་དང་། མེ་རྒྱང་ལོག་
 པ་སོགས་གྱིས། རི་ཐོ་རལ་བ་དང་ས་ཆེན་པོའི་འོག་ཏུ་ནོན་པ། མེ་འབར་བའི་
 རྫོང་དུ་ཚུད་པ། ཚུ་དང་རྒྱང་གིས་བྱེར་བ་སོགས་འབྲུལ་སྤང་དང་འདིགས་
 སྐྱག་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ཡོད། ལྷ་མ་འགའ་ཞིག་གིས་བར་དོའི་ངོ་སྤྱོད་
 ཨམ་ཞིག་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས། རོའི་མགོར་ངོ་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱང་། བར་དོ་ངོ་སྤྱོད་
 རོ་མ་ཞིག་བྱེད་ཆེ་ད་ལྟ་མ་ཤིའི་གོང་དུ་བྱས་ན་དོན་ཆེ་བ་འོང་སྟེ། དེད་ཆོས་
 བཟའ་བཏུང་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་སོགས་ནམ་རྒྱུན་ཏྲག་ཏུ་འོང་ངེས་ཤེས་པའི་
 བྱ་བ་རྣམས་ཀྱང་། འཆི་རན་ཏེ་ང་ཡར་འཐེན་ཞེས་ཟེར་དགོས་པའི་སྐབས་
 མི་འོང་ན། མ་ཤི་གསོན་པོའི་སྐབས་མི་འོང་བའི་ཆོས་དེའི་དུས་སུ་མི་འོང་
 བར་ཐག་ཆོད། འོན་ཀྱང་དེའི་ངོ་སྤྱོད་པ་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལས་
 བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བས་རུང་བྱད་རེ་པན་ཅམ་འབྱུང་བ་ནི་སྤིད། འཆི་བའི་
 རྣམ་པ་བསྐྱོམ་པའི་ཁུངས་ཀྱང་སྤྱོད་འཇུག་ལས། དུར་ཁྱོད་སོང་ནས་གཞན་
 དག་གི་ །རུས་གོང་དག་དང་བདག་གི་ལུས། །འདིག་པའི་ཆོས་ཅན་དག་ཏུ་

ནི། །ནམ་ཞིག་འགོ་སྟོམས་བྱེད་པར་འགྱུར། །གསུངས་པ་འདི་ཡིན། ད་ལྟ་
གཞན་ཤི་ནས་དུར་དུ་གཏོར་བའི་རུས་པ་དང་། རང་གི་རུས་པ་གཉིས་ཁྱད་
མེད་པར་ནམ་ཞིག་འགོ་སྟོམས་པ་འོང་སྟེ། དུར་ཁྱོད་ན་ཡོད་པའི་རོ་དེ་ཡང་
དང་པོར་བདག་གི་ལུས་བཞིན་དུ་མི་གཅིག་གིས་གཅེས་པར་བཟུང་བ་ཞིག་
ཡིན། རྒྱ་གར་གྲུབ་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་མི་རྒྱུད་དང་མི་ཐོད་བསྐྱམས་པ་ཡང་
འདིགས་རྒྱུས་སྟོན་པ་དང་། བསྐྱེགས་ར་བྱེད་པའི་བྱིར་མིན་པར་འཆི་བའི་
རྣམ་པ་དུན་པའི་ཆེད་ཡིན་ལ། ཐོད་པ་དེ་ཡང་སྤར་མི་ཞིག་གི་མགོ་ལ་ཡོད་
པ་སེན་མོ་ཅུང་ཟད་བཙུགས་ན་འང་ཨ་ཆ་ཆ་ཟེར་དགོས་པའི་ཤིན་ཏུ་གཅེས་
པ་བྱེད་ས་ཞིག་ཡིན། གྲ་རྒྱུད་ལྟ་བུ་ཡིན་ན། རང་གི་ཤག་དེའང་ཁང་སྟོང་
ལྟར་བྱས་ཏེ། དེར་གཞན་ཞིག་སྟོད་འོང་བ་དང་། ཁོ་ཤི་ནས་ཞག་གྲངས་འདི་
སྟོད་ཅིག་ལོན་སོང་ཟེར་བ་དང་། རང་གི་ལུས་ལ་གྱོན་པའི་ཆོས་གོས་ཀྱང་
གཞན་ཞིག་གིས་གྱོན་ནས། འདི་ཆེ་འདས་ཆེ་གོ་མོའི་རེད། བདག་གིས་
ཉོས་པ་ཡིན་ཟེར་བ་འོང་། དེ་བཞིན་དུ་ད་ལྟའི་རང་གི་ཅ་ལག་གོས་སོགས་
འོངས་སྟོད་མ་རུས་པ་རྣམས་ཉིན་གཅིག་མི་གཞན་གྱིས་ཉོས་ནས་འོངས་
སྟོད་པའི་དུས་ཤིག་ངེས་པར་འོང་བས། འདི་དག་གྱུང་རྒྱལ་མཆོག་བསྐྱལ་
བཟང་རྒྱ་མཆོས། འབྱོར་པ་འདི་ཡང་དུས་ཀྱིས་འདོར་ངེས་བརྟན་པོའི་རྒྱན་
ལ་དགའ་སྟམ་བཞིན། །ཞེས་པ་ལྟར། ཡུན་རིང་ཐུང་ཅམ་ལས་གཡར་པོ་ཉིད་
ཡིན།

རང་འཆི་བའི་སྟོ་མི་འཆར་ན། མི་གཞན་ཤི་བའི་མདུན་དུ་སོང་སྟེ་

བལྟ་བར་བྱ། མན་ངག་འདིས་ནི་མི་འཆར་བ་མི་སྲིད། རང་ཅག་གིས་མ་
 བསམས་པ་མ་གཏོགས་ངེས་པའི་ཐག་པ་མཐོང་ནའང་ཅིའི་སྒྲིབ་མི་འདིགས་
 ཏེ། འདིགས་དགོས་པའི་ཆོད་ཡིན། ཆོས་གོས་ལྟ་བུ་གཅིག་མ་བཟད་པ་ནས་
 འཆི་བར་འགྱུར་བ་ལ་བསམ་ན་ཆེ་ཤིན་ཏུ་བྱུང་། འདི་རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་
 པའི་མདོ་ལས་གསུངས་ཤིང་། ཟས་གོས་སོགས་གྲུ་ཞོམ་པར་སྦྱོད་པའི་ཆེ་
 རྒྱགས་པ་སྦྱེ་བའི་གཉེན་པོར་མི་རྟག་པ་བསྐྱོམ་ཚུལ་ལྟ་བུ་དམར་ལམ་རིམ་ནས་
 འབྱུང་བ་ལྟར་རྒྱན་དུ་བསམ་སྟེ། རང་གི་གོས་སོགས་ལོངས་སྦྱོད་མཐོང་བ་
 བ། འདི་དག་ནི། ད་ལྟ་རང་གི་ཡིན་མདོག་མདོག་བྱེད་ཁུལ་ཅམ་ལས། རྣམ་
 ཞིག་ན་གཞན་དག་གིས་པན་ཚུན་འབྲེར་ཞིང་། འདི་ཆེ་འདས་དེའི་རེད་ཅེས་
 སྒྲ་བར་གདོན་མི་བྱ། རང་གི་ལུས་ལའང་ད་ལྟ་འདི་ཉིད་བདག་གིས་གཅེས་
 པར་བསྐྱུངས་བསྐྱུངས་པ་ལས། རྣམ་ཞིག་ན། རོ་ཞེས་པ་མཐོང་ན་འདིགས་
 ཤིང་། རེག་ན་སྦྱག་གོ་བའི་གནས་སུ་གྱུར་ཏེ། ཐག་པས་བསྐྱམ་པ་སོགས་
 གྱི་རྣམ་འགྱུར་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུར་བྱེད་པར་འགྱུར་སྐྱམ་པ་དང་། ཅམ་ལྟག་
 གིས་མཆོད་ཅམ་དང་། སྒྲས་མགོ་ནས་བར་དོ་དོ་སྦྱོད་བྱེད་ཚུལ་སོགས་
 བསམ། ཀ་ལི་སོགས་ཀྱང་གཞན་གྱིས་སྒྲངས་ཏེ། འདི་དེའི་ཀ་ལི་རེད།
 ལེགས་ཉེས་ག་འདྲ་འདྲག་ཟེར་བའི་དུས་ཤིག་ངེས་པར་འོང་བས་ན། སྟོན་
 ཚུད་ནས་འགྲོད་མི་དགོས་པ་ཞིག་ངེས་པར་བྱེད། འཆི་བ་མི་རྟག་པའི་རྟོགས་
 པ་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པའི་ཆོད་དགོ་བཤེས་ཁ་རག་པ་ལྟ་བུ་དགོས་གསུངས་ནས།
 སྒྲར་ཡང་འབྲིང་དུ་སྦྱོས་པའི་བསྐྱར་བ་ཤད་མཛད།

༥ ཉིན་བཅུ་གཅིག་པར། རི་སྐད་དུ་མདོ་སྡེ་རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་ལས། སྤྲོད་
གསུམ་མི་རྟག་སྟོན་ཀའི་སྤྲོན་དང་འདྲ། །འགྲོ་བའི་སྤྲེའཆི་གར་ལ་བལྟ་དང་
མཆུངས། །འགྲོ་བའི་ཆེ་འགྲོ་ནམ་མཁའི་སྟོག་འདྲ་སྟེ། །རི་གཟར་འབབ་ཆུ་
བཞིན་དུ་སྐྱར་མགྲོགས་འགྲོ། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན། སྤྲོད་པ་གསུམ།
ས་གཞི་རི་རབ་དང་བཅས་པ་ཡང་སྟོན་ཀའི་སྤྲོན་དང་འདྲ་བ་དང་། འགྲོ་བ་
རྣམས་ཀྱི་སྤྲེའཆི་ནི་གར་ལ་བལྟ་བ་ལྟར་སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་ལ་འགྱུར་ནས་
འགྲོ་ཞིང་། རང་ཅག་རྣམས་ཀྱི་ཆེ་འདྲ་རིང་དུ་མི་གནས་པར་སྟོག་འབྱུགས་པ་
ཅམ་ཞིག་དང་། དེའང་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་བཞིན་འཛིག་ཅིང་སྟོད་པ་མེད་པར་རི་
གཟར་གྱི་འབབ་ཆུ་ལྟར་སྐྱར་དུ་རྒྱག་འགྲོ་བ་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་ད་ལྟ་ཉིད་
ནས་ཆོས་བྱེད་སྟམ་པ་དང་། དེ་ཡང་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
བསྟོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལྟ་བུ་ལ་འཇུག་པ་ཉིད་
མཆོག་ཡིན་པས། དེས་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
གོ་འཕང་འཕྲོག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་བྲིད་ཞུས་ནས་
ཉམས་སུ་སྤང་དགོས་ཚུལ་སོགས་ཀྱན་སྟོང་འཆོས་པ་དང་། སྤར་ས་བཅད་
རི་ལྟར་སོང་ཚུལ་རྣམས་གསུངས་ཤིང་། །ཁ་སང་གི་མི་རྟག་པའི་སྐོར་ལ་
བསྐྱར་བཤད་མཛད་མཆོམས།

འཛིག་རྟེན་ཕྱི་མ་དོན་གཉེར་གྱི་བསམ་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་གཉིས་ཡོད་པའི་
གཉིས་པ།

འདིག་རྟེན་གྱི་མར་རི་ལྟར་འགྱུར་བ་འགྲོ་བ་གཉིས་ཀྱི་བདེ་སྤྱག་བསམ་བ་ལ།

བདེ་འགྲོའི་སྤྱག་བསམ་བསམ་བ་འོག་ཏུ་སྦྱེས་བྱ་འབྲིང་གི་སྐབས་ནས་
འགྱུར་བས། འདིར་ངན་འགྲོའི་སྤྱག་བསམ་འཆད་བ་ཡིན། དེ་ལྟར་འཆི་བར་
ངེས་ཤིང་ནམ་འཆི་ཆ་མེད་ན། སྒྲིབ་པའི་རྗེས་སུ་ནམ་ཤེས་རྒྱན་མི་འཆད་པར་
ངེས་པར་སྦྱེ་བ་ལེན་དགོས། ལེན་ས་ཡང་མཐོ་ངེས་དང་ངན་འགྲོ་གཉིས་
ལས་མེད། དེ་གང་ཏུ་འགྲོ་རྗེས་དཔག་གིས་གཞལ་བྱས། སྤར་བྱས་བ་ལྟར་
རང་ངེས་སྦྱེ་མར་གར་སྦྱེ་སྤྱགས་བརྟག་ཞུ་བ་དང་ཅིས་སོགས་བྱེད་ཀྱང་།
དེ་མི་དགོས་ཏེ། དགོ་བ་བྱས་པས་བདེ་འགྲོ་དང་། མི་དགོ་བ་བྱས་པས་ངན་
འགྲོར་འགྲོ་བར་སྦྱོན་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྤར་ནས་ལུང་བསྟན་བེན་བ་རེད།
སྦྱེས་རབས་ལས་ཀྱང་། དགོ་དང་མི་དགོའི་ལས་ལས་འདིག་རྟེན་པ་རོལ་
ཏུ། །བདེ་དང་མི་བདེར་འགྱུར་བར་རབ་ཏུ་ངེས་བྱས་ནས། །སྤྱིག་པ་སྦྱོང་
ཞིང་དགོ་བའི་ལས་ལ་རབ་ཏུ་འབྱུག། ཅིས་གསུངས། རང་ངེས་སྤྱགས་ཀྱི་
བསམ་མཚོ་ཡིན་ཟེར་ནས་ཆེ་འདིའི་བདེ་སྤྱག་ལ་དབྱུང་བ་མང་པོ་བྱེད་ཀྱང་།
དེ་སྤྱགས་ཀྱི་མཚོ་བསམ་མ་ཡིན་པས། དེ་བས་སྒྲོ་བྱ་བ་སྦྱེད་དེ་སྦྱེ་མར་གར་
འགྲོ་ལ་བརྟག་དགོས། དེ་བརྟག་པ་ན་སྦྱེ་བ་སྦྱེ་མར་བདེ་འགྲོ་ངན་འགྲོ་གང་
རུང་ཞིག་ཏུ་འགྲོ་བ་ལས་མ་འདས་ཤིང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་གང་ཏུ་འགྲོ་རང་ལ་
རང་དབང་མེད། དེ་ཡོད་ན་ད་ཆོད་ངན་འགྲོ་བ་སུ་ཡང་མི་འགྱུར། དེས་ན་
སྦྱེ་མར་གང་ཏུ་སྦྱེ་བ་ནི་ལས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་དགོས་ལ། ལས་དགོ་མི་དགོ་

འདྲེས་མ་མང་དུ་ཡོད་ན་གང་སྟོབས་ཆེ་བ་དང་། དེ་མཉམ་ན་གང་ལ་གོམས་
པ་ཆེ་བ་དང་། དེའང་མཉམ་ན་སྟོན་དུ་གང་བྱས་པ་དེ་སྟོན་ལ་སྟོན་ནས་འོང་
སྟེ། མཛོད་འགྲེལ་ལས། ལས་ཀྱིས་འཁོར་བར་སྦྱི་གང་དང་། །ཉི་བ་གང་དང་
གོམས་པ་དང་། །སྟོན་བྱས་གང་ཡིན་དེ་ཀུན་ལས། །སྤྲ་མ་སྤྲ་མ་རྣམ་སྟོན་
འགྱུར། །ཞེས་གསུངས།

རང་ཅག་ལ་དགོ་མི་དགོ་གཉིས་ལས་མི་དགོ་བ་ཉིད་སྟོབས་ཆེ་སྟེ།
མནོ་བསམ་པ་ལ་ཆེར་ཆགས་སོགས་ཀྱི་བསམ་པ་ཞིག་ལས་མེད། དེ་མེད་
ན་དེས་བསྐྱེད་པའི་ལས་ཐམས་ཅད་ནི་མི་དགོ་བ་ཡིན་ཞིང་། དགོ་བ་བྱས་
པའང་མི་དགོ་བའི་བསམ་པའི་དབང་དུ་འཁོར་ལ། ཆེ་ཕྱི་མའི་དོན་དུ་བསྟོ་བ་
ཤིན་ཏུ་ཉུང་། དཔེར་ན། དགོ་སྤྱད་ལ་གཏམ་བཤའ་བཏང་བ་ལྟ་བུར་མཆོན་
ན། བསམ་པ་ཁོང་ཁོ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོས། སྦྱོར་བ་ཆོག་པ་རོལ་པོའི་གནད་ལ་
གང་པོག་དང་། མཐར་ཡི་རང་སོགས་སྦྱོར་དངོས་རྗེས་གསུམ་ག་སྟོབས་
ཆེ་བ་ཤ་སྟག་འབྱུང་བ་ལྟར། སྤྱིག་པ་བྱས་ཆད་པ་ལ་ཆེར་སྟོབས་ཆེ། དགོ་
བ་བྱས་པ་ནི། སྟོན་མི་ཞིག་གིས་དགའ་ལྡན་ལྟ་བུར་མ་ཞིག་བཏོན་པ་ན།
སེམས་གཞན་དུ་ཡོངས། གཞན་ལ་གཏམ་ལབ་ནས་ཡང་དབྱ་ནས་མར་
འདོན་བསྦྱོར་ལན་གངས་མང་པོར་བྱས་པ་བཞིན། ཁ་ནས་འདོན་པ་ཞིག་
བཏོན་ཀྱང་སེམས་འདྲིག་ཏེན་གྱི་ཕྱོགས་ལ་ཡོངས། དགོ་བ་སྤྲོ་བུ་ཡོད་པ་
ཡང་ཁོང་ཁོ་དང་ལོག་ལྟས་བཅོམ། མི་དགོ་བ་ཆུང་དུ་འང་ཉིན་རེ་ཞག་རེར་
ལྡབ་འགྱུར་ལྡབ་འགྱུར་དུ་འཕེལ། དེ་ཅམ་མ་ཟད། སྟོན་སྟོན་པོ་དང་། མི་མ་

ཡིན་དང་། ཚུ་སྤྱིན། གཅན་གཟན་གདུག་པ་ཅན་སོགས་སུ་སྐྱེས་ནས་སྤྲིག་
 པ་ཆབས་པོ་ཆེ་བྱས་པ་མང་དུ་ཡོད་པའི་ཁར། ཆེ་འདིར་ཡང་གོང་དུ་སྐྱེས་
 པ་ལྷར་སྤྲིག་པ་སྟོབས་ཆེན་གྲངས་མང་ཞིག་བསགས་ཡོད། དེ་དག་ལ་མ་ཞི་
 ཚུན་ཆད་བཤགས་བསྐྱམས་ཀྱིས་གཙང་སིང་རེ་བ་བཟོ་མི་རུས་པ་ནི། ད་
 ལྟའི་ཁ་སྟབས་འདིས་ཤེས། དེས་ན་དགོ་མི་དགོ་གཉིས་ནས་མི་དགོ་བ་རང་
 གོམས་སྟོབས་ཆེ་བ་མངོན་སུམ་ཆད་གྲུབ་ཡིན་པས་སྤྱི་མར་ངན་སོང་དུ་
 འགྲོ་བ་ལས་འོས་མེད། ངན་སོང་དུ་མི་འགྲོ་བའི་གདེང་ནི་སྦྱོར་ལམ་བཟོད་
 པ་མ་ཐོབ་པར་མི་སྐྱེ་ལ། བྱང་སེམས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འང་དེར་སྐྱེ་བ་ཡོད་
 པར་གསུངས། དཔེར་ན། རོ་དགོང་ཤག་སྐྱིད་པོའི་ནང་དུ་གདན་འཇམ་པོའི་
 སྟེང་། དགོ་སྟོང་ལགས་སུ་བྱས་ནས་ཉལ། སྟོ་བྱར་གྱི་རྒྱུན་ངན་ཞིག་གིས་
 རྒྱ་བྱས་ཏེ་ཤི། སང་གཉིད་སང་པའི་ཆོད་དེར། རི་ཁྲུང་ཐམས་ཅད་མེས་གང་
 བ་ཞིག་ཏུ་སྟེབས་ཆར་འདུག་ན་རི་ལྷར་བྱེད། དེ་ལྷར་ངན་འགྲོར་སྐྱེ་བྱུགས་
 གྲང་པར་ལྟད་མོ་བལྟ་བ་ལྷར་བྱས་ན་ཡིད་འབྱུང་མི་སྐྱེ་ཞིང་། ལྷ་སྐྱབ་ཀྱིས།
 རབ་ཏུ་ཆ་ཞིང་གང་བ་ཡི། །དཔྱལ་བ་ཉི་མ་གཅིག་བཞིན་དམ། །ཞེས་སོགས་
 གསུངས་པ་ལྷར་ཡི་དམ་གྱི་ལྟའི་བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོམ་པ་བཞིན་རང་ངན་སོང་
 དེ་དང་དེར་སྐྱེས་ཟེན་པའི་ཉམས་བཏོན་ནས་བསྐྱོམས་ཏེ་འདིགས་སྤྲུག་སྐྱེས་
 པ་དགོས། རང་རེས་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་སྐྱབ་བསྐྱོམ་པ་ལ་གཅིགས་ཆེན་པོ་བྱེད་
 གྲང་། དང་པོར་རེ་ཞིག་དཔྱལ་བའི་ལུས་དེ་བསྐྱོམ་ན་པན་རྒྱབས་ཆེ་བ་འོང་
 ཉི། ཆ་དཔྱལ་གྱི་སྤྱད་བསྐྱལ་ལ་ཡིད་འབྱུང་དང་པོར་ཐོན་པ་ན་རེས་འབྱུང་

དང་པོར་སྒྲིམ་བཅུ་མ་པས་འབྲས་བུ་བཟང་ཞིང་། སྒྲིམ་པས་སྒྲིམ་ཏེ་ར་རྒྱལ་
གྱི་དེགས་པ་སེལ་བ་སོགས་ཡོན་ཏན་ཆེ་སྟེ། ཞི་བ་ལྷན། གཞན་ཡང་སྤྱག་
བསྐལ་ཡོན་ཏན་ནི། །སྒྲིམ་པ་དེགས་པ་སེལ་བར་བྱེད། །འཁོར་བ་པ་ལ་སྒྲིང་
རྩེ་སྒྲི། །སྤྲིག་པ་འཛེམ་ཞིང་དགེ་ལ་དགལ། །ཞེས་གསུངས།

དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་རྟེན་འདིར་ངེས་འབྱུང་དང་སྒྲིང་རྩེ་སྒྲིམ་བས་དེའི་
རྒྱུ་ལོ་གཙོ་བོ་སྤྱག་བསྐལ་བསྒྲོམ་དགོས། དེས་ན། ངན་འབྱོར་པའི་སྤྱག་བསྐལ་
བསྒྲོམ་པ་ལ་གསུམ། དཔྱལ་བ། ཡི་དྲགས། དུད་འབྱོརི་སྤྱག་བསྐལ་བསམ་
པའོ། །དང་པོ།

དཔྱལ་བའི་སྤྱག་བསྐལ་བསམ་པ་ལ་བཞི་ལས།

དང་པོ་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་ཆེན་པོ་འམ་ཆ་དཔྱལ་གྱི་སྤྱག་བསྐལ་བསམ་
པ་ནི། ཆ་དཔྱལ་བ་གནས་པའི་གཞི་ནི། རྒྱ་གར་རྩོམ་གཞི་ལྟར་གྱི་འོག་དཔག་
ཆ་ད་སུམ་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་ན་ཡང་སོས་ཡོད་ལ། དེ་ནས་འོག་རིམ་དུ་དཔག་ཆ་ད་
བཞི་སྟོང་བཞི་སྟོང་གིས་ཆོད་པ་ན་ཆ་དཔྱལ་གཞན་རྣམས་ཡོད་དེ། ས་གཞི་
ཐམས་ཅད་དང་རི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལྷགས་སྟེག་དམར་རྩ་རེ་བ་འབའ་ཞིག་
ལས། མི་ཡུལ་གྱི་ས་གཞི་འདི་ལྟ་བུ་ལག་མཐེལ་ཅ་མ་ཡང་མེད་ཅིང་། དེར་
སྒྲིམ་བར་ཉེ་བ་ན། རྩེ་གྲང་ཐང་པས། ཆེ་མི་རྟག་གཉིད་གྱི་ཐུན་ཆུང་ལ། །དོན་
མེད་གྱི་དགའ་སྤྱག་མི་ལམ་འཁྲུག། །སྒྲོ་བུར་དུ་སད་དུས་ངན་སོང་གི། །ཆེར་
དོང་དེར་ཡོད་ན་ཅི་རང་བྱེད། །གསུངས་པ་ལྟར་འཆི་ཁར་གྲང་བའི་སྤྲང་

བས་ཆ་བ་ལ་སྟེང་བ་སྐྱེས་ནས་ཆ་དཔྱལ་དུ་སྐྱེ་བའི་ལས་ལ་གསོས་བཏབ།
འཆི་བ་དེ་གཉིད་ལོག་པ་བཞིན་དུ་བྱུང་། བར་དོ་མི་ལམ་མིས་པ་བཞིན་སྟོང་
སྟེ། གཉིད་སད་པ་ལྟར་ཕྱི་ཅམ་གྱིས་ཆ་དཔྱལ་དེར་སྟེབས་འགྲོ། དཔྱལ་
བའི་མེ་མི་མི་འཕས་བདུན་འགྱུར་གྱིས་ཆ་བས། དེ་དང་མི་འཕས་གཉིས་
བསྐྱར་ན། མི་འཕས་དཔྱལ་བའི་མེ་འཕྲོ་ཆོད་ལ་ཅན་གོ་རྟོ་ཤིང་ཆོད་ཅམ་
དུ་བསེལ་བ་ཡོད་དེ། སྟོན་མོ་དཔྱལ་བས་ཆ་དཔྱལ་གྱི་མེ་སྤྱད་ཆུང་དུ་ཞིག་མི་
ཡུལ་དུ་བསྐྱེས་ཏེ་རྒྱ་མཆོའི་འགྲམ་ན་བཞག་པས། མི་ཐམས་ཅད་ཆ་བས་
སྟོས་ནས་སྟོད་མི་ཆགས་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་བ་བཞིན་ཡིན། དེ་འདྲའི་མེ་འཕྲོ་ལ་
དུ་སྐྱེས་ཀྱང་དེ་མ་ཐག་སྤྱད་མེད་དུ་འཆིག་འགྲོ་བའི་གཟུགས་བོངས་ཆུང་དུ་
ཞིག་ཡིན་ན་དག་མོད། གཟུགས་བོངས་ནི་རི་རྒྱུད་ཅམ་དུ་ཏ་ཅང་ཆེན་པོ་
ཡོད། དེ་ཡང་རང་ཅག་འགའི་རྒྱུད་མཐེལ་གྱི་པགས་པ་མཆོག་པ་ཡོད་པ་
དེ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ན་ཆུང་དག་བྱས་ཆོག་ཀྱང་། དེ་ལྟར་མིན་པར་རང་ལུས་འོ་
འཐུང་གི་གྱིས་པའི་ཤ་བཞིན་དུ་ཡོད། དེས་ན་ཆ་དཔྱལ་བ་སྐྱེར་བསྟེན་བྱའི་
ལུས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་སྤྱད་བསྐྱེས། དེའང་ཤུལ་གསར་པ་ལྟར་བཟོད་བསྐྱེས་
ཆུང་བའི་སྤྱད་བསྐྱེས། སྟེན་བྱེད་ཀྱི་མེ་མཆོག་ཏུ་ཆ་བ་སོགས་ཀྱི་སྤྱད་
བསྐྱེས་གཏན་མི་བཟོད་པ་ཡོད།

དེ་ལྟ་བུའི་ཆ་དཔྱལ་ལ་བརྒྱུད་ལས། ཡང་སོས་ནི། གནས་དེར་སྐྱེས་
པ་ན་དཔྱལ་སྐྱེས་གཞན་མེད་པར་ལས་ངན་པའི་དབང་གིས་དེར་སྐྱེས་པའི་
སེམས་ཅན་རྣམས་པན་ཚུན་མཐོང་མ་ཐག་ཁོང་ཁོ་སྐྱེས་ཏེ། ལག་ཏུ་བྱུང་ཆོད་

མཆོན་ཆར་གྱུར་ནས་པན་ཚུན་བསྐྱུན་རེས་ཀྱིས་ལུས་དུམ་བུ་དུམ་བུར་
གཏུབས་ཏེ་ཐམས་ཅད་བརྒྱལ་ནས་ས་ལ་འབྱེལ། ཡང་ནམ་མཁའ་ནས་བྱེད་
རྣམས་སོས་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་པའི་སྒྲ་བྱུང་བ་ན། ཆུང་བསིལ་བུར་ལྡང་བ་
ལུས་ལ་ཕོག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ཤུས་འཐོར་བ་རྣམས་འདུས་ནས་ལུས་སྒར་
ལྟར་སོས། ཡང་སྒར་བཞིན་བྱེད་པས་ཉིན་རེར་བརྒྱལ་བ་ལ་ཞི་བའི་ཐ་སྙད་
བྱས་པའི་ཞི་ཐེངས་བརྒྱ་ཕྱག་མང་པོ་དང་། གསོན་ཐེངས་བརྒྱ་ཕྱག་མང་པོ་
བྱེད་པ་ཡོད་པས་རང་རེས་ཀྱང་ད་ལྟ་དེར་སྐྱེས་པའི་ཉམས་དང་། མཆོན་
བརྟེན་ཅིང་བརྒྱལ་བ་དང་སོས་པ་སོགས་ཀྱི་ཉམས་འདོན་དགོས། ཆེ་འདིར་
རང་ལུས་ལ་གྱི་ཆུང་དུ་ཞིག་བཅུགས་ནས་འཆི་ཐེངས་གཅིག་བྱེད་པ་ལའང་
འཇིགས་པ་དང་ན་ཆ་བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་པ་ཡོད་ན། དེར་ནི་ཉིན་རེ་ལའང་
ལན་གངས་མང་པོར་དེ་ལྟར་སྤྱོད་དགོས་ཤིང་། ཆེ་ཆད་ཀྱང་རིང་བས་སྤྲ་མ་
དེས་དཔེར་མི་མཆོན། བཤེས་སྤྱིངས་ལས། འདི་ན་ཉིན་གཅིག་མདུང་བྱང་
སུམ་བརྒྱ་ཡིས། །རབ་ཏུ་དྲག་བཏབ་སྐྱུག་བསྐྱེད་གང་ལགས་པ། །དེས་ནི་
དཔྱལ་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཆུང་དུ་ལའང་། །འོལ་ཡང་མི་དབྱི་ཆར་ཡང་མི་ཕོད་
དོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན།

ཐེག་ནག་ནི། འདི་ནས་བཟུང་དཔྱལ་བའི་སྤང་མ་ཨ་ཕ་སྤང་མགོ་དང་།
ཡག་ཤ་པག་མགོ་བེར་བ་སོགས་ཡོད་པས། དཔྱལ་སྤང་ལས་མཁན་རི་
ལྟར་ཆེ་བ། མིག་དམར་བ། འཇིགས་སུ་རུང་བ་དག་གིས་རྒྱུ་བ་སོད་ཀྱི་སྒྲ་
བསྐྱུགས་པ་ནའང་རང་འཇིགས་ཤིང་སྐྱུག་ནས་ལུས་ཞིག་འགོ་བའི་ཉམས་

འཆར། དེ་ནས་དེ་དག་གིས་བཟུང་སྟེ་ལྷགས་སྟེག་གི་ས་གཞིར་གན་རྒྱལ་
 དུ་བསྐྱེལ་ནས། ལུས་ཆེན་པོར་ལྷགས་ཐག་བསྟེགས་པས་ཐིག་མང་པོར་
 བཏབ་ནས། དེས་ཆོག་པའི་ཤུལ་དུ་ཐིག་ནག་པོ་བྱུང་བ་ན། ཞིང་བཟོ་བས་
 ཞིང་ལ་རི་ལྷ་ར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་འགའ་ཞིག་སོག་ལེས་ང། འགག་ཞིག་སྟ་
 གྲིས་གཤེག། འགའ་ཞིག་སྟེ་ལུས་གཞོག། དེ་ལྷ་ར་གཤེག་པ་ན། བན་ཚུན་
 དུ་འཐོར་བའི་ཤ་ཁམ་ཆད་དང་ཁྲག་ཐིགས་པ་ཅམ་ལྷགས་སྟེག་སྟེང་ལྷུང་བ་
 ཚུན་ལ་རང་གི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་མ་བཏང་བར་ཟེན་ཏེ་སྤྱད་བསྐྱེལ་རང་ཐོག་ཏུ་
 བྱོང་། དེར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ནི་མི་དགོ་བ་བཅུ་ཆར་དང་། མི་ལ་རྟ་ལྷག་བཏང་བ་
 སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་བྱེད་པ་ཡིན།

བསྐྱེལ་འཛོམས་ནི། དེར་སྐྱེས་པ་པལ་ཆེར་སྟོག་གཅོད་བྱས་པའི་རྣམ་
 སྟོན་ཏེ། རི་ར་ལྷག་གི་གདོང་པ་ལྟ་བུ་བན་ཚུན་གཉིས་ཀ་ནས་བརྒྱགས་ཏེ་
 གཞན་དུ་གྲོས་ས་མེད་པར་དེའི་བར་དུ་བཅི་ར། སྤར་དེ་གཉིས་བྱེ་བ་ན་རང་
 ལུས་སྤར་ལྷ་ར་སོས་ཏེ། ཡང་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་དང་། འགའ་ཞིག་ནི་
 རང་འཐག་ཏུ་བྱེ་མར་བཏགས། འགའ་ཞིག་ནི་གཏུན་དུ་ཏིལ་བརྒྱུང་བ་བཞིན་
 བརྒྱུང་། འགའ་ཞིག་ལྷགས་ཀྱི་འཇུར་མིག་ནས་འདྲེན་པ་དང་། སྤར་སྟོག་
 བཅད་སྐབས་པར་གསད་བྱ་གང་ཡིན་པ་དེའི་རྣམ་པར་ཤར་ཏེ་རང་དེའི་བར་
 དུ་འཆིར་བ་སོགས་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཡོད། དཔེར་ན། ད་ལྟ་ཞིག་སེན་མོས་
 བསད་ན། རྗེས་སུ་དཔྱལ་བར་རི་སེན་མོ་འདྲ་བའི་བར་དུ་འཆིར་ཏེ་གསོད་
 པ་འོང་གསུངས།

དུ་འབོད་ནི། ལྷགས་སྒྲེག་གི་ཁང་པ་སྒོ་མེད་པ་ཕྱི་ནང་ཀུན་ཏུ་མེ་འབར་
 བའི་ནང་དུ་བཅུག་སྟེ་སྤྱག་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཞིང་། འདི་ལས་ཐར་བའི་ཐབས་མི་
 ཉིད་སྟམ་ཡིད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཆེན་པོས་དུ་འབོད་བྱེད། དུ་འབོད་ཆེན་པོ་ནི།
 དེ་འདྲའི་ལྷགས་ཁང་ཉིས་རིམ་དུ་བཅུག་པས་སྤྱག་བསྐྱེད་ལྷབ་འགྱུར་དུ་ཆེ་
 ཞིང་། ལྷགས་ཁང་གཅིག་ལས་ཐར་གྱང་གཅིག་ལས་མི་ཐར་སྟམ་བའི་སྤྱག་
 བསྐྱེད་། དེར་སྒྲེ་བའི་རྒྱ་ནི། མི་དགོ་བ་བཅུ་ཀ་དང་། ཆང་བག་མེད་དུ་འཐུང་
 བ་རྣམས་ཀྱིས་བྱེད་དེ། མདོ་ལས། ཆང་འཐུང་དུ་འབོད་གནས་སུ་སྒྲེ། །ལྱུང་
 མཁན་དེ་ཡི་འཁོར་དུ་སྒྲེ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་གསུངས། ཆ་
 བ་ནི། ལྷགས་ཀྱི་གསལ་ཤིང་མེ་འབར་བས་འཕོངས་ནས་སྒྲེ་བོའི་བར་ཕྱག་
 ཉི་ནང་ཁྲོལ་ཐམས་ཅད་ཆོག་ཅིང་། ཁ་མིག་སོགས་ནས་མེ་ལྷེ་ལྷབ་ལྷབ་ཏུ་
 འབར་ཏེ་བསྒྲེག་པ་དང་། ཟངས་ཀྱི་སྒྲོད་ཆེན་པོར་ཁོ་ཆུ་བསྐྱོལ་བའི་ནང་དུ་
 འཆོད་པ་དང་། ཡང་རུས་པ་ལྷུ་བསྐྱེགས་ནས་ལུས་སྒར་ལྟར་སྒྲེ། སྒར་དེ་
 བཞིན་དུ་འཆོད་པ་སོགས་བྱེད་པའོ།

རབ་ཏུ་ཆ་བ་ནི། དེ་ལས་ཉིས་འགྱུར་གྱིས་ཆ་ཞིང་། ཤ་རྒྱས་ནང་ཁྲོལ་
 ཐམས་ཅད་ཆོས་ཤིང་རྒྱར་ཏེ་རུས་པ་འབར་ཞིག་ཏུ་ལུས་པ་ན་སྒར་བཞིན་
 ལྷུ་བསྐྱེགས་ནས་སོས་པ་སོགས་དང་། འགའ་ཞིག་ལུས་རིང་པོར་གྱུར་པ་
 ལྷགས་སྒྲེག་ལེབ་མོས་དཀྱི་བ་དང་། ཁ་ཅིག་ལྷགས་སྒྲེག་གི་སྤྱད་པས་ལུས་
 དཀྱིས་ཏེ་བཅིངས་པས་ལུས་ཀྱི་ཤ་རུས་རྣམས་ཟན་འཆོར་བ་བཞིན་བྱེད་
 རོན་པ་དང་། ཁ་ཅིག་ལྷགས་ཀྱི་གསལ་ཤིང་མེ་འབར་བའི་རྩེ་གསུམ་གྱིས་

འཕོངས་ནས་སྤྱི་གཙུག་བར་སྤྱད་བ་དང་། ལྷེ་དཔག་ཚད་མང་པོར་འཐེན་
ནས་དེའི་སྤྱི་ཐོང་ག་ཞོལ་གྱིས་སྤོང་བ་སོགས་དང་། འགའ་ཞིག་སྤྱད་ས་
སྤྱི་གཙུག་ལེད་ལྷ་བྱ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་རང་ལུས་དཔེ་ཆ་བཞིན་བསྐྱམ་བ་
སོགས་སྤྱད་བསྐྱེད་སྤྱི་གཙུག་རིགས་མི་འདྲ་བ་ཞིན་ཏུ་མང་། ལྷས་བྱིན་
གྱི་འཁོར་ཀོ་ཀ་ལི་ཀ་འདིར་སྤྱི་ས་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱང་སྤྱུལ།

མནར་མེད་ནི། བདེ་བའི་གོ་སྐབས་མེད་པར་ཆ་དཔྱུལ་གོང་མ་ཐམས་
ཅད་ལས་ཆེས་ཆེ་བའི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཅན་ཞིག་སྟེ། ང་ཆོས་མེད་ནང་དུ་དོ་
དང་སྤྱད་ས་སོགས་བསྤྱད་ས་བ་ན་མེ་དང་དབྱེར་མེད་ལྷར་འབྱུང་བ་བཞིན་
དཔྱུལ་བ་འདིར་སྤྱི་ས་བ་རྣམས་མེ་དང་ལུས་དབྱེ་བ་མི་བྱེད་ལ། ཉམ་ཐག་
བའི་སྐད་ཅུང་གྱིས་སེམས་ཅན་ཡིན་པར་ཤེས་བ་ཅུང་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཡང་
སྤྱི་གཙུག་བཞི་མཆོམས་བརྒྱད་སྟེང་འོག་གཉིས། ལུས་ཀྱི་ནང་སྟེ་མེ་བཙུ་
གཅིག་གིས་མཆོད་མེད་སྤོང་ཤིང་ལྷར་འཆིག་བ་སོགས་སྤྱད་བསྐྱེད་ལ་
ཆ་དཔེ་དེ། བཤེས་སྤྱི་ཐོང་ལས། བདེ་བ་ཀུན་གྱི་ནང་ན་སྤྱི་ཐོང་ལ། བདེ་
བའི་བདག་པོ་བྱིད་པ་རི་ལྷ་བར། །དེ་བཞིན་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀུན་གྱི་ནང་ན་ནི།
།མནར་མེད་དཔྱུལ་བའི་སྤྱད་བསྐྱེད་རབ་མི་བཟད། །ཅེས་གསུངས་བ་ལྷར་
རབ་ཏུ་ཆ་བ་ཡན་གྱི་ཁམས་གསུམ་པོའི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་ས་
བ་ལས་ཀྱང་མནར་མེད་གྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་འདི་ཆེ་བ་ཡོད།

དཔྱུལ་བར་སྤྱད་བསྐྱེད་དེ་འདྲ་ཡོད་ཀྱང་རང་ཅག་དེར་མ་སྤྱི་ས་ཅུང་
འོང་སྟུང་ན། ཆེ་འཕོས་མ་ཐག་དཔྱུལ་བ་དེ་འདྲར་མི་སྤྱི་བའི་ངེས་བ་གཏན་

ནས་མེད་དེ། རང་རེ་ལ་ངན་སོང་དུ་མི་འགྲོ་བའི་གདེང་ནི་མེད། དཔྱལ་བར་
སྒྲིལ་བུ་གྱི་རྒྱ་ནི་བསགས་ལ་མ་ཉམས་པ་སྟོབས་ཆེན་མང་པོ་ཡོད་དེ། མི་
དགོ་བཅུ་གང་རུང་ཆེ་བ་རེ་བྱས་པས་དཔྱལ་བ། འབྲིང་རེ་རེས་ཡི་དྲགས།
ཆུང་དུ་རེ་རེས་དུད་འགྲོར་སྒྲིལ། དཔྱལ་བར་ཡང་སོ་ཐར་གྱི་ཉེས་བྱས་ཁྲད་
དུ་བསད་པས་ཡང་སོས་སུ་སྒྲིལ་བ་ནས། བམ་པ་ཁྲད་དུ་བསད་ན་མནར་མེད་
དུ་སྒྲིལ་བར་གསུངས་པའི་བར་སྒྲོར་དགོས། རང་ཅག་གི་རྒྱུད་ལ་སོ་ཐར་དང་
སྒྲགས་གྱི་ཉེས་ལྟར། བྱང་སེམས་ལ་ཁྲོས་པ། ལྷ་མར་མ་གྲུས་པ་སོགས་
ཉེས་པ་ཆ་བས་ཆེ་བ་ཏུ་ཅང་མང་པོ་ཡོད། གསང་སྒྲགས་གྱི་ཅ་ལྟར་བྱང་ན་
བཤགས་སྒྲོམ་སོགས་གྱི་སོར་མ་ཆུད་པའི་བར་གྱི་སྐད་ཅིག་མའི་གྲངས་དང་
མཉམ་པའི་བསྐྱལ་བར་མནར་མེད་དུ་སྒྲིལ། སོ་ཐར་གྱི་ལྟར་བ་སྒྲེ་ལྟར་ཁྲད་དུ་
བསད་དེ་བཅས་མཆ་མས་ལས་འདས་པས་ནི་རིམ་བཞིན་ཆ་དཔྱལ་བརྒྱུད་
ཀར་སྒྲིལ་བའི་ལས་བསགས་ཟེན་ལ། དེ་ལྟར་སྒྲིལ་ན་ལས་ངན་གྱི་འབྲས་བུ་
མ་བཟང་བར་དུ་ལུས་དང་རྣམ་ཤེས་གྱི་འབྲེལ་བ་ཆད་མི་ཐུབ་པར་སྒྲུག་བསྐྱལ་
སྒྲོང་དགོས་ཏེ། བཤེས་སྤྲོངས་ལས། དེ་ལྟར་སྒྲུག་བསྐྱལ་ཤིན་ཏུ་མི་བཟང་
ལོ། །བྲེ་བ་ཐུག་བརྒྱར་ཉམས་སུ་སྒྲོང་ཡང་ནི། །རི་སྤྱིད་མི་དགོ་དེ་བཟང་མ་
གྱུར་པ། །དེ་སྤྱིད་སྒོག་དང་བྲལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན།

ཆེ་ཆད་ཀྱང་དུས་ཆེས་རིང་བར་གནས་ཏེ། ཆ་དཔྱལ་བརྒྱུད་ནས་ཆེ་
ཐུང་ཤོས་ནི་ཡང་སོས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་རང་རེ་མིའི་ལོ་ལྷ་བཅུ་ལ་རྒྱལ་ཆེན་
རིགས་བཞི་པའི་ལྟའི་ཞག་གཅིག་ །དེ་སུམ་ཅུ་ལ་ལྷ་བ། དེ་བཅུ་གཉིས་ལ་

ལོར་བཅིས་པའི་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་ནི་རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞི་པའི་ཆོ་ཆད་དང་། དེ་
 ཡོངས་རྫོགས་ལ་ཞག་གཅིག་ཏུ་བྱས། དེ་སྤྱི་ཙམ་ཙམ་ལྟ་བུ། དེ་བཙུ་གཉིས་
 ལ་ལོར་བཅིས་པའི་རང་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་ནི་དཔྱལ་བ་ཡང་སོས་པའི་ཆོ་ཆད་ཡིན་
 ཞིང་། དོན་ལ་མི་ལོ་ཁྲག་ཁྲིག་ཆེན་པོ་གཅིག་དང་། ཁྲག་ཁྲིག་དྲུག་ །ཐེར་
 འབྱམ་ཆེན་པོ་གཉིས་བཅས་སྤྱབ། འངས་དཔལ་ཞལ་ལྷང་པར་རྟོང་དུ་ཐེར་
 འབྱམ་ཆེན་པོ་དྲུག་གསལ་བ་པར་སྒྲོན་ཡིན་པས། འདི་ཞལ་ལྷང་མེ་རུའི་
 པར་མ་དང་། ལྷོ་བརྒྱད་ལམ་རིམ་ལྷར་བྱ་དགོས། དེ་ལྷ་རུའི་ཆོ་དཔྱལ་དེ་
 དག་དཔག་ཆད་མང་པོའི་པ་རོལ་ན་ཡོད་མདོག་ཁ་བ་ལྷ་རུར་སྤང་ཡང་། རང་
 དང་ངན་སོང་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ཐག་རིང་པོ་མེད་པར་དབྱགས་གྲུ་གྲུ་བ་འདི་
 ཅམ་ཡིན་པས། ཞིབ་ཏུ་བསམ་ན་ལོ་རྗེས་མ་ཅམ་དང་སངས་ཉིན་ད་ཆོད་ཅམ་
 ལའང་རང་དཔྱལ་བ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཏུ་མི་སློབ་པའི་ངེས་པ་མེད། དེ་ལྷར་སློབས་
 འདུག་ན་རི་ལྷར་བྱེད། ད་ལྷ་རང་རེ་ལུས་ལ་མེ་བཅས་བསྐྱེད་པ་དང་། ཁབ་
 བཙུགས་པ་ཅམ་ཡང་མི་བཟོད་ན། དཔྱལ་བ་དེ་འདྲར་སྒྲེས་ཆོ་རི་ལྷར་བཟོད།
 བཀའ་གདམས་གོང་མས་གསུངས་པ་ལྷར་རང་རེའི་རྐང་པ་ཡ་གཅིག་མི་
 ཡུལ་དང་། ཡ་གཅིག་དཔྱལ་བའི་བྲངས་པོ་ཆེའི་ཁར་བཞག་ཟེན་པ་དང་འདྲ་
 བར་དཔྱལ་བར་སྒྲེ་བའི་རྒྱ་བསྐྱབས་ཆར་བ་ཡིན། ངན་འགྲོར་སྒྲེས་ཟེན་ན་
 དེ་ལས་ཐར་བའི་ཐབས་དང་སྐྱབས་གང་ཡང་རྟོད་ཐབས་མེད་པས། དེར་མ་
 སྒྲེས་གོང་ཆེའི་ལྷག་མ་རུང་བདག་ནས་པའི་སྐྱབས་འདིར་རབ་སངས་རྒྱས་
 པ་དང་། འབྲིང་གྲུབ་པ་ཐོབ་པ་སོགས་མ་རྒྱང་ཡང་། མ་མཐའ་ངན་སོང་གི་སྒྲེ་

བ་ལྟོག་ཐབས་བཤགས་པ་སོགས་ལ་འབད་དགོས་གསུངས།

གཉིས་པ་ཉི་འཁོར་བ་ནི། ཆ་དཔྱལ་གྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་ལྷགས་རིས་བསྐྱོར་
བ་ལྟར་ཆ་དཔྱལ་བའི་འཁོར་མེ་མ་ཟུར་གྱི་འོབས། རོ་ལྷགས་གྱི་འདམ། སྤྱི་
གྲིས་གཏམས་པའི་ཐང་། འབྱུར་བྱེད་གྱི་ཆུ་ཁྲུང་རབ་མེད་དེ་བཞི་ཡོད། དེ་
ཡང་ཆ་དཔྱལ་དུ་སྒྲིམ་པ་དག་ནམ་ཞིག་ལས་ཅུང་ཟད་བསྐྱབ་དུ་སོང་བ་ན་
དཔྱལ་བ་ཆེན་པོ་ལས་ཐར་ནས་ཉི་འཁོར་བའི་དཔྱལ་བར་འགོ་བ་དང་། དང་
པོ་ནས་དེར་སྒྲིམ་བ་གཉིས་ཡོད་པས་འགའ་ཞིག་ཆ་དཔྱལ་ལས་ཐར་རན་
པ་ན། གྲོས་པའི་བསམ་བ་རྙེད་དེ་སྒྲིམ་སྤྱིར་ཐོན་ཏེ་འོངས་པའི་ཆེ། མེ་
མ་ཟུར་གྱི་འོབས་སུ་སྒྲེབས་ཏེ་རྒྱང་པ་ལུས་མོ་མན་རྒྱབ་ནས་འཆིག་ཅིང་།
སྒྲར་འདེགས་པ་ན་སོས། དེ་ལྟར་གོམ་པ་རེ་རེ་སྒྲོས་རིམ་བཞིན་རྒྱང་པ་རེ་
བསྐྱེག། །དེ་ལྟར་སྤྱག་བསྐྱལ་ཆེན་པོས་མནར་བཞིན་དུ་དེ་ལས་ཐར་དུ་རེ་
བས་ལོ་འབྱམ་སྤག་མང་པོར་མེ་ཟུར་བརྒྱལ་བརྒྱལ་ཏེ་སོང་བ་ན། ནམ་ཞིག་
དེ་ལས་ཐར་ཏེ་ཡང་རོ་ལྷགས་གྱི་འདམ་དང་སྤང་ནས། དེར་སྒྲིམ་མན་ཆད་རྒྱབ་
སྤྱི་འགོ་ལྟོག་བྱེད་ཅིང་། འབྱུ་མཆུ་རྣོན་བྱ་བ་ཁབ་ལྟ་བུ་མང་པོས་ལུས་ཁྲིལ་
མ་བཞིན་ལུག་སྤྱི་བ་བར་བྱེད། ད་དུང་དེ་ལས་ཐོན་རིས་ལོ་འབྱམ་སྤག་མང་
པོར་བརྒྱལ་ཏེ་སོང་བས། ལྷགས་གྱི་སོ་གྱི་རྣོན་པོ་ལྟ་བུ་ཅེ་མོ་བྱེན་དུ་བསྐྱན་
པ་འབའ་ཞིག་གིས་གང་བའི་སྤྱི་གྲིས་གཏམས་པའི་ཐང་དུ་སྒྲེབས་ནས། དེས་
རྒྱང་པ་བཅད་ཅིང་ལུག་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་ཡུན་རིང་སྤྱོད་སྤྱི། རིང་ཞིག་ནས་དེ་
ལས་སྤྱིར་ཐར་བ་ན། རལ་གྱི་ལོ་མའི་ནགས་ཆལ་དང་སྤང་དེ། དེར་སྒྲོན་ཤིང་

དུ་འཁྱུལ་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་སྤྱོན་བ་ན། ལོ་མ་རལ་གྱིར་གྱུར་བ་རྣམས་ལྷགས་
 ཏེ་ལུས་གཏུབ་བ་དང་། ཡང་གསོས་བ་སོགས་ཀྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་མཐོང་། དེ་ནས་
 ཐོན་བ་ན། ཞལ་མ་ལིའི་སྒྲོང་པོ་ཞེས་བ་ལྷགས་ཀྱི་སོ་རྟོན་མང་པོ་ཡོད་བ་དང་
 སྤང་དེ། དེའི་ཅེ་ནས་རང་གི་སྤྱོད་དང་གྲོགས་སོགས་སྤྱིང་ཉེ་བཅེ་གཏུང་ཅན་
 དག་གིས་འབོད་བར་ཐོས་ཏེ། དེ་ལ་ཡར་འཛེགས་བས་ལྷགས་སོ་མང་པོ་
 ཡོད་བ་རྣམས་ཅེ་ཐུར་དུ་བསྟན་ཏེ་ལུས་གཏུབ་ཅིང་སྤྱད་བ་སོགས་ཀྱི་སྤྱད་
 བསྐྱེད་མཐོང་བཞིན་སོང་སོང་ནས་ཅེར་སླེབ་བ་ན། བྱ་འཛེགས་སུ་རུང་བ་
 དག་གིས་མིག་དང་སྒྲུབ་བ་སོགས་འདྲུ་ཞིང་ཟ། ཡང་གཏུབ་ནས་འབོད་བ་ན།
 མར་བབས་བས་ལྷགས་སོ་གྲུ་དུ་བསྟན་ཏེ་ལུས་སྤྱད་ཅིང་། ཅ་བར་སླེབས་
 པའི་སྐབས་ཁྱི་དང་གཅན་གཟན་སོགས་ཀྱིས་རྒྱུ་བ་ནས་ཡར་བར་བྱེད་
 བ་སྟེ་ལས་མ་བཟང་བར་དུ་འབབ་འཛེགས་བྱེད་པའི་སྤྱད་བསྐྱེད་མཐོང་ཚུ་ལ།
 འདིའི་མཆོན་ཆའི་གཞོད་བ་འབབ་བ་གསུམ་གཅིག་ཏུ་བཅེ་དགོས་གསུངས།
 དེ་དག་ལས་ཐར་ནས། ཚུ་སྒྲུང་རབས་མེད་ཀྱི་ནང་དུ་སླེབ་བ་ན། འགྱུར་བྱེད་
 ཀྱི་ཚུ་བོ་མེ་དང་འདྲེས་པའི་ནང་དུ་རང་ལུས་སྤྱོད་མ་ཚུ་ཁོལ་དུ་བཏབ་བ་
 ལྟར་བསྐྱེད་ཅིང་འཆོད་པའི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཡུན་རིང་མཐོང་དགོས་ཤིང་། རང་རེ་
 རྣམས་ཆ་དཔྱུལ་དེ་རྣམས་སུ་སྤྱོད་ཆོག་ཆོག་ལྟ་བུར་ཡོད་པས། ད་ལྟ་ནས་དེ་
 འདྲར་མི་སྤྱོད་པའི་ཐབས་དགོ་སྤྱོད་གི་སྤྱོད་དོར་ལ་འབད་བ་གལ་ཆེ།

གསུམ་བ་གང་བའི་དཔྱུལ་བའི་སྤྱད་བསྐྱེད་བསམ་བ་ལ། གང་དཔྱུལ་
 བོ། ཆ་དཔྱུལ་དེ་དག་གི་ཐད་ཀ་བྱང་སྤྱོད་སུ་ཡོད་ཅིང་། དེའི་སྤྱོད་རང་

ཅག་གི་ས་འདིར་གང་ངད་ཆེ་བ་བྱུང་བ་ཡིན། གང་དཔྱལ་རྣམས་སྟེང་འོག་
 ཏུ་དཔག་ཆད་ཉིས་སྟོང་ཉིས་སྟོང་གིས་ཆོད་ཅིང་གནས་སོ། །འོ་ན་ཆ་དཔྱལ་
 རྣམས་དཔག་ཆད་བཞི་སྟོང་གིས་ཆོད་ཅིང་གནས་པས་གང་དཔྱལ་རྣམས་
 དང་ཐད་ཀར་མི་འགྲིག་ས་སྟམ་ན། ཆ་དཔྱལ་རྣམས་ས་གཞི་ནས་ས་གཞིའི་
 བར་དུ་དཔག་ཆད་བཞི་སྟོང་རེ་ཡོད་ལ། གང་དཔྱལ་གྱི་གངས་རིའི་དཔངས་
 སུ་དཔག་ཆད་ཉིས་སྟོང་རེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཆ་དཔྱལ་རྣམས་དང་དང་ཐད་མ་
 ཡིན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེར་སྐྱེ་བར་ཉེ་བ་ན། འཆི་ཁར་རེག་བྱ་གང་བ་ཞིག་
 འདོད་ནས་དེའི་ལས་ལ་གསོས་བཏབ། བར་དོ་མི་ལམ་མིས་པ་བཞིན་དུ་
 སྟོང་ནས། གཉིད་སད་པ་ལྟར་གང་དཔྱལ་དུ་སྐྱེ། དེའི་གནས་ནི་གངས་རི་
 དཔག་ཆད་དུ་མ་རེ་ཡོད་ལ། ཉི་ཟླའི་སྒྲུང་བ་དང་མེ་འོད་སོགས་མེད་པས་
 ལག་པ་བརྒྱུད་བསྐྱམ་ཅམ་ཡང་མི་མཐོང་བའི་ཐུན་པ་ནག་པ། ས་གཞི་འབྲག་
 རོམ་དང་། སྟེང་ནས་བུ་ཡུག་འཛུབ་ཅིང་། བར་ནས་རྒྱུད་གང་མོ་ལྷང་། རྩོ་བའི་
 ཐབས་མེད་དང་ཉི་མ། གོས་སྟན་སོགས་ཅུང་ཟད་གྲང་མེད།

དེ་ལྟ་བུའི་གང་དཔྱལ་ལ་བརྒྱད་དེ། རིམ་བཞིན་གང་དཔག་ནས་ལུས་
 ལ་ཆུ་བྱར་སྐྱེ་བས་ཆུ་བྱར་ཅན་དང་། དེ་ལས་གྲང་གང་བས་ཆུ་བྱར་རྣམས་
 རྫོལ་ཏེ་ཁྲག་དང་ཆུ་སེར་འཛག་པས་ཆུ་བྱར་རྫོལ་བ་དང་། དེ་ལས་གང་དུ་
 སོང་ནས་ལུས་རྫོལ་རེངས་ཏེ་འབྲུལ་བསྐྱོད་མི་བྱས་པར་ཁ་ནས་ཨ་ཆུ་
 འབའ་ཞིག་ཟེར་བ་ཅམ་ལས་གཞན་གང་ཡང་སྤྲོ་མི་བྱས་པར་སྟོད་པ་དང་། དེ་
 ལས་གྲང་གང་དུ་སོང་ནས་དེ་ཡང་སྤྲོ་མི་བྱས་པར་ཀན་གྱི་སྤྲུག་ནས་གྱི་རྩད་

ཟེར་སྐྱ་ཆུང་དུ་ཅམ་འབྱེན་བ་དང་། དེ་ནས་སྐྱ་དེ་ཡང་འབྱེན་མི་རྒྱས་བར་ཁ་
གདངས་ཅམ་རེ་བྱས་སོ་ཐམ་སྟེ་འབྱེག་བ་དང་། དེ་ལས་གྲང་གྲང་བས་ལུས་
རོ་ལྷ་ར་གྱུར་ཅིང་། མདོག་སྟོ་ལ་ཁག་སྐྱ་དང་བཅས་ཏེ་ལྷ་ལྷ་ལ་ལྷ་ར་གས་བ་
དང་། དེ་ལས་གྲང་ནས་ལུས་ཤུ་དམར་པོ་བརྒྱ་ལྷ་ར་གས་བ་དང་། དེ་ལས་
གྲང་མང་བའི་ཁ་བརྒྱ་དང་སྟོང་དུ་བརྒྱ་ལྷ་ར་ལས་ཆེར་གས་བ་རྣམས་སོ། །ཨ་
ཆུ་ཟེར་བ་མན་ཆད་ལ་གངས་རི་དང་འབྲུག་པའི་ཐང་ལ་དཔྱལ་བ་པའི་ལུས་
མཆོད་རྟེན་ལ་སྤྲ་བཏབ་བ་ལྷ་ར་འབྱུང་ནས་གཡོ་འགྲལ་མེད་པར་རེངས་
ཤིང་། སྟོ་བ་སྤྱིངས་ལས། ལྷ་གས་བ་དཔེ་མེད་རུས་བ་ལ་ཡང་ཐིངས་བ་ཡིས།
།ལུས་སྤྱེབས་འདར་ཞིང་བསྐྱར་ནས་ཀྱམ་ཀྱམ་པོར་འདུག་པ། །ཆུ་བྱར་བརྒྱ་
བྱང་རྟོལ་བ་ལས་སྤྱིས་སྟོག་ཆགས་ཀྱིས། །ཐོས་ཤིང་དབྱང་ནས་ཞག་དང་
ཆུ་སེར་རྒྱང་བཅས་འཛིག་ །ཅེས་བ་ལྷ་ར་ལུས་ཀྱི་སེར་ཀ་ནས་བབས་པའི་
ཆུ་སེར་ལ་འཁོར་བའི་སྤྱང་བྱ་དུག་གི་མཆུ་ཅན་དུ་མས་གཅེས་བ་དང་། བྲག་
ཐིགས་བ་སར་ལྷ་ར་བའང་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་མ་བཏང་བས་འབྲུགས་ཤིང་གས་
པའི་སྤྱད་བསྐྱལ་སྟོང་བ་དང་། ད་དུང་དེའི་སྟེང་རིམས་ནད་སྣ་ཆོགས་པས་
མནར་བ་སོགས་ཀྱི་སྤྱད་བསྐྱལ་ཡོད།

དེར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ནི་སྐྱེས་རབས་ལས། མེད་པར་ལྷ་བ་ཆེ་རབས་ཕྱི་མ་
ལ། །གནས་བ་དེ་ན་ཐུན་ནག་རྒྱང་གྲང་ལྷ་དང་། །དེས་ནི་རུས་བའང་འཛིག་
པའི་ནད་སྟོང་ན། །བདག་ལ་པན་འདོད་སྤྱ་ཞིག་དེ་རུ་འཇུག་ །ཅེས་གསུངས་
བ་ལྷ་ར་ལས་འབྲས་སོགས་མེད་པར་ལྷ་བའི་ལྷ་ལོག་ཆད་ལྷ་འཛིན་བ་སོགས་

ཡིན། གཞན་ཡང་རང་ཅག་ལ་དེར་སྒྲིམ་བའི་རྒྱ་བསགས་ལ་མ་ཉམས་པ་མང་
པོ་ཡོད་དེ། གཞན་གྱི་གོས་འཕྲོག་པ་དང་། ཉེན་གྱི་ན་བཟའ་བཤུས་པ། ཞིག་
ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཅན་འབྲུགས་གྱིར་བཏང་བ་སོགས་ཡིན། ཆེ་ཆད་ནི།
སའི་དངོས་གཞིར་སེམས་ཅན་དཔྱུལ་བ་ཆེན་པོར་སྒྲིམ་པའི་སེམས་ཅན་
རྣམས་ལས་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་སྤྱེད་བྱེད་ཞུགས་པར་གསུངས་པ་དང་། ཡང་མཛོད་
ལས། ཉིལ་སྤྱང་ནང་ནས་ལོ་བརྒྱ་ན། ཉིལ་གཅིག་སྤྱང་བས་བཟད་གྱུར་པ།
ཁུ་བུར་ཅན་གྱི་ཆེ་ཡིན་ཏེ། གཞན་གྱི་ཆེ་ནི་ཉི་ཤུས་འགྱུར། ཞེས་པ་སྟར་
ཡུལ་མ་ག་རྟའི་ཁལ་བརྒྱད་ཅུ་འགྲོ་བའི་བང་བ་ནས་ལོ་བརྒྱ་བརྒྱ་ན་ཉིལ་རེ་
སྤྱིར་བཏོན་པས་ཉིལ་མ་ལུས་པ་བཟད་པ་དགོས་ཤིང་། ཉིལ་ཕུལ་གང་ལ་ཆིག་
ཁྲི་ལྔ་སྟོང་ཅུ་ཡོད། དེ་གང་དཔྱུལ་དང་པོ་ཁུ་བུར་ཅན་གྱི་ཆེ་ཆད་དེ། འོག་
མ་རྣམས་ནི་དེ་ལས་ཉི་ཤུ་ཉི་ཤུ་འགྱུར་གྱིས་རིང་བར་གསུངས།

བཞི་པ་ནི་ཆེ་བའི་དཔྱུལ་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་བསམ་པ་ནི། དཔྱུལ་བ་དེ་
ནི་མི་ཡུལ་དང་རྒྱ་མཚོའི་འགྲམ་སོགས་སུ་ཡོད་ཅིང་། སྟོན་ཆོང་པ་འགའ་
ཞིག་གིས་འཕགས་པ་དགེ་འདུན་འཛོེ་རྒྱ་མཚོའི་སྤྱིང་དུ་གདན་དངས་ཏེ་
བྱོན་པ་ན། སྐབས་ཞིག་ནས་ཆོང་པ་གཞན་རྣམས་སྟོན་ལ་ཐལ་ཏེ། འཕགས་
པ་ཉིད་རྒྱ་མཚོའི་འགྲམ་དུ་རྒྱ་གིས་བྱོན་པས་གཙུག་ལག་ཁང་ཡིད་དུ་འོང་
བ་ཞིག་ན་དགེ་འདུན་ལྔ་བརྒྱས་གདན་དངས། ཉིན་གྲང་དུ་དགེ་སྟོང་རྣམས་
འཐབ་ཅིང་། ཉིན་གྲང་ཡོལ་ནས་སྤར་བཞིན་གྱུར་པ་གཟིགས་ཤིང་། དེའི་རྒྱ་
དྲིས་པ་ན་སྟོན་འོད་སྤྱང་གི་བསྟན་པ་ལ་དགེ་སྟོང་དེ་རྣམས་གྱིས་གདུགས་

ཆོད་སྐབས་མ་འཆམ་པར་འཐབ་ཚུད་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཟེར་བ་དང་།
 གཞན་ཡང་རྩིག་པ་དང་། ཀ་བ་དང་། གཏུན་དང་། ཐག་པ། ཕྱགས་མ། ཚུ་རྒྱས་
 སྒྲེལ་བ། སྤྱ་བ་ལྟ་བུའི་དཔྱལ་བ་ཡང་གཟིགས་ནས་སྤྲོད་ཏེ། ལྷ་ཀ་ཐུབ་
 ལ་ཞུས་པ་ན། ཀ་བ་ལྟ་བུ་སོགས་སྤྲོད་སྤྲོད་ཆོས་སྐབས་ཞུས་པ་བཞིན་དང་།
 གཏུན་ལྟ་བུ་ཡང་འོད་སྤང་གི་བསྟན་པའི་དུས་དགེ་སྤོང་གིས་དགེ་ཚུལ་ལ་
 ཁྲིམ་ནས་གཏུན་དུ་འཇུག་རྒྱ་ཞེས་ཆོག་རྒྱ་སྤྲོད་པའི་འབྲས་བུ་དང་། འདི་
 དག་སངས་རྒྱས་འོད་སྤང་གི་བསྟན་པ་ནས་ད་ལྟའི་བར་སྤོང་བར་གསུངས་
 ཚུལ། གཞན་ཡང་སྤྲོས་ཅམ་ནས་རྣ་བ་ལ་རིན་པོ་ཆའི་རྒྱན་གསེར་གྱི་དོང་
 ཅེ་བྱེ་བ་རི་བའི་རྣ་ཆ་བཏགས་པའི་དེད་དཔོན་རྣ་བ་བྱེ་བ་རི་ལོར་བུ་ལེན་དུ་
 ཆས་ཏེ་སྤྲོད་འཁོར་བ་ན་རྒྱ་མཆོའི་འབྲམ་དུ་ངལ་ནས་གཉིད་དུ་སོང་བས།
 ཆོང་པ་གཞན་གྱི་རྗེས་སུ་ལུས་ནས་གཉིད་སད་པ་ན་རྒྱང་འཚུ་བས་གྱིས་
 ལམ་བསྐབ་སྟེ་མི་སྤང་ཞིང་། ཁལ་འགོལ་སའི་བོང་བུ་ཡང་བརྟེན་ཆེས་པས་
 རྗེ་འཇུག་ཏེ། ལམ་མ་རྟེན་པ་ན་འབྲམས་ཏེ་སྤྲོད་པས། ཁང་པ་གཞལ་མེད་
 ཁང་ལྟ་བུ་གཅིག་ན། མི་ཞིག་ལ་ལྟ་མོ་བཞིས་བསྐྱོར་ནས་མཆན་མོར་སྟེ་
 བདེ་སྤྱོད་འབྲ་བ་སྤོང་། ཉིན་མོར་ཕྱགས་སྟེག་མེ་འབར་བའི་ཁང་པར་གྱུར་
 ཅིང་བུད་མེད་བཞི་བྱི་སྟེ་མོ་བཞིར་གྱུར་པས་སྤྲོས་པ་དེ་ཁ་སྐབ་དུ་བསྐྱེལ་ཏེ་
 འཁ་ཁམ་ཁམ་བཅད་ཅིང་ཟ་བ་གཟིགས། ཡང་ཉི་མ་རྒྱབ་པ་དང་སྤྲོད་བཞིན་
 མཐོང་ནས་མི་དེ་ལ་རྒྱ་རྗེས་པས། སྤྲོད་གནས་པའི་གྲོང་བྱིར་དུ་བཞུགས་པར་
 གྱུར་སྐབས་འཕགས་པ་ཀ་རྒྱ་ཡ་ནའི་བཀའ་ལྟར་མཆན་མོར་སྤྲོད་གཅོད་མི་

བྱེད་པའི་སྒྲིམ་པ་སྤང་། ཉིན་མོར་དེ་ལོན་མ་རུས་པར་སློག་བཅད་པའི་འབྲས་
བུ་ཡིན་པར་སྒྲིམ་ཤིང་། གནས་པའི་གྲོང་སྲེར་དུ་ངའི་བུ་བཞུན་པ་ཞིག་ཡོད་
པ་ལ་སློག་གཙོད་མི་བྱེད་པ་དང་། འཕགས་པར་བསོད་སྒྲིམས་ཕུལ་ནས་
ང་ལ་དགོ་ཅ་བསྟོད་གོས་ཞེས་པའི་གཏམ་བསྐྱར། ཡིད་ཆེས་པའི་བྱིར་རལ་
གྱིའི་འཛོག་གནས་སུ་གསེར་བུམ་པ་གང་སྤྲས་ཏེ་ཡོད་པར་སྒྲིམ་པ་དང་།
ཡང་བྱོན་པ་ན། ཁང་བཟང་ཞིག་ཏུ་སྐྱེས་པ་བྱེད་མེད་གཟུགས་བཟང་བ་
གཉིས་དགའ་མགུར་ཅེ་ཞིང་བདེ་སྐྱིད་ལ་སྦྱོད་ཅིང་ཡོད་པ་ལ། ཉིན་མཚན་
སྤྲ་མ་ལས་གོ་སྒྲོག་སྟེ། བྱེད་མེད་དེ་སྤྲལ་དུ་གྱུར་པས་སྐྱེས་པ་དེའི་སྤྱི་བོ་ནས་
བ་བ་ཞིག་གཟིགས། སྐྱེས་པ་དེ་ལ་རྒྱ་རིས་བས། གནས་པའི་གྲོང་གི་བུམ་
ཟེར་གྱུར་སྐབས་བདག་གིས་བྱི་བོ་བྱེད་པ་ལ། ཀ་རྒྱ་ཡ་ན་ལས་ཉིན་མོ་བྱི་བོ་
མི་བྱེད་པའི་སྒྲིམ་པ་སྤངས་ཅམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་སྒྲིམ་ཤིང་། གནས་
པའི་གྲོང་ན་བདག་གི་བུ་ཞིག་ཡོད་པ་ལ་གསུང་བར་མཛོད་ཅེས་གཏམ་སྤྲ་
མ་བཞིན་བསྐྱར་ཏེ། ཡིད་ཆེས་པའི་བྱིར་ཐབ་གྱི་འོག་ཏུ་གསེར་བུམ་པ་གང་
སྤྲས་ནས་ཡོད་པ་སྤྲས། ཡང་བྱོན་པ་ན། བྱི་ཞིག་གི་རྒྱང་པ་བཞིར་ཡི་དྲགས་
རེ་བཏགས་པ་ཞིག་གྱང་གཟིགས་པ་སོགས་གྱི་སྒྲོན་བྱུང་བཅས་སྐུལ་ཏེ། དེ་
འདྲ་བའི་དཔྱལ་བ་ཉི་ཆེ་བ་ཡོད་པ་ཡིན།

མི་ཡུལ་ནའང་ཡོད་དེ། སྤར་རྒྱ་གར་དུ་ཆེ་དང་ལྡན་པ་དཔལ་ལྡན་ཉིན་
མོར་སྦྱོད་དུ་འགོ་བའི་སྐབས། བཞུན་པ་ཞིག་བར་སྤང་དུ་གཟུགས་ཁང་
བཟང་ཅམ་པ་ལ་མེ་དམར་ཁུར་ཁུར་འབར་བ་ཞིག་ཏུ་སྐྱེས་པར་གཟིགས་པ་

དང་། དེའི་གཡོག་དེ་རུས་པའི་རི་ལྷ་བྱུང་སྐྱེས་ཏེ་སྤྱད་བསམ་ལྟོང་བ་དང་།
 ཡང་། སེམས་ཅན་གྱི་གཙོད་མཁན་ཞིག་འབྲས་བུ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་རི་བོ་ཅམ་
 ཡོད་པ་ཞིག་ཏུ་སྐྱེས་ཚུལ། རང་རེ་ཡང་དེ་འདྲ་ལྟོང་ངེས་ཀྱི་ལས་མང་པོ་
 བསགས་ཟིན་པས་དེ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་ཆོག་ཆོག་གི་གཏའ་མར་བཞག་པའི་
 ཆོད་དུ་ཡོད་གསུངས། ཡང་གྲུབ་ཆེན་ཞིག་གིས་ཡར་འགྲོག་གི་མཆོ་ནང་དུ།
 གཙང་རྟ་ནག་སྒྲ་མ་ཟེར་བ་ཤི་གསོན་གྱི་དགོར་མང་པོ་བ་བའི་དགོར་བན་པ་
 ཞིག་ཉ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡར་འགྲོག་མཆོའི་སྤྱད་ཅམ་འཁོར་བའི་གཟུགས་ལ་
 སྒོག་ཆགས་གཞན་མང་པོས་བ་བ་ཞིག་ཏུ་སྐྱེས་པར་གཟིགས་ནས། འཁོར་
 ཆོ་ལ་བསྟན་ཏེ་དགོར་མ་བ་དགོར་མ་བ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན། དེད་ཆོས་
 གྲ་པས་དགོར་འཇུ། མ་བྱས་དུག་འཇུ་ཟེར་ཡང་། ཆོས་ཉམས་སྤྱི་སྤྱོད་ཏེ་
 དགོར་འཇུ་ལུགས་ཤེས་པ་ཞིག་བརྟན་བརྟན་བྱེད་པ་མ་བྱུང་ན། གྲ་པ་ཡིན་
 པ་ཅམ་གྱིས་ལས་སྤྱོད་མོར་འཇུ་ཆོག་ཆོག་མེད། འདུལ་བ་ལྷུང་ལས། ལུགས་
 གོང་མེ་ལྷེ་འབར་བ་དག། རྩོས་པར་གྱུར་པ་མཆོག་ཡིན་གྱི། རྩུ་ལ་འཆལ་
 ཡང་དག་མི་བསྐྱོམ་པར། །ཡུལ་འཁོར་བསོད་སྟོམས་བ་བ་མིན། །གསུངས་
 པ་ལྷར་ཚུལ་བྲིམས་འཆལ་བས་དད་བས་ཐོས་པ་ལུགས་གོང་དམར་འབར་
 བ་བ་བ་བཞིན་དང་། རྩུ་ལ་བྲིམས་ལྷན་པས་དད་བས་ཐོས་ན། སྒོག་པ་དང་
 སྒྲོང་བ་ལ་ཚུལ་བཞིན་བཙོན་ན་འཇུ་ལ། མ་བཙོན་ན་མི་འཇུ་བའི་བུ་ལོན་
 ལྷ་བུ་ཡིན། དེ་ལྷར་ལེགས་པར་མ་བྱས་ན། འགྱེད་དང་འབྱུལ་བ་སོགས་ད་
 ལྷ་དཔུལ་ཁྱད་ནང་དུ་སྤྱད་ཆོག་ཆོག་གི་ལས་སྤྱོད་མོ་འདི་གྱི་མར་ལུས་ཀྱི་ཤ་

ནས་འཇལ་དགོས་པ་ཞིག་འོང་དུས་དཀའ་མོ་ཡིན། སྒྲ་མ་ནམས་ནས་ཀྱང་
བསྐྱེད་ཅིན་བྱུང་བར་འབྱོར་ལན་གྱི་སྤྱབ་ཙམ་ལས་བསྐྱེད་སྒོན་སོགས་མ་བྱས་
ན། བྱི་མར་སྐྱེ་ལུས་ཀྱི་སྤྱིང་ནས་བྱ་ལོན་འཇལ་དགོས་པར་ཐག་ཆོད། དེ་
བཞིན་དུ་སྒྲར་རྩོམ་པ་བོང་ཞིག་གི་ནང་དུ་སྤེལ་བ་ཆེ་བ་གཅིག་ལ་ཆུང་བ་མང་
པོས་བ་བ་དང་། ཡང་སྒྲེད་གཏེར་སྒྲ་མ་ཞིག་གིས་ཉེ་གནས་ལ་དེ་རིང་ཆུས་
ཁྱེར་བ་ཅི་བྱུང་ཡང་ཆུར་བཏོན་ལ་འབྱེར་ཤོག་གསུངས་པ། ཤིང་སྤྱོད་ཞིག་
བྱུང་སྟེ། ཁོག་པ་གཤགས་པ་ན་དེའི་ནང་དུ་སྤེལ་བ་ཆེ་བ་ཞིག་ལ་ཆུང་བ་མང་
པོས་བ་བ་ཞིག་ཐོན་པ། སྒྲ་མ་དང་འདི་གཉིས་དགོར་བཞུགས་ཀྱི་སྒྲ་མ་ཞིག་དང་།
སྒྲེད་གཏེར་གཉེར་ཆེན་ཞིག་གི་སྐྱེ་བ་ཡིན་པར་གསུངས་ཡོད་གསུངས། སྒྲ་
མ་རྩོམ་ཅི་འཆང་ཆེན་པོ་ཉིད་ཁམས་སུ་ཕེབས་སྐབས་རྩོམ་ལུས་ཞེས་པའི་ལུང་
པའི་ལུང་མཆོ་ཞིག་ན་སྒྲ་གྱུར་འདྲ་བའི་སེམས་ཅན་ཆེན་པོ་ཞིག་དབྱར་དུས་
མཆོར་བྱུང་ཅིང་། དགྲུན་ཁ་མཆོ་གྱི་ནས་འབྲུག་རིམ་ཆགས་སྐབས་སྤེལ་
བ་མཆོ་ཁར་ཐོན་པར་བྱ་སོགས་སྒོག་ཆགས་མང་པོས་བ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་
དངོས་སུ་གསལ་ཆུང་། དེ་འདྲ་བ་དག་ཀྱང་ཉི་ཆེ་བའི་དཔྱལ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་
བུར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཡང་རང་རེས་གངས་མེད་པ་ཞིག་བསྐྱབས་དང་སྐྱབ་བཞིན་
བ་ཡིན་པས་དེ་འདྲའི་སྐྱག་བསྐྱལ་རང་ཐོག་ཏུ་སྤྱོད་ཆུང་ཡང་ཡང་བསམ་
དགོས་གསུངས།
གཉིས་པ།

ཡི་དྲགས་ཀྱི་སྤྱད་བསམ་བསམ་བ་ལ།

འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལྷུང་ལས་དུད་འགྲོ་དང་པོར་གསུངས་པ་ནི། དུད་
འགྲོ་ལས་ཡི་དྲགས་ཤེས་རབ་ཆེ་བས་རིགས་མཐོ་ལ། འགའ་ཞིག་ལ་ཆོས་
བསྟན་ན་གོ་བྱས་པ་ཡོད་ཅིང་། དུད་འགྲོ་སྟེན་ཞིང་མོངས་པས་རྟེན་དམའ་ལ།
ཆོས་ལ་བར་གཅོད་ཡི་དྲགས་ལས་ཆེ་བས་དུད་འགྲོ་འི་སྤྱད་བསམ་དང་པོར་
བསྟན་པ་ཡིན་ཞིང་། ལྷུང་ལས་ལས་ཡི་དྲགས་དང་པོར་མཛད་པ་ནི་སྤྱི་བྱུང་
ལ་དུད་འགྲོ་ལས་སྤྱད་བསམ་ཆེ་བས་ཡིན། འདི་ལ་གཉིས། ཡི་དྲགས་སྤྱི་འི་
སྤྱད་བསམ་ཆ་བ། གང་བ། བཀའ་བ། སྒྲོམ་བ། ངལ་བ། འདིགས་པའི་སྤྱད་
བསམ་བསམ་བ་སྟེ་དུག་དང་། ཡི་དྲགས་སོ་སོའི་སྤྱད་བསམ་བསམ་བའོ། །

དང་པོ་སྤྱི་འི་སྤྱད་བསམ་བསམ་བ་ལ་འདི་ལྷུང་བསམ་དགོས། ང་ད་
ལྷ་དཔལ་བར་མ་སྤྱེས་ཀྱང་། ཡི་དྲགས་སྤྱི་སྤྱེས་ཡོད་ན་ཆ་གང་བཀའ་སྒྲོམ་
ངལ་འདིགས་ཀྱི་སྤྱད་བསམ་བཅོད་དཀའ་བས་མནར་ནས་ཆོས་བྱེད་རྒྱ་ལྷ་
བཞག །བྱེད་དོ་བསམ་བ་ཅམ་ཡང་བྲན་མི་བྱུང་། ད་རེས་སྤྱི་མའི་བཀའ་
བྲིན་གྱིས་དེར་མ་སྤྱེས་པར། ཆོས་བྱང་ཆུབ་ལས་ཀྱི་རིམ་བ་བསྒྲོམ་ཁུལ་
ཅམ་བྱེད་རྒྱ་བྱང་བ་འདི་བསོད་ནམས་རེ་ཆེ། ལྷུངས་ལེགས། འོན་ཀྱང་རང་
རེའི་རྒྱད་ལ་དེར་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་བསགས་ལ་མ་ཉམས་པ་སྟོབས་ལྡན་
མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པས་དེ་དག་མ་ཤི་ཚུན་ལ་སྤྱད་མེད་དུ་སྦྱོང་མི་བྱུང་བ་ནི་
ད་ལྟའི་ཁ་སྤྱོད་འདིས་ཤེས། དེར་མ་བྱད། སྤྱིར་ན་འཆི་ཁའི་སེམས་དེ་ཤིན་

ཏུ་གལ་ཆེ་སྟེ། ཆེ་འདྲིར་སྒྲིག་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་པའི་སྒྲིག་ཅན་ཡང་འཆི་ཁར་
དགོ་སེམས་ལ་སྟག་གི་ངང་ནས་འཆི་ན། སྒྲོན་གྱི་དགོ་བའི་ལས་ཤིག་ལ་
གསོས་འདེབས་ལ། ཆོས་པ་དག་གྲང་འཆི་ཁར་ཁོང་ཁྱོ་སོགས་གྱི་ངང་ནས་
འཆི་ན་མི་དགོ་བའི་ལས་ལ་གསོས་འདེབས་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ཡང་པལ་
ཆེར་ཆེ་འདྲིར་སྒོ་གང་ལ་གོམས་པ་ཆེ་བ་དེ་འཆི་ཁར་ཡང་མངོན་དུ་འགྱུར་
བས། རང་རེ་རྟག་ཏུ་ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་ལ་གོམས་ལྷགས་ཆེ་བས་འཆི་
ཁར་ཡང་མི་དགོ་བའི་ལས་ལ་གསོས་འདེབས་པར་ཐག་ཆོད། དེས་ན་འཆི་
ཁར་བཟའ་བརྟུང་ལ་ཡིད་འབྱུང་ནས། དེའི་མིང་ཡང་མི་ཐོས་པ་ཞིག་བྱུང་ན་
སྟམ་པ་ལྟ་བུ་སོགས་ཆགས་སྤང་གང་རུང་གིས་ཡི་དྲགས་སུ་སྒྲེ་འགྱུར་གྱི་
ལས་ལ་གསོས་བཏབ་ནས་ཡི་དྲགས་ཀྱི་གནས་ངན་དུ་མི་སྒྲེ་བའི་ངེས་པ་
མེད་ཅིང་། པལ་ཆེར་སྒྲེ་བར་ཐག་ཆོད། དེར་སྒྲེས་ན་ཡི་དྲགས་ཀྱི་གནས་
ནི། འདི་ནས་དཔག་ཆད་ལྟ་བུ་འདས་པའི་འོག་ཏུ་ཡི་དྲགས་ཀྱི་གྲོང་བྱིར་
སེར་སྒྲེ་བྱ་བ་ཡོད། གནས་དེར་ནི་སྤང་དང་ཤིང་དང་ཆུ་སོགས་ཅུང་ཟད་གྲང་
མེད་པར་ས་གཞི་ཐམས་ཅད་ཟངས་གོག་ཉི་མས་ཆིག་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད། ཡི་
དྲགས་ཀྱི་ལུས་དང་ཡན་ལག་རྣམས་གྲང་ཤིན་ཏུ་ཆ་མི་སྟོམས་པ་མགོ་ཆེ་ལ་
སྒྲ་ཟིང་བ། གདོང་གཉིར་མས་ཁེབས་པ། སྒྲེ་ཏ་ཅང་སྤྲ་བས་མགོ་བོ་མི་ཐེག་
པ་དང་། ལུས་རི་ལྟར་ཆེ་ལ་རྒྱང་ལག་འཇག་མ་ལྟར་སྤྲ་བས་ལུས་མི་ཐེག་པ་
རང་རེ་མི་ཡུལ་གྱི་རྒྱན་འཁོག་རྣམས་བྱིན་པས་ལུས་པོ་མི་ཐེག་པའི་དགའ་
ལས་ལས་བརྒྱ་འགྱུར་གྱིས་ཆེ་བ་ཡོད། ཡན་ལག་རྣམས་གྲང་གྲང་མང་ཉུང་

མི་སྒྲིམས་ཤིང་། ལོ་མང་པོར་སྒྲིམ་མ་རྟེན་པས་ལུས་ལ་ཁྲག་དང་ཚུ་སེར་
 སོགས་རྒྱན་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཡང་མེད་པར། སྡོང་དུམ་སྐམ་པོར་གོ་བ་དམར་
 སྐམ་གྱིས་གཏུམས་པ་ལྟ་བུར་རྒྱས་པ་དང་ཅ་སོགས་སྐམ་པོ་ཕྲགས་པ་
 སྐམ་པོས་གཡོགས་པ། འགྲུལ་བསྐྱོད་བྱེད་པ་ན་རྒྱང་ལག་གི་ཆིགས་འཐབ་
 པའི་ཆེ་ཤིང་སྐམ་འཐབ་པ་དང་རྡོ་དང་རྡོ་འཐབ་པ་ལྟར་ཁྲིག་སྒྲ་དང་། མེ་སྤྱག་
 དམར་འཇུག་འཇུག་བྱེད་པ་ཡོད། ལོ་བརྒྱ་སྡོང་མང་པོར་བཟའ་བརྟུང་མ་བྱུང་
 བས་བཀའ་སྒྲིམ་གྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་ལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་ཐོག །ད་དུང་བཟའ་བརྟུང་
 རྟེན་དུ་རེ་བས་འཆོལ་སར་མ་ཕྱིན་ཀ་མེད་ལ། སོང་ན་ལུས་ཉམ་ཚུང་བས་
 ངལ་བ་དང་། གཤེན་རྗེའི་སྐྱེས་བུ་དག་མཐོང་ནས་སྤྱག་སྟེ་ལུས་ཞིག་པ་ལྟ་
 བུའི་འདྲིགས་པ་དང་། དབྱར་ཆ་བའི་དུས་སུ་ཆེ་བས་ཀྱང་ཆིག་ལ། དབྱུན་
 གང་བའི་སྐབས་ཉི་མས་ཀྱང་གང་བར་བྱེད་པས་ཆ་གང་གི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཆེས་
 ཆེ་བ་ཡོད་གསུངས།

གཉིས་པ་ཡི་དྲགས་སོ་སོའི་སྤྱད་བསྐྱེད་བསམ་བ་ལ་གསུམ་ལས།
 ཕྱིའི་སྐྱེས་པ་ཅན་ནི། སྡོན་ཤིང་འབྲས་བུ་ཅན་དང་། ཚུ་སོགས་མཐོང་ནས་
 རྒྱང་རིང་པོར་ངལ་བ་ཆེན་པོས་ཕྱིན་ཕྱིན་ནས་འགམ་དུ་སྐྱེས་པ་ན་དེ་དག་
 མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། འགའ་ཞིག་དེར་སྐྱེས་པ་ན། སྐྱེས་བུ་གོ་མཆོན་
 ཅན་གྱིས་བསྐྱེད་ནས་ལོངས་སྐྱོད་དུ་མི་སྟེ། དེའི་ཆེ་བཀའ་སྒྲིམ་གྱི་
 སྤྱད་བསྐྱེད་སྒྲ་ཡོད་ཐོག །ལུས་ངལ་བ་དང་ཡིད་པམ་པའི་སྤྱད་བསྐྱེད་
 བསམ་གྱིས་མི་བྲལ། རང་གི་སྐྱེས་པ་ཅན་ནི། བརྒྱ་ལ་ཟས་རྟེན་ཀྱང་ཁ་ནས་

མི་ཐར་བ་དང་། མགྱིན་པར་མདུད་པ་ཡོད་པས་ཟས་འགྲོ་དཀའ་བ་དང་།
 འགའ་ཞིག་སྒྲིམ་ལ་ཕྱ་བ་ཡོད་པ་ལས་རྟག་སྒྲིན་པ་འཐུང་དགོས་པ་སོགས་
 དང་། ཟས་སྒྲིམ་ཉིད་ལ་སྒྲིབ་པ་ཡོད་པ་ནི། རྟ་བ་བྱེ་བ་རིའི་གཏམ་རྒྱུད་ལས་
 བྱུང་བ་བཞིན་ཟས་བ་བ་ན། ལྷགས་གོང་མེ་འབར་བ་དང་། དུབ་མ་དང་། རྟག་
 ཁྲག་དང་། རང་ལ་ལ་བ་བ་སོགས། ལས་མི་འདྲ་བ་ཇི་ལྟར་བསགས་པ་དང་
 མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་མི་བཟད་པ་དུ་མ་སྤྱོད་བར་འགྱུར་བ་དང་། འགའ་ཞིག་
 གིས་བཟའ་བཏུང་བྱས་པ་མགྱིན་པ་ནས་ཐར་ཀྱང་ཁོག་པའི་ནང་དུ་སྒྲིབས་པ་
 ར་ཁྲོ་ཆུ་ཁོལ་མ་སོགས་སུ་གྱུར་ཏེ་བགྲེས་སྒྲིམ་སེལ་བ་ལ་མི་པན་པའི་སྟེང་
 དུ་སྤྲུག་བསྐྲུལ་ཆོད་མེད་པ་སྒྲིད་པ་དང་། ཡང་ཁ་ཅིག་ལ་དེ་ལྟར་མ་གྱུར་ཀྱང་
 མོ་བ་ཆེ་དྲགས་པས་ཟས་གྱིས་མི་ཁེངས་པ་དང་། ཡི་དྲགས་ལ་ལར་ཁ་ནས་
 ལྟོགས་པའི་མེ་ལྷ་བ་ལྷ་བ་ཏུ་འབར་བ་སྟེ། འདྲེ་མེ་ཞེས་པའང་ཡི་དྲགས་ཀྱི་ཁ་
 རས་འབར་བའི་མེ་ཡིན། འདྲུར་འགོགས་ནི། ཀྱན་དགའ་བོ་ཉིན་མོ་སྒྲོད་དུ་
 སེབས་སྐྱབས་ཡི་དྲགས་མོ་སྒྲིམ་ལ་མདུད་པ་གསུམ་ཡོད་པ། ཁ་ནས་འཇིགས་
 པའི་སྒྲིམ་རྟམ་པ་ཕྱ་སྒྲོག་པ་སོགས་གཟེགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། དེ་འདྲའི་རིགས་
 ཀྱི་ཡི་དྲགས་ལ་མགྱིན་པར་མདུད་པ་སུམ་བཅེགས་ཡོད་པ་སོགས་དང་།
 དེ་དག་ལ་བཞེན་པའི་སྤྲུག་བསྐྲུལ་ཡང་མཐའ་མེད་པ་ལྟར་སྤྱོད་དགོས་ཏེ།
 བཤེས་སྒྲིངས་ལས། ཡི་དྲགས་ན་ཡང་འདོད་པས་ཐོངས་པ་ཡིས། །བསྒྲིད་
 པའི་སྤྲུག་བསྐྲུལ་རྒྱན་ཆགས་མི་འཆོས་པ། །བགྲེས་སྒྲིམ་གྲང་ཁོ་ངལ་དང་
 འཇིགས་པ་ཡིས། །བསྒྲིད་པ་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་བསྟེན་འཆལ་ལོ། །ཁ་ཅིག་

ཁ་ནི་ཁབ་གྱི་མིག་ཅམ་ལ། །སྟོ་བ་རི་ཡི་གཏོས་ཅམ་བགྲེས་བས་ཉེན། །མི་
གཅང་གྱི་ནར་བོར་བ་རུང་བད་ཀྱང་། །འཆའ་བའི་མཐུ་དང་ལྡན་བ་མ་ལགས་
སོ། །ཁ་ཅིག་པགས་རུས་ལུས་ཤིང་གཅེར་བུ་སྟེ། །ཏ་ལ་ཡ་ཐོག་བསྐྱམས་བ་
ལྟ་བུ་ལགས། །ཁ་ཅིག་མཆན་ཞིང་ཁ་ནས་འབར་བ་སྟེ། །བས་སུ་འབར་བའི་
ཁར་བབས་བྱེ་མ་འཆའ། །དམངས་རིགས་འགས་ནི་རྟག་དང་བྱི་ས་དང་།
།ཁྲག་སོགས་མི་གཅང་བ་ཡང་མི་རྟེན་དེ། །པན་ཚུན་གདོང་དུ་འཆོག་ཅིང་
མགྲིན་བ་ནས། །ལྷ་བ་བྱུང་བ་སློན་པའི་རྟག་ལ་འཆའ། །ཡི་དྲགས་རྟམས་ལ་
སོས་ཀའི་དུས་སུ་ནི། །ཟླ་བའང་ཆའ་ལ་དགུན་ནི་ཉི་མའང་གང་། །སྟོན་ཤིང་
འབྲས་བུ་མེད་འགྱུར་འདི་དག་གིས། །བལྟས་བ་ཅམ་གྱིས་སྤྱང་ཡང་སྐམ་
པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། །སྟོ་བ་སྤྱིངས་ལས་ཀྱང་། །མི་བཟད་སྐྱོམ་བས་སྤྱང་
ནས་ཚུ་སྤྱང་བྱི་མེད་པ། །མཐོང་ནས་བརྟུང་བར་འདོད་དེ་སོང་ན་དེ་ཉིད་ཀྱང་།
།སྐྱེ་ཤིང་ཉ་ལྟོ་བས་ཆོགས་དང་རྟག་བསྐྱུང་འདྲེས་བ་དང་། །འདམ་རྒྱུ་ཁྲག་
དང་བྱི་སས་གང་བའི་ཚུར་འགྱུར་རོ། །དུས་རྒྱུ་བས་སྤྱང་ལངས་ཚུ་འཐོར་རི་
ཅེ་བསེལ་འགྱུར་ཞིང་། །ཅན་དན་སྟོན་བ་སྟོ་འཁྱུངས་མ་ལ་ཡར་སོང་ན། །དེ་
ཡང་འདི་ལ་ནགས་བསྐྱེགས་མེ་ལྟོ་རྟོས་འཁྲིགས་ཤིང་། །མགལ་དུམ་འགྱེལ་
བ་མང་པོས་རང་རོང་ཅན་དུ་འགྱུར། །ཚུ་གཏོར་རྒྱུ་བས་འདིགས་འཕང་མཐོ་
གྲེས་བ་ལས་བྱུང་བའི། །དབུ་བ་འཆོར་བ་ལྟག་གིར་འདུག་པར་སོང་ན་ཡང་།
།དེ་ཡང་འདི་ལ་བྱེ་ཆན་ཁྲག་རྟ་དམར་རྒྱུ་བ་པའི། །རྒྱུང་དམར་འདྲེབས་བ་
འཚུ་བ་པའི་ལྷ་དམ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །འདི་ནི་དེར་གནས་ཆར་སྟོན་ལྡང་བར་

འདོད་ན་ཡང་། །སྒྲིན་ལས་ལྷགས་མདའི་ཆར་པ་དུད་འཐུལ་འདག་མར་
བཅས། །ཆ་ཆ་རྫོ་རྫེའི་པ་བོང་ནམས་འཕྲོ་གསེར་མདོག་ལྷ་བུ་ཡི། །སྒྲོག་སྤང་
དམར་སེར་འགྱུར་བ་ལུས་ལ་ཆར་དུ་འབབ། །ཆ་བས་ཉེན་ལ་བུ་ཡུག་གྱང་
ནི་ཆར་འགྱུར་ལ། །ལྷགས་པས་ཉམ་ཐག་པ་ལ་མེ་ཡང་གྱང་བྱེད་དེ། །ཤིན་ཏུ་
མི་བཟད་ལས་ཡོངས་སྒྲིན་པས་ནམ་མེདས་པ། །འདི་ལ་སྒྲོ་ཆོགས་འདི་ཀྱན་
སྒྲིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྤང་། །ཁབ་མིག་ཅམ་གྱི་ཁ་ལ་དཔག་ཆད་མང་འདྲིགས་
པའི། །སྒྲོ་ཅན་ཉམ་ཐག་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོའི་ཆུ་འཐུངས་གྱང་། །མགུལ་ཕྱག་
ཡངས་པ་ཉིད་དུ་སྒྲིན་པར་མ་གྱུར་པར། །ཁ་ཡི་དུག་གིས་ཆུ་ཡི་ཐིགས་པའང་
སྐམ་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། རྒྱལ་མཆོག་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས། སྒྲོ་བ་རི་
མཆུངས་མགྲིན་པ་འགག་ཅིང་ཡན་ལག་རྩ་ཐུན་བཞིན་དུ་སྤ། །ལུས་སྐམས་
ཐལ་བས་རབ་གཡོགས་ལྷ་ཆོགས་འཐབ་ལས་མེ་ཡི་ཆ་ཆ་འབབ། །ཆུ་སྤྲུང་
དག་གྱང་བལྟས་པ་ཅམ་གྱིས་སྐེམ་འགྱུར་རྟག་ཏུ་ངལ་བ་དང་། །བཀྲེས་པས་
གདུང་བའི་ཡི་དྲགས་ནམས་ལ་བས་སྒྲོམ་བདུད་ཅིའི་ཆར་པ་སྒྲོལ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན།

རང་རེ་ཡང་སང་མོད་ད་ཆོད་ཅམ་ན་ཡི་དྲགས་དེ་འདྲ་ཞིག་ཏུ་མི་སྒྲེ་
བའི་ངེས་པ་མེད་དེ། དེར་སྒྲེ་བའི་རྒྱ་ནི། རྟོར་རྩས་ལ་སེར་སྒྲ་དང་། བརྟ་
སེམས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་དང་། རང་གི་རྟོར་རྩས་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་རྟོམ་ཉུག་
བྱེད་ཅིང་ཤས་ཆར་ཆགས་པ་དང་། གཞན་གྱིས་སྒྲིན་པ་གཏོང་བ་ལ་གོགས་
བྱེད་པ་དང་། གཞན་རྟོར་འཕྲོག་པ་དང་། རྒྱ་བ། དགོ་འདུན་གྱི་ཞལ་དུ་འདུ་

བའི་སྒོ་འཕྲོག་པ་དང་། འབྲེད་ཉིས་ལེན་བྱེད་པ་སོགས་མ་བྱིན་ལེན་དང་།
 གཞན་ལ་ཡི་དྲགས་ཞེས་བརྗོད་པ་སོགས་ཏེ། ལྷག་པར་དགེ་འདུན་ལ་ཡི་
 དྲགས་ཞེས་བེར་བ་ནི་ཡི་དྲགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ལྔ་བརྒྱ་ལེན་པའི་རྒྱ་ཡིན། འཇུར་
 འགོགས་ལ་ཆུ་ཐིགས་གཅིག་སྐྱིན་དུ་ཡོད་པ་ནི། སྤར་ཆུ་བྱིན་པ་ལ་སེར་སྒྲ་
 མ་བྱས་པས་ཡིན། གཞན་ལོངས་སྤྱོད་པའི་སྐྱེལ་བ་མེད། སློབ་དཔོན་སངས་
 རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཡི་དྲགས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱོན་པ་ན། ཡི་དྲགས་མོ་ཤིན་ཏུ་ཉམ་ཐག་
 པ་ཞིག་ལ་སྤྱ་གུ་ལྔ་བརྒྱ་སྐྱེས་ནས་ཡོད་པས། སློབ་དཔོན་ཉིད་མི་ཡུལ་དུ་
 གཤེགས་ན་ཁོ་མོའི་ཁྱོ་བས་འཆོལ་དུ་བྱིན་ནས་ལོ་བཅུ་གཉིས་སོང་། དེའི་
 རིང་དུ་བདག་ལ་སྤྱ་གུ་ལྔ་བརྒྱ་སྐྱེས། བས་ཆུ་ཐིགས་པ་གཅིག་གྲང་མ་བྱུང་
 བར་དཀའ་ལས་དང་སྤྱད་བསྐྱེད་ཆེན་པོ་ཡོད་པས་ཁྱོད་ཀྱིས་མི་ཡུལ་ནས་
 བས་རྟེན་པ་ཁྱེར་ལ་མགྲོགས་པོར་ཡོང་གོགས་ཀྱིས་ཞེས་སློབ་དཔོན་ནས་
 འཕྲིན་སྐྱེལ་བར་མཛོད་ཞུས་པར། ཡི་དྲགས་མང་པོ་ཡོད་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ཁྱོ་སྤྱ་
 ཡིན་མི་ཤེས་གསུངས་པས། དེ་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་རྟགས་མཆན་མིག་
 ལ་གཅིག་ཞར་བ། རྒྱང་ལག་ལ་རེ་ཡང་མི་བདེ་བ་ཡོད་ཟེར། དེ་ནས་སློབ་
 དཔོན་མི་ཡུལ་དུ་བྱོན་ཏེ་ཡི་དྲགས་རྣམས་གཟིགས་པ་ན། སྤར་གྱི་འཕྲིན་
 བསྐྱེད་སའི་ཡི་དྲགས་དེ་རི་ལྷ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་ལ་ལོ་རྒྱས་དང་འཕྲིན་གསུང་
 བ་ན། ཡི་དྲགས་དེས་བདག་གྲང་དེ་ལྷར་བྱིར་འགྲོ་བ་ལ་ཏ་ཅང་རིངས་གྲང་
 ངས་ལོ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རིང་བཅའ་བས་བས་འདི་ལས་མ་རྟེན་ཅེས་ལག་པའི་
 སྤར་མོ་དམ་དུ་བཅངས་པའི་ནང་དུ་ལུད་པ་སྐྱམ་པོ་ཅུང་ཟད་ཅིག་ཅིས་ཆེན་

པོ་བྱས་ཏེ་ཉར་ནས་ཡོད། དེ་ཡང་ཁྱིམ་ས་ལྡན་དག་སྒྲོང་ཞིག་གིས་ལུང་པ་
 རོར་ནས་བསྐྱོ་བ་མཛད་པ་ལ་ཡི་དྲགས་མང་པོ་ཞིག་གིས་ཉལ་ཐོབ་བྱས་
 སྐབས་འདི་ཉིད་པ་ཡིན་ཞུས་པ་ལྟར། རང་རེས་ཀྱང་བརྟན་བརྟན་མ་མཛད་
 བ། ལུང་པ་སྐྱམ་པོ་ལ་གྱང་ཆོག་ས་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་མི་འོང་བའི་རེས་པ་
 གཏན་ནས་མེད། དག་ཚུ་ལ་ཚུ་སྤྲད་སྒྲིམ་གྱི་ཨ་མ་ཞི་ནས་ལོ་ཉིར་ལྷ་སོང་
 བ་ན། ཉིན་གཅིག་དག་ཚུ་ལ་གྱིས་ཡི་དྲགས་འཇིགས་སུ་རུང་བ་ཞིག་མཐོང་
 ནས་སྐྱག་སྟེ་བོས་པར་ཚུ་མ་པ་ན། མ་བོས་ཟེར། ཁྱོད་སུ་ཡིན་ངེས་པས། བྱ་
 གཅིག་གང་ལས་སྒྲིམ་པ་ཡི། །བྱམས་པའི་མ་ནི་ང་ཡིན་ཏེ། །ཟས་དང་སྒོ་མ་
 དང་བུལ་བ་ཡི། །ཡི་དྲགས་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་སྒྲིམ། །བདག་ནི་ཞི་བའི་དུས་
 བྱས་ནས། །ལོ་གངས་ཉི་ཤུ་ལྷ་ལོན་ཏེ། །ཚུ་ཡི་བག་ཀྱང་མ་མཐོང་ན། །ཁ་
 ཟས་ལྷ་ཞིག་ག་ལ་མཐོང་། །ཞེས་ཟེར། དག་ཚུ་ལ་གྱིས་སངས་རྒྱས་ལ་བསྐྱོ་
 སྒོན་ཞུས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཐབས་མཛད་པས། དེ་ལས་ཆེ་འཕོས་པ་ན་
 ཡི་དྲགས་མཐུ་མོ་ཆེ་ཞེས་པ་ནོར་རྗེས་ཏ་ཅང་ཐུག་པ་ཞིག་ཏུ་སྒྲིམ། དེ་ཡང་
 སྤར་ལས་སེར་སྤྱ་དུག་འགྱུར་གྱིས་ཆེ་བ་བྱང་བས་སྒྲིན་པ་མ་བཏང་བ་ན།
 དག་ཚུ་ལ་གྱིས་རས་ཡུག་གཅིག་ཐབས་ཀྱིས་སྤངས་ནས་སངས་རྒྱས་ལ་
 ཐུལ་ཀྱང་། ཡི་དྲགས་མོ་དེས་པངས་སེམས་ཀྱིས་སྤར་བརྒྱས་ཏེ་ལན་མང་
 པོར་བྱེར་བའི་རབས་དང་། སྒོན་དག་སྒྲོང་ཞིག་ཆོས་གོས་ལེགས་པ་གཅིག་
 ཡོད་པ་ལ་ཆགས་པས། དེ་ཞི་ནས་ཡི་དྲགས་ཆོས་གོས་གྱོན་པ་ཞིག་ཏུ་
 སྒྲིམ་པའི་ལོ་རྒྱས་ལྟར་ཡིན་གསུངས། དེང་སང་སེར་སྤྱ་བྱེད་པ་ལ་ཁོ་གི་མ་

པོ་ཡོད་ཅེས་བསྐྱགས་པ་བྱེད་མོད། སེར་སྒྲིལ་ཡི་དྲགས་སུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་བྱུང་
མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་པས། རང་རེ་སེར་སྒྲིལ་ཆེ་ལྷགས་དང་བྱེད་སྒྲུངས་འདིས་
སང་པོད་ད་ཆོད་ཅེས་མཇུག། རིང་མཐའ་ལོ་བཞི་བཅུ་ལྔ་བཅུ་ཅེས་ནས་དཔྱད་
བར་མ་སྐྱེས་ནའང་ཡི་དྲགས་སུ་སྐྱེ་བའི་ལྷ་བྱུང་ཡིན་གསུངས།

གསུམ་པ།

དུད་འགྲོའི་སྤྱད་བསྐྱེད་བསམ་བ་ལ་གཉིས།

སྤྱིའི་སྤྱད་བསྐྱེད་བསམ་བ་དང་། སོ་སོའི་སྤྱད་བསྐྱེད་བསམ་བ་ལོ།
།དང་པོ་ལ། གཅིག་ལ་གཅིག་ཟ་བ་དང་། སྤྱི་ཞིང་གཏི་ལྷག་པ། ཆ་གང་།
བཀའ་ཞིང་སྐོམ་པ། བཀོལ་ཞིང་སྤྱོད་པའི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཏེ་ལྷ་ཡོད། རན་
སོང་གསུམ་ལས་སྤྱད་བསྐྱེད་ཆུང་ཤོས་དུད་འགྲོ་ལྷ་བྱུང་སྐྱེས་ན། གཅིག་
ལ་གཅིག་ཟ་བའི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཡང་། དུད་འགྲོ་གཟུགས་བོངས་ཆེ་བ་ཆུ་
སྤྱི་སོགས་ནི། ཆུ་སྤྱི་ཉའི་རིགས་ཅན་དང་། དེ་ཁྱུར་མིད་བྱེད་བྱུང་བའི་
ཆུ་སྤྱི་ཉ་མིད་དང་། དེ་ཡང་ཁྱུར་མིད་བྱེད་རྒྱས་པའི་ཉ་མིད་མིད་པ་བྱ་བ་
སོགས་ལྷས་དཔག་ཆད་མང་པོ་ཅན་ཡོད་ཅིང་དེའི་ལྷས་ལ་དུད་འགྲོ་ཆུང་
བ་གཞན་མང་པོས་ཆང་འཆའ་ཞིང་ཁོའི་ལྷས་ལ་ཐོས་པས། མཆམས་ཤིག་
ནས་ཁོ་མ་བཟོད་ནས་གཟུགས་པོ་བྲག་རི་ལྷ་བྱུང་ལ་བརྟེན་བ་ན། ལྷས་ལ་
གནས་པའི་སྤྱོད་ཆགས་དེ་དག་བསད་ནས་རྒྱ་མཚོ་ཡང་དཔག་ཆད་ཅེས་
དམར་པོར་བྱེད་པ་དང་། ཡང་སྤྱོད་ཆགས་ཆེ་བ་དག་གིས་ཆུང་བ་རྣམས་

མིད། ཚུང་བ་མང་པོས་ཆེ་བ་ཐོས་ཏེ་ལུས་མི་བཟོད་ནའང་རང་སར་སྡོད་པ་
ལས་འགྲུལ་བ་ཙམ་ཡང་མི་རུས། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་ཕྱང་པོར་སྤྲངས་པ་
རྣམས་གཅིག་གི་རྒྱབ་ཏུ་གཅིག་གིས་ཐོས་ནས་སྡོད་དགོས་པ་དང་། སྤྱིང་
བར་གྱི་ཐུན་པར་སྒྲིམ་པ་རྣམས་ནི་སྒྲིམ་ཆར་རྗེས་མ་བྱ་ཡང་པན་ཚུན་མི་
ཤེས་པར། རང་གི་ཁ་རྩར་གང་བྱུང་བ་དེ་གཅིག་ལ་གཅིག་བར་རེས་བྱས་ནས་
སྡོད་དགོས། མི་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་འདི་དག་ཀྱང་ཁས་བྱེད་དང་། བྱེད་སྲུ་
གཞན་བར་བ་སོགས་དང་། གཅན་གཟན་དང་། རི་དྲགས་སོགས་གཅིག་གིས་
གཅིག་གསོད་པ་དང་། འགྲིམ་རི་དྲགས་འདེད་ཅིང་གསོད་པ་སོགས་ཡིན།
སྤྱག་བསྐལ་བའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་པར་ལྟ་མོ་བལྟ་བ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་
པར་སྤྱག་བསྐལ་སྤྱིང་བའི་སེམས་ཅན་དེ་ལྟ་བུར་རང་ཉིད་སྒྲིམ་ན་ཅི་འདྲ་
ཡོང་གི་ཉམས་བཏོན་ནས་བསྒྲོམ་དགོས། སྤེན་ཞིང་གཏི་ཐུག་པས་གཞན་ལྟ་
ཅི། གསོད་སར་འབྲིད་པ་དང་། ལྟ་སྤྱོད་སར་འབྲིད་པ་གང་ཡིན་ཙམ་ཡང་མི་
ཤེས་པ་དང་། ཆ་གང་གི་སྤྱག་བསྐལ་དབྱར་གྱི་དུས་སུ་འཆིག་ལ། དགུན་གྱི་
དུས་སུ་འབྲུགས་ནས་ཤི་བ་སོགས་སྤྱག་བསྐལ་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བ་ཡོད་
ཚུ་ལ། སྤར་སྤུ་མ་ཞིག་གིས་འབྲུ་དམར་པོ་རིང་པོ་ཞིག་ཕྱག་ཏུ་བསྐྱམས་ནས།
ཁྱོད་ཁམས་པ་དག་སྤྱིང་ཡིན་ནམ་གསུངས་པས། དེས་མི་སྐྱད་སྤྱས་ཏེ་ཡིན་
ལགས་ཟེར་བ་བྱུང་བ་བཞིན་རང་ཅག་ཀྱང་འབྲུ་དེ་འདྲར་མི་སྤྱེ་བའི་ངེས་པ་
མིད། སྡོན་བོན་པོའི་མི་བྲིམ་ཞིག་གི་པ་ཤི་བ། དེའི་ཕྱང་པོར་ཕྱ་ཞིག་ཏུ་སྤྱི་
བའི་འོག་གི་འབྲུ་ལ་སྒྲིམ་པར་རྗེ་མིད་ལས་ཕྱང་བསྟན་ཏེ་བྲངས་ཚུ་ལ། རང་

རེ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་འདྲར་ག་ལ་སྐྱེ་སྐྱུ་མ་བ་ཡོང་མོད་ཀྱང་། དེར་སྐྱེ་བ་ཚུ་ཆོད་
 ཅམ་ཡིན་པས་སྐྱེ་སྐྱེ་རྗེས་མ་འབྱུང་སྐྱེས་ནས་ས་འོག་ཏུ་དབུགས་མ་ཆད་
 ཅམ་འགྲུལ་ཤིག་ཤིག་བྱས་ཏེ་སྡོད་དམ། ཡང་ན་འབྱུལ་སྐྱེས་ནས་བྱ་སོགས་
 ཀྱིས་ཐོས་ནས་ཁོག་སྡོད་ཐོས་ཟིན་ཀྱང་ཤི་མ་སྤུབ་པར་ཁོག་སྡོད་ཀྱིས་
 འགྲུལ་ནས་བསྐྱད་ཡོད་མོད་ཀྱི་ངེས་པ་མེད། གཞན་མ་བྱུང་ནའང་དེ་འདྲའི་
 གནས་ངན་དུ་མི་སྐྱེ་བའི་ཐབས་ཤིག་ལ་འབད་དགོས། དེར་མ་ཟད་དུད་འགྲོ་
 བལ་ཆེར་དབྱིབས་དང་མདོག་ཀྱང་མི་སྤྱད་ལ། བཀྲེས་ཤིང་སྒྲོམ་པས་ཉིན་
 གང་ཟས་འཆོལ་སར་འགྲོ་ཡང་ཟས་མི་རྙེད་པའི་སྤྱད་བསྐྱུལ་སོགས་ཡོད།
 ད་ལྟ་གཞན་གྱིས་རང་ལ་བྱི་ཀླན་ཟེར་བ་ཅམ་ཡང་མི་བཟོད་པ་བྱེད་ན། བྱི་ལྟ་
 བྱར་དངོས་སུ་བྱུར་ན་རི་ལྷ་ར་བྱེད། ཟས་སྒྲོམ་དང་ཉལ་ས་སོགས་ལ་སྒྲོས་
 དང་། སྒྲོ་འཆོལ་ས་ནི་ཁང་པའི་ནང་དུ་མིའི་རྩར་ཡོང་བ་མ་གཏོགས་གཞན་
 མེད། བྱི་ཁང་པའི་ནང་དུ་འོངས་པ་ན། ཆང་མས་བྱི་སྒྲེབ་བྱུང་ཟེར་ནས། རྒྱ་
 མཆན་མེད་པར་བདུད་སྒྲེབ་པ་ཅམ་བྱེད། འདི་ཡང་ཁོ་རང་གི་ལས་ངན་པའི་
 འབྲས་བུ་ཞིག་མིན་ན་གང་ཡིན། དགོན་པ་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཆོགས་དུང་བཏང་
 བ་ན་དུ་བའི་བྱི་ཡང་དེའི་བྲ་པ་འགའ་བྱིར་སྐྱེས་པའི་རྟགས་ཡིན། དུད་འགྲོ་
 འགའ་ཞིག་རྒྱང་ལག་སོགས་གང་ཡང་མེད་པའི་ཤ་སྒྲོར་མོའི་དབྱིབས་ཅན་
 དུ་ཡོད།

སྡོན་དྲགས་པོར་སྒྲ་མ་ཞིག་ལ་རྒྱན་དུ་སྐྱེན་བདག་མི་ཆང་གཅིག་གིས་
 མར་དང་། མི་ཆང་གཅིག་གིས་ཤ་སྤུལ། སྒྲ་མས་དགོར་སྤྱང་མ་བྱས་པར་ཤི་

སྒྲིམ་མར་སྤུལ་བའི་བྲིམ་དེར་འོ་མ་ཤིན་ཏུ་མང་བའི་འབྲི་ཞིག་ཏུ་སྒྲིམ། རྗེས་
 སྤྱི་གཡང་དུ་སྤྲུངས་པ་ཆུས་བྲིར་ནས་ཤིན་ཏུ་མང་བའི་མི་ཆང་དེས་རྟོད། ལ།
 རྣམས་ཐོས་ཐིན་པ་ན། ཅིབ་མའི་རུས་པའི་ལྷོ་བས་སྤྱི་མི་ཆང་ཆེ་གོ་མོའི་ཤིན་
 དང་། མི་ཆང་ཆེ་གོ་མོའི་མར་གྱི་སྒྲིན་པ་འཕྲོད་སོང་བའི་ཡི་གེ་བྱུང་།
 དེས་ན། སྒྲིམ་ལས་སྒྲིམ་དཀར་བཅུ་དགོ་བའི་སོགས་ལ་དགོན་པ་ནས་
 དམིགས་བསལ་བཏང་ཡང་། ལས་འབྲས་ཀྱི་དམིགས་བསལ་བཏང་རབས་
 མེད། ད་རེས་མ་གཟབ་ན་སྒྲིམ་འགྲམ་གྱི་བྲི་དང་བོང་བྱ་དང་ནང་གི་མི་གཙོ་
 བདག་གཉིས་གོ་ས་བརྗེ་བ་ལ་དཀར་ཆེགས་མེད། སྤྱི་མི་ཆང་གཅིག་གིས་
 ཁང་པའི་རྒྱབ་ཏུ་སྤྱི་སྒྲིམ་པའི་ལྷ་རྟོན་ཡོད་པ་ལ་དམར་མཆོད་བྱས་པས་
 སྤྱི་བས་ཉེས་ཏེ་ལམ་འགྲོ་ཆེན་པོ་བྱུང་། བྲིམ་གྱི་པ་དེས་འཆི་ཁར་ཡང་དམར་
 མཆོད་གྱིས་ཤིག་ཅེས་ཁ་ཆེམས་བཞག་པས། རྗེས་སྤྱི་པ་ཁོ་རང་སྤྲང་དུ་
 སྒྲིམ་ཏེ་རང་གི་བྱས་དམར་མཆོད་ཐེངས་བྱུག་བྱས་ཚུལ། ཡང་མི་ཆང་ཞིག་
 གི་པ་ཁང་རྒྱབ་ཀྱི་མཆོ་ནང་དུ་ཉ་ལ་སྒྲིམ་ཚུལ། རང་རེ་ལའང་དེ་སྤྱི་མི་
 འབྲུང་བའི་དེས་པ་མེད། བཀོལ་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱི་བསྐྱེད་ནི། དཔེར་ན་བོང་བྱ་སྤྱི་
 བྱ་ལ་མཆོན་ན། སྤྱི་པ་ཐམས་ཅད་མར་སོང་ཡང་ད་དུང་ཁལ་འགོལ། འཆི་
 བར་ཉེ་བ་ན་གར་བབ་བབ་ཏུ་བསྐྱར་ནས། དབྱུགས་མ་ཆད་གོང་ནས་བྱ་
 རོག་གིས་མིག་འདོན་པ་སོགས་བྱས་ཏེ་འཆི་ཚུལ། རང་རེ་དེ་འདྲར་སྒྲིམ་ན་
 སྤྱི་བསྐྱེད་བཟོད་ཐབས་མེད་པའི་ཉམས་བཏོན་ཏེ་བསམ་དགོས་གསུངས།
 གཉིས་པ་སོ་སོའི་སྤྱི་བསྐྱེད་བསམ་པ་ལ། བྲིངས་ན་གནས་པ་དང་

ཁ་འཐོར་བའི་དུད་འགྲོའི་སྤྱད་བསམ་བ་གཉིས་ལས། དུད་འགྲོ་
 གྱིངས་ན་གནས་བ་པལ་ཆེར་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོའི་གཏིང་དང་། སྒྲིང་བར་གྱི་
 ལུན་ནག་རྣམས་སུ་ཆང་འགག་གི་སྤང་མ་སྤངས་བ་བཞིན་གཅིག་སྟེང་དུ་
 གཅིག་མནན་ནས་ཡོད་པ། འོག་མ་རྣམས་སྟེང་མས་མནན་ཏེ་དབྱགས་ཀྱང་
 མི་ཐར་བ་སོགས་དང་། དུད་འགྲོ་ཁ་འཐོར་བ་ནི་མི་ཡུལ་ན་ཡོད་པའི་དུད་
 འགྲོ་རྣམས་ཡིན་པས་དེ་དག་ལའང་སྤྱད་བསམ་སྟོང་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་མཐའ་
 ཡས་བ་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲིབ་པ་ལེན་པའི་རྒྱ་ཆ་ཆང་སྟོབས་ལྡན་མང་པོ་རང་
 རེ་ལ་ཡོད་ཅིང་། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་བྱུ་ཤོས་ནི། ཆོས་དང་ཆོས་སྤྱོད་པ་ལ་མ་
 གྲུས་བ་དང་། ཆངས་པར་སྟོད་པ་ནང་པན་ཚུན་ལ་དུད་འགྲོའི་མིང་གིས་
 བཏགས་བ་སོགས་ཏེ། ཤེད་བྱ་སེར་སྒྲུའི་བྱང་བ་ལྟར་ཡིན། གཞན་ཡང་། རྒྱ་
 གར་ན། གཅིག་གིས་སྒྲིན་བདག་གི་དབྱར་གནས་པའི་དགེ་འདུན་གྱི་གཏོང་
 སྟོ་ཉག་ཐར་བཏང་བས། འདམ་རྩ་བ་བྱིང་བ་ཞིག་ན་འབྱུང་དགེ་སྟོང་གི་མགོ་
 ཅན་ཞིག་ཏུ་སྒྲིས་ཏེ་སྤྱད་བསམ་སྟོང་བ་དང་། ཡང་སྟོན་མི་གཅིག་གིས་དགེ་
 སྟོང་ཞིག་ལ་སྟེ་ཏུ་དང་འདྲ་ཞེས་སྤྲས་པས། སྟེ་ཏུའི་སྒྲིབ་པ་ལྟར་སྤངས་
 བ་སོགས་མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ། མི་དགེ་བ་ཆེན་པོས་ནི་དཔྱལ་བ་དང་།
 འབྲིང་གིས་ཡི་དྲགས། ཆུང་དུས་དུད་འགྲོར་འཕེན་ལ། ཆེ་ལྷགས་ཀྱང་
 བསམ་བ་དང་། ཞིང་དང་དངོས་པོ་སོགས་ཀྱིས་ཆེ་བ་ཡིན་གྱི། མི་བསད་
 བ་ལྟ་བུ་མདོན་མཆན་ཆེ་བ་ཞིག་ལ་མི་ཟེར། ད་ལྟ་ཞིང་བྱང་པར་ཅན་ལྟ་བུར་
 ཅེད་མོ་བྱེད་ཞོར་དང་། མཆུ་འགྲུལ་ཅམ་ཞིག་བྱས་པའི་ལས་ཀྱིས་ཀྱང་སྤྱི་

མ་ངན་སོང་དུ་ཐིབས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་ཡོད། ངན་འགྲོར་མི་སྐྱེ་བའི་གདེང་ཡོང་བ་
ལ། མཛོད་ལས། བཟོད་ཐོབ་ངན་འགྲོར་ཡོངས་མི་ལྟུང་། །གསུངས་པ་ལྟར་
སྐྱོར་ལམ་བཟོད་པ་ཐོབ་དགོས་པས། རང་རེ་ལ་དེ་འདྲ་མེད་པའི་ཐོག་། ངན་
འགྲོར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་སྒར་བསགས་ནམས་མ་ཤི་གོང་དུ་བཤགས་མི་བྱལ་བ་ནི་
ད་ལྟའི་བྱེད་ལུགས་འདིས་ཤེས་པ། ངན་སོང་དུ་གཅིག་སྐྱེས་ན་དེ་ལས་ཐར་
བའི་ཐབས་དང་སྐྱབས་མི་ཉིད་དེ། སྐྱོད་འཇུག་ལས། ལུ་ཞིག་འཇིགས་ཆེན་
འདི་ལས་བདག་། །ལེགས་པར་སྐྱོབ་པར་བྱེད་འགྱུར་ཞེས། །བྱེད་ཤིང་འཕྲོན་
པའི་མིག་བབས་ནས། །སྤྱོད་པ་བཞིར་སྐྱབས་དག་འཆོལ་བར་བྱེད། །སྤྱོད་པ་
བཞིར་སྐྱབས་མེད་མཐོང་ནས་ནི། །དེ་ནས་ཀུན་ཏུ་ཡིད་ལྷག་འགྱུར། །གནས་
དེར་སྐྱབས་ཡོད་མ་ཡིན་ན། །དེ་ཆེ་བདག་གིས་རི་ལྟར་བྱ། །ཞེས་གསུངས།
འདི་ངན་སོང་གསུམ་ནས་དྲག་ཤོས་དུད་འགྲོ་ལ་བལྟས་ཀྱང་ཤེས་
ཏེ། མ་ཞི་ཆོག་གཅིག་ཅུ་འདོན་པའི་ཐབས་མེད། ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་
ལུགས་དྲག་པོ་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པས་ལས་ངན་མང་པོ་གསར་དུ་གསོག་སྟེ་
ངན་སོང་ནས་ངན་སོང་དུ་འགྲོ། །གཞན་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། །གང་ཆེ་དགོ་སྤྱད་
སྐལ་ལྷན་ཡང་། །དགོ་བ་བདག་གིས་མ་བྱས་ན། །ངན་སོང་སྤྱག་བསྐྱལ་
ཀུན་མོངས་པ། །དེ་ཆེ་བདག་གིས་ཅི་བྱར་ཡོད། །དགོ་བ་དག་ཀྱང་མ་བྱས་
ལ། །སྤྱིག་པ་དག་ཀྱང་ཉེར་བསགས་ན། །བསྐྱལ་བ་བྱེ་བ་བརྒྱར་ཡང་ནི།
།བདེ་འགྲོའི་སྤྱི་ཡང་ཐོས་མི་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟར་ད་རེས་ཀྱི་ཉོན་འདིར་མ་
མཐའང་ཕྱི་མར་ངན་སོང་ལས་ཐར་བའི་སྐྱབས་དང་ཐབས་འཆོལ་བ་ཞིག་

ལ་མ་འབད་ན། ངན་སོང་དུ་ལྷུང་བེན་སོང་ན་སྤྲིས་ཚར་བ་རེད། ངན་སོང་
གསུམ་བེར་བའི་སྤྱོ་པོ་ཆེ་དེ་དང་རང་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་དབྱགས་ཆད་མ་ཆད་
ཀྱི་བར་བྱུང་ཅམ་ལས་མེད། དེ་ཡང་ལྷུང་ན་ད་ལོའི་ལོ་མཇུག་དང་། རིང་ན་
སང་པོད་ད་ཆོད་ཅམ་མམ། ལོ་ཁ་ཤས་སོང་མཚམས་ནས། གཅིག་ཏུ་ན་
དམུལ་བར་སྤྲིས་ཏེ་ལུས་དང་མེ་དབྱེར་མེད་དུ་བྲས་ནས་བསྐྱད་ཡོད་དམ།
གཅིག་ཏུ་ན་ཡི་དྲགས་སུ་སྤྲིས་ནས་བས་ཚུ་ཐེགས་གཅིག་ཅམ་ཡང་མ་རྟོད་
པར་བསྐྱད་ཡོད་དམ། ཡང་ན་དུད་འགྲོར་སྤྲིས་ནས་མགོ་ལ་རྩ་ཅི་བེད་དེ་བ་
དང་ལུས་ལ་སྤྱོ་ཞོལ་ལེ་བ་ཞིག་ཏུ། མི་ལམ་མིས་བ་ལས་སད་བ་བཞིན་དུ་
མི་སྤྲི་བའི་ངེས་བ་མེད། དེ་དག་བྲན་བ་ན་ཡང་ཐག་རིང་པོ་ཞིག་ཏུ་དེ་འདྲ་
ཡོད་པའི་གཏམ་ཉན་བ་དང་། ལྟ་མོ་བལྟ་བ་ལྟ་བུ་མི་བྱེད་པར། དང་པོར་
སྤྲིས་བེན་པའི་ཉམས་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་སྤྲི་ངེས་ཀྱི་ཉམས་འདོན་བ་གནད་
དེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོའི་བྲིམས་རར་ནག་ཅན་མང་པོར་ཆད་བ་གཅོད་སྐབས་
རང་ལྟ་མོ་བལྟ་བཞིན་པར་ཡོད་བ་ལ། དེ་མ་ཐག་ལྟ་མོ་བའི་བྲོད་ནས་རང་
ཉིད་བཟུང་སྟེ། སྤྲི་མ་དེ་ལྟར་བྲིམས་གཅོད་དག་པོ་སྤྱོད་བ་བཞིན། ད་ལྟ་ངན་
སོང་ཞེས་བྱ་བ་གཤེད་ཅིག་ན་སེམས་ཅན་མང་པོ་ཞིག་སྤྱད་བསུལ་འདི་འདྲ་
སྤྱོད་གིན་ཡོད་བ་རེད་སྟམ་བ་ཅམ་དང་། བཤན་པས་ལུག་གསོད་སར་ལྟ་
མོ་ལྟ་བཞིན་བ་ལྟ་བུའི་སྤྲི་སྤྱོད་དུ་ངན་སོང་དེར་སྤྲིབས་པའམ། ལུག་ལྟ་
བྱར་གྱུར་ནས་བཤན་པའི་ལག་འོག་ཏུ་མནན་ནས་རལ་གྱིས་བྱང་གཤེག་བ་
སོགས་མདོན་སུམ་དུ་སྤྱོད་བར་གྱུར་ན་འདིགས་སྤྲིག་དང་སྤྱད་བསུལ་རི་

ལྟར་འབྱུང་བ་དེ་ལྟ་བུའི་ཉམས་འདོན། སངས་རྒྱས་བཙུངས་ལྟན་འདས་ཀྱིས་
མ་འོངས་པ་ན། ངའི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཤེས་པའི་སློབ་ཁ་ཐུར་དུ་བལྟས་པ་བཞིན་
ངན་སོང་དུ་འགྲོ་ཞེས་རང་ཅག་ལ་ལུང་བསྟན་གནང་བ་ཡིན་པས། བླ་མ་ཅན་
གཡང་དུ་བསྐྱར་བར་ངེས་པ་ཞིག་གཡང་ཁར་ངལ་བསོ་བ་བཞིན་དུ་ཡོད།
རང་ངེས་དེ་ལྟར་མི་ཤེས་པར་དགྲ་བཙུངས་པ་བྱ་བ་བྱས་པ་ཞིག་ལས་ཀྱང་སློབ་
བདེ་མདོག་ཁ་བ་འདི་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་བའི་སྒྲ་ལྟས་ཡིན། དེས་ན། ཤེས་པའི་
ཆོས་སྤྱོད་ལ་ལུས་པའི་ཤེས་པ་ཉུང་ཟད་དང་འདྲ་བ་ཞིག་ཨི་ཡོང་བསྟན་དགོས།
ངན་སོང་དེ་དག་ཏུ་འདྲ་སྐྱེས་ཟེན་པའི་ཉམས་བཏོན་ཏེ་བསྐྱོམས་ན་འདིས་
ངེས་འབྱུང་འདྲན་འོང་བས། རང་ངེས་རེ་ཞིག་ཡི་དམ་བསྐྱོམ་པ་བས་ངན་
སོང་གི་སྤྱད་བསྐྱེད་བསྐྱོམ་ན་ལེགས་ཆོད་ཡོད། ངན་སོང་གི་སྤྱད་བསྐྱེད་
ཟན་པའི་ཆོད་ལ་ཀུན་དགའ་བོའི་སྤྱིང་མོའི་བྱ་གཉིས་མོློལ་གྱི་བྱ་ལ་གཏད་
པས་སློབ་པ་མ་བྱས་པའི་སྐབས་མོློལ་གྱི་བྱས་དཔྱུལ་བ་བསྟན་པ་ན་དེ་
གཉིས་ཀྱིས་དཔྱུལ་བ་ཟན་པས་ཡིད་འབྱུང་རང་ཤུགས་ཀྱིས་སྐྱེས་པ་ལྟར་
དགོས་གསུངས། དེ་ནས་འབྲིང་དུ་སློབ་ཏེ་བཤད་པ་དང་། སློབ་ཚུལ་མདོར་
བསྐྱེད་ཏེ་བསྟན་པ་བཅས་སྟུག་

༥ ཉིན་བཅུ་གཉིས་པར། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་།
དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀར་ཆེ་ལ་ལོང་མེད་པ། །ཡིད་ལ་གོམས་པས་ཆེ་འདིའི་
སྤང་ཤས་ལྟོག་ །ཅེས་སོགས་འདྲན་པར་མཛད་ནས་ཀུན་སློབ་འཆོས་པ་
མདོར་བསྐྱེད་ཤིག་སྟུག་ཏེ། སློབ་དུ་ས་བཅད་རྣམས་གསུངས་ཇེས། འཇིག་

ཉེན་ཕྱི་མར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་བ་འགོ་བ་གཉིས་ཀྱི་བདེ་སྐྱབས་བསམ་པའི་ངན་
འགོའི་སྐྱབས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྒོར་ལ་བསྐྱར་བ་འད་མཛད་ཅིང་། དེ་ལྟ་བུའི་སྒོ་ནས་
དལ་ཉེན་སྦྱང་པོ་ལེན་འདོད་དང་། ངན་སོང་གི་སྐྱབས་བསྐྱེད་བསམས་ནས་
འཇིགས་སྐྱབས་ཆེན་པོ་བྱུང་ནས་དེ་ལས་སྒྲོབ་པའི་སྐྱབས་དང་། ཕྱི་མར་བདེ་
བའི་ཐབས་འཆོལ་འདོད་བྱུང་ན། ཕྱི་མར་ངན་སོང་ལས་སྒྲོབ་པའི་སྐྱབས་ནི།
སྒྲ་མ་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ཡིན་ཞིང་། ཐབས་ནི་བདེ་
ལེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་བསྐྱེད་དེ་
སྤང་སྤང་ཚུལ་བཞིན་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན།

དེས་ན། གཉིས་པ།

འཇིག་ཉེན་ཕྱི་མར་བདེ་བའི་ཐབས་བསྟན་པ་ལ་གཉིས།

བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་དམ་པ་སྐྱབས་འགོ་བྱ་བ་དང་།

བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་
བསྐྱེད་པའོ། དེ་ལ་དང་པོ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ལ་ལྟ། རྒྱ་གང་ལ་བཉེན་ནས་
སྐྱབས་སུ་འགོ་བ། དུལ་གང་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ། ཇི་ཅམ་གྱིས་སྐྱབས་སུ་
སོང་བའི་ཆད། སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་ཕན་ཡོན། སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་བསྐྱབ་
བའོ། །དང་པོ།

རྒྱ་གར་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབས་སུ་འགོ་བཙུག་གི།

སྐྱབས་སུ་འགོ་ཚུལ་དག་འོང་མི་འོང་རང་རྒྱ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་ཚུལ་ནས་
དག་ཡོད་མེད་ལ་རག་ལས་ཤིང་། སྐྱབས་སུ་འགོ་ཚུལ་གྱི་རི་བ་ལྷག་བསམ་
རབ་དཀར་གྱི་རིས་ལན་སྒོ་བཟང་བཞད་པའི་སྤྱད་བྱངས་ལས། སྐྱབས་
སུ་འགོ་ཚུལ་རོ་བོ་ཨི་ཐེ་བ། །རང་ཉིད་ལྷག་པར་འཛིགས་པ་དང་། །དཀོན་མཆོག་
སྐྱོབ་པའི་རུས་ལྷན་དུ། །ཤེས་ལས་བྱང་བའི་སྐྱབས་སུ་འགོ་ལ། །ཐམས་ཅད་
མཐུན་པ་བྱོད་ཉིད་བཞེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་འཁོར་བ་དང་རན་
སོང་གི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་ཡིད་འཛིགས་པ་དང་། །རང་གིས་སྒོ་འགེལ་རུས་ན།
འཛིགས་པ་དེ་ལས་སྐྱོབ་པའི་རུས་པ་དཀོན་མཆོག་ལ་ཡོད་པར་ཡིད་ཆེས་
པ་གཉིས་ཡིན་པས་རྒྱ་དེ་གཉིས་ཀ་ཆང་དགོས། །དེ་མིན་སྐྱབས་སུ་འགོ་ཚུལ་
དག་མི་འོང་སྟེ། སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་འཛིགས་ཤིང་སྤྱག་པ་མེད་ན་སྐྱབས་སུ་འཆོལ་
འདོད་ཀྱི་སྒོ་མི་སྟེ། སྐྱབས་ལུལ་ལ་ཡིད་ཆེས་མེད་ན་སྐྱབས་སུ་བསྟེན་རྒྱ་མི་
བྲན་པའམ། བྲན་ཀྱང་ཆོག་ཅམ་ལས་སྤྱོད་ནས་སྒོ་འགེལ་བ་མི་འོང་། །དེ་ཡང་
རང་ཉིད་རན་སོང་ལ་འཛིགས་པ་དང་། འཁོར་བ་ལ་འཛིགས་པ་དང་། གཞན་
འཁོར་བར་མནར་བ་ལ་མི་བཟོད་པའི་སྤྱོད་བཅེ་བ་གསུམ་རིམ་བཞེན་སྒྲིལ་
བུ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་སོ་སོའི་སྐྱབས་སུ་འགོ་ཚུལ་ཡིན། །དེས་ན་གོང་དུ་བྲན་
སོང་གི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་འཛིགས་པ་བསྐྱེད་པ་དེ་སྐྱབས་སུ་འདོད་སྐྱབས་སུ་འགོ་ཚུལ་
རྒྱ་གཅིག་རེད།

གཉིས་པ།

ཡུལ་གང་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ལ་གཉིས།

སྐྱབས་ཡུལ་ངོས་གཟུང་བ་དངོས་དང་། དེ་སྐྱབས་སུ་འོས་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི། བསྟོད་པ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས། གང་ཞིག་ལ་ནི་ཉིས་
 པ་ཀྱན། །གཏན་ནས་ཡོང་ཡེ་མི་མངའ་ཞིང་། །གང་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ།
 ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་གནས་གྱུར་པ། །གལ་ཏེ་སེམས་ཤིག་ཡོད་ན་ནི། །དེ་
 ཉིད་ལ་ནི་སྐྱབས་འགོ་ཞིང་། །དེ་བསྟོད་དེ་ནི་བཀུར་བ་དང་། །དེ་ཡི་བསྟན་ལ་
 གནས་པའི་རིགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་ཉིད་ལ་སྐྱབས་དང་སྐྱབས་
 མ་ཡིན་པ་འབྱེད་པའི་སེམས་ཤིག་ཡོད་ན་ནི། རང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་སྟོན་
 པ་དང་། དེའི་བསྟན་པ་དང་། བསྟན་པ་དེ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་
 འགོ་བ་དགོས། འཇིག་རྟེན་པལ་པ་དག་གིས། འཇིག་རྟེན་པའི་རྒྱལ་པོ་དང་།
 ལྷ་ལྷ་བཙན་ལ་སོགས་པར་སྐྱབས་བཅོལ་ཞིང་། བྱི་རོལ་པས་ནི་ཆངས་པ་
 དང་བརྒྱ་བྱིན་སོགས་ལ་སྐྱབས་བཅོལ་བར་བྱེད་ཀྱང་། དེ་དག་ཁོ་རང་ཡང་
 འཁོར་བ་པ་ཡིན་པས་སྐྱབས་སུ་མི་འོས། འོན་སྐྱབས་སུ་འོས་པ་དེ་སུ་ཡིན་
 ཞེ་ན། སྐྱབས་འགོ་བདུན་ཅུ་པ་ལས། སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་
 ནི། །ཐར་པ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱབས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སངས་
 རྒྱས། ཆོས། དགེ་འདུན་ཏེ་དགོན་མཚོག་གསུམ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དེ་གསུམ་
 ཡང་ལེགས་པར་ངོས་མ་བེན་ན་སྐྱབས་འགོ་རྣམ་དག་མི་འབྱུང་ཞིང་། རང་

ཅག་གིས་མ་བརྟགས་མ་དབྱེད་པ་ན། ཐེག་ཆེན་རིག་པ་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་
མདོག་མདོག་བྱེད་ཀྱང་། ན་ཆ་སོགས་གྲ་མ་འགྲིགས་པ་བྱུང་བའམ། བྱ་བ་
གལ་ཅན་ལ་ཐུག་པའི་ཆེ་འཛིན་ཏེན་པའི་ཆོས་སྒྲིང་དང་རྒྱལ་བཙན་ཡུལ་ལྟ་
སོགས་ལ་སྐྱབས་བཙུལ་ནས་བསང་ཤིང་གྲུ་མོ་གང་ཁྱེར་ཏེ་ལྟ་ཏེན་སྐྱེ་མཁར་
གང་ཡོད་ཀྱི་ཅར་རྒྱག་འགྲོ་བ་འདི། ནང་ན་དགོན་མཆོག་ལ་སྒོ་མ་ཁེལ་བར།
དེ་ལས་རྒྱལ་བཙན་སོགས་ལྟག་པར་འཛིན་པའི་ནང་རྟགས་བྱིར་མདོན་པ་
སྟེ། དོན་དུ་དགོན་པའི་སྤྲིགས་སུ་ཡོད་ཀྱང་། ཐེག་ཆེན་རིག་པ་འཛིན་ལྟ་ཞོག །
ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་སྤྲིགས་ལ་མེད་པ་ཡིན།

གཞན་ཡང་སྐྱེ་དང་རྒྱལ་བཙན་སོགས་ལ་མཁྱེན་བཅེ་བྱས་གསུམ་གྱི་
ཡོན་ཏན་མེད་ཅིང་། ཁོ་རང་ནམ་འཆི་ཅམ་ཡང་མི་ཤེས། བལ་ཆེར་དུད་འགྲོ་
དང་ཡི་དྲགས་ཀྱི་རིགས་སུ་གཏོགས་པ་ཡིན་པས་རང་རེ་ལས་ཏེན་དམའ།
རང་རེ་རི་ལྟར་ཐབས་ཞན་ཀྱང་མི་ཡིན་པས། དེས་དེ་ལ་སྐྱབས་བཙུལ་བ་
ལས་ཐབས་སྤྱག་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་སྤྱག་བསྐྱེལ་
ལས་སྒྲོབ་པ་ལྟ་ཅི། གནས་སྐྱབས་ཀྱི་དོན་ཆུང་དུ་ལའང་པན་པ་ལས་གཞོད་
ཆ་བས་ཆེ། དཔེར་ན་སྤར་མི་ལྷ་བ་ཡོད་པ་ཞིག་ཤ་དུ་བྲག་བཙན་གནས་པའི་
སར་སོང་བ་བྲག་བཙན་དེས་མི་མིན་གཞན་ལ་ཤ་བྲལ་འབྱེད་བར་བབ་པས་
མི་དེའི་ལྷ་བ་ཁྱེར་ཏེ་མེད་པར་བྱས། ཡང་མི་ལྷ་བ་ཅན་གཞན་ཞིག་གིས་དེ་
ཆོར་ནས་ཆེད་དུ་སོང་སྟེ་སྐྱབས་བཙུལ་ཡང་ལྷ་བ་སྤར་མ་མ་ཞི་བའི་སྟེང་དུ་
ལྷ་བ་སྤྱག་པོར་བྱས་ཚུལ། དེ་བཞིན་དུ་འཛིན་ཏེན་པའི་ལྟ་འདྲེས་སྐྱབས་རེ་

ཕན་འདོགས་ལ། སྐབས་རེ་གཞིན་པ་བྱེད་པས་ནམ་ཡང་མི་བསྐྱ་བ་མིན། བྱི་
 རོལ་པས་ཆངས་པ། བརྒྱ་བྱིན། དབང་ལྷུག། །དག་པོ། གདོང་བྱག་སོགས་
 ལ་སྐྱབས་ལུལ་བྱེད་པ་དེ་སྤར་གྱི་དེ་ཆོ་ལས་ཅུང་དག་མོད། དེ་དག་གྲང་
 རང་ཉིད་འཁོར་བ་དང་རྒྱ་སོང་ལས་མ་གྲོལ་བས་གཞན་སྐྱོབ་པར་མི་རུས་
 ཞིང་། རང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་སྟོན་པ་ནི་དེ་དག་དང་མི་འདྲ་བར། བསྐྱགས་
 འོས་བསྐྱགས་བསྟོད་ལས། ང་ནི་མགོན་མེད་བྱེད་ནམས་ཀྱི། །ཁྲོགས་སུ་
 གྱུར་པ་ཞེས་སྐྱོགས་ཞིང་། །ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་འགོ་བ་ནི། །མཐའ་དག་
 འབྱུང་པ་བཞིན་དུ་བཞུགས། །སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་མངའ་བ། །བཅེ་བར་ལྡན་
 ཞིང་ཐུགས་བཅེར་མཛད། །དེར་བཅོན་ལེ་ལོ་མི་མངའ་བ། །བྲིད་དང་འདྲ་བ་
 གཞན་སུ་མཆིས། །བྲིད་ནི་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་མགོན། །སྤྱི་ཡི་རྩ་ལག་བཟང་
 པོ་ལགས། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། འོག་ནས་ཡོན་ཏན་སོ་སོའི་སྐབས་སུ་
 འཆད་འགྱུར་ལྟར་མཁྱེན་བཅེ་རུས་པ་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན།
 རྒྱལ་བཅན་སོགས་ལ་དེ་འདྲའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁ་ཐོགས་ཅམ་ཡང་མེད་པར་
 མ་ཟད། ལྷ་ཁྱུ་སོགས་འཇིག་རྟེན་པའི་སྐྱབས་གནས་གང་ཡོད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
 ཐམས་ཅད་བསྟོམས་གྲང་ནང་པའི་ཉན་ཐོས་རྒྱུན་ཞུགས་པ་གཅིག་གི་ཡོན་
 ཏན་ལའང་དོ་ལྷ་མེད།

དེས་ན། སངས་རྒྱས་ནི་དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པའི་སྐྱབས་གནས་
 མཐར་ཐུག། །སྐྱོན་ཀུན་ཟད་ཡོན་ཏན་ཀུན་ལྡན་གྱི་སྟོན་པ་སྟེ། གོ་སྤྲུལ། ཆོས་
 སྐྱ་གཉིས་དོན་དམ་པའི་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་དང་། གཟུགས་སྐྱ་གཉིས་

ཀུན་རྫོབ་པའི་སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་ཏུ་འཛིན། །ཆོས་དགོན་མཆོག་ལ།
དོན་དམ་པའི་ཆོས་དགོན་མཆོག་ནི། འགོག་ལམ་གང་རུང་གིས་བསྐྱུས་པའི་
འཕགས་པའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་བུར་བདེན་པ་སྟེ། འགོག་བདེན་ཞེས་པ་
རང་འདྲེན་བྱེད་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོ་སྤྲེལ་གྱི་སྐྱེ་བ་པ་ལས་གྲོལ་བའི་
ཆ་ལ་བྱེད། ལམ་བདེན་ཞེས་པ་འགོག་པ་དེ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་
འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་ཏྲོགས་ལ་འཛིན། །གཞུང་ཆེན་པོར་མ་སྦྱངས་པའི་སློབ་
དམན་རྣམས་ལ་རགས་པ་ཅམ་དཔེར་མཆོན་ན་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་
རིམ་པ་འདི་ཉིད་ལ་ངོས་གཟུང་ཆོག། །གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྟུ་གཉིས་ལྟ་བུ་
ནི་བརྟུར་བཏགས་པའི་ཆོས་དགོན་མཆོག་ཡིན། དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་
ནི། རིག་གྲོལ་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྒྱུད་པོ་གང་རུང་དང་ལྡན་པའི་འཕགས་པའི་
གང་ཟག་དེ་དོན་དམ་པའི་དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་དང་། སོ་སྐྱེ་དགེ་སྦྱོང་གི་
སྒོམ་ལྡན་བཞི་སྟེ་ཆོང་ན་བརྟུར་བཏགས་པའི་དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་ཡིན།
འདི་ལ་ཕན་གཞོན་བྱས་ན་དགེ་འདུན་ལ་བརྟེན་པའི་དགེ་མི་དགའི་འབྲས་བུ་
འབྱུང་།

དེ་ཡང་འཛིན་གས་པ་སྣ་རེ་ཅམ་ལས་སྐྱོབ་པ་ལ་སྐྱབས་དེ་གསུམ་ག་
མི་དགོས་པར། རེ་རེས་ཀྱང་སྐྱོབ་བྱས་ཏེ། སྤར་མདོ་ཁམས་ན་མི་ཞིག་
སྟག་གིས་བྲིར་སྐྱབས་སྐྱུན་རས་གཟིགས་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པས་དེ་མ་
ཐག་ས་ལ་བཞག་སྟེ་སོང་བས་སྟག་གི་འཛིན་གས་པ་ལས་ཐར་བ་དང་། གང་
པོ་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་དབྱ་བཅོམ་ཐོབ་རྗེས་དེའི་སྐྱུན་དང་ཆོང་པ་འགའ་ཞིག་

རྒྱ་མཚོར་སོང་སྟེ་ཅ་རྒྱན་ས་མཚོག་སྒངས་སྐྱབས་དེའི་སྤང་མས་བྱ་བ་ཤིག་
 བར་བརྩམས་པ་ན། གང་པོའི་སྤྱན་གྱིས་དབྱ་བཅོམ་པ་གང་པོ་ལ་གསོལ་
 བ་བཏབ་པས་ཚུའི་འཛིགས་པ་ལས་ཐར་བ་དང་། རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་ལ་
 ལྷུའི་རྒྱལ་པོས་མཚོན་ཆའི་ཆར་པབས་པ་མྱོད་ལ་གྱི་བྱས་མེ་ཉོག་གི་ཆར་དུ་
 བསྐྱར་བ་ལྟར་ཡིན། འོན་ཀྱང་འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་མཐའ་དག་ལས་སྦྱོབ་
 པ་ལ་དགོན་མཚོག་གསུམ་ག་ཆང་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་ནད་པ་ནད་ཆེན་
 པོས་ཟིན་པ་དེ་ནད་ལས་ཐར་བ་ལ་སྤྱན་དང་སྤྱན་པ་ནད་གཡོག་གསུམ་ག་
 དགོས་པ་བཞིན། རང་རེ་འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་། སྤྱིད་
 ཞིའི་འཛིགས་པ་ཆེན་པོའི་ནད་ལས་ཐར་བ་ལ་ནི། གྲོལ་བྱེད་གྱི་ལམ་སྟོན་
 མཁན་སྤྱན་པ་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱས་དང་། གྲོལ་བྱེད་སྦྱེས་བྱ་གསུམ་གྱི་ལམ་
 སྤྱན་ལྟ་བུའི་ཆོས་དང་། ཆོས་སྐྱབ་པའི་ལྷ་གྲོགས་ནད་གཡོག་ལྟ་བུའི་དགོ་
 འདུན་རྣམས་ངེས་པར་ཆང་དགོས་ཤིང་། དེས་ན་གང་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་
 དུལ་ནི་དེ་གསུམ་ཡིན།

གཉིས་པ་སྐྱབས་སུ་འོས་པའི་རྒྱ་མཚོན་ནི། འདི་གཙོ་བོ་སངས་རྒྱས་
 དགོན་མཚོག་གི་ཡོན་ཏན་ཡིན། འདི་ལ་རྒྱ་མཚོན་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི།
 རང་འཛིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བ་སྟེ། དེ་མིན་ན་ཚུས་བྱེར་བ་ནང་པན་
 ཚུན་དང་། འདམ་དུ་བྱིངས་པ་ནང་པན་ཚུན་དེ་ལས་འདོན་མི་རྒྱས་པ་བཞིན་
 དུ་འདྲེན་མཁན་སྐྱབས་ལུལ་རང་ཉིད་འཛིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་མ་གྲོལ་
 བ། གཞན་འཛིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་སྦྱོལ་མི་རྒྱས། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་

ནི་འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བ་ཡིན་ཏེ། སྒོན་ལྷས་བྱིན་གྱིས་སངས་
རྒྱས་བཀྲོང་བར་བསམས་ཏེ་སྒྲོགས་རྩོམ་པ་ལས་ཀྱང་གཞོན་མ་ཐུབ་པ་དང་།
རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་མ་སྒྲིལ་དགའ་སྤྲོད་པོ་ཆེ་ཞོར་སྒྲོང་གཏུམ་པོ་སྒྲོན་པ་བྱས་
པ་ན། དག་བཅོམ་གཞན་ཐམས་ཅད་འཇིགས་ནས་ནམ་མཁའ་ལ་འཕྱར་
ཡང་། སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་འཇིགས་པ་མེད་པར་ཞོར་སྒྲོང་བཏུལ་བར་མཛད་
པ་དང་། བྱིམ་བདག་དཔལ་སྤྲས་གྱིས་མེ་དོང་དུ་བསྐྱར་བའི་ཐབས་བཤམས་
ཀྱང་། དེས་མ་ཚུགས་ཤིང་། ཞལ་ཟས་ལ་དུག་བཏབ་ཀྱང་སྒྲགས་མ་རྙེད་པའི་
རབས་རྒྱས་པར་གསུངས་ནས། དེའི་ཆེ་དཔལ་སྤྲས་དང་། དེའི་ཆུང་མར་
བཅས་པས་སྒྲོན་པར་གང་ཟག་ཐ་མལ་བ་མེ་དང་དུག་གིས་འཇིགས་ཆོག་
ཆོག་ཅིག་ལས་གཞན་པའི་འདུ་ཤེས་མ་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱང་བཤེས་གཉིན་
བསྟེན་ཚུལ་སྐབས་རང་གི་སྤང་བ་ལ་ངེས་པ་མེད་པ་ལའང་སྐྱར་ཆོག་ཅེས་
གསུངས། དེ་དག་ཀྱང་སྤྱི་བ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པའི་
སྒྲོབས་གྱིས་རང་འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བའི་རྟགས་ཡིན།

རྒྱ་མཚན་གཉིས་པ་ནི། གཞན་འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་སྒྲོལ་བའི་
ཐབས་ལ་མཁས་པ་སྟེ། རང་འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་ཀྱང་གཞན་
སྒྲོབ་སྤངས་ཤེས་པའི་ཐབས་ལ་མི་མཁས་ན། མ་ལག་རྩམ་མའི་བུ་ཆུས་བྱིར་
བ་ལྟར་གཞན་སྒྲོབ་མི་བྱས་མོད། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ནི་གཏུལ་
བྱ་འདུལ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པས། ཞེ་སྤང་ཅན་སོར་བྱེད་ཅན་ལྟ་བུའི་སྒྲིག་
པོ་ཆེ་དང་། ང་རྒྱལ་ཅན་ངི་ཟའི་རྒྱལ་པོ་རབ་དགའ་དང་སྟེང་རྒྱས་འོད་སྤངས་

ལྟ་བུ་དང་། གཞོད་སྦྱིན་འཕྲོག་མ་དང་། གཞོད་སྦྱིན་འཕྲོག་གནས་ལྟ་བུའི་
སྒྲོབས་ཆེན་གྱི་མི་མ་ཡིན་དང་། གཉི་ཐུག་ཅན་ལམ་ཆུང་བ་ལྟ་བུའི་དབང་
པོ་རུ་ལ་པོ་དང་། བྱིམ་བདག་དཔལ་སྦྱེས་ལྟ་བུའི་ཀླས་འཁོག་དག་ཅ་ཆུང་
བ་དང་། གཟུང་དགའ་བོ་ལྟ་བུའི་འདོད་ཆགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡང་སྒྲོལ་བར་
མཛད་པས་སངས་རྒྱས་ནི་དེ་ལྟར་གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་
ཡིན།

རྒྱ་མཚན་གསུམ་པ་ནི། ཀྱན་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཉི་རིང་མེད་པར་
འཇུག་པ་སྟེ། དེ་མེད་ན་གཉིན་གྱི་དོན་མཛད་ལ། དགའི་དོན་མི་མཛད་ཀྱང་།
སངས་རྒྱས་ལ་ནི་འགོ་བ་ཀྱན་ལ་ཉི་རིང་མི་མངའ་བས་སྐྱུ་ལ་བདོ་བའི་དག་
ལྟས་བྱིན་དང་། རང་གི་རིགས་ཀྱི་སྤྲས་སྤྱ་གཅན་འཛིན་གཉིས་ལ་ཐུགས་
ཉི་རིང་དང་ཕན་བཏགས་མ་བཏགས་ཀྱི་བྱུང་པར་མེད་དེ། ལྟས་བྱིན་གྱིས་
སངས་རྒྱས་ལ་འགྲན་སེམས་ཀྱིས་སྤྲོ་མར་ཐོས་པས་མ་ཞུ་བའི་ནད་ཀྱིས་
མནར་བ་ན། སྟོན་པས་ལྟས་བྱིན་དང་སྤྱ་གཅན་འཛིན་གཉིས་ལ་བྱམས་པའི་
ཐུགས་མཉམ་པའི་བདེན་ཆོག་གསུངས་པས་ནད་ལས་གྲོལ་བ་ཡིན། སངས་
རྒྱས་ལྷ་ཀ་ཐུབ་འདི་ད་རེས་འཛིན་ཉིན་དུ་བྱོན་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་དཔེ་སྤྱར་
ན་སངས་རྒྱས་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡང་དེས་འགྲེ་གསུངས།

རྒྱ་མཚན་བཞི་པ་ནི། ཕན་བཏགས་མ་བཏགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་
མཛད་པ་སྟེ། དེ་མེད་ན། དཔེར་ན་རང་རེ་ད་ལྟ་སྒྲོབས་འབྱོར་ཅུང་ཟད་ཆེ་རུ་
སོང་བའི་ཆེ་ཉམ་ཐག་དག་ལ་ཕན་འདོགས་པ་ལྟ་བུ། དེ་དག་ལ་གཏམ་ཅམ་

ཡང་བཤད་ཉན་མི་འོས་པའི་ཆོད་དུ་བྱེད་པ་ལྟར་རང་ལ་ཚུར་པན་བཏགས་
པའི་དོན་མཛད་ལ། མ་བཏགས་པའི་དོན་མི་མཛད་པས་ཉམ་ཐག་རྣམས་ལ་
སྐྱབས་མི་མཛད་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ནི་དེ་ལྟར་མིན་པར་པན་བཏགས་མ་
བཏགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་མཛད་དེ། སྟོན་དག་སློང་ནད་ཀྱིས་ཉམ་ཐག་པ་
ཞིག་གི་ལུས་བཤད་གཅིས་གོས་པའང་འབྱུང་བ་སོགས་ཀྱི་ནད་གཡོག་མཛད་
པ་དང་། ཡང་བྲམ་ཟེའི་བྲེའུ་མི་སྤྱག་པའི་ཏྲགས་མཆན་བཅོ་བརྒྱད་དང་ལྟན་
པ་སྤྱང་པོའི་བྱུར་ཡང་མི་ཚུད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡང་རྗེས་སུ་བཟུངས་ཤིང་། རྒྱལ་
པོ་གསལ་རྒྱལ་གྱི་བུ་མོ་དོ་རྗེ་མ་ཞེས་པ་པག་པའི་གདོང་འདྲ་བའི་མཆན་
ངན་པ་དང་ལྟན་པ་དེ་ལྟ་བུའི་མི་སྤྱག་པ་དང་། བྲིམ་བདག་ཏྲྀགས་ལྟན་གྱི་བུ་
ལེགས་འོང་ཞེས་པ་ཤིན་ཏུ་བསོད་ནམས་དམན་པས། སྐྱེས་ནས་བྲིམ་མི་
འོར་ཐམས་ཅད་རིམ་པར་སློངས་ལ། སྤྱང་པོར་གྱུར་པའི་སྐྱབས་དེ་དང་ལྟན་
དུ་ཡོད་པའི་སྤྱང་པོའི་ཆོགས་ཀྱི་ཀྱང་བྲམ་མི་རྟེན་ཅིང་། མིང་ཡང་ཉེས་འོང་
དུ་ཐོགས་པ། གང་དུ་བྱིན་ཀྱང་འཁོར་ས་མེད་པར་སྤྱང་པོའི་བྱུར་ཡང་མ་
ཚུད་ཅིང་། ཉེ་སྟོར་ནའང་འོང་དུ་མི་བཅུག་པ་སོགས་བཟུ་མི་ཤིས་པ་ཤི་སྤྱག་
བྱུང་བ་དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྐྱངས་ཤིང་རྗེས་སུ་བཟུང་སྟེ་སྐྱབས་
མཛད་ཚུལ་རྒྱས་པར་གསུངས། དེའི་བྱིར་སངས་རྒྱས་ནི་ཀུན་ལ་ཐུགས་
རྗེ་ཆེན་པོ་ཉི་རིང་མེད་པར་མ་བཟད། པན་བཏགས་མ་བཏགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
དོན་མཛད་ཅིང་། འགྲོ་བ་ཉམ་ཐག་པ་ལ་སྤྱག་པར་བརྩེ་བ་ཡིན། དེ་ཡང་བརྩེ་
བ་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་མེད་ན་སྐྱབས་བཅོལ་ཡང་སྐྱབས་མི་མཛད་པ་སྤིད་མོད།

སངས་རྒྱས་ལ་དེ་ཡོད་པས་སྐྱབས་མ་བཅོལ་ཡང་སྐྱབས་ངེས་པར་མཛད་
པ་ཡིན་གསུངས། དེ་ལྟར་སྐྱབས་འགོའི་རྒྱ་དང་ཡུལ་ལ་བཞག་པ་མདོར་
བསྡུས་ཅམ་སོང་བེན་ནས།
ས་བཅད་གསུམ་པ།

ཇི་ཅམ་གྱིས་སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་ཆད་ལ་བཞི་ལས།

དང་པོ་ཡོན་ཏན་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི། དགོན་མཆོག་
གསུམ་སོ་སོའི་ཡོན་ཏན་ཤེས་ནས་སྐྱབས་སུ་འགོ་དགོས་པས། དེ་ལ་
གསུམ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན། ཆོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན། དག་འདུན་གྱི་ཡོན་
ཏན་ནོ། །དང་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་སྐྱབས་སུ་གསུང་བྱུགས་འཕྲིན་ལས་
ཀྱི་ཡོན་ཏན་བཞི་ལས། དང་པོ་སྐྱའི་ཡོན་ཏན་ནི། མདོར་རྟོགས་རྒྱན་ལས།
བྱུག་ཞབས་འཁོར་ལོའི་མཆོན་དང་རུས་སྤལ་ཞབས། །སོགས་ལྟར་མཆོན་
སོ་གཉིས་དང་། རྒྱབ་པའི་སེན་མོ་བཅས་མདོག་དང་། །སོགས་ལྟར་དཔེ་བྱད་
བརྒྱད་ཅུས་བརྒྱན་པ་སྟེ། མཆོན་ཞེས་པ་རང་རྒྱུད་ལྟར་གྱི་གང་ཟག་སྐྱེས་
བྱ་ཆེན་པོར་མཆོན་པ་དང་། དཔེ་བྱད་ནི། རང་ན་ཡོན་ཏན་དེ་ལྟར་ཡོད་པའི་
དཔེ་ལྟར་རྟོགས་ལ་བྱ། དེའང་མཆོན་དཔེའི་ངོ་བོའི་ཡོན་ཏན་དང་། རྒྱའི་ཡོན་
ཏན་སོགས་བསམས་ན་སྟོབས་ཆེ་བས། དེ་ན་ཆེན་ཕྱིང་བ་ལས་གསུངས་
པ་ལྟར་རང་རྒྱལ་དང་། ཉན་ཐོས་སྟོབ་མི་སྟོབ་དང་། འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བ་

སོགས་འཇིག་རྟེན་གྱི་བསོད་ནམས་ཐམས་ཅད་བསྒྲེལ་ས་པ་གཅིག་གིས་
 སངས་རྒྱས་གྱི་སྐྱའི་བ་སྐྱའི་བུ་ག་གཅིག་འབྲུབ་པ་དང་། བ་སྐྱའི་བུ་ག་ཐམས་
 ཅད་འབྲུབ་པའི་བསོད་ནམས་བརྒྱར་བསྐྱར་བས་དཔེ་བྱད་གཅིག་འབྲུབ།
 དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུ་པོ་ཐམས་ཅད་འབྲུབ་པའི་བསོད་ནམས་བརྒྱར་བསྐྱར་
 བས་མཆོན་བཟང་གཅིག་འབྲུབ། མཆོན་སུམ་ཅུ་འབྲུབ་པའི་བསོད་ནམས་
 ལྟོང་དུ་བསྐྱར་བས་མངོན་སྲུ་འབྲུབ། དེ་འབྲུབ་པའི་བསོད་ནམས་ལྟོང་ཕྱག་
 བརྒྱར་བསྐྱར་བས་གཙུག་ཏྲོར་འབྲུབ། དེ་འབྲུབ་པའི་བསོད་ནམས་བྱེ་
 བ་འབྲུམ་ཕྱག་བརྒྱར་བསྐྱར་བས་སངས་རྒྱས་གྱི་གསུང་ཆངས་དབྱངས་
 འབྲུབ་པ་ཡིན། གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཆོན་དང་དཔེ་བྱད་
 སོགས་སྐྱའི་ཆ་ཤས་རེ་རེས་ཀྱང་གསུང་གི་བྱ་བ་མངོན་ནས་ཆོས་སྟོན་པ་
 དང་། དེ་བཞིན་དུ་གཙུག་ཏྲོར་དང་བ་སྐྱ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་ཐུགས་གྱི་བྱ་བ་
 མངོན་ནས་ཤེས་བྱ་རི་ལྷ་རི་སྟེང་ཐམས་ཅད་གཟིགས་པས། ལམ་རིམ་འདིའི་
 བརྒྱད་པའི་སྒྲ་མ་གོང་མའི་ཕྱག་སྟོལ་ལྟར། ཐུན་ཆོགས་དགེ་ལེགས་བྱེ་བས་
 བསྐྱེད་པའི་སྐྱ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆོག་རྒྱུ་གསུམ་ག་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་རེ་རེ་
 ལ་སྐྱར་དུ་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱས་ཁྱབ། སྐྱས་གར་ཁྱབ་
 ལ་གསུང་དང་ཐུགས་གྱིས་ཁྱབ་པས་ན། ཞིང་ཁམས་ཐམས་ཅད་སྐྱ་ལ་སྤང་
 ཞིང་། སྐྱས་ཞིང་ཁམས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ་ཞེས་སྐྱའི་གསང་བ་བསམ་
 གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། ཡེ་ཤེས་རི་སྟེང་ཁྱབ་གྱུར་པ། །སྐྱ་ཡིས་
 ཀྱང་ནི་དེ་སྟེང་ཁྱབ། །ཅེས་གསུངས། སངས་རྒྱས་གྱི་དབྱའི་གཙུག་ཏྲོར་

ཡང་རྒྱན་དུ་ཡོངས་གྲགས་མཇུག་པའི་ཆེ་སོར་བཞི་ཙམ་དུ་ཡོད་ཀྱང་། ཆོད་
གཞུག་པ་ན། བྱང་སེམས་ཤུགས་འཆང་ཞེས་པས་སྟེང་ཕྱོགས་ཀྱི་འཇིག་
རྟེན་ཁམས་དཔག་ཏུ་མེད་པར་རྩ་འབྲུལ་གྱིས་སོང་སྟེ་བཟླས་ཀྱང་ད་དུང་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དབྱུང་གཙུག་ཏོར་གྱི་ཅེ་མོ་བཟླར་མི་མདོན་པས་
ངལ་ནས་ཆོད་མ་རྟོགས་པར་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་པའི་མདོ་ལས་
གསུངས་པ་དང་། རྣ་བཟའ་སྐྱེལ་སོར་བཞི་ཙམ་གྱིས་མི་རེག་ཀྱང་ཕྱི་ནས་
མཇུག་པའི་ཆེ་སྐྱེའི་དབྱིབས་དོད་པ་དང་། ཞབས་ས་ལ་མི་རེག་ཀྱང་འཁོར་
ལོའི་རི་མོ་སོགས་ཀྱི་རྗེས་ས་ལ་བཀྲ་བ་དང་། སྤྱིན་བྱ་སོགས་ཞབས་འོག་
ཏུ་ཚུད་ན་ཞག་བདུན་གྱི་བར་དུ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་དང་། དེ་ནས་
དུད་འགོའི་གནས་ངན་ལས་འཕྱོས་ཏེ་ལྷ་ཡུལ་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་སོགས་
ཡོད། དེས་ན་དཔེ་ལ་བསྟོད་པ་ལས་ཀྱང་། ཁྱོད་སྐྱེ་མཆོན་གྱིས་སྤྲས་གྱུར་པ།
།མཛེས་གྱུར་མིག་གི་བདུད་ཅི་ནི། །སྤྱིན་མེད་སྟོན་གྱི་ནམ་མཁའ་ལ། །སྐར་
མའི་ཆོགས་གྱིས་སྤྲས་པ་འདྲ། །བྱབ་པ་གསེར་གྱི་མདོག་ལྡན་པ། །ཆོས་
གོས་གྱིས་གཡོགས་མཛེས་གྱུར་པ། །གསེར་གྱི་རི་བོའི་ཅེ་མོ་ནི། །མཆོམས་
གྱི་སྤྱིན་གྱིས་དགྱིས་པ་འདྲ། །མགོན་ཁྱོད་རྒྱན་གྱིས་མ་བརྒྱན་ཡང་། །ཞལ་
གྱི་དགྱིལ་འཁོར་མདངས་གང་ཡིན། །ཟླ་བའི་དགྱིལ་འཁོར་རྒྱས་གྱུར་པ།
།སྤྱིན་དང་བྲལ་ལའང་དེ་མ་མཆིས། །ཁྱོད་གྱི་ཞལ་གྱི་པར་དང་། །པར་ཉི་
མས་ཁ་བྱེ་བ། །བྱང་བས་མཐོང་ན་པར་ནི། །ཐེ་ཆོམ་དབྱང་ཐག་ལ་འཇུག་
འགྱུར། །ཁྱོད་ཞལ་གསེར་གྱི་མདོག་ལྡན་པར། །ཆོམས་དཀར་མཛེས་པར་

གྲུར་པ་ནི། །གསེར་གྱི་རི་གསེབ་སྟོན་ཀ་ཡི། །ཟླ་ཟེར་དྲི་མེད་ཞུགས་པ་འདྲ།
 མཆོད་འོས་ཁྱོད་ཀྱི་ཕྱག་གཡམས་ནི། །འཁོར་ལོའི་མཆོན་གྱིས་མཛེས་གྲུར་
 བ། །འཁོར་བས་སྒྲག་པའི་མི་རྣམས་ལ། །ཕྱག་གིས་དབུགས་འབྱིན་མཛད་
 བ་ལགས། །ཐུབ་ཁྱོད་གཤེགས་པར་གྲུར་པའི་ཆོ། །ཞབས་གཉིས་དཔལ་གྱི་
 བརྒྱ་འདས། །ས་གཞི་འདི་ནི་བྲིས་གྲུར་བ། །བརྒྱ་ཅན་གྱིས་རི་ལྟར་མཛེས།
 །ཞེས་གསུངས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱང་ཡིད་ལ་དྲན་པར་བྱེད་ཅིང་། འདི་
 དག་གི་སྐབས་སུ་རྒྱས་པར་ནི། མཛོན་ཏྲོགས་རྒྱན་སོགས་ལས་བཤའ་བ་
 བཞིན་ཚུར་སྒྲུར་དགོས་གསུངས།

གཉིས་པ་གསུང་གི་ཡོན་ཏན་ནི། ཡན་ལག་དྲུག་ཅུ་དང་ལྟན་པ་སྟེ།
 གཙོ་བོ་ནི་རྒྱད་ལས། གསུང་གཅིག་ཉིད་དུ་གསུང་གྲུར་ཀྱང་། །དུ་མ་ཉིད་དུ་
 སོ་སོར་སྤང་། །ཞེས་དང་། བདེན་པ་པོའི་ལེ་འུ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་འཇམ་
 མགོན་ཙཱ་ཁ་པ་ཆེན་པོས་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་ཀུན་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ཀྱིས། །དུས་གཅིག་ཉིད་དུ་ཐེ་ཆོམ་དོན་ཞུས་ཀྱང་། །དེ་དག་རེ་རེ་
 མདུན་དུ་འང་དེ་སྟེད་ཀྱི། །སྒྲུ་དང་གསུང་གི་བཀོད་པ་དུས་གཅིག་ཏུ། །མཛད་
 བ་མཛད་ཀྱང་ཏྲོག་པ་ཉེར་ཞི་བ། །ཞེས་འགྲོ་བ་སྤྲོ་ཆོགས་པས་དྲི་བ་མི་འདྲ་
 བ་མང་པོ་དུས་གཅིག་ཏུ་ཞུས་ཀྱང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་གཅིག་
 གིས་འགྲོ་བ་སོ་སོའི་སྐད་དུ། སོ་སོའི་དབང་པོ་དང་འཆོམས་པར་དྲི་བ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལན་དུས་གཅིག་ཏུ་མཛད་པར་གསུངས་བ། །ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་
 བསྐྱུས་གསུམ་ཡང་དུས་གཅིག་ཏུ་གསུངས་པ་གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་རྒྱས་

འབྲིང་བསྐྱེད་པ་གསུམ་དུ་བྱུང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན། དེ་ཡང་ཐག་ཉི་ལྔ་མེད་པར་ཀུན་
 ཏུ་གོ་བ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་པའི་མདོར། མྱོད་ལ་
 གྱི་བྱས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་གི་ཆོད་རྟོག་པའི་ཕྱིར་རྩུ་འབྱུང་གྱིས་བཟོད་
 དེ་ཞིང་ཁམས་མང་པོ་བཀྲལ་ཡང་ད་དུང་དུང་ན་གནས་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་
 དུ་ཐོས་ཏེ་གསུང་གི་ཆོད་མ་རྟོགས་པར་གསུངས་པ་དང་། གསུང་གི་ཡོན་
 ཏན་གཞན་ཡང་བསྟོད་པ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས། ཁྱོད་ཞལ་བལྟ་ན་རབ་སྒྲུག་
 ལ། །དེ་ལས་མཉན་ན་སྒྲུག་པ་ཡི། །གསུང་འདི་དག་ནི་ལྷ་བ་ལས། །བདུད་ཅི་
 འཛག་པ་བཞིན་དུ་འབྱུང་། །ཁྱོད་ཀྱི་གསུང་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱི། །རྩལ་རབ་
 ཞི་མཛད་ཆར་སྒྲིན་འདྲ། །ཞེ་སྤང་སྒྲུལ་ནི་དབྱུང་བ་ལ། །ནམ་མཁའ་སྤྱིང་དང་
 འདྲ་བ་ལགས། །ཡང་དང་ཡང་དུ་མི་ཤེས་པའི། །རབ་རིབ་འཛོམས་པས་
 གདུགས་དང་འདྲ། །ང་རྒྱལ་རི་བོ་མདོན་འཛོམས་པས། །དོ་རྩེ་དང་ཡང་འདྲ་
 བ་ལགས། །དོན་གཟིགས་པས་ནི་མི་བསྐྱུ་བ། །ཁོངས་མི་མངའ་ཕྱིར་རྩེས་སུ་
 མཐུན། །ལེགས་པར་སྒྱུར་བས་གོ་སླ་ཏེ། །ཁྱོད་ཀྱི་གསུང་ནི་ལེགས་གསུང་
 ལྟན། །རེ་ཤིག་དང་པོར་ཁྱོད་ཀྱི་གསུང་། །ཉན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་འཕྲོག་
 མཛད། །དེ་ནས་ཡིད་ལ་བསམ་བཞིས་ན། །འདོད་ཆགས་གཏི་མུག་རྣམས་
 གྱང་སེལ། །ཁོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབྱུགས་འབྱེན་ཞིང་། །བག་མེད་རྣམས་ཀྱི་
 སྐབས་གྱང་མཛད། །བདེ་བ་ཅན་དག་སྐྱོ་བཞིན་པས། །ཁྱོད་གསུང་ཀུན་དང་
 འཆོམ་པར་འཇུག། མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་དགའ་བ་སྐྱེད། །བར་མ་རྣམས་ཀྱི་སྒོ་
 ཡང་སྒྲེལ། །ཐ་མའི་རབ་རིབ་རྣམ་འཛོམས་པས། །གསུང་འདི་སྐྱེ་བོ་ཀུན་ལ་

སྒྲུབ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དང་། དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། གསུང་གིས་ཀྱང་སྒྲི་
ཐུགས་ཀྱི་བྱ་བ་མཛད་པ་སོགས་གསུང་གི་གསང་བ་ལ་མཐའ་མེད་པ་ཡིན་
གསུངས།

གསུམ་པ་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནི། རྒྱས་པར་ནི་གཞུང་ཆེན་མོ་ལས་
བཤད་པ་ལྟར་སྟོབས་བརྩུ་དང་། མ་འདྲེས་པ་བཙོ་བརྒྱད་སོགས་ཟག་མེད་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་སྒྲེ་ཆོན་ཉེར་གཅིག་གི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཤེས་པར་བྱེད་ཅིང་། གཞུང་
ཆེན་པོར་ཐོས་བསམ་མཛད་པ་དག་གིས་ཀྱང་། དེ་དག་ནས་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་
པ་རྣམས་འདྲིར་ཕན་ཐོགས་པར་བྱས་ནས་བསམ་དགོས།

མདོར་བསྟུ་ན། མཁྱེན་བརྩེའི་ཡོན་ཏན་གཉིས་ལས། མཁྱེན་པས་
ནི། རི་ལྟ་བུ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་དུ་ཤེས་བྱ་རི་སྟེད་པ་ཐམས་ཅད་
ལག་མཐིལ་དུ་སྒྲི་དུ་ར་བཞག་པ་བཞིན་མཁྱེན་ཅིང་གཟིགས་པ་ཡིན་ཏེ།
བསྟུགས་འོས་བསྟུགས་བསྟོད་ལས། བཙོ་མ་ལྟར་དུས་ཀྱན་གཏོགས་པའི་
ཆོས། །རྣམ་ཀྱན་འབྱུང་གནས་ཐམས་ཅད་ནི། །ལག་མཐིལ་སྒྲི་དུ་ར་ལྟ་
བྱར། །ཁྲིད་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་སྟོད་ཡུལ་གྱུར། །ཆོས་རྣམས་གཡོ་དང་མི་གཡོར་
བཅས། །གཅིག་དང་སྒྲ་ཆོགས་སོ་སོ་ལ། །མཁའ་ལ་རྒྱུང་དག་རྒྱ་བ་བཞིན།
།ཁྲིད་ཀྱི་ཐུགས་དག་ཐོགས་མི་མངལ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་
སྟོན་ཤིང་དགའ་བྱེད་ཟེར་བ་ཤི་ནས། ཀྱན་ཏུ་རྒྱ་རྣམས་ཀྱིས་གཤེན་ཆོས་
བྱེད་སྐབས་གཤེན་པོ་དེ་བཀྱག་ནས་གཟུགས་དངོས་སུ་སྟོན་པ་ལ་བཟའ་
བརྩུང་སྟེར་བ་སོགས་བྱ་སྟོལ་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་བྱས་ཏེ། ཉེ་དུ་རྣམས་ཀྱིས་

དེ་ལྟ་པ་དག་གི་དངོས་ཡིན་བསམ་པ་ན། སྟོན་པས་དི་ཟ་བྱ་བ་བྱེད་དང་།
གཞོན་སྟོན་གཏོགས་འདོད་སོགས་ཀྱིས་གཞིན་པོར་བརྟུན་པ་ཡིན་གསུང་
བ་ལ་དེ་དག་ཡིད་མ་ཆེས་པར། སྟོན་པས་ལྟ་བ་རྣམས་ལ་འབྱུང་བྱུང་པོ་
བྱིས་སོ་སོའི་མིང་བྱང་བཅུག་པ་རེ་བྱེད་ནས་ཞོག་གསུངས་པས། ལྟ་བའི་
མི་བྱིས་ཏེ་ཅང་མང་པོ་ཞིག་གིས་དེ་ལྟར་བྱུང་བས། འབྱུང་བྱུང་པོ་སྤང་ཆེན་
ཀྱི་རྒྱ་བ་ཁལ་ལོངས་པ་ཅམ་བྱང་བ་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འདི་དང་འདིའི་
ཡིན་ཞེས་གཅིག་ཀྱང་མ་ཞོར་བར་ངོས་འཛིན་མཛད་པས་ཡིད་ཆེས་པ་བྱང་
བར་མདོ་ལས་གསུངས་པ་དང་། གཞན་ཡང་འདུལ་བ་ལྷུང་ལས་བྱང་བ་
ལྟར། ཞིང་ཐམས་ཅད་མེར་བསྐྱེད་ནས་རྒྱ་མཚོའི་ནང་དུ་ཡུན་རིང་མོར་
དཀྲུགས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ལ་བྱུང་ན། འདི་ནི་ལྷུང་བ་འདི་དང་འདིའི་ཞིང་འདི་
ལྟ་བུའི་མགོ་མཐུག་འདི་འདྲ་ཞིག་གི་ཐལ་བའོ་ཞེས་དེ་ཅམ་ཚུན་ཆད་ཀྱང་
སོ་སོར་མ་འདྲེས་པར་མཐུན་ཞིང་། དེར་མ་ཟད། སྐྱེས་སུ་བསྟན་པའི་ཆོ་
འབྱུལ་གདུལ་བྱ་བྱེ་བ་ཐེར་འབྱུལ་སོགས་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་རེ་རེའི་མདུན་དུ་དེ་
སྟེད་ཀྱི་སྒྲུལ་པ་བསྟན་པ་དང་།

གསུང་ཀུན་ཏུ་བཟོད་པའི་ཆོ་འབྱུལ་ཡང་། སྤར་བ་ཤད་པ་བཞིན་
སེམས་ཅན་རེ་རེའི་སྐད་དང་བསམ་པ་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་དུས་གཅིག་
ཏུ་སྟོན་པ་དང་། ཐུགས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཆོ་འབྱུལ་ཞེས། སྟོན་པས་འཇིག་
རྟེན་པའི་ཐུགས་བསྐྱེད་པར་མཛད་པ་ན། སེམས་ཅན་སྟོག་ཆགས་གྲོག་
སྤར་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ཀྱང་གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་བཞིན་

ག་ཤེགས་པའི་ཐུགས་དགོངས་ཀྱང་ཤེས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་
པའི་ཐུགས་བསྐྱེད་ཆེ་སྤྱིད་པ་ཐ་མའི་བྱང་སེམས་གྱིས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་
གྱི་དགོངས་པ་མི་ཤེས་པ་སོགས་དང་། དུམ་གསུངས་པ་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་
ཁམས་ཐམས་ཅད་དག་པའི་འཇིག་རྟེན་དུ་བསྐྱར་བར་མཛད་པ་སོགས་ལྟར་
ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པ་ཡོད་གསུངས། བཙེ་བའི་ཡོན་ཏན་ནི། རྒྱལ་མཆོག་
བདུན་པ་ཆེན་པོས། སྐྱེ་བོ་གང་དག་རང་སྤྱུག་ཉིད་ཀྱང་རེས་འགའ་ཁྱོ་བའི་
དབང་གྱུར་ཏེ། །གསོད་པར་བརྩམས་མོད་ཁྱོད་གྱིས་འགྲོ་རྣམས་བྱ་དང་འབྲ་
བར་ཏྱག་དགོངས་ནས། །གཞོད་འགྱུར་ཆ་ཅམ་ཐུགས་གྱི་དགོངས་པ་རིང་མོ་
ཞིག་ནས་བཏང་བས་ན། །བདག་འབྲ་རང་ལ་བཙེ་བ་དེས་ཀྱང་ཁྱེད་ཐུགས་
སྦྱང་རྗེའི་ཆར་མི་པོད། །ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན། རང་ཅག་རྣམས་རང་
གིས་རང་ལ་བཙེ་བ་རྗེ་ལྟར་ཡོད་པ་དེས། སངས་རྒྱས་གྱིས་སེམས་ཅན་ལ་
བཙེ་བའི་ཆ་ཤས་ཅམ་ལའང་བསྐྱུན་དུ་མེད་ལ། དེ་ཡང་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཅན་གྱི་
སེམས་ཅན་མཐོང་ན་སྐྱེ་ལ། མི་མཐོང་ན་མི་སྐྱེ་བའི་འཕེལ་འགྲིབ་རེས་འགའ་
བའི་སྦྱང་རྗེ་རང་རེ་ལ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་མིན་པར། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྱུག་
བསྐྱེད་གྱིས་མནར་བར་དུས་ཏྱག་ཏུ་གཞིགས་པས་དེ་དག་ལ་བཙེ་བ་སྦྱང་རྗེ་
ཆེན་པོ་ཡང་རྒྱན་ཆད་པ་མེད་པར་དུས་ཏྱག་ཏུ་འཇུག་སྟེ། སངས་རྒྱས་གྱི་
སྦྱང་རྗེ་ནི་ཐོག་མར་ལམ་མ་ཞུགས་ནས་སྤྲངས་པས་གོམས་པ་མཐར་ཐུག་
པའི་སྟོབས་གྱིས་ཡིན་ཞིང་། དེ་དག་ལ་དགོངས་ཏེ་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱུ་པ་ལས་
ཀྱང་། འགྲོ་བ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི། །བྱད་མེད་ཉོན་མོངས་རྣམས་གྱིས་

བཅིངས། །ཁྱོད་ནི་འགོ་བའི་ཉོན་མོངས་དག །དགོལ་སྦྲད་ཡུན་རིང་ཐུགས་
 རྗེས་བསྐྱམས། །ཞེས་དང་། བདེན་པ་པོའི་ལེའུ་ལས་ཀྱང་། གཏི་ཐུག་ཐུན་
 པ་ཐུན་ནག་གིས་ཏྲག་དུ། །སེམས་ནི་བསྐྱིབས་པར་གྱུར་པའི་སྐྱེ་དགུ་དང་།
 འཁོར་བའི་བཙོན་རར་ཆུད་པར་རྣམ་གཟིགས་ན། །དང་སྤོང་དམ་པ་དེ་ནི་
 ཐུགས་རྗེ་སྐྱེ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ཡིན་གསུངས།

བཞི་པ་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནི། ཆུད་སྒྲ་མ་ལས། བརྒྱ་བྱིན་ར་སྤྱིན་
 ཚངས་པ་དང་། །ཉི་མ་ནོར་བུ་རིན་ཆེན་བཞིན། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྤྱི་
 བརྟན་བཞིན། །ནམ་མཁའ་དང་ནི་ས་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དཔེ་དགུའི་སྒོ་ནས་
 བསྟན་པ་ལྟར་བསམས་ལ། བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་འབད་ཚེ་ལ་དང་
 རྣམ་ཏྲིག་ལ་མ་བསྟོས་པར་བེ་རྒྱུའི་ས་གཞིའི་སྤྲོང་དུ་སྤང་བའི་ཆེ་ལྷ་ཆུང་བ་
 རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་བ་ན། འདི་ལྟར་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྟམ་སྟེ་སྟེའི་དབང་པོ་བརྒྱ་
 བྱིན་གྱི་གོ་འཕང་དེ་འདྲ་འཐོབ་པའི་རྒྱ་གསོག་པ་བཞིན་དུ། སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་སྐུ་མཆོན་དཔེས་སྤྱས་པ་མཐོང་ནས་དེ་ཐོབ་པར་བསམས་ནས་དེའི་རྒྱ་
 བསགས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུའི་འཕྲིན་ལས་དང་། ཐུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་གྱི་
 ལྷ་ཡུལ་དུ་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ལས་གྲུབ་པའི་ར་བོ་ཆེ་ཤུགས་འཆང་
 ཞེས་བྱ་བ་རྒྱང་མཁན་མེད་པར་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོམ་བཞི་སྟོན་པའི་སྤྱི་བསྐྱགས་
 པས་ལྷ་རྣམས་ཐར་པ་ལ་བསྐྱུལ་བ་དང་མཆུངས་པར་སངས་རྒྱས་རྣམས་
 ཀྱན་སྦྲོང་གི་འབད་ཚེ་ལ་དང་བྲལ་ཡང་འགོ་བ་རྣམས་ལ་མངོན་མཐོ་དང་
 དེས་ལེགས་ལ་འགོད་པའི་གསུང་གིས་བྲུབ་པར་མཛད་དེ་སྐལ་ལྷན་འོས་

སྤྱི་ཤུག་པ་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་ནི་གསུང་གི་འཕྲིན་ལས་དང་། སྤྲིན་ལས་
ཆར་བབས་པས་ལོ་ཉོག་རྣམས་བསྐྱུན་པ་བཞིན་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱི་དགོ་
བའི་ལོ་ཉོག་བསྐྱུན་པར་བྱེད་པ་ཐུགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་སོགས་དང་། གཞན་
ཡང་སྤྱི་ཆོ་འབྲུལ་བསྐྱུན་ནས་སེམས་ཅན་འདུལ་བ། གསུང་གི་འཕྲིན་ལས་
ཆོས་གསུངས་པ། ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཉིང་རེ་འཇོན་ལ་བརྟེན་ནས་ཐུགས་
ཀྱི་འཕྲིན་ལས་མཛད་པ་ཡིན། མདོར་ན། ས་བརྒྱུད་པ་མན་ལ་འབད་ཚེ་ལ་
རགས་པ་དང་། དེ་ཡན་གྱི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྒྲོང་པ་མོ་ལ་སྟོས་
ཤིང་། དེ་སྟོས་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དུས་གཅིག་པའི་འཕྲིན་ལས་
མི་འབྱུང་མོད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ནི། བདག་གིས་སེམས་ཅན་གྱི་
དོན་བྱའོ་དགོངས་པའི་ཀྱན་སྒྲོང་དང་འབད་ཚེ་ལ་སོགས་ལ་མི་སྟོས་པར།
དཔེར་ན་ནམ་མཁའི་ལྷ་བ་རང་ཉིད་ལ་རྣམ་པར་ཉོག་པ་མེད་བཞིན་དུ་རྩ་ཅེའི་
ཟེལ་པ་ཚུན་དང་ཚུ་སྟོད་འབྲུམ་ཐུག་མང་པོར་ཚུའི་ངོས་ནས་དྲངས་ཤིང་མ་
གཡོས་ན་གཟུགས་བརྟན་འཆར་བ་ལྟར། གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་དག་ནས་འདུལ་
བའི་དུས་ལ་བབ་པ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་འབད་མེད་ལྟུན་གྱུ་བ་ཏུ་
འཇུག་པ་ཡིན། དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཞེས་པ་རང་རྒྱ་ཡེ་ཤེས་
ཆོས་སྤྱིས་བདག་རྟེན་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་རྣམ་དཀར་གྱི་ཡོན་
ཏན་ཞིག་ལ་བྱེད་གསུངས།

གཉིས་པ་ཆོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནི། གཞུང་ཆེན་མོར་ཐོས་པ་བྱས་པ་ཡིན་
ན། མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལྟ་བུས་རང་གི་ངོས་སྤེལ་གྱི་སྤྱིབ་པ་སྟོང་

ཚུལ་སོགས་བསམ་ཞིང་། དེ་ལྟར་མི་ཤེས་པས་ནི། སྒར་བསམ་གྱིས་མི་
 ཁུབ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པར་བཤད་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་གང་ལས་བྱུང་
 བ། འགོག་ལམ་སོགས་རྟོགས་པ་དང་ལུང་གི་ཆོས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་ཞིང་
 འབྱུང་བས་ན། ཆོས་ལ་དེ་ལྟར་སྐྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་སྟེ་ལྟུང་བསམ། སྐྱེར་
 ཆོས་དགོན་མཆོག་ནི། འགོག་བདེན་དང་། མཐོང་སྒྲིམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་
 ལྟ་བུ་ས་བརྩུ་ལམ་ལྟ་སོགས་ལ་བྱེད་ཀྱང་། འདིར་རྒྱད་འདུལ་བ་གཙུག་ཆེ་
 སྐྱེར་མཆོན་བྱེད་ཅུ་མ་རགས་པ་གོ་སྤྱོད་བར་བཤད་ན་ལམ་རིམ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་
 བྱུང་བྱུང་བ་སྒྲོན་ཞུས་ལྟར་ཡིན་གསུངས།

གསུམ་པ་དགེ་འདུན་གྱི་ཡོན་ཏན་ནི། ཉན་ཐོས་ཆོགས་ལམ་པ་ལྟ་བུར་
 མཆོན་ན། སྤྱིད་པ་ལ་ཡོད་འབྱུང་སྐྱེས་ནས་ཆོགས་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་སྟེ་བྱུང་
 ཚུབ་གྱི་ཆོགས་བརྩུ་གསུམ་སྟེ་ལ་བ་དང་བྱུང་ཚུབ་གྱི་སྟོགས་དང་པོ་གསུམ་
 ཐོབ་པ་དང་། གཞན་དོན་དུ་སྤྱུལ་པ་དང་མངོན་ཤེས་འབྱུང་བ་སོགས་དང་།
 སྐྱེར་ལམ་པས་བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་བརྩུ་བྱ་དོན་སྐྱེའི་ཚུལ་དུ་རྟོགས་པ་
 དང་། མཐོང་ལམ་པས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་སོགས་དང་། སྒྲིམ་
 ལམ་ལ་སྒྲིམ་སྤང་བྱ་གཅིག་རིམ་གྱིས་སྤངས། དབྱ་བཙུམ་ཐོབ་ན་དེ་ལས་
 ཀྱང་ཡོན་ཏན་རྒྱ་ཆེ་སྟེ། གཟུགས་མང་པོ་ཉུང་བྱུང་བྱེད་པ་དང་། ཟད་པར་ས་
 ཚུ་མེ་རྒྱུང་ནམ་མཁའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་སྒོ་ནས་སྤྱུལ་བསྐྱེར་མང་པོ་སྟོན་པ།
 གཏུལ་བྱ་གང་ཡོད་སར་གཤེགས་པ་སོགས་དང་། ཉན་ཐོས་དབྱ་བཙུམ་པའི་
 ཡོན་ཏན་ཡང་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་དེ། སྟོན་པ་འདས་མེས་ཀྱན་དགའ་

བོས་སྤྱི་ལོ་གསལ་པ་བཏུལ་ནས་ཞག་བདུན་གྱི་རིང་ལ་སྒྲིལ་བོ་ཁྱི་ཕྱག་བརྒྱད་
 བདེན་པ་ལ་བཀོད། ཉེར་སྤྲོས་གྱིས་ཆོས་གསུངས་སྐབས་བདུད་སྒྲིག་ཏེ་ཅན་
 གྱིས་བས་ཞོར་གྱི་ཆར་པལ། གར་མཁན་སྤྱལ་ཏེ་གར་ལའབ་པ་ལ་འཕགས་
 པས་མེ་ཏོག་གི་ཕྱིང་བ་བསྐྱོན་ནས་ཤིན་ཏུ་མི་སྤྱུག་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་
 ཚུལ། དེང་སང་ཉན་ཐོས་ཞེས་དམན་པའི་ཆད་དུ་བྱེད་ཀྱང་། འདིའི་ཡོན་ཏན་
 ཅམ་ཡོད་ན་གྲུབ་ཐོབ་ཆེན་པོའི་ཆད་དུ་འཛོག་དགོས་པ་ཡོད། རང་རྒྱལ་ནི་
 བསྐྱལ་པ་བརྒྱར་ཆོག་གས་བསགས་པ་སོགས་ཉན་ཐོས་ལས་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་
 འགྱུར་སྟོང་འགྱུར་གྱིས་སྤྱུག

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡོན་ཏན་ནི་མཐའ་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ།
 ཆོག་གས་སྒྱུར་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་མོས་པ་སྒྱུར་པའི་ས་ལ་སྟོང་ཉིད་གྱི་དོན་
 ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པས་གཏན་ལ་པལ། སྟོང་རྗེ་བྱང་སེམས་ཟབ་མོའི་ལྟ་བ་
 རྣམས་སྤྲངས་པས་གཟུང་འཛིན་ཏོག་པ་མངོན་གྱུར་ཉམས་སྦྱང་པར་བྱས་
 ཏེ་གྲངས་མེད་དང་པོའི་ཆོག་གས་རྫོགས། མཐོང་ལམ་སྐབས་ས་དང་པོ་ལ་
 སྒྱིན་པའི་པར་བྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ཆེས་སྤྱུག་པར་ཐོབ། སྒྲོམ་ལམ་ས་དགའའི་
 སྐབས་ཆོས་ཉིད་གཟིགས་ཚུལ་གྱི་དབང་ཅམ་གྱིས་པར་བྱིན་སྤྱུག་མ་དགའ་
 པོ་རྣམས་ཆེས་སྤྱུག་པར་ཐོབ་པ་དང་། ཡང་བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་བས་ལུས་
 བརྒྱ་ཕྱག་སྤྱལ་བ་དང་། ལུས་རེ་རེ་ལ་བྱང་སེམས་བརྒྱ་ཕྱག་རེས་བསྐྱོར་
 བ། བསྐྱལ་པ་བརྒྱ་གཟིགས་པ། འཛོག་ཏེན་གྱི་ཁམས་བརྒྱ་གཡོ་བ། ཉིང་
 རེ་འཛིན་གྱི་སྒོ་བརྒྱ་ཕྱག་ལ་འཇུག་པ། སངས་རྒྱས་བརྒྱ་མཐོང་བ། དེས་

བྱིན་གྱིས་སྒོ་བ་ལ། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་བརྒྱ་སྐུལ་བ་དང་། ཞིང་བརྒྱར་འགོ་
བ། ཆོས་གྱི་སྒོ་བརྒྱ་ཕྱག་འབྱེད་ལ། སེམས་ཅན་བརྒྱ་སྐྱོན་ལ། བསྐྱལ་བ་
བརྒྱར་གནས་པ་རྣམས་སྐད་ཅིག་རེ་ལ་འབྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྱག་བཅུ་
གཉིས་ཐོབ། དེ་བཞིན་དུ་བཅུ་གཉིས་པོ་རེ་རེ་ནས་སྐྱར་བས་ས་གཉིས་པར་
སྒོང་ཕྱག །གསུམ་པར་འབྱུང་ཕྱག །བཞི་པར་བྱེ་བ་བརྒྱ་ཕྱག །ལྔ་པར་བྱེ་བ་
སྒོང་ཕྱག །དྲུག་པར་བྱེ་བ་འབྱུང་ཕྱག །བདུན་པར་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་འབྱུང་ཕྱག
།བརྒྱད་པར་སྒོང་གསུམ་འབྱུང་ཕྱག་གཅིག་གི་རྩལ་གྲངས། དགུ་པར་སྒོང་
གསུམ་གྲངས་མེད་འབྱུང་ཕྱག་བཅུ་རེ་རྩལ་གྲངས། ས་བཅུ་པ་བས་བརྗོད་དུ་
མེད་པའི་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་སྒོང་གསུམ་གྱི་རྩལ་གྱི་གྲངས་དང་མཉམ་
པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ། མདོར་ན། མ་དག་ས་བདུན་གྱི་སྐྱབས་སུ་གྲངས་མེད་
གཉིས་པ་དང་། དག་པ་ས་གསུམ་གྱི་སྐྱབས་ནས་གྲངས་མེད་གསུམ་པའི་
ཆོག་ས་རྗོག་ས་པར་རྒྱས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པ་སོགས་གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་
ལས་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེན་པོར་གསུངས་པ་ལྟར་དགོ་འདུན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཆད་མེད་
པ་ཡིན་གསུངས།

གཉིས་པ་བྱུང་པར་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ལ་དྲུག་ལས།
མཆན་ཉིད་ལས་གྱུར་པའི་བྱུང་པར་ལ། སངས་རྒྱལ་ནི་མདོན་པར་བྱང་ཆུབ་
པའི་མཆན་ཉིད་ཅན་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་གང་གིས་བྱང་མ་
སྐྱོབ་པར་རྗེན་པར་གཟེགས་ལ། བྱང་ཞེས་པ་ཁ་ཏོན་བྱང་བ་ལ་བྱང་བའི་ཐ་
སྐྱད་འདོགས་པ་ལྟར། ཏོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱུབ་པ་ལ་དེ་ལྟར་བརྗོད།

ཆོས་ནི་སངས་རྒྱས་བྱེན་པའི་འབྲས་བུའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་ཏེ། དེ་ཡང་སངས་
རྒྱས་ཀྱིས་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བ་ན། ལུ་སྡེ་བཟང་པོའི་རྒྱུད་ལ་
མཐོང་ལམ་སོགས་ཅི་རིགས་པར་སྐྱེས་པ་བཞིན། གནས་སྐབས་གཞན་དང་
གཞན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །དགེ་འདུན་ནི་ཆོས་དེ་སྐྱབ་པའི་མཆོན་ཉིད་
ཅན་ནོ། །འཕྱིན་ལས་ཀྱི་བྱང་པར་ནི། སངས་རྒྱས་ནི་ལུང་འབོགས་པ་སྟེ་
ཆོས་སྟོན་པའི་མཛད་པ་ཅན། ཆོས་ནི་སྤང་བྱ་སྤོང་བའི་བྱང་པར་ཅན། དགེ་
འདུན་ནི་ཆོས་ཉམས་སུ་སྤངས་པས་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་ཆེ་གཞན་གྱིས་དེ་
མཐོང་ནས་དེ་ལ་འདུག་པ་སོགས་མཉམ་དུ་རྟོགས་བྱེད་པ་ལྟར་དགེ་བ་ལ་
མངོན་པར་སྟོབའི་འཕྱིན་ལས་ཅན་ནོ། །མོས་པའི་བྱང་པར་ནི། སྐབས་སུ་
འགྲོ་བའི་ཆེ་མོས་པ་མི་འདྲ་བ་སྟེ། དཔེར་ན་ཆུ་ལས་སྟོལ་བ་ན། བྱ་པ་དང་།
ཀོ་བྱ་དང་། མཉམ་དུ་འགྲོ་བའི་གྲོགས་ལྟར། སངས་རྒྱས་ནི་མཆོད་པ་དང་
བསྟེན་བཀྱར་བྱ་བ། ཆོས་རང་རྒྱུད་ལ་མངོན་དུ་བྱེད་པ། དགེ་འདུན་དང་
ཚུལ་བཞིན་དུ་འགྲོགས་པར་མོས་པའོ། །སྐྱབ་པའི་བྱང་པར་ནི། དེ་གསུམ་
ལག་ལེན་ལ་གཞིལ་བའོ། །རྗེས་བྱ་གྱི་བྱང་པར་ནི། འདི་ལྟར་སངས་རྒྱས་
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་སོགས་དགོན་མཆོག་རྗེས་བྱ་གྱི་མདོ་ལས་ཇི་སྐད་
གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་དགོན་མཆོག་གི་ཡོན་ཏན་བྱ་བ་ཡིན། བསོད་ནམས་
འཕེལ་བ་ལས་གྱུར་པའི་བྱང་པར་ནི།

སངས་རྒྱས་ནི་གང་ཟག་གཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་བསོད་ནམས་འཕེལ་བ་དང་།
དགེ་འདུན་ནི་གང་ཟག་མང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བསོད་ནམས་འཕེལ་བ་སྟེ།

སངས་རྒྱས་དང་དགེ་འདུན་ནི་གང་ཟག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། ཚོས་ནི་གང་ཟག་མ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བསོད་ནམས་འཕེལ་བའི་བྱེད་པར་རོ། །དེས་ན་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ན་ཡང་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ནི་མཆོད་པ་དང་རིམ་གྱོ་བྱ་བའི་བསམ་བས་ཡིན་ལ། ཚོས་ནི་རང་རྒྱུད་ལ་སྦྱེད་པར་བྱེད་པས་སོ། །

གསུམ་པ་ཁས་སྒྲངས་པའི་སྒོ་ནས་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སྟོན་པ་པོ་དང་། ཚོས་ལ་སྐྱབས་དངོས་དང་། དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སྐྱབ་པའི་ཆེ་གོགས་སུ་ཁས་ལེན་པ་སྟེ། དཔེར་ན་ནད་པས་སྟོན་པ་དང་། སྟོན་དང་། ནད་གཡོག་གསུམ་ལ་རེ་བ་བཅོལ་ལུགས་མི་འདྲ་བ་གསུམ་བྱེད་པ་ལྟར་ཡིན། དེས་ན་སྒྲངས་ཏོགས་ཀྱི་ཚོས་རེ་རེ་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པ་ན། འཇིགས་པ་སྣ་རེ་ལས་གྲོལ་བས་སྐྱབས་དངོས་ནི་ཚོས་ཡིན།

བཞི་པ་གཞན་དུ་མི་སྣ་བའི་སྒོ་ནས་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ནི། སྟོན་རྒྱ་གར་ན། སྟོབ་དཔོན་ཐོ་བཙུན་གྲུབ་རྗེ་སྟོན་གཉིས་ཡོད་པ་དང་པོ་སྟེ་རོལ་བ་ཡིན། ཁོང་གཉིས་དབང་ཕུག་མཆོད་སྟེར་རི་བོ་གངས་ཅན་ལ་སོང་བ་ན། ལྟ་དབང་ཕུག་ཆེན་པོས་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་འགོ་བྱེད་པ་མཐོང་ནས་ནང་པར་ཞུགས་ཏེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་དེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་བྱེད་པར་འཕགས་བསྟོད་མཛད་པ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་རེའི་སྟོན་པ་ལ་སྐྱབས་སུ་འཇིན་ཅིང་། དེའི་བསྟན་པ་ལ་སྟོབ་པ་ཉིད་གཞན་དུ་བསྐྱར་མི་བརྟུབ་པར་བརྟན་པོར་བཟུང་བ་དང་། བོན་དང་ལྷ་སྟེགས་

སོགས་ཆོས་འདི་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པ་ལ་སྐྱབས་སུ་མི་འཛིན་པ་སྟེ། བླ་
པ་དང་ཕྱི་བའི་སྟོན་པ་དང་། བསྟན་པ། དེ་ལ་སྒྲོབ་པའི་དགོ་འདུན་རྣམས་ཀྱི་
མཆོག་དམན་གྱི་བྱད་པར་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། བདག་ནི་སྟོན་པ་གཞན་སྤངས་
ནས། །བཙུམ་ལྷན་བྲོད་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི། །དེ་ཅིའི་སྤང་དུ་ཞེ་ན་བྲོད། །སྟོན་
མི་མངའ་ལ་ཡོན་ཏན་ལྷན། །ཞེས་དང་། ཕྱ་སྟེགས་གཞན་གྱི་གཞུང་ལུགས་
ལ། །རི་ལྷ་རི་ལྷར་རྣམ་བསམས་པ། །དེ་ལྷ་དེ་ལྷར་མགོན་བྲོད་ལ། །བདག་
གི་སེམས་འདི་དད་པར་གྱུར། །ཅེས་དང་། བསྐྱུགས་འོས་བསྐྱུགས་བསྟོད་
ལས་ཀྱང་། འདུག་དང་ལྷོག་པ་གང་ལགས་དང་། །ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་རྣམ་
བྱང་གང་། །དེ་ཉིད་དཔའ་བོ་བྲོད་བཀའ་དང་། །གཞན་གྱི་ཆོག་གི་བྱད་པར་
ལགས། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྷར་ཡིན།

བོད་འདིར་ཕྱ་སྟེགས་པ་དངོས་མེད་ཀྱང་དེང་དུས་ཆོས་པ་དང་མཁས་
པར་ཁས་འཆེས་པ་འགའ་ཞིག་འགག་ལ་བྱུག་པའམ། ཡང་འཁོར་མང་སྤྱད་
པ་དང་། །གཞན་གྱི་ངོ་སྤང་ཆེད་དུ་བོན་དང་སྒྲ་སྒྲིའི་ཆོས་ལུགས་ཚུན་ལ་
འདུག་པ་ལ་རི་མི་སྟམ་པ་འདི་དག་ནི་སྐྱབས་ལ་གཉིས་འཛིན་བྱས་པས་
དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱབས་འགོ་བཏང་སྟེ་ནང་བའི་གལ་ནས་བྱད་པ་ཡིན། །ཁ་ཅིག་
བན་དགའ་བོན་དགའ་བྱེད་ཟེར་མཁན་ཡོད་ཀྱང་། །བོན་གྱི་སྟོན་པ་དང་ཆོས་
དང་དེའི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་འོས་པའི་རྒྱ་མཆན་མེད་དེ།
དེའི་སྟོན་པ་ལ་སྟོན་ཀྱན་ཟད་སོགས་ཡོན་ཏན་མི་ལྷན། །ཆོས་ལ་ཉོན་མོངས་
པ་ཁ་གྲི་བའི་ཐབས་ཅིམ་མེད། །དགོ་འདུན་ནི་སོ་ཐར་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ལུལ་

བྱེད་ཀྱང་དེའི་སྒོམ་རྒྱན་མེད་པས་དེ་གསུམ་ག་ལ་ཡིན་ཏེ་མ་ཆང་། བོན་ལ་ནང་པའི་སྐྱབས་འགོ་ཡང་མེད་པས་སྐྱབས་སུ་མི་འོས། དེ་ཡང་བན་བོན་པན་ཚུན་ཆགས་སྒྲུང་གི་གཏམ་བཤད་དེ་ལར་རྒྱ་ཚོད་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར། སྒོན་བྱོན་མཁས་པའི་གསུང་གི་ལོ་རྒྱུས་ཆད་ལྡན་རྣམས་ལས་བྱུང་བ་ལྟར་བོན་གྱི་ཁུངས་རི་འདྲ་ཡིན་ཤེས་པར་བྱེད་པ་གལ་ཆེ་བས། སྤུ་བཀྱན་རྣམ་བཟླའི་གསུང་གྲུབ་མཐའ་ཐམས་ཅད་གྱི་ཁུངས་དང་འདོད་ཚུལ་སྒོན་པ་ལེགས་བཤད་ཤེས་གྱི་མེ་ལོང་སོགས་ལས་ཤེས་དགོས་པ་ཡོད་གསུངས། དེས་ན་བོན་གྱི་སྒོན་པ་བསྐྱོན་པ་ལྟ་བུ་གསུམ་གཤམ་གྱི་རོལ་པའི་ལྟ་སྒོམ་བསྐྱེས་པ་དང་། ནང་པའི་གསུང་རབ་ནས་པར་བརྒྱས་ཏེ་བརྒྱན་ཆོས་སྐྱར་བ་སོགས་དུས་ཆེས་སྤྲ་བ་ཞིག་ནས་བྱུང་སྟེ་ཁྱབ་གདལ་དུ་གྱུར་པའི་ལུགས་ངན་དར་བ་ཡིན་པས། གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་གྱི་སྐྱེས་བུའི་སྐྱབས་སུ་འོས་པ་དང་ཡིད་ཁྱོན་རུང་པའི་གནས་མ་ཡིན་ཞིང་། དོན་དེ་དག་ལ་དགོངས་ཏེ་འབྲི་གྲང་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོས། བོན་པོའི་ལྟ་སྒོམ་གྱི་སྐྱབས་སྒོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་སྒོ་ང་ལས་སྐྱེས་པའི་ལུགས་དང་། སྤྱ་དང་དབང་ལུགས་སོགས་གྱིས་བྱས་པའི་ལུགས་སུ་སྒྲུང་བ་རྣམས་སུ་སྟེགས་པའི་ལྟ་བུ་འབྱུང་བ་ཡིན། ཞེས་དང་། བཀའ་གདམས་བྱ་ཆོས་ལས། ལྟ་སྟེགས་བོན་ནི་དངོས་གྲུབ་སྤྱུར། །འཕྲལ་དགའ་ལུགས་སུ་ངན་འགྲོར་སྤྱུར། །ལྟ་སྟེགས་བོན་ནི་མེ་དང་འདྲ། །རུང་བྱེད་ཉེ་བས་བདེར་གྱུར་ནའང་། །ངེས་པར་གཏུགས་ན་འཆིག་པར་འགྱུར། །ཅེས་དང་། རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ལུགས་རྗེ་མིད་ལའི་ཞལ་ནས་གྲང་། བོན་གྱི་འབྱུང་

ཁུངས་ལོག་ཆོས་དང་། །སྤྱི་དང་འབྲུང་པོ་སྟོབས་ལྡན་གྱིས། །བྱས་པས་
མཐར་ཐུག་ལམ་མི་བཟོད། །བོན་ནི་ཤིན་ཏུ་སྤྲད་པའི་རིགས། །ཕྱི་ནང་གཉིས་
གྱི་བྱད་པར་ནི། །སྐྱབས་གནས་དག་ལ་འཛོལ་བ་འོ། །ནང་པའི་སྐྱབས་གནས་
དགོན་མཆོག་གསུམ། །ཕྱི་པའི་ཆངས་དབང་བྱལ་འཇུག་གོ། །རང་ཉིད་འཁོར་
བ་ལས་གྲོལ་ནས། །གཞན་དག་སྒྲོལ་བར་རུས་པ་ནི། །རྩོགས་པའི་སངས་
རྒྱས་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དབང་ཐུག་ལ་སོགས་འཇིག་རྟེན་ལྷ། །རང་ཡང་འཁོར་
བར་བཅིངས་གྱུར་པས། །གཞན་ལ་གནས་སྐྱབས་དངོས་གྲུབ་ཅུམ། །སྒྲོལ་
བར་རུས་གྱི་ཐར་པ་ཡི། །རྣམ་གྲོལ་སྟེར་བར་ག་ལ་རུས། །ཞེས་དང་། སྤྱི་
འབྲུམ་དཀར་མོ་ལ་སོགས་ན། །རིགས་ལྷ་སྤྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ། །སངས་
རྒྱས་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་ལོ། །སྤྱི་ནི་དུད་འགྲོའི་གངས་སུ་བགྱངས། །པལ་
ཆེར་བོན་སྤྱི་ཀུན་བཟང་སོགས། །དཀྱིལ་འཁོར་སྤྱི་ཆོགས་བྱེད་ན་ཡང་།
།ཤམ་སྟོན་ཅན་གྱིས་བཟོས་པ་ཡི། །ལོག་ཆོས་འབའ་ཞིག་ཡིན་པར་སྤྲད།
།ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ། །

དེང་སང་ཁ་ཅིག་གིས་བོན་གྱི་གཤེན་ལྷ་འོད་དཀར་ནང་པའི་སྤྱི་རས་
གཟིགས་དང་གཅིག་ཡིན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་
ཡིན་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱུལ་པ་མང་པོ་བོན་པོའི་གས་སུའང་
བྱོན་པས། །བོན་ལྷགས་བྱེད་པ་ལ་ཡོན་ཏན་མ་གཏོགས་སྟོན་མེད་ཟེར་བ་
ཡོད་ཀྱང་། །དེ་ལྟར་སྤྱི་བ་ནི་རང་ཉིད་ལྷ་ལོག་གི་བག་ཆགས་ངན་པས་རྒྱད་
བསྐྱད་པས་ཤས་ཆེར་སྤོངས་པར་བྱས་པའི་གཏམ་ཆེན་པོ་ཞིག་སྟེ། །དེ་ལྟ་མ་

ཡིན་ན། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱལ་བ་དུད་འགོའི་ནང་དུའང་བྱོན་སྲིད་
 བས་ཁྱི་ཕག་གི་ལྷགས་བྱས་ན་ཡོན་ཏན་མ་གཏོགས་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ་
 བར་འགྱུར་བས། བདག་ལེགས་སུ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་འདྲའི་སྐྱབས་ཐོ་
 བའི་ལྷགས་ངན་མཐའ་དག་འཕོངས་ཕྱིས་པའི་དོ་བཞིན་དུ་དོར་ནས། ནང་པ་
 སངས་རྒྱས་པའི་སྐྱབས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཁོ་ན་ལ་སྐྱབས་གནས་ཡང་
 དག་ཏུ་བཟུང་སྟེ་སྒོ་མིངས་འགོལ་བྱེད་པ་གལ་ཆེ། མདོར་ན་སྐྱབས་འགོ་ནི་
 ཆོག་བཏོན་པ་ཅམ་ལ་མི་ཟེར་གྱི། ཉེས་ཅན་ཁ་དྲག་པའི་དཔོན་ལ་སྐྱབས་
 བཅོལ་བ་ལྟར། ངན་སོང་དང་འཁོར་བ་སོགས་ལ་འཇིགས་ཏེ་དཀོན་མཆོག་
 གིས་སྐྱོབ་རྒྱས་པའི་ཡིད་ཆེས་རྙེད་ནས་དབྱང་གཉིན་རེ་སྟོས་འཆའ་བའི་
 སེམས་བྱང་སེམས་པ་ཞིག་ལ་བྱེད་དགོས་པས། དེ་ནི་ངེ་ཅམ་གྱིས་སྐྱབས་
 སུ་སོང་བའི་ཆད་ཡིན། སྐྱབས་འགོ་རྒྱད་ལ་སྐྱེ་མི་སྐྱེ་ཡང་དེ་རྒྱད་ལ་སྐྱེས་མ་
 སྐྱེས་གྱིས་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་སྐྱབས་འགོའི་ཆོག་འབྲུམ་ཐེར་བསགས་ཀྱང་
 སྐྱབས་འགོའི་ངོ་བོ་རྒྱད་ལ་མ་སྐྱེས་པ་དེ་འདྲ་མི་བྱ་བར། འདིའི་རྒྱ་དང་ངོ་བོ་
 སོགས་བཅས་མ་མིན་པ་ཞིག་རྒྱད་ལ་སྐྱེ་ཐབས་ལ་འབད་དགོས། དེ་ལའང་
 གཞན་རྒྱད་ལ་གྲུབ་ཟིན་གྱི་དཀོན་མཆོག་ལ་དམིགས་ནས་སྐྱབས་འཆའ་
 བ་སྐྱབས་འགོ་ཅམ་པོ་བ་དང་། རང་རྒྱད་ལ་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་དཀོན་མཆོག་
 ལ་དམིགས་ནས་དེ་ཉིད་ཐོབ་བྱུང་ཐག་བཅད་པའི་སྐྱབས་འགོ་བྱེད་པར་བ་
 གཉིས་ལས། རེ་རེ་ལའང་སྐྱེས་བྱ་གསུམ་སོ་སོའི་སྐྱབས་འགོ་བྱེད་ལྷགས་
 རེ་ཡོད་ཅིང་། རང་རེ་གཞུང་ཆེན་པོར་ཐོས་བསམ་བྱས་པ་དག་གིས་སྐྱབས་

འགྲོ་བྱེད་པར་དེ་ཉིད་ལ་གཙུག་མོར་འབད་དགོས་ཀྱི། སྐྱབས་འགྲོ་བྱེད་རན་
པ་ན་སློབ་གཉེར་བྱས་བྱས་པ་དེས་པན་མི་ཐོགས་པར། བལ་བ་བྲིམ་པ་ཀན་
པོའི་སྐྱབས་འགྲོ་དང་བྱེད་པར་མ་བྱུང་བ་ནི། ཐོས་བསམ་བྱས་པ་ཁ་ནང་དུ་
མ་སྤྱོད་པས་པས་ནོངས་པ་ཡིན། གཞུང་ཆེན་མོ་མི་ཤེས་པས་ཀྱང་། རྒྱ་གཉིས་
ཆང་བའི་སློན་ས་དགོན་མཆོག་ལ་སློབ་མིངས་འགོལ་བྱེད། དེའི་ཚུལ་ནི། རྒྱ་
པ་དག་གིས་སློན་དང་སློན་པ་དང་ནད་གཡོག་ལ་རེ་སྟོས་འཆའ་བ་ན་སློབ་
ཚུལ་ཇི་སྟར་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་བྱས་ཏེ། རྒྱ་གཉིས་ཆང་བའི་སློན་ས་སྐྱབས་
གནས་དགོན་མཆོག་ལ་སློབ་ནས་སློབ་ཁེལ་བ་ན། སྐྱབས་འགྲོ་ནམ་དག་རྒྱ་
ལ་སྐྱེས་པ་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་གཙུག་ཆེ་བ་ཡིན་ཀྱི། དེ་མིན་སྐྱབས་འགྲོའི་ཆོག་
གངས་གསོག་དང་། བྱང་སེམས་དང་རིག་འཛིན་དུ་ཁས་འཆེ་བས་ཅི་ཡང་
མི་འབྱུང་སྟེ། བཀའ་གདམས་གོང་མ་ཆོའི་ཞལ་ནས། གནས་བརྟན་ཞལ་མར་
གཟིགས་གཅིག་འདུག་པ་ལ། ད་དུང་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་གྲལ་དུ་མ་ཆུད་
ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་འགྲོ་བ་ཡིན།

བཞི་པ།

སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་པན་ཡོན་ལ།

ནང་པ་སངས་རྒྱས་པར་ཆུད་པ། སྟོམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་
པ། སྟོན་བསགས་པའི་ལས་ཀྱི་སྐྱབས་པ་རྣམས་ཟད་པར་འགྱུར་བ། བསོད་
ནམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བདེ་ལྷག་ཏུ་གསོག་པ། མི་དང་མི་མ་ཡིན་ཀྱི་གཞོན་

བས་མི་ཚུགས་པ། ངན་སོང་དུ་མི་ལྷུང་བ། གནས་སྐྱབས་དང་མཐར་ཐུག་
གི་དོན་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་དུ་འབྱུང་བ། ལྷུང་དུ་འཛང་རྒྱ་བ་སྟེ་བརྒྱད་
ལས། དེ་ལྷུང་སྐྱབས་འགོ་བྱེད་སྐྱབས་གཞན་གྱི་ལད་མོ་ལྷ་བྱའི་ཁ་ཅམ་
དང་། ཆིག་ཅམ་མིན་པར་སྟོང་ཐག་པ་ནས་སྐྱབས་སུ་སོང་སྟེ། སྐྱབས་འགོ་
རྣམ་དག་རྒྱད་ལ་ནམ་སྟེས་པ་ན། རང་པ་སངས་རྒྱས་པར་ཚུད་ཅིང་། དེ་
མེད་པར་སྐྱབས་འགོ་འབྱུང་བསགས་ཀྱང་རང་པར་མི་ཚུད། དེང་སྐྱབས་
སྐྱབས་འགོ་གསོག་དགོས་ཟེར་བ་ལས་རྒྱད་ལ་སྟེ་དགོས་ཟེར་མཁན་དགོན།
སྤར་དྲགས་པོར་དགོ་སྟོང་ཨ་ཐར་ཞེས་པ་ལྷ་བོ་བཅས་ཀྱིས་སྐྱབས་འགོ་
བསགས་པས། ཨ་ཐར་གྱིས་སྐྱབས་འགོ་འདི་དོན་ལ་མཐོ་བསམ་ལེགས་པར་
བསྐྱོར་ནས་བསགས་པས་ཡུན་རིང་འགོར། གཞན་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱབས་
འགོ་འདི་ཆིག་གངས་གསོག་པ་ཞིག་ལས་མ་བྱུང་བས་མགྱོགས་པ་བྱུང་སྟེ་
འབྱུང་ཐེར་ཟེན་དུ་ཉེ་བ་ན། ཁོང་ཆོས་ཨ་ཐར་གྱིས་གངས་མ་ལོངས་དོགས་
ནས་རི་ཅམ་སོང་བྱིས་པས། ཨ་ཐར་གྱིས། ཁོང་ཆོས་སྐྱབས་འགོ་གངས་ཀ་
གསོག་གིན་ཡོད་དམ་ཟེར་བ་ལྟར། སྐྱབས་འགོ་འདི་དམིགས་པ་སྟོང་བཞིན་
གངས་བསགས་ན་གནད་དུ་སྟེན་པ་འོང་གསུངས། སྟོམ་གསུམ་གང་ཁས་
ལངས་ཀྱང་སྐྱབས་འགོ་ཚོམ་བྱེད་དུ་བྱེད་དགོས་ཀྱི། དེ་མེད་པར་མི་སྟེ་བ་
དཔེར་ན་ས་གཞི་ནི་ཁང་བྱིམ་དང་། ལོ་རྟོག །ཆི་ཞིང་ནགས་ཆལ་སོགས་
སྟེ་བའི་རྟོན་ཡིན་པ་ལྟར་སྐྱབས་འགོ་ནི་སྟོམ་པ་ཐམས་ཅད་སྟེ་བའི་གཞི་རྟོན་
ཡིན།

སྐྱབས་འགོ་ཡོད་ན་སྡོན་བསགས་པའི་ལས་ཀྱི་སྐྱིབ་པའང་མང་པོ་
འཛད་པ་རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དབྱས་རང་གི་ཡབ་གཟུགས་ཅན་སྟོང་པོ་ཕྱིར་མི་
འོང་བའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་བཀོངས་པ་སོགས་མཆམས་མེད་དང་། ཉེ་བའི་
མཆམས་མེད་བྱས་པའང་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་ལས་སྐྱིབ་
བྱང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཆན་ཅམ་བཟོད་པ་དང་། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་
སྡེ་ལྟ་བུ་ཆར་རེ་བཟླག་ནའང་བསྐྱལ་པ་མང་པོའི་སྒྲིག་སྐྱིབ་བྱང་བར་མདོ་
སྡེ་ནས་པན་ཡོན་ཡང་ཡང་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ཞིང་། པར་ཕྱིན་བསྐྱུས་པ་
ལས་ཀྱང་། སྐྱབས་སོང་བསོད་ནམས་གཟུགས་མཆིས་ན། །ཁམས་གསུམ་
འདི་ཡང་སྟོད་དུ་ཆུང་། །ཞེས་པ་ལྟར་སྐྱབས་འགོ་བྱས་པའི་པན་ཡོན་དང་
བསོད་ནམས་དཔག་གིས་མི་ལང་བ་ཡོད། ལྷག་པར་སངས་རྒྱས་ནི་ཞིང་
ཁུད་པར་ཅན་དུ་སོང་བས་དེ་ལ་བསྐྱུན་པའི་དགེ་ཅུ་ཀུན་སྟོང་རྣམ་དག་གིས་
མ་བེན་ཀྱང་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་པའི་རྒྱུར་ངེས་པར་འགོ་སྟོ། སྟོང་རྗེ་བསྐྱེད་ཀྱང་
པོའི་མདོ་ལས། ཀུན་དགའ་བོ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། ཁྱིམ་བདག་ཞིང་པའི་
ཞིང་དོ་མེད་པ། སྟོང་དུམ་དང་ཆེར་མ་མེད་པ། གྲོ་མོ་དང་གསེག་མ་མེད་
པ། ས་སྒྲག་ཆེ་བ་ཞིག་ཡོད་པར་གྱུར་ཏེ། ལེགས་པར་སྟོས་ཤིང་ལག་བྱེད་
གྱིས་ཕྱིན་པར་བྱས་ལ། དེའི་ས་བོན་ཡང་སར་བ་གྱུང་པོ་ཆེས་ལེགས་པར་
བྱས་པ། རྒྱུང་དང་ཉི་མས་མ་སྒྲད་པ། མ་ཆག་མ་གྲུགས་ཤིང་མ་རུལ་ཏེ་ཆུད་
མ་བོས་པར་གྱུར་ལ། ས་བོན་དེ་དག་དུས་དང་ཆོགས་སུ་ཞིང་ལ་བཏབ་སྟེ་
དུས་དུས་སུ་ཆུས་བཏུས། དུས་སུ་བསྐྱམས། བམས་ཅད་ལས་ལེགས་པར་

བསྐྱེད་པ་ནས། གུན་དགའ་བོ་དེ་ནས་བྲིམ་པ་ཞིང་པ་དེ་དུས་གཞན་ཞིག་ན་
 ཞིང་གི་བྱང་དུ་སོང་སྟེ་ཞིང་གི་ཐུར་འདུག་ནས། གྲེ་ས་བོན་བྲིད་ས་བོན་དུ་
 མ་གྱུར་ཅིག ། གྲེ་ས་བོན་བྲིད་མ་སྐྱེ་ཞིག ། མ་འཕེལ་ཅིག ། ང་ལ་འབྲས་བུ་
 མི་དགོས། རྟེན་པ་མི་དགོས་སོ་ཞེས་དེ་སྐད་ཟེར་ན། གུན་དགའ་བོ་དེ་རི་
 སྐྱམ་དུ་སེམས། བྲིམ་བདག་ཞིང་པ་དེའི་ཆིག་གིས་ས་བོན་དེ་དག་ས་བོན་
 མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རམ། གསོལ་བ། བཙུག་ལྷན་འདས་མ་ལགས་སོ། ། བདེ་
 བར་གཤེགས་པ་མ་ལགས་སོ། །

བཀའ་སྩལ་བ། འབྲས་བུ་དེ་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རམ། རྟེན་པ་
 མངོན་པར་མི་འགྱུར་བམ། གསོལ་བ། བཙུག་ལྷན་འདས་མ་ལགས་སོ། ། བདེ་
 བར་གཤེགས་པ་མ་ལགས་སོ། ། བཀའ་སྩལ་བ། གུན་དགའ་བོ་དེ་བཞིན་དུ་
 སྲིད་པ་ལ་བསྟོད་ཅིང་སྲིད་པ་ལ་དགའ་བས་སངས་རྒྱས་ལ་ཡོན་ཕུལ་ནས་
 དགོ་བའི་རྩ་བ་འདིས་བདག་ཅག་ནམ་ཡང་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་
 མ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་དེ་སྐད་ཟེར་ཡང་དེ་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་མི་
 འགྱུར་བའི་གནས་མེད་གོ་སྐབས་མེད་ཀྱི། གུན་དགའ་བོ་སངས་རྒྱས་ལ་
 བསྐྱེད་པའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་མི་འདོད་ཀྱང་འབྲས་བུ་བྱ་ངན་ལས་འདས་
 པ་ཡིན་ཏེ། ཐ་མ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་བར་དུ་འགྱུར་བར་ང་སྤོའོ། ། དེ་ལྟར་
 རི་ཅ་མ་དུ་སངས་རྒྱས་བཙུག་ལྷན་འདས་ལ་སེམས་གཅིག་བསྐྱེད་པའི་དགོ་
 བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྲས་བུ་འང་བྱ་ངན་ལས་འདས་
 པ་ཡིན་ཏེ། ཐ་མ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་བར་དུ་འགྱུར་བར་ང་སྤོའོ། ། ཞེས་

གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན།

མི་དང་མི་མིན་གྱི་གཞོན་པས་ཀྱང་མི་ཚུགས་ཏེ། ཟུ་སྟེགས་རྒྱུང་
ཞགས་བྱུང་པས་ནང་པའི་དགོ་བསྟེན་གཞོན་ཀྱུ་ཞིག་ལ་རྒྱུང་ཞགས་འཕངས་
ཀྱང་སྒྲགས་མ་རྟེན་པ་དང་། རྒྱ་གར་ནས་མི་གཅིག་ལ་རྒྱལ་པོའི་བྲིམས་
པོག་སྟེ་དུར་ཁྲིད་དུ་བོར་བ་ན། གཞན་མ་དུར་ཁྲིད་དེར་བསྐྱར་བ་ཐམས་ཅད་
དེ་ཀྱང་ནས་མི་མིན་ཤ་བ་ལྟ་བུས་ཁྲིར་ཏེ་བ་འགོ་བ་ལས་གཅིག་ཀྱང་སྟོན་པ་
མི་འོང་བ་ལ། ཁོས་དགོ་འདུན་གྱི་ན་བཟའི་ཆལ་པ་ཞིག་སྟེ་བོར་བ་ཞག་ནས་
སྐབས་འགོ་བུས་པས་མི་མིན་གྱིས་གཞོན་མ་ཚུགས་པ་དང་། སྟོན་འགོག་
པའི་མི་ཞིག་ས་སྟངས་དུ་ཞག་གཅིག་ལུས་པ་བྱེད་གྱིས་བཟུང་སྟེ་ཤི་ལ་ཁད་དུ་
བྱས། ཕྱིས་སོས་ནས་མགོ་མ་རོར་སོང་བ་ལ། ལྷ་མ་ཞིག་གིས་དེའི་རྒྱ་བྲིས་
པ་ན། ཁོས་ལོ་རྒྱུས་བཤད་པས། ལྷ་མས་སྐབས་འགོའི་མན་ངག་བསྟན།
ཕྱིས་ཤིག་ཡང་བསྐྱར་བྱེད་དང་ཐུག་སྐབས་སྐབས་འགོ་བུས་པས། བྱེད་དེས་
སྒྲ་སྒྲོམས་ཅམ་བུས་ནས་མིའི་བྲི་ཅམ་ཡང་མ་ཆོར་བར་སོང་བ་དང་། བྲིམ་
བདག་མགོན་མེད་ཟས་སྟེན་གྱིས་སྐབས་འགོའི་ཆིག་ཅམ་བཏོན་བཞིན་དུ་
མཆན་མོར་དུར་ཁྲིད་དུ་སོང་བའི་ལམ་མཐོང་ཞིང་། མི་མ་ཡིན་གྱིས་གཞོན་
པ་བྱ་མ་རུས་ལ། ཟུ་སྟེགས་པའི་སྟེན་ཞིག་ལ་ཐུག་བཅལ་བས་ཉམས་
པའི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་དང་། ཡང་དགོ་སྟོང་ཞིག་ལ་གཞན་གྱིས་རས་སུ་བ་རྒྱན་
མས་མཐོང་ནས་མཆན་མོར་བརྒྱར་འོངས་པའི་ཆེ་དགོ་སྟོང་གིས་ཐབས་
བུས་ནས་ཁོའི་ལག་པ་བཀྲིགས། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་མཆན་ནས་སྟོས་

ཏེ། དབྱུག་པས་ལན་གསུམ་དུ་བརྒྱབ་པས། རྒྱུ་མ་དེ་བློས་ཏེ་མི་མ་ཡིན་
རྒྱ་བའི་ཟམ་པ་ཞིག་གི་འོག་ཏུ་སྒར་དགེ་སྒོང་གིས་བརྗོད་པ་བསྐྱར་གྱིན། དེ་
གསུམ་ལས་མེད་པ་སྐྱབས་ལེགས། དེ་ལས་མང་ཙམ་ཡོད་ན་ཁོ་བོ་གསོད་
པ་འདུག་ཟེར་སྒྲོག་ལབ་བྱས་ནས་བསྐྱད་པས། དེ་རྒྱབ་ཟམ་པའི་སྒོང་དུ་མི་
མ་ཡིན་རྒྱ་མ་རྒྱས་པའི་རབས་སོགས་གསུངས་ནས། རང་རེའང་གལ་ལ་
ཐུག་ན་འདྲིགས་སྐྱག་མི་བྱེད་པར། སྒོ་གདེང་དགོན་མཆོག་ལ་གཏད་དེ་
སྐྱབས་གནས་གཅིག་ཆོག་བྱས་ནས་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་དགོས།

ངན་སོང་གི་སྐྱེ་བ་བསྐྱོག་པའང་། བག་ཏུ་སྐྱེ་ངེས་པའི་ལྟའི་བྱ་ཞིག་གིས་
འཆི་ཁར་བརྒྱ་བྱིན་ལ་སྐྱབས་བཅོལ་བ་ན། དེས་བསྐྱབ་མ་རྒྱས་པར་སངས་
རྒྱས་ལ་ཞུས། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྐྱབས་འགོའི་གདམས་པ་བསྟན་པ་བཞིན་
ལྟའི་བྱས་སྐྱབས་འགོ་བྱེད་བཞིན་དུ་ཤི། རྗེས་སུ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་དེ་གང་དུ་
སྐྱེས་འདུག་བཏགས་པ་ན། ལྷ་རྣམས་ནི་རང་སའི་སེམས་ཀྱིས་གནས་འོག་
མ་རྣམས་མཐོང་ལ། གོང་མ་མི་མཐོང་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པས་དེ་མ་མཐོང་
ནས་སངས་རྒྱས་ལ་ཞུས་པར། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་པ་ན། དགའ་
ལྡན་གྱི་ལྷ་གནས་སུ་སྐྱེས་ནས་ཡོད། དེ་ལྷ་བྱའི་བག་ཏུ་སྐྱེ་ངེས་ཀྱི་ལྟའི་བྱ་
ངན་སོང་གི་སྐྱེ་བ་ལྟོག་པས་མི་ཆོད་པར། ལྷ་གནས་མཐོན་པོ་དེ་ཙམ་དུ་
སྐྱེས་ན། ད་ལྟ་རང་རེས་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཆོགས་མ་སོགས་འདོན་སྐྱབས།
དེ་ལ་གནད་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་མི་ཤེས་པར་པར་ཡེངས་ཚུར་ཡེངས་བྱས་ཏེ་
སྒོད། ལྷ་བླ་མ་སོགས་ཀྱི་ཆེ་སྒོམ་ཟབ་མདོག་གིས་མིག་ཚུམ་ཚུམ་གྱི་བློ་བ་

བྱེད་པ་ནི། རྒྱུ་པའི་འདུག་སྒོ་དང་། ངན་སོང་གི་སྐྱེ་བ་ལྡོག་པའི་ཐབས་མཛད་
དུ་བྱུང་བ་གང་ན་ཡོད་མ་ཤེས་པའི་རང་རྟགས་བསྟན་པ་ཡིན། རྩོ་བོ་ཆེན་
པོས་སྐྱབས་འགོ་དང་ལས་འབྲས་ཁོ་ན་གནད་ཆེ་བར་གཟིགས་ནས་བསྟན་
པས་མཆོན་ལའང་སླ་མ་སྐྱབས་འགོ་བ་དང་། སླ་མ་ལས་འབྲས་པ་ཞེས་
གསོལ་བ་བྱུང་། དེའི་ཚུལ་རྩོ་བོས་གསན་པས་ངའི་མིང་དེས་ཀྱང་བསྟན་པ་
ལ་ཕན་གསུངས། དེས་ན་རང་རེས་འཆི་ཁར་ལག་ཏུ་མི་ཁེལ་བའི་བསྐྱེད་
རྩོགས་བསྐྱོམ་ལོ་བྱེད་པ་བས་སྐྱབས་འགོ་རྣམ་དག་བྱས་ན། རེས་གཅིག་ལ་
ངན་སོང་དུ་མི་སྤྱང་བ་ཐག་ཆོད་པ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་དཔོན་གྱི་ཞལ་ནས།
མདོར་ན་འཆི་བ་མི་རྟག་པ། །བདག་གི་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་ན། །གསང་བ་འདུས་
པ་མི་བྱུང་། །འཆི་བ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་ཆོ། །སྐྱབས་འགོའི་ཆོག་གསུམ་བྱུང་
པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས།

ཅི་བསམ་འབྲུག་པའི་ཐབས་ཀྱང་སྐྱབས་འགོ་ལས་ལྷག་མེད། བྱང་
སེམས་རྩ་སྐྱེང་བས། མི་ལ་རེ་བ་མ་ཆེ། ལྷ་ལ་གསོལ་བ་ཐོབ་གསུངས་པ་
ལྷར་སྒོན་གྱི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་དག་གིས་གནས་སྐྱབས་མཐར་ཐུག་གི་དོན་
ཐམས་ཅད་ལྷ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་ནས་སྐྱབ་ལ། སྤར་
རྩ་སྐྱེང་དུ་མི་གཅིག་གིས་ཁ་མཆུའི་རྩོད་པ་སོགས་ཀྱང་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་
རྒྱལ་བ་བྱུང་། སྤར་དུ་འཆོང་རྒྱ་བ་ཡང་། ད་ལྟ་སྐྱབས་འགོ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་བྱེད་པ་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བྱར་ཆེ་འདིར་རྒྱུན་པར་གང་བྱུང་ཡང་དེ་མ་
ཐག་སྐྱབས་འགོ་ལ་གཞོལ་བ་དང་། སློ་ནི་གང་གོམས་པ་དེའི་རྗེས་སུ་འགོ་བ་

ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་འཆི་ཁར་ཡང་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་བྲན་པ་སོགས་འབྱུང་
 རྟེ། མདོ་ཉིད་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། དེ་བཞིན་རྒྱལ་བ་ཡི་ནི་སྐྱེ་བྱུང་དང་། །ཡེ་
 ཞེས་དཔག་ཏུ་མེད་པར་བྱུང་དབང་བྲན། །རྟག་པར་རྗེས་སུ་བྲན་པ་བསྒྲོམ་
 བྱས་ན། །དེ་ལ་སེམས་གཞིལ་རབ་ཏུ་འབབ་པར་འགྱུར། །ཅེས་དང་། ལུས་
 དང་དག་དང་ཡིད་རབ་དང་བ་ཡིས། །རྟག་ཏུ་སངས་རྒྱས་དག་གི་བསྐྱེད་པ་
 བ་བརྗོད། །དེ་ལྟར་དེས་ནི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་བསྒྲོམས་པས། །ཉིན་མཆོན་དུ་
 ཡང་འཛིག་རྟེན་མགོན་པོ་མཐོང་། །ནམ་ཞིག་དེ་ནི་ན་ཞིང་མི་བདེ་ནས། །ཞི་
 ལ་བྱུག་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ལ་ཆོར་བྱུང་ན། །སངས་རྒྱས་ལ་ནི་བྲན་པ་མི་ཉམས་
 ཏེ། །སྐྱུག་བསྐྱེད་ལ་ཆོར་བས་འཕྲོག་པར་ཡོང་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་
 པས་སོ། །དེར་མ་ཟད་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་དལ་འབྱོར་འཐོབ། །སྐྱབས་དང་
 མཇུག་སྐྱབས་འགོ་བྱེད་པ་དང་མི་འབྲལ་ཞིང་། མཐར་ཐུག་ལམ་ལ་བསྐྱེད་
 བྱས་དགོན་མཆོག་གསུམ་རང་རྒྱུད་ལ་འགྱུག་སྟེ་སྐྱུར་དུ་འཆང་རྒྱ་བ་འོང་
 གསུངས།

ལྷ་པ།

སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་བསྐྱེད་བྱ་ལ་གཉིས།

སོ་སོའི་བསྐྱེད་བྱ་དང་། ཐུན་མོང་གི་བསྐྱེད་བྱ་འོ། །དང་པོ་སོ་སོའི་
 བསྐྱེད་བྱ་ལའང་དགག་པའི་བསྐྱེད་བྱ་དང་། སྐྱབས་པའི་བསྐྱེད་བྱ་གཉིས་ལས།
 དང་པོ་ནི་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་འཛིག་རྟེན་པའི་ལྷ་ལ་སྐྱབས་

བཅོལ་བ་སོགས་མི་བྱེད། ད་ལྟ་དགེ་སློང་འགའ་རེས་ཀྱང་གྲ་མ་འགྲིགས་
པ་ཞིག་བྱུང་སྟེ་ཕྱ་ཐུག་པ་ན། འཇིག་རྟེན་པའི་ལྟ་རྟེན་ཅེས་སོང་ནས། ཐུག་
དམར་སྐྱར་སྐྱར་དུ་འཆལ་བ་ནི་ཆོས་པའི་རྐང་བྲངས་པ་སྟེ། སྤར་བ་ཤད་པ་
ལྟར་སྐྱབས་ལ་གཉིས་འཇིན་ཅམ་བྱུང་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱབས་འགོའི་སྒྲིལ་བ་
འཇིག་འགོ་བས་ནང་པའི་གྲལ་ནས་བྱུང་ཆར་བ་ཡིན། འོན་ཀྱང་ལྟ་སྐྱུ་རྒྱལ་
བཅོན་སོགས་ལ་གཏོར་མ་དང་བསང་གསུར་བཏང་ནས་ཆོས་མ་ཐུན་གྱི་
གྲོགས་བཅོལ་བ་ཅམ་བྱུང་ཡང་། སྐྱབས་སུ་འགོ་མི་དགོས་ཏེ། གཞན་ལ་
རྒྱུ་པ་སྟེར་ནས་ལས་ཀའི་རོགས་བཅོལ་བ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་མི་དགོས་
པ་དང་འདྲ། ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་ནི་སེམས་ཅན་ལ་གཞོན་འཆེ་མི་
བྱེད། གཞོན་འཆེ་ཡང་སློག་གཅོད་བརྒྱུད་བརྟེན་འཕྲོག་པ་སོགས་གཞོན་པ་
བྱེད་པ་ལྟ་བུ། མི་འོས་པའི་ཁལ་འགོལ་བ་དང་། དུད་འགོ་ལྟ་བུར་ལུགས་དང་
མི་མ་ཐུན་པའི་ཁལ་སྤེལ་མོ་འགོལ་བ་ཚུན་ཡང་གཞོན་འཆེ་ཡིན་པས་མི་བྱུང་།
དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་གྲོགས་སུ་སྟེགས་ཅན་དང་མི་འགྲོགས་པ་
སྟེ། བོད་འདྲིར་སུ་སྟེགས་པ་དངོས་མེད་ཀྱང་དེ་དང་ཆ་འདྲ་བ་དགོན་མཆོག་
དང་ལས་འབྲས་ཟེར་བ་དེ་ཅང་ཨི་བཤེན་ན། དེ་འདྲ་སྒྲིལ་དང་དགེ་བཤེས་ཁ་
བཤེ་བ་དག་གིས་བཤེད་པ་ཅམ་ཡིན་ཟེར་བ་ཡོད་པས་དེ་དག་དང་འགྲོགས་
འདྲིས་མི་ཉན། རང་རེ་སེམས་ལ་བརྟན་པ་མ་ཐོབ་པས། དེ་དག་གི་ཁ་ལ་
བལྟས་ནས་སྒོ་འགྱུར་ཉེན་ཡོད་པས། གྲོགས་ངན་དེ་འདྲ་དང་རྒྱུད་བསྐྱིང་
དགོས། ཤོ་རྟོ་བའི་བྱུང་ན། སངས་རྒྱས་བྱོན་པ་མི་བཤེན་པར་སྐྱབས་བྱུང་བ་ན།

དེ་ལ་དག་བཤེས་ཀྱིས་ཐབས་མཛད་དེ། འོན་ཟེད་རང་གི་པ་མེས་ཏེ་འུ་ན་
གོང་ཡང་མ་བྱུང་གསུངས་པས། དེ་བྱུང་སྟེ་དེས་བཞག་པའི་ལག་རྩེས་འདི།
ཡིག་རིས་འདི་ཞེས་སྒྲིས་པར་པོ་ཏྲོ་བས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་རིགས་མཚུངས་
བཀོད་དེ། སངས་རྒྱས་བྱོན་པའི་ཕྱག་རྩེས་འདི། གསུང་རབ་འདི་ཞེས་
སོགས་གསུངས་པ་ན། གཞི་ནས་ཁོས་སངས་རྒྱས་བྱོན་པར་ཡིད་ཆེས་པ་
བྱུང་ཚུལ།

གཉིས་པ་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ནི། དང་པོ་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་
བས་ནི། བཤེས་སྤྱིངས་ལས། རི་ལྟར་བདེ་གཤེགས་སྐྱ་གཟུགས་ཤིང་ལས་
ཀྱང་། །བཀྱིས་པ་ཅི་འདྲ་ཡང་རུང་མཁས་པས་མཆོད། །ཅེས་གསུངས་པ་
ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱ་གཟུགས་རྒྱ་དང་བཟོ་དབྱིབས་ངན་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཚྭ་
ཁང་ནང་གི་ཆག་དུམ་ཡན་ཆད་ལ་སངས་རྒྱས་དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་འཛོག་
དགོས། རང་རེས་རྒྱ་གར་ལི་མ་དང་བྲངས་གསེར་སོགས་ཀྱི་སྐྱ་ལ་དད་པ་
ཆེར་བྱེད་ཅིང་ལྟ་ཁང་གི་ཕྱག་ཏུ་བཞག། །འཇིམ་པ་ལས་བྱས་པ་སོགས་ལ་
དད་པ་ཆུང་ཞིང་། ཆག་གུམ་སོང་བ་ལྟ་བུ་ནི་ལྷེ་རྩ་སོགས་སུ་བཞག་ནས་
ནམ་ཞིག་ཚྭ་ཁང་དུ་བསྐྱལ་བ་དེ་འདྲ་ཡོད། སྐྱ་འདྲ་ཕྱི་རོལ་ཏུ་སྐྱེལ་བ་འདི་
རང་གི་བསོད་ནམས་ཕྱིར་སྐྱེལ་བ་ཡིན་ཞེས་སྒྲ་མ་གོང་མ་ནམས་གསུངས།
དེ་བཞིན་དུ་སྐྱ་ཐང་སོགས་ཀྱང་བརྟེངས་པ་ན་གོང་གཤམ་སྤལ་ཏེ་མེ་ལོང་
བསྐྱེལ་ནས་འཛོག་པ་སོགས་ནི་རང་གིས་དགོན་མཆོག་ལ་དད་གུས་མེད་
པར་རྩ་བ་རུལ་བའི་རྟགས་ཡིན་གསུངས།

གཉིས་པ་ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་ནི། ཡི་གེ་ན་གཅིག་ཚུན་ཆད་
 ལ་ཆོས་དགོན་མཆོག་དངོས་ལྟར་གྲུས་པ་བྱ་དགོས། དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན།
 ཆེ་རབས་ནས་ཆེ་རབས་སུ་སྒྲིལ་ཞིང་གཉི་ཕྱག་པར་འགྱུར་བ་སོགས་སྒྲིལ་
 ཞིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། འཁར་བའི་ཞལ་ནས། རང་ཅག་ཆོས་ལ་ཅེད་མོ་ཅི་ཡང་བྱེད་
 པར་འདུག་སྟེ་ཆོས་དང་ཆོས་སྤྱོད་པ་ལ་མ་གྲུས་པ་ཤེས་རབ་འཆལ་བའི་རྒྱ་
 ཡིན། མོངས་པ་ད་ལྟའི་འདི་གས་ཆོག་གི་མོངས་པའི་རྒྱ་མ་སོག། འདི་ལས་
 མོངས་ན་ཅི་བརྟུབ་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན། དེ་ཡང་རང་རེ་རྣམས་དདུལ་སྐྱར་
 ལྟ་དང་ཡི་གེ་ཤོག་འཇར་གཉིས་ལས་དང་པོ་མཐོང་ཆེ་སྟེ། དདུལ་རྒྱུ་དོང་
 སོགས་སུ་ལྷུང་བ་མཐོང་ན། དབྱུག་པ་རིང་པོ་ཚུན་གྱི་ཐབས་བྱས་ཏེ་ལེན་
 ལ། ཡི་གེ་ལ་ནི་དེ་ལྟར་མི་བྱེད། སྒྲིལ་རྒྱལ་དབང་ཆོས་རྗེས་སྤྱི་བྱུང་མཁན་
 པོ་གནང་སྐབས། སྤེ་བ་གཞུང་ནས་ལྷགས་སྟག་ཞིབ་གཞུང་ཟེར་བ་དེ་གསར་
 འགོད་མཇར་པའི་སྤྱི་བྱུང་ཏུ་ཁོང་ཕེབས་དགོས་བྱུང་བར། དེའི་ཆེ་རྒྱུ་
 གཞིས་ཁག་དུ་མའི་གཏན་ཁ་ཡིག་རིགས་མང་པོ་བཟུམ་ནས་ཡོད་པར་ཆབ་
 གསེང་ཕེབས་སྐབས་སོགས་ཀྱི་ཆེ་ཡི་གེ་རྣམས་པན་ཚུན་དུ་བསལ་ཏེ་བྱོན་
 པའི་ལོ་རྒྱུས་བཞིན་བྱ་དགོས།

གསུམ་པ་དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་ནི། དགེ་
 བཤེས་སྒྲིལ་པ་རིན་པོ་ཆེ་དང་རྣལ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོས་ལྟན་པ་སེར་པོ་རེ་
 འགོམ་པའི་སར་ཡོད་ཀྱང་མི་འགོམ་པར་སྤྱགས་ནས་ས་གཙང་སར་སྤྱེལ་
 བར་གནང་བའི་ཕྱག་བཞེས་ལྟར་དགེ་འདུན་པའི་ན་བཟའི་ཆལ་བྱ་དང་ལྟན་

བ་དམར་སེར་ཅམ་ས་ལ་ལྷུང་བ་དང་། གྲོན་པ་དག་ལ་འང་ཤིན་ཏུ་གྲུས་པ་བྱ་
 དགོས་ཏེ། སའི་སྤྱིང་པོ་འཁོར་ལོ་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། ཅམ་པ་ཀ་ཡི་མེ་ཏོག་
 སྟེགས་གྱུར་ཡང་། །མེ་ཏོག་རྣམ་པ་གཞན་པས་ཤིན་ཏུ་ལྷག་ །དགོ་སྒོང་ཚུལ་
 བྱིམས་ཉམས་ཤིང་སྟེགས་སྒྲིང་ཡང་། །ལུ་སྟེགས་ཅན་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱན་
 བས་མཆོག་ །ཅེས་གསུངས། འོ་ན་དེ་འདྲ་ཅམ་ལ་འང་མ་གྲུས་ན་ཉེས་པ་ཅིར་
 འབྱུར་ཞེ་ན། ལྷག་བསམ་བསྐྱལ་བའི་མདོ་ལས། ཡོན་ཏན་འདོད་པ་ནགས་
 ན་གནས་པ་ཡིས། །པ་རོལ་དག་གི་སྒྲོན་ལ་བརྟག་མི་བྱ། །བདག་ནི་བྱང་
 བར་འཕགས་ཤིང་བདག་མཆོག་ཅེས། །དེ་སྟམ་དུ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་མི་བྱ་
 འོ། །རྒྱགས་འདི་བག་མེད་ཀྱན་གྱི་ཅ་བ་སྟེ། །དགོ་སྒོང་དམན་ལ་བརྟམས་པར་
 ཡོང་མི་བྱ། །བསྐྱལ་པ་གཅིག་གིས་ཐར་པ་ཐོབ་མི་འབྱུར། །འདི་ནི་བསྟན་པ་
 འདི་ལ་གོ་རིམ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་ལྟར་འབྱུང་གསུངས།

གཉེས་པ་ཐུན་མོང་གི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་དུག་ལས། ཡོན་ཏན་དན་པའི་སྒོ་
 རས་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ནི། གོང་དུ་ཁྱས་པ་ལྟར་སྟེ་ནང་གི་
 སྒོན་པ་དང་བསྟན་པའི་བྱང་པར་དང་། མཆོག་གསུམ་ནང་པན་ཚུན་གྱི་
 ཡོན་ཏན་རྣམས་དན་ཏེ་ཡང་ཡང་སྐྱབས་འགོ་བྱེད་པའོ། །བཀའ་ངེན་དན་
 པའི་སྒོ་ནས་ཅི་ཟ་ཅི་འབྱུང་གི་ཕུད་ཀྱིས་མཆོད་པ་ནི། སངས་རྒྱས་དང་
 ཆོས་དང་དགོ་འདུན་གསུམ་ཡིད་ཡུལ་ནས་མ་བརྗེད་པར་བཟའ་བརྟུང་གི་
 སྐྱབས་ཐམས་ཅད་དུ་འང་ཕུད་ཀྱིས་མཆོད་པ་འབྲུལ་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་མཆོད་
 པ་ཕུལ་ན་པན་ཡོན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་མཆོག་གསུམ་ནི་ཞིང་གོང་ན་མེད་པའི་

རྒྱ་མཆན་གྱིས་ཡིན་པས་བྱད་གསོད་དང་། བག་མེད། ལེ་ལོ་སོགས་མ་
འདྲེས་པར་ཐ་ན་ཡོན་ཆབ་ཏིང་གང་འབྲུལ་བ་ཚུན་ཆད་ཀྱང་རྒྱལ་བ་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པའི་མདུན་དུ་གསོལ་དཔོན་གསར་པས་གསོལ་ཇ་ཞུ་བ་ལྟར་
དགོས་གསུངས། གཞན་སྐྱབས་འགྲོལ་འགོད་པ་ནི། ལྷ་སྟེགས་པའི་སྟོན་པ་
རྫོགས་བྱེད་སོགས་དང་། ཐོན་སྟོན་པ་གཤེན་རབས་དང་། དེ་དག་གི་ཆོས་
དང་། དེའི་རྗེས་འབྲུག་གྲོགས་ངན་པ་སོགས་ལ་མོས་ནས་སྐྱབས་སུ་བབྱང་
བའི་དབང་གིས་ལས་ངན་པ་བསགས་པ་རྣམས་བསྒྲོག་པ་དང་། གཞན་ཡང་
དགོན་མཆོག་ལ་དད་གྲུས་མེད་པའི་རིགས། ལམ་དུ་བགྱིར་རུང་བ་རྣམས་
ལ་སྐྱད་ཆའི་ཞོར་ཚུན་ཆད་དུ་དགོན་མཆོག་གི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྟོན་ས་
སྐྱབས་འགྲོལ་འགོད་པ་དང་། ཐན་ཡོན་དན་པའི་སྟོན་ས་ཉིན་ལན་གསུམ་
མཆན་ལན་གསུམ་དུ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ནི། དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་
གནས་ཡང་དག་ཏུ་འཇིན་ཅིང་སྦྱང་ཐག་པ་ནས་དད་པ་བསྐྱེད་དེ་ཉིན་མཆན་
དུས་དུག་ཏུ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན།

བྱ་བ་གང་བྱེད་ཀྱང་དགོན་མཆོག་ལ་སྒོ་བཀལ་ནས་བྱེད་པ་ནི། བྱ་བ་
ཆེ་ཆུང་རིམ་འབྲེལ་ཞིག་བྱེད་ཀྱང་མཆོག་གསུམ་ལ་སྒོ་བཀལ་ནས་དགོན་མཆོག་
མཆོད་པ་ལ་བཙོན་ཏེ་སྐྱབ་པ་ལས། བསམ་ངན་གཡོ་སྤྱུ་དང་། ཡུལ་འདྲེ་
རྒྱལ་བཙན་མོ་ཐོན་སོགས་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་མི་བྱེད་པའོ། །དགོན་མཆོག་
གསུམ་སྟོག་གམ་ཐ་ན་བཞད་གད་ཀྱི་ཕྱིར་ཡང་མི་སྦྱང་བ་ནི། སྐྱབས་འགྲོ་
བཏང་ན་ནང་པའི་གལ་ནས་བྱད་འགྲོ་ཞིང་། ནང་པ་མ་ཡིན་ན་དགོ་ཚུལ་སྦྱང་

དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རིགས་དང་། གསང་སྒྲགས་པ་ཡང་མིན་པར་
འགྱུར་བས། སྐྱབས་འགོ་སྒྲོམ་པ་གཏོང་བའི་གཏོང་རྒྱ་མིན་ཡང་། སྐྱབས་
འགོ་བཏང་ན་སྒྲོམ་པ་ཐམས་ཅད་བཏང་བ་ཡིན་པས། དེས་ན་ཆེ་བ་སློག་གི་
ཕྱིར་རམ། ཆུང་བ་ལ་ཐ་ན་བཞད་གད་ཅམ་གྱི་ཕྱིར་མནའ་བསྐྱལ་བ་ཚུན་དུ་
དགོན་མཆོག་མི་སྤང་བ་ཡིན། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། སློག་གི་ཕྱིར་ཡང་
མི་གཏོང་བ་དང་འགལ་བ་ནི་སྐྱབས་འགོ་གཏོང་བ་དངོས་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་
དུ་དགོན་མཆོག་གསུམ་མ་བཏང་ཡང་དེ་དག་དང་མི་མ་ཐུན་པའི་སྟོན་པ་
ལ་སོགས་པ་གསུམ་ལ་གཉིས་འཛིན་བྱེད་ན་ཡང་གཞན་དུ་མི་སྤྲོ་བ་དང་
འགལ་ཞིང་སྐྱབས་ལ་སྒྲོ་མ་ཁེལ་བས་གཏོང་ལ། ཞེས་གསུངས། མཆོག་
གསུམ་སློག་གི་ཕྱིར་ཡང་མི་གཏོང་བ་ནི་སྤར་ནང་པའི་དགོ་བསྟེན་ཞིག་ལ་
ཐུ་སྟེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་བྲོད་སྐྱབས་འགོ་མི་གཏོང་ན་གསོད་བྱས་པས་དགོ་
བསྟེན་གྱིས་སྐྱབས་འགོ་མ་བཏང་བར་ཐུ་སྟེགས་པས་བསད་པ་ལྟ་ཡུལ་དུ་
སྤྲེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་གསུངས་ནས། སྤར་ཡང་བསྐྱར་བ་ཤད་མཛད།

༥ ཉིན་བཅུ་གསུམ་པར། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་།
ཞི་ནས་ངན་འགོར་མི་སྤྲེའི་གདེང་མེད་ཅིང་། །ཞེས་སོགས་བྱངས་ཏེ་སྟོན་
འགོའི་གསུང་བཤད་མདོར་བསྐྱས་ཞིག་སྤུལ་ནས། སྟོན་དུ་ས་བཅད་ངི་
ལྟར་སོང་བེན་པ་རྣམས་དང་། འཛིག་ཏེན་ཕྱི་མར་བདེ་བའི་ཐབས་བསྟན་པ་
ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་སྐྱབས་འགོའི་སྒྲོར་ལ་བསྐྱར་བ་ཤད་མཛད། སྒྲོང་ཚུལ་
མདོར་བསྐྱས་ཏེ་བསྟན་པ་ནས། བྲིད་ཀྱི་ས་བཅད་སྐྱབས་ངན་འགོའི་སྤྱག་

བསྐྱེད་པས་མ་པ་དང་། སྐྱབས་འགོ་ས་བཅད་སོ་སོར་ཡོད་ཀྱང་། མྱོང་འབྲིང་
སྐྱོང་སྐྱབས་འོག་ཏུ་གསལ་བ་ལྟར་སྒྲགས་ནས་བསྐྱོམ་དགོས། དེའི་ཚུལ་
ནི། སྐྱེ་བོའི་སྒྲ་མ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་རྗེས། དེའི་ཐུགས་ཀ་ནས་སྐྱབས་ལུལ་
ཆོགས་ཞིང་ལྟར་ཆ་ཆང་ཞིག་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་སྒྲོས་ཏེ། དཔུལ་བ་སོ་
སོ་དང་། དུད་འགོ། ཡི་དྲགས་ནམས་ཀྱི་སྒྲུག་བསྐྱེད་སོ་སོར་ཤུགས་དག་ཏུ་
བསམས་ནས། དེ་དེའི་མཐར་འཇིགས་སྒྲག་དེ་བྱུང་བ་ན། སྐྱབས་འགོ་དེ་དེ་
བྱས་ཏེ་སྒྲགས་པ་ཡིན། འདིའི་སྐྱབས་དཔེར་ན། འཇིག་རྟེན་ན་མི་ནག་ཆེན་
ཉམ་ཐག་ཅིག་མགོ་འདྲེན་དཔོན་པོ་ཆེན་པོ་ཞིག་རྟེན་པ་ན་རང་ཉིད་འཁོས་ཀ་
དམན་ཡང་རྒྱབ་རྟེན་དཔོན་པོ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་སྟུང་དུ་སྒྲོ་བ་དེ་འབོལ་གྱིས་
དེ་ལ་མགོ་འདྲེན་བཅོལ་བ་ལྟར། རན་སོང་ལ་འཇིགས་པ་ན་དེ་ལས་སྐྱོབ་
པའི་སྐྱབས་བསྐྱེད་པ་མེད་པ་དགོན་མཆོག་གསུམ་བདག་གི་མགོན་སྐྱབས་
སུ་བཞུགས་ཡོད་སྟུང་དུ་སྒྲོ་ཡིངས་གྱིས་བཀལ་ཏེ་སྐྱབས་འགོ་བྱེད་པ་ཞིག་
དགོས། སྐྱབས་འགོ་གངས་གསོག་བྱེད་ན་སྒྲོར་ཆོས་ཀྱི་དབུ་དེར་བྱས་པས་
ཆོག་མོད། མཆོམས་འདིར་དམིགས་སྒྲོར་གསུམ་དང་སྒྲགས་ཏེ། སྒྲ་མ་ཡི་
དམ་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་སྒྲོ་ནས་
བསགས་ཀྱང་རུང་གསུངས། དེ་ཡང་དཔུལ་བ་ཡང་སོས་པ་ལྟ་བུའི་སྒྲུག་
བསྐྱེད་པས་སྐྱབས་ལ་མཆོན་ན་དམིགས་སྒྲོར་གསུམ་ལས། དང་པོར་རང་
ཉིད་དེར་སྐྱེས་ཟིན་པའི་ཉམས་བཏོན་ཏེ་བཟོད་ཐབས་མེད་པའི་ཚུལ་བསམ།
དེའི་ཆེ་དུ་ལྟ་རང་དེ་དེར་སྐྱེས་མེད་སྟུང་པ་བྱུང་མཆོམས། དམིགས་སྒྲོར་

གཉིས་པ། དེ་ལྟ་དེར་སྐྱེས་མ་བེན་ཀྱང་དེར་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་ལས་སྟོབས་ཆེ་བ་
མང་པོ་བསགས་ལ་མ་ཉམས་པར་ཡོད་ཅིང་། དེ་དག་མ་ཉི་ཚུན་ལ་སྐྱོང་མི་
རྒྱས་པའི་ཚུལ་དང་། དེ་མ་རྒྱས་ན་དེས་དེར་སྐྱེ་དེས་པའི་ཚུལ་བསམས་ཏེ་
འདིགས་སྒྲག་གི་སྒོ་བསྐྱེད། དེ་ནས་དམིགས་སྒྲོར་གསུམ་པ། དེ་ལྟ་བུའི་ངན་
སོང་དེ་ལས་སྐྱོབ་པའི་སྐྱབས་ཡུལ་འདི་རྣམས་ལ་མཁྱེན་བཅེ་རྒྱས་གསུམ་
སོགས་ཡོན་ཏན་དཔག་མེད་མངའ་བས། འདི་ལྟ་བུའི་སྐྱབས་བཅའ་དུ་ཡོད་
པ་སྐྱབས་ལེགས་སྙམ་དུ་སྐྱབས་འགོ་བྱ་བ་སོགས་རིགས་འགྲེ་གསུངས། དེ་
ཡན་གྱིས་སྐྱབས་འགོའི་ཁྲིད་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱས་པའི་ཚུལ་དུ་ལེགས་པར་
ཁྱུས་བེན་ནས།

གཉིས་པ།

བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་བསྐྱེད་པ་ལ།

དེ་ལྟར་དགོན་མཆོག་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་ངན་འགོའི་སྐྱེ་བ་ལན་རེ་
ལན་གཉིས་ཙམ་བསྒྲོག་པར་དེས་ཀྱང་། ངན་སོང་ལས་གཏན་དུ་ཐར་བ་མ་
ཡིན་པས། ཕྱིན་ཆད་ངན་སོང་དུ་མི་འགོ་བའི་སྒོ་གདེང་བཏྲན་པོ་ཞིག་ཉིད་
འདོད་ན་སྐྱབས་འགོའི་བསྐྱབས་བྱ་ལ་འབད་དགོས། དེ་མ་འབད་ན། དཔེར་ན་
མི་ནག་ཆེན་ཞིག་གིས་ཁ་དྲག་པའི་དཔོན་ལ་སྐྱབས་བཅའ་བ་ན། དེས་ཕྱིན་
ཆད་སྒྲང་དོར་འདི་དང་འདི་གྱིས་ཟེར་བ་རྣམས་མི་ཉན་པར། ལས་ཆ་བས་པོ་
ཆེ་ཤ་སྙག་བྱས་ན་དཔོན་དེས་ཀྱང་སྐྱོབ་ཐབས་མེད་པར་སྐྱར་ཁྲིམས་གྱིས་

མནར་བ་བཞིན་དུ་རང་ཅག་གིས་ཀྱང་སྐྱབས་འགྲོའི་བསྐྱབ་བྱ་ཚུལ་བཞིན་
མ་བསྐྱངས་ན། དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱིས་ཅི་ཡང་མཛད་དུ་མེད་པས། དེའི་
ཕྱིར་སྟོན་པ་དེས་བསྟན་པའི་ངན་སོང་ལས་སྐྱོབ་པའི་སྐྱབས་དངོས་ནི་ཆོས་
ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་ལས་འབྲས་ཀྱི་སྤང་དོར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན། ལས་འབྲས་
ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་མ་སྐྱེས་ན། དགོ་བ་ཆུང་དུ་ནས་སྐྱབ་འདོད་དང་།
མི་དགོ་བ་ཆུང་དུ་ནས་སྤོང་འདོད་མི་སྐྱེ་ལ། ལས་འབྲས་ཀྱི་སྤང་དོར་ཚུལ་
བཞིན་མ་བྱས་ན་མཁས་པ་སྡེ་སྟོད་གསུམ་པ་དང་། གྲུབ་པ་ཐོབ་པའི་རྣལ་
འབྱོར་པ་ཡིན་ཡང་དཔྱལ་བར་འགྲོ་སྟེ། སྒྲ་མ་ཨ་ཤ་རྩ་རྩེ་པས་ཟམ་ཁ་ཞིག་
ནས་ཞལ་ཕྱིར་གཟིགས་ཀྱིས་རྩོམ་ཐོ་རྩེ་ལ། རི་སྟོད་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་མ་
སྤངས་ཀྱི་བར་དུ་ལས་འབྲས་ལ་མ་བཅིས་ན། མཁས་པ་འདི་ཞེས་བྱ་བ་དང་
རྣལ་འབྱོར་པ་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་དཔྱལ་བར་སྐྱེས་འདུག་ཅེས་གསུངས་
པ་དང་། རྩ་ལོ་ཆེན་པོ་ཡང་དཔྱལ་བར་དར་གྱི་པོ་ལོང་བརྟུང་པའི་ཡུན་ཙམ་
དུ་ཐེབས་དགོས་བྱུང་བར་གསུངས་ཡོད། ཡང་རྒྱ་གར་ནས་རྩོམ་ཐོ་རྩེ་འཛིགས་
བྱེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཞིག་ཡི་དམ་དེའི་གཟུགས་ཅན་གྱི་གདུག་འདྲེ་ཡི་
དྲགས་སུ་སྐྱེས་པ་བོད་དུ་འོངས་པ་ལ། རྩོམ་ཐོ་ཆེན་པོས་ཁོ་འདིར་བསྐྱད་ན་
བོད་ལ་གཞོན་གསུངས་ཏེ་གཏོར་མ་བསྟོས་ནས་ཕྱིར་སྟོད་པར་མཛད་པ་
དང་། ལྷས་བྱིན་ལ་ཆོས་སྤང་གཅིག་སྟོ་ལ་ཡོད་པས་ཀྱང་མ་ཕན་པར་དཔྱལ་
བ་རབ་ཏུ་ཆ་བར་སྐྱེས། བམ་ཟེའི་སྤྱུ་ཅ་ན་གྱ་ཞེས་པ་གཤེན་རྩེ་གཤེད་
གྲུབ་པས་མི་མང་པོ་མཛོན་སྟོད་ཀྱི་མཐུས་བསད་པས་དཔྱལ་བ་མནར་མེད་

དུ་སྐྱེས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན། ལས་འབྲས་ཚུལ་བཞིན་མ་བསུངས་ན།
 མཆམས་བསྟེན་སྐྱབ་བྱས་ཀྱང་མི་པན་ཏེ། འཕན་པོ་པོ་མདོའི་འཇིགས་
 བྱེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡི་དམ་གྱི་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཡི་དྲགས་སུ་
 སྐྱེས་ནས། སྐྱབ་གྲོགས་རྩར་གསུར་སྟོང་བར་འོངས་པ་དང་། གྲི་ཀ་མ་ལ་
 སྒྲི་ལའི་གནས་བརྟན་ཞིག་ཀྱང་ཡི་དྲགས་ལག་པ་ཕྱིན་ཀ་ལོག་ཏུ་གྱུར་པ་
 ཞིག་ཏུ་སྐྱེས་ཚུལ། དེས་ན་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱིས་སྤང་དོར་མ་ཐུབ་
 ན། མཁས་པ་དང་གྲུབ་པ་གང་གིས་ཀྱང་མི་པན་པར་མ་ཟད། ལས་ཀྱི་རྣམ་
 པར་སྟོན་པ་བསམ་མི་བྱུང་། །བརྟེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡང་དུད་འབྱོར་སྟེ།
 །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལས་འབྲས་བྱེད་དུ་བསམ་ན་བྱང་སེམས་བདག་ཉིད་
 ཆེན་པོ་ཡང་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པར་གསུངས། དེས་ན་སྟོམ་གྱི་འགོ་ཀྱན་
 སྟོང་འཆོས་པ་དང་། ལམ་རིམ་གྱི་འགོ་དལ་འབྱོར། ཆོས་ལག་ལེན་གྱི་འགོ་
 ལས་འབྲས་ནས་ཚུགས་པ་ཡིན། འདི་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་
 ཞེས་ཀྱང་བེད་ཏེ། འདིའི་འཇིག་རྟེན་པ་ཞེས་པ་སོ་སྟེ་ལ་བྱེད་ཅིང་སོ་སོ་སྟེ་
 བོ་རྣམས་ཀྱིས་འདི་ཉིད་ལ་གཙུག་ཆེ་བ་བྱེད་དགོས་པའི་དོན་ཡིན། ད་ལྟ་མང་
 པོ་ཞིག་གིས་ལྟ་བ་ལ་མོས་པ་ཆེ་མདོག་ཁ་བར་བྱེད་ཀྱང་། དང་པོར་ལས་
 འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་སྐྱེས་ནས་འདི་ལ་སྤང་སྤང་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱེད་
 པ་དགོས་ཀྱི། དེ་མིན་ཆོས་བློ་ལྟུང་གྱི་ཁ་ཉོན་སུམ་སུམ་ཞིག་དང་། ལྟ་བ་
 བསྟོམ་ཁུལ་གྱི་མཉམ་གཞག་འདྲ་བྱེད་པར་བརྩོན་པ་ནི། ཆོས་བེད་བ་ག་འདྲ་
 བྱེད་དགོས་མ་ཤེས་པའི་རྟགས་ཡིན། འགའ་ཤས་རང་གིས་ཀྱང་ཉོན་མཆོན་

ཐམས་ཅད་དུ་སྒྲིག་པ་བྱེད་ལ། འཁོར་གཡོག་དགེ་སྤྱུག་གཞན་མང་པོ་ཡང་
སྒྲིགས་ཐམས་ཅད་དུ་མངགས་ནས་སྒྲིག་པའི་ལས་མང་པོ་རྒྱ་བཀྲམ་སྟེ། སྤྱི་
ལངས་སྤྱི་ཉལ་གྱིས་ཁ་ཏྲོན་འདྲ་བྱེད་ཁུལ་བྱེད་པ་ནི་ལག་ལེན་སྤྱིན་ཅི་ལོག་
གོ།

དེས་ན་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་སྦྱེ་བ་ལ་ལས་འབྲས་
བསམ་དགོས་པས། འདི་ལ་གསུམ།

ལས་འབྲས་སྤྱིར་བསམ་པ།

བྱེ་བྲག་རྩ་བསམ་པ། བསམས་ནས་འཇུག་ཕྱོག་བྱ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་
ལ་གཉིས།

སྤྱིར་བསམ་ཚུལ་དངོས་དང་།

སོ་སོར་བྱེ་སྟེ་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལས་ངེས་པའི་ཚུལ། ལས་
འཕེལ་ཆེ་བ། ལས་མ་བྱས་པ་དང་མི་འབྲུད་པ། ལས་བྱས་པ་ཆུད་མི་བ་
བཞི་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་ལས་ཀྱི་ཚུལ་བཞིར་གསུངས་པ་དེ་དག་
ཡིན་པས་གནད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ལ། དེའི་དང་པོ་ལས་ངེས་པ་ནི། འདུལ་བ་ལྷུང་
ལས། ཅི་འདྲ་བ་ཡི་ལས་བྱས་པ། །འབྲས་བྱ་དེ་འདྲ་འབྱུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱ་དགེ་བ་བྱས་པའི་འབྲས་བྱ་བདེ་བ་ཁོ་ན་ལས་སྤྱུག་

བསྐྱེད་པ་ལྟར་། རྒྱ་མི་དགེ་བ་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་སྤྱད་པ་སྐྱེད་པ་ལོན་ལས་
 བདེ་བ་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱ་འབྲས་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ས་བོན་རྩོམ་པ་
 ལས་འབྲས་བུ་སོགས་རྩོམ་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཁ་བ་ལས་ཁ་བ། མངར་
 བ་ལས་མངར་བ་འབྱུང་བ་ངེས་པ་ལྟར་ད་ལྟ་རྒྱུ་འཁྱབ་ས་སུ་གཟབ་དགོས་པ་
 ལས། འབྲས་བུ་བྱུང་ཆར་ནས་འཆོས་ཐབས་མེད། རང་རེའི་ན་ཆ་སོགས་
 འགའ་ཞིག་ལ་རིམ་གྲོས་མི་པན་པ་ཡང་རྒྱ་འབྲས་སོ་སོར་སོང་བ་སྟེ། ས་
 བོན་སིར་པན་ལྟ་བུ་ཁ་ཆ་བ་ཞིག་བཏབ་ནས་སྐྱེས་ཟིན་ན། དེ་མངར་མོ་འོང་
 ཐབས་ཀྱིས་གཡས་གཡོན་དུ་རྒྱན་འབྲུམ། ཁམ་བུ་སོགས་བཏབ་ཀྱང་སིར་
 པན་མངར་བར་བྱེད་མི་ཐུབ་པར་སོ་སོ་ནས་སྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་རྒྱ་
 གང་འདྲ་ཞིག་བསགས་ན་འབྲས་བུ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་འབྱུང་བས་ལས་འབྲས་ནི་
 འིན་ཏུ་སྤྲོ་བ་ཡིན། དེ་ཡང་སྟོན་ཆེ་དང་ལྡན་པ་སྟན་པ་བཟང་ལྡན་གྱི་ལུས་མི་
 སྤྱད་པ་དང་། རྒྱུ་འཁྱོལ་ཏུ་སྟན་པ་བྱུང་བ་གཉིས་ཀ་སྟོན་རྒྱལ་པོ་ཞིག་གིས་
 མཆོད་རྟེན་ཆེན་པོ་གཅིག་བཞེངས་སྐབས་དེའི་ལས་བྱེད་པའི་སྤྱོད་མེད་ཀྱིས་
 སྤྱོད་པ་ཏེ། མཆོད་རྟེན་བོངས་ཆད་ཆེ་བས་ཁོས་མཆོད་རྟེན་ཆེན་པོ་འདི་
 འདྲ་བཞེས་ནས་ཅི་བྱེད། ཆར་དུས་མི་འོང་ཞེས་ངན་སྦྲས་བྱས་པ་དང་། རྗེས་
 སྤྱོད་མཆོད་རྟེན་ཟིན་པ་ན་སྤར་སྦྲས་པ་དེའི་ནོངས་བཞགས་སུ་མཆོད་རྟེན་
 ལ་དྲིལ་བུ་ལུས་བའི་འབྲས་བུར་གསུངས་པའི་རབས་དང་། ཡང་རྩོ་བོ་རྩོ་
 བོད་དུ་ཐེབས་སྐབས་བོད་ཀྱི་མིས་རྩོ་བོའི་གཟིགས་སར་ཡང་མནངས་མེད་
 ཀྱིས་སྤྲིག་པ་ཆུང་དུ་འདྲ་བྱེད་པ་ན། རྩོ་བོས་ཐུགས་ཀྱིས་མ་བཟོད་ནས། བ་

ལ་པ་ལ་སྒྲིང་ཁམ་ཆེར་མི་རུང་། ལས་འབྲས་ལྷན་ ལས་འབྲས་ཟབ་གསུང་བ་
 དང་། སྒོན་དགོ་སྒྲོང་ཞིག་གིས་དགོ་འདུན་གྱི་ཆོག་ས་གདན་ལ་ཞག་པོ་བས་
 ཆེ་རྗེས་མར་མི་སྐྱེས་པ་ནག་པོ་ཅན་ཞིག་ཏུ་སྐྱེས་ཚུལ། ཡང་དགོ་སྒྲོང་ཞིག་
 གིས་ཆོས་གོས་ཆོས་བཙོ་བ་ན་པེ་འུ་འེ་ཤར་གྱུར་ཏེ་པེ་འུ་བརྒྱས་པའི་ཁག་
 ངན་བྱུང་ནས་ལྷ་བ་དུག་གི་ཡུན་བཙོན་དུ་སྒྲོད་དགོས་བྱུང་བ་སྒོན་རང་རྒྱལ་
 ཉེས་མེད་ཅིག་ལ་པེ་འུ་འེ་རྒྱན་ཁག་བཀལ་ནས་ཉིན་ཞག་དུག་གི་རིང་ཡུལ་
 དེའི་རྒྱལ་པོའི་བཙོན་ཁང་དུ་བཅུག་པའི་འབྲས་བྱུར་གསུངས་པ་དང་། མཉན་
 ཡོད་ན་སྒོན་པོ་རི་དྲགས་འཛིན་གྱི་མ་ས་ག་མ་ལ་བུ་གུད་གྱི་རིགས་སུ་མ་
 ཅུ་ཅ་གཉིས་ཡོད་པ། རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་ལ་སྒོན་པོ་གཞན་གྱིས་དབྱེན་
 བྱས་པས་རྒྱལ་པོས་བུ་དེ་ཐམས་ཅད་བསད་དེ། མགོ་རྣམས་སྤངས་པ་མ་
 ལ་བསྐྱར་བ་ཡང་སྒོན་རྒྱན་མ་སོ་གཉིས་གྱིས་སྤང་ཞིག་བརྒྱས་ནས་བསད་
 པའི་འབྲས་བྱུང་དང་། སྤང་གསོད་སྐབས་གྱི་གནས་ཆང་བྲིམ་བདག་མོ་དེ། ས་
 ག་མ་རང་ཉིད་ཡིན་པའི་རབས་རྒྱས་པར་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ལས་ངེས་པ་
 ཡིན་གསུངས།

གཉིས་པ་ལས་འཕེལ་ཆེ་བ་ནི། ཕྱིའི་རྒྱ་འབྲས་ལས་ནང་གི་རྒྱ་འབྲས་
 འཕེལ་ཆེ། ཕྱིའི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱང་དཔེར་ན། ཁམ་བུའི་ས་བོན་ཆོ་གུ་ཆུང་དུ་
 གཅིག་ལས་ཤིང་སྒྲོང་ཆེན་པོ་དང་། ལོ་ལྟར་ཤིང་ལོ་དང་འབྲས་བུ་བརྒྱ་སྒྲོང་
 ཅམ་འབྱུང་བ་བཞིན་འཕེལ་ཆེན་པོ་ཡོད་ན། དེ་ལས་ཀྱང་ནང་གི་རྒྱ་འབྲས་
 འཕེལ་ཆེ་སྟེ། བཙོན་ལྡན་འདས་ཅུ་གོ་རྒྱའི་གོང་བྲེར་དུ་ཕེབས་པའི་ཆོ། བུད་

མེད་ཅིག་གིས་ཏིལ་གྱི་ལ་དུ་སྒར་བ་གང་ལུལ་བས་བྱད་མེད་དེ་མ་འོངས་
 བ་ན་རང་སངས་རྒྱས་ལེགས་སྟོན་ཞེས་པར་སྐྱེ་བར་ལུང་བསྟན། དེའི་སྐོ་
 དེས་སངས་རྒྱས་ལ་བཞུགས་ཅམ་གྱི་ཕྱིར་རྩོན་མི་གསུང་བར་ཞུ་ཞེས་སྒྲུར་
 བ་བཏབ་པ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱིས། ཞིང་རྩ་གོ་རྒྱུ་ལ་ཐོན་ཡུངས་ཀར་ཅམ་
 ལས། ཞིང་གི་བ་གྱི་འོག་ཏུ་ཞིང་རྩ་འཁོར་ལོ་ལྟ་བུ་པར་ཚུན་དུ་མ་རེག་པར་
 འཁོད་རྒྱས་པའི་ཞིང་སྤྱོད་ཆེན་པོ་སྐྱེ་ཞིང་འཕེལ་བ་ལ་དཔེར་མཛད་ནས། དེ་
 བཞིན་དུ་ལས་ཆུང་དུ་ལས་ཀྱང་འབྲས་བུ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བར་གསུངས་ཏེ་
 ཁོ་ཡིད་ཆེས་པར་མཛད་པ་དང་། ཡང་དགེ་སྟོང་ཞིག་གིས་གཞན་ལ་སྤྱོད་
 ཀྱི་དབྱངས་ནི་སྤྱི་ལུག་པ་དང་འབྲ་བེར་བ་དང་། སྤལ་པ་དང་འབྲ་བེར་བ་
 དང་། སྤྱི་ལུ་འབྲ་བེར་བ་ཅམ་གྱིས་ཆོག་ངན་རི་ལྟར་སྤྲས་པ་དང་མཐུན་པར་
 སོ་སོའི་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་རེ་ལེན་དགོས་བྱུང་བ་དང་། སྤར་རྒྱ་ནག་ཏུ་གཅིག་
 གིས་དེང་སང་གི་མཁས་པ་རྣམས་སྤྱལ་དང་འབྲ་ཞེས་པའི་སྤྱལ་དཔེའི་བསྟན་
 བཅོས་བེར་བ་བརྩམས་པས་རྩོམ་པ་པོ་རང་ཉིད་ནམ་ཞིག་ལུས་ལ་ན་ཆ་
 ཆད་མེད་པ་བྱུང་ནས་རྒྱང་ལག་རྣམས་ལུས་ཀྱི་རྩ་མ་ལ་འབྱར་ཏེ་སྤྱལ་གྱི་
 ལུས་སུ་བྱུང་། མགོ་བོ་གས་པའི་ནང་ནས་སྤྱལ་མགོ་ཐོན་ཏེ་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་
 སྤྱལ་དངོས་སུ་བྱུང་བ་དང་། སྟོན་རྒྱ་གར་ནས་ཉ་བ་ལྟ་བུ་སྤྱལ་ཉ་ཆེན་པོ་
 མགོ་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་པ་ཞིག་བྱ་བས་བེན་པ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཁོ་སྟོན་
 ཞེད་བྱ་མེད་སྒྲུར་བྱུར་པ་ན། ཨ་མས་བསྐྱལ་ཏེ་དགེ་འདུན་ལ་སྤྱོད་ནི་སྤྱི་དང་
 འབྲའོ་སོགས་ཆོག་ངན་སྤྲས་པའི་འབྲས་བུར་གསུངས། བཅོམ་ལྟན་འདས་

དེ་ལ་ལས་ཀྱི་རྒྱ་བ་ལུང་སྟོན་པའི་ཕྱིར་བྱོན་པ་ན། ལུ་སྟེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
དགོ་སྦྱོང་གོ་ཅུ་ཏ་མ་ལྟར་མོ་ལ་དགའོ་ཞེས་ཁ་བཏང་བ་སོགས་སྤར་སྦྱོར་
ཆོས་སྐབས་རྒྱས་པར་ཞུས་ཟིན་པ་ལྟར་ཡིན། དེ་དག་གྲང་ཆོག་ངན་པ་ཅུང་
ཟད་སྤྲས་པ་ལས་གཞན་མི་བསད་ཏེ་བསྐྱེལ་ལྟ་བུ་གང་ཡང་མ་བྱས། གཞན་
ཡང་དགོ་སྦྱོང་མ་ཞུས་པའི་མདོག་ཅན་ཞེས་པ་སྤར་རབ་ཏུ་མ་བྱུང་གོང་དུ་བུ་
ཆེ་ཆུང་གཉིས་སྒྲིལ་པ་གཅིག་ཆུས་བྲེད། གཅིག་སྤྲད་གིས་བློས། ཁྱོ་སྤྲུལ་
གྱིས་བསད། རང་གི་པ་མ་བྲིམ་དང་བཅས་པ་ཡང་མེས་ཆོག །ཡང་ཀུན་
ཏུ་རྒྱ་གཅིག་གིས་ཆུང་མར་བྱས་ཏེ། ལུ་གཅིག་སྒྲིལ་པའི་སྐབས་ཁྱོ་བྲིམ་
བདག་དེ་གཞན་ཞིག་ནས་ཆང་གིས་སྦྱོས་ཏེ་འོངས་པས་བུ་དེ་བསད་ནས་
དེའི་ཤ་མ་ལ་ཟར་བཅུག། དེ་ནས་བློས་ཏེ་སོང་བ་ན། བྲིམ་བདག་གཞན་ཞིག་
གི་ཆུང་མ་ཞི་བ་དང་ཐུག་སྟེ་ཡང་བྲིམ་བདག་དེའི་ཆུང་མ་བྱས། དེར་ཡང་
ཁྱོ་ཞི་སྟེ་ཡུལ་ཆོས་ཀྱིས་བྲིམ་བདག་གི་རོ་དང་མཉམ་པོར་དུར་དུ་སྤྲས་པ་
ན། དུར་རྒྱན་གྱིས་བྱས་ཏེ་དེའི་ཆུང་མ་བྱས། ཡང་རྗེས་སུ་རྒྱན་དཔོན་ཁྱོ་དེ་
རྒྱལ་པོས་བསད་ནས་དེའི་རོ་དང་ལྟན་ཅིག་དུར་དུ་བཅུག་པ་སོགས་དེ་ལྟ་
བུའི་སྤྲུག་བསྤུལ་བྱུང་བ་ཡང་ཞུས་པའི་མདོག་ཆེ་སྟོན་མར་རྒྱལ་པོ་ཞིག་གི་
བཅུན་མོ་ཆེན་མོར་གྱུར་པའི་སྐབས། ལུན་མའི་བུ་བསད་ནས། མནའ་མང་
པོ་བསྐྱེལ་བའི་འབྲས་བུར་གསུངས།

དེ་ལྟར་སྟོན་བྱུང་ཞིན་ཏུ་མང་བས་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྩིས་འདི་སྟོང་ཉིད་
ལས་གྲང་སྤྲ་ཞིང་དཔོག་དགའ་སྟེ། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྤྲ་ཞིབ་ཉན་རང་དགྲ་

བཅོམ་པས་ཀྱང་རྟོགས་ཤིང་སྟོན་རྒྱས་ལ། ལས་འབྲས་ཀྱི་ཚུལ་སྤྲོ་མོ་སངས་
 རྒྱས་ཁོ་ནའི་སྟོན་ཡུལ་ལྷུང་ཆོད་མ་ཁོ་ནས་གཞལ་དགོས་པས་ན། ལས་
 འབྲས་འདི་ཤིན་ཏུ་སྤྲོ་བས་སྡིག་པ་ཚུང་དུ་ནས་འཛེམ་དགོས་ཏེ། ཆོམས་
 ལས། སྡིག་པ་ཚུང་བྱས་བདག་ཉིད་ཀྱི། །སྤྱི་བཞིན་མི་འོང་མ་སེམས་ཤིག། ཚུ་
 ཡི་ཐེགས་པ་ལྷུང་བ་ཡིས། །སྟོན་ཆེན་གང་བ་དེ་བཞིན་དུ། །ཚུང་བད་བསགས་
 པའི་སྡིག་པས་ཀྱང་། །བྱིས་པ་རབ་ཏུ་གང་བར་འགྱུར། །ཅེས་གསུངས། དགོ་
 བའང་ཚུང་དུ་ཅོམ་གྱིས་ཀྱང་འབྲས་བྱ་བཟང་པོར་འཕེལ་བ། འཁོར་བསྐྱར་
 ང་ལས་རྒྱས་སྦྱིང་བཞི་ལྟ་གནས་བཅས་ལ་དབང་བསྐྱར་བ་ཡང་སངས་
 རྒྱས་རྣམ་གཟེགས་ལ་སྤྲོ་མ་སྤྲོ་བ་གང་གཏོར་བ་བཞི་ལྷུང་བཟེད་ཀྱི་ནང་
 དང་། གཅིག་དབྱའི་གཙུག་ཏོར་དུ་ཆགས་པའི་འབྲས་བྱར་གསུངས། སྟོན་
 སངས་རྒྱས་ཞལ་བཞུགས་སྐབས་བྲམ་ཟེའི་སྤྱུ་གསེར་དབྱིག་ཅེས་པ་
 ལག་པ་ནས་གསེར་ཤམ་བད་མི་ཤེས་པ་འབྱུང་བ་ཞིག་བྱུང་བའང་སྟེ་བ་སྟོན་
 མར་ཤིང་འཆོང་དུ་གྱུར་སྐབས་ཤིག་ཏུ་ཤིང་རིན་གསེར་ཤམ་གཅིག་བྱུང་
 བ་རྗེའི་བྱམ་པ་ཚུས་བཀང་བའི་ནང་དུ་སྐྱགས་ཏེ་སངས་རྒྱས་འོད་སྤྱང་ལ་
 ལུལ་བའི་འབྲས་བྱར་གསུངས་པ་དང་། གནས་བརྟན་གསེར་བེུ་འབྲས་
 པ་ན། དེ་དང་ལྟན་ཅིག་མཛོད་སྐྱག་ཏུ་གསེར་གྱི་སྤང་པོ་བདུན་རང་བྱུང་དུ་
 སྦྱེས་ཏེ། དེའི་གཅིན་དང་སྟེ་བ་ཐམས་ཅད་གསེར་དུ་གྱུར་པར་འོངས་སྐྱད་
 ཆོག་པ་ཞིག་བྱུང་བ་རྒྱལ་པོ་མ་སྦྱེས་དབྱས་ལན་བདུན་དུ་འཕྲོག་ཀྱང་ས་
 ལ་རྒྱབ་ནས་སྤར་སྤར་གྱུར་ཏེ་འཕྲོག་མ་རྒྱས་པ་བྱུང་བའང་། སྟེ་བ་སྤྲོ་མ་

ཞིག་ལ་སངས་རྒྱས་གསེར་ཐུབ་ཀྱི་ཆེན་པ་སྤང་ཆེན་གྱི་འབྲས་སྐྱེ་འཛིན་
 བ་ལས་བྱས་པ་ལ་ཞིག་གསོས་བྱས་ཤིང་། བ་སྐྱས་བྱུགས་པའི་འབྲས་བྱར་
 གསུངས། དགོ་སློང་མ་དཀར་མོ་ཡང་། མའི་མངལ་ནས་སྐྱེས་པའི་དུས་རས་
 ཀ་ཤི་ཀའི་གོས་དང་བཅས་ཏེ་སྐྱེས་ལ། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ན། གོས་དེ་ཆོས་གོས་
 སུ་འགྱུར་བ་བྱུང་བའང་སྤར་དབུལ་པོ་ཁྱོ་ཤུག་གཉིས་ལ་གོས་གཅིག་ལས་
 མེད་པ་ཕྱིར་འགོ་སྐབས་གྱོན་རེས་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་ཡོད་པ། ཁོང་གཉིས་
 ཀྱིས་ཤི་བ་ལ་མ་འཛིན་པར་གསེར་ཐུབ་ལ་ཕུལ་བའི་འབྲས་བྱར་གསུངས་
 ཤིང་། ཁོང་གཉིས་པོར་ཆེ་དེ་ལ་ཡང་རྒྱལ་པོ་བཙུན་མོ་དང་བཅས་པས་གོས་
 སྟེར་ནས་མཐོང་ཆོས་སུ་འབྲས་བྱ་སྟེན་པ་བྱུང་བས། དགོ་བ་ཆུང་དུ་ལའང་
 མ་བརྟམས་པར་སྐྱབ་དགོས་ཏེ། ཆོས་ལས། དགོ་བ་ཆུང་བྱས་བདག་ཉིད་ཀྱི།
 ཕྱི་བཞིན་མི་འོང་མ་སེམས་ཤིག །ཆུ་ཡི་ཐེགས་པ་སྤྱང་བ་ཡིས། །བུམ་ཆེན་
 གང་བ་རི་བཞིན་དུ། །ཅུང་ཟད་བསགས་པའི་དགོ་བ་ཡིས། །བརྟན་པ་རབ་ཏུ་
 གང་བར་འགྱུར། །ཅེས་གསུངས། ལས་ངེས་པ་དང་འཕེལ་ཆེ་བ་འདི་གཉིས་
 ཀྱི་སྐབས། དགོ་བ་ངེས་པར་སྐྱབ། སྟོན་པ་ངེས་པར་སློང་བར་ཐག་བཅད་པ་
 དང་། དགོ་བ་ཆུང་དུའང་སྐྱབ། མི་དགོ་བ་ཆུང་དུའང་སློང་བའི་ཐག་བཅད་བྱ་
 གསུངས།

གསུམ་པ་ལས་མ་བྱས་པ་དང་མི་འབྲད་པ་ནི། དམག་སོགས་ཀྱི་
 སྐབས་འགའ་ཞིག་གིས་ང་ལ་མཆོན་སྤང་གང་ཡང་མེད། མེ་མདའ་མང་པོ་
 ཐེབས་བྱུང་ཡང་སྟོན་མ་བྱུང་བེར་ནས་ཡ་མཆོན་པར་འཛིན་མོད། དེ་ཡང་

ལས་མ་བྱས་པ་དང་མ་སྤང་པ་ཡིན། འགའ་ཞིག་དང་པོར་མཆོན་གྱིས་མ་
 ཐུབ་ལ། ཕྱིས་བསད་པར་གྱུར་པ་ན། ཁ་ཅིག་གིས་མཆོན་སྤང་ཉམས་པ་
 ཡིན་ཟེར་ཡང་། དེ་ནི་ལས་འབྲས་མ་ཤེས་པའི་རྟགས་བསྟན་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་
 མིན་པར་སྤང་ལས་དང་མ་སྤང་ལ། ཕྱིས་ཀྱི་དེ་ལས་དང་འབྲང་པ་ཡིན། ལས་
 དང་མ་སྤང་ན་མེར་བསྟེགས་ཀྱང་མི་འཆི་སྟེ། སྤང་བྱིས་བདག་མེ་སྐྱེས་ཞེས་
 པ་མའི་རོ་དང་མཉམ་དུ་མེར་བསྟེགས་ཀྱང་མ་ཤི་བར། ཕྱིས་དག་བཅོམ་ཐོབ་
 ཚུ་ལ། གོང་གི་གསེར་གྱི་སྤང་པོ་མ་སྐྱེས་དགས་འཕྲོག་སྐབས་ལན་བདུན་
 ཀྱི་བར་ས་འོག་ཏུ་རྒྱབ་ནས་མ་སྐྱེས་དག་ལ་པན་མ་ཐོགས་པ་དང་། རྒྱལ་
 པོ་ཤར་པའི་བཙུན་མོ་སྟོ་བསངས་མས་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ལ།
 འཁོར་བུད་མེད་ལྟ་བུ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བདེན་པ་མཐོང་བ་ཡིན་ཡང་བྲམ་ཟེ་
 མ་དུས་ཕྱི་མ་ལ་མེ་སྤང་བ་ན་རྒྱང་རིང་པོར་འཕྱར་དུ་མེད་པར་རུང་བུ་ཅུ་
 འཕྱར་ཏེ། སྟོ་བསངས་མས། རང་གིས་བྱས་ཤིང་བསགས་པའི་ལས་རང་
 གིས་བདག་གིར་མི་བྱེད་ན་སྤྱད་བྱེད་ཅེས་བརྗོད་དེ་བྱེ་མ་ལེབ་མེ་ལ་ལྟེན་པ་
 བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་མེ་ནང་དུ་ལྷུང་སྟེ་མེས་ཆིག་ཅིང་། བྲན་མོ་སྤྱར་མཆོག་
 ཅེས་པ་རྩུ་འབྲུལ་མ་ཐོབ་ཀྱང་ཆུ་ཁུང་ནས་བྲོས་ཏེ་ཐར་ཚུ་ལ། འཕགས་སྐྱེས་
 པོས་ཤུག་དམག་བྲངས་པ་ན། ཤུག་བདུན་ཁྱི་བདུན་སྟོང་པོ་ཐམས་ཅད་
 རྒྱན་ཞུགས་ཐོབ་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་ཡང་མ་ཐར་བར་བསད་ཅིང་། ལས་མ་བྱས་
 པ་འགའ་ཞིག་ཤུག་མིང་ཆེན་ཆུར་རྒྱབ་པའི་རིང་ལ་བྲོས་ནས་ཐར་བ་དང་།
 བྲོང་བྲེར་སྐྱ་སྐྱོགས་ཆར་གྱིས་ནོན་ཏེ་རྒྱལ་སྟོན་འབངས་བཅས་ནོན་པ་ན།

སློན་པོ་གཉིས་ཐར་བ་སོགས་ཀྱང་ལས་མ་བྱས་པ་དང་མ་སྤང་བ་ཡིན།

བཞི་པ་ལས་བྱས་པ་ཆུད་མི་བ་བ་ནི། མདོ་ལས། ལུས་ཅན་དག་གི་
ལས་རྣམས་ནི། །བསྐྱལ་པ་བརྒྱར་ཡང་ཆུད་མི་བ། །ཚོགས་ཤིང་དུས་ལ་
བབ་པ་ན། །འབྲས་བུ་སློན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན། ཡུན་
རིང་ནས་རྟོང་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཆུང་ནས་མེད་པར་འགྱུར་བ་སོགས་གང་
ཡང་མེད་པར། ཆུང་ཞིང་ཡུན་རིང་བ་ཡང་ནམ་ཞིག་འབྲས་བུ་སློན་པར་
འགྱུར་ཏེ། འཕགས་པ་སྐྱུར་ཆུང་དག་བཅོམ་ཐོབ་ཀྱང་བསོད་སྟོམས་མ་རྟོན་
ཅིང་། རྟོན་པ་རྣམས་རྒྱུན་གྱིས་མེད་པར་གྱུར་ནས་གཤེགས་ཁར་ཐལ་སྟོ་
བཞེས་ཏེ་སྐྱུ་འདས་པའི་རབས་ལྟར་དང་། བྱིས་བདག་དཔལ་སྐྱེས་རྒྱུད་གྱི་
ཐར་པ་ཆ་མ་ཐུན་གྱི་དགོ་ཅ་དག་བཅོམ་པས་མཐོང་མི་རུས་པ་ལྟ་བུ་ཤིན་ཏུ་
ཆུང་དུས་ཀྱང་འབྲས་བུ་འབྱེན་པ་སློན་དཔལ་སྐྱེས་ཁོ་རང་སྤང་བུའི་སྟེ་བ་
ལངས་སྐབས་དུད་འགྲོའི་ལྷ་སྤང་སྐམ་པོ་ཞིག་གི་དྲི་ལ་འཁོར་ནས་བསྤང་བ་
སྤང་ཆུས་བྱིར་ནས་དེའི་ཞོར་དུ་མཆོད་རྟོན་ཞིག་ལ་སྟོར་བ་ཐེབས་པ་ཅུམ་
ལས་བྱུང་བ་དང་། ཡང་། བག་ཅིག་བྱིས་དེད་དེ་མཆོད་རྟོན་ལ་སྟོར་བ་འཁོར་
བ་ཤི་ནས་ལྟར་སྐྱེས་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་འཕགས་སྐྱེས་པོས་ཤྲུག་བ་རྣམས་
ཁ་བཏགས་པ་ན་བཅོམ་ལྟན་འདས་རང་ཉིད་ཀྱང་སྐྱུ་རྒྱལ་བསྐྱུང་བའི་ཚུ་ལ་
བསྟན། དེའང་སློན་ཉ་པ་མང་པོས་ཉ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཤིག་གསོན་བ་བྱས་
སྐབས་ཉ་པའི་ལྷ་གྲུས་ཡི་རང་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཞིང་། འཕགས་སྐྱེས་
པོ་ཆུའི་དགྱིལ་དུ་བསྤང་ཀྱང་མེས་ཆོག་པའི་རབས་དང་། སངས་རྒྱས་གྱིས་

གཅེར་བྱ་བ་སྐྱུག་བསྐྱུག་འགྱུར་མ་ཞུ་བའི་ནད་ཀྱིས་ཐེབས་ཏེ་འཆི་བར་ལྷུང་
 བསྟན་པ་ན། ཁོས་ཐན་བཅད་ཀྱང་ཆུ་དང་བྱ་རམ་མ་འཇུ་བར་ཞི་བ་དང་།
 དཔལ་མགོན་སྐྱ་སྐྱབ་སྐྱ་ཆེ་འི་རིག་འཛིན་བརྟེས་ཀྱང་སྐྱ་ཆེ་སྐྱ་མ་ཞིག་ཏུ་རྩ་
 གཅོད་པའི་ཞར་ལ་འབྱུ་གྲོག་མ་གཅིག་སྟེ་ཆད་པའི་ལས་ཀྱིས་དབྱ་སྟོང་བ་
 བྱང་སྟེ་སྐྱ་འདས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་མྱོད་ལ་བྱ་རྩ་འབྲུལ་ཅན་གྱི་མཆོག་ཀྱང་
 ཀྱན་ཏུ་རྩ་དབྱུག་ཐོགས་སྟེ་ཕུད་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་དབྱུག་པས་བརྟུང་སྟེ། ༡༡
 རྩོག་རུས་རྩོག་འདམ་བྱ་ལྟར་བཅོམ་པ་ཞེས་སྐྱ་ལུས་ཆང་མ་འདམ་རྩ་བརྟུང་
 བ་ལྟར་བྱས་པའི་ཆེ་ཤུ་རིའི་བྱས་མྱོད་ལ་ལ་རྩ་འབྲུལ་མི་སྟོན་པ་ཅི་ཡིན་ཞེས་
 བྲིས་པར། དེ་སྐབས་ལས་ཀྱིས་ཉོན་པས་བརྟུ་བ་ཅམ་ཡང་མ་བྲན་ན་འབྲུལ་
 བ་ལྟ་ཅི་གསུངས་ཚུལ། དེ་ཡང་སྐྱ་སྟེ་སྐྱ་མ་ཞིག་གི་སྐབས་མ་ལ་ཆོག་ངན་
 སྐས་པ་ཆུད་མ་ཐོས་པའི་འབྲས་བྱ་ཡིན།

དེས་ན་ལས་ངན་པའི་འབྲས་བྱ་ནི་སྟོབས་བཞིའི་བཤའ་སྟོམ་བྱས་
 ཏེ་དག་ཐུབ་པ་ཞིག་མ་བྱུང་ན། སྲིད་པ་ཐ་མ་བར་གྱུར་པ་ནའང་ལས་ཀྱིས་མི་
 གཏོང་བ་སོགས་ཞིབ་པར་མཛངས་སྟུན་དང་། མདོ་སྟེ་ལས་བརྒྱ་པ། ཏྲོགས་
 བརྗོད་བརྒྱ་པ། འདུལ་བ་ལྷུང་སོགས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། ལས་དགེ་སྟེག་
 གཉིས་བསགས་ཐེན་ནས་འབྲས་བྱ་ཆུད་ཐོས་ཏེ་མེད་པར་འགྱུར་བ་མི་སྲིད་
 པས་སྦང་དོར་སྤ་ཞིང་སྤ་བ་ནས་བྱེད་དགོས་གསུངས། དེས་ན་སྟེ་མ་འདི་
 གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སྟེག་པ་བཤའ་སྟོམ་པ་དང་། དགེ་བ་ཁོང་ཁྲོས་མི་འཛོམས་
 པའི་ཐབས་བསམ་སྟེ། ལས་འབྲས་ཀྱི་སྦང་དོར་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱེད་པར་ཐག་

བཅད་དགོས། ས་བཅད་འདི་བཞི་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་སྐྱེད་པ་ལ་གཙོ་
ཆེ་བས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་འབྲས་ལ་སྒྲང་དོར་བྱེད་འདོད་པ་བྱུང་བའི་ཆེ་
སྒྲང་དོར་བྱ་ས་འཇུག་པ་བདེ་བའི་ཆེད་དུ་དགོ་སྒྲིག་ཆེ་ལོང་རགས་པ་ཅམ་
བསྐྱས་ཏེ་ལས་ལམ་བཅུ་བཅུ་བསམ་པ་ཡིན་ཞིང་། འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། སོ་
སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་དང་གསུང་སྐྱེས་དང་། །རང་བྱང་ཆུབ་ལ་བདག་ཉིད་ངེས་
རྣམས་དང་། །རྒྱལ་སྐྱེས་རྣམས་ཀྱི་ངེས་པར་ལེགས་པ་དང་། །མངོན་མཐོའི་
རྒྱ་ནི་ཚུལ་བྲིམས་ལས་གཞན་མེད། །ཅེས་པ་ལྟར་དགོ་བའི་ཆོགས་ལས་
ལམ་བཅུ་ནི་ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་མངོན་མཐོའི་རྩ་བའི་རྟེན་དང་།
ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དེའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྩ་བའི་རྟེན་དང་། བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་རྩ་བའི་རྟེན་ཡིན་པས། ཐོག་མར་སྐྱེས་བུ་ཆུང་དུ་འཁྲུགས་འདིར་
དཀར་ནག་གི་ལས་འབྲས་ལ་སྒྲང་དོར་གྱི་ཚུལ་བྲིམས་བསྐྱར་བ་གལ་ཆེ།

དེས་ན། གཉིས་པ་སོ་སོར་བྱེ་སྟེ་བསམ་པ་ལ་གསུམ། ནག་པོའི་ལས་
འབྲས་བསམ་པ། དཀར་པོའི་ལས་འབྲས་བསམ་པ། ཞར་ལ་སྟོབས་ལྡན་གྱི་
ལས་ཀྱི་སྟོ་བསྐྱས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ནག་པོའི་ལས་ལམ་
དངོས་དང་། སྤྱི་ཡང་གི་བྱང་པར། དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་བསྟན་པའོ། །དང་
པོ་ནི། དེ་ལྟར་ལས་འབྲས་གལ་ཆེ་ལ་སྤྲ་ཞིང་ཞིབ་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། དེ་ལ་
སྒྲང་དོར་བྱ་སའི་གཞི་གང་ཞེ་ན། མཛོད་ལས། དེ་ལས་ཆེ་ལོང་བསྐྱས་ནས་
ནི། །དགོ་དང་མི་དགོ་ཅི་རིགས་པར། །ལས་ཀྱི་ལམ་ནི་བཅུར་གསུངས་སོ།

། ཞེས་དགེ་མི་དགེ་རགས་པ་རྣམས་བརྩུར་བསྐྱུས་ཏེ་གསུངས་པར་བཤད་
 ལ། འདི་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་མ་བཟད། བྱིས་པ་ཚུན་ཆད་ཀྱིས་ཀྱང་སྤང་དོར་
 བྱ་དགོས་པས། སྤར་སྤོང་དོལ་སྤྲ་མས་མི་དགེ་བརྩུའི་མཐོལ་བཤགས་པར་
 བྱང་བརྟོས་ཏེ་བཀྱེ་བ་སོགས་མཛད། དེ་ཡང་སྦྱོད་འདུག་ལས། སྦྱག་བསྐྱེལ་
 འདོར་འདོད་སེམས་ཡོད་ཀྱང་། །སྦྱག་བསྐྱེལ་ཉིད་ལ་མངོན་པར་རྒྱག་ །བདེ་
 བ་འདོད་ཀྱང་གཏི་ཟུག་པས། །རང་གི་བདེ་བ་དག་ལྟར་འཛོམས། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་རང་ཅག་བདེ་བ་འདོད་ཀྱང་བདེ་བའི་རྒྱ་དགེ་བ་སྦྱབ་མི་
 ཞེས། སྦྱག་བསྐྱེལ་མི་འདོད་ཀྱང་སྦྱག་བསྐྱེལ་གྱི་རྒྱ་སྒྲིག་པ་སྤོང་མི་ཞེས་
 བར་གང་འདོད་པའི་བདེ་བ་དེ་ཉིད་དག་ལྟར་འཛོམས་པས་སྤང་དོར་གོ་ལོག་
 ཏུ་སོང་། ཁ་ཅིག་སྤོང་མན་པས་མི་དགེ་བརྩུ་དོ་མི་ཞེས་སྦྱུང་ན། རང་རེ་
 གཞས་དང་སྦྱ་བསྐྱེལ་ན་ཉི་ཤུ་སྦྱུང་ཏུ་རེ་ཅུ་ཞེས་བྱབ་ཀྱི་འདུག་པས་མི་
 དགེ་བརྩུ་ཡང་དོ་སྤྱད་ན་ཞེས་མི་བྱབ་པ་མི་སྤིད། རང་ཅག་ཆོས་མ་བསྐྱེལ་
 བ་དང་མ་ཞེས་པ་ཁོ་ནས་ངན་འགྲོར་སོང་བ་མིན་ཅིང་། ཆོས་ཞེས་ཀྱང་ལག་
 ལེན་མ་བྱུང་བས་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་བས་ཆོས་ལག་ལེན་བྱེད་པ་གལ་ཆེ།

དེས་ན་སྤང་བྱ་མི་དགེ་བ་བརྩུ་ནི། ལུས་ཀྱི་ལས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ།
 །ངག་གི་རྣམ་པ་བཞི་དག་དང་། །གང་ཡང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་གསུམ་པོ། །མི་དགེ་
 བརྩུ་པོ་སོ་སོར་བཤགས། །ཞེས་པ་ལྟར། ལུས་ཀྱིས་སྒོག་གཙོད་པ། མ་བྱིན་
 བར་ལེན་པ། འདོད་པས་ལོག་པར་གཡེམ་པ་སྟེ་གསུམ། ངག་གི་རྩུན། སྤྲ་མ།
 ཆོག་རྩུག། ངག་འབྲུལ་ཏེ་བཞི། ཡིད་ཀྱི་བརྒྱབ་སེམས། གཞོད་སེམས། ལོག་

ལྟ་གསུམ་སྟེ་བཅུ་ལྟོ། །དེ་རེ་རེ་ལའང་གཞི། བསམ་པ། སྒྱུར་བ། མཐར་ཐུག་
 བཅས་བཞི་རེ་ཡོད་པས། དང་པོ་སྟོག་གཅོད་ཀྱི་གཞི་ནི། གསལ་བྱའི་ལུག་
 ལྟ་བུ་རང་ལས་གཞན་པའི་པ་རོལ་པོ་ཡིན་པ་དང་། བསམ་པ་ལ་འདུ་ཤེས།
 ཀྱན་སྒྲོང་། ཉོན་མོངས་གསུམ་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་དེ་ལ་དེར་འདུ་ཤེས་ཤིང་
 མ་འཁྲུལ་བ་དང་། ཀྱན་སྒྲོང་ནི་གསོད་འདོད། ཉོན་མོངས་ནི་དུག་གསུམ་ག་
 ཡོད་དེ། ཞེ་སྤང་གིས་བསལ་བ་ནི། དབྱ་ལྟ་བུར་སྒྲིལ་ཏེ་མཆོན་བརྟེན་པས་ཤི་
 བ་དང་། འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ནི། ལ་དང་སྤྲགས་པ་སོགས་ལ་ཆགས་ཏེ་ལུག་
 གསོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། གཏི་ལུག་གིས་ནི། ལྟ་སྟེགས་པ་སོགས་ཀྱིས་སེམས་
 ཅན་ཆེད་དུ་བསལ་བའི་ལ་ཁྲག་གིས་མཆོད་སྦྱིན་བྱེད་པ་ཉེས་པ་མེད་པར་
 སེམས་ཤིང་སྒྲིལ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན། སྒྱུར་བ་ནི་དུག་མཆོན་རིག་སྤྲགས་སོགས་ཅི་
 རིགས་པས་བྱས་པ་སྟེ། སྟོག་གཅོད་ཟེར་བ་གི་བཅུ་གསུམ་ཏེ་བསལ་བ་ཞིག་
 དེས་ཅན་དུ་མི་དགོས་པར་མཐུ་དང་ངན་སྤྲགས་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་འབྱུང་།
 མཐར་ཐུག་ནི། རང་གི་སྒྲིལ་པོ་ལ་དུ་ཤི་བ་སྟེ། དེ་དག་ཆང་ན་སྟོག་གཅོད་ཀྱི་
 ལས་ལམ་རྫོགས་པ་ཡིན། གཞན་ལ་གསོད་དུ་བཅུག་ནའང་རང་གིས་བསལ་
 བ་དང་བྱེད་པར་མེད་དེ། མཛོད་ལས། དམག་ལ་སོགས་པ་དོན་གཅིག་
 སྟེར། །ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་པོ་བཞིན་ལྟོ། །གསུངས་པ་ལྟར་མི་བརྒྱད་ཀྱིས་
 ལུག་གཅིག་བསལ་ན། དེའི་སྤྲིག་པ་བགོ་བ་ལའང་བྱེད་དུ་མེད་པར་མི་རེ་རེ་ལ་
 ལུག་རེ་བསལ་བའི་སྤྲིག་པ་ཆ་ཆང་རེ་འབྱུང་། དམག་དཔོན་ལྟ་བུས་དམག་
 མི་མང་པོ་བཏང་སྟེ་གསོད་པའི་སྐབས། མི་སྟོང་སྤྲག་གཅིག་བསལ་ཡོད་ན།

དམག་མི་སོ་སོ་ལ་རེ་རེས་རྗེ་ཙམ་རེ་བསད་ཀྱས་པའི་སྡིག་པ་རེ་རེ་དང་།
 དམག་དཔོན་ལ་མི་སྟོང་ཕྲག་གཅིག་བསད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྡིག་པ་ཆ་ཆང་
 རེ་འོང་། དབུས་ཕྱོགས་འདིར་མིག་སྟོས་བཟང་ཡང་ཕྱོགས་པན་ཚུན་དུ་རབ་
 ཏུ་བྱང་བས་ཀྱང་མི་གཞན་རོགས་སྐྱོན་པ་ཨམ་ཞིག་ཡིན་ཟེར་ནས་གཞན་ལ་
 ཕྱགས་གསོད་དུ་འཇུག་པ་སྒྲུང་མོད། དེས་ནི་གསོད་མཁན་དེ་དང་། གསོད་
 དུ་འཇུག་མཁན་གཉིས་ཀར་སྟོག་གཅོད་ཀྱི་སྡིག་པ་རེ་རེ་འོང་ཞིང་། དེ་ལས་
 རང་གིས་ལག་བསྟར་ཏེ་བསད་ན་སྡིག་པ་གཅིག་ལས་མི་འོང་བས། སྡིག་པ་
 སྟོན་མ་གསོག་མཁན་རོགས་མི་སྤྲེལ་བར་རང་གཅིག་ཕྱས་གསོད་པ་དགའ་
 བ་ཡོད།

དེས་ན་རང་རེས་དངོས་སུ་མ་བསད་པས་སྟོག་གཅོད་ཀྱི་སྡིག་པ་མེད་
 བསམ་མཁན་ཡོད་ཀྱང་། སྡིག་པ་ཡོད་པས་མི་ཆང་ད་དུང་གསོད་དུ་བཅུག་
 པ་སྡིག་པ་ཆེ། སྟོན་དག་སྟོང་དག་ཚུ་ལ་འགའ་རེས་ར་ལྷག་སྒྲུང་གསུམ་རྩ་
 སྟོར་དུ་བཏགས་ཏེ་གསོད་པར་ཉེ་བ་ན། ར་དེས་གཞན་གཉིས་ལ་བདག་
 ཅག་གསུམ་གསོད་པར་འདོད་འདུག་ཅེས་སྒྲུས་པར། སྒྲུང་གིས་འདིས་ཉིན་
 རེ་བཞིན་སྐྱབས་འགོ་གསུང་ཞིང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་བདེ་
 བའི་རྒྱ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་སོགས་ཕྲག་ཐལ་མོ་སྟོར་ཞིང་སྐྱོན་
 བཅུ་མ་ནས་གསུང་གིན་འདུག་པས་མི་གསོད་ཟེར། ལྷག་གིས། ཁོང་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་སྟོབ་མ། བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་ཆེ་སྐྱབས་འགོའི་བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱང་བར་
 ཁས་སྒྲུངས། བསྐྱབ་བྱའི་གཙོ་བོ་སེམས་ཅན་ལ་གཞོད་འཆེ་མི་བྱེད་པ་ཡིན་

པས་རང་ཅག་ལ་གཞི་དཔེ་མི་བྱེད་ཐག་ཆོད་ཟེར་བ་སོགས་མང་པོ་སྤྲོད་།
 ཉི་ཤོས་ཅམ་ལ་མི་ནག་བཤུན་པ་གཅིག་བཟུན་པའི་རྩ་རྩོམས་པ་ར་དེས་
 མཐོང་སྟེ་ཉན་པས། བཤུན་པ་དེས་དེད་མི་ཁོམ་པས་གཞན་ལ་གསུང་རོགས་
 ཞེས་ནན་ཏན་ཞུས་ཀྱང་། དགོ་སྤོང་གིས། ཁོ་བོ་ལ་གུང་ཆོག་གས་ཀྱི་རྒྱ་ལག་
 རོགས་པོ་ཡོད་པས། བྱེད་རང་གིས་འདི་གསུམ་དེ་རིང་རང་ཅིས་ཀྱང་གསོད་
 རོགས་ཀྱིས་ཞེས་ཞུ་ཚུགས་ཀྱིས་སྤྲོས་པ་ན། བཤུན་པ་དེས་ཁས་སྐྱེས་
 དགོས་པ་བྱུང་སྟེ་གསོད་རྒྱ་ཐག་ཆོད་པ་ཐོས་ནས་གཞན་གཉིས་ལ་སྤྲོས་ཏེ་
 དེ་གསུམ་ཐུང་ན་ཀྱིས་མཆི་མ་ཤོར་བཞིན་ཡོད་པའི་སྐབས། དགོ་སྤོང་དེས་
 ལག་པས་འབྲེང་བ་འདྲན་ཅིང་། སྐབས་འགྲོ་དང་མ་ཁྱེ་བཟང་བཞིན་པར་ར་
 ལུག་སྐྱེད་གསུམ་ལ་རྒྱགས་མི་རྒྱགས་བཟླ་བའི་ཕྱིར་འོངས་པ་ན། དེ་གསུམ་
 ཀྱིས། བཟུན་པས་སེམས་ཅན་གསོད་མི་རུང་བ་དང་། གཞན་ལའང་གསོད་
 དུ་འཇུག་མི་རུང་ཚུ་ལ་སོགས་མང་པོ་བརྗོད་དེ། རབ་ན་བདག་ཅག་གསུམ་
 མི་གསོད་པ་དང་། གལ་ཏེ་གསོད་ན་དགོ་སྤོང་རང་གིས་གསོད་པར་ཞུས་
 ཀྱང་མ་གནང་བའི་ཐུས་ནས། བཤུན་པ་སྤྲོས་ཏེ་དེ་གསུམ་གྱི་རྒྱ་ལག་
 འབྲེང་ཐག་གིས་བསྐྱེམས། ཐོ་བ་ཆེན་པོས་སྤྲོས་ཏེ་སྐྱེད་གི་སྐྱེད་པ་བཅོམ།
 གྱི་རྩོན་པོས་ར་ལུག་གི་བྲང་ལྷགས་གཤམས་ཏེ་ཁོག་པར་ལག་པ་བཟུག་
 །སེན་མོ་རྩོན་པོས་ཤིན་ཏུ་གཅིས་པའི་སྟོག་རྩ་བཅད་པ་སོགས་སྤྲུག་བསྐྱེད་
 བསམ་ཀྱིས་མི་བྱེད་པ་སྤོང་། སྐྱེད་གིས་ཉམ་ཐག་པའི་སྐྱེད་བཏོན་པ་སྤོངས་
 བཟུང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གསན་ཏེ། ལུ་ལ་འདི་འདྲ་ཞིག་ན་བཟུན་

པའི་གཟུགས་བརྟན་འདི་ཞེས་བྱ་བས་མ་ཀླན་སེམས་ཅན་གསོད་དུ་བཅུག་
 པའི་སྐྱུག་སྐྱད་འདོན་པ་རེད་ཅེས་ལུང་བསྟན་ཅིང་། ཆོས་ཀྱིས་རྒྱལ་མཆོན་
 བསྟེན། བདུད་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་བསྐྱེད་ས། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཐམས་
 ཅད་ཤིན་ཏུ་ཐུགས་ཐུག་པ་བྱུང་བ་སོགས་བཅུན་པ་དང་ར་ལུག་སྒྲང་གསུམ་
 ཀྱི་འབེལ་གཏམ། བཅུན་པ་འགའ་ཞིག་གི་བྱང་ཆེགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་གསལ་
 བའི་མེ་ལོང་ལས་བྱུང་བ་ལྟར་རྒྱས་པར་སྦྱལ་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་ནི་བསྟན་པའི་
 ཆོས་རྒྱན་པ་ཡིན་པས་སློག་གཅོད་ལ་འཛེམ་པ་གནད་ཆེ། བདག་གི་སྐྱབས་
 མགོན་སྤྲུལ་མ་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་གཞན་སློག་གཅོད་སྤང་བ་བྱུང་ན་དགེས་ཆོར་
 གཞན་ལས་ལྟག་པ་གནད་གི་ཡོད། ཁོ་བོས་ཀྱང་ཁམས་ལ་འགྲོ་སྐྱབས་སོག་
 ཅ་རྒྱན་དགོན་པ་སོགས་ཀྱིས་ལོ་བསྟར་གསོད་པའི་སློག་གཅོད་ཀྱི་རྒྱན་ཆེན་
 པོ་མང་པོ་གཅོད་ཐུབ་པ་བྱུང་སོང་བ་ཆེ་འདིའི་ཆོས་དྲག་ཤོས་ཡིན་སྟུམ་པ་
 ཡོད་གསུངས།

གཉིས་པ་མ་གྱིན་ལེན་ལ། གཞི་ནི་གཞན་ཀྱིས་བདག་ཏུ་བཟུང་བའི་
 རོར། བསམ་པ་ལ་གསུམ་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་མ་འཁྲལ་བ། ཀྱན་སྒྲོང་ནི་མ་
 གྱིན་བཞིན་དུ་ལེན་འདོད། ཉོན་མོངས་ནི་གསུམ་ག་ཡོད་དེ། ཁོང་ཁྱོས་དག་
 བའི་རོར་འཕྲོག་པ་དང་། ཆགས་པས་གཞན་ཀྱི་རོར་རྩལ་ཡིད་འོང་དུ་མཐོང་
 ཉེ་འཇུག་བྱས་བརྒྱ་བ་སོགས་དང་། གཏི་ཐུག་ལ་ཕྱི་རོལ་པའི་ཆོས་ལུགས།
 བམ་ཟེ་རྒྱད་ཆེ་རྒྱ་བ་ཆོས་སུ་བཤད། །ཟེར་བ་ལྟར་གཞན་ཀྱི་རོར་བརྒྱ་བ་
 ཉེས་མེད་དུ་འཛིན་པ་ལྟ་བུའོ། །སྦྱོར་བ་ནི། མཆོན་མོར་འཇུག་ནས་འགྲོ་བ་ལྟ་

བྱ་ངེས་པར་མི་དགོས་ཀྱི། བྲ་པ་ཁ་ཅིག་གིས་འབྱེད་ཉིས་ལེན་བྱེད་པ་དང་།
དཔོན་པོས་མི་འོས་པའི་ཉེས་ཆད་འགེལ་བ། བྲེ་ལོག་སྤང་ལོག་གིས་འོར་
གཏོང་ལེན་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱང་མ་བྱིན་ལེན་ཏེ། འདུས་སྡེ་རྣམས་ནས་ཆད་
པ་གཅོད་པ་ན། ཕྱག་འཆའ་བ་སོགས་བྱེད་དུ་འཇུག་པའང་དེ་འདྲའི་ཉེས་པ་
མི་འབྱུང་བའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན། མདོར་ན། པ་རོལ་པོས་སྒོས་མ་ཐོངས་ཀྱང་
རང་ལ་འོར་རྫས་དེ་དང་དེ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་བསམ་པས། གཡོ་སྒྱའི་ཐབས་རྣམ་
པ་སྒྲ་ཆོགས་བསྟེན་ནས་ཁོས་མི་སྟེར་རང་དབང་མེད་པར་བྱས་ཏེ་རང་ལ་
ཐོབ་པ་བྱུང་བའང་མ་བྱིན་ལེན་དུ་འགྲོ་བས་འདི་རང་རེ་ལ་ཏ་ཅང་འབྱུང་ཉན་
ཆེ། དེར་མ་ཟད་གཞན་གྱི་རྫས་དང་ཡོ་བྱད་ཞོ་གང་ཡན་གྱི་རིན་ཐང་ཆོད་བ་
གཞན་ལ་བཅོལ་བའམ་སྒྲ་གཡར་བ་བྱིས་ནས། བྱིས་ཡུན་རིང་པོ་ལོན་པ་ན་
བདག་པོ་དེས་བརྟེན་པ་དང་། རང་གིས་ཀྱང་དེས་བརྟེན་པར་བྱུར་ན་ཅི་མ་
རུང་སྒྲུམ་པས་ཆོད་བསྟེན་ནས་བརྟེན་པར་ཤེས་ཏེ། མཐར་ཐུག་རང་ལ་ཐོབ་
སྒོ་སྒྲེས་པ་ལྟ་བུ་ཡང་བརྒྱ་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་དགོ་ཚུལ་ཡིན་ན་པམ་འདྲ་
དང་། དགོ་སྒོར་ཡིན་ན་པམ་པ་བྱུང་བེན་པ་ཡིན་གསུངས།

གསུམ་པ་ལོག་གཡེམ་གྱི་གཞི་ནི། བྱིས་པ་ཡིན་ན་མངལ་སྒོ་མ་
གཏོགས་པའི་ལམ་མ་ཡིན་པ་དང་། སྒྲུམ་མ་དང་བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྐབས་
སོགས་དུས་མ་ཡིན་པ་དང་། སྒྲ་མ་དང་མཆོད་ཏེན་གྱི་དུང་སོགས་གནས་
མིན་པ་དང་། མ་ལ་སོགས་པ་བཟོད་བྱ་མིན་པ་རྣམས་དང་། རབ་བྱུང་གིས་
ནི་མི་ཆོངས་སྤྱད་ཆོད་ལོག་གཡེམ་དུ་འགྲོ། འདུ་ཤེས་ནི་ལོག་གཡེམ་ལ་མ་

འབྲུལ་བ་དགོས་པ་དང་། མི་ཆངས་སྟོང་གི་པམ་པ་ལ་འབྲུལ་མ་འབྲུལ་འདྲ་
བར་གསུངས། ཉོན་མོངས་ནི་དུག་གསུམ་ག ། ཀྱན་སྟོང་ནི་ལོག་པར་སྟོང་
འདོད། སྟོར་བ་ནི་དབང་པོ་གཉིས་སྟེད་པ་སོགས་དང་། མཐར་ཐུག་ནི་བདེ་
བ་སྟོང་བ་ན་རྩོགས་པ་ཡིན་གསུངས།

བཞི་པ་རྩུན་ནི། མིག་གིས་མཐོང་མ་མཐོང་དང་། རྩ་བས་ཐོས་མ་ཐོས།
སྣ་ལྟེ་ལུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གསུམ་གྱིས་བྱེ་བྲག་བྱེད་མ་བྱེད་དམ། སྟོང་མ་
སྟོང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་ཉམས་སུ་སྟོང་བའམ་རྣམ་པར་ཤེས་མ་
ཤེས་བརྒྱད་དང་། སྟོ་བའི་ཡུལ་ནི་མིའི་འགོ་བ་སྟོ་ཤེས་དོན་གོ་བའོ། །བསམ་
པ་ལ་འདུཤེས་ནི། མཐོང་བ་ལ་མ་མཐོང་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་གཞན་དུ་བསྐྱར་ཏེ་
སྟོ་བར་འདུཤེས་པ། ཀྱན་སྟོང་ནི་དེ་ལྟར་སྟོ་འདོད་པ། ཉོན་མོངས་ནི་དུག་
གསུམ་ག །སྟོར་བ་ནི་དག་གིས་རྩུན་ཆིག་སྟོ་བའམ། ཆིག་མ་སྟོས་ཀྱང་མགོ་
བོའི་དབྱིབས་སོགས་ཀྱིས་རྩུན་བྱེད་པ་ཡོད། མཐར་ཐུག་ནི་པ་རོལ་པོས་
དོན་གོ་བའོ། །གསོད་པར་འོངས་པ་དག་གིས་གསལ་བྱ་གང་ན་ཞེས་ངེ་བ་
ལྟ་བུ་ལ་བྱང་པོར་བཞུགས་དུ་མི་རུང་བས། དེ་འདྲའི་དོགས་པའི་གནས་ཡོད་
པ་དག་ལའང་། འདི་ནས་མི་འདི་འདྲ་ཞིག་སོང་ངམ་ཟེར་ན། བདག་དོ་རྒྱབ་
ཆེ་གོ་མོ་ཞིག་ཏུ་འགོ་རྒྱ་ཡིན་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་གཏམ་མ་འབྲེལ་བ་བཞུགས་
བརྒྱུད་དུ་གཞུག་པའི་ཐབས་སོགས་བྱ་དགོས་གསུངས།

ལྟ་བུ་སྟོ་མ་ལ། གཞི་ནི་མཐུན་པའམ་མི་མཐུན་པ་ཅི་རིགས། འདུཤེས་
མ་འབྲུལ་ག ། ཀྱན་སྟོང་དབྱེ་འདོད་པ། ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་ག །སྟོར་བ་

མ་ཐུན་པ་དབྱེ་བ་དང་མི་མ་ཐུན་པ་མི་འདུམ་པར་འདོད་པ་སྟེ། འདི་ལ་བདེན་པ་དང་རྩོན་གྱིས་སྤྲོས་པ་གང་ཡིན་ཡང་བྱུང་མེད། ཁ་ཅིག་གིས་འདི་དག་ཡོན་ཏན་དུ་བཅི་ཡང་འདི་ལ་ཡོན་ཏན་མེད་པར་མ་ཟད། སྒྲིལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་བྱར་མི་རུང་། མཐར་ཐུག་ནི་ཆོག་དེའི་དོན་གོ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་སྤྲོ་མའི་ཆོག་སྤྲོས་པས་པ་རོལ་པོས་གོ་ནས་རྒྱབ་འགལ་དུ་གྲེས་པར་གྱུར་ན་ལས་ལམ་རྫོགས་ལ། ཆོག་དེ་མ་གོ་བར་མི་མ་ཐུན་པ་སོགས་དབྱེ་བར་མ་སོང་ན་ཆོག་ཀྱལ་པར་འགོ་བ་ལས་སྤྲོས་པར་མི་འགོ།

དུག་པ་ཆོག་རྩལ་གྱི་གཞི་ནི། མནར་སེམས་སྒྲེ་བའི་གཞིར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་དང་། ཆོར་མ་སོགས་སེམས་ཅན་མིན་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད། འདུ་ཤེས་མ་འབྱུང་བ། ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་ག། ཀྱུན་སྒྲོང་ནི་སྤྲོ་འདོད་པ། སྒྲོར་བ་མིག་ཞར་བ་ལ་ཞར་བ་ཞེས་བརྗོད་པའམ། ཞར་བ་མིན་པ་ལ་ཞར་བ་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་བདེན་རྩོན་གང་ཡང་རུང་བས་པ་རོལ་པོའི་ཚུལ་བྲིམས་དང་རིགས་དང་ལུས་གྱི་སྒྲིལ་སོགས་ནས་བརྗོད་པ་སྟེ། པ་རོལ་པོའི་སེམས་ལ་གཞོད་ན་སྙན་པར་སྤྲོ་ཡང་ཆོག་རྩལ་སྤྲོས་པའི་ཉེས་པ་འབྱུང་། མཐར་ཐུག་ནི་དེས་དོན་གོ་བའོ། །འདི་ལ་དོན་གོ་བ་དགོས་པས་སེམས་ཅན་མིན་པའི་འབྱུང་བ་སོགས་ལ་སྤྲོས་ཀྱང་ལས་ལམ་མི་རྫོགས།

བདུན་པ་ངག་འབྲུལ་གྱི་གཞི་ནི། དོན་མེད་དང་ལྡན་པའི་དོན། འདུ་ཤེས་ནི་གང་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་དོན་ལ་དེར་འདུ་ཤེས་པའོ། །འདི་ལ་ཡུལ་ཡོད་མེད་གང་ལྟར་ཡང་གཏམ་བྲན་ཆད་བྱུང་རྒྱལ་དུ་སྤྲོས་ན་དངོས་གཞི་

འབྱུང་། ཀྱུན་སྒྲིང་ནི་སྤྱི་འདོད་པ། ཉོན་མོངས་དྲུག་གསུམ་ག། སྤྱིར་བ་ནི་
 རྒྱལ་པོ་དང་དམག་ལ་སོགས་པའི་གཏམ་སྤྱི་བ་དང་། ད་ལྟ་རང་རེ་གྲུ་བ་ལྟ་
 བྱས་ཀྱང་དགོན་པའི་སྤྱིང་བསྐྱོར་འགྲོ་བ་ཚུན་གྱི་ཆེ་མི་མང་པོ་ཞིག་འདུས་
 བས། སྤེ་བ་གཞུང་དང་། རྒྱ་ནག་དང་། རྒྱ་གར་སོགས་ཀྱི་ཐེ་གཏོགས་མང་
 པོ་སྤྱིང་མོ་བྱེད་པ་དེ་ཡིན། ངག་འབྲུལ་འདི་མི་དགོ་བ་བཙུའི་ནང་ནས་ཚུང་
 ཞོས་ཡིན་ཡང་། རང་རེའི་མི་ཆེ་སྟོང་ཟད་དུ་གཏོང་བའི་ཐབས་སྒྲན་མེད་པ་
 སྟེ། ཆོགས་གྲལ་ཚུན་ཆད་དུ་ངག་འབྲུལ་གྱི་གཏམ་འདྲེ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུ་
 འག་པན་ཚུན་དུ་འཆོགས་ཏེ་ཉིན་སྐར་དོན་མེད་ཀྱི་སྐད་ཆ་མང་པོ་བཤད་
 པས་དུས་འདའ་འགྲོ་བ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་འོང་། དེས་ན་རྩོ་བོ་ཆེན་པོས། མང་
 པོའི་ནང་དུ་ངག་ལ་བརྟག། ཁེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྲོགས་གཅིག་ཡོད་ཚུན་
 ཆད་ནས་འདི་ལ་གཟབ་དགོས་གསུངས། གཞན་ཡང་། སྤྱིང་དང་། སྤྱི་རོལ་
 པའི་བསྟན་བཅོས་བཤད་པའང་ངག་འབྲུལ་ཡིན། ལོག་གཡེམ་མ་གཏོགས་
 པའི་ལུས་ངག་གི་མི་དགོ་བ་དྲུག་ཀ་གཞན་ལ་བྱེད་དུ་བཙུག་པས་ཀྱང་རང་
 ཉིད་ལ་ལས་ལམ་དུ་འགྱུར་བར་གསུངས།

བརྒྱུད་པ་བརྟེན་སེམས་ཀྱི་གཞི་ནི། གཞན་གྱི་ནོར་དང་ཡོ་བྱད་དེ།
 དེ་ཡང་དཔེར་ན་ཁྱིམ་ལྟ་བུར་འགྲོ་བ་ན་ཡོ་བྱད་ཡིད་དུ་འོང་བ་མཐོང་ནས་
 བདག་ལ་འདི་འདྲ་བྱུང་ན་སྟམ་དུ་འདོད་པ་ཟུག་པ་བཞིན་བྱུང་བའོ། །འདྲ་
 ཞེས་ནི། བརྟེན་སེམས་འབྱུང་བའི་གཞི་དེ་ལ་དེར་འདྲ་ཞེས་པ། འདིའི་ཀྱུན་
 སྒྲིང་། སྤྱིར་བ། མཐར་ཐུག་རྣམས་བྱེད་ལས་སེམས་གཅིག་གི་སྤྱིང་ནས་

འཛིག་དགོས་པས། གུན་སྒྲོང་ནི་ཞོར་སོགས་དེ་དང་དེ་བདག་གིར་བྱུར་ན་
སྒྲུལ་པ། ཉོན་མོངས་ནི་དུག་གསུམ་ག། སྒྲོར་བ་བསམ་པ་དེ་ལས་ཤུགས་
དག་ཏུ་སོང་ནས་བདག་གིར་བྱེད་འདོད་པ། མཐར་ཐུག་ནི་དེ་ལས་ཀྱང་
ཤུགས་དག་ཏུ་སོང་ནས་རྒྱ་ཞོར་སོགས་དེ་དང་དེ་ཡོང་ཐབས་བྱེད་པར་ཐག་
བཅད་པའོ། །རང་གི་ཞོར་ལའང་བརྟུང་སེམས་སྒྲེ་བ་ཡོད་ཅིང་། རང་ཅག་ལྟ་
སར་ཁྲིམ་བསྐྱོར་ལྟ་བུ་ཞིག་འགྲོ་བ་ནའང་བརྟུང་སེམས་འབྲུམ་སྤྲུག་ཅམ་སྒྲེ་
བས་དེ་ལྟར་བྱུང་སྐབས་རང་གི་ཡིད་ལ་གང་བྱུང་དུ་མི་འཇུག་པར་སྒྲེ་
མའི་ཞོར་རྒྱས་ལ་སྒྲིང་པོ་མེད་པར་བསམས་ནས་གཉེན་པོ་བསྒྲེན་པ་དགོས་
གསུངས།

དགྲ་པ་གཞོད་སེམས་ཀྱི་གཞི་དང་ཉོན་མོངས་སོགས་སྒྲར་ཆིག་རྩལ་
ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་ལ། གུན་སྒྲོང་གསོད་བརྒྱུང་སོགས་གཞོད་པ་
སྒྲེལ་འདོད་དམ། བ་རོལ་པོ་གྲུད་ན་ཅི་མ་རུང་སྒྲུལ་པ་སོགས་དང་། སྒྲོར་བ་
ནི་དེ་ལ་བརྩོན་པ། མཐར་ཐུག་ནི་དེར་ཐག་བཅད་པ་ཡིན། རང་རེའི་ཞི་རྒྱས་
དབང་དག་གི་ལས་སྒྲོར་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱང་གུན་སྒྲོང་བཟང་པོས་བསྟན་པ་
དང་སེམས་ཅན་ཁོ་ནའི་དོན་དུ་བྱེད་པ་ཞིག་མ་བྱུང་ན། བརྟུང་སེམས་དང་
གཞོད་སེམས་སོགས་སུ་འགྲོ་ཉོན་ཡོད་པས་གཟབ་དགོས་གསུངས།

བརྩུ་བ་ལོག་ལྟའི་གཞི་ནི། ལས་འབྲས། བདེན་བཞི། དགོན་མཆོག་
སོགས་ཉེ་ཡོད་པ་ཞིག་དགོས། དེ་མེད་པར་བསྟུང་བ་ལོག་ལྟ་དང་། མེད་པར་
སྒྲེ་བ་སྒྲུར་འདེབས། དེ་ཡང་ཕྱི་རོལ་པའི་དང་སྒྲོང་རྒྱུ་མིག་གིས་རང་གི་བུ་

མོ་ལ་ཆགས་ཏེ་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་སྐྱོད་འདོད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་སྲ་བྱི་མེད་པར་
 བཤད་པའི་གཞུང་ལུགས་འབྲམ་སྤྱད་དང་། ལྷ་ངན་དུག་ཅུ་སོགས་རང་བཟོ་
 བྱས་ནས་བརྩམས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། འདུ་ཤེས་ནི་སྐྱུར་བ་འདེབས་པའི་དོན་ལ་
 བདེན་པར་འདུ་ཤེས་པ་ལས་གཞན་འདྲ། སྐྱོར་བ་ནི་སྐྱུར་བ་འདེབས་པར་
 ཚུལ་ཞིང་། མཐར་ཐུག་ནི་མེད་པར་ཐག་བཅད་པའོ། །འདི་དངོས་གཞི་རང་
 རེར་ཅུང་འབྱུང་དཀའ་ཡང་། བསོད་ནམས་དམན་པ་སྤྲིག་གྲོགས་ཀྱི་དབང་
 དུ་སོང་བ་དག་ལ་ཡོང་ཉེའོ། །དེས་ན་དེ་དག་ལེགས་པར་ངོ་ཤེས་པར་བྱས་
 ཏེ་འཇིམ་བག་བྱ་བ་གནད་ཆེ་གསུངས།

གཉིས་པ་སྦྱི་ཡང་གི་བྱད་པར་ལ་དུག་ལས། རོ་བོའི་སློན་ནས་སྦྱི་བ་ནི།
 ལུས་ངག་གི་བདུན་ལས་སློག་གཙོད་སོགས་སྲ་མ་སྲ་མ་སྦྱི་ལ། བྱི་མ་བྱི་མ་
 ཡང་། དེའི་རྒྱ་མཆན། དེ་དག་གི་ཆེ་པ་རོལ་པོ་ལ་སྤྱད་བསྐྱེད་ཆེ་ཆུང་རི་
 ཅ་མ་ཡོད་པའི་རིམ་བས་སྦྱི་ཡང་བྱུང་བ་སྟེ། དཔེར་ན་ངོ་ཆོ་རང་གཞན་སྦྱི་
 འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཡང་སློག་ལ་གཅེས་ཤིང་པངས་པ་རི་འདྲ་བྱེད་པ་དེ་ཅ་མ་ཡོ་
 བྱད་ལ་མི་བྱེད་པས་སློག་གཙོད་དང་མ་བྱིན་ལེན་གཉིས་ལ་པ་རོལ་པོ་ལ་
 སྤྱད་བསྐྱེད་ཆེ་ཆུང་འབྱུང་བ་ལྟར་ཡིན། ཡིད་ཀྱི་གསུམ་སྲ་མ་སྲ་མ་ཡང་ལ།
 བྱི་མ་བྱི་མ་སྦྱི་བ་ཡིན། བསམ་པའི་སློན་ནས་སྦྱི་བ་ནི། བསམ་པ་ཉོན་མོངས་
 ཞིན་ཏུ་དག་པོས་བྱས་པ་སྟེ། ཆོག་རྩལ་ལྟ་བུ་རོ་བོའི་སློན་ནས་ཡང་ཡང་ཁོང་
 ཁོ་ཞིན་ཏུ་ཆེན་པོས་བྲི་ཆན་ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་སྦྱི་བ་ལྟ་བུའོ། །སྐྱོར་བའི་སློ་
 ནས་སྦྱི་བ་ནི། སྐྱོར་བ་གསོད་སྒྲངས་ངན་པ་སྤྱད་ལས་སྤྱད་པ་ཏང་ནས་

བསད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། ཡང་འབྲུ་བསད་པ་བས་སྤང་པོ་ཆེ་བསད་པ་སྒྲིག་མྱེ་
བ་ལྟ་བུ་དུད་འགྲོ་གཟུགས་བོངས་ཆེ་བ་དག་གསོད་པ་སྒྲིག་ཆེ་བའང་ལུས་
སྒྲོབས་ཆེ་བའི་ཆོད་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཆེ་བས་སྒྲོར་བའི་སྒྲོན་ས་མྱེ་བར་འགྲོ།
ཡུལ་འགའ་ཤས་ན། སྤལ་པ་དང་། བྱིམ་བྲ། འབྲུ་སོགས་མེར་བསྐྱེད་ནས་
གསོད་པ་ལྟ་བུར་ནི། རོ་བོ་དང་སྒྲོར་བའི་མྱེ་ལུགས་གཉིས་ཀ་ཆང་། གཞིའི་
སྒྲོན་ས་མྱེ་བ་ནི། ལྷ་མ་སྒྲོབ་དཔོན་བྱང་སེམས་དགེ་འདུན་པ་མ་སོགས་ཞིང་
ཁྱད་པར་ཅན་ལ་མིག་ལོག་བསྐྱེད་པ་ལྟ་བུར་སྒྲིག་མྱེ་བ་ཡིན། དུས་རྟག་ཏུ་
བྱེད་པས་མྱེ་བ་ནི། དག་འབྲལ་ལྟ་བུ་དུས་རྟག་ཏུ་འབྲུང་བ་དེ་མྱེ་བའོ། །གཉིན་
པོ་མེད་པས་མྱེ་བ་ནི། དགེ་བ་སྤྲ་གཅིག་ཀྱང་མི་བྱེད་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་
ཀྱི་སྒྲིག་པ་ཤིན་ཏུ་མྱེ། དེས་ན།

བྱང་སེམས་ལ་ཁོང་ཁྱོ་ཆེན་པོས་མིག་ལོག་བསྐྱེད་པ་དང་། སྤྱུག་ལས་
སྤྲ་དགུ་བཏང་ནས་དུད་འགྲོ་བསད་པ་ལྟ་བུ་ལ་གཉིས་ཆང་། ཆགས་སེམས་
དག་པོས་སྤྲ་སྤངས་པ་ལྟ་བུ་ལ་གཅིག་ཆང་ལ། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲིག་པ་རྟག་ཏུ་
བྱེད་ཅིང་དགེ་བ་མི་བྱེད་པའི་བཤའ་པ་ལྟ་བུས། པ་མ་སོགས་ལ་ཁོང་ཁྱོ་དག་
པོས་སྒྲོར་བ་སྤྱུག་ལས་སྤྲ་དགུ་བཏང་ནས་བསད་ན་དུག་ཀ་འཛོམས། དེས་
ན། རང་རེ་ལ་མི་མྱེ་བ་མེད་པའི་སྒྲིག་པ་གང་མྱེ་མྱེས་རྟག་ཏུ་ཞོན་ནས་ཡོད།

གསུམ་པ་དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་བསྟན་པ་ལ། རྣམ་སྒྲིན། རྒྱ་མཐུན།
བདག་འབྲས་གསུམ་ལས། མི་དགེ་བ་བརྒྱ་པོ་དེ་དག་གང་བྱས་ཀྱང་འབྲས་
བུ་གསུམ་པོ་དེ་ནས་རྒྱ་མཐུན་ལ་སྤོང་བ་རྒྱ་མཐུན་དང་། བྱེད་པ་རྒྱ་མཐུན་

གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་འབྲས་བུ་བཞི་བཞི་སྟོང་དགོས། དེ་ཡང་མི་དགེ་བ་ཆེན་
 པོས་དཔྱལ་བ། འབྲིང་གིས་ཡི་དྲགས། རྩེ་དུས་དུད་འགྲོར་སྐྱེ་བས། སྟོག་
 གཅོད་ལ་མཆོན་ན། རྣམ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་བུས་དཔྱལ་བར་སྐྱེ། རྣམ་ཞིག་
 དེ་ལས་ཐར་ནས་མིར་སྐྱེས་ཀྱང་སྟོང་བ་རྒྱ་མཐུན་ཆེ་མུང་ཞིང་ནད་མང་
 བ་དང་། བྱེད་པ་རྒྱ་མཐུན་གྱིས་པའི་སྐབས་ནས་བཟུང་སྟོག་གཅོད་པ་ལ་
 དགའ་བ། བདག་འབྲས་སྟོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ལ་འབྱུང་སྟེ། བཟུང་བཏུང་དང་
 སྒྲན་ལ་སོགས་པ་མཐུ་ཆུང་བ་འོང་། རང་རེ་དཔྱལ་བར་སྐྱེས་ཏེ་ལུས་དང་
 མི་དབྱེར་མེད་དུ་འབྲས་ནས་སྟོད་པ་ལས། མིའི་ནང་དུ་སྐྱེས་ཏེ་སྟོག་གཅོད་
 ལ་དགའ་བ་འདི་ངན་ཏེ། འདིས་སྤར་ཡང་སྟོག་གཅོད་ཀྱི་རྒྱན་མཐུད་དེ་ངན་
 འགྲོར་འཕེན་པས། འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་ནས་ཁ་གཏག་ཤོས་ནི་བྱེད་པ་རྒྱ་
 མཐུན་འདི་ཡིན་པས་རང་རེས་མི་དགེ་བའི་བྱེད་པ་རྒྱ་མཐུན་འགོག་ཐབས་
 དང་། དགེ་བའི་བྱེད་པ་རྒྱ་མཐུན་ཡོང་ཐབས་ལ་འབད་དགོས་གསུངས། མ་
 བྱེན་ལེན་སོགས་མི་དགེ་བ་ལྷག་མ་དགྲུ་པོས་རིམ་བཞིན། སྟོང་བ་རྒྱ་མཐུན་
 ཡོངས་སྟོད་དབུལ་བ་དང་གཞན་དང་ཐུན་མོང་དུ་འགྱུར་བ། འཁོར་གཡོག་
 དང་ཆུང་མ་བསྐྱང་མི་ཐུབ་པ་དང་། གཞན་གྱིས་བདེན་པར་མི་འཛིན་པ་དང་།
 མཛེའ་བཤེས་ཅུང་བ་དང་འཁོར་གཡོག་སོགས་དང་འབྲལ་བ། གཞན་གྱིས་
 མི་སྒྲན་པར་སྤྲོ་བ་དང་། གཞན་གྱིས་རང་གི་གཏམ་ལ་ཆ་མི་འཛིན་པའི་ཆིག་
 མི་བཅན་པ་དང་། རོན་མི་འབྱུང་བ་དང་། འཛིགས་སྒྲག་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་
 དང་། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ལ་ཚོངས་པ་རྣམས་འབྱུང་། སྟོག་པ་བྱེད་པ་འགའ་

ཞིག་ཆེ་རིང་བ་དང་། ལམ་འགྲོ་ཆེ་ལ། ཆོས་བྱེད་པ་འགའ་ཞིག་ཆེ་བྱང་བ་
དང་ནད་སོགས་ཡོང་རྒྱ་མང་བ་ནི་སྒྲིལ་བ་སྤྲོ་མའི་རྒྱ་འབྲས་གཞན་དང་གཞན་
གྱི་ཡིན། རང་ཅག་ལ། འཇིག་རྟེན་འདིར་མི་འདོད་པ་བྱང་བ་རྣམས་ཆེ་འདིར་
འགྲོ་ཉེས་འདུག་ཉེས་སོགས་རང་གཞན་གྱི་འབྲལ་རྒྱུན་ཞིག་གིས་བྱས་
སོ་སྤྲོ་བ་འོང་མོད། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་པལ་ཆར་ཆེ་སྤྲོ་མའི་ལས་ཀྱིས་
བྱས་པ་ཡིན། བྱེད་པ་རྒྱ་མ་ཐུན་ནི། མ་བྱིན་ལེན་གྱིས་ཆེ་འདིར་ཡང་འགའ་
ཞིག་གྱིས་པ་ཆུང་དུ་ནས་ཁབ་ཚུན་ཆད་རྒྱ་བ་དང་། བྱི་བ་དང་བྱི་ལ་སོགས་
རྒྱ་བྱེད་པ་ལ་མཁས་པ་ལྟར་མ་བྱིན་ལེན་ལ་དགའ་ཞིང་འཇུག་པ་ལྟ་བུ་སྟེ།
དེས་མཆོན་ནས་གཞན་རྣམས་གོ་སྒྲི། བརྒྱབ་སེམས་གཞོད་སེམས་ལོག་ལྟ་
གསུམ་གྱི་བྱེད་པ་རྒྱ་མ་ཐུན་ལ་ཆགས་སྤང་ཚོང་ས་གསུམ་འཕེལ་བ་ཡིན།

བདག་འབྲས་ནི། མ་བྱིན་ལེན་སོགས་ཀྱིས་རིམ་བཞིན་ལོ་འབྲས་ཉུང་
ལ། སད་སེར་ཐན་པ་སོགས་སྤང་ཞིང་། བཞོན་འོ་ཞོ་ཉུང་བ་སོགས་དང་།
འདམ་རྩ་བ་ལྡན་ལྡན་སོགས་ཡོད་སར་གནས་དགོས་པ་དང་། བསྐྱེད་བྱེད་
མཁན་མང་བ་དང་། ས་ཕྱོགས་མི་སྟོམས་པར་སྤོད་དགོས་པ་དང་། སྤོང་དུ་མ་
དང་ཆེར་མ་མང་བའི་གནས་སུ་སྒྲིལ་བ་དང་། ཞིང་འབྲས་དུས་སུ་མི་ཆགས་
ཞིང་། ཡང་ན་དུས་མིན་དུ་ཆགས་པ་དང་། ཐུན་ཆོགས་ཐམས་ཅད་འགྲིབ་
འགྲོ་བ་དང་། དམག་འཁྲུག་དང་ནད་ཡམས་མང་བ་དང་། ཆུ་དང་རིན་པོ་
ཆའི་འབྱུང་ཁུངས་རྒྱབ་པ་རྣམས་ཡིན། དེ་ལྟར་མི་དགོ་བའི་འབྲས་བུ་རྣམས་
འབྱུང་ཚུལ་ཐོས་ཞིང་ཞེས་ཀྱང་ད་དུང་མི་དགོ་བཅུ་ལ་ཞེས་བཞིན་དུ་འཇུག་

ན། མིག་ལྡན་གཡང་ལ་མཆོང་བ་དང་འདྲ། ས་གཞི་དག་ཀྱང་འགའ་ཤས་
སྒར་ལོ་ལེགས་པ་ལ། དེང་སང་མི་ལེགས་པ་ཡང་ས་བཅུད་ཤོར་བ་སོགས་
གང་ཡང་མིན་པར། ལས་ཀྱིས་བྱས་པ་ཡིན། བསྐྱལ་བ་བཟང་པོའི་སྐབས་ས་
གཞི་ཡངས་ཤིང་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཡོད་ཀྱང་། རིམ་གྱིས་འགྲིབ་སྟེ་ངམ་
གྲོག་དང་གཡང་ས་ལས་མེད་པ་དེ་འདྲར་འབྱུར་འགྲོ་བའི་སྐབས་ཡོད།

གཉིས་པ་དཀར་པོའི་ལས་འབྲས་བསམ་པ་ལ་གཉིས། དཀར་པོའི་
ལས་ལམ་དངོས་དང་། དེ་དག་གི་འབྲས་བྱ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། མི་དགོ་
བཅུ་མ་བྱས་པ་ཙམ་གྱིས་དཀར་པོའི་ལས་ལམ་མི་རྫོགས་ཏེ། དཀར་པོའི་
ལས་ལམ་ཆང་བ་ལ་མི་དགོ་བ་བཅུ་པོ་ངོས་གཟུང་། དེ་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་
བསྟན་ཏེ་ཡང་དག་པར་སྒྲོམ་པའི་སྒྲོར་བ་དང་། བསྐྱལ་བ་མཐར་ཐུག་པའི་
སྒྲོང་སེམས་ཀྱི་སྟངས་འཛོག་དགོས། དེ་ཡང་སྒོག་གཙོད་སྒྲོང་བའི་དགོ་
བ་ལྟ་བུར། གཞི། བསམ་པ། སྒྲོར་བ། མཐར་ཐུག་བཞི་སྟེ། དཔེར་ན་ལྷག་
གསོད་པ་སྒྲོང་བའི་དཀར་པོའི་ལས་ལྟ་བུར་མཆོན་ན། ལྷག་ནི་དེ་འདྲའི་ལས་
ཀྱི་གཞི་ཡིན། ལྷག་གསོད་པ་ཉེས་དམིགས་སུ་མཐོང་ནས་དེ་གསོད་དུ་མི་
རུང་སྟམ་དུ་གསོད་པ་སྒྲོང་བར་འདོད་པ་ཀུན་སྒྲོང་། དེ་ལྷགས་ཆེ་རུ་སོང་
སྟེ་ལྷག་གསོད་པ་ལ་ཉེས་པར་མཐོང་ནས་གསོད་པ་ཡང་དག་པར་སྒྲོམ་པ་
ལ་བཙོན་པའི་འདུ་བྱེད་ནི་ལྷག་གསོད་པ་སྒྲོང་བའི་དཀར་པོའི་ལས་ཀྱི་སྒྲོར་
བ་དང་། གསོད་པ་སྒྲོང་བར་ཐག་བཅད་པ་ན་ལས་ལམ་རྫོགས་པས། ལྷག་
གསོད་པ་ཉེས་དམིགས་སུ་མཐོང་ནས་གསོད་པ་ཡང་དག་པར་བསྐྱམས་

བའི་སེམས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ལུས་ཀྱི་ལས་ནི་ལུག་གསོད་པ་སྒྲོང་
བའི་དཀར་པོའི་ལས་དངོས་སམ་མཐར་ཐུག་ཡིན། མ་གྱིན་ལེན་བརྟུ་འཕྲོག་
ལྟ་བུའི་སྐབས། ཐུག་བསྐྱེད་དང་ཐུང་གྲོལ་གྱི་གཞི་ནོར་རྩ་མ་འདིའི་དོན་དུ་
ངན་འགྲོའི་རྒྱ་བྱ་བ་ངན་པ་འདི་འདྲ་བྱེད་མི་རུང་སྟམ་པ་ཀུན་སྒྲོང་། ལས་དེ་
སྒྲོང་བ་ལ་བཙོན་པ་སྒྲུར་བ། སྒྲོང་བར་ཐག་བཅད་པ་ན་ལས་ལམ་ཆང་བའོ། །
དེ་བཞིན་དུ་ལོག་གཡེམ་སོགས་འོག་མ་རྣམས་ལ་འང་རིགས་འགྲོའོ།

གཉིས་པ་དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་བསྟན་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་རྣམ་
སྒྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི། དགོ་བའི་ལས་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་དུས་རིམ་བཞིན་ཁམས་
གོང་གི་ལྟ་དང་། འདོད་ལྟ། མི་སོགས་སུ་སྒྲེ་ལ། གཉིས་པ་རྒྱ་མཐུན་གྱི་
འབྲས་བུ་ལ་གཉིས་ལས། སྒྲོང་བ་རྒྱ་མཐུན་ནི། ཆེ་རིང་བ། ལོངས་སྒྲུབ་ཆེ་
བ། ཆུང་མ་དང་མཐུན་བ། གཏམ་ལ་ཆ་འཛོག་བ། གྲོགས་མཐུན་པ་སོགས་
ཡིན། བྱེད་པ་རྒྱ་མཐུན་ནི། དམ་པའི་སྒྲེ་སྒྲུལ་སོགས་འགའ་ཞིག་སྒྲེས་ཅམ་
ནས་ངེས་འབྱུང་སྟོང་རྗེ་རྣམས་རང་ཤྱགས་ཀྱིས་འབྱུང་བ་ཉར་དང་། གསུམ་
པ་བདག་འབྲས་ནི། བཟའ་བརྟུང་དང་སྟོན་གྱི་རུས་པ་ཆེ་བ་སོགས་ཏེ་གོང་གི་
མི་དགོ་བ་བཅུའི་བདག་འབྲས་རྣམས་གོ་བསྒྲོག་པ་ཡིན་པས་གོ་སྒྲ་གསུངས།

གསུམ་པ་ཁར་ལ་སྟོབས་ལྡན་གྱི་ལས་ཀྱི་སྒོ་བསྐྱེད་ཏེ་བསྟན་པ་ལ་
བཞི་ལས། ཞིང་གི་སྒོ་ནས་སྟོབས་ཆེ་བ་ནི། བལ་བ་རང་ག་བ་དང་། བ་མ།
དགོ་སྒྲོང་། བྱང་སེམས་བྲིམ་པ་དང་རབ་བྱུང་། སངས་རྒྱས། ལྷ་མ་རྣམས་ལ་
སྒྲིན་པ་བཏང་བ་རྣམས་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་ལས་བྲི་མ་བྲི་མ་སྟོབས་ཆེ་ཞིང་། ཁམས་

གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བཙོན་རར་བརྟུག་སྟེ་མིག་བཏོན་པ་ལས།
བྱང་སེམས་ལ་མིག་ལོག་བལྟ་བ་སྒྲིག་པ་ཆེ་ལ། སྒྲ་མ་དེ་དག་བཙོན་དུ་ལས་
བཏོན་ཏེ་མིག་སྒྲིན་པ་བས། བྱང་སེམས་ལ་དད་པས་ཐལ་མོ་སྒྲོར་བ་པན་
ཡོན་ཆེ་བ་དཔེར་ན། དུད་འགོ་བསད་ན་ལྷུང་བྱེད་ལས་མི་འབྱུང་བར་མི་
བསད་ན་པམ་པ་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའོ།།

རྟེན་གྱི་སྒྲོན་ས་སྟོབས་ཆེ་བ་ནི། སྟོམ་པ་མ་སྒྲངས་པ་དང་སྒྲངས་པ་
གཉིས་ཀྱི་དགོ་བ་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་མདོ་ལས་གསུངས་ཤིང་། མི་
དགོ་བའང་དེ་དང་འབྲས་ཏེ། ཁྲིམ་པས་མི་དགོ་བ་བརྟུག་ཀྱི་འབྲེལ་ཉོག་ཏུ་སྒྲོད་
པ་ལས་རབ་བྱུང་གིས་ཉེས་བྱས་སྤྲོ་མོ་ཙམ་བྱས་པ་སྒྲིག་སྟེ། དེ་བས་བྱང་
སེམས་དང་། དེ་བས་ཀྱང་སྒྲགས་ཀྱི་སྟོམ་ལྡན་གྱིས་ཉེས་པ་བྱས་པ་ཤིན་
ཏུ་སྟེ། ཁ་ཅིག་གིས། སྟོམ་པ་ཁྲུས་ན་སྒྲིག་པ་ཆེ་བེར་ནས་སྟོམ་པ་ལ་འཛེམ་
མོད། དེ་ནི་གཏན་ནས་མ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། མདོན་མཐོའི་རྒྱ་ནི་ཚུལ་
ཁྲིམས་ལས་གཞན་མེད། ཁ་ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱི་མའི་ལུས་རྟེན་ཐོབ་པ་
ལ་ད་ལྟ་སྟོམ་པ་ནོས་ཏེ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱང་བ་དེས་པར་དགོས། དེ་མེད་
པར་སྒྲིན་པ་བཏང་བ་ཙམ་གྱིས་དུད་འགོ་སྒྲ་ལྟ་བུར་སྒྲེ། དེར་མ་བཟད་སྟོམ་པ་
ཁས་སྒྲངས་ན་དགོ་བ་རྒྱན་མི་འཆད་ལ། སྟོམ་མིན་ཁས་སྒྲངས་ན་མི་དགོ་
བ་རྒྱན་མི་འཆད་པ་འོང་སྟེ། དུལ་གྱི་བཤའ་པ་དང་། ཆང་འཆོང་མར་ཁས་
སྒྲངས་པ་ལྟ་བུར་གཉིད་ཉལ་བ་དང་། ཅིང་མོ་ཅི་བའི་གནས་སྐབས་ཚུན་ཆད་
དུ་སྒྲིག་པ་འཕེལ་བ་རྒྱན་མི་འཆད། སྟོག་གཙོད་སྟོང་བའི་སྟོམ་པ་དང་ལྡན་

མི་ལྡན་གཉིས་མཉམ་དུ་བསྐྱད་དེ་སྟོག་མི་གཅོད་པར་གནས་པའི་སྐབས་
 སྟོག་མི་གཅོད་པ་ཅམ་དུ་མཆུངས་ཀྱང་། སྒོམ་པ་མེད་པ་དེ་ལ་སྟོག་གཅོད་
 སྤངས་པའི་དགོ་བ་མི་འབྱུང་ཞིང་། སྒོམ་ལྡན་དེར་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་དེ་སྤངས་
 པའི་དགོ་བ་འཕེལ། དེ་བཞིན་དུ་སྒོམ་ལྡན་དགོ་བ་སྟེན་དང་། དགོ་ཚུལ་
 དང་། དགོ་སྟོང་ནམས་ཀྱིས་དགོ་ཅ་ཆེད་དུ་མ་བསྐྱབས་ཀྱང་ཐ་ན་གཉིད་ཉལ་
 བའི་སྐབས་ཚུན་ལ་རིམ་བཞིན་ལྔ་དང་། སོ་དྲུག་དང་། ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་ཅ་
 གསུམ་གྱི་དགོ་བ་འཕེལ་ལ། དེ་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒོམ་
 ལྡན་ལ་ནི། དགོ་བ་བྱངས་ཀྱིས་མི་ཆོད་དེ། སྟོད་འཇུག་ལས། དེ་ནས་བཟུང་
 སྟེ་གཉིད་ལོག་གམ། །བག་མེད་གྱུར་ཀྱང་བསོད་ནམས་ལྷགས། །རྒྱན་མི་
 འཆད་པ་དུ་མ་ཞིག །ནམ་མཁའ་མཉམ་པར་རབ་ཏུ་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་
 པ་བཞིན་ཡིན། སྤྲུགས་སྒོམ་ལྡན་པས་ནི་དེ་བས་ཀྱང་བརྒྱ་འགྱུར་སྟོང་འགྱུར་
 ཀྱིས་ལྷག་པ་འཕེལ་འགོ། དེས་ན་སྒོམ་པ་གང་ཡང་མ་སྤངས་པ་དེས་དགོ་
 ཅ་ཆེད་མངགས་བསྐྱབ་ན་མ་གཏོགས་མི་འབྱུང་ལ། སྒོམ་ལྡན་ལ་ཉིན་ཞག་
 རེར་ཡང་དགོ་བ་ངང་གིས་འཕེལ་བའི་ཁེ་སང་ཆེན་པོའི་བྱང་ཆུགས་པས།
 སྒོ་ཆུང་གི་ལོག་ཏོག་མི་བྱེད་པར། བྲིམ་པས་ཀྱང་གསོ་སྦྱོང་། བསྟེན་གནས།
 བྱང་སྒོམ་སོགས་ལྡན་པར་བྱེད་དགོས།

ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ལ་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་། བཅས་པའི་ཁ་ན་
 མ་ཐོ་བ་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་ནི། རྒྱུའི་བྱང་པར་དངོས་ཀྱི་ཀྱན་སྟོང་མི་དགོ་
 བས་ཀྱན་ནས་བསྐྱང་ཞིང་། རོ་བོའི་བྱང་པར་རང་གི་རོ་བོ་སྤྲིག་པ་མི་དགོ་བ་

དང་བདག་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ། འབྲས་བུའི་བྱང་པར་རང་གི་ངོ་བོའི་ཆ་ནས་
 རྣམ་སྒྲིན་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་འབྲིན་རྒྱས་པ། སྒྲོམ་པ་དང་ལྡན་མི་ལྡན་སྤྲུལ་
 གྲང་གཞི་དེ་ལ་ཞུགས་ན་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་སྒྲིག་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཞིག་ལ་
 འཛོག་ཅིང་། གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཅས་པ་ལས་འགལ་བའི་ལས་
 སྐྱེབ་གང་ཞིག །རྒྱུའི་བྱང་པར་དངོས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་དགོ་བའམ་ལྷུང་མ་བསྟན་
 ཀྱི་བསམ་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱང་ཞིང་། ངོ་བོའི་བྱང་པར་རང་གི་ངོ་བོ་ལྷུང་
 མ་བསྟན་དང་བདག་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ། འབྲས་བུའི་བྱང་པར་རང་གི་ངོ་བོའི་
 ཆ་ནས་རྣམ་སྒྲིན་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་འབྲིན་མི་རྒྱས་པ་ཞིག་ལ་འཛོག །བཅས་
 རྒྱུང་གི་ལྷུང་བ་ལ་རྒྱུའི་ཀུན་སྒྲོང་བསྐྱབ་པ་ལ་བྱང་གསོད་ཀྱི་བསམ་པ་
 སོགས་མི་དགོ་བ་དང་འབྲེལ་ན་བཅས་པ་དང་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་
 སྒྲིག་ལྷུང་གཉིས་ཀ་འབྱུང་ཞིང་། ཀུན་སྒྲོང་ལྷུང་མ་བསྟན་རྒྱུང་པས་བྱས་པ་
 ཡིན་ན་བཅས་འགལ་གྱི་ལྷུང་བ་ལས། རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་སྒྲིག་
 པ་མི་འབྱུང་བ་ཡིན། དགོ་སྒྲོང་གིས་དུད་འགོ་བསལ་ན་སྒོག་གཙོད་ཀྱི་རང་
 བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་སྒྲིག་པ་ཞིག་དང་། དུད་འགོ་བསལ་བའི་ལྷུང་བྱེད་
 ཀྱི་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་ལྷུང་བ་ཞིག་བཅས་སྒྲིག་ལྷུང་གཉིས་འབྱུང་།
 དེ་འབྲེལ་སྒྲིག་པ་དང་ལྷུང་བ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་སྒྲོག་པ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་
 པས། དེ་འབྲེལ་ལྷུང་བ་དེར་གཉེན་པོ་སྟོབས་བཞི་རིམ་བྱས་ཀྱང་དེས་ནི་
 ལྷུང་བ་དེ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་སྒྲིག་པ་དེ་ལྷག་མ་མེད་པར་འདག་རྒྱས་ཀྱང་།
 དེ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་ལྷུང་བ་ནི་ཕྱིར་བཅོས་ཀྱིས་དག་པར་མ་བྱས་བར་དུ་

མ་འདག། །ཡང་ལྷུང་བ་ཕྱིར་བཅོས་ཀྱིས་དག་པར་བྱས་ཀྱང་སྒྲིག་པ་དེ་གཉིན་
པོ་སྟོབས་བཞིས་མ་བཤགས་ན་མི་འདག། །སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིལ་པ་ནི་མཁན་
སྟོབ་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པ་ལས་སྤངས་པས་དགེ་འདུན་ནམ་དགེ་སྟོང་
གི་མདུན་དུ་ཕྱིར་བཅོས་བྱ་དགོས་ཤིང་། བྱང་སྒྲིལ་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་
དེ་སྤྲོལ་བྱུང་བ་སྤྲོལ་བཅས་ཀྱི་དུང་དང་། སྤགས་སྒྲིལ་དང་འགལ་བའི་ཉེས་
པ་དེ་དཀྱིལ་འཁོར་བའི་ལྷ་ཆོགས་ཀྱི་སྤྱན་སྤར་བཤགས་པས་དག་པར་བྱ་
དགོས། རང་རིས་མཆོད་འབྲུལ་ཆོགས་གསོག་ལྟ་བུ་དགེ་ཙུ་ཆུ་ཆེན་པོ་བྱེད་
པའི་སྐབས། མ་མཐའ་ཐེག་ཆེན་གསོ་སྦྱོང་ལྟ་བུའི་སྒྲིལ་ལྟན་དུ་བྱས་ནས་
བྱེད་ན་པན་ཡོན་ཆེ་བ་འོང་གསུངས། དངོས་པོའི་སྒྲིལ་སྟོབས་ཆེ་བ་ནི།
ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པ་ལས་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་དང་། ཟང་ཟིང་གི་མཆོད་པ་ལས་
སྦྱབ་པའི་མཆོད་པ་ལྷག་པ་སོགས་སོ། །བསམ་པའི་སྒྲིལ་སྟོབས་ཆེ་བ་ནི།
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྒྲིལ་སྟོབས་མ་ཆར་གཅིག་བཏོན་པའམ།
མར་མེ་གཅིག་ཤུལ་བ་ཡང་དགེ་བ་སྟོབས་ཆེན་པོར་སོང་སྟེ། སེམས་དེས་
མ་ཟིན་པར་མར་མེ་འབྲུམ་ཤག་ཤུལ་བ་ལས་ལྷག་པ་ཡིན། ས་བཅད་འདི་
རྣམས་ནི། དགེ་མི་དགེ་རྣམས་ལས་གཙོ་བོར་འཇུག་དགོས་པ་དང་། བསྐྱབ་
དགོས་པ་རྣམས་བསྐྱབ་ཏེ་སྟོན་པ་ཡིན། དེས་ན་བསྐྱབ་མཁས་པོ་བྱང་ན་
ཆོགས་རྒྱུང་དུས་དགེ་བ་ཆུ་ཆེན་པོ་འདུམ་པ་དང་། མི་དགེ་བ་ཡང་རྒྱུང་དུ་
བཏང་བའི་ཚུལ་ཡོད་པས་དེ་ཤེས་དགོས། དགེ་སྟོང་ཞིག་གིས་བསམ་པ་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྒྲིལ་སྟོབས་སྦྱོར་ཆོས་ལྟ་བུ་ཞིག་བཏང་ན་

རྟེན་བསམ་པ་ཡུལ་དངོས་པོ་སྟེ་སྟོབས་ཆེ་བ་བཞི་ཆང་།

གཞན་ཡང་། ལས་ལ་འཕེན་རྫོགས་ཀྱི་བྱང་པར་ནི། འཕེན་བྱེད་ལ་དགོ་
བས་བདེ་འགྲོ་དང་། མི་དགོ་བས་ངན་འགྲོར་འཕེན། རྫོགས་བྱེད་ལ་ངེས་པ་
མེད་དེ། འཕེན་བྱེད་དགོ་བས་འཕངས་ནས་རྫོགས་བྱེད་དགོ་བས་རྫོགས་པ་
དང་། མི་དགོ་བས་རྫོགས་པ་གཉིས། འཕེན་བྱེད་མི་དགོ་བས་འཕངས་ནས་
རྫོགས་བྱེད་མི་དགོ་བས་རྫོགས་པ་དང་། དགོ་བས་རྫོགས་པ་གཉིས་ཏེ་ཐུ་
བཞི་ཡོད། དང་པོ་ནི། འཁོར་ལོས་སྐྱར་རྒྱལ་ལྟ་བུ་མི་ཆེ་སྐྱིད་ཀྱིས་སྐྱེལ་བ་
རྣམས་ཡིན། གཉིས་པ་ནི། མིར་སྐྱེས་ཏེ་ངལ་སྐྱག་གིས་ཆེ་ཡོལ་བའི་དབུལ་
པོ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། དཔུལ་བ་པ་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི། རྒྱལ་དབང་ཡབ་སྲས་
སོགས་ཀྱི་ཆེབས་ཏྲ་ཆེབས་དེལ་དང་། གཟེམ་བྲི་ལྟ་བུ་ཡིན། ཡང་། གཞན་
ལ་སྤལ་བ་འདྲ་ཞེས་ཆོག་ངན་གཅིག་ཅེས་སྤྲས་པའི་འབྲས་བུར་སྤལ་པའི་
སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་ལེན་དགོས་བྱུང་བ་ལྟ་བུ་ལས་གཅིག་གིས་ལུས་དུ་མ་འཕེན་
པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལས་མང་པོས་ལུས་གཅིག་འཕེན་ཚུལ་སོགས་ཡོད།
ལས་དེ་ལའང་སྟོང་བར་ངེས་པ་དང་། མ་ངེས་པ། བྱས་ལ་བསགས་པ་དང་།
བྱས་ལ་མ་བསགས་པ། བསགས་ལ་མ་བྱས་པ་སོགས་དང་། སྟོང་ངེས་ཀྱི་
ལས་ལའང་འབྲས་བུ་སྟོང་བའི་དུས་གསུམ་སྟེ། མཐོང་ཆོས་སྟོང་འགྱུར་ནི།
ཞིང་དང་བསམ་པའི་བྱང་པར་གྱིས་ཆེ་འདི་ལ་བསགས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་
བུ་ཆེ་འདི་ལ་སྟོང་བའོ། །སྐྱེས་ནས་སྟོང་འགྱུར་ནི། ཆེ་གཉིས་པ་ལ་སྟོང་
བའོ། །ལན་གངས་གཞན་ལ་སྟོང་འགྱུར་ནི་ཆེ་གསུམ་པ་པན་ཆད་དུ་སྟོང་བ་

ཡིན། འདི་དག་གྲང་ཞིབ་པར་ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་སོགས་ལས་ཤེས་དགོས་
གསུངས།

གཉིས་པ།

ལས་འབྲས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བསམ་པ་ནི།

དེ་ལྟར་མི་དག་བའི་འབྲས་བུ་སྤྱོད་བ་ལ་འཇིགས་ཤིང་སྐྱབ་ནས་མི་
དག་བཅུ་སྤྱོད་གི་བྲིམས་བསྟུང་། དག་བ་བཅུ་ཚུ་ལ་བཞིན་བསྐྱབ་ན། བྱེ་
མར་ངན་སོང་དུ་མི་ལྟུང་བར་ལྟ་མིའི་ལུས་ཏེན་ཅ་མ་པོ་བ་ཅ་མ་འཛོལ་རུས་
གྲང་། རང་རེས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྐྱབ་པ་ལ་དེ་ཅ་མ་གྱིས་མི་
ཆོག་པར་མངོན་མཐོའི་ཏེན་བྱང་པར་བ་རྣམ་སྤྲིན་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ལྟན་ཞིག་
ཐོབ་ན་ལམ་བསྐྱོམ་པའི་ས་ཆོད་གཞན་དང་མི་འདྲ་བས། དེས་པར་ཡོན་
ཏན་བརྒྱད་ལྟན་གྱི་ཏེན་ཞིག་འཛོལ་དགོས་ཏེ། རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོས། ལམ་
མཆོག་སྐྱབ་ལ་མཆོན་ཉིད་ཆང་བའི་ཏེན། །མ་རྟེན་བར་དུ་ས་ཆོད་མི་འོང་
བས། །དེ་ཡི་མ་ཆང་མེད་པའི་རྒྱ་ལ་བསྐྱབ། །ཅེས་གསུངས། དེས་ན་འདི་ལ་
གསུམ། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཡོན་ཏན། དེའི་བྱེད་ལས། དེའི་རྒྱ་བསྐྱབ་པའོ། །དང་
པོ་ལ་བརྒྱད། ཆེ་རིང་བ། གཟུགས་བཟང་བ། རིགས་མཐོ་བ། དབང་ཕྱག་
ཆེ་བ། ཆོག་བཅུན་པ། དབང་ཆེ་བར་གྲགས་པ། སྐྱེས་པ་ཉིད་ཡིན་པ། ལུས་
སེམས་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ཡང་དཔེར་ན། འཇིག་ཏེན་ན་ཞིང་
གི་སོ་ནམ་ལེགས་པ་ལས་འབྲས་བུ་བཟང་པོ་འབྱུང་བ་བཞིན་རང་རེ་རྣམས་

སྐྱེ་བ་སྤྱི་མཐི་ལས་བཟང་པོའི་མཐུ་ལས་ད་ལྟ་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་སོགས་གང་
 ཡང་མ་བསྐྱས་ཅམ་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། འདི་ལོའི་སྟོན་འབྲས་བྱུང་ཅམ་གྱིས་མི་
 བན་པར་བྱེ་ལོའི་སྟོན་ཐོག་གི་སོན་མ་ལ་བཙོན་དགོས་པ་བཞིན། སྐྱེ་བ་བྱེ་
 མ་ལ་ངེ་མི་སྒྱམ་པ་དང་། བྱེ་མ་ལ་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་མཁན་ཡིན་ཡང་འཇིགས་
 ཏེ་བསྐྱད་པས་མི་བན་ཞིང་། མངོན་མཐོ་པལ་པ་ཅམ་གྱི་རྒྱ་བསྐྱབ་པས་ཀྱང་
 གང་ཡང་མི་འོང་བས་ཆོས་སྐྱབ་པའི་ལུས་ཏེན་བྱད་པར་ཅན་ཞིག་འཐོབ་པའི་
 རྒྱ་བསྐྱབ་དགོས་ལ། དེ་ཡང་ཆེ་རིང་བ། གཟུགས་བཟང་བ་སོགས་རྣམ་སྤྲོད་
 ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ལྟན་ཞིག་དགོས།

གཉིས་པ་དེའི་བྱེད་ལས་ནི། ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ཀྱི་དང་པོས་རང་གཞན་
 ཀྱི་དོན་དག་རྩ་ཡུན་རིང་དུ་བསྐྱབ་པས་ཆོས་མཐར་བྱིན་པར་བྱེད། གཉིས་
 པས་ནི། མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་གདུལ་བྱ་འདུ་ཆེ་བ་ཇོ་བོ་ཇེ་ལྟ་བུ་ཡིན། གསུམ་
 པས་རང་གིས་ངེ་ལྟར་བསྒྲོ་བ་ལྟར་གཞན་གྱིས་ཉན་པ་དང་། བཞི་པ་དབང་
 རྒྱལ་ཆེ་བ་སྟེ། དཔལ་འབྱོར་ཆེ་ཞིང་འཁོར་མང་བས་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་
 ཐོག་མར་ཟང་ཟིང་གིས་དབང་དུ་བསྐྱུ། མཐར་ཆོས་གྱིས་སྤྲོད་པར་བྱས་ཏེ་
 གཞན་དོན་རྒྱལ་ཆེན་བྱེད་ཀྱས་པ་དང་། ལྷ་པས་ནི། གཞན་གྱིས་བདེན་
 པར་འཇིན་པར་བྱེད། རྒྱལ་པས་ནི། རྒྱལ་པོའི་བཀའ་ལྟར་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་
 ཇེ་ལྟར་བསྒྲོ་བ་ལས་མི་འདའ་བར་སྐྱར་དུ་སྐྱབ་པ། བདུན་པས་ནི། འཁོར་གྱི་
 དབུས་སུ་མི་འཇིགས་ཤིང་། དཔེན་པར་གཅིག་ཤུར་གནས་ཏེ་ཆོས་སྐྱབ་པ་
 སོགས་ལ་བགོགས་དང་བར་ཆད་ཉུང་བ། བརྒྱད་པས་ནི། ལུས་སྟོབས་ཆེ་

བས་ཇེ་མིད་ལ་ལྟར་དཀའ་ཆེ་གས་ཆེན་པོས་སྐྱབ་དགོས་པའི་ཆོས་རྣམས་
ཀྱང་དཀའ་སྤྲད་གྱིས་སྐྱབ་བྱས་ཤིང་། སེམས་སྟོབས་ཆེ་བས་རང་གཞན་
གྱི་དོན་གང་ལའང་མི་སྐྱོ་ཞིང་སྐྱོ་ཤྱགས་ཆེ་ལ་བཏན་པས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་
སྟོབས་ཐོབ་ནས་མདོན་ཤེས་སྒྱུར་དུ་འཆར་བའི་རྒྱ་བྱེད་པ་སོགས་འབྱུང་།

གསུམ་པ་དེའི་རྒྱ་བསྐྱབ་པ་ནི། ཆོས་བྱེད་པ་ལ་དེ་དག་བྱུང་ན་ལེགས་
མོད། དེ་འདྲ་ཨེ་ཡོང་སྟུམ་ན། དེ་ངེས་པར་འོང་བ་དཔེར་ན་ཞིང་པ་ཆོས་སྟོན་
ཀར་འབྲས་བྱ་འོང་བར་ཤེས་ནས་དབྱིད་དུས་ས་བོན་བཏབ་པས་སྟོན་ཀར་
འབྲས་བྱ་ངེས་པར་འོང་བ་ལྟར། རང་ངེས་ཀྱང་ད་ངེས་རྟོན་འདི་ལ་རྣམ་སྟོན་
ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ལྟ་གྱི་རྒྱ་བསྐྱབས་ནས་སྟོན་ལམ་རྣམ་དག་གིས་མཆོམས་
སྒྱུར་ན་ཕྱི་མར་འབྲས་བྱ་ངེས་པར་འོང་སྟེ། རྒྱ་མ་ཆང་བ་མེད་པ་ལས་འབྲས་
བྱ་འབྱུང་བ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ལ་བརྒྱད་ལས། ཆེ་རིང་བའི་རྒྱ་ནི།
སེམས་ཅན་ལ་གཞོད་འཆེ་དང་སྟོག་གཅོད་སྟོང་བ། ཆེ་ཐར་གཏོང་བ། ཉེ་ཕྱ་
འདོན་པ་ལྟ་བུ་སྟོག་སྒྲུ་ཞིང་འཆེ་བ་ལས་སྟོག་པ། ཟས་སྦྱིན་པ། བཙོན་ལས་
བཏོན་པ། རྟ་པ་ལ་སྦྱོར་སྟེར་ཞིང་རྟ་གཡོག་བྱེད་པ་སོགས་སོ། །གཟུགས་
བཟང་བའི་རྒྱ་འི་གཙོ་བོ་ནི། བཟོད་པ་བསྐྱོམ་པ་ཡིན། གཞན་ཡང་རྟོན་ལ་
མར་མེ་གསལ་པོ་འབྱུལ་བ་དང་། རྟོན་གསུམ་གསར་བཞེང་ངམ། རྟོན་པ་
ཆག་བྱམ་སོགས་ལ་ཉམས་གསོ་དང་། གསེར་དང་ཆོན་གྱིས་གསོ་བ། ན་
བཟའ་གསར་པ་འབྱུལ་བ། གཞན་ལ་གོས་རྒྱན་གསར་པ་སྟེར་བ་སོགས་
ཡིན། རིགས་མཐོ་བའི་རྒྱ་ནི། སེར་སྐྱ་གང་ཡིན་ཡང་ཡོན་ཏན་དང་། རིགས།

ཚུལ་ཁྲིམས། ཤེས་རབ། འཁོར། གོ་ས་སོགས་ཀྱི་ཁེངས་སེམས་མི་བྱེད་
 པར། ང་རྒྱལ་དང་ཆེ་བའི་ང་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ཏེ་དམན་ས་གཟུང་། ལྷ་
 མ་སློབ་དཔོན་མཁན་པོ་དགོ་འདུན་སོགས་ཞིང་བྱུང་པར་ཅན་རྣམས་ལ་ཤིན་
 ཏུ་གྱུས་པ་བྱེད་པ་དང་། རབ་བྱུང་ཆོས་རང་ལས་བསྐྱབ་པ་ཀླན་པ་རྣམས་ལ་
 གྱུས་ཤིང་། བསྐྱབ་པ་གཞིན་པས་རང་ལ་ཕྱག་དང་བཀྱར་སྟེ་བྱེད་པ་སོགས་
 རང་རྒྱུད་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་གྱུས་པས་དང་དུ་ཡིན་དགོས་པ་དགོ་སློང་གི་སྒྲིམ་
 པ་འཕོགས་ཆོག་སྐབས་བྱུང་བ་དེ་འོག་མ་རྣམས་ལ་འང་འདྲ་བ་ཡིན། སྤྱལ་སྤྱི་
 དང་ཆོས་མཛད་སོགས་ཀྱི་ཕྱགས་སྒོལ་ཡོད་ཀྱང་བསྐྱབ་པ་ཀླན་པ་ལ་བརྩི་
 ཞིང་གྱུས་པ་བྱེད་དགོས་པ་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱད་ས་ནས་ཡོད་པས་དེ་
 དག་ཚུལ་བཞིན་བྱེད་དགོས། ད་ལྟ་གཞུང་ས་དགའ་ལྡན་པོ་བྱང་པ་ཆེན་པོའི་
 ཆབ་སྲིད་ལ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་མི་ཆོས་གཙང་མ་བརྩུ་བྱས་ཅེས་པའི་
 རྣམ་དུ་འང་ཀླན་གཞིན་བརྩི་འཛོག་གི་བཀྱར་སྟེ་དང་། ས་མ་སོགས་བཀའ་
 རྒྱུ་ཆེ་བའི་ཡུལ་རྣམས་དང་། ཡོན་ཏན་ཅན་གྱི་ཞིང་ལ་སྤྱི་ཞུ་བྱེད་པ། དབུལ་
 སོངས་དང་ནད་པ་ཉམ་ཐག་ལ་ཕན་གདགས་པ་སོགས་ཏ་ཅང་གནད་ཆེ་བ་
 མང་པོ་ཡོད། དེ་ལྟར་བྱུང་ན་ཡུལ་སྤྱིའི་བདེ་སྤྱིད་ལ་འང་ཕན་ཏེ། སྤར་མ་ཐུན་
 པ་སྤུན་བཞིས་ཀླན་གཞིན་གོ་རིམ་ལྟར་བཀྱར་སྟེ་བྱས། ཁྲིམས་བསྐྱུངས་
 པས་ཀ་ཤིའི་ཡུལ་ན་བདེ་སྤྱིད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་བྱུང་ཚུལ་འདུལ་བ་ལུང་སོགས་
 རྣམ་གསུངས། དེ་ལྟར་མ་ཐུན་པ་རྣམ་བཞི་ལྟ་བུ་དུད་འགྲོས་ཀྱང་ཀླན་གཞིན་
 བརྩི་འཛོག་བྱས་པ་ལ་དེ་འདྲ་བྱུང་ན། དེད་ཅག་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་སོགས་ཆོས་

པ་ཆོས་དེ་འདྲ་བྱ་དགོས་པ་ལྟ་བུ་སྒྲིམ་ཏེ། བདེ་སྦྱིད་ལྷག་པར་དུ་འབྱུང་
གསུངས།

ཡོངས་སྦྱིད་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ནི། རྟེན་གསུམ་ལ་ཆོན་དང་ན་བཟའ་གསར་
པ་འབྱུལ་བ། སྒྲོང་མོ་བ་ལ་བཟའ་བཏུང་རྒྱན་གོས་སོགས་སྦྱིན་ཞིང་མི་སྒྲོང་
ཡང་པན་འདོགས་ཀྱི་ཞིང་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་ཞིང་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱིས་
མནར་བ་རྣམས་ལ་ཡར་མཆོད་མར་སྦྱིན་གང་རུས་བྱེད་པའོ། །ཆོག་བཙུན་
པའི་རྒྱ་ནི། དག་བག་དང་ལྡན་པར་བྱས་ཏེ་དག་གི་མི་དགོ་བ་རྣམས་ནན་ཏན་
དུ་སྒྲོང་བ་དང་། དབང་ཆེ་བའི་རྒྱ་ནི། མཁན་སྒྲོབ་དང་། དགོན་མཆོག་ །པ་
མ་སོགས་ཞིང་བྱད་པར་ཅན་དང་། རང་ལས་ཀྱན་པ་སོགས་ལ་གྱུས་ཤིང་
མཆོད་པ་དང་། རང་ལ་ཡོན་ཏན་སྣ་ཆོགས་འབྱུང་བར་སྒྲོན་ལམ་འདེབས་
པ་སོགས་སོ། །སྐྱེས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་ནི་སྐྱེས་པའི་རྟེན་ལ་དགའ་བ་དང་། བྱད་
མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་མི་དགའ་བར་ལྷས་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་བལྟས་ཏེ། སྐྱེ་
བ་འདི་ལྟ་བུ་མ་སྒྲངས་ན་ཅི་མ་རུང་སྦྱུང་དུ་དེ་ལ་ཡིད་འབྱུང་བ་དང་། བྱད་
མེད་ཀྱི་ལྷས་འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་རྣམས་བསྒྲོག་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་སྒྲ་མ་འོད་
ཀྱི་ཏོག་ །དེ་བཞིན་སྒྲོན་ལམ་སྒྲོ་གོས་དང་། །དབང་པོ་ཞི་དང་འཇམ་དབྱངས་
ལ། །བདག་ནི་གྱུས་པས་བྱག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་དེ་དག་
གི་མཆོན་བརྗོད་པ། ལུལ་གཉན་པོ་ལ་ངན་སྦྱི་མི་བྱེད་པ། ཐོ་དབང་གཙོད་པ་
ལས་ཐར་བར་བྱེད་པ་སོགས་སོ། །ལྷས་སེམས་སྟོབས་ཆེ་བའི་རྒྱ་ནི། གཞན་
ཀྱིས་ལྷས་དང་བསམ་པ་སོགས་ཀྱིས་མི་རུས་ཤིང་མི་སྦྱོགས་པའི་ལས་

རྣམས་རང་གིས་སྐྱབ་པ་དང་། གཞན་གྱི་གྲོགས་བྱེད་ཅིང་། གཞན་ལ་བརྟུང་
གཏག་མི་བྱེད་པ་དང་བཟའ་བཏུང་སྟེར་བ་སོགས་བྱེད་པ་ཡིན། དེ་ཡང་ཡོན་
ཏན་བརྒྱད་ལྔ་གྱི་ཉེན་དེ་དགོ་བའི་སྟོན་དུ་འགྱུར་བའི་སྟོན་ལམ་བཏབ་ན་རྩོ་
བོ་ཆེན་པོ་སོགས་དང་། སྟོན་གྱི་ཆོས་རྒྱལ་གོང་མ་རྣམས་ལྟར་འབྱུང་ཞིང་།
སྟོན་ལམ་བཟང་པོ་མ་བྱུང་བར་མི་དགོ་བའི་ཉེན་དུ་གྱུར་ན་མཐའ་མིའི་རྒྱལ་
ཁབ་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལྟར་རྣམ་སྟོན་བརྒྱད་ལྔ་གྱི་ལུས་དེ་འདྲ་ཐོབ་ཀྱང་དེས་མི་
དགོ་བ་སྟོབས་ཆེན་སྐྱབ་པ་ཡོད་པས། དེ་ལྟར་མ་སོང་བར་དགོ་བའི་ཉེན་
དུ་འགྱུར་བའི་སྟོན་ལམ་ནན་ཏན་བྱེད་པ་གལ་ཆེ། དེས་ན་མི་ཉུག་པའི་ཆོས་
སྟོར་སོགས་ཀྱང་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་ལ་གལ་ཆེ་མོད། རྒྱུས་བྱ་ཚུང་དུའི་
སྐབས་འདིར་ཉམས་ལེན་གྱི་མཐེལ་དངོས་གཞི་ལྟ་བུ་ནི་ལས་འབྲས་ལ་སྤང་
དོར་ལག་ལེན་བྱེད་པ་འདི་ཡིན་གསུངས།

གསུམ་པ་ལས་འབྲས།

བསམས་ནས་འཇུག་ཕྱོག་བྱ་ཚུལ་ལ་གཉིས།

སྒྲིར་བསྟན་པ་དང་། བྱེད་པར་དུ་སྟོབས་བཞིས་སྦྱོང་བའི་ཚུལ་ལོ།
།དང་པོ་ནི། ཐུན་གྱི་སྐབས་དགོ་སྒྲིག་གི་རྣམ་གཞག་ཡང་ཡང་བསམས་པ་
དེ་ཐུན་མཚམས་སུ་བྲན་ཤེས་བག་ཡོད་ཀྱིས་སྤང་དོར་བྱེད་པ་དགོ་བཤེས་
འབན་གྱིས་དགོ་སྒྲིག་གཉིས་ལ་རྟུ་དཀར་ནག་གིས་ཅིས་རྒྱག་མཛད་ནས་

སྤང་སྤང་མཛད་པ་ལྟར་བྱ་དགོས། དེ་ཡང་སྦྱོང་འཇུག་ལས། མི་དགོ་བ་ལས་
སྤྱུག་བསྐྱེད་འབྱུང་། །དེ་ལས་ངི་ལྟར་ངེས་ཐར་ཞེས། །ཉིན་མཆོན་ཏྲག་ཏུ་
བདག་གིས་ནི། །འདི་ཉིད་འབའ་ཞིག་བསམ་པར་རིགས། །ཞེས་དང་། དགོ་
བའི་སྦྱོགས་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །རྩ་བ་མོས་པར་བྱུང་བས་གསུངས། །དེའི་
ཡང་རྩ་བ་ཏྲག་ཏུ་ནི། །རྣམ་སྤྲིན་འབྲས་བུ་སྒྲོམ་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར་དཀར་ནག་གི་ལས་འབྲས་ཤེས་པར་བྱས་ནས་རྒྱན་དུ་བྲན་ཤེས་བག་
ཡོད་བསྟེན་ཏེ། །སྒོག་གཙོད་དང་རྒྱན་སོགས་བྱེད་པར་ཉེ་བ་ན། དེ་མ་ཐག་
ཏུ་མཆོམས་བཞག། །ཕྱ་མོ་བྱུང་བ་དག་ཀྱང་བཤུགས་སྒྲོམ་བྱེད་ན། བཤེས་
སྤྲིངས་ལས། །གང་ཞིག་སྒྲོན་ཆད་བག་མེད་གྱུར་པ་ལ། །སྤྲིས་ནས་བག་དང་
ལྟན་པར་གྱུར་དེ་ཡང་། །ཟླ་བ་སྤྲིན་བྲལ་ལྟ་བུར་རྣམ་མཛེས་ཏེ། །དགའ་བོ་
སོར་ཕྱེད་མཐོང་ལྟན་བདེ་བྱེད་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པ་སྤར་སྦྱོར་ཆོས་ཀྱི་
སྐབས་ནས་ཀྱང་བཤུད་པ་ལྟར། །འདོད་ཆགས་ཅན་གཙུང་དགའ་བོ། །སོར་
ཕྱེད་ཅན་མི་དགྲ་བརྒྱ་དང་དགྲ་བཅུ་གོ་དགྲ་བསད་པ་དང་། །མ་སྦྲེས་དབྲས་
པ་སྤྲིར་མི་འོང་བ་བསད་པ་དང་། །བདེ་བྱེད་ཀྱིས་རང་གི་ཨ་མ་བསད་པ་ཡང་
སྤྲིག་པ་དག་པ་བཞིན་དུ་སྤར་སྤྲིག་པ་བསགས་པ་རྣམས་འདག་པར་འགྱུར་
བས་བཤུགས་སྒྲོམ་ལ་ཆིག་བྲིལ་བྱེད་པ་གནད་ཆེ། །མདོར་ན་སྒྲིལ་བུ་ཆུང་
དུའི་སྐབས་འདིར་ཉམས་ལེན་གྱི་འགག་སྒྲོམ་ལྟ་བུར་ལས་འབྲས་ལ་ཅིས་
ཆེན་པོ་བྱ། །འདི་ལ་ཇོ་བོ་ཆེན་པོས་ཀྱང་རྩ་བ་དུ་འདོན་པར་མཛད། །སྒྲོན་
འཕཀ་ཡུལ་ན་མདོ་སྤེ་སྤང་སྤོང་བྱག་བརྒྱ་པ་ཁ་ཏོན་བྱེད་པ། །འབྲམ་གྱི་སྤྲུས་

ཐོས་པ་ཞིག་ཤི་མ་ཐག་ཏུ་གཤེན་རྗེའི་སྐྱེས་བུས་ས་འོག་ཏུ་ཁྱིད་དེ། གཤེན་
 རྗེ་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་མདུན་དུ་སླེབ་པ་ན་ཁོས་རྩོན་སྤྲོས་པས། མེ་ལོང་བསྟན་
 ཏེ། འབྲུམ་ཆོང་མཁན་དང་། ཉོ་བ་པོ། རིན་སྒན་མ་སྦངས་པ་དང་། དེ་འཐོར་
 བ་བྱིས་པས་འཕུ་བ་ཚུན་གསལ་བས་བྱ་ཐབས་མ་རྟོག་པར་བཅས་མོ་ཆེར་
 འཇུག་པ་ན། སྤང་སྐྱོང་ཕྱག་བརྒྱ་པར་སྤྲོབས་འགྲོ་བུས་པས་ཤི་བ་ལས་ལོག་
 པ་བྱུང་། ཐོ་ཏོ་བས་ལོ་རྒྱུས་འདི་གཞན་ལ་སྒྲོས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་ཚུལ།
 དེས་ན་འདི་གཉིས་འདི་ནས་རང་གིས་སྤྲིག་པ་བསགས་པ་མཁན་སློབ་དང་
 དཔོན་པོ་སོགས་ཀྱིས་མ་མཁྱེན་པས་སྐྱོན་མེད་སྟམ་པ་བྱེད་ཀྱང་། མདོ་ཏིང་
 འདི་ན་རྒྱལ་པོ་ལས། ལྷ་བ་སྐྱར་མར་བཅས་པ་གནས་ལྟར་ཞིང་། །རི་དང་གྲོང་
 དུ་བཅས་པའི་ས་ཞིག་ལ། །ནམ་མཁའི་ཁམས་ནི་རྣམ་པ་གཞན་གྱུར་གྱང་།
 །ཁྱོད་ནི་མི་བདེན་པ་ཡི་ཆོག་མི་གསུང་། །ཞེས་པ་སྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་
 ལས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གསུངས་པ་ནི་བདེན་པའི་བཀའ་ནམ་ཡང་བསྐྱེད་
 མེད་པ་ཡིན་ཞིང་། དེས་ན་དགེ་སྤྲིག་སྤྱ་མོའང་ཆུད་ཐོས་སུ་མི་འགྲོ་བར་སྦང་
 རོར་ཚུལ་བཞིན་བྱེད། འོན་ཀྱང་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འདྲིས་དགས་པས་སྤྲིག་
 པས་རྩང་བཅད་རེ་གོས་ནའང་གཉིས་པོ་སྟོབས་བཞིའི་བཤའ་སྤྲོམ་ཚུལ་
 བཞིན་བྱ་དགོས།

གཉིས་པ་བྱེད་པར་དུ།

སྟོབས་བཞིས་སྐྱོང་བའི་ཚུལ་ལ།

གོང་དུ་སྒྲོར་ཆོས་སྐབས་ཁྱས་ཟིན་ཀྱང་འདི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་ཞིང་ས་
བཅད་གྱི་དངོས་ཟིན་ལྟར་མཆོམས་འདིར་ཡང་བསྐྱར་མདོ་ཙམ་ཁྱ་ན། འདི་
ལ་བཞི་ལས། རྣམ་པར་སྦྱོར་འབྱེན་པའི་སྟོབས་ནི། སྤར་བྱས་གྱི་སྒྲིག་པ་ལ་
འགྲོད་སེམས་ཤུགས་དཔག་བྱེད་པ་སྟེ། སྟོབས་བཞི་ནས་གལ་ཆེ་ཤོས་འདི་
ཡིན། སྟོབས་འདི་བྱང་ན་འོག་མ་རྣམས་རང་ཤུགས་གྱིས་འོང་། དེ་ཡང་ལས་
འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་གྱི་དད་པ་སྐྱེད་པ་ལ་རག་ལས། གཉེན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྒྲོད་
པའི་སྟོབས་ལ་སྤར་ཁྱས་ཟིན་པ་ལྟར་གཙོ་བོ་བསྐྱབ་བཅུས་ནས་གསུངས་པ་
དུག་དང་། གཞན་ཡང་སྒྲིག་པ་འདག་པའི་ཕྱིར་དུ་དགོ་སྒྲོར་གང་བྱས་རྣམས་
གཉེན་པོ་ཀུན་སྒྲོད་གྱི་སྟོབས་སུ་འགྲོ། ཉེས་པ་ལས་སྤར་སྒྲིག་པའི་སྟོབས་ནི།
ཕྱིན་ཆད་སྒྲིག་ལ་བབ་ཀྱང་མི་བྱེད་སྟམ་པའི་སྒྲོམ་སེམས་བསྟེན་པ་སྟེ། དེ་
ཡང་དང་པོ་ནས་ཉེས་སྒྲོད་ཆང་མ་གཏན་དུ་སྒྲོང་བྱབ་པ་དགའ་ཡང་། ཅ་བ་
ནས་སྒྲོང་བྱབ་པ་རྣམས་ཅ་བ་ནས་དང་། དེ་ལྟར་མི་བྱབ་པ་རྣམས་ཀྱང་ཉིན་
རེ་བཞིན་དུ་དེ་རིང་ཡང་མི་བྱེད། དེ་རིང་ཡང་མི་བྱེད་སྟམ་པའི་སྒྲོམ་སེམས་
བསྟེན་པ་ཡིན། ཉེན་གྱི་སྟོབས་ནི། སྐབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་བྱེད་པ་ཡིན་
པས། རྟོར་སེམས་བསྐྱོམ་བཞུས་དང་། ལྷུང་བ་ཤགས་སོགས་གྱི་དབྱར་
ཡང་སྐབས་སེམས་འབྱུང་བ་དེའི་གནད་གྱིས་ཡིན། རང་རེར་ཐོག་མེད་ནས་
བསགས་པའི་སྒྲིག་པ་སྤར་རེ་རེ་ནས་རྒྱལ་པོའི་བང་མཛོད་ལྟར་ཡོད་ཀྱང་།
སྟོབས་བཞིའི་བཤགས་སྒྲོམ་ཤུགས་ཅན་བྱང་ན་སྒྲོང་ངེས་གྱི་ལས་ཀྱང་
འདག་བྱས་པ་སྒྲོར་ཆོས་སྐབས་ཁྱས་པ་ལྟར་ཡིན།

གཞན་ཡང་བསྐྱབ་བརྟམ་ནས་གསུངས་པའི་ནམ་སྟོང་གི་བཤགས་
 བ་དང་། ལྷུང་བཤགས་བརྒྱུད་ཕྱག་དང་འབྲེལ་བ། གསེར་འོད་དམ་པའི་
 བཤགས་མདོ་འཇམ་མགོན་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་བཀའ་འབྲུམ་ཐོར་བྱའི་གས་
 ལུ་བཞུགས་པ་སོགས་ལྟར་བྱས་ན་མཆོག་ཡིན། བཤགས་པ་བྱས་པའི་
 མཇུག་ཏུ་སྒྲིག་པ་ལྟག་མེད་དུ་དག་སོང་སྟམ་བ་དང་། མི་དམིགས་པའི་རྒྱས་
 འདེབས་བྱས་ན་སྒྲིག་པ་འདག་ཆ་བས་ཆེ་གསུངས། སྒྲིག་པ་ལ་སྒྲུང་ཆུང་
 བྱེད་བ་དང་། འཇིགས་སྒྲགས་ནས་བསྐྱད་པ་གཉིས་ཀས་མི་པན་བར། རང་
 ཅག་ལས་དང་པོ་བས་བཤགས་པ་བྱེད་པ་འདི་རང་གནད་ཆེ་བས་སྐྱལ་བྱེད་
 ཀྱི་གཟུངས་ལས་གསུངས་པའི་སྒྲིག་པ་དག་པའི་རྟགས་གསལ་པོ་ཡང་ཡང་
 མ་བྱུང་བར་དུ་བཤགས་པ་ལྷགས་སྒྲག་ལ་རྒྱན་རིང་བ་བྱ་དགོས། སྒྲར་ཞུས་
 བ་བཞིན་གྲ་རྒྱུད་རྣམས་ཀྱིས་ཆོགས་ཆོས་རྩ་འབྲིམ་བ་དང་། ཐོས་བསམ་
 སློབ་གཉེར། རྟགས་གསལ་བྱུང་སྒྲོར་གཅིག་ཅོད་པ་ཚུན་ཆད་ཀྱང་བསགས་
 སྒྱུར་གི་དོན་དུ་བྱས་ན་སྒྲིག་སྒྱུར་དང་། ཆོགས་གསོག་ཏུ་འགྲོ། གསུང་རབ་
 ལ་དབྱེད་པ་བྱས་པ་དེ་དབྱེད་སྒྲོམ་ཡང་ཡིན་པས། སྒྲོམ་ཞེས་པ་ལོགས་སུ་
 བྲག་ཕྱག་ཏུ་ལུས་གནད་བཅའ་དགོས་པའི་ངེས་པ་མེད། དེ་ལྟ་མིན་བར་
 འབྱེད་པོགས་དོན་གཉེར་དང་། གཞན་ཆར་གཅོད་པའི་ཆེད་ཅམ་དུ་ཐོས་པ་
 བྱས་ན་ཆོས་སྤྱང་མི་འགྲོ། དེས་ན་ཅོད་པ་སོགས་ཀྱི་ཆེ་ཡང་སྤྱིར་རྒྱུ་ལ་
 དམ་བཅའ་བ་དེ་ཁོ་ནར་མི་བཟུང་བར། རང་རྒྱུད་ལ་སྤྱིར་རྒྱུ་བྱས་ཏེ་དེའི་
 སྟོང་དུ་རྟགས་བཀོད། དེས་མཆོན་ནས་རང་ཅག་རབ་བྱུང་རྣམས་ཀྱིས་ནམ་

རྒྱུན་ཆོས་བྱེད་བཞིན་པ་དེ་ཉིད་བསམ་པས་ཆོས་སུ་སྤྲུང་བ་ལས་ལྷག་པའི་
ཆོས་བྱེད་པར་ལོགས་སུ་འགོ་མི་དགོས། གཞན་གྱིས་པ་སྐྱེ་བོ་འདི་ག་ཏེན་པ་
དག་ནི་ལོགས་སུ་ཆོས་ལ་བརྩོན་དགོས་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་དགོ་བཅུ་ནི་གིས་
པ་ཚུན་ཆད་ཀྱིས་ཀྱང་ལག་ལེན་ལ་བཀའ། སྒྲིལ་བུ་འབྲིང་སོགས་སྤྱི་མ་
རྣམས་ཀྱང་ལས་འབྲས་ཀྱི་ལག་ལེན་འདི་རྒྱ་ཆེ་དུ་སོང་བ་ཡིན་ཞེས་བདག་
གི་སྒྲུ་མས་གསུངས། ལག་ལེན་ལ་འགོ་ལ་ལུགས་ཀྱང་ཤིག་ལྟ་བུ་གསོད་
པར་ཉེ་ནས་སེན་མོའི་སྤྱིང་དུ་བཞག་ཟེན་པ་ན་འང་འདི་མི་དུང་སྒྲུ་མ་ནས་སྤྱོད་
ལ། རྒྱུན་ཞིག་བཤའ་པར་ཚུམ་པ་ན་འང་དན་པས་སྤྱེ་ནས་མ་ཞོར་བར་བརྒྱང་
བས་མཆོན་ཏེ་སྤྲིག་པ་ཆུང་དུ་ནས་སྤྱོད་གང་ཐུབ་དང་། དགོ་བ་ཆུང་དུ་ནས་
བྲེ་གསོག་ལུལ་གསོག་བྱས་ཏེ་བསྐྱབ་དགོས། ཁ་ཅིག་གིས་སྤྲིག་པ་ཐོན་བུ་
བྱས་ཀྱང་བཤའས་པ་བྱ་ཆོག་པས་སྤྱོན་མེད་སྒྲུ་མ་ན། སྤྲིག་པ་དང་པོ་ནས་
མ་བྱས་པ་དང་། བྱས་ནས་བཤའས་པས་དག་པ་གཉིས་བྱུང་པར་ཤིན་ཏུ་
ཆེ་སྟེ། དང་པོ་ནས་རྒྱང་པ་མ་ཆག་པ་དང་། ཆག་ནས་འཆིང་སོགས་བྱས་
ཏེ་འགྱོར་བ་གཉིས་བྱུང་པར་ཆེ་བ་ལྟར། སྤྲིག་པ་བྱས་པ་རྣམས་སྤྱོད་སྤྱོད་མི་
དགོས་པ་ཅུམ་གྱི་བཤའས་སྤྱོད་ལུགས་དག་བྱས་ཏེ་སྤྱོད་ཐུབ་པ་བྱུང་ཡང་།
ས་ལམ་ཐོབ་པ་ལ་ཏ་ཅང་རྒྱང་ཐག་བསྐྱོང་བ་བསྐྱལ་པའི་ཡུན་ཅུམ་དུ་འགོར་
འགྲོ་བའི་གཞོན་ཆབས་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་འོང་།

དེ་ལྟར་བཤའ་པ་དེ་དག་ཞུས་པ་ན། སྤྲུང་ཆེ་འདི་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ་སྤྱི་
མ་དོན་གཉིར་གྱི་སྒོ་ཞར་བྱུང་ཅུམ་ལས་མེད་པ་ལ། ད་རེས་དལ་འགྱོར། མི་

རྟག་པ། ངན་སོང་གི་སྐྱུག་བསྐྱེད། སྐྱབས་འགོ་དང་ལས་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་སྐྱོར་
 རྣམས་ཐོས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། དཀྱི་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མའི་དོན་ཞིག་བསྐྱབ་དགོས་
 པ་འདུག་སྙམ་དུ་དེ་ཕྱིན་ཆད་ཕྱི་མ་དོན་གཉེར་གཙོ་བོ་དང་། ཆེ་འདིའི་སྤང་
 ་ལས་ཞར་བྱང་ཅམ་དུ་སོང་ན། སྐྱེས་བུ་ཆུང་དུའི་ལམ་རིམ་གྱི་རྟོགས་པའི་
 སྐྱེ་དང་པོ་སྐྱེས་པ་རེད། དེ་ལྟར་སྐྱེས་ཀྱང་ད་དུང་ཡང་ཡང་གོམས་པར་བྱ་
 དགོས་ཏེ། རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོས། འོན་ཀྱང་བརྟན་པར་བྱེད་དགོས་པས་
 དེ་བྱང་ནས་ཀྱང་འབད་དེ་སྤང་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དོ། །དེའི་
 ཕྱིར་ངས་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འདིར་རྟོགས་པའི་སྐྱེ་དང་པོ་ཆོས་གྲལ་འདི་
 རྣམས་སྐྱེ་འོང་བྱ་བའང་དེ་ཡིན་གསུངས། དེ་ནས་འབྲིང་དུ་སྐྱོས་ཏེ་བཤད་པ་
 མཛད། སྐྱོང་ཚུལ་མདོར་བསྟན་ལ། སྐྱོར་ཆོས་སྐྱོན་དུ་བཏང་། ལྷ་མ་སྐྱེ་བོར་
 བཞུགས་པ་ལ་གསོལ་འདེབས་བྱས་ནས། ལས་འབྲས་སྐྱེ་བྱེ་བྲག་རྣམས་ས་
 བཅད་བཀྲམ་སྟེ་བསམ། འཇུག་སྟོག་བྱ་བ་ནི་རྒྱན་གྱི་ལག་ལེན་ཡིན་པས་
 འདིར་དམིགས་པ་སྐྱོང་མི་དགོས། ཐུན་མཆོམས་སུ་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་
 གཞག་སྟོན་པའི་སྐྱོར་མདོ་མཛདས་སྐྱོན་དང་། ལས་བརྒྱ་པ། རྟོགས་བརྗོད་
 བརྒྱ་པ། དྲན་པ་ཉེར་གཞག་། འདུལ་བ་ལུང་སྟེ་བཞི་སོགས་ལ་ཡང་ནས་ཡང་
 དུ་མཛལ་དགོས་པ་སྤར་གོང་དུ་ཡང་མདོ་ཅམ་ཞུས་པ་ལྟར་ཡིན་གསུངས།

༥ ཉིན་བཅུ་བཞི་པར། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་གསུང་།
 ལུས་སྟོག་གཡོ་བ་ཆུ་ཡི་ཆུ་བྱར་བཞིན། །ཞེས་སོགས་སྟོློ་ག་གཉིས་འབྲེན་
 པར་མཛད་ནས་སྐྱོན་འགོ་ཀྱན་སྐྱོང་བཅོས་ཚུལ་མདོར་བསྟན་དང་། སྐྱོན་དུ་

རི་ལྟར་སོང་བའི་ས་བཅད་རྣམས་གསུངས་ཏེ། འཛིག་ཏེན་ཕྱི་མར་བདེ་བའི་
ཐབས་དངོས་ལས་འབྲས་ཀྱི་སྐོར་ལ་བསྐྱར་བཤམ་པ་ཡིན།
གཉིས་པ།

སྐྱེས་བུ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པར་སློབ་སྦྱང་བ་ལ་གཉིས།

ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་སློབ་སྦྱང་པ་དང་། ཐར་པར་བཟོད་པའི་ལམ་གྱི་
རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ལ།

ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་སློབ་སྦྱང་པ་གཉིས།

འཁོར་བ་སྤྱི་འཇུག་བསྐྱེད་པ་ལས་མ་པ་དང་། མོ་སོའི་སྤྱག་བསྐྱེད་པ་ལས་མ་
པའོ། །

འཁོར་བ་སྤྱི་འཇུག་བསྐྱེད་པ་ལས་མ་པ།

དེ་ཡང་སྐར་བཤམ་པའི་སྐྱེས་བུ་ཆུང་དུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་རིམ་ལ་
བཏེན་ནས་མི་དགེ་བཅུ་སྟོང་གི་ཁྲིམས་བསྐྱེད་ན་གནས་སྐབས་ངན་སོང་གི་
སྤྱག་བསྐྱེད་ལས་ཐར་ཏེ་བདེ་འགྲོར་སྤྱི་བ་ཞིག་འབྱུང་ཡང་། དེ་ཙམ་གྱིས་
མི་ཚོགས་སྟེ། དཔེར་ན་མི་ནག་ཅན་ལྷ་གཅིག་ནས་གསོད་རྒྱུར་ཐག་ཚོད་པ་

ཞིག་གཞན་གྱིས་ངོ་ཆེན་ཞུས་ཏེ། ཏྲ་ལྷག་ལ་ཐིགས་སོགས་ཉིན་བསྟར་གྱི་
 བྲིམས་གྱི་ཉེས་པ་རེ་ཞིག་ཡང་དུ་སོང་ཡང་། སྤྱགས་གསོད་རྒྱ་ལས་མ་ཐར་
 བ་བཞིན་དུ་འཁོར་བ་འདི་ལས་གཏན་ནས་ཐར་བ་ཞིག་མ་བྱུང་ན། སྦྱོང་
 འཇུག་ལས། བདེ་འགྲོར་ཡང་དང་ཡང་འོང་སྟེ། །བདེ་བ་མང་པོ་སྦྱང་སྦྱང་
 གྲང་། །ཞི་ནས་ངན་སོང་སྦྱག་བསྐྱེད་ནི། །ཡུན་རིང་མི་བཟད་ནམས་སྦྱང་།
 ཞེས་པ་ལྟར་ནམ་ཞིག་ལས་བཟང་པོའི་འཕེན་པ་བཟད་ནས་སྦྱར་ངན་སོང་དུ་
 འགྲོ་བར་ཐག་ཆོད་པ་ཡིན། དེས་ན་སྤྱི་ཆད་སྦྱག་བསྐྱེད་གྱི་རྒྱན་གཙོད་
 པ་ཞིག་འདོད་ན་འཁོར་བ་འདི་ལས་གཏན་ནས་ཐར་བ་ཞིག་བྱ་དགོས། དེ་
 ལ་སྦྱེས་བྱ་འབྲིང་གི་སྐབས་འདིར་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་སྒོ་བསྐྱེད་དགོས་
 པ་ཡིན་ལ། དེ་བསྐྱེད་ཚུལ་ལ། བདེན་བཞིའི་རང་བཞིན་དང་། ཉེན་འབྲེལ་
 ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་བསམ་པའི་སྒོ་ནས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་ཡོད། དེ་ལ་ཐར་
 པ་ཞེས་པ་ནི་བཅིངས་པ་ལས་གྲོལ་བ་སྟེ། དཔེར་ན་ཐག་པ་ལ་སོགས་པས་
 བསྐྱམས་པ་ལས་ཐར་བ་ན། དེ་ལས་ཐར་བ་ཞེས་ཟེར་བ་ལྟར་རང་རེ་ཐག་
 བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕྱང་པོའི་སྟེང་དུ་ལས་ཉིན་གྱི་ཐག་པས་བཅིངས་པ་ཡིན།
 བཅིང་ལྷགས་ནི། དེ་གཉིས་ཀྱི་དབང་གིས་ཁམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་འདོད་
 ཁམས་སོགས་ཁམས་གསུམ་དང་། འགྲོ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་རིགས་སྤྱག་
 གམ་ལམ་རྒྱད་ལྔ་དང་། སྦྱེ་གནས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་མངལ་སྦྱེས་སོགས་
 བཞི་ལ་ཕྱང་པོ་ཉིང་མཆོམས་སྦྱར་བ་ནི་བཅིངས་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་དེ་
 ལས་གྲོལ་བ་ནི་ཐར་པ་ཡིན། སྦྱིར་འཁོར་བ་ཞེས་པའི་དོན་སྤྲིད་ཅེ་ནས་

མནར་མེད་གྱི་བར་ལུས་སྤངས་ནས་འཁོར་བ་ལ་བྱེད། སྒོ་བ་གཉེར་མ་བྱས་
པ་ཆོས་འཁོར་བ་ཟེར་དུས་བྲིམ་དེ་འཁོར་བ་ཡིན་སྟེ་མ་པ་དང་། རིགས་དུག་
གི་གནས་དེ་འཁོར་བ་ཡིན་སྟེ་མ་པ་སྤྲས་བརྗོད་རིགས་ཅམ་དུ་
རུང་ཡང་དེ་འཁོར་བ་དངོས་མིན་ལ། མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་འཁོར་བར་
ཡང་ནས་ཡང་དུ་ཉིང་མཆམས་སྒྱུར་བའི་ཆ་སོགས་ལ་བཞེད་པ་ཡོད་ཀྱང་།
རྒྱལ་མཆོག་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོའི་སྒྲེ་
བའི་རྒྱན་གྱི་ཆ་ལ་བཞེད་པ་ལྟར་ལེགས། དེའི་ཕྱིར་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་
ཡང་སྤིད་དུ་ཉིང་མཆམས་སྒྱུར་བའི་རྒྱན་ཆད་པ་ན་འཁོར་བ་ལས་ཐར་བ་
ཡིན། དེ་ཡང་བཙོན་པ་བཙོན་ཁང་ལས་ཐར་བ་ལ་དེ་ལས་ཐར་འདོད་སྒྲེ་
དགོས། དེ་ལ་བཙོན་རྩའི་སྒྲོན་མ་བསམས་ན་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ། འཁོར་
བ་ལས་ཐར་འདོད་མེད་ན་ཐར་བའི་ཐབས་ལ་མི་བཙོན་ཞིང་། ཐར་འདོད་སྒྲེ་
བ་ལ། བཞི་བརྒྱ་བ་ལས། མཁས་པ་རྣམས་ལ་མཐོ་རིས་ཀྱང་། །དཔྱལ་བ་
དང་མཚུངས་འདིགས་བསྐྱེད་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འཁོར་བ་ལ་སྒྲོ་
ཤས་སྒྲེ་དགོས། དེ་ལ་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐལ་བསམ་དགོས།

དེ་བསམ་ཚུལ་ལ་བདེན་བཞིའི་སྒྲོ་ནས་དང་། རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་
བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བསམ་ཚུལ་གཉིས་གསུངས་པ་ལས། འདིར་དང་
པོའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་འཆད་ན། བཙོན་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཐོག་མར་ཡུལ་སྤྱ་
ར་རྒྱ་སིར་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་སྐབས་འཁོར་ལྡན་སྤེ་བཟང་པོ་ལ། དགོ་སྒྲོང་དག
།འདི་ནི་སྤྱག་བསྐལ་འཕགས་པའི་བདེན་པའོ། །འདི་ནི་ཀུན་འབྱུང་འཕགས་

པའི་བདེན་པའོ། །འདི་ནི་འགོག་པ་འཕགས་པའི་བདེན་པའོ། །འདི་ནི་ལམ་
 འཕགས་པའི་བདེན་པའོ། །ཞེས་སོགས་བདེན་བཞི་ལན་གསུམ་རྣམ་པ་བརྟུ་
 གཉིས་སུ་བཞུས་ཏེ་བསྐྱོར་བའི་བདེན་བཞིའི་ཚོས་འཁོར་གསུངས། བདེན་
 པ་ཞེས་པ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རི་ལྟར་གཟིགས་པ་བཞིན་བདེན་པས་
 བ་དེ་ལྟར་བརྗོད། དེ་ཡང་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཀུན་འབྱུང་སྟོན་དུ་
 གསུངས་དགོས་ཀྱང་། འདིར་བདེན་བཞིའི་གོ་རིམ་སྟོན་སྟེ་སྟུག་བསྐྱེད་
 བདེན་པ་སྟོན་དུ་གསུངས་པའི་གནད་ནི། རིམ་བཞིན་སྟུག་བསྐྱེད་ལ་ཡིད་
 འབྱུང་སྟེ་བའི་ཕྱིར་དང་པོར་སྟུག་བསྐྱེད་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་ཡིད་འབྱུང་མེད་
 པར་དེའི་རྒྱ་སྟོང་འདོད་མི་འབྱུང་བས་སོ། །བྲལ་བ་ལ་ཐོབ་འདོད་དང་པོར་
 སྟེས་ནས་དེའི་རྒྱར་ལམ་ལ་བརྩོན་པར་འབྱུར་བས་ན། འདི་གདུལ་བྱའི་
 ཉམས་ལེན་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་གསུངས་པས། འདི་བཞི་ནི་ཐར་འདོད་
 རྣམས་ཀྱིས་སྤང་སྤང་བྱ་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཞིག་ཡིན། དེ་ཡང་རྗེ་བཙུན་བྱམས་
 པས་རྒྱུད་སྤྲ་མ་ལས་སྟུག་བསྐྱེད་ཤེས་པར་བྱས་ནས་སྟུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་
 མེད་པར་བྱེད་དགོས་པ་སོགས་ཀྱི་དཔེས་གསུངས་ཏེ། བདེན་པའི་སྟུག་བསྐྱེད་
 ཀྱི་རྒྱ་ནི་སྤང་བྱ་ལ། །བདེར་གནས་ཐོབ་བྱ་སྟོན་ནི་བསྟོན་པར་བྱ་བ་ལྟར།
 །སྟུག་བསྐྱེད་རྒྱ་དང་དེ་འགོག་པ་དང་དེ་བཞིན་ལམ། །ཤེས་བྱ་སྤང་བྱ་རེག་
 པར་བྱ་ཞིང་བསྟོན་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན། རང་རེ་ནད་ཀྱིས་ན་
 བའི་སྐབས་དེའི་རྒྱ་ངོས་བཟུང་ནས། རྒྱ་དེ་གཙོད་པའི་ཕྱིར་སྟོན་བསྟོན་པ་
 བཞིན་ཡིན། འདི་སྟེ་པ་ཆེན་པོས་ཆུ་ལ་དཔེར་མཛད་དེ། ཐང་བདེ་བར་ཉལ་

བའི་ཆེ་འོག་རྩ་ཆུ་ཤོར་བ་དང་། དེ་གང་ནས་ཤོར་བ་དེ་ནས་བཀག་འདོད་
སྐྱེ་བ་བཞིན་ཡིན་པར་གསུངས། དེས་ན་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ནད་ལས་ཐར་བའི་
ཐབས་ལ་བཙོན་པ་ལ་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྩ་དང་བྲལ་འདོད་དགོས་ལ། དེ་སྐྱེ་
བ་ལ་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྩ་ཅད་གཙོད་པ་དགོས། དེ་འབྱུང་བ་ལ་སྐྱུག་བསྐྱེད་
གྱིས་མནར་བ་དེ་ཉིད་ཤེས་དགོས་ཏེ། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས། སྐྱུག་བདེན་ཉེས་
དམིགས་བསམས་ལ་མ་འབད་ན། །ཐར་པ་དོན་གཉེར་རི་བཞིན་མི་སྐྱེ་ཞིང་།
།ཀུན་འབྱུང་འཁོར་བའི་འཇུག་རིམ་མ་བསམས་ན། །འཁོར་བའི་རྩ་བ་གཙོད་
ཚུལ་མི་ཤེས་པས། །སྤིང་ལས་ངེས་འབྱུང་སྐྱོ་ཤས་བསྐྱེན་པ་དང་། །འཁོར་
བར་གང་གིས་བཅིངས་པ་ཤེས་པ་གཅེས། །ཞེས་གསུངས། བདེན་བཞི་རེ་
རེ་ལའང་རིམ་བཞིན་མི་རྟག་སྐྱུག་བསྐྱེད་སྟོང་པ་བདག་མེད་བཞི། རྩ་ཀུན་
འབྱུང་རྐྱེན་རབ་སྐྱེ་བཞི། འགོག་པ་ཞི་བ་བྱ་ཤོམ་ངེས་འབྱུང་བཞི། ལམ་
རིགས་པ་སྐྱབ་པ་ངེས་འབྱེན་བཞི་སྟེ་བྱུང་ཆོས་བཞི་བཞི་ཡོད། ཟག་བཅས་
ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལ་ཆོར་བ་བདེ་སྐྱུག་བཏང་སྟོམས་གསུམ་ལས། ཟག་
བཅས་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད་མ་གཏོགས་གཞན་གཉིས་ལ་སྐྱུག་
བསྐྱེད་ཡིན་པར་མི་ཤེས་ཏེ། སྐྱར་སྐྱགས་པ་ཞིག་གིས་ཁོ་རང་གི་བྱ་སྤྲང་
ནམས་ལ། བྱོད་ཆོ་སྐྱུག་པ་ལས་ང་རང་ལྟ་རིག་འཛིན་ཞིང་དུ་འགོ་ཆོག་ཆོག་
ཡིན་ཟེད། རྗེས་སུ་སྐྱགས་པ་དེ་ནད་གྱིས་ཐེབས་ཏེ་འཆི་ལ་ཉེ་བ་ན། བྱ་སྤྲང་
ཆོས་སྐྱགས་འཆང་ལགས་བྱེད་ལྟ་རིག་འཛིན་ཞིང་དུ་ཐེབས་ཆོག་ཆོག་རེད་
དེ། རེད་ཆོ་སྐྱུག་བྱས་པས། སྐྱགས་པ་ན་རེ། ང་ལ་སྤྲོད་པའི་དབང་མེད་པ་མ་

གཏོགས་དབང་ཞིག་ཡོད་ན་ལྟ་རིག་འཛིན་ཞིང་དུ་འགྲོ་བ་ལས་བྱེད་རྣམས་
 དང་མཉམ་དུ་སྡོད་རྒྱ་བྱུང་བ་རང་དགའ་བེར་བ་ལྟར་དང་། ཨ་ཙ་ར་མ་རྒྱའི་
 གཏམ་རྒྱུད་ལྟར་རང་ཅག་གིས་འཁོར་བ་ལ་སྦྱིད་པོ་འདུག་སྟམ་ནས་ཆགས་
 བ་ལས་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་མི་ཤེས། སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཀྱན་
 འབྱུང་བ་དེན་པ་ཡིན་པར་ཤེས་ནས་སྤང་དགོས།

ཀྱན་འབྱུང་ལ་ལས་ཀྱི་ཀྱན་འབྱུང་དང་ཉོན་མོངས་པའི་ཀྱན་འབྱུང་
 གཉིས་ཡོད། སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་བའི་འབྲས་བྱའི་ཆ་ནི་འགོག་བདེན་དང་།
 འགོག་བདེན་དེ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་ཆ་དེ་ལས་བདེན་ཡིན།
 འགོག་བདེན་ཐོབ་པ་ལ་ལས་བདེན་ཉམས་སུ་སྒྲངས་ནས་ཐོབ་དགོས། དེས་
 ན་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཤེས་པར་བྱ་བ་ལ་ལས་རིམ་ཆེན་མོ་ལས་གསུངས་པའི་སྤྱུག་
 བསྐྱེད་བརྒྱུད་དང་། རྒྱག་དང་། གསུམ་བསམ་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པ་ལས།
 བརྒྱུད་མིའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་དུ་བསྐྱུས། གསུམ་བྲལ་བ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་
 དུ་བསྐྱུས་ཏེ། འདིར་འཁོར་བ་སྦྱིའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་བསམ་པ་ལ་ས་བཅད་རྒྱག་
 ལས། དང་པོ་ངེས་པ་མེད་པའི་ཉེས་པ་ནི། རེ་ཞིག་བདེ་འགྲོར་སྦྱེས་ཀྱང་།
 འཁོར་བ་འདིར་སྦྱེ་བ་ཞིག་སྒྲངས་ཕྱིན་ཆད་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཁོ་ན་ལས་མ་འདས་
 ཏེ། འཁོར་བའི་བདེ་སྦྱིད་ལ་ཡོད་བཟོན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་
 ཆེ་སྤྱི་ལ་མཆོན་ན། དག་གཉིས་པ་མ་སོགས་གོ་ལྡོག་སྟེ་འགྱུར་ནས་འགྲོ་
 བ། སྤར་མི་ཆང་ཞིག་གི་པ་ཀན་དེས་རྟག་ཏུ་ཁང་རྒྱབ་ཀྱི་རྫིང་གི་ཉ་ཐོས་
 བ་ལས། ཁོ་ཤི་ནས་དེའི་ཁང་རྒྱབ་ཀྱི་རྫིང་དུ་ཉར་སྦྱེས་ལ། མ་དེ་བྲིམ་ལ་

ཆགས་པས་མི་ཚང་དེ་གའི་བྲིས་སྒྲིམ་ཞིང་། རྒྱུ་མ་ལ་བྱི་བྱས་པའི་དགྲ་
 བསད་པ་རྒྱུ་མ་ལ་ཆགས་པའི་དབང་གིས་དེའི་བྱར་སྒྲིམ་ནས་ཡོད་པ་
 ལས། བྲིས་པ་དེའི་བྱས་པ་ཉ་ལ་སྒྲིམ་པ་དེ་བཟུང་ནས་བསད་དེ། དེའི་ཤ་བ་
 བའི་ཆོ། མའི་སྒྲི་བ་བྲི་དེས་ཉ་རུས་བ་བ་ན་བྱ་དེས་བརྟུང་བ་དང་། དགྲའི་སྒྲི་
 བ་བྱ་རྒྱུ་དེ་པང་དུ་ཁུར་བ་གཟེགས་ནས་ཤུ་རིའི་བྱས། ས་ཤ་བ་ཞིང་མ་ལ་
 འཆོག་། བསད་པའི་དགྲ་པོ་པང་དུ་ཁུར། རྒྱུ་མས་སྒྲི་ཡི་རུས་པ་འཆལ། འ
 འཁོར་བའི་ཆོས་ལ་གད་མོ་བྲོ། ཁྱེས་གསུངས། དེར་མ་བད་བཤེས་སྒྲིངས་
 ལས། ས་ནི་བྱ་ཉིད་མ་ནི་རྒྱུ་མ་ཉིད། སྒྲི་པོ་དགྲར་གྱུར་པ་ཡང་བཤེས་ཉིད་
 དང་། བརྒྲེག་པ་ཉིད་དུ་མཆི་བས་དེ་སྦྲད་དུ། འཁོར་བ་དག་ན་དེས་པ་འགའ་
 མ་མཆིས། ཁྱེས་གསུངས་པ་བཞིན། རང་དེས་དགྲ་གཉེན་སོགས་ཉྱག་
 པར་དེ་ཉིད་དུ་དེས་པ་བཞིན་བྱེད་མོད་ཀྱང་དེས་པ་མེད། ཆེ་འདིའི་ཆེ་སྟོད་
 ཆེ་སྦྲད་ལའང་གཉེན་དགྲར་འགྱུར་བ་དང་། དགྲ་གཉེན་དུ་འགྱུར་བ་སོགས་
 དང་། ལྷག་དབུལ་ཡང་དགས་འཕྲོག་པ་སོགས་ཀྱིས་ཁ་སང་གི་ལྷག་པོ་དེ་དེ་
 རིང་སྦྲང་པོར་འགྱུར་བ་སོགས་མཐོང་ཆོས་སུ་ཡོད་པ་བཞིན་སྐད་ཅིག་སྐད་
 ཅིག་ལ་འགྱུར་འགྲོ། བྲིམ་བདག་དཔལ་སྒྲིམ་གྱི་རབས་རྒྱས་པར་གསུངས་
 ནས། བྱད་མེད་ཅིག་གི་རོ་ལ་འཁོར་བའི་སྒྲུལ་དང་། ཞིང་ཆེན་པོ་ཞིག་སྟོག་
 ཆགས་མང་པོས་བ་བ། མི་གཅིག་ལ་གཤེན་རྗེའི་སྒྲིམ་བྱ་མགོ་བརྟན་མི་
 འདྲ་བ་མང་པོས་བརྟེན་བ། རྒྱ་སྒྲིན་གྱི་རུས་སྒྲོམ་རི་རྒྱུད་ཅམ་ཉི་མའང་སྒྲིབ་
 ཐུབ་པ་ཞིག་རྣམས་མཐོང་བ་ལས། མྱོད་ལ་བྱས། དང་པོ་ནི་རང་གི་ལུས་ལ་

ཆགས་པ་བྱད་མེད་ཅིག་གི་སྐྱེ་བ་དང་། གཉིས་པ་ནི་དགོ་འདུན་གྱི་ཤིང་ལ་
 བག་མེད་དུ་སྐྱེད་པ་དང་། གསུམ་པ་ནི་རྩོན་པ་ཞིག་གི་སྐྱེ་བ་དང་། བཞི་པ་ནི་
 དཔལ་སྐྱེས་རང་གི་སྐྱེ་བ་སྤྲ་མའི་རུས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྤར་རྒྱལ་པོ་ཞིག་
 ལ་སྒོན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་མི་ནག་ཅན་ཞིག་ཞལ་སྟེ་རི་ལྷོ་གཙོང་རིས་པར་
 རྒྱལ་པོ་མིག་མང་རྩེ་བ་ལ་ཡེངས་ནས་ཡོད་པས་བྲིམས་ལུགས་ལྷོ་ཆོད་
 ཅིག་ཅེས་པའི་གཏམ་ཞིག་ཞོར་བས། དེའི་རྒྱུན་གྱིས་མི་ཞིག་བསད། སྤར་
 མིག་མང་ཟེན་ནས་རྒྱལ་པོས་དེ་རི་ལྷོ་གཙོང་རིས་པ་ན། སྒོན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་
 བསད་ཟེན་ཚུལ་བརྗོད་པར། རྒྱལ་པོ་ཤིན་ཏུ་འགྲོད་པ་སྐྱེས་ཀྱང་། མི་ནག་
 ཅན་དེ་བསད་པའི་སྤྱིག་པས་ཆུ་སྤོར་དུ་སྐྱེས་ནས་ཡུན་རིང་སོང་། རྣམ་ཞིག་
 ར་ཁོའི་ཁར་རྒྱ་མཚོར་བྱ་གཞིངས་ཀྱིས་བགྲོད་པའི་ཆོང་པ་འགའ་ཞིག་སྟེ་བ་
 ཏུ་ཉེ་བ་ན། ཆོང་པ་རྣམས་སྐྱག་ནས་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་འགོ་བྱས་པའི་
 སྤྱ་ཆུ་སྤོར་དེས་ཐོས་པས་ཁ་བཙུམ་སྟེ་སྟོགས་གིར་ཤི་བ། དེའི་རྩི་རྒྱ་མཚོའི་
 སྤྱ་རྣམས་ཀྱིས་མཚོ་ཁ་དེར་བསྐྱལ་བར་གསུངས་ལ། དེ་ལྷོ་དང་པོར་རྒྱལ་
 པོར་སྐྱེས། དེ་ནས་ཆུ་སྤོར་དུ་བྱུར། ཡང་མིར་བྱུར་བ་སྟེ་དེས་པ་མེད་ལུགས་
 དེ་ལྷོ་ཡིན།

གཉིས་པ་རྩོམས་པ་མེད་པའི་ཉེས་པ་ནི། བྱེ་མ་ལེབ་གཟུགས་དང་། རི་
 དྲགས་སྐྱ་དང་། བྱང་བ་རི་དང་། སྤང་ཆེན་རེག་བྱ་ལ་ཆགས་པས་བྱང་བ་ལྷོ་
 འཁོར་བའི་བདེ་སྐྱིད་འདི་ནི་ལན་ལྔ་འཁྱུང་བ་བཞིན་རི་ཅམ་བྱང་ནའང་
 རྩོམས་པ་མེད་པ། དཔེར་ན། དཔལ་སྤང་གང་དོ་ཅམ་ལས་མེད་པ་ཞིག་ལ།

སྤང་བཅུ་ཙམ་བྱུང་ན་བསམ། དེ་བྱུང་བའི་ཆེ་ན། ཡང་བརྒྱ་བྱུང་ན་བསམ།
དེ་བྱུང་ན་སྟོང་བྱུང་ན་བསམས་ནས་རི་ཙམ་བྱུང་ཡང་མི་ངོམས། མདོ་རྒྱ་
ཆེར་རོལ་བ་ལས་ཀྱང་། རྒྱལ་པོ་ལྷ་ཡི་འདོད་པ་གང་ཡིན་དང་། །མི་ཡི་
འདོད་པ་བཟང་པོ་གང་ཡིན་པ། །འདོད་པ་དེ་དག་མི་གཅིག་གིས་ཐོབ་ཀྱང་།
།དེས་ཀྱང་མི་ཆོག་དེས་ཀྱང་ཡང་འཆོལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལྷ་མིའི་
བདེ་སྦྱིད་ལྷ་བྱ་ལ་མཆོན་ན། རྒྱལ་པོ་ང་ལས་རུས་སྦྱིང་བཞི་ལྷ་གནས་དང་
བཅས་པར་དབང་བ་བྱུང་ཡང་མ་ངོམས་པར། མཐར་བསོད་ནམས་ཟད་
ནས་འཇམ་སྦྱིང་འདིར་མར་ལྷུངས་པའི་སྐབས་ཁ་ཆེམས་བཞག་པ་བཞིན་
འདོད་པས་མི་ངོམས་པ་ལས་སྒྲིན་ཆེ་བ་མེད། དེ་བཞིན་དུ་ཡུལ་གཅིག་ལ་
དབང་ན་ཡུལ་གཉིས་ལ་དབང་བྱེད་དུ་ཡོད་ན་སྙམ་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རི་
ཙམ་ལ་དབང་བྱུང་ཡོད་ཀྱང་མི་ངོམས་ཤིང་། རི་ཙམ་གྱི་དཔལ་འབྱོར་ཞིག་
བྱུང་ཡང་ད་དུང་བྱུང་ན་བསམས་ནས་དེའི་དོན་དུ་ངལ་རྩལ་ཆེན་པོས་འབད་
སྐབ་བྱེད་དགོས་པ་འོང་། ཆོག་ཤེས་མེད་ན་ནོར་ལོངས་སྦྱོད་རི་འབྲུ་ཞིག་
འཇོམས་ཀྱང་སྤང་པོ་དང་བྱེད་མེད་དེ། སྒྲིན་རྒྱ་གར་ན་དབུལ་པོ་དེས་པས་
ནོར་བྱ་རིན་ཐང་བལ་བ་ཞིག་རྟེན་པ་སྤུ་དབུལ་བ་དེ་ལ་སྦྱོད་དགོས་ཞེས་
རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་ལ་སྤུལ་ནས་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ཆོག་ཤེས་མེད་པས་དབུལ་
ཤོས་ཡིན་ཞུས་ཚུལ། ནོར་རྩས་མེད་ཀྱང་ཆོག་ཤེས་ཡོད་ན་དེ་ལྷག་པོ་ཡིན་
ཏེ། བཤེས་སྦྱིང་ལས། ཀུན་དུ་ཆོག་ཤེས་མཛོད་ཅིག་ཆོག་མཁྱེན་ན། །ནོར་
མི་བདོག་ཀྱང་ཡང་དག་འབྱོར་པ་ལགས། །ཞེས་དང་། འབྲོ་མགོན་གཙང་པ་

ཀྱུ་རས་པས། ཚོག་ཤེས་ཅན་གྱི་སྒོ་ཁང་ན། །སྤྱག་པོ་སྒོ་ཉལ་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་
དེ། །འདོད་པ་ཅན་གྱིས་མ་ཚོར་བར་ཡོད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
ཚོག་ཤེས་མ་བྱུང་ན་ངོམས་པའི་མཐའ་མེད། དེས་ན་ཚོག་ཤེས་དང་ངོམས་
པ་མེད་པ་འདི་སྒྲིན་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ཡིན་གསུངས།

གསུམ་པ་ལུས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་འདོར་བའི་ཉེས་པ་ནི། ལུས་ངི་ལྟར་
སྒྲངས་ཀྱང་ཡིད་བརྟན་མེད་དེ། བཤེས་སྒྲིངས་ལས། ལྷ་ཡུལ་འདོད་བདེ་ཤིན་
ཏུ་ཆེན་པོ་དང་། །ཆངས་ཉིད་ཆགས་བྲལ་བདེ་བ་ཐོབ་ནས་སྤྱར། །མནར་མེད་
མེ་ཡི་བྱད་ཤིང་གྱུར་པ་ཡིས། །སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱིན་མི་འཆད་པ་བསྐྱེན་འཆལ་
ལོ། །ཉི་མ་ལྷ་བའི་ཉིད་ཐོབ་རང་ལུས་ཀྱི། །འོད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དག་སྤང་
བྱས་ཏེ། །སྤྱར་ཡང་ཐུན་ནག་སྤྱག་ཏུ་བྱིན་གྱུར་ནས། །རང་གི་ལག་པ་བརྒྱུང་
བའང་མི་མཐོང་འགྱུར། །ཞེས་སྒྲིན་ཆད་ཆངས་པ་དང་བརྒྱ་བྱིན་སོགས་ཀྱི་
ལུས་གྲངས་མེད་པ་སྒྲངས་ཀྱང་དོན་གང་ཡང་མ་བྱུང་ལ། སྤྱར་ཡང་མནར་
མེད་སོགས་དང་། ཡང་བྲན་སོགས་སྤྱ་སྒྲིས་པ་དང་། སྐབས་སྐབས་སྤྱ་ཉི་
མ་དང་ལྷ་བའི་ལྟར་སྤྱ་སྒྲིས་ཏེ་ལུས་ཀྱི་འོད་ཀྱིས་སྒྲིང་བཞི་གསལ་བར་བྱས་
ཀྱང་། དེ་ནས་ཤི་འཕོས་ཏེ་སྒྲིང་བར་གྱི་ཐུན་ནག་ཏུ་སྤྱ་སྒྲིས་ཏེ་རང་གི་ལག་པ་
བརྒྱུང་བསྐྱེད་ཅུ་མ་ཡང་མི་མཐོང་བར་གསུངས་པ་དང་། སྤྱར་ལྷ་མིའི་ལོངས་
སྤྱོད་ཀྱང་འདི་ཡོད་མ་སྤྱོད་ཞེས་ཟེར་བུ་མེད་པ་ལྟ་བུ་གང་ཡང་ལོངས་སྤྱོད་
སྤྱོད་ཡང་ཡིད་བརྟན་མེད་དེ། སྒྲིན་ཆད་ལྷ་ཡུལ་དུ་སྤྱ་སྒྲིས་ནས་གདན་དུ་དོ་རྗེ་
པ་ལམ་སོགས་བཏིང་། །ཁང་པ་ཡང་རིན་པོ་ཆེ་འབའ་ཞིག་ལས་གྲུབ་པ་ལ་

ལན་མང་པོར་ལོངས་སྤྱད་ཀྱང་། ད་ལྟ་ཀོམ་གདན་སོགས་ལས་མི་འདུག་
པ་འདི་བཞིན་ཡིན་ལ། བརྒྱ་གྲིན་དུ་སྒྲིལ་ཀྱང་སྤྲོད་དབུལ་པོར་གྱུར་ན་བརྒྱ་
གྲིན་དུ་སྒྲིལ་བ་དེས་མ་པན་བ་ཡིན། གཞན་ཡང་། མཐོ་རིས་བུ་མོའི་རུ་མ་
ཤེད་བ་ལ། །རེག་པས་བདེ་བ་ཡུན་རིང་སྤྱོད་ནས་སྤྲོད། །དཔུལ་བར་འཐག་
གཙོད་དབང་པོའི་འཕུལ་འཁོར་གྱི། །རེག་བ་ཞིན་རུ་མི་བཟད་བསྟེན་འཆའ་
ལོ། །ཞེས་སོགས་ལྟར་སྟོན་ཆད་ལྟ་ཡུལ་དུ་སྒྲིལ་ཏེ་ལྟའི་བུ་མོ་རྣམས་དང་
མཉམ་དུ་བདེ་བ་ཡུན་རིང་སྤྱོད་ནས། དེ་ལས་ཆེ་འཕོས་ཏེ་དཔུལ་བར་སྒྲིལ་
ནས་ལས་མཁན་འདིགས་སུ་རུང་བས་མཐའ་བསྐྱོར་ཏེ་སྤྲུག་བསྐྱེལ་སྤྱོད་
བ་དང་། ལྟའི་འཆི་མེད་གྱི་བདུད་རྩི་ལ་སྤྱད་སྤྱད་ཀྱང་། དེ་ལས་འཕོས་ཏེ་
དཔུལ་བའི་བྲོ་ཆུ་ཁོལ་མ་འཐུང་སར་སྒྲེ་དགོས་ཚུ་ལ། སྟོན་ཆད་འཁོར་ལོས་
བསྐྱར་རྒྱལ་སོགས་བྱས་ནས་འབངས་མི་བྲིམ་འབུམ་སྤྲག་མང་པོ་དང་
རྒྱལ་སྤིང་སྤྱོད་བདུན་སོགས་ལ་དབང་བསྐྱར་ཡང་། ད་ལྟ་དེ་སྐབས་ཀྱི་ལག་
རྩིས་པན་ཐོགས་བ་གང་ཡང་སྟོན་རྒྱ་མེད་ཅིང་། ད་དུང་སྤྲོད་ཞུས་བ་ལྟར་
འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་བ་གོང་འཕེལ་དུ་སོང་ནས་ངོམས་བ་མེད་པར་དེའི་
དོན་དུ་སྤྲིག་བ་བསགས་ནས་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བས་ཉེས་དམིགས་དེ་ལྟར་
ཡོད། བདག་གི་སྐྱབས་མགོན་ལྷ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། སྤྲོད་སྤྲོད་མ་ཞིག་
འདའ་ཁར་གཞན་གཅིག་གིས་ཞལ་ཆེམས་ཞུས་པར། འཁོར་བའི་བྱ་བ་ལ་
སྤྱོད་པོ་མེད་ཅེས་བ་ལན་མང་པོ་བསྐྱར་ཏེ་གསུངས་པའི་ལོ་རྒྱུས་གསུང་
གིན་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་རང་རེ་ཡང་འཁོར་བ་འདིར་ལུས་རི་འདྲ་ཞིག་སྤངས་

ཉེ་དཔལ་འབྱོར་ལོངས་སྤྱོད་བཟང་པོ་རི་ཙམ་ཐོབ་ཀྱང་དེ་སྒོན་ནང་བཞིན་
 ལས་སྤྱོད་པོ་གང་ཡང་མི་འབྱུང་། སྤར་རང་ཅག་འཁོར་བསྐྱར་གྱི་རྒྱལ་པོར་
 སྤྱིས་སྐྱབས་གྱི་ལྷམ་གཅིག་ཕུ་ལའང་འཇིག་རྟེན་འདིའི་འབྱོར་པ་ཐམས་ཅད་
 གྱིས་རིན་ཐང་མི་ཆོད་པ་ཙམ་གྱོན་སྤྱོད་བ་མང་པོ་བྱུང་ཡང་མ་པན། རྒྱལ་པོ་
 དང་དབུལ་པོ་གཉིས་ཀྱང་བར་དོའི་འཕྲང་འགྲིམ་པའི་ཆེ་བཟང་ངན་མི་འབྱུང་
 བར་འདྲ་མཉམ་ཡིན། དེས་ན་སྤྱན་སྤྱོད་བའི་ཞལ་ནས། རྩོ་པོ་སྒོན་པ་ཐོག་མ་
 མེད་པ་ནས་ཅི་འདྲའི་ལུས་ཤིག་སྤངས་པ་ལ། ད་རེས་བཞིན་དུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་
 ཆོས་བྱེད་མ་སྤྱོད་བས་འབྱུང་དགོས། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་གཟབ་དགོས་
 གསུངས།

བཞི་པ་ཡང་ཡང་ཉིང་མཆམས་སྤྱོད་བའི་ཉེས་པ་ནི། བཤེས་སྤྱོདས་
 ལས། མ་ཡི་ཐུག་མཐའ་རྒྱ་ཤུག་ཆི་གྱུ་ཙམ། །རི་ལུས་བགྲངས་ཀྱང་ས་ཡིས་
 ལང་མི་འབྱུར། །ཅེས་དང་། སྤྱང་ན་བསལ་བ་ལས་ཀྱང་། ཡང་དང་ཡང་དུ་
 དམུལ་བ་ན། །ཟངས་ཁྱེན་བསྐྱོལ་བ་གང་འབྱུངས་པ། །རྒྱ་མཆོའི་ནང་གི་ཚུ་
 ལ་ཡང་། །དེ་ཡི་ཆོད་ཙམ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྒོན་ཆད་
 དམུལ་བར་སྤྱིས་ནས། ཟངས་ཁྱེན་ཁོལ་མ་འབྱུང་བའང་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོའི་
 ཚུ་ལས་མང་ཙམ་བརྟུང་བེན་ཀྱང་། ད་དུང་འཁོར་བའི་སྤྱི་རྒྱུན་གཅོད་ཐུབ་
 པ་ཞིག་མ་བྱུང་ན། དེ་ལས་ཀྱང་ལྷག་ཙམ་འབྱུང་དགོས་པར་འབྱུར་བ་དང་།
 ཁྱི་དང་ཕག་ཏུ་གྱུར་པ་ན། །མི་གཙང་བ་ནི་གང་ཐོས་པ། །རི་ཡི་རྒྱལ་པོ་ལྷན་
 པོ་ཡི། །ཆོད་ལས་ཤིན་ཏུ་ལྷག་པར་འབྱུར། །ཞེས་སྒོན་ཆད་ཁྱི་དང་ཕག་ཏུ་

གྱུར་ནས་མི་གཙང་བ་ཐོས་པ་ཡང་རི་རབ་ལས་ཆེ་ཙམ་ཞིག་བྱ་སྤྲང་མོད།
སྤྱན་ཆད་ཀྱང་འཁོར་བའི་སྤྱི་མཐའ་གཙོད་མ་བྱུང་ན། དེ་ལས་ཀྱང་ལྷག་ཙམ་
བྱ་དགོས་པ་དང་། མཛེའ་བཞེས་རབ་ཏུ་བྲལ་བ་ཡིས། །འཁོར་བའི་གནས་
སྤྱ་གང་དུས་ལ། །མིག་གི་མཆི་མའི་ཐིགས་པ་ཡི། །སྒོད་དུ་རྒྱ་མཚོ་འང་རུང་
མ་ཡིན། །ཞེས་སྤྱན་ཆད་པ་མ་བུ་སྤྱན་སོགས་དང་བྲལ་ནས་དུས་པའི་མཆི་
མ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལས་ཀྱང་ལྷག་ལ། ད་དུང་ཡང་འཁོར་བའི་སྤྱི་མཐའ་ཆོད་
པ་ཞིག་མ་བྱུང་ན། དེ་ལས་མང་བ་ཞིག་དུ་རྒྱ་བསྐྱེད་ཡོད། བན་ཚུན་དག་
ཏུ་ཚོད་པའི་སྤྱིར། །མགོ་བོ་བཅད་པ་གང་ཡིན་ལ། །སྤྲངས་ན་དེ་ལྟར་མཐོ་བ་
ནི། །ཆངས་པའི་འཛིག་ཏེན་ལས་ཀྱང་ཐལ། །ཞེས་སྤྱན་ཆད་འཐབ་མོ་བྲས་
ཏེ། དབྱས་རང་གི་མགོ་བོ་བཅད་པ་སྤྲངས་ན་རི་རབ་ལས་ཀྱང་མཐོ་ལ། སྤྱི་
ནས་ཀྱང་འཁོར་བའི་སྤྱི་རྒྱན་འདི་གཙོད་མ་བྱུང་སྤྱན་སྤྱ་མ་བས་ལྷག་པ་
ཞིག་གཙོད་ངེས། སྤྱན་བྱུར་གྱུར་ཅིང་རབ་བཀྲེས་པས། །ས་ལུང་ཐོས་པ་
གང་ཡིན་ལ། །འོ་མའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་དུ། །དེ་ཡིས་བཀང་ན་ཤིན་ཏུ་འགོང་
། །ཞེས་པ་ལྟར་རང་ཅག་འདམ་རྩལ་གྱི་སྤྱན་བྱུར་སྐྱེས་ཏེ་མི་གཙང་ས་ལུང་
ཐོས་པ་མཐའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་སྒོད་དུ་བསགས་ཀྱང་མི་ཤོང་བའི་ཆོད་ཙམ་
ཐོས་ཟིན་ལ། ད་དུང་འཁོར་བ་ལས་མ་ཐར་ན་དེ་བས་མང་ཙམ་བྱ་དགོས་པ་
དང་། ལྷ་སྤྱུང་གིས། །རེ་རེས་རྒྱ་མཚོ་བཞི་བས་ལྷག་པ་ཡི། །འོ་མ་འཐུངས་ཏེ་
ད་དུང་སོ་སོ་ཡི། །སྤྱི་བོའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་འཁོར་བ་པས། །དེ་བས་ཆེས་
མང་ཉིད་ཅིག་བརྟུང་འཆལ་ལོ། །ཞེས་པ་ལྟར་སྤྱན་ཆད་འཁོར་བ་འདིར་ལུས་

ཡང་ཡང་སྒྲངས་ཏེ་མའི་རྒྱ་ཞོ་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོ་བཞི་བས་ལྷག་ཅམ་བཏུང་བེན་
 ཅིང་། ད་ཏུང་འཁོར་བའི་སྐྱེ་བ་བསྒྲིག་ཐུབ་པ་ཞིག་མ་བྱུང་ན། དེ་ལས་ཆེས་
 མང་བ་ཞིག་འཐུང་དགོས། སྒྲར་སྐྱེས་བུ་ཆུང་དུ་འོས་བས་བསམས་པ་ལྟར་
 འཆི་བ་ཐེངས་རེ་དང་ངན་སོང་དུ་སྐྱེས་པ་ལན་རེ་ལའང་སྐྱག་བསྐྱེད་དང་
 འཇིགས་པ་དེ་ལྟར་ཡོད་ན། སྒྲར་དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱེ་ཞི་སོགས་གངས་མེད་སྤྱོད་
 དེས་ལ་སྐྱག་བསྐྱེད་དང་འཇིགས་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ལྟ་ཅི་སྒོས། དེད་ཆོས་ད་
 ལྟ་མཐོང་ནའང་སྐྱག་པ་སྐྱེ་བའི་སྒྲིག་པ་རྩ་ཅན་གྱི་ལུས་སྒྲངས་པའང་སྐྱངས་
 ན་རེ་རབ་དང་མཉམ་པ་ཅམ་དུ་ཡོད་ལ། སྒྲན་ཆད་ཀྱང་འཁོར་བ་འདིའི་སྐྱེ་
 རྒྱན་ཆོད་པ་ཞིག་བྱ་མ་རྒྱས་ཆོ། སྒྲིག་པ་རྩ་ཅན་གྱི་སྐྱེ་བའང་དེ་ལས་མང་
 ཅམ་པ་ཞིག་ལེན་དེས་གསུངས།

ལྷ་པ་ཡང་ཡང་མཐོ་དམན་དུ་འགྱུར་བའི་ཉེས་པ་ནི། འདུལ་བ་ལྷང་
 ལས། བསགས་པ་ཀྱན་གྱི་མཐའ་འཇོག་ཅིང་། །མཐོན་པོ་རྣམས་ཀྱི་མཐའ་
 ལྷང་འགྱུར། །ཐུང་པའི་མཐའ་ནི་འབྲལ་བ་སྟེ། །གསོན་པའི་མཐའ་ནི་འཆི་བ་
 ཡིན། །ཞེས་ཀོར་རྫས་བསགས་པའི་མཐའ་འཇོག་པ་དང་། མཐོན་པོའི་མཐའ་
 ལྷང་བ། འདུས་པའི་མཐའ་འབྲལ་བ། སྐྱེས་པའི་མཐའ་འཆི་བ་སྟེ་འདུས་བྱས་
 གྱི་མཐའ་བཞིར་གསུངས་པ་ལྟར་འཁོར་བའི་ཐུན་ཆོགས་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་
 ཐོབ་ཀྱང་མཐའ་རྒྱད་པས་མ་བསྐྱས་པ་མེད་པས་ན། དགོ་བཤེས་གསང་ཐུ་
 བས། འཁོར་བ་འདིར་གན་བུ་མང་པོ་ཞིག་བྱེད་དགོས་པ་འདི་ཉམས་ལ་
 རེ་མ་བབས། ཞེས་གསུངས་པ་རེད། དེར་མ་བཟད་ཚོལ་བ་དུ་མས་བསྐྱབས་

བསྐྱབས་པའི་གནས་ཁང་འབྱོར་བ་སོགས་ཀྱང་། ཡང་ན་དགུས་འཕྲོག་
གཤམ། ཡང་ན་བདག་པོ་རང་ཉིད་ཤི་བ་ལྟ་བུ་བྱུང་སྟེ་མཐའ་མི་འཁྲོལ། རང་རེ་
ཟླ་སྟོབ་སོགས་ད་ལྟ་མཉམ་དུ་འཛོམས་པ་འདི་ནམས་ཀྱང་ལོ་ཁ་ཤས་ཤིག་
སོང་མཆམས་ནས་ངེས་པར་འབྲལ་ཏེ་འགོ། རྒྱལ་མཆོག་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་
མཆོས། མཐོ་བ་ཉིད་ཀྱང་མི་རིང་དུས་སུ་རྒྱུ་རྒྱུ་པས་བསྐྱུན་འོས་བྱན་དུ་འབྱུང་།
ཁེས་དང་། བཤེས་སྤྲིངས་ལས། བརྒྱ་བྱིན་འཇིག་རྟེན་མཆོད་འོས་བྱུར་ནས་
ནི། །ལས་ཀྱི་དབང་གིས་བྱིར་ཡང་ས་སྟོང་ལྷུང་། །འཁོར་ལོས་སྐྱར་བ་ཉིད་དུ་
བྱུར་ནས་ཀྱང་། །འཁོར་བ་དག་ཏུ་ཡང་བྱན་ཉིད་དུ་འབྱུང་། །ཁེས་གསུངས་པ་
ལྟར་མཐོ་བ་ལ་ཆངས་པ་བརྒྱ་བྱིན་སོགས་ཀྱང་དེ་ལྟར་འབྱུང་། དམའ་བ་ལ་
རང་རེ་འཇིག་རྟེན་འདིའི་ཐོབ་གོ་ས་བྱུང་བ་སོགས་ལའང་སྟོང་པོ་མེད་དེ། རྗེ་
ཀྱང་ཐང་པས། མིང་གོ་ས་སྐྱམ་པོའི་ཤིང་སྟོང་ལ། །རྗེ་མཐོ་རྗེ་མཐོར་འཇིག་
ཆེས་ན། །སྤ་ས་ནས་ཆག་པ་ཨ་ཅ་མ། །རྟེན་པ་རུ་བསྐྱད་ན་ཆོག་པ་ལ། །ཁེས་
པ་ལྟར་ཆེ་སྤྲི་མ་བད། ཆེ་འདིར་ཡང་ཡིད་བརྟན་མེད་པར་རྒྱལ་པོ་བཙོན་
ཁང་དུ་སྟོད་དགོས་པ་སོགས་ཡོད། སྤར་སྟེ་སྟོད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཆོ་ཁེས་
གཞུང་ས་མཆོག་གི་ཆབ་སྟོད་ཀྱི་ལུགས་སྟོལ་མང་པོ་གསར་དུ་འཇུགས་པ་
པོ། སྟོབས་འབྱོར་མངའ་ཐང་མཁྱེན་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་དེ་ཡང་མཐར་རྒྱལ་པོ་
ལྟ་བཟང་དང་འཁོན་ནས་མགུལ་ཤོར་ཏེ་དབུ་ཡང་སྟོད་ལུང་ཁྱི་བམ་ཁར་ཉིན་
མང་པོར་ལུས་པ་སུས་ཀྱང་བདག་སྟོད་བྱ་མ་པོད་པ་དང་། སྤས་དང་བཙུན་
མོ་སོགས་ཀྱང་ས་མཐར་སྤང་འབྲམ་དུ་འགོ་དགོས་བྱུང་བ་དང་། རྒྱལ་པོ་ལྟ་

བཟང་ཡང་རྗེས་སུ་རྟུན་གར་གྱི་དམག་བྱང་སྟེ་བཀྲོངས་པ་སོགས་ལྟར་ཡིན་གསུངས།

རྟུག་པ་གྲོགས་མེད་པའི་ཉེས་པ་ནི། དང་པོར་ཨ་མའི་མངལ་སྒོ་ནས་སྐྱེ་བའི་སྐྱབས་ཀྱང་རང་གཅིག་ཕྱར་སྐྱེ། བར་དུ་ན་ཆ་ལྟ་བུའི་རྟུག་བསྐྱལ་བྱང་ནའང་རང་གཅིག་ཕྱས་སྟོང་། མཐར་ཉི་བའི་ཆེ་ཡང་རང་གཅིག་ཕྱ་མར་གྱི་དཀྱིལ་ནས་སྐྱ་བཏོན་པ་ལྟར་ཉི་འགྲོ་བ་ལས། གྲོགས་བྱ་མཁན་མེད་དེ། སྟོང་འཇུག་ལས། སྐྱེ་བ་གཅིག་ཕྱར་སྐྱེ་འགྱུར་ཞིང་། །འཆི་ནའང་དེ་ཉིད་གཅིག་འཆི་སྟེ། །རྟུག་བསྐྱལ་སྐྱལ་གཞན་མི་ལེན་ན། །གོགས་བྱེད་མཛའ་བས་ཅི་ཞིག་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས། ཡིད་བརྟན་མི་རུང་སྲིད་པའི་ཕུན་ཆོགས་གྱི། །ཉེས་དམིགས་རིག་ནས། །ཞེས་གསུངས་པའང་འཁོར་བའི་བདེ་སྐྱིད་དང་ཕུན་ཆོགས་རི་འདྲ་ཞིག་བྱང་ཡང་ཡིད་བརྟན་མེད་པའི་དོན་ཡིན་པས་འཁོར་བའི་མཛའ་བ་ཤེས་འདི་ལ་ཕྱགས་བརྟན་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད། དེ་ལྟར་འཁོར་བའི་རྟུག་བསྐྱལ་སྟོང་ལྷགས་དང་། དེ་ཡང་མཐའ་མེད་ཚུ་ལ་ལ་བསམས་ན་ཡི་ཐང་ཆད་དགོས་པ་ཞིག་ཡོད་པས། སྐྱིར་གྱི་འཁོར་བ་ལ་མཐའ་ཡོད་མེད་རིམ་ལྟར་ཡིན་ཡང་། རང་གི་འཁོར་བ་འདིའི་མཇུག་རྫོགས་ཐབས་ཤིག་བྱ་དགོས། རང་གི་འཁོར་བ་མཐའ་ཅན་དུ་བྱས་ཏེ་རྟུག་བསྐྱལ་ལ་མཐའ་ཡོད་པ་ཞིག་བྱེད་འདོད་ན། སྐར་ཁྲིས་པ་ལྟར་འཁོར་བའི་སྐྱེ་རྒྱན་གཙོད་ཐུབ་པ་དགོས་གསུངས།

གཉིས་པ།

སོ་སོའི་སྤྱད་བསྐྱེད་བསམ་བཤེས་གཉིས།

ངན་འགྲོའི་སྤྱད་བསྐྱེད་བསམ་བཤེས་དང་། བདེ་འགྲོའི་སྤྱད་བསྐྱེད་བསམ་བཤེས་པའོ། །དང་པོ་ནི་ཆང་ནད་ཅན་ཆང་ལ་ཞེན་པ་ལོག་པ་བཞིན་སྤྱད་སྐྱེས་བུ་ཆུང་དུ་འོས་སྐྱབས་བསམས་ཐེན་ནས། གཉིས་པ་བདེ་འགྲོའི་སྤྱད་བསྐྱེད་བསམ་བཤེས་གསུམ། མིའི་སྤྱད་བསྐྱེད་བསམ་བཤེས་ལ། ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་བསམ་བཤེས་ལ། ལྷའི་སྤྱད་བསྐྱེད་བསམ་བཤེས་པའོ། །དང་པོ་ལ་བདུན་ལས། སྐྱེ་བའི་སྤྱད་བསྐྱེད་བསམ་བཤེས་པ་ནི། སྤྱད་བཤེས་པའི་ངན་སོང་གི་སྤྱད་བསྐྱེད་དེ་ལྷ་མ་ཡིན་ན། འོ་ན་སྤྱད་དང་མིང་སྐྱེས་ན་སྤྱད་བསྐྱེད་ཆུང་ཆུང་ངམ་སྤྱམ་ན། འཁོར་བ་འདིར་སྐྱེས་ཕྱིན་མངོན་མཐོའི་ལུས་ཉིན་ཐོབ་ཀྱང་སྤྱད་བསྐྱེད་འབའ་ཞིག་ལས་མ་འདས་ཏེ། རང་ཅག་མིང་སྐྱེས་ཀྱང་ཆོས་བྱས་ན་དོན་ཆེ་བ་མ་གཏོགས་གཞན་སྤྱད་བསྐྱེད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། སྤྱད་སྐྱེ་བའི་སྤྱད་བསྐྱེད་དེ་ལྷ་མ་ཡིན་ཆུང་ཆུང་མངལ་གྱི་བ་སོགས་ཀྱི་སྤྱེན་གྱིས་ཆང་མ་བཟུང་བཞིན་པས་ད་ལྟ་མི་དྲན་མོད། ཕྱིས་ནས་མིའི་སྐྱེ་བ་ཞིག་ལེན་ཐུབ་པ་བྱུང་ན་དེའི་ཆེ་སྐྱེ་བའི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཆ་ཆང་སྤྱོད་དགོས། དེ་ཡང་མའི་མངལ་དུ་ཞུགས་པ་ནས་ཕྱིར་མ་བཅས་པའི་བར་ལ་མངལ་གྱི་གནས་སྐྱབས་སྤྱད་དང་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་རེ་རེ་སྐྱེ་བའི་སྐྱབས་སུ་སྤྱད་བསྐྱེད་རེ་ཡོད་དེ། དང་པོ་ཁྱ་ཁྱག་གི་དབུས་སུ་ནམ་ཤེས་ཞུགས་པའི་སྐྱབས་ལུས་ཀྱི་ཆོད་དེ་ཞོ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལས་མེད་པས་དེའི་ནང་དུ་རང་གི་ནམ་ཤེས་ཞུགས་པ་ན། དཔུལ་བའི་བཅས་པོ་ཆེའི་ནང་དུ་འཆོད་པ་ལྟ་

བྱེ་སྐྱུག་བསྐྱེད་དང་། དེ་ནས་ཡན་ལག་གི་འབྲུང་མགོ་ལྟ་དོན་པ་ན། རྒྱང་
ཤིང་གིས་བརྒྱང་བ་ལྟ་བུའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་དང་། ཡན་ལག་རྣམས་རེ་རེ་དོད་པ་
ནའང་སྐྱུག་བསྐྱེད་ལྟག་པོ་རེ་རེ་ཡོད། ཨ་མས་བརྒྱང་བ་ཆ་མོ་འབྲུང་བ་དང་།
འགྲུལ་བསྐྱོད་བྱེད་པ། ཉལ་བ་སོགས་ཀྱི་ཆེ་ཆུ་ཆོད་དུ་འཆོད་པ་དང་། རྒྱང་
གིས་འབྲེར་བ་དང་། རི་ཆོད་པོས་ནོན་པ་ལྟ་བུའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་སྤྱོད་། དེ་དག་
གི་སྐྱབས་ཀྱང་སྒོ་བ་སྐྱོངས་ལས། ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་བྱིང་མི་གཙང་བཅེར་
བས་འགགས། །རབ་ཏུ་དོག་པ་ཐུན་ནག་ཐེབས་པོར་འདུག་པ་ཡི། །མངལ་
གནས་དཔྱལ་བ་ལྟ་བུའི་ནང་དུ་དེ་ཞུགས་ནས། །ལུས་ཡོངས་བསྐྱམ་ལ་སྐྱུག་
བསྐྱེད་ཆོད་པོ་མནག་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དཔེར་ན། རང་རེ་
ལྷགས་ཀྱི་བུམ་པ་མི་གཙང་བ་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱིས་བཀའ་བ་ཞིག་ཏུ་བཅུག་ནས་
ཁ་དམ་དུ་བཅད་དེ་ཉིན་གཅིག་ཙམ་བཞག་ན་སྔོན་ཚུགས་ཐབས་ཡེ་མེད་པ་
ལྟར་མའི་མངལ་དོག་ཅིང་ཐུན་པ་གནག་ལ། མི་གཙང་བྱིང་བའི་ནང་དུ་ཟླ་བ་
དགྲ་དང་ངོ་བཅུའི་རིང་སྔོན་དགོས།

དེ་ནས་འདུ་ཤེས་ལྟ་ཤིང་ཉེ་མངལ་ནང་དུ་སྐྱུགས་ཐོ་བའི་རྣམ་པས་
ཕྱིར་ཐོན་འདོད་བྱུང་ནས་མངལ་སྒོ་ནས་ཕྱིར་སྐྱེ་བའི་སྐྱབས་ཀྱང་། སྒོ་བ་
སྐྱོངས་ལས། དེ་ནི་རིམ་གྱིས་ཉིལ་མར་བཅོར་སྐྱུད་སྒྲ་བ་ཡི། །བཅོར་བ་
ལྟར་བྱས་དེ་ནས་ཅི་ཞིག་ལྟར་ཉེ་བཅས། །ཞེས་པ་ལྟར་རང་གི་ལུས་འཇུར་
མིག་ནས་བྱངས་པ་ལྟ་བུའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་དང་། བཅས་པའི་སྐྱབས་བ་སྐྱང་གི་
པགས་པ་དམར་བཤུས་བྱས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ལྟན་ཇི་ཙམ་འཇམ་པའི་སྟོང་

དུ་བཞག་ཀྱང་ཆེར་དོང་དུ་སྐྱར་བ་ལྟ་བུ་དང་། བྱི་རོལ་གྱི་རྒྱང་གིས་རེག་པ་
ན་གྱི་མཆོན་གྱིས་བརྟེན་པ་ལྟ་བུ་དང་། མའི་ལག་པས་བཟུང་སྟེ་ཁྲིར་བ་ན་
བྱེའུ་ཁས་ཁྲིར་བ་ལྟ་བུ་འཛིགས་སྐྱག་ཆེན་པོ་འབྱུང་། གཞན་ཡང་ཆེ་སྒྲ་
མའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འགྲིབ་ནས་ཤེས་རབ་སོགས་གང་ཡང་མེད་པར།
བ་ཉལ་འགོ་འདུག་ཚུན་ཆད་གཞི་ནས་སློབ་དགོས་པ་ཡོད། སྐྱེ་བའི་སྐྱག་
བསྐྱལ་བ་སློམ་པ་ན་འང་གཞན་ལ་པར་ལྟ་མོ་བལྟ་བ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་རང་
ཉིད་དེ་ལྟར་དུ་སྐྱེ་ངེས་པ་དང་། སྐྱེས་པ་བཞིན་གྱི་ཉམས་བཏོན་ཏེ་དགའ་པོ་
མངལ་འདུག་གི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་སྐྱག་བསྐྱལ་རྣམས་བསམ།
ཁ་ཅིག་གིས་སྐྱེ་བའི་སྐྱག་བསྐྱལ་སྤྱོད་ཆར་བས་སྐྱོན་མེད་སྙམ་པ་འོང་ཡང་།
འཁོར་བའི་བྱི་མཐའ་མ་ཆོད་གྱི་བར་དུ་སྐྱེ་བའི་སྐྱག་བསྐྱལ་གཅིག་བུ་མཐའ་
མེད་པར་སྤྱོད་དགོས་པས་བཟོད་དཀའ་ཚུལ་སོགས་གསུངས།

ཀྱ་བའི་སྐྱག་བསྐྱལ་ནི། མདོ་རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་ལས། ཀྱ་བས་གཟུགས་
སྐྱག་གཟུགས་ནི་མི་སྐྱག་གེད། །ཀྱ་བས་གཟེ་བརྟེན་འཕྲོག་ཅིང་མཐུ་སྟོབས་
འཕྲོག། །ཀྱ་བས་བདེ་བ་འཕྲོག་ཅིང་བརྟན་པར་གེད། །ཀྱ་བས་འཆི་བྱེད་ཀྱ་
བས་མདངས་ཀྱང་འཕྲོག། །ཅེས་སོགས་ལྟར། གཟུགས་བཟང་པོ་ཡོངས་སུ་
ཉམས་པ། མཐུ་སྟོབས་ཉམས་པ། དབང་པོ་ཉམས་པ། དུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་
པ་ཉམས་པ། ཆེ་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་སོགས་གྱི་སྐྱག་བསྐྱལ་ཏེ། དབང་པོ་
དང་ཤེས་རབ་སོགས་རིམ་གྱིས་འགྲིབ། ལུས་ནི་གཞུ་ལྟར་གྲུག། །མདངས་
ཉམས། ལངས་འདུག་དཀའ་ཞིང་། སྐྱ་དཀར་གཉེར་མ་མང་བ་སོགས་ཤིན་

ཏུ་མི་སྤྱུག་པ་སྐྱེ་བ་འཕྲོས་པ་ལྟ་བུ་འབྱུང་སྟེ། རྗེ་མིད་ལའི་ཞལ་ནས། བཏོད་
 ཕུར་འདོན་པའི་ལྷང་ལུགས་དང་གཅིག ། བྱ་ལ་འཇབ་པའི་འགྲོ་ལུགས་དང་
 གཉིས། །ས་དོ་ཆད་པའི་སྒོད་ལུགས་དང་གསུམ། །གསུམ་དེ་གསུམ་འཛོམ་
 པའི་དུས་ཚོད་ན། །ཨ་ཕྱི་སྐྱེ་ལུས་རྒྱད་པའི་ཡིད་པམ་མ། །ཞེས་དང་། ཕྱི་
 པགས་པ་འདུས་པའི་གཉིས་མ་དང་གཅིག །ནང་ཤ་ཁྲག་ཟད་པའི་རུས་འབྱུར་
 དང་གཉིས། །བར་སྐྱེན་སྤྱུགས་འོན་ལོང་ཐོམ་ཡོར་དང་གསུམ། །གསུམ་དེ་
 གསུམ་འཛོམ་པའི་དུས་ཚོད་ན། །ཨ་ཕྱི་མི་སྤྱུག་སྟོན་པའི་ཁོ་གཉིས་མ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན། འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འཁོར་བར་གནས་པའི་སྐྱོན་རེད།
 བཀའ་གདམས་པའི་དགེ་བཤེས་ཀ་མ་བའི་ཞལ་ནས། ཀླས་པ་ཁད་ཀྱིས་
 ཁད་ཀྱིས་འོང་བས་དྲག །དུས་གཅིག་ལ་འོང་ན་བསྐྱེད་ཐབས་མེད། ཅེས་
 གསུངས་པ་བཞིན། དོ་རྒྱུ་གཞོན་རྒྱ་བཀྲག་མདངས་ལང་ཆོ་དང་ལྷན་བཞིན་
 དུ་ཉལ་ནས། སང་ནམ་ལངས་པ་ན་དབང་པོ་མི་གསལ་བ་དང་། ལུས་ཀླས་
 ཤིང་འཁོག་པ་སོགས་དེ་ལྟར་གྱུར་འདུག་ན་བསྐྱེད་ཐབས་མེད། དེས་ན་ད་ལྟ་
 དབང་པོ་དང་ཤེས་རབ་དང་ལུས་སོགས་མ་ཉམས་པའི་དུས་འདིར་ཆོས་བྱ་
 དགོས་ཀྱི། ཕྱིས་ནས་ཀླས་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་ནོན་ཏེ་མི་ལུས་འཕྲོས་པ་
 བཞིན་དུ་ལུས་ཀྱི་གནས་སྐབས་འབྱུང་། དབང་པོ་ཉམས་ཤིང་ལངས་འདུག་
 ཅམ་ཡང་མི་ཐུབ་པར་གྱུར་ན། དེའི་ཆོ་ཆོས་རྗེ་ལྟར་འབྱུང་། གྲུང་ཐང་བསྐྱེད་
 པའི་སྐྱོན་མེས་ཀྱང་། ཀླས་པ་ཨ་ཕྱི་ཉི་མུའི་ཆུས། །མགོ་ནས་དབང་རབ་
 བསྐྱུར་བ་འདྲ། །སྐྱེ་ལོ་དུང་ལྟར་དཀར་བ་འདི། །ནག་ལོག་དེ་མ་དག་པ་མིན།།

འཆི་བདག་མཆིལ་མའི་རྒྱང་མདའ་དེ། །བ་མོའི་ཐོལ་གྱིས་བབས་པ་ཡིན། །
དཔལ་བའི་རྩ་གཉེར་ཁྲིག་ཁྲིག་འདི། །བྱ་ཆུང་རྒྱག་པའི་ཞོ་གཉེར་མིན། །ཆེ་
ཆད་ལོ་མང་འདས་པའི་གྲངས། །དུས་ཀྱི་ཕོ་ཉས་བྲིས་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་དང་།
སྒྲ་ཆུ་ཐིགས་ཐིགས་འབབ་པ་འདི། །ལྷ་ཉིག་དོ་ཤལ་བསྟར་བ་མིན། །གསལ་
འཆར་ལང་ཆོའི་ཆབ་རོམ་དེ། །གདུང་བྱེད་ཉི་མས་བཞུས་པ་ཡིན། །སོ་ཡི་
ཐྱེང་བ་ལྷུང་བ་འདི། །སྒྱེ་འདོད་སེའུ་བརྗེས་པ་མིན། །ཆེ་འདིའི་ཁ་བས་ཆང་བ་
ཡིས། །བྱ་བྱེད་ལག་ཆ་བསྟུས་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། བཞིན་རས་བསྟུས་ཤིང་
མདོག་ངན་པ། །སྒྲེའུའི་འབྲ་འབག་གྱོན་པ་མིན། །གཡར་པོའི་ལང་ཆོ་བྱེད་
ཁྲེར་བས། །མི་སྟུག་རང་མདོག་བསྟན་པ་ཡིན། །མགོ་བོ་ཡུག་ཡུག་བྱེད་པ་
འདི། །གཞན་གྱི་བྱ་བར་འབྲ་བ་མིན། །མཐར་བྱེད་དབྱུག་པའི་སྒྲེ་ཕོག་པས།
མ་བཟོད་ལྷད་པ་འདར་བ་ཡིན། །ལམ་ལ་ཁ་གཏད་བསྟར་བ་འདི། །རྒྱ་ཁབ་
བོར་ནས་ཆོལ་བ་མིན། །ས་ལ་ལང་ཆོའི་ཞོར་བྱ་དང་། །དམ་པ་སྟོར་བའི་རྣམ་
འགྱུར་ཡིན། །ལངས་ཆེ་སྟུག་བཞི་འཇུག་པ་འདི། །ལྷུགས་ཀྱི་ལད་མོ་བྱས་
པ་མིན། །བྲིན་པས་ལུས་པོ་མ་ཐེག་པའི། །རམ་འདེགས་ལག་པས་བྱེད་པ་
ཡིན། །སྒྲོད་ཆེ་ཆེམ་གྱིས་ལྷུང་བ་འདི། །གྲོགས་ལ་འཁང་ར་བྱེད་པ་མིན། །སྒྲོ་
དགའི་སེམས་ཀྱི་དབྱང་ཐག་དང་། །ལང་ཆོའི་བྱངས་ཐག་ཆད་པ་ཡིན། །འགྲོ་
ཆེ་ཡོམ་ཡོམ་འཁྱོར་བ་འདི། །མི་ཆེན་གོམ་སྟབས་བྱེད་པ་མིན། །ན་ཆོད་ཁུར་
པོ་ཏ་ཅང་རང་། །སྒྲི་བས་ཡོ་བྲང་ཞོར་བ་ཡིན། །ལག་པ་ཡབ་ཡབ་འདར་བ་
འདི། །ཞོར་ལ་ཏབ་ཤ་བྱེད་པ་མིན། །ལག་པར་འོང་ཆད་ཅིག་ཅར་དུ། །གཤེན་

རྗེས་སྒོགས་གྱིས་དོགས་པ་ཡིན། །བཟའ་བརྟུང་ཉུང་ཤས་སྦྱོད་པ་འདི། །ཟས་
ལ་སེར་སྒྲ་བྱེད་པ་མིན། །སྟོ་བའི་མེ་བྱོད་ཉམས་པ་ཡིས། །མི་ཀན་སྦྱེལ་གྱིས་
དོགས་པ་ཡིན། །གོས་ཚུང་སྒྲ་བའི་གྱོན་པ་འདི། །ཡང་ཆས་བྱས་ནས་
འབྲུག་རྒྱ་མིན། །ནང་གིས་ལུས་སྟོབས་ཞོར་བ་ཡིས། །གོས་ཀྱང་ཁུར་དུ་
སོང་བ་ཡིན། །སྟོད་དབྱགས་འཆང་ཞིང་ཕུ་འདེབ་པ། །གཞན་ལ་སྒྲགས་སྒྲག་
བརྟེན་པ་མིན། །དབྱགས་གྱི་འགྲུ་བ་བྱེད་བྱེད་འདི། །ནམ་མཁར་ཡལ་འདོད་
སྒྲ་ལྟས་ཡིན། །བྱ་སྦྱོད་ཐམས་ཅད་འགྱུར་བ་འདི། །ཅོལ་ཚུང་གང་དུན་བྱེད་པ་
མིན། །ཀས་པའི་གདོན་གྱིས་བེན་པ་ཡིས། །རང་འདོད་དབང་ནི་མེད་པ་ཡིན།
ལས་དོན་ཐམས་ཅད་བརྗེད་པ་འདི། །སྤང་ཚུང་ཉར་རྒྱག་བྱས་པ་མིན། །རྟེན་
གྱི་དབང་པོ་ཉམས་པ་ཡིས། །དུན་རིག་ཤེས་པ་རྟེན་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་
པ་བཞིན་སྒྲ་དཀར་དང་གཉེར་མ་བྱུང་བ་སོགས་ལས་གྱི་གཤེན་རྗེས་གསོད་
རྟགས་བརྒྱབ་པ་ལྟར་ཡིན། །གཞན་ཡང་འཆི་བས་འཛིགས་པའི་ཡིད་མི་བདེ་
བ་སོགས་གྱི་སྒྲུག་བསྐྱེད་མང་དུ་ཡོད།

ན་བའི་སྒྲུག་བསྐྱེད་ནི། རྒྱ་ཆེར་རོལ་བ་ལས། དཔེར་ན་དབྱུག་སྦྱང་
རྒྱང་དང་ཁ་བ་ཆེ། །རྩ་ཤིང་གཤམ་པ་ནགས་སྒྲན་མདངས་ཀྱང་འཕྲོག། །དེ་ལྟར་
ནད་འདི་འགྲོ་བའི་མདངས་འཕྲོག་ཅིང་། །དབང་པོ་གཟུགས་དང་སྟོབས་ནི་
ཉམས་པར་བྱེད། །ཅེས་པ་ལྟར། ལུས་གྱི་རང་བཞིན་འགྱུར་བ། སྒྲུག་བསྐྱེད་
དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་འཕེལ་ཞིང་དེ་ལ་ཤས་ཆེར་གནས་པ། ལུས་གྱི་འོངས་
སྦྱོད་ཡིད་དུ་འོང་བ་མི་འདོད་པ། ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ལ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་

སྤྱད་དགོས་པ། སྒོ་ག་དང་འབྲལ་བར་འགྱུར་བས་ཡིད་མི་བདེ་བ་སོགས་
གྱི་སྤྱུག་བསྐྱལ་ཏེ། ལུས་གྱི་སྟོབས་ཤོར་ཁ་སྒྲ་བསྐྱམས་ཤིང་བརྗེས། །ཞེས་
སོགས་ལྟར་སྒྲུབ་པ་དར་མ་ཞིག་ཡིན་ཡང་མལ་ས་ན་སྤྱད་། ལུས་གྱི་སྟོབས་
ཤོར་ཞིང་བཟྱག་མདངས་ཉམས་པ་སོགས་དང་། རྒྱས་པར་ན། བད་རེ་རེ་
བཞིན་གྱིས་མནར་ལུགས་བསམ་སྟེ། གནད་གཅོད་དྲག་པོ་བྱུང་ནས་མཐར་
ཁ་ཆེམས་ཅ་མ་ཡང་འཛོག་མི་ཐུབ་པའི་ཚུལ་སེམས་པ་དང་། རྒྱལ་བྱ་གཞོན་
ཏུ་དོན་གྲུབ་གྱིས་ཀྱང་ན་རྒྱས་འཆི་བ་སོགས་གཟིགས་ནས་བསྒྲོམས་ཏེ་ཐར་
པ་ལ་གཤེགས་ཚུལ་སོགས་གསུངས།

འཆི་བའི་སྤྱུག་བསྐྱལ་ནི། རྒྱ་ཆེར་རོལ་བ་ལས། འཆི་དང་འཕོ་དང་
འཆི་འཕོ་དུས་བྱེད་པ། །པངས་ཤིང་སྤྱུག་པའི་སྒྲེ་བོ་རྟག་ཏུ་འབྲལ། །ཕྱིར་
མི་འོང་ཞིང་སྤྱད་པར་འགྱུར་མ་ཡིན། །ཤིང་ལས་ལོ་འབྲལ་འདྲ་ཞིང་སྤྱང་
རྒྱན་མཚུངས། །ཞེས་པ་ལྟར། འོངས་སྤྱོད་དང་། ཅ་འཇིང་། འཁོར། ལུས་
རྣམས་སྤྱུག་པ་ཐུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་འབྲལ་བ་དང་། འཆི་ཆེ་སྤྱུག་བསྐྱལ་
དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་དྲག་པོ་སྤྱོད་བ་སོགས་དང་། འཆི་བ་བྱུང་ཆེ་ཐབས་
གཞན་གྱིས་བསྒྲོག་པའང་མི་རྒྱས་པར་རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པའི་མདོ་ལས་
གསུངས་པ་སྤྱར་འཆི་བ་དྲན་ཚུལ་གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་ཅིན་པ་ལྟར་ཡིན།

སྤྱུག་པ་དང་བྲལ་བའི་སྤྱུག་བསྐྱལ་ནི། རང་གི་སྒྲ་སྟོབ་མཆེད་གྲོགས་པ་
མ་མཛེས་བཤེས་སོགས་གཅེས་ཤིང་པངས་པ་ཇ་ཕོར་གང་འཐུང་བའི་ཆེའང་
འབྲལ་མི་ཕོད་ཅ་མ་བྱེད་པ་དེ་དག་དང་། གོ་ས་སྟོབས་འབྱོར་ནོར་འོངས་

སྒྱུ་ད་སོགས་དང་བྲལ་བ་དང་། རབ་བྱུང་ཡིན་ཡང་འགའ་ཞིག་ཚུལ་ཁྲིམས་
དང་བྲལ་བ་ལྟ་བུའི་སྐྱུ་ག་བསྐྱེད་སོགས་སྒྲ་ཚོགས་ཡོད། དེ་དག་གྲུང་རང་
རང་སྐྱེར་ལ་མི་འོས་པ་ཞིག་བྱུང་བ་མིན་གྱི། འཁོར་བ་པ་ལ་རང་ཆས་སྐྱ་
ཡོད་པའི་རྟགས་ཡིན།

མི་སྐྱུ་ག་པ་དང་ཕྱད་པའི་སྐྱུ་ག་བསྐྱེད་ནི། མི་སྐྱུ་ག་ཅེས་པ་ཡིད་དུ་མི་
འོང་བ་སྟེ། དབྱ་སོགས་དང་འཕྲད་དེ་བརྟུང་འཕྲོག་བྱེད་པ་དང་། བྱད་གཞོན་
དང་ཕྱད་ནས་མནར་གཅོང་སྒྲོ་བ་སོགས་དང་། ཁ་མཆུ། རྒྱལ་པོའི་ཆད་པ།
རྒྱན་པོ་དང་ཕྱད་པ་སོགས་སྐྱུ་ག་བསྐྱེད་ལ་མཐའ་མེད། རྒྱུ་རྩལ་བྱུང་ན་གེལ་
བའི་དགྱེལ་དུ་འབྱུང་སྟེ་ལྷུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་ངལ་དགོས་པ་ཡང་འཁོར་བར་
གནས་པའི་སྒྲོན་རང་ཆས་སྐྱ་བྱུང་བ་སྟེ། བོང་བུ་ལྟ་བུར་སྐྱལ་མ་བཟོ་བ་དང་།
ཁལ་སྐྱེ་མོ་ཁུར་དགོས་པ་ཚུན་ཁོ་རང་གི་ལས་དབང་ལ་རང་ཆས་སྐྱ་ཡོད་
པས་ཡིན་གྱི། མི་སྒྲིད་པ་ཞིག་བྱུང་བ་མིན། དགོ་བ་ཤེས་པོ་ཏྲོ་བའི་གསུང་
ལས། རིགས་དྲུག་གང་དུ་སྐྱེས་པན་ཆད་ན་ཆ་དང་འཆི་བ་ལ་སོགས་པའི་
སྐྱུ་ག་བསྐྱེད་འབྱུང་བ་ནི་ན་རྒྱ་ཅིག་ན་བ་ཡིན། འཆི་རྒྱ་ཅིག་འཆི་བ་ཡིན་གྱི།
དེ་ལ་མི་འོས་པ་ཞིག་སྒྲོ་བུར་དུ་བྱུང་བ་མིན། འཁོར་བའི་མཆན་ཉིད་དམ་
རང་བཞིན་ཡིན། འཁོར་བར་གནས་རིང་ལ་དེ་ལས་མ་འདས། རང་ཅག་དེ་
ལ་ཡིད་འབྱུང་ན་སྐྱེ་བ་སྒྲོང་དགོས། དེ་ལ་རྒྱ་སྒྲོང་དགོས། ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར་ཡིན་པས་རང་ཅག་འཁོར་བའི་སྐྱུ་ག་བསྐྱེད་སྒྲོང་བར་མི་འདོད་ན་འཁོར་
བ་ལས་ཐར་ཐབས་བྱེད་དགོས་གསུངས།

འདོད་པའི་དངོས་པོ་བཅའ་ཀྱང་མི་རྟེན་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་བསམ་པ་
ལ། འདི་ནི་བགྲེས་སྒྲོམ་དང་འཆོ་ཐབས་ལ་བརྟེན་པས་ཆ་གང་ངལ་འཛིགས་
སོགས་བྱུང་དུ་བསད་ནས་སྤྱག་བསྐྱལ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་དཔེར་ན། དཔོན་པོ་
ལ་དོན་ཆེན་པོ་ཞིག་ཞུ་བ་ནའང་། དང་པོར་འབྱུང་གི་རེ་བའི་སེམས་ངལ་ངང་
དཀའ་ལས་བྱས་ཀྱང་། རྗེས་ནས་དོན་དེ་མ་བྱུང་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་ཆེན་པོ་
འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན། འགའ་ཞིག་གིས་ལོངས་སྤྱོད་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཞིང་ས་ཡོད་
མཁན་ཆོ་སྦྱིད་སྙམ་ན། དེའང་སྤྱག་བསྐྱལ་བ་ལས་མ་འདས་ཏེ། ཞིང་པའང་
ཞིང་ལས་ཀྱི་ཕྱིར་ཞོགས་པ་སྤྱ་བར་ཐོ་རངས་ནས་ལངས་ཏེ་ལས་བྱེད། ཉིན་
མོར་ཉི་མས་ཆིག་བཞིན་སྤྱགས་རྒྱུང་གིས་གདུངས་བཞིན་ཐལ་བའི་དགྱིལ་
དུ་འགྲེ། ཞིང་ཁར་ས་བོན་བཏབ་ཅིན་ནས་འབྲུ་བསྐྱུས་ཏེ་སྟོད་དུ་སྤྱགས་མ་
ཅིན་བར་སད་སེར་བཅའ་ཐན་སོགས་ཞིང་ཁ་ལ་དག་འབྱུང་དུ་དོགས། སོ་
ནམ་བྱས་ཀྱང་ལོ་ཐོག་མི་འབྱུང་དོགས་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་རྒྱན་ཆད་མེད།
ཞིང་པས་ཆོང་བ་ཆོ་སྦྱིད་སྙམ་ན། ཆོང་བ་ཡང་རང་གི་པ་མ་བཟའ་ལྷ་བུ་སྤྱག་
ཐམས་ཅད་བཞག་ནས་སྟོག་འབེན་དུ་བཅུག་སྟེ་མི་ཡུལ་ས་མཐར་འབྲུམས།
མཆན་མོ་ཡང་གཉིད་སྟོད་བདེ་ཞིག་ཀྱང་ཉལ་མི་པོད། ལ་སྤྲང་ཆུ་འཕྲང་
སོགས་བརྒྱལ། འགའ་ཞིག་ཆོང་བྱས་ཀྱང་ཁེ་སྟོགས་མ་བྱུང་བའི་སྟེང་དུ་མ་
རྩ་ཡང་བརྒྱག་ཞོར་བ་སོགས་དང་། དག་ཇག་ཆོམ་རྒྱན་སོགས་ཀྱིས་སྟོག་
རྒྱན་ཆད་འཕྲོག་པས་སྤྱག་བསྐྱལ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་ལོར་ལོངས་སྤྱོད་མེད་
ནའང་མེད་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་ཡོད་དེ། དབུལ་པོས་དེ་རིང་འདི་བོས་ནས་སང་

ཉིན་ཅི་བ་སྐྱུ་ལ་དེ་ལ་སྒྲོ་མི་བདེ་བར་བས་དེ་འཆོལ་དུ་འགྲོ་ཞིང་། བཅའ་
 གྲང་མི་རྟེན་པའི་སྐྱུ་ག་བསྐྱུ་ལ། ཡོད་ན་ཡོད་པས་སྐྱུ་ག་བསྐྱུ་ལ་ཏེ། སྐྱུ་ག་པོ་རྣམས་
 རྣམས་ཡོད་པ་དེ་ལ་སྐྱུ་ག་པོས་སྒྲོང་ནས་ཁྱེད། གཞན་གྱིས་གཡར་ནས་ཁྱེད།
 དཔོན་པོས་འཕྲོགས་ཏེ་ཁྱེད། ཐ་ན་གྱི་ལ་དང་གྱི་བ་ཚུན་ཆད་གྱིས་དག་བྱས་
 ཏེ་ཁྱེད་བས་དེ་ལ་གསོག་བསྐྱུ་ལ་མི་རྣམས་པའི་སྐྱུ་ག་བསྐྱུ་ལ། བསྐྱུ་ག་དོགས་
 པའི་སྐྱུ་ག་བསྐྱུ་ལ། རྣམས་པའི་སྐྱུ་ག་བསྐྱུ་ལ་སོགས་ཡོད། ཞིང་བཟོ། ཆེས་
 རྩོ་སྐྱུ་བྱའི་ལག་ཤེས་གྱིས་འཆོ་བ་ཡང་སྐྱུ་ག་པོས་སྐྱུ་ག་སོགས་ག་མི་འགྲིགས་པ་
 དང་། མི་མ་མགུ་བའི་དོགས་པ། ང་རྒྱལ་སྐྱུ་ག་དོགས་སོགས་དང་། ཞིང་དུ་མ་
 ཅུ་མ་དང་། སྐྱུ་ག་པའི་ཆུ་ལ་བྱ་ཚུན་ཆད་བརྒྱ་བ་དང་གསོག་མི་སྐྱུ་ག་པའི་སྐྱུ་ག་
 བསྐྱུ་ལ། རང་ཅག་རབ་བྱུང་ཡིན་ཡང་འདྲོད་ཆུང་ཆོག་ཤེས་གྱིས་ཆོས་གཤམ་
 མ་ཁོ་ན་བྱེད་པ་ཞིག་མ་བྱུང་ན་སྐྱུ་རིམ་གྲོང་ཆོག་ཚུན་ཆད་སྐྱུ་ག་བསྐྱུ་ལ་ཡིན།
 དཔོན་པོས་བསྐྱུ་ལ་ན་འབངས་ཆོ་སྐྱེད་སྐྱུ་ལ་པ་ཡོད་ཀྱང་། འབངས་ཆོ་ཡང་
 སྐྱུ་ག་བསྐྱུ་ལ་ལས་མ་འདས་ཏེ། སྐྱུ་སྐྱུ་ལ་གོས་རྩལ་བ། རང་རྣམས་ལ་རང་དབང་
 མེད་པར་ཁྱེད་ལ་ལྟ། །ཁ་དག་བརྒྱུང་གཏག་སོགས་ཀྱི་དོན་དུ་བྱེད། འགའ་
 ཞིག་སྐྱུ་བ་ལོང་ཅུ་ཡང་མེད་པར་སྐྱུ་མེད་འབར་གསུམ་དུ་དེད་འགྲོ་བ།
 འགའ་ཞིག་རྩམ་པ་བ་རྒྱ་མེད་ཀྱང་ཁྱེད། ཆག་སྒྲོ། ཉེས་ཆད་དག་པོ་བབ་པ་
 སོགས་མདོར་ན་ཉིན་མཆོན་ཀྱན་རུ་སེམས་ཁྱེད་དང་། མི་ཆེ་ངལ་སྐྱུ་ག་གིས་
 སྐྱུ་ལ་དགོས་པ་ཡོད། འབངས་གྱིས་དཔོན་པོ་ཆོ་སྐྱེད་སྐྱུ་ལ་པ་བྱེད་ཀྱང་དེ་
 འདྲ་མེད་དེ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། མཆོག་ལ་ཡིད་ཀྱི་སྐྱུ་ག་བསྐྱུ་ལ་ཏེ། །ཐ་མལ་

རྣམས་ལ་ལུས་སྒྲིམ་སོ། །སྤྱག་བསྐྱེད་གཉིས་ཀྱིས་འཛིག་རྟེན་འདི། །ཉིན་རེ་
ཉིན་རེ་འཛོམས་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་
ཞིག་ཡིན་ཡང་། ལུང་བ་དེའི་གྲ་མ་འགྲིགས་པ་དང་། སྐད་ཆ་མི་སྟན་པ་པལ་
ཆེར་དེའི་རྩར་བྱེར་ནས། ཡུལ་དེའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཁུར་ལེན། དབྲུག་ལ་སྤྱལ་
ཀྱིས་དོགས། གཉིན་མ་འབྲོངས་ཀྱིས་དོགས། བྲིམས་མ་འོན་ཀྱིས་དོགས།
དབང་ཤོར་ཀྱིས་དོགས་པ་སོགས་དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཡོད། རང་རེས་
ཀྱང་ཐ་ན་གྲུང་ཆོགས་གཅིག་ལས་མ་བཟོས་ནའང་ལས་ཀ་མང་པོ་ཞིག་གི་
ངལ་བ་བྱེད་དགོས། མདོར་ན་ཞོར་རྟ་ཅམ་ཡོད་ན་སྤྱག་བསྐྱེད་ཡང་རྟ་ཅམ་
བེར་བ་ལྟར། དང་པོར་འབྲད་སྐབས་མི་སྲུ་འབྲེལ་ཡིན་ཡང་སྐད་ཆ་སྟན་མདོག་
ཁ་བ་རེ་ཤོད་ཀྱང་། པར་ཅམ་འདྲིས་ན་གྲ་མ་འགྲིགས་པ་ཤིས་སྤྱག་སྤྱག་སྐད་
ཅེར་ཅེར་བྱེད་པ་རེ་ལས་མེད། རྒྱལ་མཆོག་བསྐྱེད་བཟང་རྒྱ་མཆོའི་ཞལ་
ནས་ཀྱང་། མཐོང་མན་སྐྱབ་ཐུན་པོ་མོ་སྲུ་འབྲེལ་བ་ལྟས་ཀྱང་། །ཆ་ལུགས་
རྣམ་འགྱུར་པོ་སྒྲོབ་ཆེ་ཆུང་ཅམ་མ་གཏོགས། །སྤྱག་གིས་མི་ཆེ་སྒྲེལ་བ་
མཉམ་མཉམ་དུ་འདུག་པས། །སྐལ་མཉམ་གྲོགས་མཆོད་རྣམས་ཀྱི་སྤྲང་ཚུལ་
འདི་སྒྲོ་བ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཕྱི་རོལ་གྱི་གོས་དང་ཆ་ལུགས་སོགས་
བཟང་ངན་ཅམ་ལས། དོན་དུ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཐྱོང་བ་མཉམ། ད་ལྟ་རང་ཅག་ལ་
སྒྲོད་སས་མི་འགྲིགས་པ་དང་། ཀ་ཅས་མ་བྱུང་བ་དང་། གྲོགས་ཀྱིས་མ་བྱུང་
བ་སོགས་སྒྲ་ཆོགས་ཡོང་བ་དང་། གནས་དང་། གྲོགས་དང་། ལོངས་སྒྲོད་
ཀྱི་ནང་ནས་དྲག་ཤོས་རེ་བྱུང་ཡང་སྤྱག་བསྐྱེད་ལས་མ་འདས་ཏེ། གཡོག་

དང་། དགོ་སྤྱག་ །ཐོགས་སོགས་བརྒྱ་སྟོང་ཙམ་རེ་བརྗེས་ཀྱང་མི་འགྲིགས་
 པ་ལ་སྤྱག་ལས། ཡིད་དང་མ་ཐུན་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པ་དེ་ཡང་ཐོགས་སྤྱ་
 དང་འགྲིགས་ཀྱང་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཐོགས་ཡིན་པའི་རྟགས་རེད། ང་ཚུན་ཆད་
 གྱི་འོངས་སྤྱོད་གང་ལ་འོངས་སྤྱོད་ཀྱང་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་འོངས་སྤྱོད་ཡིན།
 དགོན་པ་སོགས་གནས་གང་དུ་གནས་ཀྱང་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་གནས་ཏེ། ད་ལྟ་
 རང་རེ་དང་པོར་གྲ་སར་གནས། དེར་སྦྱིད་པོ་མ་བྱུང་ནས། གཞན་ཞིག་ཏུ་
 སོང་ན་ཨེ་དྲག་གི་རེ་བས་རི་བོད་ལྟ་བུར་སོང་། དེར་ཡང་ཡིད་དང་མ་ཐུན་པ་
 ཞིག་མ་བྱུང་བར། གནས་སྒྲོར་ལྟ་བུར་སོང་། དེ་དག་ཏུ་སྦྱིད་པ་མ་བྱུང་ནས།
 བ་ཡུལ་དུ་སོང་བས་ཨེ་དྲག་བསམས་ནས་དེ་ལྟར་བྲེལ་བ་དང་། ད་ལྟ་རང་
 གཞན་གང་ལའང་གཏམ་སྒྲུལ་ན། ལྟོ་གོས་གཏམ་གསུམ་གྱི་ངལ་བ་བྱས་ཏེ་
 ག་མ་འགྲིགས་པའི་སྐད་ངན་ཅེར་ཅེར་ལས་མི་འབྱུང་བ་ཡང་། འཁོར་བའི་
 སྦྱོན་ཏེ། དེ་རྣམས་མིའི་སྤྱག་བསྐྱེད་འོ་སྤྱད་པ་ཡིན། དེ་མ་སྤྱད་ན་སྤྱག་བསྐྱེད་
 ཐམས་ཅད་གནས་དང་ཐོགས་སོགས་ཀྱིས་བྱས་ནས་བྱུང་བ་དང་། འཁོར་
 བ་ཟེར་བ་དེ་མ་ཆད་ཐག་རིང་ཞིག་ན་ཡོད་པར་གོ་ཉིན་ཡོད། དེ་ལྟར་མ་སོང་
 བར་སྤར་བ་ལྟར་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡང་འཁོར་བའི་སྦྱོན་
 ཡིན་པར་ཤེས་དགོས། འཁོར་བ་འདི་ལས་མ་སྒྲོག་ཕྱིན་གང་དུ་སོང་ཡང་
 སྤར་བ་ཞིན་སྤྱག་བསྐྱེད་མཐའ་མེད་དུ་སྦྱོང་བ་ལས་མི་འབྱུང་གསུངས།
 གཉིས་པ་ལྟ་མ་ཡིན་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་བསམ་པ་ནི། འོ་ན་ལྟ་མིན་དུ་
 སྦྱེས་ན། བདེ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་དམ་སྟུམ་ན། དེར་སྦྱེས་ཀྱང་སྤྱག་བསྐྱེད་ཁོ་ན་

ལས་མེད་དེ། བཤེས་སྤྲིངས་ལས། ལྷ་མིན་དག་ནའང་རང་བཞིན་གྱིས་ལྷ་
ཡི། དཔལ་ལ་སྤང་བྱིར་ཡིད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་ཆེ། དེ་དག་སློང་དང་ལྷན་ནའང་
འགྲོ་བ་ཡི། །སྤྱི་བ་པས་བདེན་པ་མཐོང་བ་མ་མཆིས་སོ། །ཞེས་གསུངས།
གནས་ནི་རི་རབ་ཀྱི་ཚུ་མཆམས་མན་ཆད་ན་འོད་ཅན་དང་། ཟླ་བའི་འཕྲིང་
བ། གནས་བཟང་པོ། མི་གཡོ་བ་སྟེ་གྲོང་བྱིར་བཞི་ཡོད་ཅིང་། ལྷ་དང་རྒྱུང་
རིང་ཐུང་མ་གཏོགས་སྟེང་ཤག་འོག་ཤག་གི་ཆོད་ལྷ་བྱ་ཡོད། ལྷ་མིན་ནི་སྤྱིར་
ལྷ་དང་ཆ་འདྲ་ཅམ་ལས། ལྷ་ལ་འགྲན་མི་བྱལ་གྱིང་། ལྷ་མ་ཡིན་ལ་བྱད་མེད་
མཛེས་མ་ཡོད་པ་ལྷས་འཕྲོག་པ་དང་། ལྷ་ལ་འཆི་མེད་ཀྱི་བརྒྱུང་བ་སོགས་
དཔལ་འབྱོར་ཆེ་བས། ལྷ་མ་ཡིན་དུས་རྟག་རྟ་སྤྲག་དོག་འབའ་ཞིག་གི་སྤྱག་
བསྐྱལ་གྱི་མེས་གསུངས། རང་རེ་དགྲའི་དཔལ་འབྱོར་ཚུང་དུ་ལ་སྤྲག་དོག་
ཚུང་བད་སྤྱེས་ཆེའང་མ་བདེ་བ་དེ་ཅམ་ཡོད་ན། ལྷ་མ་ཡིན་སྟེང་དཔལ་འབྱོར་
ཆེན་པོ་ལ་མི་བཟོད་པ་འོང་བ་ལྷ་ཅི་སྤྱོས་པས་ནམ་ཞིག་ན་ནད་མ་ཐེགས་
ནས། འཐབ་པར་བྱིན་པ་ན། ལྷའི་སྤང་ཆེན་ས་སྤྲིང་གི་བྱས་སྤྲིང་ཅམ་གྱིས་
སྤྱོགས་དོ་ཆེན་པོའང་གཏོར་བ་དང་། མཆོན་འཕངས་གྱིང་ལྷ་རྣམས་ནི་སྤྱེ་མ་
ཆད་ཀྱི་བར་མི་འཆི་ལ། ལྷ་མ་ཡིན་ནི་མཆོན་ཆ་གནད་གང་དུ་ཕོག་གྱིང་འཆི་
འགྲོ་བས་ལྷ་མ་ཡིན་དུས་རྟག་རྟ་པམ་པ་ཤ་སྤྲག་མ་གཏོགས་རྒྱལ་བའི་དུས་
མེད་པ་ལྷ་བྱ་ཡིན། རང་རེ་མི་ཡུལ་གྱི་དམག་དཔུང་སྟོབས་ཆེ་ཚུང་འདྲ་བ་
གཉིས་འཐབ་པ་ལའང་འཛིགས་སྤྲིང་ཆེན་པོ་བྱེད་དགོས་ན། ལྷ་དང་དེ་ལྟར་
དམག་འཐབ་དགོས་པ་ལ་ཅིའི་བྱིར་མི་འཛིགས་ཏེ་འཛིགས་སྤྲིང་ཆད་མེད་

པ་ཡོད། ལྷ་མིན་གྱི་དམག་རྣམས་ལ་ནི་མ་ཤིའི་བར་དེ་ལྷར་ཏྲག་ཏུ་འཐབ་
 ཚོད་བྱེད་དགོས་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་དང་མཆོ་ཀྱན་མཐོང་ཞེས་པའི་ནང་དུ། ལྷ་
 མ་ཡིན་གྱི་དམག་པམ་ནས་སོ་སོའི་གྲོགས་རྣམས་བསའ་བ་སོགས་ཐམས་
 ཅད་མཐོང་བས་དེ་དག་གི་བྱུང་མེད་རྣམས་ཀྱང་བྲིམ་དུ་སྐྱུག་བསྐྱེད་གྱིས་
 མནར་ཚུལ། ལྷ་མིན་ནི་ཤེས་རབ་དང་ལྷན་ཡང་། ལས་སྐྱེབ་ཅན་གྱི་རྟེན་ཅན་
 ཡིན་པས། རྟེན་དེ་ལ་བདེན་པ་མཐོང་བའི་སྐྱེལ་བ་མེད།

གསུམ་པ་ལྷའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་བསམ་པ་ནི། འོན་ལྷ་ཞེས་པ་དེ་ལ་བདེ་བ་
 ཞིག་ཨེ་ཡོད་ཅེ་ན། འདོད་ལྷ་རྣམས་ལ་འཆི་འཕོ་ལྷུང་བ་དང་། སྤྲོ་གོང་བ་དང་།
 བཅད་བྲལ་གསོད་སྐྱུགས་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཡོད། དང་པོ་ནི། བཤེས་སྤྱིངས་
 ལས། ལུས་ཀྱི་ཁ་དོག་མི་སྐྱུག་འབྱུར་བ་དང་། །སྟན་ལ་མི་དགའ་མེ་རྟོག་སྤང་
 རྟིངས་དང་། །གོས་ལ་ངི་མ་ཆགས་དང་ལུས་ལ་ནི། །སྟོན་ཆད་མེད་པའི་རྩལ་
 འབྱུང་ཞེས་བགྱི་བ། །མཐོ་རིས་འཆི་འཕོ་སྟོན་བྱེད་འཆི་ལྷས་ལ། །ལྷ་ཡུལ་
 གནས་པའི་ལྷ་རྣམས་ལ་འབྱུང་སྟེ། །ས་སྟེང་མི་རྣམས་འཆི་བར་འབྱུར་བ་
 དག །སྟོན་པར་བྱེད་པའི་འཆི་ལྷས་རྣམས་དང་འབྲ། །ཞེས་པ་ལྷར་རིང་བའི་
 འཆི་ལྷས་ལྷ་དང་ཉེ་བའི་འཆི་ལྷས་ལྷ་སྟེ་བཅུ་ཕོག་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཡོད་དེ།
 ལུས་ཀྱི་བཟླག་མདངས་ཉམས། གདན་སྟེང་འདུག་སྟེང་མི་འདོད་པ། ལུས་ཀྱི་
 མེ་རྟོག་རྟིངས་པ་དང་། གོས་ལ་ངི་མ་ཆགས་པ། རྩལ་འབྱུང་བ་སོགས་དང་།
 ལུས་ཀྱི་འོད་ཚུང་བ། ལུས་ཀྱི་ཆེ་ལུས་ལ་ཚུ་ཆགས་པ། གོས་རྒྱན་ལས་སྐྱ་མི་
 སྟན་པ། མིག་ཚུམ་པ། ཡུལ་གཅིག་ལ་ཆགས་པ་སོགས་འཆི་ལྷས་ཕོག་པ་ན།

གནས་ཁུག་ཁུག་ཅིག་ཏུ་ཉ་བྱེ་ཆོན་དུ་འགྲོ་བ་ལྟར་སྒྲིལ་སྒྲིལ་པ་འདོན་བཞིན་ལྟ་
 སོ་སོའི་ཞག་བདུན་རེ་སྟེ་རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞི་པ་ལྟ་བུ་མི་ལོ་སྤུམ་བརྒྱ་ལྟ་
 བཅུ་འི་རིང་སྤྱག་བསྐྱེད་སྤྱོད་དགོས། ལྟག་པར་ལྟ་ནམས་ལ་སྐྱབས་གསུམ་
 པ་ཞེས་སྤར་གང་གི་རྒྱལ་ལྟར་སྒྲིལ་པ་དང་། ད་ལྟ་གནས་སྐྱབས་གང་ཡིན་
 པ་དང་། འཆི་བའི་འོག་ཏུ་གང་དུ་འགྲོ་བ་སྟེ་གསུམ་ག་ཤེས་པས་སྤྱི་མར་གང་
 དུ་སྒྲིལ་བ་ཤེས། ལྟའི་ཉེན་དེ་ལ་སྤར་རང་རྒྱ་མཆོན་དུ་བྱས་ནས་ངེས་འབྱུང་
 དང་། གཞན་སྤྱག་བསྐྱེད་བ་རྒྱ་མཆོན་དུ་བྱས་ནས་སྤྱིང་རྩེ་སོགས་ཀྱི་དགོ་
 བ་སྤྱ་གཅིག་གྲང་མི་བྱེད། བསོད་ནམས་སྤར་བསགས་པ་ནི་སྤྱད་དེ་ཟད་
 པར་འགྱུར། དེ་ཡང་དཔེར་ན་སྤང་བཅུ་འི་བའི་གཟན་ཞིག་གྲོན་པ་ན། གཞན་
 སྤང་གང་རི་བའི་གཟན་ཞིག་གྲོན་པ་དེ་ལས་བསོད་ནམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བཅུ་
 འགྱུར་གྱིས་བེད་སྤྱད་པ་ཡིན་པ་ལྟར་ལྟ་ཡུལ་ནའང་། བདེ་སྤྱིད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་
 བས་བསོད་ནམས་མང་པོ་ཟད་པར་འགྱུར། དེས་ན་རང་རེ་བསོད་ནམས་
 བསགས་པའི་དུས་ཡིན་གྱི། བསོད་ནམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་བེད་སྤྱད་པའི་
 དུས་མིན་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན། དེའི་ཕྱིར་ལྟ་པལ་ཆེར་སྤྱི་མར་ངན་
 སོང་དུ་འགྲོ་བས། དེ་རིག་ནས་སྤྱག་བསྐྱེད་ལྟག་པར་དུ་འཕེལ། ལྟའི་གནས།
 ལུས། འོངས་སྤྱོད་གོགས་སོགས་ཐུན་སྤུམ་ཆོགས་པ་དེ་ལས་བྲལ་ཏེ། ངན་
 སོང་དུ་སྒྲིལ་བར་མཐོང་ནས། སེམས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་དཔྱལ་བ་ལས་བཅུ་དྲུག་
 འགྱུར་གྱིས་ཆེ། རང་རེ་སྤྱི་མའི་སྒྲིལ་བ་བཟང་ངན་གླེ་ཆོམ་བཞིན་དུ་ཤི་ནའང་
 སྤྱག་བསྐྱེད་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་དེ་ལྟར་ཡོད་ན། དེར་ངེས་པར་ངན་སོང་དུ་

སྐྱེ་བར་ཐག་ཆོད་པར་མཐོང་བས། གྱི་རྩད་ཤིང་རྟ་སྒྲ་ཆོགས་ཆ་ལ། །སོགས་
སྐད་འདོན་ཅིང་། འཆི་ལྟས་ཕོག་པའི་ལྟ་དེ་ལ་ལྟའི་བྱ་དང་བྱ་མོ་སོགས་ལྟ་
གཞན་སྤྲུལ་གྱི་མིག་གིས་བལྟ་བ་ཙམ་ཡང་མི་བྱེད་པར་རོ་བཞིན་དུ་སྤངས་
ཏེ་གཅིག་ཤུར་བསྐྱུར། སྤར་འདྲིས་པའི་གྲོགས་དག་ལ་རེ་ཞིག་ངའི་རྩར་ཅུང་
ཞིག་སྤོང་དང་། ཁོ་ལོ་འདྲིག་ཏེན་པ་རོལ་དུ་སྐྱས་ཆེན་འདེགས་ནས་ཉམ་ཐག་
པ་དག་ཏུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ན་ད་ལྟ་བྱིད་ཅག་མཐོང་བར་འདོད་ཅེས། སྒྲིང་རྩེ་
རྩེའི་སྐད་དུ་སྤྲོ་བ་ནའང་། མིག་གིས་བལྟ་བ་ཙམ་ཡང་མི་བྱེད་ལ། སྤར་འདྲིས་
པའི་གྲོགས་བཏན་པ་དག་གིས། རྒྱང་རིང་པོ་ནས་དབྱུག་པ་སོགས་ཀྱི་ཆེ་
མོས་མེ་ཏོག་མགོ་བོར་བཞག་སྟེ། བྱིད་འདི་ནས་འཆི་འཕོས་ནས་མི་ཡུལ་དུ་
སྐྱེས་ཏེ། དེར་བསོད་ནམས་བསགས་ནས་སྤར་ཡང་ལྟར་སྐྱེ་བར་གྱུར་ཅིག་
ཅེས་སྒྲོན་ལམ་ཙམ་འདེབས་པ་ལས་གཞན་མི་བྱེད། དེའི་ཆེ་འང་མྱ་ངན་གྱི་
བསྒྲོན་པར་སོང་སྟེ་ཡིད་མི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་འོང་།

གཞན་ཡང་ལྟ་བསོད་ནམས་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གཟི་བརྩིད་དང་སྤྲོ་
ཆོགས་རྣམས་ལྟ་བསོད་ནམས་རྒྱང་བས་མཐོང་ན་སྤྲ་གོང་ཞིང་། གཞི་དེ་
ལས་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྤྱོད་བ་དང་། ལྟ་དང་ལྟ་མ་
ཡིན་འཐབ་ཆེ་ཡན་ལག་སོགས་བཅད་བྲལ་གསོད་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་།
ལྟ་དབང་ཆེ་བས་རྒྱང་བ་རྣམས་རང་གི་གནས་ནས་སྤོང་བ་སོགས་ཀྱི་སྤྱག་
བསྐྱེད་ཡོད། ཁམས་གོང་མའི་ལྟར་སྐྱེས་ན་ནི་འཆི་ལྟས་ཕོག་པའི་སྤྱག་
བསྐྱེད་མེད་མོད། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱིས་ནོན་ལ། ནོན་མོངས་དང་

ལྟན་ཞིང་། སྐྱེས་པ་དང་བཅས་ལ། འཆི་འཕོ་བ་དང་གནས་པ་ལ་རང་དབང་
མེད་པས་གནས་ངན་ལེན་གྱིས་སྦྱུག་བསྐྱེད་བ་ཡིན། ཆོག་པས་གྱི་གཏམ་ལས།
གང་ཞིག་གཟུགས་ཅན་གཟུགས་མེད་པའི། །སྦྱུག་བསྐྱེད་སྦྱུག་བསྐྱེད་ལས་
འདས་ཤིང་། །ཉིང་འཇིན་བདེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན། །བསྐྱེད་པར་གཡོ་བ་
མེད་པར་གནས། །དེ་ཡང་ཤིན་ཏུ་ངེས་གྲོལ་མིན། །དེ་ལས་སྤར་ཡང་ལྷུང་
བར་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟར་གཟུགས་མེད་ལྟ་བུར་དང་པོར་སྐྱེས་ཆོ། སྐྱེས་
སོང་བསམ་པ་ཞིག་བྱང་བ་ལས། །ཉིང་འཇིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ནས།
བསྐྱེད་པ་མང་པོ་སོང་མཐར་འཆི་བའི་ཆེ་གནས་འོག་མར་ལྷུང་བས་གནས་
པ་ལ་རང་དབང་མ་ཐོབ་པའི་སྦྱུག་བསྐྱེད། ལྟའི་ཉིན་དེ་ལ་སྤར་བསགས་པའི་
བསོད་ནམས་ཟད། དེར་སྤར་བསོད་ནམས་གསོག་པ་མེད་པས་ཆེ་འཕོས་
ནས་གནས་འོག་ཏུ་སྐྱེས་པ་ན། །སྤར་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་གྱི་རྒྱན་
བཀག་པས། །ཤེས་རབ་མེད་པའི་སྦྱོན་པོ་གཞན་ལས་བྱ་བ་ཞིག་འབྱུང་།
འགའ་ཞིག་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་ཐར་པར་འཁྱུལ་ནས་དེ་ཐོབ་
པའི་ཆེ་ཐར་པ་ཐོབ་སོང་སྟུང་། ཕྱིས་སྐྱེ་བ་ལེན་པར་མཐོང་བ་ན། ཐར་པ་ལ་
སྤར་འདེབས་གྱིས་མནར་མེད་ཏུ་སྐྱེ། དེའི་ཕྱིར་དེར་སྐྱེས་ཀྱང་གནས་སྐབས་
གྱི་མགོ་བསྐྱོར་ལྟ་བུ་ལས་དཔྱུལ་བའི་ཟངས་ཁ་ན་སྟོད་པ་དང་བྱུང་པར་
མེད་པས། དེ་ལས་ནི་མི་ཡུལ་གྱི་དབྱུལ་པོ་རྒྱན་མོ་མ་ཅི་བཟང་མཁན་ཞིག་
དགལ། དེས་ན་རྒྱལ་མཆོག་བསྐྱེད་བཟང་རྒྱ་མཆོས། ཁམས་གསུམ་འཁོར་
བ་ཞེས་གྲགས་ལྟགས་སྟེག་གི་ཁང་པ། །སྟོགས་བཅུ་གང་ཏུ་ཕྱིན་ཀྱང་སྦྱུག་

བསྐྱེད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པས། །སྒྲིང་ལ་གཟན་ཀྱང་རང་གི་སྒྲིང་ཚུལ་དུ་འདུག་པ།
 །གནས་ངན་འདི་འདྲར་འབྱུངས་པའི་སྒྲིང་ཚུལ་འདི་སྒྲིབ་། །ཞེས་གསུངས་
 བ་ལྟར་འཁོར་བ་འདིར་ནི། མཐོ་སྤྱིད་ཅེ་ནས་དམའ་མནར་མེད་བར་གང་དུ་
 སྐྱེས་ཀྱང་། ལྷགས་སྤྱོད་གི་ཁང་པ་ཐོག་དུག་ལྡན་གྱི་ནང་དུ་གནས་པ་བཞིན་
 སྤྱུག་བསྐྱེད་ཁོ་ན་ལས་མ་འདས། དཔེར་ན་སྤར་ལྷ་གི་བྱང་བ་ན་གྱིས་པ་དག་
 གིས་རྩམ་པ་སྒྲོང་བ་ལ་ཉུང་མའི་རིགས་འགའ་སྤྱད་པར། ཐམས་ཅད་ལེན་དུ་
 མ་འདོད་པར་དེ་ཡོ་ཉུང་མ་རེད་ཟེར་བ་ལྟར། རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་ཅུ་མ་ལས་གང་
 དུ་སྐྱེས་ཀྱང་སྤྱུག་བསྐྱེད་གྱི་རང་བཞིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་སྤྱིད་སྤྱུག་གཅིག་པ་
 བཞིན་ནོ།།

མདོར་ན་སྤྱུག་བསྐྱེད་གསུམ་གྱིས་བར་མཆམས་མེད་པར་མནར་བས་
 སྤྱུག་བསྐྱེད་གྱི་མཐུག་བསྐྱེད་ལ་སྤྱུག་བསྐྱེད་གསུམ་གསུངས། རང་ཅག་གིས་
 ད་ལྟ་འཁོར་བ་འདིར་བདེ་བ་ཡིན་བསམ་པ་རྣམས་ཀྱང་། དོན་དུ་སྤྱུག་བསྐྱེད་
 གྱི་རང་བཞིན་ཤ་སྟག་དང་། བཏང་སྒྲོམས་ཡིན་སྒྲོམ་པ་རྣམས་ཀྱང་དོན་དུ་
 སྤྱུག་བསྐྱེད་གྱི་རང་བཞིན་ཏེ། མ་འབྲས་ཆ་བ་དེ་ལ་ཚུ་བསིལ་བ་བཏབ་ན་
 གནས་སྐྱབས་བདེ་བ་ལྟར་སྒྲིང་བ་ལྟ་བུ་ནི་འཁོར་བ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོར་བ་བདེ་
 བ་སྟེ། འདི་ནི་ནམ་ཞིག་པ་ན་ཡང་སྤྱུག་བསྐྱེད་བསྐྱེད་པས་ན་འགྱུར་བའི་
 སྤྱུག་བསྐྱེད་ཡིན། དེ་བཞིན་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཆོར་བ་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་དང་དེ་
 དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱང་ཐམས་ཅད་དང་གང་ལ་དམིགས་
 ནས་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་ཟག་བཅས་རྣམས་ནི་འགྱུར་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེད། མ་འབྲས་ཆ་

བ་དེ་དང་པོར་སྐྱེས་ཅམ་ན་ཆ་བའི་གདུང་བ་དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་ཆ་བའི་རང་
བཞིན་དུ་ཡོད་མོད། འོན་ཀྱང་དེ་ལ་ཚུ་ལ་སོགས་པ་ཆ་གང་གི་རེག་པ་གཉིས་
ཀ་དང་མ་ཐུང་བའི་གནས་སྐབས་ལྟ་བུ་ནི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཆོར་བ་བཏང་
སྟོམས་དང་། དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱང་ཡུལ་དང་བཅས་
པ་རྣམས་ཀྱང་ལས་ཉོན་སྒྲ་མའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་ཅིང་། སྐྱུག་བསྐལ་དང་
ཉོན་མོངས་པ་སྤྱི་མ་རྣམས་སྐྱེ་བའི་ས་བོན་རྗེས་སུ་འབྲེལ་ཞིང་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་
བའི་གནས་ངན་ལེན་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བས་ན་བྱུང་བ་འདྲུ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱུག་
བསྐལ། མ་འབྲས་ཆ་བ་དེ་ལ་ཆ་ཚུ་ལྟ་བུས་རེག་པ་ན་ཆ་བའི་སྐྱུག་བསྐལ་
མངོན་གྱུར་དུ་སྐྱེས་ཏེ་ཆེས་སྐྱུག་བསྐལ་བ་ལྟ་བུ་ནི་ཆོར་བ་སྐྱུག་བསྐལ་ཏེ།
དེ་ལྟར་ལུས་སེམས་གདུང་བར་བྱེད་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཆོར་བ་སྐྱུག་བསྐལ་
རྣམས་དང་། དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱང་ཡུལ་དང་བཅས་པ་
ནི་སྐྱུག་བསྐལ་གྱི་སྐྱུག་བསྐལ་ཏེ། དེ་ཡང་རང་ཆོས་སྐྱུག་བསྐལ་ཡིན་སྟེ་
པ་རྣམས་སྐྱུག་བསྐལ་གྱི་སྐྱུག་བསྐལ། བདེ་བར་སྒོམ་པ་རྣམས་འགྱུར་བའི་
སྐྱུག་བསྐལ་ཡིན། དེ་བདེ་བ་མིན་པའི་རྟགས་ཀྱང་བདེ་བར་སྒོམ་པ་དེ་ཡུན་
རིང་བྲགས་ན་སྐྱུག་བསྐལ་བསྐྱེད་པས་འདི་སྐྱུག་བསྐལ་སྒྲ་མ་ཚུང་རིམ་ནས་
འགག། སྤྱི་མ་ཚུང་རིམ་ནས་སྐྱེ་བའི་བར་དུ་བདེ་བར་སྒོམ་པ་ཡིན། དཔེར་ན།
ད་ལྟ་རང་རེ་གྲིབ་མར་བསྐྱད་བྲགས་ནས་འབྲུགས་པ་ན། ཉི་མར་སོང་བས་
རེ་ཞིག་བདེ་བ་ལྟར་སྒྲུང་མོད། དེ་ཡང་བདེ་བ་མིན་ཏེ། དེ་ཡིན་ཆེ། དཔེར་ན་
སྐྱུག་བསྐལ་དེ་རི་ལྟར་བསྐྱེན་པ་ཅམ་གྱིས་སྐྱུག་བསྐལ་རྗེ་འཕེལ་དུ་འགྲོ་བ་

བཞིན་དུ་ཉི་མར་རི་ཙམ་བསྐྱད་གྲང་མི་བདེ་བ་མེད་པར་བདེ་རུ་འགྲོ་དགོས་
 པ་ལས། དེ་ལྟར་མི་འབྱུང་བར་ཅུང་ཟད་ནས་སྤྱག་བསྐྱེད་ཏེ། སྐར་གྱི་བ་མར་
 འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེའང་མ་མཐོན་པ་མ་གཏོགས་སྤྱག་བསྐྱེད་ཆུང་རིམ་
 ནས་སྐྱེས་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་ཕྱིན་ཕྱིན་ནས་ཐང་ཆད་པ་ན་བསྐྱད་པས་བདེ་
 བ་ལྟར་སྤང་མོད། དེ་ནི་ལངས་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཆེ་རིམ་ནས་འགག། །བསྐྱད་
 པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཆུང་རིམ་ནས་སྐྱེ་བས་མི་མཐོན་པ་ཡིན་གྱི། དེའི་སྐབས་
 སུ་སྤྱག་བསྐྱེད་མེད་པ་མིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་བསྐྱད་བསྐྱད་པ་ལས་ཡང་སྤྱག་
 བསྐྱེད་བར་མཐོན་པ་ན། བཅས་བཅས་དགོས་ཞེས་ལངས་ཤིང་། ལངས་པ་
 ན་བསྐྱད་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཆེ་རིམ་ནས་འགག། །ལངས་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཆུང་
 རིམ་ནས་སྐྱེས་པ་མ་མཐོན་པ་ཡིན། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། འཕེལ་བཞིན་པ་ཡི་
 བདེ་བ་ལ། །རི་ལྟར་བསྐྱོག་པ་མཐོང་གྱུར་པ། །དེ་ལྟར་སྤྱག་བསྐྱེད་འཕེལ་
 བཞིན་ལ། །བསྐྱོག་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། ཟག་བཅས་ཉིས་
 ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ནི་བྲབ་པ་འདུ་བྱེད་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཏེ། འདི་བྲབ་པའི་རྒྱན་
 གྱིས་སྤྱག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་གྱི་སྒོ་དུ་གྱུར་པ་ཡིན། མདོར་ན་འཁོར་བ་
 འདིའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་འདི་སྐྱངས་པས་མ་བྱུང་བ་སྟེ། དཔྱུལ་བའི་ཆ་
 གྲང་གི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཡང་དཔྱུལ་བའི་ཟག་བཅས་ཉིས་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་སྐྱངས་
 པ་དེའི་རྒྱན་གྱིས་བྱུང་ལ། ཡི་དྲགས་ཀྱི་བཀྲེས་སྒོམ་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཡང་།
 ཡི་དྲགས་ཀྱི་ཉིས་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་དེ་ཉིད་བཟུང་བས་བྱུང་། དུད་འགྲོ་བོང་བྱ་
 ལྟ་བུར་ཡང་བོང་བྱའི་ལུས་བྲབ་ན་ཁལ་འགོལ་བ་དང་། བོང་དབྱུག་བཟེད་

པ་སོགས་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད་མྱོང་བའི་སྒོ་དུ་རང་ལྟགས་གྱིས་བྱ་བ་བྱིན་པ་
སྟེ། མདོར་ན་ཆེར་མ་གཅིག་བཅུགས་ནའང་མི་བཟོད་པའི་ན་ཆ་འབྱུང་བ་
ཚུན་ཆད་ཀྱང་ཉར་ལེན་གྱི་ཕྱད་པོ་འདི་སྒྲངས་པས་བྱུང་བ་ཡིན། དེས་ན་མི་
གཅིར་བྱའི་རྒྱ་བ་ཏུ་ཆེར་མའི་ཁུར་ཞིག་བསྐྱར་བ་ན། དེའི་ཁུར་སོག་མ་བྱིན་
པ་དེ་སྤིད་དུ་སྐྱུག་བསྐྱེད་དང་མི་འབྲལ་བ་བཞིན། ཇི་སྤིད་ཟག་བཅས་ཉར་
ལེན་གྱི་ཕྱད་པོའི་ཁུར་འདི་དང་མ་བྲལ་བ་དེ་སྤིད་དུ། སྐྱུག་བསྐྱེད་གང་ཡང་
བྱུང་བས་མི་མནར་བའི་སྐབས་མེད་པ་ཡིན། བྱིས་བདག་དཔལ་སྐྱེས་རབ་
ཏུ་བྱུང་ཚུལ་དང་། མཁན་པོ་མོྔལ་གྱིས་དཔལ་སྐྱེས་རྒྱ་མཚོའི་འགྲམ་དུ་
ཁྱིད་དེ་སྐྱེ་བ་སྲ་མའི་རོ་དང་། རུས་པ་སོགས་བསྟན་ནས་ཡིད་དབྱུང་བའི་ལོ་
རྒྱུས་གསུངས།

ཉར་ལེན་གྱི་ཕྱད་པོ་ཞེས་པའང་། ཆེར་མ་ལས་བྱུང་བའི་མེ་ལ་ཆེར་
མའི་མེ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟར། སྲ་མའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཉོན་མོངས་པ་ལས་བྱུང་
བའི་ཕྱད་པོ་ཡིན་པས་རྒྱ་མིང་འབྲས་ལ་བཏགས་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་ལ་རག་
ལས་པའི་མི་ལ་རྒྱལ་པོའི་མི་ཞེས་པ་བཞིན་དུ་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཉོན་མོངས་པ་
ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱད་པོ་ཡིན་པས་ན། གྲོགས་མིང་གྲོགས་ཅན་ལ་བཏགས་
པ་དང་། སྐྱོན་དང་མེ་ཏྲིག་འབྱུང་བའི་ཤིང་ལ་སྐྱོན་དང་མེ་ཏྲིག་དེ་དང་དེའི་
ཤིང་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན། རང་ཉིད་ལས་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཉོན་མོངས་པ་
འབྱུང་བས་ན། འབྲས་མིང་རྒྱལ་ལ་བཏགས་པ་སྟེ་རྒྱ་མཚན་གསུམ་མོ། །ཕྱད་
པོ་འདི་ལ་སྐྱུག་བསྐྱེད་དང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་གཏན་ཆགས་

པར་ཡོད་པས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད། དེ་ཡོད་ཕྱིན་ཆད་ཆོར་བ་སྐྱུག་
 བསྐྱེད་ད་ལྟ་མེད་པའི་སྐྱབས་རེ་བྱུང་ཡང་དེ་མ་ཐག་ཡང་སྒོ་སྒྲ་ཆོག་ས་ནས་
 སྐྱུག་བསྐྱེད་མང་པོ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པས་ན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ནི་སྐྱུག་
 བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྲབ་པ་དང་། སྐྱུག་བསྐྱེད་གཞན་གཉིས་ཀྱི་ཅ་བ་ཡིན།
 དེས་ན་འདིས་ནི་སྐྱེ་བ་འདིའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྒོ་བྱེད་ལ། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མའི་
 སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྐྱེ་འདྲེན་པའི་ཉིན་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པོ་འདི་ནི་སྐྱུག་བསྐྱེད་
 ཀྱན་ཀྱི་ནང་ནས་ངན་པ་སྟེ། འཁོར་བ་ཞེས་པའང་རང་ལ་རང་དབང་མེད་པར་
 ལས་ཉོན་ཀྱི་དབང་གིས་ཟག་བཅས་ཉིར་ལེན་ཀྱི་ཕྱང་པོའི་ཁྲར་བཟུང་ནས་
 སྤྱིད་ཅེ་ནས་མནར་མེད་ཀྱི་བར་དུ་སྐྱེ་བ་སྦངས་ཏེ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་འཁོར་བ་
 ལ་ཟེར་བས། ཟག་བཅས་ཉིར་ལེན་ཀྱི་ཕྱང་པོ་འདི་ཉིད་འཁོར་བར་འཛོགས་པ་
 ཡང་རྒྱང་བ་དེའི་ཕྱིར་འཁོར་བ་ལ་སྐྱོ་ཤས་སྐྱེ་བ་ནི། ཟག་བཅས་ཉིར་ལེན་ཀྱི་
 ཕྱང་པོ་འདི་ལ་སྐྱོ་ཤས་སྐྱེ་དགོས་ཤིང་། ཁྲབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད་འདི་
 ལ་སྐྱོ་བ་མ་སྐྱེས་ཀྱི་བར་འཁོར་བ་ལ་སྐྱོ་བ་རྣམས་མ་མི་འོང་གསུངས། གཉིས་
 པ་འབྱིང་དུ་སྐྱོས་ཏེ་བཤད་པ་མཛད།

༥ ཉིན་བཙུ་ལྟ་པར། སྐྱོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་ལྟའི་ཞལ་ནས།
 སྐྱུག་བསྐྱེད་རྒྱ་མཚོ་འདི་ལ་མཐའ། །རྣམ་པ་ཀྱན་ཏུ་ཡོད་མིན་ན། །བྱིས་ཁྱོད་
 འདིར་ནི་བྱིང་བ་ལ། །འཛོགས་པ་ཅིས་ན་སྐྱེ་མི་འགྱུར། །ཞེས་འདྲེན་པར་
 མཛད་དེ། སྐྱོན་འགྲོ་ཀྱན་སྐྱོང་འཆོས་པ་མདོར་བསྐྱུས་དང་། སྐྱོན་དུ་ཇི་ལྟར་
 སོང་བའི་ས་བཅད་རྣམས་འདྲེན་པར་མཛད་ནས། འཁོར་བ་ལས་ཐར་འདོད་

ཀྱི་སྒོ་སྤྲུང་བ་ལ་བསྐྱར་བ་ཤད་མཛད། སྒྲོང་ཚུལ་མདོར་བསྐྱུས་ཏེ་བསྟན་པ་
ལ། སྒྲོར་ཚོས་སོགས་འདྲ། སྤྱི་བོའི་སྒྲ་མ་ལྟ་བུ་སྒྲོམ་བཞིན་དུ་འཁོར་བའི་
སྤྱུག་བསྐྱེལ་བསམ། ཐུན་མཚམས་སུ་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་སྟོན་པའི་
སྒྲོར་མདོ་དཔྱད་པ་ཉེར་གཞག་སོགས་བསྟ། དེ་ལྟར་བསམས་ནས་ངེས་འབྱུང་
སྒྲུབ་པའི་ཆད་ནི། འཁོར་བའི་བདེ་སྤྱིད་སྟོབས་འབྱོར་སོགས་གང་མཐོང་
ཡང་། འདི་དག་ནི་བསྐྱེལ་བའི་ཚོས་ཅན་ཡིན། སྤྱུག་བསྐྱེལ་ཡིན་སྟམ་དུ་ཞེན་པ་
ལོག་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི། ཁ་ཉེས་གོད་ཁ་སོགས་འཁོར་བའི་གྲ་མ་འགྲིགས་
པ་འགའ་ཞིག་གི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་བྱུང་ནས་ཡིད་འབྱུང་བ་ཅམ་ནི་སྒྲ་བྱུང་སྒྲ་སྤྲུང་
ཀྱི་ངེས་འབྱུང་གཟུགས་བརྟན་ཅམ་ཡིན། འཁོར་བ་འདིར་སྒྲུབ་པའི་ཆད་
སྤྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་རང་བཞིན་ཁོ་ན་ལས་མ་འདས་པས་སྤྱིན་ཆད་སྤྱུག་བསྐྱེལ་
སྒྲོང་བ་མི་འདོད་ན་སྤྱི་བོའི་རྒྱུན་གཅོད་དགོས། འཁོར་བ་ལ་སྤྱི་ཤས་སྤྱིས་
ནས་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འདོད་ན་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་དང་། ཐར་བ་
དོན་གཉེར་སྒོ་ཡང་དེ་ཡིན། དེས་ན་རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོས། དེ་ལྟར་གོམས་
པས་འཁོར་བའི་ཐུན་ཚོགས་ལ། །ཡིད་སྟོན་སྤྲུང་ཅིག་ཅམ་ཡང་མི་སྤྱི་ཞིང་།
ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་ཐར་བ་དོན་གཉེར་སྒོ། །བྱུང་ན་དེ་ཆེ་ངེས་འབྱུང་སྤྱིས་བ་
ལགས། །ཞེས་དང་། ཁོ་བོ་ལ་གཞན་གྱིས་སྟན་བཟང་པོ་བཏབ་པ་དང་། སྤྱི་
ཞུ་བ་ཀྱང་སྤྱི་སོགས་བྱེད་པ་ལ། འདི་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་ཡིན། འདི་ཐམས་
ཅད་སྤྱུག་བསྐྱེལ་བ་ཡིན་སྟམ་དུ་ཡིད་འབྱུང་མནན་པས་མི་ནོན་པ་འོང་བ་
ཞིག་སྤྱི་མོ་ནས་ཡོད། ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན། འཁོར་བའི་ཐུན་ཚོགས་རི་

ཅམ་མཐོང་བ་དེ་ཅམ་དུ་སྒྲིམ་ཆེ་རུ་འགྲོ་བ་ཞིག་དགོས། དེ་བཞིན་དུ་འཆི་
 བའི་ཆེ་ཆེ་འདིའི་གྲོགས་དང་འབྱོར་པ་སོགས་དང་འབྲལ་བར་མཐོང་ནས་
 ཡིད་མི་བདེ་བའང་སྒྲ་བྱུང་གི་མི་རྟག་པ་ཞེས་ཆེ་འདིའི་སྒྲ་ཤུགས་མཛོན་དུ་
 གྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན། དེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་རྣམ་དག་ཅིག་རྒྱུད་ལ་སྒྲིམ་
 ཐབས་བྱེད་པ་གལ་ཆེ་སྟེ། རང་རེའི་དོན་དུ་གཉེར་བའི་གཙོ་བོ་སངས་རྒྱས་
 གྱི་གོ་འཕང་ཡིན། དེ་འོང་བ་ལ་བྱང་སེམས། དེ་འོང་བ་ལ་སྙིང་རྩེ། དེ་འོང་བ་
 ལ་མར་ཤེས་རྣམས་རིམ་བཞིན་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་དགོས། འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་
 རང་སྙིང་དུ་བསྒྲོམས་པས་དེས་འབྱུང་དང་། གཞན་ལ་བསྒྲོམས་པས་སྙིང་
 རྩེ་སྒྲིམ་དགོས་པས་སྒྲིམ་བྱ་ཆེན་པོའི་སྐབས་ཀྱང་དེས་འབྱུང་བསྒྲོམ་པ་མེད་
 ཐབས་མེད། སྤྱག་པར་སྒྲིམ་བྱ་འབྲིང་སྐབས་དེས་འབྱུང་འདི་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་
 ཞིག་སྟེ། འདི་རྒྱུད་ལ་སྒྲིམ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་དགེ་བ་ཅི་བྱས་ཐར་པའི་རྒྱུར་
 འགྲོ་ཞིང་། ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་འདི་ལྟ་བུ་བཅོས་མ་ཚུན་རྒྱུད་ལ་མ་སྒྲིམ་གྱི་བར་
 གྱི་དགེ་བ་གང་བྱེད། ཞིང་གི་མཐུ་ལ་བརྟེན་པ་འགའ་རེ་མ་གཏོགས། སལ་
 ཆེར་འཁོར་བའི་འཁོར་ལོ་བསྒྲོར་བ་ཡིན་ཏེ། ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་གསུམ་ལ་ནན་
 ཏན་མི་བྱེད་པར་ལོགས་སུ་བཞག་ནས་ཆོས་ཟབ་ཟབ་མོ་རྩ་རྒྱུད་བསྒྲོམ་པ་
 དང་། ལྟ་བསྒྲོམ། སྤྱགས་བཞུས་སོགས་ལ་རི་ཅམ་བཙོན་ཀྱང་། ཐར་པ་དང་
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་བགྲོད་པའི་ལམ་གྱི་ཕྱོགས་ཅམ་དུ་འང་མི་འགྲོ་བས།
 དེ་ལྟ་བུའི་དོན་མེད་པའི་ངལ་བ་དང་། ཟབ་ཟབ་མོ་སྐད་ཟེར་བ་རྣམས་རེ་ཞིག་
 བཞག་ནས། ཐོག་མར་དེས་འབྱུང་། བྱང་སེམས། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་གསུམ་

ལ་ཅི་རྒྱས་སུ་འབད་བ་གལ་ཆེ།

གཉིས་པ་ཐར་པར་བགྲོད་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པ་
ལ་གཉིས།

ཀྱན་འབྱུང་འཁོར་བའི་འཇུག་རིམ་བསམ་པ་དང་།

ཐར་པར་བགྲོད་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པ་དངོས་སོ།།
དང་པོ་ལ་གསུམ། ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་ཚུ་ལ། དེས་ལས་གསོག་ཚུ་ལ། འཆི་འཕོ་
བ་དང་ཉིང་མཆམས་སྒྲོར་ཚུ་ལ་ལོ། །
དང་པོ།

ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་ཚུ་ལ་ལ་བཞི།

ཉོན་མོངས་ངོས་གཟུང་བ། དེ་རི་ལྟར་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ། ཉོན་མོངས་
པའི་རྒྱ། ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་དམིགས་སོ། །ཀྱན་འབྱུང་འཁོར་བའི་འཇུག་
རིམ་བསམ་པའི་ས་བཅད་འདི་ས་བཅད་སྒྲ་མར་ཡར་སྒྱར་བ་དང་། བྱི་མར་
སྒྱར་བའི་ལུགས་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། འདིར་ནི་བདེ་ལྷུར་གྱི་ཁྲིད་སྒོལ་ལྟར་
ཐར་པར་བགྲོད་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པའི་ནང་དུ་མར་
བསྐྱུས་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྒྲར་འཁོར་བ་སྐྱིད་དང་སོ་སོའི་ཉེས་དམིགས་
བསམས་པས་འཁོར་བ་ལས་ཡིད་འབྱུང་སྟེ་ཐར་འདོད་སྐྱེ་བ་ན་དེ་ལྟར་
འཁོར་བའི་རྒྱ་གང་གིས་བྱས་འདུག་སྟུམ་དུ་རྒྱ་ཅད་བཅད་ནས་ངོ་ཤེས་པར་

བྱས་ཏེ། དེའི་རྒྱན་གཙོང་དགོས། དེས་ན་ཀུན་འབྱུང་ལ་ལས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་
 དང་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་འབྱུང་གཉིས་ཡོད། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོའི་ཁུར་
 ཐོགས་དགོས་པ་འདི་ལས་ཀྱིས་བྱས་ཤིང་། ལས་དེ་ཉོན་མོངས་པས་སྐྱེད།
 སྒྲར་བསགས་ཀྱི་ལས་གངས་མེད་ཡོད་ཀྱང་ལྟན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་ཉོན་མོངས་
 པའི་སྤེད་ལེན་མེད་ན་རྒྱན་དང་བྲལ་བའི་ས་བོན་བཞིན་དུ་ལས་རྒྱུང་པས་སྐྱེ་
 བ་འཕེན་མི་ཐུབ་ཅིང་། ཉོན་མོངས་ཡོད་ན་ལས་སྒྲར་བསགས་མེད་ཀྱང་དེ་
 མ་ཐག་ཉོན་མོངས་པས་ལས་གསར་དུ་བསགས་ནས་འཁོར་བའི་ཕུང་པོ་
 ཕྱི་མ་ལེན་པར་བྱེད་པས། རྣམ་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། སྤེད་པའི་སྤེད་ལས་རྣམ་
 བརྒྱལ་བའི། །ལས་གཞན་འཕེན་རྒྱས་མ་ཡིན་ཏེ། །ལྟན་ཅིག་བྱེད་པ་བྱེད་ཕྱིར་
 རོ། །ཞེས་དང་། སྤེད་པ་ནི། །ཡོད་ན་སྒྲར་ཡང་འབྱུང་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས།
 དེས་ན་འཁོར་བ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྩ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་ཉིད་ཡིན་ནོ།

ཉོན་མོངས་ཞེས་པ་རང་རྣམ་སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ། རང་སྟོབས་ཀྱིས་རང་
 རྒྱུད་ལྟན་གྱི་གང་ཐག་སེམས་རྒྱུད་མ་ཞི་ཞིང་མ་དུལ་བར་བྱེད་པའི་བྱེད་
 ལས་ཅན་ཞིག་ཡིན། དེ་ཡང་ངོས་ཟེན་དགོས་ཀྱི་ ངོས་མ་ཟེན་ན་དབྱ་ངོས་
 མ་ཟེན་པར་གསོད་བྱེད་ཀྱི་མདའ་འཕེན་པ་བཞིན། གང་ལ་གཉིན་པོ་བསྟེན་
 དགོས་པ་མི་ཤེས་པས། དང་པོ་ཉོན་མོངས་ངོས་གཟུང་བ་ལ་གཉིས། རྩ་
 ཉོན་དང་། ཉེ་ཉོན་ནོ། །དང་པོ་ལ། མཛོད་ལས། སྤེད་པའི་རྩ་བ་སྤྱི་བྱུང་
 །འདོད་ཆགས་དེ་བཞིན་ཁོང་ཁྱོད་དང་། །ང་རྒྱལ་མ་རིག་ལྟ་བ་དང་། །ཐེ་ཆོམ་
 ཡིན་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་རྩ་ཉོན་དུག་ལས། དང་པོ་འདོད་ཆགས་

ནི། ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ནོར་དང་ལུས། ཟས་སྒྲོམ་སོགས་མཐོང་བ་ན། དེ་ལ་
 དམིགས་ནས་དེ་དང་མི་འབྲལ་བར་འདོད་པའི་སེམས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དཔེར་ན་
 ཉོན་མོངས་གཞན་རས་ལ་རྩལ་ཞུགས་པ་ལྟར་དབྱུང་སྤྲེལ་ཡང་། འདོད་ཆགས་
 ནི་ཡུལ་ལ་ཞེན་ཅིང་ཆགས་པ་རས་ལ་སྦྱུམ་ཞུགས་པ་སྦྱུམ་གྱིས་རྗེ་ཆེར་
 ཁྲབ་སྟེ་དབྱུང་དཀའ་བ་བཞིན་ཡུལ་དེ་དང་དེ་བལྟ་བ་དང་རེག་པ་ལ་སོགས་
 པར་འདོད་པས་སེམས་བྱུག་པ་བཞིན་དུ་ཆགས་ཡུལ་ལ་སྟེད་ཞེན་རྗེ་ཆེར་
 སོང་སྟེ་དབྲལ་བར་དཀའ། འདོད་སྟེད་ཞགས་པས་འཁོར་བའི་བཙོན་རྒྱར་
 བཅིངས། །གསུངས་པ་ལྟར་འཁོར་བ་ལ་ཡིད་འབྱུང་སྒྲེ་མི་འདུག་པའི་རྩ་བ་
 ཡང་འདོད་ཆགས་ཡིན་པས། འཁོར་བར་འཆིང་བྱེད་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན། འདིའི་
 གཉེན་པོར་མི་སྦྱག་པ་བསྒྲོམ་པ་སོགས་བསྟེན། དེ་ལ་མི་སྦྱག་པ་ནི། རྣམ་
 པར་དམར་བ་དང་། རྣམ་པར་འཐོར་བ་དང་། རྣམ་པར་བམ་པ་དང་། རུས་
 གོང་གི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་དེ། ཡུལ་སེམས་ཅན་སོགས་ལ་ཆགས་པ་ན། མི་
 གཙང་བའི་རྣམས་སོ་དུག་གིས་གང་བའི་རྒྱལ་པར་བསམ། འག་སོགས་ཐོས་
 རས་ཆགས་པ་ནའང་། དེའི་རྒྱལ་ལ་མི་གཙང་བ་དང་། སྦྱོར་བ་སྟོག་གཙོད་
 ལུགས་སོགས་བསམས་པས་ཆགས་སྟེད་ཆུང་དུ་འགྲོ།

གཉིས་པ་ཁོང་ཁྱོ་ནི། སེམས་ཅན་དང་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་
 དམིགས་ནས་ཀྱན་ནས་མནར་སེམས་པ་སེམས་རྩལ་མོ་ཡུལ་དེ་རྣམས་ལ་
 གཞོད་པ་བྱ་འདོད་པ་སྟེ། དག་སོགས་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་མཐོང་བ་ན། སེམས་
 ཞིན་དུ་རྩལ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཞིག་ཡིན། དེ་ཡང་དཔེར་ན་མི་འབར་བ་ལྟར་

ཁོང་ཁྱོད་འདི་སྐྱེས་པ་ན་དག་ཅ་འཛོམས་པ་སོགས་བྱེད་པས་སྐྱོན་ཆེ། སྟོག་གཅོད་བརྟེན་འཛོག་སོགས་འབྱུང་བའང་ཁོང་ཁྱོས་བྱེད། དེང་སང་ཁ་ཅིག་གིས། རེད་ཀྱི་སྒྲ་མ་སྤྲུགས་གཏུམ་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་ཁོང་ཁྱོ་ལ་མིང་སྟོན་པོ་བཏགས་ནས་སྐྱོན་དུ་མི་བཅི་ཡང་། ཞེ་སྒྲ་ལྟ་བུའི་སྟོག་པ་མེད། །བཟོད་པ་ལྟ་བུའི་དཀའ་སྤྲུབ་མེད། །ཅེས་དང་། ཁོང་ཁྱོད་མཆོན་གྱིས་མཐོ་རིས་སྟོག་འཕྲོག་ཅིང་། །ཞེས་སོགས་ལྟར་ཁོང་ཁྱོ་ཡོད་ན་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ནང་ནས་དག་ཅ་འཛོམས་བྱེད་བུ་ཤོས་དང་། ངན་འགྲོར་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཞིག་ཡིན་པས་སྐྱོན་ཆེ། དག་ཅ་འཛོམས་ལྷགས་ལ་ཡུལ་ཏེན་གྱི་བྱེད་པར་ཡོད། དེ་ལ་བཟོད་པ་བསྐྱོམ་པ་སོགས་གཉིན་པོ་བསྟེན་དགོས། བཟོད་པའི་སྐྱོར་འོག་ཏུ་ཕྱིན་བྱུག་སྐྱབས་ནས་ཀྱང་འཆད། དག་ལྷག་ལ་ཁོང་ཁྱོ་མི་བྱེད་པར་ཕན་སེམས་ཁོ་ནས་བརྟུང་བརྟེན་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་རུང་བར་གསུངས།

གསུམ་པ་ང་རྒྱལ་ནི། རང་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་འབྱོར་ཡོན་ཏན་རིགས་རུས་ཤེས་རབ། ཚུལ་བྱིམས་གཙང་བ་སོགས་དང་། ཐ་ན་སྐད་བཟང་བ་དང་ཤེད་མོ་ཆེ་བ་ཚུན་ཆད་གྱིས་ཡུལ་བཟང་ངན་གང་ལའང་དམིགས་ནས་སེམས་ཁེངས་པ། དཔེར་ན། རི་མཐོན་པོ་ནས་བལྟ་བ་ན། གཞན་དམའ་ལྷུ་ལྷུ་པ་བྱེད་པ་བཞིན་རང་ཉིད་མཆོག་ཏུ་འཛིན་ཅིང་གཞན་པ་རོལ་པོ་དམའ་བར་བཟུང་ནས་སེམས་ཁེངས་པ་སྟེ། མཐོ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འཇུག་པའོ། །འདི་ནི་དམིགས་ཡུལ་རྒྱ་མཆོན་རུང་བད་ལས་མི་དགོས་པར་སྟེ། བཀའ་གདམས་གོང་མའི་གསུང་ལས། དབྱེད་ཀྱི་དུས་སུ་རི་མགོ་གང་མཐོ་བ་

ནས་སྒྲིམ་བྱ་གིས་འོང་ངམ། གཤེད་བྱ་གང་དམའ་བ་ནས་འོང་སྒྲིམ་གསུང་
བ་དང་། ང་རྒྱལ་གྱི་སྤང་བྱ་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚུ་མི་འབྲུག། གསུངས་པ་ལྟར་
ང་རྒྱལ་ཡོད་པ་ལ་ཡོན་ཏན་གང་ཡང་སྒྲིམ་དཀའ་ཞིང་། ལྷ་མས་ཆོས་གསུང་
ཡང་ང་རྒྱལ་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་མི་དེ་ལ་པན་མི་ཐོགས། དེས་ན་འདིའི་གཉེན་
པོར་ཁམས་གྱི་རབ་དབྱེ་ལ་དམིགས་ནས་རང་གིས་མི་ཤེས་པའི་རྣམ་གྲངས་
བསམས་ནས། དེ་ཞིག་རང་གི་སྒྲིམ་པོ་ནས་རྒྱང་པའི་བར་དེ་དེ་ལའང་སྒྱིན་
གི་གནས་ལུགས་ངེ་ཡོད་རང་གིས་མི་ཤེས་པ་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་ཡོད་པ་རྣམས་
བསམ་སྒྲེང་རྒྱལ་གཅིག་དགོས།

བཞི་པ་མ་རིག་པ་ནི། སྒྱིར་མ་རིག་ཅེས་པ་མཐོང་མ་མཐོང་རིག་མ་
རིག་ཟེར་བ་ལྟར་རིག་པ་ལ་དགག་སྒྲུ་མ་ཡིག་སྒྱིར་བ་སྒྲེམ་རིག་པ། མ་
མཐོང་བ། མི་ཤེས་པ། མི་གསལ་བ་སོགས་ཏེ། དཔེར་ན་མིག་བཙུམ་པ་ལྟ་
བུའི་ནག་ཐོམ་མེ་བའམ། ཐུན་པས་ཁྲབ་པའི་དངོས་པོ་མི་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་
བདེན་བཞི་དང་། ལས་འབྲས། དཀོན་མཆོག་སོགས་དང་ཐ་ན་ཡུལ་གྱིས་
བསྐྱལ་བའི་གཟུགས་མི་མཐོང་བ་ཚུན་གྱི་མོངས་པ་སྒྲེ། འདི་ནི་ཉོན་མོངས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན། དེ་ཡང་འཇིག་ལྟ་དང་། མ་རིག་པ་གཅིག་ཏུ་བཞེད་
པའི་ལུགས་ལྟར་ན། འཇིག་ལྟ་ཉིད་མ་རིག་པ་དང་། ཐ་དད་དུ་བཞེད་པའི་
ལུགས་ལྟར་ན། དཔེར་ན། ཐག་པ་ལ་སྒྲུལ་ལོ་སྒྲུལ་དུ་འཁྲལ་བ་ལྟ་བུ་འཇིག་
ལྟ་དང་། དེའི་རྒྱ་ཐག་ཁྲིའི་སྒྲིང་དུ་ཐུན་པ་བབ་སྒྲེ་ཐག་པའི་གནས་ལུགས་མི་
གསལ་བ་ལྟ་བུ་ནི་མ་རིག་པ་ཡིན། ལུགས་སྒྲུ་མ་དཔལ་ལྡན་ལྷ་གསུང་དང་།

ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་སོགས་ཀྱིས་བཞེད། བྱི་མ་འདི་ཐོགས་མེད་སྐྱེ་མཆེད་
བཞེད་པ་ཡིན།

ལྷ་པ་ཐེ་ཆོམ་ནི། བདེན་བཞི་དང་། དགོན་མཆོག་དང་། ལས་འབྲས་
སོགས་ལ་དམིགས་ནས་ཡོད་དམ་མེད། ཡིན་ནམ་མིན་སྟམ་པ་ལྟ་བུ་སྟེ།
དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཐེ་ཆོམ་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ཉོགས་པ་སྐྱེ་བ་ལ་གོགས་
བྱེད། དེ་ཡང་རྗེ་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་དག་འདུན་གྲུབ་པས། གྲུ་ཏུ་མོངས་
པའི་མཁའ་ལ་རབ་རྒྱ་ཞིང་། །ངེས་པ་དོན་དུ་གཉིས་ལ་ལྟག་པར་འཆོ། །ཐར་
པའི་སྒོག་ལ་ཆོལ་བའི་གདུག་པ་ཅན། །ཐེ་ཆོམ་ཤ་ཟའི་འཇིགས་པ་བསྐྱབ་ཏུ་
གསོལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། ལས་འབྲས་ལ་ཐེ་ཆོམ་པས་ནི་མཛོན་
མཐོ་དང་། བདེན་བཞི་ལ་ཐེ་ཆོམ་པས་ནི། ཐར་པ་ཐོབ་པའི་གོགས་བྱེད་པས་
སྒྱུ་ཆེ། འདི་ཡན་ལ་ལྟ་མིན་ལྟར་འཇོག།

དུག་པ་ལྟ་བ་ལ་ལྟ་བ་ཉོན་མོངས་ཅན་ལྟ་ལས། འཇིག་ལྟ་ནི། འཇིག་པའི་
ཆོས་ཅན་གྱི་སྤང་པོའི་ཆོགས་པ་ལ་དམིགས་ནས་ང་དང་ངའི་ཞེས་བདག་
དང་བདག་གིར་བལྟ་བའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཏེ། དཔེར་ན་རང་ལ་
གཞན་གྱིས་བསྟོད་སྦྱད་སོགས་པན་གཞོད་བྱེད་པ་ན། ང་ལ་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་
ཅི་ཞེས། སྒྲོ་བླགས་སུ་མིང་མིང་བ་ཞིག་ཤར་ཡོང་བ་དེ་ལྟར་དུ་ཡོད་པར་
འཇོན་པ་སྟེ། དེ་ནི་ཉེས་པའི་རྩ་བ་ཡིན། འཇིག་ལྟ་འདི་སྒོག་ཆགས་གྲོག་སྐྱར་
ཡན་ཆད་ལ་ཡོད་དེ། འབྲུ་འགྲོ་བའི་སྐྱར་རྩ་བྱར་བཙུག་ན་དེ་མ་ཐག་ང་གཅིག་
བྱེད་འགྲོ་སྟམ་དུ་སྐྱག་ནས་འཁུམས་ཏེ་ཤི་བ་ལྟར་བཅོས། རེ་ཞིག་ནས་ཁ་

ཚུར་སྒྲོག་སྟེ་བློས་ཡོང་བ་དེ་འཛིག་ལྟས་བྱས་པ་རེད་གསུངས། མཐར་ལྟ་
ནི། འཛིག་ལྟས་གང་བཟུང་བའི་ང་དེ་ཉིད་རྟག་བརྟན་ཐེར་བྱག་བདེན་གྲུབ་
སོགས་སུ་བལྟ་བའོ། འདི་ནས་ང་དེ་ཉིད་རྟུན་ཆད་པར་ལྟ་བ་སོགས་ཏེ། འདི་
ནི་གཙོ་བོ་ཕྱི་རོལ་པ་དག་ལ་ཡོད་མོད། རང་ཅག་གིས་ཀྱང་བདེན་གྲུབ་དང་།
ཅང་མེད་དུ་ལྟ་བ་སོགས་ཡོད་དོ། །ལྟ་བ་མཆོག་འཛིན་ནི། འཛིག་ལྟ་དང་
ལོག་ལྟ་དང་རྟག་ཆད་གྱི་ལྟ་བ་སྤྲར་བ་ཤད་པ་དེ་དག་གང་རུང་དང་། དེ་དག་
གང་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་ལྟ་བ་པོའི་ཕྱང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་མཆོག་ཏུ་
འཛིན་པའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ནོ། །ཚུལ་བློམས་དང་བརྟུལ་བྱགས་
མཆོག་འཛིན་ནི། ཀྱང་པ་ཡ་གཅིག་གིས་འབྲང་བའི་ཚུལ་བློམས་དང་། མེ་
ལྟ་བུ་སྟེན་པ་དང་། མདུང་ཅེ་གསུམ་གྱི་སྟེང་དུ་མཆོང་བ་སོགས་ཐར་ལམ་དུ་
འཛིན་པ་དང་། གཡང་གཞི་འཆང་བའི་བརྟུལ་བྱགས་སོགས་ལ་མཆོག་ཏུ་
འཛིན་པ་དང་། འགའ་ཞིག་གིས་མངོན་ཤེས་སྤྲ་མོས་བལྟས་ནས། ཆེ་སྤྲ་མ་
བྱིར་སྒྲིལ་པར་མཐོང་བས་མོངས་ཏེ། ཕྱི་མར་ཡང་མི་ལུས་འདོད་པས། བྱི་
སྐད་དང་། བྱིའི་ཆ་ལུགས་སུ་བསྐྱར་བ་སོགས་ཆ་བྱད་མང་པོ་དང་། དེ་ལ་
མཆོག་ཏུ་བཟུང་ནས་ལུས་ངག་གི་འཇུག་པ་ངན་པ་བྱེད་པ་དང་། དེ་བསྐྱར་
བའི་ཚུལ་བློམས་ངན་པ་སྟེ་དེ་དག་གོལ་བྱེད་གྱི་རྒྱུའི་གཙོ་བོར་འཛིན་པ་ལྟ་
བུའོ། །ལོག་ལྟ་ནི། བདེན་བཞི་དང་དཀོན་མཆོག་ལས་འབྲས་སོགས་མེད་
པར་ལྟ་བ་གཙོ་བོ་དང་། གཞན་ཡང་མེད་པ་ལ་ཡོད་པར་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་།
ཡོད་པ་ལ་མེད་པར་ལྟ་བ་ཆད་ལྟ་སྐྱར་འདེབས་ཏེ་གཉིས་ལས། ཕྱི་རོལ་པ་

འགའ་ཞིག་གིས་འཇིག་རྟེན་འདི་བྱ་བ་འདྲུག་གི་འདྲུག་པ་བཅུས་བྱས་པ་
 དང་། གྲངས་ཅན་པས་ཤེས་བྱ་ལ་གྲངས་ཉིད་ལྟར་བྱས་ནས་སྒྲི་གཙུག་པོ་སྤྲོད་
 བྱས་པ་དང་། དབང་ཕྱུག་གིས་བྱས་པ་སོགས་སྤྲོ་མོས་པས། དེ་དག་གིས་མ་
 བྱས་པ་ལ་བྱས་པར་འདོད་པའི་སྒོ་བཀྲགས་ནས་ལོག་པར་སྟོབ་དང་སྒྲུབ་བ་
 བཀྲབ་པའོ། །གོང་གི་སྟེ་མིན་ལྟར་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་སྟོབ་ལྟར་གཅིག་ཏུ་བཅིས་
 པའི་དུག་པོ་དེ་དག་ནི་རྩ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ལྟ་བུ་དུག་གོ། །དེས་ན་དེ་དག་
 སོ་སོར་སྒྲིས་པ་ན། གཉིས་པོ་བསྟེན་ཅིང་། འོན་ཀྱང་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། ལུས་
 ལ་ལུས་དབང་ཇི་བཞིན་དུ། །གཏི་ལྷག་ཀྱང་ལ་གནས་གྱུར་ཏེ། །གསུངས་པ་
 སྟོབ་གཏི་ལྷག་གིས་ཉོན་མོངས་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱ་བ་ཅིང་རྒྱ་བྱེད་པས།
 དེ་ནི་ངོས་འཛིན་དཀའ་བས་འོག་ཏུ་འཆད་གསུངས།

གཉིས་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཇི་སྟོབ་སྒྲི་བའི་རིམ་པ་ནི། རྩ་བའི་དུག་སོགས་
 ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདག་འཛིན་དང་འཇིག་ལྟ་ལས་བྱུང་བའི་བྱེད་
 སྒྲུག་བསྐྱེད་པ་དང་ལས་ཉོན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་འཇིག་ལྟ་དང་མ་རིག་པ་
 གཅིག་ཏུ་བཞེད་པ་སྟོབ་ན་འཇིག་ལྟ་ལས་བྱུང་ལ། མི་བཞེད་པའི་ལྷགས་ལ་
 མ་རིག་པ་ཉིད་གཙུག་པོ་སྤྲོད་། དེས་ན་དབྱུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷགས་སྟོབ་ན།
 འཇིག་ལྟ་ཉིད་རྩ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་ཀྱང་བཀྲགས་དང་སྟོབ་སྒྲིས་གཉིས་
 ལས་བྱེ་མ་དང་། དེ་ལས་ང་དང་ང་ཡིས་འཛིན་པ་གཉིས་ལས། ངར་འཛིན་
 པའི་འཇིག་ལྟ་ཉིད་དོ། །དེ་ནི་ང་ལ་སྟོན་པར་སྟོབ་སོགས་ཀྱི་ཆོ། ང་ལ་དེ་སྟོབ་
 ལོགས་འདྲུག་སྟོབ་པ་སོགས། ང་དང་ང་ཞེས་པའི་ཡིང་པོ་ཞིག་སྒོ་ལྷགས་སྟོབ་

བཞག་པ་དེ་ཉིད་དེ། དེ་ཡོད་པས་དེ་ཉིད་ལ་བདག་ཏུ་བཟུང་སྟེ་ཡོངས་སྤྱོད་
པ་པོར་ཤར། དེ་ཡོད་པས་ང་ལ་སྟེད། གཞན་ལ་སྤང་བ་སྐྱེས་ཏེ་པན་བཏགས་
པ་ལ་འདོད་ཆགས། གཞོད་པ་བྱེད་མཁན་ལ་ཁོང་ཁྱོ། བར་མ་ལ་གཏི་ཟུག་
སྐྱེ་བའི་བྱིར། རྣམ་འགྲེལ་ལས། བདག་ཡོད་ན་ནི་གཞན་དུ་ཤེས། །བདག་
གཞན་ཆ་ལས་འཇིན་དང་སྤང་། །འདི་དག་དང་ནི་ཡོངས་འབྲེལ་ལས། །ཉེས་
པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། འཇུག་པ་ལས། ཉོན་མོངས་
སྤྱོད་རྣམས་མ་ལུས་འཇིག་ཆོགས་ལ། །ལྟ་ལས་བྱུང་བར་སློབ་ཡིས་མཐོང་
གྱུར་ཅིང་། །ཞེས་དང་། དང་པོར་ང་ཞེས་བདག་ལ་ཞེན་གྱུར་ཅིང་། །བདག་
གིས་འདི་ཞེས་དངོས་ལ་ཆགས་བསྐྱེད་པ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། བླ་རྒྱུས་
དུག་གི་རྩ་བ་མ་རིག་པའམ། འཇིག་ལྟ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆགས་སྤང་། ཐེ་ཆོམ་
སོགས་སྐྱེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་བསགས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་བར་
འཁོར། འཁོར་བའི་རྩ་བ་འཇིག་ལྟ་མ་རིག་པ་ངར་འཇིན་ལྟ་སྐྱེས་ཉིད་ཡིན་
པས། ཉོན་མོངས་གཏན་ནས་སྤོང་བ་ལ་བདག་འཇིན་མ་རིག་པའི་གཉེན་པོ་
བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པ་ལ་འབད་དགོས། དེའི་བྱིར་ཉེས་
བརྒྱ་འཇོམས་པའི་སྤྲོད་དཀར་པོ་ཆིག་ཐུབ་ལྟ་བུ་ནི། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་
ཤེས་རབ་ཡིན་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་པར། དེ་བྱིར་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་།
།གཏི་ཟུག་བཙོམ་པས་བཙོམ་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། ས་བཙུ་བའི་མདོ་
ལས་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་དུ་ཉེས་པར་སྤྱོད་པ་སྐྱེ་བ་གང་ཇི་སྟེད་པ་དེ་ཐམས་
ཅད་ནི་བདག་ཏུ་མཛོན་པར་ཞེན་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། བདག་ཏུ་མཛོན་

པར་ཞེན་པ་དང་བྲལ་ན་མི་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས།

འོན་ཀྱང་དེ་མ་ཉོགས་གོང་ནས། མགོ་གཞོན་ཐབས་འཕྲལ་སེལ་དུ་བྱེད་
 དགོས་ལ། དེ་ལ་རྒྱ་འགོག་དགོས་པས། གསུམ་པ་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱ་ལ་
 བྱག་ལས། དང་པོ་ཉོན་ནི། ས་བོན་ནམ་བག་ལ་ཉལ་ཏེ་རང་རེ་ནད་ཀྱི་ས་བོན་
 བྱངས་འབྱིན་མ་ཐུབ་པ་ན་ཟས་སོགས་ཅུང་ཟད་ཅ་མ་གྱིས་སྒྲོང་བ་བཞིན།
 རྒྱུན་དང་ཐུད་ན་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་ཡོད་པའི་རྒྱུན་གྱིས་རང་རྒྱུད་ལ་
 ཉོན་མོངས་སྒྲུ་ཆོག་ཆོག་གི་ཉོན་ནམ་བག་ཆགས་ཡོད་པ་དེ་ཡིན། རྒྱ་གཉིས་
 པ་དམིགས་པའམ་ཡུལ་ནི། ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་སོགས་ཏེ།
 དེ་དག་དང་འཕྲད་ན། རང་རེ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་མ་སྤངས་པས། མཛོད་
 ལས། བྲ་རྒྱས་སྤངས་པ་མ་ཡིན་དང་། །ཡུལ་ནི་ཉེ་བར་གནས་པ་དང་། །ཚུལ་
 བཞིན་མ་ཡིན་ཡིད་བྱེད་ལས། །ཉོན་མོངས་རྒྱ་ནི་ཆང་བ་ཡིན། །ཞེས་པ་
 ལྟར་ཉོན་མོངས་སྒྲུ་བས། དེ་དག་དང་རྒྱུང་བསྐྱེད་གང་ཐུབ་བྱེད་པ་སྟེ། རབ་
 བྱུང་རྣམས་དགོན་པ་དང་རི་བྱོད་སོགས་ན་སྒྲོད་པའང་ཡུལ་ལས་བྱོལ་བ་
 ཡིན། རང་རེ་ལས་དང་པོ་པས་རེ་ཞིག་ཡུལ་མ་མཐོང་ན་ཉོན་མོངས་མི་སྒྲུ་
 བ་ལ་ཕན་པས། དེ་ལས་བྱོལ་གང་ཐུབ་བྱེད། སྒྲོ་སྒྲོང་རྣམས་ལས། གཉིན་
 པོ་བསྟེན་པ་བས་ཡུལ་ངན་སྒྲོང་བ་གཙོ། ཞེས་དང་། རྒྱལ་སྤྱི་ཐོགས་མེད་
 པས། ཡུལ་ངན་སྤངས་པས་ཉོན་མོངས་རིམ་གྱིས་འབྱིབ། །རྣམ་གཡེང་མེད་
 པས་དགོ་སྒྲོར་ངང་གིས་འཕེལ། །རིག་པ་དྲངས་པས་ཆོས་ལ་ངེས་ཤེས་
 སྟེ། །དབེན་པ་བསྟེན་པ་རྒྱལ་སྤྱི་ལག་ལེན་ཡིན། །གསུངས་པ་ལྟར་ཉོན་

མོངས་སྒྲིལ་བའི་ཡུལ་སྤངས་ཏེ་མ་ཐུན་ཡུལ་ལ་གནས་པ་གཤམ་ཆེ་གསུངས།

རྒྱ་གསུམ་པ་འདྲུ་འཛིན། གྲོགས་ངན་པའི་གཡེང་བ་སྤོང་བ་སྟེ། དེ་
ཡང་ཆང་དང་། ཅེད་མོ་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་དང་མ་ཐུན་པའི་གཏམ་བཤའད་
ནས་ཆེ་འདིར་སྒྲུར་བ་ཐམས་ཅད་གྲོགས་ངན་པ་ཡིན་པས་ཁོའི་ཁར་མི་ཉན་
པ་དང་། ཁོའི་དབང་དུ་མི་འགྲོ་བ་དགོས། དེ་ལྟ་མིན་པར་གྲོགས་ངན་པའི་
དབང་དུ་སོང་ན། དེས་ཉོན་མོངས་སྒྲིལ་ཅིང་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཞུགས་པར་
འགྱུར། སྒྲོན་འཕན་པོ་རྒྱལ་དུ་ཆང་འཐུང་བ་དང་མི་འཐུང་བའི་མི་གཉིས་
ཡོད་པ་ལས། ཆང་འཐུང་བ་དེ་རྩ་སྒྲིང་དུ་སྒྲིན། མི་འཐུང་བ་དེ་ལྟ་སར་སྒྲིན་པ་
ན། རྩ་སྒྲིང་དུ་སོང་བ་དེ་བཀའ་གདམས་པའི་དགོ་བཤེས་རྣམས་དང་མཇུག་
ལྟ་སར་སོང་བ་དེ་གྲོགས་ངན་པ་དང་འགྲོགས་པས། གྲོགས་བཟང་ངན་གྱི་
དབང་གིས་དེ་གཉིས་སྒྲིས་མཉམ་དུ་སྤྲད་པ་ན། སྤར་ཆང་འཐུང་བ་དེས་སྒྲིས་
མི་འཐུང་བ་དང་། སྤར་མི་འཐུང་བ་སྒྲིས་ཆང་འཐུང་མཁན་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པ་ལྟ་
བུ་ཡིན། རང་རེ་སེར་སྒྲ་ལ་རུ་ངར་ཞེས་དང་། ཁོང་ཁོ་ལ་ཐུགས་གཏུམ་པོ་
དང་། ལྟ་ཐུང་བ་སོགས་མིང་སྟན་པོ་རེ་འདོགས་ཀྱང་དེ་དག་སྒྲིན་ཆེ། དགོ་
གན་ལོར་རྩས་ལ་ཀྱན་འཛིན་དམ་པ་ལྟ་བུ་རུ་ངར་པོ་ཞིག་བསྟེན་ན་དགོ་ཐུག་
ཀྱང་སེར་སྒྲ་ཆེ་བར་འགྱུར་ལ། ཁོང་ཁོ་ཅན་ཡང་དེ་དང་འདྲ། གྲོགས་ངན་གྱི་
སྒྲིད་པ་འགོ་སྤྲོ་བས། གྲོགས་ངན་པ་སྤོང་དགོས། འོན་ཀྱང་། དེང་སང་པལ་
ཆེར་ཆེ་འདི་དོན་གཉེར་ཅན་གྱི་གྲོགས་ངན་པ་ཤིང་ལྟ་མིན་པས་ཐམས་ཅད་
སྤང་མ་ཐུབ་ཀྱང་དེ་དག་ལ་བག་ཚེན་བྱས་ཏེ་ཏ་ཅང་འགྲོགས་འདྲིས་མི་བྱེད་

པ་གལ་ཆེ། སྒོན་ལུང་པ་ཞིག་ན། གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྒྲོ་ཆུ་འཐུངས་
 བས་སྒྲོས་ལ། རྒྱལ་པོ་འབང་ཞིག་མ་སྒྲོ་བར་ལུས་པ་ན། གཞན་ཀྱིས་རྒྱལ་
 པོ་སྒྲོས་འདུག་ཅེས་སྒྲུས་པ་བཞིན། དེང་སང་ཆོས་བྱེད་པ་རྣམས་མི་ཁྱུར་
 མི་ཆུད་མོད། བྱད་སྟེགས་ཐོབ་གསུམ་ལག་ཏུ་ལེན་དགོས་པས། དེ་ཙམ་དུ་
 སྒྲོན་མེད། གྲོགས་ངན་པས་བསྐྱབ་བྱ་བྱེད་པ་ན། དེའི་ཁ་རྩེས་སུ་མི་གཏོང་
 བར་གཡག་ཀན་གྱི་འཇིང་པ་བཞིན་བྱས་ཏེ་ཐེབས་མེད་དོ་རྩེ་སྒོན་དུ་བཏང་།
 ཡེ་ཤེས་དོ་རྩེ་རང་དང་འགྲོགས། ཁྲིལ་མེད་དོ་རྩེ་རྩེས་ལ་བཞག་པ་སོགས་
 བཀའ་གདམས་ཕྱགས་ཞོར་བཅུ་ལ་ཉམས་ལེན་བྱེད།

རྒྱ་བཞི་པ་བཤད་པ་ནི། གདམས་ངག་ལྟར་སྤང་ཉོན་མོངས་སྒྲེ་བའི་
 དཔེ་བལྟ་བ་སྟེ། སྤིང་གོ་སར་གྱི་སྤྱང་བཤད་པ་སོགས་དང་། ཆགས་ལམ་
 གྱི་བསྟན་བཅོས་དང་། ལས་ཆོགས་དང་འབྲུད་དབྲུད་གྱི་བེའུ་བུམ་སོགས་
 བཤད་པ་ངན་པ་ལ་བལྟས་ན་ཆགས་སྤང་གཏི་ཐུག་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པར་
 བྱེད་པའི་རྒྱར་འགྱུར་ལ། སྒྲེས་བྱ་དམ་པའི་མཛད་པ་རྣམ་ཐར་ཡིད་ལ་བྱས་
 ན་ཐར་པའི་ས་བོན་ཐེབས་རུས་པས་ན་སྒྲེས་བྱ་དམ་པའི་རྣམ་ཐར་སོགས་
 བལྟ་དགོས། གཞན་ཡང་མི་མང་པོ་དང་མཉམ་དུ། རྒྱལ་པོ་དང་། དམག་དང་།
 བྱད་མེད། ཁ་མཆུ་སོགས་ཆགས་སྤང་འཕེལ་བའི་སྐད་ཆ་མང་དུ་ཤོད་པ་
 ཡང་ཉོན་མོངས་སྒྲེ་བའི་རྒྱ་ཡིན།

རྒྱ་ལྔ་པ་གོམས་པ་ནི། ཞང་རིན་པོ་ཆེས། སྒོ་ངན་གོམས་ཀྱི་བག་
 ཆགས་ཤོག་ངེས་འདྲ། །གསུངས་པ་ལྟར་ཉོན་མོངས་ལ་གོམས་འདྲིས་ཆེས་

བས་སེམས་ཡིངས་པའི་སྐབས་ཀྱང་ཆགས་སྤང་སོགས་ངམ་ངམ་ཤུགས་
གིས་འབྱུང་། རང་རེའང་སྒྲིལ་བ་སྤྲ་མའི་གོམས་པ་ཆེ་ཆུང་གི་དབང་གིས། ཆེ་
འདིར་ཉོན་མོངས་ཤས་ཆེ་ཆུང་ཡོད་དེ། འགའ་ཞིག་ཡུལ་ཆུང་དུ་རེ་ལའང་
ཆགས་སྤང་སོགས་ཆེན་པོ་སྒྲིལ་བ་དཔེར་ན། ཁོང་ཁོ་ལ་གོམས་པ་དག་གིས་
མིག་ལོག་བཟླ་བ་ཅམ་ཡང་མི་བཟོད་པ་སོགས་ལྟར་རོ། །འདི་དག་ལ་ནི་
གཉེན་པོ་བསྟེན་ནས་འཕྲོ་གཅོད་ཅི་ཐུབ་བྱེད་པ་ལས་གཞན་མེད།

རྒྱ་དྲུག་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི། འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཡུལ་དང་། ཞེ་སྤང་
གི་ཡུལ་སོགས་ལ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་སྒྲོ་བཏགས་ཏེ་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་
ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྟེ། འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཡུལ་གོས་ལྟ་བུར། མདོག་ལེགས་པ།
དབྱིབས་མངོས་པ། ཐགས་བཟང་བ་སོགས་བསམས་པ་དང་། ཞེ་སྤང་གི་
ཡུལ་དག་ལྟ་བུས་རང་ལ་གཞོད་པ་འདི་དང་འདི་བྱས། དེའི་མེས་སུ་ཡང་འདི་
དང་འདི་འདྲ་བྱས་སྟམ་པ་སོགས་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་མི་འོང་བ་ལ་ཡང་
ཡང་སེམས་པ་དང་། མི་འདིས་ནི་ཆོས་བྱེད་པ་ཡིན་མོད། སྤྱུག་བསྐྱལ་དང་
གྲ་མ་འགྲིགས་པ་དེ་འདྲ་འོང་འདྲུག་པས་ལས་འབྲས་ཨེ་བདེན་བསམ་པ་
སོགས་ཏེ། རྒྱ་དེ་དག་སྒྲིལ་བ་ན་ཉོན་མོངས་འབྱུང་བ་ཡིན་པས། དེ་དག་དགག་
ཅི་ཐུབ་བྱེད། གཉེན་པོ་མ་བསྟེན་ན་ཉོན་མོངས་མེ་ཆེར་འགྱུར་ལ། བསྟེན་
པས་ནི་མེ་འགྲིབ་ཏུ་འགྱུར་བས། དེ་ལ་འབད་དོ།

བཞི་པ་ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་དམིགས་ནི། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ཉོན་
མོངས་རྣམས་ཀྱིས་བདག་འཇོམས་སེམས་ཅན་འཇོམས་ཤིང་ཚུལ་བྱིམས་

འདྲེམས། །ཉམས་བཅས་རྟེན་པས་དམན་ཞིང་སྤང་དང་དེ་བཞིན་སྟོན་པས་
 སྤང། །ཚོད་པ་མི་སྟོན་དེ་ནི་གཞན་དུ་མི་ཁོམ་གནས་སུ་སྐྱེ། །ཐོབ་དང་མ་ཐོབ་
 ཉམས་པས་ཡིད་ལ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཆེན་པོ་འཐོབ། །ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་
 ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་དམིགས་མང་དུ་ཡོད་དེ། ཉོན་མོངས་སྐྱེས་པ་ན་སེམས་
 དེ་མི་དགེ་བའི་ངོ་བོར་འགྱུར་བ་དང་། དུལ་དམིགས་པ་ལས་སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་
 བྱེད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་བག་ལ་ཉལ་བ་དེ་བརྟན་པར་བྱེད་པ་
 དང་། ཆགས་སྤང་སོགས་རིས་མ་ཐུན་གྱི་ཉོན་མོངས་རྒྱན་མི་འཆད་པ་སྐྱེ་བ་
 དང་། སྐྱེས་བུ་དམ་པས་སྤང་བའི་གནས་ཁ་ན་མ་ཐོབ་ལ་ཞུགས་ཏེ་འདི་སྤྱི་
 གཉིས་ཀར་མི་བདེ་བའི་ལས་བསྐྱེད་པ་དང་། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཐེན་
 པ་གཉི་ག་ལས་སྤྱིར་བྱུང་ཏེ་རྒྱང་རིང་དུ་བྱེད་པ་དང་། དགེ་བའི་བྱ་བ་ཉམས་
 པར་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱིས་རང་དང་གཞན་མ་རུངས་པར་བྱེད། ཚུལ་ཁྲིམས་
 ཉམས་པར་བྱེད། རྟེན་པ་དང་བཀྱར་བསྐྱེད་ཆུང་དུ་འགྲོ། སངས་རྒྱས་དང་
 ཆོས་སྐྱོང་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྤང། འགའ་ཞིག་གིས་གསོད་རིས་སོགས་བྱེད་
 པས་རང་གཞན་སྤྱག་བསྐྱེད་པ་དང་། ཆེ་འདིར་ཁ་མཆུ་ཚོད་པ་སོགས་ཀྱིས་
 གྲགས་པ་མི་སྟོན་པ་འཕེལ་བ་དང་། སྤྱི་མར་མཐའ་འཁོབ་དང་ངན་སོང་དུ་
 སྐྱེ་བ་སོགས་ཏེ། མདོར་ན་ཉེས་དམིགས་མཐའ་ཡས་པ་ཐམས་ཅད་ཉོན་
 མོངས་པས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་གསུངས། དེས་ན་འདི་དག་སྐྱེས་པ་ན་སྐྱེས་མ་
 ཐག་ཏུ་དགའི་དྲངས་མར་ཤེས་ནས་དགག་ཐབས་བྱ་དགོས་ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་
 ལས། གལ་ཏེ་ལྟ་དང་ལྟ་མིན་རྣམས། །ཐམས་ཅད་བདག་ལ་དགྲར་ལངས་

ཀྱང་། །དེ་དག་གིས་ཀྱང་མནར་མེད་པའི། །མེ་ནང་འབྲིང་ཅིང་འཇུག་མི་
རུས། །ཉོན་མོངས་སྟོབས་ཆེན་དག་འདིས་ནི། །གང་དང་འབྲུད་ན་རི་རབ་
ཀྱང་། །ཐལ་བར་ཡང་ནི་མི་ལུས་པ། །དེར་བདག་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་འདོད།
ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན། དག་ཞིག་ལ་འདི་ལས་བྱ་བ་མེད་དེ། ཐ་མལ་བའི་
དག་པོར་པར་བསྟུན་ན་ཁོ་བ་ཞི་ཞིང་གཞོད་པ་མི་བྱེད་ལ། །ཉོན་མོངས་ལ་
པར་བསྟུན་ཀྱང་ཚུར་གཞོད་པ་བྱེད། སྟོན་ཆད་མནར་མེད་གྱི་མེར་བསྐྱེག་པ་
ཡན་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཅི་སྟེད་ཅིག་སྟོང་བ་ཐམས་ཅད་ཉོན་མོངས་པས་བྱས་
ཤིང་། སྟོན་ཆད་ཀྱང་སྟོང་བར་བྱེད་པ་སོགས་འཁོར་བ་ན་སྤྱག་ཏུ་འཇུག་
མཁན་ཉོན་མོངས་ཡིན་པས་ཁམས་གསུམ་གྱི་དག་ལས་ཉོན་མོངས་པ་འདི་
ཟུ། བཀའ་གདམས་གོང་མའི་ཞལ་ནས། ཉོན་མོངས་ལ་བྱར་བསྟུན་ནས་ཅི་
གཞོད་དང་། སེམས་ཅན་ལ་མཐེལ་བསྟུན་ཏེ་ཅི་པན་དུ་སྟོང་། གསུངས་པ་
དང་། དགོ་བ་ཞེས་འབན་གྱིས་ང་ནི་སེམས་ཀྱི་མཁར་སྒོ་ན་གཉིན་པོའི་མདུང་
ཟུང་ཞིག་བཟུང་ནས་སྟོད་པ་མིན་པ་གཞན་མེད། ཁོ་བསྐྱེམ་ན་ང་ཡང་བསྐྱེམ།
ཁོ་སྟོད་ན་ང་ཡང་སྟོད་གསུངས་པ་བཞིན་ཉོན་མོངས་ལ་དགའི་དྲངས་མར་
བསྟུས་ཏེ་འབྲལ་དུ་གཉིན་པོ་བསྟེན་དགོས།

གཉིས་ལ།

དེས་ལས་གསོག་ཚུལ་ནི།

ལས་ལ་སེམས་བའི་ལས་དང་། བསམ་བའི་ལས་གཉིས། དང་པོ་

སེམས་པའི་ལས་ནི། གུན་བརྟམ་ལས། སེམས་པ་གང་ཞེ་ན། སེམས་མངོན་
པར་འདུ་བྱེད་པའི་ཡིད་གྱི་ལས་ཏེ། དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་
བསྟན་པ་རྣམས་ལ་སེམས་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟར་
དཔེར་ན་ཆོག་རྩལ་ལྟ་བུ་སྤྲོ་སྤྲོམ་དུ་གཡོ་བར་བྱེད་པའི་སེམས་དང་། ཆོག་
རྩལ་སྤྲོ་བ་ཞེན་པ་ལ་གཡོ་ཞིང་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་ཡིད་གྱི་
ལས་དེ་སེམས་པའི་ལས་ཡིན།

བསམ་པའི་ལས་ནི། སེམས་པ་དེས་གུན་ནས་བསྐྱེད་པའི་ལུས་ངག་གི་
ལས་རྣམས་ཏེ། མངོན་ལས། ལས་ནི་སེམས་པ་དང་དེས་བྱས། །སེམས་པ་
ཡིད་གྱི་ལས་ཡིན་ཏེ། །དེས་བསྐྱེད་ལུས་དང་ངག་གི་ལས། །ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར་རོ། །ཉོན་མོངས་པས་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་དང་། བསོད་ནམས་
དང་། མི་གཡོ་བའི་ལས་གསུམ་བསྐྱེད་པ་ལས། རིམ་བཞིན་ཆེ་འདི་དོན་
གཉེར་གྱི་བསམ་པས་སློག་གཅོད་སོགས་གྱི་ལས་བསགས་པ་ནི་བསོད་
ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་ཏེ་འདིས་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བར་བྱེད། བྱི་མའི་འདོད་
བདེ་དོན་གཉེར་གྱིས་བསོད་ནམས་གྱི་ལས་བསགས་པས་འདོད་ཁམས་གྱི་
ལྟ་མིར་སྐྱེ། མི་གཡོ་བའི་ལས་ལ། བྱི་འདོད་པའི་བདེ་བས་ཡིད་སྐྱེན་ཏེ་ནང་
ཉིང་དེ་འཇིན་གྱི་ཆོར་བ་བདེ་བ་ལ་གཞིལ་བས་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་མན་
ཆད་ནས་དང་པོའི་བར་གྱི་ལྟར་སྐྱེ། ཉིང་དེ་འཇིན་ལས་སྐྱེས་པའི་ཆོར་བ་བདེ་
བས་ཀྱང་ཡིད་སྐྱེན་ནས་ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་དོན་གཉེར་གྱི་སློན་ནས་ལས་
བསགས་པ་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཡན་ཆད་དུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་བྱེད། འདོད་པའི་

སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་གྱི་བསོད་ནམས་གྱི་ལས་དང་། བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་
ལས་ནི་འབྲས་བུ་གཡོ་བའི་ལས་ཏེ། དཔེར་ན་དཔྱལ་བའི་བར་དོ་གྲུབ་ཟིན་
ཡང་སྒྲ་མ་དང་ཆོ་ག །གསང་སྤྲགས་སོགས་གྱི་རུས་པའི་མཐུས་བར་དོའི་
གནས་བསྐྱར་ཏེ་བདེ་འགྲོར་སྐྱེ་བུ་བ་པ་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན། འབྲོམ་རིན་པོ་
ཆེས། རྩ་སྒྲིང་གི་དགོ་བསྟེན་ཐམས་ཅད་རྒྱ་རྩ་ས་གཅིག་ཏུ་སྒྲིལ་ན། ཞི་ནས་
དགོ་རྩ་བྱེད་པ་ལ་ཕན་པའི་བྱད་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱ་རྩ་ས་གཅིག་
པའི་དགོ་རྩ་ས་གཞིན་པོ་བར་དོར་ཡོད་པ་ལ་ཕན་ཆེ་བར་གསུངས། ཁམས་
གོང་མའི་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་ནི། དཔེར་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་
ལས་བསགས་ཆར་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོར་སྐྱེ་བ་ལས་བསམ་གཏན་
གཉིས་པ་སོགས་ས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་ཡིན་པས་ན་མི་གཡོ་བའི་ལས་
ཞེས་བྱ་སྟེ། མཛོད་ལས། བསོད་ནམས་འདོད་ཁམས་དགོ་བའི་ལས། །མི་
གཡོ་གོང་མ་ལས་སྐྱེས་པ། །གང་ཕྱིར་ས་རྣམས་དེ་དག་ཏུ། །ལས་རྣམས་སྒྲིན་
ཕྱིར་མི་གཡོའི་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས། ལམ་གཙོ་གསུམ་གང་རུང་གིས་མ་
ཟིན་པའི་ལས་རྩི་འབྲེལ་བསགས་ཀྱང་འཁོར་བའི་རྒྱ་ཡིན་ཞིང་། ཁམས་
གསུམ་ལ་ཡིད་འབྱུང་སྟེ་ལས་གང་བྱས་ཐར་པའི་རྒྱ་ལས་འགྲོ་ས་མེད། དེས་
འབྱུང་སོགས་གྱིས་མ་ཟིན་ན་ཆོས་བྱ་སྟམ་དུ་ཆེ་སྒོས་བཏང་ནས་རི་ཁྲོད་དུ་
ཞི་གནས་བསྒྲོམས་ཏེ་བསྐྱད་ཀྱང་། སྟབས་ལེགས་ན། བསམ་གཟུགས་གྱི་
རྒྱ་བྱེད་པ་ལས་ལྟག་མི་འོང་བས་ཆོས་བྱེད་པར་འདོད་ན་ཆར་ལ་མ་ནོར་
བའི་གདམས་ངག་ཆོལ་བ་གཡུ་ཆེ་གསུངས། གསུམ་པ།

འཆི་འཕོ་བ་དང་ཉིང་མཆམས་སྒྲོར་བའི་ཚུལ་ལ་གསུམ་ལས།

དང་པོ་འཆི་བ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་ཚུལ་ནི། འཆི་བའི་རྒྱུ་ཆ་ཟད་པ། བསོད་
ནམས་ཟད་པ། ཡང་བ་མ་སྤངས་པར་འཆི་བའི་རྒྱུ་མདོ་ནས་གསུངས་
པའི་འཆི་རྒྱུ་དགུ་སོགས་ཀྱིས་བྱེད། འཆི་བའི་སེམས་ནི། འཆི་ཁར་སྐྱེ་
བ་ཕྱི་མར་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ལ་གསོས་འདེབས་ལ། འདེབས་བྱེད་སྐྱེད་
པ་དང་ལེན་པས་འདེབས། ཇི་ལྟར་འདེབས་པ་ནི། ལུས་འདི་དང་བྲལ་བར་
འདུག་སྟམ་དུ་ད་ལྟའི་ལུས་འདི་ལ་སྐྱེད་པ་དང་། ལེན་པ་ནི་ཆ་དཔྱལ་དུ་སྐྱེ་
ན་ཆ་བ་འདོད་པ་སོགས་སོ། །གསོས་འདེབས་ཡུལ་ནི། ལས་དཀར་ནག་
མང་པོའི་ནང་ནས་ལས་གང་སྟོབས་ཆེ་བ་དང་། དེ་མཉམ་ན། གང་གོམས་
པ་ཆེ་བ་དང་། དེ་མཉམ་ན། གང་སྒྲོན་ལ་བྱས་པ་དེ་ཉིད་ལ་གསོས་འདེབས་
སོ། །གསོས་འདེབས་པའི་དུས་ནི། འཆི་ཁར་རང་གི་བླ་བུ་པལ་ལ་གཞན་གྱིས་
བླ་བུ་བཅུག་པ་གང་རུང་གི་སྒྲོ་ནས་དད་པ་དང་སྦྱང་རྩེ་འདོད་ཆགས་ཁོང་
ཁྱོ་སོགས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ཆོས་གང་རུང་འདུ་ཤེས་རགས་པ་འབྱུང་
བའི་བར་དུ་སེམས་ལ་སྒྲོད་པ་ཡིན། འདུ་ཤེས་རགས་པ་འགགས་ནས་འཆི་
སེམས་སྤྱ་མོའི་སྐྱབས་སེམས་ལུང་མ་བསྟན་དུ་འགྱུར་བས་དགེ་མི་དགེ་
གང་ཡང་བླ་བུ་མི་བྱས། དེས་ན་འཆི་ཁ་མའི་སེམས་ལ་དད་པ་སོགས་བྱུང་ན།
དགེ་བ་ལ་གསོས་བཅུ་བ་པར་འགྱུར་བས་འཆི་ཁའི་སེམས་ལ་གསོས་བཅུ་བ་
རན་པ་ན་དགེ་སེམས་གསལ་འདེབས་པ་གནད་ཆེ་སྟེ། རྒྱུ་དུ་དགེ་བ་

བྱེད་མཁན་གྱི་ཆོས་པ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་། འཆི་ཁར་ཁོང་ཁྱོད་ལྟ་བུ་སྒྲིལ་ཏེ་འཆི་
 སེམས་མི་དགོ་བ་ལ་གསོས་བཏབ་ན་སྒྲོན་དུ་མི་དགོ་བ་སྒྲིན་ནས་ངན་སོང་
 དུ་འགྲོ། ཐུན་དུ་སྒྲིག་པ་བྱེད་མཁན་ལའང་དེས་རིགས་འགྲོ། དེའི་སྐབས་
 ལྷ་བདེ་འགྲོ་དང་ངན་འགྲོ་གང་དུ་འགྲོ་བ་སོགས་ནི། བདེ་འགྲོར་འགྲོ་ན་བྱོད་
 སྒྲིད་ནས་ཡར་སྐྱོང་གར་བསྐྱུ་བ་དང་། ངན་འགྲོར་འགྲོ་ན་དེ་ལས་སྒྲོག་པ་
 སོགས་བྱོད་སྒྲོད་སྒྲིད་ནས་བསྐྱུ་ལུགས་དང་། གནད་གཅོད་ཆེ་ཆུང་སོགས་
 ལ་བརྟག་པས་ཤེས། གནད་གཅོད་ནི་ལུས་ཀྱི་གནད་ཆེ་ས་དག་གི་སྒོག་ཆད་
 པ་ལ་ཟེར། འགའ་ཞིག་འཆི་ཀ་ནས་འཁྲུལ་སྤང་ཤར་ཏེ། སྤྱིང་དུ་ང་བཅིགས་
 པ་དང་། མིས་མནན་པ་ལྟ་བུ་ཤར་བ། སྤར་ལྟ་སར་གཞུང་སའི་ཕྱག་མཛོད་
 ནང་ཟན་ང་བསྐྱུ་བ་ཞིག་འཆི་ཁར་ང་སྐྱམ་མང་པོས་མནན་འོང་བའི་འཁྲུལ་
 སྤང་ངན་པ་བྱུང་སྟེ་ཤི་བ་གཟེགས་ཚུལ་དང་། གཅོད་ནས་དཔོན་པོ་ཞིག་འཆི་
 ཁར་ངའི་སྤྱིང་ནས་མི་མང་པོས་མནན་བྱུང་ཟེར་ཏེ་འཛིགས་སྐྱག་གི་ངང་ནས་
 ཆེ་འཕོས་པ་སོགས་དང་། དགོ་བ་བྱེད་པའང་སྤར་སྤྱང་པོ་ལམ་ཟན་བསྐྱུགས་
 ནས་སྒྲོད་པ་ཞིག་འཆི་བར་ཉེ་བ་ན། ཁང་བཟང་དང་འོད་དཀར་པོའི་སྤང་བ་
 བྱུང་བ་དང་། ཆུ་བཟང་དུ་མ་ཁི་མང་པོ་བཏོན་པའི་ཀན་མོ་ཞིག་འཆི་ཁར་དགོ་
 བའི་སྤང་བ་བཟང་པོ་བྱུང་ཚུལ། དེ་ལྟ་བུའི་རྟགས་རྣམས་མ་འཆིའི་གོང་ནས་
 སྒྲོན་འགྲོ་ལྟར་འབྱུང་བ་ཡིན།

གཉིས་པ་ཤི་ནས་བར་དོ་འབྱུང་ལུགས་ནི། འཆི་སྤྱིད་འགགས་པ་
 དང་དུས་མཉམ་དུ་སྤང་མདའི་མཐོ་དམན་བཞིན་དུ་སྒྲོན་དུས་ཀྱི་སྤྱིད་པའི་

གཟུགས་ཅན་ཏེ། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མའི་ལུས་ཀྱི་བྱད་དབྱིབས་ཅན་དུ་བྱུང་ལ། སྒོན་
 དུས་ཀྱི་སྲིད་པ་ཞེས་པའི་དོན་གང་དུ་སྐྱེ་འབྱུང་གི་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་དེའི་འཆི་སྲིད་
 ཀྱི་སྒོན་དུ་འབྱུང་བའི་སྐྱེ་བའི་ཕྱང་པོ་དེའི་བྱད་དབྱིབས་ཅན་ཡིན། ཁ་ཅིག་
 གིས་གཤེན་པོ་དེ་གསོན་པའི་སྐྱབས་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་ཆ་བྱད་རི་འདྲ་ཡོད་པ་
 བཞིན་བར་དོ་ལ་བསྐྱད་འདུག་པས་འཕྲིན་དང་ལན་བསྐྱར་ཚུལ་སོགས་ཟེར་
 བ་ཐོག་རྩུན་ཡིན། དེ་འདྲ་རེ་གཉིས་མཐོང་བ་སྲིད་ཀྱང་གཤེན་པོ་མ་ཡིན་
 པར་མི་མ་ཡིན་གྱིས་གཤེན་པོའི་གཟུགས་བརྒྱུད་ནས་འཛིག་རྟེན་པལ་པ་
 སྐྱེ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་རྗེ་མིད་ལས་བོན་པོའི་བྲིམ་ཆང་ཞིག་གི་པ་ཤི་བ་
 བྲངས་པའི་རྣམ་ཐར་བཅས་གསུངས། དེས་ན་བར་དོ་བ་ནི་དབང་པོ་ཀྱན་
 ཆང་ག། མངོན་ཤེས་ཡོད་པ། ལས་ཀྱི་རྩ་འབྲུལ་དང་ལྡན་པས་རྟེན་གྱིན་ཅན་
 དང་། སྐྱེ་གནས་མ་གཏོགས་གང་ལའང་མི་ཐོགས་པ། དཔྱུལ་བཞུགས་ཡི་དྲགས།
 དུད་འགྲོ། འདོད་པའི་ལྷ་མི་རྣམས་ཀྱི་བར་དོ་མས་རིམ་བཞིན། སྒྲོང་དུམ་
 མེས་ཆོག་པ་དང་། ཚུ་དང་། དུ་བ་དང་། གསེར་བཟང་པོ་ལྷ་བྱའི་མདོག་ལྷར་
 དང་། གཟུགས་ཁམས་པའི་བར་དོ་དཀར་པོར་ཡོད་ལ། གཟུགས་མེད་དུ་
 སྐྱེ་ན་བར་དོ་མེད། མི་དགེ་བ་བྱེད་པའི་བར་སྲིད་ནི་མཆོན་མོ་ཐུན་ནག་ཏུ་
 སྒྲུང་བ་ལྷ་བྱ་དང་། དགེ་བ་བྱེད་པའི་བར་སྲིད་ནི་སྒྲུང་བྱ་དཀར་པོ་འཕ། ཟླ་
 འོད་དང་བཅས་པའི་མཆོན་མོའི་སྒྲུང་བ་ལྷ་བྱར་ཡོད། བར་དོ་བའི་ཆེ་ཆད་
 ལ་གསུངས་ཚུལ་མང་ཡང་། པལ་ཆེར་ཞག་བདུན་དུ་བཞུགས་པ་ཕྱི་མའི་ཆེའི་
 ཞག་ཡིན་འདྲ། ཞག་བདུན་ནས་འཆི་ཆུང་རེ་བྱས་ཏེ་སྐྱེ་གནས་མ་རྟེན་ཆོ།

ལན་བདུན་གྱི་བར་དེ་ལྟར་འཆི་ཚུང་རེ་བྱེད་གསུངས།

གསུམ་པ་སྒྲེ་སྤྲེད་དུ་ཉིང་མཆོམས་སྒྲོར་ཚུལ་ནི། མངལ་སྒྲེས་ལ་
མཆོན་ན་པ་མའི་ཁུ་ཁག་ལ་པ་མ་ཉལ་པོ་བྱེད་པར་མཐོང་། དེར་ཆགས་
སྤང་གིས་རྒྱགས་པས་པོ་མོའི་མཆོན་མ་ལས་མི་སྤང་བ་ན། ཁོང་ཁོས་ཞི་
སྒྲེ་སྒྲེ་སྤྲེད་དུ་ཉིང་མཆོམས་སྒྲོར། དེ་དག་གིས་ལམ་རིམ་འབྲིང་པོ་དང་།
བདེ་སྤྱར་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཀུན་འབྱུང་འཁོར་བའི་འཇུག་རིམ་བསམ་པ་
སོང་ལ། ད་ནི་ལམ་རིམ་བདེ་སྤྱར་གྱི་ས་བཅད་དུ་མི་གསལ་ཞིང་། ལམ་
རིམ་ཆེན་མོ་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་གྱི་སྒྲོ་
ནས། ཀུན་འབྱུང་འཁོར་བའི་འཇུག་རིམ་བསམ་ཚུལ་འཇམ་དཔལ་ཞལ་
ལུང་ལས་གསུངས་པ་བཞིན། ས་བཅད་ཅུ་ལྟ་བུ་ལ། དེ་ལྟར་ཀུན་འབྱུང་
འཁོར་བའི་འཇུག་རིམ་བསམ་ཚུལ་བསྐྱས་པ་བྱེད་ན་སྤར་བ་ཤད་པ་དེས་
ཆོག་མོད། འོན་ཀྱང་མཆོན་ཉིད་གྱི་གཞུང་ལ་སྤྲངས་པ་སོང་བ་སོགས་གྱིས་
རྟེན་འབྲེལ་འདི་ལས་བརྩམ་སྒྲེ་བསམ་ན། གང་ཟག་གི་བྱུང་པར་འགའ་ཞིག་
ལ་འདི་ལོགས་ཏེ། སྒོན་ཡུལ་དབུས་གྱི་རྒྱལ་པོས་མཐའ་འཁོབ་གྱི་རྒྱལ་པོ་
ཟུ་ཏ་ཡ་ན་ལ་སྒོན་པའི་བཀའ་བཞིན་སྤྲེད་པ་འཁོར་ལོའི་རས་བྲིས་སྒྲེས་
ལན་དུ་བསྐྱར་བ་ལས་སྒྲོ་ཤས་སྒྲེས་པའི་རབས་དང་། དགོ་བ་ཤེས་པུ་ཚུང་
བས་རྟེན་འབྲེལ་ལ་སྒོ་སྒྲོང་མཛད་ཅིང་འདིའི་སྒོ་ནས་སྒྲེས་བུ་ཚུང་འབྲིང་ལ་
འབྲིང་ཚུལ་གསུངས། འདིར་ཡང་སྒྲོ་བ་ཤུགས་དྲག་པ་སོགས་གྱི་ཕྱིར་སྒྲོས་
ནས་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་གྱི་སྒྲོ་ནས། ཀུན་འབྱུང་འཁོར་བའི་

ཉེས་དམིགས་བསམ་པ་སྟེ། འདི་སྟོན་པས་ས་ལུ་ལྡང་བའི་མདོ་གསུང་བའི་
 སྐབས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་། འདི་ཡོད་པས་འདི་འབྱུང་། འདི་སྐྱེས་པས་
 འདི་སྐྱེ་བ་སྟེ་འདི་ལྟར། མ་རིག་པའི་རྒྱུ་གྱིས་འདུ་བྱེད་ཅེས་སོགས་ལྟར་
 ཉེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་མ་རིག་པ་ནི། འཁོར་བར་
 འཁོར་བའི་རྩ་བ་ཡིན། ཤེས་རབ་གྱིས་བདག་མེད་པར་བརྟུང་བ་ལ་མ་རིག་
 པས་གང་ཟག་གམ་ཆོས་ལ་དམིགས་ནས་བདག་ཡོད་པ་དང་རང་གི་མཆོན་
 ཉིད་གྱིས་བྱུང་བར་འཇིན་པས། རིག་པ་ཡི་ཤེས་དང་འཇིན་སྟངས་དངོས་
 འགལ་དུ་ཞུགས་པ་ལ་མ་རིག་པ་བྱེད་ཏེ། དེ་ནི་སྒྲོངས་པ་ལོང་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་
 གོ། །དེ་ལ་ལས་འབྲས་ལ་སྒྲོངས་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྒྲོངས་པའི་མ་རིག་
 པ་གཉིས། གཉིས་པ་འདུ་བྱེད་ནི། ལས་ཀྱི་བྱེད་པ་ལྟར་མ་རིག་པས་ཀྱན་
 རྒྱས་བསྐྱེད་སྟེ། ཡང་སྤྱིད་སྤང་པོ་མདོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་ལས་བྱེད་པ་ཡིན་
 པས། ལས་འབྲས་ལ་སྒྲོངས་པའི་མ་རིག་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱེད་སྟེ་བསོད་
 རྒྱུ་མས་མ་ཡིན་པའི་ལས་འདུ་བྱེད། གནས་ལུགས་ལ་སྒྲོངས་པའི་མ་རིག་
 པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱེད་སྟེ་བསོད་རྒྱུ་མས་ཀྱི་ལས་དང་། མི་གཡོ་བའི་ལས་འདུ་
 བྱེད། གསུམ་པ་རྣམ་ཤེས་ལ་རྒྱ་དུས་དང་འབྲས་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་ནི། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་བཞག་མ་ཐག་པའི་རྣམ་
 ཤེས་དང་། གཉིས་པ་ནི་སྐྱེ་སྤྱིད་དུ་ཉིང་མཆོམས་སྦྱར་མ་ཐག་པའི་དུས་ཀྱི་
 རྣམ་ཤེས་དེ་ཡིན། དཔེར་ན་མ་རིག་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱེད་སྟེ་སྟོན་གཙོད་ཀྱི་
 ལས་འདུ་བྱེད་པའི་ཆོ། ལས་ལམ་རྫོགས་པའི་དེ་མ་ཐག་དེ་འདྲའི་ལས་ཀྱི་

བག་ཆགས་བཞག་ས་དེ་རྒྱ་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཡིན། ལས་དེའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་
ནས་དཔྱལ་བའི་སྐྱེ་སྤྱིད་དུ་ཉིང་མཆམས་སྐྱར་མ་ཐག་པའི་གནས་སྐབས་
ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དེ་འབྲས་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཡིན། མི་དགོ་བའི་ལས་རེ་རེས་
ཀྱང་ངན་སོང་གི་སྐྱེ་བ་མང་པོ་འཕེན་ཀུས། དེ་བཞིན་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་
སོགས་ལ་རིགས་འགོ། དེ་ལྟར་བྱེ་མ་ལ་སྐྱུ་མ་ཞུགས་པའམ་ཤོག་བུ་ལ་ཐེལ་
ཆེ་བརྒྱབ་པ་ལྟར་རྣམ་ཤེས་ལ་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་བསྐྱོས་པའམ་བཞག་པ་
ལ་སྤྱིད་ལེན་གྱིས་གསོས་བཏབ་ན་སྐྱེ་བ་ཀུས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་སོང་བ་ཡིན།

བཞི་པ་མིང་གཟུགས་ལ་མངལ་སྐྱེས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཆོར་བ་འདྲ་
ཤེས་འདྲ་བྱེད་རྣམ་ཤེས་བཞི་ནི་མིང་གི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། རྣམ་ཤེས་ཞུགས་
པའི་ཁུ་ཁྱག་གི་མེར་མེར་པོ་སོགས་ནི་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཉི་དེ་ལྟ་
བུའི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་ལ་མིང་གཟུགས་ཅི་རིགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཟེད། ལྷ་པ་
སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ནི། མིག་རྣ་སོགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུག་བྱུ་བ་པ་ནས་
བཟུང་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་འདྲས་ནས་ཡུལ་གྱི་འགྱུར་བ་གཅོད་མི་
ཀུས་པ་ཚུན་ཆད་ཡིན། ལུས་དང་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་ནི་མེར་མེར་པོའི་སྐབས་
ནས་ཡོད་པར་གསུངས། རྩས་སྐྱེས་ལྟ་བུར་ཁམས་འོག་མ་གཉིས་སུ་མིང་
གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཅིག་ཅར་དུ་འགྱུག།
གཟུགས་མེད་ལ་མིང་གི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་
ཅམ་ལས་གཟུགས་དང་སྐྱེ་མཆེད་གཟུགས་ཅན་ལྟའི་རྟེན་འབྲེལ་མེད། དུག་
པ་རིག་པ་ནི། དེ་ལྟར་བྱུ་བ་པས་ཡུལ་དང་དབང་པོ་རྣམ་ཤེས་གསུམ་འཕྲད་

ཅིང་འདུས་ནས་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་བར་མ་གསུམ་ཡོངས་སུ་གཙོད་
 པ་རེག་པའི་རྟེན་འབྲེལ། བདུན་པ་ཚོར་བ་ནི། རེག་པའི་རྟེན་གྱིས་ཚོར་བ་
 བདེ་སྤྱད་བཏང་སྟོམས་གསུམ་ཅི་རིགས་སྐྱེ་བ་སྟེ། ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་
 འཕྲད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོར་བ་བདེ་བ་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ།

བརྒྱད་པ་སྟེང་པ་ནི། ཚོར་བ་བདེ་བ་ལ་མི་འབྲེལ་བར་འདོད་པའི་སྟེང་
 པ་དང་། སྤྱད་བསྐྱེད་པ་ལ་འབྲེལ་འདོད་ཀྱི་སྟེང་པ་སྟེ་འབྲེལ་བར་ཞེན་པ།
 བཏང་སྟོམས་ལ་མི་ཉམས་པའི་ཕྱིར་དུ་སྟེང་པ་ཡིན། ཚོར་བའི་རྟེན་གྱིས་
 སྟེང་པ་སྐྱེ་བར་བཞག་པ་ནི་མ་རིག་པའི་འདུས་ཏེ་རེག་པའི་རྟེན་གྱིས་བྱང་
 བའི་ཚོར་བ་ལས་སྟེང་པ་སྐྱེད་པར་དགོངས་ཀྱི། མ་རིག་པ་མེད་ན་ཚོར་
 བ་ཡོད་ཀྱང་སྟེང་པ་མི་སྐྱེ། དགྲ་པ་ལེན་པ་ནི། སྟེང་པ་རྗེ་ཆེར་འཕེལ་བས་
 ཡུལ་ལ་འདུན་ཅིང་ཆགས་པ་སྟེ། འདི་ལ་བཞི་ལས་འདོད་པ་ཉི་བར་ལེན་པ་
 ནི་འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པ། ལྟ་བུ་ཉི་བར་ལེན་པ་ནི་འཇིག་ལྟ་མ་གཏོགས་
 པའི་ལྟ་ངན་ལ་ཆགས་པ། ཚུལ་བྱིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་ཉི་བར་ལེན་པ་ནི་
 ལྟ་ངན་དང་འབྲེལ་བའི་ཚུལ་བྱིམས་དང་། བརྟུལ་ཞུགས་དམན་པ་ལ་ཆགས་
 པ། བདག་ཏུ་སྤྲོ་བ་ཉི་བར་ལེན་པ་ནི་བདེན་པར་ཞེན་པ་དང་། གཙོ་བོར་ཕྱང་
 བའི་འཇིག་ཚོགས་ལ་ཞེན་པ་ཡིན། བརྟུ་པ་སྟེང་པ་ནི། སྤར་འདུ་བྱེད་ཀྱིས་
 རྣམ་ཤེས་ལ་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་བསྐྱོས་པ་དེ་སྟེང་ལེན་གྱིས་གསོས་བཏབ་
 ནས་ཕྱི་མའི་ལུས་འཕེན་པའི་རྒྱས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་སོང་བ་དེ་ཡིན།

བརྟུ་གཅིག་པ་སྐྱེ་བ་ནི། དེ་ལྟར་གསོས་བཏབ་པས་ཡང་སྟེང་འབྲེལ་

བའི་ལས་རྒྱས་པ་མ་སྟེ་ཅན་དུ་སོང་བ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་གནས་བཞི་པོ་
 གང་རུང་དུ་དང་པོར་རྣམ་ཤེས་ཉིང་མཆམས་སྦྱར་མ་ཐག་པ་དེ་ཡིན། དེ་
 རྣམ་བཅུ་གཉིས་པ་ཀ་ཤི་ཅི་རིགས་བའི་རྟེན་འབྲེལ་རིམ་གྱིས་འབྲུབ་པ་ཡིན།
 དེ་ཡང་ཀ་བ་ནི་ཡུང་པོའི་གནས་སྐབས་རིམ་གྱིས་གཞན་དུ་འབྱུར་ཞིང་སློན་
 པ་ཡིན། ཤི་བ་ནི་ཡུང་པོའི་རིམ་མ་སྟེན་དོར་བའམ་འཇིག་པ་ལ་ཟེར། དེ་ལྟར་
 རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལེགས་པར་ངོས་བཟུང་ནས། དེ་
 ཡང་ཡན་ལག་བཞིར་བསྒྱུ་ལུགས་ཤེས་དགོས། དེ་ནི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ཡན་
 ལག །འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག །འཕངས་པའི་འབྲས་བུའི་ཡན་ལག །མངོན་
 པར་གྲུབ་པའི་འབྲས་བུའི་ཡན་ལག་སྟེ་བཞིར་བསྒྱུ་ཞིང་། དེ་ཡང་མ་རིག་
 པ་ནི་ས་བོན་འདེབས་པ་པོ་ལྟ་བུ་དང་། དེས་ཀྱུན་ནས་བསྐྱང་བའི་འདུ་བྱེད་
 ཀྱི་ལས་ནི་ས་བོན་ལྟ་བུ་དང་། ས་བོན་ས་ལ་བཞག་པ་ལྟ་བུ་ནི། རྒྱ་དུས་ཀྱི་
 རྣམ་ཤེས་ལ་ལས་བསགས་པ་དེའི་བག་ཆགས་བཞག་པ་སྟེ། མ་རིག་པ།
 འདུ་བྱེད། རྣམ་ཤེས་ལ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གཉིས་སུ་དབྱེ་བའི་རྒྱ་དུས་
 ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཏེ་རྟེན་འབྲེལ་དང་པོ་བྱེད་དང་གསུམ་ནི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ཡན་
 ལག་དང་། ས་བོན་ལ་ཚུ་ལུང་བྱོད་གཤེར་གྱིས་བསྐྱངས་པ་ལྟ་བུ་ནི་ལས་
 ལ་འབྲས་བུ་སྐྱེད་རྒྱས་སུ་གསོས་འདེབས་པར་བྱེད་པའི་སྐྱེད་ལེན་གཉིས་
 དང་། ཚུ་ལུང་བྱོད་གཤེར་སོགས་ཀྱིས་སྦྱ་བྱ་སྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་མ་སྟེ་ཅན་དུ་
 བྱས་པའི་ས་བོན་བཞིན་སྐྱེད་ལེན་གྱིས་གསོས་བཏབ་ནས་ལས་དེ་ཉིད་ཡང་
 སྐྱེད་བྱི་མའི་སྐྱེ་བའི་ཡུང་པོ་འཕེན་ངེས་སུ་བྱེད་པ་ནི་སྐྱེད་པ་སྟེ། སྐྱེད་ལེན་

སྲིད་པ་གསུམ་ནི་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག །ས་བོན་གྱི་ལྷ་བྱ་སྦྱེས་པ་བཞིན་
 སྦྱེ་སྲིད་དུ་ཉིང་མཆམས་སྦྱོར་བ་ནི་སྦྱེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཏེ་གྲུབ་པའི་ཡན་
 ལག་ཡ་གཅིག་ཡིན། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་འབྲས་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་
 མིང་གཟུགས་ཅི་རིགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ། སྦྱེ་མཆེད། རེག་པ། ཆོར་བ་སྟེ་
 རྟེན་འབྲེལ་བྱེད་དང་ལྷ་ནི་འཕངས་པའི་འབྲས་བུའི་ཡན་ལག་དང་། བླ་ཤི་ཅི་
 རིགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ནི་གྲུབ་པའི་ཡན་ལག་ཡ་གཅིག་སྟེ། སྦྱེ་བ་དང་། བླ་
 ཤིའི་རྟེན་འབྲེལ་གཉིས་ནི་མངོན་པར་གྲུབ་པའི་ཡན་ལག་ཡིན། དེས་ན་ལྟར་
 སྦྱེ་བ་ལྷ་བྱ་ལ་མཆོན་ན། དེ་ཁོ་ན་ལ་སྒྲོངས་པའི་དབང་གིས་ལྷ་འི་སྦྱེ་བ་འཕེན་
 བྱེད་ཀྱི་སྦྱེས་ནས་སྒྲོང་འགྱུར་གྱི་ལས་བསགས་པའི་བག་ཆགས་རྣམ་ཤེས་
 ཀྱི་སྦྱིང་དུ་བཞག་པ་ལ། དེར་སྦྱེས་ན་ཅི་མ་རུང་སྣམ་དུ་སྒྲོན་ལམ་སོགས་
 ཀྱིས་འདུན་པ་བྱེད་པ་ནི་སྲིད་པ་དང་། འདུན་པ་དེ་ཉིད་ཆེ་རུ་བཅོན་པ་ནི་
 ལེན་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱིས་འཆི་ཁར་ལས་དེ་ཉིད་འཕེན་དེས་སྤྱ་བྱས་པའི་
 ལས་ནི་སྲིད་པ་སྟེ། འཕེན་བྱེད་གསུམ་དང་། འགྲུབ་བྱེད་གསུམ་བཅས་རྒྱ་
 དུས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དུག་ཆེ་འདིར་རྫོགས། དེ་ནས་སྤྱི་མར་ལྟར་སྦྱེ་བ་ན་མིང་
 གཟུགས་སྦྱེ་མཆེད་རེག་ཆོར་ཏེ་འཕངས་འབྲས་བཞི་དང་། སྦྱེ་བ་དང་བླ་ཤི་
 བཅས་གྲུབ་འབྲས་གཉིས་ཏེ་འབྲས་བུའི་རྟེན་འབྲེལ་དུག་སྦྱེ་བ་སྤྱི་མ་ལྷ་འི་རྟེན་
 དེ་ལ་རྫོགས་པ་སྟེ། འདི་ནི་རྟེན་འབྲེལ་ཆར་གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཡན་
 ལག་བཅུ་གཉིས་ཆེ་གཉིས་ལ་རྫོགས་ཚུལ་ཡིན། ངན་འགོ་ལྷ་བྱར་མཆོན་ན།
 ལས་འབྲས་ལ་སྒྲོངས་པའི་མ་རིག་པས་མི་དགེ་བའི་ལས་གསོག་ཅིང་། དེ་

ལ་སྐྱེད་ལེན་གྱིས་གསོས་འདེབས་པ་སོགས་གོང་གིས་རིགས་འབྲེ། དེས་
ན་ལས་གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཆ་ཆང་གཅིག་ཆེ་གཅིག་ལ་
རྫོགས་མི་སྤྱིད་པས། མཁྱོགས་ཀྱང་ཆེ་གཉིས་ནི་དེས་པར་དགོས་ལ།

ཡང་ལས་ལ་སྐྱེད་ལེན་གྱིས་གསོས་བཏབ་མ་རུས་པར་འབྱུངས་ན།
འཕེན་བྱེད་གྱི་ཡན་ལག་གསུམ་ཆེ་གཅིག་ལ་དང་། འབྱུབ་བྱེད་གསུམ་ཆེ་
གཅིག་དང་། འཕངས་འབྲས་བཞི་དང་། གྲུབ་འབྲས་གཉིས་ཆེ་གཅིག་སྟེ།
ཆེ་གསུམ་དུ་ཆང་བའང་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་དཔེར་ན། ཆེ་འདིར་ངན་སོང་གི་
ལས་བསགས་ནས་བག་ཆགས་བཞག་ཀྱང་། འཆི་ཁར་སྒྲ་མ་སོགས་གྱིས་
དག་སེམས་ལ་བརྟུང་དེ། མིར་སྒྲེ་འབྱུར་གྱི་ལས་ཤིག་ལ་གསོས་བཏབ་
ནས་བྱི་མ་མིར་སྒྲེས། དེ་འཆི་ཁར་སྒྲོན་གྱི་མི་དག་བའི་ལས་དེར་སྐྱེད་ལེན་
གྱིས་གསོས་བཏབ། དེ་ནས་ངན་སོང་དུ་སྒྲིལ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན། དེས་མཆོན་
ནས་འཕེན་བྱེད་དང་འབྱུབ་བྱེད་གྱི་བར་དུ་ཆེ་དུ་མས་ཆོད་ཀྱང་། རྟེན་འབྲེལ་
གཞན་གྱི་ཆེ་ཡིན་པས་གྲངས་སུ་མི་འདྲན། མདོར་ན་རྟེན་འབྲེལ་ཆར་གཅིག་
གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཡན་ལག་རྣམས་སྒྱུར་ན་ཆེ་གཉིས། དུན་རིང་ན་ཆེ་
གསུམ་སྟེ། དེ་ལས་སྒྱུར་འབྱུང་མི་སྤྱིད། རྟེན་འབྲེལ་འདི་དག་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་
ལས། བྱི་མ་བྱི་མ་བསྐྱེད་ནས། སྒྲེ་བ་ཀླུ་ཤི་སོགས་སྤྱད་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་
འཁོར་མོར་སྤྱོད་བ་ཡིན་ཞིང་། ལས་གཅིག་གི་འབྲས་བུའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་
དུན་ལ། ལས་གཞན་གྱི་རྒྱ་དུས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་སྒྲ་ཆོགས་སྒྲེ་ཞིང་ཀླུ་ཤི་སྒྲེ་
བ་ལས་འབྱུང་བ་ནས། འདུ་བྱེད་མ་རིག་པ་ལས་འབྱུང་བ་སོགས་ཡིན་པས།

གཅིག་གིས་གཅིག་དང་ས་ནས་འཁོར་བའི་འཁོར་ལོ་འཁོར་བའི་ཅ་བ་ནི་
 མ་རིག་པ་ཉིད་ཡིན། དེས་ན་མགོན་པོ་སྐུ་སྦྱབ་ཀྱིས། གསུམ་པོ་དག་ལས་
 གཉིས་འབྱུང་སྟེ། །གཉིས་ལས་བདུན་འབྱུང་བདུན་ལས་ཀྱང་། །གསུམ་འབྱུང་
 སྟེང་པའི་འཁོར་ལོ་དེ། །ཉིད་ནི་ཡང་དང་ཡང་དུ་འཁོར། །ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྟར། ཉོན་མོངས་གསུམ་ལས་ལས་གཉིས་དང་། དེ་ལས་སྐྱབ་བསྐྱེད་བདུན་
 འབྱུང་ཞིང་། བདུན་པོ་ལས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་གསུམ་འབྱུང་བ་སོགས་སྐར་
 བཞིན་འཁོར་བས་སྟེང་པའི་འཁོར་ལོ་རྒྱན་མི་འཆད་པར་འཁོར་ཞིང་སྐྱབ་
 བསྐྱེད་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་ཡིན། དེ་དག་ལྷགས་ལྷོག་ཏུ་འགོག་ནས་པའི་
 ལམ་ཞིག་ཉམས་སུ་ལེན་ན། མ་རིག་པ་འགག་པས་འདུ་བྱེད་འགགས་པ་
 ནས་ཀ་ཤིའི་བར་སྐྱབ་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་འགག་པར་འབྱུང་རོ། །མདོར་བསྐྱེད་
 ན། ཉོན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་ལས་དང་ཉོན་མོངས་སྐྱབ་བསྐྱེད་ཀྱི་
 ཉོན་འབྲེལ་གསུམ་དུ་འདུ་སྟེ། མ་རིག་པ་དང་། སྟེང་པ། ལེན་པ་གསུམ་ཉོན་
 མོངས་དང་། འདུ་བྱེད་དང་སྟེང་པ་གཉིས་ལས་དང་། ལྷག་མ་བདུན་སྐྱབ་
 བསྐྱེད་ཡིན་ཏེ། སྐུ་སྦྱབ་ཀྱིས། དང་པོ་བརྒྱད་པ་དགྲུ་ཉོན་མོངས། །གཉིས་པ་
 བརྩ་པ་ལས་ཡིན་ཏེ། །ལྷག་མ་བདུན་ནི་སྐྱབ་བསྐྱེད་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་
 པ་ལྟར་རོ། །འདིའི་ཆོག་རྒྱུད་དང་པོའི་དེ་གསུམ་ཀྱན་སྦྲིང་དང་། གཉིས་
 པའི་འདུ་བྱེད་དང་སྟེང་པ་གཉིས་ལྷན་ངག་གི་ལས། གསུམ་པའི་དེ་རྣམས་
 ལོངས་སྦྱོང་ཡིན། ཉོན་འབྲེལ་བརྩ་གཉིས་ལྷགས་འབྱུང་ལྷོག་ཏུ་བསམས་
 པའི་སྒོ་ནས་འཁོར་བ་སྦྱིའི་སྐྱབ་བསྐྱེད་བསྐྱོམས་པས་བཅོན་པ་བཅོན་ཁང་

ནས་ཐར་འདོད་འབྱུང་བ་བཞིན་འཁོར་བ་ལས་ཐར་འདོད་བྱུང་ན་ངེས་འབྱུང་
 གྱེས་པ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་ཐར་འདོད་ཀྱི་སྒོ་གྱེས་ན་ཐར་པར་བགྲོད་པའི་ལམ་
 ལ་བསྐྱབ་དགོས་པས།

གཉིས་པ།

ཐར་པར་བསྐྱོད་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པ་དངོས་བཤད་པ་ལ་གཉིས།

རྟེན་རི་ལྟ་བུ་ཞིག་གིས་འཁོར་བ་ལས་ལྷོག་པ་དང་། ལམ་རི་ལྟ་བུ་ཞིག་གིས་འཁོར་བ་ལས་ལྷོག་པ་གཉིས་ལས།

དང་པོ།

རྟེན་ངོ་ལྟ་བུ་ཞིག་གིས་འཁོར་བ་ལས་ལྗོངས་པ་ནི།

དེ་ལྟར་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསམས་ནས། འཁོར་བའི་མཚན་
 ཉིད་ནི་སྟོད་བཅུད་ཀྱི་འཁོར་བ་རྒྱང་གིས་བསྐྱོད་པའི་ཚུ་ཟླ་ལྟར་སྐད་ཅིག་
 གྲང་མི་སྟོད་པར་འཛིག་པའི་མི་རྟག་པ་དང་། འཁོར་བའི་བདེ་འབྱོར་རྣམས་
 བོད་ཀྱི་སྐྱེལ་གྱི་གདེངས་ཀའི་གྱིབ་མ་དང་འབྲ་བར་མཐོག་ཚུང་ལ་ཉེན་ཆེ་
 བ། འགྲོ་བ་ལྟ་བུ་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱིས་བར་མེད་དུ་མནར་བར་
 མཐོང་ནས། མེ་འབར་བའི་བྲིམ་དང་། བཙོན་རར་ཚུད་པ་རྣམས་གནས་དེ་
 དག་ལ་མི་འདོད་ཅིང་། དེ་ལས་ཐར་འདོད་སྐྱེ་བ་དང་། འཁོར་བ་ལས་ཐར་
 འདོད་ཀྱི་སྟོ་བཙོས་མིན་སྐྱེས་པ་ན། འཁོར་བའི་རྒྱ་ཅད་བཅད་པ་ན་ལས་ཉོན་

གཉིས་དང་། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་དང་། དེའི་རྩ་བ་མ་རིག་པ་ཉིད་
 ཡིན་པར་ཤེས་ནས། དེ་གཞིམ་པའི་ཐབས་ལ་འབད་དགོས། དེ་ཡང་རྟེན་ནི་
 དལ་འབྱོར་ཚང་ཞིང་ཚངས་སྟོན་བསྐྱབ་གསུམ་ལྟན་པའི་དལ་འབྱོར་གྱི་མི་
 ལུས་ཐོབ་པའི་དུས་འདིར་འཁོར་བ་ལས་བསྐྱོད་དགོས་ཏེ། ཕོ་རྟོ་བས། སྤར་
 དེ་ཙམ་ཞིག་འབྱམས་པ་ལ་རང་ལོག་མ་བྱུང་ཙན་དེ་ཡང་རང་ལོག་མི་འོང་
 བས་བསྐྱོད་དགོས། སྐྱོད་པའི་དུས་ཀྱང་ད་རེས་དལ་འབྱོར་ཐོབ་པའི་དུས་
 འདིར་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལུས་རྟེན་འདི་ཉིད་ལས་ལྷག་པ་མེད་ལ།
 གཉིས་པ།

ལམ་ངེ་ལྟ་བུ་ཞིག་གིས་འཁོར་བ་ལས་སྐྱོད་པ་ནི།

རང་ཅག་གིས་འཁོར་བའི་རྩ་བ་གཙོད་པ་ལ། འཁོར་བའི་རྩ་བ་དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་ལ་མོངས་པའི་མ་རིག་པ་ངར་འཇིན་ལྟན་སྐྱེས་ཉིད་ཡིན་པས་ཁོ་རྩ་བ་
 ནས་གཙོད་དགོས། དེ་མ་བཅད་ན་གཉིན་ཕོ་གཞན་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་རེ་
 ཞིག་འབྱིབ་ཀྱང་གཏན་དུ་མི་ཟད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ངར་འཇིན་ལྟན་སྐྱེས་ལ་
 དགོ་བ་གཞན་གྱིས་གཞོད་མི་བྱས་པར་དེ་དང་འཇིན་སྐྱངས་དངོས་འགལ་
 དུ་སོང་བའི་སྟོ་ཞིག་གིས་བསྐྱོད་བྱས། དེ་ཡང་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་
 རབ་ཉིད་གྱིས་ང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་རྟོགས་པས། ང་རང་བཞིན་གྱིས་
 གྲུབ་པར་འཇིན་པའི་སྟོ་དང་འཇིན་སྐྱངས་དངོས་སུ་འགལ་བ་ཡིན་པས་

བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཙུ་བ་ནས་གཙོད་པ་ལ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་
 རབ་དགོས། འདི་མེད་ན་དགོ་བ་གཞན་རི་འབྲ་ཞིག་ལ་འབད་ཀྱང་བདག་
 འཛིན་གྱི་གྲོགས་སུ་འགྱུར་བ་ལས་ཁོ་ལ་གཞོད་མི་རུས། ཤེས་རབ་དེ་རྒྱད་
 ལ་ལེགས་པར་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ལ། ལྷག་པ་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་བསྐྱབ་པ་མ་
 སྐྱེས་པར་མི་འབྱུང་སྟེ། དཔེར་ན་ཤིང་གི་སྤྲོད་པོ་གཙོད་པ་ལ་སྟ་རེ་རྩོན་པོ་
 ཞིག་དང་དེ་འཛིན་བྱེད་དཔུང་པ་བརྟན་པོ་གཉིས་འཛོམས་དགོས། དེ་ཡང་
 སྟ་རེ་རྩོན་པོ་མེད་ན་ཤིང་སྤྲོད་གཙོད་མི་རུས་ལ། དཔུང་པ་བརྟན་པོ་མེད་ན་
 སྟ་རེ་གནས་གཅིག་ཏུ་མི་འབབ་པ་དང་། མཚན་མོར་གྱང་རིས་བལྟ་བ་ལ།
 མར་མེ་གསལ་ཞིང་རྒྱུད་གིས་མི་བསྐྱོད་པ་ཞིག་དགོས་པ་བཞིན། བདག་
 མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྟ་རེ་རྩོན་པོ་དང་འབྲ་བའམ་ཡིན་ལུགས་གསལ་
 བའི་མར་མེ་སྟ་བུ་དེ་ཉིད་ཀྱིས། བདེན་འཛིན་གྱི་ཤིང་གི་སྤྲོད་པོ་གཙོད་ཅིང་།
 གནས་ལུགས་རི་བཞིན་མཐོང་བ་ལ་ནི་སྟ་རེ་འཛིན་བྱེད་གྱི་དཔུང་པ་བརྟན་
 པོ་དང་། མར་མེ་རྒྱུད་གིས་མི་གཡོ་བ་སྟ་བུའི་སེམས་ནང་གི་གཡེང་བ་ཕྱ་
 མོ་ལས་ཀྱང་སྤྲོག་ཅིང་ཅེ་གཅིག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་བརྟན་པོ་ཞིག་དགོས།
 སེམས་ནང་གི་གཡེང་བ་དང་བྲལ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་བརྟན་པོ་རྒྱད་ལ་སྐྱེ་བ་
 ལའང་། སེམས་སྤྱི་རོལ་གྱི་གཡེང་བ་རགས་པ་དང་བྲལ་བྱེད་ལྷག་པ་ཚུལ་
 གྲིམས་གྱི་བསྐྱབ་པ་སྐྱེ་དགོས་སོ།།

མདོར་ན། ཚངས་པས་ཁྱས་པ་སའི་དངོས་གཞིར་བྲངས་པ་ལས། ཙུ་
 བ་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ་དང་། །ཞི་བའི་སེམས་ལ་དགའ་བ་དང་། །འཕགས་པའི་

ལྟ་དང་སྤྲེག་པའི་ལྟ། །ལྟན་པར་བྱ་ཞིང་བྲལ་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།
 བདག་འཇིན་གྱི་གཉེན་པོ་ཡང་དག་པའི་གནས་ལུགས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་
 འཕགས་པའི་ལྟ་བ་དང་ལྟན་པའི་ལྟ་ག་མཐོང་སྐྱེ་བ་ལ། དེའི་སྟོན་དུ་ཞི་གནས་
 འབྱུང་བ་དགོས་ཤིང་། ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་མེད་པར་ཞི་གནས་ཀྱི་རྒྱ་
 ཚོགས་མི་ཆང་ངོ་། །དེས་ན་བཤེས་སྤྲིངས་ལས། མགོ་འཕ་གོས་ལ་སྟོ་བྱར་
 མེ་ཤོར་ན། །དེ་དག་ཕྱིར་བསྐྱོག་བགྱི་བ་བཏང་ནས་ཀྱང་། །ཡང་སྤྲིད་མེད་
 པར་བགྱི་སྤྲད་འབད་འཆ་ལ་ཏེ། །འདི་ལས་ཆེས་མཆོག་དགོས་པ་གཞན་
 མ་མཆིས། །ཚུལ་བྲིམས་དག་དང་ཤེས་རབ་བསམ་གཏན་གྱིས། །ཐུངན་
 འདས་ཞི་དུལ་བ་བྲི་མེད་པའི། །གོ་འཕང་མི་རྒྱ་མི་འཆི་བད་མི་འཆ་ལ། །ས་
 ཚུ་མེ་རྒྱང་ཉི་ཟླ་བལ་ཐོབ་མཛོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྐྱེས་བྱ་འབྲིང་གི་
 ཉམས་སུ་སྤང་བྱ་ནི། ལྟ་པའི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ཡིན་པས་སྐྱེས་བྱ་ཆེན་པོའི་
 ཆོས་སྟོར་མི་འབྲིང་ན་སྐབས་འདིར་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ཀ་འཆད་དགོས།

འོན་ཀྱང་། སྐྱེས་བྱ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་ལ་འབྲིང་བ་ལས།
 འབྲིང་གི་ལམ་དངོས་ལ་འབྲིང་བ་མིན་པས། ཉིང་ངེ་འཇིན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་
 བསྐྱབ་པ་གཉིས་སྐྱེས་བྱ་ཆེན་པོའི་ཞི་ལྟ་གི་སྐབས་སུ་འཆད་པས། འདིར་
 ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་རྩ་ལ་དུ་བཏོན་ནས་འཆད་པའི་ཕྱག་བཞེས་ཡོད་ལ།
 དེ་ཡང་བཤེས་སྤྲིངས་ལས། བྲིམས་ནི་རྒྱ་དང་མི་རྒྱའི་ས་བཞིན་དུ། །ཡོན་
 ཏན་ཀྱན་གྱི་གཞི་རྟེན་ལགས་པར་གསུངས། །ཞེས་པ་ལྟར་ཡོན་ཏན་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་གཞི་ཡིན་པས་ཚུལ་བྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་གལ་ཆེ། འདི་ནི་སངས་

རྒྱལ་གྱི་བསྟན་པའི་རྩ་བ། བསྐྱེད་ན་པན་ཡོན་ཆེ་ཞིང་། མ་བསྐྱེད་ན་ཉེས་
དམིགས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། བསྐྱེད་བའི་པན་ཡོན། སངས་རྒྱལ་གྱི་བསྟན་པ་
ཡོད་མེད་ཀྱང་རྩ་བ་སོ་ཐར་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་རག་ལས། དགོ་སློང་འདུལ་བ་
འཛིན་པ་ཡོད་ན་བསྟན་པ་ཡོད་ལ། དེ་མེད་ན་བྱང་སེམས་རིག་འཛིན་སྐུ་འབྲས་
ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། བསྟན་པ་ཡོད་པའི་གོ་མི་ཆོད།

དེས་ན། སོ་ཐར་གྱི་མདོ་ལས། ང་ནི་མྱ་ངན་འདས་གྱུར་ན། །འདི་ནི་
ཁྱོད་གྱི་སྟོན་པ་ཞེས། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན། རང་རྒྱུད་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་
སྟོན་པའི་སྐྱེ་ཆ་བ་ཡིན་སྟེ་དུ་གཅེས་སྒྲིམ་བྱས་ནས་བསྐྱེད་དགོས། བསྐྱེད་
པ་གསུམ་ནས་ཤེས་རབ་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་བསྐྱེད་པ་རང་ཅག་ལས་དང་
པོ་བས་འབྲལ་དུ་ལག་ཏུ་ལོན་དགའ་ཡང་། རང་རེའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་དེས་དང་
ལག་ཏུ་ལོན་དེས་གྱི་རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་རང་རྒྱུད་གྱི་སོ་སོ་ཐར་པའི་ཚུལ་
ཁྲིམས་ཡིན་པས་སངས་རྒྱལ་གྱི་བསྟན་པ་ཡོད་མེད་དགོ་འདུན་ལ་རག་
ལས་ཞེས་པའང་དེ་ཡིན་ཞིང་། སྟོམ་པ་གོང་མ་གཉིས་གྱི་གཞིའམ་སྟོད་ལྟ་
བྱའང་སོ་ཐར་ཡིན། བསྟན་པ་འཛིན་ཞེས་པ་ཆོས་ཁྲིའི་སྟངས་ཆོས་བཞུགས་
པ་གཅིག་ཤུ་ལ་མི་ཟེར་བར། རང་རྒྱུད་གྱི་སྟོམ་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་ན་
བསྟན་པ་འཛིན་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆོས་ལ་ཐོས་བསམ་བྱས་ན་ལྷུང་གི་
བསྟན་པ་འཛིན་པ་དང་། ཁས་སྐྱེད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་དག་བསྐྱེད་ན་
རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་འཛིན་པ་ཡིན། སྟོམ་པ་གསུམ་ནས་ཀྱང་རང་རེས་ལག་
ཏུ་ལོན་དེས་སོ་ཐར་ཡིན། མདོ་ལས། ཚུལ་ཁྲིམས་ལྟན་པའི་དགོ་སློང་འོད་

དང་ལྟན། །ཞེས་སོགས་དང་། གང་ན་དག་སྒྲོང་འདུལ་བ་འཇིན་པ་ཡོད་པའི་
 རྟོགས་དེར་སྒྲུང་བ་དང་བཅས། འོད་དང་བཅས། ས་རྟོགས་དེ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་
 མ་སྒྲོངས་པར་མཐོང་། ས་རྟོགས་དེར་ངའང་ཐུགས་ལས་ཆུང་དུར་བཞུགས་
 གསུངས་པ་སོགས་ལྟར་བྱུང་ཆོས་ཆེ། རང་རེ་བོད་གངས་ཅན་ལ་ཕྱི་རི་རྒྱལ་
 ཁབ་ན་མེད་པའི་བྱུང་ཆོས་འབྲལ་དང་ཡུན་གྱི་པན་བདེ་རི་རྩ་བ་གཅིག་ཏུ་ནི།
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་འདི་ཡིན་ལ། དེ་དར་མི་དར་ནི། ཁང་པ་དང་། མི་
 མང་བ་དང་། མཆོད་རྗེས་བཟུང་བ་སོགས་མིན་གྱི། བསྟན་པའི་རྩ་བ་སོ་སོ་
 ཐར་པའི་ཚུལ་བྱིམས་འདི་ཉིད་ལ་རག་ལས། དེ་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པ་ཞིག་
 མ་བྱུང་བར་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཚུལ་བྱིམས་རྒྱབ་ན་སྤྱིར་འཇིག་རྟེན་ན་བསྟན་པ་ས་
 དར་རྟོ་དར་ཡིན་ཡང་རང་ལ་བསྟན་པ་སྒྲོས་རྒྱབ་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན། མདོ་ཉིང་
 འཇིན་རྒྱལ་པོ་ལས། བསྐྱལ་བ་བྱེ་བ་གང་གྲུའི་བྱེ་སྟེད་དུ། །དང་བའི་སེམས་
 ཀྱིས་ཟས་དང་སྒྲོམ་རྣམས་དང་། །གདུགས་དང་བ་དན་མར་མེད་ཐོང་བ་
 ཡིས། །སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་རིམ་གྲོ་བྱས། །གང་གིས་དམ་ཆོས་རབ་
 ཏུ་འཇིག་པ་དང་། །བདེར་གཤེགས་བསྟན་པ་འགག་པར་འགྱུར་བའི་ཆེ། །
 ཉིན་མཆོན་དུ་ནི་བསྐྱབ་པ་གཅིག་སྟོན་པ། །བསོད་ནམས་འདི་ནི་དེ་བས་བྱེ་
 བྲག་འཕགས། །ཞེས་པ་ལྟར་ཉིན་མཆོན་དུས་བྲག་ཏུ་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་
 རྒྱས་ལ་མཆོད་པ་ཤུལ་བ་ལས་སྟོགས་དུས་འདིར་ཚུལ་བྱིམས་བསྐྱུང་བ་
 པན་ཡོན་ཆེ་བ་དང་། བྱང་ཤར་སངས་རྒྱས་དབང་ཤུག་རྒྱལ་པོའི་ཞིང་ན།
 ཚུལ་བྱིམས་བསྐྱལ་བའི་བར་བསྐྱུང་བ་ལས། མི་མཐེད་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་

སྤྱ་སྟོན་པ་ཤུ་གུ་བྱུ་བ་པའི་བསྟན་པ་འདིར་ཚུ་ལ་བྲིམས་ཉིན་གཅིག་ལ་བསྤྲང་
བ་པན་ཡོན་ཆེ་བ་དང་། བསྐྱལ་པ་སྤྲ་དུས་བསྐྱལ་གཞི་ཡོངས་རྫོགས་བསྤྲང་
བ་ལས། དེང་སང་བསྐྱལ་པ་སྤྲ་གཅིག་བསྤྲང་བ་པན་ཡོན་ཆེ་བར་གསུངས་
པས་སངས་རྒྱས་མང་པོར་བསྐྱལ་པ་བྱེ་བར་མཆོད་པ་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟག་
ལ། ཚུ་ལ་བྲིམས་ལྟན་པ་སངས་རྒྱས་འབྱུང་དང་འབྲུང་། །ཅེས་སོགས། ཟླ་
བ་བྱེད་བྱེད་ན་འདོན་པའང་། མདོ་འདོན་པ་པོས་རྒྱགས་སྤྲད་པ་དང་གྲངས་
གསོག་པ་སོགས་མིན་གྱི། དུན་པ་གསོ་བའི་བྱིར་ཡིན་པས། དེ་ལས་འབྱུང་
བ་བཞིན་བསམ་སྟེ། །ཁས་སྤངས་པའི་བཅས་མཆོམས་རྣམས་ཚུ་ལ་བཞིན་
བསྤྲང་། བསྟན་པའི་སྤྲིང་པོ་རིང་དུ་གསལ་བྱེད་ཤོག །ཅེས་དང་། ཟློ་བཟང་
རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རྒྱས་གྱུར་ཅིག །ཅེས་སོགས་ལྟར་བསྟན་པའི་སྤྲིང་པོ་
ཡང་ཐོག་མར་རང་རང་གི་རྒྱུད་ལ་རྒྱས་པ་ཞིག་དགོས།

མ་བསྤྲངས་ན་ནི། དགེ་སློང་ལ་རབ་ཏུ་གཅེས་པའི་མདོ་ལས། ལ་ལའི་
ཚུ་ལ་བྲིམས་བདེ་བ་སྟེ། །ལ་ལའི་ཚུ་ལ་བྲིམས་སྤྱག་བསྐྱལ་ཡིན། །ཚུ་ལ་
བྲིམས་ལྟན་པ་བདེ་བ་སྟེ། །ཚུ་ལ་བྲིམས་འཆལ་བ་སྤྱག་བསྐྱལ་ལོ། །ཞེས་
དང་། ཚུ་ལ་བྲིམས་ཡང་དག་པར་ལྟན་པའི་མདོ་ལས། དགེ་སློང་དག་སྟོག་
དང་བྲལ་ཞིང་ཤི་བ་ནི་སྤྲི། ཚུ་ལ་བྲིམས་ཉམས་ཤིང་ཞིག་པ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་
ནོ། །དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། སྟོག་དང་བྲལ་ཞིང་ཤི་བས་ནི་སྤྱེ་བ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཆེ་
བད་པར་འགྱུར་གྱི། ཚུ་ལ་བྲིམས་ཉམས་ཤིང་ཞིག་པས་ནི་སྤྱེ་བ་འབྲུམ་སྤྱག་
བརྒྱའི་བར་དུ་རིགས་དང་བྲལ་ཞིང་བདེ་བ་སྤངས་ཏེ་རྣམ་པར་ལྟོང་བ་ཆེན་

བོ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན། སྐྱེ་བ་འབྱུང་
 ལྷག་མང་པོར་སྐྱུག་བསྐྱེད་སྤྱོད་ལ། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས། གང་ཞིག་སྟོན་པ་
 ལྷག་ས་རྗེའི་བསྟན་པ་ལ། །ཡང་བར་སེམས་ཤིང་ཅུང་ཟད་འདའ་བྱེད་པ། །དེ་
 བྱི་དེ་ལས་སྐྱུག་བསྐྱེད་གཞན་དབང་འཕྲོག། །སྤྲིག་ཆེན་གྲེགས་པས་ཨ་མའི་
 ཆེན་ཉམས་བཞིན། །འདི་ན་ལ་ལས་རྒྱལ་པོའི་ཆོག་ཆེན་ཡང་། །འདས་ན་
 ལན་འགའ་ཆད་པ་འཕྲོག་མི་འགྱུར། །ཐུབ་པའི་བཀའ་ལུང་ཚུལ་མིན་འདའ་
 བྱས་ན། །དུད་འགྲོར་འགྲོ་འགྱུར་ཨེ་ལའི་འདབ་སྐྱ་བཞིན། །ཞེས་པ་ལྟར།
 འདིག་ཉེན་འདིར་དབང་ཆེ་བ་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོའི་བཀའ་ལས་འདས་ན། དུས་
 འགའ་ཞིག་གི་ཆེ་ཆད་པ་འབྱུང་ལ། །འགའ་ཞིག་ལ་མི་འབྱུང་བའི་སྐབས་ཡོད་
 མོད། སྟོན་པ་ལྷག་ས་རྗེ་ཅན་གྱི་བཅས་མཆམས་ལས་འདས་ན། གང་ཞིག་
 གང་གི་ཆེ་འདས་ནའང་ཀུན་ལ་ཆད་པ་སྤྱོད་སྟེ། སྐྱེ་ཨེ་ལའི་འདབ་མའི་བྱུང་
 བ་ལྟར་ཡིན་ཚུལ། སྐྱེ་ཨེ་ལའི་འདབ་ཀྱང་ལྷུང་བྱེད་ཅམ་བྱུང་དུ་བསད་པས་
 དེར་སྐྱེས་པ་ཡིན་ན། རང་རེས་པམ་ལྷག་སྤྲོམ་པོ་སོགས་མང་པོ་བྱུང་དུ་
 གསོད་པ་འདི་ལྟར་ན། བྱི་མའི་འགྲོ་བ་རི་ལྟར་འགྱུར། དེས་ན་ཆོས་ཟབ་ཟབ་
 མོ་དང་རྒྱ་ཆེན་པོའི་སྐད་གྲགས་ཅན་གཞན་མ་རྒྱ་ཆེར་མ་བྱུང་ནའང་། རང་
 རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དགོ་ཚུལ་སྤྱོད་གི་སྤྲོམ་པ་ལེགས་པར་བསྐྱུང་ན། རང་རེ་དགོ་
 འདུན་དུ་བྱེད་པའི་བྱེད་ཆོས་སུ་འགྲོ། བསྟན་པ་འདི་ན་པ་ཡང་དེ་ཉིད་ཡིན།
 དགོ་ཚུལ་སྤྱོད་གི་སྤྲོམ་པ་སོགས་ལྟ་ཅི། བྱིས་པ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་བསྟོན་
 གནས་ཀྱི་སྤྲོམ་པ་ཉིན་གཅིག་ཅམ་བསྐྱུང་ནའང་པན་ཡོན་ཆེ་བ་འདུལ་བ་

ལུང་དང་། མདོ་མཛེངས་སྒྲུན་སོགས་སུ་སྒྲོན་གྱི་བྱང་བའི་ལོ་རྒྱུས་གསལ་
བ་ལྟར་ཡིན། དེས་ན། བསྐྱེན་གནས་དང་། དགོ་བསྐྱེན། དེའང་སྣ་བཞི། སྣ་
གསུམ། སྣ་གཅིག་སོགས་སྒོ་རྒྱས་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་བསྐྱེད་ཅི་བྱུང་བྱེད། རབ་
བྱུང་སོགས་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་གསོ་སྦྱོང་ཡང་ལེན་ཅི་བྱུང་བྱས་ན་འདི་ཉིན་
ཞག་གཅིག་གི་སྒོམ་པ་ཡིན་པས་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་བ་སོགས་དགོས་
པ་ཆེ། རང་རེས་བསྐྱེད་པ་གསུམ་སོགས་ཀྱི་གཏམ་ཡང་ཡང་ཤོད་ཁུལ་བྱེད་
མོད། གཞན་གཉིས་ནི་རང་རྒྱུད་ལ་གཟུགས་བརྟན་ཅམ་ཡང་མེད་ཀྱང་། སོ་
ཐར་གྱི་བསྐྱེད་པ་དངོས་སུ་བསྐྱེད་དུ་ཡོད་པས་འདི་ལ་འབད་དགོས།

བསྐྱེད་པ་བསྐྱེད་པ་ལའང་ལྷུང་བ་འབྱུང་བའི་སྒོ་དགག་དགོས། དེ་ལ་
བཞི་ལས། དང་པོ་མི་ཤེས་པ་ལྷུང་བ་འབྱུང་བའི་སྒོ་ཡིན་པས་དེ་བཀག་པ་
ནི། བསྐྱེད་པ་གཞི་གང་ཞིག་བསྐྱེད་དགོས་པ་མ་ཤེས་ན། ལྷུང་བ་བྱུང་མ་བྱུང་མི་
ཤེས་པས་ན། སྒོ་དང་བསྐྱེན་ཏེ། འདུལ་བའི་གཞུང་ཆེན་མོ་དག་གསུམ། བསྐྱེད་
བྱེད་སྒོམ་ཆོག་། གཞི་གསུམ་བསྐྱེད་བྱ། ལུང་གཞིའི་བར་སྒོམ་སོགས་བལྟས་
ནས་བཅས་མཆོམས་རྣམས་ཀྱི་གངས་འདྲེན་ཚུན་ཆད་ཤེས་པར་བྱེད། མ་
གུས་པ་ལྷུང་བ་འབྱུང་བའི་སྒོ་ཡིན་པས་སྒྲོན་པ་དང་། དེའི་བཅས་པ་དང་།
གྲོགས་ཆངས་པ་མཚུངས་པར་སྦྱོད་པ་རྣམས་ལ་གུས་པ་དང་། ལྷག་པར་
རང་རྒྱུད་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་ལ་སྒྲོན་པ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཞག་ཅིང་གུས་
པ་བྱེད་དགོས་ཀྱི། དེ་ལ་མནངས་ཚུང་མི་བྱ་སྟེ། སྒྲོན་པ་ཐུང་ན་ལས་འདས་
རེས་ཀྱི་སྐྱེ་ཆབ་ལྟ་བུ་ཡིན། ཉིན་མོངས་མང་བའང་ལྷུང་བ་འབྱུང་བའི་སྒོ་ཡིན་

པས། ཉོན་མོངས་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྒྲུང་སོགས་གང་ཤས་ཆེ་བ་དེ་ལ་བརྟེན་
ནས་ལྷུང་བའང་དེའི་རྗེས་སུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བས། དབྱ་མགོ་གཞོན་པ་ན།
དཔའ་པོ་དམག་དཔོན་སོགས་གང་ཤས་ཆེ་བ་དེ་སྒྲོན་ལ་བརྟེན་དགོས་
པ་ལྟར། གང་མགོ་མཐོ་བའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དང་དེའི་གཉེན་
པོ་བསྟེན། དེ་ཡང་འདོད་ཆགས་ཤས་ཆེ་བ་ལ་མི་སྤྱད་པ་སྒྲོམ་སྟེ། ལུས་མི་
གཙང་བའི་རྒྱལ་པ་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་པར་དམར་བ་དང་། རྣམ་པར་བམ་པ་
དང་། འབྲས་གཞིག་པ་དང་། རུས་གོང་གི་འདུ་ཤེས་སོགས་བསྐྱེད་པ་དང་།
ཞེ་སྒྲུང་གི་གཉེན་པོར་བྱམས་པ་བསྒྲོམ་པ། ང་རྒྱལ་གྱི་གཉེན་པོར་ན་གཤམ་འཆི་
བ་དང་། དེས་པ་མེད་པ་དང་། ཡང་ཡང་མཐོ་དམན་དུ་འགྱུར་བའི་ཉེས་པ་
སོགས་དང་། ཁམས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་བསམ་སྟེ། དེ་ལ་རེ་ཞིག་རང་ལུས་ལའང་
ལུང་པོ་དང་ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དང་། དབང་པོ་དང་ལུས་ཀྱི་འདུས་ཏེ་
རེག་པ་སོགས་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་ཅེས་ཡང་མི་ཤེས་པ་མང་པོ་ཡོད་ན་
གཞན་ཅི་ཤེས་ཞེས་བསྒྲོམ་པ་དང་། གཏི་ལུག་གི་གཉེན་པོར་རྟེན་འབྲེལ་
དང་། ཉོན་མོངས་སྤྱིའི་གཉེན་པོར་སྤྱོད་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་བསྒྲོམ།

བག་མེད་པ་ལྷུང་བ་འབྱུང་བའི་སྒོ་ཡིན་པས། རང་འགོ་འཆག་ཉལ་
འདུག་བཟའ་བརྟུང་སོགས་སྤྱོད་ལམ་གྱི་སྐབས་ཀྱི་ཁྱེད་ཀྱི་སྒྲུང་དོར་མི་བརྗེད་
པའི་བྲན་པ་དང་། འབྲེལ་འབྲེལ་དུ་རང་གི་སྒོ་གསུམ་ལ་ཉེས་ལྷུང་གིས་
གོས་མ་གོས་བརྟག་ཅིང་། ཉེས་ལྷུང་འབྱུང་བའི་སྒོ་རྣམས་བཀག་སྟེ། དྲན་
པ་དང་ཤེས་བཞིན་དང་། རོ་ཆ་ཤེས་པ་དང་། ཁྲིལ་ཡོད་པའི་སྒོ་ནས། བརྒྱ་

ལ་གལ་ཏེ་ལྷུང་བས་གོས་པ་བྱུང་ནའང་། གསོ་སྦྱང་སོགས་སུ་ཡང་ཡང་
 སོང་ནས་བཤུགས། འདུལ་བའི་གཞུང་ལས་ལྷག་མ་སོགས་སྒོ་མགུ་དབྱུང་
 གསུམ་གྱིས་བཤུགས་དགོས་པར་གསུངས་ཀྱང་། དཔེན་ས་པ་ཡབ་སྲས་
 གྱིས་འགྲོད་སྒོམ་ལེགས་པར་བྱེད་ན་ལྷག་མ་མན་ཆད་འདག་རྒྱས་པར་
 བཞེད། རང་རེས་མཉམ་མེད་ངོ་མོ་ཆེན་པོ་དང་། འཇམ་མགོན་ཙོང་ཁ་པ་
 ཆེན་པོ་ཡབ་སྲས་སོགས་ལྷུང་ཚུ་ལ་བྲིམས་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་ཉེས་པས་མ་
 གོས་པའི་བསྐྱུང་སྒོམ་བྱེད་མི་རྒྱས་ཀྱང་། ཅ་བཞི་ཆང་དང་བཅས་པ་སྒོག་
 དང་བསྒོས་ཏེ་བསྐྱུང་། སོ་ཐར་གྱི་སྒོམ་པ་ནི་མཁན་སྒོམ་དགེ་འདུན་དང་
 བཅས་པ་ལས་ཁས་སྐྱེད་པ་ཡིན་པས། དེའི་བསྐྱེད་བྱ་དང་འགལ་བའི་སྒྲིག་
 ལྷུང་བཤུགས་པའི་ཆེ་འང་དགེ་འདུན་གྱི་མདུན་དུ་བཤུགས་དགོས་ཀྱི། རང་
 གཅིག་ཕྱར་བཤུགས་པས་སྒྲིག་པ་འདག་ཐུབ་ཀྱང་། ལྷུང་བ་འདག་མི་ཐུབ་
 པས་མི་པན། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་ཆབ་ལེན་ལྷམ་ཕུད་ཚུན་མི་བྱེད་པ་དང་།
 གོས་ཕུ་དུང་ཅན་གྲོན་དགོས་བྱུང་བ་ཚུན་ལ། དེ་ལས་ལྷག་པ་བསྐྱུང་མི་རྒྱས་
 པ་དཔེར་བྱས་ནས་མནངས་ཚུང་མི་བྱ་སྟེ། བམ་ལྷག་སོགས་ལས། སྤ་མོ་
 གོང་སྒོས་དེ་དག་བསྟན་པའི་མིག་སྒྲོས་ལ་གཞོད་ཆ་བས་ཆེ་བ་ཡིན། སྤང་
 ལྷུང་བྱིན་རྒྱབས་སོགས་ཀྱང་ཅི་རྒྱས་གྱིས་བྱེད། འཇིག་རྟེན་འདི་ན་གྱང་
 ཆོགས་དང་ཇ་སོགས་བཟོ་བ་ལའང་། མར་དང་ཚུ་དང་ཤ་སོགས་སྟེ་གངས་
 མང་པོ་ཞིག་ཆང་དགོས་པ་བཞིན། རང་རེས་ཕྱི་མར་དོན་དུ་གཉེར་བྱའི་རྟེན་
 སྐྱབ་པ་ལའང་ཚུ་ལ་བྲིམས་བསྐྱུང་བ་དང་། སྦྱིན་པ་བཏང་བ་སོགས་སྤྱ་རེས་

མི་ཚོག་པས། རབ་བྱུང་དག་གིས་ཀྱང་ཚུལ་བྲིམས་གཙང་བའི་ངོས་ནས།
སྦྱིན་གཏོང་སོགས་ཀྱང་གང་འབྱུང་བྱེད་དགོས།

འགའ་ཞིག་གིས། སོ་ཐར་གྱི་འདུལ་བའི་སྦྱོང་པ་ནི། དབང་པོ་དམན་
པ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོང་ཡུལ་ཡིན་གྱི། དབང་རྣམས་ཡང་རབ་རྣམས་ཀྱིས། དེ་འདྲའི་
གྲུ་དོག་བྱེད་མི་དགོས་པར་གསང་སྤྲགས་ཀྱི་སྦྱར་ལམ་དུག་གསུམ་ལམ་
འབྱེད་བྱེད་པས་ཚོག་ཅེས། བསྐྱབ་པ་ལ་ཅིར་ཡང་མི་བཅི་བའི་བག་མེད་དུ་
སྦྱོང་པར་བྱེད་མོད། གསང་སྤྲགས་པ་ཡིན་ཡང་སོ་ཐར་གྱི་སྒོམ་ལྡན་ཡིན་
ན་ཚུལ་བཞིན་བསྐྱར་དགོས་ཏེ། དཔུང་བཟང་གི་རྒྱད་ལས། །རྒྱལ་བ་ངས་
གསུངས་སོ་སོ་ཐར་བ་ཡི། །ཚུལ་བྲིམས་རྣམ་དག་འདུལ་བ་མ་ལུས་ལས།
།སྤྲགས་པ་བྲིམ་པས་རྟགས་དང་ཚོ་ག་སྤང་། །སྤྲག་མ་རྣམས་ནི་ཉམས་སུ་
སྤང་བར་བྱ། །ཞེས་དང་། འཇམ་དཔལ་ཅ་རྒྱད་ལས། ཚུལ་བྲིམས་འཆལ་
ལ་ཐུབ་དབང་གིས། །སྤྲགས་འབྱུང་པར་ནི་མ་གསུངས་ཏེ། །སྤྱང་ན་འདས་
གོང་འགོ་བ་ཡི། །ཡུལ་དང་སྤྲུགས་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། །བྲིས་པ་ངན་པ་འདི་ལ་
ནི། །སྤྲགས་འབྱུང་པ་ནི་ག་ལ་ཡོད། །སྦྱེ་བོ་ཚུལ་བྲིམས་འཆལ་འདི་ལ། །དེ་
ལ་བདེ་འགོ་ག་ལ་ཡོད། །མཐོ་རིས་སུ་ཡང་མི་འགྱུར་ཞིང་། །བདེ་བ་མཚོག་
ཏུའང་མི་འགྱུར་ན། །རྒྱལ་བས་གསུངས་པའི་སྤྲགས་རྣམས་ནི། །འབྱུང་པར་
འགྱུར་བ་སྒོམ་ཅི་དགོས། །ཞེས་གསུངས། ཡང་འགའ་ཞིག་གིས་ངེས་འབྱུང་
བྱང་སེམས་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་གང་ཡང་མེད་པར་སེམས་ངོ་བསྐྱུངས་པའི་
སྒོམ་ཞིག་ལ་མི་ཆེ་བསྐྱུལ་བ་ནི། བཙོན་པ་དོན་མེད་དུ་སོང་བ་སྟེ། དེས་ནི་

རབ་ན་མི་གཡོ་བའི་ལས་སུ་འགྲོ་ཚུལ་སོགས་དང་། བསྐྱར་བ་འད་བཅས་
སྟེ།

༥ ཉིན་བཅུ་དྲུག་པར། དང་པོར་ཅིས་བཞག་གནང་བ་སོགས་ཕྱག་
བཞེས་ལྟར་ཟིན་ནས། རི་སྐད་དུ། ཁམས་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་བ་
ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས། དེས་འབྱུང་དེ་ཡང་རྣམ་དག་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས། །ཞེས་
སོགས་འདྲེན་པར་མཛད་ནས་དེས་འབྱུང་གི་སྟེང་དུ་བྱང་སེམས་དགོས་
ཚུལ་ལས་བརྩམས་པའི་སྟོན་འགྲོ་ཀུན་སྟོང་འཆོས་ཚུལ། ས་བཅད་སོང་
ཟིན་པ་རྣམས་རི་ལྟར་སོང་ཚུལ་དང་ཐར་པར་བགྲོད་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་
གཏན་ལ་དབབ་པ་ནས་བསྐྱར་བ་འད་མཛད། རང་རེ་འཁོར་བར་གང་གིས་
འཁོར་ན་ལས་ཀྱིས་འཁོར་ལ། དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་བསྐྱེད། ཉོན་མོངས་
པའི་ནང་ནས་ཀྱང་རྩ་བ་མ་རིག་པས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། དེ་རྩད་ནས་
གཙོད་པ་ལ་ལྟག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་བསྐྱེད་དགོས་ལ། དེ་བསྐྱེད་པ་
ལ་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར་
ཚུལ་བྲིམས་ནི་ཡོན་ཏན་གྱི་གཞི་མ་ཡིན་ཚུལ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་
པོ་བསྟེན་སྐབས། དང་པོ་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེར་བཅུག། །དེ་ནས་ཉོན་མོངས་དེ་
ངོས་ཟིན་པར་བྱས་ཏེ་གཉེན་པོ་བསྟེན་ན། ཡེངས་ནའང་ངོས་ཟིན་པའི་གནད་
ཡོད་ཚུལ་སོགས་གསུངས།

གསུམ་པ།

སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པར་སློ་སྤྱང་བ་ལ་གསུམ།

ཐེག་ཆེན་གྱི་འཇུག་སློ་སེམས་བསྐྱེད་ཁོ་ནར་བསྟན་པ་ཕན་ཡོན་དང་
བཅས་པ། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ། སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྤྱོད་པ་
ལ་སློབ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི།

ཐེག་ཆེན་གྱི་འཇུག་སློ་སེམས་བསྐྱེད་ཁོ་ནར་བསྟན་པ།

དེ་ལྟར་སྐྱེས་བུ་ཆུང་འབྱེད་གི་སྐྱབས་སུ་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པས་
ཀུན་ནས་བསྐྱངས། ལྷག་པའི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་འབད་པས་རང་གཅིག་
བྱས་ཐར་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་ཅམ་དང་འཁོར་བ་ལས་སྡོག་ཅམ་འབྱུང་ཡང་།
དེ་ཅམ་གྱིས་མི་ཆོག་སྟེ། སྤང་བྱ་ཐམས་ཅད་མ་སྤངས། ཐོབ་བྱ་ཡོན་ཏན་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པས་རང་དོན་དང་གཞན་དོན་ཡང་ཉི་
ཆེ་བ་ལས་མི་འབྱུང་ཞིང་། སྤར་ཐེག་ཆེན་ལ་གཞི་ནས་འཇུག་དགོས་ལ། དེ་
ནི་ཕར་ཕྱིན་བསྐྱུས་པ་ལས། འཇིག་རྟེན་དོན་སྤྱོད་ཚུལ་ལ་མ་བྱ་མེད་པའི།
ཐེག་པ་གཉིས་པོ་གཏན་དུ་སྤང་བྱས་ཞིང་། །ཐུབ་ཀྱིས་ཐེག་པ་སྤྱོད་རྗེས་
བསྟན་པ་ལ། །གཞན་ཕན་རོ་གཅིག་རང་བཞིན་དེ་དག་འཇུག་ །ཅེས་དང་།
དགོ་བཤེས་པོ་ཏྲོ་བས། རབ་བཀལ་གཅིག་ལ་བརྗེ་བཅང་གཉིས་མིན། །དང་
པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་ལམ་འཇུག་ །ཅེས་པ་ལྟར་ཆུ་གཅིག་ལ་བཀལ་ཐེངས་

གཉིས་བྱེད་དགོས་བྱུང་བ་ལྟར་འགྱུར་ལ། དེར་མ་ཟད་དག་བཅོམ་པ་དེ་དག་
ཞི་བདེའི་དབྱིངས་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་ན་བདེ་བའི་ཉམས་བསམ་གྱིས་
མི་བྱབ་པ་ཡོད་པས། དེ་ལས་སྤར་མི་སྤང་སྟམ་ནས་དེ་ལ་བསྐྱལ་བ་མང་པོའི་
བར་མཉམ་པར་བཞག་སྟེ། དེའི་ཡུན་རིང་བྱུང་དཔྱལ་བ་ན་གནས་པ་འགའ་
ཞིག་དལ་འབྱོར་ཐོབ་ཅིང་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ལ་ཞུགས་ནས་འཆང་རྒྱ་བྱབ་
པའི་ཆོད་ཅམ་དུ་སྒྲིད་པས། སངས་རྒྱས་གྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ལ་འགྱུངས་
ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་ན་ཐེག་ཆེན་རིགས་ཅན་ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་དུ་ཞུགས་ཏེ་
དག་བཅོམ་ཐོབ་པ་ལས། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ཐོས་ནས་བག་ཆགས་བཞག་
ཅིང་ལོག་ལྟ་སྐྱེས་ཏེ་དཔྱལ་བར་སྐྱེས་ན། འཆང་རྒྱ་བར་སྤྱར་བ་ལ་དེ་བཟང་
བ་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྟོན་ཉན་ཐོས་འོད་སྤྲུང་གིས་ཐེག་དམན་གྱི་
ཆོས་བསྟན་ན་དག་བཅོམ་པ་འཐོབ་རྒྱུའི་དགོ་སྟོང་དུག་ཅུ་ལ་འཇམ་དཔལ་
དབྱངས་གྱིས་སྟོན་དུ་ཐེབས་ཏེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་བསྟན་པས་སྒོར་མ་ཆུད་
པར་ལོག་ལྟ་བྱས་ཏེ། དཔྱལ་བར་སྐྱེས་པ་འོད་སྤྲུང་གིས་སྟོན་པ་ལ་ཞུས་པ་
ན། སྟོན་པས་འཇམ་དབྱངས་གྱིས་ཐབས་མཁས་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་ལོགས་
པར་གསུངས་པ་བཞིན་དུ། ཉན་རང་དག་བཅོམ་རྣམས་ཞི་མཐར་མཉམ་
གཞག་སྐབས་སངས་རྒྱས་གྱིས་བསྐྱལ་ཏེ་ཐེག་ཆེན་ལ་བཅུད་ནའང་། སྤར་
ཞི་བདེའི་རོ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལ་གོམས་ཆེས་པས། སེམས་བསྐྱེད་
སོགས་རྒྱད་ལ་བསྐྱེད་པར་མི་བཅོམ་ཞིང་། བཅོམ་ཀྱང་རང་སྤྱད་བསྐྱལ་
ལས་གྲོལ་བས་སྟོང་ཇེ་སོགས་སྐྱེ་དགལ། མཆོག་བྱུང་གིས་སྟོན་པས་ཐེག་

ཆེན་གྱི་ལམ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་བསྟན་པ་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཆར་བ་འདུག་
 །ཀྱང་བདག་ཅག་ནི་སྒོར་དུམ་མེས་ཆོག་པ་བཞིན་དུ་གྱུར་པས་ཅི་བྱར་མི་
 འདུག་ཅེས་གསོལ་བར་གསུངས་པ་འཕགས་པ་ཤུ་རིའི་བྱ་ལྟ་བུ་སྒྲུལ་པའི་
 ཉན་ཐོས་ཡིན་པས་དེ་འབྲ་མི་འབྱུང་ཡང་། ཉན་ཐོས་རང་མཆོན་པ་གཞན་ལ་
 དགོངས་ནས་གསུངས་པ་བཞིན་འཆང་རྒྱ་བ་ལ་བར་ཆད་ཆེ། དེས་ན་རང་
 རེས་རེས་འབྱུང་གི་སྒོ་ལ་སྒྲོང་བ་ཐོན་པ་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ལ་རེས་བར་
 འདུག་དགོས། སྐྱེས་བྱ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་ལ་སྒོ་སྒྲུངས་པ་ནི།
 རེས་འབྱུང་རྒྱད་ལ་སྐྱེ་བའི་ཆེད་ཡིན་གྱི་ལམ་དངོས་ལ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་མིན་
 རོ། །ལམ་གྱི་དངོས་གཞི་ནི། སྐྱེས་བྱ་ཆེན་པོའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་སྒྲོང་སྟེ།
 ཆུང་འབྲིང་གཉིས་སྒོན་འགྲོ་དང་། སྒྲོད་པ་སྐྱེ་བསྐྱབ་ནི་མཁུག་བསྐྱུ་ཡིན།
 དེས་ན་སྐྱེས་བྱ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་སྒོ་བ་པ་ལ་དང་པོ་སྒོ་བ་བསྐྱེད་པའི་
 ཕྱིར་དུ། འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་པན་ཡོན་སྒོན་དུ་
 གླངས་ནས་འཆད་པ་ཕྱག་ལེན་དུ་ཡོད་པས་དེ་ཉྱར་བ་ཤད་ན་འདི་ལ་བཅུ།
 ཐེག་ཆེན་གྱི་འདུག་སྟོ་སེམས་བསྐྱེད་ཁོ་ནར་བསྟན་པ། རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་ཞེས་
 བྱ་བའི་མིང་ཐོབ་པ། ཉན་རང་རིགས་ཀྱི་སྟོན་སྤྲུལ་གྱིས་ནོན་པ། མཆོད་
 པའི་ཞིང་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་པ། ཆོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བདེ་སྒྲག་ཏུ་རྫོགས་པ།
 སྤྲིག་སྤྲིབ་སྒྱུར་དུ་སྒྱུར་བ། ཅི་བསམ་པ་འགྱུར་པ། གཞོད་པ་དང་བར་ཆད་
 གྱིས་མི་ཚུགས་པ། ས་ལམ་ཐམས་ཅད་སྒྱུར་དུ་རྫོགས་པ། འགྲོ་བའི་བདེ་
 སྐྱིད་མ་ལུས་པ་འབྱུང་བའི་ཞིང་སར་འགྱུར་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་ཐེག་

ཆེན་གྱི་གྲལ་དུ་ཚུད་མི་ཚུད་ཀྱང་། བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་འདི་རྒྱད་ལ་སྒྲིམ་མ་
སྒྲིམ་གྱིས་བྱེད་པ་ཡིན། རྗེ་སྒྲ་མས་ཀྱང་། ཆོས་ཐེག་ཆེན་ཡིན་པས་མི་ཆོག་
གི། །གང་ཟག་ཐེག་ཆེན་པར་ཚུད་པ་ཞིག་དགོས། ཐེག་ཆེན་པར་བྱེད་པ་ཡང་
བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་ཉིད་ལ་རག་ལས་པས་སེམས་དེ་གོ་བ་ཙམ་ལས་མེད་ན་
ཐེག་ཆེན་པ་ཡང་དེ་དང་འབྲེལ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་བཞིན། བྱང་ཚུབ་
གྱི་སེམས་འདི་རྒྱད་ལ་མེད་ན་རྒྱད་རྒྱལ་མཐར་ཐུག་དཔལ་གསང་བ་འདུས་
པ་ལྟ་བུའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཉམས་སུ་སྒྲུངས་ཀྱང་འཆང་རྒྱ་རྒྱ་ལྟ་བུ་ཞོག །ཐེག་
ཆེན་ཆོགས་ལམ་ཙམ་དུ་འང་ཞུགས་མི་ཐུབ། དེ་པར་ཞོག །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
ཆོས་སུ་འང་མི་འགོ་ལ། སེམས་འདི་ཡོད་ན་མ་ཁི་ཆར་གཅིག་བཏོན་པ་འང་
ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་སུ་འགོ། འཆང་རྒྱ་བའི་རྒྱར་འགོ་སྟེ། རིན་ཆེན་ཐོང་བ་
ལས། བདག་ཉིད་དང་ནི་འཇིག་རྟེན་འདིས། །སྒྲ་མེད་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་འདོད་
ན། །དེ་ཡི་རྩ་བ་བྱང་ཚུབ་སེམས། །རི་དབང་རྒྱལ་པོ་ལྟར་བཏོན་དང་། །ཞེས་
གསུངས། སེམས་འདི་མེད་ན་ནི། གསང་སྤགས་གྱི་བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོམ་པ་ལྟ་
ཁང་ལ་ལྟ་མོ་བལྟ་བལྟ་བུ་དང་། རྫོགས་རིམ་བསྐྱོམ་སྟེ། རུབ་དང་དགང་
དང་གཞིལ་བ་དང་། །ཞེས་པ་ལྟར་རྒྱང་སྒྲོར་སོགས་བྱེད་པ་འང་སྤྲད་པ་བྱས་
པ་ལྟ་བུ་ལས་མི་འོང་། གསང་སྤགས་གྱི་སྤྱར་བྱད་ཀྱང་སེམས་འདི་ལྷག་ཏུ་
བཏང་བ་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན། ལྷང་སྤྱ་རོལ་རྫོར་གྱིས། སྤར་སྤྱོད་དག་དབང་
བྱམས་པ་ལ་ཆོས་གསན་ཏེ། སྒྲ་མ་བྱམས་པས་དབང་ཆེན་གནང་བ་ན་འང་།
དབང་བཤད་དུ་ལམ་རིམ་ཤ་སྟག་གནང་བ་ལ། གཞན་གྱིས་བལྟས་ན་གསང་

སྒྲགས་ཀྱི་གསུང་བཤད་བྱེད་རྒྱ་མེད་པ་སྟར་སྟངས་མེད། ཁོང་གི་དེ་ལམ་གྱི་
གནད་མཁྱེན་པའི་གསུང་ཡིན་ནེས་བསྒྲགས་པ་མཛད། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
མེད་པའི་གྱི་རྩོམ་ཆེའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཞིག་རྒྱན་ཞུགས་ཐོབ་པའི་གཏམ་རྩོམ་
ཆེན་པོས་གསན་པས། ཡ་མཆོན་དུ་མཛད་ནས། ངའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
མེད་པས་ལན། ཏེ་བཟོ་བསྐྱོམ་པ་དཔྱལ་བར་འགོ་བ་ཡང་ཡོད་གསུངས་
པ་རེད། ད་དུང་དེ་ཡང་དག་ཤོས་ཡིན་གྱི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འདི་མེད་
ན། ཡི་དམ་ཁྱོ་བོ་མང་པོའི་སྒྲགས་འདོན་འདོན་སྐྱབ་སྐྱབ་མང་ན། གདུག་
འདྲེ་དང་དཔྱལ་བ་སོགས་སྲ་སྲེ་བའང་མང་ཞིང་། ཅུ་ཤུར་གྱི་གཞི་བདག་
ཀྱང་སྒར་བསྐྱེན་ཆེན་བཏང་བ་ཞིག་གཞི་བདག་ཏུ་སྐྱེས་ཚུལ། གོང་གི་རྒྱན་
ཞུགས་ཐོབ་པའི་གྱི་རྩོམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡོད་
ན་ཆེ་དེར་འཆང་རྒྱ་རྒྱ་ཡིན་ཡང་ཁོ་ལ་འཆང་རྒྱ་རྒྱའི་ཆོད་དུ་ཐེག་དམན་
གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་སེམས་དེ་མེད་པས་ལན། ཆོས་ཐབ་ཅེས་པ་དེ་འདྲ་ལ་
ཟེར། གཞན་ཡང་སྒར་བཤད་པའི་བྲམ་ཟེའི་སྤྱུ་ཅ་ན་གྱའི་བྱང་བ་དང་། རྒྱ་
གར་ན་གཤེན་རྩེ་གཤེད་སྐྱབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཞིག་གདུག་འདྲེར་སྐྱེས་ཏེ་
བོད་དུ་འོངས་པར་རྩོམ་གཏོར་མ་བྱིན་ནས་པར་བསྐྱད་པ་དང་། འཕན་
པོའི་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཞིག་ཡི་དཔག་ཡི་དམ་གྱི་གཟུགས་
ཅན་ཞིག་ཏུ་སྐྱེས་ཏེ་སྒར་གྱི་ཉེ་གནས་ལ་གསུང་བསྐྱགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་སྟར་
ཡིན། ད་སྟངས་པལ་ཆེར་གྱིས་ཡི་དམ་གྱི་ཞལ་གཟིགས་དང་མདོན་ཤེས་རྒྱ་
འཕྱལ་སོགས་ལ་ཅིགས་ཆེ་བར་བྱེད་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མེད་ན་ངན་

སོང་དུ་འགྲོ་བའང་ཡོད། དེས་ན་མངོན་ཤེས་རྩ་འབྲུལ་གང་དང་ལྟན་ཡང་
 བན་མི་ཐོགས། སེམས་འདི་ཡོད་ན་ནི་གཞན་ཅི་ལའང་མ་བཙོན་ཀྱང་ཐེག་
 པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་ཅ་བ་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྒྲགས་གང་གི་སྐབས་ཀྱང་
 ཐེག་ཆེན་དུ་འགྱུར་མི་འགྱུར་སེམས་འདི་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཇེས་སུ་འགྲོ། འདིས་
 ཟེན་ན། དུད་འགྲོ་ལ་ཟན་ཆངས་གཅིག་གིས་པ་ཚུན་དང་། ཀྱན་སྦྱོང་ལུང་མ་
 བསྟན་རྣམས་ཀྱང་རྫོགས་བྱུང་ཐོབ་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་ལ། བྱུང་སེམས་བདག་
 ཉིད་ཆེན་པོས་ནི། མི་དགེ་བའང་འདིས་ཟེན་ནས་དགེ་བར་བསྐྱུར་བྱས་པ་
 ཡིན། འདི་མེད་ན་ནི། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་རྒྱུན་དང་མཛད་ན། ཐེག་པ་
 གསུམ་གའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུར་འགྲོ་བས་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། བྱུང་སེམས་ནི་ལྷ་
 མེད་བྱང་ཆུབ་ཁོ་ནའི་རྒྱུར་འགྱུར་བས་པ་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྤྲུལ་
 ལ་ཡུམ་ཡང་ཟེར། མདོར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཞིག་དོན་དུ་མི་གཉེར་
 ན་མ་གཏོགས། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་ཐུགས་དམ་གྱི་
 མཐིལ་དུ་བྱ་དགོས་ཏེ། ཐེག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་སོགས་ལེགས་པ་ཅི་ཡོད་
 ཐམས་ཅད་པར་དེད་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལས་བྱུང་། རང་རེ་ལ་ཐུགས་
 དམ་གྱི་མཐིལ་གང་ཡིན་དེས་ན་རྟ་མགིན་ཡིན། ཐུག་དོར་ཡིན། འཇིགས་
 བྱེད་འབྲེལ་འདོན་གྱིན་ཡོད་ཟེར་མོད། བལ་ཆེ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་
 ཐུགས་དམ་གྱི་མཐིལ་དུ་བྱེད་པ་མང་ངོ་། །རྫོ་བོ་ཆེན་པོས་ཀྱང་སྤྲུལ་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་ལ་མཁས་པར་གྱུར་ཀྱང་དེས་ཐུགས་མ་ཆིམ་པར་སེམས་རིན་
 པོ་ཆེ་འདིའི་ཕྱིར་རྒྱ་མཚོར་གྱུ་གཟིངས་བཅས་ཏེ་ལྷ་བ་བཙུ་གསུམ་གྱི་རིང་

དཀའ་བ་སྤྱད་དེ་བྱོན། སྒྲ་མ་གསེར་སྒྲིང་པ་ལ་འདིའི་གདམས་ངག་ཡོངས་
 རྫོགས་གསུང་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་ཐུགས་དམ་གྱི་མཐིལ་དང་། དེ་སྟོན་
 པའི་སྒྲ་མ་ལ་སྒྲ་མ་གཞན་ལས་གྲུས་ཞབས་ཆེ་བར་མངོན། གཞན་ལྟ་བུ་ནི་
 གསེར་སྒྲིང་པ་སེམས་ཅམ་ཡིན་པས་དམའ་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་བྱིར་རང་རེས་
 བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འདི་ཉིད་རྒྱད་ལ་བསྐྱེད་ཨེ་ཐུབ་བལྟ་དགོས་ཏེ། སེམས་
 སྐྱེ་བའི་ལུས་རྟེན་ད་རེས་ལས་ལྷག་པ་འབྱུང་དུ་མེད་ཅིང་། ཆོས་ཀྱང་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་སྐྱོང་གི་གདམས་པ་གཅིག་ལ། ཆོས་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་
 འདི་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་མེད་པས། དེ་ལྟ་བུ་དང་མངལ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 སེམས་རྒྱད་ལ་སྐྱེ་བ་ཞིག་བྱ་རྒྱུ་མ་བྱུང་ན་ཤིན་ཏུ་ཕངས་པ་ཡིན། ཐོགས་
 བན་ཚུན་དུ་མི་ཆེ་གཅིག་ལ་འཆོ་བ་དེ་ལྟའི་བཅུད་ལེན་གྱི་དཀའ་ཐུབ་ཅམ་
 ལ་བརྟེན་ནས། ཆོས་པའི་ཡང་ཅེར་རྫོམས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འདི་
 ལ་གལ་ཆུང་དུ་སོང་སྟེ་རྫོགས་བྱང་དུ་བགྱོད་པའི་ལམ་ལས་གོལ་བ་མང་པོ་
 མཐོང་ཆོས་སྤྱོད། རང་རེའང་རབ་ན་སེམས་འདི་རྒྱད་ལ་བཅོས་མིན་ཞིག་
 བསྐྱེད་ཐུབ་པ། དེ་མ་བྱུང་ན་རྩོལ་བཅས་ཀྱི་སྤྱོད་བ་ཐོན་པ། དེའང་མ་བྱུང་ན་
 ཉམས་འོག་ཏུ་ཚུད་པ་ཅམ་ཨེ་འབྱུང་བལྟ་དགོས་ཀྱི། འདི་ལ་ཐུན་གཅིག་གི་
 རིང་དམིགས་སྒྲོར་མི་སྒྲོང་བར། ལྟ་བུ་སྒྲོམ་སྤྲུགས་བཞུས་ཁོ་ན་ལ་བཅོན་པ་
 བྱི་ངལ་བ་དོན་མེད་དེ་ཏ་ཅང་ཕངས་པ་ཡིན་གསུངས།

གཉིས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་སྐྱེས་གྱུར་ན་སྐྱད་ཅིག་གིས། །འཁོར་
 བའི་བཅོན་རར་བསྐྱམས་པའི་ཉམ་ཐག་རྣམས། །བདེ་གཤེགས་རྣམས་ཀྱི་

སྤྲུལ་ཞེས་བཞེད་བྱ་ཞིང་། །ཞེས་དང་། དེ་རིང་སངས་རྒྱས་རིགས་སུ་སྐྱེས།
 སངས་རྒྱས་སྤྲུལ་སྤྲུལ་དུ་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་པ་ལྟར། རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་འགྲོ་མི་
 འགྲོ་འདི་ལ་རག་ལས་ཏེ། དེ་མ་སྐྱེས་ན་མངོན་ཤེས་རྩུ་འབྲུལ་ལྡན་པའམ།
 རིག་གཞས་ལྷ་ལ་མཁས་པ། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ། ཉོན་མོངས་
 ཟད་པར་སྤངས་པ་སོགས་ཡིན་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། རྒྱལ་བའི་
 སྤྲུལ་མིན་ཞིང་། ཐེག་ཆེན་པའི་གས་སུའང་མི་ཚུད་ལ། སེམས་འདི་རྒྱུད་ལ་
 སྐྱེས་པ་ན། དེ་ཁྱིམ་ག་སོགས་དུད་འགྲོ་དང་། ཡོན་ཏན་གཞན་མེད་པའི་སྒྲེན་
 པ་ཐོང་བྱ་དང་འབྲུ་བ་ཞིག་ཡིན་ཡང་ཐེག་ཆེན་པའི་གས་སུ་ཚུད། བྱང་ཆུབ་
 གྱི་སེམས་སྐྱེས་སྐྱབས་ས་གཡོ་ཞིང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གྱི་བཞུགས་
 ཁྱིམ་གཡོ་བ་སོགས་འབྱུང་སྟེ། དེ་ནི་ས་ཆེན་པོ་འདི་སེམས་ཅན་སྤྱི་མཐུན་གྱི་
 ལས་དབང་ལས་གྲུབ་ཅིང་། བྱང་སེམས་སྐྱེས་པ་དེས་སེམས་ཅན་མང་པོ་
 འདྲན་ཅིང་འཁོར་བ་ལ་བསྐྱུལ་བསྐྱོད་ཐོངས་པས་ས་འདི་ས་མ་བཟོད་པར་
 གཡོས་པ་ཡིན། སེམས་དེ་སྐྱེས་པའི་གང་ཟག་རེ་བྱུང་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲོད་ལྟར་དགོངས་ཤིང་། ཐོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་
 ཐམས་ཅད་ལ། འཁོར་བསྐྱུར་ལ་སྤྲུལ་གསར་པ་རེ་འབྱུངས་པ་ལྟ་བུའི་ཐུགས་
 དགེས་པ་འབྱུང་བས་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་འགྲོ། སེམས་དེ་དང་ནམ་བུལ་བ་
 ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་གལ་ནས་བྱུད་པ་ཡིན། རང་རེས་སྟོན་ཆད་མངོན་ཤེས་རྩུ་
 འབྲུལ་མང་པོ་ཐོབ་ཀྱང་ཐུགས་སུ་པན་པ་གང་ཡང་མ་བྱུང་བས་དེ་ལས་བྱང་
 ཆུབ་ལམ་རིམ་ལ་གོ་བ་ཆགས་པ་དགའ་བ་ཡིན། མངོན་ཤེས་རྩུ་འབྲུལ་ནི་

དགོན་ལ་དོན་ཆེ་བ་ཞིག་མ་ཡིན་པར། སྐྱེ་བ་རེ་འཕོས་ཏེ་བར་དོར་སླེབས་
རེས་བཞིན་འཐོབ་འོང་གསུངས།

གསུམ་པ་ནི། སྒྲོང་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས། རྒྱ་མཆོའི་ནོར་བུས་
འཛམ་བུ་སླིང་འདྲིའི་མཆིང་བུ་ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་བཞིན་དུ།
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་དེས་ཉན་རང་གི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་
ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པར་གསུངས། བུམས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་མདོ་ལས།
རྒྱལ་པོའི་སྤྲས་རྒྱུད་དུས་སློན་པོའི་ཚོགས་ཀྱན་པོ་རྣམས་ཀྱང་ཟེལ་གྱིས་
གཞོན་པ་བཞིན་དང་། མཁའ་སྒྲིང་གི་སྤྱ་གྲུས་ཀྱང་བྱའི་ཚོགས་གཞན་ཟེལ་
གྱིས་གཞོན་པ་བཞིན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་བྱང་སེམས་
ལས་དང་པོ་པས་ཀྱང་ཉན་རང་གི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པར་
གསུངས་ལ། དེའང་ལྷག་པའི་བསམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་རྩོ་
རྩེ་རིན་པོ་ཆེ་ཆག་ཀྱང་། རྩོ་རྩེ་རིན་པོ་ཆེའི་མིང་ཡང་མི་འདོར་ལ། གསེར་གྱི་
རྒྱན་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ཅིང་། དབུལ་བ་སེལ་བ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ཏེ་རྒྱལ་སྤྲས་ཀྱི་སྟོན་པ་ལ་སྟོབ་མི་རུས་པས་ཀྱང་། དེའི་རྒྱུད་
ཀྱི་སེམས་དེའི་མཐུས་རྒྱལ་བའི་སྤྲས་ཞེས་པའི་མིང་མི་འདོར་ཞིང་། དགོ་
བའི་ཚོགས་ཀྱི་རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་དང་། ཉན་རང་
གི་ཚོགས་ཀྱི་གསེར་གྱི་རྒྱན་ཡང་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ལ། འཁོར་བའི་དབུལ་
བ་སེལ་བར་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཆོས་ལུང་བརྒྱུད་ཁྱི་བཞི་སྟོང་གི་སྟོང་པོ་
ངོས་འཛིན་ན་འདི་ཉིད་ལས་མེད། རྩོ་པོ་རྩེ་སྟེ་ཅིག་གིས་ཀྱང་། ཆེ་འདི་སྟོས་

ཐོངས། བྱམས་སྤྲིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲིམས་བྱ་བ་ཁོ་ན་གསུང་བ་ཡིན།
 བཞི་བ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྒྱུད་ལ་སྒྲིལ་ན། འཇིག་རྟེན་ལྟ་མིར་
 བཅས་པས་ཕྱག་བྱར་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟར་ལྟ་དང་བཅས་པའི་མཆོད་པའི་
 ཞིང་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་ལ། སེམས་དེ་ཡང་དུས་བྱང་དུ་རེ་ལ་སྤྲུངས་པས་མི་
 སྒྲི་སྒྲི། རོ་བོ་ཆེན་པོས་ཀྱང་ལོ་བཅུ་གཉིས་སུ་སྤྲུང་བར་མཛད། འགའ་ཞིག་
 གིས་ལྟ་བུ་སྒྲིམ་སྒྲུགས་བཞུས་ཅམ་ལའང་ལོ་མང་པོར་བཙོན་འགྲུས་བྱེད་པ་
 ལ་སྒྲིས་ན། རང་རེས་འདི་ལ་དཀའ་ལས་བྱས་ཀྱང་བྱེད་རིན་ཆོག་པ་ཡོད།
 བཀའ་གདམས་གོང་མས་ཀྱང་བསྒྲིམ་རྒྱུའི་ལྟ་གཟུགས་རེ་དང་། འཇིན་
 རྒྱུའི་སྒྲུགས་རེ་ཀུན་ལ་ཡོད་དེ་བསམ་རྒྱུའི་ཆོས་ཤིག་མེད་པས་ལན་པར་
 གསུངས། དེས་ན་སེམས་འདི་ལ་བག་ཆགས་འཇོག་ཐུབ་པ་ཅམ་བྱུང་ཡང་
 གནད་ཆེ་སྟེ། སྤར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་གི་སྐྱོམས་པ་ཅམ་གྱིས་ངང་བ་ལྟ་
 བརྒྱ་ལྟར་སྒྲིལ་ནས་བདེན་པ་མཐོང་བ་དང་། རྒྱལ་པོ་མ་སྒྲིལ་དག་ལ་སྟོང་
 ཉིད་ཀྱི་བག་ཆགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡོད་པས། གདུགས་ཆོད་གཅིག་གི་སྐྱབས།
 འཇམ་དབྱངས་ལ་གོས་གསེར་སྤང་སྟོང་རི་བ་ཞིག་ཕུལ་བས། དེ་འབྲུལ་
 བའི་ཡུལ་མ་རྟེན་པར་སྟོང་པར་ཡལ་བ་ན། རྒྱལ་པོ་རང་གིས་གྲོན་པས་རང་
 ཉིད་ཀྱང་ཡལ་ཏེ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་བྱུང་བའང་སྟོན་བག་ཆགས་བཞག་པའི་
 མཐུ་སད་པ་ཡིན། སེམས་འདི་སྒྲིལ་པ་ན་ཆངས་པ་དང་། བརྒྱ་བྱིན་སོགས་
 ཀྱང་འོངས་ནས་མཆོད་ཅིང་། རྒྱ་ལུས་ལ་མདངས་བསྐྱེད། དེའི་བསམ་པ་
 ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པའི་གྲོགས་བྱེད། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའ་ལས་དང་། དེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་བས་
 སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་གྲུས་པ་མཛད་པར་གསུང་
 རྟེ། མདོ་ལས་ཀྱང་ལྷ་བ་ཆོས་པ་ལ་ཕྱག་བྱ་ཡི། ཉ་བ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་
 བཞིན་དུ་གང་དག་ང་ལ་རབ་ཏུ་དང་བ་དེ་དག་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 ལ་ཕྱག་བྱ་ཡི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་དང་།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཤིང་རྟེན་ཞུགས་ནས་འདོད་ཡོན་ལྡན་ལ་དགའ་མགུར་
 གྱུར་ཅིང་ཅེ་སྟེ་དེའི་ཤིང་རྟེན་འདྲེན་པ་གཞན་མེད་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་
 ཤིང་རྟེན་འདྲེན་པའི་ཐག་པ་དབུ་ལ་བཞེས་པར་གསུངས་ཤིང་། འཕགས་པ་
 ལྷ་རིའི་བུ་ལྟ་བུས་ཉར་ཞིའི་དབྱིངས་ལ་བསྐྱལ་པར་མཉམ་གཞག་ཏུ་གནས་
 ཀྱང་། དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བཀྱར་སྟེ་མི་མཛད་པར་གསུངས་པ་
 དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ལྷ་བ་བཟེད་ཀྱི་ཟས་བསོད་པའི་སྤྱད་འཇམ་དཔལ་ལ་
 མ་ཕུལ་བས་ལྷ་བ་བཟེད་སར་རྒྱབ་པའི་སྟོན་བྱང་བཅས་གསུངས།

ལྷ་པ་ནི། ལྷག་རུམ་པས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འདི་གཅིག་སྟེ་རུ་བརྟུབ་
 ན་དང་པོ་ཆོགས་ཁོ་རང་གིས་གསོག་སྐྱིབ་པ་ཡང་ཁོ་རང་གིས་སྦྱོང་། བར་
 ཆད་ཀྱང་ཁོ་རང་གིས་སེལ། ཞེས་དང་། རྗེ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ཆོགས་གཉིས་ཀྱན་ལ་
 གསེར་འགྲུར་ཅི་ལྟ་བུ། །རབ་འབྱམས་དགོ་ཆོགས་སྤྱད་པའི་བསོད་ནམས་
 གཏེར། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན། ཆོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བདེ་སྒྲག་ཏུ་གསོག་
 ལ། གསེར་འགྲུར་ཅི་ཡི་རྣམ་པ་མཆོག་ལྟ་བུ། །མི་གཙང་ལུས་འདི་སྤངས་
 ནས་རྒྱལ་བའི་སྒྲ། །རིན་ཆེན་རིན་ཐང་མེད་པར་བསྐྱར་བས་ན། །བྱང་ཆུབ་

སེམས་ཞེས་བྱ་བ་རབ་བརྟན་བྱངས། །ཞེས་དང་། དགོ་བ་གཞན་ཀྱན་ཚུ་
ཞིང་བཞིན་དུ་ནི། །འབྲས་བུ་བསྐྱེད་ནས་ཟད་པར་འགྱུར་བ་ཉིད། །བྱང་ཆུབ་
སེམས་ཀྱི་སྒྲོན་ཞིང་རྟག་པར་ཡང་། །འབྲས་བུ་འབྱིན་པས་མི་ཟད་འཕེལ་
བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་རྫོགས་པ་
ལ་འདི་ལས་ལྷག་པ་མེད་དེ། སེམས་འདིས་མ་བེན་པར་སེམས་ཅན་འབྲུམ་
ཕྱག་གཅིག་ལ། བསྐྱལ་བ་འབྲུམ་ཕྱག་མང་པོར་སྒྲོང་གསུམ་ལོར་གྱིས་
བཀང་སྟེ་སྦྱིན་པ་བྱིན་པ་ཡང་འབྲས་བུ་ཟད་དུ་ཡོད་ལ། རྒྱལ་སྤྲུལ་གྱི་སྦྱོང་
པ་མིན་ཞིང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་མི་འགྱུར་ཡང་། སེམས་འདིས་བེན་ནས་
དུད་འགྲོ་ལ་ཟན་ཆངས་གཅིག་སྦྱིན་པ་ཅེས་ཡང་འབྲས་བུ་ཟད་དུ་མེད་ཅིང་།
རྒྱལ་སྤྲུལ་གྱི་སྦྱོང་པ་དང་སངས་རྒྱས་པའི་རྒྱུར་འགྲོ། སེམས་འདིས་བེན་
པའི་སྒྲོན་སྒྲོས་རྒྱུ་གཅིག་ཕྱལ་བ་ན། སེམས་ཅན་གྱི་གྲངས་དང་མཉམ་
པའི་སྒྲོས་ཕྱལ་བའི་ཕན་ཡོན་ཡོད་པར་གསུངས། དེས་ན་སེམས་དེས་བེན་
པས་མ་ཉི་ཆར་གཅིག་བཏོན་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་
ཕན་ཡོན་འཛོལ། སྒྲོན་སངས་རྒྱས་ཞལ་བཞུགས་སྐབས། དབུལ་པོ་གཅིག་
གིས་སེམས་དེས་བེན་པའི་སྒྲོན་སྒྲོས་མར་མེ་ཀོང་བྱ་ཆུང་དུ་གང་ཕྱལ་བ། ཀྱན་
དགའ་བོས་བསད་མ་རྩས་པ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསྐྱལ་པའི་འཛོར་
རྒྱུང་གིས་ཀྱང་གསོད་མི་རྩས་པར་གསུངས་པའང་། བསོད་ནམས་འཕེལ་
བས་ཡིན། སྦྱོང་འཇུག་ལས་ཀྱང་། གང་ནས་བཟུང་སྟེ་སེམས་ཅན་ཁམས།
།མཐའ་ཡས་རབ་དུ་སྒྲོལ་བའི་བྱིར། །མི་སྒྲོག་པ་ཡི་སེམས་ཀྱིས་སྤྲ། །སེམས་

དེ་ཡང་དག་སྤངས་གྱུར་པ། །དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་གཉིད་ལོག་གམ། །བག་མེད་
 གྱུར་ཀྱང་བསོད་ནམས་ལྷགས། །རྒྱན་མི་ཆད་པར་དུ་མ་ཞིག། །ནམ་མཁའ་
 མཉམ་པར་རབ་ཏུ་འབྱུང་། །ཞེས་པ་ལྟར་འཇུག་སྟོམ་སྤངས་ནས་བཟུང་།
 གཉིད་ལོག་པའམ་བག་མེད་པར་གྱུར་ཀྱང་དགོ་བ་རྒྱན་མི་འཆད་པར་འབྱུང་
 ལ། །སེམས་ཅན་གཅིག་གི་ལྷན་ནད་ཅམ་བསལ་འདོད་བསྐྱེད་ཀྱང་། །པན་
 ཡོན་ཆེན་པོ་ཡོད་ན། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་ནད་དཔག་ཏུ་
 མེད་པ་ལས་སྟོལ་འདོད་ཀྱི་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་ནི་བསོད་ནམས་ཅིའི་ཕྱིར་མི་ཆེ་སྟེ།
 སྟོད་འཇུག་ལས། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལྷན་ནད་ཅམ། །བསལ་ལོ་སྟམ་
 དུ་བསམས་ན་ཡང་། །པན་འདོགས་བསམ་པ་དང་ལྡན་ཏེ། །བསོད་ནམས་
 དཔག་མེད་ལྡན་འགྱུར་ན། །སེམས་ཅན་རེ་རེའི་མི་བདེ་བ། །དཔག་ཏུ་མེད་
 པ་བསལ་འདོད་ཅིང་། །རེ་རེའང་ཡོན་ཏན་དཔག་མེད་དུ། །སྤྱོད་པར་འདོད་
 པ་སྟོམ་ཅི་དགོས། །ཞེས་དང་། །འགྲོ་བ་ཅུང་ཟད་ནར་མའི་ཟས་སྦྱོར་བ། །སྤྲོད་
 ཅིག་ཟས་བཅས་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། །བརྟན་བཅས་ཉིན་བྱེད་འགྲངས་
 པར་བྱེད་པ་ཡང་། །དགོ་བ་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་སྟེ་ཐོས་བརྒྱར། །སེམས་ཅན་
 གྲངས་མཐའ་ཡས་ལ་དུས་རིང་དུ། །བདེ་བར་གཤེགས་ཀྱི་བདེ་བ་སྤྲོད་མེད།
 །ཡིད་ལ་བསམ་པ་མཐའ་དག་རྫོགས་བྱེད་པ། །ཏྲག་ཏུ་སྦྱིན་པ་ལྟ་ཞིག་སྟོམ་
 ཅི་དགོས། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན། །མདོར་ན་སེམས་དེས་ཀྱན་
 ནས་བསྤངས་ཏེ་དགོ་བ་གང་བྱས་ཀྱང་། །དེའི་པན་ཡོན་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པར་འབྱུང་གསུངས།

དུག་པ་ནི། སྒྲིག་པ་དག་པ་ལའང་འདི་ལས་ལྷག་པ་མེད་དེ། སྦྱོང་འཇུག་
 ལས། སྒྲིག་པ་སྟོབས་ཆེན་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་པ། །དེ་ནི་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་
 སེམས་མིན་པ། །དགོ་གཞན་གང་གིས་བྲིས་གཞོན་པར་འགྱུར། །ཞེས་
 པ་ལྟར། བཤགས་པ་གཞན་གྱིས་མི་འདག་པའི་སྒྲིག་སྒྲིབ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའང་།
 འདི་སྒྲིམ་པས་བཟད་པར་འགྱུར་ཏེ། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་གྱིས་ལོ་བཅུ་
 གཉིས་སུ་བསྐྱབ་པའི་དགོ་བ་ལས་སྦྱང་རྩེ་ལན་ཅིག་བསྐྱེད་པ་དེ་སྒྲིག་སྒྲིབ་
 སྦྱོང་བ་ལ་ཆེས་ལྷག་པ་བྱང་ཚུལ། གཞན་ཡང་། སྒྲིག་པ་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་
 བྱས་ན་ཡང་། །དཔའ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇིགས་པ་ཆེན་པོ་ལྟར། །གང་ལ་བརྟེན་
 ནས་ཡུད་གྱིས་སྒྲོལ་འགྱུར་བ། །དེ་ལ་བག་ཅན་རྣམས་གྱིས་ཅིས་མི་བརྟེན།
 །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སེམས་དེ་ཡོད་ན་སྒྲིག་སྒྲིབ་དང་དེའི་འབྲས་བྱ་
 འཇིགས་པའི་འཕྲང་གང་དུ་འགྲིམ་པ་ནའང་། གྲོགས་དཔའ་པོ་ཆེན་པོ་དང་
 མཉམ་དུ་འགྲོགས་པ་ལྟར་འཇིགས་པ་མི་འབྱུང་ཞིང་། དེས་ནི་དུས་མཐའི་
 མེ་བཞིན་སྒྲིག་ཆེན་རྣམས། །སྐྱད་ཅིག་གཅིག་གིས་ངེས་པར་སྟེག་པར་
 བྱེད། །ཅིས་པ་ལྟར་སྒྲིག་པའི་ཕྱང་པོ་རྩེ་ལྟར་ཆེ་ཡང་བསྐྱལ་པའི་མེས་བྱད་
 ཤིང་སྟེག་པ་བཞིན་དུ་འདག་པར་བྱེད་དེ། དེའི་ཕྱིར། སྒྲིག་པ་འཇོམས་པར་
 བྱེད་པ་ལའང་། སེམས་འདི་དང་མ་འབྲེལ་བ་སྒྲིག་སྦྱོང་གཞན་ལ་ལོ་བརྒྱར་
 བརྩོན་པ་ལས། འདི་ཉིད་ཐུན་གཅིག་བསྒྲོམ་པ་མཆོག་ཡིན།

བདུན་པ་ནི། སེམས་འདི་སྒྲིམ་པ་ན་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་
 གི་དོན་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་དུ་འགྱུར་སྟེ། དོན་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་སེམས་

ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མི་འདོད་པ་སྤྱད་བསྐྱེད་སྤྱོད་པ་དང་། འདོད་པའི་བདེ་བ་
 འབྱུང་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་འཇུག་ལས། འདིས་ནི་ཆད་མེད་སྐྱེ་བའི་
 ཆོག་ས་རྣམས་ཀྱི། །བདེ་མཆོག་བདེ་སྤྱད་ཉིད་དུ་ཐོབ་པར་གསུངས། །ཞེས་
 སོགས་གསུངས། གཞན་ཡང་སེམས་འདི་རྒྱད་ལ་སྐྱེས་ན་རྒྱད་སྡེ་སོགས་
 རྣམ་བཤད་པའི་རིག་སྤྱད་ས་དང་ལས་ཆོག་ས་མི་པལ་དང་པལ་གྱིས་མི་
 འབྱུང་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཆོག་ས་མེད་པར་འབྱུང་མོད། རེད་ཆོས་མདོ་
 དང་རྒྱད་སྡེ་བེ་བྱ་བྱམ་སོགས་ལས་བཤད་པའི་ཆར་འབེབས་སེར་སྤྱང་
 སོགས་ལས་སྤྲོད་ཆོག་ས་རྣམས་ཀྱང་བཤད་པ་བཞིན་མི་འབྱུང་པ་འདི་དག་
 བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མེད་པས་ལན། དེས་ན་རང་གཞན་གྱི་ན་ཆ་སོགས་བར་
 ཆད་སེལ་ཞིང་རྣམ་པ་ཆེ་བར་འདོད་ན། སེམས་འདི་བསྐྱེད་དགོས་ཀྱི། ལས་
 མི་འབྱུང་པ་དེ་དག་ལས་ཆོག་ས་སྟོན་པའི་མན་ངག་གིས་ལན་སྟུང་པ་སྟུང་
 བྱ་མི་རུང་། དེར་མ་ཟད་རྩྱུ་རྩྱུ་པར་པར་སོགས་སྤྱད་ས་དང་རྣམས་སོགས་ལ་
 སྟོས་མི་དགོས་ཀྱི། བདེན་ཆོག་ཙམ་གྱིས་འབྱུང་སྟེ། བྱང་སེམས་རྟག་ཏུ་
 རུས་བདེན་ཆོག་གིས་སྤྱོད་ལུས་གསོས་པ་དང་། ལྷ་སར་གཙང་ཆུ་ཤོར་བ་
 སུས་ཀྱང་བསྐྱོད་མ་རྣམས་པའི་ཆེ་རྩེ་སྟོན་ལམ་དཔལ་བས་སྟོན་ལམ་དཔལ་
 བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཡིན་ན། བདེན་པ་འདིས་ཆུ་བྱོད་པར་སྤྱར་དུ་སྤྱོད་
 ཅིག །ཅེས་པ་རྩོལ་གྱིས་ནས་ཆུ་འབྱུང་དུ་བསྐྱེད་བས་དེ་མ་ཐག་ཆུ་བོ་པར་
 ལོག་པ་བྱུང་བའང་བདེན་ཆོག་ཙམ་གྱིས་བསྐྱོད་པ་ཡིན། དེའི་ཕྱིར། དོན་
 གྱི་གཙོ་བོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ནས་མ་མཐའ་ལས་ཆོག་ས་སྤྱོད་མོ་

ཞིག་ཡན་ཆད་འདིས་འགྲུབ།

བརྒྱད་པ་ནི། འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་ལ་ལག་ན་དོ་རྗེ་དང་
ཆངས་པ་བརྒྱ་གྲིན་རྒྱལ་ཆེན་བཞི་སོགས་གྱིས་གཉིད་ཉལ་བའི་གནས་
སྐབས་ཚུན་ཆད་དུ་སྤྱང་བ་ཡིན་ལ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ལ་འཁོར་བསྐྱར་
གྱི་སྤྱང་མ་ཉིས་འགྱུར་གྱིས་ཉིན་མཆན་ཀྱན་ཏུ་སྤྱང་བར་འགྱུར་བས། གཞོན་
པ་དང་། གཞོན་དང་བགོགས་སོགས་ཅིའང་མི་འབྱུང་ལ། སེམས་འདི་མེད་
ན་ད་ལྟ་བསྐྱང་གསོ་རྩ་རོལ་སོགས་གྱིས་དེ་རྣམས་གདན་དྲངས་ཀྱང་འབྲོན་
མི་འབྲོན་ངེས་པ་མེད། སེམས་འདི་སྐྱེ་ན་རྒྱལ་པོ་རྣམ་ཐོས་སྤྱས་སོགས་
རྒྱལ་ཆེན་སྡེ་བཞི་སྤྱན་མ་དྲངས་ཀྱང་བྲན་བཞིན་དུ་བསྤྱང་སྐྱོབ་བྱེད། སྤོང་
པོ་བཞོན་པའི་མདོ་ལས། རྣམ་པར་མི་གདུང་བའི་ཆེ་ལུས་ལ་འཆང་ན། བད་
སོགས་གྱིས་གཞོན་མི་རུས་པ་དང་། ཅིའི་རྒྱལ་པོ་ཚུ་ཞེས་བྱ་བ་ལུས་ལ་
བཅང་ན། སྤྱལ་བྱར་བ་དང་། ཅིའི་རྒྱལ་པོ་གཞན་གྱིས་མི་སྤུབ་པ་ལུས་ལ་
འཆང་ན། དགས་མི་སྤུབ་པ་བཞིན་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་འདི་ཡོད་ན་ཉོན་
མོངས་པའི་ནད་སོགས་གྱིས་མི་སྤུབ་པར་གསུངས་པ་དང་། དགོ་བཤེས་
ཁམས་ལུང་པ་འཕན་པོ་ཡུང་བའི་ཡུར་བྱང་སེམས་བསྐྱོམ་བཞིན་བཞུགས་
སྐབས་ཡུལ་དེའི་མི་མ་ཡིན་རྣམས་གྱིས་གཞོན་སྐྱེལ་བར་བརྩམས་པ་ན།
བཅན་ཞིག་གིས། ཁོང་གིས་ཁོ་རང་ལས་ངེད་ཚོ་ལ་གཅེས་པར་བྱས་ནས་
ཉྱལ་ཏུ་དུ་བཞིན་འདུག་པས་གཞོན་པ་སྐྱེལ་མི་པོ་དེ། ཅེས་སྤྱིས་ཚུ་ལ་དང་།
གཞན་ཡང་སྟོན་པ་སྤྱགས་རྗེ་ཅན་གྱིས་བདུད་དམག་བྱམས་པའི་མ་སྤྱས་

པམ་པར་མཛད་པ། རྒྱལ་པོ་བྱམས་པའི་སྟོབས་བཀྲལ་ལུལ་གྱི་ཕྱགས་
 རྩི་རྣམས་གཞོན་སྦྱོན་ལྷས་མདངས་འཕྲོག་པར་མ་རུས་པ། བེ་ཏར་གྱིས་
 བུ་སྟོན་དང་སླ་མ་དམ་པ་གཉིས་ལ་ཕྱགས་སྦྱག་ཕུལ་ཞིང་། དངུལ་ཚུ་རྒྱལ་
 སྤས་པ་ལ་ཕུལ་མ་རུས་པའི་རབས་དང་། བུ་སྟོན་བསྐྱེད་སྤྱོད་རྒྱལ་སྤས་
 རིན་པོ་ཆེ་གདན་བྱངས་ནས་དེས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པས་པན་
 པའི་ལོ་རྒྱུས་སོགས་ལྟར་གཞོན་པ་དང་བར་ཆད་གྱིས་མི་ཚུགས་པའི་པན་
 ཡོན་མཐའ་ཡས་པ་ཡོད། སེམས་འདི་བསྐྱེད་པས་མི་མིན་གྱི་གཞོན་པས་
 མི་ཚུགས་པ་སྤོང་བྱུང་ཡིན་བྱས་པས་ཆོག་གསུངས།

དགུ་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མེད་པར་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་རྒྱང་པས་
 ཡེ་ཤེས་ལས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་རྩོགས་མི་རུས་ལ། ཆོགས་གཉིས་
 རྩོགས་ཤིང་སྦྱིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤང་བ་ནི། གཙུ་བོར་
 ཀྱན་རྩོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་མཐུ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། སེམས་འདི་ཡོད་
 བ་གསང་སྤགས་གྱིས་ཆེ་གཅིག་ལ་འཆང་རྒྱ་བར་རུས་ཀྱང་། འདི་མེད་ན་
 སྤགས་གྱིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་རྒྱང་དུ་འང་འཐོབ་མི་རུས། མདོར་
 བ་དགེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྦྱེད་པའི་རྩ་བ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འདི་ཡོད་པས་
 བྱི་བྱ་རོག་ལ་བས་ཁམ་གཅིག་བྱིན་པ་ཚུན་གྱི་དགེ་བ་ཀྱན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 གོ་འཕང་གི་རྒྱ་ཁོ་ནར་བསྐྱར་རུས་པས། ས་ལམ་སྤྱར་དུ་རྩོགས་པ་འོང་
 གསུངས།

བཅུ་པ་ནི། འཇུག་པ་ལས། ཉན་ཐོས་སངས་རྒྱས་འབྱིང་རྣམས་ཐུབ་

དབང་སྒྲིལ། །སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་འབྱུངས་ཤིང་།
 །ཞེས་སོགས་ལྟར། འཇིག་རྟེན་འདིའི་བདེ་སྦྱིད། ཉན་རང་། འཁོར་བསྐྱར་
 སོགས་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་བྱང་བ་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་ནི་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་འབྱུངས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་བྱང་ཆུབ་
 ཀྱི་སེམས་ལས་འབྱུང་བས་ན། འགྲོ་བའི་བདེ་སྦྱིད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་བྱང་
 ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཁོ་ན་ཡིན་ཞིང་། དེར་མ་ཟད་ཆོས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 སྦྱིང་པོ། རྒྱལ་སྤྱི་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་དམ་ཀྱི་མཐེལ། གང་གི་མཐུས་
 གསང་སྤྲུགས་ལ་བྱུང་ཐོན་པར་བྱེད་པའང་སེམས་འདི་ཡིན། དགོ་བཤེས་
 སྟོན་པས་མི་ཞིག་ལ་སྐྱེ་མཆེད་གསུམ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་དྲིས་པར། སོ་སོའི་ཚུལ་
 ཞུས་པས། རོ་མཆར་ཆེ། དེ་ཡང་གཅིག་ཡིན་གསུངས། ཁམས་པ་ལྷུང་པའི་
 གནས་ཚུལ། ཁོང་གྲོག་པོའི་ཁར་བཞུགས་ནས་རེས་སྤྱན་ཟེམ་མེ་བ་དང་།
 རེས་བུལ་པ་འབའ་ཞིག་མཛད་ནས་བཞུགས་འདུག་ཞུས་པས་ཐུག་ཐལ་
 མོ་སྤྲུང་། ཆོས་བྱ་བ་ཁོང་གིས་བྱས་འདུག་གསུངས་ཏེ། བསྐྲུགས་པ་མཛད་
 ཚུལ། དེས་ན་སྦྱོང་འཇུག་ལས། དམ་ཆོས་འོ་མ་བསྐྱབས་པ་ལས། །མར་གྱི་
 ཉིང་ཁུ་བྱང་བ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིང་པོའི་ཡང་སྦྱིང་ལྟ་བུ་ནི་
 བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འདི་ཡིན་པས། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གང་ཐུབ་ཅི་ཐུབ་ཀྱིས་
 འདི་བསྐྱེད་ཐབས་ལ་གཞིལ་བར་བྱ་ཞིང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་བསྟན་པ་ཡོད་མེད་
 གྱུང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་བྱེད་པས། ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཟབ་ཟབ་མོ་ཡིན་ཟེར་བ་གཞན་རྣམས་རེ་ཞིག་བཞག་ནས། འདི་

ལ་ནན་ཏན་མཛད་དགོས། འདི་ལྟ་བུའི་གནད་མ་ཤེས་པར་ས་དགེ་བཀའ་
 ཉིང་གི་ཚོས་པ་མང་པོས་འཆང་རྒྱ་བར་འདོད་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་
 དགོས་པར་གསང་སྤྲགས་ཀྱི་རིམ་གཉིས་བསྐྱོམ་སྟེ་ལམ་སྤྱར་མོར་བགྱོད་དུ་
 རེ་བ་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་མ་པའི་ཁ་སྐད་དུ། སྟེ་འདོད་ལ་ལྷ་བ་མི་འདོད་ཟེར་བ་
 དང་འདྲ། དུས་གསུམ་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
 མ་བསྐྱེད་པར་སངས་རྒྱས་པ་མེད་པས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་དགོས་པའི་
 སངས་རྒྱས་ཤིག་ཡོད་ན་སྤར་མ་གྲགས་པ་ཞིག་འོང་ཉེན་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཞིག་འདོད་ཕྱིན་ཆད་བྱང་སེམས་འདི་མེད་ན་མི་
 འབྱུང་ཞིང་། འདི་དང་བྲལ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་འཐོབ་པའི་རེ་བ་བྲལ་
 བ་ཡིན་པས་འདི་ལ་ནན་ཏན་བྱེད་དགོས། རེ་སྟོ་ཨ་ཅ་རས་རྗེ་སྐྱབ་ཁང་པ་
 ལ། བྱེད་འོངས་པ་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་གཏམ་སྟོད་ཁོག་ཡངས་སེང་རེ་
 བ་རེ་བྱེད་དུ་ཡོད། གཞན་དང་སང་གི་མི་ལ་གཏམ་དེ་ཤོད་ས་མེད་གསུང་།
 དེ་བཞིན་དུ་རང་རེ་ཁ་ཅིག་གིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་དཀའ་བས་མི་སྟེ་
 ཟེར་ནས་ཡར་སྤྱད། ཁ་ཅིག་དེ་ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་བའི་ཡིན། དེ་བས་ཟབ་
 པ་རིམ་གཉིས་སོགས་བསྐྱོམ་ཟེར་ཏེ་མར་སྤྱད་ནས་དོན་དུ་ཉམས་ལེན་བྱེད་
 མཁན་ཉིང་། དེ་ནི་དཔེར་ན་ཡིད་བཞིན་ཀྱི་ནོར་བུ་རྒྱ་མཚོར་མི་བཅའ་བར་
 བ་སྤང་གི་མིག་རྗེས་ཀྱི་ཚུ་ལས་ཚོལ་བ་དང་འདྲ། རྗེ་སྤྲུལ་སྤྱང་། དེ་ལྟར་
 ཤེས་ནས་རྒྱལ་སྤྲུལ་དཔའ་བོ་རྣམས། །རིན་ཆེན་སེམས་མཆོག་ཐུགས་དམ་
 མཐེལ་དུ་འཇོག། །ཅེས་ཐུགས་དམ་ཀྱི་མཐེལ་དུ་བསྤྲགས་པ་བྱང་སེམས་

འདི་ཁོ་ན་ཡིན། དེང་སང་ཁ་ཅིག་ཐུགས་དམ་གྱི་མཐིལ་ལྟ་རེ་ལ་བྱེད་ཟེར།
 ཁ་ཅིག་རྒྱ་ནག་སྐག་སྒྲིག་དང་། ཁ་མཆུ་ནག་པོ་ཞི་བྱེད་གྱི་གཟུངས་སོགས་
 ལ་བྱེད་ཟེར་ཏེ། བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་བསྐྱོམ་བའི་སྐལ་བ་མེད་ན་སངས་རྒྱས་
 འཕྲོག་དུས་མི་འོང་། རོ་བོས་གསེར་སྒྲིང་པ་སྒྲ་མ་རྣམས་གྱི་མཆོག་ཏུ་འཛིན་
 པ་དང་། ཐུག་བསྐྱུང་སྐབས་འབྲོམ་ལ་ཁྱོད་སེམས་བབྱང་བས་འདི་ལ་བྱིན་
 རྒྱབས་གྱིས་གསུངས་པ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་ལ་བསྐྱགས་བརྗོད་མཛད་པ་
 ཡིན། སྒྲ་མ་རྣམས་རྒྱུ་ཏ་དང་པོར་བྱེ་སྒྲུའི་ལྟ་བ་འཛིན་ཀྱང་། བྱང་སེམས་གྱི་
 སྒྲོབས་གྱིས་མཐར་དབྱེ་མ་པར་གྱུར་ཆུ་ལ། རོ་བོ་རྒྱ་བོད་གཉིས་ཀར་འཕྲིན་
 ལས་དར་རྒྱས་ཆེ་བ་ཡང་བཞེས་གཉིན་བསྟེན་ཆུ་ལ་དང་། བྱང་ཆུབ་གྱི་
 སེམས་གྱི་མཐུ་ལས་བྱུང་། བཀའ་གདམས་གོང་མའི་ཞལ་ནས། སེམས་འདི་
 མེད་ན་རྒྱ་རྩ་རྩ་པོ་ཆེ་བ་རྒྱུངས་ཀྱང་མི་གོ་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཡོད་ཀྱང་གར་
 ཡང་མི་བྱིན་ཞེས་དང་། སྒྲ་མ་རྣེ་ཏུ་ལ་གྱུས་ཀྱང་། ཡི་དམ་གྱི་ལྟའི་ཞལ་
 མཐོང་བ་དང་། མཛོན་ཞེས་དང་རྒྱ་འབྲུལ་ཐོབ་པ་དང་། ཉིང་རེ་འཛིན་རི་རྒྱུད་
 ཅ་མ་ཡོད་པས་གར་ཡང་མི་བྱིན། བྱམས་སྒྲིང་རྗེ་སྒྲོམས་གསུངས། གཞན་
 ཡང་མདོ་ལས་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་ནི་འཁོར་བསྐྱུར་གྱི་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་
 དང་། སྒྲེས་བྱའི་སྒོག་གི་དབང་པོ་དང་། ལག་པ་དང་ཡང་འདྲ་བར་གསུངས་
 པ་དང་། རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། ཐེག་མཆོག་ལ་མོས་ས་བོན་ཞེས་རབ་ནི། །སངས་
 རྒྱས་ཆོས་བསྐྱེད་མ་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དཔེར་ན། བ་ནི་རིགས་
 གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་དང་། མ་ནི་ཐུན་མོང་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་ལྟར། བྱང་

ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་།
 སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ནི་བྱང་ཆུབ་གསུམ་གའི་ཐུན་མོང་བའི་རྒྱ་
 ཡིན་པས་ཤེས་རབ་སྟོང་ཉིད་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གང་དང་མཉམ་ཀྱང་དེའི་བྱང་
 ཆུབ་ཀྱི་རྒྱར་འགྲོ། དེས་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མེད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་གསུང་དང་།
 རིམ་གཉིས་བསྐྱོམ་པ། ལྷ་ཆོགས་མང་པོའི་ཞལ་མཐོང་བ་སོགས་ལས་ཀྱང་
 བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་གོ་བ་ཅམ་ཆགས་པ་མ་འོངས་པ་ན་འཆང་རྒྱ་བ་ལ་
 ལྷར་བས་དེ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན། བསྟན་པ་འདིའི་དམ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
 ཅིང་གྲུབ་པའི་རྩོ་བོ་ཆེན་པོའི་གསུང་གི་མཐིལ་ལ། བྱམས་སྦྱང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་
 ཀྱི་སེམས་སྒྲོམས་གསུངས་འདུག་ན། ལྷ་བསྐྱོམ་སྒྲགས་བཞུས་ཅམ་ལ་མི་རེ་
 བར་འདི་ལ་བཙོན་པར་མཛད་དགོས། དེ་འདྲ་བའི་ཆོས་ཀྱི་སྦྱང་པོ་འདི་རྒྱད་
 ལ་སྦྱེ་བའི་དོན་དུ་དཀའ་བ་སྦྱད་དེ། འདི་ལ་བཙོན་ནའང་བཙོན་རིན་ཆོག་
 པ་ཡིན་ཞིང་བསྐྱོམ་ན་མི་སྦྱེ་བའང་མིན་ཏེ་འདུས་བྱས་སོ་ན་མི་གནས་པས་
 དེས་པར་སྦྱེ་ལ། དེ་ཡང་རྩོ་བོ་ཆེན་པོ་མ་བྱོན་གོང་བོད་དུ་སེམས་བསྐྱེད་
 མཆོད་པའི་ཆོ་ག་འབོགས་ནས། ཆོ་གའི་འགོར། མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱ། ཞེས་བརྗོད་པ་ཅམ་གྱིས་བྱང་སེམས་
 ཀྱི་གོ་ཆོད་པ་བྱེད་མཁན་བྱང་ཡང་། བྱང་སེམས་རྒྱད་ལ་སྦྱེ་བར་བྱེད་པ་ལ་
 ལྷོ་སྦྱངས་དགོས་པ་ལས། ལྷོ་མ་སྦྱངས་པར་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་པ་འབོགས་
 པ་ལྟར་བྱས་པས་སེམས་སྦྱེ་བ་ལྟ་ཅི། དེ་ཅམ་གྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རོ་
 ཤེས་པའང་དཀའ་སྟེ། སྒྲོན་རྩོ་བོ་ཆེན་པོས་བོད་པ་རྣམས་ལ། བྱམས་པ་དང་

སྒྲིང་རྗེ་ངོས་འཛིན་མི་ཤེས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བོད་ཀྱིས་ཤེས་པར་
འདུག་ཅེས་མི་མཉེས་པའི་ཚུལ་གསུངས། འོན་གང་དགོས་ཁྱུས་པས། རིམ་
ཅན་དུ་སྤྲུངས་པ་ཡིན་མོད་གསུངས། དེས་ན་རང་རེས་ཀྱང་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་
ལ་སྤྱོད་བ་མ་ཐོན་པར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེ་ཐབས་མེད་པས་སྒོ་རིམ་གྱིས་
སྤྲུངས་པ་དགོས་གསུངས།

གཉིས་པ།

བྱང་ཆུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས།

བྱང་ཆུབ་དུ་སེམས་སྤྱོད་བའི་རིམ་པ་དངོས་དང་། སེམས་བསྐྱེད་ཆོ་
གས་གཟུང་བའི་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ།

བྱང་ཆུབ་དུ་སེམས་སྤྱོད་བའི་རིམ་པ་དངོས་ལ།

རྒྱ་འབྲས་མན་ངག་བདུན་གྱི་སྒྲོན་ས་སྒོ་སྤྲུང་བ་དང་། བདག་གཞན་
མཉམ་བཞེད་སྒྲོན་ས་སྒོ་སྤྲུང་བ་གཉིས་ལས། རྒྱ་འབྲས་མན་ངག་བདུན་གྱི་
སྒྲོན་ས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡིད་འོང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྤྲུབ་པ་ནི་སྒྲོབ་
དཔོན་ལྷ་བ་གྲགས་པ་དང་། ཅན་པོ་མི་ཞི་འཛོ་སོགས་ཀྱི་ཕྱགས་ཡིན་ལ།
བདག་གཞན་མཉམ་བཞེད་སྒྲོན་ས་སྒོ་སྤྲུང་བ་ནི་ཞི་བ་ལྟའི་ཕྱགས་ཏེ། དེ་

ལྟར་སྟོན་པ་ནས་བྱམས་འཇམ་དབྱངས་སོགས་ལ་བརྒྱད་པའི་གདམས་པ་
གཉིས་ཡོད་པ་གང་གི་སྟོན་སྐྱེད་ནའང་སྦྱོར་མོད། གདམས་པ་འདི་གཉིས་
ཀ་མངའ་བའི་སྤྲ་མ་གསེར་སྤྱིང་པའི་མན་ངག་རྩོམ་ལམ་སྟོན་སོགས་
སྤྱ་བཟུལ་ཞིང་། བཀའ་གདམས་སྤྱིང་མའི་སྐབས་རྒྱ་འབྲས་བདུན་མ་ཁྲབ་
གདལ་དུ་མཛད་ཀྱང་། མཉམ་བཞེད་མན་ངག་སྟོག་ཆོས་བཀའ་རྒྱའི་ཚུལ་
དུ་གནང་བ་མཐའ་དག་རྩི་རིན་པོ་ཆེ་ལ་བརྒྱད་དེ། རྩི་སྤྲ་མས་གདམས་པ་
གཉིས་ཀ་དང་སྐྱར་བའི་སྟོང་སྟོང་ཚུལ་གསུངས་པའི་མན་ངག་ལྟར་འདིར་
ཡང་དེ་གཉིས་ཀ་གཅིག་ཏུ་བྲིས་ནས་ཉམས་སྤྱུ་ལེན་པ་དགོས། དེ་ཡང་བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྟོང་བའི་སྐབས་མན་ངག་གཉིས་བསྐྱེད་ནས་བསྟོམ་དགོས་
ཀྱང་བཤད་པའི་སྐབས་སོ་སོ་ནས་བཤད་དགོས་པས། དེ་ཡང་།

རྒྱ་འབྲས་མན་ངག་བདུན་གྱི་སྟོན་སྐྱེད་སྐྱེད་བཤམ་པ་ལ།

ཆད་མེད་བཏང་སྟོམས། མར་ཤེས། རིན་པོ་ཆེ། རིན་གཞོ། ཡིད་འོང་གི་
བྱམས་པ། སྤྱིང་རྩི། ལྷག་བསམ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཏེ་བརྒྱད་ལས། མར་
ཤེས་ནས་ལྷག་བསམ་བར་དུ་གཞི་རྒྱ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན།
འདི་དག་རྒྱ་འབྲས་སུ་འགྲོ་ལུགས་ཀྱང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་
སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྟོན་དུ། གཞན་དོན་ཁྱར་
དུ་ཁྱེར་བའི་ལྷག་བསམ་འགྲོ་དགོས་ལ། དེ་ཡང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་

སྒྲུག་བསྐྱེལ་གྱིས་མནར་བ་ལ་མི་བཟོད་པའི་སྤྲིང་རྩེ་མེད་ན་མི་སྒྲིལ། དེ་སྒྲིལ་བ་
ལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བྱ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལྟར་གཅེས་ལ་པངས་པའི་རྣམ་
པ་ཅན་དུ་འཆར་བའི་ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པ་བསྐྱེད་དགོས། དེ་ལྟ་བུའི་བྱམས་
པའང་། ད་ལྟ་གཉེན་ལ་ཡིད་འོང་སྒྲིལ་ཞིང་། དགྲ་ལ་མི་སྒྲིལ་བས། སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་གཉེན་དུ་བསྟོན་བ་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཤིང་། གཉེན་གྱི་མཐར་ཐུག་
ཀྱང་ཨ་མ་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མར་བསྐྱབས་ནས་
རྫིན་བྲན་པ་དང་། རྫིན་གཟོ་བ་བྱུང་ན་གཅེས་ལ་པངས་པའི་བྱམས་པའང་
འབྱུང་ངོ་།

དེས་ན་རྒྱ་འབྲས་ཞེས་པའང་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་སྒྲིལ་བ་ལ། སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་སྒྲོན་
དུ་འགྲོ་བ་ཞིག་དགོས། འདི་ལ་སྒོ་སྤྲུང་བྱུང་ཤིང་ལམ་ཐག་རིང་མོ་ཞིག་ཏུ་མི་
སེམས་པར་རིམ་གྱིས་སྤྲུངས་ན་ངེས་པར་སྒྲིལ་བྱས་ཏེ། སྤྱིར་བཀའ་གདམས་
གྱི་མན་ངག་ཟབ་ཅིང་། ལྟག་པར་འཇམ་མགོན་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་བསྟན་པ་
འདི་ནི་རྩེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་གྱི་ཞལ་ཆབ་རྫོན་མོ་ལྟར་མདོ་སྒྲགས་
གང་ལའང་ཆ་ཆང་ཞིང་དེ་མ་དང་བྲལ་ལ། སྤྱི་མ་དག་ལས་ཀྱང་ཆེས་ཆེར་
ཟབ་ཏུ་སོང་བ་ཡིན་པས། བདག་གི་སྤྱབས་མགོན་སྤྱི་མ་རིན་པོ་ཆེས། བོད་
སྤྱི་རབས་གྱི་བསྟན་པ་རྣམས་རྩེ་སྤྱི་མའི་བསྟན་པ་གསེར་སྤྲུངས་བཙོ་མ་ལྟ་
བུ་འདི་ལྟར་འབྱུང་རྒྱུའི་གྲ་སྒྲིགས་གྱི་ཚུལ་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་གསུང་། སྒོ་གཟུ་
བོར་གནས་ན། ལྟག་ཆང་ལོ་རྩ་བས། མདོ་སྒྲགས་མཐའ་དག་བྱུང་པར་རྫོ་
རྩེ་ཐེག་། རྒྱུད་སྤྱི་མཐའ་དག་བྱུང་པར་སྤྱི་མེད་དོན། །རིམ་གཉིས་མཐའ་དག་

ཁྱད་པར་སྐྱུ་ལུས་ལ། །སྒྲོན་མེད་ལེགས་བཤད་གཏེར་ཆེན་བྱོད་ལ་བསྟོད། །
 ཅེས་དང་། རྫོགས་ཆེན་དཔལ་དགའི་གསུང་ལས། མདོ་སྒྲགས་ལེགས་
 བཤད་འབྱུང་གནས་ཅོང་ཁ་བ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དོན་ལ་གནས་པའི་བསྒྲགས་
 བརྗོད་ཡིན། གཞན་དུ་ན། སངས་རྒྱས་སྤར་བཅང་བེར་བའི་ཁ་བོ་ཆེའི་ཆོས་
 ཡོད་ཀྱང་དེས་ཆོགས་ལམ་ཆུང་དུ་འང་སྤར་བཅངས་སུ་གཏོད་དགལ། ལམ་
 རིམ་འདི་ལ་བརྟེན་ན་སངས་རྒྱས་སྤར་བཅངས་སུ་འབྱུང་། དེ་ཡང་ལམ་གྱི་
 གོ་རིམ་ལྟར་མ་སྤྱངས་ན་མི་སྐྱེ་བས་དེའི་བྱིར་འདིར། དང་པོ་མར་ཤེས་ནས་
 སྤྱང་བ་ཡིན། འདི་ལ་ནན་ཏན་མི་བྱེད་པ་ནི། གང་དག་བདེ་བ་འདོད་པས་
 སྒྲིག་པ་སྐྱབ་ན་གོ་ལོག་ཏུ་སོང་བ་ལྟར། འདོད་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་
 འདོད་ལ། སེམས་འདི་སྦྱོང་བ་ལ་མི་འབད་ན་ལག་ལེན་གོ་སྒྲིག་པ་ཡིན་པས།
 གསང་སྒྲགས་ཀྱི་སྒྱུར་ལམ་ལ་བརྩོན་ཀྱང་། གཙང་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་མི་
 ཞིག་ཏྟ་ལྟ་བུར་ཞོན་ནས་སོང་སོང་སྟེ་མཐར་གཙང་དུ་སླེབས་སོ་སྟུང་ཅ་ན་
 གཙང་དུ་མ་སླེབས་པར་ཀོང་པོ་རོང་དུ་སླེབས་པ་ལྟར་འགྱུར་བས་བྱང་ཆུབ་
 ཀྱི་སེམས་སྦྱོང་ཐབས་ལ་འབད་དགོས། མར་ཤེས་སྐྱེ་བ་ལའང་དཔེར་ན།
 རི་མོ་བྱི་བ་ལ་གཞི་ཞལ་བ་འཇམ་པོར་ཁོད་མ་སྟོམས་ན་མི་འོང་བ་བཞིན་དུ་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་མ་སྟོམས་ན། བྱམས་སྦྱིང་རྗེ་སོགས་གང་
 བསྟོམས་ཀྱང་། བྱོགས་རིས་ཅན་ལས་མི་སྐྱེ་བས། དང་པོར་བཏང་སྟོམས་
 ཆད་མེད་བསྐྱེད་དགོས་སོ། །

རྒྱ་འབྲས་མན་ངག་བདུན་གྱི་སྒྲིམ་སྒོ་སྤྲུང་བ་འདི་ལ།

བདག་གཞན་མཉམ་བཞེད་སྒྲིམ་སྒོ་སྤྲུང་བ་མི་ཆང་ལ། བདག་གཞན་མཉམ་བཞེད་སྒྲིམ་སྒོ་སྤྲུང་བ་ལ་མན་ངག་བདུན་མ་ཚུར་ཆང་ནས་ཡོད། རྒྱ་འབྲས་བདུན་གྱི་ཐོག་མར་བསྒྲིམ་རྒྱའི་བཏང་སྒྲིམས་འདི་ཆད་མེད་བཏང་སྒྲིམས་ཡིན་པས། འདི་ལ་རང་ངོས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་སྒྲིམས་པ་དགོས། དེ་ཡང་རང་རེད་རྒྱད་ལ་འགའ་ཞིག་ལ་སྤང་། འགའ་ཞིག་ལ་ཆགས་ནས་མི་སྒྲིམས་པར་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་དམིགས་ལྷུ་ལ། དང་པོ་བར་མ་ལ་དམིགས་ཏེ་སྒྲིམ་སྤངས། དེ་ནས་གཉིན་དང་དགའ་སོགས་ལ་རིམ་གྱིས་དམིགས་ནས་བསྒྲིམ་པ་དང་། དགའ་གཉིན་བར་མ་གསུམ་ཀ་ལ་མཉམ་དུ་དམིགས་པའི་ལྷུགས་གཉིས་ལས། བྱི་མ་ཉིད་བྱུང་ཆེ་བར་སྤང་བས། མདུན་དུ་དགའ་གཉིན་བར་མ་གསུམ་བསྒྲིམས་ནས་དེ་ལ་དམིགས་པ་ན། ཡིད་ལ་ཆགས་པ་དང་སྤང་བ་དང་། བཏང་སྒྲིམས་གྱིས་ཡལ་བར་འདོར་སྒོ་བཅས་མི་འདྲ་བ་གསུམ་འཆར་འོང་བས། དེའི་ཆེ་རང་རེས་ད་ལྟར་དགའ་བ་བྱུང་བ་དེ་ལ་ཁོང་ཁྱོ་སོགས་སྒྲིམ་ཏེ་མི་དགའ་བའི་དོན་གང་ཡིན་སྒྲིམ་བཟླ་ན་དེས་སྤང་རང་ལ་གཞོད་པ་བྱས་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ་བསམས་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་ཡང་། དེ་ནི་སྤང་འཁོར་བ་སྒྱུའི་རྒྱུ་བསྐྱེད་པས་མ་པའི་སྐྱབས་བཞུད་པ་ལྟར་རེས་པ་མེད་པའི་ཚུལ་བསྒྲིམ་སྒྱེ། དགའ་དེས་སྤང་ཆེ་རབས་མང་པོར་གཉིན་བྱས་ཚུལ་བསམས་ནས་ཞེ་སྤང་དགག། །ད་ལྟ་གཉིན་དུ་བྱུང་སྒྱེ་

དགའ་ལྷང་ལྷང་བ་བྱ་ས་དེའི་རྒྱ་མཚན་བཏག་ན་ཁོས་ད་ལྟ་བུས་གོས་སྒྲིན་
 བ་སོགས་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་སྤྱད་བྱ་ཞིག་གིས་བྱང་བ་རེད་མོད་
 དེ། དེས་ཀྱང་སྤྱར་དག་བྱས་པ་ལ་གྲངས་ཀྱིས་མི་ཆོད་སྟམ་དུ་ཆགས་པ་
 དགག། །ད་ལྟ་དག་གཉིན་གང་ཡང་མིན་པའི་བར་མའི་སེམས་ཅན་ཞེས་ཡལ་
 བར་འདོར་བ་འདིས་ཀྱང་སྤྱར་དག་གཉིན་གཉིས་ཀ་བྱས་པ་ཡིན་པས་ཀྱན་
 ཀྱང་དག་བྱས་པ་དང་། གཉིན་བྱས་པ་འདྲ་ན་དེ་ཐམས་ཅད་དག་གཉིན་བར་
 གསུམ་བྱེད་མཉམ་ཡིན་འདུག་པས་སྤྱུ་ལ་ཆགས་ཤིང་སྤྱུ་ལ་སྤྱང་། གཉིན་ལ་
 ཆགས་དོན་མ་མཆིས་ཏེ། དེས་སྤྱར་དག་མང་དུ་བྱས་པ་དང་། དག་ལའང་
 སྤྱང་དོན་མེད་དེ། དེས་སྤྱར་གཉིན་ཡང་མང་དུ་བྱས་པའི་ཚུལ་རྣམས་བསམ།
 དེར་མ་བཟང་ད་ལྟ་རེ་ཞིག་མིག་སྤྱར་མཐོང་བ་འདིར་དག་གཉིན་དུ་སྤྱང་
 བ་ཅ་མ་ལས། དུས་གཏན་དུ་དག་རེས་པ་དང་། གཉིན་དུ་རེས་པ་ནི་གཅིག་
 ཀྱང་མེད་པས་རང་གཞན་གཉིས་ལས་རང་གི་ངོས་ལ་སྟོས་ནས་ཆགས་སྤྱང་
 བྱེད་དོན་མེད་པར་མཉམ་པར་མ་བཟད། སེམས་ཅན་ཁོ་རང་ཆོའི་ངོས་ནས་
 ཀྱང་མཉམ་སྟེ་ཉམ་ཐག་པར་མཉམ་པ་དང་། བདེ་བ་འདོད་ཅིང་སྤྱུག་བསྐྱེད་
 མི་འདོད་པར་མཉམ་པས་གཞན་ངོས་ལ་སྟོས་ནས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ལ་སྤྱོད་པ་རིས་བྱས་མེད་པར་མཉམ་པ་ཡིན། དེ་མི་འདྲ་སྟེ། འདི་དག་
 གིས་ཆེ་འདི་ལ་པན་བཏགས་པ་དང་། གཞོད་པ་བྱས་པ་ཡིན་པས་བྱང་ཡོད་
 སྟམ་ན། དེ་ཡང་མིན་ཏེ། སྤྱར་པན་བཏགས་པ་དང་། ད་ལྟ་པན་བཏགས་
 པ་གཉིས་ཀྱང་མཚུངས་ལ། སྤྱར་གཞོད་པ་བྱས་པ་དང་། ད་རེས་གཞོད་པ་

བྱེད་པ་གཉིས་ཀྱང་མཚུངས་པ། དཔེར་ན་ན་ནིང་མགོ་ལ་དབྱུག་པས་བསྐྱུན་
 པ་དང་། ད་ལོར་མགོ་ལ་དབྱུག་པས་བསྐྱུན་པ་གཉིས་གཞོན་པ་བྱེད་པར་
 མཚུངས་ལ། ན་ནིང་ང་སྤྲུག་གཅིག་གིས་པ་དང་། འདི་ལོར་ང་སྤྲུག་གཅིག་
 གིས་པའང་མཚུངས་པ་བཞིན་དང་། དཔེར་ན་སྤྲང་པོ་བཅུ་སྟོང་བར་འོངས་
 པ་ལ། དེ་དག་ཁོ་རང་ཆོའི་ངོས་ནས་བཀའ་སྒྲིམ་གྱིས་ཉམ་ཐག་པར་མཉམ་
 ལ། སྟོང་བར་ཡང་མཉམ་ཞིང་རང་གི་ངོས་ནས་ཀྱང་པན་གཞོན་མེད་པར་
 མཉམ་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བསམས་པས་དགྲ་གཉིས་བར་མ་གསུམ་ལ་
 སེམས་སྟོམས་པ་བྱུང་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁ་སྟོས་ནས་སེམས་
 སྟོམས་པ་བསྐྱབ། དེ་དག་ལ་སེམས་སྟོམས་པ་ན་དགྲ་གཉིས་རིས་སུ་མི་
 གཅོད་པས་དགྲ་འདུལ་གཉིས་སྟོང་གི་འཇིག་རྟེན་པའི་སྟོང་ཚུལ་ངན་པ་
 ཡང་གཏན་འགོག་ཏུ་འགྱོ། དེ་ལྟ་མིན་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཅེས་པའི་
 གསེབ་ནས་འདི་དང་འདི་མ་གཏོགས་སྐྱམ་དུ་འགའ་ཞིག་དམིགས་གྱིས་
 བསལ་ཏེ་སྤྱིར་དོར་མཁན་གྱི་རིགས་ལ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་སྐྱེ་བའི་གནས་
 མེད། བཏང་སྟོམས་འདི་གཅིག་ལྷ་ལའང་ལོ་དང་ལྷ་བར་སྐྱེལ་ཏེ་དཀའ་ལས་
 བརྒྱག་དགོས་ཀྱི། དམིགས་པ་ཐུན་རེ་ཅམ་གྱིས་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་གྱི་
 ཅ་བ་ཚུགས་པའི་རེ་བ་བྱེད་པས་ནི་ས་ཆོད་ཅི་ཡང་མི་འབྱུང་། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་སྟོང་གི་སྟོར་འདི་ལྷ་བྱ་ལ་དཀའ་བ་སྤྱད་དེ་འབད་ན། དོན་ཆུང་བའི་
 ལྷ་བསྐྱོམ། སྤྲུགས་བཟླས། སེམས་ངོ་སྟོང་བ་སོགས་ལ་མི་ཆེ་བསྐྱུལ་བ་དང་
 མི་འདྲ་བར་དཀའ་ལས་བྱས་རིན་དང་བསྐྱོམ་རིན་ཆོག་པ་ཡོད་གསུངས་ཏེ་

སྒྲུབ་ཡང་བསྐྱུར་བ་འད་མཛད།

༥ ཉིན་བཅུ་བདུན་པར། རྒྱལ་སྤྱི་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ལྷ་འེ་ཞལ་ནས། གང་ལ་
 སེམས་ཀྱི་དམ་པ་རིན་ཆེན་དེ། །སྐྱེས་པ་དེ་ཡི་སྐྱེ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ཞིང་། །གང་
 ལ་གཞོན་པ་བྱས་ཀྱང་བདེ་འབྱེལ་བ། །བདེ་བའི་འབྱུང་གནས་དེ་ལ་སྐྱབས་
 སུ་མཆི། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གང་ཞིག་རྒྱད་ལ་སྐྱེས་པ་དེ་ལ། སྐྱུར་བ་
 འདེབས་པ་སོགས་ངན་པའི་འབྱེལ་བ་བཞག་པ་ཚུན་ཀྱང་གཏན་གྱི་བདེ་བར་
 འགོད་པར་མཛད་པའི་ཕན་ཡོན་ཅན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
 ཀྱི་ཕན་ཡོན་འགའ་ཞིག་གསུངས་ནས། མདོར་ན་སེམས་འདིས་ཟེན་པའི་
 བྱས་ཆོད་ཆོས་དང་། དེའང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་སུ་འགྲོ་བ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱབ་པ་ཉམས་ལེན་བྱེད་པ་ལ། ལྷ་བསྐྱོམ་སྤྲལ་བ་བློས་ཅམ་
 ལས་བྱེད་རྒྱ་མེད་པ་བཞིན་མི་བྱེད་པར། སྐྱབ་པ་ཉམས་སུ་སྒྲང་བའི་གཞི་
 མ་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་དང་། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འདི་ལ་
 བྱེད་དགོས་ཀྱི། འདི་མེད་པར་མི་ཆེ་རི་སྟོང་དུ་བསྐྱལ་ཏེ་གཞན་རི་འབྲ་ཞིག་
 བསྐྱོམ་ཁུལ་བྱས་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་དང་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཉེ་རུ་མི་
 འགྲོ་བས། འདི་ཉིད་ཕྱགས་དམ་གྱི་མཐེལ་དུ་གནང་དགོས་ཚུལ་དང་། དེ་ལྟ་
 བུའི་སེམས་དེ་བསྐྱེད་པ་ལའང་། སེམས་སྦྱོང་གི་མན་ངག་ལ་སྟོས་དགོས་
 ཚུལ་སོགས། ཀུན་སྦྱོང་འཆོས་ལུགས་མདོར་བསྐྱས་ཤིག་སྤུལ་ནས། སྟོན་
 དུ་རི་ལྟར་སོང་བའི་ས་བཅད་ནམས་གསུངས་ཇེས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་
 ཕན་ཡོན་དང་བཏང་སྟོམས་བསྐྱོམ་པ་ལ་བསྐྱུར་བ་འད་མཛད།

དེ་ནས་བྲུང་ཆུབ་སེམས་སྒྲོང་གི་མན་ངག་བདུན་གྱི་དང་པོ་ནི་མར་
ཤེས་ཡིན་ལ། འདི་རྒྱུད་ལ་སྒྲེ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་ཞིང་། མ་སྒྲེས་ན་ངེན་ཅན་
སོགས་རྒྱ་འབྲས་ཕྱི་མ་རྣམས་མི་འབྱུང་བས་འདི་ལ་ནན་ཏན་འབད་དགོས།
དེ་ལ་རྒྱ་དང་པོ་མར་ཤེས་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གཉིན་གྱི་མཐར་ཐུག་
མར་ཤེས་བ་སྟེ། འདི་རྒྱུད་ལ་མ་སྒྲེས་ན་བྲུང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་སྐལ་བ་ཆད་
བ་ཡིན། གཞན་ཟབ་མོ་སྒྲོང་བ་ཉིད་སོགས་ནི་རིགས་པའི་སྒྲོ་རྣམ་གྲངས་
མང་པོ་ནས་བསམ་ཆོག་པས། དེ་ཙམ་དུ་རྟོགས་པར་མི་དཀའ་མོད། འདི་
ལ་ལུང་ཞིག་གིས་བསམ་ནའང་། བསམ་པའི་གཏིང་ནས་ངེས་ཤེས་རྟེན་བ་
ཞིག་འབྱུང་དཀའ་ལ། དབང་རྣམ་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་ལ་རིགས་པས་བསྐྱབ་
དགོས་ཤིང་། འདིར་རྣམ་འབྲེལ་གྱི། སྒྲེ་བ་ཡོངས་སུ་ལེན་བ་ན། །འབྱུང་རྒྱབ་
དབང་པོ་སྒྲོ་དག་ནི། །རང་གི་རིགས་ལ་སྒྲོས་མེད་ཅན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་
རིགས་པ་གཅིག་ལས་མེད་པས་རྟོགས་དཀའ་ལ། འདི་ལ་དང་པོ་རིག་པའི་
ཡ་མཐར་ཐུག་མེད་དུ་བསྐྱབ་དགོས་པས། དེ་རིང་གི་སེམས་འདི་ཁ་སང་གི་
སེམས་ཀྱི་རྒྱན་ཡིན་ཞིང་། དེའང་ཁ་ཉིན་གྱི་རིག་རྒྱན་ཡིན་བ་ནས་བཟུང་།
མའི་མངལ་ནས་སྒྲེས་མ་ཐག་པའི་སེམས་དེ། སྒྲེ་ཁ་མའི་རྒྱན་ཡིན་ཞིང་།
མངལ་དུ་ཞུགས་མ་ཐག་པའི་སེམས་དེ་ཞུགས་ཁ་མའི་རིག་པའི་རྒྱན་ཡིན་
པའི་བྱིར། འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མའི་མཐར་མེད་པས་སེམས་ཀྱི་འགོ་བརྩམ་བ་
འདིའོ། །ཞེས་པ་ཞིག་གང་དུའང་མི་རྟེན་པས་ན་རང་གི་སྒྲེ་བ་ལའང་ཐོག་མའི་
མཐར་མེད་པར་བྱུང་ལ། དེ་བྱུང་བས་སྒྲེ་བ་གྲངས་ཀྱིས་མི་ཆོད་པ་ཞིག་ཡོད་

པར་གྲུབ་པས་སྐྱེ་བ་ལ་ཡ་མཐའ་མེད། དེས་ན་ཆེ་འདིའི་ཨ་མ་ཡོད་པ་བཞིན་
 དུ་ཆེ་སྒྲ་མའི་མངལ་སྐྱེས་དང་སྒྲོང་སྐྱེས་གཉིས་ཀྱི་སྐྱབས་ཨ་མ་རེ་དགོས་
 པས་དེ་འདྲའི་སྐྱེ་བ་གཅིག་ལེན་པ་ལ་ཨ་མ་གཅིག་དགོས་པ་བཞིན་དུ། སྐྱེ་བ་
 བརྒྱ་ལེན་པ་ན་མ་བརྒྱ། སྒྲོང་ལེན་པ་ན་མ་སྒྲོང་སོགས་མ་གྲངས་མེད་དགོས་
 པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་མ་བྱས་པའི་ཐབས་མེད། དེ་ལ་འདི་
 ལྟར། ཨ་མ་མང་དུ་དགོས་མོད། སེམས་ཅན་ནི་མཐའ་ཡས་པས་དེ་ཐམས་
 ཅད་ནི་ཨ་མ་ཅང་མིན་ནོ་ཞེ་ན། སྦྱིར་རང་གི་སྐྱེ་བ་མང་བར་མ་བཟད་ཀྱི། གྲེ་
 བྲག་རི་དྲགས་ཤིང་དགོ་བ། འབྲུ་སློན་སོགས་རེ་རེ་ནས་ཀྱི་ལྷས་སྦྲངས་
 པའང་གྲངས་མེད་ཅིང་། དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་གྱི་རིགས་གྲངས་མེད་པ་རེ་
 རེའི་འང་ལྷས་གྲངས་མེད་པ་སྦྲངས་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་ལས་ཀྱང་གྲངས་
 མང་བའི་སྐྱེ་བ་སྦྲངས་ལ། དེའི་ཆེ་ན་ཨ་མའང་གྲངས་དེ་མཚུངས་དགོས་
 པས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཨ་མ་བྱས་པ་ཅུ་མ་མ་བཟད་ལན་གྲངས་
 མང་པོ་རེ་མ་བྱས་ན་མི་འདང་བ་ཡིན་ནོ།།

འདིར་བཤེས་སྦྱངས་ཀྱི། མ་ཡི་ཐུག་མཐའ་རྒྱ་ཤིང་ཆེ་གྱུ་ཅུ་མ། །ཞེས་
 སོགས་ཀྱི་དངོས་བསྟན་མའི་མ། དེའི་མ་སོགས་ལ་སྦྱར་ཡང་། སྐྱབས་འདིར་
 སྦྱ་མའི་གསུང་རྒྱན་ལྟར་ཁ་བསྦྱར་ནས། ས་ཆེན་པོ་འདི་རྒྱ་ཤིང་གི་ཆེ་གྱུ་
 ཅུ་མ་གྱི་རིལ་བྱར་བྱས་ཏེ་རང་གི་ཆེ་འདིའི་མ། སྐྱེ་བ་སྒྲོན་མའི་མ། དེའི་སྒྲོན་
 མའི་མ་ཞེས་རིལ་རེ་བཞག་ཀྱང་རྫོགས་ཏེ། མའི་གྲངས་ཀྱི་བརྒྱ་སྒྲོང་གི་ཆར་
 ཡང་མི་འགོ་བས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མ་མ་བྱས་ན་མི་འདང་བ་དང་།

དེར་མ་བཟང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཆང་རྒྱ་རེས་ཡིན་པས་སེམས་ཅན་ལ་
བཟང་རྒྱ་ཡོད་ཅིང་། རང་ཉིད་ཀྱི་འཁོར་བའི་ཡ་མཐའ་མེད་པས་ན་སེམས་ཅན་
ལས་རང་གི་སྐྱེ་བ་མང་བས་སེམས་ཅན་ཀྱན་གྱིས་མ་གྲངས་མེད་རེ་མ་བྱས་
ན་མི་འདང་བས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རང་གི་མ་བྱས་ཤིང་། རེ་རེས་
ཀྱང་མང་དུ་བྱས་ཏེ། སེམས་ཅན་འདིའི་ལུས་མ་སྦྱངས་བྱ་བ་མེད། སྦྱངས་
པ་ལ་གྲངས་གྱིས་མི་ཆོད་ཚུལ་བསམ། དེའང་མིའི་སྐྱེ་བ་སྦྱངས་པ་ལྟ་བུར་
མཆོན་ན་སྤྱིང་འདིའི་ས་སྤྱོགས་འདིར་མ་སྐྱེས་བྱ་བ་མེད། སྐྱེས་པ་ལ་གྲངས་
གྱིས་མི་ཆོད། དེ་བཞིན་དུ་ཤར་སྟོ་རྒྱབ་བྱང་སོགས་འདྲིལ་རྟེན་རེ་རེ་ལ་འང་
གྲངས་མེད་པ་རེ་སྦྱངས་པས། སེམས་ཅན་ལས་ཀྱང་མང་བའི་ཕྱིར། མ་བྱས་
པ་མ་བཟང་མིའི་རྟེན་ལ་ཨ་མ་མ་བྱས་པའང་མེད་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ཨ་མ་ཅིས་ཀྱང་ཡིན་སྟུམ་དུ་བསམ། དེ་ལྟར་བསམས་ཀྱང་མ་སྐྱེས་ན་རང་ལ་
མ་གཏན་ནས་མེད་དམ་ཟེར་ན་སྐྱེ་བ་འདིའི་མ་མཛོན་སུམ་ཡོད་སྟུམ་པ་འོང་
བས། དེས་སྐྱེ་བ་འདིའི་སྤྲ་མ་སོགས་ཀྱི་མ་ལ་སྦྱར་ཏེ་སྤྱོགས་ཆོག་བྱ། མར་
ཤེས་བསྐྱོམ་ཚུལ་འདི་དག་བདེ་སྦྱར་དུ་མཛོར་བསྦྱས་ཅམ་ལས་མེད་ཀྱང་།
བདག་གིས་སྒྲ་མའི་མདུན་དུ་དཀའ་བ་སྦྱད་པའི་ལག་རྒྱུ། མན་ངག་ལྟར་གྱི་
ས་བཅད་འདི་རྒྱས་སུ་བཏང་བ་ཡིན་པས་རྒྱན་དུ་ཉམས་ལེན་མཛད་མཁན་
དང་། བསྟན་པའི་ཁུར་བཞེས་པ་རྣམས་ནས་ཕྱག་ལེན་མ་ཉམས་པ་བྱུང་ན་
ལམ་གྱི་རིམ་པའི་རྟོགས་པའི་སྐྱེད་ཐོན་པ་ལ་བྱུང་ཆེ་བ་ཡོད།

འདི་བསྐྱོམ་པ་ན། དང་པོར་ཆེ་འདིའི་ཨ་མས་སྐྱེ་བ་སྤྲ་མའི་མ་མང་དུ་

བྱས་པར་བསྐྱོམ། དེ་ནས་པ་ལ་བསྐྱོམ། དེ་ནས་གཉིན་གཞན་དང་། དེ་ནས་
 བར་མ་དང་། དེ་དག་ལ་སྦྱོང་བ་ལེགས་པར་ཐོན་ན། དགྲ་ལ་དམིགས་ནས་མ་
 བྱས་པར་བསམས་རྗེས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ཏེ་སྦྱོང་། འོ་ན་
 མ་ཡིན་ན་ངོ་ཤེས་དགོས་པ་ལ། དེ་མི་ཤེས་པས་མ་མིན་ལོ་སྟུང་ན། སངས་
 རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་། མ་མ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་གཅིག་ཀྱང་མ་གཟིགས་པས།
 རང་རེས་ངོ་མ་ཤེས་པ་མ་གཏོགས་མ་དངོས་གནས་ཡིན་ཏེ། ཆེ་འདྲིའི་མ་
 ཡང་ཕྱིས་ཁྱིམ་ལྟ་བུར་སྐྱེས་ནས་ཡོད་ཀྱང་རང་གིས་མི་ཤེས་ལ། ཆེ་འདྲིའི་མ་
 དངོས་གནས་པ་ཡང་ངོ་མི་ཤེས་པ་ཡོད་པ། དག་སྦྱོང་མ་ཟུངས་ལའི་མདོག་
 གི་ལོ་རྒྱས་དང་། བཤུ་བཟུང་མ་ལ་འཆོག་། ཅེས་པའི་ལོ་རྒྱས་ལྟར་ཡིན་
 པས་ངོ་མི་ཤེས་པ་ཅུ་མ་མིན་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་མི་འགྱུར། འདས་ཟེན་པས་
 ར་མ་མིན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་འགྱུར་ན་ཆེ་སྟོང་གི་མ་ཡང་ཆེ་སྟོང་གི་མ་
 མིན་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཁ་སང་གི་མ་ཡང་དེ་རིང་གི་མ་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ།
 དེ་འདས་ཟེན་པས་སོ། །འདྲི་ནི་སྤྱི་བའི་མི་རྟག་པ་སྟེ། ཐོས་པ་མ་བྱས་པས་
 རྟོགས་པར་དཀའ་མོད། དཔེར་ན། གཟན་འདྲི་ལྟ་བུ་ཡང་ན་ནིང་གསར་པའི་
 སྐབས་ནི་མ་ཅན་མིན་ཞིང་། བྱག་རྩོལ་ཡང་མེད་པ་ལ། དེའི་རྒྱན་དེང་སང་གི་
 གཟན་འདྲི་ནི་མ་ཅན། བྱག་རལ་ཅན་དུ་འདུག་པས། དེ་གཉིས་ཐ་དད་པ་ལྟ་བུ་
 ཡིན། དེ་ལྟར་འདྲ་སྟེ་བ་སྤྱི་བའི་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཨ་མ་བྱས་པ་ལ་བྱུང་མེད་དུ་
 བསམ་དགོས་ཏེ། ར་ནིང་སྟོག་བསྐྱབས་ན་དེའི་དྲིན་ད་ལོ་ཡང་དུན་དགོས་པ་
 བཞིན་ལོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཡང་སྤྱངས་པས་མར་ཤེས་རྒྱུ་ལ་སྐྱེས་པའི་ཆད་

ནི། སེམས་ཅན་གྲོག་སྤྲུང་གཅིག་མཐོང་བ་ནའང་རང་དེའི་བྱར་བྱུར་སྐབས་
རང་གི་སྦྱིད་སྤྱུག་ཆང་མ་དེ་ལ་རེ་དགོས་བྱུང་བ་སོགས་ལྟང་ལྟང་བྲན་བ་སྟེ།
མར་ཤེས་རྒྱུད་ལ་འབྱུངས་པ་ངོ་བོ་རྩེ་ལྟ་བུ་དགོས་ཚུལ་བཅས་གསུངས།

གཉིས་པ་བྲན་བྲན་པ་ནི། དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་རྣམས་ཨ་མ་ཡིན་པར་
མཉམ་ན། ཨ་མ་བྲས་སྐབས་བྲན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་བསམ་དགོས་པས། ད་ལྟ་
ཆེ་འདིའི་མ་འདི་ལྟ་བུར་མཆོན་ན། ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་བྲན་ཆེ་སྟེ།
ཐོག་མར་སྒྲིབ་དགྲུང་བཅུའི་བར་ལུས་ལ་ཁུར་བ་ན། བྱ་ལ་གཞོད་ཀྱིས་དོགས་
ནས་མ་རང་ཉིད་ཀྱིས་བས་སྒྲོམ་འགྲོ་འདུག་ཐམས་ཅད་གཟབ་སྟེ་གཅེས་པར་
བསྐྱུངས། དེའི་ཆེ་མས་དེ་ལྟར་བསྐྱུངས་མཁས་པ་ཞིག་མ་བྱུང་བྱིན། རང་རེ་
ད་ལྟ་ཆོས་དང་མངལ་ཞིང་། དམ་པའི་ཆོས་ལ་སྒྲོབ་ཏུ་ཡོད་པ་འདི་མི་འབྱུང་
ཞིང་། འདི་དག་གྲུང་རང་ཉིད་ཀློང་དགས་ནས་བྱུང་བ་མིན་གྱི། ཨ་མ་དེ་ཉིད་
ཀྱི་བྲན་ཡིན། བར་དུ་སྒྲིམ་པ་ནའང་གང་ཡང་མི་ཤེས་པ་ཤིང་འབྲུ་ལྟ་བུ་དེ་
སོར་བཅུའི་ཅེ་ལ་སྤྲངས། གཏེར་རྩིད་པ་ལྟ་བུའི་དགའ་ཆོར་བྲས་ཏེ། ཤིང་
རྩོད་ལ་བཅར། འཇམ་པའི་སྟན་ལ་བཞག། །བཅེ་བའི་འཇུ་མ་གྱིས་བསུས།
སྐབས་ལག་པས་བྱི་ཆོག་པ་ཡང་གཞོད་དོགས་ནས་ཁས་བྱིས། མི་གཙང་
བ་ཤིང་ལ་སོགས་པས་བྲད་ཆོག་པའང་གཞོད་དོགས་ནས་ལག་པས་བྱིས།
དེའི་སྐབས་སུ་རང་ཉི་མ་གཅིག་གམ་ཚུ་ཆོད་གཅིག་ཅམ་རིང་ཡལ་བར་
དོར་ནའང་། ཡང་ན་བྱིས་བ་བའམ་ཡང་ན་བྲས་འཐོག་པ། གཡང་དུ་སྤྱང་བ་
སོགས་ཀྱིས་འཆི་བར་འགྱུར་བ་ལས་འོས་མེད་པས་ཉི་མ་རེ་རེར་ཡང་སྟོག་

མགོ་བརྒྱ་བརྒྱ་བཏོན། བྱ་ལ་སྐྱུག་བསྐྱུག་བྱང་བ་ལས་རང་ལ་སྐྱུག་བསྐྱུག་
 བྱང་བ་ཞེ་ནས་འདམ་ཞིང་། ཐ་ན་གཉིད་ཀྱི་ཆོའང་བྱ་ལ་སེམས་པ་འབའ་
 ཞིག་གིས་སྒར་རྒྱན་ལྟར་གྱི་སྣོད་བདེར་ཉལ་མ་མོད། དེར་མ་ཟད་རྒྱང་པ་
 འཛུག་པ་ཚུན་ཆད་དང་། གཏམ་སྒྲ་བ། ཟས་བ་སྒྲངས་ཚུན་ནས་རིམ་བཞིན་
 བསྐྱབ་པས། ད་ལྟ་འགྲོ་འདུག་དང་། གཏམ་སྒྲ་བ་སོགས་ལ་ཐོགས་པ་མེད་
 པ་འདི་བྱང་། མཐར་རང་གི་དདུལ་ཁ་གང་ཅམ་ལའང་སྒྲིག་དང་། གཏམ་ངན།
 སྐྱུག་བསྐྱུག་བྱང་དུ་བསད་ནས་བསགས་པའི་ནོར་རང་གི་ཤ་ལས་གཅེས་
 པར་བཟུང་ནས་ལོངས་སྤྱད་མི་བྱ་བའང་བྱིན་ཏེ། བྱ་བྱ་མོ་ལ་བྲིམ་འཕོགས་
 བ། མནའ་མར་བརྒྱངས་པ། རབ་ཏུ་བྱང་བའི་སྒོར་བཅུག་པ་སོགས་མ་རང་
 ལ་འཁོས་ཀ་གང་ཡོད་པའི་བཀའ་ངོན་གྱིས་བསྐྱངས། མདོར་ན་རང་གིས་
 ཞེས་ཆད་དང་རྒྱས་ཆད་གྱིས་ཐན་བདེ་གང་ཡིན་འབད་པས་སྐྱུག་གཞོད་པ་
 དང་སྐྱུག་བསྐྱུག་སེལ་བར་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་ངོན་ཆད་མཐའ་མེད། དེ་བཞིན་
 དུ་པ་སོགས་སེམས་ཅན་གཞན་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཀྱང་ངོན་གྱིས་བསྐྱངས་
 པ་འདྲ་བ་ཡིན། དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱིས་མིའི་རྟོན་ལ་རང་གི་མ་
 བྱས་པ་གཅིག་བྱའང་གངས་གྱིས་མི་ཆོད། དེའི་ཆེ་ཡང་ད་ལྟའི་མ་བཞིན་ངོན་
 གྱིས་བསྐྱངས། དེ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བ་གཞན་གྱི་མ་བྱས་སྐྱབས་ཀྱང་རི་དྲགས་
 ལྟ་བུར་སྐྱེས་པའི་ཆོ། དེའི་མར་བྱས་ཏེ་བྱམས་པའི་ལས་ཐ་ནའང་ལྷེས་
 བཟུག་པ་ཚུན་ཆད་གྱིས་བྱམས་པར་བསྐྱངས། བྱ་ལྟ་བུའི་མ་བྱས་སྐྱབས་
 ཀྱང་ལྷ་བ་གཅིག་ཅམ་གཤོག་པས་རུམ། མིས་དབྱུག་པ་སོགས་གྱིས་དག་

བྱས་པ་ནའང་། རང་ཉིད་གཤེག་པ་ཡོད་པས་འཕྱར་རྒྱས་མོད་ཀྱང་། བྱ་ལ་
གཅེས་ནས་སྒོག་ཀྱང་ཡལ་བར་དོར་ནས་སྤྲུང་། བྱིས་ནས་འབྱ་གཅིག་ལས་
མ་ཉིད་ནའང་བྱིན་ནས་གསོ་བར་བྱེད། དེ་ལྟར་ཡང་ཐང་རེ་ཐང་གཉིས་ཙམ་
མིན་པར་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ལ་གྲངས་གྱིས་
མི་ཆོད་ཅིང་། སྤར་འགོ་ལོག་གི་ཇག་པ་ཞིག་གིས་རྟ་ཞིག་ལ་གྱི་བཏབ་པ་སྟོ་
བ་ལ་ཐེབས་ཏེ། ཉེའུ་སར་སྤྲུང་བ་ན། ཤེའུ་མའི་མ་དེས་ཀྱང་ཉེའུ་ལ་ལྟེས་
བསྐྱེད་སྟེ་བྱམས་པར་བྱེད་པ་མཐོང་ནས། ཇག་པ་དེས་ཇག་ལས་གཅོད་པ་
བྱུང་བ་རེད། དེའི་དུས་ཀྱི་ཉེའུ་དེ་རང་ཡིན་ལ། རྟ་དེ་གཞན་འདི་མིན་པའི་
དེས་པ་ཅི་ཡོད། དེ་ལྟར་ཆེ་འདིའི་མས་རང་ལ་བྱིན་གྱིས་རི་ལྟར་བསྐྱེད་པ་
ལྟར། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཀྱང་བྱིན་གྱིས་དེ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་པར་
བསམ།

གསུམ་པ་བྱིན་གཞོ་བ་ནི། བསྐྱེད་བཏུས་ལས། ཉོན་མོངས་གྱིས་སྒྲོ་
གཏི་ཐུག་སྒྲོངས། །གཡང་ས་མང་པོའི་ལམ་དུ་ནི། །གོམ་པ་རེ་རེ་རྟེག་འཆའ་
བ། །བདག་དང་གཞན་རྟག་སྤྲུང་ན་གཞི། །འགྲོ་བ་རྣམས་ནི་སྤྲུག་བསྐྱེད་
མཆོངས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དཔེར་ན། ཆེ་འདིའི་ཨ་མ་མིག་ལོང་ཞིང་
ལོང་བྲིད་དང་བྲལ་ནས། སེམས་སྒྲོས་ཏེ་གཡང་ས་ཞིག་གི་ཁར་མཆོང་བར་
ཉེ་བ་ན། བྱ་དེ་དེར་ཡོད་ན་ཨ་མ་དེས་ཀྱང་བྱ་དེ་ལ་མི་རེ་ན་སྤྲུལ་རེ། བྱ་དེས་
ཀྱང་ཨ་མ་དེ་མི་བསྐྱེད་ན་སྤྲུལ་བསྐྱེད། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ཀྱང་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་སྤང་དོར་ལྟ་བུའི་མིག་དང་ནི་བྲལ། སྐད་ཅིག་

རེ་རེ་ཞིང་འདོད་པ་དང་ལག་ལེན་སྤྱོད་ཅི་ལོག་ཏུ་བྱེད་པའི་ཉེས་སྦྱོར་གྱིས་
 གོམ་པ་རྟེན་འཆལ། འདི་བྱེད་དང་འདི་མ་བྱེད་ཟེར་བའི་སློབ་མཁན་བཤེས་
 གཉེན་གྱི་ལོང་བྲིད་དང་ནི་བྲལ། ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་གྱི་གདོན་གྱིས་
 སེམས་དགྲ་གས་ནས་ཤེས་པ་ལ་རང་དབང་མ་ཐོབ་པས་སྦྱོ་ནས། བསྐྱལ་པ་
 མང་པོར་མེད་དང་ལུས་དབྱེར་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ངན་སོང་གི་གཡང་ས་ཆེན་
 པོར་མཆོངས་ནས་འགོ་བ་འདི་ལ། ད་ལན་རང་ཅག་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་
 དང་མངལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་དང་ལྷན། སྒྲུང་དོར་ཡང་ཅུང་ཟད་ཤེས་
 ཕྱིར་དེ་དག་ལས་རང་ཆེས་ཆེར་བཟང་བས་ན། དེ་དག་དེ་ལས་སློབ་ཐབས་
 གྱི་ཁུར་བྱེད་མཁན་རང་ལ་བབས་ཚུལ་བསམ་པ་དང་། ཡང་སློབ་སྦྱོངས་
 ལས། ཉེ་དུ་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོའི་ཁོངས་སུ་ཆུད་གྱུར་པ། །སློང་གི་ནང་དུ་
 ལྷང་བ་ལྷ་བྱར་སྤང་བཞིན་དུ། །སླེ་ཤི་འཕྲོས་པས་ངོ་མ་ཤེས་པ་དེ་བོར་ནས།
 །གཡུ་ཉེ་གཅིག་ཐར་བྱེད་ན་དེ་ལས་ཁྲིལ་བོར་མེད། །ཅེས་པ་ལྷར་མ་སེམས་
 ཅན་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོའི་སློང་དུ་ཆུད་པ་རྣམས་ད་རེས་རང་ལ་འདོན་པའི་
 ཐབས་ཡོད་བཞིན་དུ་མ་བཏོན་ན་མ་རབས་ཐ་ཆད་ཡིན་པས་དེ་དག་འདོན་
 པའི་ཁུར་ད་རེས་རང་ཉིད་ལ་བབས་འདུག་སྟུང་དུ་བྲིན་གཙོ་བསྟོལ། བྲིན་
 གཙོ་བ་དེ་ཡང་དབྱུ་མ་སྦྱང་པོ་ལས། གཞན་ཡང་སློན་ཆད་ཉོན་མོངས་པའི།
 །གདོན་གྱིས་བརྒྱམས་པ་བདག་གིས་ནི། །མྱས་ལ་འགྱུར་བྱེད་འདེབས་པ་
 བཞིན། །སྤྱག་བསྐྱལ་ནད་པ་གང་སྤྱག་བྲས། །སླེ་བ་གཞན་དུ་གང་དག་གིས།
 བྲམས་དང་བསྟེན་བཀྱར་པན་པ་བྲས། །དེ་ལ་ལན་དུ་པན་གདགས་པ། །ལྷ་

ངན་བརྒྱུ་ལས་གཞན་ཅི་ཡོད། །ཅེས་པ་ལྟར་ཟས་དང་གོས་སོགས་སྟེར་བ་
 ཅམ་གྱིས་ནི། གནས་སྐབས་ཀྱི་བཀའ་སྒྲིལ་ལས་གྲོལ་ཅམ་ལས་ཕྱགས་
 སུ་པན་པ་ཞིག་མི་འབྱུང་། བདེ་བ་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེལ་
 ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཞིག་བྱུང་ན། སེམས་ཅན་དེ་དག་ལའང་པན་པ་བརྟན་
 ཅིང་ཆེ་ལ། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་བཀོད་ན་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་
 དང་ལྡན་ཞིང་། སྤྱག་བསྐྱེལ་ཐམས་ཅད་བྲལ་བའི་གནས་ཐོབ་པ་ཡིན་པས་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་འགོད་པར་བྱའོ་སྟུམ་པ་
 དགོས། དཔེར་ན། རང་གི་ཨ་མ་སྟོན་མ་གྱི་བྱིར་ཏེ་བྱ་རང་ཉིད་གསོད་པར་
 ཚུམ་ནའང་ཨ་མ་ལ་མི་ཁྱོ་བར་སྟོན་དེ་སེལ་ཐབས་ལ་བཙོན་དགོས་པ་
 བཞིན་དུ་དགྲ་ལའང་རིན་གཙོ་བྱ་དགོས་གསུངས།

བཞི་པ་ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པ་བསྒྲིལ་པ་ལ། དེའི་རྣམ་པ་ནི་སེམས་
 ཅན་རྣམས་སྟོང་དུ་སྤྱག་ཅིང་གཅེས་ལ་པངས་པའི་རྣམ་པར་འཆར་བ་ཞིག་
 ཟླ། དགོ་བཤེས་པོ་ཏོ་བས་ཨ་མ་རྒྱན་མོ་ཞིག་ལ། ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པ་ནི་
 ཁྱོད་ཀྱི་བྱ་ཐོད་ལེ་གོར་ལ་རི་ལྟར་བྱམས་པ་དེ་ལྟར་ཡིན། གསུངས་པ་ལྟར་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བྱ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་འབྲ་བར་མཐོང་བ་ལ་ཡིད་འོང་
 གི་བྱམས་པ་ཟེར། འདི་ལ་དམིགས་པ་ལོགས་སུ་མི་དགོས་པར་གོང་གི་
 མར་ཤེས་རིན་བྱན་རིན་གཙོ་གསུམ་ལ་སྟོན་དུ་སྟོང་བ་ཐོན་ཡོད་ན་འདི་རང་
 རྒྱགས་གྱིས་འབྱུང་བས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཟག་མེད་ཀྱི་
 བདེ་བ་ལྟ་གཤམ་ཡོད་དེ་ཟག་བཅས་ཀྱི་བདེ་བ་ཅམ་ཡང་མི་འདུག །ད་ལྟ་ཁོ་

རང་ཚོས་བདེ་བར་རྫོམ་པ་དེ་ཡང་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ལས་མ་འདས་
 པས། ད་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་ན་ཅི་མ་
 རུང་། ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག །དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་བདག་གིས་བྱའོ་སྙམ་དུ་
 བསམ། དེ་ལྟར་བྱམས་པ་བསྐྱོམས་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། རིན་ཐང་ལས། རྗེ་ཏུ་
 ཚོས་སྤུམ་བརྒྱའི་ཁ་བས་དག །ཉིན་རེ་དུས་གསུམ་སྤྱིན་པས་ཀྱང་། །བྱམས་
 པ་ཡུད་ཅམ་ཐང་གཅིག་གི །བསོད་ནམས་དག་ལ་ཆར་མི་མོད། །ལྟ་མི་
 བྱམས་པར་འགྱུར་བ་དང་། །དེ་དག་ཀྱང་ནི་སྤང་བ་དང་། །ཡིད་བདེ་བ་དང་
 བདེ་མང་དང་། །དུག་དང་མཚོན་གྱིས་གཞོད་མེད་དང་། །འབད་པ་མེད་པར་
 རོན་འཐོབ་དང་། །ཆངས་པའི་འཛིག་ཏེན་སྐྱེ་འགྱུར་ཏེ། །གལ་ཏེ་གྲོལ་བར་
 མ་གྱུར་ཀྱང་། །བྱམས་ཚོས་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་འཐོབ་པོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྟར། བྱམས་ཚོས་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་འཐོབ་པ་སོགས་ཕན་ཡོན་ཤིན་ཏུ་ཆེའོ།
 །བྱམས་པ་བསྐྱོམ་པ་འདིའི་དམིགས་ཡུལ་དུ་ཅི་ཅམ་བྱུང་པས། དེ་ཅམ་ལ་
 དབང་བའི་འཁོར་བསྐྱུར་དང་ཆངས་པར་སྐྱེ་བར་འགྱུར། འདི་ལ་ཆངས་པའི་
 གནས་ཞེས་བྱ་བའང་དེའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ། རྣམ་མཁའི་མཐའ་བྱུང་གི་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པས་ནི། ཆངས་པ་ཆེན་པོ་མི་གནས་པའི་མྱང་
 འདས་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ།

ལྟ་བུ་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཉེ་རྒྱ་གྱང་
 པོ་ཞིག་ཡིན་ལ། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་། ལམ་རིམ་ཆེན་པོའི་ནང་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་སྦྱོང་གི་རིམ་པའི་ས་བཅད་མཛད་པ་ན། སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཐེག་ཆེན་

གྱི་ལམ་གྱི་ཙ་བར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱ་འབྲས་གཞན་རྣམས་དེའི་རྒྱ་འབྲས་
 སྤྱ་འགོ་ཚུལ་ཞེས་དམིགས་གྱིས་བསལ་ཏེ་གསུངས་ལ། མདོ་ལས་ཀྱང་།
 འཁོར་བསྐྱར་གྱི་འཁོར་ལོ་དང་། མིའི་སློག་གི་དབང་པོ་ལྟར་ཐེག་ཆེན་གྱི་
 ལམ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདི་ལ་རག་ལས་པར་གསུངས་
 ཞིང་། དཔལ་ལྷན་ལྷ་བས་ཀྱང་འཇུག་པ་བཅུམས་པའི་ཐོག་མར། གང་ཕྱིར་
 བཅེ་ཉིད་རྒྱལ་བའི་ལོ་ཏྲོག་ཕུན་ཆོག་གས་འདིའི། །ས་བོན་དང་ནི་སྤེལ་ལ་ཚུ་
 འབྲ་ཡུན་རིང་དུ། །ལོངས་སྤྱོད་གནས་ལ་སྤྲོད་པ་ལྟ་བུར་འདོད་ཀྱུར་ལ། །དེ་
 ཕྱིར་བདག་གིས་ཐོག་མར་སྤྱིང་རྗེར་བསྟོད་པར་བགྱི། །ཞེས་གསུངས་པ་
 བཞིན། ཐོག་མར་ཐེག་ཆེན་དུ་ངེས་པར་བྱེད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་
 བསྐྱེད་པའི་ཙ་བར་ཀྱུར་པས་ས་བོན་ལྟར་གལ་ཆེ་བ། བར་དུ་རྒྱལ་སྤྲས་གྱི་
 སྤྱོད་པར་མི་ཞུམ་པའི་གོ་ཆའི་བཙོན་འགྲུས་སྤྱིད་པས་ཚུ་ལུད་ལྟར་གལ་ཆེ་
 བ། ཐ་མར་སངས་རྒྱས་ཐོབ་ནས་ཀྱང་གཞན་དོན་འཕྲིན་ལས་རྒྱན་མི་འཆད་
 པར་བྱེད་པས་འབྲས་བྱ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ལྟར་གལ་ཆེ་བའོ།།

བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་ཤུགས་དྲག་ལོད་ཀྱང་འདིའི་རྗེས་སྤྱ་འགོ་ཞིང་།
 བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱང་ས་ལམ་བགྲོད་ཚུལ་སྤྱར་བུལ་སྤྱ་ཆོག་གས་འབྱུང་བའི་
 ཙ་བ་སྤྱིང་རྗེ་ཤུགས་ཆེ་ཆུང་ལས་བྱུང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྤྲགས་ལ་
 ཞུགས་ནས་སྤྱར་ལམ་འཆོལ་ཞིང་། བགྲོད་པ་ཤིན་ཏུ་སྤྱར་བ་ཡང་སྤྱིང་རྗེའི་
 སྟོབས་ཏེ། བྱ་མེ་དོང་དུ་སྤྱང་ན་དེའི་པ་མས་སྤྱར་དུ་འདོན་ལ། ཉེ་འབྲེལ་གྱིས་
 དེ་མ་ཐག་འདོན་མི་རུས་པ་ལྟ་བུའི་སྤྱིང་རྗེའི་ཤུགས་དྲག་ཞན་གྱིས་བྱུང་བ་

ཡིན། སྙིང་རྩེ་འདི་བསྐྱོམ་པ་ན་ཐོག་མར་བཤུན་པས་གསོད་བཞིན་པའི་ལུག་
 ལྟ་བུ་ལ་དམིགས་ནས་བསྐྱོམ་ན་སྒྲེ་སྒྲེ། འདི་ལྟར་གནམ་ས་མགོ་མཐུག་
 སྒོག་པ་ལྟར་གན་རྒྱལ་དུ་བསྐྱེལ། ཡན་ལག་ནི་ཐ་གུས་བཅིངས། ཤེད་
 རྒྱགས་ཀྱང་མི་ཐུབ། སྒོག་ལ་བབ་པར་ནི་མདོན་སུམ་དུ་ཤེས། ཐོས་པས་ནི་
 མི་ཐུབ། མགོན་དང་སྐྱབས་མེད་པར་མིག་མཆི་མ་ཅ་རེར་བཤུན་པའི་གདོང་
 དུ་རིག་རིག་ཏུ་བལྟ་བཞིན་འདིགས་སྐྱག་དང་སྐྱག་བསྐྱེལ་མི་བཟད་པའི་
 དང་ནས་གསོད་ལུགས་ངན་པ་སྤྲོཅ་གས་ཞིག་གིས་འཆི་ལུགས་ལ་བསམ་
 དགོས། རང་རེས་དེ་ལྟར་གསོད་པར་མཐོང་བ་ན། ལུག་དེས་ཅང་བསམ་ཨེ་
 ཤེས་ན་སྤྲོམ་ཡང་། སྒོན་བཤུན་པ་ཞིག་གིས་ལུག་མང་པོ་གསོད་སྐྱབས། སྤྲོ་
 མ་འགའ་བསད་ཅིན་ནས། གཅིག་གསོད་རྒྱར་ཐག་པས་བསྐྱེམས་པའི་བར་
 དེར། བཤུན་པའི་གྲི་དེ་ལུག་གཅིག་གི་ཉི་འགམ་ན་ཡོད་པ། ལུག་དེས་གྲི་དེ་
 ལ་ལག་པས་ས་བཀའ་སྒྲེ་སྒྲེ་བའི་ཚུལ་བྱས་པའི་རབས་ལྟར་འདིགས་སྐྱག་
 དང་སྐྱག་བསྐྱེལ་བཟོད་དཀའ་བ་ཡོད། དེ་ལྟར་ཅི་དྲག་ལ་ཐུག་པ་དེ་བཞིན་དུ་
 ད་ལྟ་གསོད་སར་མ་སྒྲེབས་པར། རི་ལ་རྩ་ཁར་འགྲིམ་པའི་ལུག་དེ་དག་ཀྱང་།
 སྤྲོ་ཕྱིར་བྱེད་ཅ་མ་ལས་དེ་དང་བྱེད་པར་མེད་པ་ཞིག་འོང་། དེ་དག་ཆེ་རབས་
 སྤྲོ་མའི་རང་གི་མ་བྱས་ཚུལ་བསམས་ནས་སྙིང་རྩེ་བསྐྱོམ། དེ་ལ་སྤྱོད་བ་
 སྒྲེས་པ་ན། སྤྲོ་རང་སྤྱོད་དུ་བསྐྱོམས་པའི་ངན་སོང་གི་སྐྱག་བསྐྱེལ་རྣམས་
 བསམས་ཏེ། སེམས་ཅན་གཞན་རྣམས་ཀྱང་དེ་ལྟར་སྐྱག་བསྐྱེལ་སྤྱོད་དང་
 སྤྱོད་བཞིན་པ་རྣམས་བསྐྱོམས་ནས། ཨ་མ་དེ་དག་འགའ་ཞིག་ནི་དཔྱལ་བར་

ལྷགས་སྒྲུབ་ཏུ་བསྒྲུབ། །ཁོ་ཆུང་འཆོད། འགའ་ཞིག་ནི་ཡི་དྲགས་སུ་སྒྲུབ་
ནས་བཀྲེས་སྒྲོམ་གྱིས་གདུང་བ་སོགས་བསམས་ནས་སྒྲིང་རྩེ་བསྒྲུབ། དེ་ལ་
སྒྲིང་རྩེ་སྒྲུབ་པ་ན། དཔེར་ན། རི་ལ་ཡོད་པའི་ལྷག་དང་གསོད་བཞིན་པའི་
ལྷག་གཉིས་གསོད་པ་སྒྲུབ་ཅི་མ་ལས་བྱུང་མེད་པ་བཞིན། ད་ལྟ་མི་ཡིས་ན་
སྒྲིག་པ་བྱེད་པར་པོ་སྒྲུབ་མདོག་ཁ་བ་རྣམས་ཀྱང་ངན་སོང་དུ་སྒྱུང་བར་ངེས་
པས་ད་ལྟ་སྒྱུང་བཞིན་པ་རྣམས་དང་བྱུང་མེད་ཚུལ་བསམ།

དེ་ནས་ཆེ་འདིའི་ཨ་མས་ཀྱང་སྤྲུག་བསྐྱེད་གྱི་རྒྱ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་
ལ་སྒྲིང་རྩེ་བསྒྲོམ། དེ་ནས་གཉིན་འབྲེལ་སོགས་གཞན་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་ཆེ་
འདིའི་སོ་ཆེས་སྒྲིག་སྒྱུང་ཁོ་ན་ལ་བཅོན་ཞིང་། ད་ལྟ་མཐོ་རིས་གྱི་གནས་
སྐབས་ནའང་སྤྲུག་བསྐྱེད་གསུམ་གྱིས་མཉམ་བཞིན་དུ། ད་དུང་དེ་ལས་ཆེས་
ཆེ་བའི་ངན་འགྲོའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་རྒྱ་ལ་བཅོན་པ་དང་། དེར་
མ་ཟད། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་སྤྲུག་བསྐྱེད་གྱི་རྒྱ་ལ་
སྤྱད་སྤྱད་པ་ཡིན་པས་ཨ་མ་དྲིན་ཅན་འདི་དག་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་སྤྲུག་བསྐྱེད་
གྱི་རྒྱ་དང་བྲལ་ན་ཅི་མ་རུང་། དེ་ལྟར་བདག་གིས་བྱའོ། །ཞེས་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་
པོ་བསྒྲུབ་ཅིང་། སྒྲེ་དཀའ་བ་རྣམས་ལ་དམིགས་སུ་བཀར་ཏེ་བསྒྲོམ། ཆངས་
པ་སོགས་ལ་སྒྲེ་དཀའ་ན་སྒྲེས་བྱ་འབྲིང་གི་སྐབས་ལྟར་བསམས་པས་སྒྲེ་བ་
འོང་། སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་རྒྱད་ལ་སྒྲེས་པའི་ཆད་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྲུག་
བསྐྱེད་དང་བྲལ་འདོད་ཨ་མས་བྱ་གཅེས་པ་ནད་དག་པོ་ལྟ་བུའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་
ཅན་ཞིག་ལ་སེམས་པ་བཞིན་བཟུང་བརྟུང་གི་ཆེ་ཆུན་ཆད་དུ་བྱུང་ན་སྒྲེས་

བ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་སྤྱག་བསྐྱེད་ལས་བྲལ་འདོད་ཅམ་གྱི་སྒྲིང་རྩེ་ནི། ཉན་
 རང་དང་སྤྱན་མོང་བའི་སྒྲིང་རྩེ་ཡིན་ལ། སྤྱག་བསྐྱེད་ལས་སྐྱོབ་འདོད་གྱི་སྒྲིང་
 རྩེ་ནི་ཐེག་ཆེན་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡིན་པས་ཕྱི་མ་འདི་བསྐྱེད་པར་བྱེད།
 དེས་ན། འདི་དག་སྐྱེ་དཀའ་ཡང་སྐྱེ་ཐབས་ལ་བཙོན་པ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་དེ་
 འབད་དགོས། སྤར་རང་ཉིད་ན་སྤྱོད་བའི་ནད་དྲག་པོ་དེ་འབྲཞིག་མི་གཞན་ན་
 བ་མཐོང་ན་རང་ཉིད་གྱི་སྤྱོད་བ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་སྒྲིང་རྩེ་སྐྱེ་བ་བཞིན།
 སྐྱེས་བུ་ཆུང་འབྲིང་གི་སྐབས་སུ་འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་སྤྱག་བསྐྱེད་རང་
 ཉིད་དུ་ལེགས་པར་བསྐྱོམས་པ་རྣམས་ལ་སྐྱེ་སྒྲ། སེམས་ཅན་ལ་གཅེས་ཤིང་
 བངས་པའི་ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པ་དང་། བདེ་བ་དང་སྤྱན་འདོད་གྱི་བྱམས་
 བ་གཉིས་བྱམས་པར་མཚུངས་ཀྱང་སྐྱེ་བྱེ་བྲག་ལྟ་བུའི་བྱང་པར་ཆུང་བྱང་
 ཡོད། ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པ་ནི་མར་ཤེས་དྲིན་དྲན་དྲིན་གཙོ་གསུམ་གྱིས་
 བངས་ཤིང་། དེས་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པས་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོའི་སྤྱན་
 དུ་ངེས་པར་འགྲོ་དགོས། བདེ་བ་དང་སྤྱན་འདོད་གྱི་བྱམས་པ་དང་སྒྲིང་རྩེ་ལ་
 རྒྱ་འབྲས་གོ་རིམ་གྱི་ངེས་པ་མེད། ལམ་རིམ་ཆེན་མོར་དྲིན་གཙོའི་མཁུག་
 ཐོགས་དེར་བདེ་བ་དང་སྤྱན་འདོད་གྱི་བྱམས་པ་བསྐྱོམ་ཚུལ་གསུངས་པ་
 ལྟར་འགའ་ཞིག་ལ་དེ་ལྟར་སྒྲིང་རྩེའི་སྤྱན་དུ་བསྐྱོམ་ནའང་རུང་མོད། སྤྱོད་
 ཚུལ་མན་ངག་ལུགས་ལྟར་བྱེད་ན་བདེ་བ་དང་སྤྱན་འདོད་གྱི་བྱམས་པ་སྒྲིང་
 རྩེའི་རྩེས་སུ་བསྐྱོམ། དེ་ནས་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་འཁུག་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་ན་
 བདེ་བ་དང་སྤྱན་འདོད་གྱི་བྱམས་པ་གཙོ་བོར་མཚམས་འདིར་བསྐྱོམ་ཞིང་།

ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་ས་བཅད་ལྟར། སྙིང་རྗེའི་སྒྲོན་དུའང་ཡིད་འོང་གི་བྱམས་
པ་དང་སྒྲུགས་ནས་རྩུང་བྱང་བསམ་དགོས་གསུངས།

དུག་པ་ལྟག་བསམ་ནི། མའི་ཁུར་བྱ་ལ་བབས་པ་བཞིན། སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲུག་བསྐྱེད་པའི་སྤྱོད་པ་དང་། བདེ་བ་ཐམས་ཅད་སྐྱབ་པའི་ཁུར་
རང་གིས་སྤྱོད་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་བདག་རང་གིས་འགོད་ཅེས་ཐག་
བཅད་པ་ནི། ཉན་རང་ལས་ལྟག་པའི་བསམ་པ་སྟེ། དཔེར་ན་མི་ཞིག་གཡང་
དུ་ལྷུང་བ་མཐོང་བ་མ་བཟོད་ནས་དེ་འདོན་མཁན་བྱུང་ན་ཅི་མ་རུང་སྙམ་པ་
ལྟ་བུ་ནི་བྱམས་པ་སྙིང་རྗེ་གཉིས་དང་མཚུངས་ཤིང་། དེ་ལྟར་མ་བཞག་པར་
རང་གིས་འདོན་རྒྱར་སྒྲོ་ཐག་བཅད་པ་ནི་ལྟག་བསམ་དང་འབྲེལ་བས། སྤྱིར་
བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་ཅམ་ཉན་རང་ལ་ཡོད་ཀྱང་། ལྟག་བསམ་དེ་འབྲེལ་ཉན་
རང་ལ་མེད། ལྟག་བསམ་འདི་དང་རྒྱུ་གཞིའི་སྐབས་ཀྱི་ཁུར་སྤྱོད་ལྟགས་ནི།
དཔེར་ན་ཆོང་པས་ནོར་རྩ་ཉི་བར་རྩེ་མ་པ་དང་། ཆོང་ཐག་བཅད་པ་བཞིན་
ཀྱི་སྒྲོ་ཐག་བཅད་པ་དང་། མ་བཅད་པའི་བྱུང་པར་ཡིན་ཞེས་སྒྲུབ་རིམ་པོ་
ཆེས་གསུང་གསུངས།

བདུན་པ་སེམས་བསྐྱེད་ནི། དེ་ལྟར་ཁུར་དུ་སྤྱོད་པ་ན། རང་ལ་དེ་འབྲེལ་
རྒྱས་པ་ཨེ་ཡོད་བརྟག་ན། རང་ལ་ནི་སེམས་ཅན་གཅིག་གི་དོན་བྱེད་པའི་
རྒྱས་པ་འདྲ་མེད། འོན་ཀྱང་དོན་བྱེད་པར་རྒྱས་མཁན་ཞིག་བཅུ་ལ་ནས། དེའི་
གོ་འཕང་ཐོབ་པར་ཨེ་རྒྱས་བསྐྱེད་དགོས་པས། རེ་ཞིག་འདི་གཉིས་འདིར་ཆེ་བ་
ཆངས་པ་དང་བརྒྱ་བྱེན་སོགས་ཀྱིས་ནི། སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་ཆ་ཅམ་ཡང་

མི་རྒྱས་ཤིང་། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་འཆིང་བ་ཐམས་ཅད་མ་སྤངས་
 པས། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལས་མི་རྒྱས། བྱང་སེམས་ས་
 དང་པོ་བ་ལྟ་བུར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་ཡང་དེས་སྐྱེ་བ་
 གཅིག་ཐོགས་ཀྱི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པའི་ཆ་ཙམ་
 མི་བསྐྱུན་ལ། དེས་ཀྱང་བྱང་སེམས་སྤིང་བ་ཐ་མ་བ་བྱང་ཆུབ་ཤིང་བྱང་གི་
 གནས་སྐབས་ཀྱི་ཉིན་གཅིག་གི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་གྱི་ཆ་ཤས་ཙམ་ཡང་མི་
 བསྐྱུན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་བྱང་གི་སེམས་དཔའི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་འབྱུང་
 བ་དེས་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་དཔེར་ཡང་མི་བཟོད་པ་ནམ་མཁའ་དང་ལག་
 མཐིལ་ཙམ་གྱི་བྱད་ཡོད་པས་དེས་ན་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་དང་བསམ་
 པ། རྒྱད་ཆོད་དང་མཐུན་པར་གཞན་དོན་འབད་མེད་ལྟོན་གྲུབ་ཏུ་འབྱུང་བ་
 འགྲན་ལྷ་མེད་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། དེའི་གོ་འཕང་ཐོབ་ན་ཡོན་
 ཏན་འདི་དང་འདི་ཞེས་སྤར་སྐབས་འགྲོའི་སྐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་འདིར་
 སྤར་ནས། གཞན་དོན་བྱེད་པ་ལ་རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་པ་མེད་མི་རུང་བུ་དེས་
 པ་བསྐྱེད་དེ། གཞན་དོན་དུ་རྫོགས་བྱང་དོན་གཉེར་གྱི་སློབ་སྐྱེད། འདི་དག་
 རས་བཏང་སྟོམས། མར་ཤེས། རིན་པོ་ལུ། རིན་གཙོ་རྣམས་ནི་གཞན་དོན་དོན་
 གཉེར་གྱི་སློབ་སྐྱེད་པའི་གཞི་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ལ། བྱམས་པ། སྤྱིང་རྩེ། ལྷག་བསམ་
 གསུམ་ནི། གཞན་དོན་དོན་གཉེར་གྱི་སློབ་སྐྱེད་པ་དངོས་ཡིན་པས། དེ་རྣམས་
 རྫོགས་བྱང་ཐོབ་འདོད་སྐྱེས་པ་ན། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར།
 །ཡང་དག་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་མཆོན་ཉིད་

ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་ནི་གཞན་དོན་ལ་དགོས་པར་མཐོང་
 བ་ཅམ་གྱིས་བྲངས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་འདོད་ཅམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་རང་
 ཉིད་སྤངས་རྫོགས་ཕུན་སུམ་ཆོག་པའི་དོན་ལ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་
 འཕང་མ་ཐོབ་ཀ་མེད་དུ་མཐོང་ནས་དེ་ཐོབ་འདོད་དང་། དེ་ཡང་རང་ཁོ་ནའི་
 དོན་མིན་པར་སྤར་བྱམས་པ་སྤྱིང་རྗེ་ལྷག་བསམ་རྣམས་ཀྱི་སྐབས་གཞན་
 དོན་དོན་གཉིར་གྱི་སྒོ་རི་ལྟར་བསྐྱེད་པ་ལྟར་གཞན་དོན་དུ་ཡང་རྫོགས་བྱང་
 ཐོབ་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་ཞིག་བསྐྱེད་དགོས། དེ་ལྟར་བསྐྱོམས་ཀྱང་འཐོབ་ཨེ་
 ཐུབ་སྟམ་ན། དེ་ངེས་པར་འཐོབ་ཀྱས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འདི་བསྐྱེད་པའི་
 དུས་ད་ངེས་ལས་ལྷག་པ་མེད་དེ། ཉེན་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལུས་ཉེན་
 འདི་ལ་སྐྱབ་པས་ཆོག་པའི་ཉེན་ཐོབ། ཆོས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ། དེའི་
 རང་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་དང་། ལྷག་པར་ཆེ་གཅིག་ལ་འཆང་རྒྱ་བར་
 ཀྱས་པའི་གསང་སྤགས་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་མཇུག། འདི་བྱུང་མཐའ་ངེས་མེད་
 ལ་ཡོད་པའི་བྱད་ཆོས་ཡིན། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་སྟན་བརྒྱུད་ཀྱི་བསྟན་
 པ་འདི་ལ་མི་ལོ་བརྒྱ་གཉིས་ཅམ་ལ་འཆང་རྒྱ་བར་ཀྱས་ཤིང་། དེ་ལས་ཀྱང་
 ཆེས་སྦྱར་བ་ལོ་གསུམ་ཕྱིགས་གསུམ་ཅམ་ལའང་བྱང་འཇུག་གི་གོ་འཕང་
 ཐོབ་པ་མང་པོ་བྱུང་བ་སྤར་རྒྱལ་བ་ཡབ་སྲས་སོགས་དམ་པ་གོང་མ་དུ་མའི་
 རྣམ་ཐར་ལྟར་ཡིན། ང་ཆོས་དང་སངས་སྤྱིགས་དུས་རེད་ཟེར་ཡང་རང་ལ་ད་
 ངེས་ལས་དུས་བཟང་བ་སྟོན་ཆད་རྟོད་མ་སྟོང་བའི་ཆོད་ཡིན་ལ། རྗེ་མིད་
 ལ་དང་དབེན་ས་པས་ཐོབ་པའི་ལུས་ཀྱང་རང་གི་ལུས་ཉེན་འདི་ལས་ལྷག་

པ་མེད་པས། བྱ་བྱ་ཞ་བོས་རྒྱུ་ལ་ཞོན་པ་ལྟར་ད་རེས་འབད་དགོས། རང་
 རེས་ལམ་རིམ་བསྐྱོམ་པ་ལ་ཤི་བ་ལས་མཆེར་བ་ཅམ་བྱེད། དེ་བས་དཔེ་
 སྟོག་པ་དང་སྟོབ་གཉེར་ཁ་ཏོན་ལྟ་བུས་མི་ཆེ་བསྐྱེལ་བ་ལ་དགའ་བ་ནི་གནད་
 མ་ཤེས་པ་ཡིན། ཕྱིས་ནས་ཏེན་འདི་ལྟ་བུ་ཨེ་ཉིད་མི་ཤེས། ཉིད་ཀྱང་བསྟན་
 པ་དང་། ཡང་སྟོས་ཆང་ལ་མ་ཞོར་བའི་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་བསྟན་པ་འདི་ལྟ་
 བུ་དང་མངལ་བ་ཤིན་ཏུ་དགའ་ལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེན་འདི་དང་མ་བྲལ་རིང་དེ་ལ་
 རྫོགས་བྱང་གི་རྒྱ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འདི་ཨེ་སྐྱེ་ཞིག་བསྟན་དགོས།

འདི་གཅིག་སྐྱེས་ན་དེས་རང་ག་ཞན་གཉིས་ཀྱི་དོན་འབྱུང་སྟེ། སྤར་
 དུལ་ཁམས་གཅིག་ལ་ཐུ་གོ་བྱུང་སྟེ་མི་ཆང་ཞིག་གི་པ་བྱ་ཐམས་ཅད་ཤི་
 བར་ཉེ་བ་ན། ཉིན་གཅིག་ཤ་གཟུག་ཅིག་བྱུང་བ་དང་། ས་དེས་བསམ་པར།
 དེ་ཉིད་ཐམས་ཅད་ལ་བགོས་ཏེ་ཐོས་ཀྱང་། རུང་དུ་རེ་ལས་མི་ཐོབ་པས་
 བཀྲེས་པ་མི་སེལ་ཞིང་ཡུད་ཅམ་ལས་མི་བཏྟན་པར་ཤེས་ནས། དེ་བས་འདི་
 ཆང་མ་རང་གིས་ཐོས་ནས་ཐས་ཆོལ་བར་འགོ་རྒྱས་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་ལ།
 དེ་ནས་ཁོང་ཆོ་གསོ་སྙམ་ནས་ཤ་ཐམས་ཅད་ས་དེས་ཐོས་ཏེ་ཐས་ཆོལ་བར་
 ཕྱིན་ནས་ཐམས་ཅད་གསོས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་གསང་སྤྲགས་ཉམས་
 སུ་ལེན་པ་དང་། མ་ཉི་ཐེང་སྟོར་གཅིག་བཟང་བ་ཚུན་དང་། བྱ་རྒྱུ་ལྟ་བུས་
 ཆོགས་ཆོས་བྱ་ཐེངས་གཅིག་འགྲིམ་པ་ཚུན་ཀྱང་སེམས་འདིས་ཐེན་པའི་སྟོ་
 ནས་བྱེད། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་རྩོལ་བཅས་ཀྱི་
 སྟོང་བ་ཐོན་ན་བྱ་རམ་གྱི་ཤུན་པ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེས་པ་ཡིན།

དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། སེམས་ཅན་མཐོང་ཙམ་ནས་དེའི་དོན་དུ་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་
འདོད་ཀྱི་སེམས་ལ་རྩིས་མེད་ཀྱི་སྤྲོད་བ་ནམ་ཐོན་བ་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
དངོས་གནས་པ་རྒྱུད་ལ་སྒྲིམ་པ་ཡིན་པས། དེས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོག་གས་
ལམ་དུ་ཞུགས་ཤིང་། བསྐྱལ་ཆེན་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ཆོག་གས་གསོག་པའི་
འགོ་རྩིས་པ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་སྤྲོད་བ་ཐོན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་རྒྱལ་
བའི་སྤྲུལ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་ཐོབ་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པ་འབྱུང་།
དེའི་ཐོག་སྤྲུལ་ལམ་གྱི་སྒྲོན་མ་བཏབ་ནས་ཉམས་སུ་སྒྲུང་ན་འཆང་རྒྱ་བ་ལ་
སྤྱར་ངེས་ཤེས་པ་འོང་། སེམས་བསྐྱེད་ལ་ངོ་བོའི་སྒྲོན་སྒྲོན་འཇུག་གཉིས་
དང་། ས་མཆམས་ཀྱི་སྒྲོན་སྒྲོན་མོས་སྤྱོད་སོགས་བཞི་དང་། སེམས་བསྐྱེད་
ཚུལ་གྱི་སྒྲོན་སྒྲོན་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་སོགས་གསུམ་དང་། གཞན་ཡང་སེམས་
བསྐྱེད་ཉེར་གཉིས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གྲང་ཤེས་པ་གཤམ་ཆེ་གསུངས།

དེས་རྒྱུ་འབྲས་མན་ངག་བདུན་གྱི་སྒྲོན་སྒྲོན་སེམས་བསྐྱེད་པ་སོང་ནས།
ད་ནི་རྒྱལ་སྤྲུལ་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ལྟའི་ལུགས་ཀྱི་བདག་གཞན་མཉམ་བཞེད་
སྒྲོན་སྒྲོན་སྤྲུང་བ་འཆང་པ་ལ། དེ་ཡང་རྒྱུ་འབྲས་བདུན་མའི་སྒྲོན་སྒྲོན་སྤྲུང་
བ་ཤད་པ་ལྟར་སྤྲུངས་པས་གྲང་བྱང་སེམས་སྤྱེ་མོད། འོན་ཀྱང་སྒོ་དེ་ལྷགས་
བྲག་པའི་ཕྱིར་བདག་གཞན་མཉམ་བཞེད་སྒྲོན་སྒྲོན་སྤྲུང་བ་ལ། ཕྱི་མ་འདི་
སྤྲུང་བཀའ་དམ་པར་མཛད་ཅིང་། འདི་དང་གཏོང་ལེན་གཉིས་ཟུར་དུ་བཀོལ་
བ་ལ། སྒོ་སྤྱོད་ཞེས་གྲགས། བདག་གཞན་བཞེད་པའི་ཆོས་འདི། སྤྱོད་འཇུག་
ལས། གང་ཞིག་བདག་དང་གཞན་རྣམས་ནི། །སྤྱར་དུ་བསྐྱབ་པར་འདོད་

པ་དེས། །བདག་དང་གཞན་དུ་བརྗེ་བ། །གསང་བའི་དམ་པ་སྤྱད་པར་
བྲ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྒོད་མིན་གྱི་སྒོར་མི་ཚུད་པས། དོ་བོ་ཆེན་པོ་
ནས། མཆད་ཁ་བའི་བར་སྐོག་ཆོས་སུ་མཛད་ནས་བཀའ་རྒྱ་མར་གནང་། སྒོ་
སྒྱུང་གི་སྐོར་ལ། མ་བྱ་དུག་འཛམས་སོགས་མང་ཡང་སྒོ་སྒྱུང་གི་ལམ་གྱི་
ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནི། དོན་བདུན་མར་གྲགས་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་པས་
འདི་བསྟན་ནས་ཉམས་སུ་སྒྲང་ན་ཕྱ་མ་བས་ཀྱང་པན་ཆ་བས་ཆེ་བའི་སྤྱིར་
ད་ལམ་འདིར་དོན་བདུན་མའི་རྩ་བའི་ཡིག་རྙིང་གི་སྤྱིར་ནས་ཁྲིད་འབྲུལ་བ་
ཡིན། འདི་ལ་བཤད་ལུགས་མི་འདྲ་བ་མང་ཡང་ད་རེས་འདིར་དདུལ་རྒྱ་ཡབ་
སྤས་གྱི་ཁྲིད་རྒྱན་ལྟར་བྱེད་པ་ཡིན་པས། དང་པོར་མཛད་པ་པོའི་ཆེ་བ་སྟོན་
པ་བྱུང་བའི་དབང་པོ་ནས་བརྒྱད་དེ་དོ་བོ་ཆེན་པོའི་བར་དང་། དེས་འབྲོམ་
རིན་པོ་ཆེར་བཀའ་རྒྱ་དང་བཅས་གནང་། དེས་སློབ་མ་རྣམས་ལ་ལམ་རིམ་
ཆོགས་ཆོས་དང་། འདི་གསང་བའི་སྒོ་ནས་པོ་རྟོ་བ་སོགས་ལ་གནང་ཞིང་།
པོ་རྟོ་བས་སྒྲང་ཤར་གཉིས་ལ་གནང་། ཤར་བས་ཁོང་གི་སློབ་མ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་གྱི་བཀའ་བབ་པ་དགོ་བཤེས་མཆད་ཁ་བ་ལ་གནང་ཞིང་། མཆད་
ཁ་བའི་སྐུ་དུས་ནས་ཆོགས་ཆོས་སུ་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། དགོ་བཤེས་མཆད་ཁ་
བ་ནི་རྙིང་མའི་སྤྲགས་འཆང་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་གདུང་རྒྱུད་དུ་འབྱུངས། རིག་
གནས་ལྷ་སོགས་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་ཀྱང་མ་ཆོམ་པར། ཁེ་དང་རྒྱལ་ཁ་
གཞན་ལ་བཏང་། །ཁྱོད་དང་བྱུང་ཁ་རང་གིས་ལེན། །ཞེས་སོགས་སྒྲང་
ཐང་བའི་སྒོ་སྒྱུང་ཆོགས་བརྒྱད་མ་གཟིགས་པའི་དོན་རྩད་བཅད་པར་བྱོན་

པ་ན། སྤང་ཐང་པ་ག་ཞེགས་ཟིན་ཤུལ་ཤར་བ་དང་མཛལ་ནས། སློབ་སྦྱོང་གི་
གདམས་ངག་ཞུས་ཏེ་བསྐྱོམས་པས་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་སྤྲུགས་རྒྱུད་ལ་
འབྱུངས། མཛེན་དུ་ཅན་མང་པོར་ཡང་གདམས་པ་འདི་གནང་ནས་བསྐྱོམས་
པས་ནད་ལས་གྲོལ་བས་མཛེ་ཆོས་སྤྱ་གྲགས་པའང་བྱུང་། སྤྱི་ལོ་གསང་
ཆོས་སྤྱ་བྱས་ན་ཞིན་ཏུ་པངས་པར་དགོངས་ནས་ཆོགས་བཤའ་དུ་གནང་སྟེ།
དེ་ཉིད་ཡི་གེར་བཀོད་པ་དོན་ཆོན་བདུན་དུ་བཅད་པའི་སློབ་སྦྱོང་དོན་བདུན་མ་
འདི་མཛད། མན་ངག་བདུད་ཅིའི་སྒྲིང་པོ་ཞེས་པ་ནི། འཆི་བ་མེད་པ་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་གདམས་པའི་མཐར་སྤྲུག་སློབ་སྦྱོང་ལ་བྱེད།
ཆོས་ཀྱི་ཆེ་བ། རྫོང་ཆེ་པ་ལམ་དང་འབྲེལ་ཚུལ་སྤར་པན་ཡོན་གྱི་སྐབས་ཞུས་པ་
ལྟར་དང་། ཉི་མའི་འོད་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་ལྷན་པ་སེལ་རྒྱས་པ་བཞིན་
གཅེས་འཛིན་གྱི་ལྷན་པ་སེལ་བ་དང་། ལྷན་གྱི་སྒྲོན་ཤིང་ཅུང་ཟད་ཅམ་གྱིས་
ཀྱང་ནད་སེལ་རྒྱས་པ་ལྟར་གཅེས་འཛིན་གྱི་ནད་སེལ་བ་དང་། སྤྱི་གས་མ་ལྟ་
བདོར་ཆོས་ལམ་དུ་མི་འགོ་བའི་སྐབས་སློབ་སྦྱོང་གིས་གྲོགས་བྱས་ནས་རྒྱུན་
རན་གྱིས་མི་འབྲུགས་པ་སོགས་ཀྱི་ཆེ་བ་དུ་མ་དང་ལྡན།

འདིའི་ཐོག་མར་སྤྲུགས་ཆེ་ཆེན་པོ་ལ་སྤྲུག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་པ་ནི་
འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ལ་སྤྲུག་འཆལ་བ་མིན་གྱི། སློབ་དཔོན་ལྷ་
བ་གྲགས་པས། དབྱ་མ་འཇུག་པའི་དབྱར་སྤྱིང་རྩེ་ལ་མཆོད་བརྗོད་མཛད་
པ་བཞིན་འདིར་ཡང་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ལ་མཆོད་པར་བརྗོད་པའོ། །དེ་ནས་སློབ་
སྦྱོང་དངོས་གཞི་ལ་དོན་ཆོན་བདུན་ལས། དང་པོ་སྒྲོན་འགྲོ་རྟེན་གྱི་ཆོས་

བསྟན་པ་ཞེས་པ་སྐྱེས་བྱ་ཆུང་འབྲིང་གི་ལམ་ལ་སློ་སྦྱངས་པ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་
ནི་ལམ་རིམ་ལས་བཞུད་པ་དང་བྱུང་མེད་པས་གསར་དུ་བཞུད་མི་དགོས་
སོ།།

གཉིས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་སྦྱང་བ་ལ། དོན་དམ་སེམས་
བསྐྱེད་དང་། གྱུན་རྒྱུ་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་ལས། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་
ཅན་དབང་རྣམས་དག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས། སྒྲ་རབས་ཀྱི་བྲིད་ཡིག་རྣམས་སྦྱ་
དང་པོར་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སློན་སློང་བ་འདིར་གསུངས་གྲང་།
སློན་དུ་ཐབས་ཀྱི་ཆ་མ་བསྟན་པར་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སློ་སྦྱང་ཚུལ་
བཞུད་ན་བྱུང་ཆེན་སྒྲ་པོའི་ཀོ་བ་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་འགྲོ་བ་ཡང་སྤྱོད་པས།
འདིར་ཆེ་སྤྱོད་ཡོངས་འཛིན་གྱི་ཐུག་སློལ་ལྟར་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་
སློ་སྦྱང་བ་སློན་དུ་མི་འཆད་པར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པར་སྤྱོད་འོག་ཏུ་འབྱུང་བས་
དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་དེ་དང་སྒྲགས་ནས་འོག་ཏུ་འཆད་གསུངས། གཉིས་
པ་གྱུན་རྒྱུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་སློ་སྦྱང་བ་ལ། འདིའི་མན་ངག་གི་བྲངས་
ནི་མཛུ་འཕོའི་བྱ་མོའི་གཏམ་རྒྱུད་ལྟར་དང་། སོགས་ཁོངས་སྦྱ་ཡོད་པ་སློན་
པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་སློན་སློབ་པ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སྦྱ་དཔྱལ་བའི་ཤིང་རྩ་
འབྲེན་པའི་གྲུ་དུ་འབྱུངས་སྐབས་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་སོགས་ཡིན།

དེ་ལ་ལྷ་ལས། དང་པོ་བདག་གཞན་མཉམ་པར་བསྐྱོམ་པ་ནི། ཐོག་
མར་སྒྲར་གོང་དུ་བཞུད་པའི་བཏང་སྒྲུམས་ནས་ཡིད་འོང་གི་བྲམས་པ་ལ་མ་
ཐུག་བར་གོང་དུ་བཞུད་པ་ལྟར་སློན་དུ་བཏང་། དེ་ནས་སྒྲ་མཆོད་ལས། ཐུག་

བསྐྱལ་བུ་མོ་ཙམ་ཡང་མི་འདོད་ཅིང་། །སོགས་སྟར་བསམ་དགོས་བས་ད་སྟ་
རང་རེས་བདག་ཟེར་བ་ན། །ཤིན་ཏུ་གཅེས་ཤིང་པངས་ལ་གཞན་དེ་སྟར་དུ་མི་
བསྟ་བ་ནི། བདག་གཞན་མ་མཉམ་བ་ཡིན་འདུག་ཀྱང་། བདག་གཞན་གཉིས་
ལ་བྱད་པར་ཆེན་པོ་དེ་ཙམ་མི་རིགས་ཏེ། བདེ་བ་འདོད་ཅིང་སྤྱག་བསྐྱལ་མི་
འདོད་པ་རང་དང་གཞན་གཉིས་ཀ་མཚུངས་བས་སོ་སྟམ་དུ་བསམ་དགོས།
དང་པོ་འདི་ལ་དེ་ཙམ་ལས་གཞན་རིགས་པའི་རྣམ་གངས་མང་པོ་མེད། སྒོ་
སྒྲོང་གི་སྐབས་འདིར་མར་ཤེས་ཟིན་ཟིན་གཙོ་གསུམ་དང་། མཐུག་གི་
སྤྱག་བསམ་དང་། བྱང་སེམས་ལ་སྤར་རྒྱ་འབྲས་བདུན་གྱི་སྐབས་དང་བྱད་
མེད་ཀྱང་། ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པ་དང་སྒྲིང་རྩེ་གཉིས་ལ་སྐྱབས་ཆེ་ཆུང་གི་
བྱད་པར་ཡོད། དེ་གཉིས་ལ་བྱད་འདོན་ཚུ་ལ་ཡང་། ཟིན་ཟིན་གྱི་སྐབས་སྤྱ་
སྤྱ་མ་ལ་ཨ་མ་བྱས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཟིན་ཟིན་ཚུ་ལ་ལས་མེད་ལ། འདིར་ནི་ཨ་
མ་མ་བྱས་པའི་གནས་སྐབས་སྤྱའང་ཟིན་ཟིན་ཚུ་ལ་ཡོད།

བདག་གཞན་བརྩེ་བ་ལ། དེའི་སྒྲོན་དུ་འགལ་རྒྱུན་བདག་གཅེས་འཛིན་
གྱི་སྒྲོན་དང་། མཐུན་རྒྱུན་གཞན་གཅེས་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་བསམ་དགོས་
བས། གཉིས་པ་བདག་གཅེས་འཛིན་གྱི་སྒྲོན་སྒོ་དུ་མ་ནས་བསམ་བ་ནི། ལྷ་
མཆོད་ལས། རང་ཉིད་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་གཅོང་ནད་འདི། །མི་འདོད་
སྤྱག་བསྐྱལ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱར་མཐོང་ནས། །སོགས་དང་། སྒྲོད་འཐུག་ལས།
འཛིན་ཏེན་སྤྱག་བསྐྱལ་རི་སྒྲེད་པ། །དེ་ཀྱང་བདག་བདེ་འདོད་ལས་བྱུང་།
།ཞེས་དང་། འཛིན་ཏེན་དག་ན་འཆེ་བ་གང་ཡོད་དང་། །འཛིན་དང་སྤྱག་

བསྐྱེད་པའི་སྐྱེད་ཡོད་གྱུར་པ། །དེ་ཀྱན་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལས་བྱུང་ན། །འདྲེ་
 ཆེན་དེས་ཀོ་བདག་ལ་ཅི་ཞིག་བྱ། །ཞེས་དང་། །འདིའི་རྩ་ཆོག་ལས་གྱུར་།
 ལེ་ལན་ཐམས་ཅད་གཅིག་ལ་བདུལ། །ཞེས་པ་སྟར་རང་ལ་མི་འདོད་པ་གང་
 བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་རང་གཅེས་འཛིན་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། མཆོན་དང་།
 དུག་དང་། ལྷ་ལྷ་སོགས་མི་མ་ཡིན་གྱི་གནོད་པ་དང་། དཔྱུལ་བ་ཡི་དྲགས་
 དུད་འགོ་སོགས་སྐྱ་སྐྱེ་བའང་རང་བདེ་ཐབས་གྱི་ཁེ་ཞིག་ཐོབ་པའི་རེ་བ་
 བྱས་ནས་གཞན་གྱི་སྒོག་བཅད་པ་དང་། སེར་སྐྱ་བྱས་པ་དང་། གཞན་ཁྱད་
 དུ་བསད་པ་སོགས་གྱི་སྒྲོན་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་ད་ལྟ་སྤྱད་མཁྱིས་བད་ཀན་
 སོགས་ན་ཆོ། དགྲའི་འཛིགས་པ་དང་། གྱོད་ཁ་མཆུ། དཔོན་པོའི་ཁྲིམས་
 གྱི་འཛིགས་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་རང་གཅེས་པར་བཟུང་ནས་བས་གྱི་ཆོད་
 མ་བེན་པ་སོགས་དང་། ལྷོ་གོས་གཏམ་གསུམ་སྒྲོས་མ་ཐོངས་པ་དང་། རྒྱ་
 མ་ཐེག་པའི་སྒྲོན་ཁོ་ན་ཡིན་ཞིང་། མཐོ་ས་ནས་འཛིག་ཏེན་གྱི་རྒྱལ་སྒྲོན་
 དང་རྒྱལ་ཁབ་པན་ཚུན་འཐབ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། དམའ་ས་ནས་འབངས་མི་
 ཁྲིམ་སོགས་མི་མ་ཐུན་པ་དང་། གྲ་རྒྱུང་པན་ཚུན་འཐབ་པ་ཚུན་རང་གཅེས་
 པར་བཟུང་བའི་སྒྲོན་ཏེ། གཅེས་འཛིན་མ་བྱས་པར། ང་ལ་ཁྱད་པར་མེད་
 ཁྱོད་གང་དགའ་གྱིས་ཟེར་བ་ཞིག་བྱུང་ན། སྤྱ་མའི་སྒྲོན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་
 མི་འབྱུང་། རྒྱན་མ། རྒྱག་པ། ཐན་གྱི་བས་རྩམ་ཁྱུག་ལ་བྱ་ག་ཕྱག་ནས་མི་
 བདེ་བ་བྱུང་བ་ཚུན་གྱུར་རང་གཅེས་འཛིན་གྱིས་བྱས། དུག་གིས་ཤི་བ་དང་
 ། བས་མ་འཕྲོད་ནས་ཤི་བའང་རང་གཅེས་པར་བཟུང་ནས་བས་མི་བ་དགྲ་བ་

མང་པོ་ཞིག་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བྱིར་དུག་གིས་བསད་པ་མིན་གྱི། རང་གཅེས་
འཛིན་གྱིས་བསད་པ་ཡིན། ད་རེས་པར་གང་ཡང་མ་བྱས་པར་རྒྱུན་ཁག་
བྱུང་བ་ལྟ་བུ་ཡང་རང་གཅེས་འཛིན་གྱིས་གཞན་ལ་གཞོན་པ་བསྐྱུལ་བའི་
འབྲས་བུ་ཡིན། དེར་མ་ཟད། མཐོ་རིས་དང་ཐར་བའི་སློག་གཅོད་པའི་བཤའ་
པ་ལྟ་བུ། དུག་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་བ་ཁུར་ནས་དགོ་བའི་ལོ་ཉོག་བརྒྱ་བའི་ཆོམ་
རྒྱུན་ལྟ་བུ། མ་རིག་པའི་ཞིང་ས་ལ་ལས་ངན་པའི་ས་བོན་བཏབ་ནས་འཁོར་
བའི་ལོ་ཉོག་འབྲུབ་པར་བྱེད་པའི་སོ་ནམ་མཁན་ལྟ་བུ། མདའ་མདུང་གི་ཁ་
འཐབ་པའི་དགྱིལ་ཚུན་ནས་ཁེ་ཞིག་ཐོབ་ཏུ་རེ་བའི་བརྒྱབ་སེམས་མཁན།
གྲོང་འདུག་ན་སྒྲ་མ་མཁན་པོ་པ་མ་ཚུན་གྱི་ཐོག་ཏུ་འང་གཡུག་པོད་པའི་བྲེལ་
མེད་གཞུང་ངན་པོ། ཐོག་མེད་ནས་ལེགས་པའི་ཡོན་ཏན་གང་གི་འང་དོན་མ་
བྱུབ་པའི་སྒྲིན་མོ་ལག་སྟོང་ཅན། རེ་དོགས་མེད་པ་ལ་རེ་དོགས་བྱེད་མཁན།
མཐོ་མཉམ་དམན་གསུམ་ལ་ཕྲག་དོག །འབྲན་སེམས། བྱུང་གསོད་བྱེད་
ཅིང་། བསྟོད་ན་བྲེགས་ཤིང་སྤང་ན་ཁྲོ་བ། འཛིག་ཉེན་གྱི་མི་ལེགས་པ་ཐམས་
ཅད་འགྲུགས་མཁན། མི་དགོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས། ཐོག་མེད་ནས་
རང་ཉིད་སྤྱུག་བསྐྱུལ་ལ་སྒྱོར་མཁན་ཕྱང་བྱེད་ལྷག་པའི་མགོ་ཅན་དང་འབྲ་
བའང་རང་གཅེས་འཛིན་ཡིན་པས། གཏད་རང་གི་སྦྱིང་དབྱས་སུ་ཡོད་པ་
ལ། བསྐྱུལ་དང་གཏོར་མ་བརྒྱུག་ན་འདི་ཐོག་ཏུ་བརྒྱུག་དགོས་པ་ལས། དེད་
ཆོས་གཏོར་བརྒྱུག་གི་སྐབས་དབྲ་ཨམ་ཞིག་ཡིན་ཟེར་ནས་མ་རྒྱན་སེམས་
ཅན་གྱི་སྦྱིང་དུ་གཏོར་རྒྱུག་བྱེད་པ་གོ་ནོར་བ་རེད།

གཅེས་འཛིན་ལ་ལྟས་ངན་གྱེུ་མགོ་སྟོན་དང་། སྟོ་སྟོང་ལ་འགོང་པོ་
 འགོང་རྫོང་གི་ཆོས་ཞེས་གསུངས་པའང་དེའི་གནད་གིས་ཡིན། སྒར་གཙོང་
 པ་ཞིག་གིས་བཅན་གྱི་གནས་ས་འཕྲོགས་ཏེ་བསྐྱད་པའི་འབྲུལ་གྱིས། ཉིན་
 གཅིག་གཙོང་པའི་སྟེན་བདག་གཉིས་འཐབ་ཚོད་བྱང་བ་ན། གཙོང་པ་དེས་
 སྟེན་བདག་གཉིས་ལ་བར་འདུམ་གྱེད་པར་སོང་བས་སྟེན་བདག་གཅིག་
 གིས་མཆོན་འཕངས་པ་གཙོང་པ་ལ་ཐེབས་ཏེ་བསད་ཚུལ་བདག་གི་སྒྲ་མ་
 རིན་པོ་ཆེས་གསུངས། དེ་ལྟ་བུའི་གིར་ཤི་བ་སོགས་ཀྱི་རྩ་བའམ་ལན་རྩ་ཡང་
 རང་གཅེས་འཛིན་འདི་ཁོ་ན་ལ་བྱུག་ཅིང་། སྟོང་འཇུག་ལས་ཀྱང་། ཡིད་ཁྱོད་
 རང་དོན་གྱེད་འདོད་པས། །བསྐྱལ་པ་གངས་མེད་འདས་གྱུར་གྱང་། ། ངལ་བ་
 ཆེན་པོ་དེ་ལྟ་བུས། །ཁྱོད་ཀྱིས་སྟུག་བསྐྱལ་འབའ་ཞིག་སྟུག། །ཅེས་གསུངས་
 པ་བཞིན། རང་རེ་འཁོར་བ་ཐོག་མེད་ནས་སྟུག་ཏུ་འཇུག་མཁན་ནི་རང་
 གཅེས་འཛིན་འདི་ཉིད་ཡིན། བདག་གཅེས་འཛིན་དང་བདག་འཛིན་གཉིས་
 སོ་སོ་ཡིན་ཡང་སྟོ་སྟོང་ལས་གཅིག་ལྟ་བུར་གསུངས་པ་དེ་གཉིས་སྟོགས་
 མ་ཐུན་པས་ཡིན། མདོར་ན་དེ་གཉིས་ནི་ཉེས་པ་ཀྱན་གྱི་རྩ་བ་ལྟ་བུ་སྟེ།
 གཅིག་གིས་ང་ང་སྟུམ་དུ་ང་བདེན་གྲུབ་ཏུ་བབྱང་ཞིང་། གཅིག་གིས་ང་སྟོས་
 མ་ཐོངས་པར་གཅེས་པར་བབྱང་ནས་བསྐྱད་ཡོད་པ་ཡིན། མདོར་ན་ཉེས་པ་
 ཐམས་ཅད་ང་བདེ་བ་ཞིག་དགོས་ཞེས་སྟོ་སྟུགས་སུ་བཞག་པ་དེ་ལས་བྱུང་།
 དེ་ལྟར་རང་གཅེས་འཛིན་མ་བརྟུལ་ན་སྟོང་མི་འབྱུང་བས། དེ་སྟོན་རང་ལ་
 སྟུག་བསྐྱལ་བྱུང་བའི་ལན་རྩ་རྩད་མ་བཅད་པས་ལན་པར་འདུག ད་ཕྱིན་

ཆད་ལན་ཅ་ཅད་ཆོད་པས་རང་གཅེས་འཇིན་འདི་ལ་དབྱར་བལྟས་ཏེ་སྒྲོང་
ཐབས་བྱ་དགོས་གསུངས།

གསུམ་པ་གཞན་གཅེས་འཇིན་གྱི་ཡོན་ཏན་སྒོ་དུ་མ་ནས་བསམ་པ་ནི།
ནི་བ་ལྟས། འཇིག་རྟེན་བདེ་བ་ཇི་སྟེད་པ། །དེ་ཀྱན་གཞན་བདེ་འདོད་ལས་
བྱུང་། །ཞེས་དང་། ལྷ་མཆོད་ལས། མ་རྣམས་གཅེས་བཟུང་བདེ་ལ་འགོད་
པའི་སྒོ། །མཐའ་ཡས་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བའི་སྒོར་མཐོང་ནས། །ཞེས་སོགས་
དང་། སྒོ་སྒྲོང་ལས། ཀྱན་ལ་བཀའ་ངེན་ཆེ་བར་བསྒྲིམ། །ཞེས་པ་ལྟར་མཛོན་
མཐོའི་ལུས་ལོངས་སྟོད། འཁོར་སྤུན་ཆོགས་ཐམས་ཅད་གཞན་གཅེས་
འཇིན་ལས་བྱུང་སྟེ། གཞན་གྱི་སློག་ལ་གཅེས་པར་བཟུང་ནས་སློག་གཅོད་
མ་བྱས་པས་སློག་གཅོད་སྤངས་པའི་དགེ་བའི་འབྲས་བུ་རྣམས་སློན་ཏེ་བདེ་
འགོ་དང་ཆེ་རིང་བ་སོགས་འབྱུང་། གཞན་གཅེས་པར་བཟུང་ནས་སློན་པ་
བཏང་བ་དང་མ་བྱིན་ལེན་སྤངས་པ་སོགས་ཀྱིས་འབྱོར་པ་ཆེ་བ་སོགས་
བསྟེན།

མདོར་ན། མང་དུ་བཤད་ལྟ་ཅི་ཞིག་དགོས། །བྱིས་པ་རང་གི་དོན་
བྱེད་དང་། །ཐུབ་པ་གཞན་གྱི་དོན་མཛད་པ། །འདི་གཉིས་ཀྱི་ནི་བྱུང་པར་
སྟོས། །ཞེས་དང་། ལྷ་མཆོད་ལས། མདོར་ན་བྱིས་པ་རང་དོན་ཁོ་ན་དང་།
།ཐུབ་དབང་གཞན་དོན་འབའ་ཞིག་མཛད་པ་ཡི། །སྒྲོན་དང་ཡོན་ཏན་དབྱེ་བ་
རྟོགས་པའི་སྒོས། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་བཞིན། སྟོན་པ་དང་རང་གཉིས་
དང་པོར་འཁོར་བར་འབྲམས་པ་འདྲ་མཉམ་ཡིན་ཡང་། ཐུབ་པ་མཆོག་དེས་

ནི་སྒྲོན་སྐབས་ཞིག་ནས། གཞན་གཅེས་པར་བརྒྱང་བས་སྒྲོན་ཐམས་ཅད་
 ཟད་ཅིང་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་ནས་དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་ལ། རང་
 རེས་འཁོར་བ་ཐོག་མེད་ནས་རང་གཅེས་འཛིན་ལ་སྟག་བྱས་ཏེ་ང་རང་བདེ་
 བ་ཞིག་དགོས་སྟམ་དུ་བཙོན་བཙོན་ཀྱང་། ད་ལྟ་རང་དོན་སྟེ་གཅིག་ཙམ་
 དང་། ཐ་ན་ངན་སོང་དུ་མི་འགྲོ་བའི་ཐབས་ཙམ་ཡང་བྱ་མ་ཐུབ་པ་ཙམ་དུ་
 མ་ཟད། ད་དུང་སྟག་བསྐྱེད་ཁོ་ནས་མནར་བ་འདི་ལྟར་ཡིན། རང་རེས་དེ་
 ལས་གོ་སྟོག་སྟེ་སྒྲོན་ཞིག་ནས་སྒྲོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱིས་མཛད་པ་བཞིན་
 བྱས་ཡོད་ན། ད་ལྟ་རང་གི་སྟག་བསྐྱེད་ཀྱན་ཟད་ཅིང་། བདེ་བའི་མཆོག་དང་
 ལྡན་ལ་གཞན་དོན་ཡང་ཐུན་སྟམ་ཆོགས་པར་ཐེ་ཆོམ་མེད་དེ། དེ་ལྟར་མ་
 བྱང་བས་དེང་སང་གི་ཁ་སྟབས་འདི་བྱང་བ་རེད། བསྐྱང་གསོ་སོགས་ཀྱི་
 ཆེ་དྲགས་པོ་དག་བཞེས་ཞིག་གིས་སྟོ་སྟོང་མཆོན་ཆ་འཁོར་ལོ། དེ་ལྟར་
 ལགས་པས་དག་པོ་བདག་གིས་ཟིན། །ཞེས་པ་ནས། ཨེ་མ་བདག་འཛིན་
 འདི་ཡིན་ཐེ་ཆོམ་མེད། །ཅེས་སོགས་ཡོད་པའི་སྟོ་སྟོང་གི་བསྐྱེད་དེ་དགོན་
 པ་ཞིག་ཏུ་བསྐྱང་གསོའི་སྐབས་འཇུག་པར་མཛད། དེ་ལ་འཇུག་ཆེན་པོ་བྱང་
 བར་དག་དངོས་གནས་པ་དངོས་ཟིན་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན། སྒྲོན་སྟགས་པ་
 ཞིག་གིས་མཐུ་བྱས་ཏེ་རྒྱན་མ་མང་པོ་ཞི་བ་ན། ལབ་སྒྲོན་གྱི་སྟམ་རྒྱལ་བ་
 དོན་གྱུབ་ཀྱིས་གཅེས་འཛིན་ལ་མཐུ་ཐེབས་པར་སྒྲོན་ཏེ་རང་གཅེས་འཛིན་
 མ་བྱས་པས་སྟགས་པའི་མཐུས་གཞོད་མ་རྒྱས་པའི་ལོ་རྒྱས་ལྟར་དང་།
 འབྲུག་པ་ཀྱན་ལེགས་ཀྱིས་གཙུང་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་རིམ་གྲོ་མཛད་པ་ན་གཏོར་

ཐོར་བྱིར་མ་འཕངས་པར། གཅེས་འཛིན་ལ་བརྒྱུག་པའི་བསམ་པས་གཙུང་གི་སྒྲིལ་པར་དུ་འཕངས་པའི་རབས་གསུངས། སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱིས་གཞན་གཅེས་པར་བཟུང་བ་ཡང་སྒྲིལ་བྱེད་པའི་ཐོབ་ཐང་ཅན་དུ་འབྱུངས་སྐབས་ནད་ཡམས་ཞི་བའི་བྱིར་ཉ་རོ་ཉི་ཉའི་སྒྲིལ་བ་བཞེས་ཏེ། དེའི་ཤས་སེམས་ཅན་མང་པོའི་ཡམས་ནད་གསོས་པ་དང་། རུས་སྤལ་དུ་འབྱུངས་སྐབས་སྒྲིལ་མཆོར་ལྷུང་བའི་ཆོང་པ་ལྟ་བུ་སྒྲིལ་མཆོའི་ཚུ་རོལ་དུ་བསྐྱལ་ཞིང་། སྒྲིལ་སྤངས་འབྱུངས་བརྒྱུད་ཁྱིལ་གྱིན་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་དཔལ་གྱི་སྒྲིལ་སྒྲིལ་གྱི་ཕྱི་གྱིན་པ་དང་། གཙུག་ན་རིན་ཆེན་གྱིས་དབུའི་གཙུག་ཏྲོར་གྱི་ལོ་རྒྱུ་ཤ་ལས་དངོས་སུ་བཅད་དེ་གཞན་ལ་གནང་བ་དང་། རྒྱལ་པོས་སྒྲིལ་སྒྲིལ་སྒྲིལ་ཆེན་པོས་སྒྲིལ་མོ་བཞེས་པ་རང་གི་བྱ་ལ་ཟར་ཉེ་བ་ཞིག་ལ་ལུས་གྱིན་པ་དང་། ལྷ་འོད་གྱིས་དབུ་གྱིན་པ་སོགས་གྱི་རབས་སྒྲིལ་པར་གསུངས་ནས། སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་དེས་དེ་ལྟར་མཛད་ལ། དེད་ཆོས་རང་འབའ་ཞིག་མ་གཏོགས་བསམ་སྒྲིལ་མེད་པ་འདིས་དེ་ལྟར་དཀའ་ཡང་སྟོན་ལམ་ཚུན་བཏབ་སྟེ་སྒྲིལ་དགོས།

གཞན་ཡང་། གཞན་གཅེས་པར་བཟུང་འོས་ཏེ། དཔེར་ན་འབྲས་བུ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་སྒྲིལ་བའི་ཞིང་ས་ལྟ་བུ་དང་། ཡིད་བཞིན་གྱི་ལོ་རྒྱུད་དང་འབྲས་བུ་གནས་སྐབས་གྱི་ཟས་གོས་སོགས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ལ་བཞེན་ནས་འབྱུང་ཞིང་། སེམས་ཅན་གྱིས་རང་ཅག་ལ་ཨ་མ་བྱས་པའི་ཆེ་བློན་ཆེན་པོས་བསྐྱུངས་པར་མ་ཟད། ཨ་མ་མ་བྱས་པའི་གནས་སྐབས་ནའང་།

དེ་དག་གི་དྲིན་ཁོ་ནས་རང་ཅག་འཚོ་བ་སྟེ། དཔེར་ན་རྩམ་པ་ཁྲག་མ་གང་
 ཡང་དང་པོར་སེམས་ཅན་འགའ་ཞིག་གིས་ཚོས་འདྲེན། འགའ་ཞིག་གིས་
 རྩུ་བཏང་། འགའ་ཞིག་གིས་སྤྲུགས་བཅག་སྒྲོར་བ་སོགས་དཀའ་བ་དཔག་
 མེད་བྱས། སྟོན་གནས་འདིའང་སེམས་ཅན་གྱི་དྲིན་ཏེ། མི་དང་དུད་འགྲོ་
 མང་པོས་ས་བསྐྱུལ། ཅིག་པ་བཅིགས། ཤིང་བཅོས། རྩུ་བསྐྱུལ་བ་སོགས་
 ལས་བྱུང་། གཟན་འདིའང་དང་པོར་ལྷག་མང་པོ་ཞིག་གི་བལ་བཏོན། དེ་
 རྗེས་འགའ་ཞིག་གིས་འཐགས། འགའ་ཞིག་གིས་བཅེམ། ད་ལྟ་གྲོན་ཚོག་ཏུ་
 གྱུར། གཞན་ཡང་གནས་སྐབས་དལ་འབྱོར་གྱི་རྟེན་རྟེན་པ་དང་། མཐར་ཐུག་
 བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་། སྟོན་པ་ལ་སྟོབ་པ། སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་
 མན་ཆད་སེམས་ཅན་གྱི་བཀའ་དྲིན་ཏེ་སྟོང་རྗེ་སྟེ་ཡུལ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་
 ཡུལ་དང་། སྦྱིན་ཡུལ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་གཞི་དང་། བཅོད་པ་བསྐྱེད་
 ཡུལ་སོགས་སེམས་ཅན་ཡིན་པས། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་དྲིན་
 ལས་བྱུང་། དེས་ན་སྟོན་འཇུག་ལས། སེམས་ཅན་རྣམས་དང་རྒྱལ་བ་ལས།
 །སངས་རྒྱས་ཚོས་འབྲུག་འབྲུག་པ་ལ། །རྒྱལ་ལ་གྲུས་བྱ་དེ་བཞིན་དུ། །སེམས་
 ཅན་ལ་མིན་ཅི་ཡི་ཚུལ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་
 ཡང་བྱེད་སྤྲ་མའི་བཀའ་དྲིན་དང་། བྱེད་སེམས་ཅན་གྱི་དྲིན་གྱིས་ཐོབ་པ་
 ཡིན་ཕྱིར་སྤང་ཐང་པས་ཀྱང་། བདག་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ། །ཡིད་
 བཞིན་ནོར་བུ་ལས་སྟག་པའི། །དོན་མཆོག་སྐྱབ་པའི་བསམ་པ་ཡིས། །ཤིན་
 ཏུ་གཅེས་པར་འཛིན་པར་ཤོག། །ཅེས་པ་ལྟར་སེམས་ཅན་ནི་རང་གི་གནས་

སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་པ་ལ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་
རིན་པོ་ཆེ་དང་འདྲ་བས་ན་གཞན་གཅེས་པར་འཛིན་འོས་པ་ཡིན་གསུངས།

༥ ཉིན་བཅོ་བརྒྱད་པར། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་།
ཤུགས་དྲག་ཚུ་བོ་བཞི་ཡི་རྒྱན་གྱིས་ཁྲེད། །ཞེས་སོགས་འདྲེན་པར་མཛད་
དེ། སྒྲོན་འགོ་ཀུན་སྒྲོང་འཆོས་པ་མདོར་བསྐྱུས་དང་། ས་བཅད་སྒྲོན་དུ་རི་
ལྟར་སོང་བ་རྣམས་གསུངས་ཤིང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་སྒྲོང་སྒྲོར་ནས་རྒྱ་
འབྲས་བདུན་ལ་བསྐྱར་བ་ཤད་མཛད། དངོས་གཞི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲོང་
བ་ཞེས་པའི་དོན་ཆོན་གཉིས་པ་ལ་བདག་གཞན་མཉམ་པ། བདག་གཅེས་
འཛིན་གྱི་སྒྲོན་སྒྲོ་དུ་མ་ནས་བསམ་པ། གཞན་གཅེས་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་སྒྲོ་
དུ་མ་ནས་བསམ་པ། བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་བསམ་པ་དངོས། དེ་ལ་བརྟེན་
ནས་གཏོང་ལེན་བསྒྲོམ་ཚུལ་ཏེ་ལྷ་ལས། དང་པོ་གསུམ་ལའང་བསྐྱར་བ་ཤད་
མཛད།

བཞི་པ་བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་བསམ་པ་དངོས་ནི། སྒྲར་སྒྲོན་ཡོན་ལ་
བསམས་པ་དེ་ལྟ་བུས་བརྟགས་ནས། རང་ཉིད་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་གཙོང་
ནད་འདི། །ཞེས་སོགས་སྒྲོ་ཀ་བཞིས་བསྟན་པ་བཞིན། སྒྲོན་ཡོན་མཐོང་བའི་
སྒྲོ་ནས་རང་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་དང་། གཞན་ཡལ་བར་དོར་བའི་སྒོ་
གཉིས་གོ་ས་སྒོ་བ་ནི་བདག་གཞན་བརྗེ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་གཞན་བདག་དང་།
བདག་གཞན་དུ་བསམ་པ་མིན་གྱི། སྒྲར་རང་གཅེས་པར་བརྒྱུད་ནས་གཞན་
ཡལ་བར་དོར་བ་ཡིན་པ་ལ། ད་དེ་ཉིད་གོ་ས་སྟོགས་སྟེ། རང་གཅེས་པར་

འདྲིན་པ་དེ་གཞན་ལ་སྟོ་བ་ལ་བརྟེན་བཞུགས་ཟེར་བས། སྟོན་ཆད་གཞན་ཡལ་
བར་དོར་བ་ལྟར་དུ་སྟོན་ཆད་རང་ཡལ་བར་དོར། སྟོན་ཆད་རང་གཅེས་པར་
འདྲིན་པ་བཞིན་དུ་སྟོན་ཆད་གཞན་གཅེས་པར་འདྲིན་པར་བྱའོ་སྟེ་མ་དུ་སྟོ་
སྟོང་། དེ་ལྟར་གོམས་ན་བརྟེན་རྣམས་པ་འོང་སྟེ། དཔེར་ན་པ་རི་ལ་སྟོང་པ་ན་ཚུ་
རི་གོ་སྟོག་པའི་སྟོ་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་གསུངས།

ལྟ་བུ།

དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གཏོང་ལེན་བསྐྱོམ་ཚུལ་ནི།

སྟོང་རྗེས་དམིགས་པ་རྩལ་དུ་བརྟེན་ནས་ལེན་པ་དང་། བྱམས་པའི་
དམིགས་པ་རྩལ་དུ་བརྟེན་ནས་གཏོང་བ་སྦྱང་བ་སྟེ། རྩ་བར། གཏོང་ལེན་
གཉིས་པོ་སྟེལ་མར་སྦྱང་། །ཞེས་གསུངས་ལ། འདི་ནི་སྟོ་མའི་བསམ་པ་དེ་
ཉིད་གོང་འཕེལ་དུ་བྱེད་པའོ། །གཏོང་བ་དང་ལེན་པ་གཉིས་ལས་སྟོ་མ་སྟོན་
དུ་བྱེད་པར་བྲིད་ཡིག་མང་པོ་ལས་འབྱུང་ཡང་། ལག་ལེན་ལ་སྟོ་མ་སྟོན་དུ་
བྱ་ཞིང་། གཏོང་བ་མི་བྱེད་པར་ལེན་པ་གཅིག་ལྟ་བུ་བྱེད་པའང་རུང་། དང་པོར་
སྟུག་བསྐྱེད་མ་སྦྱངས་ན་བདེ་བ་བཏང་ཡང་མི་པན་པས་སྟོང་རྗེས་དམིགས་
པ་རྩལ་དུ་བརྟེན་ནས་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྟུག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་བར་
བྱ་སྟེ་མ་པའི་སྟོང་རྗེས་བསྐྱེད་ནས། དེའི་སྟུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་སྟུ་གིས་སྟོ་
བཞུག་བ་ལྟར་འོད་ནག་པོའི་རྣམ་པར་རང་གི་སྟོང་གར་གཅེས་འདྲིན་ལ་ཐིམ་
པར་བསམ་ཞིང་། རྒྱས་པར་ན། ཆ་དཔྱལ་བའི་ཆ་བའི་སྟུག་བསྐྱེད་མེ་དང་

བཅས་པ་རང་གི་སྒྲིང་གར་ཆ་འུབ་གྱིས་གཅེས་འཛིན་འགོང་པོར་ཐིམ་བར་
 བསམ། དེ་བཞིན་དུ་གང་དཔྱུལ་བ་དང་། ཡི་དྲགས། དུད་འགྲོ། ལྷ་མིན། མི། ལྷ་
 སོགས་ནས་བྱང་སེམས་ས་བརྩུ་བ་བ་མན་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་། སྤྲིག་སྤྲིབ་
 སོགས་རང་སྒྲིང་དུ་ལེན་པར་བསམས་ནས། སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་ཞིང་སྤྲིག་
 སྤྲིབ་བྱང་བར་མོས་བ་དང་། དེ་ལྟར་བདག་ལ་སྤྲིན་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་གྱང་
 སྒོན། ལེན་པའི་སྐབས་སྒྲ་མ་དང་སངས་རྒྱས་གཉིས་ལ་ལེན་དུ་མེད། གང་
 ཟག་གི་རིགས་ལ་སྒོའི་རྒྱས་པ་མཐོ་དམན་ཅན་མང་བས་ན། ལས་དང་པོ་བ་
 ཁ་ཅིག་གཏོང་ལེན་སྒྲིམ་པ་མི་རྒྱས་པའང་འབྱུང་བས། དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་ལ།
 ལེན་པའི་གོ་རིམ་རང་ནས་བརྩམས། །ཞེས་པ་ལྟར་རང་ལ་སྤྱི་ཚོ་འོང་རྒྱུའི་
 སྤྱུག་བསྐྱེད་དེ་སྤྱི་ཚོ་ལ་ལེན་ཅིང་བསྒྲིམ། དེ་ནས་སང་གི་དེ་དེ་རིང་ལ་ལེན་
 བ་དང་། དེ་ནས་སྒྲ་བ་རྗེས་མའི་དང་། ལོ་རྗེས་མའི་དང་། མི་ཆེ་འདི་དང་། སྤྱི་
 བ་སྤྱི་མ། ཆེ་རབས་གཏན་དང་། བ་མ། ཉེ་འབྲེལ། བར་མ། དག་སོགས་དང་།
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བར་སྤྲུང་སྟེ། སྤྲ་མ་སྤྲ་མ་ལ་འབྱོངས་བ་ན། སྤྱི་
 མ་སྤྱི་མ་ལ་དམིགས་པ་སྒྲོས་གྱིན་སྤྱུག་བསྐྱེད་སྤྲིག་སྤྲིབ་སོགས་རང་སྒྲིང་དུ་
 སྒྲང་། དེ་ལྟར་གོ་རིམ་འདི་བཞིན་དུ་བྱས་ནས་སྤྱོད་དགོས་ཀྱི། དང་པོ་ནས་
 དག་སོགས་ཀྱི་སྤྲིག་སྤྱུག་ལེན་སྒོ་མི་འབྱུང་། དེས་ན་སྐབས་རེར་རང་ནས་
 བར་བརྩམས་ནས་དེ་ལྟར་བསྒྲིམ། སྐབས་རེར་དཔྱུལ་བ་ནས་བྱང་སེམས་
 ས་བརྩུ་བ་བའི་བར་དང་། སྐབས་རེར་ལུང་པའི་ལུ་ནས་མར་དང་། སྐབས་རེ་
 མདའ་ནས་ཡར་རིམ་འདེད་གྱིས་དེ་ལྟར་བསྒྲིམ། ཐ་ན་བྱི་ལ་རྩོ་བརྒྱབ་པའི་

སྤྱག་བསྐྱེལ་ཚུན་སྒྲང་། སྒྲངས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་ཡལ་བའམ། འབྲམ་དུ་བཞག་
 པ་ལྟ་བུ་མིན་པར། སྒྲིང་གི་དབྱས་སུ་ལེན། དེ་དག་གི་ཆེ་འཇིགས་དངངས་
 སྐྱེས་ན་ལེགས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་བསམས་ན། དངོས་སུ་ལེན་མ་རུས་ཀྱང་
 བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་རྒྱབས་པོ་ཆེ་རྫོགས་པ་དང་། སྒྲོ་གོམས་ན་དངོས་
 སུ་ལེན་རུས་པའང་འབྱུང་བ་བྱམས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་ཡིན་
 གསུངས།

བྱམས་པའི་དམིགས་པ་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་གཏོང་བ་ནི། སེམས་
 ཅན་རྣམས་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། །ཡིད་བཞིན་གྱི་ནི་ལུས་སུ་བསྒྱུར། །ཞེས་
 དང་། སྒྲོང་བཀོད་དང་། རོ་རྩེ་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་མདོ་སོགས་ལས་ཀྱང་ལུས་
 ལོངས་སྒྲོད་སོགས་གཏོང་བར་གསུངས་པ་བཞིན་རང་གི་ལུས་གང་འདོད་
 གྱི་དངོས་པོར་སྤྱལ་ནས་སྒྲོད་དང་བཅུད་ལ་བཏང་བས། དང་པོར་བཅུད་གྱི་
 སེམས་ཅན་ཆ་དཔྱལ་བ་ལྟ་བུར་སྤང་ཆར་གྱི་རྣམ་པར་སྤྱལ་ཏེ་སྤྱག་བསྐྱེལ་
 སྒྲུང་། ལུས་དལ་འབྱོར་གྱི་ཉེན་དུ་བསྒྱུར་ནས་དེ་འཐོབ་པར་བྱས། དེ་ནས་
 གནས་དང་ཁང་བཅེགས་ཡིད་དུ་འོང་བར་བསྒྱུར་ནས་བཏང་བས་དེ་ལ་བདེ་
 བར་ལོངས་སྒྲོད་པ་དང་། ཟས་སྒོམ་ཕུན་ཆོགས་སུ་བསྒྱུར་ནས་བཏང་བས་
 ཆིམ་པར་བྱས། གོས་སུ་བསྒྱུར་ནས་བཀོན། དག་བའི་བཤེས་གཉེན་དུ་
 བསྒྱུར་ནས་ཆོས་བསྟན་པས་འཆང་རྒྱ་ལ་ཁད་དུ་བྱས་པར་བསམ། དེ་ནས་
 གྲང་དཔྱལ་བ་ལ་ཉི་འོད་དང་གོས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ། ཡི་དྲགས་ལ་ཟས་སྒོམ་
 སོགས་དང་། དུད་འགོ་ལ་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་གྱི་ཤེས་རབ། ལྟ་མིན་ལ་

གོ་ཆ། ལྷ་ལ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྷ། མི་ནི་འདོད་པ་ཆེ་བས་གང་ལ་གང་
འདོད་དུ་བསྐྱར་ནས་བཏང་། དེ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སྤྱོད་དང་། དགོ་ཅ་སོགས་
ཀྱང་གཏོང་ཞིང་། ལྷ་མ་དང་སངས་རྒྱས་ལ་འང་ལུས་མཆོད་སྤྱོད་དུ་སྤྱལ་
ཏེ་ཕུལ་བས། ལྷ་མའི་སྤྱི་ཆེ་མཛད་འཕྲིན་རྒྱས་པར་བསམ། དགོ་ཅ་དུས་
གསུམ་གའི་དེ་གཏོང་ཆོག་ཅིང་། ལུས་དང་ཡོངས་སྤྱོད་གཉིས་ནི་འདི་དང་
སྤྱི་མ་གཉིས་མ་གཏོགས། འདས་ཆར་བ་གཏོང་དུ་མེད། གཏོང་བའི་སྐབས་
སེམས་ཅན་རྣམས་སྤར་བ་ཤད་པ་ལྟར་བདེ་བས་ཡོངས་ལུགས་བསམས་
ནས་བྱམས་པ་གཙོ་བོར་བསྐྱེད་ཅིང་། སྒོ་སྤྱོད་གི་དམིགས་པ་འདི་ཉིད་ལ་
ཐུགས་དམ་གྱི་གཙོ་བོར་བྱེད་དགོས།

གཞན་ཡང་། དེ་ལ་དྲན་པ་བསྐྱལ་བའི་ཕྱིར། །སྤྱོད་ལམ་ཀྱན་ཏུ་ཆོག་
གིས་སྤྲུང་། །ཞེས་པ་ལྟར་གཏོང་ལེན་ལ་དྲན་པ་གསོ་བའི་ཕྱིར་གནས་སྐབས་
ཐམས་ཅད་དུ་གཏོང་ལེན་གྱི་ཆོག་འདོན། འདི་ལ་གསེར་འོད་ནས་གསུངས་
པའི་ཆོག་འགའ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། དེ་རང་རེས་མ་ཤེས་ན། དེས་ན་རྗེ་བཙུན་
ལྷ་མ་ཐུགས་རྗེ་ཅན། །ཞེས་སོགས་བཏོན་པས་རུང་། སྤྱོད་གྱི་ལྷ་མ་འགའ་
རེས་འདི་ཉིད་གངས་གསོག་ཏུ་མཛད་པའི་ལོ་རྒྱས་ཀྱང་ཡོད། དེར་མ་ཟད་
སྤྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་འཕེལ་ཐབས་སུ་འགོ་བ་བྱ་
དགོས་ཤིང་། དེ་ནི་མདོ་པལ་ཆེན་ལས་གསུངས་པ་དང་། སྤྱོད་ལུལ་ཡོངས་
སུ་དག་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་སོགས་ལ་བལྟ་དགོས། གཞན་ཡང་བྱང་
ཆུབ་གྱི་སེམས་ལ་ཐུགས་དམ་གྱི་གཙོ་བོར་བྱེད་འདོད་པ་དག་གིས་འཇམ་

མགོན་ཙཱ་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་རྣམ་ཐར་ལྟར་མདོ་པལ་ཆེན་ལ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་
 རོས་བསམ་བྱེད། དེ་གཉིས་སྤྱང་ལ་བསྐྱོན་པར་བྱ། །ཞེས་པ་ལྟར་གཏོང་ལེན་
 གྱི་དམིགས་པ་ཅུང་ཟད་འབྱོངས་པའི་ཆེ་དབྱགས་ཕྱིར་འགོ་སྐབས་གཏོང་བ་
 དང་། རང་དུ་འཇུག་པ་ན་ལེན་པ་དང་སྒྱུར། སྤྱང་ལ་བསྐྱོན་པ་འདི་དང་པོར་
 མི་རྒྱས་གྱུར། ཡང་ཡང་གོམས་ནས་སྤྱང་ལ་བསྐྱོན་ན་སྤྱང་སེམས་འཇུག་
 པ་གཅིག་པས་བདག་གཞན་མཉམ་བཞེད་ཀྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་སྐྱེ་སྒྲ་བའི་
 འཕྲུལ་འདེགས་ཆེན་པོ་ཡིན། འདི་ནི་སྒྲགས་གྱི་སྐབས་ནས་བཞུགས་པའི་རྩོ་
 རྩའི་བཞུས་པ་དང་ཆ་འདྲ་ཞིང་། མཁས་བྱུང་རྩེ་སྒྲ་མར། མགོན་པོ་ཁྱོད་
 གྱི་ཞལ་གྱི་དབྱགས་ཙམ་ཡང་། །མཐའ་དག་འགོ་ལ་སྒྲན་པའི་རྒྱར་འགྱུར་
 བ། །ཞེས་སོགས་བསྟོད་པ་མཛད་པའང་འདི་ལ་དགོངས་པ་རེད། འདི་དག་
 ལ་མན་ངག་གཞན་ཡང་ཡོད་མོད། རྒྱན་དུ་ཆགས་མེད་མི་བྱེད་པའི་རིགས་
 ལ་འཆད་དུ་མི་རུང་གསུངས།

གསུམ་པ་རྒྱན་ངན་བྱང་ཆུབ་གྱི་ལམ་དུ་བསྐྱུར་བ་ནི། སྒྲགས་མའི་དུས་
 འདིར་འདི་ཤིན་ཏུ་པན་ཡོན་ཆེ་སྟེ། ཆོས་བྱེད་ལ་བར་ཆད་མང་ཞིང་རྒྱན་སྤང་
 མི་སྤུབ་པའི་སྐབས་འགལ་རྒྱན་མ་སྤུན་རྒྱན་དུ་བསྐྱུར་སྤུབ་པ་དགོས། དེ་མེད་
 བ་རྒྱན་བཟང་ངན་གང་བྱུང་ཡང་ཆོས་ཤོར་འགོ། དེ་ཡང་ཆོས་པ་འགའ་ཞིག་
 ནི་གོ་ས་སོགས་བྱུང་བས་དྲེགས་ནས་ཆོས་ཤོར། འགའ་ཞིག་ནོར་བྱུང་བས་
 དེའི་འཆོ་ཆིས་གྱིས་ཆོས་ཤོར། འགའ་ཞིག་ནི་རྒྱན་ངན་པ་བྱུང་བ་ན་ཡི་ཆད་
 བས་ཆོས་ཤོར་བས། དེ་ལྟར་བྱུང་ན་ཆོས་བྱེད་པར་དགའ། ཆོས་ཅུང་ཟད་

བྱེད་ཁུལ་བྱེད་པ་ཡང་ཞོར་ན་ཞིན་ཏུ་ནས་ཐ་ཆད་པ་ཡིན་པས། དེས་ན་རྒྱུན་
ངན་པ་གང་བྱུང་ཆོས་ལ་མི་གཞོན་པའི་ལམ་དུ་བསྐྱུར་བྱུང་པ་དགོས། དེ་
ལ་བསམ་པས་བསྐྱུར་བ་དང་། སྒྲུབ་བས་བསྐྱུར་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ་སྒྲོལ་
པས་བསྐྱུར་བ་དང་། ལྟ་བས་བསྐྱུར་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྒྲུབ་ཆོད་
ལས། སྒྲོལ་བཅུད་སྒྲིག་པའི་འབྲས་བུས་ཡོངས་གང་སྟེ། །ཞེས་སོགས་དང་།
སྒོ་སྒྲོལ་ཅ་བར། སྒྲོལ་བཅུད་སྒྲིག་པས་གང་བའི་ཆེ་། །རྒྱུན་ངན་བྱང་ཆུབ་ལམ་
དུ་བསྐྱུར། །ཅེས་པ་ལྟར། ར་ཆ་དགྲ་འདྲེ་སོགས་ཡིད་དང་མི་མཐུན་པ་བྱུང་
བ་ན། ད་ལྟ་རང་རེས་ལེ་ལན་གཞན་ལ་འགོལ་ཞིང་། རད་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་
ལས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པར་མི་ཤེས་པར་བས་དང་གཞོན་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པར་
སྒྲུ་མོད་ཀྱང་། ཅ་བའམ་ལན་ཅ་གང་ལ་ཐུག་བཟླས་པ་ན། སྒྲུབ་སྒྲིལ་བུ་ཆུང་
དུའི་ལས་འབྲས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བསྟན་པ་ལྟར་མི་འདོད་པ་བྱུང་ཆད་ལས་ཀྱིས་
བྱས་པ་ཡིན་ལ། དེའང་རང་གཅེས་འཇིན་ཀྱིས་བྱས་པ་ཡིན་པས། ལེ་ལན་
ཅ་བ་ནི་རང་གཅེས་འཇིན་ལ་ཐུག། །དེས་ན་རྒྱུན་མས་ནོར་བརྒྱས་པ་ཚུན་
ཆད་ཀྱང་ལེ་ལན་རྒྱུན་མ་ལ་བདའ་ས་མེད་ཀྱི། རང་གི་ལས་ངན་དང་། དེ་
སྒྲེད་བྱེད་གཅེས་འཇིན་ལ་བདའ་དགོས། དེའི་ཕྱིར་ན་ཆ་དང་སྐྱུག་བསྐྱུལ་
རྒྱུན་ངན་སོགས་བྱུང་བ་ན། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་གྲོགས་སུ་བསམ་དགོས་ཏེ།
ན་ཆ་སྒྲིག་སྒྲིབ་ཀྱི་ཕྱགས་ཤིང་ཡིན། །ཞེས་པ་བཞིན་ན་ཆ་སོགས་ཅི་བྱུང་
ཡང་སྒྲོན་ཀྱི་ལས་ངན་སྒྲིག་སྒྲིབ་ངན་སོང་སྒྲོང་ངེས་རྣམས་ཉེན་འདི་ལ་སྒྲིན་
པས་གོ་བཅད་སྟུམ་དུ་ཡིད་བདེ་སྟངས་སྟངས་བ་བྱ་ཞིང་། དེར་མ་ཟད། ངས་སྒྲོན་

གཏོང་ལེན་བྱས་ཏེ་སེམས་ཅན་གྱི་སྡིག་སྤྱུག་བདག་ལ་སྦངས་པ་ཡིན་པས་
 ད་དོན་བྱུང་སོང་སྟམ་དུ་དགའ་བ་བསྐྱེད་ནས། སྤར་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྱུག་མ་
 རྣམས་ཀྱང་སྡིན་པར་སྟོན་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཐོང་
 འགྱུར་ཆང་མ་དེས་གོ་ཆོད་པར་བསྐྱོམ་ཞིང་། ད་དུང་སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱུག་
 བསྐྱེད་དངོས་སུ་ལེན་པའི་དུས་ད་དེས་བྱུང་བས་ད་ལེགས་པོ་བྱུང་སྟམ་དུ་
 གཏོང་ལེན་བྱས་ནས་སྦྱོར་བྱས་ཀྱིས་བཏང་ན། ར་ཆ་ཡང་བར་ཆད་དུ་མི་
 འགྱུར་བར། དགོ་སྦྱོར་སྤེལ་བྱེད་དུ་འགོ་བ་སྤར་ཀྱན་སྦངས་གྲགས་རྒྱན་པའི་
 སྦྱོར་མ་མངོན་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་སྦྱི་མོ་རྩ་འབྲེང་ནས་ནད་སངས་པའི་ལོ་རྒྱུས་
 ལྟར་ཡིན།

གཞན་ཡང་། རྒྱུན་ངན་དགོ་བའི་བསྐྱེད་མ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་སྤྱུག་
 བསྐྱེད་མི་འདོད་ན་སྡིག་པ་སྦྱོངས་ཤིག་ཅེས་པའི་བརྟུར་བསམས་ནས་
 ཆོག་གསལ་གསལ་སྤྱི་བ་སྦྱོང་ལ་འབད། རང་རེ་ལ་རྒྱུན་ངན་པ་མ་བྱུང་ན་སྤར་བ་
 སྦྱིད་ཐག་ཆོད་པས་ཆོས་མི་བྱུང་ལ། ཁ་ཉེས་གོད་ཁ་ར་ཆ་སོགས་རྒྱུན་ངན་
 པ་བྱུང་ན། དེས་ཡིད་འབྱུང་སྦྱེས་ནས་སྦྱོར་ལས་ལས་བསྐྱེད་ཏེ་དགོ་བར་
 འཇུག་པ་འོང་། འདྲེ་གཏོན་རྒྱལ་བའི་ཆོ་འབྱུང་ཡིན། །སྤྱུག་བསྐྱེད་ཆོས་ཉིད་
 གྱི་ཡོ་ལང་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་རྒྱལ་འགོང་འདྲེ་གཏོན་སོགས་ཀྱི་གཏོན་པ་
 བྱུང་ན། ངས་སྟོན་ཆོས་མ་བྱུང་པར་འདྲི་གཏོན་ལ་མགོ་འཁོར་ནས་ཡོད་པ་
 ལ་ད་འདིས་ཆོས་ལ་བསྐྱེད་པ་བཀའ་བྱིན་ཆེ་སྟམ་དུ་བསྐྱོམ། རང་གི་སྦྱོར་
 འབྲེར་སྤངས་ཤེས་ན། སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྒྱུན་

ལྟ་བུ་བྱེད་པ་སྤྲོད། ར་ཆ་སོགས་རང་གཅེས་འཛིན་ལས་བྱུང་བས། རད་
གདོན་རྣམས་རང་གི་དབྱ་བ་ཏུ་ལ་མ་བྱུང་བའི་དབྱ་པོ་གཅེས་འཛིན་ཁོ་འདུལ་
རོགས་བྱེད་མཁན་ཡིན་པས་དྲིན་ཆེ་སྟམ་པ་དགོས། རང་ཆོས་རྒྱུན་ལྔ་པ་
ཞིག་བྱུང་སྐབས་ཉམས་ལེན་བསྐྱར་རྒྱུ་བྱེད་མོད། དེ་ལྟ་མི་བྱ་བར་དཔེར་
ན། འབྲུལ་པས་འཕྲང་དོག་པོར་སྒྲིབས་དུས་གཟབ་གཟབ་བྱེད་པ་ལྟར། ར་
ཆ་རྒྱུན་ལྔ་པ་སོགས་བྱུང་སྐབས་སྟག་པར་གཟབ་སྟེ་ཉམས་ལེན་མི་བཞུགས་
བར་གཏོང་ལེན་སོགས་ནན་ཏན་དུ་བྱེད་པ་གལ་ཆེ་གསུངས། སྒྲིད་འཇུག་
ལས་གསུངས་པའི། གཞན་ཡང་སྟག་བསྐྱེད་ཡོན་ཏན་ནི། །སྒྲིབས་དེགས་
པ་སེལ་བར་བྱེད། །འཁོར་བ་པ་ལ་སྒྲིང་རྩེ་སྒྲི། །སྒྲིག་ལ་འཛེམ་ཞིང་དགོ་ལ་
དགལ། །ཞེས་སྟག་བསྐྱེད་བྱུང་བ་ན་སྒྲིན་ས་ང་རྒྱལ་སེལ་ཞིང་། རང་སྟག་
བསྐྱེད་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་གཞན་ལ་སྒྲིང་རྩེ་བ་དང་། དེའི་རྒྱ་ལ་སྒྲིང་
འདོད་སོགས་འབྱུང་། རང་རེས་སྟག་བསྐྱེད་བྱུང་བ་ལས། བདེ་ཞིང་སྒྲིད་པ་
བྱུང་ན་ལེགས་པར་འཛིན་གྱང་། དེ་ལྟ་མི་ཡིན་ཏེ། སྒྲིད་ན་མི་དགའ་སྟག་ན་
དགལ། །སྒྲིད་ན་སྒྲོན་བསགས་བསོད་ནམས་ཟད། །སྟག་ན་ལས་ངན་སྒྲིག་
སྒྲིབ་བྱང་། །ཞེས་གསུངས་པས། གོ་ས་ལྟ་བུ་མཐོན་རང་གཅིག་བུ་བཟང་
བཅོན་དུ་བཅུག་པ་དང་འདྲ་བར་གང་འདོད་སར་འགྲོ་ས་མེད་པ་སྒྲ་ཆེན་
དཔོན་ཆེན་ཆོ་ལྟ་སྟེ། བྱུང་མཆོག་སྒོ་བཟང་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་གྱང་། མཐོན་
བཟང་བཅོན་དུ་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་དང་། དམན་ས་རྒྱལ་བའི་གདན་ས་
ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་སྒྲོན་གྱི་མཁས་བྱུང་ཐམས་ཅད་དམན་ས་བཟུང་ནས་

རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་དུ་ག་ཞེགས་ཞིང་། འགྲོམ་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་། ཞང་འཕྲང་
 ཀ་བེར་ཆུང་ལ་ཕྱག་འཆའ་བར་མཛད་པ་བཞིན། རང་རེའང་དམན་ས་བཟུང་
 ནས་འོག་ཏུ་འགྲོ་བ་ཆུ་ལས་མེད་པ་བྱེད་ན། གྲོགས་དང་ཡང་མཐུན་པ་འབྱུང་
 ཆེ། བསྟོད་ན་མི་དགའ་སྦྲད་ན་དགའ། །སྦྲད་ན་རང་སྟོན་ཐེར་ལ་འབྱུང། །ཅེས་
 པ་ལྟར་གཞན་གྱིས་བསྟོད་ར་བཏང་ན་ང་རྒྱལ་རེ་ཆེར་འབྱུར་ཞིང་། དེས་འདི་
 ཕྱི་གཉིས་ཀར་ཕྱང་། རང་གི་སྟོན་མི་མཐོང་ལ། སྦྲད་ན་གནས་སྐབས་མི་སྟན་
 ཡང་། ཕྱིས་ནས་རང་གི་ལས་དེ་ལ་བརྟགས་ནས་འདོར་ལེན་གཟབ་པར་བྱེད་
 པའང་འདིས་འབྱུང་ལ། མི་ཁ་ལྟ་ཡི་པམ་པབ་ཡིན། །ཞེས་ལྟའི་དངོས་བྱུང་
 ལྟ་བུ་ཡིན་པར་གསུངས། དེས་ན་མི་ཁ་སྤང་བ་སོགས་རྒྱུ་འབྱུང་ཏུ་འཛིངས་
 པའི་སྐབས་འདིར་དེ་ལྟར་བསམ། རང་བདེ་ཞིང་སྦྱིད་པ་བྱུང་ན། དག་བའི་
 འབྲས་བྱ་བྱང་སྟམ་དུ་སྟག་པར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱོམ་པ་ལ་སྟོ་ཤུགས་
 བསྐྱེད་པ་སོགས་བྱ་གསུངས།

གཉིས་པ་ལྟ་བས་བསྐྱུར་བ་ནི། འབྲུལ་སྤང་སྐྱབ་ཞེར་ལྟ་བ་ཡི། །ཞེས་
 སོགས་ཀྱི་གཞུང་འདི་ཡིན་ཞིང་། འདི་ནི་སྤྱ་རབས་པའི་ཤུགས་ཡིན་པས།
 རང་རེས་བརྟགས་ན་ཅུང་མི་བདེ་སྟེ། སྤྱག་བསྐྱེད་གང་བྱུང་ཡང་དེའི་ངོ་བོ་ལ་
 བསྟམ་ན། དང་པོ་གང་ནས་མ་སྦྱེས་པ་ཆོས་སྐྱབ་སོགས་གསུངས་མོད། གནད་
 ཆེ་བ་ཅ་མ་མི་སྤང་བས། མདོར་ན་རང་ལ་བདེ་སྤྱག་དང་རྒྱུན་བཟང་ངན་ཅི་
 བྱུང་ཡང་རང་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་དབྱེད་དེ་རྒྱ་རྒྱུན་རྟེན་འབྲེལ་ཆོགས་ཅ་མ་ལས་
 རྒྱུན་བཟང་ངན་དང་བདེ་སྤྱག་ཅེས་ཐ་སྦྱད་ཅ་མ་མདོན་སུམ་བསྟོན་མེད་དུ་

སྒྲིལ་བ་ལས་དོན་དུ་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པ་དང་། ང་དང་གཞན་ཞེས་པ་བདེན་
པར་མེད་ཚུལ་ལ་བཞུས་ནས་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་ཆགས་པ་སོགས་དགག་
པས་ཆོག །ལྟ་བ་མ་ཤེས་ན། ད་ལྟ་རང་ཉིད་ལ་སྦྱིད་སྤྱུག་ཅི་བྱུང་ཐམས་ཅད་
རང་འཆི་བའི་སྐབས་མི་ལམ་མིས་པ་ལྟར་བྲན་པའི་ཡུལ་ཙམ་དུ་འགྱུར་བས་
ད་ལྟ་ཆེ་བྱུང་ཡུད་ཙམ་འདིར་ཆགས་སྤང་བྱེད་དོན་མི་འདུག་སྟམ་པ་དགོས་
གསུངས།

༥ ཉིན་བཅུ་དགུ་པར། བྱམས་པའི་སྒྲོན་ལམ་ལས། ངན་འགྲོའི་ལམ་
ནི་བསྒྲོག་བགྱིད་ཅིང་། །ཞེས་སོགས་ལས་བརྒྱམས་པའི་སྒྲོན་འགྲོ་ཀྱན་
སྒྲོང་འཆོས་པ་མདོར་བསྐྱུས་ཤིག་མཛད་ནས། སྒྲོན་དུ་རི་ལྟར་སོང་བའི་ས་
བཅད་ནམས་གསུངས་ཇེས། བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་ཚུལ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་
ནས་གཏོང་ལེན་བསྒྲོམ་ཚུལ་གཉིས་ལ་བསྐྱར་བ་ཤད་དང་། དོན་ཆོན་བདུན་
ལས། དང་པོ་གཉིས་ལའང་བསྐྱར་བ་ཤད་དང་འབྲེལ། དེ་ལྟར་གཅེས་པར་
འཛིན་པའི་སྒོ་དང་། ཡལ་བར་འདོར་བའི་སྒོ་གཉིས་པོ་དེ་གང་ལ་བསྐྱེད་པའི་
གཞི། རང་དང་གཞན་གོ་ས་བརྗེ་བའམ་སྒོས་ནས། དེའི་ཇེས་སུ་གོང་འཕེལ་
དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྤྲར་ཁྱེས་པ་ལྟར་སྦྱིང་ཇེའི་དམིགས་པ་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་
སྤྱུག་བསྐྱེལ་ལེན་པ་དང་། བྱམས་པའི་དམིགས་པ་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་ལུས་
ལོངས་སྦྱོད་དགོ་རྩ་དང་བཅས་པ་བཏང་ཞིང་། དེ་འབྲོངས་པ་ན་དབུགས་
འགྲོ་འོང་ལ་གཏོང་ལེན་སྤྲུལ། དེ་མི་བརྗེད་པའི་ཕྱིར་དུ་སྦྱོད་ལམ་ཀྱན་ཏུ་
ཆོག་གིས་བྲན་པ་གསོ།

དེས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་སྐྱོང་གི་མན་ངག་གཉིས་པོ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིལ་
ནས་སྐྱོང་ཚུལ་གྱི་གོ་རིམ། ས་བཅད། དབྱེ་བསྐྱེད་ཁྱད་པར་གྱིས་གངས་མང་
ཉུང་བྱེད་ཚུལ་འགའ་རེ་ཡོད་ཀྱང་མདོར་བསྐྱུ་ན། དམིགས་སྒྲོར་བཅུ་གཅིག་
ཏུ་བྱེད་ཚུལ་ནི། དང་པོར་བཏང་སྟོམས། མར་ཤེས། རིན་ཅན་དང་རིན་ཅན་
ཁྱད་པར་གྱི་རིན་གཞོ་བཞི་བསམས་ཆེས། བདག་གཞན་མཉམ་པ། བདག་
གཅེས་འཛིན་གྱི་སྒྲོན་སྒྲོ་དུ་མ་ནས་བསམ་པ། གཞན་གཅེས་འཛིན་གྱི་ཡོན་
ཏན་སྒྲོ་དུ་མ་ནས་བསམ་པ། བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་བསམ་པ་དངོས་དང་
འབྲེལ་བར་སྦྱང་རྗེའི་དམིགས་པ་རྩལ་དུ་བཏོན་ཏེ་དེ་དང་སྒྲགས་ནས་ལེན་
པ། བྱམས་པ་ལ་གཉིས་ཡོད་པའི་བདེ་བ་དང་ལྷན་འདོད་ཀྱི་བྱམས་པའི་
དམིགས་པ་རྩལ་དུ་བཏོན་ཏེ། དེ་དང་སྒྲགས་ནས་གཏོང་བ་རྣམས་བྲ། དེའི་
མཐུག་ཏུ། དེ་ལྟར་བདག་གིས་གཏོང་ལེན་བྱས་པ་བཞིན་དེ་ལྟར་གྱུར་འདུག་
གམ་མི་འདུག་བཏག་པའི་ཆེ། རང་གི་མོས་པ་ཅམ་ལས། ད་ལྟ་དངོས་གནས་
པར་ཕན་བདེ་དངོས་སུ་གྱུབ་པ་དེ་ལྟར་གྱུར་མི་འདུག་པར་མཐོང་ནས་ད་
ནི་དེ་ལྟར་དངོས་སུ་འོང་བ་ཞིག་བྱེད་སྟམ་དུ་རང་གི་ངོས་ནས་ཁུར་དུ་བྱེད་
བའི་ལྷག་བསམ་བསྐྱེད། དེ་ནས་དེའི་ཕྱིར་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་སེམས་
དངོས་བསྐྱེད། དེ་ལྟར་ན་དམིགས་སྒྲོར་བཅུ་གཅིག་པོ་འདི་རྒྱ་འབྲས་བདུན་
དང་བདག་གཞན་མཉམ་བརྗེའི་མན་ངག་གཉིས་ཀ་བསྒྲིལ་ནས་ཉམས་སུ་
ལེན་ཚུལ་ཡིན། མཐར་གསང་སྒྲགས་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་དང་
མཐུན་པར་ཏེན་འབྲེལ་གྱི་གནད་དང་། མ་འོངས་པ་ན་བྲམ་བེ་རྒྱ་མཆོའི་རྒྱལ་

དང་རྒྱལ་པོ་ཅིག་པས་གྱི་ལུ་ལྷན་གྱི་སྒྲོན་ལམ་དང་ཆ་མ་ཐུན་པར། སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པར་གྱུར་སོང་སྟམ་པ་རེ་བྱས་
ན་ཆོག་པས་རྫོགས་ཆ་བས་ཆེ། དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་འབྲས་བུ་ལམ་བྱེད་
གྱི་དམིགས་པ་བྱེད་ཚུལ་ལ། རང་བྱུང་དབང་གི་སྐྱར་གྱུར། དེ་ལས་འོད་ཟེར་
འཕྲོས་པས་སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་སྤྲོད་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
སྒྲོན་པ་བྱུང་བའི་དབང་པོའི་སྐྱར་གྱུར་པར་མོས་ལ་དགའ་སྟོབས་བསྐྱེད་པ།

ཡུལ་གསུམ་དུག་གསུམ་དག་ཙུག་གསུམ། །ཞེས་པ་ནི། ཡུལ་ཡིད་དུ་
འོང་མི་འོང་བར་མ་གསུམ་ལ་དམིགས་ནས་ཆགས་སྤང་སོགས་སྒྲེ་བ་ན།
ཡུལ་གསུམ་པོ་གང་རུང་དེ་དང་དེ་ལ་དམིགས་ནས་སེམས་ཅན་གཞན་རྒྱུད་
ལ་ཆགས་སྤང་སོགས་གྱི་ཉོན་མོངས་གང་སྒྲིལ་པ་དེ་ཐམས་ཅད་དང་། དེ་
གསུམ་ལ་བརྟེན་པའི་ངན་འགྲོ། འཁོར་བའི་སྤྱད་བསྐྱེད་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་
ཐམས་ཅད་རང་སྤྲོད་དུ་སྤངས་ནས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཆགས་སྤང་
གཏི་ལུག་མེད་པའི་དག་ཙུག་དང་ལྡན་པར་བྱས་སོང་སྟམ་པ་འདྲ་རེ་རེ་བཞིན་
དུ་བྱེད། རྒྱུན་ངན་པ་འཐབ་ཚོད་དང་ན་ཆ་སོགས་ཐམས་ཅད་གྱི་ལན་ཙུ་
གཅེས་འཛིན་དུ་མཐོང་ནས། རང་གི་ལས་ངན་པའི་འབྲས་བུ་ཟད་པའི་རྒྱ་
དང་། གཞན་གྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་སྤངས་པ་རྣམས་སྤོང་བར་ཤེས་ནས་ཡིད་བདེ་
བ་འབའ་ཞིག་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར་སྒོ་སྤྲོད་བསྐྱེད་པ་དེ་ལ་རྒྱུན་ངན་གྲོགས་སུ་
ཤར་ནས་ཡིད་མི་བདེ་བ་མི་འབྱུང་བས། སྒོ་སྤྲོད་ལ་གྲོད་བྱེད་སྤྲོད་པའི་
འབྱུང་གནས་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་མཛད། རྒྱུན་ངན་ཅུང་ཟད་ཅུང་ཡང་མི་ཐེག་

པ་མི་བྱེད་པར། དཔེར་ན་ཆོང་པ་ལམ་དུ་འགྲོ་བའི་ཆེ་ཆར་བབས་པ་རྒྱན་མ་
 མི་འབྱུང་བ་དང་། ཁ་བ་བབས་པ་འགོལ་ཁལ་ཕྱིག་པ་མི་འཐེང་བའི་གྲོགས་
 སུ་འབྱེར་བ་བཞིན་དགོས། སྒྲོང་འཇུག་ལས། གལ་ཏེ་བཙུགས་སུ་ཡོད་ན་ནི།
 །དེ་ལ་མི་དགར་ཅི་ཞིག་ཡོད། །གལ་ཏེ་བཙུགས་སུ་མེད་ན་ནི། །དེ་ལ་མི་དགའ་
 བྱས་ཅི་པར། །ཞེས་པ་ལྟར། སྤྱག་བསྐྱེད་བྱུང་བ་ན་ཡིད་མི་བདེ་བ་བྱས་ཀྱང་
 དེས་ཅིའང་མི་པན་པས་གྲོགས་སུ་འབྱེར་དགོས། དེ་ཡང་འགའ་ཞིག་ལ་ན་
 ཆ་སོགས་ཀྱིས་མནར་ཏེ་མ་ཤི་ཙམ་བྱུང་བ་ན། ལམ་རིམ་སོགས་ལ་ཐོས་པ་
 བྱས་པ་ལྟ་བུ་མིན་ཀྱང་མི་རྟག་པའི་སློང་རང་འབྱུངས་ལྟ་བུར་འབྱུང་བ་མཐོང་
 ཆོས་སུ་ཡོད། དེ་ལྟར་རྒྱུན་དུ་བྱུང་ཆེ་ང་རང་ཅི་བྱུང་ཡང་རུང་། སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆགས་ཆེ་ཉམ་ང་བདག་གི་སྟེང་དུ་འབབ་པར་ཤོག་སྟམ་
 དུ་བསམ་ན་པན་ཡོན་དེ་ལས་ཆེ་བ་མེད་ཚུལ་དང་། སྤྱིར་ཡང་རྒྱུན་དུ་བྱུང་
 ཆུབ་ཀྱི་ལམ་དུ་བསྐྱར་བའི་བསམ་པས་བསྐྱར་ཚུལ་ཡན་ཀྱི་བསྐྱར་བ་འད་
 གནང་།

དེ་ནས་སྒྲོང་བས་བསྐྱར་བ་ལ། སྒྲོང་བ་བཞི་ནི། ཆོགས་གསོག་། སྐྱིབ་
 སྒྲོང་། འབྱུང་པོར་གཏོར་མ་བཏང་བ། ཆོས་སྤང་ལ་འཕྲིན་ལས་བཙུགས་བ་
 ཉི། སློ་སྒྲོང་ལ་ལེགས་པར་གོམས་པ་དེས་ཆོས་སྤང་སོགས་ལའང་ན་ཆ་
 སོགས་བྱུང་བའི་ཆེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་བདག་ལ་སྟོན་པ་
 འདི་ངས་གཏོང་ལེན་བྱས་པའི་དགོས་པ་གྲུབ་པ་ཡིན་པས། སྤྱིར་ཡང་ད་ལྟའི་
 བད་འདི་ལས་ད་དུང་རྗེ་ཐུར་ཐོངས་ཤིག་ཅེས་འཕྲིན་ལས་བཙུགས་ འབྱུང་པོ་

ལ་གཏོར་མ་བཏང་བ་ན། བྱེད་གྱིས་བདག་ལ་གཞོན་པ་བྱེད་པ་དེས་བདག་
གི་སྒྲིག་སྒྲིབ་དག །ཆོག་ས་རྫོགས། ཉམས་ལེན་ལ་སོགས་ཐོན་པས་རྫིན་ཆེ།
ད་དུང་ཡང་གཞོན་པ་སྤར་ལས་ཀྱང་ཆེ་བ་དང་མང་བ་ཐོངས་ཞེས་བསམ།
སྒོ་ཆེར་མ་འབྱོངས་པ་དག་གིས་དེ་ལྟར་མི་རྒྱས་ཤིང་འཛིགས་ན། ར་ཆ་
སོགས་མི་འབྱུང་བའི་གྲོགས་བཅོལ་བ་སོགས་སྒྱི་ལྟར་བྱེད། སྤྱག་བསྐྱེད་
བྱུང་ཆེ་རང་སྒྲོད་སར་ཆུ་ཤོར་བ་ན། ཅ་བ་ཅད་གཅོད་བྱས་ནས་འགོག་པ་
ལྟར་སྤྱག་བསྐྱེད་གྱི་རྒྱ་སྒྲིག་པ་སྒྲོང་ཞིང་བདེ་བའི་རྒྱ་ཆོག་ས་གསོག་དག་
བ་སྤྱུག། གཏོར་མ་བརྒྱ་ཅའི་མཁུག་ཏུ་ལྟུང་བ་ཤགས་གྱི་སྒོ་ནས་བ་ཤགས་པ་
ཞིག་བྱེད་ན། དེ་ལ་སྒྲོར་བ་བཞི་ཀ་རྒྱས་པར་ཆང་ཞིང་། བརྒྱ་ཅའི་མཁུག་སྒོ་
སྒྲོང་སྒོན་ལམ་བྱེད་པའང་དེ་དང་བསྟུན་པ་ཡིན། འབྲལ་ལ་གང་ཐུག་སྒོམ་ལ་
སྒྲོར། །ཞེས་པ་ནི་སྒོ་བྱར་དུ་རྒྱུན་བཟང་ངན་གང་བྱུང་ནའང་། དེ་འབྲལ་ལམ་
དུ་བྱེད་ཏེ་སྒོ་སྒྲོང་ལ་སྤར་བ་དགོས་གསུངས།

བཞི་པ་ཆེ་གཅིག་གི་ཉམས་ལེན་བསྒྲིལ་ནས་སྒོན་པ་ལ། སྒོ་བས་ལྷ་སྟེ།
དཀར་པོ་ས་སོན་གྱི་སྒོ་བས། གོམས་པའི་སྒོ་བས། འཕེན་པའི་སྒོ་བས། རྣམ་
པར་སྟུན་འབྱེན་པའི་སྒོ་བས། སྒོན་ལམ་གྱི་སྒོ་བས་སོ། །དེའི་ནང་ནས་འཕེན་
པའི་སྒོ་བས་འདི་གལ་ཆེ་སྟེ། རངས་པར་ལངས་མ་ཐག་ནས། སྤྱིར་ཆེ་འདི་
དང་། ཡང་སྒོས་ལོ་འདི་དང་། བྱེད་པར་དེ་རིང་གི་ཉི་མ་འདི་དོན་མེད་དུ་མི་
བཏང་བར་དག་པོ་བདག་གཅིས་འཛིན་བཏུལ་ཏེ་དོན་ལྡན་བྱེད་སྒྲུལ་པའི་སྒོ་
ཤུགས་ཐག་བསྐྱེད་དགོས། འཕེན་པ་འདིས་བྱ་སྒྲོད་དག་མི་དག་དང་ཐེག་

པ་ཆེ་ཆུང་གི་ལས་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་དེ། ཐ་ན་ཤིག་གཅིག་བསད་པའམ།
 གྲུང་ཆོག་ས་བཟོ་བ་ཚུན་འཕེན་པ་བཏང་ནས་བྱས་པ་ཡིན་ལ། རང་ཅག་ད་
 རངས་ཡར་ལྡང་སྟེ་སྟེ་རགས་འཆིང་སྐབས་ནས་བཟུང་། ལྟོ་གོས་གཏམ་སྟན་
 སོགས་ཆེ་འདྲིའི་བདེ་ཐབས་ཤིག་ལ་འཕེན་པ་གཏོང་མོད། དེ་ལྟར་མི་བྱ་
 བར་རང་གི་ས་མི་བརྗེད་པའི་ཕྱིར་དུ་སྟེ་རགས་ལ་མདུད་པ་ཚུན་གྱི་བརྗེད་ཐོ་
 བཏབ་ནས་སྤར་བ་ཤད་པའི་འཕེན་པ་བཏང་སྟེ། སྟོ་ཕྱགས་ནས་ཐག་གཅོད།
 དཀར་པོ་ས་བོན་གྱི་སྟོབས་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འཕེལ་བའི་ཕྱིར། སྦྱོར་
 ཆོས་སོགས་ཀྱི་སྟོན་སྟེ་ཆོག་ས་བསགས་སྒྲིབ་སྦྱང་བྱེད་པ་ཡིན། རང་ཆོས་
 དགོ་བ་བྱས་ཆད་ཆེ་འདྲི་པ་ལ་ཤོར་བ་པལ་ཆེ་བས་དེ་ལྟར་མ་སོང་བ་གལ་
 ཆེ། གོམས་པའི་སྟོབས་ནི། འགྲོ་འཆག་ཉལ་འདུག་གི་སྐབས་ཀྱུན་ཏུ་བྱང་
 ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་འཕེལ་ཐབས་ལ་སྦྱངས་ཏེ་སྦྱབ་པ་རྒྱན་མི་འཆད་པ་
 བྱེད་པ་ཡིན། བྱང་སེམས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རང་ཅག་གི་སྟོར་
 མི་ཆུད་ཅིང་། ལག་ལེན་དུ་བྱེད་པར་དཀའ་བའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་མགོ་
 དང་རྒྱང་ལག་སྦྱིན་པར་བཏང་བ་སོགས་ཀྱང་སྟོ་གོམས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་
 ཏེ། དང་པོར་མི་ཤེས་པའི་ལྷགས་བཟོ། ཤིང་བཟོ་སོགས་ཀྱང་རྗེས་སུ་ཤེས་
 པ་ན་མི་དཀའ་བ་བཞིན་དུ་རང་གི་ལུས་སྟོག་སྦྱིན་པར་གཏོང་བའང་། ཕྱིས་
 གོམས་པ་ན་སྟོ་ཆོད་སྟེར་བ་ཙམ་དུ་ལས་སྤྲོ་བ་འབྱུང་སྟེ། གོམས་ན་སྤྲོ་བར་
 མི་འབྱུར་བའི། །དངོས་དེ་གང་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས། སྟོན་
 ཀྱི་སྦྱིས་ཆེན་འགའ་རེས་ཆེབས་རྟེན་ཆེབས་པ་ན། ཞབས་ཡ་གཅིག་ཡོབ་

ཏུ་བཅུད་ནས། ཅིག་ཤོས་རྒྱབ་གྱི་ཡོབ་ལ་མ་བཅུད་པའི་བར་ནའང་། ལམ་
 རིམ་ལ་བཞུགས་སྒོམ་ཆར་བ་ཡོད་པར་གསུངས་པའང་གོམས་པ་ལས་བྱུང་།
 གོམས་པ་དང་བསྒོམ་པ་དོན་གཅིག་ཅིང་། རང་རེས་ང་ཕོར་གང་ཙམ་འབྱུང་
 བ་ལའང་མ་གོམས་ན་ལས་སྒྲ་བ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་། རྣམ་པར་སྲུན་འབྱིན་པའི་
 ལྟོབས་ནི། གཅེས་འཛིན་ཁོ་ནམ་སྒྲུབ་པ་ན་དགག་སྟེ་ཁྱི་རྒྱན་བརྟུང་བ་ལྟར་
 འབྱུང་འཛོམས་བྱས་ལ་གཅེས་འཛིན་སྲུན་དབྱུང་བ་ཡིན། ལྟོན་ལམ་གྱི་
 ལྟོབས་ནི། ཉིན་རེའི་དགོ་ཅ་གང་བྱས་པ་རྣམས་དོ་རྒྱབ་ཉལ་ཁར་བྱང་ཆུབ་
 གྱི་སེམས་གཉིས་འཕེལ་ཆེད་དུ་བསྟོ་བའོ། །དེ་ནི་ཆེ་འདིའི་ལྟོབས་ལྟ་ཡིན་
 ལ།

འཆི་ཀ་མའི་ལྟོབས་ལྟ་ནི། ལྟོ་སྦྱོང་གི་འཕོ་བ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་འཕོ་བའི་
 གདམས་ངག་ནི། །ལྟོབས་ལྟ་ཉིད་ཡིན་སྦྱོང་ལམ་གཅེས། །ཞེས་གསུངས་
 པ་དེ་ཡིན། ལྟོ་སྦྱོང་གི་འཕོ་བ་ལ་ཉི་ཀ་དང་པུ་མེད་ཀྱང་འཕོ་བ་གཞན་ལས་
 འདི་ཟབ། དེ་ལ་གྲངས་འདྲེན་སྒྲར་བཞེན་ལ། འཕེན་པའི་ལྟོབས་ནི། བདག་
 གིས་འཆི་ཁ་དང་བར་དོ་སོགས་སྲུང་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་དང་མ་བྲལ་བ་
 བྱེད་སྒྲུམ་ནས་འཕེན་པ་བཏང་། དཀར་པོ་ས་པོན་གྱི་ལྟོབས་ནི། གང་ལ་
 ཆགས་ཞེན་ཆེ་བའི་ཀ་ཅས་མཆོན། ཀ་ཅ་ཐམས་ཅད་ཡར་མཆོད་མར་སྦྱིན་
 བྱེད་པ་སོགས་ཞིང་བྱེད་པར་ཅན་ལ་བཏང་བའམ་ཡོ་བྱེད་གང་ཡོད་པར་
 བཅད་ཆུར་བཅད་གྱིས་གཏོང་རྒྱར་བསྟོས་ཏེ་ཆགས་ཞེན་མེད་པར་བྱས་ན་
 ཞི་བའི་རྗེས་སུ་གཞན་གྱིས་དགོ་ཅ་བཏང་བ་དང་མི་འདྲ་བར་དེ་ཕན་ཆ་བས་

ཆེ། དེ་ལྟར་མ་བསྐྱོས་ན། ལྷུང་བཟེད་ལ་ཆགས་པའི་དགོ་སྒྲོང་ཞིག་སྐྱལ་དུ་
 སྐྱེས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ནགས་སུ་བསྐྱེད་པ་ན། ཁོ་ཁོས་ནས་ཁོང་ཁོའི་
 མེས་ནགས་ཆེ་ལ་དང་ཁོ་རང་གཉིས་ཀ་ཆོག་སྟེ་དཔྱལ་བར་སྐྱེས་ཤིང་དགོ་
 སྒྲོང་དེའི་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་གསུམ་གྱི་ལུས་ལ་མེ་འབར་བ་གསུམ་དུས་མཉམ་དུ་
 བྱུང་བ་དང་། ཡང་གསེར་ས་འོག་ཏུ་སྐྱས་པ་ལ་ཡིད་ཆགས་པ་ཞིག་སྐྱལ་དུ་
 སྐྱེས་ནས་གསེར་སངས་རྒྱས་ལ་ཕུལ་དུ་བཅུག་པའི་རབས་ལྟར་ཡིན། དེ་
 བཞིན་དུ་རང་གི་ལུས་ལ་ཆགས་ནའང་། དེའི་ནང་གི་འབྱར་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་འོང་
 སྟེ། སྒོན་རྒྱ་མཆོའི་འབྲམ་དུ་བྱད་མེད་གྱི་རོ་ཞིག་ལ་སྒོན་བྱ་སྐྱལ་འབྲམ་བཞིག་
 གིས་ཁ་སྒྲིལ་བ་མིག་ན་བ་སོགས་སུ་པར་ཐལ་ཚུར་ཐལ་དུ་འཇུག་ཏེ་རོ་དེ་ལ་
 འཁོར་ནས་སྒོད་པ་ཞིག་ཡོད་པ་སྐྱར་བྱད་མེད་ཅིག་རང་གི་ལུས་ལ་ཆགས་
 ཏེ་མེ་འོང་ལ་རྟག་ཏུ་བལྟ་བ་ཞིག་ཤི་ནས་དེ་འབྲམ་ཞིག་ཏུ་སྐྱེས་པར་གསུངས་
 པས། འཆི་ཁར་ཆོགས་གསོག་པ། བྱང་སེམས་འཕེལ་བའི་སྒོན་ལམ་ཤུགས་
 དག་བྱེད་པ། གཙོ་བོ་ལུས་ལ་མ་ཆགས་པ་བྱེད་པ་རྣམས་གལ་ཆེ། ཡང་གྲ་
 རྒྱང་ཞིག་དངུལ་ལ་ཤིན་ཏུ་ཆགས་པས་ཤི་ནས་སྐྱལ་བར་གྱུར་ཏེ་དངུལ་དེ་
 ལ་སྐྱར་མོས་འཐམ་ནས་སྒོད་པ་ཞིག་ཏུ་སྐྱེས་ཚུལ། འགའ་ཞིག་ནི་ཆགས་
 པའི་དབང་གིས་འཆི་ཁར་འཆི་ཡང་མི་བྱལ་བ་ལྟ་བུ་བྱུང་སྟེ། ཨ་མ་དོའི་གྲ་
 ཀན་ཞིག་ཞག་ལ་ཆགས་ནས་ཤི་དཀའ་བ་བྱུང་བ་ལ། བྱང་ཐང་འཇམ་དཔལ་
 དབྱངས་ནས་ཐབས་མཁས་ཀྱིས། དགའ་ལྡན་གྱི་ཞིང་དུ་འདུན་པ་ཐོངས་དང་
 དེར་ང་ཆོའི་རིགས་གྲའི་ཞག་ལས་ཆེས་བཟང་བ་ཡོད་པར་གསུངས་པས་དེ་

མ་ཐག་ཏུ་དབྱགས་ཆད་ཐུབ་པ་བྱུང་། རང་ཅག་ལའང་དེ་ལྟར་འོང་ཉེན་ཡོད་
 པས་ཆགས་སོགས་སྤོང་བ་གལ་ཆེ། སུན་འབྱེན་པའི་སྟོབས་ནི། འཆི་ཁར་
 བཤགས་སྒྲོམ་སྟོབས་ཆེན་བྱེད་པ་སྟེ། གསང་སྤྲགས་པ་ཡིན་ན། རང་གིས་
 བདག་འདུག་ལེན་པའམ། དབང་བསྐྱར་ནས་ཁུས་ཏེ་བྱང་སྒྲོམ་སྤྲགས་སྒྲོམ་
 སོར་ཆུད་པར་བྱེད། དེ་མིན་ཡང་བཤགས་སྒྲོམ་གང་ཁུས་ལེགས་པར་བྱེད།
 འདི་ནི་སྒྱིར་དུས་རྒྱུན་དུ་དང་། ལྷག་པར་འཆི་ཁར་ཤིན་ཏུ་གནད་ཆེ། དེ་ལྟར་
 མ་བྱས་ན་འདིས་སྐྱིབ་ནས། དག་ཞིང་སོགས་སུ་འགོ་ཆོག་ཆོག་ཡིན་ཡང་
 འགོ་མི་ཁུས། སྟོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་ལ། འདི་ནི་དག་ཞིང་སོགས་ལ་སྟོན་པ་
 མིན་གྱི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་སྤྱི་བ་རང་ལ་སྟོན་པ་
 དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེ་བའི་སྟོན་ལམ་འདེབས་པ་ཡིན། གོམས་པའི་
 སྟོབས་ནི། དུས་རྒྱུན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་གོམས་འདྲིས་བྱས་ཏེ་འཆི་
 ཁར་ཡང་སྒོ་གོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱང་སེམས་བསྐྱོམ་བཞིན་པའི་ངང་
 རྒྱས་འཕོ་ཐབས་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ལས་ལྷག་པ་བྱར་མེད། སྦྱོང་ལམ་ནི། སྟོན་
 པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་མུ་ངན་ལས་འདས་སྐབས་བཞིན་དུ་སྦྱོང་ལམ་གཞོགས་
 གཡས་ས་ལ་ཕབ་ནས་སེང་གའི་ཉལ་སྟོབས་ཀྱིས་འཕོ་བ་སྟེ། འདི་ཙམ་གྱིས་
 གྲུང་དག་ཞིང་དུ་བགྲོད་པ་ལ་བྱུང་ཆེ།

སྒྱིར་ན་སྒྲེས་བྱ་ཆུང་དུ་ལྟ་བུ་ནི་སྐྱབས་འགོའི་ངང་ནས་འཕོ་ལ། སྒྲེས་
 བྱ་ཆེན་པོ་ནི་བྱང་སེམས་བསྐྱོམ་བཞིན་དུ་འཕོ་བ་སོགས་དགོས། དེས་དག་
 ཞིང་དུ་བགྲོད་ལུགས་མེད་སྟམ་ན། དེ་ངེས་པར་ཡོད་དེ། མཆད་ཁ་བ་འདའ་

ཀར་ཉི་གནས་ལ་མཆོད་པ་ལ་ཁུར་གཤེས་དང་། ངས་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་མནར་མེད་དུ་འགྲོ་བ་སྒྲོན་པར་བྱས་ཀྱང་། མི་འགྲོ་བར་འདུག
 །དག་ཞིང་གི་སྒྲིབ་བ་ཤར་བྱུང་གསུངས་པ་དང་། དག་བཤེས་པོ་ཏྲོ་བས་ཀྱང་
 དེ་བཞིན་མཛད་ཚུལ། སྒར་མ་སྒྲིབ་གཉིས་ཆུས་ཁྲེར་བའི་ཆོ། གཉིས་ཀས་
 ཕན་ཚུན་སེམས་བཟང་པོ་བསྐྱེད་པས་དགའ་ལྡན་དུ་སྐྱེས་པ་དང་། ཡང་སྟོ་
 ཁའི་བྱ་སའི་གོ་བ་ཐེངས་ཅིག་སྟེ་དགས་ཏེ་རྒྱུ་བར་ཉི་བ་ན་བང་ཆེན་པ་ཞིག་
 སེམས་བཟང་པོ་བསྐྱེད་དེ་ཆུར་མཆོངས་ཀྱང་མ་ཤི་བར་འཇའ་ཟུག་པ་བྱུང་
 བ་ལྟར་སེམས་བཟང་ཚུལ་བྱད་པར་ཅན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བཅོས་མ་ཚུན་
 གསལ་བཏབ་ན་ནི། གནས་བཟང་བར་སྐྱེ་བར་ཐེ་ཆོམ་མེད། ང་ཆོས་ཉི་ག་
 དང་ཕུ་ཟེར་བའི་འཕོ་བ་ལ་འགངས་ཆེར་བྱེད་ཅིང་། འཕོ་བའི་རྟགས་ཐོན་པ་
 ལ་རྩ་བ་ཆེ་བར་བརྩི་ཡང་། དམིགས་པ་གང་ཡང་མེད་པར་ཉི་ག་མང་དུ་སྐྱུང་
 བ་སྐྱེ་གཙུག་ཏུ་འཕོ་རྟགས་ཐོན་པ་སོགས་འབྱུང་བས་དེ་རྒྱུ་གི་འབྲུལ་ཡིན་
 པ་ལས་དེ་ཅུ་འོ་མཆར་ཆེ་རྒྱུ་མེད། སྒོ་སྒྱུང་གི་འཕོ་བ་ལ། ཉི་ག་དང་ཕུ་
 མེད་ཀྱང་འཕོ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་ཟབ་ཤོས་འདི་ཡིན་པས། འཕོ་བ་གཞན་
 ཉམས་སུ་སྒྲངས་ཀྱང་འཆི་ཁར་ངན་སོང་གི་སྐྱེ་སྒོ་ཁེགས་མི་ཁེགས་ཐེ་ཆོམ་
 ཡོད་ལ། འདིའི་སྟོབས་ལྡེའི་སྒོ་ནས་འཕོས་ན་ནི། སྐྱེ་གནས་ངན་པར་མི་ལྟུང་
 བ་ངེས་པ་ཅན་ཡིན་གསུངས།

དོན་ཆོན་ལྟུང་། སྒོ་འབྱོངས་པའི་ཆད་ནི། ཆོས་ཀྱན་དགོངས་པ་
 གཅིག་ཏུ་འདུས། །ཞེས་པ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ལུང་རི་སྟེད་

ཅིག་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་བདག་གཅེས་འཛིན་གྱི་གཉིན་པོར་གཞིལ་ཞིང་
འབབ་ལ། ཆོས་དང་ཆོས་མིན་པའི་གནམ་ཐིག་ཀྱང་ཉོན་མོངས་གྱི་གཉིན་
པོར་སོང་མ་སོང་ལ་གསུངས་ཤིང་། བྱུང་ཏྟགས་གྱི་མཆོག་ཉོན་མོངས་རེ་
ཆུང་ལ་སོང་བ་སྟེ། དེ་མིན་པར་གནམ་ལ་བྱ་རྒྱུ་སོགས་གྱིས་ཀྱང་འཕྱུར།
ས་ལ་གྱི་བའང་འཇུ་ལ། ཆུ་ལ་ཉམས་ཀྱང་འཕྱོ་བའི་ཕྱིར་ན་བྱུང་ཏྟགས་གཞན་
ལ་ཉིག་པོ་མེད། སྒོ་སྤྲུང་འདི་ལ་ཆོས་དང་ཆོས་མིན་བཏྟགས་པའི་སྤང་དུ་
གསུངས་པས། ཆོས་བྱས་པའི་ལག་རྩེས་ལ་བདག་གཅེས་འཛིན་ཆུང་དུ་
སོང་བར་འདུག་ན་འགྱུངས་པའོ། །དཔང་པོ་གཉིས་གྱི་གཙོ་བོར་བཟུང་།
ཁེས་པ་ནི། རང་གཞན་གྱི་དཔང་པོ་གཉིས་ཏེ། རང་ལ་ཉམས་ལེན་གཤམ་
མ་མེད་ཀྱང་ཆུ་ལ་འཆོས་བགྱིས་ཏེ། གཞན་གྱིས་ཆད་དུ་འཛིན་ཅིང་། ཆུ་ལ་
ཁེས་གཙང་མདོག་ཁ་ལ་བཟང་པོར་བརྩི་བ་ཅམ་བྱུང་ཡང་། དེ་ཅམ་ནི།
ཨ་མའི་འབྲས་བུ་ཕྱི་ནང་སྟོན་མ་སྟོན་རིགས་བཞིར་གསུངས་པ་ལས་ཕྱི་
སྟོན་ལ་ནང་མ་སྟོན་པ་དང་འབྲ་བས། ཕྱི་ལ་འཇུག་པའི་གཡོ་འབྲུལ་ཅན་དེ་
ལྟ་བུ་ལ་ཆོས་གཞན་མི་ཤེས་པ་དག་གིས་བཟང་པོའི་གལ་དུ་འཛིན་མོད། དེ་
འབྲ་བ་དག་མི་བྱ་ཞིང་། གཞན་ཡང་ནང་སྟོན་ལ་ཕྱི་མི་སྟོན་པའང་མིན་པར།
ཕྱི་དུལ་བས་གཞན་གྱིས་ཁྲིལ་མ་དགོས་པ་དང་། ནང་དུལ་བས་རང་རྒྱུད་
ཉམས་ལེན་གྱིས་སྤྱག་པའི་ཕྱི་གཙང་ནང་གཙང་བ་དགོས། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་རྣམས་ནི། གཤགས་པ་ངན་པ་སྤོང་མི་བྱེད། ཁེས་པ་ལྟར། ཕྱིའི་ཀྱན་
སྤོང་ཀྱང་གཤགས་པ་ངན་པའི་གཞི་རྣམས་སྤངས་ནས་གཟབ་སྟེ་གཙོ་བོར་

རང་གིས་རང་ལ་མི་ཁྲིལ་བ་ཞིག་གལ་ཆེ་གསུངས། ཡིད་བདེ་འབའ་ཞིག་
 རྒྱན་དུ་བསྟེན། །ཞེས་པ་ནི། འབྲེལ་པ་སོགས་བྱང་བ་ན་སྟེལ་བ་དང་སྤང་
 བའི་རྣམ་ཏྲིག་མང་པོས་ཡིད་མི་བདེ་བ་མི་བྱེད་ཅིང་། མེད་ནའང་འཆོལ་བའི་
 སེམས་ངལ་མེད་པར་ཡོད་པ་དག་གི་སྒྲིན་བསམས་ལ་རྒྱེན་བཟང་ངན་གང་
 བྱང་ཡང་ལམ་དུ་འབྲེལ་ཤེས་པའི་ཡིད་བདེ་དང་། ཆོག་ཤེས་བྲ། དེ་བཞིན་
 དུ་བསྟོད་སྤྲད་སོགས་ཆོས་བརྒྱད་མགོ་སྟོམས་པར་བྱེད་ཅིང་སྒྲིད་ནའང་དེ་
 ལུགས་དང་། རྒྱག་ནའང་དེ་ལུགས་ཀྱི་རྒྱ་མཆན་བརྟགས་པས་ཡིད་མི་བདེ་
 བ་མེད་པར་འགྱུར་བ་འོང་གསུངས།

ཡེངས་ཀྱང་ཐུབ་ན་འབྲེངས་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་ནི། ཏྲ་ཅལ་ཆེར་མེད་
 པ་དག་སེམས་མ་ཡེངས་ན་ཏྲ་མི་བསྐྱར་ཡང་། ཡེངས་ན་བསྐྱར་ལ། ཏྲ་
 ཅལ་ཅན་ཡེངས་ཀྱང་མི་བསྐྱར་བ་བཞིན་དུ། སྟོ་སྤྱངས་ཀྱང་མ་འབྲེངས་པ་
 ནི། ཏྲ་ཅལ་མེད་པས་ཏྲ་ཞོན་པ་བཞིན། སེམས་ཡེངས་པའི་སྐབས་གཞན་
 ཞིག་གིས་ཆིག་ངན་སྤྲས་ན། དང་པོར་ཁོ་བ་སྟེ་ཞིང་། སྤྲིས་ནས་དྲན་པས་
 ཟེན་པ་ན་ཁོང་ཁོ་ཞི་འགོ་བ་ཡིན་ཞིང་། སྟོ་འབྲེངས་པས་ནི། སེམས་ཡེངས་
 པ་ནའང་། གཞན་གྱི་བརྟེན་འཆོག་ངན་སྤྲ་སོགས་ལ་ཁོང་ཁོ་མི་སྟེ་བ་ནི་སྟོ་
 འབྲེངས་པའི་ཆད་དོ། །བྱང་བའི་ཆད་ནི་ལོག་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་འཆི་བ་མི་
 ཏྲག་པ་དང་། དེས་འབྱུང་གི་སྟོ་འབྲེངས་པའི་ཆད་ཆེ་འདིའི་སྤང་ཤས་དང་།
 འཁོར་བའི་ཕུན་ཆོགས་ལ་ཡིད་སྟོན་ལྡོག་པ་སོགས་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་འདིར་
 བདག་གཅེས་འཛིན་ལོག་པ་ནི་བྱང་བའོ། །འབྲེངས་ཏྲགས་ཆེན་པོ་ལྷ་ལྷན་

ཡིན། །ཞེས་པ་སྤྱད་པ་སྤྲུལ་དང་གཞི་དཔེ་སོགས་གང་སྤྲུང་ཡང་ཉོན་མོངས་
 བས་ཡིད་མི་བསྐྱོད་པས་བཟོད་རྒྱས་པའི་དཀའ་ཐུབ་པ་ཆེན་པོ། བདག་པས་
 གཞན་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ། སྐྱོད་ལམ་ཀྱན་ཏུ་ཆོས་
 སྐྱོད་བཅུའི་ཉམས་ལེན་ལས་མི་འདའ་བའི་དགོ་སྐྱོང་ཆེན་པོ། སྤྲིག་པ་མི་
 དགོ་བ་ཕྱ་མོས་ཀྱང་མ་གོས་པར་ཞི་དུལ་དུ་གནས་པའི་འདུལ་འཛིན་ཆེན་པོ།
 ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་རྣལ་མ་ལ་འབྱོར་བའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོ་སྟེ་ལྷ་པོ་འདི་
 སྒོ་སྐྱོང་འདི་ལྷ་བུ་བསྐྱོམས་པ་ལ་འོང་གསུངས།

དོན་ཆེན་དུག་པ་སྒོ་སྐྱོང་གི་དམ་ཆིག་ལ་བཅོ་བརྒྱད་ལས། སྤྱི་དོན་
 གསུམ་ལ་ཏྱག་ཏུ་བསྐྱབ། །ཅེས་གསུངས་པའི། དང་པོ་སྒོ་སྐྱོང་ཁས་སྤང་དང་
 མི་འགལ་བ་ནི། སྒོ་སྐྱོང་ལ་བསྟན་བཅུགས་ནས་འདུལ་བ་སོགས་བསྐྱབ་
 པ་འོག་མ་ལ་ཁྱད་དུ་གསོད་པ་མི་བྱེད་པ་དང་། གཉིས་པ་སྒོ་སྐྱོང་ཐོ་ཅོར་མ་
 ཞོར་བ་ནི། སྒོ་སྐྱོང་ལ་བསྟན་བཅུགས་ནས་གཅེས་འཛིན་མེད་མདོག་གིས་
 མི་དང་མི་མིན་གྱི་ཕོག་ཐུག་སོགས་ལ་མི་འཇེ་མ་པར་ཞིང་གཉན་གཅོད་པ་
 སོགས་ཀྱི་ཐོ་ཅོར་སྐྱོད་པ་ཅན་མིན་པ་དགོས། གསུམ་པ་སྒོ་སྐྱོང་ཕྱོགས་
 རེ་བར་མ་སོང་བ་ནི། གཉིན་ལ་བཟོད་ཅིང་དགུ་ལ་མི་བཟོད་པ་དང་། མི་
 ལ་བཟོད་ཅིང་མི་མིན་ལ་མི་བཟོད་པ་སོགས་མིན་པ་སྟེ། དེ་དག་ནི་སྤྱི་དོན་
 གསུམ་མོ། །འདུན་པ་བསྐྱར་ལ་རང་སོར་བཞག །ཅེས་པ་ནི། རང་གི་རྒྱད་
 གྱི་སེམས་གྱོང་པོ་སྤར་གནས་སུ་འཛོག་པ་མིན་པར་རེ་བཟང་དུ་བཏང་ནས་
 འཆོས་ཐབས་བྱེད་ཅིང་། རབ་ན་ཞག་སྐྱེད། འབྱིང་ཟླ་སྐྱེད། ཐ་མ་ལོ་སྐྱེད་

ཅམ་ཨེ་འོང་བལྟ་དགོས། དེ་ཅམ་ཡང་མེད་ན། རབ་ཏུ་བྱུང་བེན་ནས་ན་ཆོད་
 གན་པོར་སོང་ཡང་། སྒར་རབ་ཏུ་མ་བྱུང་གོང་གི་སེམས་དེ་སོ་ན་གནས་
 པ། ཁང་ལྟག་གི་བྲག་གོང་བཞིན་མི་བྱེད་པར་འདུན་པ་བསྐྱུར། གང་གིས་
 བསྐྱུར་ན། བྱང་སེམས། དེས་འབྱུང་། མི་རྟག་པ་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱུར་དགོས་
 ། སྤྱི་ལོ་ཀུན་སྤྱོད་སོ་ན་གནས་པ་ལས། བྱང་དུ་སྐྱེ་བྱུང་ཡོན་ཏན་སྐར་
 ལྡན་ཅམ་ཡང་མེད་པར། སྤྱི་ལོ་ཀྱི་སྤྱོད་པ་མིག་སྤྲུགས་བེད་བེད་པ་སོགས་
 ཉམས་ལེན་ཡོད་མདོག་གི་འབྲ་གང་ཆགས་མི་བྱེད་ཅིང་། ཉམས་སྤྱོད་དང་
 ཡར་སྤྱོད་སེམས་ཁོ་ནའི་སྤྱོད་དུ་བཏོན་ནས་མདོན་མཆོན་མེད་ཅིང་ས་ཆོད་
 ཆེ་བ་སྤྱ་གང་གིས་མ་ཤེས་པར་སྤངས་རྟོགས་མཐོན་པོར་གཤེགས་པ་རྒྱལ་
 སྤྲུལ་ཞི་བ་ལྟ་དང་། འཕགས་པ་ལས་ཆུང་བ་ལྟ་བུ་དགོས། དཔལ་ལྷན་ལྷ་
 བའང་བརྟེན་ཏེ་དཀྱུས་མ་ཅམ་ལས་མཐོང་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་མ་བྱུང་ཞིང་། བྱང་
 དུ་རི་མོའི་བ་ལས་འོ་མ་བཞོ་རུས་པའི་གྲུབ་པ་བརྟེན་པའི་རབས་སོགས་
 གསུངས། དེ་དག་གིས་ཀྱང་མདོན་ཆེ་བ་མ་མཛད་ཅིང་། བཀའ་གདམས་ཀྱི་
 ལུགས་འདི་ལའང་སྤྲོ་མ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱབ་པ་བྱས་བྱས། གྲུབ་རྟགས་
 བལྟན་བལྟན་སོགས་ཀྱི་སྐད་གྲགས་ཆེར་མེད་པར་མཛད་པ་ལྟར་བྲ། གཞན་
 དུ་ཡིད་བཞིན་ཀྱི་ནོར་བུ་མི་གཞན་ལ་དོམ་པ་ལྟར་བསྐྱབས་ཆེས་ན་བར་
 ཆད་མང་། རང་རེས་ཡང་ན་འཛིག་རྟེན་པ་དང་བྱེད་མེད་དུ་ཆེ་འདི་ལ་ཤོར།
 གལ་སྤྱིད་ཆོས་ཤིག་བྱས་ཀྱང་སྤོ་ལ་དར་བཞིན་དུ་འབྱར་བར་སྤང་ཡང་། དེ་
 ལྟ་མ་ཡིན་པར་རྩོ་བོ་བཀའ་གདམས་པའི་ལུགས་འདིར་ཡོན་ཏན་བྱམ་ནང་

གི་མར་མེ་བཞིན་སྤྲོད་གོས་པར་གསུང་། ཡན་ལག་ཉམས་པ་བརྗོད་མི་བྲ།
 །ཞེས་གཞན་གྱི་སྒྲོན་ནས་མི་བརྗོད་ཅིང་། གཞན་སྤྱོད་གས་གང་ཡང་མི་བསམ་
 མོ། །ཞེས་གཞན་གྱི་སྒྲོན་གྱི་སྤྱོད་གས་གང་ལའང་མི་དཔྱོད་པར་རང་སྒྲོན་ལ་
 བརྟག་དཔྱད་བྱེད་པ་དགོས། དེ་མིན་ཆོས་གྲོགས་དང་། བྲ་ཆང་། ཁང་ཆོན་
 གྱི་བྲ་པ་སོགས་མི་གཞན་ལ་སྒྲོན་ཁོ་ན་འཆོལ་ཏེ་བལྟས་ན། སྒྲོན་པ་སངས་
 རྒྱས་ལའང་སྒྲོན་མཐོང་བ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟར་བྲས་ན་བྱེད་གསོད་
 སྒྱུར་འདེབས་སོགས་སྤེལ་བ་ལས་མ་འདས་པས་གཞན་ལ་སྒྲོན་གདགས་
 པར་མི་བྲ།

ཉོན་མོངས་གང་ཆེ་སྒྲོན་ལ་སྤྲད་། །ཞེས་རང་རྒྱུད་ལ་ཉོན་མོངས་གང་
 །ཤས་ཆེ་བ་སྒྲོན་ལ་སྤྲདས་ཏེ། དེ་ཡང་འདོད་ཆགས་ཤས་ཆེ་བ་ལ་མི་སྤྲུག་
 པ་བསྐྱོམ་པ་སོགས་གྱི་གཉེན་པོ་བསྐྱེན་ནས་སྤྲད་བ་ཡིན། འབྲས་བྱ་རེ་བ་
 ཐམས་ཅད་སྤངས། །ཞེས་པ། དགོ་བ་ཞིག་སྤྲུབ་པ་ན་འང་བཟང་ལན་འོང་དུ་རེ་
 བ་ལྟ་བུ་དང་། རྣམ་སྤྲོན་བཟང་པོ་འོང་དུ་རེ་བ་ལྟ་བུ་མི་བྱེད་པ་དང་། དུག་ཅན་
 གྱི་ཟས་སྤང་། །ཞེས་སོགས་ནི་རིམ་པ་ལྟར། བདག་གཅེས་འཛིན་གྱི་དུག་
 དང་འདྲེས་པའི་དགོ་བའི་ཟས་མི་བསྐྱེན། ཉོན་མོངས་པ་སྤྲེས་པ་ན་གཉེན་པོ་
 མི་བསྐྱེན་པར་རྒྱན་འཁུད་པའི་གཞུང་བཟང་པོ་མི་བྱེད། དགོ་སྦྱོང་གི་བྱེད་
 ཆོས་བཞིར་གསུངས་པ་ལྟར། གཞན་གྱིས་གཤམ་པ་ལྟར་བ་ན་ལན་དུ་
 གཤམ་པ་ལྟར་མི་འདེབས། ཆོས་བཞིའི་བྱེད་ཆོས་མི་ལྟན་ན་དགོ་སྦྱོང་དུ་མི་
 འགྲོ་སྟེ། འདི་དག་མཁན་སྒྲོབ་གྱི་མདུན་ནས་ཁས་སྤངས་པས་སོ། །དེས་ན་

ཚུར་བྱི་ཀན་ཟེར་བ་ན། སར་རྒྱན་མ་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་དང་། ཚུར་གཅིག་བརྟེན་
 པ་ན། སར་གཉིས་བརྟེན་པ་སོགས་མི་བྱེད། གཞན་ལ་གཞོན་ལན་བྱེད་པའི་
 ཕྱིར་འབྲང་ལ་བསྐྱུག་པ་བཞིན་གཞོན་པ་སྐྱེལ་བའི་དུས་སྐབས་སྐྱུག་པར་མི་
 བྱེད། འདི་ཡང་ཁ་འཇུ་མ་གཏིང་ནག་གི་གཡོ་སྤྱ། འཇིག་རྟེན་པ་སྤྱན་པོ་དག་
 གིས་ལེགས་པར་བརྩི་བ་དེ་ཡིན་པས། ཆོས་དང་འཇིག་རྟེན་འགལ་བ་ཡང་
 གནད་དེའོ། །གཞན་གྱི་སྦྱོན་ཆེན་པོ་རང་གིས་ཤེས་པ་ན། མང་པོའི་དབུས་
 སུ་དམའ་འབེབ་པའམ་གནད་ནས་དབབ་སྟེ་སྦྱོན་མཆང་མི་སྤྱ། འདིས་མཆོན་
 མི་མ་ཡིན་སོགས་ཆར་གཅོད་ཕྱིར་དག་སྤྲགས་འདོན་པ་སོགས་ཀྱང་མི་
 བྱེད། རང་གིས་མ་ཡིན་པའི་ལས་བྱས་པ་གཡོ་ཐབས་ཀྱིས་གཞན་གྱི་སྟང་
 དུ་འགེལ་བའམ། ཁག་ངན་བྱང་བ་ཐབས་ཀྱིས་གཞན་ལ་འགེལ་བར་མི་བྱེད་
 པ་སྟེ་མཛོ་ཁལ་སྤང་ལ་མི་འགྲོ། སྟོ་སྟོང་འདི་བདག་གཅེས་འཇིན་འདུལ་
 བའི་ཕྱིར་ཡིན་པ་ལ། མི་མིན་གྱིས་མི་གཞོན་པ་དང་རྟེན་བཀྱར་སྟན་གྲགས་
 གྱི་ཕྱིར་བྱེད་པ་སོགས་གཅེས་འཇིན་འཕེལ་བའི་རྒྱར་བསྐྱོམ་པའི་སྟོ་བཅོས་
 ལོག་པ་ལྟར་མི་བྱ། ཐུན་མོང་དུ་དབང་བའི་ཀ་ཅ་ལྟ་བུ་མཁྱོགས་པོར་རང་
 ལ་འོང་ཐབས་བྱེད་པའམ་བཟང་ཤོས་དེ་རང་ལ་སྟོན་དུ་ཐོབ་ཐབས་བྱེད་པའི་
 མཁྱོགས་ཀྱི་ཅེ་མི་གཏོད། སྟོ་སྟོང་བདག་གཅེས་འཇིན་གྱི་གཉེན་པོར་མི་
 འགྲོ་བར་གྲོགས་སུ་འགྲོ་བ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་དང་དུ་མི་དབབ། རང་གི་བདེ་སྦྱིད་ཀྱི་
 ཕྱིར་དག་གུད་ན་དང་ཤིན་སྟམ་པ་ལྟ་བུ་སྦྱིད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་སྤྲུག་མི་འཆོལ་
 བ་སྟེ། དེ་དག་ནི་དམ་ཆིག་བཅོ་བརྒྱད་དོ།

བདུན་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཉིད་གཉིས་ལ། རྣམ་འབྱོར་ཐམས་ཅད་གཅིག་གིས་
བྱ། །ཞེས་སོགས་ནི། འདི་ཉམས་སྤྱལེན་པ་པོས་དགེ་སྦྱོར་སྣེ་མང་པོ་མི་
དགོས་པར་ཐམས་ཅད་བདག་གཞན་མཉམ་བཞེད་མེས་མས་ཀྱི་སྟོང་དུ་བསྐྱེལ་
ཏེ། ཟས་བ་བ་ཡང་རང་ལུས་སེམས་ཅན་ལ་བྱིན་བེན་པས། སེམས་ཅན་གྱི་
དོན་སྦྱབ་བྱིར་ལུས་འདི་གསོ་སྟམ་པ་ལྟ་བུ་སྦྱོད་ལམ་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་
དེ་བཞིན་སྦྱོར་ཞིང་། གཞན་དུ་རིག་སྒྲགས་དང་བཀའ་བསློལ་སོགས་ཐམས་
ཅད་འདིའི་སྟོང་ནས་བྱེད། སྟོན་པས་སྟོན་གྱིས་མ་པན་ན་གཏར་སྟེག་བྱེད་པ་
བཞིན་དུ། ར་ཆ་ཉོན་མོངས་ཀྱང་གྱི་གཉེན་པོར་མཉམ་བཞེད་མེས་མས་གཅིག་
ལུ་འདིས་བརྒྱ་གོ་གཅིག་ཆོད་བྱ། ཀྱང་སྟོང་འཆོས་པ་དང་བསྟོར་བ་གཉིས་
དགེ་བ་ཀྱང་གྱི་ཐོག་མཐར་བྱ་ཞིང་། ཉོན་མོར་ཡང་འཕེན་པ་བཏང་བ་ལྟར་
བྱེད་ཀྱིན་འདུག་མི་འདུག་བལྟ་བ་གལ་ཆེ། སྦྱིད་སྤྱག་གཉིས་གང་བྱུང་ཡང་
སྟོ་སྦྱོང་གི་ཉམས་ལེན་མ་ཞོར་བ་བྱེད་དགོས་ཀྱི། འགའ་ཞིག་གོ་ས་དང་
འབྱོར་པ་སོགས་སྦྱིད་གྱིས་ཆོས་ཞོར། འགའ་ཞིག་ནི་དབྱ་སོགས་བྱུང་སྟེ་
སྤྱག་བསྐྱེལ་བས་ཆོས་ཞོར་བ་ཡིན་པས། དེ་གཉིས་གང་བྱུང་ཡང་སྟོ་སྦྱོང་
གི་ཉམས་ལེན་མ་ཞོར་བ་དགོས། ཆོས་སྦྱིའི་དམ་ཆོག་དང་། སྟོ་སྦྱོང་གི་དམ་
ཆོག་གཉིས་སྟོག་དང་བསྟོས་ཏེ་བསྐྱུང་། ཉོན་མོངས་ངོས་བེན་དཀའ་བ་དང་།
གཉེན་པོ་བསྟེན་དཀའ་བ་དང་། རྒྱན་གཅོད་དཀའ་བ་གསུམ་ལ་ནན་ཏན་དུ་
ཤེས་པར་བྱས་ནས་བསྐྱབ། སྒྲ་མ་བཟང་པོ་དང་མཇལ་བ་དང་། སྟོ་ལས་
སྤྱ་རུང་བ། མཐུན་རྒྱུན་ཟས་གོས་ཆང་བ་སྟེ། ཆོས་བྱེད་པའི་རྒྱའི་གཙོ་བོ་

གསུམ་འཛོམ་ཐུབ་པའི་སྒྲིན་ལམ་འདེབས། སྒྲ་མ་ལ་མོས་གྲུས་དང་། སྒྲོ་སྒྲོང་
 ལ་སྒྲོ་བ་དང་། དན་ཤེས་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱང་བ་གསུམ་ཉམས་པ་མེད་པར་
 བྱ། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དལ་བར་མ་བཞག་པར་དགོ་བ་ལ་བཀོལ། ལུས་
 ཀྱི་དགོ་བ་ནི་ཕྱག་སྒྲོར་སོགས་རྒྱུ་པ་མིན་གྱི། ལུས་འདུག་ལུགས་བྱང་
 བོར་བསྐྱང་བ་ཚུན་ཀྱང་ལུས་ཀྱི་དགོ་བར་འགོ། སྒྲོ་སྒྲོང་བྱེད་ཡུལ་ཡང་དག་
 དང་གཉིན་ཞེས་རིས་སུ་བཅད་པ་དང་། སེམས་ཅན་དང་སེམས་ཅན་མིན་པ་
 སོགས་ལ་ཕྱོགས་རིས་མི་བྱེད་པར་སྒྲོང་བ་དང་། དེ་ལྟའི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་
 ལ་བྱབ་པར་སྒྲོ་གཏིང་ནས་འབྱོངས་པར་བྱེད་པ་མཆད་ཁ་བ་ལྟར་དགོས།
 བྱང་པར་དག་ལ་བཟོད་པ་སོགས་སྒྲི་དཀའ་བ་དང་། ཡུལ་གཉིན་པ་སྒྲ་མ། བ་
 མ། འག་རོགས་ལྟ་བུ་ལ་བྱར་དུ་བཀོལ་ནས་གཏིང་འབྱོངས་པར་བསྒྲོམ། དེ་
 ཡང་ཟས་གོས་སོགས་མ་ཐུན་རྒྱུན་འཛོམས་མ་འཛོམས་ལ་མ་བཟློས་པར་
 བསྒྲོམ་པ་ལས། ལྟོ་འགྲངས་ཉི་མས་ངོས་ཆེ་ཆོས་པའི་གཟུགས། །རྒྱུན་ངན་
 ཐོག་ཏུ་བབས་ཆེ་ཐ་མལ་བ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུར་མ་སོང་བ་བྱ། ད་རིས་བསྐྱེད་
 དཀའ་ལ་དོན་ཆེ་བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྒྲོམ་པ་སོགས་ཀྱང་རང་གཞན་
 ཀྱི་དོན་གཉིས་སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱེད་པ་དགོས་ཀྱི། ཆེ་འདི་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་མི་
 རིགས་ཏེ། ཆེ་འདི་ལས་ཕྱི་མ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་ཆོས། ཆོས་བཤད་སྐྱབ་
 གཞན་བྱེད་པ་ལས་སྒྲོ་སྒྲོང་བསྒྲོམ་པ་གཙོ་བོར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་གསུངས།
 གོ་ལོག་མི་བྱ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་རིམ་བཞིན་གོ་ལོག་དྲུག་ལས། ཆོས་
 ཀྱི་བྱ་བ་ལ་སྒྲིང་རུས་དཀའ་སྐྱད་མི་བཟོད་པར་འཇིག་རྟེན་ཀྱི་བྱ་བ་ལ་དཀའ་

སྤྱད་བཅོད་པའི་བཅོད་པ་གོ་ལོག་དང་། ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་སོགས་
 ཆོས་ཀྱི་རོ་སྤྲུང་དགོས་ཀྱང་། དེ་ལ་མི་རྟོག་པར། འཇིག་རྟེན་གྱི་གཏམ་དང་
 ཆོང་དང་དམག་སོགས་རྟོག་ཅིང་དཔྱོད་ལ་དེའི་རོ་སྤྲུང་བ་རོ་སྤྲུང་གོ་ལོག་
 དང་། སྤྲིག་ཅན་ལ་སྤྱིང་རྩེ་མི་བསྒྲོམ་པར། ཆོས་སྤྱིར་དཀའ་བ་སྤྱོད་པ་ལ་
 སྤྱིང་རྩེ་བར་བྱེད་པ་སྤྱིང་རྩེ་གོ་ལོག་དང་། ཆོས་རྣམ་དག་སྤྱུབ་པ་ལ་ཡིད་མི་
 འདུན་པར། འཇིག་རྟེན་གྱི་བདེ་སྤྱིད་སྟོབས་འབྱོར་ལ་ཡིད་སྟོན་པ་འདུན་
 པ་གོ་ལོག་དང་། རང་ལ་རེ་སྟོས་འཆའ་བ་དག་སྤྱི་མར་པན་པའི་ཆོས་ལ་མི་
 སྤྱོར་བར། ཆོང་དང་ཁ་མཆུ་སོགས་སྤྱི་མར་གཞོད་ཆབས་ཆེ་བ་ཞིག་སྤྱོབ་
 པ་སོགས་གཉེར་སེམས་གོ་ལོག་དང་། རང་གཞན་གྱི་དགོ་བ་དང་གཞན་གྱི་
 བདེ་བ་ལ་ཡི་རང་མི་བྱེད་པར་མི་དགོ་བ་དང་། དག་པོར་སྤྱུག་བསྐྱུལ་བྱུང་
 བ་ལ་ཡི་རང་བ་སྟ་བུ་ཡི་རང་གོ་ལོག་སྟེ། སྤྱར་དགོ་སྤོང་ཞིག་གིས་རང་གི་
 འགྲན་ཆེ་ཞིག་ལ་པམ་བ་བྱུང་བར་གོ་ནས་ཡི་རང་བྱས་པ་དགོ་བ་ཤེས་པོ་རྟོ་
 བས་གསན་པས་པམ་བ་བྱུང་བ་དེ་བས་ཀྱང་ཡི་རང་བྱེད་པ་དེ་སྤྲིག་ཆེ་བ་
 བྱུང་བར་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །སྤྱི་མར་ཆོས་ཐོས་པ་སོགས་ཀྱི་ཆེ་རེས་
 འབྱུང་སྤྱ་སྤྱད་སྤྱེས་ནས། ཉིན་ཁ་ཤས་བསྐྱེམས་དྲགས་པའི་དགོ་སྤྱོར་མི་
 བྱེད་དགུ་བྱེད་ལ་འབད་ཀྱང་སྐབས་ཞིག་ནས་ཐང་ཆད་དེ་དགོ་སྤྱོར་ལ་མི་
 འཇུག་པས། དེ་ལྟར་རེས་འཇོག་མི་བྱ་བར། སྒྲོམ་པ་རིན་ཆེན་སྤྱི་མས། མིག་
 རྒྱུང་བསྐྱེད་། ཡིད་རྒྱ་བསྐྱེད་། ཁོང་སྤང་སྤྱོད་གསུངས་པ་ལྟར་དགོ་སྤྱོར་ལ་
 ཐང་སྤྱོད་རན་པར་བྱས་ནས་སྤྱུགས་བསྐྱེདས་ཏེ། སྤྱང་བའི་རྣལ་འབྱོར་ནས་

བཟུང་སྟེ་རང་གིས་རང་ལ་བསྐྱེག་བཟོས་ནས། བྱིས་ནས་རྒྱས་སུ་བཏང་། དེ་
ས་ཚོད་ཆེ་སྟེ། འིག་དང་སྡེ་བའི་དཔེ་ལྟར་ཡིན་གསུངས།

དོལ་ཚོད་དུ་སྦྱང་བ་ནི།

སྟོ་སྟོང་ལ་སྟོ་ཡིངས་ཀྱིས་འགོལ་བ་ལ་

གསུངས་ཀྱང་། སྤྲོ་པས་ཁྲག་གཏར་བ་ན་རྩ་དང་ལྷགས་པ་གཏིང་ཚོད་པར་
མཉམ་དུ་བཅད་པ་བཞིན་སྟོ་སྟོང་དང་རང་གི་རྒྱད་དོ་རུས་ཐུག་པར་བྱེད་
ཅིང་། དེ་ཡང་སྟོ་སྟོང་ལ་རྟོག་དཔྱད་ཀྱིས་དཔྱད་སྟོམ་བྱེད་བཞིན་དུ་མཐའ་
ཚོད་པར་སྦྱང་། ཉོན་མོངས་གང་ཤས་ཆེ་བའི་གཉེན་པོ་བསྟེན། སེམས་ཅན་
ཀྱི་དོན་རང་གིས་བསྐྱབ་འོས་ཤིང་། བསྐྱབ་པར་ཁས་སྦྱངས་ཟིན་པས། དེ་
སྐྱབ་པ་ན་གཞན་སུ་ལའང་ཡུས་མི་བྱེད། མང་པོའི་དབུས་སུ་གཞན་ཀྱིས་
དམའ་དབབ་པ་སོགས་ལ་མི་ཁྱོ་བ་སོགས་ཀོ་ལོང་མི་སྟོམ། རྒྱུན་པ་མོ་
རེས་དགའ་ཚོགས་སྐྱབ་ཚོགས་དཔྱད་ཀའི་གནམ་ལྟར་ཡུད་ཅམ་པ་མི་བྱ། བན་
བཏགས་པ་ལ་ལེགས་སའི་གཏམ་སོགས་རེ་བ་ཆེན་པོས་དོན་དུ་མི་གཉེར་
བ་སྟེ། དེ་དག་ནི་བསྐྱབ་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཆེའི་སྟོགས་མ་སོགས་སྟོགས་
མ་ལྟ་བུ་བཞོ་བ་ཡང་རྒྱུན་ངན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་དུ་བསྐྱར་བར་རུས་ཤིང་། བན་
ངག་འདི་གསེར་སྒྲིང་པ་ནས་བརྒྱད་པ་ཡིན་ལ། མཆད་ཁ་བ་རང་ཉིད་ཀྱིས་
བྱོད་རྟེན་པས་ཤི་ཡང་མི་འགྲོད་པར་གསུངས་སོ། །དེ་དག་གིས་ལྟ་བའི་སྟོར་
ལས་གཞན་ཞུས་ཟིན་ལ། འདིའི་འགྲེལ་པ་མང་པོར་སྤྱ་རབས་པའི་ལྟ་བ་ལྟར་
འདི་ཡིན་གཏད་སོ་མེད་པ་ཞིག་ཏུ་ཡོད་ལ། སྟོ་སྟོང་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ནི་ལྟ་
བའི་སྟོར་རྣམས་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པས་ན། ཐལ་

འགྱུར་བ་ལྟར་བསམ་དགོས། གསེར་སྤྲིང་པ་ནི་དང་པོར་སེམས་ཅམ་པའི་
 ལུགས་ཀྱི་ལྟ་བ་འཛིན་པ་ལ། སྒྲིམ་དབྱུ་མ་པར་ཞུགས་པར་གསུངས་ཡོད།
 ལམ་རིམ་ཉམས་འབྲིད་འཆད་སྐབས་སེམས་བསྐྱེད་ཡན་མ་གཏོགས། དེ་
 མན་ལ་བཤད་པ་གསུམ་བཞི་བསྐྱར་བའི་ཕྱག་ལེན་མི་མཛད་གསུངས།

༥ ཉིན་ཉི་ཤུ་པར། ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྤྲུང་བ་ལས། རྒྱལ་བ་འདས་དང་
 མ་བྱོན་ད་ལྟར་གང་བཞུགས་པ། །ཀུན་ལམ་པ་རོལ་བྱིན་པ་འདི་ཡིན་གཞན་
 མ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་འདྲེན་པར་མཛད་ནས། དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་
 རྣམས་གང་ནས་གཤེགས་པའི་གཤེགས་ཤུལ་པར་བྱིན་དུག་གི་སྦྱོང་བ་
 ལ་མ་འདུས་པའི་ལམ་གཞན་མདོ་རྒྱུད་གང་ནའང་མེད་པ་སོགས་དང་། དེ་
 འདྲ་བའི་ལམ་དེ་ཡང་གཞུང་འདི་ལྟ་བུ་ལས་སྟོན་པ་ཡིན་པས་ཞེས་སོགས་
 གྱི་འགྲེལ་མཛད་དེ། སྟོན་འགྲོ་ཀུན་སྟོང་འཆོས་པ་མདོར་བསྐྱས་དང་། སྟོན་
 དུ་རི་ལྟར་སོང་བའི་ས་བཅད་རྣམས་ཀྱི་གྲངས་ཅམ་འདྲེན་པར་མཛད་ནས།
 རྒྱུན་དན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་དུ་བསྐྱར་བ། ཆེ་གཅིག་གི་ཉམས་ལེན་དེལ་ནས་
 བསྟན་པ་མན་ལ་བསྐྱར་བཤད་མཛད། དེས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་
 བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་སོང་ནས།

གཉིས་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཆོ་གས་བཟུང་བ་རྗེས་སུ་གནང་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་
 འཛིག་པར་མཛད་དེ། བྱང་སེམས་འདི་མེད་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་
 འཁོབ་ཏུ་རེ་བས་ཕྱག་རྒྱ་གས་དབྱུ་མ་བསྐྱེད་རྒྱ་གས་སོགས་རི་འདྲ་ཞིག་
 བསྐྱོམས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཉི་ཤུ་མི་འགྲོ་བ་ལྟ་

ཅེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོར་ཚུད་པ་ཅམ་ཡང་མི་འབྱུང་ལ། དེས་ན་སེམས་འདི་ལ་
 ཐམས་ཅད་གྱིས་ཉམས་ལེན་གྱི་མཐིལ་དུ་བྱེད་དགོས་ཏེ། སངས་རྒྱས་གྱི་
 རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་བསྐྱེད་པ་མང་པོར་གཟིགས་
 གུང་། འདི་ལས་ལྷག་པའི་ཐབས་དང་། འདི་མེད་པའི་ལམ་གྱི་འཇུག་སྒོ་
 གཞན་མ་གཟིགས་པ་ཡིན་གསུངས།

གཉིས་པ།

སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྒྲིབ་པ་ལ་སྒྲོབ་ཚུལ་ལ།

དེ་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་པའི་འོག་ཏུ། དཔེར་ན་འདི་ནས་རྒྱ་གར་དུ་འགྲོ་
 མི་དེས་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་ལ་མ་ཞུགས་ན་མི་སླེབས་པ་བཞིན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་
 པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་སྒྲོད་པ་ལ་སློབ་དགོས། དེ་ཡང་རྒྱལ་བའི་ཆོས་
 གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་གཉིས་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 ཆོག་ས་གཉིས་བྱང་འབྲེལ་དུ་གསོག་ཅིང་། ཐབས་ཤེས་ཡ་མ་བྲལ་བ་ལ་སློབ་
 པ་དགོས་ལ། རྒྱལ་སྐས་ཀྱི་སྒྲོད་པའང་བསྐྱེད་ན་ཐབས་ཤེས་གཉིས་སུ་འདུ་
 ཞིང་། དེའི་ཐབས་ནི་པར་བྱིན་དང་པོ་ལྟ་དང་། ཤེས་རབ་ནི་པར་བྱིན་ཐ་མ་
 ལྟག་མཐོང་དུ་འདུ།

དེས་ན་གསུམ་པ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་རྒྱལ་པོས་ཕྱི་སྐྱོད་པ་ལ་སློབ་
ཚུལ་འཆད་པ་ལ་གཉིས། རང་རྒྱུད་སློབ་པར་བྱེད་པ་པར་བྱིན་བྱག་ལ་སློབ་

ཚུལ་དང་། གཞན་རྒྱུད་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་བསྐྱུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་ལ་སློབ་
པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ།

རང་རྒྱུད་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་པར་བྱིན་དྲུག་ལ་སློབ་ཚུལ་ལ་གསུམ།

རྒྱལ་སྐས་ཀྱི་སྦྱོར་པ་སྦྱི་ལ་སློབ་ཚུལ་དང་། བྱེད་པར་དུ་པར་བྱིན་ཐ་མ་
གཉིས་ལ་སློབ་ཚུལ། རྟོ་རྩེ་ཐེག་པ་ལ་སློབ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་སྦྱིན་པ། ཚུལ་
ཁྲིམས། བཟོད་པ། བཙོན་འགྲུས། བསམ་གཏན། ཤེས་རབ་ལ་སློབ་ཚུལ་ཏེ་
དྲུག །དང་པོ།

སྦྱིན་པ་ལ་སློབ་ཚུལ།

ལུས་ལོངས་སྦྱོར་དགེ་རྩ་བཅས་གཏོང་འདོད་ཀྱི་སེམས་པ་ནི་སྦྱིན་
པའི་ངོ་བོ་ཡིན། དབྱེན་གསུམ་ལས། ཟང་ཟེང་གི་སྦྱིན་པ་ནི། ཆེ་བ་ལུས་
སློག་ནས་ཚུང་བ་རྩམ་པ་ཐུར་མ་གང་སྦྱིན་པ་ཚུན་ཆད་ཡིན། གཏོང་མི་རུས་
ན། སྦྱོན་ཆངས་པ་དང་བརྒྱ་བྱིན་འཁོར་སྐྱར་སོགས་སུ་སྒྲིམ་སྐྱབས་དཔལ་
འབྱོར་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོད་ཀྱང་སྦྱིན་པ་མ་བཏང་བས་སྦྱིང་པོ་གང་ཡང་མ་ལོན་
པར་བརྟེན་དེང་སང་ཁ་སྐྱབས་འདི་འདྲ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཚུལ་སོགས་བསམ་
ནས། ད་རེས་ལན་དང་ནམ་སྦྱིན་ལ་མི་རེ་བར་གཏོང་དགོས། དབྱལ་པོངས་
སོགས་དང་འབྲུ་གྲོག་མ་ཚུན་ལ་བསམ་པ་བྱང་སེམས་ཀྱིས་བེན་པའི་སློ་

ནས་ཟས་ཁམ་གཅིག་དང་སྤྱེ་ཅམ་གཅང་མ་སྤྲོ་བ་དེ་ཅམ་སྒྲིན་པ་ཡན་ཆད་
 སྒྲིན་པའི་པར་སྒྲིན་གྱི་ཉམས་ལེན་དང་རྒྱལ་སྤྲོ་བ་ཀྱི་སྒྲིབ་པར་འགྲོ། དེ་ཡང་
 འབྲས་བུ་ཆུང་དུ་མི་འགྲོ་བའི་སྤྱིར་གང་གིན་པ་དེས་སྒྲིན་ཡུལ་འཆོངས་པ་
 ཞིག་གྱེད། རང་རེས་དགོན་མཆོག་ལ་བསྐྱེན་བཀྱར་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞིག་འབྲུལ་
 ཆོངས་དགའ་རབ་གཅིག་བཏང་ཡོད་སྟེ་མ་པའི་ཁེངས་པ་འབྱུང་མོད། དེ་
 ཡང་མ་དག་པའི་སྒྲིན་པ་ཡིན་ལ། ཡང་། བཏང་བེན་པའི་རྗེས་སུ་བཏང་ཆེས་
 འདུག་སྟེ་མ་པ་དང་། གཏོང་ཡུལ་ནོར་འདུག་སྟེ་མ་པ་སོགས་སྤྲིས་ནས་འགྲོད་
 པ་གྱེད་པ་དེ་འབྲུང་བྱ་མི་རུང་། གཏོང་སྐྱབས། དང་པོ་དང་ཐ་མར་སེམས་
 ཅན་གྱི་དོན་དུ་འབྱུར་བའི་ཀྱན་སྦྲོང་ལེགས་པར་བཅོས་ཤིང་། སྒྲིན་ལམ་
 རྒྱགས་དག་གཏད། སྒྲིན་པ་ཆེ་ཆུང་གང་གཏོང་ཡང་རྙེད་བཀྱར་སོགས་རང་
 དོན་ལ་མི་རེ་བ་དགོས་གསུངས།

ཆོས་ཀྱི་སྒྲིན་པ་ནི་ཉན་འདོད་ཅན་ལ་པན་སེམས་ཀྱིས་ཆོས་ཆོག་བཞི་
 པ་གཅིག་བསྐྱེན་པ་ཡན་དང་། དགེ་སྤྱོད་ལ་དཔེ་ཆ་བྲིད་པ་ཚུན་ཆད་ཆོས་ཀྱི་
 སྒྲིན་པར་འབྲུབ་པ་ལས། ལྷ་མ་ཟེར་ནས་ཆོས་ཁྲིའི་སྤྱིང་དུ་འཛེགས་ཏེ་འཆད་
 པ་ཞིག་ངེས་པར་དགོས་པ་མིན་ཅིང་། ཆོས་སྒྲིན་འདི་སྒྲིན་པ་གཞན་ལས་
 མཆོག་ཡིན། དཔེ་ཆ་འཛིན་སྒྲོར་སྒྱུར་སོགས་ཀྱི་ཆོའང་རང་གི་མཐའ་སྒྲོར་
 དུ་དཀར་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་སོགས་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོད་ནས་ཉན་
 པར་བསམས་ནས་བྱས་ན་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིན་པར་འགྲོ་སྟེ། ཆོས་སྤྱོད་པས་
 འབྲུ་སྒྲིན་སོགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལའང་བག་ཆགས་འཛིན་ན་གཞན་ཅི་སྟོས། འདི་

ནི་སྒྲིན་བདག་ཅེར་གསུང་རབ་སྒོ་ག་འདོན་བྱེད་པ་ཚུན་ཆད་དུའང་བསམ།
གྲོང་ཆོག་སྐབས་ལྷག་པར་གཟབ་དགོས་ཏེ། སྒྲིན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱིས་
ཆོ་གཅིག་ལ་འཆང་རྒྱ་བའི་ཐབས་སུ་གསང་སྒྲགས་གསུང་བ་གྲོང་ཆོག་གི་
ཉེད་བཀྱར་དང་བརྗེས་ན་ཞོར་སྒྲིན་ཆོས་འཆོང་བ་སྟེ། རྒྱལ་པོ་ཁྱིམ་ལས་པ་
སྟེ་གད་བདར་བྱེད་བཅུག་པ་དང་འབྲུ་བས་ཀྱན་སྒྲོང་བཟང་པོས་བེན་དགོས།
སྒྲིན་ཆོས་དངོས་སྒྲིན་པ་ལྟ་ཅི། སྐད་ཆ་སོགས་ལས་འཕྲོས་ནས་གཞན་
དངོས་དང་བརྒྱུད་པས་ཆོས་ལ་བཀྱི་ཐབས་བྱེད་པའང་ཆོས་སྒྲིན་དུ་འགྲོ།
རབ་བྱུང་གིས་ནི་ཆོས་སྒྲིན་གཙོ་བོར་བྱེད་ཅིང་། དེའི་སྟེང་འབད་མེད་འབྱོར་
ན་ཟང་བེད་སྒྲིན་པའང་བྱེད་དགོས། འོན་ཀྱང་རབ་བྱུང་ལ་བཀའ་གདམས་
དག་བཤེས་ཤར་བས། ངས་ནི་བྱེད་ལ་གཏོང་བའི་པན་ཡོན་མི་བརྗོད་ཀྱི།
འཇིན་པའི་ཉེས་དམིགས་བརྗོད་པ་ཡིན་གསུངས།

གཞན་ཡང་བཙོན་རར་སྐྱབ་བསྐྱལ་བ་བཙོན་ནས་འདོན་པ་དང་། ཚུས་
བྱེད་བ་དེ་ལས་འདོན་པ་ལྟ་བུ་དང་། དབྱར་དགུན་གྱི་དུས་སུ་འབྲུ་སོགས་
ཆ་གང་ལས་བསྐྱབ་པ་སོགས་ཀྱང་མི་འཇིགས་པའི་སྒྲིན་པ་སྟེ། མི་འཇིགས་
པའི་སྒྲིན་པ་ཞེས་པ་རྒྱང་རིང་པོར་མི་དགོས་ཀྱི། ལུས་ཀྱི་ཤིག་ཚུན་ཆད་
ལའང་སྒྲིན་དུ་ཡོད། སྒོ་ག་ཆགས་ཚུས་བྱེད་པ་འདོན་པ་ལྟ་བུར་ནི། ལག་
པ་འབྲུལ་ཅམ་ལས་མི་དགོས་པས་བྱ་སྐྱབ་པ་ཡོད། སྒོ་སྒྲོང་གི་ཉམས་ལེན་
སྐབས་ཀྱི་གཏོང་བའི་དམིགས་པ་རྣམས་ཀྱང་སྒྲིན་པའི་ཉམས་ལེན་ཡིན།
གཙོ་བོ་ནི་སྒྲིན་པའི་པར་སྒྲིན་ཞེས་པ་སྒྲོད་འཇུག་ལས། གལ་ཏེ་འགྲོ་བ་

དབུལ་བོར་བ། །སྦྱིན་པའི་པ་རོལ་བྱིན་ཡིན་ན། །ད་དུང་འགྲོ་བ་གེན་ཡོད་
ན་སྟོན། །སྦྱོབ་པ་ཇི་ལྟར་པ་རོལ་བྱིན། །ཞེས་པ་ལྟར། སེམས་ཅན་དབུལ་
བ་བོར་བ་ཙམ་ཞིག་མིན་ཅིང་། སེར་སྣ་མེད་པ་ཙམ་ཉན་རང་དབྱ་བཙམ་
ལའང་ཡོད་པས་འདིར་ནི་དེ་ཙམ་ཞིག་མིན་པར། སྦྱོང་འཇུག་ལས། བདོག་
པ་ཐམས་ཅད་འབྲས་བཙས་ཏེ། །སྦྱེ་བོ་ཀུན་ལ་བཏང་སེམས་ཀྱིས། །སྦྱིན་
པའི་པ་རོལ་བྱིན་གསུངས་ཏེ། །དེ་ལྟས་དེ་ནི་སེམས་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར་པན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་བསམ་པའི་སྒོ་ནས་རང་གི་ལུས་དང་
ཡོངས་སྦྱོང་དགོ་ཅ་རྣམས་ལ་སེར་སྣ་མེད་པར་སྦྱིང་ནས་བཏང་བའི་འབྲས་
བྱ་དང་བཙས་པ་གཞན་ལ་གཏོང་བའི་སྒོའི་གོམས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་
ལ་སྦྱིན་པའི་པར་བྱིན་དུ་གསུངས་པས་གཏོང་སེམས་སྤེལ་བར་བྱེད་པ་ནི་
གནད་དམ་པ་སྟེ། ཆོས་གོས་གསུམ་ལྟ་བུའང་དབུལ་བོས་སྦྱོང་བ་ན། དེ་མ་
ཐག་གཏོང་པོད་སྣམ་པའི་སྒོ་ཐག་ཆོད་པ་ཞིག་དགོས་ཤིང་། དེའང་གོམས་
པ་ལ་རག་ལས་བྱིར་ཆུང་རིམ་ནས་སྦྱངས་ཏེ་མཐར་ལུས་ཀྱང་གཏོང་བྱས་
པ་ཙམ་དུ་མ་གོམས་ཀྱི་བར་གཏོང་སེམས་སྤེལ་བ་ཡིན་ནོ། །སྤེལ་ལུགས་
ཀྱང་། རང་ཉིད་ཤི་བའི་སྐབས་ནོར་རྩལ་རྣམས་གཅིག་ཀྱང་འབྱེད་དུ་མེད་
པར་སྦྱང་དུ་ལུས་ཏེ་ཆུད་ཆོས་སུ་འགྲོ་བ་སོགས་མི་ཏྟག་པའི་ཚུལ་བསམ་སྟེ།
སྦྱིང་ཐག་པ་ནས་གཞན་ལ་བསྤྲོས་ན། བདག་འབྲེལ་གྱི་ལྷུང་བ་སོགས་ཅུང་
བར་འགྱུར་ཞིང་། སྦྱིན་པའི་ཉམས་ལེན་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན། འོན་ཀྱང་དེ་ཙམ་
ཀྱིས་ཆོག་པར་མི་འཇིན་པར་དངོས་སུ་འང་གང་ཐུབ་བཏང་དགོས། དེས་ན་

སྤྲང་པོས་སྤྲོང་བ་ཚུན་ལ་གང་ཐུབ་སྤྱིན། ཡང་སྤྱིན་རྒྱུའི་རྩ་ས་མེད་བཞིན་དུ་
ལོག་འཆོས་བསྐྱབས་ནས་སྟེར་བ་མི་རུང་།

སྤྱིར་པར་སྤྱིན་དང་པོ་གསུམ་ནི་བྲིམ་པའི་ལག་ལེན་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་
ཏེ། སྤྱིན་སོགས་ཆོས་གསུམ་དེ་དག་པལ་མོ་ཆེ། །བདེ་བར་གཤེགས་པས་
བྲིམ་པ་རྣམས་ལ་བསྐྱབས། །ཞེས་གསུངས། གཏོང་དུ་མི་རུང་བའང་ལུས་
ལྟ་བུ་ནི། གཏོང་སེམས་སྟེལ་བ་ཅམ་ལས། ད་ལྟ་མ་གོམས་པས་ལུས་བཏང་
བར་མི་བྱ་ཞིང་། བྲིས་ནས་སྤྱོད་འབྲུག་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཆོད་མ་བཏང་
བ་ཅམ་ལས་དཀའ་བ་མེད་པར་བྱང་ཆེ་བཏང་ཆོག །སྤྱིན་དུ་མི་རུང་བ་
ནི། སྤྱིན་པ་པོ་རབ་བྱང་གིས་རང་གི་ཆོས་གོས་རྣམ་གསུམ་སོགས་སྤྱིན་
པ་དང་། རབ་བྱང་ལ་བྱེ་རྩེའི་ཁ་ཟས་དང་། བྲམ་བེ་སོགས་གཙང་སྤྱོད་ཅན་ལ་
སྒོག་བཙོང་སོགས་མི་གཙང་བ་དང་། རྩིང་བའི་རིགས་སྟེར་བ་དང་། ལྷན་
ཀ་ཆོལ་འདོད་ལ་སྐྱེགས་བམ་སྤྱིན་པ་དང་། འཆི་འདོད་པར་དུག་དང་མཆོན་
སྤྱིན་པ་དང་། སྤྱོད་མིན་ལ་གསང་བ་སྤྱིན་པ་དང་། བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་
ལ་གཞོད་པ་བྱེད་ངེས་ཀྱི་ནག་ཅན་བྲིམས་ལས་བཏོན་པ་སོགས་ཡུལ་དང་
དུས་དང་དངོས་པོ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དམིགས་བསལ་གྱི་དགག་བྱ་ཅན་
རྣམས་སྤྱིན་པར་མི་བྱ། སྤྱིན་པ་བྱས་པར་འབྲས་བྱ་མེད་དོ་སྦྱམ་པའི་ལོག་
ལྟ་དང་། འགྲོ་བ་གཅིག་གི་ཆེད་དུ་སེམས་ཅན་གཞན་མང་པོ་ཡལ་བར་དོར་
ནས་དེ་གཅིག་ཕུ་སྐྱོབ་པ་ལྟ་བུ་དོན་ཚུང་དང་། ལྷགས་ཀྱི་མཆོད་སྤྱིན་ལྟ་བུ་
ལྟ་ངན་དང་། བརྟམ་སྒོད། འབྲན་འདོད། ཁིངས་སེམས། གྲགས་འདོད། ལྷམ་

པ། འགྲོད་སེམས། བྱོགས་རིས་སོགས་གྱིས་མ་གོས་པར་བསྐྱབ།

གཞན་ཡང་བསྐྱབ་བརྟམ་ལས། ལུས་གཏོང་སེམས་སྤེལ་བ་དང་། དུས་
ལ་མ་བབ་གྱི་བར་དུ་འགལ་རྒྱུན་ལས་ལུས་བསྐྱང་བ་དང་། མི་དགེ་བར་མི་
བཀོལ་བར་དག་པར་བྱེད་པ་སྟེ། བཏང་སྤང་དག་པ་གསུམ་དང་། ལུས་ཏེན་
འདིས་རྒྱ་བསྐྱབས་ནས། བྱི་མའི་རྣམ་སྤྲིན་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ལྟན་བསྐྱེད་པ་
ནི་སྤེལ་བ་སྟེ་བཞི་གསུངས་ལ། ལོངས་སྒྲིང་ལའང་བཏང་བ་དང་། གཏོང་
སེམས་སྤེལ་བ་དང་། ཞིང་བྱང་པར་ཅན་ལ་མ་སོང་གི་བར་དུ་བསྐྱང་བ་དང་
། ལོག་འཆོ་དང་སྤྲིག་པས་མི་གོས་པར་བྱེད་པ་དག་པ་དང་། བྱིས་ནས་ཀྱང་
ལོངས་སྒྲིང་འབྱུང་བའི་བྱིར་བཏང་བ་བསྐྱབས་ནས་སྤེལ་བ་སྟེ་བཞི་དང་།
དགེ་བའང་སེམས་ཅན་ལ་སྤྲིང་ཐག་པ་ནས་བཏང་བ་དང་། ཁོང་ཁྲིས་མི་
འཛོམས་པར་བསྐྱང་བ་དང་། ཆོ་འདིའི་བདེ་བ་དོན་གཉེར་དང་། བྱི་མ་ངན་
སོང་སྤྲོག་ཅུ་མ་གྱི་ཆེད་སོགས་རང་དོན་ཀྱན་སྒྲོང་གི་མ་ཅན་གྱིས་མ་གོས་
པར་དག་པ་དང་། ཡི་རང་གིས་སྤེལ་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་བཞི་བཞི་གསུངས་པ་
ལྟར་སྒྲོབ་དགོས།

གཉིས་པ།

ཚུལ་ཁྲིམས་གྱི་པར་བྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ནི།

སྒྲིང་འཇུག་ལས། སྒྲོང་བའི་སེམས་ནི་ཐོབ་པ་ལས། །ཚུལ་ཁྲིམས་པ་
རོལ་བྱིན་པར་བཤད། །ཅེས་པ་བཞིན། གཞན་ལ་གཞོད་པ་གཞི་དང་བཅས་

པ་ལས་ཡིད་ལོག་ནས་སྒྲོང་བའི་སེམས་ལ་བྱེད་ཅིང་། འདི་ལ་གོམས་པ་གོང་
 དུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྒྲིན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན།
 ཚུལ་བྲིམས་ལ་གསུམ་ལས། ཉེས་སྒྲོད་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་བྲིམས་ནི། སྒྲོམ་པ་
 གསུམ་ལྟ་བུ་སྟེ། ལམ་སྒྲོན་ལས། སོ་སོ་ཐར་པ་རིགས་བདུན་གྱི། །ཏྲ་ཏུ་
 སྒྲོམ་གཞན་ལྟར་པ་ལ། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོམ་པ་ཡི། །སྐལ་བ་ཡོད་
 གྱི་གཞན་དུ་མིན། །ཞེས་པའི་དངོས་ཟེན་ལ། བྱང་སྒྲོམ་ལེན་པའི་རྟེན་ལ་སོ་
 ཐར་གྱི་ཚུལ་བྲིམས་ཡོད་དགོས་པ་ལྟ་བུར་གསུངས་པ་ནི། སྒྲགས་ཀྱི་སྐབས་
 སྒྲགས་སྐབ་པའི་རྟེན་ལ་དགེ་སྒྲོང་མཆོག་ཏུ་བཞག་པ་བཞིན་བྱང་སེམས་ཀྱི་
 བསྐྱབ་པར་སྒྲོབ་པའི་རྟེན་མཆོག་ལ་དགོངས་པ་ལས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་
 བྱི་མ་ཡིན་ཏེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་སྒྲོབ་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ལྟ་དང་
 ལྟ་ཡང་ཡོད། འོན་ཀང་འདྲ་ཞིག་དགོས་ཤིང་། སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་ལྟར་བྱང་
 སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པར་སྒྲོབ་པ་ཞིག་ཡིན་ན་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་པ་དེ་དང་ཐུན་
 མོང་བའི་སྒྲོང་སྒྲོམ་དེ་སྐབས་འདིའི་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་བྲིམས་ལ་ངོས་འཛིན་
 ཅིང་། སོ་ཐར་སྒྲོམ་ལྟར་མིན་ན་མི་དགེ་བཅུ་སྒྲོང་གི་སྒྲོང་སྒྲོམ་ལ་སྒྲོམ་པའི་
 ཚུལ་བྲིམས་སུ་འཛོགས། །བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་མི་དགེ་བཅུ་སྒྲོང་གི་ཚུལ་
 བྲིམས་དང་། སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་པ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་
 པར་གསུངས་པ་རེད།

དགེ་བ་ཆོས་རྒྱུད་ཀྱི་ཚུལ་བྲིམས་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་དང་
 ལྟར་པས་ཞིང་བྱེད་པར་ཅན་ལ་ཕྱག་དང་མཆོད་པ། བཀྱར་སྟེ་རིམ་གྱོ། ཐོས་

བསམ་སྒྲོམ་སྒྲུབ། ཚེས་འཆད་ཉན་བྱེད་པ་སོགས་སྒྲོ་གསུམ་གྱི་དག་བའི་
 བྱ་བ་ལ་བརྩོན་པ་ཐམས་ཅད་དང་། མདོར་ན་རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་སྒྲིན་པར་
 བྱེད་པའི་ཕྱིན་དུག་གི་སྒྲིང་བ་ཀྱན་དེ་ཡིན། རྒྱལ་སྤྲུལ་གྱི་སྒྲིང་བ་ཐམས་
 ཅད་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདུ་ཞིང་། སྒྱིར་ན་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཐམས་
 ཅད་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པ་གསུམ་ཉིད་རྩེ་འཕེལ་དུ་བཏང་བ་ཡིན། སེམས་ཅན་
 གྱི་དོན་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི། བསྐྱེད་བཞིའི་སྒྲིང་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་
 ལ་ཡང་དོན་བྱེད་ཚུལ། བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་སྒྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་གྲོགས་བྱེད་པ།
 ཐབས་ལ་སྒྲོངས་པའི་དོན་བྱེད་པ། བན་འདོགས་པས་དོན་བྱེད་པ། འཇིགས་
 པས་ཉེན་པའི་དོན་བྱེད་པ། སྤངས་གྱིས་གཟེར་བའི་དོན་བྱེད་པ། བོངས་པའི་
 དོན་བྱེད་པ། གནས་འཆའ་བར་འདོད་པའི་དོན་བྱེད་པ། སྒྲོམ་ཐུན་པར་འདོད་
 པའི་དོན་བྱེད་པ། ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་དོན་བྱེད་པ། ལོག་པར་ཞུགས་
 པའི་དོན་བྱེད་པ། རྩ་འབྲུལ་གྱིས་དོན་བྱེད་པ་སྟེ་རྣམ་པ་བཅུ་གཅིག་ཡོད་ལ།
 དེའི་ནང་ནས་རྩ་འབྲུལ་གྱིས་དོན་བྱེད་པ་མ་གཏོགས་པའི་སྒྲུག་མ་བཅུ་ནི།
 རང་རེས་རྒྱས་པ་ཁོ་ན་སྟེ། མདོར་ན་གཞན་པན་གྱི་བསམ་པས་ཀྱན་ནས་
 བསྐྱེད་པའི་སྒྲོ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་ཀྱན་གྱང་འདིར་གཏོགས་པ་ཡིན། དེས་ན་
 སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་པ་མ་སྐྱངས་གྱང་མི་དག་བཅུ་སྒྲོང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་
 ལ་བསྐྱབ་སྟེ། རང་རྒྱུད་སྒྲིན་པའི་ཕྱིར་ཕྱིན་དུག་ལ་སྒྲོབ་ཅིང་། དེ་ནས་གཞན་
 ལ་གང་པན་གྱི་སྒྲིང་བ་ལ་སྒྲོབ་པ་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་ལ་སྒྲོབ་ཚུལ་ལོ།

གསུམ་པ།

བཟོད་པ་ལ་སྒྲོབ་ཚུལ་ལ།

བཟོད་པའི་ངོ་བོ་ནི། གཞོད་བྱེད་དང་སྤྱག་བསྐལ་ལ་ཡིད་མི་འཁྱུགས་
པའི་སེམས་སོ། དེ་ཡང་སྒྲོད་འཇུག་ལས། སེམས་ཅན་མི་བསྐྱུན་ནམ་མཁའ་
བཞིན། དེ་དག་གཞོམ་གྱིས་ཡོངས་མི་ལང་། །སྒོ་བའི་སེམས་འདི་གཅིག་
བཅོམ་ན། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཆོམས་དང་འབྲ། །ཞེས་པ་ལྟར་སྒོ་བ་བཅོམ་
པ་སྟེ། དེ་མ་བཅོམ་པར་ཁོང་སྒོས་ན་ཉེས་པ་ཆེས་སྡི་བ། ཞེ་སྤང་ལྟ་བུའི་སྤྲིག་
པ་མེད། །བཟོད་པ་ལྟ་བུའི་དཀའ་བྱུང་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན། དེ་
ལ་གསུམ་ལས། གཞོད་བྱེད་ལ་ངེ་མི་སྐྱམ་པའི་བཟོད་པ་ནི། དབྱ་སོགས་
གཞན་གྱིས་རང་ལ་གཞོད་པར་བྱེད་པའི་ཆེ་ན། དེ་ལ་མི་སྒོ་བར་བཟོད་པ་
བསྒྲོམ། དེ་ཡང་ཁོང་སྒོའི་ཉེས་དམིགས་ཤེས་དགོས། འདི་ནི་མི་དག་བའི་
ནང་ནས་ཐབས་རྒྱུ་ཤོས་ཏེ། ཁོང་སྒོ་རེ་རེས་བསྐྱལ་པ་སྒྲོང་གི་དག་ཅ་ཡང་
འཛོམས་པར་གསུངས་པས་ཁོང་སྒོ་ལ་སྒྲོན་དུ་ཤེས་པར་བྱས་ནས། རང་
རེ་རྒྱན་དུ་བཟོད་པ་བསྒྲོམས་པ་འདི་ལ་བཅོམ་པ་བསྐྱེད་དགོས། དུལ་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ན་ཡོད་མི་ཤེས་པས། དེ་ལ་སྒོས་ན། བྱང་སེམས་
སྒྲོབས་ཆུང་བས་ཆེ་བ་ལ་སྒོས་ཆེ་བསྐྱལ་པ་བརྒྱའི་དག་བ་འཛོམས་ལ། བྱང་
སེམས་མིན་པས་བྱང་སེམས་ལ་སྒོས་ན་བསྐྱལ་པ་སྒྲོང་གི་དག་བ་འཛོམས་
པ་དབྱ་མ་འཇུག་པ་དང་། སྒྲོད་འཇུག་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཉེས་དམིགས་
ཤིན་དུ་ཆེ་བས་ན། བཟོད་པ་བསྐྱེད་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་ཁོང་སྒོ་མ་བྱང་གོང་

ནས་དང་། བྱང་བའི་ཆེ་རྒྱུན་ཐུབ་པར་བྱས་ཏེ་ཉེས་དམིགས་བསམས་ནས་
 བཟོད་པ་བསྒྲོམ་དགོས། དེ་མིན་རང་གཞན་ཆང་མ་མི་བདེ་བར་བྱེད་པ་དང་།
 གཞན་ལྟ་ཞིག །རང་སྟོག་རང་གིས་བཅད་ཅིང་ལྷེབ་པ་སོགས་ཀྱང་ཁོང་ཁྱོས་
 བྱེད་ཅིང་། དག་མང་བའང་དེས་བསྐྱེད། དེ་ལྟ་མོད་དེ་འོན་ཀྱང་ཁོང་ཁྱོས་ཡུལ་
 མང་བས་བཟོད་པར་མི་རྒྱས་སྐྱམ་ན། སྒྲིབ་འཇུག་ལས། ས་སྟེང་འདི་དག་
 ཀོས་གཡོག་ཏུ། །དེ་སྟེང་གོ་བས་ག་ལ་ལང་། །ལྷམ་མཐིལ་ཅམ་གྱི་གོ་བས་
 བློ། །ས་སྟེང་ཐམས་ཅད་གཡོགས་དང་མཚུངས། །གསུངས་པ་བཞིན། དག་
 བུལ་ནས་ཨེ་རྫོགས་བལྟས་ན་སེམས་ཅན་གྱི་མཐའ་མ་བཟང་བར་དུ་དག་
 རྫོགས་དུས་དང་ཐུལ་དུས་མེད་ལ་ཁོང་ཁྱོ་བུལ་ན་ནི་དག་གཅིག་ཀྱང་མི་
 འབྱུང་བར་ཐམས་ཅད་ཐུལ་བ་དང་འདྲ། བཟོད་པའི་ངོ་བོ་དང་རབ་དབྱེ་ཁོང་
 ཁྱོས་ཉེས་དམིགས་སོགས་ཡང་དག་པར་ཤེས་པ་ཡིན་པ་ལ། ཁོང་ཁྱོས་ལུས་
 རིལ་པོར་ཁོངས་ནས་བསྐྱེད་ན་ཅི་ཡང་མ་བྱུང་བ་ཡིན། སྒྲོན་དུ་སྒྲོབ་མ་ཞིག་
 གིས་རྒྱན་མ་བརྟུང་བའི་ཆེ་སྒྲ་མས་བར་མཛད་ཀྱང་མ་ཐུབ་པ་ན་ཁོས་སྒྲ་ལ་
 ཐུག་མཇུག་བཟུགས་ཏེ་བཟོད་པ་བཟོད་པ་ཞེས་གསུངས་པས་གདོད་ཁོས་
 བཟོད་པ་བྱན་པ་བཞིན། ཁྱོས་ནས་ལས་ཀ་ཆར་རྒྱ་གང་པོ་བྱིན་ནས་བཟོད་
 ལུལ་བྱས་པས་ཅི་པན། དེ་ཡང་དང་པོར་དཀའ་ཡང་སྒྲོ་སྦྱངས་ཏེ་གོམས་ན་
 བཟོད་པ་བསྒྲོམ་པ་སྒྲ་བར་འབྱུང་།

གཞོད་བྱེད་ལ་ཁོ་མི་འོས་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡང་། དཔེར་ན་མི་ཞིག་
 གིས་དབྱུག་པས་མགོ་ལ་བསྐྱེན་པ་ན། བསྐྱེན་མཁན་ལ་མི་ཁོ་བར་འདི་དག་

བསམ་སྟེ། དེ་ཞིག་ན་ཆ་དངོས་སུ་སྐྱེད་པ་པོ་ལ་ཁོ་ན་དབྱུག་པ་ལ་ཁོ་དགོས།
དེ་ལ་དབང་མེད་པར་བསྐྱེད་པས་སོ་སྟམ་ན། བསྐྱེད་པ་པོ་ལའང་དབང་མེད་
པར། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པས་བྱས་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་ཁོ་བ་ལས་མི་
ཁོ་ལ་ཁོ་བར་མི་རིགས། རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན། དབྱུག་པ་པོ་ག་པ་འབྲལ་སྐྱེན་
རང་གི་བྱེད་སྦྱོང་མ་ལེགས་པ་དང་། ཅ་བ་ནི་སྒྲོན་ཆད་གཞན་གཞོན་བྱས་པ་
སོགས་ཀྱིས་ལས་ངན་བསགས་པས་ལན་པ་ཡིན་པས། རང་གིས་བྱས་པའི་
ལས་འབྲས་རང་སྟེང་དུ་སྒྲིན་པ་ལ་ཅིའི་སྤྱིར་བྱོ། དེར་མ་ཟད་བཞི་བརྒྱ་པ་
ལས། ཐུབ་པས་ཉོན་མོངས་དབྱར་གཟིགས་ཀྱིས། ཉོན་མོངས་དང་འབྲེལ་
གང་ཟག་མིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྟན་པ་སྦྱོ་ནས་སྒྲིན་པར་བརྟེན་
པ་དང་། བྱ་སྦྱོ་ནས་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཀྱང་། རྟན་པ་དང་བྱ་ལ་མི་ཁོ་བ། སྦྱོ་བ་
སེལ་ཐབས་ལ་བརྟེན་པ་བཞིན་གཞོན་བྱེད་དེ་རྣམས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་
སྦྱོས་ནས་རང་དབང་མ་བྱུང་བས་ན་ཁོ་ལ་མི་ཁོ་བར་ཁོའི་ཉོན་མོངས་སེལ་
ཐབས་ལ་བརྟེན་དགོས། གཞན་ཡང་ལག་པ་མེས་ཆིག་པ་ན་རང་གིས་པར་
རེག་པས་ལན་པའི་སྤྱིར། མེ་ལ་ཁོ་མི་རིགས་པ་བཞིན། རང་གིས་བསྐྱེད་
བས་ལན་པས། བ་རོལ་པོར་ཁོ་བ་མི་རིགས། མེ་རང་བཞིན་ཆ་ཞིང་སྟེག་པ་
ལྟར་སེམས་ཅན་ཁོ་རང་གི་རང་བཞིན་ཡིན་ན། མེས་བསྟེན་ཆེ་མེ་ལ་མི་ཁོ་
བ་ལྟར་ཁོ་ལ་ཁོ་མི་རིགས། ཁོའི་རང་བཞིན་ཡིན་ན་ཁོ་མི་རིགས་མོད་ཀྱང་
ཁོ་ལས་སྒོ་བྱར་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་པས་ཁོ་སྟམ་ན། འོ་ན་ནམ་མཁའ་ལས་སེར་
བ་བྱུང་བ་ན། རྣམ་མཁའ་ལ་ཁོ་རིགས་པ་ལ་དེར་ཁོ་དོན་མེད་པ་བཞིན་ཡིན་

པས་ཁོ་མི་རིགས། གཞན་གྱིས་བརྟུང་བཟུང་དང་། ཚིག་ངན་སྒྲུས་པ་སོགས་
 གྱིས་ལུས་སེམས་ལ་མི་བདེ་བའི་སྒྲུག་བསྐྱེད་བྱུང་ན། སྒྲུག་ངན་ལན་སྒྲོག་
 སྟེ་ངན་སོང་གི་སྒྲུག་བསྐྱེད་གྱི་རྒྱ་མི་བསྐྱེད་པར་ཁོང་ཁོའི་གཉེན་པོ་བསྟེན་
 ཅིང་བཟོད་པར་བྱེད་དགོས་པ་སྒྲིབ་འཇུག་ལས། ད་ལྟའི་སྒྲུག་བསྐྱེད་འདི་
 ཅུམ་ལའང་། །བདག་གིས་བཟོད་པར་མི་རུས་ན། །དེས་ན་དཔྱུལ་བའི་སྒྲུག་
 བསྐྱེད་རྒྱ། །ཁོ་བ་ཅི་སྟེ་བསྒྲོག་མི་བྱེད། །ཅེས་པ་ལྟར་ཡིན། གཞོད་བྱེད་ལ་
 རི་མི་སྒྲུམ་པའི་བཟོད་པ་འདི་གཞོད་བྱེད་ལ་བསྒྲོམས་པ་ལས། བན་བྱེད་ལ་
 བསྒྲོམ་དུ་མེད་ཅིང་། གཞོད་བྱེད་མང་ན་བཟོད་པ་བསྒྲོམ་རྒྱ་མང་བས་གཞོད་
 བྱེད་འདི་རྣམས་རང་གི་བཟོད་པ་འཕེལ་བའི་གྲོགས་སུ་བསམ་དགོས་པ། རོ་
 བོའི་མདུན་དུ་རྒྱལ་པོ་ཨ་སང་ལྷ་བྱ་བའི་ཨ་ཅ་ར་གཤེས་ངན་ཞིག་རྒྱན་དུ་
 བསྟེན་པར་འདི་འདྲ་མི་བསྟེན་པར་ཁྱུ་ཁྱས་པ་ན། འདི་ལ་བསྟེན་ནས་བཟོད་
 པའི་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དང་། མདོར་ན་རང་དོན་
 སྒྲུབ་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱང་གཞོད་བྱེད་ལ་མི་ཁོ་ན་བདག་ཐེག་ཆེན་པར་ཁས་
 འཆེས་པས་གལ་རིགས་སྒྲུམ་དུ་བྱང་སྟོང་བཟོད་པར་སྒྲུབ་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་
 སྒྲོབ་དགོས་གསུངས།

སྒྲུག་བསྐྱེད་དང་ལེན་གྱི་བཟོད་པ་ནི། བདེ་བ་ལ་མ་ཆགས་པར་མ་
 ཟད། སྒྲུག་བསྐྱེད་ལ་རྒྱན་དུ་མཐོང་ནས་སྒྲུག་ལྟར་བསྟེན་པ་ཞིག་དགོས།
 ཚོས་ཕྱིར་དཀའ་སྒྲུབ་བཟོད་པ་དང་། གཞན་ཡང་ན་ཆ་དང་། མི་འདོད་པའི་
 དགྲ་དང་། ཐ་ན་མི་ལམ་གྱི་སྒྲུག་བསྐྱེད་སོགས་བྱུང་ཡང་། སྒྲུག་སྒྲོ་སྒྲོང་གི་

སྐབས་སུ་ཁྱེས་པ་བཞིན། དེ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་གྲོགས་སུ་བསྐྱར་ཏེ། ལས་
 ངན་ཟད་པའི་རྒྱར་བསམ་པ་དང་། དེས་དཔགས་ཏེ། གཞན་ལ་སྒྲིང་བཅེ་བ་
 དང་། འཁོར་བའི་སྒྲོན་བསམ་པ་སོགས་སྒྲེལ་ནས་བཟོད་པར་བྱེད། སྤྱག་
 བསྐྱེལ་བྱུང་བ་ནའང་སྤྱི་མ་ངན་སོང་དུ་སྤྱོད་དགོས་པའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་གོ་
 འདིས་བཅད་དོ་སྙམ་དུ་ཡིད་དགའ་བར་བྱ་དགོས་པ་དཔེར་ན། གསལ་བྱའི་
 མི་ལག་པ་བཅད་དེ་ཐར་བ་ལ་ཡིད་དགའ་བར་བྱ་འོས་པ་བཞིན་ཡིན། གཞན་
 ཡང་གཏར་སྤྱི་ག་གི་སྤྱག་བསྐྱེལ་བསྒྲེན་པས་ནད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཞི་བ་ཉྱར།
 རང་རེས་ཆོས་སྤྱིར་དགའ་བ་སྤྱད་ན་དེས་ངན་སོང་གི་སྤྱག་བསྐྱེལ་མང་པོའི་
 གོ་བཅད་པས་ལེགས་སྙམ་པ་དང་། དེའི་སྐབས་སུ་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་ཡོན་ཏན་
 ཡང་བྱུང་དགོས་ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། གཞན་ཡང་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཡོན་ཏན་
 རི། །སྒྲོ་བས་དྲེགས་པ་སེལ་བར་བྱེད། །འཁོར་བ་པ་ལ་སྒྲིང་རྗེ་སྒྲེ། །སྤྱི་ག་ལ་
 འཛེམ་ཞིང་དགོ་ལ་དགའ། །ཞེས་གསུངས། དེར་མ་ཟད། རབ་ཏུ་བྱུང་བས་ནི་
 གནས་ཁང་ཟས་གོས་སོགས་དམན་པ་རེ་ལས་མ་བྱུང་ཡང་ཆོས་གོས་དང་།
 བསོད་སྙེམས་དང་གནས་མལ་སོགས་ངན་དོན་ཅུ་མ་གྱིས་ཆོག་ཤེས་པ་
 སོགས་འཕགས་པའི་རིགས་བཞི་ལ་བསྐྱབ་ཏུ་ཡོད་པ་སྐལ་བ་རེ་བཟང་སྙམ་
 དུ་དགའ་བ་སྤྱད་དེ་འདོད་ཆུང་ཆོག་ཤེས་བྱེད་པ་སོགས་ཆངས་སྤྱོད་འཕེལ་
 བའི་གནས་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་དང་ལེན་བྱེད་དགོས། དེ་མ་བྱུང་ན་
 ཟས་ནོར་ལ་སོགས་པ་ལེགས་པ་ཞིག་འདོད་དེ། རྒྱ་ནོར་སྒྲེལ་བའི་ཐབས་
 བྱེད་བྱེད་ནས་ཆོས་མི་བསམ་པར་མི་ཆེ་དོན་མེད་དུ་འདའ་བ་ལས་མ་

འདས་ཏེ། སྒྲོན་ཤིང་འཛོང་ཞིག་གིས། སྒྲོན་པས་གཏེར་གཟིགས་ནས་དུག་
 ཟུར་དུ་བྱལ་བའོ། །དུག་དུག་པོའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཐོས་ནས། དེའི་རྗེས་
 སུ་བལྟས་པས་གསེར་རྩྭ་ནས་སྒྲུག་པོར་གྱུར་བས། རྒྱལ་པོས་རྒྱ་བྲིས་པ་
 བ། རྩུན་སྦྲས་པ། རྒྱལ་པོས་ཤེས་ནས་གསོད་པར་ཉེ་བ་ན། དུག་ཟུར་དུ་བྱལ་
 བའོ། །དུག་དུག་པོའོ། །ཞེས་བརྗོད་པས། སྦྲར་རྒྱ་མཚན་བྲིས་པ་ན་སྦྲར་གྱི་
 ལོ་རྒྱུས་བཤད་པས་བཏང་བའི་རབས་བཞིན་ནོར་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་དུག་ཡིན།
 དེས་ན། འདོད་ཚུང་ཆོག་ཤེས་བྱས་ན། རང་ཅག་གྲ་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱང་མཐུན་
 རྒྱུན་འགྲིགས་ནས་འོང་སྟེ། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་བྱ་བལ་ལ་གཤེགས་སྐབས་
 དཔོན་སྒྲོབ་དགུ་ལ་དདུལ་ཞོ་བརྒྱད་ལས་མེད་པར་འདོད་ཚུང་ཆོག་ཤེས་
 མཛད་པ་ལྟར་དང་། གོས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ངན་པ་མིན་ཅམ་གྱི་གང་བྱུང་གིས་
 ཆོག་པར་བྱེད། ཟས་གོས་སོགས་ཀྱིས་ཉམས་ལེན་ལ་མི་གཞོད་བཞིན་དུ་
 རང་གི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་རྩྭ་ནི་ལོངས་སྤྱད་ཀྱང་ཆོག །གཞན་གྱི་སྦྱང་
 ར་སོགས་མི་སྙན་པ་བྱུང་བའང་བཟོད་པར་བྱེད། གཞན་ཡང་ལུས་དང་པོར་
 བསྐངས་པའི་དཀའ་སྤྱད་སོགས་སྒྲིབ་ལམ་གྱི་སྤྱག་བསྐལ་དང་ལེན། དཀོན་
 མཆོག་མཆོད་པ་སོགས་ཆོས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱག་བསྐལ་
 དང་ལེན། གཟུགས་མི་སྤྱག་པ་དང་གོས་ངན་པ་སོགས་རི་འདྲ་བྱུང་ཡང་དེ་
 དག་ལ་དྲངས་འདོད་ཀྱི་ཆོས་སྤངས་ནས་འདོད་ཡོན་ལས་སྒྲོག་པ་འཛོ་བ་
 ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱག་བསྐལ་དང་ལེན། དགོ་བ་ལ་བཙོན་པས་དུབ་པ་ལ་བརྟེན་
 པའི་སྤྱག་བསྐལ་དང་ལེན། གཞན་སོག་གཅོད་པ་ལས་སྒྲོབ་པའི་ཕྱིར་རང་ལ་

སྤྱག་བསྐྱེལ་འབྱུང་བར་རིག་ན་བཟོད་པར་བྱེད་པ་སོགས་སེམས་ཅན་དོན་
བྱེད་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་དང་ལེན། ཆོང་དང་ཞིང་ལས་སོགས་ནོར་
སྤེལ་ཐབས་བྱེད་པའང་སྤང་བ་སོགས་འབྲལ་གྱི་བྱ་བ་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱག་
བསྐྱེལ་དང་ལེན་སོགས་སྤྱག་བསྐྱེལ་དང་ལེན་གྱི་བཟོད་པ་འདི་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ།

ཆོས་ལ་ངེས་སེམས་གྱི་བཟོད་པ་ནི།

སྤྱར་ལམ་ལས་རྒྱས་པར་

གསུངས་ལ། དགོ་སྦྱོར་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་ལ་བསྒྲིམ་པ་དང་། འདྲིན་སྦྱོར་
བྱེད་པ་སོགས་གྱི་སྒྲོ་ནས་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པའི་སྤང་དོར་དང་།
དགོན་མཆོག་གི་ཡོན་ཏན་དང་། ཐོབ་བྱའི་བྱང་ཚུབ་དང་། དེར་བཟོད་པའི་
ལམ་དང་། བདག་མེད་དང་། སྤེ་སྦོད་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་དོན་ལ་དཔྱེད་པ་
དང་། སྐབས་འདི་ལྟ་བུར་ལམ་རིམ་གྱི་ཆིག་དོན་ངེས་པར་བྱེད་པའང་ཆོས་
ལ་ངེས་སེམས་ཏེ་མཆོན་ཉིད་པས་ཏྲགས་གསལ་ཚུད་པའི་སྐབས་ཏྲགས་
གསལ་གྱི་དོན་སེམས་པའང་དེ་ལྟར་ཡིན། བཟོད་པ་འདི་གསུམ་ལས། དང་
པོ་ནི་གཞོད་བྱེད་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་དང་། གཞན་གཉིས་ནི་སྐབས་ཀྱན་
ཏུ་འབྱུང་སྟེ། བཀའ་ཆོས་གྱི་དུས་སྤྱིའང་རྒྱན་རིང་བ་སོགས་བཟོད་པར་བྱས་
ཏེ། ཅེ་གཅིག་ཏུ་ཉན་ནས་དོན་སེམས་པ་དང་། ཆོགས་ཆོས་རྒྱར་འགྲོ་བའི་
སྐབས། ལུས་གྱི་སྦྱོད་ལམ་གཟབ་ཅིང་། བཀྲེས་སྒྲོམ་བཟོད་ལ། འདྲིན་སྦྱོར་
ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་སེམས་པ་དང་། དེར་མ་ཟད་ཐ་ན་གྲོང་ཆོག་ཏུ་འགྲོ་བ་ཚུན་ལ།
བཟོད་པ་སྤྱི་མ་གཉིས་ཆང་བར་བྱར་ཡོད་དོ།

བཞི་པ།

བཙུན་འགྲུས་སྒྲོ་བ་ཚུ་ལ་ནི།

བཙུན་གང་དགེ་ལ་སྒྲོ་བའོ། །ཞེས་དགེ་བའི་བྱ་བ་ལ་སྒྲོ་བ་ནི་བཙུན་
 འགྲུས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན། འདི་ནི་དགེ་བ་གང་ཡང་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་པའི་
 ཐབས་མཆོག་སྟེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། དགེ་བའི་ཆོག་གས་ཀྱི་ནང་ན་བཙུན་
 འགྲུས་མཆོག་། འདི་ལྟར་དེ་ལ་བཏེན་ནས་དེ་རྗེས་ཐོབ། །བཙུན་འགྲུས་ཀྱིས་
 བེ་མོད་ལ་བདེ་གནས་མཆོག་། དངོས་གྲུབ་འཛིག་ཏེན་འདས་དང་འཛིག་ཏེན་
 གཏོགས། །བཙུན་འགྲུས་ཀྱིས་ནི་སྤྱིད་སྒྱུ་དཔལ་འདོད་པ་འཐོབ། །བཙུན་འགྲུས་
 ཀྱིས་ནི་དག་པ་རབ་འགྱུར་ལྡན། །བཙུན་འགྲུས་ཀྱིས་ནི་འཛིག་ཆོག་གས་
 འདས་ནས་གྲོལ། །བཙུན་འགྲུས་ཀྱིས་ནི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་སངས་རྒྱས།
 །ཞེས་བཙུན་འགྲུས་ནི་དགེ་བ་ཀྱན་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལས་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་མན་ཆད་འབྱུང་བར་གསུངས་ལ། འཇུག་པར་ཡང་། ཡོན་
 ཏན་མ་ལུས་བཙུན་འགྲུས་རྗེས་འགོ་ཞིང་། །ཞེས་གསུངས། དེས་ན་ཁ་ཏོན་
 སོགས་ཀྱི་ཆེ་བོང་བྱ་ཆད་པ་བྱེན་དུ་འདེད་པ་ལྟར་མི་བྱེད་པར་དགེ་བ་ལ་
 སྒྲོ་བྱུགས་དང་ལྡན་པར་འཇུག་དགོས། འདི་འང་དང་པོ་ནས་ཆུང་རིམ་དང་
 རྒྱང་རིམ་ནས་གོམས་པར་བྱས་ཏེ་བཙུན་པ་རེ་ཆེ་རེ་ཆེར་བྱ། བཙུན་འགྲུས་
 ཀྱི་བར་ཆད་ལེ་ལོ་རྣམས་པ་གསུམ་ལས། སྒྱུ་དཔལ་པའི་ལེ་ལོ་ནི། དགེ་བ་
 གང་ཡང་བྱེ་བཞེས་ཀྱི་དབང་དུ་ཞོར་ནས་ཞག་འགྲུངས་ཏེན་འཕྱལ་ཀྱིས་
 འཕྱལ་འཕྱལ་དུ་བྱེད་སྒྲིང་མི་འདོད་པ་སྟེ། དེའི་གཏེན་པོར་འཆི་བ་མི་ཏྲག་པ་

དང་། དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་ཆེད་དཀའ་བསྒྲུབ་དགོས། བྱ་བ་ངན་ཞེན་གྱི་ལེ་
ལོ་ནི། ཆེད་བཀྱར་དང་འདྲ་འཛི། བྲེ་མོའི་གཏམ་དང་། ཞིང་ལས་དང་། ཆོང་
དང་། ཆོམ་བྱ་དང་། སྤྱད་པ་འཁེལ་བ་སོགས་འཛིག་ཏེན་གྱི་བྱ་བ་དང་མི་
དགོ་བའི་ལས་ལ་སྒྲོ་དུབ་མེད་པར་ཞེན་ཅིང་འཇུག་པ་སྟེ། དེ་དག་ལ་བཙོན་
འགྲུས་མི་བེར་གྱི། སྤྱག་རུས་བེར་བ་ཡིན། འདིའི་གཏེན་པོར་སྒྲོད་འཇུག་
ལས། དགའ་བའི་རྒྱ་ནི་མཐའ་ཡས་པའི། །དམ་ཆོས་དགའ་བའི་མཆོག་
སྤངས་ནས། །སྤྱག་བསྐལ་རྒྱ་ཡི་གཡེང་བ་དང་། །འོད་སོགས་ལ་སྒྲོད་ཅི་
ཕྱིར་དགའ། །ཞེས་པ་ལྟར་འཁོར་བའི་བྱ་བ་ལ་སྟོང་པོ་མེད་ཅིང་སྤྱག་བསྐལ་
གྱི་རྒྱར་བསམས་ནས་བསྒྲོག་དགོས། བྱམ་པའི་ལེ་ལོ་ནི། ང་ལྟ་བུས་སངས་
རྒྱས་ག་ནས་སྤྱབ་རུས་ཤིང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱེད་པའང་ག་
ནས་རུས། མགོ་དང་རྒྱང་ལག་གཏོང་བ་སོགས་ཀྱང་བདག་ལྟ་བུས་ངེ་ལྟར་
རུས་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟོང་བྱམ་པ་སྟེ། དེའི་གཏེན་པོར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རེ་
རེ་སྟེ། དཔེར་ན། དལ་འབྱོར་ཆེད་དཀའ་ལྟ་བུའི་དམིགས་སྒྲོར་སྟེ་རེ་རེ་ལའང་
མི་ཆེར་བསྐྱེལ་ཏེ་སྤྲད་དགོས་པ་བྱང་ཡང་བཟོད་སྟམ་པ་དང་། འཛིག་ཏེན་
འདིར་དོན་མིན་པ་ལ་བཙོན་པ་ཆེར་བསྐྱེད་པའི་ཆོང་པ་སོགས་གྱིས་ཀྱང་ཁེ་
ཅུང་བཤུ་ཅམ་གྱི་ཕྱིར་དུ་དཀའ་བའི་ལས་ངེ་ལྟར་བཟོད་པར་བྱེད་པའི་ཆོད་
ཅམ་ཞིག་བདག་གིས་ཀྱང་འབད་དེ་བྱང་ཆུབ་སྤྱབ་ཕྱིར་བཙོན་ན་ངེས་པར་
འགྲུབ་རུས་སྟམ་པ་དང་། གཞན་ཡང་སྒྲོད་འཇུག་ལས། བདག་གིས་བྱང་
ཆུབ་ག་ལ་ཞེས། །སྒྲིད་ལུག་པར་ནི་མི་བྱ་སྟེ། །འདི་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་

པ་ནི། །བདེན་པར་གསུང་བས་བདེན་འདི་གསུང་། །སྤང་བུ་ཤ་སྤང་བུང་བ་
 དང་། །དེ་བཞིན་སྤོང་བུར་གང་གྱུར་ལ། །དེས་ཀྱང་བཙོན་པའི་སྒྲོ་བས་བསྐྱེད་
 བ། །བྱང་ཆུབ་འཕྲོ་བ་དཀའ་སྤྲོ་མེད་འཕྲོ་བ། །བདག་ལྟ་རིགས་ཀྱི་མིར་སྐྱེས་
 ལ། །ཕན་དང་གཞོན་པ་དེ་ཤེས་པས། །བྱང་ཆུབ་སྒྱུ་དཔལ་མ་བཏང་ན། །བདག་
 གིས་བྱང་ཆུབ་ཅིས་མི་འཕྲོ་བ། །ཅིས་གསུངས་པ་བཞིན། །སྒྲོ་བ་བདེན་པར་
 གསུངས་པས། །སྤང་བུས་ཀྱང་སངས་རྒྱ་བར་གསུངས་ན། །དེ་ལྟ་བུའི་མིར་
 སྐྱེས་ཤིང་སྤྲོ་ཤེས་དོན་གོ་བས་བྱང་ཆུབ་ཅིས་མི་འཕྲོ་བ་སྤྲོ་འཕྲོ་བ་རྒྱས་སྒྲུམ་
 དུ་བསམ། །དེ་ལྟ་མོད་དེ་མགོ་དང་རྒྱང་ལག་གཏོང་བ་སོགས་བྱ་དཀའི་སྒྱུ་དཔལ་
 པ་རྣམས་མི་རྒྱས་སོ་སྒྲུམ་ན། །སྒྱུ་དཔལ་ལས་ཀྱང་། །འོན་ཏེ་རྒྱང་ལག་ལ་
 སོགས་པ། །བཏང་དགོས་བདག་ནི་འཛིགས་ཞེ་ན། །སྤྲོ་དང་ཡང་བ་མ་དབྱེད་
 པར། །མྱོངས་པས་བདག་ནི་འཛིགས་པར་བད། །ཅིས་དང་། །ཆོད་མ་ལ་
 སོགས་སྤྱོད་པ་ལ། །འཕྲོ་བ་མཐོང་མར་སྒྱུར་བར་མཛད། །ཅིས་སོགས་
 དང་། །གང་ཆེ་རང་གི་ལྷས་ལ་ཡང་། །ཆོད་སོགས་ལྟ་བུའི་སྒྲོ་སྐྱེས་པ། །དེ་ཆེ་
 ཤ་ལ་སོགས་གཏོང་བ། །དེ་ལ་དཀའ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། །ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར།
 ཆུང་རིམ་ནས་བཏང་ན་གོ་མས་པར་གྱུར་ནས། །མགོ་དང་རྒྱང་ལག་གཏོང་བ་
 ལ་ཆོད་མ་བཏང་བའི་ཆོད་ཅམ་ལས་མི་སེམས་པ་འབྱུང་བས་དེའི་ཆེ་གཏོང་
 བ་ལ་དཀའ་བ་མེད་སྒྲུམ་སྒྲོ་བ་བསྐྱེད། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་ལས་
 པས་བསྐྱེད་དཀའ་སྒྲུམ་ན། །དེ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ཡང་བཟུང་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་མཐའ་
 ཡས་པས་རང་གིས་བསྐྱེད་ན་འཕྲོ་བ་པར་རྒྱས་ངེས་སུ་བསམ། །འོན་སེམས་

ཅན་གྱི་དོན་དུ་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་བ་སོགས་ཀྱི་དགའ་ལས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། སྤྱོད་
འཇུག་ལས། སྒྲིག་པ་སྤངས་སྤྱིར་སྤྱུག་བསྐྱེད་མེད། །མཁས་པའི་སྤྱིར་ན་མི་
དགའ་མེད། །ཅེས་སོགས་སྟར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་མནར་མེད་དུ་གནས་
ཀྱང་རང་གིས་སྒྲིག་པ་སྤངས་པས་ན། ལས་མ་བྱས་པ་དང་མི་འབྲུད་པར་
གསུངས་པས། སྤྱུག་བསྐྱེད་མེད་ཅིང་མི་བདེ་བ་མེད་པས་ན། དེར་མི་དགའ་
བ་མེད་པར་དག་ཞིང་དུ་འཇུག་པ་དང་འབྲུ་བ་ཉིད་དོ་སྟེ་སྤྱིར་དུ་བསམ།

བཙོན་འགྲུས་ལ་གསུམ་ལས། གོ་ཆའི་བཙོན་འགྲུས་ནི། སྒྲ་མཆོད་ལས།
སེམས་ཅན་རེ་རེའི་སྤྱིར་ཡང་མནར་མེད་པའི། །སོགས་སྟར་སེམས་ཅན་
རེ་རེའི་སྤྱིར་དུ་བསྐྱེད་པ་འབྲུམ་སྤྱུག་མང་པོར་དཔྱུལ་མེར་གནས་དགོས་
ཀྱང་བཟོད་པའི་བསམ་པ་སྤངས་ཤིང་། སྤྱུགས་ཀྱི་སྐྱབས། རང་དོས་ནས་
དེ་སྟར་བཟོད་རྒྱས་ཀྱང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོས་ནས་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཡུན་རིང་
བས། བྱ་སྤྱུག་པ་ཆུས་ཁྱེར་བའི་མ་བཞིན་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལས་སྤྱིར་དུ་འདོན་
འདོད་ཀྱི་སྒོས་འཇུག་པ་དགོས། གོ་ཆའི་བཙོན་འགྲུས་སྐྱབས་རང་སེམས་
ཅན་གྱི་དོན་དུ་དཔྱུལ་བ་མནར་མེད་ནའང་འཇུག་བཟོད་པའི་སེམས་སྤྱིར་བ་
དང་། སྒྲུབ་བྱ་འབྲིང་སྐྱབས་རང་འཁོར་བ་ལས་ཐར་འདོད་ཀྱི་སྒོ་བསྐྱེད་པ་
གཉིས་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་ལས་ཉོན་
ཀྱི་དབང་གིས་ངན་འགྲོར་སྤྱི་བ་ལ་འཇིགས་ཤིང་། དེར་ནི་གཞན་དོན་ལྟ་ཞོག
།རང་དོན་ཡང་མི་འགྲུབ་པ་ཡིན་ལ། བྱང་སེམས་ལ་སྒོ་སྤྱངས་སྤྱངས་ཏེ་རང་
མི་འཇིགས་པའི་གདེང་ཐོབ་ནས་སྤྱིར་རྗེ་དང་སྒོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་སྤྱི་བ་

བཞེས་པ་ལ་ནི་སློབ་ཞིན་དུ་འབྱུག་པ་ལས། སྐྱུག་བསྐྱེད་དང་ཡིད་མི་བདེ་
 བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད། གཞན་གྱི་དོན་ལ་རང་གི་དཀའ་བ་དང་། ཆོས་ཉམས་
 པ་ལ་དམིགས་ནས་མི་སྐྱབ་པ་སོགས་ཀྱི་ཆོ། གོ་ཆའི་བཙོན་འགྲུས་ལ་སློབ་
 པར་གསུངས། དགོ་བ་ཆོས་སྐྱུད་ཀྱི་བཙོན་འགྲུས་ནི། བསགས་སྐྱུང་། མཆོད་
 འབུལ། ཕྱིན་དུག་གི་ཉམས་ལེན་ལ་བཙོན་པ་སོགས་དང་། སེམས་ཅན་དོན་
 གྱེད་ཀྱི་བཙོན་འགྲུས་ནི། བསྐྱེད་བ་རྣམ་པ་བཞི་ལ་བཙོན་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། སེམས་
 ཅན་དོན་གྱེད་ཀྱི་ཚུལ་བྱིམས་དང་འདྲ་བར་སློབ་པ་ཡིན། བཙོན་འགྲུས་སྤྱི་མ་
 གཉིས་དང་། ཚུལ་བྱིམས་སྤྱི་མ་གཉིས་དང་། བཟོད་པ་སྤྱི་མ་གཉིས་སོགས་
 བྱུང་མེད་འདྲེས་འགོ་བ་ལྟ་བུར་མཐོང་སྤྱོད་མོད་དེ། གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་
 སློབ་དང་། སྐྱབ་འདོད་དང་། མི་མ་སྐྱུན་སྤྱོད་འདོད་ཀྱི་ཆ་སོ་སོ་ནས་
 མ་འདྲེས་པར་བཞག་ཆོག་ཅིང་། དེས་ན་བསྐྱེད་རིམ་སྐྱུན་གཅིག་བསྐྱོམ་པ་
 ལྟ་བུར་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཟིན་ན་པར་ཕྱིན་དུག་ཀའི་ཉམས་ལེན་ཆང་
 བ་ཞིག་འོང་བ་ཡིན་ལོ་གསུངས། དེ་ནས་བསམ་གཏན་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་
 པར་ཕྱིན་གཉིས་ཀྱང་ངོ་བོ་ངོས་འཛིན་ཅམ་རེ་མཛད་དེ། རྒྱས་པར་པར་ཕྱིན་
 ཐ་མ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་འོག་ཏུ་འཆད་གསུངས།

༥ ཉིན་ཉིར་གཅིག་པར། རྒྱལ་ཆ་བ་བྱམས་པ་མགོན་པོའི་གསུང་ལས།
 འདི་ན་དང་པོར་ཐོས་ལ་བརྟེན་ནས་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་གྱེད་པ་འབྱུང་།
 །ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་གྱེད་པ་ལས་ནི་ཡང་དག་དོན་ཡུལ་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་། །
 ཞེས་གསུངས་པ་འདྲེན་པར་མཛད་ནས། སྒྲིན་འགོའི་ཆོས་བཤད་མདོ་ཅམ་

གསུངས། དེ་ལྟར་སྒྲོན་དུ་སོང་བའི་ས་བཅད་ནམས་བྲངས་ཇེས། རྒྱལ་སྐས་
གྱི་སྒྲོད་པ་སྒྱི་ལ་སྒྲོབ་ཚུལ་ལ་སྒྱིན་སོགས་དང་པོ་བཞི་ལ་བསྐྱར་བཤད་
མདོར་བསྐྱས་གནང་ནས།

གཉིས་པ།

ཁྱད་པར་དུ་པར་བྱེན་ཐ་མ་གཉིས་ལ་སྒྲོབ་ཚུལ་ལ་གཉིས།

བསམ་གཏན་གྱི་ངོ་བོ་ཞི་གནས་ལ་སྒྲོབ་ཚུལ་དང་། ཤེས་རབ་གྱི་ངོ་བོ་
ལྷག་མཐོང་ལ་སྒྲོབ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ།

བསམ་གཏན་གྱི་ངོ་བོ་ཞི་གནས་ལ་སྒྲོབ་ཚུལ་ལ་དུག །

ཞི་གནས་གྱི་ཚོགས་བསྟེན་པ། ཞི་གནས་སྐྱབ་ཚུལ་དངོས། དེ་ལ་
བརྟེན་ནས་སེམས་གནས་དགུ་སྐྱབ་ཚུལ། དེ་སྒྲོབས་དུག་གིས་འབྱུང་
ལུགས། དེ་ལ་ཡིད་བྱེད་བཞི་ཡོད་ཚུལ། དེ་ལས་ཞི་གནས་དངོས་སྒྲོབ་ཚུལ་
ལོ། །དེ་ཡང་སྒྲུབ་བྱ་འབྲིང་སྐབས་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་གྱི་བསྐྱབ་པ་
མ་གསུངས་པ་པར་བྱེན་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་འཆད་པའི་དབང་དུ་མཛད།
ཞི་གནས་རང་གི་ངོ་བོ་ནི། བྱེ་རོལ་པ་དང་ཐུན་མོང་བ་སྟེ། བྱེ་རོལ་པའི་
བསམ་གཟུགས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ནས་དམའ་ཤོས་ཡིན་ཡང་རང་རེས་འདིར་
ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པས་ཟེན་ན་ཐར་པའི་རྒྱ་དང་། སྐབས་འགྲོས་ཟེན་ན་

ཆོས་སུ་འགྲོ། འདི་མེད་ན་མདོ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་དང་སྒྲགས་ཀྱི་བསྐྱེད་
 རྩོགས་སོགས་སྒྲིམ་བྱུང་གི་རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་མི་སྦྱེ་ལ། མདོ་སྒྲགས་
 ཀྱི་ཉིད་དེ་འཇིན་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དེ་འབྲ་ཞིག་སྦྱེ་བར་འདོད་ཀྱང་ཚུ་སྒྲགས་པ་ལ་
 ཚུ་སྦྱོང་སའི་སྦྱོང་ལྟར་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ནི་ཞི་གནས་ཉིད་ཡིན་པས། ཐོག་
 མར་འདི་བརྟན་པོ་ཞིག་སྐྱབ་པ་གལ་ཆེ། དེ་ཡང་འཁོར་ཅ་གཙོད་པ་དང་།
 ཐར་པ་ཅ་མ་ཐོབ་པ་ལའང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་སྦྱེ་དགོས། དེ་སྦྱེ་
 བ་ལ་ཞི་གནས་བརྟན་པོ་ཞིག་ཐོབ་དགོས་ཏེ། ཡིན་ལུགས་ཀྱི་དོན་གསལ་
 པོར་མཐོང་བ་ལ་དང་པོར་གནས་ཆ་བརྟན་པོ་དགོས་པ་དཔེར་ན། ཐུན་པ་
 བསལ་ནས་ལྡེབས་ངེས་སོགས་བལྟ་བ་ལ་མར་མེ་གསལ་བ་དང་རྒྱུད་གིས་
 མི་བསྐྱེད་པ་གཉིས་ཆོགས་དགོས་པ་ལྟར་ཡིན། དེར་མ་ཟད་ཞི་གནས་བྱུང་
 བ་དལ་འབྱོར་རྙེད་དཀའ་དང་མི་རྟག་བསྒྲིམ་པའི་རྟོགས་པ་ཚུན་ལ་སྦྱེད་ཐོན་
 པ་སྟེ། ལམ་སྒྲོན་ལས། མདོན་ཤེས་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་སྦྱེད་པར་གསུངས་ཀྱང་།
 དེ་མཆོན་པ་ཅ་མ་ལས། དགོས་པའི་གཙོ་བོ་ནི། ཞི་བ་ལྷས། ཞི་གནས་རབ་
 ཏུ་ལྡན་པའི་ལྷག་མཐོང་གིས། རྟོན་མོངས་རྣམ་པར་འཛོམས་པར་ཤེས་བྱས་
 བས། ཐོག་མར་ཞི་གནས་བཙུལ་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ཡིན་པས་ཐོག་
 མར་ཞི་གནས་བསྐྱབ་དགོས་ལ། དེ་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རྗེས་ཁོ་ནར་མི་
 དགོས་པར་སྒྲིམ་ཕྱི་གང་དུ་བསྐྱབ་ཀྱང་ཆོག །དེ་འབྱུང་ན། ཐོག་པ་གསུམ་ཀྱི་
 ཉམས་ལེན་གང་བསྒྲིམས་ཀྱང་། ས་ཆོད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་འོང་། དེ་ལ་ཐོག་མར་
 ཞི་གནས་ཀྱི་ཆོགས་བསྟན་དགོས་ཀྱི། དེ་མེད་པར་མི་འབྱུང་སྟེ། ལམ་སྒྲོན་

ལས། ཞི་གནས་ཡན་ལག་རྣམས་ཉམས་པས། །རབ་ཏུ་འབད་དེ་བསྐྱོམ་བྱས་
ཀྱང་། །ལོ་ནི་སྟོང་ཕྱག་དག་གིས་ཀྱང་། །ཉིང་འཛིན་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ།
ཞེས་གསུངས།

དེས་ན་དང་པོ།

ཞི་གནས་གྱི་ཆོགས་བསྟེན་པ་ལ་དྲུག །

མཐུན་པའི་ཡུལ་ན་གནས་པ། འདོད་པ་ཆུང་བ། ཆོག་ཤེས་པ། བྱ་
བ་མང་པོའི་འདུ་འཛི་ཡོངས་སུ་སྤང་བ། ཚུལ་བྱིམས་དག་པ། འདོད་པ་ལ་
སོགས་པའི་རྣམ་ཏྲོག་ཡོངས་སུ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། འདི་སྐྱབ་པའི་ཡུལ་
ཡང་བྱད་པར་ལྷ་ལྷན་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། སྒོ་ལྷན་གང་དུ་སྐྱབ་པའི་ཡུལ།
།ལེགས་པར་རྟེན་དང་གནས་བཟང་དང་། །ས་བཟང་བ་དང་གྲོགས་བཟང་
དང་། །རྣལ་འབྱོར་བདེ་བའི་ཡོ་བྱད་ལྷན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དགོས།
དེ་ཡང་། ཆོས་མཐུན་གྱི་འཆོ་བ་རྟེན་སྤྲོ་བ་ཞིག་མེད་ན། དེའི་ཕྱིར་གྲོང་དུ་
འབབ་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་ཆོས་མཐུན་གྱི་རྟེན་པ་ལེགས་རྟེན་
ཅིག་དགོས་ཀྱི། ལོག་འཆོ་དང་སྤྲིག་ཟས་ཕུལ་བའི་རྟེན་པ་བྱུང་ཡང་ཉེས་རྟེན་
ཡིན་པར་སྒྲ་མས་གསུངས་པས་ལེགས་པར་རྟེན་ཅིས་པ་སྤྲིག་ཆེ་བ་དང་མ་
འདྲེས་པའི་ཟས་རྟེན་སྤྲོ་བ་དགོས། སྟོང་སའི་གནས་ཀྱང་། དམ་པ་གོང་མས་
ཞབས་གྱིས་བཅགས་པའི་ས་ལྷ་བྱ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་གནས་སུ་བསྐྱད་
ན་ལས་དང་པོ་པར་གནས་གྱིས་གང་ཟག་ཚུར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོ་བ་པར་འགྱུར་བ་

དང་། དེ་ལྟ་མ་ཉིད་ཀྱང་གནས་དེར་དམ་སེལ་ཅན་མི་གནས་པ། དག་འདུན་
 སྡེ་དགྲུག་བྱས་པའི་གཞི་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པ། གཅན་གཟན་དང་། ཆོམ་རྒྱན། མི་
 མིན་གཏུམ་པོ་མི་གནས་པ། གྱིན་དང་ལྡན་པའི་གནས་བཟང་པོ་དགོས། དེ་
 མིན་རང་ཉིད་མི་འཇིགས་པའི་བསམ་བས་བསྐྱེད་ཀྱང་། གྱི་ནས་གཞོད་པར་
 འགྱུར་བ། སྒར་སྒྲ་མ་ཞིག་ལ་བཅན་གྱིས་གྱིས་ནས་སྒྲགས་ཉིད་པའི་རབས་
 ལྟར་ཡིན། རང་སྒྲོད་གནས་སུ་མི་མིན་གནས་ན་གྱིར་མི་སྒྲོད་པར་འཇམ་
 པོའི་ཐབས་གྱིས་ཁོའི་རྒྱུད་འདུལ་ཐབས་བྱེད་པ་གལ་ཆེ། ས་བཟང་བ་ཞེས་
 ཆ་གང་གི་ནད་མི་བསྐྱེད་ཅིང་ས་ཆུ་འཕྲོད་པ། གྲོགས་ཀྱང་ལྟ་སྒྲོད་མ་ཐུན་པ་
 དང་འགྲོགས། དེ་ཡང་གྲིབ་མ་གཉིས་པའི་གྲོགས་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་གྲོགས་གཉིས་ལས་མེད་པ་དང་། གཅིག་ཕྱར་གནས་དགོས་
 པའི་དོན་མིན་པར་རང་དང་སྒྲོ་མ་ཐུན་པ་ལ་བྱེད། ལས་དང་པོ་བ་གྲོགས་མེད་
 གཅིག་ཕྱར་སྒྲོད་པ་སྒྲོན་ཆེ་བས་གྲོགས་གསུམ་ལས་མི་ཉུང་བ་དང་། ཆོས་
 མ་ཐུན་བྱུང་ན་གྲོགས་མང་ཡང་ལེགས། གྲོགས་མང་ཉུང་རི་ལྟར་ཡང་མིག་
 ཟུར་ན་སྒྲི་ཡོར་བ་རེ་ལ་བརྟེན་དགོས་ཀྱི། གྲུ་ཡངས་བག་མེད་བྱེད་པའི་
 གྲོགས་ལ་མི་བརྟེན། བསམ་གཏན་གྱི་ཆེར་མ་ནི་སྤྲད་པ་ཡིན་པས། ཞེས་
 གསུངས་པ་བཞིན། ཉིན་མོ་མི་དང་མཆན་མོ་བྲི་དང་ཆུ་སྤྲ་སོགས་ཀྱང་མེད་
 པ་དགོས། བདག་གི་སྤྲ་མས་གསུངས་པ་ལྟར། བསྐྱོམ་རྒྱའི་དོན་ལ་ཐོས་
 བསམ་གྱིས་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པ་དང་རྐང་གངས་འགྲིགས་པ་ནི། བདེ་བའི་
 ཡོ་བྱེད་ལྟན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་དབང་དང་བྲིད་དང་དཔེ་སོགས་གང་དགོས་ཀྱང་

འགྲིགས་པ་དང་། གཙུག་པོ་ནི་ཉམས་ལེན་གྱི་གནས་ལ་མཁས་པར་བྱེད་པ་
ཡིན། དེང་སང་འཆོ་བ་སོགས་གཙུག་པོར་བྱ་བ་སྒྲིགས་ནས་ཉམས་སྤྲུང་བྱ་
དེས་དེ་འདི་ཡིན་མི་ཤེས་པར་བྱ་བྱུག་སྟེ། མོ་འདེབས་དགོས་པ་སོགས་
སྤང་མོད། དེ་ལྟར་མི་བྱེད་པར་ཉམས་སྤྲུང་བྱའི་ཆོས་ལ་བྱ་སྒྲིགས་ལེགས་
པར་བྱེད་དགོས།

གཉིས་པ་འདོད་པ་ཆུང་བ་ནི། ཟས་གོས་སོགས་བཟང་པོ་དང་མང་པོ་
ལ་ཆགས་པ་མེད་པའི་འདོད་པ་ཆུང་བ་དང་། གསུམ་པ་ཆོག་ཤེས་པ་ནི། ཟས་
གོས་ངན་དོན་ཅམ་རྙེད་པས་ཆོག་ཤེས་པ་སྟེ། འདོད་ཆུང་ཆོག་ཤེས་བྱེད་པ་
ཞིག་མ་བྱུང་ན། འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་ཏེ་འོར་རྩལ་གསོག་སྤང་སོགས་གྱི་
དོན་ལ་གཡེངས་ན་ཏིང་འཛིན་མི་སྟེ། ཚུལ་བྲིམས་དག་པ་ལ། སྦྱིར་ཚུལ་
བྲིམས་ནི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་གྱི་གཞི་ཡིན། རང་གི་གཡེང་བ་ཕྱ་མོ་ཞི་བ་
ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་གཡེང་བ་རགས་པ་སྤོང་བ་ལ་སྟོས་ཤིང་། རྣམ་རྟོག་རགས་
པ་ཤས་ཆེན་སེམས་རྣལ་དུ་མི་གནས་པས་དེ་ཚུལ་བྲིམས་གྱིས་ལུས་ངག་
གི་ཉེས་སྦྱོད་བསྐྱམས་ནས་ཞི་བར་བྱེད། འདུ་འཛི་མ་སྤངས་ན། དོན་མེད་
གྱི་བྱ་བྱེད་དང་། གཏམ་སོགས་གྱིས་དུས་འདའ་བར་འགྱུར་ལ། རྣམ་གཡེང་
མེད་པའི་དོན་ཉུང་བྱ་ཉུང་བྱེད་དགོས་པའང་བསམ་གཏན་སྦྱི་བའི་ཆེད་ཡིན་
པས་འདོད་ཆུང་ཆོག་ཤེས་བྱས་ན་དོན་ཉུང་བ་བྱ་བ་ཉུང་བ་ཞིག་རང་ཤུགས་
གྱིས་འོང་། སྦྱོར་བ་ཅེ་གཅིག་བྱེད་པ་ལ། སྐར་ཅིས་དང་། སྤྲན། མོ་འདེབས།
གྲོང་ཆོག་སོགས་ཀྱང་འདུ་འཛི་ཡིན་པས་སྤོང་དགོས། འདིས་རང་རེ་ལྟ་

བྱའི་ལས་དང་པོ་པར་ལྟ་ཅི། སྐྱེས་བྱ་དམ་པ་ཡིན་ཡང་གཞོན་ཆ་བས་ཆེ་སྟེ།
 བྱ་སྟོན་དང་སྒྲ་མ་དམ་པ་གཉིས་ལའང་རྒྱལ་པོ་པེ་ཀར་གྱིས་མཐོ་བཅུམས་
 བས། ལྷགས་སྐྱུག་ཕུལ་བས་སྐྱེ་ཆེ་དེ་ལ་ལྷགས་སྐྱུག་སྟོང་ཕྱག་བད་བད་
 ཅིས་ལ་གཡེངས་ཏེ་མཆོག་མ་འབྱུང་པར་གསུངས། རྒྱལ་སྐས་ཐོགས་མེད་
 བཟང་པོས་བྱམས་སྟོང་རྗེ་བསྐྱེམས་ནས་བཞུགས་པས། དེ་ལ་སྐྱགས་མ་
 རྟོད། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་གསུང་པོད་བཙེ་བརྒྱད་པོ་ལའང་། དབྱ་ལ་སྐུམ་
 བབ་སོགས་མ་མཛད་པ་ཁོང་གིས་བྱིན་དང་ཇ་ཏི་མ་མཁྱེན་པ་མིན། སྐྱབ་པ་
 ཉམས་ལེན་ལ་གཞོན་དོགས་ཏེ་མ་མཛད་པ་ཡིན། ཁོ་བོས་ཅ་སྐྱབ་ནམ་དག་
 གཅིག་ཕུའང་ལོ་གཅིག་ཅམ་སྐྱངས་པས་མཛུ་བ་མོ་བྱག་ཅིང་། སམ་ཁའང་
 གཉིས་གསུམ་ཅམ་རྒྱས་པ་མེད་མེད་དུ་བད་མོད། དེ་དག་ཀྱང་འདྲ་འཇིར་
 སོང་བ་ལས། ཉམས་ལེན་ལ་པན་པ་མ་བྱུང་། དེ་ལྟར་འབད་ན་བག་ཆགས་
 ཀྱང་དེ་ཅམ་ཞིག་ལས་མཛོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ལ་བག་ཆགས་ཐེབས་
 པར་མི་རུས། དེས་ན་བྱ་རམ་མི་ལེན་པར་བྱར་ཤིང་ལ་ཆགས་པ་ལྟར་དོན་
 གྱི་སྟོང་པོ་མི་སྐྱབ་པར། རིག་གནས་ཕྱན་ཆེགས་ལྟ་བུ་དོན་ཚུང་ཚུང་ཞིག་
 ལ་བཙོན་པས་ཅི་བྱེད། ཁ་ཅིག་ཀྱས་འཁོག་ཏུ་གྱུར་སྐབས་ཀྱང་ད་དུང་འདོད་
 ཡོན་ལ་འབད་བཙོན་བྱེད་པ་ནི་སྟོང་རྗེ་བའི་གནས་ཡིན་ཞེས་དབུལ་པོ་དེས་
 པས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རྟོད་པ་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་ལ་སྟེར་ནས་ཁྱོད་
 ཡུལ་སྤྱོགས་འདིར་འདོད་པ་ཆེ་ཤོས་དབུལ་ཤོས་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་ཚུལ་དང་།
 དགོ་བ་ཤེས་འབན་གྱི་རུབ་འཆོས་གྱི་ལོ་རྒྱས་བཅས་གསུངས། འདོད་པ་ལ་

སོགས་པའི་རྣམ་ཏྲོག་ཡོངས་སུ་སྤང་བ་ནི། འདོད་པའི་ཉེས་དམིགས་དང་མི་
ཏྲོག་པའི་ཚུལ་བསམས་ནས་དེ་དག་ལས་སྒོ་ལོག་པ་སྟེ། དེས་ན་རྒྱ་ཚོགས་
འདི་དག་ཆང་བ་ཞིག་གིས་བཙོན་པར་སྐྱབ་ན། ཞི་གནས་འབྱུང་པ་ལ་ལྷ་བ་
དྲུག་ལས་མི་འགོར་བར་གསུངས།

གཉེས་པ།

ཞི་གནས་སྐྱབ་ཚུལ་དངོས་ནི།

དབྱས་མཐའ་ལས། ཉེས་པ་ལྔ་སྟོང་འདུ་བྱེད་བརྒྱད། །བསྟེན་པའི་རྒྱ་
ལས་བྱུང་བ་ལོ། །ལེ་ལོ་དང་ནི་གདམས་ངག་རྣམས། །བརྟེན་དང་བྱེད་དང་
ཁོད་པ་དང་། །འདུ་མི་བྱེད་དང་འདུ་བྱེད་དེ། །དེ་དག་ཉེས་པ་ལྔར་འདོད་
དོ། །ཞེས་ཉེས་པ་ལྔའི་གཉེན་པོར་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་བསྟེན་པར་གསུངས་ལ།
ཉིང་འཇིན་སྐྱབ་པའི་མན་ངག་ནི། བྱམས་ཆོས་དང་ས་སྟེ་དང་དབྱ་མ་སྟོམ་
རིམ་སོགས་གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་སུ་གསུངས་པ་ལས་ལྷག་པ་མེད་པས་
ན། རང་ཅག་གིས་མན་ངག་འདི་ལྟ་བུ་བཙུང་ནས་བསྟོམ་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི།
དེ་ལྟ་མིན་པར་གཞུང་ཆེན་པོ་དག་བཤད་ཆོས་སུ་བཟུང་ནས་དེ་དག་དང་
མི་མཐུན་པའི་སྒྲ་མའི་མན་ངག་སྟེད་དང་། བེའུ་བུམ་བེན་བྲིས་ཡིག་ཚུང་
སོགས་ཚུང་ཚུང་ཞིག་ལ་ཕྱིས་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་ནི། ཡོད་སར་མི་བཙུང་བར་
མེད་སར་བཙུང་བས་རྟེན་པའི་གནས་མེད་པར་རྗེ་སྒྲ་མས་ལམ་རིམ་ཆེན་
མོའི་ཞི་གནས་ཀྱི་བར་སྐབས་ཆོགས་བཙད་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན། །དེས་

ན་གཞུང་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་བུར་མ་བཏེན་པར་སྒྲ་མ་གང་བྱུང་བྱུང་རེའི་གསུང་
 དང་མན་ངག་ཡིན་ཟེར་བ་ལ་ཡིད་ཉོན་ཏེ་མི་ཆེ་རི་ཕུག་ཏུ་སྒྲེལ་ཡང་། གྲིང་
 བ་ཕྱ་མོ་ལ་སྒྲོམ་དུ་འབྱུང་། སེམས་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་ལ་གསང་
 ཆེན་གྱི་ལམ་དུ་འབྱུང་བ་ཆེས་མང་བ་ཡིན་པས་གོལ་ས་ཆེན་པོ་ཞོར་བ་
 གྲེ། དེ་འདྲེ་ལ་རྒྱུ་ཅུ་མ་འབད་ཀྱང་མི་ཆེ་སྒྲོང་བད་དུ་བྱེད་པ་ཉིད་ལས་གཞན་
 མེད། བོད་གྱི་མཁས་པར་གྲགས་པ་མང་པོའི་ལྟ་སྒྲོམ་སོགས་ལ་ནོར་འབྱུང་
 བྱུང་བ་དཔྱེད་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་རང་རང་གི་གཞུང་ལུགས་ལ་ཞིབ་ཏུ་བལྟས་
 ན་ཤེས་པར་བྱས། རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོས་ལྟ་སྒྲོམ་སྒྱུ་དཔལ་གང་གི་ཆ་
 ལའང་རྒྱ་གར་གྱི་པཌ་བྱུ་མཐར་ཐུག་རྣམས་ཀྱི་གསུང་ལ་གཏུགས་ནས་
 དཔང་པོར་མཛད་པར་མ་བད། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་དངོས་ཀྱིས་
 དོགས་སེལ་དང་བཅས་གནང་སྟེ་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་གསུང་རབ་འབྱུང་པའི་
 རྗེ་མ་མེད་པ་མང་པོ་འཛོག་གནང་མཛད་ཡོད་པས་རང་རེས་དེ་འདྲའི་མན་
 ངག་ལ་བཏེན་དགོས། དེ་ལྟ་བུར་ནས་མ་གསུངས་ཤིང་མི་མཐུན་པའི་མན་ངག་
 ཅིག་སྒྲིང་པོར་རེ་ན་སྤར་མ་གྲགས་པའི་རྟོགས་པ་ཞིག་སྒྲེ་ཉོན་ཡོད། དེས་ན་
 གསང་སྤགས་ཀྱི་བསྐྱེད་རྫོགས་ནས་བཟུང་སྟེ། ཐར་ཏིང་འཇིན་ཚུང་དུ་
 རེ་སྒྲོམ་པ་ཡན་ལ་བསྟན་བཅོས་ཁུངས་མ་ནས་གསུངས་པའི་ཞི་གནས་སྐྱབ་
 པའི་མན་ངག་ཉེས་པ་ལྟ་སྒྲོང་ཞིང་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་བསྟན་པ་འདི་མེད་ཐབས་
 མེད།

དེ་ལ་ཉེས་པ་དང་པོ་ལེ་ལོའི་གཉེན་པོར། ཏིང་འཇིན་གྱི་ཡོན་ཏན་

མཐོང་བའི་དད་པ། ཉིང་ངེ་འཇིན་ལ་དོན་གཉིར་གྱི་འདུན་པ། ཉིང་ངེ་འཇིན་ལ་
 ཚོལ་བའི་བཙོན་འགྲུས། ཚོལ་བའི་འབྲས་བུ་ཤིན་སྤྲུངས་ཏེ་བཞི་ལས། གང་
 བསྐྱོམ་བྱའི་ཡུལ་ནི་ཉིང་ངེ་འཇིན་ཏེ། དེ་ལ་དང་པོར་ཉིང་ངེ་འཇིན་བསྐྱོམ་
 བ་ལ་འཇུག་སྒྲིང་མི་འདོད་པའམ་ཞུགས་ཀྱང་རྒྱན་འབྲུད་མི་རུས་པའི་ལེ་
 ལོ་ཉིས་པ་ཡིན་པས་དེ་སྦྱོང་བྱེད་དངོས་ནི་ཤིན་སྤྲུངས་ཡིན། དེ་ད་ལྟ་མེད་
 ཀྱང་དད་པ་སྟེ། ཉིང་ངེ་འཇིན་གྱི་ཡོན་ཏན་བསམ་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་སྦྱོང་
 འཇུག་ལས། བཟུངས་བཟོད་དང་ནི་དཀའ་ཐུབ་ཀྱིན། །ཡུན་རིང་དུས་སུ་སྤྲུང་
 བྱས་ཀྱང་། །སེམས་གཞན་གཡེང་བས་བྱས་པ་ནི། །དེ་ཉིད་རིག་པས་དོན་
 མེད་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་སེམས་གཡེང་བའི་སྦྱོན་རྒྱུ་ལས་
 བསམས་ཤིང་ཞི་གནས་འགྲུབ་ན་དགོ་བ་ལ་འཇུག་པའི་ཆོ། ཡུལ་དམིགས་
 བ་ལ་འཇུག་པ་བརྟན་ཅིང་། དེ་བརྟན་པས་དངོས་གྲུབ་སྤྲུང་ལ། ཐུན་མོང་
 གི་མདོན་ཤེས་རྟུ་འབྲུལ་སོགས་ཀྱང་འདིས་འགྲུབ་ཅིང་། གཉིད་ཉིང་འཇིན་
 དུ་འགོ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་ཤས་ཆུང་དུ་འགོ་བ་དང་། བྱད་པར་དུ་བཤེས་
 གཉིན་བསྟེན་ཚུལ་ནས་བརྩམས་ཏེ་བསྦྱེད་རྫོགས་བར་གྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་
 སྤྲུང་དུ་སྦྱེ་སྦྱོར་བ་སོགས་འབྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་རྒྱུ་ལས་བསམས་པས་ཉིང་
 འཇིན་གྱི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བའི་དད་པ་འབྱུང་། དེ་བྱུང་ན་འདུན་པ། བཙོན་
 འགྲུས། ཤིན་སྤྲུངས་རྒྱུ་ལས་རིམ་བཞིན་སྤྲུང་མ་སྤྲུང་མས་སྤྲུང་མ་སྤྲུང་མ་དང་ས་འོང་
 བས་འདི་བཞི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་འགོ།

ཉིས་པ་གཉིས་པ་གདམས་དག་བཟོད་པ་ནི། དམིགས་རྟེན་བྲན་པས་

ཞོར་བ་ལ་ཟེར་ལ། དེ་ནི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་སྒྱུར་བའི་ཆེ་སྒྱུན་དུ་ཆེ། དེ་ཡང་
 དབུ་མ་སྙིང་པོར། ཡིད་ཀྱི་སྒྲུང་པོ་ལོག་འགྲོ་བ། །དམིགས་པའི་ཀ་བ་བརྟན་
 པོ་ལ། །དྲན་པའི་ཐག་བས་ངེས་བཅིངས་ནས། །ཤེས་རབ་ལྷགས་རྒྱས་
 རིམ་དབང་བྱ། །ཞེས་པ་ལྟར། སེམས་ཀྱི་སྒྲུང་པོ་ཆེ་དམིགས་པའི་ཀ་བ་ལ་
 བརྟགས་དགོས་པས། གང་ལ་འདོགས་པའི་གཞི་ནི་ཞི་གནས་ཀྱི་དམིགས་པ་
 ཞིག་དགོས་ལ། དེ་ཡང་དམིགས་ཏེན་ནི་ཆོས་གང་ལ་དམིགས་ཀྱང་འབྱུང་བ་
 ཡིན། ཕྱི་རོལ་པ་དག་གིས་དེ་ཉུང་དང་ཤིང་བྱ་ལ་དམིགས་པ་དང་། བོན་གྱིས་
 ཨ་ལ་དམིགས་ཏེ་ཞི་གནས་སྐྱབ་པ་རྣམས་དམིགས་ཏེན་དེ་དང་དེ་ཡིད་ཡུལ་
 དུ་བྱེད་པ་ལས་མིག་གིས་བལྟས་ཏེ་སྐྱབ་པ་མིན། གཞན་སྟོགས་ཁ་ཅིག་
 གིས་དམིགས་ཏེན་ལ་མིག་གིས་བལྟས་ཏེ་སྐྱབ་པ་ནི་སྒྲ་མ་གཉིས་ལས་ཀྱང་
 དམན་ཏེ། ཞི་གནས་ཡིད་ཤེས་ལ་སྐྱབ་དགོས་ཀྱི། མིག་ལ་སྐྱབ་པ་མ་ཡིན་
 པས། དེ་དག་ལ་ལྷ་པ་ཆེན་པོ་སོགས་མང་པོས་དགག་པ་མཛད་ཡོད། སྒྲོན་
 རྒྱ་གར་ནས་གཅིག་གིས་སེམས་གནས་དམིགས་ཏེན་གཞན་ལ་མ་འབྱུང་
 པར་བ་ལང་གི་རྩ་ལ་དམིགས་ཏེན་བྱས་ཏེ་བསྐྱབས་པས་འབྱུང་བ་བྱུང་བ་
 བཞིན་དུ་ཡུལ་གང་གོམས་པ་ལ་དམིགས་ཏེན་བྱས་ཀྱང་འབྱུང། འོན་ཀྱང་
 རང་ཅག་རྣམས་ཀྱིས་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་བཀའ་སློལ་ལྟར། ཞི་གནས་
 སྐྱབ་པའི་ཆེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ལ་དམིགས་ན་ཆོགས་གསོག་སྐྱབ་སྒྱུར་གི་
 ཞིང་དམིགས་པ་ལ་བྱུང་ཆེ་བ་དང་། གསང་སྒྲགས་ཀྱི་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་སྒོམ་
 པ་ལ་བྱུང་ཆེ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་སོགས་ཀྱི་པན་ཡོན་ཆེ་

བས་ན། སྒྲི་པོའི་སྒྲ་མ་ལས་སྒྲ་མ་ལྟ་བུ་བ་པ་མཐེབ་སོར་ཅམ་ཞིག་ཆད་དེ་
སྒྲིན་མཆམས་ཀྱི་ཐད་དམ། རྟེ་བའི་ཐད་གང་རུང་དུ་བཞུགས་པ་ལ་དམིགས་
པའམ། ཡང་ན་རང་ལྟ་ཀྱི་སྒྲ་བ་ལྟར་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཡང་གང་ཟག་
འགའ་ཞིག་ལ་དམིགས་ཏེན་གཟུགས་ཅན་ལས་གཟུགས་མེད་འཆར་བདེ་བ་
འབྱུང་བས། དེ་འདྲ་དག་གིས་ནི། རྗེའི་ལམ་རིམ་ཆུང་དུ་འདོད་ས་པ་པཎ་
ཆེན་ཆོས་རྒྱན་གྱིས་སྟོལ་བྱས་པ་དགའ་ལྡན་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོའི་བྲིད་ལས་
སེམས་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་སྐྱབ་ཚུལ་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་ཆོག་ཅིང་།
དེ་ནི་བྱ་བ་མཐའ་གཞན་ཕྱོགས་ཀྱིས་སེམས་ངོ་བལྟ་བ་དང་ཕྱོགས་མཆུངས།
ཡང་བསྐྱེད་རིམ་དང་སྒྲགས་ནས་ལྟ་སྒྲིད་དང་། རྫོགས་རིམ་དང་སྒྲགས་ནས་
ཨ་ཤད་ལ་དམིགས་ནས་ཀྱང་སྐྱབ་ཏུ་རུང་ངོ་།

གཞན་ཡང་ཞི་གནས་ཀྱི་དམིགས་པ་ལ་བྱ་བ་དང་། མཁས་པ་དང་།
སྤྲུང་བ་དང་། ཉོན་མོངས་རྣམ་སྤྱོད་གི་དམིགས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པ་ལས།
ལག་ལེན་ལ་རང་ཉིད་གང་འཆར་བདེ་བ་གཅིག་ལ་བྱས་ཏེ་མ་བྱ་བ་བར་དུ་
དམིགས་པ་ཁ་མ་སྟོས་པར་བསྟོམ་དགོས་པ་ལས་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་
དམིགས་པ་བཞི་པོ་ཆང་མ་བསྟོམ་དགོས་པ་མིན་པས་རང་གི་སེམས་ལ་
གང་འཕྲོད་པ་གཅིག་ལ་སེམས་བཞག་དགོས། དེའང་དཔལ་ལྡན་དཔའ་བོས།
དམིགས་པ་གཅིག་ལ་བརྟན་ཚུལ་དུ། །ཡིད་ཀྱི་བསམ་པ་བརྟན་པར་བྱ། །
དམིགས་པ་མང་པོ་བརྒྱད་པ་ལས། །ཡིད་ནི་ཉོན་མོངས་འཁྲུག་པར་འབྱུང་།
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསྟོམ་པའི་སྐབས་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་བཞག་པ་

ལས། དམིགས་པ་སློས་ན་མི་འགྲུབ་སྟེ། དཔེར་ན་གཙུག་ཤིང་གཙུག་པའི་
 ཆེ་ཤིང་སློས་པ་ན་མེ་མི་འབར་བ་དང་འདྲ། དེར་མ་ཟད་ཞི་གནས་བསྐྱོམ་པ་
 ན་གཉིད་དང་ཟས་དང་། བཤའ་གཅི་འདོར་སྐྱབས་ཅམ་མ་གཏོགས་གཞན་
 གཙུག་ཤིང་བར་མ་ཆད་པར་གཙུག་པ་ལྟར་བར་མ་ཆད་དུ་ལོའམ་ཟླ་བ་དུག་
 སོགས་ཇི་ཅམ་བསྐྱབ་པ་དེའི་རིང་རྒྱན་མི་གཅོད་པར་བྱ་དགོས་ཀྱི། གཅིག་
 ལ་སྤྱན་ནས་ཅིག་ཤོས་ལ་སློབ་ལྟ་བུ་དང་། ཞག་རེ་གཉིས་ངལ་བསོ་བ་
 སོགས་བྱས་ན་མི་འབྱུང་ངོ་། །དེས་ན་གདམས་ངག་སྟེ་དམིགས་རྟེན་རྒྱལ་
 བའི་བྲིས་འབྲུར་གྱི་སྐྱེ་ལྟ་བུ་དེའི་མཆན་མ་ཡིད་ལ་བཟུང་ནས་ཡིད་ཡུལ་དུ་
 འཆར་བ་དེ་ལ་གོམས་སྤྱད་ཀྱིས་བཞུགས་པའམ། ཟླ་མས་ངོ་སྤྱད་པ་ལྟར་དམིགས་
 རྟེན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིད་ངོར་འཆར་བཅུག་སྟེ། དེའི་ཆེ་དམིགས་པའི་དོན་སྤྱི་
 རགས་པ་ཆ་སྤེད་ཅམ་འཆར་བྱུང་བ་བྱུང་ན་དམིགས་རྟེན་རྟེན་པ་ཡིན། དེ་
 བླ་ཡུལ་ནས་ཤོར་བ་དེ་ལ་ཉེས་པ་གཉིས་པ་གདམས་ངག་བརྗེད་པ་བྱེད།
 དེའི་གཉེན་པོ་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་ལས་ལྔ་པ་བླ་བ་ཏེ། ལག་པས་སྤེང་བ་བཟུང་
 བ་ལྟར་བླ་བ་ལྷགས་ཆེན་པོས་དམིགས་རྟེན་ཐུ་རེ་བཟུང་བ་དགོས་ལ།
 གང་ཟག་སོ་སོའི་བླ་བ་བརྟན་མི་བརྟན་གྱིས་ཀྱང་ཞི་གནས་འགྲུབ་དགའ་
 སྤེའི་བྱེད་ཡོད། བླ་བ་ཡང་ཀྱན་བརྟུས་ལས། བླ་བ་གང་ཞེ་ན། འདྲིས་པའི་
 དངོས་པོ་ལ་སེམས་ཀྱིས་བརྗེད་པ་མེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྟར། ཡུལ་གྱི་བྱེད་པར་དམིགས་རྟེན་སྤར་མཐོང་སྤོང་བའི་རྣམ་པ་ཡིད་ངོར་
 གོམས་ཤིང་འདྲིས་པའི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་པ། འདྲིན་སྤངས་ཀྱི་བྱེད་པར་

དམིགས་ཏེན་གྱི་རྣམ་པ་མ་བརྗེད་པར་བྱ་རེ་འཆར་བ་སྟེ། དཔེར་ན་སྟོགས་
 ཆེ་བས་ལྷང་ངར་བྱ་བ་བཞིན་དང་། བྱེད་ལས་གྱི་བྱེད་པར་ནི་དམིགས་པ་
 དེ་ལས་གཞན་དུ་སེམས་མི་འགྲོ་བར་བྱེད་པ་སྟེ་བྱེད་ཆོས་གསུམ་ལྟན་ཞིག་
 དགོས། དེས་ན་ཡིད་ངོར་རྒྱལ་བའི་སྐྱེ་ལྟ་བུ་མདུན་དུ་གསལ་འདེབས་པ་
 དེ་ནི་དམིགས་པ་ཡིན། དེ་ལ་མི་གཡང་བར་འཇིན་སྟངས་དམ་སྤྱིང་ངེ་བས་
 འཇིན་ཅིང་། དམིགས་པ་དེ་ཁོ་ན་འཆར་བར་བྱེད་པ་དགོས།

དངོས་གཞིའི་ཆེ་དམིགས་ཏེན་བྱ་བས་བཞིན་པ་ན། ཉེས་པ་གསུམ་པ་
 བྱིང་གོད་གཉིས་འབྱུང་ལ། དེ་ཡང་བྱིང་སྐྱགས་གོད་པ་རྣམས་མ་བྱེད་ན་དག་
 མི་ཤ་བོ་ངོས་མ་བཞིན་པ་ལྟར་སྒྱུན་ཆེ་བས་དེ་དག་ངོས་བཞིན་པ་དགོས། དེ་ལ་
 སྐྱགས་པ་ནི་ལྷས་སེམས་སྤྱི་ཡོར་ཡོར་བ་གཉིད་དུ་འགྲོ་བར་རྩོམ་པ་ལྟ་བུའི་
 ཤེས་པ་སྤྱི་བ་ལྷང་མ་བསྟན་ནམ་མི་དགོ་བ་གང་རུང་ཞིག་ཡིན། འདི་ལ་དགོ་
 བ་མེད་ཅིང་བྱིང་བའི་རྒྱ་བྱེད་དོ། །བྱིང་བ་ལ་སྤྲ་རགས་གཉིས་ལས། དམིགས་
 ཏེན་བྱ་བས་བཞིན་པ་ན། གནས་ཆ་ཡོད་ཀྱང་གསལ་ཆ་མེད་པ་ནི་རགས་པ་
 དང་། དམིགས་པའི་འཇིན་སྟངས་མ་ཤོར་བའི་གནས་ཆ་དང་གསལ་ཆ་ཡོད་
 ཀྱང་། འཇིན་སྟངས་ཀྱི་ཤུགས་སྟོད་ནས་གསལ་ཆའི་ངར་མེད་པ་ནི་བྱིང་བ་
 སྤྲ་མོ་སྟེ། སྒྲོམ་བྱེད་པའི་གོགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་འདི་ཡིན། ངར་མེད་པ་ཞེས་པ་ནི་
 གནས་ཆ་ཡོད་པ་ལ་སེམས་སྟོད་ཤིག་གོ་བར་སོང་བ་ལ་བེད། འདིའི་སྐབས་
 སུ་དེ་ལ་གནས་ཆ་བཟོན་དུ་སོང་ན་བྱིང་བ་སྤྲ་མོར་འགྲོ་བའི་རྒྱ་བྱེད། གསལ་
 ཆའི་ངར་དང་ལྟན་པ་ནི་དམིགས་ཏེན་ལ་སེམས་གྲིམས་སེང་ངར་གནས་

བ་དེ་ཡིན། གནས་ཆ་གསལ་ཆ་དང་གསལ་ཆ་འི་ངར་ཡོད་མེད་དཔེར་ན་
 ལག་པས་སྤེང་བ་དང་ཐོར་བ་འཛིན་པ་ན་སྒྲིབ་པོ་དང་དམ་པོར་བཟུང་བའི་
 བཟུང་བྱུང་ཡོད་པ་བཞིན་ནམ། རང་རེ་སྤྲ་མ་ཞིག་ལ་རྒྱན་དུ་སྦྱར་དད་པ་
 ཡོད་ཀྱང་ཉ་ཅང་ཤྱགས་དྲག་ཅིག་མེད་པ་ལ། རྣམ་ཞིག་སྐབས་སྐབས་སུ་
 དེ་ལས་ལྷག་པའི་དད་པ་ངམ་ངམ་ཤྱགས་དྲག་པོ་རེ་སྦྱེ་བ་ན་འཛིན་སྟངས་
 སྤྲ་མ་ལས་གྲིམ་དུ་སོང་བ་སྟེ། དེ་གཉིས་ལ་བྱུང་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ། །འདི་ནི་
 སྒྲིབ་བས་མ་བརྟགས་ན་ཉ་ཅང་གསལ་བ་ཞིག་ཆོག་གིས་འཆད་ཐབས་མེད་
 གསུང་། གསལ་ཆ་དང་དྲངས་ཆ་ནི་ཡུལ་ལ་མི་བྱེད་པར། ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་
 ལ་གསལ་ཆ་འམ་དྲངས་ཆ་ཡོད་མེད་ལ་བྱེད་གོས། གསལ་ཆ་མི་འབྱུང་བའི་
 ཆེ་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱིས་སྒྲིབ་པ་ལྟར་ཡོད། དེས་ན་བྱིང་བ་སྤྲ་མོ་དང་། ཉིང་འཛིན་
 གཉིས་ཀ་ལ་གནས་ཆ་དང་། གསལ་ཆ་ཡོད་པ་འདྲ་བྱིར་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་།
 དེ་གཉིས་བྱུང་པར་དབྱེད་ཀའ་ཞིང་། བྱིང་བ་སྤྲ་མོ་བསགས་པ་ལའང་སྒྲ་བྲག་
 གི་རྒྱང་རྒྱ་བ་ཆད་ཅིང་ཉིན་ཞག་གི་བར་དུ་སེམས་བརྟན་པ་ཡོད་པས་ན་བོད་
 སྤྲ་མ་འགས་དེ་ལ་འབྲུལ་ནས་སྒྲིབ་རབ་ལ་སྒྲོམ་རབ་ཅེས་སོགས་བསྐྱགས་
 བཟོད་བྱེད་པ་སྒྲོམ་གྱི་གནད་མ་མཐུན་པ་རེད། བྱིང་བ་སྤྲ་མོ་ལ་སྒྲོམ་དུ་
 འབྲུལ་ན། འབྲས་བུ་གཟུགས་གཟུགས་མེད་གྱི་རྒྱ་ཅ་མ་དུ་འང་མི་འགྲོ་ཞིང་།
 ཆེ་འདིར་ཡང་བརྗེད་ངས་ཆེ་བ་དང་། ཤེས་རབ་མི་གསལ་དུ་འགྲོ་བས་དུད་
 འགྲོའི་སྒྲིབ་ཐབས་ཆེད་དུ་བསྒྲོམ་པ་ལྟ་བུ་ལས་མ་བྱུང་བར་གསུངས། རྒྱོད་
 པ་ནི། ཀུན་བདུས་ལས། རྒྱོད་པ་གང་ཞེ་ན། སྤྱག་པའི་མཆན་མའི་རྗེས་སུ་

འདྲུག་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་པའི་སེམས་རྣམ་པར་མ་ཞི་བ་སྟེ་
 ཞི་གནས་ཀྱི་བར་དུ་གཅོད་པའི་ལས་ཅན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྤྲུག་པའི་
 ཡུལ་ལམ། འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་སེམས་འཕྲོ་བ་ལ་བྱེད་པས་ཡུལ་སྤྲུག་
 པའི་མཆན་མ་དཔེར་ན། ལྟ་མོའི་སྒྲོས་གར་ལྟ་བུར་ཉིན་མོར་བལྟས་པ་ན།
 མཆན་མོའང་དེའི་སྒྲུང་བ་ལྟར་ངེར་བྱན་པ་བཞིན་དུ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཡུལ་
 ཡིད་དུ་འོང་བ་རྗེས་སུ་བྱན་པ་ཞིག་གོ། །འཕྲོ་བ་དང་ཁྱོད་པ་གཉིས་ལ་བྱེད་ཆེ་
 སྟེ། དག་ལྟ་བུ་ཡུལ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ལ་མནར་སེམས་པའི་སྐབས་ཀྱི་འཕྲོ་བ་
 དང་། ཞི་གནས་བསྐྱོམ་པའི་ཆེ་སྒྱུན་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་དགོ་བའི་ཡུལ་
 ལ་འཕྲོ་བ་ལྟ་བུ་ནི་འཕྲོ་བ་ཡིན་ཡང་ཁྱོད་པ་མིན་ནོ།།

འོན་འཕྲོ་ཁྱོད་གཉིས་ཀ་ཞི་གནས་ཀྱི་བར་གཅོད་ཡིན་མོད། ཁྱོད་པ་ཁོ་
 ན་བར་གཅོད་དུ་འཛོག་པ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དགོ་བའི་དམིགས་པའི་ཡུལ་དང་
 ཞེ་སྒྲུང་གི་ཡུལ་ལ་འཕྲོ་བ་ནི་ཉུང་བ་དང་། རྒྱུན་སྤྲུང་ལ། རྣམ་བཞག་རྒྱུན་དུ་
 འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་འཕྲོ་ཆེ་བས་ན། མང་བའི་ཕྱོགས་ནས་སམ། སྒྲེ་
 སྒྲ་བ་ལ་གཙོར་མཛད་དེ་ཁྱོད་པ་ཁོ་ན་གསུངས་པ་ཡིན། དེས་ན་ཞི་གནས་
 སྐྱོམ་པ་ན། ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་ལ་འཕྲོ་བ་དང་། སྒྱུན་གཏོང་དང་། བྲག་
 འཆལ་བ་སོགས་བྱན་པ་ལྟ་བུ་དགོ་བ་ལ་འཕྲོ་བ་གཉིས་ཀ་ཞི་གནས་བསྐྱོམ་
 པའི་སྐབས་སུ་སེམས་གནས་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པས་ན་དེ་དག་དགག་
 དགོས་སོ། །དམིགས་རྟེན་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་ནས་ཤོར་ཏེ་རང་རེས་ལྟ་སྒྲུབ་སྐྱོམ་
 པ་ན་རྗེ་ཞིག་ནས་བརྗེད་འཕྲོ་བ་ལྟར་དམིགས་རྟེན་ཤོར་བ་ནི་ཁྱོད་པ་རགས་

བ་དང་། འབྲུག་ས་འོག་ནས་ཚུ་རྒྱུག་པ་ལྟར། དམིགས་ཏེན་ཡིད་ཀྱིས་མ་
 ཞོར་བར། སེམས་ཀྱི་བྱར་ཆ་ཞིག་ནས་ཏྲིག་པ་འོག་འབྲུའི་ཚུ་ལ་དུ་ཡུལ་
 ཡིད་དུ་འོང་བའི་རྣམ་པ་འཆར་ལ་ཁད་ལྟ་བུའི་ཚོད་པ་བྱུང་བ་ནི་ཚོད་པ་སྤྲ་མོ་
 ཟླ། དེས་ན་འགལ་རྒྱུན་འདི་དག་གཙོད་པའི་གཉེན་པོ་དངོས་ནི་ཤེས་བཞིན་
 མིན་ཀྱང་། དེའི་ཆར་གཏོགས་དཔེར་ན། དམག་ལ་སོ་བྱེད་པ་བཞིན། བྱིང་
 ཚོད་འབྲུང་མི་འབྲུང་ཏྲིགས་པའི་བྱིར་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་ཀྱི་བྱུག་པ་ཤེས་བཞིན་
 བསྟེན་དགོས། དེའང་ཤེས་བཞིན་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་བསྟེན་ན་གནས་པ་ལ་
 གོགས་སུ་འབྱུར་ཞིང་། ཤེས་བཞིན་གཏན་ནས་མ་བསྟེན་ན། ཉིང་ངེ་འཇིན་
 ལ་སྒྱུན་ཞུགས་ཟེན་ཀྱང་མི་ཤེས་པ་རྒྱུན་མས་ནོར་བྱིར་ཟེན་པ་བཞིན་དུ་
 འབྱུར་བས། བྱུག་ཆེན་ལས། འབྱུ་བ་རིག་པའི་ཤེས་བཞིན་སྒྲོགས། །ཞེས་
 བ་ལྟར་ཤེས་བཞིན་གྲ་བསྐྱེགས། སྐབས་སྐབས་སུ་བྱིང་ཚོད་འོང་མི་འོང་གི་
 ཏྲིག་པ་བརྒྱུག་ནས་བྱ་ར་བྱེད་དགོས་ཏེ། སྒྱུ་དཔལ་ལས། ལུས་དང་སེམས་
 ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ། །ཡང་དང་ཡང་དུ་བརྟག་བྱ་བ། །དེ་དེ་ཁོ་ན་མདོར་ན་
 བློ། །ཤེས་བཞིན་སྤང་བའི་མཆོན་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས། དེས་ན་པོར་པའི་
 ར་བཟུང་བ་ན་ལག་པས་ཟེན་པ་དང་། དམ་པོར་བཟུང་བ་དང་། དེ་ཡང་ཡོ་
 འབྲེགས་སུ་སོང་མ་སོང་མིག་གིས་བརྟགས་པ་བཞིན། དུན་པས་དམིགས་
 ཏེན་ཟེན་ཏེ་འཇིན་སྤངས་དམ་པོར་བྱེད། ཤེས་བཞིན་གྱིས་བྱིང་ཚོད་བྱུང་མ་
 བྱུང་བརྟགས་ནས། དམིགས་པ་སྒྱུང་དགོས། ཤེས་བཞིན་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་
 ཆར་གཏོགས་པ་ཡིན།

ཉེས་པ་བཞི་པ་ནི། གྱིང་ཚོད་གཉིས་གང་རུང་བྱུང་བ་ན་གཉེན་པོ་འདུ་
 མི་བྱེད་པ་ཉེས་པ་ཡིན་པས་དེའི་གཉེན་པོར། གྱིང་ཚོད་བྱུང་བར་ཤེས་བཞིན་
 གྱིས་རིག་པ་ན། དེ་ཐོག་ཏུ་མི་འཛོག་པར་བྱུང་མ་ཐག་གྱིང་ཚོད་སྤར་གས་
 གང་བྱུང་བ་སོ་སོའི་གཉེན་པོ་བསྟེན་དགོས་པས། འདུ་བྱེད་བརྒྱུད་ཀྱི་བདུན་
 པ་གཉེན་པོ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་འདུ་བྱེད་སེམས་པ་བསྟེན་དགོས་པ་
 ཡིན། དེ་དག་ནི་སོ་པས་དབྱ་བྱུང་བ་མཐོང་བ་ན་དེ་བསྐྱོག་པ་ལ་བཅོན་པ་
 བཞིན་ནོ། །འོ་ན་གཉེན་པོ་གང་འདྲ་བསྟེན་དགོས་ཤེ་ན། གྱིང་བ་སྤུ་མོ་ནི་
 སེམས་ཁྱུ་མ་པས་ཡིན་ཞིང་གྱིང་ཁྱུ་མ་གཉིས་གང་བྱས་ཀྱང་འབྱུར་གཅིག་
 ཏུ་མཛད་ལ། དེས་ན་གསལ་ཆ་དང་གནས་ཆ་ཡོད་ཀྱང་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་
 འཕངས་དམའ་རུ་སོང་སྟེ་གསལ་ཆའི་ངར་མེད་པའི་གྱིང་བ་སྤུ་མོ་དེ་སྐྱེས་ན་
 ཐུན་གྲོལ་བ་དང་དམིགས་པ་བཏང་མི་དགོས་པར་སེམས་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་
 གྲིམ་དུ་བཏང་བས་ཆོག་། དེ་ཡང་བསྐྱེམས་སྤྲུགས་ན་ཚོད་པ་སྐྱེ་བར་འབྱུར་
 བས་གྲིམ་སྟོད་རན་པོར་བྱ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་ཕི་ཨི་གི་རྒྱུད་
 སྐྱུད་ཏུ་ཅང་གྲིམས་སྤྲུགས་པ་དང་། སྟོད་སྤྲུགས་པ་མ་ཡིན་པར་གྲིམས་སྟོད་
 རན་པའི་མཆོམས་ནས་སྐྱད་སྟན་པ་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་ལྟར་འདི་ལྟར་
 བྱས་ན་ཚོད་པ་སྐྱེ་བར་འདུག་སྟེ་མ་པ་ལས་ཅུང་སྟོད། འདི་ཅུ་ལས་གྱིང་
 བ་སྐྱེ་བར་འདུག་སྟེ་མ་པ་ལས་ཅུང་གྲིམ་པར་བྱེད་དགོས། འདི་གཉིས་ཀྱི་
 མཆོམས་དེ་ཉམས་སྟོང་ལ་བཀར་ཏེ། ཤེས་བཞིན་སྐྱུང་པོས་མ་བརྟགས་ན་
 ཏུ་ཅང་འཛོག་དཀའ་བས་སྟོབ་དཔོན་ཅ་རྩུ་གོ་མིས་ཀྱང་། བཅོན་པ་བསྟེན་ན་

གོད་པ་འབྱུང་འབྱུར་ཞིང་། །དེ་སྤངས་ན་ནི་ཁྱུ་པ་སྒྲིབ་པ་འབྱུར། །འདི་ཡི་
 རིགས་པར་སྒྲིམས་འདུག་ཉིད་དཀའ་ན། །བདག་གི་སེམས་དགྲུགས་པས་ནི་
 ཅི་ཞིག་བགྱི། །ཞེས་ཐུགས་ངལ་བའི་ཚུལ་མཛད་ཅིང་། །འོན་ཀྱང་དགྲའི་ནང་
 ནས་ནང་མི་དང་ཞོར་བའི་དགྲ་བྱང་ན་ངོས་ཟེན་དཀའ་བས་ཉེན་ཆེ་བ་བཞིན།
 གྱིང་བ་ཉིད་ཉིང་འཛིན་དང་ཞོར་བའི་སྒྲིན་འབྱུང་ཉེན་ཆེ་བས་ན་གྲིམ་པ་ཉིད་
 ཚུལ་དུ་འདོན་དགོས། །དེ་ལྟར་སེམས་གྲིམ་དུ་བཏང་ཡང་ད་དུང་གསལ་ཆའི་
 ངར་ཞོར་ནས་སེམས་ཞིག་པ་ལྟ་བུའམ་འཛིན་སྤངས་མི་གསལ་བའི་ཉམས་
 བྱང་ནས་མི་སེལ་ན། གྱིང་བ་རགས་པ་སླེབས་པ་ཡིན་པས་དབྱུ་མ་སྒྲིང་པོ་
 ལས། །ཁྱུ་པ་དམིགས་པ་རྒྱ་ཆེན་དག །བསྒྲོམས་པས་ཡངས་པ་ཉིད་དུ་
 བྱ། །ཞེས་པ་ལྟར་སེམས་ནང་དུ་བསྐྱུས་ཆེས་པའི་སྒྲིན་ཡིན་པས་དམིགས་
 པ་ཅུང་ཟད་སྒྲོས་ནས་བསྒྲོམ། །དེས་ཀྱང་མ་སེལ་ན། །དམིགས་པ་བཏང་ནས་
 སེམས་ཁྱུ་པ་དེ་གཟེངས་བསྟོད་ཐབས་སམ། །དགའ་བའི་ཐབས་དལ་འབྱོར་
 དོན་ཆེ་ཉིད་དཀའ་འམ། །མཆོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་། །བཤེས་གཉེན་
 བསྟེན་པའི་པན་ཡོན། །ཐོས་པ་དང་། །བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་གྱི་པན་ཡོན་སོགས་
 བསམ་སྟེ་སེམས་གཟེངས་བསྟོད་པ་དང་། །སྤང་བའི་མཆོན་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་
 པ་དང་། །གཏོང་བའི་དམིགས་པ་སོགས་བསྒྲོམ། །དེ་ལྟར་བསྒྲོམས་པས་
 སེམས་འཕངས་མཐོ་བར་གྱུར་ཏེ་སངས་པ་ན་སྤར་དམིགས་པ་འཛིན། །རང་
 རེ་སྤར་སྒྲོ་ལ་མ་གོམས་པས་དེས་འཕྲལ་དུ་པན་པ་འོང་དཀའ་ཡང་། །གོམས་
 པ་ཞིག་ཡིན་ན་དལ་ཉེན་ཉིད་དཀའ་བ་འདི་འདྲ་ཉིད་ཚུལ་སོགས་བསམས་

པས་གདོང་ལ་ཚུ་གང་མོས་བཏབ་པ་བཞིན་དུ་དགའ་ཡལ་ལེར་འགྲོ། ད་
 དུང་མི་སེལ་ན་བྱིང་བ་བཅན་ཐབས་སུ་གཙོད་ཐབས་རང་སེམས་སྙིང་གར་
 འོད་དཀར་པོའི་རྣམ་པར་གསལ་བ་པཌ་སྒྲ་དང་བཅས་སྒྲི་གཙུག་ནས་བཏོན་
 པ་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་མཐོན་པོར་སོང་སྟེ་ནམ་མཁའ་དང་དབྱེར་མེད་དུ་
 འདྲེས་པར་བསམ་པ་ལན་རི་ལྟར་རིགས་པར་བྱ། ད་དུང་མི་སེལ་ན། ཐུན་
 བཏང་ནས་བྱིང་བ་སྒྲི་བའི་རྒྱ་རྒྱགས་པ་དང་། གཉིད་དང་། སེམས་འཐིབ་
 པོའི་རྣམ་པ་ཅན་སོགས་སེལ་བའི་ཐབས་བསེལ་བའི་སར་སྡོད་པ་དང་། ས་
 ཁད་མཐོ་ཞིང་ཡངས་པར་འགྲོ་བ་དང་། བན་ཚུན་འཆག་པ་དང་། གདོང་ཚུས་
 འཁྱུ་བ་སོགས་བྱ་ཞིང་། དེ་ལྟར་བྱས་ནས་སངས་པ་ན་སྤར་བཞིན་དམིགས་
 པ་འཇིན།

ཀོད་པ་ཕྱ་མོ་ནི། དམིགས་རྟེན་མ་ཞོར་བར་སེམས་གཡེངས་པ་སྟེ། དེ་
 བྱང་ན་སེམས་བསྐྱེམས་ཆེས་པའི་སྒྲོན་ཡིན་པས་ཅུང་ཟད་སྟོད་པའི་འཇིན་
 སྤངས་བྱེད། ད་དུང་མ་པན་པར་གཡེངས་ན། དེ་ལས་རགས་པའི་ཀོད་པ་
 བྱང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་སེམས་དགའ་བའི་རྒྱས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པས་དགའ་
 ཆེས་པར་མི་བྱ། དགའ་དགས་ན་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་མ་ཡང་རྒྱན་ཞུགས་མ་
 ཐོབ་པའི་རབས་བཞིན་སྒྲོན་དུ་འགྱུར། འདི་སྐབས་ཐུན་མི་གྲོལ་བར་དབྱ་མ་
 སྙིང་པོ་ལས། ཀོད་པ་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ། །ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཞི་བར་བྱ། །
 ཞེས་པ་ལྟར་འཆི་བ་མི་རྟག་པ་དང་། འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་རྒྱག་བསྐྱེད་
 སོགས་སེམས་ཞུམ་པ་དང་སྒྲོ་ཤས་དང་། ཡིད་འབྱུང་བའི་རྒྱ་རྣམས་བསམ།

ད་དུང་མི་སེལ་ན་རྒྱུ་དེ་པ་བཅན་ཐབས་སུ་གཅོད་ཐབས་ནམ་ཉིག་ཤིང་ཆེ་
 བས་དབུགས་འབྱུང་རྒྱུ་ལ་དམིགས་པར་བཤད་པ་ལྟར་བྱ་སྟེ། དབུགས་
 འགྲོ་འོང་སོགས་ཀྱི་ཆེ་པར་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ་སྟེ་པ་དང་། ཚུར་འོང་སོང་སྟེ་
 པ་དང་། འདི་དང་པོ་འོ་སྟེ་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འགྲོ་འོང་གི་གྲངས་ཡིད་
 ཀྱིས་བགྲངས་ན་དང་པོར་གསུམ་བཞི་ཅུ་ལས་མི་ཐུབ་ཀྱང་སྤྲར་དབུ་ནས་
 བགྲངས། དེ་འདྲ་ཉེར་གཅིག་ཅུ་ལ་སེམས་མ་གཡེངས་པར་བཟུང་ཐུབ་ན།
 སེམས་གནས་དང་པོ་བྱུང་ཆད་ཡིན། སྤྲར་ཡེར་པའི་བྱུང་ཆེན་ཕུན་ཚོགས་
 རྒྱ་མཚོ་ཡང་། རང་གི་སྒྲིམ་ཆེད་ཅིག་སྟེ་སྤྲོད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ་འེེ་ཞབས་
 འབྲིང་ཡིན་པས། སྟེ་སྤྲོད་ཞབས་འབྲིང་བཅས་ལ་དབུ་ཉེས་བྱུང་བས་སྒྲོམ་ལ་
 ཐུགས་མ་ཐེན་པར་བྱུར་པ་ན་དབུགས་བགྲངས་པ་འདིས་བྱུང་པའི་རབས་
 ཡོད། དེ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་རྒྱུ་དེ་པ་མ་ཆོད་ན་རེ་ཞིག་ཐུན་གྲོལ་བར་བྱ། དེས་ན་
 དང་པོར་འཕེན་པ་བཏང་ནས་ཡུན་ཐུང་དུ་རེ་བསྒྲོམ། ཡུན་རིང་ཆེས་ན་རྗེས་
 སོར་བསམ་གཏན་གྱི་གདན་མཐོང་བ་ནའང་སྒྲིབ་ལུག་པ་དང་སྒྲུག་གོ་བར་
 འགྱུར་བས། བསྒྲོམ་འདོད་ཀྱིན་འཕྲོ་བཅད་ཅེས་པ་ལྟར་སྒྲོམ་དང་བཟང་གྲེས་
 བྱེད་པ་གལ་ཆེ་སྟེ། དཔེར་ན་མི་གཉིས་བཟང་གྲེས་བྱུང་ན་རྗེས་སོར་མཐོང་
 ཡང་དགའ་བ་ལྟར་དང་། གསལ་ན་གསལ་དུ་འཕྲོ་བཅད། མི་གསལ་ན་མི་
 གསལ་དུ་འཕྲོ་བཅད་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ད་དུང་ཅུང་མ་ཐུད་ནས་བསྒྲོམ་ན་
 ལེགས་པ་འོང་འདྲ་སྟེ་པ་ནས་མཆོམས་བཞག་ན། རྗེས་སུ་འང་བསྒྲོམ་སྟེང་
 འདོད་པ་དང་། འཕྲོ་ཡང་དེ་ཉིད་ནས་འབྱུང་བས་དེ་ལྟར་བྱས་ཏེ་བསྒྲོམ་པ་

ལེགས་ཀྱི། མི་གསལ་བ་བྱུང་བཞིན་དུ་ད་དུང་བཅས་བཅས་ཀྱང་མ་སེལ་ན།
སྤར་མུ་ཚུགས་བྱས་ཀྱང་ངལ་དུ་སོང་ནས། རྗེས་སྤྱུང་མི་གསལ་བའི་འཕྲོ་
ནས་འབྱུང་སྟེ་སྤར་བྱབ་མཆོག་སྒོ་བཟང་ནམ་རྒྱལ་གྱིས་བཀའ་གདམས་
གསུང་ཐོར་བུའི་ལྷགས་ལུང་སྦལ་བ་ན། དེང་སང་སྟིགས་མའི་དུས་རང་
རྒྱད་འདུལ་བའི་དུས་ཡིན་གྱི་གཞན་རྒྱད་འདུལ་བའི་དུས་མིན་ཞེས་བའི་
མཆོམས་སུ་བཤུམ་ནས་གནང་མ་ཐུབ་པར་ཆོས་མཆོམས་བཞག་པས་སྤྱི་
ཉིན་དང་ཡང་ཉིན་ཀྱང་ཆོག་མཆོམས་དེ་ཀར་བྱུང་བས་གནང་མ་ཐུབ་པའི་
རབས་བཞིན་ཡིན། ད་ལྟ་རང་རེས་གནས་ཆ་ཡུན་རིང་བའི་རེ་བ་བྱས་ཀྱང་
དམིགས་པ་ལ་རེག་ཙམ་ལས་གནས་མི་རུས་པས་ཉིན་གཅིག་ལ་ཐུན་བཅོ་
བརྒྱད་སོགས་སུ་གསུངས་པ་བཞིན་ཡུན་རླུང་བ་ཞིག་དང་། དེའི་རིང་བྱིང་
ཁོད་དུ་མི་ཞོར་བའི་སྤྱི་དག་པ་ཞིག་བྱས་ནས་ཐུན་ཉུང་ལ་གངས་མང་བ་
བྱེད། དེ་ལྟར་བྱས་ན་སྤྱི་ནས་རང་སྟོབས་གྱིས་གནས་པ་ཞིག་འོང་བས་དེ་
བྱུང་མཆོམས་ནས་ཡུན་བསྐྱིང་།

ཉེས་པ་ལྷ་པ་བྱིང་ཁོད་གཉིས་ཆོད་པའི་ཆེ་ན་གཉིན་པོ་མངོན་པར་འདུ་
བྱེད་པ་ཉེས་པ་ཡིན། དེའི་གཉིན་པོར་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་གྱི་བརྒྱད་པ་འདུ་མི་
བྱེད་པའི་བཏང་སྟོམས་བསྟན་དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་བྱིང་ཁོད་རྒྱན་ཆད་པ་ནི་
སེམས་གནས་བརྒྱད་པའི་བར་དུ་མེད་ལ། དེའི་ཆེ་བྱིང་ཁོད་ཞི་ནས་ཀྱང་།
ད་དུང་དེ་འབྱུང་མི་འབྱུང་བཏགས་ནས། གཉིན་པོའི་འབད་རྩིས་བསྟན་པ་
སེམས་གནས་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པའི་ཉེས་པ་ཡིན་པས། ཞེས་བཞིན་གྱི་

ཚུལ་བ་མི་བསྟེན་པར་སྒྲིབ་པས་ཚོག་པས་འདུ་བྱེད་བཏང་སྟོམས་བསྟེན།
 སྒྲིབ་གྱི་དམ་པ་མང་པོས་ཀྱང་སྒྲིབ་དགོས་པར་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་
 སེམས་གནས་བརྒྱད་པའི་མཐར་སེམས་བྱིང་ཤོད་གྱི་དབང་དུ་མི་འགྲོ་བའི་
 གནས་སྐབས་སུ་ཤེས་བཞིན་གྱི་ཚུལ་བ་སྒྲིབ་པ་ལ་གསུངས་གྱི། མཚམས་
 འདྲིར་མ་སྟེབས་བར་གྱི་གནས་སྐབས་གཞན་དུ་དང་། དན་པ་དང་། དམིགས་
 པའི་འཇིན་སྟངས་གྱི་ངར་སྒྲིབ་པ་ལ་གསུངས་པ་མིན་པས། བོད་སྤྲུལ་མ་དག་
 གིས་སྒྲིབ་རབ་ལ་བསྟོམ་རབ་ཅེས་སྒྲིབ་མཚམས་ངོས་མ་བེན་པར་འདྲིའི་
 གོང་དུ་དན་པ་སྒྲིབ་པ་ནི་འབྲུལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེའི་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་ངོ་།
 དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ན། གནས་ཆ་སྤྱར་ཡང་བྱིང་བ་སྤྲོ་མོར་ཤོར་ནས་ཉིང་འཇིན་
 ལས་རྒྱང་རིང་བར་འབྱུང་བ་ཡིན། དེས་ན་འདི་དག་ནི་དམིགས་པ་མི་འདྲ་བ་
 ཅམ་ལས་སྒྲིབ་ཚུལ་རྫོགས་རིམ་མན་ཆད་ལ་འདྲ།

ད་ནི་སྒྲིབ་ཚུལ་བཞུགས་པར་བྱ་སྟེ། གནས་མཚན་ཉིད་ལྟ་ལྟན་སོགས་སུ་
 ཞི་གནས་གྱི་ཚོགས་རྣམས་ཆང་བར་བྱས་ཏེ། སྟན་བདེ་བར་རྣམ་སྤང་ཆོས་
 བདུན་གྱིས་འདུག །སྤྱི་བོའི་སྒྲུ་མ་ལས་ཤྲུག་ཐུབ་ཆོན་གང་བ་ཅམ་ཞིག་ཆད་
 དེ་ལྟེ་བའི་ཐད་གྱི་བར་སྤང་ལ་བཞག །དེའང་དང་པོ་ནས་དམིགས་པ་གསལ་
 བ་ཞིག་མི་འབྲང་ཞིང་། སྤྱབ་ཀྱང་མི་དགོས་ལ། དབུ་དང་ཕྱག་ཞབས་སོགས་
 ཆ་ཤས་སྤྱི་ཅམ་དང་། སེར་སྤམ་མེ་བ་ལྟ་བུ་ལམ་ཅམ་ཞིག་འཆར་བྱུང་ན། དེ་
 ལ་དན་པས་མ་བརྗེད་པར་འཇིན་སྟངས་དམ་པོར་སེམས་མ་གཡེངས་པར་
 བསྐྱེད་ན། དེ་འདྲའི་དན་པ་གཅིག་ཕུའི་སྒྲིབ་ལུགས་དེ་ལ་བྱིང་ཤོད་གཙོད་

ཚུལ་ཆང་བའི་བྱིར། སྒྲིམ་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་སྤྲིང་ལ་བཅང་རྒྱུའི་མན་ངག་སྒྲན་
 མེད་པ་ཡིན། དེ་ཡང་བྱིང་བ་ནི་འཇིན་སྤངས་དམ་པས་གཅོད་ལ། རྒྱུ་མེད་པ་ནི་
 མ་གཡེངས་པས་གཅོད་དོ། །དེ་ལྟར་བསྒྲིམ་པ་ན་གནས་ཆ་བྱུང་ན་བྱིང་བ་
 དང་ཐག་ཉེ་རུ་སོང་བས་བྱིང་ཐོན་བྱས་ནས་གསལ་ཆ་དང་། འཇིན་སྤངས་
 དམ་དུ་དམ་དུ་བཏང་། གསལ་ཆ་བྱུང་ན་རྒྱུ་མེད་པ་དང་ཉེ་བས་རྒྱུ་མེད་ཐོན་བྱས་
 རྣམས་གནས་ཆ་བཅའ་། དེས་ན་སྤྱོད་པ་ཞིག་བརྒྱལ་ཁུལ་བྱེད་ཀྱང་སྤྱོད་རྒྱུའི་
 ཉིང་འཇིན་ལ་གང་འདྲ་ཞིག་དགོས་པ་མི་ཤེས་པ་དེ་ལྟ་བུ་མིན་པར། སྤྱིར་
 གནས་ཆ་དང་། གཙོ་བོར་གསལ་ཆ། དེ་ཡང་འཇིན་སྤངས་དམ་པར་བྱེད་
 པའི་བྱེད་ཆོས་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཉིང་དེ་འཇིན་ཞིག་དེས་པར་དུ་བསྤྱོད་དགོས།
 དེ་ཡང་གོང་དུ་ཞིབ་རྒྱས་བཤད་པ་ལྟར་དམིགས་ཉེན་བྱས་པས་མ་ཞོར་བར་
 བཟུང་། དེའི་ཆེ་བྱིང་རྒྱུ་མེད་སྤྱོད་པ་གསལ་གང་བྱུང་གྲུབས་བྱས་ཀྱང་། དེ་མ་ཐག་
 ཤེས་བཞིན་གྱིས་རིག་པར་བྱས་ཏེ། སོ་སོའི་གཉེན་པོ་འབྲལ་དུ་བསྐྱེད་ནས་
 འགོག། །བྱིང་རྒྱུ་མེད་ཆོད་པ་ན་གཉེན་པོའི་རྩལ་བ་མི་བྱེད་པར་དམིགས་པ་ལ་
 རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་ཤིང་། ཤེན་ཏུ་གསལ་བ་གསལ་ཆའི་ངར་ལྡན་དུ་སྦྱོང་
 དགོས། ལྷག་ཆེན་ལྟར་ན་ནི། དམིགས་པ་དང་། དམིགས་པ་འཇིན་པའི་
 སེམས་གཉིས་ཀ་གཅིག་གིས་བྱས་ནས། དཔེར་ན། རྩི་བོས་ར་ལུག་རི་ལ་
 ཞོར་བ་དང་མི་ཞོར་བ་གཉིས་ཀ་ལ་བརྟགས་པ་བཞིན་དུ་རྣམ་ཏྲིག་སྒྲིམ་པ་
 ན་དེའི་ངོ་བོར་བརྟགས་ནས་རང་ཞིར་བཏང་ནས་གཅོད་པ་དང་། རྣམ་ཏྲིག་
 གཉེན་པོས་བཅད་ནས་ཞི་བ་ན་སེམས་གསལ་རིག་ལ་དམིགས་པ་སྟེ་རྣམ་

རྟོག་གཅོད་ཚུལ་གཉིས་སུ་བཤད་ལ། རྒྱས་པར་ནི་དགོ་ལྡན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་
པོའི་ཁྲིད་ཀྱི་སྒྲུབས་སུ་འབྱུང་བས། སེམས་ལ་དམིགས་ནས་ཞི་གནས་སྒྲུབ་
འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལས་ཤེས་དགོས་གསུངས།
གསུམ་པ།

དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་གནས་དགུ་སྒྲུབ་ཚུལ་ནི།

སྒྲོམ་བྱེད་པར་འདོད་ན་སེམས་གནས་ལ་སྒྲིབ་བ་ཐོན་པ་དགོས། དེ་ལ་
སེམས་གནས་དགུ་ཤེས་དགོས། དེ་ཡང་སེམས་འཛོག་པ། རྒྱན་དུ་འཛོག་པ།
སྒྲན་ཏེ་འཛོག་པ། ཉེ་བར་འཛོག་པ། ཏུལ་བར་བྱེད་པ། ཞི་བར་བྱེད་པ། རྣམ་
པར་ཞི་བར་བྱེད་པ། ཅེ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ། མཉམ་པར་འཛོག་པ་སྟེ་དགུ་ལས།
དང་པོ་ནི། སྒྲུབ་ལས་དམིགས་པའི་གདམས་ངག་ཐོས་སྟོབས་ཀྱིས་འབྱུང་
ཅིང་། དེ་ཡང་དམིགས་པ་ལ་བཞག་ཙམ་བཞག་ཙམ་ལས་ཤས་ཆེར་མི་
གནས་པས་རྒྱན་མ་ཐུང་མི་ཐུབ་པ་སྟེ། དེའི་ཆེ་སེམས་ལ་རྟོག་དཔྱད་ཞུགས་
པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འཕྲོ་ཁྲོད་ཀྱི་དབང་དུ་ཤོར་བ་རིག་པས་སྒྲར་ལས་རྣམ་རྟོག་
ཤས་ཆེ་བའི་ཉམས་འབྱུང་ཡང་། འདི་རྣམ་རྟོག་མང་དུ་སོང་བ་མིན་གྱི། རྣམ་
རྟོག་ངོས་ཟེན་པའི་ཉམས་ཡིན། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་བསྒྲོམས་པས་སེམས་
དམིགས་པ་ལ་བཞག་ཙམ་གྱིས་རྒྱན་ཅུང་ཟད་མ་ཐུང་ཐུབ་པ་ནི་དཔེར་ན་མ་
ཉི་ཐེང་སྒྲོར་གཅིག་ཙམ་གྱི་རིང་བསྒྲོམ་ན་དེའི་རིང་མི་གཡེང་བ་འབྱུང་བ་

ལྟ་བུ་ཡིན། འདིའི་ཆེ་སྐབས་རེ་ནམ་ཏྲིག་ཞི་ཞིང་སྐབས་རེ་ནམ་ཏྲིག་སྒྲིམ་བས་
ནམ་ཏྲིག་ངལ་བསོ་བའི་ཉམས་འོང་། འདི་བསམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འབྲུག།
སེམས་གནས་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་འདི་གཉིས་ལ་བྱིང་ཁྱོད་མང་ཞིང་གནས་
པ་ཉུང་བས་ཡིད་བྱེད་བཞིའི་དང་པོ་བསྐྱེམས་ཏེ་འཇུག་པའི་སྐབས་ཡིན་ཞིང་
གནས་པ་ལས་གཡེང་བ་རྒྱན་རིང་བ་ཡིན་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། གོས་ལྟ་
བུའི་གཞི་ལ་ལྟན་པ་བརྒྱག་པ་བཞིན། རྒྱན་མ་བྱུང་པའི་གཞི་དེའི་སྟངས་
སེམས་དམིགས་པ་ལས་གཡེངས་པ་འབྲལ་དུ་ཤེས་ནས་སྤར་དམིགས་ཏེན་
ལ་སྒྲན་ཏེ་འཇོག་པ་ལ་ཟེར་བས་འདི་དང་སྤྲ་མ་གཉིས་ལ་གཡེང་བ་ཡུན་རིང་
བྱུང་ཡོད། འདིའང་བྲན་པ་སྟོབས་ལྟན་བསྐྱེད་པའི་དུས་ཡིན་གསུངས། བཞི་
པ་ནི། བྲན་པ་ཤུགས་ཅན་དུ་བསྐྱེད་ནས་དམིགས་ཏེན་ལ་འཇོག་པ་སྟེ། འདི་
ནས་དམིགས་ཏེན་ཤོར་མི་སྲིད་པས་སྤྲ་མ་གསུམ་ལས་བྱུང་ཞུགས་པ་ཡིན།
འོན་ཀྱང་དམིགས་ཏེན་མ་ཤོར་བཞིན་དུ་བྱིང་ཁྱོད་ཤུགས་ཆེན་པོ་འབྱུང་
བས་བྱིང་ཁྱོད་ཀྱི་གཉེན་པོ་བསྟེན་དགོས། སེམས་གནས་གསུམ་པ་དང་
བཞི་པ་འདི་གཉིས་བྲན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འབྲུག། འདི་ནས་ནར་སོན་པའི་མི་
ལྟར་བྲན་པ་ནར་སོན་པའོ། བྲན་པའི་སྟོབས་ཇོགས་པ་ཡིན་གསུངས། ལྟ་
པ་ནི། བཞི་པའི་སྐབས་སུ་སེམས་ནང་དུ་བསྐྱེས་བྲགས་པས་འདིར་བྱིང་བ་
སྤྲ་མོའི་ཉེན་ཆེ་བས་ཤེས་བཞིན་སྟོབས་ལྟན་བསྐྱེད་ནས། དེས་བྱ་ར་བྱས་ཏེ་
ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་བསམས་ནས་སེམས་གཟེངས་བསྟོད། འདི་དང་
སྤྲ་མ་གཉིས་ལ་བྱིང་ཁྱོད་རགས་པ་འབྱུང་མི་འབྱུང་གི་བྱུང་ཡོད།

རྒྱལ་པ་ནི། ལྷ་པའི་སྐྱབས་སུ་སེམས་གཟེངས་བསྟོད་དྲགས་པའི་རྒྱུ་
 གྱིས་འདིར་རྟོག་པ་སྤྲོ་མའི་ཉེན་ཆེ་ལ། རྟོག་པ་སྤྲོ་མེ་སྤྱེས་པ་ན། དེ་རིག་པའི་
 ཤེས་བཞིན་སྟོབས་ལྡན་བསྟོད་དེ་རྟོག་པ་སྤྲོ་མེ་ལའང་སྟོན་དུ་བལྟས་ནས་
 འགོག་དགོས། ལྷ་མ་ལས་འདི་སྐྱབས་བྱིང་བ་སྤྲོ་མའི་ཉེན་ཆེ་བ་མེད་པའི་
 བྱད་ཡོད། ལྷ་པ་དང་རྒྱལ་པ་གཉིས་ཤེས་བཞིན་གྱི་སྟོབས་གྱིས་འགྲུབ། འདི་
 རས་ཤེས་བཞིན་གྱི་སྟོབས་རྫོགས་པར་གསུངས། བདུན་པའི་སྐྱབས་སུ་བྲན་
 ཤེས་གྱི་སྟོབས་རྫོགས་པས་བྱིང་རྟོག་སྤྱེ་དཀའ་ཡང་། དེ་ནས་བཙོན་འགྲུས་
 གྱི་སྟོབས་བསྟོད་དེ་བྱིང་རྟོག་སྤྲོ་མེ་ལའང་སྟོན་དུ་བལྟས་ནས་སྤྱིང་གང་
 ཐུབ་བྱེད་དགོས། འདི་དང་ལྷ་མ་གཉིས་ལ་བྱིང་རྟོག་སྤྲོ་མེར་ཤོར་བའི་ཉེན་
 འོགས་ཆེར་བྱེད་དགོས་མི་དགོས་གྱི་བྱད་ཡོད། འདིར་བྱིང་རྟོག་སྤྲོ་མེ་ཅ་མ་
 གྱི་ཉེན་ཆེར་མེད་ཀྱང་། ད་དུང་དེ་གཉིས་སྤྱིང་ཐབས་ལ་ནི་བཙོན་དགོས་པ་
 ཡིན། ལྷ་པ་དང་རྒྱལ་པའི་སྐྱབས་བྱིང་རྟོག་གྱིས་ཚུར་གཞོད་པའི་དོགས་པ་
 ཡོད་ལ། བདུན་པའི་སྐྱབས་འདིར་བྱིང་རྟོག་བྱང་ཡང་བཙོན་འགྲུས་གྱིས་
 བཀག་ཐུབ་པས་བྱིང་རྟོག་གྱིས་ཚུར་བར་དུ་ཆེར་གཙོད་མི་རུས་གསུངས།
 སེམས་གནས་གསུམ་པ་ནས་བདུན་པའི་བར་གྱི་ལྷ་པོ་འདིར་ཉིང་འཛིན་
 ཤེས་ཆེ་ཡང་བྱིང་རྟོག་སོགས་གྱིས་བར་དུ་གཙོད་པས་ཆད་ཅིང་འཇུག་
 པའི་ཡིད་བྱེད་གྱི་སྐྱབས་ཡིན། བརྒྱད་པའི་སྐྱབས་སུ་ནི། ཐོག་མར་གཉིན་
 པོ་བྲན་འཛིན་གྱི་རྩིས་བ་ཅུང་ཟད་བསྟེན་ན་ཐུན་གྱི་རིང་བྱིང་རྟོག་སྤྲོ་མེ་འང་
 མེད་པར་ཐུན་འཁྱོངས་ཐུབ་པ་འབྱུང་ཞིང་། འདི་དག་གི་སྐྱབས་རིམ་བཞིན་

དཔེར་ན་དགྲ་པོ་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་དང་། སྟོབས་འགའ་ཞིག་ཉམས་པ་དང་།
 སྟོབས་རྫོགས་པར་ཉམས་པ་ལྟར་བྱེད་ཆོད་ཀྱི་སྟོབས་རིམ་བཞིན་ཉམས་
 པ་ཡིན་པས་བརྒྱད་པ་ནས་བཟུང་ཤེས་བཞིན་གྱི་ཚུལ་བ་བསྟེན་མི་དགོས་
 སོ། །སེམས་གནས་བརྒྱད་པའི་སྐབས་འདིར་ཚུལ་བ་ཅུང་ཟད་བསྟེན་ན་ཐུན་
 གྱི་རིང་བྱེད་ཆོད་སོགས་གྱིས་བར་དུ་གཙོད་པ་མེད་པས་ཆད་པ་མེད་པར་
 འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་སྐབས་ཡིན། སེམས་གནས་བདུན་པ་དང་བརྒྱད་
 པ་བཙོན་འགྲུས་གྱིས་སྟོབས་གྱིས་འགྲུབ། དགྲ་པ་ནི་འབད་ཚུལ་དང་བྲལ་
 བར་འཇུག་པ་སྟེ། དེ་ཡང་བརྒྱད་པའི་སྐབས་ཡང་ཡང་འདྲིས་པ་ལ་བརྟེན་
 ནས་འདིར་འབད་ཚུལ་མེད་པར་ལྟུན་གྱིས་བྲུབ་པ་ཡིན་པས་ཚུལ་བ་ཅུང་
 ཟད་ཀྱང་མི་དགོས་པར་ཁ་ཏྲོན་བྱང་བ་ཞིག་གིས་འདྲོན་པ་བཏྲོན་པ་ལྟར་ཏིང་
 འདྲོན་ལ་ཉིལ་གྱིས་འཇུག། །དེ་ནི་འདྲོད་སེམས་ཅེ་གཅིག་པའི་ཞི་གནས་
 རྗེས་མ་ཐུན་པ་ཡིན། དགྲ་པ་འདི་ཡོངས་སུ་འདྲིས་པའི་སྟོབས་གྱིས་འགྲུབ།
 དེ་དག་གི་དང་པོའི་སྐབས་རྣམ་ཏྲོག་ངོས་ཟེན་པའི་ཉམས་དང་། གཉིས་པའི་
 སྐབས་རྣམ་ཏྲོག་ངོས་ངལ་བསོ་བའི་ཉམས། གསུམ་པའི་སྐབས་རྣམ་ཏྲོག་
 ཐང་ཆད་པའི་ཉམས་འབྱུང་། མདོར་ན་སེམས་གནས་དང་པོ་དང་གཉིས་
 པ་གཉིས་ནི་གནས་པ་རྒྱན་རིང་ཐུང་ཡོད་ལ། གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ནི་
 གཡེང་བ་རྒྱན་རིང་ཐུང་ཡོད། གསུམ་པ་བཞི་པ་གཉིས་ནི་དམིགས་ཏེན་ཤོར་
 སྤིང་མི་སྤིང་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་ཅིང་། བཞི་པ་དང་ལྷ་པ་ནི། བྱེད་བ་རགས་པ་
 སྒྲེ་མི་སྒྲེ་དང་། ལྷ་པ་བྱུག་པ་གཉིས་ནི་བྱེད་བ་སྤ་མོ་ལ་དོགས་ཟོན་དགོས་

མི་དགོས་དང་། དེར་མ་ཟད་བྱུག་པར་ཁྱོད་པ་སྤྲོ་མེས་སྒྲིབ་པ་ལས་ཉུང་
 རོ། །བྱུག་པ་དང་བདུན་པ་གཉིས་ནི། བྱིང་ཁྱོད་སྤྲོ་མོར་ཞོར་ཉེན་གྱི་དོགས་
 ཟོན་ཆེན་པོ་དགོས་མི་དགོས་དང་། བདུན་པ་དང་བརྒྱད་པ་ནི་བྱིང་ཁྱོད་ཡོད་
 མེད་དང་། བརྒྱད་པ་དང་དགུ་པ་ནི། འབད་ཚུལ་ལ་སྒྲོས་མི་སྒྲོས་གྱི་ཁྱད་
 ཡོད་དོ། །བདུན་པ་འཇིགས་སྤྱོད་བྱིང་ཁྱོད་འགོག་ཅ་མ་ལས། དེར་ཞོར་དོགས་
 གྱི་ཉེན་ཆེར་བྱེད་མི་དགོས་ལ། དཔེར་ན་དགྲ་དང་འཐབ་ན། དེ་སྒྲོབས་ཞན་
 དུ་བཏང་བེན་ནས་དོགས་ཟོན་ཆེན་མི་དགོས་པར་བཀག་ཅ་མ་གྱིས་ཆོག་པ་
 བཞིན་ཡིན་པར་གསུངས།

༥ ཉེན་ཉེར་གཉིས་པར། རི་སྐད་དུ། དཔལ་ལྷན་ལྷ་བ་གྲགས་པའི་
 གསུང་ལས། ཀུན་རྫོབ་དེ་ཉིད་གཤོག་ཡངས་དཀར་པོ་རྒྱས་གྱུར་པའི། །ངང་
 པའི་རྒྱལ་པོ་དེ་ནི་སྒྲིབ་པོ་ངང་པ་ཡིས། །མདུན་དུ་བདར་ནས་དགོ་བའི་རྒྱུད་གི་
 །ལྷགས་སྒྲོབས་གྱིས། །རྒྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་པ་རོལ་མཆོག་ཏུ་འགྲོ།
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་
 གཉིས་དང་ཆོགས་གཉིས་གྱི་སྒྲོན་སྤྱོད་རྒྱལ་བའི་སར་བཞུགས་པར་བྱེད་པ་
 ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་ཐོས་དགོས་པ་སོགས་གྱི་གསུང་བཤད་དང་འབྲེལ་སྒྲོན་
 འགྲོའི་ཆོས་བཤད་མདོར་བསྡུས་དང་། སྒྲོན་དུ་སོང་བའི་ས་བཅད་རྣམས་
 གསུངས་ཏེ། ཞི་གནས་ལ་སྒྲོབ་ཚུལ་གྱི་ཆོགས་བསྐྱེད་པ་ལྷའམ་བྱུག་དང་།
 སྒྲིབ་ཚུལ་དངོས་གྱི་ཉེས་པ་ལྷའི་གཉེན་པོ་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་བསྐྱེད་ཚུལ་དང་།
 དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་གནས་དགུ་བསྐྱེད་ལྷགས་རྣམས་ལ་བསྐྱུར་བཤད་

གནང་།

བཞི་པ།

དེ་སྟོབས་དྲུག་གིས་འབྲུབ་ལུགས་ནི།

སེམས་གནས་དང་པོ་ཐོས་པའི་སྟོབས་དང་། གཉིས་པ་བསམ་པའི་
སྟོབས། གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་གཉིས་དྲན་པ། ལྷ་པ་དྲུག་པ་གཉིས་ཤེས་
བཞིན། བདུན་པ་བརྒྱད་པ་གཉིས་བཙོན་འབྲས། དགྲུ་པ་འདྲིས་པའི་སྟོབས་
གིས་འབྲུབ་པ་སྟེ་ཞིབ་པ་སྤར་སེམས་གནས་དགྲུ་སོ་སོའི་སྐབས་སུ་བཤུན་
ཟེན། ལྷ་པ།

དེ་ལ་ཡིད་བྱེད་བཞི་ཡོད་ཚུལ་ནི།

སེམས་གནས་དང་པོ་གཉིས་བསྐྱེམས་ཏེ་འཇུག་པ་དང་། བར་པ་ལྷ་
ཆད་ཅིང་འཇུག་པ། བརྒྱད་པ་ནི་རྩོལ་བ་དང་བཅས་ཏེ་ཆད་པ་མེད་པར་
འཇུག་པ། དགྲུ་པ་རྩོལ་མེད་དུ་སྦྱོན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇུག་པ་ཡིན། དེ་ཡང་
སེམས་གནས་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་བྱིང་རྒྱུ་ཤེས་ཆེ་ཞིང་
ཏིང་འཛིན་ཉུང་ཤས་ལས་མི་འོང་བས་བྱིང་རྒྱུ་ཀྱིས་ཏིང་འཛིན་གྱི་བར་དུ་
ཆོད་མི་ཆོད་ཀྱི་ཐ་སྙད་འཛིན་རིན་མེད་ཅིང་དྲན་ཤེས་བསྐྱེམས་དགོས་པའི་
སྐབས་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བཞག་ཅིང་། བར་པ་ལྷའི་སྐབས་དྲན་ཤེས་བསྐྱེམས་
མི་དགོས་པ་མིན་ཀྱང་ཏིང་འཛིན་ལ་གནས་པ་རིམ་གྱིས་རྗེ་ཆེར་སོང་ཞིང་

བྱིང་ཁྱོད་ཀྱིས་བར་དུ་ཆོད་ཀྱིན་ཆོད་ཀྱིན་འཇུག་པས་ན་ཆད་ཅིང་འཇུག་
པ་དང་། བརྒྱད་པའི་སྐབས་ཐུན་གྱི་འགོར་གཉིན་པོའི་འབད་ཚོལ་ཅུང་ཟད་
བསྟེན་ན་བྱིང་ཁྱོད་ཀྱིས་མ་ཆོད་པར་ཐུན་འཁྱོངས་པས་ཆད་མེད་དུ་འཇུག་
པ་དང་། དགྲ་པ་ཚོལ་མེད་དུ་དམིགས་པར་འཛོག་པས་ཐུན་གྱིས་བྱུབ་པར་
འཇུག་པ་ཞེས་བྱུང་པར་སོ་སོར་བཞག་པ་ཡིན།

དུག་པ།

དེ་ལས་ཞི་གནས་དངོས་འབྱུང་ཚུལ་ནི།

སེམས་གནས་དགྲ་པ་ཐོབ་ནས་བྱིང་ཁྱོད་ཕྱ་མོ་དང་བྲལ་བར་ཉིང་
འཛིན་ལ་འབད་མེད་དུ་ཡུན་རིང་གནས་ཐུབ་པ་བྱུང་ནའང་དེ་ཞི་གནས་རྗེས་
མ་ཐུན་པ་ལས་དངོས་མིན། དངོས་ཐོབ་པ་ལ་ཉིང་འཛིན་ལ་སྦྲར་ཡང་གོམས་
ཤིང་འདྲིས་པར་བྱས་པས་ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་དག་ཀྱི་དགའ་བདེ་བྱུང་པར་
ཅན་ཐོབ་དགོས་ལ། དེ་ཡང་ཤིན་ཏུ་དག་གཉིས་ལས་སེམས་ཤིན་ཏུ་དག་
སྒྲིན་དང་། བདེ་བ་གཉིས་ལས་ལུས་ཤིན་ཏུ་དག་གྱི་བདེ་བ་སྤར་སྒྲེལ། །དེ་
ཡང་ལུས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་རྒྱུ་ཞི་བས་བདེ་ཉམས་ཅན་མགོ་བོ་ལའང་
ལྷན་པ་ལྷེ་བཅ་པ་ལྷ་བྱ་ཞེས་སྐྱབས་ལྷུང་ལྷུང་ལ་ལག་པ་ཆ་མོས་རེག་པ་ལྷ་བྱ་
ཞེག་འབྱུང་། དེ་མ་ཐག་སེམས་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་ནས་དགོ་
བ་ལ་གང་འདོད་དུ་བཀོལ་མི་རུང་བའི་གནས་ངན་ལེན་ཞི་ནས་སེམས་ཤིན་
ཏུ་དག་སྒྲེལ། དེའི་མཐུས་ལུས་ཤིན་ཏུ་དག་འདྲེན་པའི་རྒྱུ་ལས་རུང་ལུས་ལ་

ཁྱབ་པར་བརྒྱུས་པས་ན་ལུས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་བྲལ་ནས་ལུས་དགེ་
 བའི་བྱ་བ་ལ་འཆར་སྤང་མེད་པར་ངི་འདོད་དུ་བཀོལ་བྱས་པ། ཞིང་བལ་
 བཞིན་ཡང་བའི་ལུས་ཤིན་སྤངས་སྒྲིམ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རེག་བྱ་ཤིན་ཏུ་བདེ་
 བའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ལུས་ཤིན་སྤངས་ཀྱི་བདེ་བའི་ཉམས་ཆེན་པོ་སྒྲིམ། ད་
 དུང་མཉམ་པར་བཞག་པས་རང་ལུས་ལ་སོགས་པའི་སྤང་བ་གཞན་གང་ཡང་
 མི་འཆར་བར་ལུས་ཀྱང་དམིགས་རྟེན་ལ་ཐིམ་ཉམས་ཅན་གྱི་སེམས་ཤིན་
 སྤངས་ཀྱི་དགའ་བདེའི་ཉམས་ཆེན་པོ་སྒྲིམ་ནས་སེམས་དགའ་ཡལ་ཡལ་བ།
 དམིགས་པར་གནས་མི་ཐུབ་པ་ལྟ་བུ་འབྱུང་། དེ་ནས་སེམས་ཤིན་སྤངས་
 ཀྱི་དགའ་ཡལ་ཡལ་བ་དེ་ཅུང་སངས་ནས། བདེ་བ་ཆུང་དུ་སོང་སྟམ་པ་ལྟ་
 བུའི་ངང་ནས་སེམས་དམིགས་པ་ལ་བརྟེན་པར་གནས་པའི་ཉིང་འཇིན་དང་
 རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཤིན་སྤངས་མི་གཡོ་བ་ཐོབ་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་བསམ་
 གཏན་དང་པོའི་ཉིང་བསྟོགས་མི་ལྷོགས་མེད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཞི་གནས་
 ཐོབ་པ་ཡིན། འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རྟོགས་པ་
 མང་པོ་འཐོབ་པ་ལ་མེད་ཐབས་མེད་པའི་ལམ་ཡིན་པས་མི་ལྷོགས་མེད་ཟེར།
 དེ་ནས་ཉིང་བསྟོགས་ཕྱི་མ་རྣམས་བསྐྱབས་ནས་རིམ་གྱིས་བསམ་གཟུགས་
 བརྒྱད་ཀ་བསྐྱབ་ནའང་ཐོབ་བྱས་མོད། འོན་ཀྱང་དགོས་པ་ཆུང་བས་རང་
 རེས་དེ་སྒྲིད་པ་མིན་ཞིང་། ཕྱི་རོལ་བས་ནི་ཅི་ཡང་མེད་མན་ཆད་ཀྱི་ཉོན་
 མོངས་མངོན་གྱུར་ཐམས་ཅད་སྤངས་ཏེ་སྤིད་ཅེའི་སེམས་ཐོབ་ནས་ཐར་པ་
 ཐོབ་པར་འཇིན་ཀྱང་དེ་ཙམ་གྱིས་འཁོར་བ་ལས་མི་གྲོལ་བ་བསྐྱགས་འོས་

བསྐྱེད་པ་བསྐྱེད་ལས། ཁྱོད་ཀྱི་ཆོས་ལ་མི་སྤྱོད་པ་པའི། སྐྱེ་བོ་གཉི་ལྷག་
གིས་སྐྱོངས་པ། སྤྱིད་ཅེ་འི་བར་དུ་སོང་ནས་ཀྱང་། སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་ལྟར་ཡང་འབྱུང་
སྤྱིད་པ་སྤྱོད་པ། ཅེས་དང་། མདོ་ལས། འཛིག་ཏེན་དག་ནི་ཏིང་འཛིན་བསྐྱོམ་
བྱེད་ཀྱང་། ཏིང་འཛིན་བྱེད་པ་ཏུ་འདུ་ཤེས་འཛིག་མི་བྱེད། ཏིང་འཛིན་མོངས་
སྤྱིར་ཞིང་རབ་འབྱུགས་ཏེ། སྤྱོད་པ་སྤྱོད་ཀྱིས་ཏིང་འཛིན་འདིར་བསྐྱོམས་
བཞིན། ཞེས་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་ཀྱིས་སྤྱིད་ཅེ་འི་མཉམ་གཞག་ལ་ལོ་མང་པོར་གནས་
སྐབས་རལ་བ་བྱི་བས་ཐོས་པ་བྱིར་མཐོང་ནས་ཁྱོས་ཏེ། བསམ་གཏན་ཉམས་
ནས་ངན་སོང་དུ་སོང་བར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་གསུངས།

དེ་ལྟར་ཞི་གནས་ལེགས་པར་བྱ་བ་ན། ཅིག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱལ་
ཕྱ་རབ་ཚུན་ཀྱང་བགྱང་བྱས་པའི་ཆོད་ཀྱི་སེམས་གསལ་ཉམས་དང་། བྱིའི་
གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ལྗེའི་མཆོན་མ་ལྟ་དང་། དུག་གསུམ་གྱི་མཆོན་
མ་གསུམ་དང་། སྐྱེས་པ་བྱུང་མེད་དེ་མཆོན་མ་བཅུ་གང་སྤྱང་ཡང་དེའི་ཉེས་
དམིགས་བྱུང་ནས་མི་དགའ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བ་ཅུང་ཞིང་སྐྱེས་ཀྱང་
ལྷགས་ཞན་པ་དང་། གནས་ཆ་འབྱུག་པས་གཉིད་ཀྱང་ཏིང་འཛིན་དང་
འདྲེས་འགོ་བ་སྤྱོད་པ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་། དེང་སང་གཞུང་ཆེན་
པོ་དག་ལ་མ་བཟོན་པར་ཆོག་ཅུང་ཞིང་ལས་སྤྱོད་པ་ཞིག་གིས་ཕྱག་རྒྱ་གསུམ་
སོགས་ཀྱི་ལྟ་བུ་ཆོལ་བར་སྤྱོད་པ་དག་ལ། ཐུན་མོང་བའི་ཞི་གནས་ཀྱང་
གཞུང་ཆེན་མོ་ནས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའི་རྒྱལ་མ་ཞིག་འབྱུང་དགའ། ཕྱག་ཆེན་
ཅུ་བ་ལས་ཀྱང་། སེམས་ངོ་བལྟ་བ་སོགས་ནི་སེམས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་པའི་ངོ་

སྒྲོད་ཅམ་ཡིན་པར་གསུངས། དེས་ན་དེ་འདྲ་ལ་རང་གིས་སྒྲོམ་བཟང་པོ་ཡིན་
 བསམས་ཀྱང་། རག་གི་གོང་བུ་གསེར་དུ་བསྒྲོམ་པ་བཞིན། ལམ་གོ་ལ་ལམ་
 ལོག་ཅིག་ཏུ་འབྱུན་པར་འགྱུར་བ་ལས་གཞན་འོས་མེད། གྱིང་བ་བསགས་
 པ་ལ་སྒྲོམ་དུ་འབྱུང་ནས་བསྒྲོམ་པས་ནི། ཁམས་གོང་མར་ཡང་འཕེན་མི་
 ཉུས་ཤིང་། དུད་འགྲོའི་རྒྱ་སྐྱབ་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། ས་པཎ་གྱིས། ལྷན་
 པོས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེ་བསྒྲོམ་པ། །པལ་ཆེར་དུད་འགྲོའི་རྒྱ་རུ་འགྱུར། །ཡང་ན་ཉན་
 རོས་འགོག་པར་ལྷུང་། །ཡང་ན་གཟུགས་མེད་ཁམས་སུ་སྒྲེ། །ཞེས་གསུངས།
 དེས་ན་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་གསུམ་གང་རུང་གིས་མ་ཟིན་པར་སེམས་གྱི་ངོ་
 བོ་ཁ་དོག་དང་དབྱེབས་སུ་མེད་པར་བརྟགས་ནས། སྤྲ་མའི་རྗེས་མི་གཙོད།
 མ་འོངས་པའི་སྤྱན་མ་བསུ་ཞེས་སོགས་སུ་ངོ་སྤྲད་དེ། དེ་ཅམ་བསྒྲོམ་ཁུལ་
 གྱེད་པས་ནི་མི་ཆེ་དོན་མེད་སྟོང་ཟད་གྱི་རྒྱ་འབའ་ཞིག་ཏུ་འགྲོ་བ་ལས་ས་
 ལམ་གང་ཡང་བགྲོད་མི་ཉུས། བྱང་སེམས་དང་། དེས་འབྱུང་དང་། ཡང་དག་
 པའི་ལྟ་བ་དང་། སྐྱབས་འགོས་ཟིན་ན་རིམ་བཞིན་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཉམས་ལེན་
 དང་། ཐར་པའི་ཉམས་ལེན་དང་། རང་པའི་ཆོས་སུ་འགྲོ་བས་ལམ་མ་རྟོར་བ་
 དེ་འདྲ་ལ་འཇུག་དགོས། དེ་འདྲ་མེད་པར་སེམས་གྱི་ངོ་བོ་གསལ་སྟོང་འཛིན་
 མེད་སོགས་རྟོགས་པ་ཅམ་གྱིས་ནི། བདག་འཛིན་ལ་ཅི་ཡང་གཞོད་མི་ཉུས་
 པས་རབ་ན་ལྟ་སྟེགས་ལྟག་སྒྲོད་ལྟར་འགྱུར་ཉེན་ཡོད། དེ་ལྟར་དམན་པའི་
 ལམ་ལ་བཟང་པོར་མི་འཛིན་པར། ལམ་ཡང་དག་དང་ལྟར་སྤྲང་འབྱེད་ཤེས་
 པ་དགོས་གསུངས།

གཉིས་པ།
ཤེས་རབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ལྷག་མཐོང་ལ་སློབ་ཚུལ་ལ་གསུམ།

གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པ། ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་
གཏན་ལ་འབེབས་པ། དེ་ལས་ལྷག་མཐོང་སྐྱེ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ།

གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པ་གཉིས།

མཉམ་གཞག་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་སྒྲིང་ཚུལ་དང་། རྗེས་སྐྱོབ་སྐྱེ་མ་ལྟ་
བུའི་སྒྲིང་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ།

མཉམ་གཞག་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་སྒྲིང་ཚུལ་ལ།

དགག་བྱ་ངེས་པའི་གནད། ཐུབ་པ་ངེས་པའི་གནད། བདེན་པའི་གཅིག་
བྲལ་ངེས་པའི་གནད། བདེན་པའི་དུ་བྲལ་ངེས་པའི་གནད་དེ་བཞི་ཡོད། དེ་
ལྟར་ཞི་གནས་བཏུན་པོ་ཞིག་གྲུབ་མཆམས་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་མགོ་
གཞོན་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ཞི་རགས་རྣམ་ཅན་གྱི་ལྷག་མཐོང་སོགས་
མི་བསྐྱོམ་པར། རང་ངེས་དོན་དུ་གཉེར་བྱ་གཙོ་བོ་ནི་ཐར་པ་ཡིན་པས་
འཁོར་བའི་རྩ་བ་གཙོད་བྱེད་བདག་མེད་ཀྱི་དོན་ལ་དཔྱེད་པའི་འཇིག་རྟེན་

ལས་འདས་པའི་ལྷག་མཐོང་སྐྱེད་དགོས་ཤིང་། དེ་བསྐྱེད་ན་གོང་མའི་དངོས་
གཞི་སོགས་ཆེད་དུ་མ་བསྒྲོམས་ཀྱང་རིམ་གྱིས་སྤིང་པའི་ཉེས་པ་བསྒྲོག་
པར་འགྱུར་བ་བསྐྱབས་འོས་བསྐྱབས་བསྟོད་ལས། བྱིད་ཀྱི་བསྟན་པའི་རྗེས་
འགོ་བ། །བསམ་གཏན་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་ཀྱང་། །བདུད་ཀྱི་མིག་རས་བཙའ་
བཞིན་དུ། །སྤིང་པ་དག་ནི་བསྒྲོག་པར་བབྱིད། །ཅེས་གསུངས་པ་རེད། དེ་
ལ་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་གཏན་ལ་འབེབས་དགོས། འདི་མ་རྟོགས་ན་
ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ཐབས་མེད་ཅིང་། རྒྱལ་སྐས་ཀྱི་སྟོང་པ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་
མཆོན་འཛིན་དང་བཙས་པར་འགོ། གཤེག་པ་བྱུང་དང་མི་ལྡན་པའི་བྱ་བཞིན་
ཐབས་ཤེས་སྤྱོད་པ་རེ་བས་རྒྱལ་བའི་སར་འགོ་མི་རྒྱས་པས་ཐབས་བྱུང་
ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། ཤེས་རབ་སྟོང་པ་ཉིད་གཉིས་ཡ་མ་བྲལ་བ་ལ་སྟོབ་
དགོས་ཏེ། རྗེ་སྒྲ་མས། གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་མི་ལྡན་ན། །ངེས་
འབྱུང་བྱང་ཆུབ་སེམས་ལ་གོམས་བྱས་ཀྱང་། །སྤིང་པའི་རྩ་བ་གཙོད་པར་མི་
རྒྱས་པས། །དེ་ཕྱིར་རྟོན་འབྲེལ་རྟོགས་པའི་ཐབས་ལ་འབད། །ཅེས་གསུངས་
པ་ལྟར་ཡིན། གཞན་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དོན་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཆོམ་ཐོས་པས་
ཀྱང་། བདག་འཛིན་གོས་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་དང་། སེར་བས་བཙོམ་པའི་ལོ་རྟོག་
བཞིན་དུ་བྱེད་པར་གསུངས་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། བསོད་ནམས་ཆུང་དུས་
ཆོས་འདི་ལ། །ཐེ་ཆོམ་ཟབ་པ་ཡང་མི་འགྱུར། །ཐེ་ཆོམ་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་
ཀྱང་། །སྤིང་པ་རྒྱལ་པོར་བྱེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་རེད།

དེས་ན་འདི་ལ་འང་ཆོགས་ལ་གནས་དགོས་པས། གསུང་རབ་ཀྱི་གནད་

ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མཐུན་པའི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་ཉིད་སྟོན་
 བྱེད་ཀྱི་གདམས་པ་ཐོབ་པ། ཚོགས་གསོག་སློབ་སྒྲིང་བྱེད་པ། སླ་མ་ཡི་དམ་
 དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་ནས་གསོལ་བ་གདབ་པ་སོགས་ལྟ་བ་རྣམ་དག་རྒྱུད་ལ་
 སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཚོགས་རྣམས་ཆང་དགོས། དེ་དག་མ་ཆང་ན་རྟོགས་མི་རུས།
 འཕགས་ཡུལ་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་བ་བཞི་སོ་སོ་ནས་ལྟ་བའི་འཛིག་མཆམས་
 རང་གསེས་མི་མཐུན་པ་མང་ཡང་། གཙོ་བོ་ནི་དབུ་མ་ཐལ་འབྱུར་བའི་ལྟ་བ་
 སྟེ། དེ་ནི་སྟོང་པ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་དང་། རྟེན་འབྱུང་སྟོང་པའི་དོན་དུ་བཤད་
 པ་ཞིག་ལ་བྱེད། སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱིས་གདུལ་བའི་སྟོང་པ་མཆོག་དམན་
 གྱི་རིམ་པ་བཞིན་འདི་ལྟར་གང་ཟག་གི་བདག་ལ་ཞེན་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་
 དང་པོར་གང་ཟག་རང་རྒྱ་བྱུང་བའི་རྣམས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པར་བསྟན་པ་དང་།
 དེ་ནས་སྟོང་པ་རྒྱ་བྱུར་པ་ན། ཚོས་རྣམས་ལས་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་
 བྱེ་བ་དང་། དེ་ནས་སྟོང་པ་མཆོག་རྒྱ་བྱུར་པ་ན། བདེན་པར་མེད་ཀྱང་རང་བཞིན་
 གྱིས་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་དང་། ཡང་རབ་ལ། ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་
 གྱིས་མེད་པར་བསྟན་པས་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དགོངས་པའི་མཐར་
 ཐུག་མཆོག་རྒྱ་བྱུར་པ་ནི་ཕྱི་མ་འདི་ཡིན། དེ་ཡང་སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱིས། ལྟོ་
 ལྟོགས་རྗེ་ཉིད་ཡུལ་དུ་ནི། །དགོ་སྟོང་དཔལ་ལྡན་ཆེར་གྲགས་པ། །དེ་མིང་སྤྱོ་
 ཞེས་འབོད་པ་སྟེ། །ཡོད་དང་མེད་པའི་ལྟོགས་འཛིག་པ། །ཞེས་ཡོད་མཐའ་
 དང་མེད་མཐའ་སྤངས་པའི་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ལ་འགྲན་ཆེ་དང་
 བུལ་བར་ལུང་བསྟན་པའི་མགོན་པོ་སྤྱི་ཞབས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱངས་ནས་ལྟོ་

བ་བཅའ་དགོས་ཀྱི། དེ་མིན་སོ་སོའི་གང་འདོད་འདོད་རེ་གསལ་དུ་བྱས་པའི་
 ལྟ་བ་ཟབ་ཟབ་མོ་མང་པོར་སྒྲུ་ཡང་། ལྷ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་ན་ལྟ་
 བ་མཐར་ཐུག་ཡིན་ཀྱི། དེ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ནི། རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་
 ལས་ལོག་པ་ཞིག་དུ་སྒྲུས་པར་ངེས། བོད་ཀྱི་སྒྲུན་པོ་དག་ལྟ་ནི། རྒྱ་གར་གྱི་
 མཁས་པ་ཆེན་པོ་སྒྲོ་བ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་དང་། བོད་ཀྱི་བཀ་ཆེན་རྫོ་
 རང་པ་སོགས་མང་པོ་འང་ལྟ་བའི་གནད་འདི་ལ་འབྲུལ་ཞིང་། དེ་ལས་གཞན་
 པ་འགའ་ཞིག་གིས་ནི། ལྷ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཀྱང་། དེའི་དགོངས་པ་
 མ་རྟོགས་པ་དང་། འགའ་ཞིག་ནི། ལྷ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་མི་འབྲངས་པར་མ་ཟད། དེ་
 ལ་དགག་པར་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱང་བྱུང་མོད། ལྷ་སྒྲུབ་ཡབ་སྐུ་ལྱེད་ལྟ་
 ལ་མི་སྒྲོས་པར། དེ་ལས་སྤྱི་རྣམས་དུ་གྱུར་པའི་རང་བཟོའི་ལྟ་བ་སྒྲོན་པ་ནི། ལྷ་
 བས། སྒྲོ་བ་དཔོན་ལྷ་སྒྲུབ་ཞབས་ཀྱི་ལམ་ལས་ནི། །སྤྱི་རྣམས་གྱུར་ལ་ཞི་བའི་
 ཐབས་མེད་དོ། །དེ་དག་ཀུན་རྫོབ་དེ་ཉིད་བདེན་ལས་ཉམས། །དེ་ལས་ཉམས་
 པས་ཐར་པ་འབྱུང་ཡོད་མིན། །ཞེས་གསུངས་པས། ཞི་བའི་སྒོ་གཉིས་པ་
 ཞིག་ཡོད་ན་མ་གཏོགས་དེ་མིན་ལྟགས་འདིའི་རྗེས་སུ་མ་འབྲངས་པར་བྱ་
 ཐབས་མེད་དོ།

ལྷ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནམས་ཀྱི་ནང་ནས། རྫོ་བོ་ཆེན་པོས། ལྷ་
 ཉིད་གང་གིས་རྟོགས་ཤེ་ན། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ལྱང་བསྟན་ཅིང་། །
 ཆོས་ཉིད་བདེན་པ་གཟིགས་པ་ཡི། །ལྷ་སྒྲུབ་སྒྲོ་བ་མ་ལྷན་གསལ་ཡིན། །དེ་
 ལས་བརྒྱུད་པའི་མན་ངག་གིས། །ཆོས་ཉིད་བདེན་པ་མཐོང་བར་འབྱུང་། །

གསུངས་པ་ལྟར་སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་ཅིང་། བོད་དུ་
 དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་བོད་སྤྱ་རབས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོའི་མཁས་གྲུབ་
 ཀྱི་སློབ་དཔོན་མང་དུ་བྱུང་བ་རྣམས་ལས་ཐོག་མའི་སློབ་དཔོན་རང་རང་གི་
 དགོངས་པ་ཐལ་འགྱུར་དུ་གནས་པ་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་། གདུལ་བྱ་ལ་སློབ་
 དང་མཐུན་པར་བྲིད་ཚུལ་སྤྲོ་ཆོགས་གསུངས་པས་ཕྱིས་ནས་རྗེས་འབྲུག་
 མང་པོས་དགོངས་པ་དངོས་མ་ལོན་པར་རིམ་གྱིས་འབྲུལ་པར་ཞུགས་པ་
 མང་བས། འཇམ་མགོན་ཙཱ་ཁ་བས་ཀྱང་ལྟ་བ་མཐར་ཐུག་ཅིག་རྩད་གཅོད་
 ས་དགོན་པ་བྱང་སྟེ་ལྟ་བའི་སྐོར་འདིར་བོད་གཞན་པལ་ཆེར་ལ་ཐུགས་མ་
 ཆེས་ནས། འཕགས་ཡུལ་དུ་སློབ་དཔོན་སྤྱ་བྱང་དང་གྲུབ་ཆེན་མི་ཏུ་སོགས་
 མངལ་བཞེད་གྱིས་ཕེབས་ཅིས་མཛད་པ་ན། སྟོ་བྲག་གྲུབ་ཆེན་གྱིས་ནན་
 གྱིས་བཞུགས་བཏུབ། གྲུབ་ཆེན་ཉིད་གྱིས་ཞུ་བརྒྱུད་མཛད་དེ་ལྟ་བའི་སྐོར་
 ཐུག་དོར་ལ་ཞུས་ནས། དེས་བསྟན་པའི་ཞུ་ལན་སྟན་མཆོག་བདུད་ཅིའི་སྤང་
 བ་ཞེས་པ་དེ་གནང་། འདིའང་དང་སང་གི་དཔེ་ཆ་ལྟར་ན་དོགས་གཞི་ཆེ་
 བ་ཡོད་པས། དེས་ཀྱང་ཐུགས་ཅུང་མ་ཆིམ་པར་སྒྲ་མ་དང་འཇམ་དབྱངས་
 དབྱེར་མེད་ལ་གསོལ་འདེབས་དང་། བསགས་སྤྱང་ཤུགས་དྲག་ལ་རྒྱན་རིང་
 བ། དམིགས་རྣམ་སྐྱོང་བ་རྣམས་ལ་ཆིག་དྲིལ་མཛད་པས་ཕྱིས་སུ་འཇམ་
 དབྱངས་དངོས་ཀྱི་ཞལ་གཟིགས། སྤྱིར་ཞལ་གཟིགས་ལ། ཅུ་ནང་དུ་རྒྱང་
 ཞུགས་པའི་ཉམས་སྤང་ལ་མཐོང་བ་དང་། བསྐྱོམ་པའི་ཉམས་ཡིད་ཤེས་ལ་
 ཞུར་བ་མཐོང་བ། དབང་ཤེས་གྱིས་མངོན་སུམ་དུ་མི་དང་མི་བཞིན་མཐོང་བ་

སྒྲེ་གསུམ་ཡོད། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་ནི་སྤྱི་མ་ལྟར་གཟིགས་ནས་འཇམ་དབྱངས་
 དང་སྒྲ་སྒྲོབ་སྤྲད་པ་བཞིན་དུ་བྱུང་བར། ལྟ་བའི་དཀའ་གནད་སྒྲོར་བྱི་བ་ཞུས་
 པའི་གསུང་ལན་རྣམས་ཟབ་པས་མ་གོ་བའི་ཚུལ་དུ་གྱུར་པ་ན། རྗེ་བཙུན་
 གྱིས་ལྟ་བའི་དོགས་གཙོད་གྱི་ཡུལ་རེད་མཛད་པ་ལ་གྱིས་ཞིག་པ་དང་།
 དེས་ཀྱང་དོགས་པ་ཀུན་མི་སེལ་མོད། ངས་བསྟན་པ་འདི་གཞིར་བྱས་ནས།
 བཙུན་འབྲས་བཙུམ་ན་ནམ་ཞིག་ནས་མཁས་པའི་གཞུང་ལ་བཏེན་ནས་ཟབ་
 མོའི་ལྟ་བ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་རྟོགས་པར་ལུང་བསྟན་པ་བཞིན། ཕྱིས་ཆོགས་
 བསགས་སྒྲིབ་སྤྲུངས་སོགས་གྱི་མཐུས་སྒྲོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྤྲུངས་
 གྱི་ཞལ་གཟིགས་ནས། འབྲེལ་པ་བྱུང་བུ་ལི་ཏ་གཟིགས་པས་ཐལ་འབྱུར་
 བའི་ལྟ་བ་མཐར་ཐུག་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་འབྱུངས། སྐབས་དེ་དག་ལ་འཕགས་
 ཡུལ་གྱི་པཎ་གྲུབ་མང་པོའི་ཞལ་གཟིགས་པའི་ཆེ་ཞལ་མཇལ་བ་དེ་དག་
 ལ་སྤང་ཆུང་མཛད་པ་ན། རྟོགས་ལྡན་པ་བརྒྱུད་དེ་རྗེ་སྒྲ་མ་ལ་འཇམ་དབྱངས་
 གྱིས། འདི་དག་ལ་སྤང་ཆུང་མ་བྱེད་དང་། འདི་དག་གི་གཞུང་ལ་བཏེན་ནས་
 རང་གཞན་ལ་ཕན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བར་འབྱུར་གསུངས།

དེ་ལྟར་དབྱ་མའི་ལྟ་བ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་རྟོགས་པ་ན། སྟོན་པ་ལ་
 ཐུགས་དད་ཆེར་འབྱུངས་ནས། ཏེན་འབྱུང་གསུངས་པའི་སྒྲོན་ནས་བསྟོད་པ་
 ལེགས་བཤད་སྤྱིང་པོ་ཆུང་བ་ལྡགས་ཚུམ་མཛད། འདི་སྤྱང་པོ་གནས་བསྒྲོར་
 བ་ཞིག་གིས་ངག་ནས་སྒྲོར་བ་པོ་དོང་སྤྱོད་ལས་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་གསན་
 བས། དང་པོར་ལྷ་སྤྱོད་གྱིས་མཛད་དམ་སྟུམ་པ་དང་། དེ་ནས་སྒྲ་གསུངས་

གྱིས་མཛད་སྟེ་ཕ་སོགས་བྱུང་བ་ན། མཐུག་ནས་རིམ་པར་སྐྱ་སྐྱབ་དང་
 ཟླ་བའི་གཞུང་ལ་བརྟེན་ཚུ་ལ་གྱི་གཞུང་ཆོག་ཐོན་པ་ན། དེ་དག་མིན་པར་
 མཐུན་ཏེ་སྤང་པོ་དེ་ལ་བྱི་བ་མཛད་པར། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་མཛད་ཟེར་
 བས་རྗེ་སྤྲུལ་ལ་དད་པ་སྒྲིག་ཏུ་མེད་པ་སྐྱེས་ནས་མཇུག་པར་བྱོན་ཀྱང་རྗེ་སྤྲུལ་
 མ་གཞན་དོན་དུ་དག་ཞིང་ལ་གཤེགས་ཟེན་པ་དང་ཐུག་སྟེ་མཇུག་མ་ཐུབ་
 ཀྱང་། མཇུག་ཏེན་གསེར་དངུལ་སོགས་ནམ་མཁར་གཏོར་ཏེ་སྒྲོན་ལམ་
 བཏབ་པས། དེ་དག་དགའ་ལྡན་གྱི་གདན་སར་བབས་པ་སོགས་གྱི་རྣམ་
 ཐར་ངོ་མཆར་བ་ཡོད། དེས་ན་ཟབ་མོའི་དོན་གསལ་བའི་དགོངས་འགྲེལ་
 ཟླ་ན་མེད་པ་ནི། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་ལེགས་བཤའ་འདི་རྣམས་ཡིན། རྗེ་
 འདིས་འཕགས་ཡུལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་ཟེར་ཆད་ནང་ནས་ལྟ་བ་གཏན་
 ལ་འབེབས་པའི་གཞུང་གཞན་པལ་ཆེར་ལ་ཆད་མར་མི་མཛད་པར། རྗེ་
 རང་གི་ཡི་དམ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་བཀའ་འདྲི་བྱས་པ་ན། འཇམ་དཔལ་
 གྱིས་རྗེ་སྤྲུལ་མར། ཟླ་བ་གྲགས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་ཤིག་ནས་ས་
 མཐོན་པོའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམ་དཔྱོད་སྦྱང་སྦྱོབས་ཅན་ཞིག་མགོན་
 པོ་སྐྱ་སྐྱབ་གྱི་ཟབ་མོ་ལྟ་བའི་བསྟན་པ་སྤེལ་བྱེད་བསམ་བཞིན་བྱོན་པ་ཡིན་
 བས་དེའི་གཞུང་ལ་ནོར་འབྱུང་མེད་ཚུ་ལ་གསུངས་པ་བཞིན། ཟླ་གྲགས་གྱི་
 གཞུང་ལུགས་དང་། ཟླ་མ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་ཆད་མར་མཛད་པ་ཡིན།
 རྗེའི་གསུང་རབ་ལྟ་བའི་སྐོར་སྐོན་པའི་གཞུང་རྣམས་ལ་རང་ཅག་གིས་ཐོས་
 བསམ་སོགས་བྱེད་པའི་ཆེ་གོ་དཀའ་ཞིང་རྟོགས་དཀའ་བ་འབྱུང་བ་གཞུང་

ཏ་ཅང་བརྗེད་ཞིང་ཟབ་མོའི་གནས་ཡིན་པས་གོ་བ་སོགས་ལས་སྤྲོ་མོར་མི་
སྒྲེ། འོན་ཀྱང་ཡང་ཡང་ཞིབ་ཏུ་མངལ་ན་གཞུང་གཞན་ན་མེད་པའི་གསལ་ཁ་
དང་ཟབ་བྱུང་བྱུང་པར་ཅན་དུ་མ་ཡོད་པས། སྟོང་ཉིད་ལ་ཐོས་བྱུང་གི་ཤེས་
རབ་སོགས་སྒྲེས་རིམ་བཞིན་གོ་བ་སྟེར་ཆ་བས་གཞན་ལས་ཆེ་བ་འོང་།

དེས་ན་ད་ལན་རྗེ་སྤྲོ་མོའི་དགོངས་པ་གཞིར་བཞག་སྟེ་མདོར་བསྐྱས་ཏུ་
ན། འདིར་དང་པོ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་གསུངས་
པ་ནི། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། བསོད་ནམས་མིན་པ་དང་པོར་བརྗོད། །བར་དུ་
བདག་ནི་བརྗོད་པ་དང་། །ཐ་མར་ལྟ་ཞིག་ཀུན་བརྗོད་པ། །གང་གིས་ཤེས་དེ་
མཁས་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་ལས་འབྲས་མེད་པར་བལྟ་བའི་ལྟ་བ་སོགས་
སྒྲེས་བྱ་ཚུང་འབྲིང་གི་སྐབས་སུ་བརྗོད། །བར་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་དང་། ཐ་
མར་ཆོས་ཀྱི་བདག་བརྗོད་དགོས་པའི་གོ་རིམ་ཉམས་ལེན་དུ་འབྲེར་བའི་
མན་ངག་དང་མཐུན་པར་མངོན་པ་ཡིན། བདག་མེད་གཉིས་པོའི་མེད་རྒྱུའི་
བདག་ལ་བྱུང་མེད་ཀྱང་། བྱུང་གཞི་གང་ཟག་གི་སྟེང་གི་བདག་མེད་དེ་དེས་
སྤྲོ་བས་དང་པོར་དེ་ནས་འབྲིད། དེ་ཡང་སྟོང་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་བྱེད་ཀྱི་
རིགས་པ་ལ་ཉེན་འབྲེལ་གྱི་རིགས་པ་དང་། རྣམ་བདུན་གྱི་རིགས་པ་སོགས་
མང་ཡང་། ལས་དང་པོ་པས་གོ་སྤྲོ་བ་ནི་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རིགས་པ་ཉིད་
ཡིན་པས། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་མང་པོས་ཀྱང་སྐབས་
འདིར་རིགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་གནད་བཞི་སྦྱར་ནས་གསུངས་ཡོད།

དེ་ལ་དང་པོ་ནི་དགག་བྱ་དེས་པའི་གནད་དེ། སྟོང་འཇུག་ལས།

བཏགས་པའི་དངོས་ལ་མ་རེག་པར། །དེ་ཡི་དངོས་མེད་འཇིན་མ་ཡིན། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར། གང་འགོག་རྒྱུ་དང་མེད་རྒྱུའི་བདག་ངོས་མ་བེན་ན། དེ་
བཀག་པའི་མེད་དགག་ངོ་མི་ཤེས་ཏེ། དཔེར་ན་འབེན་མ་མཐོང་བར་མདའ་
མི་ཕོག་པ་དང་། རྒྱན་མ་ངོས་མ་བེན་ན་འཇིན་མི་ཐུབ་པ་བཞིན་དུ་འགྱུར་
བས་འགོག་རྒྱུའི་བདག་ངོས་བེན་དགོས་ལ། དེ་ལ་བདེན་པར་མེད་ཅེས་པའི་
བདེན་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་རྒྱུའི་རང་བཞིན་དང་། རང་ངོས་ནས་
མེད་རྒྱུའི་རང་ངོས་ནི། བཞི་བརྒྱུ་པའི་འབྲེལ་པར། དེ་ལ་བདག་ཅེས་བྱ་བ་ནི།
གང་ཞིག་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པའི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་ཏེ་
དེ་མེད་པ་ནི་བདག་མེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན། གཞན་གྱི་རྒྱུན་ལ་
རག་ལས་པ་མིན་པར་རང་གི་ངོས་ནས་ཡོད་པའམ། གཞན་ལ་སྟོས་པ་མེད་
ཅིང་རག་མ་ལས་པར་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཚུགས་ཐུབ་པ་ལ་བེར་ལ། འདི་
ལ་ཆིག་གི་བཤད་ཡམ་ཅམ་གྱིས་ནི། ཚུད་པའི་ཆེ་པ་རོལ་པོའི་ཁ་འགོག་
བྱེད་ཅམ་དུ་རུང་མོད། ཟློང་ཐོག་ནས་མ་ངེས་ན། དགག་བྱ་ངོས་མི་བེན་ཏེ།
དཔེར་ན་རྒྱན་མ་ནི་མིའོ། །གོས་དཀར་པོ་གྲོན་པའོ། །ཞེས་སོགས་སྒྲིམ་པས་
རྒྱན་མ་ངོས་མི་བེན་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་གཞན་གྱིས་བཤད་པས་གོ་བ་དང་
ཆིག་སྒྲི་དང་། སྒྲི་སྒྲི་ཅམ་མིན་པར་དབྱེད་ནས་རང་གི་སྟོ་ངོར་ཉམས་ཟློང་
རྒྱུ་ཅེར་དུ་ངོས་བེན་པ་དགོས་སོ། །དགག་བྱ་མ་ངེས་ན་བདེན་མེད་སྒྲུབ་
བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་མང་པོ་ཞིག་བཏང་ཡང་། རྟེན་འབྲེལ་བཤེགས་པའི་ཆད་
ལྟར་འགྱུར་ཉན་ཡོད། དཔེར་ན་བུམ་པའི་ཐ་སྙད་སྟོ་ཕྱགས་སུ་བཞག་ནས།

བྱམ་པའི་མཆུ་བྱམ་པ་མིན། བྱམ་པའི་ཞབས་བྱམ་པ་མིན་ཞེས་སོགས་བྱས་
ནས། བྱམ་པའི་ཆ་རེ་རེ་ནས་བསིལ་བའི་མཐར་བྱམ་པ་མ་རྟེན་པ་ཅམ་སྟོང་
ཉིད་དུ་གོ་ནས་བསྒྲུབ་ཁུལ་བྱས་ན། སྟོང་གཞི་འདིའི་སྟོང་དུ་དགག་བྱ་འདི་
འདྲ་ཞིག་འགོག་ཟེར་བའི་རྣམ་དབྱེ་མེད་པས་བྱམ་པའི་ཐ་སྙད་བཞིགས་ནས་
ཅང་མེད་ཀྱི་སྟོང་པར་ཞོར་བ་དང་། སྒྲུབ་བྱས་ཀྱི་སྟོང་པའི་གོལ་ས་ཆེ། དེས་
ན་རང་རེས་དགག་བྱ་འཛོལ་བ་ན་རང་འཛིན་ལྟན་སྒྲུབ་ཀྱི་ང་རང་བཞིན་
གྱིས་བྱུང་པར་འཛིན་ཚུལ་ཅན་གཅོད་དགོས་པས་སྒོ་ལྟན་སྒྲུབ་ལ་ངའི་སྤང་
ཚུལ་དང་འཛིན་ཚུལ་རི་ལྟར་འདུག་བཟླ་བ་ན། སྤང་པོའི་སྟོང་ན་སེམས་
གྱིས་བཟླགས་པ་ཅམ་མིན་པར་སྤང་པོ་ཚོགས་པའི་སྟོང་ནས་ཚུར་བྱུང་བ་ལྟ་
བུའི་ངའོ་སྟམ་པ་ཞིག་ཐ་ན་གྲོག་སྤྲུང་ཡན་ཆོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་མི་ལམ་ཚུན་ཆད་
དུ་སྒོ་ཕྱགས་སུ་ཡོད་པ་དེ་ནི་ངར་འཛིན་ལྟན་སྒྲུབ་ཡིན།

སྤྲིར་ན་གཞི་གང་ཟག་གི་སྟོང་དུ་ང་ཞེས་འཛིན་པའི་འཛིན་ཚུལ་གསུམ་
ལས། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་རྒྱུད་ལ་སྒྲུབ་པའི་གང་ཟག་རྣམས་གྱིས་གདགས་
གཞིའི་སྟོང་དུ་རྟོག་པས་བཟླགས་ཅམ་དང་། བདེན་མེད་གྱིས་བྱུང་པར་དུ་
བྱས་ནས་ངར་འཛིན་པ་གཅིག་དང་། བྱུང་མཐས་རྒྱུད་མ་བསྐྱད་པའི་སོ་སྒྲེ་
རྣམས་གྱིས་འཛིན་ཚུལ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་མ་བྱུང་གང་གིས་བྱང་
བྱུང་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་ངར་འཛིན་ཚུལ་གཅིག །རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་པས་
བྱུང་པར་དུ་བྱས་ནས་ངར་འཛིན་པ་གཅིག་སྟེ་གསུམ་ཡོད་པ་ལས་གཉིས་པ་
དེ་ངའི་ཐ་སྙད་འཛོག་པའི་སྒོ་ཆད་མ་ཡིན། འདིའི་ཡུལ་གྱི་ང་ཅམ་དེ་ཐ་སྙད་

དུ་ཡོད། ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་འདྲ་བར་། གསུམ་པ་དེ་གཉིས་པོས་འཛོམས་
 རྒྱུའི་འབྲུལ་ཤེས་ངར་འཛིན་ཡིན། འདིའི་རྣམ་པའི་ཡུལ་རིགས་པའི་དགག་
 བྱ་ཡིན། ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་སྒྲིབ་ཚུལ་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ངས་ཟས་ཟོས་
 སྟམ་པ་ལྟ་བུ་དེ་ངར་ཞེན་པ་ཡིན། མ་བརྟགས་མ་དབྱེད་པའི་སྒྲོས་བརྟགས་ང་
 ཅམ་དེས་ཆོམ་པར་བྱས་ནས་ང་འགོ། ང་སྒྲིབ་ཅེས་འགོ་སྒྲིབ་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ་
 དེ་མིང་རྒྱང་བརྟགས་ཡོད་ཅམ་ལ་བྱ་བྱེད་འབྲད་པའི་ཚུལ་ཡིན། ལྟན་སྐྱེས་
 ལ་ངའི་སྒྲིབ་ཚུལ་ཀྱི་སྤྱོད་ཅམ་ཞིག་ངའི་ཐ་སྙད་འཛོག་པའི་སྒྲོ་ལའང་འོང་།
 འོན་ཀྱང་དེ་ལ་ལྟན་སྐྱེས་ལ་སྒྲིབ་ཚུལ་རྗེ་ལྟ་བུ་བ་བཞིན་ཡུལ་སྒྲིབ་གཞན་དང་
 མ་འདྲེས་པར་གསལ་པོར་མི་འཆར་བས་ང་རང་བཞིན་གྱིས་ཚུགས་ཐུབ་ཏུ་
 བྱུང་བའི་སྒྲིབ་ཚུལ་དང་། ངའི་སྒྲིབ་ཚུལ་གཉིས་སོ་སོར་འབྱེད་ཤེས་དགོས།
 ངར་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་དེ་རང་རེའི་རྒྱུ་ལ་རྒྱུ་དུ་མི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་
 ཚུན་ཆད་དུ་ཡོད་ཀྱང་རྒྱེན་དང་མ་འབྲད་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཁོའི་སྒྲིབ་
 ཚུལ་གསལ་པོ་མི་འོང་ཞིང་། བསྒྲིབ་སྒྲིབ་སོགས་བདེ་སྤྱད་གི་རྒྱུ་ཆེན་པོ་
 ཞིག་བྱུང་བའི་ཆེ་གསལ་པོར་མཛོན་དུ་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་མི་གཞན་པ་ཞིག་
 གིས་རང་ལ་བརྒྱས་ཁག་ལྟ་བུ་བཙུགས་པ་ན། ང་ལ་ནག་མེད་ནག་འགོལ་
 འདི་ལྟ་བུ་བྱས་བྱུང་སྟམ་ཞེ་སྒྲིབ་དུག་པོ་ལང་སྟེ། ང་ནད་མི་ཐེག་ཟེར་ནས།
 བཀག་ཀྱང་མི་ཐུབ་པར་ཞོར་ཞོར་བྱེད་པའི་སྐབས་བརྒྱས་ཁག་འཇུགས་
 ཡུལ་དང་། ང་ནད་ཐེག་གི་མ་རེད་ཟེར་སའི་ང་ང་སྟམ་པ་ཞིག་སྒྲིབ་གི་དཀྱིལ་
 ནས་ཚུར་ལིང་ལིང་དམ་སྒྲིབ་དེ་བ་འཆར་བ་དེ་དགག་བྱའི་འཆར་ཚུལ་ཡིན།

དེ་ལྟར་དགའ་འཛིགས་དང་བདེ་སྤྱད་གི་རྒྱུན་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་བརྟེན་
 བའི་སྒོ་མངོན་གྱུར་ཞིག་གིས་ངར་འཛིན་ལྟན་སྒྲིམ་ཤྱགས་ཅན་བསྐྱེད་དུ་
 བརྟུག་ནས་དེའི་མཆོམས་དེར་ཁོའི་སྤང་ཚུལ་ལ་བརྟག་དགོས། དེ་ནི་དཔེར་
 བ། ལམ་དུ་མི་གཉིས་གཤེས་ནས་འགྲོ་བ་ན། མིག་བྱུར་གྱིས་གྲོགས་
 དང་ལམ་གཉིས་ཀར་བརྟགས་ནས་འགྲོ་བ་ལྟར། སྒོ་བྱིངས་ལྟན་སྒྲིམ་གྱི་ངོ་
 བོར་གནས་ནས་དགག་བྱའི་སྤང་བ་འཆར་དུ་བརྟུག་ལ། སྒོའི་ཆ་ཤས་སྤ་མོ་
 ཞིག་གིས་ལྟན་སྒྲིམ་གྱི་སྤང་ཚུལ་ལ་བརྟག་དགོས། སྤང་ཚུལ་བརྟག་བའི་སྒོ་
 ཤྱགས་ཆེས་ན་འཛིན་སྤངས་གྱི་ངར་ཆ་ཞིག་ནས་སྤྱང་བར་འགྲོ་བའོ། མི་
 གསལ་བར་འགྱུར་བས་ཐབས་མཁས་པོས་བརྟག་བ་གནད་ཆེ། དེའི་ཆེ་
 ངར་འཛིན་ལྟན་སྒྲིམ་ལ་ང་འི་ལྟར་སྤང་གིན་འདུག་བལྟས་པ་ན། སྐབས་རེ་
 ལུས་གྱི་སྤྱང་ན་ཡོད་པ་འདྲ་པོ་དང་། སྐབས་རེ་སེམས་གྱི་སྤྱང་ན་ཡོད་པ་
 ལྟ་བུ་སོགས་འཆར་ཚུལ་སྤ་ཆོགས་འོང་ཡང་། དེ་ངར་འཛིན་ལྟན་སྒྲིམ་ལ་
 ངའི་རྣམ་པ་འཆར་ཚུལ་རྣམ་དག་མིན་ལ། གདགས་གཞི་ལུས་སེམས་དང་
 བརྟགས་ཆོས་གང་ཟག་མ་སྤྱེ་བའི་ཆོགས་པ་བམ་མེ་བ་ཞིག་གི་སྤྱང་ནས་ང་
 ལིང་ངེ་བ་ཞིག་མིང་བརྟུན་པར་བརྟགས་ཅམ་མིན་པར་ཁོ་རང་གི་ངོས་ནས་
 ཚུགས་སྤྱབ་དུ་སྤྱབ་པའི་སྤང་བ་ཞིག་ལམ་གྱིས་ཤར་ན་དེ་དགག་བྱའི་སྤང་
 ཚུལ་འཕྲུག་མེད་ཡིན་པས། དེ་ངོས་ཟེན་ན་འགོག་པ་ལས་སྤོའོ།

དེས་ན་གནད་འདི་སྤྱབས་འགའ་ཞིག་བྱུང་ཆེ་བྱུང་ཚུང་ལ་སོགས་པར་
 གོལ་བ་ཡིན། འདི་ངོས་འཛིན་མ་བྱས་པ་ན་རྟག་དུ་འཆར་ལ། ངོས་འཛིན་

བྱས་པ་ན། ལུས་སེམས་ཚོགས་པའི་སྟངས་དུ་ཡིན་སྟེ་སྒྲིང་བས་མི་རྟོག་པའི་
 ཕྱིར། དཔེར་ན་གཡང་ས་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་ཁར་འགྲོ་བའི་ཆོ། ང་ལྟ་འོང་སྟམ་
 པའི་སྒྲིག་པ་སྒྲེ་བ་ན་ངའི་ལུས་ལྟ་འོང་སྟམ་པ་དང་། སེམས་ལྟ་འོང་སྟམ་
 པ་མེད་ཀྱི། ལུས་སེམས་གཉིས་དབྱེར་མེད་འོ་ཆུ་འབྲེས་པ་འདྲ་བའི་སྟངས་
 ནས་གཡང་དུ་ལྟ་རྒྱུའི་ང་ལིང་ངེ་བ་ཞིག་ཤར་འོང་བ་དེ་ཡིན། དེ་བཞིན་
 དུ་རྟ་ལྟ་བུ་རྒྱག་པའི་ཆོ་རྟའི་ལུས་དང་སེམས་ལ་རྟ་ཞེས་མི་བརྗོད་ཅིང་། དེ་
 གཉིས་ཚོགས་པའི་སྟངས་དུ་པར་བཏགས་ཙམ་མིན་པའི་རྟ་ཟེར་སའི་ལིང་
 ངེ་བ་ཞིག་རྟར་བཟུང་ལ། སེ་ར། འབྲས་སྤངས་སོགས་ཟེར་བ་ན་འང་འདྲ་
 ཁང་སོགས་ཕྱིར་ཁང་པ་དང་ནང་གི་བྲ་པ་སོགས་ཀྱི་བྲད་པར་མ་ཕྱེ་བར།
 གདགས་གཞི་སྒྲིང་བཅུད་ཚོགས་པའི་སྟངས་དུ་དེ་དང་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་མཉམ་པའི་
 སེ་ར་དང་འབྲས་སྤངས་ཟེར་སའི་ལིང་ངེ་བ་ཞིག་ཤར་འོང་བ་དེ་ཡིན། གཞན་
 ཡང་དཀའ་བཅུ་ཟེར་བ་ན། དཀའ་བཅུའི་ལུས་སེམས་ཚོགས་པ་ཙམ་དེ་ལ་
 གདགས་གཞིར་བྱས་ནས་གཞན་གང་ལ་འང་མ་སྟོས་པའི་ལིང་ངེ་བ་ཞིག་
 འཆར་འོང་། མདོར་ན་སྒྲིང་ཆང་འཇམ་དབྱངས་སྟོན་ལམ་གྱིས་གསུངས་པ་
 བཞིན་ཆོས་གང་དང་གང་ལ་འང་དེ་དང་དེ་ཞེས་ཟེར་ས། གདགས་གཞི་དང་
 རྒྱ་ཆེ་ཆུང་མཉམ་པ་ཞིག་ཡུལ་སྟངས་ནས་འཆར་འོང་བ་དེ་ཉིད་རིགས་པའི་
 དགག་བྱ་མཐར་ཐུག་ཡིན་ཅིང་། བདེན་འཛིན་གྱི་དམིགས་པའི་གཏད་སོ་
 ཞེས་པ་འང་འདི་ལ་ཟེར། བདེན་སྤང་འདི་ངོས་མ་ཟིན་པར་དགག་བྱ་བདེན་
 བྱུང་ཟེར་བའི་འགོག་རྒྱ་ཞིག་ཟུར་དུ་ཡོད་པར་ངོས་བཟུང་ནས་ཚུགས་

ཐུབ་དང་བདེན་གྲུབ་ཅེས་སྒྲི་སྒྲི་ཙམ་ལ་དབྱ་མའི་གཞུང་ནས་གསུངས་པའི་
རིགས་པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་ངེ་ཙམ་དཔྱོད་ཁུལ་བྱས་ཀྱང་ཆོག་སྒྲི་ཙམ་
དུ་སོང་ནས་བདེན་འཛིན་ལ་ཅི་ཡང་མི་གཞོད་ཅིང་། དགག་བྱ་རང་བབ་དུ་
འཆར་བ་མིན་པར་ངའོ་སྒྲིམ་པའི་དགག་བྱ་གསར་པ་ཞིག་སྒོས་བཙོས་ནས་
དེ་ལ་དཔྱད་པ་བྱས་ནའང་སྒོས་བྱས་ཀྱི་ལྟ་བར་འགྲོ། མདོར་ན་རྗེ་བཙུན་སྒོ་
བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱིས། རང་ཅག་སོ་སྒྲིའི་ལ་ད་ལྟའི་སྤང་བ་འཆར་ཚུལ་འདི་
ལས་གཞན་པའི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་སྤང་ཚུལ་གཞན་མེད་དེ། སོ་སྒྲིའི་
རྒྱད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་མ་རིག་པས་བསྐྱད་པའི་དབང་གིས་ཡུལ་སྤང་
ཅི་སྤང་ཡང་བདེན་པར་སྤང་བའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དེ་ལྟ་རང་ཅག་
ཐ་མལ་བ་རྣམས་ལ་བདག་དང་ཕྱང་པོ་རི་ར་བ་ཁང་བྲིམ་སོགས་ཆོས་གང་
དང་གང་སྤང་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྤང་བ་དང་བདེན་སྤང་འདྲེས་པའི་སྤང་བ་
འབའ་ཞིག་འཆར་ཉེ་ཆ་འདི་ཙམ་ཞིག་བདེན་པར་སྤང་ལ། འདི་ཙམ་ཞིག་
བདེན་པར་མི་སྤང་བེད་རྒྱུའི་དབྱེ་བ་མེད་པར་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་བདེན་པར་
སྤང་བས་ན་རང་རེ་སོ་སྒྲིའི་སྒོ་ལ་སྤང་བ་གང་ཤར་ཐམས་ཅད་དགག་བྱ་དང་
མ་འདྲེས་པའི་སྤང་ཚུལ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པས། རང་རེར་སྤང་ལུགས་འདི་
ག་རང་དགག་བྱའི་སྤང་ཚུལ་ལམ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་སྤང་ཚུལ་ཡིན། འདི་ཉིད་
རང་སོར་བཞག་ནས་གཞན་ཞིག་ན་དགག་བྱ་འཆོལ་བའི་ངལ་བ་བྱེད་པ་ནི།
སྤང་སྒྲི་རོལ་པའི་དོན་རྗེས། ད་ལྟ་རང་རེ་ཡི་སྒོ་གསལ་འགའ་ཞིག་ |ཚུགས་
ཐུབ་བདེན་གྲུབ་སོགས་བརྟུན་ལ་ཞེན་ནས། |སྤང་བ་ལིང་ལིང་དེ་རང་སོར་

བཞག་ནས། དགག་རྒྱ་རྩ་ཅན་ཞིག་འཆོལ་བར་སྒྲུང་སྟེ། སྒྲིབ་བྲལ་ཨ་མ་
ཡི་བཞིན་རས་དེ་ན། ལང་ལང་ལིང་ལིང་དེ་ཡོད་སྐད་མི་འདུག། གནད་
འགག་མ་ཕྱིག་ས་པའི་བཤའ་བཤའ་མང་ན། ཨ་མ་རྒན་མོ་དེ་གྲོས་དོགས་
འདུག་གོ། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་འགྱུར་ཉེན་ཆེ་བས། ཕྱི་ཕྱི་སྒྲོ་མའི་
མན་ངག་དང་། རང་གི་སྒྲོ་བསགས་སྒྲུང་བྱང་འབྲེལ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྲོ་བ་
མཛུངས་པའི་སྒྲོས་ཞིབ་མོར་བརྟག་པ་གལ་ཆེ། དགག་བྱ་འཕྱུག་མེད་ཅིག་
ངོས་ཟེན་བྱུང་བ་བྱུང་ན་ཉེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཆིགས་ལྟ་བུའི་རིགས་པ་རེ་རེ་
ཅ་མ་གྱིས་ཀྱང་བདེན་འཛིན་རི་རབ་ཅ་མ་ཐལ་བར་བྱས་ནས་སྟོང་ཉིད་ཉོག་ས་
པ་ལ་དགའ་ལས་མེད་ཆོད་རེད། ལྷང་སྒྲུ་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་། འཆོལ་དགོས་
མི་འདུག་སྟེ་འཆོལ་མཁན་རང་ཡིན། ཞེས་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ཐག་རིང་པོ་ནས་
འཆོལ་དགོས་མི་འདུག་སྟེ་འཆོལ་མཁན་རང་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་པར་
གསུངས། དེས་ན་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་གཅིག་བྱུང་ཡང་ལོ་ལྔ་སྟེ་ལ་ནས་
བསྒྲོམ་པར་བྱའོ།

གནད་གཉིས་པ་བྲལ་བ་ངེས་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྒྲུར་བཤའ་བ་བཞིན་གྱི་
དགག་བྱའི་དོན་སྒྲིབ་འཕྱུག་མེད་སྒྲོ་ངོར་ལམ་གྱིས་ཤར་བ་ན་དེ་འདྲི་ངར་
འཛིན་ལྷན་སྒྲིམ་གྱིས་བཟུང་བའི་ང་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་ན་གདགས་
གཞིའི་ཕྱང་པོ་དང་ངོ་པོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་དུ་བྱུང་དགོས་ཀྱི། དེ་
གཉིས་གང་རུང་ལས་གཞན་པའི་ཕྱང་གསུམ་པ་མི་སྤྱིད་དེ། སྒྲིབ་ཆོས་དེ་
ཡོད་ན་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་དུ་ཡོད་དགོས་ཤིང་། སྒྲིབ་ལ་དེ་ལྟར་བྲལ་

པ་གྲུབ་ན་བྱེ་བྲག་བདེན་པར་ཡོད་ནའང་བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་
རུང་དུ་ཡོད་དགོས་པའི་བྱུང་པར་ཐག་ཆོད་པས། དེ་འདྲའི་ང་དེ་ཡོད་ཕྱིན་
ཆད་ཕྱང་པོ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་ལས་
འོས་མི་འདུག། །དེ་གཉིས་གང་རུང་ལ་མེད་ཕྱིན་ཁོ་མེད་པར་ཐག་ཆོད་སྒྲུལ་
དུ་ངེས་པ་འདྲེན་པ་ནི་བྱུང་པ་ངེས་པའི་གནད་ཡིན། གནད་འདི་ལའང་ཉིན་རེ་
གཉིས་ཙམ་མིན་པར་ངེས་པ་བཏྲན་པོ་མ་རྟེན་གྱི་བར་དུ་བསྒྲོམ་དགོས།

གསུམ་པ་བདེན་པའི་གཅིག་བྲལ་དུ་ངེས་པའི་གནད་ནི། དགག་བྱའི་
གནས་ཚུལ་གསལ་བཏབ་སྟེ་བདག་དང་ཕྱང་པོ་གཉིས་སྒྲུང་ཚུལ་དེ་ལྟར་
དོན་སྟངས་གྲུབ་པའི་གཅིག་ཡིན་ན་སྒོ་ལ་ཐ་དད་དུ་སྒྲུང་རྒྱ་མེད་པ་དང་།
དབྱེ་བ་ཐ་དད་གཏན་མེད་གྱི་གཅིག་ཡིན་དགོས། དེའི་རྒྱ་མཚན་ངོ་བོ་གཅིག་
ལ་ལྟོག་པ་ཐ་དད་པར་སྒྲུང་བའི་སྒྲུང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་ལྟ་
བུ་ཀུན་རྫོབ་གྱི་རྩུན་ཚུལ་ཡིན་ཞིང་། བདེན་པར་གྲུབ་པ་ལ་དེ་འདྲ་མི་རུང་
ཞིང་སྒྲུང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མཐུན་དགོས། དེ་ལྟར་བདག་ཁས་སྤངས་
པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། བདག་གི་ཕྱང་པོ་ཞེས་བརྗོད་ཆེ་ཕྱང་པོའི་ཕྱང་པོ་
དང་། བདག་གི་བདག་ཅེས་བརྗོད་པ་དང་བྱད་མེད་དུ་འགྱུར་བས་བདག་དང་
བདག་གི་ཕྱང་པོ་ཞེས་སོ་སོར་འཛོག་པ་དོན་མེད་ཅིང་། ཅུ་ཤེས་ལས། ཉེ་
བར་ལེན་པ་མ་གཏོགས་པའི། །བདག་ཡོད་མ་ཡིན་བྱས་པའི་ཆོ། །ཉེ་བར་
ལེན་ཉིད་བདག་ཡིན་ན། །ཁྱོད་གྱི་བདག་ནི་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར། ཉེ་བར་ལེན་བྱའི་ཕྱང་པོ་ལྟ་ལས་གཞན་པའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོའི་

བདག་མེད་པར་འགྱུར་བའི་སྒྲིན་དང་། དེར་མ་ཟད་འཇུག་པ་ལས། ལེན་པོ་
 རང་ཉིད་ལེན་གཅིག་རིགས་དངོས་མིན། །དེ་ལྟ་ན་ལས་བྱེད་པོ་གཅིག་ཉིད་
 འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཉེ་བར་སྤང་བྱ་དང་། ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ། ལུས་
 དང་། ལུས་ཅན། ཡན་ལག་དང་། ཡན་ལག་ཅན་རྣམས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་
 སྒྲིན་འབྱུང་། དེར་མ་ཟད། བདག་སྤང་པོ་དང་གཅིག་ཡིན་ན་འཇུག་པ་ལས།
 གལ་ཏེ་སྤང་པོ་བདག་ན་དེ་སྤྱིར་དེ། །མང་བས་བདག་དེ་དག་གྲང་མང་པོར་
 འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྤང་པོ་ལྔ་ཡོད་པ་བཞིན་བདག་གྲང་ལྔར་
 འགྱུར་བ་དང་། ཡང་ན་བདག་གཅིག་ལས་མེད་པ་ལྟར་སྤང་པོ་ཡང་ལྔར་མི་
 འཐད་ཅིང་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བའི་སྒྲིན། བདག་སྤང་པོ་ལྔ་ཡིན་བཞིན་དུ་མ་ཡི་
 མངལ་དུ་ཉིང་མཆམས་སྒྲོར་བ་དོན་མེད་པའི་སྒྲིན། ཡང་ང་ལུས་དང་ངོ་པོ་
 རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་ཡིན་ན་ཞི་བའི་འོག་ཏུ་ལུས་མེར་བསྐྱེད་ནས་ཐལ་
 བར་འགྱུར་བའི་ཆེ་ང་ཡང་མེར་བསྐྱེད་ནས་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་སྒྲིན་
 དང་། དེར་མ་ཟད། ང་སྐྱེ་བ་སྤྱི་མར་ཉིང་མཆམས་སྒྲོར་བ་བཞིན་དུ་ལུས་
 གྲང་ཉིང་མཆམས་སྒྲོར་བར་འགྱུར་བའོ། ཡང་ན་ལུས་དེ་སྤྱི་མར་ཉིང་
 མཆམས་སྒྲོར་རྒྱ་མེད་པ་ལྟར་ང་ཡང་ཉིང་མཆམས་སྒྲོར་རྒྱ་མེད་པའི་སྒྲིན།
 བདག་གཟུགས་མེད་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་མི་སྤྱི་བའི་སྒྲིན། བདག་བེམ་པོ་ཡིན་
 པའི་སྒྲིན་བཅས་འབྱུང་། ང་སེམས་དང་གཅིག་ཡིན་ན། སེམས་ལ་འབྲུགས་
 ལྟོགས་མི་འབྱུང་བས་ང་ལ་འབྲུགས་ལྟོགས་འབྱུང་མི་སྤྱི་བ་དང་། ཆ་གང་
 བཀྲེས་སྒྲོམ་སོགས་ཀྱི་ཆེ་ང་འབྲུགས་ང་ལྟོགས་ཞེས་བེར་བ་མི་འཐད་པའི་

སྒྲིལ། ང་ལུས་སེམས་གཉིས་དང་གཅིག་ཡིན་ན། ངའི་ལུས་དང་། ངའི་སེམས་
ཞེས་བྲད་གཞི་བྲད་ཆོས་སོ་སོར་འཇིན་པ་དོན་མེད་པའི་སྒྲིལ།

གཞན་ཡང་བདག་ཕྱང་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་གཅིག་ཡིན་ན་ཡུལ་
དུས་དང་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་གཅིག་དགོས་ཞིང་། དེ་ལྟ་ན་ཅ་ཤེས་ལས། གལ་
ཏེ་ཕྱང་པོ་བདག་ཡིན་ན། །སྒྲིལ་དང་འཇིག་པ་ཅན་དུ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར། ཕྱང་པོ་སྒྲིལ་འཇིག་གེད་པ་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་བདག་ཀྱང་སྒྲིལ་འཇིག་གེད་
པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟ་ན་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་སྒྲིལ་སྒྲིལ་ཆད་པའི་ཚུལ་
གྱིས་སྒྲིལ་འཇིག་གེད་པ་བཞིན་དུ་བདག་ཀྱང་སྒྲིལ་ཆད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲིལ་
འཇིག་གེད་པར་ཐལ་བའི་སྒྲིལ། སྒྲིལ་བ་སྒྲིལ་བའི་ང་དེ་སྒྲིལ་བ་སྒྲིལ་སོ་སོའི་ཕྱང་
པོ་དང་ངོ་བོ་རང་བཞིན་གྱི་གཅིག་ཡིན་ན། སྒྲིལ་བ་སྒྲིལ་མའི་ང་དང་ཆེ་འདིའི་
ང་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་ཡིན་ནམ་ཐ་དད་ཡིན། གཅིག་ཡིན་ན་སྒྲིལ་
བ་སྒྲིལ་མ་དུད་འགོར་གྱུར་པའི་སྒྲིལ་སྒྲིལ་གྱི་སྒྲིལ་བ་སྒྲིལ་རྣམས་ཀྱང་ཆེ་
འདིར་སྒྲིལ་དགོས་པ་དང་། ད་ལྟའི་མའི་བདེ་བ་སྒྲིལ་མའི་དུད་འགོ་ལ་སྒྲིལ་
དགོས་པར་ཐལ་བ་དང་། སྒྲིལ་བ་སྒྲིལ་བའི་ང་རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་ན། འཇུག་
པ་ལས། བྱམས་པ་ཉེར་སྤྲས་ལ་བཏེན་ཆོས་རྣམས་ནི། །གཞན་ཉིད་ཕྱིར་ན་
རྒྱུད་གཅིག་གཏོགས་མིན་ཏེ། །གང་དག་རང་མཆོན་ཉིད་གྱིས་སོ་སོ་བ། །དེ་
དག་རྒྱུད་གཅིག་གཏོགས་པ་རིགས་མ་ཡིན། །ཞེས་བྱམས་པ་དང་ཉེར་སྤྲས་
རྒྱུད་ཐ་དད་པ་བཞིན་རང་བཞིན་གྱི་འབྲེལ་མེད་ཐ་དད་ཡིན་དགོས་པས་སྒྲིལ་
བ་སྒྲིལ་མའི་ཆེ་རབས་དུ་མ་བྱན་པའི་མངོན་ཤེས་མི་འཐད་པའི་སྒྲིལ་དང་། ཅ

ཞེས་ལས། གལ་ཏེ་འདི་ནི་གཞན་འགྱུར་ན། །དེ་མེད་པར་ཡང་འགྱུར་བར་
 འགྱུར། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་གནས་འགྱུར་ཞིང་། །དེ་མ་ཉི་བར་སྐྱེ་བར་འགྱུར།
 །ཆད་དང་ལས་རྣམས་ཆུད་བ་དང་། །གཞན་གྱིས་བྱས་པའི་ལས་རྣམས་
 ནི། །གཞན་གྱིས་སོ་སོར་སྒྲོང་བ་དང་། །དེ་ལ་སོགས་པ་ཐལ་བར་འགྱུར།
 །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལས་བྱས་པ་ཆུད་ཐོས་པར་འགྱུར་བའི་སྒྲིན་འགྱུར་
 ཞིང་། གལ་ཏེ་སྤྲ་མའི་བདག་དོར་ཡང་བདག་ཕྱི་མ་ཞིག་གིས་འབྲས་བུ་སྒྲོང་
 བས་སོ་སྣམ་ན། དེ་ལྟ་ན་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བའི་གང་ཟག་གཞན་གྱིས་
 བསགས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ། རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བའི་གང་ཟག་གཞན་
 གྱིས་སྒྲོང་བས་ལས་མ་བྱས་པ་དང་འབྲད་པར་འགྱུར་བའི་སྒྲིན་སོགས་
 གཞོད་བྱེད་དུ་མ་འབབ་པས་བདག་ཕྱང་པོ་སྤྲ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བའི་
 གཅིག་ཏུ་བྱུང་བྱུགས་ཞིག་གཏན་ནས་མི་འདུག་སྣམ་དུ་ངེས་པ་རྙེད་པ་ནི་
 བདེན་པའི་གཅིག་བྲལ་ངེས་པ་ཡིན།

གནད་བཞི་པ་བདེན་པའི་དུ་བྲལ་ངེས་པ་ནི། དེ་ལྟར་གཅིག་བྲལ་ངེས་
 པ་ལ་བརྟེན་ནས་ད་ནི་བདག་དང་ཕྱང་པོ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བའི་
 ཐ་དད་ལས་འོས་མི་འདུག་སྣམ་ན། འོ་ན་དེ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་དུ་
 བྱུང་ན། ཅུ་ཞེས་ལས། བདག་ནི་ཉི་བར་ལེན་པ་ལས། །གཞན་ཉིད་འཐད་པ་
 མ་ཡིན་ཏེ། །གཞན་ཉིད་ཡིན་ན་ལེན་མེད་པར། །བཟུང་ཡོད་རིགས་ནའང་
 བཟུང་དུ་མེད། །ཅེས་པ་ལྟར། ར་ལྷག་སྒྲུང་གསུམ་ལས་ར་ལྷག་གཉིས་
 ལོགས་སུ་བཀར་བའི་ཤྱལ་དུ་སྒྲུང་འདི་ཞེས་སྒྲིན་རྒྱ་ཡོད་པ་ལྟར་གཟུགས་

ཆོར་འདུ་ཤེས་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཤེས་ཏེ་ཕྱང་པོ་ལྟ་རེ་རེ་ནས་བསལ་བའི་ཤུལ་
དུ་འདི་ནི་ངའོ་ཞེས་ཕྱང་པོ་དང་འབྲེལ་མེད་ཅིག་ངོས་འཛིན་རྒྱ་དགོས་པ་
ལ་དེ་ལྟར་ངོས་བཟུང་དུ་མེད་པ་དང་། ཅུ་ཤེས་ལས། གལ་ཏེ་ཕྱང་པོ་རྣམས་
ལས་གཞན། །ཕྱང་པོའི་མཆན་ཉིད་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟར། བདག་
ལ་ཕྱང་པོ་འདུས་བྱས་སུ་མཆོན་པའི་མཆན་ཉིད་སྐྱེ་འཇིག་སོགས་མི་ལྟན་
པ་དང་། ཕྱང་པོ་ལ་སྐྱེ་གན་འཆི་བྱང་ཡང་བདག་ལ་སྐྱེ་གན་འཆི་སོགས་མི་
འབྱུང་བ་དང་། ཕྱང་པོ་ལ་པན་གཞོད་གྱིས་བདག་ལ་པན་གཞོད་མེད་པར་
འགྱུར་བ་སོགས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་མ་དང་འགལ་བ་དང་། ཕྱང་པོ་མེད་
པའི་གཞི་ལའང་ངའོ་སྙམ་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དང་། ལས་བྱས་པ་ཚུད་
བ་བ་དང་། མ་བྱས་པ་དང་འབྲུད་པར་འགྱུར་བའི་སྒྲིན་སྒར་བཞིན་འབབ་པ་
སོགས་གྱི་གཞོད་བྱེད་དུ་མ་འབྱུང་བས་བདག་ཕྱང་པོ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་
གྲུབ་པའི་ཐ་དད་དུ་མེད་ཐག་ཆོད་རེད་སྙམ་དུ་ངེས་པ་རྙེད་པ་ནི་བདེན་པའི་དུ་
བྲལ་ངེས་པའི་གནད་ཡིན།

དེ་ལྟར་དགག་བྱ་ངེས་པའི་སྤང་ཚུལ་དེ་ཞེ་ལ་བཞག་པ་མ་ཤོར་བའི་
ངང་ནས་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱི་རིགས་པས་དབྱེད་དེ་དེ་གཉིས་གང་དུའང་
མ་གྲུབ་པར་ངེས་པ་ན། དཔེར་ན་འགྲོ་ས་ལྷང་པ་གཉིས་ལས་མེད་པ་ཞིག་ཏུ་
བ་ལང་བོར་བ་ན་ལྷང་པ་འདིར་མེད་དོ་ཞེས་པའི་ཆིག་ཙམ་ལ་ཆ་མ་བཞག་
པར་སོ་སོ་རང་གིས་ལྷང་པ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱ་མདའ་བར་གསུམ་དུ་བཙུལ་ནས་
བ་མ་རྙེད་པ་ན་བཙུལ་རྒྱུའི་བ་ཡིད་ལ་བཞག་པ་དེ་མི་འདུག་སྙམ་པ་སྤང་

གིས་སྒྲིབ་ལྟར། ངར་འཛིན་ལྟན་སྒྲིབ་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་ང་ཞེས་ད་ལྟ་པན་ཆོད་
 མིག་གིས་མཐོང་རྒྱ་དང་ལག་པས་བཟུང་རྒྱ་ཡོད་པ་ལྟ་བུའི་ཉེང་ཉེང་པོ་དེ་
 ད་མི་འདུག་སྟམ་དུ་སྟོང་ཆམ་གྱིས་སོང་ནས་མེད་པར་ལྟང་གིས་ངེས་པ་ན་
 དབུ་མའི་ལྟ་བ་ཉིད་པ་ཡིན། དེའི་ཆེ་དབང་ནོན་གོམས་པ་ཆེ་བ་ལ་གཅེས་
 རོར་ཉིད་པ་ལྟ་བུའི་ཉམས་དང་། དབང་རྒྱལ་ལ་གཅེས་རོར་ཞིག་སློབ་བྱར་དུ་
 སྟོར་བ་ལྟ་བུའི་འཛིགས་སྒྲག་འབྱུང་ཡང་སྒྲིན་མིན། སྒར་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་
 པོས་སེ་ར་ཆོས་སྤྲིངས་སུ་ལྟ་བུ་བྲིད་གནང་སྐབས་རྗེ་ཤེས་རབ་སེངྒེས་ལྟ་བ་
 རྟོགས་པ་ན་འཛིགས་སྒྲག་བྱུང་ནས་ཕྱག་གིས་ན་བཟའི་གོང་བ་ལ་རེག་པ་
 རྗེས་མཁྱེན་ནས་དབྱེས་ཏེ། སྒར་ཐང་པས་ཀྱན་རྫོབ་གོང་བ་ལ་བཞག་པ་
 རེད་གསུངས་པ་དང་། རྗེ་དངུལ་ཚུ་བས་ལྟ་བུ་བྲིད་གནང་སྐབས་སློབ་མ་འགའ་
 །ཤས་ལ་འཛིགས་སྒྲག་སྒྲིབ་པའི་རབས་ཡོད། སྟོང་ཆམ་གྱིས་སོང་བ་ན་འདི་
 སྟོང་ཉིད་དོ། །དེ་རྟོགས་སོ་སྟམ་པ་སོགས་སློབ་ལ་ཤར་ན་མ་ཡིན་དགག་དང་
 སྒྲུབ་པ་གང་རུང་གི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ཡིན་པས་དེའི་རྗེས་སུ་མི་འབྲངས། དེ་
 ལྟར་དགག་བྱའི་ང་མེད་པར་ངེས་པ་ན་ངེས་ངོར་རང་བཞིན་མེད་པར་ངེས་
 པའི་ངེས་ཤེས་དམ་སྤྲིང་ངེ་བ་དང་། སྒར་ངོར་དགག་བྱ་བདེན་བྱུང་བཀག་
 ཅ་མ་གྱི་སྟོང་སང་ངེ་བའི་བྲུད་ཆོས་གཉིས་ལྟན་གྱི་ངེས་ཤེས་དེ་ཉིད་བྲན་པས་
 མ་བརྗེད་པར་བཟུང་ནས་རྒྱན་བསྐྱུང་། འཛིན་སྒྲངས་ཤུགས་ཞན་དུ་སོང་བ་
 དང་། མི་གསལ་དུ་འགོ་བར་རྩོམ་པ་ན། མཉམ་གཞག་དེ་ལས་ལངས་དགོས་
 མིན་སྐབས་དང་བསྐྱེད་ཏེ་སྒར་ཡང་གནད་བཞིའི་དབྱུང་པ་སྒར་བཞིན་བྱས་

ནས་ངེས་པ་རྟེན་པ་ན་ངེས་ཤེས་དེའི་ངར་བསྐྱེད་ཅིང་། ངར་ལྡན་གྱི་རྒྱན་
དེར་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་སྟེ། དེ་འདྲའི་མཉམ་གཞག་གི་ངོར་
དགག་བྱ་བ་དེན་བྱུང་བ་ཀག་ཙམ་གྱི་སྒྲོང་སང་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་འཆར་བ་
ནི་མཉམ་གཞག་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་སྒྲོང་ཚུལ་ཡིན་ལ། དེའི་ཆེ་དགག་བྱའི་
བདག་ཁེགས་པའི་ཤྱགས་གྱིས་ཐ་སྙད་པའི་ངའི་སྤང་བ་ལྡོག་སྟེ་མ་རྟེན་པ་ན།
ཆད་ལྟར་སྤྱང་དོགས་གྱིས་ཐ་སྙད་པའི་ང་འཆོལ་བའི་ངལ་བ་བྱ་མི་དགོས་
གསུངས།

གཉིས་པ།

རྗེས་ཐོབ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་སྒྲོང་ཚུལ་ནི།

མཉམ་གཞག་དེ་ལས་ལངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་དགག་བྱ་བ་ཀག་པའི་
ཤྱལ་བུ་ལྟག་མར་ལུས་པ་གང་འདུག་བརྟགས་པ་ན་ངའི་མིང་ཙམ་ཞིག་
ལྟག་པར་སྤང་ལ། ཐ་སྙད་པའི་ང་ཙམ་དེ་ཉིད་གྱིས་སྐྱུ་མ་བཞིན་བྱུང་བའི་
དགོང་ལས་གསོག་ཅིང་རྣམ་སྤྲོད་དཀར་ནག་སོ་སོར་སྤྱོད་བ་ལ་ངེས་ཤེས་
བརྟན་པོ་འདྲོངས་པ་ཡིན། དཔེར་ན་སྐྱུ་མའི་རྟ་སྤང་སྐྱུ་མ་མཁན་རང་ཉིད་ལ་
སྤང་ཡང་རྟ་སྤང་མེད་པར་ཡིད་ཤེས་གྱིས་ངེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟུན་པའི་
སྤང་བར་ངེས་བཞིན་བྱ། རྟ་སྤང་གིས་འགྲོ་འོང་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་
མངོན་སུམ་བསྟོན་མེད་ཏུ་མཐོང་བ་ལྟར་ང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་མིང་རྒྱང་
བརྟགས་ཡོད་ཙམ་འདིས་མི་བདེན་བཞིན་བྱུང་ལས་གསོག། །བདེ་སྐྱབས་སྤྱོད།

འདིའི་སྟེང་དུ་བྱ་བྱེད་རྟེན་འབྲེལ་བ་སྟོན་མེད་དུ་འབྲེད་པར་མཐོང་ནས་སྒྲིང་
བཞིན་དུ་སྟོང་བ་དང་། སྟོང་བཞིན་དུ་སྒྲིང་བ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་འཆར་བ་ལ་སློབ་
བ་ཡིན། རང་རེ་རྣམས་ལྟ་བུ་འཆོལ་སྐྱབས་སུ་དང་པོའི་སྐྱབས་བདེན་ཞེན་
གོམས་ཆེས་པའི་སློང་རྟེན་སྟོང་བ་འཛོག་དགའ་མོད། འདི་ཙམ་ནས་སྒྲིང་བ་
འཛོག་དགའ་བས། ལྷ་སྐྱབ་ཀྱིས། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས། །
སྟོང་བ་ཡིན་པས་དངོས་རྣམས་ཀྱི། །རྟེན་འབྲུང་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས། །
མཚུངས་པ་མེད་པས་ཉེ་བར་བསྟན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྟོང་བ་དེ་ཉིད་
རྟེན་འབྲུང་གི་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས། སྟོང་བ་སྒྲིང་བའི་གྲོགས་སུ་ཤར་བ་
ཞིག་དང་། རྟེན་འབྲུང་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་རྟེན་འབྲུང་སྟོང་བའི་གྲོགས་སུ་
ཤར་བ་ཞིག་བྱ་དགོས།

འདི་ལ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཆིགས་གནད་ཆེ་བས། དཔེར་ན། རྟེན་
འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱུ་གྲུ་ལྟ་བུ་བདེན་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་ཆེ་སྐྱུ་གྲུ་མིང་
བརྟེན་དབང་གིས་བཞག་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་ཁོ་རང་གི་ངོས་ནས་ཡོད་
པར་འཛིན་པའི་སློང་ལྟ་སྐྱེས་ཀྱི་འཛིན་ཚུལ་དེ་འགོག་དགོས། ཇི་ལྟར་འགོག་
ན་ཁོས་བཟུང་བ་ལྟར་སྐྱུ་གྲུ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་ན་རྒྱ་རྒྱེན་དང་རང་ཉིད་
འཛོག་བྱེད་གྱི་མིང་བརྟེན་སོགས་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པའི་ཚུགས་སྐྱབ་
ཅིག་ཡིན་དགོས་པ་ལ། དེ་ལྟ་མིན་པར་ས་བོན་ཚུ་ལུང་བྲོད་གཤེར་སོགས་
རྒྱ་རྒྱེན་དུ་མ་ཆོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བས་གཞན་ལ་རག་ལས་པའི་སྟོས་
བྱུང་ཡིན་པ་རང་རེར་མཛོན་སུམ་དུ་བྱུང་བས་ན་རྟེན་འབྲུང་ཡིན་ལ། དེ་

འདྲའི་རྟེན་འབྱུང་གི་རིགས་པའམ་རྒྱ་མཚན་དེས་གང་ལའང་མི་སྟོས་པར་
 ཚུགས་ཐུབ་ཏུ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པའི་མཐའ་དགག་པ་ནི་སྤང་བས་ཡོད་
 མཐའ་སེལ་ཞིང་རྟེན་འབྱུང་སྟོང་པའི་གྲོགས་སུ་ཤར་བ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན། སྤྱི་
 གྲུ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་ན་རྒྱ་རྒྱེན་གྱིས་བཅོས་སུ་མི་རུང་ཞིང་། སྤྱི་གྲུའི་
 རང་བཞིན་ལས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་ཞིག་དགོས་ནའང་། རང་བཞིན་གྱིས་
 མ་བྱུབ་པ་ཡིན་པས་ན། སྤྱི་གྲུའི་གནས་སྐབས་ནས་མཐར་སོག་མ་དང་།
 ནས་གྱི་བར་གནས་སྐབས་གཞན་དུ་རིམ་གྱིས་འགྱུར་ནས་མི་དང་དུད་
 འགྲོས་ཡོངས་སྟོད་པའི་བར་གྱི་བྱ་བྱེད་གྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་འཐད་པའི་
 རྟེན་འབྱུང་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་པ་ནི་སྟོང་པས་མེད་མཐའ་སེལ་ཞིང་སྟོང་པ་རྟེན་
 འབྱུང་དུ་ཤར་བ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན། རྟོན་འདི་དག་ལ་དགོངས་ནས་མ་རྟོས་པས་
 ཞུས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། གང་ཞིག་རྒྱེན་ལས་སྒྲིམ་པ་དེ་མ་སྒྲིམ། །དེ་ལ་
 སྒྲིམ་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་མ་ཡིན། །རྒྱེན་ལ་རག་ལས་གང་དེ་སྟོང་པར་བཤད།
 །གང་གིས་སྟོང་ཉིད་ཤེས་དེ་བག་ཡོད་ཡིན། །ཞེས་དང་། ཅ་ཤེས་ལས། གང་
 ཕྱིར་རྟེན་འབྱུང་མ་ཡིན་པའི། །ཆོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། །དེ་ཕྱིར་སྟོང་
 པ་མ་ཡིན་པའི། །ཆོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། འཇུག་པ་ལས།
 གང་ཕྱིར་དངོས་པོ་བརྟེན་ནས་རབ་འབྱུང་བས། །རྟོག་པ་འདི་དག་བརྟག་པར་
 མི་རུས་པ། །དེ་ཕྱིར་རྟེན་འབྱུང་རིགས་པ་འདི་ཡིས་ནི། །ལྟ་བུ་བྱ་བ་མཐའ་
 དག་གཙོད་པར་བྱེད། །ཅེས་དང་། རྗེ་སྒྲ་མས་ཀྱང་། རྣམ་ཞིག་རེས་འཛོག་
 མེད་པར་ཅིག་ཅར་དུ། །རྟེན་འབྲེལ་མི་བསྐྱར་མཐོང་བ་ཅམ་ཉིད་ནས། །ངེས་

ཤེས་ཡུལ་གྱི་འཛིན་སྐྱབས་ཀྱི་འཛིན་ན། །དེ་ཆེ་ལྟ་བུ་བའི་དབྱེད་པ་རྫོགས་
 བ་ལགས། །གཞན་ཡང་སྒྲིང་བས་ཡོད་མཐའ་སེལ་བ་དང་། །སྒྲིང་བས་མེད་
 མཐའ་སེལ་ཞིང་སྒྲིང་བ་ཉིད། །རྒྱ་དང་འབྲས་བུར་འཆར་བའི་ཚུལ་ཤེས་ན།
 །མཐར་འཛིན་ལྟ་བུ་འཕྲོག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་རེད། དེ་
 ལྟར་སྒྲིང་དང་ཉེན་འབྱུང་གཉིས་འགལ་མེད་གཅིག་གྲོགས་སུ་གཅིག་འབྲོ་
 བའི་ཚུལ་ལ་ངེས་པ་ཉིད་ན་རྒྱ་འབྲས་སོགས་བྱ་བྱེད་ཉེན་འབྱེལ་ལ་ངེས་
 ཤེས་དང་། ཅི་འཛོག་ཆེ་རུ་སོང་ནས། སྒྲིང་སྒྲིང་དགོ་སྒྲིང་སྒྲིང་དང་། བྱམས་
 སྒྲིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་བྱ་དང་བཅས་པ་ལག་ལེན་ལ་འདེབས་
 གང་ཐུབ་བྱེད་པའི་ཐབས་ཤེས་ཡ་མ་བྲལ་བའི་ཉམས་ལེན་ལ་བརྩོན་པ་ཞིག་
 ཡོད་། དེ་མིན། འགའ་ཞིག་གིས་ལས་འབྲས་བཅི་བ་སོགས་ལས་དང་པོ་བའི་
 ཆོས་སུ་བརྩུང་སྟེ། རང་རང་གི་སློབ་མ་དག་ལ་མན་ངག་བྱེད་པར་ཅན་གྱི་
 ལུགས་སུ་བྱས་ནས། ལས་འབྲས་མེད་པར་བསྟན་པ་སོགས་ནི་ཐུ་སྟེགས་
 རྒྱུ་འཕྲོན་པ་དང་བྱེད་པར་མ་ཞུགས་པ་ཡིན་གསུངས།

གཉིས་པ།

ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་གཉིས།

འདུས་བྱས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པ། འདུས་མ་
 བྱས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ།

གཟུགས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པ། ཤེས་པ་རང་
བཞིན་གྱིས་མེད་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པ། ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་རང་བཞིན་
གྱིས་མེད་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་སྤར་བ་ཤད་པ་
བཞིན་གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་དོན་ལ་ངེས་ཤེས་ཆེད་པ་དེ་
ཉིད་ཆོས་གཞན་གང་ལའང་སྤྱར་ཆོག་སྟེ། མདོ་ལས། རི་ལྟར་བྱོད་གྱིས་
བདག་གི་འདུ་ཤེས་ནི། །ཤེས་པ་དེ་བཞིན་ཀུན་ལ་སྒོས་སྤྱར་བྱ། །ཞེས་དང་།
བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་ཀྱང་། གཅིག་གི་ལྟ་པོ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་ཀུན་གྱི་ལྟ་པོ་
ཡིན། །གཅིག་གི་སྟོང་ཉིད་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་ཀུན་གྱི་སྟོང་ཉིད་ཡིན། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན། དེས་ན་དང་པོ་གཟུགས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་
གཏན་ལ་འབེབས་པ་ནི། རང་ཅག་སོ་སྒྲེ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་མ་རིག་པས་
བསྐྱད་པའི་ཤེས་པ་ལ། གཟུགས་སོགས་སྤང་བའི་ཆེ་གཟུགས་སོགས་རང་
ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་སྤང་ཚུལ་ཅེས་ལས་སྤང་ཚུལ་གཞན་མི་འབྱུང་བས་དེ་
ལྟར་སྤང་བ་ནི་དགག་བྱའི་སྤང་ཚུལ་ཡིན་ཞིང་། སྤང་བ་དེ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པ་
འགོག་དགོས། དེ་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་གདགས་གཞི་ཆ་ཤས་
གཞན་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་གདགས་གཞི་དེའི་སྟེང་དུ་མིང་བརྟེན་བཞག་པ་
ཅེས་ཀྱི་རྟེན་འབྱུང་ཡིན་ཡང་། བྱམ་པ་ལྟ་བུར་མཆོན་ན། ལྟ་བ་མ་ཆེད་པའི་
སོ་སྒྲེ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པའི་ངོར་བྱམ་པ་རང་གི་གདགས་གཞི་ལ་བཏགས་
པའི་བཏགས་ཆོས་ཅེས་དུ་མི་སྤང་བར་གདགས་གཞི་དང་བཏགས་ཆོས་
དབྱེར་མེད་འདྲེས་པ་ལྟ་བུའི་སྟེང་ནས་བྱམ་པ་ལིང་ངེ་བར་གྲུབ་པར་སྤང་བ་

དེ་དག་གི་བྱའི་སྒྲུང་ཚུལ་ཡིན། དེ་ལྟར་སྒྲུང་ཡང་གདགས་གཞི་དང་བཏགས་
 ཚོས་ཐ་དད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། བདེན་འཛིན་ལྟན་སྦྱེས་ཀྱི་འཛིན་སྒྲུང་ས་
 ལྟར་གྱི་བྱམ་པ་དེ་རང་གི་གདགས་གཞི་དང་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་གཅིག་ཏུ་
 མ་གྲུབ་ལ། ཡང་བྱམ་པའི་གདགས་གཞི་ལོགས་སུ་བསལ་བའི་ཤུལ་ན་བྱམ་
 པ་ནི་འདི་ཞེས་ཟུར་དུ་སྒྲུང་ཚུལ་མེད་པར་རང་གི་སྟོ་བ་མཚུ་ཞབས་སོགས་
 ཚོགས་པའི་གདགས་གཞི་ཚད་མ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱམ་པ་དེ་ཉིད་ཐ་སྦྱད་པའི་
 ཚད་མ་ལ་སྒྲུང་ཞིང་། ཀུན་རྫོབ་ཅེས་དུ་ཡོད་པར་འཛོག་དགོས་པས་བྱམ་པ་
 རང་གི་གདགས་གཞི་དང་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཐ་དད་དུ་མ་གྲུབ། དེ་ལྟར་ན་
 སྦྱིར་ཡོད་ན་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་དུ་ཡོད་དགོས་པ་ལྟར་བདེན་པར་
 གྲུབ་ནའང་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་ཐ་དད་གང་རུང་ལས་མི་འདའ་བས། དེ་
 གཉིས་གང་རུང་དུ་མེད་ན་བདེན་པར་མེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བྱམ་
 པ་སོགས་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་ཡིན།

མདོར་ན་བྱམ་པས་མཚོན་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་
 གདགས་གཞི་ལ་བརྟེན་དགོས་ཤིང་རང་ཚུགས་མི་སྤྱབ་པས་བདེན་པར་
 མེད་དེ། བཞི་བརྒྱ་པར། འདི་ཀུན་རང་དབང་མེད་པ་སྟེ། །དེས་ན་བདག་ནི་
 ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས། གཞན་ཡང་། སྦྱིར་བྱམ་པ་དེ་གཅིག་ཡིན་
 ཡང་། རང་གི་ཆ་ཤས་དུ་མ་ལ་བརྟེན་དགོས་པས་གཅིག་ཡིན་པར་རང་
 བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་ཅིང་། བྱམ་པ་དེ་ཀ་བ་དང་ཐ་དད་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་ཐ་
 དད་དུ་བཞག་པ་དེ་ཡང་། ཅིག་ཤོས་ལ་བརྟེན་ནས་ཅིག་ཤོས་དེ་དེ་ལས་ཐ་

དད་པར་བཞག་པ་ཙམ་ལས་ཀ་བྱམ་གཉིས་རང་གི་ངོས་ནས་ཐ་དད་ཡིན་པ་
མ་གྲུབ་ལ། གལ་ཏེ་དེ་གྲུབ་ན། ཀ་བྱམ་གཉིས་སོ་སོ་རེ་རེ་ནས་ཀྱང་ཐ་དད་
ཡིན་དགོས་པས། དེ་གཉིས་རེ་རེ་ནས་གཅིག་མིན་པའི་སྒྲིམ་འབྱུང་། དེས་ན།
བྱམ་པ་དེ་ཀ་བ་དང་ཐ་དད་ཡིན་ཡང་། བྱམ་པ་དེ་གཅིག་རང་ཡིན་པས་བྱམ་
པའི་སྒྲིམ་གི་གཅིག་དང་ཐ་དད་གཉིས་ཀྱང་རྟོག་བཏགས་ཙམ་ལས་རང་ངོས་
ནས་མ་གྲུབ། དེ་ཡང་རྩ་ཤེས་ལས། གཞན་ནི་གཞན་ལ་བརྟེན་ཏེ་གཞན།
གཞན་མེད་པར་ནི་གཞན་མི་འབྱུང་། །གལ་ཏེ་གཞན་ནི་གཞན་ལས་གཞན། །
དེ་ཆེ་གཞན་མེད་པར་གཞན་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

གཉིས་པ་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ནི།
ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་གསལ་རིག་གི་དངོས་པོ་ཞིག་ལ་ཤེས་པ་བཟུང་བ་དེ་
ལ་སེམས་དང་། སེམས་བྱུང་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཆེས་ཤིན་ཏུ་མང་ལ་དེ་
དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡུལ་གྱི་ངོ་བོ་དང་བྱུང་པར་སྤྱོད་བའི་ཆ་ནས་དང་། སྐད་
ཅིག་སྒྲ་ཕྱིའི་ཆ་མང་པོ་ཞིག་ཆོགས་པའི་གདགས་གཞིའི་སྒྲིམ་ནས་རྟོག་པས་
བཏགས་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་ཤེས་པ་ཁོ་རང་གི་རང་ངོས་ནས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་
མ་གྲུབ་མོད། འོན་ཀྱང་རང་རེ་ལ་དེ་ལྟར་མི་སྤྲོད་བར་གང་ལའང་མ་སྒྲིམ་
པར་ཡུལ་ལ་རང་དབང་དུ་སྤྱོད་པ་འདྲ་བའི་ཚུགས་སྤྲུལ་བཅ། ཡུལ་སྒྲིམ་དུ་
རྟེན་རྒྱ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་འཆར་བ་དེ་དག་གྱུར་འཆར་ཚུལ་ཡིན། དེ་ལྟར་སྤྲོད་
བ་ལྟར་གྲུབ་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་རིང་གི་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་ལ་མཆོན་ནའང་། དེའི་
སྐད་ཅིག་སྒྲ་ཕྱིའི་ཆ་ཤས་རྣམས་དང་རང་ངོས་ནས་གཅིག་ཐ་དད་གང་ཅུང་

དུ་གྲུབ་དགོས་པ་དང་། ཐ་དད་དུ་གྲུབ་ན། སྒྲོ་དང་སྒྲིང་འེམ་པ་གཉིས་
 བསལ་བའི་ཤུལ་ན་དེ་རིང་གི་ཤེས་པ་དེ་འདི་ཞེས་སོགས་སུ་དབྱེར་མེད་
 བས་དེ་རིང་གི་ཤེས་པ་དེ་སྒྲིང་འེམ་པ་ལས་བདེན་པའི་ཐ་དད་དུ་མ་གྲུབ།
 དེ་རིང་གི་ཤེས་པ་དེ་སྒྲོ་འེམ་པ་དང་སྒྲིང་འེམ་པ་གཉིས་དང་བདེན་
 པའི་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་ན། དེ་གཉིས་དུ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། དེ་རིང་གི་ཤེས་པ་
 ཉིད་ཀྱང་དུ་མར་ཐལ་བ་དང་། དེ་རིང་གི་ཤེས་པ་སྒྲོར་འབྱུང་བ་བཞིན། སྒྲི་
 འེམ་པ་ཡང་སྒྲོར་འབྱུང་བར་ཐལ་བ། ཡང་ན། སྒྲི་འེམ་པ་སྒྲོར་
 མི་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ། དེ་རིང་གི་ཤེས་པ་སྒྲོར་མེད་པར་ཐལ་བ་སོགས་
 གྱིས། རང་ཉིད་རང་གི་ཆ་ཤས་དང་བདེན་པའི་གཅིག་ཐ་དད་གང་དུ་འང་
 མ་གྲུབ་པའི་སྒྱུར་ན། བདེན་མེད་དུ་ངེས་པ་རྙེད་པའི་ཚུལ་ལ་འབད་དགོས།
 གཞན་ཡང་ཤེས་པའི་འཁོར་གསུམ་བདེན་པའི་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་ན་བྱ་བྱེད་
 གཅིག་ཏུ་ཐལ་བའི་སྒྲིན་དུ་འབྱུར་ཞིང་། བདེན་པའི་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་ན་ཤེས་བྱ་
 མེད་ནའང་ཤེས་བྱེད་འཐད་པ་དང་། ཤེས་བྱེད་མེད་ཀྱང་དེའི་བྱ་བ་འཐད་པ་
 སོགས་ཀྱི་སྒྲིན་དུ་འབྱུར་བས་ཤེས་པའི་འཁོར་གསུམ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་
 མེད་པ་ལ། སྐད་ཅིག་སྒྲིང་འེམ་དུ་མ་སོགས་རྟེན་འབྲེལ་ཚོགས་ཅམ་
 ཞིག་ལ་གདགས་གཞིར་བྱས་ནས་ཤེས་པ་དང་། རིག་པ་ཞེས་ཐ་སྙད་ཆད་
 མས་པར་བཏགས་ཅམ་གྱི་ཤེས་པ་དེ་ལ་འཁོར་འདས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་
 འཐད་པ་ཡིན།

གསུམ་པ་ལྟན་མིན་འདུ་བྱེད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་གཏན་ལ་

འབེབས་པ་ནི། འདིར་དུས་ལ་སྒྱུར་ན་ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་ཆོག་པ་ཙམ་གྱི་
 ཉེང་དུ་སྒྲུང་ཙམ་གྱི་ལོ་ཞིག་གྲུབ་པ་མ་གཏོགས་མེད་ཀྱང་དེ་ལས་སྒྲོག་པའི་
 དགག་བྱའི་སྒྲུང་ཚུལ་ངེས་པར་བྱས་ནས། ལོ་དེ་རང་གི་གདགས་གཞི་ཟླ་བ་
 བཅུ་གཉིས་དང་རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་ཏུ་མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་གྲུབ་ན། གདགས་
 གཞི་ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་པ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་ལོ་ཡང་བཅུ་གཉིས་སུ་ཐལ་བ་
 དང་། ཡང་ན་ལོ་གཅིག་ཡིན་པ་བཞིན་ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་པོ་ཡང་གཅིག་ཏུ་
 ཐལ་ལ། དེ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་ན། ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་བསལ་
 བ་ན། དེ་ལས་ལོགས་སུ་ལོ་དེ་འདི་ཞེས་ངོས་ཟིན་དུ་མེད་པས་གདགས་
 གཞི་ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་དུ་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་ཆད་མས་ལོ་ཞེས་པར་
 བཏགས་ཙམ་ཞིག་མ་གཏོགས་དེ་ཁའི་རང་ནས་ཚུར་གྲུབ་པ་ཞིག་གཏན་
 རྒྱུ་མེད།

གཉིས་པ་འདུས་མ་བྱས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་གཏན་ལ་འབེབས་
 པ་ནི། འགོག་པ་གཉིས་དང་ནམ་མཁའ། ཉེང་ཉིད་སོགས་ནི། རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་
 འདུ་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མ་བྱུང་བས་འདུས་མ་བྱས་ཟེར་ལ། འདིར་ནམ་
 མཁའ་ལ་མཆོན་ན། དགག་བྱ་ཐོགས་རེག་བཞག་ཙམ་གྱི་མེད་དགག་གཅིག་
 ལ་ནམ་མཁའ་ཞེས་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་བཞག་པ་མ་གཏོགས། ཆ་ཅན་ནམ་མཁའ་
 ཉིད་རང་གི་ཤར་སྟོ་རྒྱབ་བྱང་གི་ཆ་ཤས་རྣམས་དང་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་
 གྲུབ་པའི་གཅིག་ཏུ་ཡོད་ན། ཤར་རྒྱབ་ཀྱི་ནམ་མཁའ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་
 ཞིང་། དེ་ལྟ་ན། ཤར་སྟོང་ལྷས་འཕགས་པོའི་ནམ་མཁའ་ནས་ཉི་མ་ཤར་བའི་

ཆོ། ལུ་བ་སྒྲིབ་པ་ལ་སྒྲིབ་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ནས་ཉི་མ་ཤར་བར་འགྱུར་ལ། དེ་
 དག་དང་རང་མཆོན་གྱིས་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་ན་ཆ་དང་ཆ་ཅན་འབྲེལ་མེད་དོན་
 གཞན་དུ་འགྱུར་བས། སྒྲིབ་པ་མཆོམས་སྟངས་ལོག་གི་ནམ་མཁའི་ཆ་ཤས་
 རྣམས་བསལ་བའི་ཤུལ་ན་ནམ་མཁའ་འདིའོ་ཞེས་ངོས་ཟེན་རྒྱ་ཡོད་དགོས་
 པ་ལས། དེ་མེད་པས་ན་བདེན་པར་མེད་པ་ཡིན། འགའ་ཞིག་གིས་སྟངས་ཉིད་
 བདེན་གྲུབ་ཏུ་བརྒྱུད་བ་ནི་ཆེས་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ། མདོ་ལས། བདག་ཏུ་
 ལྟ་བ་རི་རབ་ཅམ་དུ་འཛིན་པ་ནི་སྒྲ་ཡི། སྟངས་ཉིད་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ནི་དེ་ལྟ་
 མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསལ་མི་རུང་བའི་ལྟ་བ་ཡིན་པར་གསུངས་པས། དེ་ཡང་
 སྟངས་ཉིད་ལའང་གདགས་གཞིའི་སྒྲོན་ས་ཕྱེ་བའི་ཆ་དུ་མ་དང་། སྟངས་གཞི་ལ་
 བར་བྱུང་ཆེ་ཆུང་གི་སྟངས་པའི་ཆ་དུ་མ་ཡོད་པ་དེ་དག་དང་བདེན་པའི་གཅིག་
 ཐ་དད་གང་རུང་དུ་གྲུབ་མ་གྲུབ་དང་། སྟངས་གཞི་ཆོས་ཅན་དང་པན་ཚུན་སྟོས་
 མེད་དུ་གྲུབ་མ་གྲུབ་དབྱེད་པས་ཤེས་ཏེ། མདོ་ལས། གཟུགས་ཉིད་ཀྱང་མི་
 དམིགས་ན། གཟུགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དམིགས་པར་ལྟ་ག་ལ་འགྱུར། ཞེས་
 གསུངས།

གསུམ་པ།

དེ་ལས་ལྟག་མཐོང་སྒྲེ་ཚུལ་ནི།

སྒྲུར་སེམས་གནས་ཐབས་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་དགའི་སྒྲོན་ས་ཞི་གནས་
 མཆོན་ཉིད་པ་གྲུབ་ཟེན་མ་ཉམས་པར་ཡོད་པའི་ཤིན་སྒྲུངས་དེ་ཅམ་གྱིས་

ལྷག་མཐོང་མི་ཐོབ་ཅིང་། དེའི་སྟེང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལྟ་བུར་མཆོན་
ན། སྒྲུབ་པ་ཤད་པ་བཞིན་གནད་བཞིའི་དབྱུང་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤང་པོ་སྤེའི་
སྟེང་དུ་རར་འཛིན་ལྟན་སྒྲུབ་གྱིས་བཟུང་བ་ལྟར་གྱི་ར་རར་བཞིན་གྱིས་བྱུང་
པ་གཏན་ནས་མེད་པའི་ངེས་པ་ལྟར་གིས་སྤང་བ་ན། དེ་ཉིད་གྱི་དམིགས་
པ་བྱུང་པས་མ་བརྟེན་པར་བཟུང་། ཞེས་བཞིན་གྱིས་བྱིང་གོད་བཀག་ལ་
མཉམ་པར་བཞག། །འཛིན་སྟངས་ཤུགས་ཞན་པ་དང་། མི་གསལ་བར་འགྲོ་
བྱུངས་བྱེད་ན་སྒྲུབ་ཡང་གནད་བཞིའི་དབྱུང་པ་ལ་སོགས་པ་སྒྲུབ་བཞིན་
བྱས་ནས་ངེས་པ་ཤུགས་ཅན་རྟེན་པའི་ཆེ་དེ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བཞག། །དེ་ལྟར་
སྟོང་ཉིད་ལ་གནས་ཆ་བཅུ་ལ། གནས་ཆ་རྟེན་པ་ན། འཛིག་སྒྲོམ་བརྟན་པོའི་
རང་ནས་གནད་བཞི་ལ་སོགས་པས་དཔྱོད་པ་དཔེར་ན་མཆོ་ཤིན་ཏུ་བྱངས་
པ་རྒྱུད་གིས་མི་གཡོ་བའི་ནང་ཉི་ཤུ་ཆུང་འབྲུག་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ལྟར་གནས་ཆ་
དང་། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཞེས་རབ་ཆ་མཉམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡུན་རིང་གོམས་
པར་བཞིས་པས་སྒྲུབ་བཞིན་སེམས་གནས་དགྲ་རིམ་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་
མཐར་དབྱུང་པ་རང་སྟོབས་གྱིས་བྱངས་པའི་ཤིན་སྒྱུངས་བྱུང་པར་ཅན་སྒྲུབ་
ཞི་གནས་ཐོབ་དུས་གྱི་དེ་ལས་ཀྱང་ཆེས་ལྷག་པ་ཞིག་ཐོབ་སྟེ་དབྱུང་སྒྲོམ་དེ་
ཉིད་འཛིག་སྒྲོམ་དུ་འབད་རྩིས་མེད་པར་འགྲོ་བ་ཞིག་ནས་བྱུང་བའི་ཆེ་སྟོང་
ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་དངོས་གནས་པ་ཐོབ་ཅིང་། ཞི་ལྷག་བྱུང་
འབྲེལ་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་གསུངས།

༥ ཉིན་ཉིད་གསུམ་པར། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་།

དེ་ལྟར་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་གསུམ་གྱི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་འདྲེན་མཛད་
དེ་ཀུན་སློང་འཆོས་ཚུལ་མདོར་བསྡུས་ཤིག་གསུངས་ནས། །ཁ་ས་སྟོན་དུ་
སོང་བའི་ས་བཅད་རྣམས་འདྲེན་པར་མཛད་ཇེས།

གསུམ་པ།

ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྟོ་རྟེན་གྱི་ཐེག་པ་ལ་སློབ་ཚུལ་ཁྱེད་ཀྱི།

དེ་ལྟར་སྒྲུབ་བཤད་པའི་སྐྱེས་བུ་ཚུང་འབྲིང་གི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་
འབྱུང་གི་སློབ་སྟོང་བ་ཐོན་པ་ན། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་སྟོང་བ་འདོན། དེ་ལ་སྟོང་བ་ཐོན་པ་ན། སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་
བ་ལ་ངེས་ཤེས་རྟོག་པར་བྱས་ཏེ་དེ་ནས་གསང་སྤྲགས་ལ་འཇུག་དགོས། དེ་
ལྟར་སྟོན་དུ་མ་སོང་བར་སྤྲགས་ལ་ཁྱེད་ཀྱི་ནི། རིམ་བཤེན་ཐར་པ་དང་།
སྒྲ་མེད་རྫོགས་བྱང་གི་ཐབས་སུ་མི་འགོ་ལ། བྱ་ཚུང་རྟོག་པོར་ལ་བསྐྱེད་པ་
བཞིན་དུ་ཁེ་མེད་པའི་ཁར་ཉན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང་། ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་གསུམ་
ལ་སྟོང་བ་སྐྱེས་ནས་གསང་སྤྲགས་ཀྱི་ལམ་ལ་ཁྱེད་ཀྱི་ནི་གསང་སྤྲགས་
ཀྱི་ལྟར་བྱང་ཀྱང་ངེས་པར་ཐོན་པ་འོང་། གསང་སྤྲགས་ཀྱི་བསྟན་པ་ནི་
སངས་རྒྱས་ལས་ཀྱང་དགོན་པར་གསུངས་ཤིང་། སྒྲ་མེད་ཀྱི་ལམ་ལ་བརྟེན་
ན་སྤྲེགས་དུས་ཀྱི་ཆེ་མུང་འདི་ཉིད་ལ་མི་སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་གི་གོ་འཕང་
ཐོབ་པར་བྱས་པས། ངེས་པར་དུ་ལམ་དེ་ལ་སློབ་དགོས། དེ་ཡང་འབྲལ་
ཀྱི་རྒྱན་སེལ་ཆེད་ཅམ་དུ་རྟོ་མཁྱིན་དང་ཕྱག་རྟོག་སོགས་ཀྱི་རྟེན་གནང་རེ་

ཅམ་ཞུ་བ་དེ་འབྲས་མི་ཆོག་པར། རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་མཆོན་ཉིད་དང་ལྷན་པའི་
བྱང་ནས་ཡི་དམ་གསང་བ་དེ་འཛིགས་གསུམ་གང་བྱང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ།
སྐུ་བཞིའི་ས་བོན་ཐེབས་ངེས་ཀྱི་དབང་བཞི་རྣམ་པར་དག་པ་ལེགས་པར་
འོས། དབང་དུས་སུ་གང་ཁས་སྐྲངས་པའི་དམ་སྟོམ་རྣམས་མིག་གི་འབྲས་
བུ་བཞིན་དུ་བསྐྱང་བའི་ཐོག་ནས། རིམ་གཉིས་ཀྱི་ཟབ་བྲིད་ཉན་ཏེ་ཉམས་
སུ་སྐྲངས་ན་བསྟན་པ་ཡོངས་རྫོགས་ལ་ལག་ལེན་ཐེབས་པ་ཡིན་པས་དོན་
ཤིན་ཏུ་ཆེ། དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་གྱི་བཟོད་ཚུལ་ལེགས་པར་ཤེས་ན། དབུ་བཤེས་
གཉིན་བསྟེན་ཚུལ་ནས་མཇུག་མི་སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་གི་བར་གྱི་མདོ་
སྒྲགས་ཀྱི་ལམ་བཟང་ལ་གོ་བ་ལེགས་པར་ཆགས་པ་ཡིན། སློབ་མ་རྣམས་
གསང་སྒྲགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་དབང་མ་ཐོབ་པ་མང་པོ་ཡོད་ཆེ་རྡོ་རྗེའི་ཐེག་པ་ལ་
སློབ་ཚུལ་གྱི་སྐོར་འདི་ས་བཅད་ཅམ་ལས་ཞིབ་ཏུ་མི་གསུང་བ་ཕྱག་བཞེས་
ཡིན་གསུངས།

གཉིས་པ།

གཞན་རྒྱུད་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་བསྐྱ་བཞི་ལ་སློབ་ཚུལ་ནི།

མདོ་སྒྲིན་ལས། སྒྲིན་མཚུངས་དེ་སྟོན་ལེན་འཇུག་དང་། །བདག་ཉིད་
རྗེས་སུ་འཇུག་རྣམས་ཀྱི། །སྟན་པར་སྐྱ་དང་དོན་སྦྱོད་དང་། །དོན་མཐུན་ཉིད་

དུ་འདོད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་
 སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ལ་བཙོན་དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་བསྐྱེད་བ་རྣམས་
 བ་བཞིའི་སྒྲོ་ནས་གཞན་རྒྱུད་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་ལ། དེ་ཡང་དང་པོ་སོ་སོའི་
 སྐྱེ་བོ་རྣམས་ནི་ཟང་ཟིང་གིས་འབྲིད་པར་སྤྲོ་བ་ཡིན་པས། ལམ་ལ་རིམ་གྱིས་
 བཞི་བའི་ཕྱིར་དུ་ཐོག་མར་ཟང་ཟིང་སྟེར་བ་ཚུན་གྱིས་ཡིད་མགུ་བར་བྱས་
 རྣམས་འཁོར་དུ་བསྐྱེས། གཉིས་པ་འདུས་པ་དེ་དག་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཚུལ་
 དང་མཐུན་པའི་གཏམ་དང་། གཙོ་བོར་དབང་པོ་དང་མོས་པ་དང་མཐུན་པར་
 ཚོས་གྱི་གཏམ་བསྟན་དེ་སྟན་པར་སྤྲོ་བ་དང་། གསུམ་པ་གདུལ་བྱ་དེ་དག་ལ་
 དབང་པོ་དང་འཆམ་པར་དམ་པའི་ཚོས་གྱི་ལམ་བསྟན་པ་དེ་ལྟར་རིམ་གྱིས་
 སྒྲོབ་ཏུ་འཇུག་པའི་དོན་སྒྲིབ་དང་། བཞི་པ་རང་གིས་ཀྱང་གཞན་ལ་རིམ་ལྔར་
 བཞད་པ་བཞིན་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་དོན་མཐུན་པ་སྟེ་བསྐྱེད་བ་རྣམས་པ་བཞིའི་
 སྒྲོ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བསྐྱེད་པར་བྱ་དགོས།

དེ་དག་གིས་དངོས་གཞིའི་བཞད་པ་སོང་ནས། ད་ནི་ཁ་སང་སྒྲོན་དུ་
 སེམས་བསྐྱེད་ཚོ་གས་བཟུང་ཚུལ་རྗེས་སུ་ཁྱུ་རྒྱར་བཞག་པ་དེ་ཁྱུ་བ་ཡིན་
 པས། གཉིས་པ།

སེམས་བསྐྱེད་ཚོ་གས་བཟུང་བའི་ཚུལ་ལ་གཉིས།

སྒྲོམ་པ་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་དང་། ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་བསྐྱུང་

བའི་ཚུ་ལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་ཆོ་གས་བཟུང་ཞེས་པ་འང་། སེམས་
 དེ་ལ་སྒྲུང་བ་སྒྲེ་བྱེན་ཅམ་སྒྲུབ་ནས་བཟུང་ན་སྒྲོམ་པ་སྒྲེ་བ་ཡིན་གྱི། སྒྲུང་བ་
 གང་ཡང་མེད་པར་ཆོ་ག་ཅམ་རྗེས་སྒྲོམ་བྱས་པས་མི་པན། འོན་ཀྱང་སྒྲུང་བ་
 མ་སྒྲུབ་པས་ཀྱང་དེ་ལྟར་སྒྲུངས་ན་བག་ཆགས་འདྲིལ་པར་འགྱུར་བས་དེ་ལ་
 ཉན་ཉན་བྱེད་པ་གནད་ཆེ། སྒྲུང་བ་སྒྲུབ་པ་དག་གིས་ནི་སང་ཉིན་དམིགས་
 པ་སོགས་ཉན་ཉན་དུ་བྱས་ནས་སྒྲུངས་ན། དུམ་བྱུང་པར་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་
 བྱང་སྒྲོམ་འཕྲོལ་ལ། སེམས་བསྐྱེད་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་ཞིང་བརྟན་པོར་
 འགྱུར་བ་ཡིན། དེ་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་ཆོ་ག་ལ་སྟོ་གོན་མེད་པར་བྱེད་པའི་
 བསྐྱེས་པ་དང་། ཉིན་གཅིག་ལ་སྟོ་གོན་དངོས་གཞི་གཉིས་ཀ་རྩོགས་པར་
 བྱེད་པའི་འབྲིང་པོ་དང་། སྟོ་གོན་ཉིན་གཅིག་དང་། དངོས་གཞི་ཉིན་གཅིག་
 སྟེ་ཉིན་སོ་སོར་བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་བཅས་གསུམ་ལས། ད་ལམ་འདིར་སྤྱི་མ་
 ལྟར་བྱེད་པ་ཡིན། དེའི་སྒྲུར་བ་ཞེས་པ་བྱང་ཚུབ་ལམ་རིམ་གྱི་ཁྲིད་ལྟ་བུ་
 སྒྲོན་དུ་སོང་བ་དང་མ་འབྲེལ་བར་དབང་དང་ཁྲིད་ལྟར་ལ་སོགས་པ་གཞན་
 གྱི་མཁུག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྒྲུར་བ་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་མོང་བའི་ལམ་
 རིམ་གྱི་བཤའ་པ་ཆ་ཆང་རྒྱས་པར་ཁུ་དགོས་པ་ལྷག་ལེན་ཡིན་མོད། ད་
 ལན་བྱང་ཚུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ཁྲིད་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་པས། སྤྲར་རྒྱས་
 པར་བཤའ་པ་དེ་ལས་ལྷག་ཏུ་སྤྲར་ཁུ་དགོས་མེད་པས། འདིར་སྒྲོན་འགྲོའི་
 བཤའ་པ་རྒྱས་བཤའ་མི་དགོས་པ་ཡིན། རྗེས་སུ་སེམས་བསྐྱེད་མཛད་པོ་
 རྣམས་ནས་ཀྱང་ལམ་རིམ་གྱི་བཤའ་པ་དང་འབྲེལ་མ་འབྲེལ་གྱི་བྱེད་པར་

དེ་ལྟར་མཛད་དགོས་གསུངས་ནས་སྒྲིབ་ཆོས་སྐབས་མཆོད་ཐེང་རྒྱས་
 ལ། མཚུལ་གྲངས་གསེག་། གསེལ་འདེབས་མཚུལ་མཐུག་། སྒྲོན་འགྲོའི་ཀྱན་
 སྒྲོང་བཙུངས་པ་མདོར་བསྐྱུས་གསུངས་ཇེས། དེས་ན་སྒྲར་བཤད་པ་དེ་དག་
 ལ་དོ་རྒྱབ་དང་སང་ཞོགས་དམིགས་པ་བསྐྱར་ཅི་ཐུབ་མཛད་དགོས། སང་
 ཉིན་ལྷ་མ་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དཔང་པོར་སྐྱེན་བྲངས་ཏེ་
 ཐུག་མཆོད་སོགས་བྱ་དགོས་པས་འཁོར་བསྐྱར་དབུལ་པོའི་བྲིམ་དང་། མི་
 གཙང་ཐལ་རྒྱལ་ཀྱི་ཁོད་དུ་གདན་བྲངས་མི་རུང་བ་བཞིན་ད་ལྟ་ཆོགས་གྲོལ་
 ནས་ས་གཞིར་སྒོག་ཆགས་སོགས་ལ་མི་གཞོད་པར་བྱེ་དོར་ལེགས་པར་
 བྱས་ནས་ངི་བཟང་གི་རྒྱས་ཆག་ཆག་གདག། མེ་ཏོག་གཙལ་དུ་དབྱམ། སྒྲོབ་
 དཔོན་ཀྱི་བྲི་མེ་ཏོག་དང་། རིན་པོ་ཆེས་བརྒྱན་པ་བཤམ། མཆོད་པ་ཡང་
 སྒྲར་རྩོམ་ཆེན་པོས། བོད་མཆོད་པ་ངན་པས་སེམས་བསྐྱེད་མི་སྐྱེ་གསུངས་
 པ་བཞིན་མཆོད་པ་ངན་པ་མི་བྱེད་པར་ཡོ་བྱད་ཀྱི་རྒྱག་ཆ་གཏོང་དགོས་
 པར་གསུངས་ཤིང་། གང་ལྟར་གྲོགས་པོའི་སྒྲོར་མི་ཤོང་བ་ལྟ་བུའི་མཆོད་པ་
 གང་རྒྱས་བཤམ་དགོས། སང་སེམས་བསྐྱེད་དངོས་གཞིའི་སྐབས་སུ་བྱང་
 རྒྱལ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་ཆོགས་གསེག་སྒྲིབ་སྒྲོང་། བར་ཆད་བསྐྱང་བ་
 སོགས་དགོས་པས། སང་ཉིན་ཞོགས་ཆོགས་ལ་རབ་ན་བཀའ་འབྱུར་དང་།
 དེ་མིན་མདོ་པལ་པོ་ཆེ་སྒྲོག་པ་སོགས་བྱེད་དགོས་པ་གསུངས་མོད། དེ་
 ཙམ་མ་སྒྲོགས་ཀྱང་སྒྲོག་བདེ་བ་དག་གིས་བརྒྱད་སྟོང་པ་དང་། མདོ་བསྐྱལ་
 བཟང་དག་ཐོན་ངེས་པར་བྱེད་ཅིང་། གཞན་ཡང་ཆབ་གཏོར་དང་། འབྱུང་པོ་

ལ་གཏོར་མ་གཏོང་བར་གསུངས་པས་ཆ་གསུམ་སོགས་བཏང་ནས། དངོས་
གཞི་ལ་འཇུག་དགོས། དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་མ་པ་དག་ཆེ་འདིའི་དགའ་སྟོན་
རྟེན་འབྲེལ་ལྟ་བུ་དང་། ཆེ་ཟད་པའི་ལོ་གསར་ལའང་དགའ་སྟོན་གཟབ་སྟོང་
སོགས་བྱེད་ན། རང་རེ་སྒྲན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད། ཐེག་ཆེན་
གྱི་ལམ་དུ་ཞུགས་ནས་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་སྤྱུ་འགྱུར་བ་ལ་དགའ་སྟོན་ཅིའི་ཕྱིར་
མི་བྱེད་པས། སང་ཞོགས་གོས་ཀྱང་གསར་པ་ཞིག་བགོས། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་
རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་གོས་སྒྲུབ་སྤྱར་སོགས་བཞེས། ལྷས་དང་གཙང་སྤྱོད་དང་
ལྷན་པའི་སྟོན་སྟོན་གྱི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་བཞིན་སེམས་
བསྐྱེད་གྱི་རྣམ་གང་ཡང་རུང་བ་རེ་བསྐྱམས་ནས་ཕེབས་དགོས། འདིར་
ཕེབས་སྐབས་སུའང་། གནས་ཁང་ཐ་མལ་བ་འདི་ལྟར་མིན་པར་གཞལ་ཡས་
ཁང་གྱུ་བཞི་སྟོ་བཞི་པ། སྟོ་བཞིར་རྒྱལ་ཆེན་བཞི་རང་རང་གི་འཁོར་གཡོག་
འབྱུང་ཐུག་དང་བཅས་པས་བསྐྱུང་བ་དང་། ཕྱིའི་མཐའ་སྟོར་དུ་དཀར་ཕྱོགས་
གྱི་ལྟ་རྣམས་སེམས་བསྐྱེད་ནོད་པའི་ཕྱིར་དུ་འཁོད་པ། རང་གི་ཕྱོགས་བཞིའི་
ཕྱེབས་རིས་ལའང་། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པས་སྟོན་སྟོན་པ་ལམ་གྱི་གནས་
སྐབས་སུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པའི་རྣམ་ཐར་རྣམས་ད་ལྟ་མངོན་སུམ་དུ་
མཛད་བཞིན་པ་ལྟ་བུར་གསལ་བར་བསམ་ཞིང་། དེ་མཐོང་བས་དེ་དག་ལ་
ཡི་རངས་ཤིང་སྟོན་ལམ་འདེབས།

ཆོགས་ཐེངས་གཉིས་པར། སྒྲ་མ་གདན་དངས་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་སྐྱེ་བའི་གཞིར་ཆོགས་གསོག་པ་དང་སྐྱིབ་པ་སྤྱང་བ་ལེགས་པར་བྱ་

དགོས་པས། སྒྲིང་ཆོས་རྒྱས་པར་མཛད་དེ་ཆོག་པ་གསལ་གྱི་བ་སྒྲིང་གི་
 དམིགས་པ་རྣམས་ནན་ཏན་དུ་བྱེད། ལྷ་མ་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤྲུག་ཐུབ་
 པ་དངོས་སུ་མོས། ལྷ་མས་དམིགས་པ་དོ་སྤྱད་པ་ན་སོ་སོའི་དམིགས་རྣམ་
 ལེགས་པར་གསལ་འདེབས་དགོས། སྒྲིང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་
 དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་འདོད་ཅམ་ནི་སྒྲོན་སེམས་དང་། སེམས་བསྐྱེད་ནས་
 སྒྲིང་བ་ལ་སྒོ་བ་འདོད་པ་ནི་འཇུག་སེམས་ཏེ། དེ་ཡང་དཔེར་ན་སྒྲུ་མ་ནི། འདི་
 རས་རྒྱ་གར་དུ་འགོ་བར་ཚོམ་པ་དང་། བྱི་མ་ནི་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན།
 སེམས་བསྐྱེད་ཆོ་གས་བཟུང་བ་དེ་ལ་འང་བྱང་ས་ནས་བཤད་པ་ལྟར་སྒྲོན་
 འཇུག་སོ་སོར་བཟུང་བ་དང་། སྒྲིང་འཇུག་ནས་བཤད་པ་ལྟར་སྒྲོན་འཇུག་
 ཅིག་ཅར་དུ་བཟུང་བའི་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པ་གང་བྱས་ཀྱང་བྱེད་མེད་ཅིང་། དེ་
 གཉིས་དབུ་སེམས་སོ་སོའི་ལུགས་སུ་ཁ་ཅིག་འཆད་མོད། སེམས་བསྐྱེད་
 བཟུང་ཚུལ་ལ་དབུ་སེམས་མི་མཐུན་པ་མེད་ཅིང་། རང་ལུགས་སྒྲུ་མ་སེམས་
 བསྐྱེད་པ་ཅམ་ལས་སྒྲིང་བ་ལ་སྒོ་བ་མི་རུས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། བྱི་མ་ནི་
 དེ་གཉིས་ཀ་བྱེད་རུས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པར་བཞེད་ཅིང་། སང་ཉིན་སྒྲོན་
 འཇུག་ཅིག་ཅར་དུ་བཟུང་བའི་ལུགས་ལྟར་བྱེད་པ་ཡིན་གསུངས་ནས་གཏང་
 རག་གི་མཆུལ་དང་། ལམ་རིམ་སྒྲོན་ལམ་མཇུག་ཏུ། ལྷ་མ་རིན་པོ་ཆེས་དབུ་
 བསྐྱེད་མཛད་དེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ། །ཞེས་སོགས་ལན་
 གསུམ། བ་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་དང་ལྡན་གྱུར་ཅིག །སོགས་དང་།
 དཔལ་ལྡན་ལྷ་མའི་སྐྱ་ཆེ་བཏན་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་ལན་རེ། གསུངས་

ཤིང་། དེ་རྗེས་རྒྱལ་བ་མ་ལུས་མ་གསུངས་ནས་སྟོན་གྱི་ལ།

༥ ཉིན་ཉིར་བཞི་པར། ཆོགས་ཐེངས་དང་པོར་མདོ་སྒྲོག་པ་དང་།
གཏོར་མ་བཏང་བ་སོགས་སོང་རྗེས། ཆོས་ཐུན་གཉིས་པར། ལྷ་མ་རིན་པོ་
ཆེ་བཞུགས་ཁྲིར་གདན་བྲངས། སྒྲོར་ཆོས་མཆོད་འབྲེང་སོགས་རྒྱས་པར་
བཏང་ནས། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྒྲུ་མ་པ་ཁྱེ་བའི་ཡོན་དུ་མཐུལ་འབུལ་སྐྱབས་
སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རྩ་སྐུ་མས་སོ་སོའི་བྱ་བ་ཏུ་བཟུང་སྟེ། མཐུལ་མཐུག་ལྷ་
མའི་སྐུ་མདུན་དུ་བུལ་ནས་སྤྲུངས་བེན་མཆོམས། རི་སྐད་དུ། ཁམས་གསུམ་
ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས། སེམས་བསྐྱེད་ཐེག་མཆོག་
ལམ་གྱི་གཞུང་ཤིང་སྟེ། །ཞེས་སོགས་འདྲེན་པར་མཛད་ནས། སེམས་
བསྐྱེད་ཀྱི་པན་ཡོན་རྣམས་སྤར་བཞིན་གསུངས་ཤིང་། དལ་འགྱོར་རྟེན་
དཀའ་ནས་བཟུང་སྟེ་གོ་རིམ་མཐར་ཆགས་ཡིད་འབུལ་ངེས་ཀྱིས་སྒོ་སྤྲུངས་
ནས། དམིགས་པ་གསལ་འདེབས་ཀྱི་སྐབས་རང་གི་མཐའ་སྒྲོར་དུ་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོད་པར་མོས་དགོས་པས། དེ་ཡང་འགྲོ་བ་རིགས་ཏུག་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་མིའི་རྣམ་ཅན་ལ་སྟག་ཏུ་མོས་ཏེ། ཕོ་རིགས་ཀྱི་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་རང་གི་ཕ་དང་། མོ་རིགས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རང་གི་
མ་ཀླན་མོའི་རྣམ་པར་གཡས་གཡོན་དུ་གསལ་འདེབས། དེ་ནས་ལྷ་མ་ཐུབ་
པའི་དབང་པོར་གསལ་བའི་མཐའ་སྒྲོར་དུ་བསྐྱལ་བཟང་སངས་རྒྱས་སྟོང་
སོགས་ཀྱིས་བསྒྲོར་བ་དང་། སྤྲུན་བྲངས་པའི་ལྷ་མ་རྒྱལ་བ་སྤྲུལ་བཅས་
ཀྱི་སྤྲུན་སྤར་བུས་མོ་གཡས་པའི་སྤྲ་ང་ས་ལ་བཙུགས་ཏེ། སྤྲུལ་འགྲོ་དང་

སྒྲིབ་སེམས་བཟུང་བ་སྒྲིབ་ལམ་དང་སྒྲགས་ནས་བྱེད་པ། སངས་རྒྱས་ཆོས་
 ཆོག་མ་ལན་གསུམ་དང་། འགྲོ་ཀུན་སྲིད་ཞིའི་འཇིགས་པ་ཞེས་སོགས་
 ལན་གསུམ། དེ་ནས་དངོས་གཞི་སྒྲིབ་འདུག་ཅིག་ཅར་དུ་འཇིན་པ། ལྷ་མ་
 རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་རྣམས། །ཞེས་སོགས་དགོངས་གསོལ་སྒྲིབ་དུ་འགྲོ་བའི་
 སྒྲོམ་གཟུང་གི་ཆོག་ལན་གསུམ། དེར་དུས་བདག་ཆེ་འབྲས་བྱ་ཡོད། །ཅེས་
 སོགས་སྒྲོ་བ་བསྐྱེད་པ་དང་། བསྐྱེད་བྱ་འཇིན་པ་ཆར་གཅིག་བཅས་ལྷ་མ་
 རིན་པོ་ཆེས་ཆོག་དོན་གསུང་བ་ཤད་སྒྲགས་ཏེ་དབུ་བསྐྱེད་བཅས་གསུངས་
 ཤིང་སྒྲོ་བ་མ་རྣམས་ཀྱིས་རྗེས་སྒྲོས་ཞུས། དེ་ནས་རང་རེས་ད་རེས་བྱང་ཆུབ་
 ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ན། སྒྲོགས་བཅུའི་ཞིང་རབ་འབྲམས་ན་བཞུགས་པའི་
 སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་བཞུགས་ཁྱིེ་དང་བཅས་པ་འབེར་གྱིས་
 གཡོས་ཤིང་། འཁོར་རྣམས་ཀྱིས་དེའི་རྒྱ་རྒྱུན་ཞུས་པ་ན། བོད་ཁ་བ་ཅན་གྱི་
 སྒྲོངས་སུ། དབེན་གནས་ཆུ་བཟང་རི་ཁྲོད་བྱ་བ་ན། ལྷ་མ་བྱམས་པ་བསྟན་
 འཇིན་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཆོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྤྱན་སྒྲུབ། སྒྲོ་བ་མ་ཆེ་གོ་མོས་བྱང་
 ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་མཐུ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སེམས་
 དེ་མི་ཉམས་པ་དང་། སྒྲིབ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སྒྲིབ་ལམ་མཛད་པར་
 གསུངས། དེ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རྗེས་ལས་གང་སྒྲོགས་ཤིག་ཕྱག་ཏུ་
 བཞེས་ཤིང་། འཕྲོས་ཀྱང་མཆོད་གཡོག་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཟུང་བ་དང་བཅས།
 རང་ཅག་རྣམས་ཀྱིས་ད་ལམ་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་འཆད་ཉན་བགྱིས་
 པའི་དགོ་ཅ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱང་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་

དགེ་ཅ་འདིས་མཆོན། དུས་གསུམ་གྱི་དགེ་ཆོག་ས་རྣམས་ཚུད་མི་འཇོལ་
 བའི་ཕྱིར་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ་ལ་བཅོལ་ནས། རྣམ་ཞིག་སྤྱིར་འདིར་
 བྱམས་མགོན་གྱིས་མཆོག་གི་སྤྱལ་སྤྱིའི་མཇུག་པ་སྟོན་པའི་ཆོ། དགེ་ཅ་དེ་
 དག་གི་མཐུས་རང་རེས་རྣམས་རྒྱལ་བ་བྱམས་པ་མགོན་པོའི་འཁོར་གྱི་
 རོག་མར་གྱུར་ནས་གསུང་གི་བདུན་ཅི་ལ་ལོངས་སྤྲད་དེ། སྤྱི་མེད་བྱང་ཚུབ་
 ཏུ་ལུང་བསྟན་ཐོབ་པའི་རྒྱུར་བསྟོ་བ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། ལན་གསུམ་པའི་མཐར་
 རེད་གྱིས་མཆོད་རྗེས་རྣམ་མཁར་འཐོར་བ་དང་བྱེད་རང་རྣམས་གྱི་དགེ་ཅ་
 རྣམས་བཀྲ་ཤིས་ཏྲགས་བརྒྱད། རྒྱལ་སྤྱི་སྤྱི་བདུན་སོགས་གྱི་མཆོད་རྗེས་
 སྤྱི་གྱུར་ནས། དགའ་ལྡན་དུ་རྗེ་བཙུན་གྱི་ཉི་འཁོར་ལ་བབས་ཤིང་། བྱམས་
 མགོན་གྱིས་ཀྱང་དགེ་ཅ་བདག་གིར་བཞེས་ཏེ་ཐུགས་སྟོན་མཇུག་སོང་སྟུམ་
 པར་བྱེད་དགོས་པར་གསུངས་ཏེ། རྣམ་ཞིག་རྟོར་གདན་མ་དང་། དེ་ཆེ་རྒྱལ་
 བ་ཞེས་སོགས་སྟོ་ག་གཉིས་ག་དབུ་བསྐྱལ་གྱིས་ལན་གསུམ་གསུངས་ཏེ་
 གསུམ་པའི་མཐར་རྗེས་རྣམས་འཐོར་ཚུལ་མཇུག།

གཉིས་པ་ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་བསྐྱུང་བའི་ཚུལ་ལ་སྟོན་འཇུག་གི་
 བསྐྱེད་བྱ་གཉིས་ལས། དང་པོར་ཆེ་འདིར་སེམས་བསྐྱེད་མི་ཉམས་པའི་རྒྱ་
 ལ་བསྐྱེད་པ་དང་། སྤྱི་བ་གཞན་དུ་མི་འབྲལ་བའི་རྒྱ་ལ་བསྐྱེད་པ་གཉིས། དང་
 པོར་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་པན་ཡོན་བྲན་པ་དང་། གཉིས་
 པ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་མི་གཏོང་བར་སྤེལ་བའི་ཕྱིར་ཉིན་ལན་གསུམ་མཆོན་
 ལན་གསུམ་དུ་བཟུང་བ་དང་། གསུམ་པ་ནི། གཞན་གྱིས་ལོག་སྐྱབ་བྱས་

པར་འདིའི་དོན་མི་བྱ་སྐྱམ་པ་ལྟ་བུའི་སློབ་པ་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་དང་། བཞི་པ་ནི།
 སེམས་བསྐྱེད་འཕེལ་བའི་རྒྱ་རྩ་ཆོག་པ་གསོག་པ་རྣམས་ཡིན། གཉིས་པ་ལ་
 བཞི་ཆོན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྩོམ་གྱིས་སྒྲུ་མ་དང་མཁན་སློབ་སོགས་
 དབུ་བསྐྱོར་བ་དང་། གཞན་དག་གི་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་བསྐྱེད་པ། བྱང་སེམས་
 ལ་ཞེ་སྒྲུང་གིས་མི་སྟན་པ་བརྗོད་པ། ལྷག་བསམ་མ་ཡིན་པའི་གཡོ་སྒྲུབ་བྱེད་
 པ་སྟེ་ནག་པོའི་ཆོས་བཞི་སློབ་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བཞིན་རྩོམ་སྒྲུབ་
 སློབ་པ། སེམས་ཅན་ལ་གཡོ་སྒྲུབ་མེད་པའི་བསམ་པ་དང་པོར་གནས་པ། བྱང་
 སེམས་རྣམས་ལ་སྟོན་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་ཅིང་། དོན་གནས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་
 བ་བརྗོད་པ། རང་གིས་སྟོན་པར་བྱ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རྗོགས་བྱང་
 འཛིན་དུ་འཇུག་པ་སྟེ་དཀར་ཆོས་བཞི་བསྟོན་པ་ཡིན།

གཉིས་པ་འཇུག་པའི་བསྐྱེད་བྱ་ནི། ཅ་ལྷུང་བཅོ་བརྒྱད་དང་། ཉེས་བྱས་
 ཞེ་བྱུག་གིས་མ་གོས་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོམ་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་
 བསྐྱེད་པ་ལ་བསྐྱེད་དགོས་ཚུལ་སོགས་ཞིབ་པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ནས་
 སྒྲུབ་ཡང་། ངས་ནི་བྲོད་ལ་ཐར་པའི་ཐབས་བསྟན་གྱི། །ཐར་པ་རང་ལ་རག་
 ལས་ཤེས་པར་གྱིས། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ། སྒྲུབ་ཞུས་པ་དེ་དག་ཕྱི་
 བཤད་ཆོས་ཅམ་དུ་མ་སོང་བར་ཉམས་ལེན་ལ་འབྱེད་ཅི་ཐུབ་དགོས་ཚུལ་
 དང་། དཔེར་ན་ཆོང་པ་ལ་སོགས་པས་རྟ་དེལ་སོགས་ལ་སོ་སོར་འཆམས་
 པའི་ཁལ་ཅི་རྒྱས་རེ་འགོལ་བ་ལྟར་སློབ་པ་འབྲིང་ཐ་གསུམ་གྱིས་རྒྱས་ཆོད་
 དང་བསྟན་པའི་ཉམས་ལེན་མ་མཐའ་རེ་ཅིས་ཀྱང་གནང་དགོས་ཤིང་། གཙོ་

ཆེར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་བྱུགས་དམ་གྱི་མཐིལ་དུ་བྱས་ནས། དམིགས་
 བ་གཞན་དང་གཞན་དག་དེའི་གྲོགས་སུ་ཤེས་པའི་སྒྲོ་ནས་བསྐྱེད་སྤྲུང་སྤྲོས་
 ལ། དེ་ཡང་དང་པོར་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བསྟེན་ཚུལ་ཚུལ་བཞིན་
 བྱས་པས། དེས་བསྟེན་པའི་གདམས་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྒྲོ་ནས་དལ་
 འགྲོར་ལ་སྦྱང་པོ་ལེན་འདོད་བསྐྱེད་ཅིང་། སྦྱང་པོ་ལེན་པའང་ངེས་པར་ད་ལྟ་
 ནས་བྱེད་པ་མ་བྱུང་ན། ཉེན་འདི་ཡུན་དུ་མི་གནས་པ་དང་། འཆི་བའི་རྗེས་
 སུའང་གར་སྐྱེ་རང་དབང་མེད་ཅིང་། ངན་འགྲོར་སྐྱེས་ན་དེའི་སྤྱག་བསྐྱེད་མི་
 བཟོད་པས། དེ་ལས་སྐྱོབ་པའི་སྐྱབས་དང་། དེ་ལས་ཐར་བའི་ཐབས་བཅའ་
 དགོས་ཤིང་། ཐབས་དེ་དག་ལ་འབད་པས་གལ་ཏེ་ངན་འགྲོར་མི་སྐྱེ་བ་ཙམ་
 བྱུང་ཡང་། བདེ་འགྲོའི་ཉེན་ལ་སྤྱག་བསྐྱེད་མེད་པ་མིན་ཅིང་། སྤྲོ་ངན་སོང་
 དུ་མི་སྐྱེ་བའང་མིན་ཚུལ་ཞིབ་དུ་བསམས་པས་ངེས་པར་འཁོར་བ་ལས་ཐར་
 འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་འབྱུང་ལ། དེ་ཡང་རང་གཅིག་ལུ་ཐར་བས་མི་ཆོག་པར་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དྲིན་ཅན་གྱི་ས་མ་ཤ་སྤྱག་ཡིན་པས། དེ་དག་ལ་རྗེ་
 མི་སྦྱུང་པར་འཛོག་པ་མ་རབས་ཀྱི་ལུགས་སུ་འགྱུར་བར་མ་ཟད། རང་ཡང་
 འཁོར་བ་ལས་ཐར་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར། སྤྲ་བྱིར་མ་སྦྱོས་པར་ཐེག་ཆེན་
 ཀྱི་ལམ་དུ་འཇུག་དགོས་པས་ན་ད་ལྟ་ནས་ཐེག་ཆེན་ལ་འཇུག་རིགས་ཤིང་།
 འཇུག་སྒྲོ་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་ཁོ་ན་ཡིན་པས་དེ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་ལ་འབད་
 དགོས། དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་རྩིས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་བཟོན་པ་ན། རང་
 གི་ངོས་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་ཡུན་རིང་པོར་དཀའ་བ་སྤྱད་དགོས་ཀྱང་

བཟོད་མོད། དེའི་བར་མ་གྲན་ནམས་སྒྲུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་མནར་བ་ལ་ཆེས་མི་
 བཟོད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བྱུང་པར་ཅན་ཞིག་གི་སྒྲོན་སྒྲུབ། ཐེག་པ་ཀྱུན་
 ཀྱི་མཆོག་གསང་སྒྲུགས་ཀྱི་ལམ་དུ་འཇུག་དགོས་པས། རྫོགས་སྒྲོབ་དཔོན་
 མཆོན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་གི་བྱང་ནས་སྒྲིབ་བྱེད་དབང་བཞི་ཞེས་ཏེ། འོད་
 གསལ་དང་སྒྲུ་ལུས་བྱང་དུ་འཇུག་པའི་བྱང་འཇུག་གི་ཉེ་རྒྱ་དངོས་སུ་སྒྲུབ་
 པ་དང་། དེའི་སྒྲིབ་བྱེད་དུ་བསྐྱེད་རིམ་བསྒྲོམ་པ་སོགས་ཀྱིས་སྒྲིགས་དུས་
 ཀྱི་ཆེ་མུང་གཅིག་ལ་མི་སྒྲོབ་པའི་བྱང་འཇུག་གི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ཞིག་བྱེད་
 དགོས། དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལའང་དེའི་སྒྲོན་དུ་དེ་དག་གི་ཉེ་རྒྱ་དོན་གྱི་འོད་
 གསལ་དང་། དག་མ་དག་གི་སྒྲུ་ལུས་སྒྲུབ་པ་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཤིང་། དེ་
 ལའང་དེ་དག་གི་སྒྲིབ་བྱེད་བསྐྱེད་རིམ་རགས་པ་ཙམ་མཐར་སྒྲིབ་པ་ཞིག་
 དེས་པར་དགོས་ལ། དེའི་སྒྲོན་དུ་སྒྲུ་བཞིའི་ས་བོན་ཐེབས་དེས་ཀྱི་དབང་བཞི་
 རྣམ་པར་དག་པ་ཐོབ་དགོས། དེ་ལའང་དེའི་སྒྲོན་བྱང་བྱུང་པར་ཅན་ལམ་ཐུན་
 མོང་བ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་རྒྱུད་སྒྱུར་ས་པ་སོགས་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་དགོས།
 དེའི་ཕྱིར་སེམས་དེ་སྒྲེ་བའི་རྒྱ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྒྲུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་
 མནར་བ་ལ་མི་བཟོད་པའི་སྒྲིབ་རྗེ་དང་། དེ་སྒྲེ་བའི་གཞི་དང་པོར། རང་ཉིད་
 འཁོར་བ་སྒྲིབ་དང་བྱེ་བྲག་གི་སྒྲུག་བསྐྱེད་ལ་མི་བཟོད་པའི་ཡིད་འབྱུང་དང་།
 དེའི་སྒྲོན་དུ་ངན་སོང་གི་སྒྲུག་བསྐྱེད་ལ་འཇིགས་ཤིང་སྒྲུག་པ་ཞིག་དགོས་
 ལ། དེའང་ལས་འབྲས་དང་ནམ་འཆི་དེས་མེད་མ་བསམས་པར་རྣལ་མ་ཞིག་
 མི་སྒྲེ་བས་དེ་དག་བསྐྱེད་དགོས། ལམ་དེ་དག་ལ་འཇུག་སྒྲོ་སྒྲེ་བའི་རྒྱ་ནི་

དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་རྟེན་དཀའ་བསམ་པ་ཁོ་ན་ཡིན། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསམ་སྒྱུར་གཉིས་ཀྱིས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་པ་ལ་
བརྟེན་ནས་སྒྱུ་དགོས་པ་ཡིན།

དེའི་ཕྱིར་དང་པོ་ནས་མཐོ་ས་ཞིག་ཏུ་མི་སྟེགས་པར་བཤེས་གཉེན་
བསྟེན་ཚུལ་ནས་བརྒྱུད་རིམ་བཞིན་ཉམས་འོག་ཏུ་ཚུད་པར་བྱས་ནས་སྒོ་
སྤྲུང་། ཉམས་འོག་ཏུ་ཚུད་པ་ཞེས་པ་དམིགས་པ་དེ་རེ་ཞིག་བར་སྤྲུང་ན་རྒྱུད་
ལ་སྒྱུ་བར་འདུག་སྟམ་པའི་བློ་རྟེན་དེ་ལ་ཟེར། དེ་ནས་དབུ་ནས་མར་ལ།
ལམ་གྱི་རིམ་པའི་མགོ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ནས་བརྒྱུད་སྟེ་དམིགས་
སྒྲོར་རེ་རེ་བཞིན་ལ་རྩོལ་བཅས་ཀྱི་སྤྱོད་བཤུགས་ལ་འདོན། སྤྱོད་བཤུགས་ཐོན་ཟིན་པ་རྣམས་
ལ་བཤུར་སྒྲོམ་དང་། གང་ལ་སྤྱོད་བཤུགས་ཐོན་པ་དེ་ལ་དེ་རྩལ་དུ་བརྟེན་ནས་
སྤྲུང་། འདི་དག་གི་ཆེ་ཡང་རང་ཅག་ཆང་ལ་མ་ཞོར་བའི་མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་
བསྟེན་པ་དྲི་མ་མེད་པ་འདི་ལྟ་བུ་དང་མཇུག་པའི་དུས་འདིར་གསང་སྒྲགས་
ལ་བག་ཆགས་འཛིག་པ་ཅུ་མ་མ་རྒྱུད་ན་ཤིན་ཏུ་མངས་པ་ཡིན་པས། ཡི་དམ་
གསང་བ་དེ་འཛིགས་གསུམ་གང་ཡང་རྒྱུད་བཤུགས་ཀྱི་སྤྱོད་ནས་ལམ་བསྐྱེད་
རྒྱུ་གས་གཉིས་ལའང་བཤུར་སྒྲོམ་རེ་ཅིས་ཀྱང་བྱ། དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་
དེས་ནི་བསྟེན་པ་ཡོངས་སུ་རྒྱུ་གས་པ་ལ་བཤུར་སྒྲོམ་བྱས་པས། ལྟན་ཐོག་
གཅིག་ཏུ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཉམས་ལེན་དུ་འབྱེད་བཤུགས་ཡིན། དེས་ན། བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་སེམས་ཀྱི་བར་གྱི་དམིགས་སྒྲོར་དེ་དག་ལ་རྩོལ་བཅས་ཀྱི་སྤྱོད་བཤུགས་
ན། དེ་ནས་ཡང་དབུ་ནས་མར་ལ། དམིགས་སྒྲོར་རེ་རེ་བཞིན་ནས་རྩོལ་མེད་

གྱི་སྒྲོང་བ་འདོན། དེ་ནི་ལམ་ལྟ་བུར་མཆོན་ན་འགྲོ་གཅིག་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་
 དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་གྱི་བར་ལ་སྒྲོང་བ་ཐོན་པར་བྱས་
 པའི་ཐོག་ནས་གསང་སྤྲུགས་གྱི་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་འབད་
 བ། རྒྱུད་དང་བྱུང་ཆེན་གྱི་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་རྟོགས་པ་བྱུང་པར་ཅན་
 རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་ཞིང་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་རྒྱལ་བ་དབེན་ས་པ་ཡབ་སྲས་ལྟར་
 སྤྲུགས་དུས་གྱི་ཆེ་མུང་གཅིག་ལ་བྱང་འཇུག་དོ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་མཛོན་
 དུ་བྱེད་པར་རུས་པ་ཡིན། ད་ནི་རང་ཅག་རྣམས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་
 ནས་རྒྱལ་བའི་སྲས་གྱི་སྒྱུ་དཔལ་སྒྲོ་བ་མེད་པར་འཇུག་པའི་སྤྱིར་རྣམ་མཁའི་
 མཐའ་བྱུང་གྱི་རིགས་དུག་གི་འགྲོ་བ་ཀུན་སོ་སོའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཞི་ཞིང་། ལྷ་
 མེད་བྱང་ཆུབ་གྱི་གོ་འཕང་ལ་འགོད་པར་སྒྲོན་པའི་ཆེད་སྒྱུ་དཔལ་གི་སྒྲོན་
 ལམ་འདོན་པར་མཛད་དགོས། འདི་ནི་བདག་གི་ལྷ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་བྱུག་
 ལེན་ལ་མེད་ཀྱང་། སྒྲོན་ཁྱི་ཆེན་ཡབ་སྲས་སོགས་གྱི་སྐབས་མཛད་པར་སྤྱང་
 བའི་བྱུག་སྒོལ་བཟང་པོ་སྤྱར་གསོ་བ་སོགས་གྱི་དགོས་པ་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་
 སྤྱིར་ཡིན་པས། ཆོག་དོན་དང་མཐུན་པར་མ་གཡེངས་པའི་ངང་ནས་གསུང་
 བར་ཞུ་གསུངས་ནས། སྒྱུ་དཔལ་ཆེན་མོའི་བསྐྱོ་བ་དབྱུ་བསྐྱེད་ཀྱིས་ལྟན་
 དུ་གསུངས་ཤིང་། མཇུག་ཏུ་གཏང་རག་གི་མཆུལ་དང་སྒྲོན་ལམ་ཤིས་པ་
 བརྗོད་པ་སོགས་གྱིས་ཡོངས་རྫོགས་བསྟན་པའི་སྤྱིར་པོ་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་
 རིམ་པའི་སྒོལ་བཟང་དུས་གྱི་མཐའ་ཡང་རུབ་པ་མེད་པར་ས་གསུམ་གྱི་ཕུན་
 སེལ་མཆོག་ཏུ་ཆེས་ཆེར་གསལ་བའི་བཀའ་བློན་མཛད་དོ།

མཐུག་ཏུ་དག་སྒྲིལ་སྒྲིབ།

སྒྲིབ་པ།

བྱམས་བཅུ་འེ་རལ་གྱིས་སྤྲོད་པ་གཞིག་པས་བདེ་གཤེགས་བསྟན་
ལ་རྗེ་རྗེ་འཇིན་པའི་རྗེ་བོར་སྦྲེམས། །པ་མཐའ་མི་མའོན་སྒོ་ཆེན་རྒྱལ་བའི་
འཕྲིན་བཟང་སྒྲོག་པས་འགྲོ་ཀུན་ཐུན་པའི་མལ་ལས་སྒྲོང་། །སྒྲོང་ཉིད་སྒྲོང་
རྗེའི་བྱུག་རྒྱ་མཆོག་གི་རི་བོང་མཆོན་མས་གཏན་བདེའི་རོལ་མཆོ་སྤེལ་བའི་
དབྱིད། །བདག་སྒོ་རབ་རྒྱས་པ་སྒོ་ཁ་འབྱེད་རིགས་ཀུན་བདག་པོ་སྤྱི་བོའི་
རྒྱན་དུ་སྦྲར་ཡང་བསྟན། །མགོན་དེའི་ཞལ་ལྷང་རིན་ཆེན་འབྱམ་གྱི་དབྱིག་
།སྤྲོད་དང་ཞི་བའི་འདོད་པ་ཀུན་འཇོ་བ། །སྐལ་བཟང་སྤྱི་བོའི་སྒྲོང་གི་གཅེས་
ནོར་དུ། །རིག་གཞིགས་གཏེར་གྱི་སྒྲོམ་བྱ་འདི་ན་གཏམས། །རྗེས་བསྟན་
རིམ་པ་དུ་མའི་འདུ་འགོད་ནི། །ཐམས་ཅད་གཞིགས་པའི་འགལ་ཆ་འགོག་
པའི་གར། །ཆེ་མེད་དཔལ་དུ་ཆེ་བའི་ལྷང་རྟོགས་ཀྱིས། །དབང་པོའི་ཁམས་
བཞིན་ཐེག་པ་མཆོག་ལ་གཞོལ། །བྱབ་གསུང་རབ་འབྱམས་མ་སྦྲད་ལུས་
ཅན་ནོར། །གདམས་པའི་མན་ངག་མཆོག་ཏུ་རྟོགས་པའི་སྒོས། །སྦྲང་སྤྲོད་
སྒྲིལ་མར་ཤར་བའི་གཞིགས་མོ་ལ། །ལོངས་སྤྱི་སྒྲོད་འདི་རྒྱལ་བ་དབྱེས་པའི་
ལམ། །བདུད་བཞི་བཅོམ་པས་རྒྱལ་རྩ་བརྩུང་བའི་དབྱངས། །བྱབ་དགོངས་
ཟབ་མོའི་བརྗོད་པ་མ་འབྲུལ་བར། །དོན་གཉིས་བདེ་སྒྲག་སྟེར་བའི་འཕྲིན་
ཡིག་ཏུ། །སྤེལ་བས་སྟེད་དཀའི་ལམ་ལ་སྒྲོད་པ་མང། །ཉིས་པས་མ་རྟོག་

ཀུན་སྒྱུ་དེ་རྒྱ་ཆེན་མཆོར། །ལམ་གྱི་སྒྲིང་པོ་སྒྲིན་པའི་རང་རིག་ཁམས། །སྒྱེ་
 འགག་བདག་ཏུ་མེད་པའི་རྟེན་འབྱུང་དོན། །འགྲོ་ལ་གསལ་བ་ལམ་བཟང་
 འདི་ལས་གང་། །བསམ་འཕེལ་ཡོད་རྒྱས་མི་མཆོན་རྟེན་དཀའི་རྟེན། །འདི་
 སྒྲིང་གྱི་ནའི་གར་ལ་མི་རོལ་བར། །རང་གི་གཏན་འདུན་བདེ་བའི་མཐའ་རྟོག་
 བ། །ལམ་མཆོག་འདི་ལས་གཞན་དུ་སྤྱུ་ཞིག་སྒྱུ་ད། །དེས་ན་ཐར་པ་འདོད་
 པའི་ཡིད་ཅན་རྣམས། །ལྟར་སྒྲིང་ལམ་གྱིས་མཆོག་ཏུ་མི་རྫོལ་བར། །ཡོངས་
 རྫོགས་མན་ངག་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བའི་བཅུད། །འདི་ལ་བསྟེན་དང་རེ་བའི་ཡི་
 ག་འདོ། །ཚུལ་འདིར་འབད་པའི་དགོ་ཆོགས་གསྐྱེ་ལྷུང་། །ཟླ་བའི་མཛེས་
 མ་སྤྱ་ཏིག་དོ་ཤལ་ཐེང་། །ཕྱོགས་གྱི་སྤྱ་ལྷུང་རྒྱན་དུ་རིང་བ་ཡི། །རྟེན་འབྱུང་
 སྤྱུ་མའི་ངོ་མཆར་འབྱམས་སྒྲིས་པས། །དི་བྲལ་རྒྱལ་བའི་རིང་ལུགས་བསིལ་
 སྒྱིན་དབང་། །ལྟ་མའི་གཙུག་ཏོར་ཅེ་ལ་ནོར་བུའི་མཆེད། །སྐལ་བཟང་ཀུན་འཛི་
 དཔལ་དུ་རྒྱ་ཆེ་བས། །ཁམས་གསུམ་གདུང་བ་ཡུན་དུ་སེལ་གྱུར་ཅིག །
 བཤད་སྒྲུབ་ཟད་པ་མེད་པའི་རྒྱབས་གྱི་སྒྲོ། །ཀུན་གསལ་པ་མཐར་ཐུ་བའི་
 གཏེར་གྱི་མཛོད། །གསེར་གྱི་མེ་ཏོག་འཇུ་མ་གྲོལ་བསྐྱེ་མཆོ། །དགོ་ལྟན་
 ལུགས་བཟང་རིང་དུ་གནས་གྱུར་ཅིག །རྒྱལ་ཀུན་མཁྱེན་བཅེ་རྣམས་པའི་རིན་
 ཆེན་རྒྱལ། །སྤིང་ཞིའི་ཅེ་མོར་སྤྱངས་པའི་ལྷན་པོའི་དབང་། །བསྟན་འཛིན་
 རྒྱ་མཆོ་བསྐལ་བརྒྱར་མི་གཡོ་ཞིང་། །འཕྲིན་ལས་ཉི་ཟླའི་རྣ་ཆ་གསལ་གྱུར་
 ཅིག །མཛོན་དགའ་རབ་རྒྱས་སྐབས་གསུམ་གྲོང་གི་དཔལ། །ལྷོངས་འདིར་
 འཕོས་པའི་རྫོགས་ལྟན་དབྱར་སྤེལ་སྤྲིན། །བསོད་ནམས་མཁའ་ལ་སྒྲ་རེར་

གྲེས་པའི་གཡང་། །ཕན་བདེ་བདུད་ཅིའི་ཆར་དུ་འཛོལ་རྒྱུར་ཅིག །བདག་ཅག་
ནམས་ཀྱང་རིན་ཅན་སྒྲ་མ་མཆོག །སྦྱི་བོར་རིན་ཐང་མེད་པའི་ཐིག་ལེ་རུ། །
འབྲལ་མེད་ཚུལ་བཞིན་བསྟེན་པས་ཐེག་མཆོག་ལམ། །རྒྱ་བས་ཆེན་མཁའ་
ལྷིང་འབྲལ་གྱིས་བགྲོད་རྒྱུར་ཅིག །མདོར་ན་མཁའ་མཉམ་འགྲོ་བ་མ་ལུས་
པ། །པ་ར་མི་ཏའི་སྦྱོད་བཟང་ཡོངས་རྫོགས་ཤིང་། །ཤིང་དབང་དུང་དུ་སྟོབས་
བརྩམ་པའི་དཔལ། །དཔལ་ལྷན་བྱང་ཚུབ་དོ་རྩེ་སྦྱར་ཐོབ་ཤོག

ཅེས་པ་འདི་ཡང་དུས་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་བ་སྤྲུལ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཁྱེན་བཅེ་རུས་
གསུམ་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་དང་བཅས་པ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་པའི་རང་གཟུགས་གཅིག་ལྟ། བཅེ་བས་
བསྦྱོད་པའི་ཐབས་མཁས་ཀྱི་མཛད་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བས་བདག་དང་བདག་འདྲའི་སྒྲན་མོངས་
ནམས་ཀྱང་ཐེག་པ་མཆོག་གི་སྐལ་བཟང་ལ་སྦྱོར་བར་མཛད་པའི་བཀའ་རིན་མཚུངས་རྒྱ་མ་མཆིས་
པའི་རྩ་བའི་རྒྱ་མ་བྲལ་བདག་དོ་རྩེ་འཆང་པ་བོང་ཁ་པ་དོན་གྱི་སྦྱད་དུ་མཆོན་ནས་སྒྲོས་ཏེ་རྩེ་བཙུན་
བྱམས་པ་བསྟན་འཛིན་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཆོ་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་སྤྱན་ལ་གཟིམ་ལྷ་སྦྱུང་གཤམ་ཆལ་
བའི་སྦྱོང་དད་དམ་མཚུངས་པ་མེད་པའི་ཡོན་གྱི་བདག་མོ་ལྷ་ལྷམ་དབྱངས་འཛོམས་ཆེ་རིང་ནས་སྦྱུ་
གཤེགས་གྱུང་འཛིགས་མེད་ནམ་རྒྱལ་དང་། ལྷ་སྤྲུལ་གྱུང་ཕྱན་ཆོགས་རབ་རྒྱས་གཉིས་ཀྱི་དགེ་རྩར་
ཆེད་དམིགས་རྩེ་ལྷར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་བཞིན་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ལྷགས་བྱ་ལོར་དཔེན་གནས་
ཉང་བྱན་ཚུ་བཟང་རི་ཁྲིད་ཀྱི་ཆོས་རབ་བྱང་ཚུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་དམར་ཁྲིད་སྦྱར་ལམ་དང་། འཇམ་
དཔལ་ཞལ་ལུང་དབྱས་བརྒྱད་དང་། ལྷོ་བརྒྱད་བཅས་གསུམ་སྒྲགས་ཐོག །སྒོ་སྦྱོང་སྐབས་སྒོ་སྦྱོང་
དོན་བདུན་མ་དང་བཅས་ཀྱི་ཉམས་ཁྲིད་ཐབ་མོ་སྟོན་རྒྱས་སུ་བཀའ་རིན་སྦྱལ་ཏེ་མོངས་རྒྱལ་གྱི་ན་བ་
བདག་ཀྱང་ཐབ་རྒྱས་གསུང་གི་བདུད་ཅིར་ཡོངས་སུ་སྦྱོད་པའི་སྐལ་བཟང་ཐོབ་སྐབས། རྩ་སྟོད་བྲག་

གཡལ་གདོང་ཀོང་སྐྱལ་སྐྱེ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ཉིན་རེ་ཉིན་རེའི་གསུང་བཤད་ནམས་ཟིན་གྱིས་ལམ་རིམ་
 ཅམ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བཀོད་འདུག་པ་ལྟར་རྗེ་བཙུན་སྒྲ་མ་མཆོག་ནས་ལྷགས་ཁྱུས་དང་འབྲེལ་སྦྱོར་
 ཆོས་བཞི་པ་ཆོག་མཁུ་ཞིང་གསལ་འདེབས་པའི་མཛུགས་ཡན་ཆད་ལ་འཕྲི་སྟོན་བཀའ་བཅས་སོགས་
 མཛད་ཟིན་ཀྱང་། དེ་མན་ཆད་སྒྲ་མ་རིན་པོ་ཆེ་གཞན་དོན་འཕྲིན་ལས་ནམ་མཁའ་ལྟར་རྒྱ་ཆེ་བའི་
 ལྷགས་ཀྱིས་གཟིགས་ཞིབ་མཛད་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱི་འཕྲོ་ཅན་ཏུ་བཞུགས་པར་བརྟེན་པ་སྒྲ་མ་བཀའ་
 བྱིན་ཅན་གྱི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཞབས་འདེགས་སུ་བསམས་ཏེ་འཕྲོ་སྦྱོར་ཞིག་སྟབས་ན་ཅི་མ་རུང་སྟམ་
 པ་ཡིད་ལ་གཅགས་སུ་སྟོན། །མགོན་པོ་གང་གི་གསུང་ལས་སྦྱེས་པའི་སློབ་བྱ་བསྟན་པའི་སྟུགས་
 འཁྱར་འཛིན་པའི་སྒྲ་སྐལ་ཁག་དང་། གཞུང་བརྒྱ་སྤྱོད་པའི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉིན་ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་
 ན་བཞུགས་པ་ཏུ་མས་ཡང་ཡང་བསྐྱལ་མ་མཛད་པར་བརྟེན་ཅ་བའི་ཟིན་གྱིས་སྟོན་མའི་ཐོག་སྒྲ་མ་རྩོམ་
 འཆང་ནས་ལམ་རིམ་སྤྲུལ་རྗེས་སུ་སྐྱལ་བའི་གསུང་ཟིན་ཁྱུངས་དག་འགའ་ཤས་གོ་བསྟར་ཏེ་ལེགས་ཆ་
 འཆོལ་ཞིབ་སྤྱོད་བྱ་བྱ་སོགས་སྟན་རང་ཉིད་ནམ་གཡོང་ལུ་གྱ་བརྒྱུད་ཀྱི་གཞན་དབང་ཏུ་སོང་བས་
 ཁོམ་མིན་སྟབས། མཚུངས་མེད་རྗེ་བཙུན་སྒྲ་མ་བཀའ་བཞིན་སྐྱབ་པའི་མཆོད་པས་ཡུན་རིང་ཏུ་བསྟོན་
 ཅིང་། ཐོས་པ་འཛིན་པ་ཀུན་དགའ་བོ་དང་མཚུངས་པ་འདན་མ་རུང་ཡིག་དགོ་སྟོང་སྟོ་བཟང་རྩོམ་
 ལགས་ལ་ཟིན་གྱིས་ནམས་སྟན་ནས་ཞིབ་འཛུགས་བདེ་བྱུང་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ཏེ་གོང་འོག་འབྲུག་
 སྤྱོད་དང་། ས་བཅད་སོ་སོའི་ཐད་ཀར་སྦྱེལ་རྒྱུར་བསྐྱལ་བ་བཞིན་རུང་ལགས་ནས་ཀྱང་ཡུན་རིང་ངལ་
 བ་བྱུང་བསད་ཀྱིས་ཕྱོགས་དན་ཡང་དག་པར་མཛད་པ་ལ། སྤྱི་ཡང་རང་ཉིད་ནས་བྲེལ་བའི་གསེང་
 དབར་ནམ་རུང་ལ་ཞིབ་ཏུ་དབྱེད་དེ་སྒྲ་མའི་གསུང་དང་མཐུན་མིན་སྟན་བྱ་ཡོད་རིགས་ལ་དག་བཅས་
 བྱ་བྱ་དང་། ཟིན་གྱིས་ནམས་སུ་མ་འཁོད་པའི་གསུང་རྒྱུན་མན་ངག་རང་སྟོང་ངེས་རིགས་ནམས་
 གསར་འགོད་སོགས་སྟོན་འཕྲི་བྱ་འོས་རིགས་གང་ལུ་སྤྱོད་ཀྱིས་ཏེ་བྱིན་ཅན་སྒྲ་མ་མཆོག་གི་ཞལ་
 ཆོབ་ལྟ་རུང་ཀུན་ལ་སྟན་ཏུ་རེ་བའི་སྟུགས་བསམ་གྱི་ངལ་བ་འདུ་བྱེད་པ་པོ་ནི། རང་ལོ་བདུན་བརྒྱུད་ཀྱི་

སྐབས་ནས་བཟུང་མགོན་པོ་མཆོག་དེས་མཉེས་བཞིན་རྗེས་སུ་བཟུང་སྟེ་བྱིན་རྒྱལ་ས་སྒྲན་མེད་པའི་
 ཐུགས་རྗེའི་ཞོ་གས་འཆོ་བའི་བཀའ་འབངས་ཀྱི་ཐ་གཤམ། ཁ་བཤད་ལག་ལེན་འགལ་བའི་ཆོས་མེད་
 ལྟོམས་ལས་མཁན་ཡོངས་འཛིན་དགའ་ལྡན་ཁྱི་བྱང་སྒྱེ་མིང་པ་སྒོ་བཟང་ཡེ་ཤེས་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་
 མཆོར་འཕོད་པས་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་མེ་བྱ་ལོ་ཉོར་ལྔ་ ༡༠ ཆོས་ ༡༥ སྟེན་པ་སྤྲར་མའི་འབྲུག་
 སྐྱོར་སོགས་གཟུང་ཆོས་མཆོག་ཏུ་དགོ་བའི་ཉིན་མཇུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བགྱིས་པ་སྟེ། འདིས་
 གྲང་བྱང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཕྱོགས་དུས་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་དར་
 ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག །

༥ ཨོ་སྤྱ་སྟེ། རྒྱལ་ཀུན་དགོངས་བཅུད་ཀེ་ལ་ཤ་རིའི་རྒྱན། །ཤེར་བྱིན་
 ཟབ་དོན་ལོར་བྱས་གང་བའི་མཆོ། །མན་ངག་ལུ་ཉིག་དབྱ་བའི་དོ་གཤམ་ཅན།
 །སྐལ་བཟང་ཡེ་ག་འཛོ་བའི་དབྱིད་དུ་སྒྲན། །ཐར་འདོད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན་ལྷ་
 གཞོན་མ། །དཔར་གྱི་རྗེང་བུའི་ཁབ་ཏུ་མདོན་བསྐྱས་ཏེ། །ཀུན་པན་བདུད་
 ཅིའི་བསེལ་བ་འབྲུམ་འབྱེད་པའི། །ལེགས་བྱས་འཇུ་མ་དཀར་མཁའ་དང་
 མཉམ་འཇུག་པས། །མཐའ་ཡས་བྱབ་པའི་གསུང་རབ་རྒྱ་མཆོའི་བཅུད། །སྒོ་
 བཟང་རྒྱལ་བའི་རིང་ལུགས་བསམ་འཕེལ་དབང་། །དྲི་བལ་ལྷ་སྟོན་སྟོད་པའི་
 འོད་སྤང་གི། །ཅེ་དགས་འཛིག་ཉེན་ཡུན་དུ་སྤྲང་གྱུར་ཅིག །རྒྱལ་ཀུན་བཅེ་
 ཆེན་ལོར་བུའི་སྟོང་པོའི་ཁམས། །འདོད་རྒྱ་ཆར་དུ་བསྐྱེལ་བའི་རྫོགས་ལྡན་
 སྟེན། །སྤྲོངས་འདིའི་བསོད་ནམས་སྒྲ་རེར་ཉག་གཉིབས་པའི། །ངོ་མཆར་
 སྟེན་པའི་ཁོང་ལས་བཀལ་གྱུར་ཅིག །སྤྲུག་ཀུན་མི་བཟང་ལག་ལྡན་བྱེ་བའི་
 སྟོག །འཕྲོག་བྱེད་བསྐྱབ་གསུམ་སྤར་མའི་ཤུགས་འཆང་ཞིང་། །བཤད་སྒྱུབ་

གཡུ་རལ་གསེག་པའི་གདོང་ལྗེ་ལྟ། །ཐུབ་བསྟན་གངས་རིའི་རྒྱ་དུ་བརྩེད་
 གྱུར་ཅིག །རྒྱ་སྒྲོར་འབྲེལ་ཐོགས་དག་པའི་བཤེས་གཉེན་གྱི། །ཁྱེན་ཆབས་
 སྙིང་གི་ཉི་མ་རྟག་འཆར་བས། །རྒྱལ་བ་དགེས་པའི་ལུགས་བཟང་གདམས་
 པའི་ཕུལ། །ཉམས་སུ་སྒྲོང་བའི་དག་མཆོན་འཛིན་གྱུར་ཅིག །དེ་ལས་ས་
 ལམ་དབྱིག་གི་ཐེམ་སྐྱས་ལ། །གྲུས་རྟག་བཙོན་པའི་འདེགས་འཛོག་སྐྱར་
 བའི་གར། །སྐྱ་གསུམ་ཞོར་བུའི་བྱིམ་དུ་ལེགས་བསྐྱར་ནས། །དོན་གཉིས་
 འཕྲོ་འདྲའི་འཇུག་པ་རྒྱས་གྱུར་ཅིག །ཆོགས་གཉིས་ཡོངས་རྫོགས་སློ་གྲོས་
 ཉི་གཞོན་གསར། །མ་སྤང་ཀྱན་བཟང་རྒྱལ་བའི་མཆོན་ཉིད་དུ། །བྱུང་བས་
 བདུད་གྲིས་མི་ཐུབ་བསྟན་པའི་གཉེན། །ཀྱན་དགའི་མཁྱེན་རབ་འོད་སྤང་
 གྲོལ་གྱུར་ཅིག

ཅས་པ་འདི་ཡང་སློབ་བཟང་ཐུབ་དབང་དོ་རྗེ་འཆང་དང་དབྱེར་མ་མཆིས་པའི་རྩ་བའི་སྒྲ་མ་
 བཀའ་ཟིན་འཁོར་མེད་རྗེ་པ་ཐོང་ཁ་པ་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་སྐྱ་ནས་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་
 ཉམས་ཁྲིད་སྐུལ་སྐྱབས་གྱི་གསུང་བཤད་ཟེན་གྱིས་གདམས་ངག་བདུད་ཅིའི་སྙིང་པོ་འདི་ཉིད་ལོག་
 གངས་བརྒྱ་ཐམ་པའི་བར་དད་ལྡན་ཡོན་བདག་སློམ་མདའ་ལས་ཆོན་ཉི་མ་རྒྱལ་མཆོན་ནས་རྒྱ་སྐྱར་
 ཉེ་བར་བརྒྱུ་ཐོན་ཟེན་ཐོག །དེ་མན་ཡོངས་རྫོགས་སུ་ཆོགས་ལུགས་བརྒྱའི་དཔལ་གྱིས་མངོན་པར་
 མཐོ་ཞིང་དག་པའི་བཤེས་གཉེན་ལ་མི་བྱེད་པའི་དད་གྲུས་མཆོག་ཏུ་བརྟན་པ་གཟིམ་རམ་པ་བའི་སྐྱེ་
 བཀའ་བྱུང་སྒྲ་མ་དག་སློང་སློབ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་ཀྱན་མཁྱེན་མཆོག་ནས་འཇུངས་པ་མེད་པའི་གཏོང་
 བའི་སློབ་འཕེལ་ཡངས་པོར་བྱེ་སྟེ་པར་བརྒྱུ་མཛད་པའི་དག་བསྐྱེད་སློན་ཆོག་ཏུ་ཡོངས་འཛིན་གྱི་བྱང་སྐྱེ་
 མིང་བས་སློན་པ་མི་རྟོ་རུ། །

ལམ་རིམ་སྒོན་ལམ།

༡༡། །དེར་ནི་རིང་དུ་འབད་ལས་ཆོགས་གཉིས་ནི། །མཁའ་ལྟར་
ཡངས་པ་གང་ཞིག་བསགས་པ་དེས། །སྒོ་མིག་མ་རིག་གིས་སྒྲོངས་འགྲོ་བ་
ཀྱན། །རྣམ་འཛེན་རྒྱལ་བའི་དབང་པོར་བདག་གྱུར་ཅིག། །དེར་མ་སོན་པའི་
ཆེ་རབས་ཀྱན་ཏུ་ཡང་། །འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་བཅེ་བས་རྗེས་བབྱང་
སྟེ། །བསྟན་པའི་རིམ་པ་ཀྱན་ཆང་ལམ་གྱི་མཆོག། །རྟེན་ནས་སྐྱབ་པས་རྒྱལ་
རྣམས་མཉེས་བྱེད་ཤོག། །རང་གིས་རི་བཞིན་རྟོགས་པའི་ལམ་གྱི་གནད། །
ཤུགས་དག་བཅེ་བས་དངས་པའི་ཐབས་མཁས་ཀྱིས། །འགྲོ་བའི་ཡིད་གྱི་
ལྷན་པ་བསལ་བྱས་ནས། །རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ཡུན་རིང་འཛིན་གྱུར་ཅིག། །
བསྟན་པ་རིན་ཆེན་མཆོག་གིས་མ་བྱུང་པའམ། །བྱུང་ཀྱང་ཉམས་པར་གྱུར་
པའི་ཕྱོགས་དེར་ནི། །སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོས་ཡིད་རབ་བསྐྱེད་པ་ཡི། །པན་བདེའི་
གཏེར་དེ་གསལ་བར་བྱེད་པར་ཤོག། །སྤྲས་བཅས་རྒྱལ་བའི་མད་བྱང་སྤོན་
ལས་ལས། །ལེགས་བྱུང་བྱང་ཚུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པས་ཀྱང་། །ཐར་འདོད་
རྣམས་ཀྱི་ཡིད་ལ་དབལ་སྟེར་ཞིང་། །རྒྱལ་བའི་མཛད་པ་རིང་དུ་སྐྱོང་གྱུར་
ཅིག། །ལམ་བཟང་བསྐྱབ་པའི་མཐུན་རྒྱུན་སྐྱབ་བྱེད་ཅིང་། །འགལ་རྒྱུན་སེལ་
བྱེད་མི་དང་མི་མིན་ཀྱན། །ཆེ་རབས་ཀྱན་ཏུ་རྒྱལ་བས་བསྐྲགས་པ་ཡི། །
རྣམ་དག་ལམ་དང་འབྲལ་བར་མ་གྱུར་ཅིག། །གང་ཆེ་ཐེག་པ་མཆོག་ལ་ཆོས་
སྐྱོད་བཅུའི། །ཚུལ་བཞིན་སྐྱབ་ལ་བཅོན་པ་དེ་ཡི་ཆོ། །མཐུ་ལྷན་རྣམས་ཀྱིས་

རྟག་ཏུ་གྲོགས་བྱེད་ཅིང་། །བཏུ་ཤིས་རྒྱ་མཚོས་སྒྲོགས་ཀྱན་བྱུང་བྱུང་
ཅིག །། ཅེས་བ་འདི་ནི་ཡུལ་ཅོང་ཁ་བ་ཆེན་པོས་མཛད་བའོ།།

སློབ་བཟང་རྒྱལ་བ་སྟན་མ།

༡༡། །རྒྱལ་བ་མ་ལུས་སྐྱེད་པའི་ཡབ་བྱུང་ཁྱང་། །རྒྱལ་སྐས་ཚུལ་
གྲིས་ཞིང་ཁམས་རབ་འབྱམས་སུ། །རྒྱལ་བའི་ཆོས་འཛིན་ཐུགས་བསྐྱེད་
བདེན་པའི་མཐུས། །སློབ་བཟང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རྒྱས་བྱུང་ཅིག །སྒྲོན་ཆེ་
དབང་པོའི་རྟག་གི་སྒྲུན་སྤྲུ། །དམ་བཅས་ཆེ་ན་སྦྱིང་སྦྱོབས་ཆེན་པོ་ཞེས།།
སྐས་བཅས་རྒྱལ་བས་བསྐྱབས་བཞེད་བདེན་པའི་མཐུས། །སློབ་བཟང་རྒྱལ་
བའི་བསྟན་པ་རྒྱས་བྱུང་ཅིག །ལྷ་སྒྲིང་གཙང་མའི་བརྒྱུད་པ་སྤེལ་བའི་
ཕྱིར། །ཐུབ་པའི་བྱང་དུ་ཤེལ་དཀར་སྤང་བ་ལུ། །ཆོས་དྲུང་གནང་ཞིང་ལུང་
བསྟན་བདེན་པའི་མཐུས། །སློབ་བཟང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རྒྱས་བྱུང་ཅིག །ལྷ་
བ་རྣམ་དག་རྟག་ཆད་མཐའ་ལས་གྲོལ། །སློམ་པ་རྣམ་དག་བྱིང་སྐྱགས་ཐུན་
པ་སངས། །སྒྲིང་པ་རྣམ་དག་རྒྱལ་བའི་བཀའ་བཞིན་སྐྱབ། །སློབ་བཟང་རྒྱལ་
བའི་བསྟན་པ་རྒྱས་བྱུང་ཅིག །མང་དུ་ཐོས་པ་རྒྱ་ཆེར་བཅའ་བས་མཁས།།
ཐོས་དོན་རི་བཞིན་རྒྱུད་ལ་སྐྱར་བས་བཅུན། །ཀྱན་ཁྱང་བསྟན་འགྲོའི་དོན་
དུ་བསྒྲོ་བས་བཟང་། །སློབ་བཟང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རྒྱས་བྱུང་ཅིག །བང་
ངེས་གསུང་རབ་མ་ལུས་འགལ་མེད་དུ། །གང་ཟག་གཅིག་གི་ཉམས་ལེན་

གདམས་པ་རུ། །ངེས་པ་རྟེན་པས་ཉེས་སྦྱོད་མཐའ་ དག་འགག། །སྒོ་བཟང་
རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རྒྱས་གྱུར་ཅིག། །ལུང་ཆོས་སྡེ་སྦོད་གསུམ་གྱི་འཆད་ཉན་
དང་། །རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་བསྐྱབ་གསུམ་ཉམས་ལེན་ཏེ། །མཁས་ཤིང་གྲུབ་
པའི་རྣམ་ཐར་མད་དུ་བྱུང་། །སྒོ་བཟང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རྒྱས་གྱུར་ཅིག། །
ཕྱི་རུ་ཉན་ཐོས་སྦྱོད་པས་ཞི་ཞིང་དུ་ལ། །ནང་དུ་རིམ་གཉིས་རྣལ་འབྱོར་
གདེང་དང་ལྡན། །མདོ་སྒྲགས་ལམ་བཟང་འགལ་མེད་གྲོགས་སུ་འབྱེད། །སྒོ་
བཟང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རྒྱས་གྱུར་ཅིག། །རྒྱ་ཡི་ཐེག་པར་བཤད་པའི་སྟོང་
པ་ཉིད། །འབྲས་བུའི་ཐབས་ཀྱིས་སྐྱབ་པའི་བདེ་ཆེན་དང་། །མཉམ་སྦྱོར་ཆོས་
ལུང་བརྒྱད་ཁྲིའི་སྟོང་པོའི་བཅུད། །སྒོ་བཟང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རྒྱས་གྱུར་
ཅིག། །སྒྲེས་བྲུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་སྤང་མའི་གཙོ། །སྦྱར་མཛད་མགོན་དང་
རྣམ་སྲས་ལས་གཤེན་སོགས། །བསྟན་སྤང་དམ་ཅན་རྒྱ་མཚོའི་མཐུ་སྟོབས་
ཀྱིས། །སྒོ་བཟང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རྒྱས་གྱུར་ཅིག། །མདོར་ན་དཔལ་ལྡན་
ལྷ་མའི་སྐྱ་ཆེ་བཏོན། །མཁས་བཙུན་བསྟན་འཛིན་དམ་པས་ས་སྟེང་གང་།
།བསྟན་པའི་སྦྱིན་བདག་མངའ་ཐང་དར་བ་ཡིས། །སྒོ་བཟང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་
པ་རྒྱས་གྱུར་ཅིག། །ཅེས་པ་འདི་ནི་གྲང་ཐང་བསྟན་པའི་སྦྱོན་མེས་མཛད་པའོ།

རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་བསྟན་པ་དང་མངལ་བའི་སྟོན་ལམ།

༡༡། །ན་མོ་མཚུ་མོ་ལྟ་ཡ། རབ་འབྱམས་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་མཁེན་
 བཅེའི་བཅུད། །གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་པ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས། །དམར་
 སེར་མདངས་འབྱུང་གསལ་རྫོགས་མཆན་དཔེའི་འབྲས། །རྒྱན་ལྗན་ཟུར་
 ལུང་ལྗ་པས་དག་ལེགས་སྟོལ། །ལྷལ་བྱང་ལྷུང་རྫོགས་བསྟན་པའི་མཛོད་
 འཛིན་པར། །སངས་རྒྱས་སྤྱད་བཅས་ཀུན་གྱིས་མཁེན་གཅིག་ཏུ། །རབ་
 བསྐྱུས་ཏུར་སྤྲིག་ཚུལ་ཏུ་ལེགས་བྱེན་པ། །མཁས་དབང་ཙོང་ཁ་པ་དེ་
 གཙུག་ན་རྒྱལ། །ཐར་འདོད་དཔྱེད་ལྗན་རྣམས་ཀྱི་མིག་གཅིག་ལ། །དཔལ་
 ལྗན་སྤྲེལ་མས་ཆེ་རབས་ཀུན་ཏུ་བདག །འབྲལ་མེད་མཉེས་བཞིན་རྗེས་སུ་
 ལེགས་བཟུང་སྟེ། །གསུང་གི་བདུད་ཅིས་དབྱགས་དབྱང་ཐོབ་པར་ཤོག །
 གང་དེའི་བཞེད་གཞུང་མདོ་སྤྱད་གནད་འདུས་པ། །བསྟན་པ་རིན་ཆེན་
 གསལ་བའི་སྟོན་མེ་འདིའི། །སྟོ་རུ་བདག་སོགས་ཡིད་ཅན་ཀུན་ཞུགས་ཏེ། །
 ལམ་སྟོན་དག་བའི་བཤེས་དང་རྟག་འགྲོགས་ཤོག །མདོར་ན་མཁའ་མཉམ་
 སེམས་ཅན་མ་ལུས་པའི། །སྤྲིབ་གཉིས་བྱང་ཞིང་ཆོགས་གཉིས་སྤུར་རྫོགས་
 ནས། །རང་གཞན་དོན་གཉིས་འབད་མེད་ལྷན་གྲུབ་པའི། །སྤྱོད་བཞིའི་གོ་འཕང་
 མཐོན་པོ་མདོན་འགྱུར་ཤོག

ཅེས་པ་འདི་ནི་དད་ལྗན་དག་བཤེས་འོད་ཟེར་རྒྱ་མཚོ་ནས་བསྐྱུལ་ངོར། །ཤུགས་བཙུན་པ་དག་
 དབང་སྟོ་བཟང་གྲུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོར་འཕོད་པས་སྤྱས་པའོ། །

ཐུབ་བསྟན་རིས་མེད་རྒྱས་པའི་སྟོན་ལམ།

༡༡། །སྐྱེ་བཞིའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་མཁའ་མཁེ་ཉི་མའི་གཉིན། །ཆེ་འོད་
དཔག་མེད་འཕགས་མཆོག་སྐྱོན་རས་གཟིགས། །འཇམ་དབྱངས་གསང་
བདག་སྟོལ་མ་ཁྱོ་གཉིར་ཅན། །རྒྱལ་དང་རྒྱལ་སྤྱོད་སེམས་དཔའི་ཆོགས་
ནམས་དང་། །གཏད་རབས་ཆེ་བདུན་རྒྱན་དུག་མཆོག་གཉིས་པོ། །བྲུབ་ཆེན་
བརྒྱན་ཅུ་གནས་བརྟན་བཅུ་དུག་སོགས། །བསྟན་དང་འགྲོ་ལ་གཅིག་ཏུ་པན་
བཞེད་པ། །སྐྱེས་མཆོག་སེམས་དཔའ་མ་ལུས་དགོངས་སུ་གསོལ། །ཐུབ་
པ་མཆོག་གིས་གངས་མེད་བསྐྱལ་བ་དུ། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཆོགས་
གཉིས་རབ་རྫོགས་ཏེ། །མཁའ་བཙུན་ཅུ་པ་མཐར་སོན་བདེན་པའི་མཐུས། །
ཡོངས་རྫོགས་རྒྱལ་བསྟན་ཡུན་རིང་འབར་གྱུར་ཅིག །གངས་རིའི་སྟོངས་
སུ་ཐུབ་བསྟན་སྒྲུང་བའི་སྟོ། །ཐོག་མར་འབྱེད་མཛད་མཁན་སྟོབ་ཆོས་རྒྱལ་
གསུམ། །ལོ་བཤ་རིག་འཛིན་རྗེ་འབངས་ཐུགས་བསྐྱེད་མཐུས། །གངས་
སྟོངས་རྒྱལ་བསྟན་ཡུན་རིང་འབར་གྱུར་ཅིག །རྒྱ་ཆེན་བཀའ་ཡི་ནོར་བུའི་
སྟོང་ཁང་དུ། །ཟབ་མེད་སྐྱབ་སྟེ་ཆོས་ཀྱི་གཏེར་ཆེན་པོ། །ཟབ་ཡངས་སྟོང་
ཏིག་འོད་ནོན་རབ་ཏུ་འཆེད། །གངས་སྟོངས་རྒྱལ་བསྟན་ཡུན་རིང་འབར་
གྱུར་ཅིག །ཀ་དག་འོད་གསལ་སྟོང་པོའི་སྟོང་ཆེན་པོར། །འཁོར་འདས་
ཆོས་ཀྱི་ཕྱབ་ཆུབ་ཐེག་པའི་ཅེ། །ཀྱན་བཟང་གདོད་མའི་རྒྱལ་སར་བསྟོད་
པའི་ཐབས། །གངས་སྟོངས་རྒྱལ་བསྟན་ཡུན་རིང་འབར་གྱུར་ཅིག །ཟབ་མེད་

ལྟ་དང་རྒྱ་ཆེན་སྦྱོང་བའི་བརྒྱད། །ཡོངས་རྫོགས་གདམས་པའི་མངོན་མངའ་
 ཨ་ཉི་ཤ། །རྒྱལ་བའི་འབྲུང་གནས་ལས་འོངས་གདམས་པའི་སྟོལ། །གངས་
 ལྗོངས་རྒྱལ་བསྟན་ཡུན་རིང་འབར་གྱུར་ཅིག །སྡེ་སྡོད་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་
 པའི་རྒྱལ་བའི་བཀའ། །གདམས་པ་སྦྱེས་བྱ་གསུམ་དུ་ལེགས་བསྐྱིགས་བ།
 ལྟ་ཆོས་བདུན་ལྟན་བཀའ་གདམས་གསེར་གྱི་ཐེང་། །གངས་ལྗོངས་རྒྱལ་
 བསྟན་ཡུན་རིང་འབར་གྱུར་ཅིག །སྦྱ་སྦྱར་མར་བ་བཞད་པ་དོ་རྩེ་སོགས། །
 གྱིན་རྒྱབས་འབྲུང་གནས་བཀའ་བརྒྱད་ལོར་བུའི་མངོན། །མཚུངས་མེད་
 རིམ་བྱོན་བཀའ་སྟོལ་མད་བྱུང་བ། །གངས་ལྗོངས་རྒྱལ་བསྟན་ཡུན་རིང་
 འབར་གྱུར་ཅིག །འཁོར་འདས་ཆོས་ཀུན་ལྟན་སྦྱེས་སེམས་གྱི་མདངས། །
 སེམས་ཉིད་སྟོས་བྲལ་ཆོས་སྦྱུའི་ངོ་བོར་རྟོགས། །སྤང་སྤིང་འཁོར་འདས་
 ཀུན་ཁྲབ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེ། །གངས་ལྗོངས་རྒྱལ་བསྟན་ཡུན་རིང་འབར་གྱུར་
 ཅིག །གསུང་ངག་སྟན་བརྒྱད་ཆད་མ་བཞི་ལྟན་གྱི། །རྒྱལ་མ་འབྲས་བུའི་
 ཉམས་ལེན་ཆེས་ཟབ་གནད། །རྣལ་འབྱོར་དབང་ཕྱག་ཁྲད་ཆོས་གདམས་
 པའི་སྟོལ། །གངས་ལྗོངས་རྒྱལ་བསྟན་ཡུན་རིང་འབར་གྱུར་ཅིག །ཟབ་མོ་
 དབུ་མའི་ལྟ་དང་ཉེར་འབྲེལ་བའི། །གསང་ཆེན་དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་རིམ་གཉིས་
 ལམ། །ཟབ་གསལ་སྟེལ་མཁས་སློབ་བཟང་རྒྱལ་བའི་བསྟན། །གངས་ལྗོངས་
 རྒྱལ་བསྟན་ཡུན་རིང་འབར་གྱུར་ཅིག །སྡེ་སྡོད་གསུམ་དང་རྒྱད་སྡེ་བཞི་ཡི་
 དོན། །ཡོངས་རྫོགས་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་གོ་རིམ་རྣམས། །མ་ལོར་ཉམས་སུ་ལེན་
 པའི་ལུགས་བཟང་མཆོག །གངས་ལྗོངས་རྒྱལ་བསྟན་ཡུན་རིང་འབར་གྱུར་

ཅིག །མདོ་རྒྱུད་གཞན་དང་བཤའ་སྒོལ་མི་མཚུངས་པའི། །ཕྱི་ནང་གཞན་གསུམ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཡི། །ལུང་རྟོགས་བཀའ་བབས་བྱ་ངོ་ལུགས་བྱང་གི་གངས་ལྗོངས་རྒྱལ་བསྟན་ཡུན་རིང་འབར་གྱུར་ཅིག །མདོར་ན་བཤའ་པའི་ག་ཆེན་ཅམ་བཅུ་དང་། །སྒྱུ་བ་བརྒྱུད་ཤིང་ཏྲ་སྒྱི་དང་ཞི་བྱེད་སོགས། །མདོ་སྒྲགས་བྱང་འབྲེལ་མན་ངག་དུ་མས་བྱུག །གངས་ལྗོངས་རྒྱལ་བསྟན་ཡུན་རིང་འབར་གྱུར་ཅིག །བསྟན་འཛིན་ཞབས་བཏོན་སྒྲགས་མཐུན་དགོ་འདུན་ཅམས། །བསྟན་པ་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱིས་སྦྱོང་བ་དང་། །བསྟན་ལ་དད་པའི་སྒྲེས་བྲུས་ས་སྟེང་བྲལ། །རིས་མེད་རྒྱལ་བསྟན་ཡུན་རིང་འབར་གྱུར་ཅིག །འཛིག་རྟེན་ཀུན་ཏུ་དམག་འབྲུག་ཟུ་གོ་དང་། །གདུག་རྩལ་བསམ་སྦྱོར་མིང་ཡང་མི་གྲགས་ཤིང་། །ཡིད་ཅན་བྲམས་ལྡན་སྦོད་བཅུད་དགོ་མཆོན་འཕེལ། །བདེ་དགའ་རྒྱ་མཚོས་སྒྲོགས་ཀུན་བྲལ་གྱུར་ཅིག །བདག་གྲང་དེང་ནས་ཡོངས་རྫོགས་བསྟན་པའི་ལམ། །རྒྱ་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཟབ་མོ་ལྟ་བུ། །ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པས་གཅིག་ཏུ་བཅོམ་པ་ཡིས། །འབྲེལ་ཡུན་གཏོན་བདེའི་ས་ལ་ཟུར་རིག་ཤོག །ནམ་མཁའི་མཐས་གཏུགས་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་ཕྱིར། །ཐུབ་དབང་རྒྱལ་སྐུ་ཡིད་འོང་སྦྱོད་པ་ལ། །ཞུམ་དང་ངན་ཞེན་ལེ་ལོ་མེད་པ་དང་། །ཡིད་ཆེས་འདུན་པའི་སྦོད་གས་འཇུག་པར་ཤོག །བདག་གི་ལུས་དང་ལོངས་སྦྱོད་དགོ་བ་ཅམས། །མ་ཅམས་བདེ་བའི་རྒྱ་རུ་འགྱུར་བ་དང་། །དེ་དག་ཀུན་གྱི་སྒྲུག་ཀུན་གང་མཆིས་པ། །དེ་ཀུན་བདག་ལ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་ཤོག །བདག་ནི་མཐོང་ཐོས་བློ་དང་མོས་བྱེད་པ། །ཀུན་གྲང་

བདེ་དགའི་དཔལ་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་། །སྒྲིབ་དང་དེག་འཛོག་མི་སྟན་སྒྲིག་གེད་
 བའང་། །ཐམས་ཅད་བྱང་ཚུབ་ལམ་གྱི་སྐལ་ལྷན་ཤོག། །མདོར་ན་རི་སྤྱོད་ནམ་
 མཁའ་གནས་པ་དང་། །འགྲོ་བའི་སྒྲུག་བསྐྱེད་གནས་པ་དེ་སྤྱོད་དུ། །བདག་
 གྲུང་གནས་ཏེ་དངོས་དང་བརྒྱད་པ་ཡིས། །པན་བདེའི་གེད་པོ་ཉིད་དུ་འགྱུར་
 བ་ཤོག།

ཅེས་པ་འདི་ཡང་སྟོན་པའི་ཆོས་ཚུལ་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་ཅིང་། རིས་མེད་རྒྱལ་བའི་
 བསྟན་པར་དག་སྤང་མོས་གྲུས་ཐོབ་སྟེ་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པའི་བརྩོན་པ་ལྷུར་ལེན་པ་ཤུགས་ཤིག་སྒྲིབ་
 བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས། ཡོངས་གྲགས་སྟོན་པ་ཐུང་ན་ལས་འདས་ལོ་ ༡༥༣༣ རོད་རྒྱལ་ལོ་ ༡༡༢༩
 རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་པའི་ས་ལོས་ཟླ་ ༡ ཆེས་ ༡ གྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ཟླ་ ༡ ཆེས་ ༡༩ ཉིན་འཕགས་
 ཡུལ་ཉི་མ་ཅལ་མངའ་སྡེ་ཀང་ར་རྫོང་ཁོངས་རྫ་རམ་ས་ལ་ཐེག་ཆེན་ཆོས་སྤྱི་དུ་བྲིས་པ་དེ་དེ་བཞིན་
 དུ་འགྱུར་པ་རྒྱལ་བ་སྤྱོད་དང་བཅས་པས་བྲིན་བྲིས་བརྒྱབ་དུ་གསོལ། དག་ལེགས་འཕེལ། །

བདེན་ཆིག་སྒྲིན་ལམ།

༡༡། །ན་མོ་རྩ་ཏུ་ཡུ་ཡ། ཆད་མེད་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་དཔལ་
 མངའ་ཞིང་། །ཉམ་ཚུང་འགྲོ་ལ་བྱ་གཅིག་ལྟར་དགོངས་པའི། །དུས་གསུམ་
 བདེ་གཤེགས་སྤྲུལ་དང་སྒྲོབ་མར་བཅས། །དག་གི་བདེན་པའི་སྒྲིང་ག་འདི་
 དགོངས་ཤིག། སྤིད་ཞིའི་གདུང་སེལ་ཡོངས་རྫོགས་སྤྱབ་པའི་བསྟན། །འཇམ་
 སྤིང་ཡངས་པའི་པན་བདེའི་དཔལ་དུ་རྒྱས། །དེ་འཇིན་མཁས་དང་གྲུབ་པའི་
 སྒྲེས་བྱ་ནམས། །ཆོས་སྤྱོད་ནམ་བཙུའི་བྱ་བ་འཕེལ་བར་མཛོད། །མི་བཟད་
 ལས་ངན་དག་པོས་ཡོངས་ལོན་པས། །བར་མེད་དུམས་མནར་བའི་ཉམ་
 ཐག་འགྲོ། །བཟོད་དགའ་ནད་མཚོན་སྤྱ་གའི་འཛིགས་པ་ཀྱན། །ཞི་ནས་བདེ་
 དགའ་རྒྱ་མཚོར་དབྱགས་དབྱང་མཛོད། །བྱད་པར་གངས་སྒྲོངས་ཆོས་ལྟན་
 སྤྱི་འགྲོ་ནམས། །ནག་ཕྱོགས་སྒྲ་སྒྲའི་དབྱང་གིས་བཅེ་མེད་དུ། །ངན་དབྱས་
 འཛོམས་པའི་ཁྲག་དང་མཆི་མའི་རྒྱན། །ལྷུང་དུ་ཆོད་པའི་ཐུགས་རྗེའི་མཐུ་
 དབྱང་བསྐྱེད། །ཉོན་མོངས་གདོན་གྱིས་སྒྲོས་པའི་བརྒྱུད་སྤྱོད་ཀྱིས། །རང་
 གཞན་གཉིས་སྤང་བཀྱིད་པའི་སྤྱིང་རྗེའི་ཡུལ། །མི་བསྐྱུན་སྤྱི་བོའི་ཆོགས་
 ནམས་སྤང་དོར་མིག། །ཡོངས་ཐོབ་བྱམས་བཅེས་མཛའ་བའི་དཔལ་ལ་
 སྤྱོད། །རིང་ནས་སྤྱིང་དུ་བཞག་པའི་འདོད་པའི་དོན། །ཡོངས་རྫོགས་བོད་
 སྤྱོངས་རང་དབང་གཙང་མའི་དཔལ། །ལྷན་འབྲུབ་ཆོས་སྤིད་བྱང་འབྲེལ་
 དགའ་སྟོན་ལ། །སྤྱོད་པའི་སྐལ་བཟང་ལྷུང་བ་ཉིད་དུ་སྤྱོད། །བསྟན་དང་

དེ་འཇིན་ཆབ་སྤྱིད་རང་རིགས་སྤྲད། །གཅེས་པའི་ལུས་སྒོག་ཡོངས་སྒྲིབ་
 ཡོངས་བཏང་སྟེ། །དཀའ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་སྐྱབ་པའི་སྒྲེ་པོ་ནམས། །བྱ་འཇིན་
 མགོན་དེས་ཐུགས་རྗེས་སྒྲིབ་བར་མཛོད། །མདོར་ན་མགོན་པོ་སྐྱེན་རས་
 གཟིགས་དབང་གིས། །སྤྲས་བཅས་རྒྱལ་བའི་སྐྱེན་སྤྲ་གངས་ཅན་ཞིང་། །
 ཡོངས་བཟུང་རྒྱ་ཆེན་སྒྲོན་ལམ་གང་མཛད་པའི། །འབྲས་བཟང་དེང་འདིར་
 སྐྱར་དུ་འཆར་བར་གསོལ། །སྤང་སྒྲོང་ཆོས་ཉིད་ཟབ་མོའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། །
 མཆོག་གསུམ་ཐུགས་རྗེའི་མཐུ་དང་བདེན་ཆོག་སྒྲོབས། །ལས་འབྲས་བསྐྱ་
 མེད་བདེན་མཐུས་བདག་ཅག་གི། །བདེན་པའི་སྒྲོན་ལམ་གོགས་མེད་སྐྱར་
 འབྱུང་ཤོག །

ཅེས་པ་འདི་ནི་ཡལོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་སྐྱ་སྤྱིང་བཙུ་བཞི་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་ངོ་།

བསྟན་འབར་མ།

༡༡། །སངས་རྒྱས་རྣམ་གཟིགས་གཙུག་ཏྲར་ཐམས་ཅད་སྒྲིབ། །
འཁོར་བ་འདིག་དང་གསེར་ཐུབ་འོད་སྤྲུང་དང་། །ཤྲུག་ཐུབ་པ་གོ་ཁྱ་ཏྲི་ལྷ་
ཡི་ལྷ། །སངས་རྒྱས་དཔའ་བོ་བདུན་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །སེམས་ཅན་དོན་
དུ་བདག་གིས་སྒྲོན། །དཀའ་བ་གང་ཞིག་སྤྱད་གྱུར་དང་། །བདག་གི་བདེ་
བ་བཏང་བ་ཡིས། །བསྟན་པ་ཡུན་རིང་འབར་གྱུར་ཅིག །ངས་སྒྲོན་ནད་པའི་
ཆེད་དག་ཏུ། །རང་གི་འཆོ་བ་ཡོངས་བཏང་བས། །སེམས་ཅན་ཕོངས་པ་
བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར། །ཡུན་རིང་བསྟན་པ་འབར་གྱུར་ཅིག །བྱ་དང་བྱ་མོ་ཆུང་
མ་དང་། །འོར་དང་སྒྲང་ཆེན་ཤིང་ཏྲ་དང་། །རིན་ཆེན་བྱང་ཆུབ་ཕྱིར་བཏང་
བས། །བསྟན་པ་ཡུན་རིང་འབར་གྱུར་ཅིག །བདག་གིས་སངས་རྒྱས་རང་
སངས་རྒྱས། །ཉན་ཐོས་པ་དང་མ་དང་ནི། །བྲང་སྒྲོང་དག་ལ་མཆོད་བྱས་
པས། །བསྟན་པ་ཡུན་རིང་འབར་གྱུར་ཅིག །བསྐྱལ་པ་བྱེ་བ་དུ་མར་བདག །
སྤྱག་བསྐྱལ་སྣ་ཆོགས་སྤྱོད་གྱུར་ཅིང་། །བྱང་ཆུབ་དོན་དུ་ཐོས་བཅའ་བས། །
བསྟན་པ་ཡུན་རིང་འབར་གྱུར་ཅིག །བདག་གིས་ཚུལ་སྤྲིམས་བརྟུལ་ཞུགས་
དང་། །དཀའ་ཐུབ་ཡུན་རིང་བསྟེན་བྱས་ཤིང་། །སྤྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་
ངས་མཆོད་པས། །བསྟན་པ་ཡུན་རིང་འབར་གྱུར་ཅིག །བདག་སྒྲོན་བཙོན་
འགྲུས་དང་ལྷན་པས། །ཏྲ་ཏུ་བཏན་ཅིང་པ་རོལ་གཞོན། །སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་བསྐྱལ་དོན་དུ། །བདག་བསྟན་ཡུན་རིང་འབར་གྱུར་ཅིག །བཟོད་བརྟུལ་

རྟག་ཏུ་བསྐྱེན་བྱས་ཤིང་། །སེམས་ཅན་ཉོན་མོངས་སྟོགས་མ་ཡི། །སེམས་
 ཅན་ངན་བཟོད་བྱས་གྱུར་པས། །བསྟན་པ་ཡུན་རིང་འབར་གྱུར་ཅིག །བསམ་
 གཏན་རྣམ་ཐར་གཟུགས་མེད་དང་། །ཉིང་འཛིན་གསྐྱེའི་བྱེ་སྟེད་པ། །བསྒྲོམས་
 པས་དེ་མཐུས་བདག་གི་ནི། །བསྟན་པ་ཡུན་རིང་འབར་གྱུར་ཅིག །ཡེ་ཤེས་
 རོན་དུ་བདག་གིས་སྒྲོན། །དཀའ་སྟབས་ནགས་དག་བསྐྱེན་བྱས་ཤིང་། །བསྟན་
 བཅོས་དུ་མ་ཉེར་བསྟན་པས། །བདག་གི་བསྟན་པ་འབར་གྱུར་ཅིག །བཅེ་བའི་
 རྒྱ་ཡིས་ཤུགས་དང་། །འཆོ་བ་ཡོངས་སུ་བཏང་གྱུར་ཅིག །ཡན་ལག་ཉིང་
 ལག་བཏང་བ་ཡིས། །ཆོས་ཚུལ་རྣམ་པར་འཕེལ་གྱུར་ཅིག །བདག་སྒྲོན་སྟེག་
 པའི་སེམས་ཅན་རྣམས། །བྱམས་པས་གསལ་བར་སྒྲིན་བྱས་ཤིང་། །ཐེག་པ་
 གསུམ་ལ་རབ་བཀོད་པས། །ཆོས་ཀྱི་མཆོད་སྦྱིན་རྒྱས་གྱུར་ཅིག །བདག་
 སྒྲོན་ཐབས་ཤེས་གྱུར་པ་ན། །སེམས་ཅན་ལྟ་ངན་ལས་བསྐྱལ་ཅིང་། །ཡང་
 དག་ལྟ་ལ་བཀོད་བྱས་པས། །ཆོས་ནི་རྣམ་པར་འཕེལ་གྱུར་ཅིག །བདག་
 གིས་སེམས་ཅན་བསྐྱེད་དོས་བཞིས། །ཉོན་མོངས་མེ་ལས་ཐར་བྱས་ཤིང་། །
 བདག་གིས་འཕེལ་སྟེག་པམ་བྱས་པས། །བདག་འཁོར་ཡུན་རིང་གནས་
 གྱུར་ཅིག །བདག་གིས་ལྷ་སྟོགས་ཅན་གཞན་དག །ལྟ་བའི་ཆུ་ལས་བསྐྱལ་
 བྱས་ཏེ། །ཡང་དག་ལྟ་ལ་བཀོད་གྱུར་པས། །བདག་འཁོར་རྟག་ཏུ་གྱུས་གྱུར་
 ཅིག །ཡུན་རིང་བསྟན་པ་འབར་གྱུར་ཅིག

ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པའི། །ཆོས་ཚུལ་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་ལ། །

གོགས་གྱི་མཆན་མ་ཞི་བ་དང་། །མ་སྒྲུབ་སྒྱུ་མ་ལུས་ཆང་བར་ཤོག། །བདག་
དང་གཞན་གྱི་དུས་གསུམ་དང་། །འབྲེལ་བའི་ཆོགས་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས། །
རྒྱལ་བ་སྒོ་བཟང་གྲགས་པ་ཡི། །བསྟན་པ་ཡུན་རིང་འབར་གྱུར་ཅིག།

སྤྱིར་སྤྱབ་བསྟན་ཡུན་རིང་གནས་པ་དང་། །
སྒོས་ཞུ་སེར་ཅོད་པན་འཆང་བ་ཡི། །
དཔལ་མཉམ་མེད་རི་བོ་དགའ་ལྡན་པ། །
སྤྱོགས་ཀྱན་ཏུ་དར་ཞིང་རྒྱས་གྱུར་ཅིག། །
མད་བྱང་རྣམ་ཐར་གཙང་མའི་བྲིམས་དང་ལྡན། །
རྒྱབས་ཆེན་རྒྱལ་སྤྲས་སྤྱོད་པའི་སྤྱིང་སྤྱོད་པས་ཅན། །
བདེ་སྤྱོད་མཆོག་གི་རིམ་གཉིས་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད། །
སྒོ་བཟང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་དང་མཇལ་བར་ཤོག། །

ཚུལ་བྲིམས་གཙང་ཞིང་མང་དུ་སྒོས་པ་དང་། །
བྱང་སེམས་འབྱོར་ཤིང་ལྟ་སྤྱོད་གཙང་བ་སོགས། །
སྒོ་བཟང་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་བསྟན་པ་ལ། །
བསྐྱེས་སྤྱད་མེད་པའི་རྣམ་ཐར་འབྱོར་པར་ཤོག། །

སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྗེ་བྱང་འཇུག་མ།

སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྗེ་བྱང་དུ་འཇུག་པའི་ལམ། །

ཆེས་ཆེར་གསལ་མཛད་གངས་ཅན་བསྟན་འགྲོའི་མགོན། །

ཕྱག་ན་བད་མོ་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་ལ། །

གསོལ་བ་འདེབས་སོ་བཞེད་དོན་ལྷན་འབྲུབ་ཤོག །

ཅེས་བ་འདི་ནི་ཡསྐྱབས་རྗེ་དེལ་མགོ་མཁྱེན་བཅེ་རིན་པོ་ཆེས་ཡསྟན་སྐུལ་གསོལ་
འདེབས་ཁྱས་གནང་ལྟར་ཡགོང་ས་ཡསྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་ཞལ་གསུང་གིན་རྒྱལ་བས་ཅན་
ལགས་སོ། །

ཡིག་ཞོར་དང་ཆད་ལྷག་ཡོད་ཆེ་འབྲེལ་བ་གནང་ན་དགའ་སློའི་ངང་ནས་བཟོ་བཅས་ཞུ་ཆོག

བླ་རྒྱ་ཁ་བྱང་། marjamson618@gmail.com